القرآن الكريم

بالرسم العثماني

KUR'ÂN-I KERİM
ve
TÜRKÇE ANLAMI

Hazırlayan
PROF. DR. MURAT SÜLÜN
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Tefsir Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

Çağrı Yayınları: 205
Kur'ân-ı Kerim Meâlleri: 9

1. Baskı: İstanbul, 2012

ISBN: 978-975-454-042-0
Sertifika No: 14735

Matbaa: Sertifika No: 12095
Baskı: Çevik Matbaacılık
Davutpaşa Cad. Besler İş Merkezi No: 20/18 Topkapı - İstanbul
Tel.: 0212 501 30 19

İÇİNDEKİLER

KUR'ÂN OKUMAYA BAŞLARKEN...*

I. KUR'ÂN-I KERİM NEDİR? NE DEĞİLDİR?

1.1. KUR'ÂN'IN TANIMI

Kur'ân-ı Kerim; Yüce Allah'ın vahiy elçisi vasıtasıyla Hazret-i Muhammed'in idrakine 'lâfzıyla-mânâsıyla bir bütün olarak' inzal ettiği, tamamı mütevatir olarak nakledilmiş ilahî mesajların yer aldığı taklit edilemez bir şaheserdir. Anayasal nitelikli ibarelerinin yanı sıra, aşama aşama gönderilen kanun ve kararnameler içeren mucizevi bir rehberdir.

Kur'ân-ı Kerim toplumsal-ahlakî problemlere yönelik çözümler tasarlayan bir ıslahatçı tarafından, belli bir sistem ve kurgu dahilinde kaleme alınmış bir *reform projesi* değil, vahyedildiği durum ve şartlar aracılığı ile insanlığın sorunlarına çözüm getiren bir *vahiyler koleksiyonu*dur.

> Kur'ân âyetleri, inzal edildikleri ortamın anlık fotoğraflarından oluştuğu için Kur'ân-ı Kerim bir elmasa benzer. Tek bir köşe nasıl bir elması yansıtamazsa Kur'ân elmasının da bütün yönleriyle bir bütün olarak görülmesi gerekir (Kur'ân bütünlüğü ilkesi).

Parça parça indirilen bu vahiyler, bir yönüyle de ilgili ortamın fotoğrafları mesabesindedir. Peyderpey iniş, aslında *vahiy kavramının mahiyeti*nden kaynaklanan bir realitedir. 6236 âyetin tek seferde değil de 23 yıla dağıtılarak parça parça indirilmiş olması sayesinde; vahiyler yazılarak ya da ezberlenerek daha iyi korunabilmiş; daha iyi hazmedilmiş, pratiğe daha güzel yansıtılabilmiştir.

Bir millete gönderilen ilahî mesajın o ümmetin anlayacağı bir dil ile gönderilmesi kadar normal bir şey olamaz. Nitekim Kur'ân da kaynağı

* Bu kısım, çevirenin *Kur'ân Kılavuzu Mutlak Gerçeğin Sesi* (İstanbul: Ensar, 2011) adlı eserinden uyarlanmıştır.

itibariyle ilahî (Rabça) olmakla birlikte, insanlığa ancak beşeri bir araçla, yani Arap dil ve kültürü aracılığıyla iletilmiştir. Yüce Allah'la nüzul devri Arap toplumu arasındaki bir iletişim olan Kur'ân-ı Kerim ile, sınırsız hakikatler insanın sınırlı idrak düzeyine sınırlı bir kültürel çerçevede; beşerî dil kalıpları içerisinde, o dilin müsaade ettiği ölçüde indirilmiş; bu esnada, Arap dilinin mecâz, teşbîh, temsîl vb. imkânları sonuna kadar kullanılmıştır.

1.2. KUR'ÂN'IN ŞEKLÎ YAPISI

(i) Kur'ân vahiyleri nasıl kitaplaştırıldı?

Kur'ân'ın vahyedilmesinden kitaplaştırılmasına kadar kırk yıl süren Mushaflaştırma (cem') faaliyetinin temelinde; Kur'ân vahiylerinin, (i) 'başı sonu belli, elle tutulur maddî bir kitap' olarak inzal edilmemiş olması (ii) olay ve olgulara paralel biçimde yirmi üç senede peyderpey indirilmiş olması yatmaktadır.

Hazret-i Peygamber inzal edilen bütün vahiyleri mutlaka kayıt altına aldırmış; her yılın Ramazan ayında o zamana kadar nazil olan bütün vahiyleri gözden geçirmiş; yeni gelen âyetleri ilgili âyetlerin önüne/sonuna koydurarak belli bir bütünlük oluşturmuştur. Bu dönemde, sûrelerin iç bütünlüğü yüzde yüze yakın bir oranda sağlanmış bulunuyor; her sûre müstakil bir kitap -ya da kitapçık- özelliği arz ediyordu. Ancak Kur'ân vahiyleri bugünkü mânâda kitap hâline getirilmemişti. Çünkü:

Öncelikle; "canlı Kur'ân" sayılan Hazret-i Peygamber bütün otoritesi ile hayatta idi.

İkinci olarak; başı sonu belli bir Kur'ân mefhumu yoktu; âyetler inmeğe devam etmekteydi.

Üçüncü olarak; eldeki Kur'ân vahiylerinin bir kısmının, yeni inecek vahiylerle yürürlükten kaldırılması imkân dâhilindeydi.

Dördüncü olarak; ne Hazret-i Ebu Bekr dönemindeki gibi Kur'ân vahiylerinin zayi olma ihtimali vardı ne de Hazret-i Osman devrindeki gibi farklı okuyuşlar Müslümanlar arasında kavgaya yol açıyordu.

Kur'ân vahiylerinin derlenip toplanması fikri Hazret-i Ömer'den çıkmış olmakla birlikte, Hazret-i Ebu Bekr ve Hazret-i Osman'a nasip olmuş bir uygulamadır. Yalnız, bu iki icraat arasında şöyle bir fark vardır:

Hazret-i Ebu Bekr'in vahiyleri derleme amacı ile Hazret-i Osman'ın derleme amacı aynı değildir. *Suhuf* adı verilen ilk derleme, vahiyleri zayi olmaktan kurtarma amacını güderken, vahiylerin *mushaf*laştırıldığı ikinci derleme, ümmetin elinde veya ezberinde bulunan hususî nüshaların ortaya çıkardığı kargaşayı bertaraf edecek resmî bir Kur'ân nüshası hazırlamaya yönelikti.

Hazret-i Ebu Bekr'in derlettiği vahiy kolleksiyonu teknik mânâda bir kitap değil, Suhuf'tu (yazı malzemeleri/sahifeler). Bu sahifelerin resmî hiçbir bağlayıcılığı, yaygınlığı ve istifade edilebilirliği bulunmadığı için, ikinci derlemeyi intaç eden kargaşada da herhangi bir rolleri olmamıştır. Hazret-i Osman şüphesiz bu sahifeleri göz önünde bulundurmuştu; ancak bir başka yazı malzemesine aynen geçirmemiş; bir derleme de o yaptırmıştır (Bkz. Ebu Şâme el-Makdisî, *el-Murşidü'l-Vecîz*, Ankara: DİB, 1986, s. 65). Kur'ân vahiylerini *kitap*laştıran; Kur'ân'a bugünkü şeklini veren, Hazret-i Osman ve mesai arkadaşlarıdır. Onların ortaya koyduğu metin, aralarında Hazret-i Ali'nin de bulunduğu Ashab'ın onayı ile resmileşmiştir.

Dolayısıyla, Hazret-i Ebu Bekr'in hazırlattığı sahifelerin Hazret-i Osman devrinde yakılarak imha edilmesi, "Asıl Kur'ân yakıldı!" şeklinde lânse edilemez. "Asıl Kur'ân" Hazret-i Osman'ın derlettiği Mushaf'tır.

(ii) Kur'ân'ın bölümleri: (a) cüz, hizip, rubû (b) âyet, sûre

Kur'ân-ı Kerim, eşit aralıklarla okunabilsin ya da ezberlenebilsin diye yirmişer sayfalık otuz parçaya (cüz) ayrılmıştır. Her cüz onar sayfalık iki *hizip*ten ve beşer sayfalık dörder *rubû*dan oluşmaktadır ki bu, toplam 60 hizip ve 120 rubû demektir. Ancak bu ayrım sun'î olup, zaman zaman Kur'ân'ın anlaşılmasını zorlaştırmaktadır. Kur'ân'ın parçalara ayrılmasında asıl önemli olan, sûre esaslı taksimdir.

114 sûreden oluşan Kur'ân-ı Kerim'de 6236 âyet bulunmaktadır. Âyet sayısı ile ilgili farklı rivayetler, âyet fazlalığı ya da eksikliği anlamına gelmez. Kıraat âlimlerinin bir cümleyi birkaç âyet sayması ile ya da birkaç âyeti tek âyet sayması ile alakalı teknik bir husustur.

Sûreler gibi hususi bir adla adlandırılan âyetler vardır ki, en ünlüleri âyete'l-Kürsî (Bakara 2/255), âyetü'n-Nûr (Nur 24/35); Kılıç âyeti (Tevbe 9/5), Su âyeti (Enbiya 17/34) ve Hicâb âyetidir (Ahzâb 33/59).

Âyetler 'cümle'ye benzemekte ise de tamamen öyle değildir. Nitekim âyet kelimesi cümle değil, işaret, emare, alamet, gösterge, kanıt/belge, mucize gibi anlamlara gelmektedir. Yerine göre, birkaç âyet tek bir cüm-

le oluştururken, yerine göre, bir âyette çok sayıda cümle olabilmektedir. Yine, tek harflik âyetlerin (Sâd 38/1, Kaf 50/1, Kalem 68/1) yanında, yarım sayfalık -hatta bir sayfalık (Bakara 2/283)- âyetler de vardır.

Kur'ân âyetleri tabiattaki sözsüz, harfsiz, sessiz ilahî belgelerin söz kalıpları içerisinde vahyedilmiş şekilleridir. Dış dünyada, ilk anda dikkat çekmeyen birtakım ilginç olgular Kur'ân'da ilahî birer âyet/*gösterge/belge* olarak sunulmuştur.

Sûreler de âyetler gibi farklı uzunluktadır. Kevser ve İhlâs sûreleri sadece üç kısa âyetten oluşurken, 286 âyetlik Bakara sûresi yaklaşık 50 sayfadır. Bu sûre tek başına Kur'ân'ın 1/12'sini oluşturur.

Bazı âyetler bir kelime hatta bir harften oluşur (Sâd 38/1; Kāf 50/1; Kalem 68/1). Bu sebeple bazı sûreler âyet sayısı fazla olmasına rağmen (Örneği: 227 âyetlik Şuarâ sûresi), âyet sayısı az olan diğer sûrelerden daha kısadır.

Sûre isimleri sonradan konulmuştur; Peygambere vahyedilmiş değildir. Nitekim bazı sûrelerin birden fazla ismi vardır (Örneği: Tevbe/Berâe, İsra/Benî İsrail, Fâtır/Melâike, Gâfir/Mü'min, İnsan/Dehr). Bu alanda, Fâtiha sûresi yirmiye yakın ismiyle müstesna bir yere sahiptir. Sûreler genellikle muhtevalarından hareketle değil, içindeki ilginç bir kelime, olgu veya harften hareketle adlandırılmıştır. Dolayısıyla, Yusuf sûresi hariç, bu isimlerden hemen hiçbiri o sûrenin içeriğini doğrudan yansıtmaz.

Kur'ân sûrelerine verilen isimler şöyle gruplandırılabilir: Allah'ın güzel isimleri, Hazret-i Muhammed'in hâlleri, Kur'ân adları, melek grupları, peygamberler, yüksek şahsiyetler, kıyamet hâlleri, temel kavramlar, bazı fiiller, harfler, varlık cinsleri, gökcisimleri, tabiat olayları, vakitler, bölgeler, milletler, inanç grupları, ahlakî hâller, Peygamber çağdaşı kadınlar, savaş hâlleri, hayvan cinsleri, yiyecekler, madenler.

Sûreler gibi sûre ***grupları*** da çeşitli isimlerle anılmıştır: Bakara ve Âl-i İmrân sûrelerine bir bütün olarak *Zehrâveyn;* 2-7. ve 10. sûreler (Bakara, Âl-i İmrân, Nisâ, Mâide, En'âm, A'râf ve Yûnus) *Seb-'i Tuvel*; yaklaşık 100 âyeti bulunan sûreler *Miîn*; HâMîm harfleriyle başlayan 40-46. *sûre*ler *Havâmîm* ya da Âl-i HâMîm; 49-114. sûreler de *Mufassal* olarak adlandırılmıştır. Mufassal sûreler de kendi aralarında *tıvâl-i mufassal* (49-85. sûreler), *evsât-ı mufassal* (85-97. sûreler) ve *kısār-ı mufassal* (97-114. sûreler) olarak gruplandırılır.

Tevbe sûresi hariç, bütün sûrelerin başında besmele vardır. Bu besmeleler bir sûrenin bitip diğerinin başladığının anlaşılması için konulmuştur. Ancak Şafiîlere göre bunların tamamı o sûrenin birer parçasıdır (diğer 3 mezhep sûre başlarındaki *besmele*leri âyet saymaz). Tevbe sûresinin besmele ile başla-

mamasının sebebi ise bu sûrenin, bir önceki sûrenin (Enfal) devamı gibi düşünülmesidir.

(iii) Sûre sıralaması

Sûrelerin iç bütünlüğü yani âyet sıralaması, Peygamber uygulamasına dayanmakla (tevkîfî) birlikte, sûrelerin sıralanışı büyük ölçüde Ashâb-ı Kiram'ın icraatıdır (içtihadî). Hazret-i Osman'ın Kur'ân vahiylerine son şeklini verişinden önce hazırlanmış olan hiçbir şahsî mushafın tertip açısından birbirini tutmaması, sûre tertibinin tevkîfî olmadığını gösterir.

Kur'ân vahyinin; 'Alâk 96/1-5, Müddessir, Müzzemmil, Kalem sûreleri ile başlayıp -âyet bazında- Bakara 2/281'le; sûre bazında ise Tevbe ve Nasr sûreleri ile sona erdiği konusunda görüş birliği vardır. Ancak bütün âyet ve sûrelerin ne zaman indirildiği ve tertiplerinin nasıl yapıldığı konusunda farklı görüşler mevcuttur; nitekim âyet ve sûrelerin kronolojik esasa göre yapılan sıralamaları birbirini tutmamaktadır.

Elimizdeki Mushaf'a esas teşkil eden Hazret-i Osman Mushafları'nda, sûreler nüzul sırasına göre (kronolojik) değil, uzunluk ve kısalıkları esas alınarak sıralanmış gözükmektedir. Kısa Mekkî sûreler Kur'ân'ın sonuna, uzun Medenî sûreler ise Kur'ân'ın başına yerleştirilmiştir. Ancak bu, dakik değil, genel görünüşe göre verilmiş bir yargıdır. Kur'ân sûreleri arasındaki sıralama, türü kendisiyle sınırlı bir uygulamadır.

Kur'ân sûrelerinin şu anki sıralanışının altında ilahî bir hikmet ve mantıkî bir tutarlılık aranagelmiştir. Gerçekten de sûreler önündeki ya da ardındaki sûrelerle çeşitli açılardan ilişkilendirilebilmekte; sûrenin sonlarında yer alan bir konu bir sonraki sûrenin başlarındaki konuyla ilgili olabilmektedir (Örneği: Fâtiha sûresinin 5. âyetinde istenen hidayetin Bakara sûresinin ilk âyetinde gösterilmesi). Ancak sûre sıralaması şu ankinden farklı yapılacak olsa, yine çeşitli uygunluklar (münasebetler) kurulmakta gecikilmeyecekti(r). O hâlde, bu hususu bir mucize imiş gibi sunmamak gerekir; sûre sıralamaları içtihadîdir.

1.3. KUR'ÂN NE DEĞİLDİR?

(i) Kur'ân'da 'her' şey var mıdır?

Fıkhın temel kaynağı olan Kur'ân'ın her şeyin hükmünü içerip içermediği mes'elesi işlenirken, "Kur'ân'ın 'her' şeyi açıklayıcı olarak indirildiği" (Nahl 16/89) âyeti, genelde, olduğu gibi alınarak "yaş-kuru ne varsa içe-

ren kitâb-ı mübîn" terkibi Kur'ân olarak anlaşılmıştır. Bu terkibin Kur'ân olarak tefsiri o kadar yaygınlaşmıştır ki Kur'ân-ı Kerim'de her şeyin bulunabileceği zannedilmiş; hatta "Devemi kaybetsem onu bile Kur'ân'da bulurum" gibi abartılı (te'vîli gerekli) söylemler geliştirilmiştir. Bu kapı bir kez açıldıktan sonra, Kur'ân'ın artık bütün bilimlerin kaynağı olduğu, hatta "kâinatın yaratılış plânı olduğu"na ilişkin yazılar yazılmış; "Kur'ân'ın, -Tanrı-İsa ilişkisinde iddia edildiği gibi *Tanrı'nın inkarnasyonu* (insan şekline bürünmesi) değil- *inlibrasyonu* (metin hâline bürünmesi)" olduğu iddia edilmiştir (Bkz. Murad W. Hofmann, *Kur'ân*, İstanbul: Çağrı Yayınları, 2005).

Kur'ân'ı bunca yüceltmenin sebeplerinden biri, 'Kur'ân-ı Kerim'in, inzal devri Arap kavmi için ifade ettiği müthiş anlam'dır: Arapların genelde okuması yazması yoktu; iman nedir, kitap nedir bilmezlerdi. İşte 'kitap' namına sadece Kur'ân'ı gören böyle bir topluma, 114 sûreli, 6236 âyetli Kur'ân-ı Kerim dev bir külliyat gibi görünmüş olmalıdır. Ama okur yazar kesimin bir terkibi yanlış yorumlayarak işi abartması halkta çok daha büyük mâkes bulmakta gecikmemiştir. Oysa gerek bu âyetin içeriğinden, gerekse Neml sûresinin 75. ve Fâtır sûresinin 11. âyetindeki ifadelerden *kitâb-ı mübîn* ve *imâm-ı mübîn* terkiplerinin Levh-i Mahfûz'u kasdettiği anlaşılıyor.

Kaldı ki ünlü *Muâz hadisi*nde, Hazret-i Peygamber'in "-Peki Kur'ân'da da bulamazsan?" şeklindeki sorusu dikkat çekicidir. Yani, daha o çağda bile Kur'ân'ın cevaplamadığı hususlar söz konusudur. Gerçekten de Kur'ân beşeriyetin gelmiş geçmiş bütün tekâmül safhalarını barındıran, her devrin her sahadaki ihtiyaçlarına cevap veren bir kitaptır. Ancak bu, *Kur'ân'da her şeyin öz ve esasının bulunduğu, fakat bu şeylerin ayrıntılarının bulunmadığı* şeklinde anlaşılmalıdır.

Gerek Kur'ân-ı Kerim'in gerekse Tevrat'ın her şeye çözüm sunduğunu belirten âyetlerin mânâsı budur: 'Her şey' ifadesinin hem Tevrat'ın (A'râf 7/145) hem de Kur'ân'ın (Nahl 16/89) içeriği hakkında kullanılmış olması şunu gösterir ki; Tevrat nasıl her şeyin hükmünü içermiyorsa, -aksi takdirde Kur'ân'ın vahyedilmesine gerek kalmazdı- Kur'ân da içermemektedir. Ama her ikisi de 'her' şeye küllî çözümler sunmakta birleşmektedir.

Hâsılı; Kur'ân Allah'ın kelâmı olmakla birlikte, ilahî kelâmı tüketmiş değildir; Allah'ın *kelâm*ı tıpkı *yaratma*sı gibi kesintisiz bir özelliktir... O'nun kelimeleri ne yazmakla biter ne de saymakla... Kelimenin ilk anlamıyla; te'vilsiz- "Kur'ân'da her şey vardır" demek, akla, bilime, hatta Peygamberin sünnetine de gerek yoktur, demekle aynı kapıya çıkar.

Kur'ân'la ilgili bu tür abartılı yaklaşımlar Yüce Allah ile Kur'ân arasındaki ilişkiyi rayına oturtamamaktan ileri gelmektedir.

(ii) Kur'ân neye şifadır?

> "Keşke kendisiyle dağların yürütüldüğü veya Arz'ın param-parça edildiği ya da ölülerin konuşturulduğu bir Kur'ân olsaydı!.. Aksine, bu işlerin tamamı Allah'a aittir." (Ra'd 13/31)

Kur'ân *şifa*dır, ama maddî hastalıklara, psikiyatrik bozukluklara, psikolojik dertlere değil; zihinlere, gönüllere, itikat ve ahlâk problemlerine şifadır.

Kur'ân; elbette dertlere derman, sorunlara çözümdür. Ama anlaşılmadan okunarak değil... Onun sunduğu çözümlerden istifade etmek için onu salt okumak yeterli değildir. Buna rağmen, tarih boyunca Kur'ân'ın lâfızlarına özel güçler (*hāssa*lar) isnat edilmiş; *Havâssu'l-Kur'ân* adlı bir ilim meydana getirilmiştir.

Diğer din mensuplarının kendi kutsal metinlerine atfettikleri özellikler zamanla Kur'ân âyetlerine de atfedilmeye başlanmıştır. Böylece, Kur'ân pasajlarına normal mânâları dışında birtakım özellikler (havâss) yüklenmiştir.

*Havâss*çı anlayışta temel felsefe, Kur'ân-ı Kerim'in görünür yüzünden başka, herkesin bilemeyeceği bir başka veçhesinin daha olduğu kabulüdür. Bu düşüncede, sûrelerin, âyetlerin ve esmâ-i hüsnânın bir "hādim"i olduğuna; âyet ve sûrelerin birtakım hâssa ve sırları olduğuna inanılır. Kur'ân bu şekilde algılanmaya başlanınca, esmâ-i hüsnâ, sûre başlarındaki hurûf-i mukatta'a, besmele, âyete'l-Kürsî, Nûr âyeti (Nûr 24/35), Nazar âyeti (Kalem 68/51-52), Fâtiha, İhlâs, Mu'avvizeteyn, *huvallāhüllezî* (Haşr 59/22-24), *âmene'r-rasûlü* (Bakara 2/285-86), YâSîn vb. parçaların somut-soyut birtakım ihtiyaçlar için çeşitli kombinezonlar (vefk/tılsım) hâline getirilerek okunup yazılmasında da gecikilmemiştir.

Üçüncü şahısları ilgilendiren, insan hakkına taalluk eden uygulamalar bir yana... Ama tıbbın teşhis koyamadığı ruhsal ve büyüye dayandığına inanılan rahatsızlıklar için, Kur'ân-ı Kerim'in şifa kaynağı olarak görülmesi hiç de anormal değildir. *"Gönüllerin Allah'ı yâd etmek suretiyle yatıştığı"* bildirilmiştir (Ra'd 13/28).

Ruhsal hastalıklarda müziğin, şiirin rahatlatıcı rolü nasıl inkâr edilemiyorsa, Yüce Allah'a dua etmenin ve O'nun kitabından bazı âyet ve sûreleri -anlamadan da olsa- belli bir ahenkle okumanın ya da üzerinde

taşımanın *rahatlatıcı* rolü inkâr edilemez. Ancak şifanın nihaî kaynağı; devası araştırılmalı, maddî bir arızanın maddî bir devaya bağlı olduğu unutulmamalıdır. Bu aslında herkesçe bilinmesine rağmen, modern tıp uygulamalarında insanın manevî-ruhî cephesinin göz ardı edilmesi, dinî kanaatler, sosyokültürel saikler ve tıbbî tedavinin pahalı olması gibi etkenler insanları bu tür 'kolaycılık'lara itmektedir.

Sonuç olarak; Kur'ân okurken, her şeyden önce Kur'ân'ın ne olduğu, niçin gönderildiği ve ne işe yaradığı iyi anlaşılmalıdır. *Kur'ân;*

— *Karanlıklardan aydınlığa çıkartan parlak bir nur,*

— *Tehlikelerden kurtaran sağlam bir ip,*

— *Ötelerle irtibatı sağlayan sağlam bir kulp,*

— *Dünya-Âhiret mutluluğunu sağlayan ilahî bir rehberdir;*

— *Okunup anlaşılmak, anlaşılıp hayata geçirilmek için indirilmiştir...*

Kur'ân-ı Kerim *akıl, can, mal, namus* ve *din güvenliği, sorumluluk bilinci, kalite, çalışma, inceleme-araştırma, adalet, yardımlaşma ve mümin otoriteye itaat, emrin mahiyetini tartışmak yerine fiiliyata geçirme* gibi evrensel ilkeleri uygulayan herkesi taşıdığı etikete, sahip olduğu isim ve sıfata bakmadan başarıya götüren bir rehberdir. Kutlu Sahabe neslinin, onun gösterdiği yolu izleyerek müthiş bir silkiniş gerçekleştirmesi ve çağındaki hâkim güçleri benzeri görülmemiş bir sürede dize getirmesi bunun ispatı sayılabilir. O hâlde, Kur'ân her şeyden önce *ilahî bir kılavuz* olduğu bilinciyle okunmalıdır. Bunun için de insanlar meallerden soğutulmamalı, aksine meallerle daha sıcak bir ilişki kurmaya yönlendirilmelidir.

> Kur'ân son derece anlaşılır bir mesajdır ve sorun, anlaşılmasında değil, uygulanmasında düğümlenmektedir.

II. KUR'ÂN-I KERİM'DEN AZAMÎ FAYDAYI SAĞLAYABİLMEK İÇİN...

2.1. KUR'ÂN'IN ANA FİKRİ, HEDEFİ, ÜSLUBU

Güvenliğe, barışa, adalet ve mutluluğa susayan insanlık için gür ve berrak bir pınar olan *Kur'ân'ın içeriği* son derece sağlam, açık ve nettir: Allah katında yegâne din; "Allah'tan başka tanrı yoktur!" diyerek sadece O'na teslimiyet göstermek ve zincirlerini kırarak önce kendini sonra da insanlığı özgürleştirmektir. Bu, sosyal alanda 'iman' olarak tezahür eder; *can, mal, ırz/namus, akıl ve düşünce/inanç emniyeti...* Kur'ân açısından en önemli husus, bu 5 alanda güvenliğin sağlanmasıdır.

Yüce Allah insanı; konuşma, anlama ve anlamlandırma melekeleri ile donatarak ona doğruyu eğriden ayıracak bir kabiliyet bahşetmiş; istediğini yapabilme özgürlüğü vermiş ve şu iki yoldan birine girip girmemekte serbest bırakmıştır: Ya bu vb. nimetleri ihsan eden mutlak varlığı tanıyıp O'na hiçbir 'şey'i denk tutmayacak ya da O'na nankörlük edecektir. Tabiî, her iki tercihin de doğal sonuçları olacaktır; ilk yola girdiği takdirde Cennet'e, ikinci yola girdiği takdirde Cehennem'e ulaşacaktır. Cennet'e giden yolun ilk kilometre taşı, O'nun bütün nimetlerini ve mutlak otoritesini gönülden kabul etmek, O'ndan başka hiç kimsenin önünde eğilmemek, O'ndan başka hiçbir şeye 'kul'luk etmemek ve yeryüzünün bir sınav yeri olduğu bilinciyle son derece dikkatli yaşamaktır. Söz konusu dikkat hem 'Hak'la hem de 'halk'la ilişkilerde gösterilecek bir hassasiyettir. Kulun 'Hak'la ilişkilerinin ne kadar yolunda olup olmadığı, 'halk'la ilişkilerindeki hassasiyete bakılarak değerlendirilir.

> Kur'ân, kelimenin genelde anlaşılan anlamıyla bir din kitabı değildir. Kur'ân'ın muhatabı insandır. O, insanı *felâh*a veya *helâk*e götüren hayat tarzlarını anlatır. Kur'ân'ın ana fikri, gerçeği açıklamak ve hak yolu göstermektir. Kur'ân gereksiz ayrıntılar üzerinde durmaz; bir şeyi veya olayı kendi amaç ve hedefine uygun olduğu kadarıyla anlatır ve sözü tekrar tekrar *hakka davet*e getirir. Bu çağrı, bütün konuların çevresinde döndüğü ana fikirdir.

Kur'ân'da inzal dönemi toplumunun aşina olmadığı *tamamen orijinal* temalar yoktur. Ancak Kur'ân, mevcut kültürel birikimi kullanmakla birlikte, işi bu noktada bırakmamış; yepyeni, sapasağlam, insanî ve hakça bir düzen kurmaya çalışmıştır. Kur'ân, daha önce vahyedilmiş kitapların ilkelerini onaylamakla kalmamış; bu ilkeleri, sağlam (aklî ve hissî) delillerle, son derece anlaşılır bir üslûpla değerlendirip temellendirerek kadim din mensuplarının sapmış oldukları noktaları düzeltmiştir (müheymin). Özellikle Allah ve din algılarında reform yapan Kur'ân'a göre, Allah, hiç kimsenin tekelinde olmadığı gibi, din de tekelleştirilemez. *"Varlığını en güzel biçimde Allah'a teslim eden 'her'kes sağlam kulba yapışmış demektir."* (Lokman 31/22) Kimin hak yolunda olduğu 'Yahudi', 'Hıristiyan' vb. etiketlere göre değil, yaptığı hakça işlerle belli olur.

Kur'ân'ın amacı; insana fizik, kimya, tarih, astronomi, tıp vb. bilimleri öğretmek veya bu konularda muhataplarına yeni teoriler vermek değil,

insanlığı hak yola iletmek ve doğru yolda gitmesini sağlamak olduğundan, bu bilimlerin sahasına giren konularla *bilimsel* anlamda ilgilenmez. Onun asıl ilgilendiği; hakkı anlatmak, kafalara gerçeği işlemek, hakla ilgili yanlış anlamaları ortadan kaldırmak, insanları kötü davranışlarının sonuçlarına karşı uyarmak ve tüm insanlığı hak yola iletmektir. Kur'ân; mevcut inanç ve amellerin yanı sıra, metafizik tartışmaları da kritize eder.

Teorinin pratiğe en güçlü bir şekilde yansıtılıp 'daha net ve kalıcı' olabilmesi için yirmi üç yıla yayılarak indirilen bir metinde, sürekli aynı üslûbun kullanılması belîğ ve hikemî olmayacağından, dinî ve dünyevî gerçekler Kur'ân'da farklı üsluplarla anlatılmıştır. İnsanın gâh aklına gâh hissiyatına seslenen Kur'ân'ın üslûp ve usulü diğer kitaplarınkine benzemez. Kur'ân'ın sürekli üst perdeden ya da sürekli avâma dönük bir dil kullanması; sürekli tehditkâr, sürekli ümitvâr konuşması; tamamen ilmî, burhanî, hukukî ya da tamamen şiirsel olması söz konusu değildir. Kur'ân vahiyleri, ilkin yazıya geçirilirken de daha sonra kitaplaştırılırken de *kitap dili*yle değil, bir nutuk/hitabe olarak kaydedilmiştir; hitâbelerde, ibarenin anlamını şekillendiren bağlam jest ve mimiklerle, işaretlerle, sesi alçaltıp yükselterek, ona belli bir etkileme gücü kazandırarak... yansıtılır; bunların yazıya aktarılması imkânsızdır. Bir nutuk yazıya döküldüğünde, kopukluk, dağınıklık, bazı temaların sürekli tekrarlanması, kavramların her yerde aynı anlamda kullanılmayışı, bir konu işlenirken akla takılabilecek bütün hususların cevaplanmaması, bir konudan diğerine atlama gibi durumlarla karşılaşılması doğal olacaktır. Kur'ân'ın bu gibi özelliklerini bilmeyenler, bütün Kur'ân'ın birbirine benzer konulardan oluştuğunu düşünür ve bunu anlamakta zorluk çekerler.

2.2. Kur'ân'ı Niçin Okuyoruz?

Türkler, "Kur'ân'ı anlamadan okudukları, hatta onu bir süs eşyasına dönüştürdükleri" eleştirisi ile karşı karşıyadır. Zihnine takılan hususlara Kur'ânî cevaplar bulmak ya da "Kur'ân'da neler varmış?" sorusuna cevap aramak için Kur'ân okuyanlar bulunmakla birlikte, Türk toplumu, Kur'ân-ı Kerim'i genelde anlayıp uygulama kastı gütmeksizin; sırf sevap kazanmak amacı ile okumaktadır. -Kur'ân'ı akademik inceleme ve araştırmalar için okuyanlar varsa da bu tür 'okuyuşlar' *okuma* fiilinden ziyade *araştırma, inceleme, tahlil* gibi fiillerin kapsamına girmektedir.-

> Halkımızın Kur'ân okumaktan anladığı, genelde, "Kur'ân pasajlarını belli bir nağmeyle telâffuz etmek"ten ibarettir.

Kur'ân genelde feyiz ve bereketinden istifade etmek için okunmaktadır. Böylece -anlamak hiç de sevabı azaltmadığı hâlde- işin kolayına kaçılmaktadır.

"Kur'ân'ı niçin okuyoruz?" sorusuna; "Kur'ân okuyorum çünkü Yüce Allah'la konuşuyorum." ya da "Kur'ân okuyorum, çünkü onu okuduğum zaman moralim düzeliyor, huzur buluyorum." gibi cevaplar verilebilir. Ancak Kur'ân'ın bu tür fonksiyonlar icra etsin diye indirilmediği aşikârdır. Yukarıdaki soruya verilecek "Anlamak için Kur'ân okuyorum." ya da "Anlayıp uygulamak için Kur'ân okuyorum." şeklindeki cevaplar da soruyu tam olarak karşılamış olmaz. Soruyu "Kur'ân niçin anlaşılmalı?" ya da "Neden uygulanmalı?" şeklinde anlayarak cevabı ona göre vermek gerekir.

Kur'ân okuyoruz, çünkü "Hak" katından geldiği için gerçeğin ta kendisi olmanın ötesinde son derece gerçekçi de olan bu son vahiy, şu meçhuller âleminde insanoğluna *kılavuz*luk etmekte; onu karanlıklardan aydınlığa çıkarmakta; onu boş/bâtıl inanç ve düşüncelerden kurtararak dikkatini sürekli "realite"lere çekmektedir.

Kur'ân okuyoruz; çünkü Kur'ân dünya-âhiret mutluluğunu garanti etmekte; insanlığın maddî-manevî sorunlarına küllî reçeteler sunmaktadır.

Kur'ân okuyoruz; çünkü Kur'ân'ın damgasını vurduğu toplumlar dünyanın insan haklarına en saygılı, 'öteki'ne karşı en hoşgörülü, en medenî, en güçlü, en ileri toplumları olagelmiştir. Yani Kur'ân'ı salt kutsal kitabımız olduğu için değil, insanlığa getireceği açılımları ve sağlayacağı pratik faydaları devşirmek için okuyoruz... Okumalıyız.

"Benim ümmetimin en fazîletli ibâdeti Kur'ân okumaktır."
"Benim ümmetimin en hayırlısı Kur'ân'ı gerektiği gibi taşıyabilenler ve gece ibadet edenlerdir."
"Güzel Kur'ân okuyan (Kur'ân uzmanı), o 'şerefli/erdemli dürüst yazıcılar' ile birliktedir."
"Sizin en hayırlınız Kur'ân'ı okuyan ve okutanlardır."
"Allah'la konuşmak isteyen Kur'ân okusun."

Hazret-i Peygamber'in, sefere gönderdiği kalabalık bir grubun başına içlerinden en genç olanını sırf Bakara sûresini **okuyabildiği** için komutan

tayin ettiği bilinmektedir (Bkz. *Tirmizî*'den naklen İbn Kesîr, *Tefsiru'l-Kur'âni'l-'Azim*, I, 35). Söz konusu **okuyuş,** Kur'ân'ın güzel ses, sadâ, tavır vs. ile salt telâffuz edilmesi; bir güfteyi seslendirir gibi okunması olabilir mi?

Kur'ân'ı kırâat etmek onu "anlayarak okumak" demektir; tilâvet etmek ise okuyup izinden gitmekle, yani "okuduğundan anladıklarını hayata geçirmek"le mümkündür. Kur'ân; dinin temel metni olduğu gibi, toplumsal mekanizmanın işleyiş esaslarının belirlendiği dünyevî bir metindir. Kur'ân cümleleri, aynı zamanda birer yasa ve yönetmelik olduğuna göre; bunları en iyi bilen birinin önderlik etmesi kadar doğal bir şey olabilir mi?

III. KUR'ÂN'A NASIL YAKLAŞILMALIDIR?

Kur'ân mesajını alabilmenin en kestirme yolu, Kur'ân'ın ana dildeki bir karşılığından, yani Kur'ân mealinden okunmasıdır. Meallerin Kur'ân'ın yerini tutamayacağı ne kadar açıksa, son ilahî mesajı (*ez-zikr*) anahatları ile kesin ve doğru bir şekilde aktardıkları da o kadar açıktır; Kur'ân'ın mesajı, Arapça orijinalinde bakir bir hâlde öylece duruyor değildir.

Mealden Kur'ân okuma ise dört şekilde olabilmektedir: *Mushaf sırasına göre okuyuş, kronolojik esaslı okuyuş, konulu okuyuş, sorun eksenli okuyuş.* Biz bunları bir başka çalışmaya havale ederek, burada, Kur'ân'a nasıl yaklaşılması gerektiğini belirtmeye çalışacağız:

(i) Kur'ân'ın mahiyeti iyi kavranmalı; Kur'ân'ın ilahî bir kılavuz olduğu unutulmamalıdır. Kur'ân-ı Kerim akıl-can-mal-namus-din güvenliği, sorumluluk bilinci, kalite, çalışma, inceleme-araştırma, adalet, yardımlaşma ve mümin otoriteye itaat, emrin mahiyetini tartışmak yerine fiiliyata geçirme gibi evrensel prensipleri uygulayan herkesi -taşıdığı etikete, sahip olduğu isim ve sıfata bakmadan- başarıya götüren bir rehberdir. Kutlu Sahabe neslinin, onun gösterdiği yolu izleyerek müthiş bir atılım gerçekleştirmesi ve çağındaki hâkim güçleri benzeri görülmemiş bir sürede dize getirmesi bunun ispatı sayılabilir. Kur'ân'a ilişkin olarak müfessirlerin ortaya koyduğu pek çok detay bilgiden haberleri olmayan Sahabe neslinin o kadar kısa sürede böylesine müthiş bir gelişme gerçekleştirmesi, bu metni anlayarak okumalarına ve detaylara dalmadan kararlılıkla uygulamalarına dayanmaktadır.

(ii) Kur'ân'ın mesajının anlayabilmek için onun doğduğu tarihi vasatı yani VI. ve VII. yüzyıl şartlarını iyi bilmek gerekir. Kur'ân bu vasatta insan haklarına aykırı çok sayıda yanlış görüp bunları düzeltmektedir. Kur'ân'ın ne getirdiğini anlayabilmek için, o sırada neyin var olduğunu iyi anlamak gerekir (Bu hususta, aşağıdaki kaynaklardan yararlanılabilir: Neşet Çağatay, *İslâm Öncesi Arap Tarihi ve Cahiliye Çağı*, Ankara: AÜİF Yy., 1982; Ali Osman Ateş, *İslam'a Göre Cahiliye ve Ehl-i Kitap Örf ve Adetleri*, İstanbul: Beyan Yy., 1996).

(iii) Kur'ân vahiylerinin birbirinden farklı iki devrede indirilmiş olduğuna dikkat edilmelidir. Kur'ân-ı Kerim, müminlerin güçsüz olduğu şartlara yönelik çözümlerin yanı sıra, güçlü oldukları dönemin daha karmaşık ilişkilerine yönelik düzenlemeler de getirir; ancak bu ikinciler nispeten azdır. Bireyi esas alan, ona sorumluluk ve hesap endişesi aşılayarak ahlakî ve itikadî açıdan arı duru bir yapı kazandırmaya yönelik âyetlerin çoğunlukta olması da tesadüf değildir. Ayrıca, Kur'ân vahiyleri homojen bir ahvâl ve şerâit içinde indirilmiş değildir: Vahiylerin indiği yirmi üç yıllık süreç, müminlerin güvenlik ve anarşiyi, savaş ve barışı, sevinç ve hüznü, zafer ve hezimeti, bolluk ve kıtlığı... yaşadıkları bir zaman dilimidir. Aynı konu çerçevesindeki bütün âyetler bir araya getirildiğinde farklı hükümlerle karşılaşılmasının sebebi de budur; bu farklılıklara, ilahî hükümlerin tatbik alanını genişleten birer imkân ve açılım olarak bakılmalıdır. Aksi yönde hareket eden bir mümin toplum, bu ilahî siyasete fiilen muhalefet etmiş olduğu için, başarısızlığa mahkûmdur.

Kur'ân'ın hem okuduğumuz konuda hem de genel olarak ne demek istediği iyi tespit edilmelidir. Yani kadim milletler gibi kılı kırk yarmaya ve müteşabih âyetlerin peşine takılmaya gerek yoktur... İslâmiyet; hoşgörülü, kolaylıkçı bir dindir ve bu özelliği sayesinde; detayları insan aklına bıraktığı için kıyamete kadar geçerli kalacaktır. (Akıl; insanoğluna kutsal kitapla çekişsin diye verilmiş değildir; o da kutsal bir emanettir.) Kur'ân'ın siyasî, ahlâkî, itikadî, kozmolojik, fıkhî, tarihî vb. herhângi bir konuya yönelik rehberliğinde yaşanan sıkıntı, büyük oranda, birbirini destekleyen veya çelişki vehmi uyandıran pasajları bir arada düşünememekten kaynaklanmaktadır.

(iv) Yüce Allah'ın Kur'ân ve kâinat olmak üzere iki temel kitabı olduğu göz ardı edilmemelidir. Her iki kitap da gerektiği şekilde okunmalı, anlaşılmalı, tahlil edilmelidir. Bunlardan sadece birine ağırlık verilmesi, Kur'ân'ın rehberliğinden istifade edilmediğinin açık bir göstergesidir.

İnsanoğluna basiret, üretme, güzellik, sevgi ve ihlâs güçlerini veren gerçek bilgiler Allah'ın şu kâinat kitabına yazıp çizdiği şeylerdir; Hak

Teâlâ'nın -Kehf 18/109 ve Lokman 31/27'de- bahsedilen "bitmez tükenmez kelâm"ı budur. Zaten, Kur'ân da bu kitabın okunması ile oluşmuş değil midir? Hazret-i Peygamber'e 'oku' emri verildiğinde ortada okur yazar bir kişi olmadığı gibi, okunacak yazılı bir belge de yoktu. Buna rağmen, 'oku'ması istenmiş; o da vefatına kadarki yirmi üç yıl boyunca 'oku'muştu. Peki neyi okumuştu? Elbette, kâinattaki harfsiz, lâfızsız, sessiz (*bî-hurûf u lâfz u savt*) ilahî belgeleri... Böylece, 610-632 yılları arasında adab-ı muaşeret gibi gündelik olaylardan tutun da, bütün Arabistan'ı ilgilendiren savaş, barış ve antlaşmalara kadar her türlü yeni olay ana hatları ile 'oku'ndu. Arap kültürel havzasında meydana gelen hak-hukuk mücadelesi, savaşlar, barışlar, toplumsal ve toplumlar arası ilişkiler, anarşi, yağma, sömürü düzeni vb. toplumsal bozukluklar, toplumun az çok haberdar olduğu Allah, cennet, cehennem, Âhiret, melek vb. motiflerle yoğrularak okundu ve tam bir hukuksuzluğun hüküm sürdüğü Arabistan'da can, mal, namus, akıl ve din güvenliği sağlandı. Demek ki, 'oku' derken, hazır bir metnin okunmasından çok, yaşanan dünyanın; siyasî, ahlakî, ekonomik her tür realitenin okunması emredilmişti. Peygamber'in okuyuşunun sona ermesi kâinatın artık okunamayacağı anlamına gelmiyor; çünkü Hak Teâlâ'nın kelâmı tükenmez; O doğa ve olaylar aracılığı ile konuşmasını sürdürmektedir. Ancak bütün kutsal metin sahipleri gibi, Müslümanlar da işbu mekanizmaya önem vereceklerine, ilahî kelâmın 610-632 yılları arasını Mekke-Medine ve çevresinde tecelli eden hâlini ve onun Fıkhî, Kelâmî, Tasavvufî yorumlarını kutsamaya başlayınca, hatta yer yer, beşerî yorum ilahî metnin yerini alınca, yavaş yavaş 'kâinatı ve olayları okuyup ona göre çareler üretme düşüncesi' terk edildi. Dünya-âhiret rehberi olan Kur'ân-ı Kerim böyle böyle "dünyevi hayatın kılavuzu" olmaktan büyük oranda çıkıp, daha ziyade bir "Âhiret kılavuzu"na dönüştü; hatta, kılavuzluk ettiği şey unutulup kendisi 'esas/amaç' hâline geldi; parmağın işaret ettiği yere bakılacağına parmağa bakıldı... Oysa parmak (yani Kur'ân-ı Kerim), -insanların ortak kabulü olan tarihî olaylar dışında- olağanüstülüğe fazla prim vermeyen, insanı aydınlığa, sağlam düşünceye, kâinatı keşfetmeye, doğa ve olayları okumaya yönlendiren ilahî bir rehberdi. Rehber, bir şeye kılavuzluk eden şey/kişi olduğuna göre aslolan, o değil, rehberlik ettiğiydi. Kur'ân; 'inceleyin', 'araştırın', 'düşünün', 'çalışın', 'gezin görün' derken, kâinat kitabının araştırılmasını emrediyordu. Müslümanlar ise, ilk kutlu nesil gibi Kur'ân'ın *sonsuz nur*unda yürüyüp büyük başarılar peşinde koşacaklarına, onun aydınlattığı yöne bakacaklarına, fıkıh ve tasavvuf kitapları içinde

kayboldular. O hâlde, Kur'ân mesajını Hazret-i Peygamber ve çağdaşlarının anlayışı ekseninde, yani sonraki nesillere ait tortuları ayıklayarak iyice anladıktan sonra, daha fazla sündürmeden, sömürmeden, silkelemeden hayata geçirmeli; sonra da dünyada izzet ve şerefle yaşayabilmek için kâinat kitabını incelemeye koyulmalıdır. Bilim hakkında onlarca teşvikkâr âyete iman etmiş bir Müslümanın bilimden korkması olacak şey değildir.

IV. ÖZETLE

1. Kur'ân okuru, ilahî kitap zincirinin son halkası ile muhatap olduğuna kesin olarak iman etmelidir. Mahiyetini pek kavrayamasa da Allah'ın çağlar üstü kelâmı ile yüz yüze olduğu gerçeğini hatırdan çıkarmamalı. Kur'ân'a karşı duyulan güven (iman) ne kadar güçlü olursa, ondan istifade de o kadar fazla olur.

2. Kur'ân okuru, okuduğu metnin insanlığa dünya-âhiret mutluluğunu sağlayacak temel kaynak olduğuna inanıp güvenmelidir. Kur'ân'ın, alelâde bir topluma dünyanın en büyük medeniyetini kurdurmuş olduğunu, bunu bir kez daha başarabileceğini bilmelidir.

3. Okur, Kur'ân okumaya başlarken, ondan azamî istifade adına belli bir hazırlık yapmalıdır. Kendine maddî-manevî çekidüzen vermeli; kendisinin, zümresinin ve toplumunun önyargılarından sıyrılmalı, Kur'ân'ın dediklerine teslimiyet göstermeli, kendi bildiklerini, kendi inandıklarını ona onaylatmaya çalışmamalıdır.

4. Kur'ân gönül kulağına söylenen bir ilahî buyruk olduğu için, soyut akıl ile değil, sağduyu, içgüdü, gönül, sezgi soyundan canlı bir akıl ile okunmalıdır. Kur'ân gerçekleri, kuru akılla değil; canlı, 'artistik ve filozofik akıl'la kavranabilir.

5. Okur, Kur'ân'dan herhangi bir parça okuduğunda, bunu Kur'ân'ın nihaî görüşü imiş gibi algılamamalı, o konudaki diğer parçaları da göz önünde bulundurmalıdır. Kur'ân ancak bu *bütünlük* içerisinde doğru anlaşılabilir.

6. Kur'ân okuru anlamakta zorluk çektiği kısımları *Mevdudi, Derveze, Kur'ân Yolu* vb. özlü tefsirlere başvurarak iyi anlamalıdır. Kur'ân parçalarını yarım yamalak, üstünkörü okuyarak doğru dürüst anlamadan diğer konulara geçmek insanı zamanla derin açmazlara sürükleyebilir. Ancak bundan da önce, Kur'ân'ın mahiyetini, içeriğini, amacını ve nasıl okunacağını gösteren elinizdekine benzer bir kılavuzla işe başlaması daha yerinde olacaktır.

7. Okur, Kur'ân okurken aklına gelen her mânânın Kur'ân olmadığını bilmeli; Kur'ân'ın aslî / gerçek anlamlarının Hazret-i Peygamber ve çağdaşlarının anladığı mânâlar olduğunu unutmamalı ve Kur'ân okurken aklına gelen anlamları Kur'ân'ın nüzul çağına vurarak sağlamasını yapmalıdır. Okur, Kur'ân'ın inzaline vesile olan 610-632 yılları arasındaki yirmi üç yıllık süreci; Arap toplumunun evren algısıyla, ahlâk ve inanç yapısıyla, toplumsal düzen(sizliğ)iyle, hukuk(suzluğ)uyla, savaşlarıyla vs. ne kadar iyi tanırsa, Kur'ân'ın ne dediğini ve neyi amaçladığını daha iyi anlayacaktır. Bu dönemin şartlarını iyi kavrayabildiği takdirde, Yüce Allah'ın neyi, niçin emredip neyi, neden yasaklamış olduğunu daha iyi anlayacaktır.

Bu şıkkın bir başka boyutu da Kur'ân-ı Kerim'in "canlı Kur'ân" Hazret-i Peygamber örnekliğinde okunup anlaşılmasıdır. Kur'ân okuru, elindeki metni tebliğcisinden soyutlamamalı; onun örnek biyografisini sahih *Siyer* kitaplarından, olağanüstülüklerden arıtarak beşerî çerçevenin dışına taşmaksızın öğrenmeli; onun evrensel ahlâkını özümsemeli, benimsemelidir.

8. Kur'ân'ın ilk muhatapları Araplar olmakla birlikte, okur, Kur'ân'ın evrensel gerçeklerinin kendisini de muhatap aldığını göz ardı etmemelidir. Kur'ân'ı kendi realitesinden hareketle okumalı; yaşadığı itikadî, ahlakî ve sosyal sorunları her şeyden ve herkesten önce Kur'ân'a arz etmeli, çözümleri onda aramalıdır. Kur'ân'daki mümin, kâfir, münafık, mele', mütref ve müstaz'af karakterlerinin ve bunların sergilediği tutum ve davranışların tarihte kalmadığını, her çağın realitesi olduğunu asla unutmamalıdır.

9. Kur'ân okuru, elindeki kitabın yirmi üç yıllık bir sürece dağılmış olarak inzal edildiğini, dolayısıyla alelâde bir kitap gibi bir çırpıda okunamayacağını bilmelidir. Bu tip okuyuşlarda, Kur'ân'ın rehberliğinden yararlanamamak bir yana, üstelik onun eşsizliği, güzelliği, ilahîliği, mucizeliği vb. konularda da şüpheye düşülebilir. Okunan az sayıdaki Kur'ân parçası ve bu evrensel pasajların reel dünyadaki karşılıkları üzerinde derin derin düşünüp iyice hazmedildikten sonra yeni parçalara geçilmelidir. Okur, kendi durumunu; bilgi, idrak ve alâka seviyesini gözden geçirip ona göre bir okuyuş belirlemelidir. Birdenbire Kur'ân'ın tamamıyla karşı karşıya gelmek yerine, vaktinin müsaadesine göre; kısa *namaz sûreler*inden başlayarak, Kur'ân'ın belli konulardaki mesajlarının yoğunlaştığı (*zip*lendiği) fazileti hakkında hadis bulunan *âyete'l-kürsî, YaSin, Tebareke, Âmene'r-rasûlü, huvallâhüllezî* vb. özel pasajlara ağırlık verebilir; bu tür Kur'ân parçalarından oluşturulan

En'âm-ı Şerif türü metinleri esas alabilir. Zira uzman bir ilâhiyatçıdan beklenebilecek Kur'ân okuma tarzı, belki daha ilkokulu bile bitirmemiş bir rençberden ya da çeşitli eğitim seviyelerine sahip çiftçilerden, işçi, esnaf, avukat, doktor veya iş adamlarından beklenemez. Tabiî, Kur'ân'ın muhatabı sadece ilâhiyatçılar değildir. Toplumun bütün katmanları seviyelerine göre Kur'ân'dan istifade etmeye çalışmalı; işin kolayına kaçmamalıdır.

10. Kur'ân okuru; detaya girmemeli, kılı kırk yarmamalı, ilk Müslüman neslin yaptığı gibi Kur'ân'ı az ve öz öğrenip hayata geçirmeyi hedeflemelidir. Bu dinin hakim karakterinin bütün mahlukata karşı hoşgörülü, 'öteki'ne saygılı, kolaylıkçı bir din olduğunu unutmamalıdır. Bunun uzantısı olarak *inanç* alanında Akaid kitaplarını değil, Kur'ân'da anlatılanları esas almalıdır. Çünkü bu kitaplara şahsî, zümrevî, mezhebî, siyasî kaygılar, afakî kanaatler girmiş; basitlikten ve yalınlıktan uzaklaşılmıştır. Aynı illet, âyetlere alâkalı alâkasız birtakım anlamların yüklendiği, uzmanlarının bile anlamakta zorlandığı dil tahlilleri ile ve olağanüstülüklerle dolu *tefsir*ler için de geçerlidir. Kur'ân mesajı tefsirlerden değil, bizzat Kur'ân'dan alınmalı. *Ahlâk* alanında da tasavvufî eserlerdeki havâssa mahsus yüksek ahlâk değil, Kur'ân'ın öngördüğü o sade Muhammedî ahlâk hedeflenmelidir. Sosyal alan (*muâmelât*) hakeza... Unutulmamalıdır ki Kur'ân'ın hukukî ilkeleri, bugün hemen bütün dünya hukuk sistemleri tarafından benimsenmiştir. Dolayısıyla, Kur'ân'ın evrensel nuru, reel uygulama alanı var mı yok mu diye bakmadan, üç beş cezaî hükme feda edilmemelidir. Ahlâk, itikat, ibadet, muamelât ve ukubattan oluşan beş katmanlı *Kur'ân piramidi*nin en dar, en küçük uç kısmındaki birkaç cezaî hükme reel hayatta yer açacağız, derken, koca bir piramit toprağa gömülmemelidir. *Mecelle*'de belirtildiği gibi, bir şeyin tamamı alınamıyor diye tamamı terk edilmez.

11. Kur'ân okuru, elindeki mealler ne kadar başarılı olursa olsun, *asıl Kur'ân*'ın, Arapça orijinal metin olduğunu unutmamalıdır. Kur'ân'ın orijinal metni ile yapıcı, dostane ilişkiler geliştirmeli, ona yabancılaşmamalı, onu gayet düzgün okuyabilmelidir. Mübarek gün ve geceleri ya da sevgili bir yakınının vefatını vesile edinerek Kur'ân okumalıdır. Kur'ân'ı güzel bir eda ve tavır ile okuyanları dinlemelidir. Evlâtlarına, yakınlarına Kur'ân'ı orijinalinden okuyabilmeyi öğretmeli; bu yönde çaba sarf etmelidir. Kur'ân tilâvet edilirken özellikle mekkî sûrelerin şiiriyetinden, ahenk, müzikalite ve akıcılığından etkilenmemek zordur. Müslümanlar tarafından hiçbir zaman musıki kabul edilmemekle birlikte, Kur'ân tilâveti, İslâm dünyasının her köşesinde ve hemen her çevrede duyulabilen bir *hendese-i savt* türüdür.

Evet, araştırma ve inceleme ruhunun herkeste bulunması beklenemez ve Kur'ân okurken, kelâmı aracılığıyla Yüce Allah'la temasa geçildiği bilincine sahip olmak son derece önemlidir (Kur'ân'ı hiç anlamayan bir Türk, Sevgili Rabbinin sohbetinde bulunduğu duygusuyla onun sır dolu, gönle ferahlık veren rahatlatıcı câzibesini gönlünün derinliklerinde hisseder; böyle birinin, sözgelimi YâSîn'i, hiç anlamadan okuması bile bu bilinç sâyesinde büyük bir ibadet hâline gelir). Ancak Kur'ân'ın hem bu bilinçle hem de mânâsı kavranarak, hatta mânâları üzerinde derin derin düşünerek okunması esastır. Kur'ân okumaya yönelik teşviklerin asıl hedefi, Yüce Allah'ın Kur'ân aracılığıyla yaptığı rehberliğin izlenmesidir. Kur'ân'ı anlayarak okumanın sevabı, yani, sonuç ve faydaları mutlaka görülecektir (Kur'ân'ın Araplara nasıl bir atılım ruhu kazandırdığı mâlumdur). Dolayısıyla, okurun Kur'ân'la ilişkilerine elbette *saygı* egemen olmalıdır; ama okur, Kur'ân'la kurduğu ilişkinin bir *Allah-kul* ilişkisi olmadığını bilmeli; elindeki metnin, sonuçta ilahî bir rehber olduğunu aklından çıkarmamalı ve bu evrensel kılavuzdan azamî istifadeyi sağlayarak, dünyanın en ahlâklı, en bilgili, en güçlü, en zengin, en itibarlı fertlerinden oluşan bir toplum inşa etme yönünde çabalamalıdır.

SONUÇ

— Öncelikle, meal fikrine sıcak bakmak, meallerle sıcak ilişkiler geliştirmek gerekir. Çünkü kusurları bir tarafa, bütün meallerin ilahî mesajı genel olarak ifade ettiğinde kuşku yoktur.

— Kur'ân'ın nüzul ortamı, 'Allah kelâmı' için bir prototiptir. İlk muhataplar sayesinde ilahî vahiy ete kemiğe bürünmüş, daha sonra tüm insanlığa aktarılmıştır.

— Kur'ân'ı şeklî yapısı itibariyle iyi tanımalıyız.

— Kur'ân'ın beşerî türden yazılı bir metin değil, hatâbî bir metin olduğunu nazar-ı itibara alıp, onun doğduğu nüzul ortamına (bağlam) aşina olmalıyız. Bu noktada devreye siyer ve sahih hadisler girecektir.

— Kur'ân'ı okurken kendimizi, yani mevcut bilgilerimizi, mezhebî meşrebî her tür birikimimizi Kur'ân'a onaylatmaya çalışmamalı; onun bizi değiştirip dönüştürmesine, bizi şekillendirmesine, aydınlatıp, özgürleştirip yüceltmesine, tekâmül ettirmesine izin vermeliyiz. Kur'ân'ı nüzul sonrası dönemin tevillerinden azade bir şekilde anlamalı; onu rafine hâle getirmeye, düzeltmeye (!), sansür etmeye çalışmamalı; o ne diyorsa olduğu gibi anlayıp 'Başüstüne!' demeliyiz.

— Kur'ân okumadan önce, 'onu neden okuduğumuz' sorusunu kendimize sormalıyız. Amacımız ilahî mesajı anlamak mıdır, Kur'ân'dan fıkhî -kelamî hükümler çıkartmak mıdır, kâinatı ve insanı bilimi devre dışı bırakarak salt Kur'ân gözüyle anlamak mıdır?

— Kur'ân'ı pozitivist bir bilimcinin gözüyle, hatta akıl ve mantık gözüyle değil, sezgi soyundan gönül gözüyle okumalıyız.

— Kur'ân mealleri okunurken tecvid ve tertile dikkat edilmeli; diksiyon kurallarına (vurgulara, jest ve mimiklere) riayet edilerek metinde ne söylendiği muhataba net olarak yansıtılmaya çalışılmalıdır.

— Kur'ân okurken, ona yüklenen bazı olağanüstü özellikleri onda bulamayabileceğimizi; Kur'ân'da Allah'ın verdiğinden fazlasının olmadığını peşinen kabul etmeli; onu 'Allah kelâmı' ile eşitlememeliyiz. Çünkü bütün vahiylerde olduğu gibi Kur'ân vahyinde de bir alıcı ve verici vardır; mesele vericide bitmemektedir. Verici şüphesiz sahilsiz bir okyanustur, ama alıcı için de aynı şey söylenebilir mi? Alıcının, yani Hazret-i Peygamber ve toplumunun istiap haddi bellidir. Bir yanda okyanus, öbür yanda sözgelimi bir ırmak... Okyanus ırmağa nasıl sığabilir? Yani Hz. Peygamberin Kur'ân'ı yorumlaması / canlandırması demek olan Sünneti de önemsemeli, aklî çabaları küçümsememeli, akla ve bilime gereken önemi vermeliyiz; sonuçta o da müminin kayıp malıdır...

القرآن الكريم

بالرسم العثماني

KUR'ÂN-I KERİM
ve
TÜRKÇE ANLAMI

Hazırlayan
PROF. DR. MURAT SÜLÜN
Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
Tefsir Anabilim Dalı Öğretim Üyesi

سُورَةُ الْفَاتِحَةِ ١

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ ﴿١﴾

اَلْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَم۪ينَۙ ﴿٢﴾ اَلرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِۙ ﴿٣﴾ مَالِكِ يَوْمِ
الدّ۪ينِۜ ﴿٤﴾ اِيَّاكَ نَعْبُدُ وَاِيَّاكَ نَسْتَع۪ينُۜ ﴿٥﴾ اِهْدِنَا الصِّرَاطَ
الْمُسْتَق۪يمَۙ ﴿٦﴾ صِرَاطَ الَّذ۪ينَ اَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ
وَلَا الضَّٓالّ۪ينَ ﴿٧﴾

1- FÂTİHA SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 7 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. (Sadece eski din mensuplarının değil) herkesin Rabbi olan Allah'a hamdolsun! **2.** Bilfiil merhamet eden mutlak merhamet sahibine (Rahman, Rahim)[1], **3.** yargılanma gününün tek sahibine...* **4.** Yalnız Sana kulluk eder, yalnız Senden yardım dileriz. **5.** Bizi dosdoğru yola ilet; **6.** nimete erdirdiklerinin** yoluna, **7.** hışmına uğrayanların ve yoldan çıkanlarınkine değil...

---

* Bkz. İnfitâr: 18-19.

** Bkz. Nisâ: 69; Meryem: 58.

وَآيَاتُهَا سَبْعٌ

سُورَةُ البَقَرَةِ ٢

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ ذٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ف۪يهِ هُدًى لِلْمُتَّق۪ينَ ﴿٢﴾ اَلَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ
وَيُق۪يمُونَ الصَّلٰوةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ﴿٣﴾ وَالَّذ۪ينَ يُؤْمِنُونَ بِمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْكَ وَمَٓا اُنْزِلَ
مِنْ قَبْلِكَ وَبِالْاٰخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ اُو۬لٰٓئِكَ عَلٰى هُدًى مِنْ رَبِّهِمْ وَاُو۬لٰٓئِكَ هُمُ
الْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾

2- BAKARA SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 286 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Mîm[2]. **2.** İşbu şüphe götürmez kitap[3] müttakîler[4] için kılavuzdur. **3.** Onlar ki; gayba iman[5] ederler, (gerçek birer dindar olarak) namazı[6] dosdoğru kılarlar ve kendilerine Bizim nasip ettiğimiz şeylerden infak ederler. **4.** Onlar ki; senden önce indirilmiş olana da sana indirilene de iman ederler; Âhirete yakînen[7] iman edenler de onlardır. **5.** Bunlardır işte, Rablerinden gelen kılavuzu izleyenler… Bunlardır işte, felâha erecekler...

وَاٰيَاتُهَا مِائَتَانِ وَسِتٌّ وَثَمَانُونَ

إن الذين كفروا سواء عليهم ءأنذرتهم أم لم تنذرهم
لا يؤمنون ﴿٦﴾ ختم الله على قلوبهم وعلى سمعهم وعلى
أبصارهم غشاوة ولهم عذاب عظيم ﴿٧﴾ ومن الناس
من يقول ءامنا بالله وباليوم الآخر وما هم بمؤمنين ﴿٨﴾
يخادعون الله والذين ءامنوا وما يخدعون إلا أنفسهم
وما يشعرون ﴿٩﴾ في قلوبهم مرض فزادهم الله مرضا
ولهم عذاب أليم بما كانوا يكذبون ﴿١٠﴾ وإذا قيل لهم
لا تفسدوا في الأرض قالوا إنما نحن مصلحون ﴿١١﴾
ألا إنهم هم المفسدون ولكن لا يشعرون ﴿١٢﴾ وإذا قيل
لهم ءامنوا كما ءامن الناس قالوا أنؤمن كما ءامن السفهاء
ألا إنهم هم السفهاء ولكن لا يعلمون ﴿١٣﴾ وإذا لقوا
الذين ءامنوا قالوا ءامنا وإذا خلوا إلى شياطينهم قالوا إنا
معكم إنما نحن مستهزءون ﴿١٤﴾ الله يستهزئ بهم ويمدهم
في طغيانهم يعمهون ﴿١٥﴾ أولئك الذين اشتروا الضلالة
بالهدى فما ربحت تجارتهم وما كانوا مهتدين ﴿١٦﴾

6. (Resûlüm!) Sen o nankörce inkâr[8] edenleri uyarsan da uyarmasan da onlar açısından farketmez; iman etmezler. **7.** (Çünkü) kalplerini ve kulaklarını Allah mühürlemiştir; gözlerinin üzerinde de perde vardır...[9] Büyük bir azaptır bunların hakkı! **8.** Öyle insanlar da var ki, "Allah'a ve 'Son Gün'e iman ettik." diyorlar, ama mümin değiller! **9.** Allah'ı ve iman edenleri aldatmaya çalışıyorlar. Oysa kendilerinden başkasını aldatmıyorlar; ama farkında değiller... **10.** Kalplerinde hastalık var; hastalıklarını Allah daha da artırmakta... Yalan söyleyip durduklarından dolayı, can yakıcı bir azaptır bunların hakkı! **11.** Onlara; "Yeryüzünde bozuculuk yapmayın!" denildiğinde, "Biz düzelticiyiz; ara bulucuyuz (tamamen asayiş yanlısıyız)" diyorlar. **12.** Bakınız; asıl bozucular bunlardır; fakat farkında değiller. **13.** Onlara; "İnsanlar iman ettiği gibi siz de iman edin" denince, "Biz hiç o beyinsizler gibi iman eder miyiz?" diyorlar. Bakınız; asıl beyinsiz kendileridir, fakat bilmezler. **14.** İman edenlere rastladıklarında; "İman ettik" diyorlar. Kendi 'şeytan'ları ile başbaşa kaldıklarında ise "Biz asıl sizinle beraberiz, onlarla sadece alay etmekteyiz!"[10] diyorlar. **15.** Asıl, Allah onlarla 'alay' ediyor; onları taşkınlıklarında[11] şaşkın şaşkın dolaştırıyor. **16.** Bunlardır işte, hidayet karşılığı dalâleti satın alanlar!..[12] Ama bu alışverişlerinden kâr edememişler; doğru yolu bulamamışlardır.

17. Durumları, ateş yakmaya çalışan biri (ile etrafındakiler) in durumuna benzer:* Ateş onun çevresini her aydınlattığında, Allah onların nurunu gidermekte** ve onları karanlıklar içinde; göremez hâlde bırakmaktadır. **18.** Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler... Dönemezler. **19.** Ya da gökten yağan öyle bir sağanak gibi ki; içinde, karanlıklar, gök gürültüsü ve şimşek barındırıyor... Onlar da yıldırımlardan dolayı ölüm korkusuyla parmaklarını kulaklarına tıkıyorlar... Oysa, inkârcı nankörleri Allah çepeçevre kuşatmış!.. **20.** Şimşek neredeyse gözlerini alacak... Onları her aydınlattığında, onun ışığında yürüyorlar; karanlık bastırınca da kalakalıyorlar... Allah dileseydi, onların işitme kabiliyetlerini ve gözlerini felç ederdi. Allah, elbette her şeye kadirdir. **21.** Ey insanlar! Sizi ve sizden öncekileri yaratan Rabbinize kulluk edin ki, (Allah'ın azabından) sakınasınız. **22.** O ki; Arz'ı sizin için döşek, göğü de muazzam bir yapı kılmış; gökten su indirip onunla size rızık olarak türlü türlü meyveler çıkarmıştır. Dolayısıyla, bunu bile bile Allah'a denk şeyler ihdas etmeyin. **23.** Kulumuza indirdiğimizden yana şüpheniz varsa, haydi, siz de Allah dışındaki (destekçi ve) şahitlerinizi çağırıp (Muhammed gibi ümmî bir kişi tarafından söylenmiş) buna benzer bir sûre[13] getirin; doğru söylüyorsanız... **24.** Fakat yapamazsanız ki yapamayacaksınız[14], o hâlde, yakıtı insanlarla taşlar olan öyle bir Ateş'ten sakının ki, inkârcı nankörler için hazırlanmıştır.

مَثَلُهُمْ كَمَثَلِ الَّذِي اسْتَوْقَدَ نَارًا فَلَمَّا أَضَاءَتْ مَا حَوْلَهُ
ذَهَبَ اللَّهُ بِنُورِهِمْ وَتَرَكَهُمْ فِي ظُلُمَاتٍ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٧﴾ صُمٌّ
بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿١٨﴾ أَوْ كَصَيِّبٍ مِنَ السَّمَاءِ فِيهِ
ظُلُمَاتٌ وَرَعْدٌ وَبَرْقٌ يَجْعَلُونَ أَصَابِعَهُمْ فِي آذَانِهِمْ مِنَ الصَّوَاعِقِ
حَذَرَ الْمَوْتِ وَاللَّهُ مُحِيطٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿١٩﴾ يَكَادُ الْبَرْقُ يَخْطَفُ
أَبْصَارَهُمْ كُلَّمَا أَضَاءَ لَهُمْ مَشَوْا فِيهِ وَإِذَا أَظْلَمَ عَلَيْهِمْ قَامُوا
وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَذَهَبَ بِسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٠﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اعْبُدُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٢١﴾ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
الْأَرْضَ فِرَاشًا وَالسَّمَاءَ بِنَاءً وَأَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجَ
بِهِ مِنَ الثَّمَرَاتِ رِزْقًا لَكُمْ فَلَا تَجْعَلُوا لِلَّهِ أَنْدَادًا وَأَنْتُمْ
تَعْلَمُونَ ﴿٢٢﴾ وَإِنْ كُنْتُمْ فِي رَيْبٍ مِمَّا نَزَّلْنَا عَلَى عَبْدِنَا
فَأْتُوا بِسُورَةٍ مِنْ مِثْلِهِ وَادْعُوا شُهَدَاءَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ
إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ لَمْ تَفْعَلُوا وَلَنْ تَفْعَلُوا فَاتَّقُوا
النَّارَ الَّتِي وَقُودُهَا النَّاسُ وَالْحِجَارَةُ أُعِدَّتْ لِلْكَافِرِينَ ﴿٢٤﴾

---

* İlk temsilde ateş, ikinci temsilde ise şimşek Kur'ân âyetlerini temsil etmektedir ki ortak noktaları, aydınlatıcı oluşlarıdır.

** Burada, temsilî anlatımdan gerçeğe dönüş yapılarak söz, Kur'ân âyetlerinin sağladığı nûra ve bu nûrun Allah tarafından giderilmesine getiriliyor.

وَبَشِّرِ الَّذِينَ اٰمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ اَنَّ لَهُمْ جَنَّاتٍ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ كُلَّمَا رُزِقُوا مِنْهَا مِنْ ثَمَرَةٍ
رِزْقًا قَالُوا هٰذَا الَّذِي رُزِقْنَا مِنْ قَبْلُ وَاُتُوا بِهِ مُتَشَابِهًا
وَلَهُمْ فِيهَا اَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ وَهُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٥﴾
اِنَّ اللّٰهَ لَا يَسْتَحْيِي اَنْ يَضْرِبَ مَثَلًا مَا بَعُوضَةً فَمَا
فَوْقَهَا فَاَمَّا الَّذِينَ اٰمَنُوا فَيَعْلَمُونَ اَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّهِمْ وَاَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا فَيَقُولُونَ مَاذَا اَرَادَ اللّٰهُ
بِهٰذَا مَثَلًا يُضِلُّ بِهِ كَثِيرًا وَيَهْدِي بِهِ كَثِيرًا
وَمَا يُضِلُّ بِهِ اِلَّا الْفَاسِقِينَ ﴿٢٦﴾ اَلَّذِينَ يَنْقُضُونَ عَهْدَ
اللّٰهِ مِنْ بَعْدِ مِيثَاقِهِ وَيَقْطَعُونَ مَا اَمَرَ اللّٰهُ بِهِ اَنْ يُوصَلَ
وَيُفْسِدُونَ فِي الْاَرْضِ اُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٢٧﴾
كَيْفَ تَكْفُرُونَ بِاللّٰهِ وَكُنْتُمْ اَمْوَاتًا فَاَحْيَاكُمْ
ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ اِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٨﴾ هُوَ
الَّذِي خَلَقَ لَكُمْ مَا فِي الْاَرْضِ جَمِيعًا ثُمَّ اسْتَوٰى اِلَى
السَّمَاءِ فَسَوّٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٩﴾

25. İman edip salih[15] amel[16] işleyenleri; altından ırmakların aktığı öyle cennetlerle müjdele ki; bunlardan kendilerine her ne zaman bir meyve takdim edilse: "Bu bize daha evvel ikram edilmişti." derler; oysa onun bir benzeri[17] verilmiştir. Orada tertemiz eşlere sahiptirler ve orada kalıcıdırlar. **26.** Allah bir sivrisineği, hatta onun ötesindeki bir şeyi bile, temsil olarak kullanmaktan utanmaz. İman edenler, onun Rablerinden gelen bir gerçek olduğunu pekâlâ bilirler. Nankörce inkâr edenler ise "(yüceler yücesi) Allah bu misali vermekle ne murad eder ki?!" derler. Allah onunla birçoğunu saptırmakta,* birçoğunu da yola getirmektedir. Ama O, bununla sadece fâsıkları[18] saptırıyor fâsıkları!.. **27.** Onlar ki, Allah'la yaptıkları ahdi, hem de iyice pekiştirdikten sonra, bozarlar; birleştirilmesini emrettiği şeyi koparırlar, yeryüzünde bozuculuk yaparlar... Hüsrana uğrayacaklar da bunlardır. **28.** Siz Allah'ı nasıl inkâr edebiliyorsunuz ki, birer ölü iken size O hayat verdi; sonra sizi öldürecek, sonra tekrar diriltecek ve en sonunda O'na döndürüleceksiniz. **29.** Yeryüzünde ne varsa hepsini sizin için yaratan, daha sonra göğe yönelip orayı yedi gök hâlinde düzenleyen O'dur. O, her şeyi bilir.

* Sapmasına müsaade eder; yanlış yola sapanı kolundan tutup da zorla doğru yola getirmez.

وَإِذْ قَالَ رَبُّكَ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ إِنِّي جَاعِلٌ فِي الْأَرْضِ خَلِيفَةً
قَالُوٓا أَتَجْعَلُ فِيهَا مَن يُفْسِدُ فِيهَا وَيَسْفِكُ الدِّمَآءَ وَنَحْنُ
نُسَبِّحُ بِحَمْدِكَ وَنُقَدِّسُ لَكَ قَالَ إِنِّيٓ أَعْلَمُ مَا لَا تَعْلَمُونَ
﴿٣٠﴾ وَعَلَّمَ ءَادَمَ الْأَسْمَآءَ كُلَّهَا ثُمَّ عَرَضَهُمْ عَلَى الْمَلَٰٓئِكَةِ
فَقَالَ أَنۢبِـُٔونِي بِأَسْمَآءِ هَٰٓؤُلَآءِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣١﴾ قَالُوا
سُبْحَٰنَكَ لَا عِلْمَ لَنَآ إِلَّا مَا عَلَّمْتَنَآ إِنَّكَ أَنتَ الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ
﴿٣٢﴾ قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ أَنۢبِئْهُم بِأَسْمَآئِهِمْ فَلَمَّآ أَنۢبَأَهُم بِأَسْمَآئِهِمْ قَالَ
أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّيٓ أَعْلَمُ غَيْبَ السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ وَأَعْلَمُ مَا
تُبْدُونَ وَمَا كُنتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٣٣﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ اسْجُدُوا
لِـَٔادَمَ فَسَجَدُوٓا إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ وَاسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَٰفِرِينَ
﴿٣٤﴾ وَقُلْنَا يَٰٓـَٔادَمُ اسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ وَكُلَا مِنْهَا رَغَدًا
حَيْثُ شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّٰلِمِينَ ﴿٣٥﴾
فَأَزَلَّهُمَا الشَّيْطَٰنُ عَنْهَا فَأَخْرَجَهُمَا مِمَّا كَانَا فِيهِ وَقُلْنَا اهْبِطُوا
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَٰعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٣٦﴾
فَتَلَقَّىٰٓ ءَادَمُ مِن رَّبِّهِۦ كَلِمَٰتٍ فَتَابَ عَلَيْهِ إِنَّهُۥ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿٣٧﴾

30. Hani* senin Rabbin, meleklere: "Ben yeryüzünde bir halife yaratmaktayım" demişti de melekler: "Biz Seni, daima hamd ile tenzih ve takdis ederken, yeryüzünde bozuculuk yapacak, kan dökecek birini mi meydana getiriyorsun?!" demişlerdi. "Ben sizin bilmediklerinizi bilirim" buyurdu. **31.** Ve Adem'e bütün isimleri öğretti... Sonra onları meleklere göstererek; "Doğru söylüyorsanız, şunların adlarını bana söyleyin" dedi. **32.** "Seni tenzih ve takdis ederiz! Senin bize öğrettiklerinden başka bilgimiz yok. Sadece Sensin 'mutlak ilim ve hikmet sahibi' (Alîm, Hakîm)." dediler. **33.** "Ey Adem! Şunların isimlerini onlara söyle" dedi. Adem isimlerini onlara söyleyince; "Ben size demedim mi ki; Ben göklerin ve yerin gaybını bilirim; sizin gizli-aşikâr bütün yaptıklarınızı da bilirim?!" dedi. **34.** Hani, meleklere; "Adem'e secde edin" demiştik de hemen secde etmişlerdi. Sadece İblis şiddetle kaçınmış ve büyüklük taslayarak inkârcı nankörlerden olmuştu... **35.** Ve demiştik ki: "Ey Adem! Eşinle birlikte Cennet'te otur. Orada istediğiniz her şeyi âfiyetle, bol bol yiyin; fakat şu 'ağac'a yaklaşmayın, yoksa zulmedenlerden olursunuz!" **36.** Nihayet, ondan dolayı ikisinin de ayaklarını kaydırdı[19] ve içinde bulundukları yerden ikisini de çıkardı. Biz de; "Birbirinize düşman olarak hepiniz birden inin. Yeryüzünde sizin için bir zamana kadar bir yerleşim ve faydalanma vardır!" dedik. **37.** Sonuçta, Adem, Rabbinden birtakım (tevbe ve dua) kelimeler(i) belleyip aldı. Rabbi de onun tevbesini kabul etti.[20] O'dur çünkü tevbeleri daima kabul eden, merhametli (Tevvâb, Rahîm).

* İki yüzlü Yahudilerden bahsedilirken sözün birden bire Âdem-İblis kıssasına getirilmesi; Hz. Peygamber'in Âdem'e, onun otoritesini kabul etmemekte direnen bilgiç Yahudi âlimlerinin de İblis'e benzetilmesiyle alâkalıdır.

قُلْنَا اهْبِطُوا مِنْهَا جَمِيعًا فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ مِنِّي هُدًى فَمَنْ تَبِعَ
هُدَايَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٩﴾
يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَوْفُوا بِعَهْدِي
أُوفِ بِعَهْدِكُمْ وَإِيَّايَ فَارْهَبُونِ ﴿٤٠﴾ وَآمِنُوا بِمَا أَنْزَلْتُ
مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ وَلَا تَكُونُوا أَوَّلَ كَافِرٍ بِهِ وَلَا تَشْتَرُوا بِآيَاتِي
ثَمَنًا قَلِيلًا وَإِيَّايَ فَاتَّقُونِ ﴿٤١﴾ وَلَا تَلْبِسُوا الْحَقَّ بِالْبَاطِلِ
وَتَكْتُمُوا الْحَقَّ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤٢﴾ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ۞ أَتَأْمُرُونَ النَّاسَ بِالْبِرِّ
وَتَنْسَوْنَ أَنْفُسَكُمْ وَأَنْتُمْ تَتْلُونَ الْكِتَابَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٤٤﴾
وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ وَإِنَّهَا لَكَبِيرَةٌ إِلَّا عَلَى الْخَاشِعِينَ
﴿٤٥﴾ الَّذِينَ يَظُنُّونَ أَنَّهُمْ مُلَاقُو رَبِّهِمْ وَأَنَّهُمْ إِلَيْهِ رَاجِعُونَ ﴿٤٦﴾
يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ اذْكُرُوا نِعْمَتِيَ الَّتِي أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّي فَضَّلْتُكُمْ
عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾ وَاتَّقُوا يَوْمًا لَا تَجْزِي نَفْسٌ عَنْ نَفْسٍ شَيْئًا وَلَا
يُقْبَلُ مِنْهَا شَفَاعَةٌ وَلَا يُؤْخَذُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا هُمْ يُنْصَرُونَ ﴿٤٨﴾

38. Dedik ki; "Hepiniz birden inin oradan; tarafımdan size bir kılavuz gelir de, kim Benim kılavuzuma uyarsa, artık onlar için herhangi bir korku söz konusu değildir, üzülecek de değillerdir." **39.** Nankörce inkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlar... Bunlardır işte Ateş'in sahipleri. Hem de kalıcı olarak... **40.** Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetimi hatırlayın. Bana verdiğiniz sözü yerine getirin ki, Ben de size verdiğim sözü yerine getireyim. Sadece Benden korkun. **41.** Elinizdekini (yani Tevrat'ı) doğrulayıcı olarak indirdiğime (Kur'ân'a) iman edin. Onu nankörce inkâr eden ilk kişiler siz olmayın. Âyetlerimizi az bir paha karşılığı satmayın. Evet sadece Benden çekinin. **42.** Hakkı bâtıla bulayıp da, bile bile gerçeği gizlemeyin. **43.** (Sözde değil, özde; gerçek birer dindar olarak) namazı dosdoğru kılın, benliğinizi arıtmak için vermeye bakın ve rükû edenlerle birlikte rükû edin (Hak karşısında saygıyla eğilin). **44.** 'İyi'liği[21] insanlara emrederken, kendinizi unutuyor musunuz? Hem de kitabı okuduğunuz hâlde!.. Hâlâ akletmeyecek misiniz?! **45.** Sabrederek[22] ve namaz kılarak yardım isteyin. Bu gerçekten ağır bir şeydir ama, huşû[23] sahiplerine değil... **46.** Onlar ki; 'Rableri ile mutlaka karşı karşıya gelecekleri; sonunda kesinlikle O'na dönecekleri' kanaatindedirler.[24] **47.** Ey İsrailoğulları! Size verdiğim nimetimi ve sizi (zamanında) herkese tercih ettiğimi unutmayın. **48.** Ve öyle bir günden sakının ki, o gün kimsenin kimseye faydası olmaz; kimsenin şefaati kabul edilmez, kimseden bedel alınmaz; hâsılı, hiç kimseye yardım edilmez.

وَإِذْ نَجَّيْنَٰكُم مِّنْ ءَالِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوٓءَ ٱلْعَذَابِ
يُذَبِّحُونَ أَبْنَآءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَآءَكُمْ ۚ وَفِى ذَٰلِكُم بَلَآءٌ
مِّن رَّبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٤٩﴾ وَإِذْ فَرَقْنَا بِكُمُ ٱلْبَحْرَ فَأَنجَيْنَٰكُمْ
وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٠﴾ وَإِذْ وَٰعَدْنَا مُوسَىٰٓ
أَرْبَعِينَ لَيْلَةً ثُمَّ ٱتَّخَذْتُمُ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ ظَٰلِمُونَ
﴿٥١﴾ ثُمَّ عَفَوْنَا عَنكُم مِّنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٢﴾
وَإِذْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْفُرْقَانَ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿٥٣﴾
وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِنَّكُمْ ظَلَمْتُمْ أَنفُسَكُم
بِٱتِّخَاذِكُمُ ٱلْعِجْلَ فَتُوبُوٓا۟ إِلَىٰ بَارِئِكُمْ فَٱقْتُلُوٓا۟ أَنفُسَكُمْ ذَٰلِكُمْ
خَيْرٌ لَّكُمْ عِندَ بَارِئِكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ
﴿٥٤﴾ وَإِذْ قُلْتُمْ يَٰمُوسَىٰ لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ نَرَى ٱللَّهَ جَهْرَةً
فَأَخَذَتْكُمُ ٱلصَّٰعِقَةُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿٥٥﴾ ثُمَّ بَعَثْنَٰكُم مِّنۢ
بَعْدِ مَوْتِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٥٦﴾ وَظَلَّلْنَا عَلَيْكُمُ
ٱلْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْكُمُ ٱلْمَنَّ وَٱلسَّلْوَىٰ ۖ كُلُوا۟ مِن طَيِّبَٰتِ مَا
رَزَقْنَٰكُمْ ۖ وَمَا ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٥٧﴾

49. Hani, oğullarınızı teker teker boğazlatıp kadınlarınızı sağ bırakarak, sizi işkencenin en kötüsüne uğratan Firavun hanedanından sizi kurtarmıştık... ki sizin için bunda Rabbiniz tarafından muazzam bir imtihan vardı. **50.** Hani, bir de sizin için denizi yararak sizi kurtarmış; Firavun hanedanını ise gözlerinizin önünde boğmuştuk. **51.** Hani, Musa ile kırk geceliğine vaatleşmiştik. Siz de onun arkasından birer zalim olarak o buzağıyı (tanrı) edinmiştiniz!.. **52.** Bundan sonra, şükredesiniz diye sizi affetmiştik. **53.** Hani, doğru yolu bulasınız diye, Musa'ya hakkı bâtıldan ayıran o kitabı vermiştik. **54.** Hani Musa, kavmine: "Ey kavmim! Buzağıyı (tanrı) edinmekle kendi kendinize zulmetmiş oldunuz! Hemen Yaradanınıza tevbe edin ve birbirinizi öldürün!..[25] Yaradanınız katında bu (fecî eylem) sizin için daha hayırlıdır!" demişti. (Siz bu emre uyunca) Allah da tevbenizi kabul etmişti. O'dur çünkü tevbeleri daima kabul eden, merhametli (Tevvâb, Rahîm). **55.** Bir de, hani siz: "Ey Musa! Biz Allah'ı açık seçik görünceye kadar sana iman edip bağlanmayacağız!" demiştiniz de, göz göre göre sizi yıldırım çarpmıştı. **56.** Sonra, şükredesiniz diye (bu) 'ölüm'ünüzün ardından sizi diriltmiştik. **57.** Ayrıca sizi bulutlarla gölgeledik; üzerinize kudret helvası ve bıldırcın indirdik. "Size rızık olarak verdiğimiz şeylerin hoş ve güzel olanlarından yiyin." (dedik.) Onlarsa, Bize değil sadece kendilerine zulmediyorlardı (bize karşı gelirken)!..

وَإِذْ قُلْنَا ادْخُلُوا هٰذِهِ الْقَرْيَةَ فَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ شِئْتُمْ رَغَدًا
وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا وَقُولُوا حِطَّةٌ نَغْفِرْ لَكُمْ خَطَايَاكُمْ
وَسَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا قَوْلًا
غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ فَأَنْزَلْنَا عَلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا رِجْزًا مِنَ
السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿٥٩﴾ ۞ وَإِذِ اسْتَسْقَىٰ مُوسَىٰ
لِقَوْمِهِ فَقُلْنَا اضْرِبْ بِعَصَاكَ الْحَجَرَ فَانْفَجَرَتْ مِنْهُ
اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ مَشْرَبَهُمْ كُلُوا
وَاشْرَبُوا مِنْ رِزْقِ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٦٠﴾
وَإِذْ قُلْتُمْ يَا مُوسَىٰ لَنْ نَصْبِرَ عَلَىٰ طَعَامٍ وَاحِدٍ فَادْعُ لَنَا رَبَّكَ
يُخْرِجْ لَنَا مِمَّا تُنْبِتُ الْأَرْضُ مِنْ بَقْلِهَا وَقِثَّائِهَا وَفُومِهَا
وَعَدَسِهَا وَبَصَلِهَا قَالَ أَتَسْتَبْدِلُونَ الَّذِي هُوَ أَدْنَىٰ
بِالَّذِي هُوَ خَيْرٌ اهْبِطُوا مِصْرًا فَإِنَّ لَكُمْ مَا سَأَلْتُمْ
وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ الذِّلَّةُ وَالْمَسْكَنَةُ وَبَاءُو بِغَضَبٍ مِنَ
اللّٰهِ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَانُوا يَكْفُرُونَ بِآيَاتِ اللّٰهِ وَيَقْتُلُونَ
النَّبِيِّينَ بِغَيْرِ الْحَقِّ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٦١﴾

58. Hani; “Şu şehre girin ve orada, istediğinizi afiyetle ve istediğiniz kadar yiyin. Kapısından da alçakgönüllülükle girin ve ‘Bizi bağışla’ deyin ki yanlışlarınızı bağışlayayım. İhsan üzere hareket edenlere Biz (ihsanımızı) daha da arttıracağız” demiştik. **59.** Buna karşılık, (tamamı değilse de) zulmedenler, o sözü kendilerine söylenenden başka bir şekle çevirdiler. Biz de fâsıklık edip durmalarından dolayı bu zalimlerin üstüne gökten pis bir azap indirdik. **60.** Hani Musa, kavmi için su ararken; “Asânla taşa vur” demiştik de, ondan on iki pınar fışkırmıştı; herkes* su alacağı yeri biliyordu. “Allah’ın rızkından yiyin için; ama bozucular gibi yeryüzünde bozuculuk yapmayın.” (denmişti.) **61.** Hani; “Ey Musa, biz bir çeşit yemeğe artık dayanamayacağız! Rabbine dua et de, bizim için toprakta yetişen sarımsak, sebze, acur, mercimek ve soğan çıkarsın” demiştiniz, Musa da; “Siz hayırlı olanı bayağı olanla mı değiştirmek istiyorsunuz?! Öyleyse inin (envâ-i çeşit işkenceye uğradığınız Mısır gibi) bir şehre! İstediğiniz şeyler orada vardır!..” demişti.

---

* Yakup Aleyhisselâm’ın 12 oğlundan gelen torunları; 12 İsrail boyu.

إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالنَّصَـٰرَىٰ وَالصَّـٰبِـِٔينَ
مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْأَخِرِ وَعَمِلَ صَـٰلِحًا فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ
عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٢﴾ وَإِذْ
أَخَذْنَا مِيثَـٰقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ الطُّورَ خُذُوا مَا ءَاتَيْنَـٰكُم
بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ ثُمَّ تَوَلَّيْتُم مِّنۢ
بَعْدِ ذَٰلِكَ فَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ لَكُنتُم مِّنَ
الْخَـٰسِرِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ عَلِمْتُمُ الَّذِينَ اعْتَدَوْا مِنكُمْ فِى السَّبْتِ
فَقُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَـٰسِـِٔينَ ﴿٦٥﴾ فَجَعَلْنَـٰهَا نَكَـٰلًا لِّمَا
بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٦٦﴾ وَإِذْ قَالَ
مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّ اللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تَذْبَحُوا بَقَرَةً قَالُوٓا أَتَتَّخِذُنَا
هُزُوًا قَالَ أَعُوذُ بِاللَّهِ أَنْ أَكُونَ مِنَ الْجَـٰهِلِينَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا
ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا هِىَ قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَّا فَارِضٌ
وَلَا بِكْرٌ عَوَانٌۢ بَيْنَ ذَٰلِكَ فَافْعَلُوا مَا تُؤْمَرُونَ ﴿٦٨﴾
قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّن لَّنَا مَا لَوْنُهَا قَالَ إِنَّهُۥ يَقُولُ
إِنَّهَا بَقَرَةٌ صَفْرَآءُ فَاقِعٌ لَّوْنُهَا تَسُرُّ النَّـٰظِرِينَ ﴿٦٩﴾

62. (Kur'ân'a) iman edenlerden, Yahudi, Hıristiyan ve Sâbiîlerden; Allah'a ve 'Son Gün'e iman edip salih amel işleyen herkesin, Rabbi katında mükâfatı vardır; onlar için herhangi bir korku söz konusu değildir, üzülecek de değillerdir. (Allah da Cennet de kimsenin tekelinde değildir!) **63.** Hani, Tûr'u üstünüze kaldırarak sizden sapasağlam söz almıştık: Size verdiklerimizi alın, onun muhtevası üzerinde iyice düşünün ki, sakınasınız. **64.** Sonra bu sözü müteakip yine yüz çevirdiniz!.. Eğer üstünüzde Allah'ın fazl ü rahmeti olmasaydı, kesinlikle hüsrana uğrayanlardan olacaktınız!.. **65.** İçinizden, cumartesi günü sınırı aştıkları için kendilerine: "Aşağılık birer maymun olun!" dediğimiz kimseleri de bilirsiniz elbette!.. **66.** Biz bunu, önündekilere ve ardındakilere ibretlik bir ceza; müttakîler için de bir öğüt kıldık. **67.** Hani Musa, kavmine: "Allah, size bir sığır boğazlamanızı emrediyor"* demişti de: "Sen bizimle alay mı ediyorsun?!" demişlerdi. Musa da: "Cahillerden olmaktan Allah'a sığınırım!" demişti. **68.** "Bizim için Rabbine dua et de onu bize iyice bildirsin" demişlerdi. Musa da: "Allah; 'O ne çok kart, ne de çok körpedir. İkisinin ortası dinç bir sığırdır' buyuruyor. Haydi, artık o memur olduğunuz şeyi yapın!" demişti. **69.** (Bu kez de) "Bizim için Rabbine dua et de, bize onun rengini açıklasın." dediler. O da: "Rabbim; 'O, bakanlara ferahlık veren, parlak renkli sarı bir inektir' diyor" dedi.

* Gerek iliklerinize işleyen o buzağı sevgisinden arınasınız, gerekse katil olaylarında ellerinizi üzerine koyarak yemin edesiniz diye...

قَالُوا ادْعُ لَنَا رَبَّكَ يُبَيِّنْ لَنَا مَا هِيَ إِنَّ الْبَقَرَ تَشَٰبَهَ عَلَيْنَا وَإِنَّا
إِنْ شَاءَ اللَّهُ لَمُهْتَدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالَ إِنَّهُ يَقُولُ إِنَّهَا بَقَرَةٌ لَا ذَلُولٌ
تُثِيرُ الْأَرْضَ وَلَا تَسْقِي الْحَرْثَ مُسَلَّمَةٌ لَا شِيَةَ فِيهَا قَالُوا
الْآنَ جِئْتَ بِالْحَقِّ فَذَبَحُوهَا وَمَا كَادُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧١﴾ وَإِذْ
قَتَلْتُمْ نَفْسًا فَادَّارَأْتُمْ فِيهَا وَاللَّهُ مُخْرِجٌ مَا كُنْتُمْ تَكْتُمُونَ ﴿٧٢﴾
فَقُلْنَا اضْرِبُوهُ بِبَعْضِهَا كَذَٰلِكَ يُحْيِي اللَّهُ الْمَوْتَىٰ وَيُرِيكُمْ
آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٧٣﴾ ثُمَّ قَسَتْ قُلُوبُكُمْ مِنْ بَعْدِ ذَٰلِكَ
فَهِيَ كَالْحِجَارَةِ أَوْ أَشَدُّ قَسْوَةً وَإِنَّ مِنَ الْحِجَارَةِ لَمَا يَتَفَجَّرُ
مِنْهُ الْأَنْهَارُ وَإِنَّ مِنْهَا لَمَا يَشَّقَّقُ فَيَخْرُجُ مِنْهُ الْمَاءُ وَإِنَّ
مِنْهَا لَمَا يَهْبِطُ مِنْ خَشْيَةِ اللَّهِ وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ
﴿٧٤﴾ أَفَتَطْمَعُونَ أَنْ يُؤْمِنُوا لَكُمْ وَقَدْ كَانَ فَرِيقٌ مِنْهُمْ
يَسْمَعُونَ كَلَامَ اللَّهِ ثُمَّ يُحَرِّفُونَهُ مِنْ بَعْدِ مَا عَقَلُوهُ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَإِذَا لَقُوا الَّذِينَ آمَنُوا قَالُوا آمَنَّا
وَإِذَا خَلَا بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ قَالُوا أَتُحَدِّثُونَهُمْ بِمَا فَتَحَ
اللَّهُ عَلَيْكُمْ لِيُحَاجُّوكُمْ بِهِ عِنْدَ رَبِّكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٧٦﴾

70. Dediler ki: "Rabbine dua et de bize onun niteliğini daha açık bir şekilde bildirsin. Çünkü bize sığırlar birbirine benzer geliyor. Allah dilerse, elbette doğruyu bulanlardan olacağız." **71.** "Rabbim; onun, henüz boyunduruğa koşulup tarla sürmemiş, ekin sulamamış salma bir inek olduğunu, alacası da bulunmadığını söylüyor." dedi. "İşte, şimdi hakkıyla anlattın!" dediler ve onu boğazladılar... Ama neredeyse yapmayacaklardı.* **72.** Hani, siz birinin canına kıymıştınız da; sonra o konuda birbirinizle çekişmeye başlamıştınız. Oysa Allah gizlediklerinizi açığa çıkaracaktı! **73.** Nitekim "Onun bir parçasını buna vurun!"[26] demiştik... İşte Allah ölüleri böyle diriltir. O size âyetlerini böyle gösteriyor ki, aklınızı başınıza alasınız. **74.** Sonra bunun ardından kalpleriniz öyle katılaştı ki, taş gibi hatta daha da katı. -Zira öyle taşlar vardır ki, ondan ırmaklar fışkırır; öyleleri vardır ki, yarılıp ondan su çıkar; öylesi de vardır ki, Allah korkusundan yuvarlanır.- Allah, yaptıklarınızdan asla gafil değildir. **75.** (Ey iman edenler!) Hâlâ bunların size iman edip teslimiyet göstereceğini umuyor musunuz? Bunlardan öyle bir zümre var ki, Allah kelâmını dinliyorlar; onu anladıktan sonra da, bile bile onu tahrif[27] ediyorlar!.. **76.** Müminlerle karşılaştıkları zaman, "İnandık" diyorlar; birbirleriyle baş başa kaldıklarında ise "Allah'ın size açtığı bilgileri, Rabbinizin katında aleyhinizde kanıt göstersinler diye mi onlara anlatıyorsunuz?! Hâlâ, aklınızı başınıza almayacak mısınız siz?!" diye birbirlerine çıkışıyorlar.

* Bkz. Ahd-i Atik, Sayılar, XIX, 1-10.

أَوَلَا يَعْلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٧٧﴾
وَمِنْهُمْ أُمِّيُّونَ لَا يَعْلَمُونَ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّآ أَمَانِيَّ وَإِنْ هُمْ
إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٧٨﴾ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ يَكْتُبُونَ ٱلْكِتَٰبَ بِأَيْدِيهِمْ
ثُمَّ يَقُولُونَ هَٰذَا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ لِيَشْتَرُوا۟ بِهِۦ ثَمَنًا قَلِيلًا
فَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا كَتَبَتْ أَيْدِيهِمْ وَوَيْلٌ لَّهُم مِّمَّا يَكْسِبُونَ
﴿٧٩﴾ وَقَالُوا۟ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعْدُودَةً قُلْ
أَتَّخَذْتُمْ عِندَ ٱللَّهِ عَهْدًا فَلَن يُخْلِفَ ٱللَّهُ عَهْدَهُۥٓ أَمْ تَقُولُونَ
عَلَى ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٠﴾ بَلَىٰ مَن كَسَبَ سَيِّئَةً
وَأَحَٰطَتْ بِهِۦ خَطِيٓـَٔتُهُۥ فَأُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ۖ هُمْ
فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٨١﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٨٢﴾ وَإِذْ
أَخَذْنَا مِيثَٰقَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ لَا تَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ وَبِٱلْوَٰلِدَيْنِ
إِحْسَانًا وَذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَقُولُوا۟
لِلنَّاسِ حُسْنًا وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ثُمَّ
تَوَلَّيْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِّنكُمْ وَأَنتُم مُّعْرِضُونَ ﴿٨٣﴾

77. Bilmezler mi ki; gizlice yaptıklarını da açıktan yaptıklarını da Allah bilmektedir? **78.** Onların içinde de, birtakım kuruntular dışında kitabı bilmeyen ümmîler vardır; sadece zanna[28] göre hareket ederler. **79.** Kitabı elleriyle yazıp da, sonra onu az bir pahaya satabilmek için; "Bu Allah katındandır" diyenlere yazıklar olsun!.. Ellerinin yazdıklarından dolayı yazıklar olsun bunlara!. Yazıklar olsun bunlara o kazançları yüzünden!.. **80.** "Sayılı günler hariç, asla bize ateş dokunmayacak" demekteler. De ki: Allah katından bir söz mü aldınız? -Eğer öyleyse, Allah asla sözünden caymaz.- Yoksa siz, Allah hakkında bilmediğiniz bir şey mi söylüyorsunuz?! **81.** Hayır! Aksine, her kim kötülük işler[29] de bu yanlışı kendisini çepeçevre kuşatırsa,[30] bunlardır işte, Ateş'in sahipleri... Temelli kalıcı olarak... **82.** İman edip salih amel işleyenler; bunlar da Cennet'in sahipleridir... Temelli kalıcı olarak... **83.** Hani, "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin; ana babaya, akrabalara, yetimlere, düşkünlere iyi davranın; insanlara güzel söz söyleyin; namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin" diye İsrailoğullarından söz almıştık. Sonra, pek azınız müstesna yüz çevirerek arkanızı döndünüz!

وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَاقَكُمْ لَا تَسْفِكُونَ دِمَاءَكُمْ وَلَا تُخْرِجُونَ
أَنْفُسَكُمْ مِنْ دِيَارِكُمْ ثُمَّ أَقْرَرْتُمْ وَأَنْتُمْ تَشْهَدُونَ ﴿٨٤﴾
ثُمَّ أَنْتُمْ هٰؤُلَاءِ تَقْتُلُونَ أَنْفُسَكُمْ وَتُخْرِجُونَ فَرِيقًا
مِنْكُمْ مِنْ دِيَارِهِمْ تَظَاهَرُونَ عَلَيْهِمْ بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ
وَإِنْ يَأْتُوكُمْ أُسَارَىٰ تُفَادُوهُمْ وَهُوَ مُحَرَّمٌ عَلَيْكُمْ
إِخْرَاجُهُمْ أَفَتُؤْمِنُونَ بِبَعْضِ الْكِتَابِ وَتَكْفُرُونَ
بِبَعْضٍ فَمَا جَزَاءُ مَنْ يَفْعَلُ ذَٰلِكَ مِنْكُمْ إِلَّا خِزْيٌ
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يُرَدُّونَ إِلَىٰ أَشَدِّ الْعَذَابِ
وَمَا اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٨٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ اشْتَرَوُا
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ
يُنْصَرُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ وَقَفَّيْنَا مِنْ
بَعْدِهِ بِالرُّسُلِ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ وَأَيَّدْنَاهُ
بِرُوحِ الْقُدُسِ أَفَكُلَّمَا جَاءَكُمْ رَسُولٌ بِمَا لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُكُمُ
اسْتَكْبَرْتُمْ فَفَرِيقًا كَذَّبْتُمْ وَفَرِيقًا تَقْتُلُونَ ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا
قُلُوبُنَا غُلْفٌ بَلْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَقَلِيلًا مَا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾

84. Hani; "Birbirinizin kanını dökmeyeceksiniz, birbirinizi yurdunuzdan sürmeyeceksiniz!" diye sizden söz almıştık. Sonra, siz de bunu ikrar etmiştiniz. -Buna hâlâ şahitlik ediyorsunuz.- **85.** Ama, siz öyle kimselersiniz ki; hem birbirinizi öldürüyor, içinizden bir zümreyi yurdunuzdan çıkarıyor, onlara karşı günah ve düşmanlıkla birbirinize arka çıkıyorsunuz, hem de esir olarak size geldiklerinde fidyelerini veriyorsunuz! Oysa onları çıkarmak size haram kılınmıştı... Yoksa siz, kitabın bir kısmına iman edip bir kısmını inkâr mı ediyorsunuz? İçinizden böyle yapanların cezası; dünya hayatında rezil rüsvây olmaktan başka bir şey değildir. Kıyamet Günü de azabın en şiddetlisine uğratılacaklardır. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir. **86.** Âhiret karşılığında dünya hayatını satın alanlar bunlardır işte! Bu yüzden kendilerinden azap hafifletilmeyecek, kendilerine yardım da edilmeyecektir. **87.** Gerçek şu ki, Musa'ya o kitabı Biz verdik ve ondan sonra birbiri ardına peygamberler gönderdik. Özellikle, Meryemoğlu İsa'yı Rûhulkudüs'le destekleyerek* kendisine açık kanıtlar verdik. Ama (ey İsrailoğulları!) size her ne zaman bir peygamber, işinize gelmeyen bir şey getirmişse, (ona karşı) büyüklük tasladınız![31] Kimini yalanladınız, kimini öldürdünüz!.. **88.** Bir de; "Bizim kalplerimiz perdelidir." demekteler... Aksine, Allah onları inkârlarından dolayı lânetlemiştir; birazı hariç, iman etmezler.

---

* Bu destek; İsa Aleyhisselâm'ın, Rûhulkudüs'ün Hz. Meryem'in rahmine -bir erkek teması olmaksızın- doğrudan üflemesi ile düşüp ondan birtakım güçler alması ile alâkalıdır.

وَلَمَّا جَآءَهُمْ كِتَٰبٌ مِّنْ عِندِ ٱللَّهِ مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ وَكَانُوا۟
مِن قَبْلُ يَسْتَفْتِحُونَ عَلَى ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَلَمَّا جَآءَهُم
مَّا عَرَفُوا۟ كَفَرُوا۟ بِهِۦ ۚ فَلَعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٨٩﴾
بِئْسَمَا ٱشْتَرَوْا۟ بِهِۦٓ أَنفُسَهُمْ أَن يَكْفُرُوا۟ بِمَآ أَنزَلَ
ٱللَّهُ بَغْيًا أَن يُنَزِّلَ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۖ
فَبَآءُو بِغَضَبٍ عَلَىٰ غَضَبٍ ۚ وَلِلْكَٰفِرِينَ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٩٠﴾
وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ ءَامِنُوا۟ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ قَالُوا۟ نُؤْمِنُ بِمَآ
أُنزِلَ عَلَيْنَا وَيَكْفُرُونَ بِمَا وَرَآءَهُۥ وَهُوَ ٱلْحَقُّ مُصَدِّقًا
لِّمَا مَعَهُمْ ۗ قُلْ فَلِمَ تَقْتُلُونَ أَنۢبِيَآءَ ٱللَّهِ مِن قَبْلُ إِن كُنتُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿٩١﴾ ۞ وَلَقَدْ جَآءَكُم مُّوسَىٰ بِٱلْبَيِّنَٰتِ
ثُمَّ ٱتَّخَذْتُمُ ٱلْعِجْلَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَنتُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿٩٢﴾
وَإِذْ أَخَذْنَا مِيثَٰقَكُمْ وَرَفَعْنَا فَوْقَكُمُ ٱلطُّورَ خُذُوا۟
مَآ ءَاتَيْنَٰكُم بِقُوَّةٍ وَٱسْمَعُوا۟ ۖ قَالُوا۟ سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا
وَأُشْرِبُوا۟ فِى قُلُوبِهِمُ ٱلْعِجْلَ بِكُفْرِهِمْ ۚ قُلْ
بِئْسَمَا يَأْمُرُكُم بِهِۦٓ إِيمَٰنُكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٩٣﴾

89. Ne zaman ki Allah katından. ellerindekini doğrulayan bir kitap geldi -ki, daha önce. nankörce inkâr edenlere karşı onun sayesinde fetih umarlardı- işte, o aşina oldukları şey kendilerine gelince, onu inkâr ediverdiler. Allah'ın lâneti inkârcı nankörlerin üzerine!.. **90.** Nefislerini ne kötü bir şey karşılığında sattılar!.. Allah'ın, kullarından dilediği birine fazl ü kereminden (kitap) indirmesini kıskanarak, Allah'ın indirdiklerini nankörce inkâr ettiler! Ve gazap üstüne gazaba uğradılar. Nankörce inkâr edenlere alçaltıcı bir azap vardır. **91.** Bir de onlara; "Allah'ın indirdiğine iman edin!" denilince; "Biz, sadece kendimize indirilene iman ederiz!" derler ve onun dışındakileri nankörce inkâr ederler. Oysa o, ellerindekini doğrulayan bir kitaptır. De ki: İnanmış kimseler idiyseniz, neden daha önce Allah'ın peygamberlerini öldürüyordunuz?! **92.** Gerçek şu ki, Musa size apaçık delillerle geldi; ama daha sonra, zâlimane bir şekilde onun ardından o buzağıyı (tanrı) edindiniz. **93.** Hani; "Size verdiğimiz şeyi kuvvetle tutun ve kulak verin!" diye Tûr'u tepenize dikmiş ve sizden söz almıştık. "İşittik, ama karşı çıktık!" dediler; çünkü inkârları yüzünden buzağı sevgisi kalplerine işlemişti. De ki: İmanınız size ne kötü şeyler emrediyor! Tabiî, iman etmekte iseniz!..

قُلْ إِن كَانَتْ لَكُمُ الدَّارُ الْآخِرَةُ عِندَ اللَّهِ خَالِصَةً مِّن
دُونِ النَّاسِ فَتَمَنَّوُا الْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٩٤﴾
وَلَن يَتَمَنَّوْهُ أَبَدًا بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ
﴿٩٥﴾ وَلَتَجِدَنَّهُمْ أَحْرَصَ النَّاسِ عَلَىٰ حَيَاةٍ وَمِنَ الَّذِينَ
أَشْرَكُوا ۚ يَوَدُّ أَحَدُهُمْ لَوْ يُعَمَّرُ أَلْفَ سَنَةٍ وَمَا هُوَ بِمُزَحْزِحِهِ
مِنَ الْعَذَابِ أَن يُعَمَّرَ ۗ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قُلْ
مَن كَانَ عَدُوًّا لِّجِبْرِيلَ فَإِنَّهُ نَزَّلَهُ عَلَىٰ قَلْبِكَ بِإِذْنِ اللَّهِ
مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ
﴿٩٧﴾ مَن كَانَ عَدُوًّا لِّلَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَرُسُلِهِ وَجِبْرِيلَ
وَمِيكَالَ فَإِنَّ اللَّهَ عَدُوٌّ لِّلْكَافِرِينَ ﴿٩٨﴾ وَلَقَدْ أَنزَلْنَا
إِلَيْكَ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ ۖ وَمَا يَكْفُرُ بِهَا إِلَّا الْفَاسِقُونَ ﴿٩٩﴾
أَوَكُلَّمَا عَاهَدُوا عَهْدًا نَّبَذَهُ فَرِيقٌ مِّنْهُم ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٠﴾ وَلَمَّا جَاءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْ عِندِ اللَّهِ
مُصَدِّقٌ لِّمَا مَعَهُمْ نَبَذَ فَرِيقٌ مِّنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
كِتَابَ اللَّهِ وَرَاءَ ظُهُورِهِمْ كَأَنَّهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٠١﴾

94. De ki; Allah katında Âhiret yurdu başkalarının değil, yalnız sizinse, haydi ölümü isteyin! Tabiî, samimi iseniz!.. **95.** Daha önce yaptıkları şeylerden dolayı, bunu hiçbir zaman isteyemezler. Allah çok iyi bilir bu zalimleri!.. **96.** Bunları, insanların hayata karşı en düşkünü bulacaksın; hatta şirk koşanlardan bile daha çok... Her biri; keşke kendisine bin yıl ömür verilse, diye temenni eder durur. Oysa bu, onu azaptan uzaklaştıracak değildir. Onların yaptıklarını Allah görmektedir! **97.** De ki: Her kim (Muhammed'e vahiy getiren) Cebrail'e düşmansa, şüphesiz, o, bu mesajı senin kalbine -önündeki (kitap)ları doğrulayıcı ve müminlere de kılavuz ve müjde olarak- Allah'ın izniyle indirmektedir (kendi inisiyatifiyle değil...). **98.** Her kim Allah'a, meleklerine, peygamberlerine; Cebrail'e ve Mikail'e düşmansa, Allah da elbette inkârcı nankörlerin düşmanıdır. **99.** (Resûlüm!) Biz sana öylesine aşikâr âyetler indirdik ki, onları fâsıklardan başkası inkâr etmiyor. **100.** Zaten, bunlar her ne zaman bir sözleşme yapmışlarsa içlerinden bir kavim onu bozup atmadı mı? Hayır, onların çoğu iman etmez. **101.** Onlara her ne zaman Allah tarafından ellerindekini doğrulayan bir peygamber gelmişse, kendilerine kitap verilenlerden bir kavim, sanki bilmiyormuş gibi, Allah'ın kitabını arkalarına atıvermiş →

وَاتَّبَعُوا مَا تَتْلُوا الشَّيَاطِينُ عَلَى مُلْكِ سُلَيْمَانَ وَمَا كَفَرَ
سُلَيْمَانُ وَلَكِنَّ الشَّيَاطِينَ كَفَرُوا يُعَلِّمُونَ النَّاسَ
السِّحْرَ وَمَا أُنْزِلَ عَلَى الْمَلَكَيْنِ بِبَابِلَ هَارُوتَ وَمَارُوتَ
وَمَا يُعَلِّمَانِ مِنْ أَحَدٍ حَتَّى يَقُولَا إِنَّمَا نَحْنُ فِتْنَةٌ فَلَا تَكْفُرْ
فَيَتَعَلَّمُونَ مِنْهُمَا مَا يُفَرِّقُونَ بِهِ بَيْنَ الْمَرْءِ وَزَوْجِهِ
وَمَا هُمْ بِضَارِّينَ بِهِ مِنْ أَحَدٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَيَتَعَلَّمُونَ
مَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَلَقَدْ عَلِمُوا لَمَنِ اشْتَرَاهُ
مَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ خَلَاقٍ وَلَبِئْسَ مَا شَرَوْا بِهِ
أَنْفُسَهُمْ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ آمَنُوا
وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ
﴿١٠٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَقُولُوا رَاعِنَا وَقُولُوا
انْظُرْنَا وَاسْمَعُوا وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾
مَا يَوَدُّ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ الْكِتَابِ وَلَا الْمُشْرِكِينَ
أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْكُمْ مِنْ خَيْرٍ مِنْ رَبِّكُمْ وَاللَّهُ يَخْتَصُّ
بِرَحْمَتِهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿١٠٥﴾

102. ve Süleyman'ın mülkü(nün kaynağı) hakkında 'şeytan'ların okudukları şeylerin peşine düşmüşlerdir!.. Hâlbuki Süleyman inkâr etmemişti. Fakat o 'şeytan'lardır ki nankörce inkâr etmişlerdir. Çünkü sihrin yanı sıra, Babil'de Hârut ve Mârut adlı iki 'meleğ'e indirilenleri insanlara öğretiyorlardı. Oysa bu ikisi: "Biz tamamen imtihan için gönderildik; sakın küfre düşme!" demedikçe, hiç kimseye (bu tür 'bilgi'leri) öğretmiyorlardı. Onlar da, bu ikisinden, koca ile karısının arasını ayıracak şeyler öğreniyorlardı. -Oysa bu öğrendikleriyle Allah'ın izni olmadıkça hiç kimseye zarar verecek değillerdi.- Ve kendilerine fayda vermeyen, zarar veren şeyler öğreniyorlardı. Aslında, onu satın alan kimsenin Âhirette hiçbir nasibi olmadığını biliyorlardı. Kendilerini kesinlikle berbat bir şey karşılığında satmış oldular. Keşke gerçekten bilmiş olsalardı!.. **103.** Şayet iman edip sakınmış olsalardı, Allah katında alacakları mükâfat şüphesiz kendileri için daha hayırlı olurdu. Keşke gerçekten bilmiş olsalardı!.. **104.** Ey iman edenler! (Peygamberinizi çobana, kendinizi de onun güttüğü kuzulara benzeterek) "Râ'inâ/Bizi güt" demeyin (çünkü sizin bu masumane ifadenize çirkin anlamlar yüklüyorlar. Onun yerine), "Bize bak" deyin ve kulak verin. İnkârcı nankörler için can yakıcı bir azap vardır. **105.** Ehl-i Kitap'tan ve müşriklerden inkârcı nankörler size Rabbinizden bir hayır indirilmesini istemiyorlar. Oysa Allah, rahmetini dilediğine tahsis ediyor. Allah, muazzam bir lütfa sahiptir.

مَا نَنسَخْ مِنْ ءَايَةٍ أَوْ نُنسِهَا نَأْتِ بِخَيْرٍ مِّنْهَآ أَوْ مِثْلِهَآ
أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ١٠٦ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ
مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن
وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ١٠٧ أَمْ تُرِيدُونَ أَن تَسْـَٔلُوا۟ رَسُولَكُمْ
كَمَا سُئِلَ مُوسَىٰ مِن قَبْلُ ۗ وَمَن يَتَبَدَّلِ ٱلْكُفْرَ بِٱلْإِيمَٰنِ
فَقَدْ ضَلَّ سَوَآءَ ٱلسَّبِيلِ ١٠٨ وَدَّ كَثِيرٌ مِّنْ أَهْلِ
ٱلْكِتَٰبِ لَوْ يَرُدُّونَكُم مِّنۢ بَعْدِ إِيمَٰنِكُمْ كُفَّارًا حَسَدًا
مِّنْ عِندِ أَنفُسِهِم مِّنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمُ ٱلْحَقُّ ۖ فَٱعْفُوا۟
وَٱصْفَحُوا۟ حَتَّىٰ يَأْتِىَ ٱللَّهُ بِأَمْرِهِۦٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ
١٠٩ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُوا۟ ٱلزَّكَوٰةَ ۚ وَمَا تُقَدِّمُوا۟ لِأَنفُسِكُم
مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ عِندَ ٱللَّهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ
١١٠ وَقَالُوا۟ لَن يَدْخُلَ ٱلْجَنَّةَ إِلَّا مَن كَانَ هُودًا أَوْ نَصَٰرَىٰ ۗ
تِلْكَ أَمَانِيُّهُمْ ۗ قُلْ هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ إِن كُنتُمْ
صَٰدِقِينَ ١١١ بَلَىٰ مَنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ
فَلَهُۥٓ أَجْرُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ١١٢

106. Biz, bir 'âyet'i nesheder ya da unutturursak, daha hayırlısını veya dengini getiririz. Bilmiyor musun ki Allah, gerçekten her şeye kadirdir. **107.** Bilmiyor musun ki, göklerin ve yerin mülkü gerçekten Allah'a aittir ve sizin için Allah'tan başka bir velî ve yardımcı yoktur! **108.** Yoksa siz de mi peygamberinizden, daha önce Musa'dan istenenlere benzer (olur olmaz) şeyler istemeyi arzu ediyorsunuz? Kim imanı küfürle* değiştirirse, düz yolun ortasında sapmış demektir. **109.** Ehl-i Kitap'tan birçoğu, gerçek kendilerince apaçık belli olduktan sonra, hasetlerinden dolayı, imanınızdan sonra sizi inkâra döndürmek isterler. Allah, (haklarındaki nihaî) emrini getirinceye kadar bunları affedin, görmezden gelin. Allah elbette her şeye kadirdir. **110.** (Gerçek birer dindar olarak) namazı dosdoğru kılın, benliğinizi arıtmak için vermeye bakın. Kendiniz için önden ne gönderirseniz, Allah'ın katında onu bulursunuz. Yaptıklarınızı Allah gerçekten görmektedir. **111.** "Yahudi -ya da Hıristiyan- olanlardan başkası asla Cennet'e girmeyecek." demekteler bir de... Bu, kendi kuruntularıdır. De ki: Eğer doğru sözlü kimselerseniz, getirin kanıtınızı! **112.** Hayır, her kim varlığını en güzel bir şekilde Allah'a teslim ederse, Rabbi katında elbette mükâfatı olacaktır; onlar için herhangi bir korku söz konusu değildir, üzülecek de değillerdir.

* Bkz. Bakara: 6'nın notu.

وَقَالَتِ ٱلْيَهُودُ لَيْسَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ عَلَىٰ شَىْءٍ وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَىٰ
لَيْسَتِ ٱلْيَهُودُ عَلَىٰ شَىْءٍ وَهُمْ يَتْلُونَ ٱلْكِتَٰبَ كَذَٰلِكَ قَالَ
ٱلَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ مِثْلَ قَوْلِهِمْ فَٱللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن مَّنَعَ مَسَٰجِدَ
ٱللَّهِ أَن يُذْكَرَ فِيهَا ٱسْمُهُۥ وَسَعَىٰ فِى خَرَابِهَآ أُو۟لَٰٓئِكَ مَا كَانَ
لَهُمْ أَن يَدْخُلُوهَآ إِلَّا خَآئِفِينَ لَهُمْ فِى ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ
وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١٤﴾ وَلِلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ وَٱلْمَغْرِبُ
فَأَيْنَمَا تُوَلُّوا۟ فَثَمَّ وَجْهُ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾
وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا سُبْحَٰنَهُۥ بَل لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿١١٦﴾ بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
وَإِذَا قَضَىٰٓ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿١١٧﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ
لَا يَعْلَمُونَ لَوْلَا يُكَلِّمُنَا ٱللَّهُ أَوْ تَأْتِينَآ ءَايَةٌ كَذَٰلِكَ
قَالَ ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّثْلَ قَوْلِهِمْ تَشَٰبَهَتْ قُلُوبُهُمْ
قَدْ بَيَّنَّا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿١١٨﴾ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ
بِٱلْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَا تُسْـَٔلُ عَنْ أَصْحَٰبِ ٱلْجَحِيمِ ﴿١١٩﴾

113. Yahudiler; "Hıristiyanlar hiçbir şeye dayanmamaktadır." derken, Hıristiyanlar; "Yahudiler hiçbir şeye dayanmamaktadır" demekte... Oysa aynı kitabı okuyorlar... Bilmeyen (müşrik)ler de onlarınkine benzer şeyler söylemekte (kendilerini Allah'ın özel kulları addetmekte)ler. İhtilâf edip durdukları hususlarda Allah, Kıyamet Günü aralarında hâkimlik edecektir. **114.** (Sizin Kâbe'yi âbad etmenizi engellemeğe çalışarak) Allah'ın mescitlerinde O'nun isminin anılmasını engelleyen ve oraların harap olması için koşturan birinden daha zalimi[32] olabilir mi? Bunlar, buralara ancak korka korka girebilirler. Bunları dünyada rezil rüsvây oluşlarının yanında, Âhirette de büyük bir azap bekliyor!.. **115.** (Siz ey kıblenin Kâbe'ye çevrilmesini kınayan Yahudiler!) Doğu da Allah'ındır Batı da... Nereye dönerseniz dönün, Allah'ın varlığı oradadır. Şüphesiz Allah; (lütfuyla, varlığıyla; kısaca her şeyi ile) geniştir, 'mutlak ilim sahibi'dir (Vâsi', Alîm). **116.** "Allah çocuk edindi." demekteler... Hâşa!.. Aksine, göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'na aittir. Her biri O'na gönülden itaat etmektedir. **117.** O, göklerin ve yerin 'ön örnek'siz yaratıcısıdır. O, bir şeyin olmasını diledi mi, ona sadece "Ol!" der; anında olmaya başlar.[33] **118.** Bilmeyen (müşrik)ler de şöyle dediler: "Allah bizimle bizzat konuşsa ya da bize bir mucize gelse ya?!" Onlardan öncekiler de böyle söylemişti; kalpleri birbirine benzemiş! Oysa yakînen iman eden bir toplum için, Biz 'mucize'leri (bu kitapla) açıklamış bulunuyoruz. **119.** Şüphesiz, Biz seni müjdeleyici ve korkutucu olarak gerçek ile gönderdik. Sen sorumlu olacak değilsin cayır cayır yanan Ateş'in sahiplerinden!

وَلَن تَرْضَىٰ عَنكَ ٱلْيَهُودُ وَلَا ٱلنَّصَٰرَىٰ حَتَّىٰ تَتَّبِعَ مِلَّتَهُمْ قُلْ إِنَّ
هُدَى ٱللَّهِ هُوَ ٱلْهُدَىٰ وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم بَعْدَ ٱلَّذِى جَآءَكَ
مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١٢٠﴾ ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ
ٱلْكِتَٰبَ يَتْلُونَهُۥ حَقَّ تِلَاوَتِهِۦٓ أُو۟لَٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِۦ وَمَن يَكْفُرْ بِهِۦ
فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿١٢١﴾ يَٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتِىَ ٱلَّتِىٓ
أَنْعَمْتُ عَلَيْكُمْ وَأَنِّى فَضَّلْتُكُمْ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٢٢﴾ وَٱتَّقُوا۟ يَوْمًا
لَّا تَجْزِى نَفْسٌ عَن نَّفْسٍ شَيْـًٔا وَلَا يُقْبَلُ مِنْهَا عَدْلٌ وَلَا تَنفَعُهَا
شَفَٰعَةٌ وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿١٢٣﴾ ۞ وَإِذِ ٱبْتَلَىٰٓ إِبْرَٰهِۦمَ رَبُّهُۥ بِكَلِمَٰتٍ
فَأَتَمَّهُنَّ قَالَ إِنِّى جَاعِلُكَ لِلنَّاسِ إِمَامًا قَالَ وَمِن ذُرِّيَّتِى قَالَ لَا
يَنَالُ عَهْدِى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٢٤﴾ وَإِذْ جَعَلْنَا ٱلْبَيْتَ مَثَابَةً لِّلنَّاسِ
وَأَمْنًا وَٱتَّخِذُوا۟ مِن مَّقَامِ إِبْرَٰهِۦمَ مُصَلًّى وَعَهِدْنَآ إِلَىٰٓ إِبْرَٰهِۦمَ
وَإِسْمَٰعِيلَ أَن طَهِّرَا بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلْعَٰكِفِينَ وَٱلرُّكَّعِ
ٱلسُّجُودِ ﴿١٢٥﴾ وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِۦمُ رَبِّ ٱجْعَلْ هَٰذَا بَلَدًا ءَامِنًا وَٱرْزُقْ
أَهْلَهُۥ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ مَنْ ءَامَنَ مِنْهُم بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ قَالَ وَمَن كَفَرَ
فَأُمَتِّعُهُۥ قَلِيلًا ثُمَّ أَضْطَرُّهُۥٓ إِلَىٰ عَذَابِ ٱلنَّارِ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٢٦﴾

120. Sen onların dinine uymadıkça, Yahudiler ve Hıristiyanlar asla senden razı olmazlar! “Hidayet, (size özgü değildir) Allah’ın hidayetidir” de. Şayet sana gelen ilimden sonra, bunların arzu ve ihtiraslarına uyacak olursan, Allah’a karşı senin için ne bir velî bulunur ne de bir yardımcı... **121.** Ken-

dilerine kitap verdiğimiz kimseler, onu hakkıyla okuyup izlerler.[34] İşte onlardır ki, buna (Kur’ân’a) iman ederler. Onu nankörce inkâr edenler; bunlardır işte hüsrana uğrayacaklar! **122.** Ey İsrailoğulları! Size ihsan etmiş olduğum nimetimi ve sizi âlemlere üstün kıldığımı hatırlayın. **123.** Ve öyle bir günden sakının ki; o gün hiç kimsenin hiç kimseye faydası olmaz; hiç kimseden bedel alınmaz, kimsenin şefaati kabul edilmez hâsılı, hiç kimseye yardım edilmez. **124.** (Kâbe neden kıblemiz oldu, açıklayalım:) Hani, Rabbi, İbrahim’i birtakım kelimelerle sınamış; o da bunları tamamlamıştı... “Seni insanlara önder kılacağım” buyurmuş; o; “Soyumdan da mı?” deyince, “Benim ahdime zalimler[35] nail olamaz!” buyurmuştu. **125.** Hani, Biz bu Ev’i (Kâbe’yi) insanlar için toplantı yeri ve güven kaynağı kılmıştık. (İnsanlara) “İbrahim’in makamından namazgâh edinin.” (derken) İbrahim ile İsmail’e de; “Tavaf edenler, onun başından ayrılmayanlar, rükû ve secde edenler için Ev’imi temiz tutun.” diye ahit vermiştik. **126.** Hani, İbrahim; “Ya Rabbi! Burayı güvenli bir belde kıl ve halkını; yani Allah’a ve ‘Son Gün’e iman edenleri, çeşitli mahsullerle rızıklandır.” demişti de Allah: “Nankörce inkâr edeni kısa bir süre yaşatıp daha sonra Ateş azabına sürüklerim...” buyurmuştu. Ne kötü dönüş yeri!

127. Hani İbrahim, İsmail'le birlikte (Kâbe'nin) temelleri(ni) yükseltiyor ve şöyle diyordu: "Ya Rabbi! Bizden kabul buyur. Sensin çünkü gerçekten işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî', Alîm). **128.** Ya Rabbi! Bizi Sana teslim olan iki kişi kıl; ikimizin soyundan da Sana teslim olan kimseler çıkar; ibadet usulümüzü bize göster ve tevbelerimizi kabul et. Çünkü Sensin tevbeleri daima kabul eden, merhametli (Tevvâb, Rahîm). **129.** Ya Rabbi! Onların arasında, Senin âyetlerini onlara okuyacak; onlara kitabı ve hikmeti[36] öğretip* onları arındıracak bir peygamber gönder. Yalnızca Sensin çünkü 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm)." **130.** Bu durumda, kendini bilmezlerden başka kim İbrahim'in dininden yüz çevirir?! Gerçek şu ki; dünyada onu seçmiştik; Âhirette de şüphesiz salihlerdendir o... **131.** Hani, Rabbi ona; "Teslimiyet göster (İslâm ol)" buyurduğu zaman; "Âlemlerin Rabbi'ne teslimiyet gösterdim" demişti. **132.** İbrahim de bunu oğullarına emretti Yakup da... "Evlâtlarım! Allah sizin için bu dini ('islâm'ı) seçti; siz de ne yapıp edin, (Allah'a) teslimiyet göstermiş olarak can verin!" **133.** (Ey Ehl-i Kitap!) Yoksa Yakub'a ölüm geldiğinde siz görgü tanığı mıydınız? Hani, o, oğullarına: "Benden sonra neye kulluk edeceksiniz?" demiş; onlar da: "Senin tanrına ve atalarının; yani İbrahim ve İshak'ın tanrısına -tek tanrı olarak- kulluk edeceğiz. Biz teslimiyeti yalnızca O'na gösteren kimseleriz!" demişlerdi. **134.** Bunlar bir ümmetti; geldi, geçti... Onların yaptıkları kendilerine, sizin yaptıklarınız da size aittir. Onların yapıp ettiklerinden siz mesul (olmadığınız gibi, bir artı değer de kazanacak) değilsiniz.

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَٰهِـۧمُ ٱلْقَوَاعِدَ مِنَ ٱلْبَيْتِ وَإِسْمَٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ
مِنَّآ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَٱجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ
لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَآ
إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَٱبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا
مِّنْهُمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ
وَيُزَكِّيهِمْ ۚ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَن يَرْغَبُ عَن
مِّلَّةِ إِبْرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُۥ ۚ وَلَقَدِ ٱصْطَفَيْنَٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ
وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْـَٔاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسْلِمْ ۖ
قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبْرَٰهِـۧمُ بَنِيهِ
وَيَعْقُوبُ يَٰبَنِىَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰ لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا
وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
ٱلْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنۢ بَعْدِى قَالُوا۟ نَعْبُدُ
إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ ءَابَآئِكَ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ إِلَٰهًا
وَٰحِدًا وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۖ لَهَا
مَا كَسَبَتْ وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ ۖ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

---

* Dinin teorik ilkelerini, bizzat yaşayarak; gerekçeli ve uygulamalı olarak öğretip...

وَإِذْ يَرْفَعُ إِبْرَٰهِـۧمُ ٱلْقَوَاعِدَ مِنَ ٱلْبَيْتِ وَإِسْمَٰعِيلُ رَبَّنَا تَقَبَّلْ
مِنَّآ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿١٢٧﴾ رَبَّنَا وَٱجْعَلْنَا مُسْلِمَيْنِ
لَكَ وَمِن ذُرِّيَّتِنَآ أُمَّةً مُّسْلِمَةً لَّكَ وَأَرِنَا مَنَاسِكَنَا وَتُبْ عَلَيْنَآ
إِنَّكَ أَنتَ ٱلتَّوَّابُ ٱلرَّحِيمُ ﴿١٢٨﴾ رَبَّنَا وَٱبْعَثْ فِيهِمْ رَسُولًا
مِّنْهُمْ يَتْلُوا۟ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتِكَ وَيُعَلِّمُهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ
وَيُزَكِّيهِمْ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٢٩﴾ وَمَن يَرْغَبُ عَن
مِّلَّةِ إِبْرَٰهِـۧمَ إِلَّا مَن سَفِهَ نَفْسَهُۥ وَلَقَدِ ٱصْطَفَيْنَٰهُ فِى ٱلدُّنْيَا
وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٣٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُۥ رَبُّهُۥٓ أَسْلِمْ
قَالَ أَسْلَمْتُ لِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٣١﴾ وَوَصَّىٰ بِهَآ إِبْرَٰهِـۧمُ بَنِيهِ
وَيَعْقُوبُ يَٰبَنِىَّ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰ لَكُمُ ٱلدِّينَ فَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا
وَأَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ حَضَرَ يَعْقُوبَ
ٱلْمَوْتُ إِذْ قَالَ لِبَنِيهِ مَا تَعْبُدُونَ مِنۢ بَعْدِى قَالُوا۟ نَعْبُدُ
إِلَٰهَكَ وَإِلَٰهَ ءَابَآئِكَ إِبْرَٰهِـۧمَ وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ إِلَٰهًا
وَٰحِدًا وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٣﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ لَهَا
مَا كَسَبَتْ وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ وَلَا تُسْـَٔلُونَ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٣٤﴾

127. Hani İbrahim, İsmail'le
birlikte (Kâbe'nin) temelleri(ni)
yükseltiyor ve şöyle diyordu:
"Ya Rabbi! Bizden kabul buyur.
Sensin çünkü gerçekten işiten;
'mutlak ilim sahibi' (Semî',
Alîm). **128.** Ya Rabbi! Bizi Sana
teslim olan iki kişi kıl; ikimizin
soyundan da Sana teslim olan
kimseler çıkar; ibadet usulümü-
zü bize göster ve tevbelerimizi
kabul et. Çünkü Sensin tevbe-
leri daima kabul eden, merha-
metli (Tevvâb, Rahîm). **129.** Ya
Rabbi! Onların arasında, Senin
âyetlerini onlara okuyacak; on-
lara kitabı ve hikmeti[36] öğretip*
onları arındıracak bir peygam-
ber gönder. Yalnızca Sensin
çünkü 'mutlak izzet ve hikmet
sahibi' (Azîz, Hakîm)." **130.** Bu
durumda, kendini bilmezlerden
başka kim İbrahim'in dininden
yüz çevirir?! Gerçek şu ki; dünyada onu seçmiştik; Âhirette de şüphesiz salihler-
dendir o... **131.** Hani, Rabbi ona; "Teslimiyet göster (İslâm ol)" buyurduğu za-
man; "Âlemlerin Rabbi'ne teslimiyet gösterdim" demişti. **132.** İbrahim de bunu
oğullarına emretti Yakup da... "Evlâtlarım! Allah sizin için bu dini (İslâm'ı)
seçti; siz de ne yapıp edin, (Allah'a) teslimiyet göstermiş olarak can verin." **133.**
(Ey Ehl-i Kitap!) Yoksa Yakub'a ölüm geldiğinde siz görgü tanığı mıydınız?
Hani, o, oğullarına: "Benden sonra neye kulluk edeceksiniz?" demiş; onlar da:
"Senin tanrına ve atalarının; yani İbrahim ve İshak'ın tanrısına -tek tanrı olarak-
kulluk edeceğiz. Biz teslimiyeti yalnızca O'na gösteren kimseleriz!" demişlerdi.
134. Bunlar bir ümmetti; geldi, geçti... Onların yaptıkları kendilerine, sizin yap-
tıklarınız da size aittir. Onların yapıp ettiklerinden siz mesul (olmadığınız gibi,
bir artı değer de kazanacak) değilsiniz.

---

* Dinin teorik ilkelerini, bizzat yaşayarak; gerekçeli ve uygulamalı olarak öğretip...

وَقَالُوا كُونُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ تَهْتَدُوا ۗ قُلْ بَلْ مِلَّةَ إِبْرَاهِيمَ
حَنِيفًا ۖ وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٣٥﴾ قُولُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَمَا
أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَمَا أُوتِيَ مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَمَا أُوتِيَ النَّبِيُّونَ
مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُسْلِمُونَ ﴿١٣٦﴾
فَإِنْ آمَنُوا بِمِثْلِ مَا آمَنتُم بِهِ فَقَدِ اهْتَدَوا ۖ وَّإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا
هُمْ فِي شِقَاقٍ ۖ فَسَيَكْفِيكَهُمُ اللَّهُ ۚ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ
﴿١٣٧﴾ صِبْغَةَ اللَّهِ ۖ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ صِبْغَةً ۖ وَنَحْنُ لَهُ
عَابِدُونَ ﴿١٣٨﴾ قُلْ أَتُحَاجُّونَنَا فِي اللَّهِ وَهُوَ رَبُّنَا وَرَبُّكُمْ
وَلَنَا أَعْمَالُنَا وَلَكُمْ أَعْمَالُكُمْ وَنَحْنُ لَهُ مُخْلِصُونَ ﴿١٣٩﴾ أَمْ
تَقُولُونَ إِنَّ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطَ كَانُوا هُودًا أَوْ نَصَارَىٰ ۗ قُلْ أَأَنتُمْ أَعْلَمُ أَمِ اللَّهُ ۗ
وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن كَتَمَ شَهَادَةً عِندَهُ مِنَ اللَّهِ ۗ وَمَا اللَّهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٠﴾ تِلْكَ أُمَّةٌ قَدْ خَلَتْ ۖ لَهَا مَا كَسَبَتْ
وَلَكُم مَّا كَسَبْتُمْ ۖ وَلَا تُسْأَلُونَ عَمَّا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤١﴾

135. "Yahudi -ya da Hıristiyan- olun ki hidayete eresiniz." dediler. De ki: Hayır, biz samimi bir muvahhit olan İbrahim'in dinine uyarız -ki o, müşriklerden de değildi.- **136.** Deyin ki; "Biz; Allah'a, bize indirilmiş olana, İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına indirilmiş olanlara; Musa'ya ve İsa'ya verilenlere, peygamberlere Rableri tarafından verilmiş olanlara iman ettik. Onların hiçbirini diğerinden ayırmayız. Biz sadece O'na teslimiyet gösteren kimseleriz." **137.** Şayet onlar da sizin iman ettiklerinizin aynısına iman ederlerse, elbette doğru yolu bulmuş olurlar. Ama yüz çevirirlerse, bilsinler ki ayrılık çıkaranlar (siz değil) kendileridir!.. (Çünkü o peygamberlerin yolundan giden, onlar değil sizlersiniz.) Onlara karşı sana Allah yetecektir. O'dur işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî', Alîm). **138.** (Sizin bizim değil) Allah'ın 'boya'sına!..* Kimin 'boya'sı Allah'ınkinden daha güzel olabilir ki? **139.** De ki: O hem bizim hem de sizin Rabbiniz olduğu hâlde Allah hakkında bizimle tartışıyor musunuz?! Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size aittir. Biz tamamen O'na bağlıyız (şirksiz ve teslissiz). **140.** De ki: Yoksa siz; "İbrahim, İsmail, İshak, Yakup ve oğulları Yahudi -ya da Hıristiyan- idiler" mi diyorsunuz? Siz mi daha bilgilisiniz yoksa Allah mı? Allah tarafından uhdesine tevdî edilen bir tanıklığı gizleyenden daha zalimi var mıdır? Sizin yaptıklarınızdan Allah gafil değildir! **141.** Bunlar bir ümmetti; geldi, geçti... Onların işlediği kendilerine, sizin işledikleriniz de size aittir. Onların yapıp ettiklerinden siz mesul (olmadığınız gibi, bir artı değer de kazanacak) değilsiniz.

* Yani Rum: 30 ve A'râf: 172'de dile getirilen fıtratullâha...

سَيَقُولُ ٱلسُّفَهَآءُ مِنَ ٱلنَّاسِ مَا وَلَّىٰهُمْ عَن قِبْلَتِهِمُ ٱلَّتِى كَانُوا۟
عَلَيْهَا ۚ قُل لِّلَّهِ ٱلْمَشْرِقُ وَٱلْمَغْرِبُ ۚ يَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ
مُّسْتَقِيمٍ ١٤٢ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَٰكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِّتَكُونُوا۟
شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِ وَيَكُونَ ٱلرَّسُولُ عَلَيْكُمْ شَهِيدًا ۗ وَمَا
جَعَلْنَا ٱلْقِبْلَةَ ٱلَّتِى كُنتَ عَلَيْهَآ إِلَّا لِنَعْلَمَ مَن يَتَّبِعُ ٱلرَّسُولَ
مِمَّن يَنقَلِبُ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ ۚ وَإِن كَانَتْ لَكَبِيرَةً إِلَّا عَلَى ٱلَّذِينَ
هَدَى ٱللَّهُ ۗ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِيعَ إِيمَٰنَكُمْ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِٱلنَّاسِ
لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ١٤٣ قَدْ نَرَىٰ تَقَلُّبَ وَجْهِكَ فِى ٱلسَّمَآءِ ۖ
فَلَنُوَلِّيَنَّكَ قِبْلَةً تَرْضَىٰهَا ۚ فَوَلِّ وَجْهَكَ شَطْرَ ٱلْمَسْجِدِ
ٱلْحَرَامِ ۚ وَحَيْثُ مَا كُنتُمْ فَوَلُّوا۟ وُجُوهَكُمْ شَطْرَهُۥ ۗ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ
أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ لَيَعْلَمُونَ أَنَّهُ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّهِمْ ۗ وَمَا ٱللَّهُ بِغَٰفِلٍ
عَمَّا يَعْمَلُونَ ١٤٤ وَلَئِنْ أَتَيْتَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ بِكُلِّ
ءَايَةٍ مَّا تَبِعُوا۟ قِبْلَتَكَ ۚ وَمَآ أَنتَ بِتَابِعٍ قِبْلَتَهُمْ ۚ وَمَا بَعْضُهُم
بِتَابِعٍ قِبْلَةَ بَعْضٍ ۚ وَلَئِنِ ٱتَّبَعْتَ أَهْوَآءَهُم مِّنۢ بَعْدِ
مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ ۙ إِنَّكَ إِذًا لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ١٤٥

142. Şimdi; insanlardan birtakım beyinsizler diyecekler ki: "Şu âna kadar üzerinde bulundukları kıblelerinden bunları çeviren ne?!" De ki: Doğu da Allah'ındır Batı da... O, dilediklerini doğru bir yola iletiyor. **143.** Böylece sizi mutedil bir ümmet kıldık ki, Peygamber size şahit (model) olsun, siz de insanlara şahit olasınız. Üzerinde bulunduğun kıbleyi Biz, tamamen, Peygambere uyanları ayağının iki ökçesi üzerinde gerisingeri döneceklerden[37] ayırt etmek için[38] (kıble) yaptık. Bu (kıble değişikliği), gerçekten ağır bir şey, ama Allah'ın doğru yolu gösterdiği kimseler için hiç de öyle değil... Allah, (eski kıbleye yönelik) imanınızı[39] da elbette zayi edecek değildir. Allah, insanlara karşı gerçekten şefkatlidir, merhametlidir (Raûf, Rahîm). **144.** Biz, senin, yüzünü göğe doğru çevirip durduğunu görüyorduk; elbette seni razı olacağın bir kıbleye çevirecektik... Evet; yüzünü Mescid-i Haram tarafına çevir. Nerede bulunursanız bulunun, yüzlerinizi o tarafa çevirin. Kendilerine kitap verilenler Rablerinden gelen gerçeğin bu olduğunu pekâlâ biliyorlar. (Bilmiyormuş gibi davranırlarsa) Allah, onların yapıp ettiklerinden gafil değildir. **145.** Kendilerine kitap verilmiş olanlara bütün âyetleri getirsen, yine de senin kıblene tâbi olmazlar. Artık sen de onların kıblesine tâbi olacak değilsin. Nitekim onlar da birbirlerinin kıblesine tâbi değiller... Gerçek şu ki, sana gelen ilimden sonra şayet onların arzu ve ihtiraslarına uyacak olursan, o takdirde, şüphesiz zalimlerden olursun.

الَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْرِفُونَهُ كَمَا يَعْرِفُونَ أَبْنَاءَهُمْ وَإِنَّ
فَرِيقًا مِنْهُمْ لَيَكْتُمُونَ الْحَقَّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٤٦﴾ الْحَقُّ مِنْ
رَبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١٤٧﴾ وَلِكُلٍّ وِجْهَةٌ هُوَ مُوَلِّيهَا
فَاسْتَبِقُوا الْخَيْرَاتِ أَيْنَ مَا تَكُونُوا يَأْتِ بِكُمُ اللَّهُ جَمِيعًا
إِنَّ اللَّهَ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٤٨﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ
وَجْهَكَ شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِنَّهُ لَلْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ وَمَا
اللَّهُ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٤٩﴾ وَمِنْ حَيْثُ خَرَجْتَ فَوَلِّ وَجْهَكَ
شَطْرَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَحَيْثُ مَا كُنْتُمْ فَوَلُّوا وُجُوهَكُمْ
شَطْرَهُ لِئَلَّا يَكُونَ لِلنَّاسِ عَلَيْكُمْ حُجَّةٌ إِلَّا الَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْهُمْ فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِي وَلِأُتِمَّ نِعْمَتِي عَلَيْكُمْ وَلَعَلَّكُمْ
تَهْتَدُونَ ﴿١٥٠﴾ كَمَا أَرْسَلْنَا فِيكُمْ رَسُولًا مِنْكُمْ
يَتْلُو عَلَيْكُمْ آيَاتِنَا وَيُزَكِّيكُمْ وَيُعَلِّمُكُمُ الْكِتَابَ
وَالْحِكْمَةَ وَيُعَلِّمُكُمْ مَا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ ﴿١٥١﴾ فَاذْكُرُونِي
أَذْكُرْكُمْ وَاشْكُرُوا لِي وَلَا تَكْفُرُونِ ﴿١٥٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا اسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿١٥٣﴾

146. Kendilerine kitap verdiklerimiz, öz oğullarını aşina oldukları kadar bu gerçeğe aşinadırlar. Böyle iken, içlerinden bir kavim gerçeği bile bile gizler. **147.** Gerçek, senin Rabbinden gelendir; öyleyse sakın şüphecilerden[40] olma! **148.** Herkesin yöneleceği bir yönü var. Öyleyse, hayırlı işlerde yarışmaya bakın!.. Nerede olursanız olun, 'Allah' hepinizi bir araya getirecektir. Allah elbette her şeye kadirdir. **149.** Nereden çıkarsan çık, yüzünü Mescid-i Haram'a doğru çevir. Şüphesiz, Rabbinden gelen gerçek budur. Allah, yaptıklarınızdan gafil değildir. **150.** Evet, nereden çıkarsan çık, yüzünü Mescid-i Haram'a doğru çevir. Siz de (ey müminler!) nerede olursanız olun, yüzünüzü o tarafa çevirin. Ta ki, -zalim olanlardan başka- insanların, aleyhinizde bir argümanı bulunmasın (zalimler daima takacak bir kulp bulurlar)! Artık onlardan korkmayıp Benden korkun ki, üzerinizdeki nimetimi tamamlayayım; siz de doğru yolda gidebilesiniz. **151.** Nitekim size; âyetlerimizi size okuyan, sizi arındıran, kitabı ve hikmeti size öğreten ve bilmediğiniz şeyleri size bildiren kendi içinizden bir peygamber gönderdik. **152.** Öyleyse, siz Beni zikredin ki Ben de sizi yücelteyim; Bana şükredin, nankörce inkâr etmeyin Beni! **153.** Ey iman edenler! Sabırla ve namazla yardım isteyin. Allah, elbette sabredenlerle beraberdir.

وَلَا تَقُولُوا لِمَن يُقْتَلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ أَمْوَاتٌ بَلْ أَحْيَاءٌ وَلَٰكِن
لَّا تَشْعُرُونَ ﴿١٥٤﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُم بِشَيْءٍ مِّنَ الْخَوْفِ وَالْجُوعِ
وَنَقْصٍ مِّنَ الْأَمْوَالِ وَالْأَنفُسِ وَالثَّمَرَاتِ ۗ وَبَشِّرِ الصَّابِرِينَ
﴿١٥٥﴾ الَّذِينَ إِذَا أَصَابَتْهُم مُّصِيبَةٌ قَالُوا إِنَّا لِلَّهِ وَإِنَّا إِلَيْهِ رَاجِعُونَ
﴿١٥٦﴾ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ صَلَوَاتٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَرَحْمَةٌ ۖ وَأُولَٰئِكَ
هُمُ الْمُهْتَدُونَ ﴿١٥٧﴾ ۞ إِنَّ الصَّفَا وَالْمَرْوَةَ مِن شَعَائِرِ اللَّهِ ۖ
فَمَنْ حَجَّ الْبَيْتَ أَوِ اعْتَمَرَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِ أَن يَطَّوَّفَ
بِهِمَا ۚ وَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَإِنَّ اللَّهَ شَاكِرٌ عَلِيمٌ ﴿١٥٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ
يَكْتُمُونَ مَا أَنزَلْنَا مِنَ الْبَيِّنَاتِ وَالْهُدَىٰ مِن بَعْدِ مَا بَيَّنَّاهُ
لِلنَّاسِ فِي الْكِتَابِ ۙ أُولَٰئِكَ يَلْعَنُهُمُ اللَّهُ وَيَلْعَنُهُمُ اللَّاعِنُونَ
﴿١٥٩﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا وَأَصْلَحُوا وَبَيَّنُوا فَأُولَٰئِكَ أَتُوبُ
عَلَيْهِمْ ۚ وَأَنَا التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَمَاتُوا وَهُمْ
كُفَّارٌ أُولَٰئِكَ عَلَيْهِمْ لَعْنَةُ اللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ
﴿١٦١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ لَا يُخَفَّفُ عَنْهُمُ الْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ
﴿١٦٢﴾ وَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ لَّا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ الرَّحْمَٰنُ الرَّحِيمُ ﴿١٦٣﴾

154. Allah yolunda öldürülenlere ölü demeyin. Aksine diridirler, ama siz farketmezsiniz. **155.** Sizi elbette biraz korku, biraz açlık, biraz da mallardan, canlardan ve mahsullerden yana eksiklik ile sınayacağız. Sen şu sabredenleri müjdele ki, **156.** başlarına bir musibet geldiğinde; "Biz zaten Allah'a aidiz ve O'na döneceğiz" derler. **157.** Bunlar için Rableri tarafından bir bağışlanma ve rahmet vardır; doğru yolda gidenler de bunlardır. **158.** Safa ile Merve, şüphesiz Allah'ın şiârlarındandır. Dolayısıyla, her kim hac veya umre niyetiyle Kâbe'yi ziyaret ederse, bu ikisini tavaf etmesinde bir sakınca yoktur. Kim gönüllü olarak iyilik yaparsa, Allah; iyilikleri asla karşılıksız bırakmaz, 'mutlak ilim sahibi'dir (Şâkir, Alîm). **159.** İndirdiğimiz açık delilleri ve hidayeti -Biz bunları kitapta insanlara açıkça beyan ettikten sonra- gizleyenleri, elbette Allah da lânetler, lânetçiler de lânetler. **160.** Dönüş yaparak[41] durumlarını düzeltenler ve (kitabın muhtevasını insanlara) açıklayanlar müstesna... Bunların dönüşlerini kabul ederim. Benim zira, 'tevbeleri daima kabul eden', merhametli (Tevvâb, Rahîm). **161.** Nankörce inkâr edip de inkârcı olarak ölenler; Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lâneti şüphesiz bunların üzerinedir. **162.** Hem de kalıcı olarak... Onlardan ne azap hafifletilir ne de yüzlerine bakılır. **163.** (Ey Ehl-i Kitap! Ey Müslümanlar!) Hepinizin tanrısı aynı tanrıdır; O'ndan başka tanrı yoktur: Bilfiil merhamet eden mutlak merhamet sahibi (Rahman, Rahim)...*

---

* Fâtiha: 2'nin dipnotuna bakınız.

إن في خلق السماوات والأرض واختلاف الليل والنهار
والفلك التي تجري في البحر بما ينفع الناس وما أنزل الله
من السماء من ماء فأحيا به الأرض بعد موتها وبث فيها
من كل دابة وتصريف الرياح والسحاب المسخر
بين السماء والأرض لآيات لقوم يعقلون ﴿١٦٤﴾ ومن
الناس من يتخذ من دون الله أندادا يحبونهم كحب الله
والذين آمنوا أشد حبا لله ولو يرى الذين ظلموا إذ يرون
العذاب أن القوة لله جميعا وأن الله شديد العذاب ﴿١٦٥﴾
إذ تبرأ الذين اتبعوا من الذين اتبعوا ورأوا العذاب
وتقطعت بهم الأسباب ﴿١٦٦﴾ وقال الذين اتبعوا لو أن
لنا كرة فنتبرأ منهم كما تبرءوا منا كذلك يريهم الله
أعمالهم حسرات عليهم وما هم بخارجين من النار ﴿١٦٧﴾
يا أيها الناس كلوا مما في الأرض حلالا طيبا ولا تتبعوا
خطوات الشيطان إنه لكم عدو مبين ﴿١٦٨﴾ إنما يأمركم
بالسوء والفحشاء وأن تقولوا على الله ما لا تعلمون ﴿١٦٩﴾

164. Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün peş peşe gelişinde, insanlara yararlı şeylerle denizde aheste aheste giden gemilerde, Allah'ın gökten indirip -ölümünden sonra-yeryüzünü dirilttiği suda, her türlü canlıyı oraya yaymasında, rüzgârları bir o tarafa, bir bu tarafa estirmesinde, gök ile yer arasında emre amade bekleyen bulutlarda; akleden bir toplum için elbette âyetler vardır. **165.** Öyle insanlar var ki, Allah'tan başka birtakım şeyleri O'na denk kabul eder ve onları Allah'ı sever gibi severler. İman edenler ise Allah sevgisi[42] bakımından daha sağlamdırlar. Zulmedenler, keşke bütün kuvvetin Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın azabının pek çetin olduğunu bilselerdi!.. Hani, o azabı gördüklerinde öğrenecekleri gibi: **166.** Hani, ittibâ edilen (lider)ler, kendilerine ittibâ edenlerden teberrî ettiklerinde* ve hep birlikte o azabı görüp de ondan asla kurtulamayacaklarını anladıklarında... **167.** İttibâ edenler; "Âh, bize bir fırsat daha verilse de bizden teberrî ettikleri gibi biz de şunlardan teberrî edebilsek!" dediklerinde... Böylece, bütün yaptıklarını Allah onlara birer pişmanlık olarak gösterecektir. Ateş'ten çıkacak da değillerdir. **168.** Ey insanlar! Helâl ve temiz olmak kaydıyla yeryüzündeki şeylerden yiyin. Şeytanın adımlarını izle(yerek birtakım helâl yiyecekleri kendinize haram et)meyin. Şüphesiz, o, sizin için aşikâr bir düşmandır. **169.** O; size yalnızca kötülüğü, yüz kızartıcı suçları[43] ve bilginize konu olmayan (gerçek dışı) şeyleri Allah'a atfetmenizi emreder.

* "Biz sizi tanımıyoruz! Sizi buraya düşüren de biz değiliz; hepimiz buraya kendi keyfimize uyarak yaptığımız yanlış hareketlerden dolayı düştük." vs. diyerek onlardan ve yaptıklarından sorumlu olmadıklarını iddia ettikleri gibi...

إِنَّ فِي خَلْقِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ
وَالْفُلْكِ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَعُ النَّاسَ وَمَا أَنْزَلَ اللَّهُ
مِنَ السَّمَاءِ مِنْ مَاءٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَبَثَّ فِيهَا
مِنْ كُلِّ دَابَّةٍ وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ وَالسَّحَابِ الْمُسَخَّرِ
بَيْنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿١٦٤﴾ وَمِنَ
النَّاسِ مَنْ يَتَّخِذُ مِنْ دُونِ اللَّهِ أَنْدَادًا يُحِبُّونَهُمْ كَحُبِّ اللَّهِ
وَالَّذِينَ آمَنُوا أَشَدُّ حُبًّا لِلَّهِ وَلَوْ يَرَى الَّذِينَ ظَلَمُوا إِذْ يَرَوْنَ
الْعَذَابَ أَنَّ الْقُوَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا وَأَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعَذَابِ ﴿١٦٥﴾
إِذْ تَبَرَّأَ الَّذِينَ اتُّبِعُوا مِنَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا وَرَأَوُا الْعَذَابَ
وَتَقَطَّعَتْ بِهِمُ الْأَسْبَابُ ﴿١٦٦﴾ وَقَالَ الَّذِينَ اتَّبَعُوا لَوْ أَنَّ
لَنَا كَرَّةً فَنَتَبَرَّأَ مِنْهُمْ كَمَا تَبَرَّءُوا مِنَّا كَذَٰلِكَ يُرِيهِمُ اللَّهُ
أَعْمَالَهُمْ حَسَرَاتٍ عَلَيْهِمْ وَمَا هُمْ بِخَارِجِينَ مِنَ النَّارِ ﴿١٦٧﴾
يَا أَيُّهَا النَّاسُ كُلُوا مِمَّا فِي الْأَرْضِ حَلَالًا طَيِّبًا وَلَا تَتَّبِعُوا
خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿١٦٨﴾ إِنَّمَا يَأْمُرُكُمْ
بِالسُّوءِ وَالْفَحْشَاءِ وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٦٩﴾

164. Göklerin ve yerin yaratılışında, gece ile gündüzün peş peşe gelişinde, insanlara yararlı şeylerle denizde aheste aheste giden gemilerde, Allah'ın gökten indirip -ölümünden sonra- yeryüzünü dirilttiği suda, her türlü canlıyı oraya yaymasında, rüzgârları bir o tarafa, bir bu tarafa estirmesinde, gök ile yer arasında emre amade bekleyen bulutlarda; akleden bir toplum için elbette âyetler vardır. **165.** Öyle insanlar var ki, Allah'tan başka birtakım şeyleri O'na denk kabul eder ve onları Allah'ı sever gibi severler. İman edenler ise Allah sevgisi[42] bakımından daha sağlamdırlar. Zulmedenler, keşke bütün kuvvetin Allah'a ait olduğunu ve Allah'ın azabının pek çetin olduğunu bilselerdi!.. Hani, o azabı gördüklerinde öğrenecekleri gibi: **166.** Hani, ittibâ edilen (lider)ler, kendilerine ittibâ edenlerden teberrî ettiklerinde* ve hep birlikte o azabı görüp de ondan asla kurtulamayacaklarını anladıklarında... **167.** İttibâ edenler; "Âh, bize bir fırsat daha verilse de bizden teberrî ettikleri gibi biz de şunlardan teberrî edebilsek!" dediklerinde... Böylece, bütün yaptıklarını Allah onlara birer pişmanlık olarak gösterecektir. Ateş'ten çıkacak da değillerdir. **168.** Ey insanlar! Helâl ve temiz olmak kaydıyla yeryüzündeki şeylerden yiyin. Şeytanın adımlarını izle(yerek birtakım helâl yiyecekleri kendinize haram et)meyin. Şüphesiz, o, sizin için aşikâr bir düşmandır. **169.** O; size yalnızca kötülüğü, yüz kızartıcı suçları[43] ve bilginize konu olmayan (gerçek dışı) şeyleri Allah'a atfetmenizi emreder.

---

* "Biz sizi tanımıyoruz! Sizi buraya düşüren de biz değiliz; hepimiz buraya kendi keyfimize uyarak yaptığımız yanlış hareketlerden dolayı düştük." vs. diyerek onlardan ve yaptıklarından sorumlu olmadıklarını iddia ettikleri gibi...

وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا أَلْفَيْنَا عَلَيْهِ
آبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ آبَاؤُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ شَيْئًا وَلَا
يَهْتَدُونَ ﴿١٧٠﴾ وَمَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا كَمَثَلِ الَّذِي يَنْعِقُ
بِمَا لَا يَسْمَعُ إِلَّا دُعَاءً وَنِدَاءً صُمٌّ بُكْمٌ عُمْيٌ فَهُمْ لَا يَعْقِلُونَ
﴿١٧١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُلُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ
وَاشْكُرُوا لِلَّهِ إِنْ كُنْتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١٧٢﴾ إِنَّمَا حَرَّمَ
عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةَ وَالدَّمَ وَلَحْمَ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ بِهِ
لِغَيْرِ اللَّهِ فَمَنِ اضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ
غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَكْتُمُونَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ مِنَ
الْكِتَابِ وَيَشْتَرُونَ بِهِ ثَمَنًا قَلِيلًا أُولَٰئِكَ مَا يَأْكُلُونَ
فِي بُطُونِهِمْ إِلَّا النَّارَ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ اللَّهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ
وَلَا يُزَكِّيهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
اشْتَرَوُا الضَّلَالَةَ بِالْهُدَىٰ وَالْعَذَابَ بِالْمَغْفِرَةِ فَمَا
أَصْبَرَهُمْ عَلَى النَّارِ ﴿١٧٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ نَزَّلَ الْكِتَابَ
بِالْحَقِّ وَإِنَّ الَّذِينَ اخْتَلَفُوا فِي الْكِتَابِ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿١٧٦﴾

170. Onlara; "Allah'ın indirdiğine uyun" denildiği zaman, "Hayır! Biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz şeye uyarız!" dediler. Peki, ya ataları bir şeyden anlamayan ve doğru yolda olmayan kimselerse? **171.** Nankörce inkâr edenler(le Bizim elçimiz)in durumu; bağırıp çağırmadan başka bir şey duymayan (bir davar)a haykıran (çoban)ın durumuna benzer. Sağırdırlar, dilsizdirler, kördürler: akledemezler. **172.** Ey iman edenler! Size rızık olarak verdiğimiz şeylerin temiz olanlarından yiyin ve Allah'a şükredin; yalnızca O'na kulluk ediyorsanız. **173.** O size; sadece ölüyü, kanı, domuz etini, Allah'tan başkası için kesileni haram kılmıştır. -Ancak kim mecbur kalırsa, azıtmamak ve sınırı aşmamak şartıyla (bunlardan yararlanmasında bile) bir günah yoktur.- Allah, gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **174.** Allah'ın indirdiği kitabı gizleyip de onu az bir paha karşılığı satanlar, karınlarına ateşten başka bir şey yemiyorlar; Kıyamet Günü Allah onlarla (dostâne) konuşmayacak, onları temize çıkarmayacaktır. Can yakıcı bir azaptır bunların hakkı!.. **175.** Hidayet karşılığında dalâleti, mağfiret karşılığında da azabı satın alanlar bunlardır işte! Ateşe karşı çok dayanıklılar demek ki!.. **176.** Bu da Allah'ın, kitabı gerçek olarak indirmiş olmasından ve (sizlerin değil, asıl) bu kitapta anlaşmazlığa düşenlerin derin bir ayrılık içinde olmalarındandır.

۞ لَيْسَ الْبِرَّ أَنْ تُوَلُّوا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَٰكِنَّ
الْبِرَّ مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَالْمَلَائِكَةِ وَالْكِتَابِ
وَالنَّبِيِّينَ وَآتَى الْمَالَ عَلَىٰ حُبِّهِ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسَاكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ
الصَّلَاةَ وَآتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا
وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ ۗ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
صَدَقُوا ۖ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ
عَلَيْكُمُ الْقِصَاصُ فِي الْقَتْلَى ۖ الْحُرُّ بِالْحُرِّ وَالْعَبْدُ بِالْعَبْدِ وَالْأُنْثَىٰ
بِالْأُنْثَىٰ ۚ فَمَنْ عُفِيَ لَهُ مِنْ أَخِيهِ شَيْءٌ فَاتِّبَاعٌ بِالْمَعْرُوفِ وَأَدَاءٌ
إِلَيْهِ بِإِحْسَانٍ ۗ ذَٰلِكَ تَخْفِيفٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَرَحْمَةٌ ۗ فَمَنِ اعْتَدَىٰ
بَعْدَ ذَٰلِكَ فَلَهُ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٧٨﴾ وَلَكُمْ فِي الْقِصَاصِ حَيَاةٌ
يَا أُولِي الْأَلْبَابِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧٩﴾ كُتِبَ عَلَيْكُمْ
إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ إِنْ تَرَكَ خَيْرًا الْوَصِيَّةُ لِلْوَالِدَيْنِ
وَالْأَقْرَبِينَ بِالْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿١٨٠﴾ فَمَنْ بَدَّلَهُ
بَعْدَمَا سَمِعَهُ فَإِنَّمَا إِثْمُهُ عَلَى الَّذِينَ يُبَدِّلُونَهُ ۚ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٨١﴾

177. (Ey Ehl-i Kitap! Ey Müslümanlar!) Yüzlerinizi Doğu ve Batı tarafına çevirmeniz 'iyi'lik değildir. Asıl 'iyi'lik; Allah'a, 'Son Gün'e, meleklere, kitaplara, peygamberlere iman eden; yakınlarına, yetimlere, düşkünlere, yolda kalmışlara, isteyenlere, kölelere, esirlere seve seve malından veren; (gerçek birer dindar olarak) namazı dosdoğru kılan, benliğini arındırmak için veren, sözleşme yaptığında ahdini yerine getiren; sıkıntıda, hastalıkta ve şiddetli savaş anında sabreden(in yaptığı)dır. İşte ('iyi' olduğu iddiasında) sadık olanlar bunlardır... Bunlardır işte müttakîler... **178.** Ey iman edenler! Öldürülenler hakkında size kısas farz kılındı. Hür hür ile, köle köle ile, dişi de dişi ile... Ama kim de kardeşi (yani, maktûlün velîsi) tarafından affedilirse, örfe uygun olanı esas alarak o da ona güzellikle ödeme yapmalıdır. Bu, Rabbiniz tarafından bir hafifletme ve rahmettir. Ama kim bundan sonra saldırıda bulunursa; can yakıcı bir azaptır onun hakkı!.. **179.** Ey vicdan sahipleri! Kısasta sizin için hayat vardır; böylece (katilden, yani kan dâvası gütmekten) sakınırsınız. **180.** Herhangi birinize ölüm (hâlleri) gelip çattığında; eğer bir mal bırakacak durumdaysa, ana babaya ve yakın akrabaya örfe uygun bir şekilde (bir pay) vasiyet etmesi -müttakîlere düşen bir görev olarak- üzerinize farz kılınmıştır.[44] **181.** Her kim işittikten sonra bunu değiştirirse, onun günahı tamamen onu değiştirenlerin üzerinedir. Zira Allah gerçekten işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm).

فَمَنْ خَافَ مِن مُّوصٍ جَنَفًا أَوْ إِثْمًا فَأَصْلَحَ بَيْنَهُمْ فَلَا إِثْمَ
عَلَيْهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٨٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُتِبَ
عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ
لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٨٣﴾ أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم
مَّرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ
يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ
لَّهُ وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٤﴾ شَهْرُ
رَمَضَانَ الَّذِي أُنزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ
وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنكُمُ الشَّهْرَ
فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ
أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ
الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَىٰ مَا
هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٨٥﴾ وَإِذَا سَأَلَكَ
عِبَادِي عَنِّي فَإِنِّي قَرِيبٌ أُجِيبُ دَعْوَةَ الدَّاعِ إِذَا دَعَانِ
فَلْيَسْتَجِيبُوا لِي وَلْيُؤْمِنُوا بِي لَعَلَّهُمْ يَرْشُدُونَ ﴿١٨٦﴾

182. Bununla birlikte, kim de vasiyet edenin haksızlığa meyledeceğinden, günaha gireceğinden endişe edip aralarını bulursa, ona da bir günah yoktur. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **183.** Ey iman edenler! Oruç sizden öncekilere farz kılındığı gibi, korunasınız diye size de farz kılınmıştır. **184.** Sayılı günlerde... İçinizden kim hasta olur veya sefere çıkmış bulunursa, diğer günlerde aynı sayıda oruç tutacaktır; oruca zar zor gücü yetenler de bir düşkünü doyuracak kadar fidye verecektir. Bununla birlikte, kim gönüllü olarak bir hayır yap(ıp oruç tut)arsa, bu kendisi için daha hayırlı olur. Oruç tutmanızın sizin için ne kadar hayırlı olduğunu bir bilseniz!.. **185.** Ramazan ayı ki, insanlara doğru yolu gösteren, hak ile bâtılı ayıran Kur'ân o ayda indirilmiştir, işte içinizden her kim bu aya tanık olursa, oruç tutsun. Kim de hasta olur veya sefere çıkmış bulunursa, diğer günlerde aynı sayıda oruç tutacaktır. Allah sizin için zorluk istemez; O, sizin için kolaylık ister. Böylece, sayıyı tamamlamış olacağınız gibi, size bu çareyi gösterdiğinden dolayı Allah'ın büyüklüğünü de görecek ve herhâlde şükredeceksiniz. **186.** Kullarım sana Beni sorduklarında şüphesiz Ben yakınımdır; Bana dua[45] ettiği zaman Ben o dua edenin duasına elbette icabet ederim. Öyleyse onlar da Bana icabet etsinler; Bana iman etsinler ki, doğru yolu bulmuş olsunlar.

أُحِلَّ لَكُمْ لَيْلَةَ الصِّيَامِ الرَّفَثُ إِلَىٰ نِسَآئِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ
لَّكُمْ وَأَنتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنتُمْ تَخْتَانُونَ
أَنفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنكُمْ فَالْـَٔانَ بَٰشِرُوهُنَّ
وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكُمُ
الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتِمُّوا الصِّيَامَ
إِلَى الَّيْلِ وَلَا تُبَٰشِرُوهُنَّ وَأَنتُمْ عَٰكِفُونَ فِي الْمَسَٰجِدِ
تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرَبُوهَا كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ ءَايَٰتِهِۦ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٨٧﴾ وَلَا تَأْكُلُوٓا أَمْوَٰلَكُم بَيْنَكُم
بِالْبَٰطِلِ وَتُدْلُوا بِهَآ إِلَى الْحُكَّامِ لِتَأْكُلُوا فَرِيقًا مِّنْ
أَمْوَٰلِ النَّاسِ بِالْإِثْمِ وَأَنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١٨٨﴾ ۞ يَسْـَٔلُونَكَ
عَنِ الْأَهِلَّةِ قُلْ هِيَ مَوَٰقِيتُ لِلنَّاسِ وَالْحَجِّ وَلَيْسَ الْبِرُّ
بِأَن تَأْتُوا الْبُيُوتَ مِن ظُهُورِهَا وَلَٰكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَىٰ
وَأْتُوا الْبُيُوتَ مِنْ أَبْوَٰبِهَا وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُفْلِحُونَ ﴿١٨٩﴾ وَقَٰتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ يُقَٰتِلُونَكُمْ
وَلَا تَعْتَدُوٓا إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿١٩٠﴾

187. (Yalnız, Ramazan ayına dahil olsa da) oruç gecelerinde, cinsel içerikli söz ve davranışlarla kadınlarınıza yaklaşmak size helâl kılınmıştır. -Çünkü onlar sizin için, siz de onlar için birer zırh mesabesindesiniz.- Allah, (karılar ve kocalar olarak, bu gecelerde) birbirinize hiç de iyi gözlerle bakmadığınızı (karı koca ilişkisi yaşamak istediğinizi) görmüş ve tevbelerinizi kabul ederek sizi affetmiş bulunuyor.

Dolayısıyla, Allah'ın verdiği bu müsaadeden yararlanarak onlarla ilişkiye girebilirsiniz. Ayrıca o simsiyah iple bembeyaz ipi birbirinden ayırıncaya; yani tanyeri ağarıncaya kadar yiyip içebilir; sonra da akşama kadar orucu tamamlarsınız. Yalnız, mescitlerde itikâf hâlinde iken eşlerinizle ilişkiye girmeyin. Bunlar Allah'ın sınırlarıdır, onlara yaklaşmayın. Allah, insanlara âyetlerini işte böyle açık seçik bildiriyor ki (Allah'ın azabından) sakınsınlar. **188.** Birbirinizin malını aranızda 'hak'sız vesilelerle yemeyin (birbirinizin emeğini ve imkanlarını sömürmeyin, aldatmayın) ve günah olduğunu bile bile insanların malının bir bölümünü yemek için, hâkimlere (yani devlet adamlarına, bürokrat ve yargıçlara) çıkar sağlamaya çalışmayın. **189.** Sana hilâlleri soruyorlar. De ki: Onlar insanlar için, özellikle de hac için birer vakit ölçüsüdür. Evlere arka taraflarından girmeniz 'iyi'lik değildir. 'İyi'lik; ancak müttakî olan(ın yaptığı)dır. Evlere kapılarından girin (Astronomi uzmanına sorulacak soruyu Peygambere sormayın!); Allah'tan sakının ki, felâha eresiniz. **190.** Sizinle savaşanlarla Allah yolunda siz de savaşın. Ancak haddi aşmayın; çünkü haddi aşanları Allah gerçekten sevmez.

191. Ve onları yakaladığınız yerde öldürün. Sizi çıkardıkları yerden siz de onları çıkarın. (Hangi ayda olursa olsun, farketmez. Çünkü) kargaşa, adam öldürmekten beterdir. Ama onlar sizinle savaşmadıkça, Mescid-i Haram'da siz de onlarla savaşmayın. Ancak onlar sizinle savaşırlarsa, onları öldür(mekten çekinmey)in! İnkârcı nankörlerin cezası budur çünkü!. **192.** Eğer vazgeçerlerse, Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **193.** Hiçbir kargaşa kalmayıp din Allah'ın oluncaya (yani Hakk'a dayalı hukuk sistemi oturuncaya) kadar onlarla savaşın. Vazgeçerlerse, artık zalimlerden başkasına düşmanlık yoktur. **194.** Haram ay haram aya karşılıktır. Hürmetler de karşılıklıdır; dolayısıyla size saldırana siz de aynı saldırı tarzıyla mukabele edin. Allah'tan sakının ve Allah'ın müttakîlerle beraber olduğunu bilin. **195.** Allah yolunda infak edi(p ordu hazırlığı konusunda üzerinize düşeni yapı)n; -kendi ellerinizle kendinizi tehlikeye atmayın- ve 'ihsan' üzere hareket edin (yani, bu işi en güzel şekilde yapın), ihsan[46] üzere hareket edenleri Allah tabiî ki sever. **196.** Allah için haccı da umreyi de tamamlayın. Fakat alıkonulursanız, kolayınıza gelen bir hediye (kurban) gönderin. Hediye yerine varıncaya kadar başlarınızı tıraş etmeyin. İçinizden her kim hasta olursa veya başında eziyet verici bir şey bulunursa, ona düşen; oruç, sadaka ya da kurbandan biri ile fidye vermektir. Emin olduğunuz vakitte; kim, hac zamanına kadar umre ile faydalanmak isterse, kolayına gelen bir kurban keser. Ama bulamazsa, hac günlerinde üç; döndüğünüz vakit de yedi gün olmak üzere tam on gün oruç tutar. Bu, ailesi Mescid-i Haram'da oturmayanlar içindir. Allah'tan sakının ve bilin ki; Allah'ın cezalandırması gerçekten şiddetlidir!

وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ ثَقِفْتُمُوهُمْ وَأَخْرِجُوهُمْ مِنْ حَيْثُ أَخْرَجُوكُمْ وَالْفِتْنَةُ
أَشَدُّ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا تُقَاتِلُوهُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ حَتَّىٰ يُقَاتِلُوكُمْ
فِيهِ فَإِنْ قَاتَلُوكُمْ فَاقْتُلُوهُمْ كَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿١٩١﴾ فَإِنِ انْتَهَوْا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٩٢﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ
الدِّينُ لِلَّهِ فَإِنِ انْتَهَوْا فَلَا عُدْوَانَ إِلَّا عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٩٣﴾ الشَّهْرُ الْحَرَامُ
بِالشَّهْرِ الْحَرَامِ وَالْحُرُمَاتُ قِصَاصٌ فَمَنِ اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ فَاعْتَدُوا
عَلَيْهِ بِمِثْلِ مَا اعْتَدَىٰ عَلَيْكُمْ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ
الْمُتَّقِينَ ﴿١٩٤﴾ وَأَنْفِقُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَلَا تُلْقُوا بِأَيْدِيكُمْ إِلَى التَّهْلُكَةِ
وَأَحْسِنُوا إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٩٥﴾ وَأَتِمُّوا الْحَجَّ وَالْعُمْرَةَ لِلَّهِ
فَإِنْ أُحْصِرْتُمْ فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ وَلَا تَحْلِقُوا رُءُوسَكُمْ حَتَّىٰ يَبْلُغَ
الْهَدْيُ مَحِلَّهُ فَمَنْ كَانَ مِنْكُمْ مَرِيضًا أَوْ بِهِ أَذًى مِنْ رَأْسِهِ فَفِدْيَةٌ
مِنْ صِيَامٍ أَوْ صَدَقَةٍ أَوْ نُسُكٍ فَإِذَا أَمِنْتُمْ فَمَنْ تَمَتَّعَ بِالْعُمْرَةِ إِلَى الْحَجِّ
فَمَا اسْتَيْسَرَ مِنَ الْهَدْيِ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ فِي الْحَجِّ وَسَبْعَةٍ
إِذَا رَجَعْتُمْ تِلْكَ عَشَرَةٌ كَامِلَةٌ ذَٰلِكَ لِمَنْ لَمْ يَكُنْ أَهْلُهُ حَاضِرِي
الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٩٦﴾

ٱلْحَجُّ أَشْهُرٌ مَّعْلُومَٰتٌ ۚ فَمَن فَرَضَ فِيهِنَّ ٱلْحَجَّ فَلَا رَفَثَ
وَلَا فُسُوقَ وَلَا جِدَالَ فِى ٱلْحَجِّ ۗ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ
يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ ۗ وَتَزَوَّدُوا۟ فَإِنَّ خَيْرَ ٱلزَّادِ ٱلتَّقْوَىٰ ۚ وَٱتَّقُونِ
يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩٧﴾ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن
تَبْتَغُوا۟ فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ ۚ فَإِذَآ أَفَضْتُم مِّنْ
عَرَفَٰتٍ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ عِندَ ٱلْمَشْعَرِ ٱلْحَرَامِ ۖ
وَٱذْكُرُوهُ كَمَا هَدَىٰكُمْ وَإِن كُنتُم مِّن قَبْلِهِۦ
لَمِنَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿١٩٨﴾ ثُمَّ أَفِيضُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَفَاضَ
ٱلنَّاسُ وَٱسْتَغْفِرُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٩٩﴾
فَإِذَا قَضَيْتُم مَّنَٰسِكَكُمْ فَٱذْكُرُوا۟ ٱللَّهَ كَذِكْرِكُمْ
ءَابَآءَكُمْ أَوْ أَشَدَّ ذِكْرًا ۗ فَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن
يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا وَمَا لَهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنْ
خَلَٰقٍ ﴿٢٠٠﴾ وَمِنْهُم مَّن يَقُولُ رَبَّنَآ ءَاتِنَا فِى ٱلدُّنْيَا
حَسَنَةً وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ حَسَنَةً وَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿٢٠١﴾
أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّمَّا كَسَبُوا۟ ۚ وَٱللَّهُ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿٢٠٢﴾

197. (Hazırlıklarıyla, yolculuğuyla ve nihaî merasimleriyle) hac bilinen aylar(da)dır. O hâlde, her kim o aylarda kendisine haccı farz ederse,* artık hacda kadına yaklaşmak, günah işlemek ve tartışmak yoktur. Her ne hayır yaparsanız, Allah onu bilir. Bir de (kutsal beldelerde başkalarına yük olmayıp) azık edinin... Azığın en hayırlısı elbette takvadır. Ey vicdan sahipleri! Benden korkun... **198.** (Hacda ticarî faaliyette bulunarak) Rabbinizin lütuf ve keremini aramanızda sizin için bir günah yoktur. Arafat'tan akın akın dağıldığınızda, Meş'ar-i Harâm'ın (yani, Müzdelife'deki Kuzah tepesinin) yanında Allah'ı zikredin. O, sizi doğru yola getirdiği gibi siz de O'nu zikredin. Çünkü daha önce siz de yanlış yoldakilerden idiniz. **199.** Sonra, siz de insanların dağıldıkları yerden dağılın ve sizi bağışlaması için Allah'a dua edin. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **200.** Hac merasimlerinizi bitirince, atalarınızı andığınız gibi, hatta daha kuvvetli bir anışla Allah'ı zikredin. Öyle insanlar var ki; "Ya Rabbi! Bize dünyada ver" derler. Onların Âhirette nasibi yoktur. **201.** Buna karşılık, "Ya Rabbi! Bize dünyada da güzellik[47] ver, Âhirette de güzellik ver. Ve bizi Ateş azabından koru" diyen insanlar da var. **202.** İşte bunların, kazandıkları şeylerden nasipleri vardır. Allah hızlı hesap görür.

* Bu, bir hayvanı kurbanlık olarak alâmetleyip (taklîd-i hedy) sevketmekle ya da niyet etmekle olur.

۞ وَاذْكُرُوا اللّٰهَ فِي أَيَّامٍ مَعْدُودَاتٍ فَمَنْ تَعَجَّلَ فِي
يَوْمَيْنِ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ وَمَنْ تَأَخَّرَ فَلَا إِثْمَ عَلَيْهِ لِمَنِ اتَّقَى
وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَمِنَ
النَّاسِ مَنْ يُعْجِبُكَ قَوْلُهُ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَيُشْهِدُ اللّٰهَ
عَلَى مَا فِي قَلْبِهِ وَهُوَ أَلَدُّ الْخِصَامِ ﴿٢٠٤﴾ وَإِذَا تَوَلَّى سَعَى
فِي الْأَرْضِ لِيُفْسِدَ فِيهَا وَيُهْلِكَ الْحَرْثَ وَالنَّسْلَ وَاللّٰهُ
لَا يُحِبُّ الْفَسَادَ ﴿٢٠٥﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُ اتَّقِ اللّٰهَ أَخَذَتْهُ الْعِزَّةُ
بِالْإِثْمِ فَحَسْبُهُ جَهَنَّمُ وَلَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿٢٠٦﴾ وَمِنَ
النَّاسِ مَنْ يَشْرِي نَفْسَهُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ
رَؤُفٌ بِالْعِبَادِ ﴿٢٠٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا ادْخُلُوا
فِي السِّلْمِ كَافَّةً وَلَا تَتَّبِعُوا خُطُوَاتِ الشَّيْطَانِ
إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ ﴿٢٠٨﴾ فَإِنْ زَلَلْتُمْ مِنْ بَعْدِ
مَا جَاءَتْكُمُ الْبَيِّنَاتُ فَاعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
﴿٢٠٩﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا أَنْ يَأْتِيَهُمُ اللّٰهُ فِي ظُلَلٍ مِنَ الْغَمَامِ
وَالْمَلَائِكَةُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَإِلَى اللّٰهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٢١٠﴾

203. O sayılı (teşrik) günler(in)de Allah'ı anın. Takva üzere hareket edenler için; iki gün içinde acele ed(ip Minâ'dan gid)ene günah olmadığı gibi, (tekbirleri üçüncü güne bırakarak) geri kalana da günah yoktur. Allah'tan sakının ve bilin ki; kesinlikle O'na haşredileceksiniz. **204.** İnsanlardan öylesi de vardır ki; dünya hayatına dair sözü senin hoşuna gider. Ve kalbinde olan (iman)a Allah'ı şahit tutar. Oysa düşmanların en yamanı odur! **205.** Yanından ayrılınca, yeryüzünde bozuculuk yapmaya, ekini ve nesli yok etmeye çalışır. Oysa Allah fesadı sevmez. **206.** Ona; "Allah'tan kork" denilince, gururu kendisini günaha sürükler. Artık ona Cehennem* yeter... Ne kötü yatak! **207.** İnsanlardan öylesi de vardır ki; Allah rızası için kendisini feda eder. Allah bu kullarına karşı şefkatlidir (Raûf). **208.** Ey iman edenler! Hep birden barış ortamına girin; şeytanın adımlarına uymayın. O, sizin için gerçekten apaçık bir düşmandır. **209.** Size aşikâr deliller geldikten sonra ayaklarınız kayacak olursa, bilin ki; Allah gerçekten 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **210.** Galiba, bunlar Allah'ın buluttan gölgeler içinde, meleklerle birlikte kendilerine gelmesinden ve işlerinin bitirilivermesinden başka bir şey beklemiyorlar?! Oysa bütün işler sonunda Allah'a döndürülür.

---

* Cehennem; Cennet'in karşılığı olup "bütün uhrevî azapların görüleceği dipsiz bir kuyuya benzer uçsuz bucaksız derin vadi" mânasındadır.

سَلْ بَنِيٓ إِسْرَٓاءِيلَ كَمْ ءَاتَيْنَٰهُم مِّنْ ءَايَةٍۭ بَيِّنَةٍۗ وَمَن يُبَدِّلْ نِعْمَةَ
ٱللَّهِ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَتْهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢١١﴾ زُيِّنَ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ۘ وَٱلَّذِينَ
ٱتَّقَوْا۟ فَوْقَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِۗ وَٱللَّهُ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ
﴿٢١٢﴾ كَانَ ٱلنَّاسُ أُمَّةً وَٰحِدَةً فَبَعَثَ ٱللَّهُ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مُبَشِّرِينَ
وَمُنذِرِينَ وَأَنزَلَ مَعَهُمُ ٱلْكِتَٰبَ بِٱلْحَقِّ لِيَحْكُمَ بَيْنَ ٱلنَّاسِ
فِيمَا ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِۚ وَمَا ٱخْتَلَفَ فِيهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ أُوتُوهُ مِنۢ بَعْدِ
مَا جَآءَتْهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْۖ فَهَدَى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
لِمَا ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ مِنَ ٱلْحَقِّ بِإِذْنِهِۦۗ وَٱللَّهُ يَهْدِي مَن يَشَآءُ إِلَىٰ
صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢١٣﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا
يَأْتِكُم مَّثَلُ ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلِكُمۖ مَّسَّتْهُمُ ٱلْبَأْسَآءُ وَٱلضَّرَّآءُ
وَزُلْزِلُوا۟ حَتَّىٰ يَقُولَ ٱلرَّسُولُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ مَتَىٰ نَصْرُ ٱللَّهِۗ
أَلَآ إِنَّ نَصْرَ ٱللَّهِ قَرِيبٌ ﴿٢١٤﴾ يَسْـَٔلُونَكَ مَاذَا يُنفِقُونَۖ قُلْ
مَآ أَنفَقْتُم مِّنْ خَيْرٍ فَلِلْوَٰلِدَيْنِ وَٱلْأَقْرَبِينَ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ
وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِۗ وَمَا تَفْعَلُوا۟ مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٢١٥﴾

211. İsrailoğulları'na sor; onlara kaç aşikâr kanıt vermişiz? Kim Allah'ın nimetini kendisine geldikten sonra değiştiri(p tahrif eder; şükredeceğine, nankörce inkâr ede)rse, Allah'ın cezalandırması gerçekten şiddetlidir!
212. Dünya hayatı nankörce inkâr edenlere pek bir süslendi (bunlar genelde varlıklı kimselerdir). Bu sebeple, iman edenlerle dalga geçiyorlar. Oysa sakınanlar Kıyamet Günü onların fevkinde olacaklar. Rızkı Allah dilediklerine hesapsız veriyor.
213. İnsanlar tek bir ümmetti ki; Allah müjdeleyici ve korkutucu peygamberler gönderdi ve onlarla beraber -insanların anlaşmazlığa düştükleri hususlarda aralarında hakemlik etsinler diye- gerçek kitaplar indirdi. Bu kitaplar üzerinde sadece, kendilerine kitap verilmiş olanlar -sırf birbirlerini çekemediklerinden dolayı, hem de kendilerine açık deliller geldiği hâlde- anlaşmazlığa düştüler. İşte Allah, bunların anlaşmazlığa düştükleri o hakka kendi izniyle (Kur'ân'a) iman edenleri iletti. Doğru yola Allah dilediklerini iletiyor.
214. Yoksa sizden öncekilerin benzeri sizin de başınıza gelmeden Cennet'e girivereceğinizi mi sanmıştınız? Onları sıkıntı ve darlık sarmakta; öyle bir (zihnî-ruhî) sarsıntıya uğramaktaydılar ki, sonunda peygamber ve beraberindeki müminler; "Allah'ın yardımı ne zaman?" demeye başlıyordu. (Şimdi, siz de) bilesiniz ki, Allah'ın yardımı çok yakındır.
215. Sana, 'ne'ye infak edeceklerini soruyorlar. De ki: Hayır namına her ne infak ederseniz; ana babanın, akrabanın, yetimlerin, düşkünlerin, yolda kalmışların hakkıdır. Ve her ne hayır işlerseniz, Allah mutlaka onu bilir.

كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ وَهُوَ كُرْهٌ لَكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تَكْرَهُوا
شَيْئًا وَهُوَ خَيْرٌ لَكُمْ وَعَسَىٰ أَنْ تُحِبُّوا شَيْئًا وَهُوَ شَرٌّ لَكُمْ
وَاللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢١٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الشَّهْرِ
الْحَرَامِ قِتَالٍ فِيهِ قُلْ قِتَالٌ فِيهِ كَبِيرٌ وَصَدٌّ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ
وَكُفْرٌ بِهِ وَالْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَإِخْرَاجُ أَهْلِهِ مِنْهُ أَكْبَرُ
عِنْدَ اللَّهِ وَالْفِتْنَةُ أَكْبَرُ مِنَ الْقَتْلِ وَلَا يَزَالُونَ يُقَاتِلُونَكُمْ
حَتَّىٰ يَرُدُّوكُمْ عَنْ دِينِكُمْ إِنِ اسْتَطَاعُوا وَمَنْ يَرْتَدِدْ
مِنْكُمْ عَنْ دِينِهِ فَيَمُتْ وَهُوَ كَافِرٌ فَأُولَٰئِكَ حَبِطَتْ
أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَأُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢١٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ
هَاجَرُوا وَجَاهَدُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ يَرْجُونَ رَحْمَتَ
اللَّهِ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢١٨﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ الْخَمْرِ
وَالْمَيْسِرِ قُلْ فِيهِمَا إِثْمٌ كَبِيرٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَإِثْمُهُمَا
أَكْبَرُ مِنْ نَفْعِهِمَا وَيَسْأَلُونَكَ مَاذَا يُنْفِقُونَ قُلِ الْعَفْوَ
كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١٩﴾

216. Hoşunuza gitmese de savaş size farz kılındı. Ama bakın, bir şey hoşunuza gitmediği hâlde sizin için hayırlı olabilir; bir şey de hoşunuza gittiği hâlde sizin için kötü olabilir.[48] Siz bilmezsiniz, Allah bilir.

217. Sana haram ayın, yani onda savaşmanın hükmünü soruyorlar. De ki: Evet, onda savaşmak büyük bir günahtır... Ama Allah'ı nankörce inkâr etmek, O'nun yolundan ve Mescid-i Haram'dan (insanları) alıkoymak, halkını buradan çıkarmak Allah katında daha büyük günahtır. Kargaşa, adam öldürmekten beterdir. Güçleri yetse, sizi dininizden döndürünceye kadar sizinle 'aralıksız' savaşırlar. Sizden her kim dininden döner de inkârcı bir nankör olarak ölürse, bunların amelleri dünyada da Âhirette de boşa gitmiştir. Bunlardır işte, Ateş'in sahipleri... Orada temelli kalacaklardır! **218.** İman edenler, hicret edenler, Allah yolunda cihad[49] edenler; işte bunlar bel bağlarlar Allah'ın rahmetine... Allah da bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **219.** Sana içkiden ve kumardan soruyorlar. De ki: İkisinde de hem büyük bir günah hem de insanlar için birtakım (zahirî) faydalar vardır. Ama günahı faydasından büyüktür... Ayrıca, sana 'ne'yi infak edeceklerini soruyorlar. İhtiyacınızdan arta kalanı, de... Allah size âyetlerini böyle açıklıyor ki düşünesiniz →

فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَيَسْأَلُونَكَ عَنِ الْيَتَامَىٰ قُلْ إِصْلَاحٌ لَهُمْ
خَيْرٌ وَإِنْ تُخَالِطُوهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ وَاللَّهُ يَعْلَمُ الْمُفْسِدَ مِنَ
الْمُصْلِحِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ لَأَعْنَتَكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٠﴾
وَلَا تَنْكِحُوا الْمُشْرِكَاتِ حَتَّىٰ يُؤْمِنَّ وَلَأَمَةٌ مُؤْمِنَةٌ خَيْرٌ
مِنْ مُشْرِكَةٍ وَلَوْ أَعْجَبَتْكُمْ وَلَا تُنْكِحُوا الْمُشْرِكِينَ حَتَّىٰ
يُؤْمِنُوا وَلَعَبْدٌ مُؤْمِنٌ خَيْرٌ مِنْ مُشْرِكٍ وَلَوْ أَعْجَبَكُمْ أُولَٰئِكَ
يَدْعُونَ إِلَى النَّارِ وَاللَّهُ يَدْعُو إِلَى الْجَنَّةِ وَالْمَغْفِرَةِ بِإِذْنِهِ
وَيُبَيِّنُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٢١﴾ وَيَسْأَلُونَكَ
عَنِ الْمَحِيضِ قُلْ هُوَ أَذًى فَاعْتَزِلُوا النِّسَاءَ فِي الْمَحِيضِ
وَلَا تَقْرَبُوهُنَّ حَتَّىٰ يَطْهُرْنَ فَإِذَا تَطَهَّرْنَ فَأْتُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ
أَمَرَكُمُ اللَّهُ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ التَّوَّابِينَ وَيُحِبُّ الْمُتَطَهِّرِينَ ﴿٢٢٢﴾
نِسَاؤُكُمْ حَرْثٌ لَكُمْ فَأْتُوا حَرْثَكُمْ أَنَّىٰ شِئْتُمْ وَقَدِّمُوا لِأَنْفُسِكُمْ
وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّكُمْ مُلَاقُوهُ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ
﴿٢٢٣﴾ وَلَا تَجْعَلُوا اللَّهَ عُرْضَةً لِأَيْمَانِكُمْ أَنْ تَبَرُّوا
وَتَتَّقُوا وَتُصْلِحُوا بَيْنَ النَّاسِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٤﴾

220. dünyayı da Âhireti de (yani, işin hem önünü hem de sonunu)... Sana yetimlerden de soruyorlar. De ki: Onlar için ıslah (yani, onların işini en uygun biçimde çekip çevirmek, Allah korkusu saikiyle onları kaderlerine terk etmekten) daha hayırlıdır. Eğer kendileriyle bir arada yaşıyorsanız, onlar sizin kardeşlerinizdir. Kimin bozucu kimin düzeltici olduğunu Allah bilir!.. Allah dileseydi, sizi mutlaka zahmete sokardı. Allah, gerçekten 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **221.** Müşrik kadınları, iman edinceye kadar nikâhlamayın. İmanlı bir cariye müşrik bir kadından o hoşunuza gitse de daha iyidir. Müşrik erkeklere, iman edinceye kadar kız vermeyin. İmanlı bir köle, müşrik bir erkekten o hoşunuza gitse de daha iyidir. Çünkü bunlar (söz, hâl ve hareketleriyle) sizi Ateş'e çağırırlar. Allah ise kendi izniyle (ve izin verdiği elçiler aracılığıyla) Cennet'e ve bağışlanmaya çağırır. O, insanlara âyetlerini açık seçik bildiriyor ki düşünüp ders çıkarsınlar. **222.** Sana âdet hâlinden de soruyorlar. De ki: O, bir eziyettir. Onun için, âdet hâlinde kadınlarınız(a cinsel temas)tan uzak durun; temizleninceye kadar onlara yaklaşmayın. İyice temizlendikleri vakit, Allah'ın size emrettiği yerden onlara varın. Allah elbette tevbekârları sever, tertemiz olanları sever. **223.** "Kadınlarınız sizin için tarla mesabesindedir; o hâlde 'tarla'nıza dilediğiniz pozisyonda varın ve kendiniz için (salih nesiller yetiştirmeyi) önceleyin. (Yani amaç salt şehevi tatmin olmadığı için cinsel ilişki bir başka yolla değil, tamamen cinsel aygıt yoluyla gerçekleştirilmelidir.) Allah'tan sakının ve bilin ki, O'nunla mutlaka karşı karşıya geleceksiniz. (Resulüm!) Sen müminleri müjdele." **224.** Yeminlerinizde Allah'ın adını anarak (bu yemini) iyilik etmeye, fenalıktan sakınmaya ve insanların arasını bulmaya engel kılmayın; Allah işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm).

225. Allah sizi öylesine yaptığınız yeminlerinizden dolayı sorumlu tutmaz; ancak bilinçli, kararlı yemininizden dolayı sorumlu tutar. Allah bağışlayıcıdır, Halîm'dir. **226.** Kadınlarına yaklaşmamaya yemin edenlerin (îlâ yapanların) dört ay beklemeleri gerekir. Eğer (bu süre içinde yeminlerinden) dönerlerse, Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **227.** Şayet boşanmaya karar verirlerse, Allah gerçekten işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **228.** Boşanmış kadınlar; kendi kendilerine üç âdet müddeti beklerler. -Allah'a ve 'Son Gün'e iman ediyorlarsa- Allah'ın, rahimlerinde yarattığını gizlemeleri kendilerine helâl olmaz. Barışmak isterlerse, kocaları onları geri almaya daha lâyıktır. Erkeklerin kadınlar üzerinde hakları olduğu gibi, kadınların da onlar üzerinde hakları vardır. Ancak erkeklerin onların üzerinde bir dereceleri vardır. Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **229.** (Geri dönüşlü) boşama iki keredir; (ondan sonra ise) ya iyilikle tutmak ya da güzellikle salıvermektir. Onlara verdiklerinizden bir şeyi geri almanız size helâl olmaz; karı koca, Allah'ın koyduğu sınırlara riayet edemeyeceklerinden korkarlarsa başka... (Üçüncü şahıslar olarak) siz de onların, Allah'ın koyduğu sınırlara riayet edemeyeceklerinden korkarsanız, o hâlde fidye vermelerinde bir vebal yoktur. Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır; onları aşmayın. Kim Allah'ın koyduğu sınırları aşarsa, bunlardır işte zalimler! **230.** Koca, karısını (söz konusu iki boşamadan sonra) bir kez daha boşayacak olursa, artık ondan sonra kadın, başka bir koca ile (basbayağı) nikâhlanıncaya kadar bir daha ona helâl olmaz. (Hülle bâtıldır; hülleciler yaramaz insanlardır!) Şayet o da onu boşar ve o ikisi (yani, kadın ve eski kocası) Allah'ın koyduğu sınırlara riayet edecekleri kanaatine varırlarsa, tekrar birbirlerine dönmelerinde her ikisi için de bir günah yoktur. Bunlar; Allah'ın, bilen bir toplum için açıkladığı sınırlarıdır.

لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا كَسَبَتْ
قُلُوبُكُمْ ۗ وَاللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٢٥﴾ لِلَّذِينَ يُؤْلُونَ مِنْ نِسَائِهِمْ تَرَبُّصُ
أَرْبَعَةِ أَشْهُرٍ ۖ فَإِنْ فَاءُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٢٦﴾ وَإِنْ عَزَمُوا
الطَّلَاقَ فَإِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٢٧﴾ وَالْمُطَلَّقَاتُ يَتَرَبَّصْنَ
بِأَنْفُسِهِنَّ ثَلَاثَةَ قُرُوءٍ ۚ وَلَا يَحِلُّ لَهُنَّ أَنْ يَكْتُمْنَ مَا خَلَقَ اللَّهُ فِي
أَرْحَامِهِنَّ إِنْ كُنَّ يُؤْمِنَّ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ۚ وَبُعُولَتُهُنَّ أَحَقُّ بِرَدِّهِنَّ
فِي ذَٰلِكَ إِنْ أَرَادُوا إِصْلَاحًا ۚ وَلَهُنَّ مِثْلُ الَّذِي عَلَيْهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ ۚ
وَلِلرِّجَالِ عَلَيْهِنَّ دَرَجَةٌ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٢٨﴾ الطَّلَاقُ مَرَّتَانِ ۖ
فَإِمْسَاكٌ بِمَعْرُوفٍ أَوْ تَسْرِيحٌ بِإِحْسَانٍ ۗ وَلَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ
تَأْخُذُوا مِمَّا آتَيْتُمُوهُنَّ شَيْئًا إِلَّا أَنْ يَخَافَا أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ
اللَّهِ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا فِيمَا افْتَدَتْ
بِهِ ۗ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَعْتَدُوهَا ۚ وَمَنْ يَتَعَدَّ حُدُودَ اللَّهِ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٢٩﴾ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا تَحِلُّ لَهُ مِنْ بَعْدُ حَتَّىٰ تَنْكِحَ
زَوْجًا غَيْرَهُ ۗ فَإِنْ طَلَّقَهَا فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا أَنْ يَتَرَاجَعَا إِنْ ظَنَّا أَنْ
يُقِيمَا حُدُودَ اللَّهِ ۗ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ يُبَيِّنُهَا لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٢٣٠﴾

وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَأَمْسِكُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ أَوْ
سَرِّحُوهُنَّ بِمَعْرُوفٍ وَلَا تُمْسِكُوهُنَّ ضِرَارًا لِتَعْتَدُوا وَمَنْ يَفْعَلْ
ذَٰلِكَ فَقَدْ ظَلَمَ نَفْسَهُ وَلَا تَتَّخِذُوا آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَاذْكُرُوا
نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمَا أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنَ الْكِتَابِ وَالْحِكْمَةِ
يَعِظُكُمْ بِهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٢٣١﴾
وَإِذَا طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ فَبَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا تَعْضُلُوهُنَّ أَنْ يَنْكِحْنَ
أَزْوَاجَهُنَّ إِذَا تَرَاضَوْا بَيْنَهُمْ بِالْمَعْرُوفِ ذَٰلِكَ يُوعَظُ بِهِ مَنْ كَانَ
مِنْكُمْ يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ ذَٰلِكُمْ أَزْكَىٰ لَكُمْ وَأَطْهَرُ وَاللَّهُ
يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٣٢﴾ ۞ وَالْوَالِدَاتُ يُرْضِعْنَ أَوْلَادَهُنَّ
حَوْلَيْنِ كَامِلَيْنِ لِمَنْ أَرَادَ أَنْ يُتِمَّ الرَّضَاعَةَ وَعَلَى الْمَوْلُودِ لَهُ رِزْقُهُنَّ
وَكِسْوَتُهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ لَا تُكَلَّفُ نَفْسٌ إِلَّا وُسْعَهَا لَا تُضَارَّ
وَالِدَةٌ بِوَلَدِهَا وَلَا مَوْلُودٌ لَهُ بِوَلَدِهِ وَعَلَى الْوَارِثِ مِثْلُ ذَٰلِكَ
فَإِنْ أَرَادَا فِصَالًا عَنْ تَرَاضٍ مِنْهُمَا وَتَشَاوُرٍ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْهِمَا وَإِنْ
أَرَدْتُمْ أَنْ تَسْتَرْضِعُوا أَوْلَادَكُمْ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِذَا سَلَّمْتُمْ مَا
آتَيْتُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَاتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٣﴾

231. Siz kadınları boşayıp onlar da iddetlerini bitirdiklerinde, artık onları ya iyilikle* tutun ya da iyilikle bırakın. Haddinizi aşarak onlara zarar vermek için onları tutmayın. Kim böyle yaparsa, (karısına değil, asıl) kendisine zulmetmiş olur! Allah'ın âyetlerini oyuncak edinmeyin. Allah'ın, üzerinizdeki nimetini; size öğüt vermek için indirdiği kitabı ve hikmeti hatırlayın. Allah'tan sakının ve bilin ki; Allah her şeyi bilir! **232.** Siz kadınları boşayıp onlar da iddetlerini bitirdiklerinde, -örfe uygun bir şekilde aralarında anlaştıkları takdirde- (duruma göre; eski ya da müstakbel) kocalarıyla evlenmeleri konusunda engel çıkarmayın. İçinizden Allah'a ve 'Son Gün'e iman etmiş olanlara bu şekilde öğüt veriliyor. Bu, sizin için daha iyi ve daha nezihtir. Siz bilmezsiniz, Allah bilir. **233.** Anneler çocuklarını tam iki yıl emzirirler. Bu, emzirmeyi tamamlamak isteyen içindir. Çocuk kendisinden olan kişi; onların (yani, kendisi adına emziren ananın) yiyip içmesini ve giyimini örfe uygun şekilde karşılamakla mükelleftir. Hiç kimse gücünün üstünde bir şeyle mükellef tutulmaz. Ne anne, çocuğu yüzünden ne de baba, çocuğu yüzünden zarara sokulur. Mirasçıya düşen de bunun gibidir. Eğer (karı koca) karşılıklı rıza ile çocuğu memeden kesmek isterlerse, ikisine de vebal yoktur. (Babalar olarak) çocuklarınızı (bir süt anneye) emzirtmek isterseniz, vereceğinizi güzelce teslim etmek şartıyla size vebal yoktur. Allah'tan sakının ve bilin ki; yaptıklarınızı Allah gerçekten görmektedir.

* Örfe uygun biçimde; yani gayr-ı meşrû ve ahlâksızca değil, bir ilişki bitip ikincisinin meşru ölçüler ve geçerli muameleler yolu ile başlatılması şeklinde...

وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا يَتَرَبَّصْنَ بِأَنفُسِهِنَّ
أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَعَشْرًا فَإِذَا بَلَغْنَ أَجَلَهُنَّ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا فَعَلْنَ فِي أَنفُسِهِنَّ بِالْمَعْرُوفِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ
﴿٢٣٤﴾ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِيمَا عَرَّضْتُم بِهِ مِنْ خِطْبَةِ النِّسَاءِ
أَوْ أَكْنَنتُمْ فِي أَنفُسِكُمْ عَلِمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ سَتَذْكُرُونَهُنَّ
وَلَٰكِن لَّا تُوَاعِدُوهُنَّ سِرًّا إِلَّا أَن تَقُولُوا قَوْلًا مَّعْرُوفًا
وَلَا تَعْزِمُوا عُقْدَةَ النِّكَاحِ حَتَّىٰ يَبْلُغَ الْكِتَابُ أَجَلَهُ
وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي أَنفُسِكُمْ فَاحْذَرُوهُ وَاعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿٢٣٥﴾ لَّا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن طَلَّقْتُمُ النِّسَاءَ
مَا لَمْ تَمَسُّوهُنَّ أَوْ تَفْرِضُوا لَهُنَّ فَرِيضَةً وَمَتِّعُوهُنَّ عَلَى الْمُوسِعِ
قَدَرُهُ وَعَلَى الْمُقْتِرِ قَدَرُهُ مَتَاعًا بِالْمَعْرُوفِ حَقًّا عَلَى الْمُحْسِنِينَ
﴿٢٣٦﴾ وَإِن طَلَّقْتُمُوهُنَّ مِن قَبْلِ أَن تَمَسُّوهُنَّ وَقَدْ فَرَضْتُمْ
لَهُنَّ فَرِيضَةً فَنِصْفُ مَا فَرَضْتُمْ إِلَّا أَن يَعْفُونَ أَوْ يَعْفُوَ
الَّذِي بِيَدِهِ عُقْدَةُ النِّكَاحِ وَأَن تَعْفُوا أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ
وَلَا تَنسَوُا الْفَضْلَ بَيْنَكُمْ إِنَّ اللَّهَ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٣٧﴾

234. İçinizden ölenlerin geriye bıraktıkları eşler; kendi kendilerine dört ay on gün beklerler.[50] Müddetlerini bitirdiklerinde, onların, kendileri için örfe uygun olanı yapmalarından dolayı size bir günah yoktur. Yaptıklarınızdan Allah haberdardır! **235.** Böyle (dul) kadınları nikâhlama isteğinizi târizen bildirmenizden veya (bu arzuyu) gönüllerinizde saklamanızdan dolayı size bir vebal yoktur; Allah biliyor ki, mutlaka onlardan bahsedeceksiniz. Fakat -örfe uygun konuşmalar bir yana- onlarla gizlice sözleşmeyin; farz olan iddet son bulmadıkça da nikâh akdetmeye kalkışmayın! Ve bilin ki; Allah, gönüllerinizde olanı kesinlikle bilir; o hâlde, O'ndan sakının. Yine bilin ki; Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **236.** (Cinsel) temasta bulunmadığınız ya da bir mehir belirlemediğiniz sürece, kadınları boşamanızda size bir vebal yoktur. Şu kadar ki; zengin olan, gücü ölçüsünde, eli dar olan da hâlince örfe uygun bir fayda ile onları faydalandırmalıdır. Bu, ihsan üzere hareket edenlere düşen bir borçtur. **237.** Bir mehir belirlediğiniz takdirde, temasta bulunmadan önce onları boşarsanız; takdir ettiğiniz mehrin yarısı onlarındır. Kendileri bağışlarsa -veya nikâh düğümü elinde bulunan kimse bağışlarsa- başka... Ki bağışlamanız takvaya daha yakındır. Aranızda lütufkâr davranışlar sergilemeyi unutmayın. Yaptıklarınızı Allah gerçekten görmektedir.

حَافِظُوا عَلَى الصَّلَوَاتِ وَالصَّلَاةِ الْوُسْطَىٰ وَقُومُوا لِلَّهِ
قَانِتِينَ ﴿٢٣٨﴾ فَإِنْ خِفْتُمْ فَرِجَالًا أَوْ رُكْبَانًا ۖ فَإِذَا أَمِنتُمْ
فَاذْكُرُوا اللَّهَ كَمَا عَلَّمَكُم مَّا لَمْ تَكُونُوا تَعْلَمُونَ
﴿٢٣٩﴾ وَالَّذِينَ يُتَوَفَّوْنَ مِنكُمْ وَيَذَرُونَ أَزْوَاجًا وَصِيَّةً
لِّأَزْوَاجِهِم مَّتَاعًا إِلَى الْحَوْلِ غَيْرَ إِخْرَاجٍ ۚ فَإِنْ خَرَجْنَ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ فِي مَا فَعَلْنَ فِي أَنفُسِهِنَّ مِن
مَّعْرُوفٍ ۗ وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٤٠﴾ وَلِلْمُطَلَّقَاتِ مَتَاعٌ
بِالْمَعْرُوفِ ۖ حَقًّا عَلَى الْمُتَّقِينَ ﴿٢٤١﴾ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ
اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٤٢﴾ ۞ أَلَمْ تَرَ
إِلَى الَّذِينَ خَرَجُوا مِن دِيَارِهِمْ وَهُمْ أُلُوفٌ حَذَرَ الْمَوْتِ
فَقَالَ لَهُمُ اللَّهُ مُوتُوا ثُمَّ أَحْيَاهُمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى
النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٢٤٣﴾
وَقَاتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٤﴾
مَّن ذَا الَّذِي يُقْرِضُ اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا فَيُضَاعِفَهُ لَهُ أَضْعَافًا
كَثِيرَةً ۚ وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْسُطُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٤٥﴾

238. Bütün namazları, özellikle de tam aradaki namazı[51] üzerine titreyerek mutlaka eda edin ve Allah'ın huzurunda saygıyla ve içtenlikle durun. **239.** Şayet korkmaktaysanız (can güvenliğiniz tehlikede ise), yaya veya binitli olarak kılın. Güvende olduğunuz vakit de Allah size bilmediğiniz şeyleri öğrettiği gibi siz de O'nu (normal namaz ile) zikredin. **240.** İçinizden vefat edip de geride eş bırakanlar; eşlerinin, bir seneye kadar -evlerinden çıkarılmaksızın- geçimlerinin sağlanmasını vasiyet etmiş olsunlar. Şayet kendiğinden çıkarlarsa, artık onların meşrû şekilde yapacaklarından dolayı size vebal yoktur. Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **241.** Boşanmış kadınların geçimi örfe uygun şekilde sağlanmalıdır. Bu, müttakîler üzerine düşen bir vazifedir. **242.** Allah, size âyetlerini bu şekilde açıklıyor ki anlayabilesiniz. **243.** Şu; binlerle ifade edildikleri hâlde ölüm korkusuyla yurtlarından çıkanları görmedin mi? Allah onlara; "Ölün!" dedi, sonra da onları diriltti. Allah insanlara karşı gerçekten lütuf sahibidir, ama insanların çoğu şükretmez. **244.** Allah yolunda savaşın ve bilin ki; Allah gerçekten işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **245.** Kimdir o ki; Allah'a güzel bir borç verecek, Allah da onu kat kat fazlasıyla kendisine iâde edecek? Allah (kimilerine) sıkıyor, (kimilerine ise) saçıyor. Ama sonunda O'na döndürülecek (yoklukta eşitlenecek; size verilenlerin bir bir hesabını verecek)siniz...

أَلَمْ تَرَ إِلَى الْمَلَإِ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنْ بَعْدِ مُوسَىٰ إِذْ قَالُوا
لِنَبِيٍّ لَهُمُ ابْعَثْ لَنَا مَلِكًا نُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۖ قَالَ
هَلْ عَسَيْتُمْ إِنْ كُتِبَ عَلَيْكُمُ الْقِتَالُ أَلَّا تُقَاتِلُوا ۖ
قَالُوا وَمَا لَنَا أَلَّا نُقَاتِلَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَقَدْ أُخْرِجْنَا
مِنْ دِيَارِنَا وَأَبْنَائِنَا ۖ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ تَوَلَّوْا
إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ ۗ وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِالظَّالِمِينَ ﴿٢٤٦﴾ وَقَالَ
لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ اللَّهَ قَدْ بَعَثَ لَكُمْ طَالُوتَ مَلِكًا ۚ
قَالُوا أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُ الْمُلْكُ عَلَيْنَا وَنَحْنُ أَحَقُّ بِالْمُلْكِ
مِنْهُ وَلَمْ يُؤْتَ سَعَةً مِنَ الْمَالِ ۚ قَالَ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاهُ
عَلَيْكُمْ وَزَادَهُ بَسْطَةً فِي الْعِلْمِ وَالْجِسْمِ ۖ وَاللَّهُ
يُؤْتِي مُلْكَهُ مَنْ يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٤٧﴾
وَقَالَ لَهُمْ نَبِيُّهُمْ إِنَّ آيَةَ مُلْكِهِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
التَّابُوتُ فِيهِ سَكِينَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَبَقِيَّةٌ مِمَّا
تَرَكَ آلُ مُوسَىٰ وَآلُ هَارُونَ تَحْمِلُهُ الْمَلَائِكَةُ ۚ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٤٨﴾

246. Musa sonrası bir dönemde (m.ö. 1000'lerde) yaşayan İsrailoğullarından ekâbir bir topluluğu görmedin mi? Hani, peygamberlerine; "Bize bir hükümdar tayin et de Allah yolunda savaşalım!" demişlerdi. Peygamberleri de; "Ya üzerinize savaş farz kılınıp da savaşmazsanız?!" demişti. "Hem yurtlarımızdan, hem de çoluk çocuğumuzun yanından çıkarılmışken, Allah yolunda neden savaşmayacakmışız ki?!" dediler. Fakat ne zaman ki üzerlerine savaş farz kılındı, içlerinden pek azı müstesna, hepsi vazgeçti! Allah, o zalimleri çok iyi bilmektedir! **247.** Peygamberleri (Samuel) onlara: "Şüphesiz, Allah size hükümdar olarak Tâlût'u* gönderdi." dedi. "Biz hükümdarlığa ondan daha lâyıkken ve ona malca bolluk da verilmemişken, hükümdarlık nasıl onun olabilir?!" dediler. Peygamberleri dedi ki: "Allah onu size tercih etmiş; ona gerek bilgi gerekse beden bakımından bir üstünlük bahşetmiştir. Allah, mülkünü dilediğine veriyor... Allah; (lütfuyla, varlığıyla; kısaca her şeyi ile) geniştir, 'mutlak ilim sahibi'dir (Vâsi', Alîm)." **248.** Peygamberleri onlara şunu da söyledi: "Onun gerçekten hükümdar olduğunun alameti; ahit sandığının -melekler yüklenmiş olduğu hâlde- size gelmesidir; ki onda Rabbinizden sükûnet verici bir huzur ve Musa sülâlesi ile Harun sülâlesinin bıraktıklarından bir kalıntı vardır. İmanlıysanız, elbette bunda sizin için bir âyet vardır."

* Yani Saul'ü... "Tâlût" bu zâtın adı değil, lâkabıdır. İri yarı, güçlü kuvvetli demektir (Bkz. Ahd-i Atik, I. Samuel, XVI, 7).

فَلَمَّا فَصَلَ طَالُوتُ بِالْجُنُودِ قَالَ إِنَّ اللَّهَ مُبْتَلِيكُم
بِنَهَرٍ فَمَن شَرِبَ مِنْهُ فَلَيْسَ مِنِّي وَمَن لَّمْ يَطْعَمْهُ فَإِنَّهُ
مِنِّي إِلَّا مَنِ اغْتَرَفَ غُرْفَةً بِيَدِهِ فَشَرِبُوا مِنْهُ إِلَّا قَلِيلًا
مِّنْهُمْ فَلَمَّا جَاوَزَهُ هُوَ وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ قَالُوا
لَا طَاقَةَ لَنَا الْيَوْمَ بِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالَ الَّذِينَ
يَظُنُّونَ أَنَّهُم مُّلَاقُوا اللَّهِ كَم مِّن فِئَةٍ قَلِيلَةٍ
غَلَبَتْ فِئَةً كَثِيرَةً بِإِذْنِ اللَّهِ وَاللَّهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٢٤٩﴾
وَلَمَّا بَرَزُوا لِجَالُوتَ وَجُنُودِهِ قَالُوا رَبَّنَا أَفْرِغْ
عَلَيْنَا صَبْرًا وَثَبِّتْ أَقْدَامَنَا وَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ
الْكَافِرِينَ ﴿٢٥٠﴾ فَهَزَمُوهُم بِإِذْنِ اللَّهِ وَقَتَلَ
دَاوُودُ جَالُوتَ وَآتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ وَالْحِكْمَةَ
وَعَلَّمَهُ مِمَّا يَشَاءُ وَلَوْلَا دَفْعُ اللَّهِ النَّاسَ بَعْضَهُم
بِبَعْضٍ لَّفَسَدَتِ الْأَرْضُ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ ذُو
فَضْلٍ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿٢٥١﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ
نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَإِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢٥٢﴾

249. Ne zaman ki Tâlût, ordusuyla birlikte ayrıldı, dedi ki: "Allah, sizi bir ırmakla* deneyecek: Kim ondan içerse, benden değildir; kim de ondan tatmazsa şüphesiz bendendir. -Sağ eliyle bir avuç alanlar başka...-" Derken, birazı müstesna, ondan kanasıya içtiler. Ne zaman ki, o ve beraberindeki imanlılar nehri geçtiler, bunlar; "Bizim bugün Câlût ve ordusuna karşı duracak gücümüz yok!.." dediler. Allah'la mutlaka karşı karşıya geleceklerine kani olanlar ise dediler ki: "Nice az sayıdaki topluluk, çok sayıdaki nice topluluğu -Allah'ın izniyle- yenmiştir. Allah sabredenlerle beraberdir." **250.** Câlût ve askerlerine karşı savaş düzeni aldıkları zaman; "Ya Rabbi! Üzerimize sabır yağdır; ayaklarımıza sebat ver ve bizi inkârcı nankör bir kavme karşı muzaffer kıl." dediler. **251.** Ve Allah'ın izniyle onları hezimete uğrattılar. Davud da Câlût'u öldürdü... Ve Allah ona mülk ve hikmet verdi; dilediklerinden öğretti... Şayet Allah'ın insanları birbiriyle savuşturması olmasaydı, yeryüzü kesinlikle bozulurdu. Ancak Allah, âlemler üzerinde lütuf sahibidir. **252.** İşte Allah'ın âyetleri... Onları sana (belli bir gaye ile) gerçeğin ta kendisi olarak okuyoruz. Şüphesiz ki sen de elçilerdensin.

---

* Krş. Ahd-i Atik, I. Samuel, XIV, 24-30.

تِلْكَ الرُّسُلُ فَضَّلْنَا بَعْضَهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ مِنْهُمْ مَنْ كَلَّمَ اللَّهُ
وَرَفَعَ بَعْضَهُمْ دَرَجَاتٍ وَآتَيْنَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ الْبَيِّنَاتِ
وَأَيَّدْنَاهُ بِرُوحِ الْقُدُسِ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلَ الَّذِينَ
مِنْ بَعْدِهِمْ مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَتْهُمُ الْبَيِّنَاتُ وَلَٰكِنِ اخْتَلَفُوا
فَمِنْهُمْ مَنْ آمَنَ وَمِنْهُمْ مَنْ كَفَرَ وَلَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا اقْتَتَلُوا
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿٢٥٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَنْفِقُوا
مِمَّا رَزَقْنَاكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خُلَّةٌ وَلَا
شَفَاعَةٌ وَالْكَافِرُونَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٥٤﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ
الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَةٌ وَلَا نَوْمٌ لَهُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ مَنْ ذَا الَّذِي يَشْفَعُ عِنْدَهُ إِلَّا بِإِذْنِهِ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ
أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِشَيْءٍ مِنْ عِلْمِهِ إِلَّا بِمَا
شَاءَ وَسِعَ كُرْسِيُّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَلَا يَئُودُهُ حِفْظُهُمَا
وَهُوَ الْعَلِيُّ الْعَظِيمُ ﴿٢٥٥﴾ لَا إِكْرَاهَ فِي الدِّينِ قَدْ تَبَيَّنَ الرُّشْدُ
مِنَ الْغَيِّ فَمَنْ يَكْفُرْ بِالطَّاغُوتِ وَيُؤْمِنْ بِاللَّهِ فَقَدِ
اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ لَا انْفِصَامَ لَهَا وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٥٦﴾

253. İşbu peygamberleri birbirinden üstün kıldık; içlerinden bazıları ile Allah basbayağı konuşmuş, kimini de derecelerle yükseltmiştir... (Meselâ) Meryemoğlu İsa'yı Rûhulkudüs'le destekleyerek kendisine açık kanıtlar verdik. Allah dileseydi, onlardan sonrakiler kendilerine apaçık deliller geldikten sonra çatışmazlardı, fakat anlaşmazlığa düştüler; içlerinden kimi iman etti, kimi inkâr etti. Evet, Allah dileseydi çatışmazlardı, fakat Allah arzu ettiğini yapıyor. **254.** Ey iman edenler! Alışveriş, dostluk ve şefaat diye bir şeyin olmadığı bir gün gelmeden önce, size verdiğimiz rızıktan infak etmeye bakın. Asıl zalimler inkârcı nankörlerdir. **255.** Allah'tan başka tanrı yoktur; 'mutlak hayat sahibi'dir, 'bütün varlığı çekip çevirir' (Hayy, Kayyûm); O'nu dalgınlık da tutmaz, uyku da. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'na aittir. O'nun katında, -izni olmadan- kim şefaat edebilir?! O; onların önlerinde olanı da arkalarında olanı da* bilir. Onlar ise kendisinin dilediği miktar dışında O'nun ilminden hiçbir şey ihâta edemezler. O'nun 'kürsü'sü[52] gökleri ve yeri içine alır. Bu ikisini koruyup kollamak O'na ağır gelmez... O'dur yüce, ulu (Aliyy, Azîm).[53] **256.** Dinde zorlama olmaz!.. Doğru, eğriden iyice ayrılmıştır. Artık her kim Allah'a iman ederek tâğutu inkâr ederse,[54] kopmak bilmeyen sağlam kulba yapışmış demektir. Allah işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm).

---

* Yani, geçmişlerini, geleceklerini...

اللَّهُ وَلِيُّ الَّذِينَ آمَنُوا يُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ
وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَوْلِيَاؤُهُمُ الطَّاغُوتُ يُخْرِجُونَهُمْ مِنَ
النُّورِ إِلَى الظُّلُمَاتِ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٢٥٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِي حَاجَّ إِبْرَاهِيمَ فِي رَبِّهِ
أَنْ آتَاهُ اللَّهُ الْمُلْكَ إِذْ قَالَ إِبْرَاهِيمُ رَبِّيَ الَّذِي يُحْيِي
وَيُمِيتُ قَالَ أَنَا أُحْيِي وَأُمِيتُ قَالَ إِبْرَاهِيمُ فَإِنَّ اللَّهَ يَأْتِي
بِالشَّمْسِ مِنَ الْمَشْرِقِ فَأْتِ بِهَا مِنَ الْمَغْرِبِ فَبُهِتَ الَّذِي
كَفَرَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٢٥٨﴾ أَوْ كَالَّذِي مَرَّ
عَلَىٰ قَرْيَةٍ وَهِيَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا قَالَ أَنَّىٰ يُحْيِي هَٰذِهِ اللَّهُ
بَعْدَ مَوْتِهَا فَأَمَاتَهُ اللَّهُ مِائَةَ عَامٍ ثُمَّ بَعَثَهُ قَالَ كَمْ لَبِثْتَ
قَالَ لَبِثْتُ يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالَ بَلْ لَبِثْتَ مِائَةَ عَامٍ
فَانْظُرْ إِلَىٰ طَعَامِكَ وَشَرَابِكَ لَمْ يَتَسَنَّهْ وَانْظُرْ إِلَىٰ
حِمَارِكَ وَلِنَجْعَلَكَ آيَةً لِلنَّاسِ وَانْظُرْ إِلَى
الْعِظَامِ كَيْفَ نُنْشِزُهَا ثُمَّ نَكْسُوهَا لَحْمًا فَلَمَّا
تَبَيَّنَ لَهُ قَالَ أَعْلَمُ أَنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٥٩﴾

257. Allah, iman edenlerin velîsidir; onları karanlıklardan aydınlığa çıkarır. Nankörce inkâr edenlerin velîleri ise tâğuttur (yani, azgın kişi ve odaklardır. Bunlar); onları aydınlıktan karanlıklara çıkarırlar. Bunlardır işte, Ateş'in sahipleri... Temelli kalacaklardır orada! **258.** Allah kendisine hükümdarlık verdiği için, Rabbi hakkında İbrahim'le tartışan kişiyi görmedin mi? Hani, o; "Benim Rabbim öldüren ve diriltendir" deyince, "Ben de diriltir ve öldürürüm!" demişti. İbrahim: "Allah güneşi doğudan getiriyor, haydi sen de onu batıdan getir!" deyince, apışıp kalmıştı inkârcı nankör!.. Zalim bir kavmi Allah doğru yola getirmez. **259.** Ya da altı üstüne gelmiş harap bir şehre uğrayan kimse gibisini (görmedin mi)? "Ölümünden sonra Allah burayı nasıl diriltecek ki?" demişti de Allah kendisini yüz yıl ölü bırakıp sonra diriltmişti... "Ne kadar kaldın?" dedi. O da: "Bir gün... Veya günün birkaç saati" dedi. "Hayır, yüz yıl kaldın. Yiyeceğine içeceğine bak, henüz bozulmamış. Bir de (şu çürümüş vaziyetteki) eşeğine bak... -Böylece, seni insanlar için ibret kılacağız.- Bak şu kemiklere, onları nasıl birleştirip yerli yerine koyuyor ve sonra nasıl onlara et giydiriyoruz?" dedi. Durum kendisine apaçık belli olunca, "Artık biliyorum[55] ki, Allah her şeye kadirdir" dedi.

وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِـۧمُ رَبِّ أَرِنِى كَيْفَ تُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ قَالَ أَوَلَمْ
تُؤْمِن قَالَ بَلَىٰ وَلَٰكِن لِّيَطْمَئِنَّ قَلْبِى قَالَ فَخُذْ أَرْبَعَةً مِّنَ
ٱلطَّيْرِ فَصُرْهُنَّ إِلَيْكَ ثُمَّ ٱجْعَلْ عَلَىٰ كُلِّ جَبَلٍ مِّنْهُنَّ جُزْءًا
ثُمَّ ٱدْعُهُنَّ يَأْتِينَكَ سَعْيًا وَٱعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦٠﴾
مَّثَلُ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ كَمَثَلِ حَبَّةٍ
أَنۢبَتَتْ سَبْعَ سَنَابِلَ فِى كُلِّ سُنۢبُلَةٍ مِّا۟ئَةُ حَبَّةٍ وَٱللَّهُ يُضَٰعِفُ
لِمَن يَشَآءُ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦١﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُمْ
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ لَا يُتْبِعُونَ مَآ أَنفَقُوا۟ مَنًّا وَلَآ أَذًى لَّهُمْ
أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
﴿٢٦٢﴾ ۞ قَوْلٌ مَّعْرُوفٌ وَمَغْفِرَةٌ خَيْرٌ مِّن صَدَقَةٍ يَتْبَعُهَآ
أَذًى وَٱللَّهُ غَنِىٌّ حَلِيمٌ ﴿٢٦٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُبْطِلُوا۟
صَدَقَٰتِكُم بِٱلْمَنِّ وَٱلْأَذَىٰ كَٱلَّذِى يُنفِقُ مَالَهُۥ رِئَآءَ ٱلنَّاسِ
وَلَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ فَمَثَلُهُۥ كَمَثَلِ صَفْوَانٍ عَلَيْهِ
تُرَابٌ فَأَصَابَهُۥ وَابِلٌ فَتَرَكَهُۥ صَلْدًا لَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ
شَىْءٍ مِّمَّا كَسَبُوا۟ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢٦٤﴾

260. Hani, İbrahim de; "Ya Rabbi! Ölüleri nasıl dirilteceğini bana göster" deyince; "Yoksa iman etmiyor musun?" demişti. "Elbette... Ama kalbim iyice mutmain olsun diye (istiyorum)."[56] dedi. Buyurdu ki: "Öyleyse, dört çeşit kuş al; onları iyice kendine alıştır, sonra her bir tepeye onlardan bir parça koy, sonra da onları çağır; koşarak sana geleceklerdir. Ve 'bil' ki; Allah, gerçekten 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm)." **261.** Mallarını Allah yolunda infak edenlerin durumu, her başağında yüz dâne olmak üzere yedi başak veren bir dânenin durumu gibidir. Allah, dilediğine kat kat verir. Allah; (lütfuyla, varlığıyla; kısaca her şeyi ile) geniştir, 'mutlak ilim sahibi'dir (Vâsi', Alîm). **262.** Mallarını Allah yolunda infak edip de daha sonra, infak ettikleri şeyin ardından başa kakmayan ve incitmeyen herkesin, Rabbi katında mükâfatı olacaktır; onlar için herhangi bir korku söz konusu değildir, üzülecek de değillerdir. **263.** Tatlı bir söz ve bağışlama, peşinden incitmenin geldiği bir sadakadan daha hayırlıdır. Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur; 'bizatihi hamde lâyık'tır (Ganî, Hamîd). **264.** Ey iman edenler! Malını, Allah'a ve 'Son Gün'e iman etmeksizin; sırf insanlara gösteriş için infak eden kimse gibi, siz de sadakalarınızı başa kakarak ve inciterek heder etmeyin. Bu gösterişçinin durumu, üzerinde toprak bulunan o kayanın durumu gibidir ki; şiddetli bir yağmur isabet ettiğinde (o toprağı da alıp götürerek) onu kaskatı bırakır ve çalıştıklarından hiçbir şey elde edemezler. İnkârcı nankör bir kavmi Allah doğru yola getirmez.

وَمَثَلُ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ أَمْوَالَهُمُ ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللّٰهِ
وَتَثْبِيتًا مِنْ أَنْفُسِهِمْ كَمَثَلِ جَنَّةٍ بِرَبْوَةٍ أَصَابَهَا وَابِلٌ
فَآتَتْ أُكُلَهَا ضِعْفَيْنِ فَإِنْ لَمْ يُصِبْهَا وَابِلٌ فَطَلٌّ
وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢٦٥﴾ أَيَوَدُّ أَحَدُكُمْ أَنْ تَكُونَ
لَهُ جَنَّةٌ مِنْ نَخِيلٍ وَأَعْنَابٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ لَهُ
فِيهَا مِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَأَصَابَهُ الْكِبَرُ وَلَهُ ذُرِّيَّةٌ ضُعَفَاءُ
فَأَصَابَهَا إِعْصَارٌ فِيهِ نَارٌ فَاحْتَرَقَتْ كَذٰلِكَ يُبَيِّنُ اللّٰهُ
لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا أَنْفِقُوا مِنْ طَيِّبَاتِ مَا كَسَبْتُمْ وَمِمَّا أَخْرَجْنَا
لَكُمْ مِنَ الْأَرْضِ وَلَا تَيَمَّمُوا الْخَبِيثَ مِنْهُ تُنْفِقُونَ وَلَسْتُمْ
بِآخِذِيهِ إِلَّا أَنْ تُغْمِضُوا فِيهِ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ حَمِيدٌ
﴿٢٦٧﴾ الشَّيْطَانُ يَعِدُكُمُ الْفَقْرَ وَيَأْمُرُكُمْ بِالْفَحْشَاءِ
وَاللّٰهُ يَعِدُكُمْ مَغْفِرَةً مِنْهُ وَفَضْلًا وَاللّٰهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٦٨﴾
يُؤْتِي الْحِكْمَةَ مَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُؤْتَ الْحِكْمَةَ فَقَدْ
أُوتِيَ خَيْرًا كَثِيرًا وَمَا يَذَّكَّرُ إِلَّا أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٢٦٩﴾

265. Mallarını Allah rızasını kazanmak ve kalplerindekini sağlamlaştırmak için infak edenlerin durumu ise bir tepedeki güzel bir bahçenin hâline benzer; iyi yağmur aldığı takdirde mahsûlünü iki kat verir; yağmur almazsa bir çisinti bile kâfi gelir... Yaptıklarınızı Allah görmektedir. **266.** Herhangi biriniz ister mi ki; hurma ve üzüm ağaçlarıyla dolu, altından ırmakların aktığı bir bahçesi olsun ve orada her çeşit meyveye sahip olsun; (korumaya muhtaç) küçük çocukları varken kendisine ihtiyarlık gelip çatmış olsun, işte bu durumda iken, ateşli bir kasırga vursun da bahçesi yanıversin?! Allah size âyetlerini böyle açıklıyor ki düşünesiniz. **267.** Ey iman edenler! Kazandıklarınızın ve size yerden çıkardıklarımızın iyilerinden infak edin. Gözünüzü yummadıkça kendinizin de alıcısı olmayacağınız bayağı şeyleri infak etmeye yeltenmeyin. Bilin ki; Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur; 'bizatihi hamde lâyık'tır (Ganî, Hamîd). **268.** Şeytan sizi fakirlikle tehdit ediyor ve size çirkin şeyleri emrediyor. Allah ise size bağışlanma ve bolluk va'dediyor. Allah; (lütfuyla, varlığıyla; kısaca her şeyi ile) geniştir, 'mutlak ilim sahibi'dir (Vâsi', Alîm). **269.** O, hikmeti dilediğine verir. Kime de hikmet verilmişse, şüphesiz ona çok hayır verilmiştir. Ancak vicdan sahipleri düşünüp ders çıkarır.

وَمَآ أَنفَقْتُم مِّن نَّفَقَةٍ أَوْ نَذَرْتُم مِّن نَّذْرٍ فَإِنَّ ٱللَّهَ
يَعْلَمُهُۥ ۗ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٢٧٠﴾ إِن تُبْدُوا۟
ٱلصَّدَقَٰتِ فَنِعِمَّا هِىَ ۖ وَإِن تُخْفُوهَا وَتُؤْتُوهَا ٱلْفُقَرَآءَ
فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ ۚ وَيُكَفِّرُ عَنكُم مِّن سَيِّـَٔاتِكُمْ ۗ
وَٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٧١﴾ ۞ لَّيْسَ عَلَيْكَ هُدَىٰهُمْ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يَهْدِى مَن يَشَآءُ ۗ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ
فَلِأَنفُسِكُمْ ۚ وَمَا تُنفِقُونَ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ ٱللَّهِ ۚ
وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ
﴿٢٧٢﴾ لِلْفُقَرَآءِ ٱلَّذِينَ أُحْصِرُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
لَا يَسْتَطِيعُونَ ضَرْبًا فِى ٱلْأَرْضِ يَحْسَبُهُمُ
ٱلْجَاهِلُ أَغْنِيَآءَ مِنَ ٱلتَّعَفُّفِ تَعْرِفُهُم بِسِيمَٰهُمْ
لَا يَسْـَٔلُونَ ٱلنَّاسَ إِلْحَافًا ۗ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِنْ خَيْرٍ
فَإِنَّ ٱللَّهَ بِهِۦ عَلِيمٌ ﴿٢٧٣﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ أَمْوَٰلَهُم
بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ سِرًّا وَعَلَانِيَةً فَلَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ
رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٤﴾

270. İnfak adına ne harcama yaptıysanız veya (başkası yararına) adak olarak ne adadıysanız, Allah onları kesinlikle bilir. Zalimlerin ise yardımcıları yoktur! **271.** Sadakaları açıktan verirseniz ne âlâ!.. Ama muhtaçlara gizler de verirseniz, bu sizin için daha hayırlıdır; O, bununla günahlarınızdan bir kısmını bağışlar. Yaptıklarınızdan Allah haberdardır! **272.** (Resûlüm!) Onları doğru yola getirmek sana düşmez. Allah'tır ki, dilediğini doğru yola getirir. -Gerçi siz, yalnız Allah rızasını kazanmak için infak edersiniz- ama hayır nâmına her ne infak ederseniz, aslında kendiniz içindir. Yaptığınız her hayır size eksiksiz ödenir; haksızlığa uğratılmazsınız. **273.** (Sadakalar) kendilerini Allah yoluna adadıkları için, yeryüzünde (ticarî faaliyet amacıyla) dolaşmayan (yani, iş hayatına atılmayan); hayâlarından dolayı, kendilerini tanımayanların zengin zannettikleri muhtaç kimselere aittir. Onları yüzlerinden tanırsın; yüzsüzlük ederek insanlardan bir şey istemezler. Hayır nâmına her ne infak ederseniz, Allah onu kesinlikle bilir. **274.** Mallarını gece gündüz ve gizli açık infak eden herkesin mükâfatı Rabbi katındadır; onlar için herhangi bir korku söz konusu değildir, üzülecek de değillerdir.

ٱلَّذِينَ يَأْكُلُونَ ٱلرِّبَوٰاْ لَا يَقُومُونَ إِلَّا كَمَا يَقُومُ ٱلَّذِى
يَتَخَبَّطُهُ ٱلشَّيْطَٰنُ مِنَ ٱلْمَسِّ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوٓاْ إِنَّمَا ٱلْبَيْعُ
مِثْلُ ٱلرِّبَوٰاْ وَأَحَلَّ ٱللَّهُ ٱلْبَيْعَ وَحَرَّمَ ٱلرِّبَوٰاْ فَمَن جَآءَهُۥ مَوْعِظَةٌ
مِّن رَّبِّهِۦ فَٱنتَهَىٰ فَلَهُۥ مَا سَلَفَ وَأَمْرُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ وَمَنْ عَادَ
فَأُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ﴿٢٧٥﴾ يَمْحَقُ
ٱللَّهُ ٱلرِّبَوٰاْ وَيُرْبِى ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ كُلَّ كَفَّارٍ أَثِيمٍ ﴿٢٧٦﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَأَقَامُواْ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُاْ ٱلزَّكَوٰةَ لَهُمْ أَجْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ وَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ
وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٢٧٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱتَّقُواْ ٱللَّهَ
وَذَرُواْ مَا بَقِىَ مِنَ ٱلرِّبَوٰٓاْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٢٧٨﴾ فَإِن لَّمْ تَفْعَلُواْ
فَأْذَنُواْ بِحَرْبٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَإِن تُبْتُمْ فَلَكُمْ رُءُوسُ
أَمْوَٰلِكُمْ لَا تَظْلِمُونَ وَلَا تُظْلَمُونَ ﴿٢٧٩﴾ وَإِن كَانَ
ذُو عُسْرَةٍ فَنَظِرَةٌ إِلَىٰ مَيْسَرَةٍ وَأَن تَصَدَّقُواْ خَيْرٌ لَّكُمْ
إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٢٨٠﴾ وَٱتَّقُواْ يَوْمًا تُرْجَعُونَ فِيهِ إِلَى
ٱللَّهِ ثُمَّ تُوَفَّىٰ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٨١﴾

275. (İşte, infâk ve karz-ı hasen dururken) faiz yiyenler, cin çarpmış kimsenin kalktığı gibi kalkarlar ki bu; "Alışveriş de faiz gibidir!" demelerinden dolayıdır. Oysa Allah alışverişi helâl, faizi haram kılmıştır. Bu durumda, her kime Rabbinden bir öğüt gelir de (faizcilikten) vazgeçerse, geçmiştekiler kendisinindir. -Hakkındaki hüküm Allah'a kalmıştır.- Her kim de (faizciliğe) geri dönerse, bunlardır işte, Ateş'in sahipleri... Temelli kalacaklardır orada! **276.** Çünkü Allah faizi yavaş yavaş mahveder, sadakaları nemâlandırır. Hiçbir günahkâr inkârcıyı Allah sevmez. **277.** İman edip salih amel işleyen, namazı dosdoğru kılıp (yani, sözde değil, özde, gerçek anlamda dindar olup) zekâtı veren kişilerin, Rableri katında elbette mükâfatları olacaktır; onlar için herhangi bir korku söz konusu değildir, üzülecek de değillerdir. **278.** Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve -müminseniz- kalan faizi bırakın. **279.** Bunu yapmazsanız, Allah ve Resulüne savaş açmış olduğunuzu bilin.[57] Şayet tevbe ederseniz, sermayeniz sizindir; hem haksızlık etmemiş, hem de haksızlığa uğratılmamış olursunuz. **280.** Borçlunun eli darda ise genişleyene kadar beklenmelidir. -İşi biliyorsanız- aslında sadaka olarak bağışlamanız sizin için daha hayırlıdır. **281.** Öyle bir günden sakının ki; o gün Allah'a döndürüleceksiniz; sonra herkese kazandığı tam olarak ödenecek; kimseye haksızlık edilmeyecek.*

---

* Kur'ân'da insanlığa en son indirilen mesaj budur.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا تَدَايَنتُم بِدَيۡنٍ إِلَىٰٓ أَجَلٖ مُّسَمّٗى
فَٱكۡتُبُوهُۚ وَلۡيَكۡتُب بَّيۡنَكُمۡ كَاتِبُۢ بِٱلۡعَدۡلِۚ وَلَا يَأۡبَ
كَاتِبٌ أَن يَكۡتُبَ كَمَا عَلَّمَهُ ٱللَّهُۚ فَلۡيَكۡتُبۡ وَلۡيُمۡلِلِ
ٱلَّذِي عَلَيۡهِ ٱلۡحَقُّ وَلۡيَتَّقِ ٱللَّهَ رَبَّهُۥ وَلَا يَبۡخَسۡ مِنۡهُ شَيۡـٔٗاۚ
فَإِن كَانَ ٱلَّذِي عَلَيۡهِ ٱلۡحَقُّ سَفِيهًا أَوۡ ضَعِيفًا أَوۡ لَا يَسۡتَطِيعُ
أَن يُمِلَّ هُوَ فَلۡيُمۡلِلۡ وَلِيُّهُۥ بِٱلۡعَدۡلِۚ وَٱسۡتَشۡهِدُواْ شَهِيدَيۡنِ
مِن رِّجَالِكُمۡۖ فَإِن لَّمۡ يَكُونَا رَجُلَيۡنِ فَرَجُلٞ وَٱمۡرَأَتَانِ
مِمَّن تَرۡضَوۡنَ مِنَ ٱلشُّهَدَآءِ أَن تَضِلَّ إِحۡدَىٰهُمَا فَتُذَكِّرَ
إِحۡدَىٰهُمَا ٱلۡأُخۡرَىٰۚ وَلَا يَأۡبَ ٱلشُّهَدَآءُ إِذَا مَا دُعُواْۚ وَلَا تَسۡـَٔمُوٓاْ
أَن تَكۡتُبُوهُ صَغِيرًا أَوۡ كَبِيرًا إِلَىٰٓ أَجَلِهِۦۚ ذَٰلِكُمۡ أَقۡسَطُ
عِندَ ٱللَّهِ وَأَقۡوَمُ لِلشَّهَٰدَةِ وَأَدۡنَىٰٓ أَلَّا تَرۡتَابُوٓاْ إِلَّآ أَن تَكُونَ
تِجَٰرَةً حَاضِرَةٗ تُدِيرُونَهَا بَيۡنَكُمۡ فَلَيۡسَ عَلَيۡكُمۡ جُنَاحٌ
أَلَّا تَكۡتُبُوهَاۗ وَأَشۡهِدُوٓاْ إِذَا تَبَايَعۡتُمۡۚ وَلَا يُضَآرَّ كَاتِبٞ
وَلَا شَهِيدٞۚ وَإِن تَفۡعَلُواْ فَإِنَّهُۥ فُسُوقُۢ بِكُمۡۗ وَٱتَّقُواْ
ٱللَّهَۖ وَيُعَلِّمُكُمُ ٱللَّهُۗ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمٞ ٢٨٢

282. Ey iman edenler! Adı konulmuş bir vadeyle borçlandığınız zaman onu yazın; bir kâtip aranızda âdilâne yazsın. -Kâtip yazmaktan kaçınmasın, Allah nasıl kendisine öğrettiyse yazsın.- Borçlu da yazdırsın; Rabbi olan Allah'tan korksun da o (borcu)ndan bir şey eksiltmesin. Şayet borçlu; aklı ermeyen bir kişiyse veya küçükse ya da kendisi yazdıramayacak durumda ise velîsi âdilâne yazdırsın. Erkeklerinizden iki şahidi de şahit tutun. Eğer bu ikisi yoksa, razı olacağınız bir erkek ve iki kadın şahit de olabilir. -Çünkü (sosyal hayata genelde uzak duran) kadınlardan biri şaşırdığında, diğeri ona hatırlatır.- Şahitler de çağrıldıklarında kaçınmasınlar. Borç büyük olsun küçük olsun, onu vadesiyle beraber yazmaktan usanmayın. Çünkü Allah katında daha âdil, şahitlik yönünden daha doğru ve kuşkulanmanıza daha az mahal bırakan budur. Ancak aranızda hemen devredeceğiniz peşin bir ticaret olursa, onu yazmamanızda size bir günah yoktur. Alışveriş yaptığınızda da şahit tutun. Ve ne kâtibe ne de şahide zarar verilsin. Şayet bunu yapacak (zarar verecek) olursanız, bu, yoldan çıktığınız anlamına gelir. Allah'tan sakının; size Allah öğretiyor... Allah her şeyi bilir.

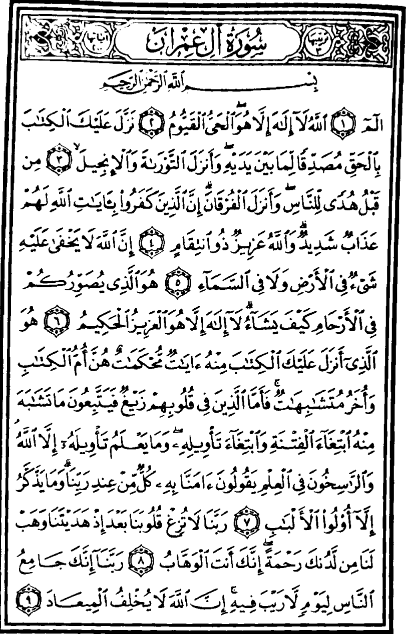

وَإِن كُنتُمْ عَلَىٰ سَفَرٍ وَلَمْ تَجِدُوا كَاتِبًا فَرِهَانٌ مَّقْبُوضَةٌ
فَإِنْ أَمِنَ بَعْضُكُم بَعْضًا فَلْيُؤَدِّ الَّذِي اؤْتُمِنَ أَمَانَتَهُ وَلْيَتَّقِ
اللَّهَ رَبَّهُ وَلَا تَكْتُمُوا الشَّهَادَةَ وَمَن يَكْتُمْهَا فَإِنَّهُ
آثِمٌ قَلْبُهُ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ عَلِيمٌ ﴿٢٨٣﴾ لِّلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ
وَمَا فِي الْأَرْضِ وَإِن تُبْدُوا مَا فِي أَنفُسِكُمْ أَوْ تُخْفُوهُ
يُحَاسِبْكُم بِهِ اللَّهُ فَيَغْفِرُ لِمَن يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَاءُ
وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٨٤﴾ آمَنَ الرَّسُولُ بِمَا أُنزِلَ
إِلَيْهِ مِن رَّبِّهِ وَالْمُؤْمِنُونَ كُلٌّ آمَنَ بِاللَّهِ وَمَلَائِكَتِهِ وَكُتُبِهِ
وَرُسُلِهِ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ مِّن رُّسُلِهِ وَقَالُوا سَمِعْنَا
وَأَطَعْنَا غُفْرَانَكَ رَبَّنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٢٨٥﴾ لَا يُكَلِّفُ
اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا لَهَا مَا كَسَبَتْ وَعَلَيْهَا مَا اكْتَسَبَتْ
رَبَّنَا لَا تُؤَاخِذْنَا إِن نَّسِينَا أَوْ أَخْطَأْنَا رَبَّنَا وَلَا تَحْمِلْ
عَلَيْنَا إِصْرًا كَمَا حَمَلْتَهُ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِنَا رَبَّنَا وَلَا
تُحَمِّلْنَا مَا لَا طَاقَةَ لَنَا بِهِ وَاعْفُ عَنَّا وَاغْفِرْ لَنَا وَارْحَمْنَا
أَنتَ مَوْلَانَا فَانصُرْنَا عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٢٨٦﴾

283. Şayet seferde olur da kâtip bulamazsanız, alınan bir ipotek de yeter. Birbirinize güvenir (ve buna ihtiyaç hissetmez) seniz, güvenilen kimse, Rabbi olan Allah'tan korksun da borcunu ödesin. Bir de şahitliği gizlemeyin. Her kim onu gizlerse, onun kalbi günahkârdır. Yaptıklarınızı Allah biliyor! **284.** Göklerde ve yerde ne varsa tamamı Allah'ındır. Dolayısıyla, siz içinizdekini açıklasanız da gizleseniz de Allah sizi ondan dolayı hesaba çekecek; sonra dilediğini bağışlayıp dilediğine de azap edecektir. Allah her şeye kadirdir. **285.** Peygamber, Rabbi tarafından kendisine indirilene iman etti. Müminler de... Hepsi de; Allah'a, meleklerine, kitaplarına ve -"Biz O'nun elçilerinden hiçbirini diğerinden ayırmayız." (diyerek)- elçilerine iman ettiler ve dediler ki: İşittik, itaat ettik. Affını dileriz ya Rabbi! Yalnızca Sanadır çünkü nihaî dönüş... **286.** Allah, herkesi sadece gücünün yeteceği kadarıyla mükellef kılar; herkesin kazandığı kendi lehine, işlediği kendi aleyhinedir.[58] Ya Rabbi! Unuttuysak veya yanıldıysak, bizi sorumlu tutma. Ya Rabbi! Bizden öncekilere yüklediğin gibi bize de ağır yük (emir-yasak) yükleme. Ya Rabbi! Gücümüzün yetmeyeceği bir şeyi (felâket/azap) bize taşıtma. Affet bizi, bağışla bizi, acı bize. Sen bizim 'mevlâ'mızsın (bize sahip çıkarsın); o hâlde, (canımıza kasteden şu) inkârcı nankör kavme karşı bize yardım et.[59]

3- ÂL-İ İMRÂN SÛRESİ

(Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 200 âyettir.)

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif. Lâm. Mîm. 2. Allah'tan başka tanrı yoktur; 'mutlak hayat sahibi'dir, 'bütün varlığı çekip çevirir' (Hayy, Kayyûm). 3. Sana kitabı gerçek olarak ve önündekileri doğrulayıcı olarak indiren O'dur. Tevrat'ı ve İncil'i de O indirmişti 4. daha önce... İnsanlara yol gösterici olarak... Hakkı bâtıldan ayıran bütün kitapları da O indirmişti. Allah'ın âyetlerini nankörce inkâr edenler için, şüphesiz şiddetli bir azap vardır. Allah 'mutlak izzet sahibi'dir (Azîz), hak edenin cezasını mutlaka verir. 5. Şüphesiz, gökte ve yerde hiçbir şey Allah'a gizli kalmaz. 6. Size rahimlerde dilediği sureti veren O'dur. O'ndan başka tanrı yoktur; 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). 7. Sana kitabı indiren O'dur. Onun bir kısmı 'muhkem'dir ki bunlar kitabın esasıdır; diğer kısmı da 'müteşâbih'lerdir[60]. İşte, kalplerinde eğrilik bulunanlar; fitne çıkarmak ve müteşabih kelimeleri(n düz anlamlarını, dildeki mecaz olgusunu hesaba katmadan) sonuna kadar götürmek amacıyla onun müteşâbih kısmına uyarlar. Oysa onun nihaî anlamını Allah'tan başkası bilmiyor. İlimde derinleşmiş olanlar ise şöyle diyor: "Biz ona iman ettik; hepsi Rabbimizin katındandır. Ancak vicdan sahipleri düşünüp ders çıkarabilir." 8. "Ya Rabbi! Bizi doğru yola getirdikten sonra kalplerimizi eğriltme. Katından bize rahmet lûtfet. Şüphesiz Sensin, hibe ettikçe eden (Vehhâb)." 9. "Ya Rabbi! Gerçek şu ki Sen, geleceğinde şüphe olmayan bir günde insanları mutlaka toplayacaksın... 'Allah' elbette va'dinden caymaz."

إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا لَنْ تُغْنِيَ عَنْهُمْ أَمْوَالُهُمْ وَلَا أَوْلَادُهُمْ
مِنَ اللَّهِ شَيْئًا وَأُولَٰئِكَ هُمْ وَقُودُ النَّارِ ﴿١٠﴾ كَدَأْبِ آلِ
فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ
وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١١﴾ قُلْ لِلَّذِينَ كَفَرُوا سَتُغْلَبُونَ
وَتُحْشَرُونَ إِلَىٰ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمِهَادُ ﴿١٢﴾ قَدْ كَانَ
لَكُمْ آيَةٌ فِي فِئَتَيْنِ الْتَقَتَا فِئَةٌ تُقَاتِلُ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
وَأُخْرَىٰ كَافِرَةٌ يَرَوْنَهُمْ مِثْلَيْهِمْ رَأْيَ الْعَيْنِ وَاللَّهُ
يُؤَيِّدُ بِنَصْرِهِ مَنْ يَشَاءُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي
الْأَبْصَارِ ﴿١٣﴾ زُيِّنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ
وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ
وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَامِ وَالْحَرْثِ ذَٰلِكَ مَتَاعُ
الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَآبِ ﴿١٤﴾ ۞ قُلْ
أَؤُنَبِّئُكُمْ بِخَيْرٍ مِنْ ذَٰلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُطَهَّرَةٌ
وَرِضْوَانٌ مِنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ﴿١٥﴾

الحزب ٦

10. Doğrusu, nankörce inkâr edenlerin malları ve çocukları Allah'a karşı onlara asla fayda sağlamayacaktır. Ateş'in yakıtıdır bunlar!.. **11.** Tıpkı Firavun hanedanının ve onlardan öncekilerin başına gelenler gibi... Onlar âyetlerimizi yalanlamış, Allah da günahlarından dolayı onları yakalayıvermişti. Allah'ın cezalandırması gerçekten şiddetlidir! **12.** Nankörce inkâr edenlere de ki; "Kesinlikle mağlûp edileceksiniz ve Cehennem'e (gitmek üzere) haşredileceksiniz... Ne kötü yatak!" **13.** (O savaşta) karşılaşan iki topluluğun durumlarında sizin için ibret vardır: Biri, Allah yolunda döğüşmektedir; diğeri ise inkârcı nankördür... Bunlar, onları bizzat gözleriyle kendilerinin iki katı olarak görü(p korkuya kapılı)yorlar. Allah, dilediklerini yardımıyla destekler. Görebilenlerin elbette bundan çıkaracakları dersler vardır. **14.** Arzulanacak şeylere; özellikle kadınlara, oğullara, kantar kantar altın ve gümüşe, nişanlı atlara, develere ve ekinlere (yata, kata, makam-mevkîye) karşı düşkünlük insanlara cazip gösterilmiştir. Oysa bunlar dünya hayatının zevkidir; sonuçta ulaşılabilecek en güzel şey, Allah katındadır. **15.** De ki: Ben size bunlardan daha hayırlısını haber vereyim mi? Takva sahipleri için; altından ırmakların aktığı, temelli kalacakları cennetler, tertemiz eşler ve (hepsinden önemlisi) Allah rızası... Allah, o kullarını görmektedir ki →

ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَآ إِنَّنَآ ءَامَنَّا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا
عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٦﴾ ٱلصَّٰبِرِينَ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلْقَٰنِتِينَ
وَٱلْمُنفِقِينَ وَٱلْمُسْتَغْفِرِينَ بِٱلْأَسْحَارِ ﴿١٧﴾ شَهِدَ
ٱللَّهُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ وَأُو۟لُوا۟ ٱلْعِلْمِ قَآئِمًۢا بِٱلْقِسْطِ
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٨﴾ إِنَّ ٱلدِّينَ عِندَ
ٱللَّهِ ٱلْإِسْلَٰمُ وَمَا ٱخْتَلَفَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ إِلَّا مِنۢ
بَعْدِ مَا جَآءَهُمُ ٱلْعِلْمُ بَغْيًۢا بَيْنَهُمْ وَمَن يَكْفُرْ بِـَٔايَٰتِ
ٱللَّهِ فَإِنَّ ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿١٩﴾ فَإِنْ حَآجُّوكَ فَقُلْ أَسْلَمْتُ
وَجْهِىَ لِلَّهِ وَمَنِ ٱتَّبَعَنِ وَقُل لِّلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْأُمِّيِّـۧنَ
ءَأَسْلَمْتُمْ فَإِنْ أَسْلَمُوا۟ فَقَدِ ٱهْتَدَوا۟ وَّإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّمَا
عَلَيْكَ ٱلْبَلَٰغُ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِٱلْعِبَادِ ﴿٢٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَكْفُرُونَ
بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَيَقْتُلُونَ
ٱلَّذِينَ يَأْمُرُونَ بِٱلْقِسْطِ مِنَ ٱلنَّاسِ فَبَشِّرْهُم
بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢١﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ
فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٢﴾

16. "Ya Rabbi! Biz gerçekten iman ettik, günahlarımızı bize bağışla ve Ateş azabından bizi koru" derler; **17.** sabırlı, dürüst, gönülden boyun eğen, infak eden ve bağışlanmak için seherlerde Allah'a dua eden kimselerdir. **18.** Allah; kendisinden başka tanrı olmadığına şahitlik etmektedir. Melekler ve -adaletten ayrılmayan- ilim sahipleri de şahitlik etmektedir ki, O'ndan başka tanrı yoktur; 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **19.** Şüphesiz, Allah katında din[61] İslâm'dır.[62] Kitap verilenler, kendilerine ilim geldikten sonra sırf aralarındaki kıskançlıktan dolayı anlaşmazlığa düşmüş (tüm peygamberlerin ortak paydası olan İslâm'ı terk etmiş)lerdir. Kim Allah'ın âyetlerini nankörce inkâr ederse, (bilsin ki) Allah'ın hesabı son derece hızlıdır! **20.** Seninle tartışmaya girerlerse, de ki: "Ben, bana uyanlarla birlikte tüm varlığımı Allah'a teslim ettim." Kendilerine kitap verilenlere ve ümmîlere; "Siz de teslim ettiniz mi?" de. Teslim ederlerse, doğru yola girmiş olurlar; yüz çevirirlerse, sana yalnızca iletmek düşer. Allah, kullarını görmektedir! **21.** Allah'ın âyetlerini nankörce inkâr edenleri, haksız yere peygamberleri öldürenleri, adaleti emreden insanları öldürenleri, can yakıcı bir azapla müjdele bunları! **22.** Bunların amelleri hem dünyada hem de Âhirette boşa gitmiştir; hiçbir yardımcıları da yoktur.

أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ نَصِيبًا مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ يُدْعَوْنَ إِلَىٰ كِتَٰبِ
ٱللَّهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِّنْهُمْ وَهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَالُوا۟ لَن تَمَسَّنَا ٱلنَّارُ إِلَّآ أَيَّامًا مَّعْدُودَٰتٍ وَغَرَّهُمْ
فِى دِينِهِم مَّا كَانُوا۟ يَفْتَرُونَ ﴿٢٤﴾ فَكَيْفَ إِذَا جَمَعْنَٰهُمْ
لِيَوْمٍ لَّا رَيْبَ فِيهِ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ قُلِ ٱللَّهُمَّ مَٰلِكَ ٱلْمُلْكِ تُؤْتِى ٱلْمُلْكَ
مَن تَشَآءُ وَتَنزِعُ ٱلْمُلْكَ مِمَّن تَشَآءُ وَتُعِزُّ مَن تَشَآءُ وَتُذِلُّ
مَن تَشَآءُ بِيَدِكَ ٱلْخَيْرُ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٦﴾ تُولِجُ ٱلَّيْلَ
فِى ٱلنَّهَارِ وَتُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ وَتُخْرِجُ ٱلْحَىَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ
وَتُخْرِجُ ٱلْمَيِّتَ مِنَ ٱلْحَىِّ وَتَرْزُقُ مَن تَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٢٧﴾
لَّا يَتَّخِذِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَمَن
يَفْعَلْ ذَٰلِكَ فَلَيْسَ مِنَ ٱللَّهِ فِى شَىْءٍ إِلَّآ أَن تَتَّقُوا۟ مِنْهُمْ
تُقَىٰةً وَيُحَذِّرُكُمُ ٱللَّهُ نَفْسَهُۥ وَإِلَى ٱللَّهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٢٨﴾ قُلْ
إِن تُخْفُوا۟ مَا فِى صُدُورِكُمْ أَوْ تُبْدُوهُ يَعْلَمْهُ ٱللَّهُ وَيَعْلَمُ مَا فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾

23. Kendilerine kitaptan pay verilmiş olanlara bak! Aralarında hakemlik etsin diye bizzat Allah'ın kitabına çağırıldıkları hâlde, içlerinden bir zümre nasıl yüz çevirerek arkasını dönüyor?! **24.** Bu (red tavrı), onların; "Sayılı günler dışında bize asla Ateş dokunmayacak!" demeleri yüzündendir; (ataları olan peygamberlerin kendilerini kurtaracağına dair) uydurageldikleri şeyler bunları dinlerinde aldatmaktadır. **25.** Peki, geleceğinde şüphe olmayan bir günde onları bir araya getirdiğimizde ve herkesin kazandığı, hiç birine zulmedilmeden (kendisine) tastamam ödendiğinde hâlleri nice olacak?! **26.** De ki: Ey her tür mülkün gerçek sahibi olan Allahım! Sen mülkü dilediğine veriyor, dilediğinden çekip alıyorsun; dilediğini aziz ediyor, dilediğini zelil ediyorsun. Hayır tamamen Senin elindedir. Şüphesiz, Sen her şeye kadirsin. **27.** Geceyi gündüze, gündüzü geceye sokuyorsun; ölüden diriyi, diriden ölüyü çıkarıyorsun. Dilediğini hesapsız rızıklandırıyorsun. **28.** Müminler müminleri bırakıp da inkârcı nankörleri velî edinmesinler. Kim bunu yaparsa, Allah'la hiçbir alâkası kalmaz. -Ancak, kendinizi onlardan sakınmak amacıyla başvurduğunuz bir takiyye* ise başka.- Allah sizi kendisine karşı uyarıyor! Yalnızca Allah'adır çünkü nihaî dönüş... **29.** De ki: İçinizde olanı gizleseniz de açıklasanız da Allah onu bilir. O, göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir. Allah, her şeye kadirdir.

* Can tehlikesi söz konusu olduğunda müminler tamamen korunma amacıyla can düşmanlarına gerçek yüzlerini göstermeyebilirler. Ayrıca bkz. Nahl: 106.

يَوْمَ تَجِدُ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ مِنْ خَيْرٍ مُحْضَرًا وَمَا عَمِلَتْ
مِنْ سُوٓءٍ تَوَدُّ لَوْ أَنَّ بَيْنَهَا وَبَيْنَهُۥٓ أَمَدًا بَعِيدًا وَيُحَذِّرُكُمُ
ٱللَّهُ نَفْسَهُۥ وَٱللَّهُ رَءُوفٌ بِٱلْعِبَادِ ﴿٣٠﴾ قُلْ إِن كُنتُمْ تُحِبُّونَ ٱللَّهَ
فَٱتَّبِعُونِى يُحْبِبْكُمُ ٱللَّهُ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٣١﴾ قُلْ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ
ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٣٢﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ ٱصْطَفَىٰٓ ءَادَمَ وَنُوحًا وَءَالَ إِبْرَٰهِيمَ
وَءَالَ عِمْرَٰنَ عَلَى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٣﴾ ذُرِّيَّةًۢ بَعْضُهَا مِنۢ بَعْضٍ وَٱللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ إِذْ قَالَتِ ٱمْرَأَتُ عِمْرَٰنَ رَبِّ إِنِّى نَذَرْتُ لَكَ
مَا فِى بَطْنِى مُحَرَّرًا فَتَقَبَّلْ مِنِّىٓ إِنَّكَ أَنتَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٣٥﴾ فَلَمَّا
وَضَعَتْهَا قَالَتْ رَبِّ إِنِّى وَضَعْتُهَآ أُنثَىٰ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا وَضَعَتْ
وَلَيْسَ ٱلذَّكَرُ كَٱلْأُنثَىٰ وَإِنِّى سَمَّيْتُهَا مَرْيَمَ وَإِنِّىٓ أُعِيذُهَا بِكَ
وَذُرِّيَّتَهَا مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴿٣٦﴾ فَتَقَبَّلَهَا رَبُّهَا بِقَبُولٍ
حَسَنٍ وَأَنۢبَتَهَا نَبَاتًا حَسَنًا وَكَفَّلَهَا زَكَرِيَّا كُلَّمَا دَخَلَ عَلَيْهَا
زَكَرِيَّا ٱلْمِحْرَابَ وَجَدَ عِندَهَا رِزْقًا قَالَ يَٰمَرْيَمُ أَنَّىٰ لَكِ هَٰذَا
قَالَتْ هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ يَرْزُقُ مَن يَشَآءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٧﴾

30. Herkes, yaptığı bütün hayırları ve işlediği bütün kötülükleri önünde hazır bulacağı gün bunlarla kendisi arasında uzak bir mesafe olmasını isteyecek. İşte Allah, sizleri kendisine karşı dikkatli olmaya bu sebeple çağırıyor. Bunun-

la birlikte, Allah kullarına karşı şefkatlidir (Raûf). **31.** De ki: Allah'ı seviyorsanız, bana uyun[63] ki Allah da sizi sevsin ve günahlarınızı bağışlasın. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **32.** Sen; "Allah'a da itaat edin, Resulüne de itaat edin" de... Yüz çevirirlerse, inkârcı nankörleri Allah elbette sevmez. **33.** Allah; Adem'i, Nuh'u, İbrahim soyunu ve İmran soyunu âlemlere (yani herkese) tercih etmiştir. **34.** Birbirlerinden türemiş bir nesil olarak... Allah işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **35.** Hani, İmran'ın karısı: "Ya Rabbi! Karnımdakini âzatlı bir kul olarak Sana adadım, benden kabul buyur. Gerçekten işiten, 'mutlak ilim sahibi' (Semî', Alîm) Sensin!" demişti. **36.** Meryem'i doğurunca, "Ya Rabbi! (Ben onu erkek olacak diye düşünerek Sana adamıştım, fakat) onu kız doğurdum; adını da Meryem koydum; şimdi onu da neslini de o kovulmuş Şeytan'a karşı Sana ısmarlıyor, Senin korumana havale ediyorum." dedi. Oysa Allah onun ne doğurduğunu çok iyi biliyordu; o (istediği) erkek, bu (mucizevi) kız gibi olmayacaktı... **37.** Bunun üzerine, Rabbi onu güzel bir kabul ile karşıladı; onu güzel bir bitki gibi özenle yetiştirdi; onu Zekeriya'nın himayesine verdi... Zekeriya, mabeddeki bölmeye her girişinde onun yanında bir yiyecek bulurdu. "Ey Meryem! Nereden (geliyor) bu sana?" derdi. O da: "Allah tarafından" derdi... Çünkü Allah dilediğini hesapsız rızıklandırıyor.

هُنَالِكَ دَعَا زَكَرِيَّا رَبَّهُ قَالَ رَبِّ هَبْ لِي مِن لَّدُنكَ ذُرِّيَّةً
طَيِّبَةً إِنَّكَ سَمِيعُ الدُّعَاءِ ﴿٣٨﴾ فَنَادَتْهُ الْمَلَائِكَةُ وَهُوَ قَائِمٌ
يُصَلِّي فِي الْمِحْرَابِ أَنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكَ بِيَحْيَىٰ مُصَدِّقًا بِكَلِمَةٍ مِّنَ
اللَّهِ وَسَيِّدًا وَحَصُورًا وَنَبِيًّا مِّنَ الصَّالِحِينَ ﴿٣٩﴾ قَالَ رَبِّ
أَنَّىٰ يَكُونُ لِي غُلَامٌ وَقَدْ بَلَغَنِيَ الْكِبَرُ وَامْرَأَتِي عَاقِرٌ قَالَ
كَذَٰلِكَ اللَّهُ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ﴿٤٠﴾ قَالَ رَبِّ اجْعَل لِّي آيَةً
قَالَ آيَتُكَ أَلَّا تُكَلِّمَ النَّاسَ ثَلَاثَةَ أَيَّامٍ إِلَّا رَمْزًا وَاذْكُر
رَّبَّكَ كَثِيرًا وَسَبِّحْ بِالْعَشِيِّ وَالْإِبْكَارِ ﴿٤١﴾ وَإِذْ قَالَتِ
الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ اصْطَفَاكِ وَطَهَّرَكِ وَاصْطَفَاكِ
عَلَىٰ نِسَاءِ الْعَالَمِينَ ﴿٤٢﴾ يَا مَرْيَمُ اقْنُتِي لِرَبِّكِ وَاسْجُدِي
وَارْكَعِي مَعَ الرَّاكِعِينَ ﴿٤٣﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهِ
إِلَيْكَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يُلْقُونَ أَقْلَامَهُمْ أَيُّهُمْ يَكْفُلُ
مَرْيَمَ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٤﴾ إِذْ قَالَتِ
الْمَلَائِكَةُ يَا مَرْيَمُ إِنَّ اللَّهَ يُبَشِّرُكِ بِكَلِمَةٍ مِّنْهُ اسْمُهُ الْمَسِيحُ
عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ وَجِيهًا فِي الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٥﴾

38. İşte Zekeriya: "Ya Rabbi! Bana katından temiz bir nesil bahşet. Şüphesiz, Sen duaları işitirsin." diye, Rabbine orada dua etti. **39.** O, mabeddeki bölmede ibadet ederken melekler ona; "Allah sana, kendisinden (iletilecek) bir kelimeyi (yani, İsa Mesih'i) doğrulayan; efendi, nefsine hâkim ve salihlerden bir peygamber olmak üzere Yahya'yı müjdeliyor." diye seslendiler. **40.** "Ya Rabbi! Ben iyice kocamış, karım da kısır iken, benim nasıl oğlum olabilir ki?" dedi. "Öyle, ama Allah dilediğini yapar!" buyurdu. **41.** "Ya Rabbi! Bana bir alamet ver" dedi. "Alâmetin; üç gün boyunca işaretten başka bir şekilde insanlarla konuşamamandır. Bununla beraber Rabbini çok an ve akşam sabah tenzih ve takdis et." buyurdu. **42.** Hani, melekler şöyle demişlerdi: "Ey Meryem! Şüphesiz, Allah seni seçti ve tertemiz kıldı; seni dünya kadınlarından üstün tuttu." **43.** "Ey Meryem! İçtenlikle Rabbine itaat et; rükû edenlerle birlikte rükû et, secde et." **44.** -(Resulüm!) Bunlar sana Bizim vahyetmekte olduğumuz gayb haberlerindendir. Meryem'e hangisi kefil olacak diye (kur'a çekmek için) kalemlerini atarlarken sen onların yanında değildin; çekişirlerken de orada bulunmuyordun.- **45.** Melekler demişlerdi ki: "Ey Meryem! Allah seni kendisinden (iletilecek) öyle bir kelime ile müjdeliyor ki; adı Meryemoğlu İsa Mesih'tir, dünyada da Âhirette de itibarlı, gözde kullardandır; →

وَيُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَمِنَ الصَّالِحِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَتْ رَبِّ أَنَّى يَكُونُ لِي وَلَدٌ وَلَمْ يَمْسَسْنِي بَشَرٌ قَالَ كَذَٰلِكِ
اللَّهُ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٧﴾
وَيُعَلِّمُهُ الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ ﴿٤٨﴾
وَرَسُولًا إِلَىٰ بَنِي إِسْرَائِيلَ أَنِّي قَدْ جِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ
أَنِّي أَخْلُقُ لَكُمْ مِنَ الطِّينِ كَهَيْئَةِ الطَّيْرِ فَأَنْفُخُ فِيهِ
فَيَكُونُ طَيْرًا بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُبْرِئُ الْأَكْمَهَ وَالْأَبْرَصَ
وَأُحْيِي الْمَوْتَىٰ بِإِذْنِ اللَّهِ وَأُنَبِّئُكُمْ بِمَا تَأْكُلُونَ وَمَا تَدَّخِرُونَ
فِي بُيُوتِكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٤٩﴾
وَمُصَدِّقًا لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَلِأُحِلَّ لَكُمْ
بَعْضَ الَّذِي حُرِّمَ عَلَيْكُمْ وَجِئْتُكُمْ بِآيَةٍ مِنْ رَبِّكُمْ
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿٥٠﴾ إِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ
هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٥١﴾ ۞ فَلَمَّا أَحَسَّ عِيسَىٰ مِنْهُمُ
الْكُفْرَ قَالَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ
أَنْصَارُ اللَّهِ آمَنَّا بِاللَّهِ وَاشْهَدْ بِأَنَّا مُسْلِمُونَ ﴿٥٢﴾

46. beşikteyken de yetişkinken de insanlarla konuşacaktır; salihlerdendir ayrıca... **47.** "Ya Rabbi! Bana bir beşer dokunmamışken, benim nasıl çocuğum olabilir?" dedi. "Öyle, ama Allah dilediğini yaratır. Ve O bir şeyin olmasını dilediğinde, ona; "Ol!" der; anında olmaya başlar" buyurdu. **48.** Ayrıca, ona kitabı, hikmeti; Tevrat ve İncil'i öğretecek; **49.** onu İsrailoğullarına peygamber gönderecek ve o, onlara şöyle diyecektir: "Ben size Rabbinizden bir kanıt getirdim: Size çamurdan kuşa benzer bir suret yaparım ve ona üfleyince -Allah'ın izniyle- kuş olur, anadan doğma körü ve cüzamlıyı iyileştiririm; Allah'ın izniyle ölüleri diriltirim; evlerinizde yediklerinizi ve depoladıklarınızı size tek tek haber veririm. Müminseniz, elbette bunda sizin için bir kanıt vardır." **50.** "Önümdeki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak ve size haram kılınanların bir kısmını helâlleştirmek üzere (gönderildim); Rabbinizden size kanıt da getirdim... Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin." **51.** "Şüphesiz Allah; benim de Rabbimdir, sizin de... Öyleyse O'na kulluk edin. İşte, dosdoğru yol budur." **52.** Ne zaman ki İsa onların inkâr edeceğini sezdi; "Allah uğrunda Benim yardımcılarım kimlerdir?" dedi. Havariler dediler ki: "Biziz Allah'ın yardımcıları! Biz Allah'a iman ettik; sen de şahit ol ki biz (O'na) teslimiyet gösteren kimseleriz."

رَبَّنَآ ءَامَنَّا بِمَآ أَنزَلْتَ وَٱتَّبَعْنَا ٱلرَّسُولَ فَٱكْتُبْنَا مَعَ
ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَكَرُوا۟ وَمَكَرَ ٱللَّهُ وَٱللَّهُ خَيْرُ
ٱلْمَٰكِرِينَ ﴿٥٤﴾ إِذْ قَالَ ٱللَّهُ يَٰعِيسَىٰٓ إِنِّى مُتَوَفِّيكَ وَرَافِعُكَ
إِلَىَّ وَمُطَهِّرُكَ مِنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَجَاعِلُ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوكَ
فَوْقَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ۖ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ
فَأَحْكُمُ بَيْنَكُمْ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٥٥﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ فَأُعَذِّبُهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا
لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٥٦﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَيُوَفِّيهِمْ أُجُورَهُمْ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٧﴾
ذَٰلِكَ نَتْلُوهُ عَلَيْكَ مِنَ ٱلْءَايَٰتِ وَٱلذِّكْرِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٥٨﴾ إِنَّ
مَثَلَ عِيسَىٰ عِندَ ٱللَّهِ كَمَثَلِ ءَادَمَ ۖ خَلَقَهُۥ مِن تُرَابٍ ثُمَّ قَالَ
لَهُۥ كُن فَيَكُونُ ﴿٥٩﴾ ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْمُمْتَرِينَ ﴿٦٠﴾
فَمَنْ حَآجَّكَ فِيهِ مِنۢ بَعْدِ مَا جَآءَكَ مِنَ ٱلْعِلْمِ فَقُلْ تَعَالَوْا۟ نَدْعُ
أَبْنَآءَنَا وَأَبْنَآءَكُمْ وَنِسَآءَنَا وَنِسَآءَكُمْ وَأَنفُسَنَا وَأَنفُسَكُمْ
ثُمَّ نَبْتَهِلْ فَنَجْعَل لَّعْنَتَ ٱللَّهِ عَلَى ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٦١﴾

53. "Ya Rabbi! Biz Senin indirdiğine iman ettik; peygamberine uyduk. Bizi şahitlik edenlerle beraber yaz." **54.** Onlar tuzak kurmuşlardı... Allah da tuzak kur(arak hilelerini boşa çıkardı ve onları cezalandır)dı. Allah, tuzak kur (up cezalandıranları)n en iyisidir. **55.** Hani, Allah demişti ki: Ey İsa! Şüphesiz, seni vefat ettireceğim ve seni kendime yükselteceğim; seni, inkârcı nankörlerin içinden tertemiz çıkaracağım ve sana uyanları, nankörce inkâr edenlere Kıyamet Günü'ne kadar üstün kılacağım. Sonunda hepiniz Bana döneceksiniz ve ihtilâf edip durduğunuz şeylerle ilgili olarak aranızda Ben hâkimlik yapacağım: **56.** Nankörce inkâr edenlere dünyada ve Âhirette şiddetli bir azapla azap edeceğim; hiçbir yardımcıları olmayacak. **57.** İman edip salih amel işleyenlere gelince; O, onların mükâfatlarını eksiksiz ödeyecektir... Allah, zalimleri sevmez. **58.** (Resûlüm!) Bütün bunları sana ilahî birer kanıt ve hikmet dolu bir mesaj olarak Biz okuyoruz. **59.** Allah katında İsa'nın durumu, şüphesiz, Adem'in durumu gibidir: Onu (bir insandan da değil, basbayağı) 'toprak'tan yaratmıştı; sonra ona "Ol!" demiş, o da anında olmaya başlamıştı... **60.** (Resulüm! İsa Mesih hakkındaki) gerçek, (Hıristiyan pederlerin anlattığı değil) senin Rabbinden gelendir; öyleyse şüphecilerden olma. **61.** Sana ilim geldikten sonra, bu konuda her kim seninle tartışırsa, de ki: Gelin; oğullarımızı - oğullarınızı, kadınlarımızı - kadınlarınızı, kendimizi - kendinizi çağıralım; sonra da gönülden bir beddua ederek "Yalancıların üstüne olsun Allah'ın lâneti!" diyelim... (Var mısınız?)

إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْقَصَصُ ٱلْحَقُّ ۚ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا ٱللَّهُ ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ
ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ٦٢ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُفْسِدِينَ ٦٣
قُلْ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ تَعَالَوْا إِلَىٰ كَلِمَةٍ سَوَآءٍۭ بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ
أَلَّا نَعْبُدَ إِلَّا ٱللَّهَ وَلَا نُشْرِكَ بِهِۦ شَيْـًٔا وَلَا يَتَّخِذَ بَعْضُنَا
بَعْضًا أَرْبَابًا مِّن دُونِ ٱللَّهِ ۚ فَإِن تَوَلَّوْا فَقُولُوا ٱشْهَدُوا بِأَنَّا
مُسْلِمُونَ ٦٤ يَٰٓأَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تُحَآجُّونَ فِىٓ
إِبْرَٰهِيمَ وَمَآ أُنزِلَتِ ٱلتَّوْرَىٰةُ وَٱلْإِنجِيلُ إِلَّا مِنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ٦٥ هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ حَٰجَجْتُمْ فِيمَا لَكُم بِهِۦ
عِلْمٌ فَلِمَ تُحَآجُّونَ فِيمَا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ
لَا تَعْلَمُونَ ٦٦ مَا كَانَ إِبْرَٰهِيمُ يَهُودِيًّا وَلَا نَصْرَانِيًّا وَلَٰكِن كَانَ
حَنِيفًا مُّسْلِمًا وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ٦٧ إِنَّ أَوْلَى ٱلنَّاسِ
بِإِبْرَٰهِيمَ لَلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ وَهَٰذَا ٱلنَّبِىُّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا ۗ وَٱللَّهُ وَلِىُّ
ٱلْمُؤْمِنِينَ ٦٨ وَدَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ لَوْ يُضِلُّونَكُمْ
وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَشْعُرُونَ ٦٩ يَٰٓأَهْلَ
ٱلْكِتَٰبِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَأَنتُمْ تَشْهَدُونَ ٧٠

62. Şüphesiz budur (İsa Mesih hakkındaki) gerçek anlatım... Evet, Allah'tan başka tanrı yoktur; Allah gerçekten 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **63.** Yüz çevirirlerse, bozucuları Allah elbette bilmektedir! **64.** De ki: Ey Ehl-i Kitap! Haydi, sizinle bizim aramızda eşit olan bir ilkeye gelin de; Allah'tan başkasına kulluk etmeyelim; O'na hiçbir şeyi ortak koşmayalım;[64] birbirimizi Allah'tan başka Rab edinmeyelim... Yüz çevirirlerse, o vakit; "Şahit olun ki biz Müslümanız (tıpkı kadim peygamberler gibi biz de hakka teslimiyet gösteriyoruz)" deyin. **65.** Ey Ehl-i Kitap! Tevrat ve İncil kendisinden sonra indirilmişken, niçin İbrahim hakkında münakaşa ediyorsunuz ki?! Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?! **66.** Siz öyle kimselersiniz ki, haydi bilginiz olan şeyler üzerinde münakaşa ediyorsunuz! Peki, bilginiz olmayan bir şey üzerinde niçin münakaşa ediyorsunuz? Siz bilmezsiniz, Allah bilir. (Bakınız:) **67.** İbrahim; ne Yahudiydi ne de Hıristiyandı, fakat (O'na) teslimiyet göstermiş samimi bir muvahhitti... Müşriklerden de değildi. **68.** İbrahim'e en yakın olanlar; şüphesiz, ona uyanlardır, yani şu Peygamber ve iman edenler... Allah da müminlerin velîsidir. **69.** Ehl-i Kitap'tan bir grup sizi saptırmak istedi... Oysa sadece kendilerini saptırıyorlar; ama farkında değiller. **70.** Ey Ehl-i Kitap! (Doğru olduklarına Tevrat vesilesiyle) şahitlik ettiğiniz hâlde, niçin Allah'ın âyetlerini nankörce inkâr ediyorsunuz?!

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لِمَ تَلۡبِسُونَ ٱلۡحَقَّ بِٱلۡبَٰطِلِ وَتَكۡتُمُونَ ٱلۡحَقَّ
وَأَنتُمۡ تَعۡلَمُونَ ٧١ وَقَالَت طَّآئِفَةٞ مِّنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ ءَامِنُواْ
بِٱلَّذِيٓ أُنزِلَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَجۡهَ ٱلنَّهَارِ وَٱكۡفُرُوٓاْ ءَاخِرَهُۥ
لَعَلَّهُمۡ يَرۡجِعُونَ ٧٢ وَلَا تُؤۡمِنُوٓاْ إِلَّا لِمَن تَبِعَ دِينَكُمۡ قُلۡ إِنَّ
ٱلۡهُدَىٰ هُدَى ٱللَّهِ أَن يُؤۡتَىٰٓ أَحَدٞ مِّثۡلَ مَآ أُوتِيتُمۡ أَوۡ يُحَآجُّوكُمۡ
عِندَ رَبِّكُمۡۗ قُلۡ إِنَّ ٱلۡفَضۡلَ بِيَدِ ٱللَّهِ يُؤۡتِيهِ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ
عَلِيمٞ ٧٣ يَخۡتَصُّ بِرَحۡمَتِهِۦ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ ذُو ٱلۡفَضۡلِ
ٱلۡعَظِيمِ ٧٤ ۞ وَمِنۡ أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ مَنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِقِنطَارٖ
يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيۡكَ وَمِنۡهُم مَّنۡ إِن تَأۡمَنۡهُ بِدِينَارٖ لَّا يُؤَدِّهِۦٓ إِلَيۡكَ إِلَّا
مَا دُمۡتَ عَلَيۡهِ قَآئِمٗاۗ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ قَالُواْ لَيۡسَ عَلَيۡنَا فِي ٱلۡأُمِّيِّـۧنَ
سَبِيلٞ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلۡكَذِبَ وَهُمۡ يَعۡلَمُونَ ٧٥
بَلَىٰۚ مَنۡ أَوۡفَىٰ بِعَهۡدِهِۦ وَٱتَّقَىٰ فَإِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلۡمُتَّقِينَ ٧٦ إِنَّ
ٱلَّذِينَ يَشۡتَرُونَ بِعَهۡدِ ٱللَّهِ وَأَيۡمَٰنِهِمۡ ثَمَنٗا قَلِيلًا أُوْلَٰٓئِكَ لَا
خَلَٰقَ لَهُمۡ فِي ٱلۡأٓخِرَةِ وَلَا يُكَلِّمُهُمُ ٱللَّهُ وَلَا يَنظُرُ إِلَيۡهِمۡ
يَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ وَلَا يُزَكِّيهِمۡ وَلَهُمۡ عَذَابٌ أَلِيمٞ ٧٧

71. Ey Ehl-i Kitap! Niçin hakkı bâtıla buluyor ve bile bile hakkı gizliyorsunuz?! **72.** Ehl-i Kitap'tan bir grup şöyle dedi: "İman edenlere indirilen (!) şeylere; günün başında iman edi(yormuş gibi yapı)n, günün sonunda da inkâr edin. Belki onlar da dönerler." **73.** "Ayrıca, kendi dininize uyanlardan başkasına iman edip peşinden gitmeyin!.." De ki: Doğru yol, Allah'ın yoludur. Birine, size verilenin bir benzeri verildi diye mi ya da (Müslümanlar) Rabbinizin katında aleyhinize kanıt gösterecekleri için mi (Kur'ân'a iman etmiyorsunuz)?! De ki: Şüphesiz, lütuf Allah'ın elinde; onu dilediğine veriyor. Allah; (lütfuyla, varlığıyla; kısaca her şeyi ile) geniştir, 'mutlak ilim sahibi'dir (Vâsi', Alîm). **74.** Rahmetini dilediğine tahsis ediyor. Allah büyük lütuf sahibidir. **75.** Ehl-i Kitap'tan öylesi vardır ki; bir yük (altın) emanet etsen onu sana öder; öylesi de vardır ki, kendisine tek bir dinar emanet etsen, başına dikilip ısrarla istemedikçe onu sana ödemez. Bu, onların: "Ümmîler hakkında bizim üzerimize herhangi bir sorumluluk düşmez" demelerindendir! Bile bile Allah'a karşı yalan söylemekteler! **76.** Hayır!.. Her kim Allah'tan sakınıp anlaşmasına harfiyen uyarsa, (bilsin ki) Allah elbette müttakîleri sever. **77.** Allah'a verdikleri sözü ve ettikleri yeminleri az bir pahaya değişenlerin Âhirette hiçbir nasipleri yoktur. Kıyamet Günü Allah onlarla (dostâne) konuşmaz; onlara (rahmet nazarıyla) bakmaz ve onları temize çıkarmaz. Can yakıcı bir azaptır bunların hakkı!..

وَإِنَّ مِنْهُمْ لَفَرِيقًا يَلْوُۥنَ أَلْسِنَتَهُم بِٱلْكِتَٰبِ لِتَحْسَبُوهُ
مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمَا هُوَ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَيَقُولُونَ هُوَ
مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَمَا هُوَ مِنْ عِندِ ٱللَّهِ وَيَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٧٨﴾ مَا كَانَ لِبَشَرٍ أَن يُؤْتِيَهُ ٱللَّهُ ٱلْكِتَٰبَ
وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ثُمَّ يَقُولَ لِلنَّاسِ كُونُوا۟ عِبَادًا لِّى مِن
دُونِ ٱللَّهِ وَلَٰكِن كُونُوا۟ رَبَّٰنِيِّۦنَ بِمَا كُنتُمْ تُعَلِّمُونَ ٱلْكِتَٰبَ
وَبِمَا كُنتُمْ تَدْرُسُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَا يَأْمُرَكُمْ أَن تَتَّخِذُوا۟ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ
وَٱلنَّبِيِّۦنَ أَرْبَابًا أَيَأْمُرُكُم بِٱلْكُفْرِ بَعْدَ إِذْ أَنتُم مُّسْلِمُونَ ﴿٨٠﴾
وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلنَّبِيِّۦنَ لَمَآ ءَاتَيْتُكُم مِّن كِتَٰبٍ
وَحِكْمَةٍ ثُمَّ جَآءَكُمْ رَسُولٌ مُّصَدِّقٌ لِّمَا مَعَكُمْ لَتُؤْمِنُنَّ
بِهِۦ وَلَتَنصُرُنَّهُۥ قَالَ ءَأَقْرَرْتُمْ وَأَخَذْتُمْ عَلَىٰ ذَٰلِكُمْ إِصْرِى
قَالُوٓا۟ أَقْرَرْنَا قَالَ فَٱشْهَدُوا۟ وَأَنَا مَعَكُم مِّنَ ٱلشَّٰهِدِينَ ﴿٨١﴾
فَمَن تَوَلَّىٰ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٨٢﴾
أَفَغَيْرَ دِينِ ٱللَّهِ يَبْغُونَ وَلَهُۥٓ أَسْلَمَ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ طَوْعًا وَكَرْهًا وَإِلَيْهِ يُرْجَعُونَ ﴿٨٣﴾

78. Hele, içlerinde bir grup var ki; kitapta olmadığı hâlde kitaptan zannedesiniz diye dillerini eğip bükerek; "Bu, Allah katındandır" diyorlar! Oysa Allah katından değildir; Allah adına bile bile yalan söylemektedirler!.. **79.** Bir insanın; kitabı, hükmü ve peygamberliği Allah (atalarına ve onlar dolayısıyla) kendisine verdi diye, kalkıp da insanlara; "Allah'ı bırakıp bana kul olun" demesi olacak şey değildir! Aksine, "Gerek öğretmekte olduğunuz kitabı gerekse vermekte olduğunuz dersleri bizzat yaşayan Rabbani (eğitim nefer)ler(i) olun." der. **80.** Size; 'melekleri ve peygamberleri Rab olarak benimsemenizi emretmesi' de olacak şey değildir! Siz (Allah ve dinine) teslimiyet gösterdikten sonra, hiç, (bir din adamı) inkâr etmeyi emredebilir mi size?! **81.** Hani, Allah peygamberlerden söz alarak; "Size kitabı ve hikmeti verdim; yanınızdakini doğrulayıcı bir elçi(m) size geldiğinde, mutlaka ona iman edeceksiniz ve kesinlikle ona yardım edeceksiniz... İkrar ettiniz mi?" demişti, onlar da: "İkrar ettik" demişlerdi. Buyurmuştu ki; öyleyse şahit olun, Ben de sizinle beraber şahitlik edenlerdenim. **82.** O hâlde, her kim bundan sonra dönerse, bunlardır işte fâsıklar! **83.** Yoksa Allah'ın dininden başkasını mı arıyor bunlar?! Oysa göklerde ve yerde kim varsa, ister istemez O'na teslim olmuştur ve sonunda O'na döndürüleceklerdir.

قُلْ ءَامَنَّا بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ عَلَيْنَا وَمَآ أُنزِلَ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ
وَإِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَٱلْأَسْبَاطِ وَمَآ أُوتِىَ
مُوسَىٰ وَعِيسَىٰ وَٱلنَّبِيُّونَ مِن رَّبِّهِمْ لَا نُفَرِّقُ بَيْنَ أَحَدٍ
مِّنْهُمْ وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿٨٤﴾ وَمَن يَبْتَغِ غَيْرَ ٱلْإِسْلَٰمِ
دِينًا فَلَن يُقْبَلَ مِنْهُ وَهُوَ فِى ٱلْءَاخِرَةِ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٨٥﴾
كَيْفَ يَهْدِى ٱللَّهُ قَوْمًا كَفَرُوا۟ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ وَشَهِدُوٓا۟
أَنَّ ٱلرَّسُولَ حَقٌّ وَجَآءَهُمُ ٱلْبَيِّنَٰتُ ۚ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٨٦﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُمْ أَنَّ عَلَيْهِمْ لَعْنَةَ ٱللَّهِ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿٨٧﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَا لَا يُخَفَّفُ
عَنْهُمُ ٱلْعَذَابُ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ مِنۢ
بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا۟ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٨٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ بَعْدَ إِيمَٰنِهِمْ ثُمَّ ٱزْدَادُوا۟ كُفْرًا لَّن تُقْبَلَ تَوْبَتُهُمْ
وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلضَّآلُّونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَمَاتُوا۟ وَهُمْ
كُفَّارٌ فَلَن يُقْبَلَ مِنْ أَحَدِهِم مِّلْءُ ٱلْأَرْضِ ذَهَبًا وَلَوِ
ٱفْتَدَىٰ بِهِۦٓ ۗ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٩١﴾

84. De ki: Biz; Allah'a, bize indirilen (Kur'ân-ı Kerim)e; İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakup ve oğullarına indirilenlere; Musa'ya, İsa'ya ve peygamberlere Rableri tarafından verilenlere iman ettik; hiçbirisi arasında fark gözetmeksizin... Ve biz, yalnızca O'na teslimiyet göstermekteyiz. **85.** Kim bu teslimiyetten (yani, İslâm'dan) başka din ararsa, ondan asla kabul olunmaz ve Âhirette hüsrana uğrayanlardan olur. **86.** İman ettikten, peygamberlerin gerçek olduğuna şahitlik ettikten ve kendilerine apaçık deliller geldikten sonra inkâra sapan bir kavmi Allah nasıl hidayete erdirsin?! Zalim bir kavmi Allah doğru yola getirmez. **87.** Bunların cezası; Allah'ın, meleklerin ve bütün insanların lânetinin, üzerlerine olmasıdır. **88.** Hem de temelli olarak... Azapları hafifletilmeksizin... (Rahmet nazarıyla) bakılmaksızın... **89.** Bunun ardından dönüş yaparak durumlarını düzeltenler müstesna. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **90.** İman ettikten sonra nankörce inkâr edip de inkârları iyice pekişenlerin tevbeleri kabul edilmez. Bunlardır işte yoldan çıkanlar! **91.** Gerçek şu ki; nankörce inkâr edip inkârcı olarak ölenler, dünya dolusu altın fidye verecek olsalar, yine de hiçbirinden kabul edilmez. Can yakıcı bir azaptır bunların hakkı!.. Yardımcıları da olmayacaktır.

لَنْ تَنَالُوا الْبِرَّ حَتّٰى تُنْفِقُوا مِمَّا تُحِبُّونَۜ وَمَا تُنْفِقُوا مِنْ شَيْءٍ
فَاِنَّ اللّٰهَ بِه۪ عَل۪يمٌ ﴿٩٢﴾ كُلُّ الطَّعَامِ كَانَ حِلًّا لِبَن۪ٓي
اِسْرَٓائ۪لَ اِلَّا مَا حَرَّمَ اِسْرَٓائ۪لُ عَلٰى نَفْسِه۪ مِنْ قَبْلِ اَنْ تُنَزَّلَ
التَّوْرٰيةُۜ قُلْ فَأْتُوا بِالتَّوْرٰيةِ فَاتْلُوهَٓا اِنْ كُنْتُمْ صَادِق۪ينَ
﴿٩٣﴾ فَمَنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ الْكَذِبَ مِنْ بَعْدِ ذٰلِكَ فَاُو۬لٰٓئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩٤﴾ قُلْ صَدَقَ اللّٰهُ فَاتَّبِعُوا مِلَّةَ اِبْرٰه۪يمَ حَن۪يفًاۜ
وَمَا كَانَ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ ﴿٩٥﴾ اِنَّ اَوَّلَ بَيْتٍ وُضِعَ لِلنَّاسِ لَلَّذ۪ي
بِبَكَّةَ مُبَارَكًا وَهُدًى لِلْعَالَم۪ينَ ﴿٩٦﴾ ف۪يهِ اٰيَاتٌ بَيِّنَاتٌ مَقَامُ
اِبْرٰه۪يمَ وَمَنْ دَخَلَهُ كَانَ اٰمِنًاۜ وَلِلّٰهِ عَلَى النَّاسِ حِجُّ الْبَيْتِ
مَنِ اسْتَطَاعَ اِلَيْهِ سَب۪يلًاۜ وَمَنْ كَفَرَ فَاِنَّ اللّٰهَ غَنِيٌّ عَنِ الْعَالَم۪ينَ
﴿٩٧﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَكْفُرُونَ بِاٰيَاتِ اللّٰهِۗ وَاللّٰهُ شَه۪يدٌ
عَلٰى مَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٨﴾ قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لِمَ تَصُدُّونَ عَنْ
سَب۪يلِ اللّٰهِ مَنْ اٰمَنَ تَبْغُونَهَا عِوَجًا وَاَنْتُمْ شُهَدَٓاءُۜ وَمَا اللّٰهُ
بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٩٩﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اِنْ تُط۪يعُوا
فَر۪يقًا مِنَ الَّذ۪ينَ اُو۫تُوا الْكِتَابَ يَرُدُّوكُمْ بَعْدَ ا۪يمَانِكُمْ كَافِر۪ينَ ﴿١٠٠﴾

92. Sevdiğiniz şeylerden infak etmedikçe, asla 'iyi'liğe erişemezsiniz. Ve her ne infak ederseniz, Allah elbette onu bilir. **93.** İsrail'in (yani, Hz. Yakup'un*) Tevrat indirilmeden önce kendisine haram kıldığı[65] dışında, bütün yiyecekler İsrailoğullarına helâldi. De ki; (aksini iddia ediyorsanız ve) doğru söylüyorsanız, haydi, Tevrat'ı getirip de okuyun. **94.** O hâlde, her kim bundan sonra Allah'a yalan isnat ederse, bunlardır işte zalimler! **95.** De ki: Doğruyu (siz değil) Allah söylemektedir... Öyleyse, samimi birer muvahhit olarak İbrahim'in dinine uyun. -Ki o, müşriklerden de değildi-. **96.** Şüphesiz, insanlar için kurulan ilk mabet Mekke'dekidir; âlemler için mahzâ hidayet olan o mübarek yer... **97.** Orada apaçık deliller vardır; özellikle de Makam-ı İbrahim... Oraya giren emîn olur. Oraya yol bulabilen herkesin o Ev'i haccetmesi, Allah'ın insanlar üzerindeki bir hakkıdır. Her kim inkâr ederse, Allah'ın hiç kimseye ihtiyacı yoktur. **98.** De ki: Ey Ehl-i Kitap! Allah yaptıklarınıza şahitken, neden Allah'ın âyetlerini nankörce inkâr ediyorsunuz? **99.** De ki: Ey Ehl-i Kitap! (Hak olduğuna) kendiniz de şahitken, niçin Allah'ın yolunda eğrilik arayarak iman edenleri ondan çeviriyorsunuz? Yaptıklarınızdan Allah gafil değil! **100.** Ey iman edenler! Kendilerine kitap verilenlerden herhangi bir zümreye uyacak olursanız, imanınızdan sonra sizi inkârcı nankörlere çevirirler!

---

* *Hz. Yakub'a niçin "Allah'la uğraşıp yenen" anlamında İsrâîl dendiği hakkında bkz. Ahd-i Atik, Tekvîn, XXXII, 22-32.*

وَكَيْفَ تَكْفُرُونَ وَأَنْتُمْ تُتْلَى عَلَيْكُمْ آيَاتُ اللَّهِ وَفِيكُمْ
رَسُولُهُ وَمَنْ يَعْتَصِمْ بِاللَّهِ فَقَدْ هُدِيَ إِلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿١٠١﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ حَقَّ تُقَاتِهِ وَلَا تَمُوتُنَّ إِلَّا وَأَنْتُمْ
مُسْلِمُونَ ﴿١٠٢﴾ وَاعْتَصِمُوا بِحَبْلِ اللَّهِ جَمِيعًا وَلَا تَفَرَّقُوا
وَاذْكُرُوا نِعْمَتَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ كُنْتُمْ أَعْدَاءً فَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِكُمْ
فَأَصْبَحْتُمْ بِنِعْمَتِهِ إِخْوَانًا وَكُنْتُمْ عَلَى شَفَا حُفْرَةٍ مِنَ النَّارِ
فَأَنْقَذَكُمْ مِنْهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ
﴿١٠٣﴾ وَلْتَكُنْ مِنْكُمْ أُمَّةٌ يَدْعُونَ إِلَى الْخَيْرِ وَيَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ
وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٤﴾ وَلَا
تَكُونُوا كَالَّذِينَ تَفَرَّقُوا وَاخْتَلَفُوا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْبَيِّنَاتُ
وَأُولَئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٥﴾ يَوْمَ تَبْيَضُّ وُجُوهٌ وَتَسْوَدُّ
وُجُوهٌ فَأَمَّا الَّذِينَ اسْوَدَّتْ وُجُوهُهُمْ أَكَفَرْتُمْ بَعْدَ إِيمَانِكُمْ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿١٠٦﴾ وَأَمَّا الَّذِينَ ابْيَضَّتْ
وُجُوهُهُمْ فَفِي رَحْمَةِ اللَّهِ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿١٠٧﴾ تِلْكَ آيَاتُ
اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ وَمَا اللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٨﴾

101. Hem (ey Ehl-i Kitap) Allah'ın âyetleri size okunurken, Resulü de aranızda iken nasıl nankörce inkâr ediyorsunuz?! (Hidayeti hiç kimse tekeline alamaz;) Allah'a sımsıkı sarılan 'herkes' doğru bir yola getirilmiş demektir. **102.** Ey iman edenler! Allah'tan hakkıyla sakının[66] ve ne yapıp edin (O'na) teslimiyet göstermiş olarak can verin. **103.** Topluca Allah'ın ipine tutunun; ayrışmayın... Allah'ın, üzerinizdeki nimetini hatırlayın: Hani, siz düşmandınız da O, kalplerinizi birbirine ısındırmış ve O'nun nimeti sayesinde kardeş olmuştunuz; bir 'ateş' çukurunun tam kenarında iken, sizi oradan kurtarmıştı. Allah size âyetlerini işte böyle açıklıyor. **104.** İçinizde; hayra çağıran, marufu emreden, münkeri yasaklayan[67] bir topluluk bulunsun... ki felaha erecekler de bunlardır. **105.** Kendilerine apaçık deliller geldikten sonra parçalanıp anlaşmazlığa düşenler gibi olmayın. Büyük bir azaptır çünkü bunların hakkı!.. **106.** Nice yüzlerin ağardığı, nice yüzlerin de karardığı gün... Yüzleri kararanlara; "İmanınızdan sonra inkâr mı ettiniz?! O hâlde, ettiğiniz inkârın cezası olarak tadın şu azabı!" (denilir.) **107.** Yüzleri ağaranlara gelince, onlar Allah'ın rahmeti içindedirler; temelli kalacaklardır orada. **108.** İşte Allah'ın âyetleri... Onları sana (belli bir gaye ile) gerçeğin ta kendisi olarak okuyor (sizi uyarıyor)uz; çünkü 'Allah' hiç kimseye zulmetmek istemiyor.

وَلِلَّهِ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ ۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرْجَعُ ٱلْأُمُورُ
﴿١٠٩﴾ كُنتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ
وَتَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ ۗ وَلَوْ ءَامَنَ
أَهْلُ ٱلْكِتَٰبِ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُم ۚ مِّنْهُمُ ٱلْمُؤْمِنُونَ
وَأَكْثَرُهُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿١١٠﴾ لَن يَضُرُّوكُمْ إِلَّآ أَذًى ۖ
وَإِن يُقَٰتِلُوكُمْ يُوَلُّوكُمُ ٱلْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنصَرُونَ ﴿١١١﴾ ضُرِبَتْ
عَلَيْهِمُ ٱلذِّلَّةُ أَيْنَ مَا ثُقِفُوٓا۟ إِلَّا بِحَبْلٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَحَبْلٍ مِّنَ ٱلنَّاسِ
وَبَآءُو بِغَضَبٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَضُرِبَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْمَسْكَنَةُ ۚ ذَٰلِكَ
بِأَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَيَقْتُلُونَ ٱلْأَنۢبِيَآءَ بِغَيْرِ
حَقٍّ ۚ ذَٰلِكَ بِمَا عَصَوا۟ وَّكَانُوا۟ يَعْتَدُونَ ﴿١١٢﴾ ۞ لَيْسُوا۟ سَوَآءً ۗ
مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ أُمَّةٌ قَآئِمَةٌ يَتْلُونَ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ ءَانَآءَ ٱلَّيْلِ
وَهُمْ يَسْجُدُونَ ﴿١١٣﴾ يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ
وَيَأْمُرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَيُسَٰرِعُونَ
فِي ٱلْخَيْرَٰتِ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١١٤﴾ وَمَا يَفْعَلُوا۟
مِنْ خَيْرٍ فَلَن يُكْفَرُوهُ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُتَّقِينَ ﴿١١٥﴾

109. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır; işler sonuçta Allah'a döndürülür. **110.** (Ey Ümmet-i Muhammed!) Siz, insanlar için çıkarılmış en hayırlı ümmetsiniz; çünkü mârufu emreder, münkeri yasaklarsınız ve Allah'a iman edersiniz.

Ehl-i Kitap da iman etmiş olsaydı, kendileri için elbette daha hayırlı olurdu. İçlerinde iman edenler de bulunmakla birlikte, çoğu fâsıktır. **111.** -Lâfla incitme dışında- size herhangi bir zarar veremezler. Sizinle savaşsalar bile gerisingeri kaçarlar; sonra kendilerine yardım da edilmez...* **112.** Allah'tan ya da insanlardan bir ip uzatılırsa başka, ama, normalde nerede bulunurlarsa bulunsunlar üzerlerine zillet damgası vurulmuştur. Evet, Allah'ın hışmına uğradılar ve üzerlerine düşüklük damgası vuruldu... Bu da Allah'ın âyetlerini nankörce inkâr etmelerindendir; haksız yere peygamberleri öldürmelerindendir; karşı gelmelerinden ve saldırganlıklarındandır! **113.** Hepsi aynı değildir; Ehl-i Kitab'ın içinde, geceleri gönülden dîvana duran ve secde ederek Allah'ın âyetlerini okuyan bir topluluk da vardır; **114.** Allah'a ve 'Son Gün'e iman ederler; mârufu emreder, münkeri yasaklarlar; hayır için koştururlar. Bunlar da salihlerdendir. **115.** Onların hayır nâmına yaptıkları hiçbir şey inkâr edilmeyecek (karşılığı mutlaka verilecek)tir. Müttakîleri Allah bilir.

* Ahzâb: 26-27 ve Haşr sûresi bu hükmü örneklemekte, desteklemektedir.

إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن تُغْنِىَ عَنْهُمْ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَـٰدُهُم
مِّنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۖ وَأُو۟لَـٰٓئِكَ أَصْحَـٰبُ ٱلنَّارِ ۚ هُمْ فِيهَا خَـٰلِدُونَ ﴿١١٦﴾
مَثَلُ مَا يُنفِقُونَ فِى هَـٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا كَمَثَلِ رِيحٍ فِيهَا
صِرٌّ أَصَابَتْ حَرْثَ قَوْمٍ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَأَهْلَكَتْهُ ۚ وَمَا
ظَلَمَهُمُ ٱللَّهُ وَلَـٰكِنْ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٧﴾ يَـٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوا۟ بِطَانَةً مِّن دُونِكُمْ لَا يَأْلُونَكُمْ خَبَالًا
وَدُّوا۟ مَا عَنِتُّمْ قَدْ بَدَتِ ٱلْبَغْضَآءُ مِنْ أَفْوَٰهِهِمْ وَمَا تُخْفِى
صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ ۚ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ ٱلْـَٔايَـٰتِ ۖ إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١١٨﴾
هَـٰٓأَنتُمْ أُو۟لَآءِ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ بِٱلْكِتَـٰبِ كُلِّهِۦ
وَإِذَا لَقُوكُمْ قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا۟ عَضُّوا۟ عَلَيْكُمُ ٱلْأَنَامِلَ
مِنَ ٱلْغَيْظِ ۚ قُلْ مُوتُوا۟ بِغَيْظِكُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿١١٩﴾
إِن تَمْسَسْكُمْ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ وَإِن تُصِبْكُمْ سَيِّئَةٌ يَفْرَحُوا۟
بِهَا ۖ وَإِن تَصْبِرُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ لَا يَضُرُّكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْـًٔا ۗ
إِنَّ ٱللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿١٢٠﴾ وَإِذْ غَدَوْتَ مِنْ أَهْلِكَ
تُبَوِّئُ ٱلْمُؤْمِنِينَ مَقَـٰعِدَ لِلْقِتَالِ ۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٢١﴾

116. Nankörce inkâr edenlerin malları ve çocukları Allah'a karşı kendilerine hiçbir fayda sağlamayacaktır. Bunlardır işte, Ateş'in sahipleri... Temelli kalacaklardır orada! **117.** Onların şu dünya hayatı uğrunda sarfettikleri şeylerin durumu; 'kendi kendine zulmeden bir kavmin ekinine isabet ederek onu mahveden kavurucu bir rüzgâr'ın* durumuna benzer. İşte bunlara haksızlık eden de Allah değil... Aksine, kendi kendilerine zulmediyorlar! **118.** Ey iman edenler! Kendinizden başkasını sırdaş edinmeyin. Zira onlar, sizi şaşırtmak için ellerinden geleni yaparlar; sıkıntıya düşmenizi isterler. Öfkeleri ağızlarından taşmaktadır; sinelerinin gizlediği ise daha büyüktür. Size âyetlerimizi açık seçik bildirdik... Tabiî, akledenseniz! **119.** Siz öyle kimselersiniz ki, onlar sizi sevmediği hâlde siz onları seviyorsunuz; siz bütün kitaplara iman ettiğiniz hâlde, bunlar sadece sizinle karşılaştıklarında "İman ettik." diyorlar; yalnız kaldıklarında ise size karşı olan hınçlarından parmaklarını dişliyorlar. De ki: Geberin kininizle!.. Allah, elbette sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır)! **120.** Size bir iyilik dokunsa, bu onları üzer; ama başınıza bir felaket gelse, buna sevinirler. Şayet siz sabreder ve sakınırsanız, onların tuzağı size hiçbir zarar veremez. Onların yaptıklarını Allah elbette kuşatmaktadır (Muhît). **121.** (Resulüm!) Hani, sen; (Uhud Savaşı öncesi) müminlere savaşacakları yerleri hazırlamak üzere erkenden ailenden ayrılmıştın... Allah işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm).

---

* Bkz. Nun: 17-33.

إِذْ هَمَّت طَّآئِفَتَانِ مِنكُمْ أَن تَفْشَلَا وَٱللَّهُ وَلِيُّهُمَا وَعَلَى
ٱللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُؤْمِنُونَ ١٢٢ وَلَقَدْ نَصَرَكُمُ ٱللَّهُ بِبَدْرٍ وَأَنتُمْ
أَذِلَّةٌ فَٱتَّقُوا ٱللَّهَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ١٢٣ إِذْ تَقُولُ لِلْمُؤْمِنِينَ
أَلَن يَكْفِيَكُمْ أَن يُمِدَّكُمْ رَبُّكُم بِثَلَٰثَةِ ءَالَٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ
مُنزَلِينَ ١٢٤ بَلَىٰٓ إِن تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّن فَوْرِهِمْ
هَٰذَا يُمْدِدْكُمْ رَبُّكُم بِخَمْسَةِ ءَالَٰفٍ مِّنَ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ مُسَوِّمِينَ
١٢٥ وَمَا جَعَلَهُ ٱللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ لَكُمْ وَلِتَطْمَئِنَّ قُلُوبُكُم بِهِۦ وَمَا
ٱلنَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَكِيمِ ١٢٦ لِيَقْطَعَ طَرَفًا
مِّنَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا أَوْ يَكْبِتَهُمْ فَيَنقَلِبُوا خَآئِبِينَ ١٢٧ لَيْسَ لَكَ
مِنَ ٱلْأَمْرِ شَىْءٌ أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ أَوْ يُعَذِّبَهُمْ فَإِنَّهُمْ ظَٰلِمُونَ
١٢٨ وَلِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ
وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ١٢٩ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا لَا تَأْكُلُوا ٱلرِّبَوٰٓا أَضْعَٰفًا مُّضَٰعَفَةً وَٱتَّقُوا ٱللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ١٣٠ وَٱتَّقُوا ٱلنَّارَ ٱلَّتِىٓ أُعِدَّتْ لِلْكَٰفِرِينَ
١٣١ وَأَطِيعُوا ٱللَّهَ وَٱلرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ١٣٢

122. Hani, sizden iki bölük bozulmaya yüz tutmuştu. Oysa ikisinin de velîsi Allah'tı. O hâlde, sadece Allah'a güvenip dayansın müminler.[68] **123.** Gerçek şu ki; siz, (maddi açılardan) düşük bir vaziyette iken Allah size Bedir'de yardım etmişti. Allah'tan sakının ki şükretmiş olasınız. **124.** Hani, müminlere şöyle diyordun: "İndirilmiş üç bin melekle Rabbinizin size imdat etmesi size yetmez mi?" **125.** Elbette... Sabredip sakınırsanız, onlar aniden üzerinize gelseler bile, Rabbiniz (siz tanıyasınız diye kendilerini) nişanlamış vaziyette beş bin melekle sizi destekler. **126.** Allah bunu size sırf bir müjde olsun ve kalpleriniz onunla iyice yatışsın diye yapmıştı. Yoksa zafer tamamen 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'ndendir (Azîz, Hakîm). **127.** Nankörce inkâr edenlerin bir kısmının kökünü kazısın ya da onları perişan etsin de ümitsizce dönüp gitsinler diye... **128.** (Resûlüm! İlahi) emir-ferman nâmına senin elinde hiçbir şey yok. O, ya bunların tevbesini kabul eder ya da onlara azap eder; çünkü gerçekten zalimler!.. **129.** Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır; dilediğini bağışlar, dilediğine azap eder. Allah, bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **130.** Ey iman edenler! Katlana katlana artırılan faizi yemeyin. Allah'tan sakının ki felâha eresiniz. **131.** İnkârcı nankörler için hazırlanmış olan Ateş'ten korunun. **132.** Allah ve Resulüne itaat edin ki size merhamet edilsin.

وَسَارِعُوٓا۟ إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا
ٱلسَّمَٰوَٰتُ وَٱلْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٣﴾ ٱلَّذِينَ يُنفِقُونَ
فِى ٱلسَّرَّآءِ وَٱلضَّرَّآءِ وَٱلْكَٰظِمِينَ ٱلْغَيْظَ وَٱلْعَافِينَ
عَنِ ٱلنَّاسِ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٣٤﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَا
فَعَلُوا۟ فَٰحِشَةً أَوْ ظَلَمُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ ذَكَرُوا۟ ٱللَّهَ فَٱسْتَغْفَرُوا۟
لِذُنُوبِهِمْ وَمَن يَغْفِرُ ٱلذُّنُوبَ إِلَّا ٱللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا۟ عَلَىٰ
مَا فَعَلُوا۟ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿١٣٥﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ جَزَآؤُهُم مَّغْفِرَةٌ
مِّن رَّبِّهِمْ وَجَنَّٰتٌ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَا ۚ وَنِعْمَ أَجْرُ ٱلْعَٰمِلِينَ ﴿١٣٦﴾ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِكُمْ سُنَنٌ
فَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُكَذِّبِينَ
﴿١٣٧﴾ هَٰذَا بَيَانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ﴿١٣٨﴾
وَلَا تَهِنُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ
﴿١٣٩﴾ إِن يَمْسَسْكُمْ قَرْحٌ فَقَدْ مَسَّ ٱلْقَوْمَ قَرْحٌ مِّثْلُهُۥ ۚ
وَتِلْكَ ٱلْأَيَّامُ نُدَاوِلُهَا بَيْنَ ٱلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَيَتَّخِذَ مِنكُمْ شُهَدَآءَ ۗ وَٱللَّهُ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٠﴾

133. Rabbinizin bağışlamasına ve genişliği göklerle yer kadar olan öyle bir Cennet'e koşun ki o, müttakîler için hazırlanmıştır: **134.** Onlar ki; bollukta da darlıkta da infak ederler... -Hele o öfkelerini yenenler ve insanların kusurlarını bağışlayanlar...- İhsan üzere hareket edenleri Allah sever. **135.** Onlar ki; yüz kızartıcı bir suç işlediklerinde veya kendilerine zulmettiklerinde Allah'ı hatırlayarak günahlarının bağışlanması için dua ederler; -Zaten günahları Allah'tan başka kim bağışlayabilir ki?- işledikleri üzerinde de bile bile ısrar etmezler. **136.** Bunların mükâfatı; Rablerinden bir bağışlanma ve altından ırmakların aktığı, temelli kalacakları cennetlerdir. Ne güzeldir çalışanların mükâfatı! **137.** Gerçek şu ki, sizden önce birtakım (helâk) uygulamalar(ı) gelip geçti; gezin de (hakkı) yalanlayanların sonunun nasıl olduğunu görün! **138.** Bu; insanlar için bir açıklama, müttakîler için de bir hidayet ve nasihattir. **139.** Gevşemeyin, üzülmeyin, üstün olan sizlersiniz. Tabiî, gerçekten müminseniz... **140.** Eğer size (Uhud'da) bir yara dokunduysa; şüphesiz o kavme de (Bedir'de) benzer bir yara dokunmuştu. Bu (zafer ve hezimet) günleri(ni) Biz insanlar arasında döndürür dururuz. Böylece Allah iman edenleri ortaya çıkarmakta ve içinizden (kimin mücahit kimin münafık olduğuna) görgü tanıkları edinmektedir. Allah, zalimleri sevmez.

وَلِيُمَحِّصَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَيَمْحَقَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٤١﴾ أَمْ
حَسِبْتُمْ أَن تَدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ وَلَمَّا يَعْلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُوا۟
مِنكُمْ وَيَعْلَمَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَقَدْ كُنتُمْ تَمَنَّوْنَ ٱلْمَوْتَ مِن
قَبْلِ أَن تَلْقَوْهُ فَقَدْ رَأَيْتُمُوهُ وَأَنتُمْ تَنظُرُونَ ﴿١٤٣﴾ وَمَا مُحَمَّدٌ
إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ ٱلرُّسُلُ أَفَإِي۟ن مَّاتَ أَوْ قُتِلَ
ٱنقَلَبْتُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ وَمَن يَنقَلِبْ عَلَىٰ عَقِبَيْهِ فَلَن يَضُرَّ
ٱللَّهَ شَيْـًٔا وَسَيَجْزِى ٱللَّهُ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَمَا كَانَ
لِنَفْسٍ أَن تَمُوتَ إِلَّا بِإِذْنِ ٱللَّهِ كِتَٰبًا مُّؤَجَّلًا وَمَن يُرِدْ
ثَوَابَ ٱلدُّنْيَا نُؤْتِهِۦ مِنْهَا وَمَن يُرِدْ ثَوَابَ ٱلْءَاخِرَةِ نُؤْتِهِۦ
مِنْهَا وَسَنَجْزِى ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٥﴾ وَكَأَيِّن مِّن نَّبِىٍّ قَٰتَلَ مَعَهُۥ
رِبِّيُّونَ كَثِيرٌ فَمَا وَهَنُوا۟ لِمَآ أَصَابَهُمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَمَا ضَعُفُوا۟
وَمَا ٱسْتَكَانُوا۟ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٤٦﴾ وَمَا كَانَ قَوْلَهُمْ
إِلَّآ أَن قَالُوا۟ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَإِسْرَافَنَا فِىٓ أَمْرِنَا وَثَبِّتْ
أَقْدَامَنَا وَٱنصُرْنَا عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٤٧﴾ فَـَٔاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ
ثَوَابَ ٱلدُّنْيَا وَحُسْنَ ثَوَابِ ٱلْءَاخِرَةِ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٤٨﴾

141. Böylece Allah iman edenleri tek tek ayırmakta, inkârcı nankörleri de yavaş yavaş mahvetmektedir. **142.** Yoksa siz, içinizden cihat edenleri ve sabredenleri Allah ortaya çıkarmadan Cennet'e girivereceğinizi mi sanmıştınız?! **143.** Gerçek şu ki; ölümle karşı karşıya gelmeden önce onu arzulayıp duruyordunuz. İşte onu gördünüz; hatta, onunla göz göze geldiniz!.. **144.** Muhammed sadece bir elçidir. Ondan önce nice elçiler gelip geçti. Şimdi, o ölse veya öldürülse, gerisingeri (Cahiliye devrine) mi döneceksiniz?! Gerisingeri dönenler, Allah'a hiçbir zarar veremez. Buna karşılık, Allah; (imanında sebat edip İslâm nîmetine) şükredenlerin mükâfatını yakında verecektir. **145.** Allah'ın, -vadesi belirlenmiş bir yazgıya göre- vereceği izin olmadıkça, hiç kimsenin ölmesi söz konusu değildir. Kim dünyevî karşılık isterse, kendisine ondan veririz; kim de Âhiret sevabını isterse ona da bundan veririz. Şükredenleri elbette yakında ödüllendireceğiz. **146.** Nice peygamber, beraberinde pek çok alperen olduğu hâlde savaşmıştır; Allah yolunda başlarına gelenlerden dolayı yılmamışlar ve boyun eğmemişlerdir; -Allah sabredenleri sever- **147.** sadece; "Ya Rabbi! Günahlarımızı ve bize emredilen hususlardaki aşırılıklarımızı bize bağışla; ayaklarımızı sabit kıl ve şu inkârcı kavme karşı bize yardım et!" demişlerdir. **148.** Allah da onlara hem dünyevî karşılığı hem de Âhiretteki karşılığın güzelini[69] vermiştir. Allah ihsan üzere hareket edenleri sever.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِن تُطِيعُوا۟ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
يَرُدُّوكُمْ عَلَىٰٓ أَعْقَٰبِكُمْ فَتَنقَلِبُوا۟ خَٰسِرِينَ ١٤٩
بَلِ ٱللَّهُ مَوْلَىٰكُمْ ۖ وَهُوَ خَيْرُ ٱلنَّٰصِرِينَ ١٥٠ سَنُلْقِى
فِى قُلُوبِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ٱلرُّعْبَ بِمَآ أَشْرَكُوا۟ بِٱللَّهِ
مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَٰنًا ۖ وَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ ۚ وَبِئْسَ
مَثْوَى ٱلظَّٰلِمِينَ ١٥١ وَلَقَدْ صَدَقَكُمُ ٱللَّهُ
وَعْدَهُۥٓ إِذْ تَحُسُّونَهُم بِإِذْنِهِۦ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا فَشِلْتُمْ
وَتَنَٰزَعْتُمْ فِى ٱلْأَمْرِ وَعَصَيْتُم مِّنۢ بَعْدِ مَآ أَرَىٰكُم
مَّا تُحِبُّونَ ۚ مِنكُم مَّن يُرِيدُ ٱلدُّنْيَا وَمِنكُم
مَّن يُرِيدُ ٱلْءَاخِرَةَ ۚ ثُمَّ صَرَفَكُمْ عَنْهُمْ لِيَبْتَلِيَكُمْ ۖ
وَلَقَدْ عَفَا عَنكُمْ ۗ وَٱللَّهُ ذُو فَضْلٍ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ
١٥٢ ۞ إِذْ تُصْعِدُونَ وَلَا تَلْوُۥنَ عَلَىٰٓ أَحَدٍ
وَٱلرَّسُولُ يَدْعُوكُمْ فِىٓ أُخْرَىٰكُمْ فَأَثَٰبَكُمْ
غَمًّۢا بِغَمٍّ لِّكَيْلَا تَحْزَنُوا۟ عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ
وَلَا مَآ أَصَٰبَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ١٥٣

149. Ey iman edenler! Nankörce inkâr edenlere itaat ederseniz, sizi gerisingeri döndürürler de (felâha erecekken) hüsrana uğrayanlara dönersiniz. **150.** Sizin asıl 'mevlâ'nız Allah'tır (O size sahip çıkar); yardımcıların en hayırlısı O'dur çünkü... **151.** Allah'ın, haklarında hiçbir güçlü kanıt indirmediği şeyleri O'na ortak koştukları için, yakında inkârcı nankörlerin kalplerine korku salacağız. Sığınakları Ateş'tir! Ne kötüdür zalimlerin varacağı yer!.. **152.** Aslında, Allah, size verdiği sözde durdu. Hani, (savaşın ilk safhasında) O'nun izni ile inkârcı nankörleri kırıp geçiriyordunuz... İstediklerinizi size gösterdikten sonra; baş kaldırdığınız, verilen emir hakkında çekiştiğiniz ve nihayet bozulduğunuz zamana kadar... -Çünkü içinizde, Âhireti arzu edenler olduğu gibi dünyayı arzu eden (yani, ganimet saiki ile hareket eden) kimseler de var!- Sonra, Allah sizleri denemek için (tam tepelerine binmişken) sizi onlardan geri çevirdi. Ama yine de sizi affetti; çünkü Allah müminlere karşı lütufkârdır. **153.** Hani, Peygamber sizi arkanızdan çağırıyordu da siz hiç kimseye bakmadan (kaçıp dağa) tırmanıyordunuz! Sonuçta; Allah sizi bunalımdan bunalıma uğrattı ki, bir daha elinizden kaçırdıklarınıza da başınıza gelenlere de üzülmeyesiniz. Yaptıklarınızdan Allah haberdardır!

ثُمَّ أَنْزَلَ عَلَيْكُمْ مِنْ بَعْدِ الْغَمِّ أَمَنَةً نُعَاسًا يَغْشَى طَائِفَةً
مِنْكُمْ وَطَائِفَةٌ قَدْ أَهَمَّتْهُمْ أَنْفُسُهُمْ يَظُنُّونَ بِاللَّهِ غَيْرَ
الْحَقِّ ظَنَّ الْجَاهِلِيَّةِ يَقُولُونَ هَلْ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ مِنْ شَيْءٍ
قُلْ إِنَّ الْأَمْرَ كُلَّهُ لِلَّهِ يُخْفُونَ فِي أَنْفُسِهِمْ مَا لَا يُبْدُونَ لَكَ
يَقُولُونَ لَوْ كَانَ لَنَا مِنَ الْأَمْرِ شَيْءٌ مَا قُتِلْنَا هَاهُنَا قُلْ لَوْ كُنْتُمْ
فِي بُيُوتِكُمْ لَبَرَزَ الَّذِينَ كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقَتْلُ إِلَى مَضَاجِعِهِمْ
وَلِيَبْتَلِيَ اللَّهُ مَا فِي صُدُورِكُمْ وَلِيُمَحِّصَ مَا فِي قُلُوبِكُمْ
وَاللَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٥٤﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَلَّوْا مِنْكُمْ
يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ إِنَّمَا اسْتَزَلَّهُمُ الشَّيْطَانُ بِبَعْضِ مَا
كَسَبُوا وَلَقَدْ عَفَا اللَّهُ عَنْهُمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٥٥﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ كَفَرُوا وَقَالُوا لِإِخْوَانِهِمْ إِذَا
ضَرَبُوا فِي الْأَرْضِ أَوْ كَانُوا غُزًّى لَوْ كَانُوا عِنْدَنَا مَا مَاتُوا وَمَا
قُتِلُوا لِيَجْعَلَ اللَّهُ ذَلِكَ حَسْرَةً فِي قُلُوبِهِمْ وَاللَّهُ يُحْيِي وَيُمِيتُ
وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١٥٦﴾ وَلَئِنْ قُتِلْتُمْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ
أَوْ مُتُّمْ لَمَغْفِرَةٌ مِنَ اللَّهِ وَرَحْمَةٌ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿١٥٧﴾

154. Sonra; o bunalımın ardından üzerinize öyle bir emniyet, öyle bir uyku indirdi ki, o, içinizden bir tâifeyi bürüyordu; bir tâife de kendi derdine düşmüştü... Bunlar, Allah'a karşı Cahiliye zannına benzer haksız zanlar besliyorlar; "Bizim (savaşın başından beri verilen) emir(ler)den yana bir yetki ve sorumluluğumuz var mı? (Bütün bu olanlar onun yüzünden meydana geldi!)" diyorlardı. Sana açıklamadıkları şeyi kendi aralarında gizlice konuşuyorlar ve "Yönetirken bize de danışılsaydı, burada öldürülmezdik!" diyorlardı. De ki: Evlerinizde olsaydınız bile, haklarında ölüm yazılmış olanlar, o devrilecekleri yerlere yine çıkıp giderlerdi... Böylece (Uhud'da başınıza gelenler sayesinde) Allah sinelerinizdekini ortaya çıkarmış ve içinizdeki art düşünceleri temizlemiş oldu. Allah, sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır). **155.** O iki topluluğun karşı karşıya geldiği gün, Şeytan içinizden geri dönenlerin ayaklarını, şüphesiz, 'kendi yaptıklarının bir kısmından ötürü' kaydırmaya yeltenmiştir. Bununla beraber, Allah onları da affetmiştir. Allah, gerçekten bağışlayıcıdır, Halîm'dir. **156.** Ey iman edenler! Nankörce inkâr edip de; savaşmak için yola çıkan -veya bizzat savaşan- kardeşleri hakkında; "Yanımızda olsalardı, ne ölür ne de öldürülürlerdi!" diyenler gibi olmayın. Allah bu (sûizan)nı gönüllerinde kanayan bir yara hâline getirmiştir. Yoksa hayat veren de Allah'tır öldüren de... Yaptıklarınızı Allah görmektedir. **157.** Gerçek şu ki; Allah yolunda öldürülür veya ölürseniz, Allah'ın bir bağışlama ve merhameti, onların biriktireceği şeylerden daha hayırlıdır.

ولئن متم أو قتلتم لإلى الله تحشرون ﴿١٥٨﴾ فبما رحمة من
الله لنت لهم ولو كنت فظا غليظ القلب لانفضوا من حولك
فاعف عنهم واستغفر لهم وشاورهم في الأمر فإذا عزمت
فتوكل على الله إن الله يحب المتوكلين ﴿١٥٩﴾ إن ينصركم الله
فلا غالب لكم وإن يخذلكم فمن ذا الذي ينصركم من
بعده وعلى الله فليتوكل المؤمنون ﴿١٦٠﴾ وما كان لنبي أن
يغل ومن يغلل يأت بما غل يوم القيامة ثم توفى كل
نفس ما كسبت وهم لا يظلمون ﴿١٦١﴾ أفمن اتبع رضوان
الله كمن باء بسخط من الله ومأواه جهنم وبئس المصير
﴿١٦٢﴾ هم درجات عند الله والله بصير بما يعملون ﴿١٦٣﴾
لقد من الله على المؤمنين إذ بعث فيهم رسولا من أنفسهم
يتلو عليهم آياته ويزكيهم ويعلمهم الكتاب
والحكمة وإن كانوا من قبل لفي ضلال مبين ﴿١٦٤﴾
أولما أصابتكم مصيبة قد أصبتم مثليها قلتم أنى هذا
قل هو من عند أنفسكم إن الله على كل شيء قدير ﴿١٦٥﴾

158. Gerçek şu ki; ölseniz de öldürülseniz de sonuçta mutlaka Allah'a haşredileceksiniz. **159.** (Resulüm!) Sen de Allah'ın rahmeti sayesindedir ki onlara karşı yumuşak davrandın. Şayet kaba ve katı kalpli olsaydın, etrafından dağılır giderlerdi. Öyleyse, onları affet ve bağışlanmaları için dua et. Yönetirken onlara danış(maya devam et).[70] Kesin kararını verdiğin zaman da Allah'a güvenip dayan(arak o işe giriş; kararsızlık gösterme). Allah elbette (kendisine) güvenip dayananları sever. **160.** Size Allah yardım ederse, artık sizi yenecek yoktur. Ama sizi, O yardımsız bırakırsa, O'nun dışında size yardım edecek kimdir? O hâlde, sadece Allah'a güvenip dayansın müminler. **161.** Bir peygamberin zimmetine mal geçirmesi olacak şey değildir. Her kim zimmetine mal geçirirse, Kıyamet Günü, zimmetine geçirdiği şeyle birlikte gelir. Sonra da herkese kendi kazandıkları hiç haksızlık edilmeden eksiksiz ödenir. **162.** Hiç, Allah rızası peşinde koşan kimse, Allah'ın hışmına uğrayan kişi gibi olur mu? -Ki sığınağı da Cehennem'dir... Ne kötü dönüş yeri!- **163.** Allah katında derece derecedirler. Yaptıklarını Allah görmektedir. **164.** Gerçek şu ki; Allah, müminlere büyük bir lütufda bulunmuştur. Zira onlara; Allah'ın âyetlerini kendilerine okuyan, onları arındıran, kitap ve hikmeti onlara öğreten kendi içlerinden bir peygamber göndermiştir. Oysa daha önce apaçık bir dalâlet içindeydiler. **165.** Onları iki misline uğrattığınız bir musibet kendi başınıza gelince mi; "Nereden çıktı bu?!" dediniz. De ki: O, kendi yüzünüzdendir. (Yoksa) Allah elbette her şeye kadirdir.

وَمَآ أَصَٰبَكُمْ يَوْمَ ٱلْتَقَى ٱلْجَمْعَانِ فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيَعْلَمَ ٱلْمُؤْمِنِينَ
﴿١٦٦﴾ وَلِيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ نَافَقُوا۟ ۚ وَقِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ قَٰتِلُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
أَوِ ٱدْفَعُوا۟ ۖ قَالُوا۟ لَوْ نَعْلَمُ قِتَالًا لَّٱتَّبَعْنَٰكُمْ ۗ هُمْ لِلْكُفْرِ
يَوْمَئِذٍ أَقْرَبُ مِنْهُمْ لِلْإِيمَٰنِ ۚ يَقُولُونَ بِأَفْوَٰهِهِم مَّا لَيْسَ
فِى قُلُوبِهِمْ ۗ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يَكْتُمُونَ ﴿١٦٧﴾ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ لِإِخْوَٰنِهِمْ
وَقَعَدُوا۟ لَوْ أَطَاعُونَا مَا قُتِلُوا۟ ۗ قُلْ فَٱدْرَءُوا۟ عَنْ أَنفُسِكُمُ
ٱلْمَوْتَ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٦٨﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ قُتِلُوا۟ فِى
سَبِيلِ ٱللَّهِ أَمْوَٰتًۢا ۚ بَلْ أَحْيَآءٌ عِندَ رَبِّهِمْ يُرْزَقُونَ ﴿١٦٩﴾ فَرِحِينَ
بِمَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ وَيَسْتَبْشِرُونَ بِٱلَّذِينَ لَمْ يَلْحَقُوا۟
بِهِم مِّنْ خَلْفِهِمْ أَلَّا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٧٠﴾
۞ يَسْتَبْشِرُونَ بِنِعْمَةٍ مِّنَ ٱللَّهِ وَفَضْلٍ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٧١﴾ ٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِلَّهِ وَٱلرَّسُولِ مِنۢ بَعْدِ مَآ
أَصَابَهُمُ ٱلْقَرْحُ ۚ لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا۟ مِنْهُمْ وَٱتَّقَوْا۟ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٢﴾
ٱلَّذِينَ قَالَ لَهُمُ ٱلنَّاسُ إِنَّ ٱلنَّاسَ قَدْ جَمَعُوا۟ لَكُمْ فَٱخْشَوْهُمْ
فَزَادَهُمْ إِيمَٰنًا وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ وَنِعْمَ ٱلْوَكِيلُ ﴿١٧٣﴾

166. İki topluluğun karşılaştığı gün başınıza gelen musibet, Allah'ın emri ileydi... Böylece O, müminleri ortaya çıkaracaktı; **167.** münafıklık[71] edenleri de ortaya çıkaracaktı... Bunlara; "Gelin, Allah yolunda savaşın veya (şehri) savunun!" denildi de; "Savaşmayı bilseydik, kesinlikle peşinizden gelirdik" dediler. O gün onlar imandan ziyade inkâra yakındılar. Kalplerinde olmayan şeyi ağızlarıyla söylüyorlardı. Onların gizlediklerini Allah çok iyi bilir. **168.** Onlar ki; (evlerinde) oturarak, 'kardeş'leri için: "Bizi dinleselerdi, öldürülmezlerdi" diyorlar. De ki: Doğru söylüyorsanız, kendinizden ölümü kaldırın (da görelim!.. Öyle veya böyle siz de mutlaka ölmeyecek misiniz?!)* **169.** Sakın, Allah yolunda öldürülenleri ölü sanmayasın!.. Aksine, diridirler; Rableri katında rızıklandırılıyorlar... **170.** Allah'ın, lütfundan kendilerine verdiklerinin sevinciyle... Henüz (şehit olup da) arkalarından kendilerine iltihak etmeyenlere şunu müjdelemek isterler ki; onlar için hiçbir korku yoktur ve üzülmeyeceklerdir. **171.** Allah'tan gelen bir nimet ve lütfun; ayrıca Allah'ın, müminlerin mükâfatını zayi etmeyeceğinin müjdesini vermek isterler. **172.** Yara aldıktan sonra, (Ebu Süfyan ordusuna gözdağı vermek için) Allah ve Resulünün çağrısına yine olumlu cevap verenlerin içinden, sakınıp ihsan üzere hareket edenlere muazzam bir mükâfat vardır. **173.** Onlar ki; birtakım insanlar (Uhud'un hemen akabinde) kendilerine; "Adamlar sizin için kuvvet toplamış, onlardan korkun!" dedikleri zaman, bu, onların imanını artırmış[72] ve; "Allah bize kâfidir... Ne güzel vekildir O!.." demişlerdi.

---

* Hendek savaşından kaçanlara verilen benzer bir cevap: Ahzâb: 16-17.

فَانْقَلَبُوا بِنِعْمَةٍ مِنَ اللّٰهِ وَفَضْلٍ لَمْ يَمْسَسْهُمْ سُوٓءٌ وَاتَّبَعُوا
رِضْوَانَ اللّٰهِ وَاللّٰهُ ذُو فَضْلٍ عَظِيمٍ ﴿١٧٤﴾ اِنَّمَا ذٰلِكُمُ الشَّيْطَانُ
يُخَوِّفُ اَوْلِيَٓاءَهُ فَلَا تَخَافُوهُمْ وَخَافُونِ اِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٥﴾
وَلَا يَحْزُنْكَ الَّذِينَ يُسَارِعُونَ فِي الْكُفْرِ اِنَّهُمْ لَنْ يَضُرُّوا اللّٰهَ
شَيْـًٔا يُرِيدُ اللّٰهُ اَلَّا يَجْعَلَ لَهُمْ حَظًّا فِي الْاٰخِرَةِ وَلَهُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿١٧٦﴾ اِنَّ الَّذِينَ اشْتَرَوُا الْكُفْرَ بِالْاِيمَانِ لَنْ يَضُرُّوا
اللّٰهَ شَيْـًٔا وَلَهُمْ عَذَابٌ اَلِيمٌ ﴿١٧٧﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوٓا
اَنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ خَيْرٌ لِاَنْفُسِهِمْ اِنَّمَا نُمْلِي لَهُمْ لِيَزْدَادُوٓا اِثْمًا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُهِينٌ ﴿١٧٨﴾ مَا كَانَ اللّٰهُ لِيَذَرَ الْمُؤْمِنِينَ عَلٰى مَٓا
اَنْتُمْ عَلَيْهِ حَتّٰى يَمِيزَ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيُطْلِعَكُمْ
عَلَى الْغَيْبِ وَلٰكِنَّ اللّٰهَ يَجْتَبِي مِنْ رُسُلِهِ مَنْ يَشَٓاءُ فَاٰمِنُوا بِاللّٰهِ
وَرُسُلِهِ وَاِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ اَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٧٩﴾ وَلَا
يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ بِمَٓا اٰتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا
لَهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخِلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ
وَلِلّٰهِ مِيرَاثُ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١٨٠﴾

174. Sonra da kendilerine hiçbir kötülük dokunmadan Allah'tan bir nimet ve lütufla geri dönmüşlerdi... Çünkü Allah rızası peşinde koşuyorlardı. Allah muazzam bir lütfa sahiptir. **175.** Bakınız; bu sözü size söyleyen, aslında, şeytandır; o sadece kendi dostlarını korkutabilir. Siz; -şayet müminseniz- onlardan korkmayın, Benden korkun.[73] **176.** (Resulüm!) Nankörce inkâr etmekte koşturanlar seni üzmesin. Onlar Allah'a hiçbir zarar veremezler. Allah'ın murâdı, onlara Âhirette bir nasip vermemektir. Üstelik, kendilerini büyük de bir azap bekliyor! **177.** İmanı vererek küfrü satın alanlar; hiçbir şekilde Allah'a zarar veremezler. Can yakıcı bir azaptır bunların hakkı! **178.** Nankörce inkâr edenler, onlara mühlet vermemizin, sakın kendileri için hayırlı olduğunu sanmasınlar! Sırf günahları artsın diye onlara mühlet veriyoruz. Alçaltıcı bir azaptır bunların hakkı! **179.** (Ey müminler!) Allah; elbette siz müminleri içinde bulunduğunuz hâl üzere bırakacak değildi; elbette murdarı temizden ayıracaktı. Allah, sizi gayba muttalî kılacak da değildi, -fakat Allah, peygamberlerinden dilediğini seçiyor.- Öyleyse, Allah ve resullerine iman edin. Şayet iman eder ve sakınırsanız, sizin için muazzam bir mükâfat vardır. **180.** Allah'ın, kendilerine lütfundan verdiği şeylerde cimrilik edenler; sakın bunu kendileri için hayırlı sanmasınlar. Aksine, onlar için bu daha kötüdür; çünkü Kıyamet Günü, cimrilik ettikleri şeyler boyunlarına dolanacaktır. Göklerin ve yerin mirası yalnız Allah'a aittir. Yaptıklarınızdan Allah haberdardır!

لَقَدْ سَمِعَ اللّٰهُ قَوْلَ الَّذِينَ قَالُوٓا إِنَّ اللّٰهَ فَقِيرٌ وَنَحْنُ أَغْنِيَآءُ
سَنَكْتُبُ مَا قَالُوا وَقَتْلَهُمُ الْأَنْبِيَآءَ بِغَيْرِ حَقٍّ وَنَقُولُ
ذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿١٨١﴾ ذٰلِكَ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ
وَأَنَّ اللّٰهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِلْعَبِيدِ ﴿١٨٢﴾ الَّذِينَ قَالُوٓا إِنَّ
اللّٰهَ عَهِدَ إِلَيْنَآ أَلَّا نُؤْمِنَ لِرَسُولٍ حَتّٰى يَأْتِيَنَا بِقُرْبَانٍ
تَأْكُلُهُ النَّارُ قُلْ قَدْ جَآءَكُمْ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِي بِالْبَيِّنَاتِ
وَبِالَّذِي قُلْتُمْ فَلِمَ قَتَلْتُمُوهُمْ إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٨٣﴾
فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَ رُسُلٌ مِنْ قَبْلِكَ جَآءُو بِالْبَيِّنَاتِ
وَالزُّبُرِ وَالْكِتَابِ الْمُنِيرِ ﴿١٨٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ الْمَوْتِ
وَإِنَّمَا تُوَفَّوْنَ أُجُورَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فَمَنْ زُحْزِحَ
عَنِ النَّارِ وَأُدْخِلَ الْجَنَّةَ فَقَدْ فَازَ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَآ
إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿١٨٥﴾ ۞ لَتُبْلَوُنَّ فِي أَمْوَالِكُمْ
وَأَنْفُسِكُمْ وَلَتَسْمَعُنَّ مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَمِنَ الَّذِينَ أَشْرَكُوٓا أَذًى كَثِيرًا
وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذٰلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ﴿١٨٦﴾

ربع الحزب ٨

181. "(Sanki) Allah fakir de biz zenginiz!" diye(rek infaka ve karz-ı hasene yanaşmamalarına mazeret üreten Yahudī)lerin sözünü Allah elbette işitmiştir! Bu söylediklerini, özellikle de peygamberleri haksız yere öldürmelerini yaz(dık: hesabını sor)acağız ve şöyle diyeceğiz: "Tadın şu yangın azabını!" **182.** "Bu, sizin kendi ellerinizle gönderdiklerinizin karşılığıdır. Yoksa Allah asla kullarına zulmedici değildir." **183.** Onlar ki; "Allah bize; (gökten gelen bir) 'ateşin yiyeceği bir kurban getirmedikçe hiçbir peygambere (!) iman etmememiz' yönünde and vermiştir" derler. De ki: Benden önce nice peygamber size açık seçik delillerle ve o söylediğiniz şeyle geldī. Doğru söylüyorsanız, onları neden öldürdünüz?!" **184.** (Resulüm!) Seni yalanladılarsa, (aldırma) çünkü senden evvel kanıtlar, kitaplar ve bilhassa o aydınlatıcı kitabı getiren elçiler de yalanlanmıştı. **185.** Her nefis ölümü tadacaktır. Kıyamet Günü mükâfatlarınız size eksiksiz verilecektir; o an, her kim Ateş'ten uzaklaştırılıp Cennet'e sokulmuşsa, gerçekten kurtulmuştur. Dünya hayatı ise aldatıcı bir zevkten başka bir şey değildir. **186.** Mallarınız ve canlarınız konusunda mutlaka deneneceksiniz ve gerek sizden önce kitap verilenlerden gerekse müşriklerden pek çok incitici şey işiteceksiniz. Sabredip sakınırsanız, bu gerçekten azmetmeye değer işlerdendir.

وَإِذْ أَخَذَ ٱللَّهُ مِيثَٰقَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ لَتُبَيِّنُنَّهُۥ لِلنَّاسِ
وَلَا تَكْتُمُونَهُۥ فَنَبَذُوهُ وَرَآءَ ظُهُورِهِمْ وَٱشْتَرَوْا۟ بِهِۦ ثَمَنًا
قَلِيلًا ۖ فَبِئْسَ مَا يَشْتَرُونَ ﴿١٨٧﴾ لَا تَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ يَفْرَحُونَ
بِمَآ أَتَوا۟ وَّيُحِبُّونَ أَن يُحْمَدُوا۟ بِمَا لَمْ يَفْعَلُوا۟ فَلَا تَحْسَبَنَّهُم
بِمَفَازَةٍ مِّنَ ٱلْعَذَابِ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨٨﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٨٩﴾ إِنَّ فِى
خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ لَءَايَٰتٍ
لِّأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٩٠﴾ ٱلَّذِينَ يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا
وَعَلَىٰ جُنُوبِهِمْ وَيَتَفَكَّرُونَ فِى خَلْقِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
رَبَّنَا مَا خَلَقْتَ هَٰذَا بَٰطِلًا سُبْحَٰنَكَ فَقِنَا عَذَابَ ٱلنَّارِ ﴿١٩١﴾
رَبَّنَآ إِنَّكَ مَن تُدْخِلِ ٱلنَّارَ فَقَدْ أَخْزَيْتَهُۥ ۖ وَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِنْ
أَنصَارٍ ﴿١٩٢﴾ رَّبَّنَآ إِنَّنَا سَمِعْنَا مُنَادِيًا يُنَادِى لِلْإِيمَٰنِ أَنْ
ءَامِنُوا۟ بِرَبِّكُمْ فَـَٔامَنَّا ۚ رَبَّنَا فَٱغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَكَفِّرْ عَنَّا
سَيِّـَٔاتِنَا وَتَوَفَّنَا مَعَ ٱلْأَبْرَارِ ﴿١٩٣﴾ رَبَّنَا وَءَاتِنَا مَا وَعَدتَّنَا
عَلَىٰ رُسُلِكَ وَلَا تُخْزِنَا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ إِنَّكَ لَا تُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ ﴿١٩٤﴾

187. Hani, Allah; “Kitabı mut-
laka insanlara açıklayacaksınız,
gizlemeyeceksiniz!” diyerek
kitap verilenlerden söz almış-
tı. Ama onlar bunu kulak ardı
ettiler ve onu az bir pahaya sat-
tılar. Ne kötü alışveriş!.. **188.**
‘Ettikleri ile sevinen ve kendi
yapmadıkları şeylerle övülmek
isteyenler’* zannetmeyesin ki,
azaptan kurtulacaklar. Can ya-
kıcı bir azaptır bunların hakkı!
189. Göklerin ve yerin mülkü
Allah’ındır. Allah her şeye
kadirdir. **190.** Göklerin ve ye-
rin yaratılışında, gece ile gün-
düzün gidip gelişinde vicdan
sahipleri için elbette birtakım
deliller vardır. **191.** Onlar ki; gerek ayakta gerek otururken gerekse yanları
üstüne yatarken Allah’ı anarlar (O’nu hiç hatırlarından çıkarmazlar); göklerin
ve yerin yaratılışı üzerinde tefekkür eder(ek şöyle der)ler: “Ya Rabbi! Sen
bunu boşuna yaratmadın. Hâşa!.. Bizi Ateş azabından koru.” **192.** “Ya Rabbi!
Sen kimi Ateş’e sokarsan, şüphesiz onu perişan edersin. Hiçbir yardımcıları
da yoktur zalimlerin!” **193.** “Ya Rabbi! Doğrusu biz; ‘Rabbinize iman edin’
diye imana çağıran bir davetçi işittik ve iman ettik. Ya Rabbi! Günahlarımızı
bize bağışla, kusurlarımızı ört ve ‘iyi’lerle birlikte al bizim canımızı.” **194.**
“Ya Rabbi! Ayrıca, peygamberlerin aracılığıyla bize va’dettiklerini de bize
ver; Kıyamet Günü bizi rezil etme. Şüphesiz, Sen sözünden caymazsın.”

---

* Hz. Peygamber’e yalan yanlış bilgiler aktardıkları hâlde, bu dezenformasyonu büyük bir lütuf-
muş gibi gösterip ondan medhedici sözler işitmek isteyen bazı Yahudilerden bahsediliyor.

فَٱسۡتَجَابَ لَهُمۡ رَبُّهُمۡ أَنِّي لَآ أُضِيعُ عَمَلَ عَٰمِلٖ مِّنكُم مِّن
ذَكَرٍ أَوۡ أُنثَىٰۖ بَعۡضُكُم مِّنۢ بَعۡضٖۖ فَٱلَّذِينَ هَاجَرُواْ وَأُخۡرِجُواْ
مِن دِيَٰرِهِمۡ وَأُوذُواْ فِي سَبِيلِي وَقَٰتَلُواْ وَقُتِلُواْ لَأُكَفِّرَنَّ
عَنۡهُمۡ سَيِّـَٔاتِهِمۡ وَلَأُدۡخِلَنَّهُمۡ جَنَّٰتٖ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا
ٱلۡأَنۡهَٰرُ ثَوَابٗا مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِۚ وَٱللَّهُ عِندَهُۥ حُسۡنُ ٱلثَّوَابِ ١٩٥
لَا يَغُرَّنَّكَ تَقَلُّبُ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي ٱلۡبِلَٰدِ ١٩٦ مَتَٰعٞ قَلِيلٞ
ثُمَّ مَأۡوَىٰهُمۡ جَهَنَّمُۖ وَبِئۡسَ ٱلۡمِهَادُ ١٩٧ لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوۡاْ
رَبَّهُمۡ لَهُمۡ جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا
نُزُلٗا مِّنۡ عِندِ ٱللَّهِۗ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيۡرٞ لِّلۡأَبۡرَارِ ١٩٨ وَإِنَّ مِنۡ
أَهۡلِ ٱلۡكِتَٰبِ لَمَن يُؤۡمِنُ بِٱللَّهِ وَمَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُمۡ وَمَآ
أُنزِلَ إِلَيۡهِمۡ خَٰشِعِينَ لِلَّهِ لَا يَشۡتَرُونَ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ ثَمَنٗا
قَلِيلًاۚ أُوْلَٰٓئِكَ لَهُمۡ أَجۡرُهُمۡ عِندَ رَبِّهِمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ
سَرِيعُ ٱلۡحِسَابِ ١٩٩ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱصۡبِرُواْ
وَصَابِرُواْ وَرَابِطُواْ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ٢٠٠

سُورَةُ النِّسَاءِ

195. Nihayet Rableri de onların duasına icabet etti: Evet, erkek olsun dişi olsun, içinizden çalışan hiç kimsenin çalışmasını Ben boşa çıkarmam; hepiniz birbirinizdensiniz... Hicret edenlerin, yurtlarından çıkarılanların, Benim yolumda eza görenlerin, savaşanların ve öldürülenlerin kötülüklerini elbette örteceğim ve onları, altından ırmakların aktığı cennetlere sokacağım. Hem de Allah katından verilen bir sevap olarak... En güzel sevap, Allah katındadır. **196.** O hâlde, nankörce inkâr edenlerin debdebe içinde diyar diyar dolaşmaları sakın seni aldatmasın. **197.** Az bir zevk... Sonunda varacakları yer ise Cehennem... Ne kötü yatak! **198.** Fakat Rablerinden korkanlar için, altından ırmakların aktığı, temelli kalacakları cennetler var. Hem de Allah katından bir ağırlama ile... 'İyi'ler için Allah katındakiler daha hayırlıdır. **199.** Bununla birlikte, Ehl-i Kitap'tan şüphesiz öyleleri de var ki; Allah'a, size indirilene ve kendilerine indirilmiş olana Allah karşısında tam bir huşû (ve alçakgönüllülük) ile iman ederler; Allah'ın âyetlerini az bir pahaya satmazlar. Bunların, Rableri katında alacakları mükâfatları vardır. Allah son derece hızlı hesap görür. **200.** Ey iman edenler! Sabredin ve karşınızdakilerden daha dirençli olun; daima teyakkuzda olun ve Allah'tan sakının ki, felâha eresiniz.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا
زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَاءَلُونَ
بِهِ وَالْأَرْحَامَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلَيْكُمْ رَقِيبًا ﴿١﴾ وَآتُوا الْيَتَامَىٰ أَمْوَالَهُمْ ۖ
وَلَا تَتَبَدَّلُوا الْخَبِيثَ بِالطَّيِّبِ ۖ وَلَا تَأْكُلُوا أَمْوَالَهُمْ إِلَىٰ أَمْوَالِكُمْ ۚ إِنَّهُ
كَانَ حُوبًا كَبِيرًا ﴿٢﴾ وَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تُقْسِطُوا فِي الْيَتَامَىٰ فَانْكِحُوا
مَا طَابَ لَكُمْ مِنَ النِّسَاءِ مَثْنَىٰ وَثُلَاثَ وَرُبَاعَ ۖ فَإِنْ خِفْتُمْ أَلَّا تَعْدِلُوا
فَوَاحِدَةً أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰ أَلَّا تَعُولُوا ﴿٣﴾ وَآتُوا
النِّسَاءَ صَدُقَاتِهِنَّ نِحْلَةً ۚ فَإِنْ طِبْنَ لَكُمْ عَنْ شَيْءٍ مِنْهُ نَفْسًا فَكُلُوهُ
هَنِيئًا مَرِيئًا ﴿٤﴾ وَلَا تُؤْتُوا السُّفَهَاءَ أَمْوَالَكُمُ الَّتِي جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ
قِيَامًا وَارْزُقُوهُمْ فِيهَا وَاكْسُوهُمْ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا ﴿٥﴾ وَابْتَلُوا
الْيَتَامَىٰ حَتَّىٰ إِذَا بَلَغُوا النِّكَاحَ فَإِنْ آنَسْتُمْ مِنْهُمْ رُشْدًا فَادْفَعُوا
إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ ۖ وَلَا تَأْكُلُوهَا إِسْرَافًا وَبِدَارًا أَنْ يَكْبَرُوا ۚ وَمَنْ كَانَ
غَنِيًّا فَلْيَسْتَعْفِفْ ۖ وَمَنْ كَانَ فَقِيرًا فَلْيَأْكُلْ بِالْمَعْرُوفِ ۚ فَإِذَا
دَفَعْتُمْ إِلَيْهِمْ أَمْوَالَهُمْ فَأَشْهِدُوا عَلَيْهِمْ ۚ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٦﴾

4- NİSÂ SÛRESİ

(Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 176 âyettir.

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Ey insanlar! Sizi tek bir candan yaratan ve ondan 'eş'ini var edip bu ikisinden (yeryüzüne) birçok erkek ve kadın yayan Rabbinizden sakının. Evet, kendisi adına birbirinizden istekte bulunduğunuz Allah'tan, özellikle akrabalık bağları hususunda sakının. Allah elbette üzerinizde gözcüdür (Rakîb). **2.** Yetimlere mallarını verin; temizi murdarla[74] değiştirmeyin; onların mallarını kendi mallarınıza katarak yemeyin. Şüphesiz bu, büyük bir günahtır. **3.** Şayet yetim (kız)ların haklarını gözetemeyeceğinizden* korkarsanız, hoşunuza giden kadınlardan ikişer ikişer, üçer üçer, dörder dörder nikâhlayabilirsiniz. Ama âdil olamayacağınızdan endişe ederseniz, bir tane... Veya elinizin altındaki (cariye)ler... Adaletten sapmamanıza bu daha uygundur. **4.** Kadınlara mehirlerini seve seve verin. Şayet onun bir kısmını gönül hoşluğu ile size bağışlarlarsa, onu da afiyetle yiyin. **5.** Allah'ın; (bir toplum olarak) sizin için kalkınma vesilesi kıldığı mallarınızı aklı ermeyenlere vermeyin. Onları o mal(ın geliri) ile yedirip içirin, giydirin ve onlara mâkul bir açıklama getirin. **6.** Yetimleri nikâh çağına gelinceye kadar deneyi(p akıl ve kabiliyetlerini ölçü)n. Şayet kendilerinde bir olgunluk görürseniz, mallarını kendilerine verin. "Büyürler (de geri alırlar)!" diye mallarını tez elden çarçur ederek yemeye kalkmayın! Zengin olan (yetimin malına) tenezzül etmesin; fakir olansa (yaptığı işe karşılık) mâkul bir şekilde yesin. Mallarını kendilerine verdiğinizde de, yanlarında şahit bulundurun. Bununla birlikte, hesaba çekici (Hasîb) olarak Allah kâfidir.

---

* Bu, duygulardaki adâlet değildir; eşlerin tamamının aynı düzeyde sevilmesi zaten imkânsızdır (Nisâ: 129).

لِلرِّجَالِ نَصِيبٌ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ وَلِلنِّسَاءِ نَصِيبٌ
مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ وَالْأَقْرَبُونَ مِمَّا قَلَّ مِنْهُ أَوْ كَثُرَ نَصِيبًا
مَفْرُوضًا ﴿٧﴾ وَإِذَا حَضَرَ الْقِسْمَةَ أُولُو الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ
وَالْمَسَاكِينُ فَارْزُقُوهُمْ مِنْهُ وَقُولُوا لَهُمْ قَوْلًا مَعْرُوفًا
﴿٨﴾ وَلْيَخْشَ الَّذِينَ لَوْ تَرَكُوا مِنْ خَلْفِهِمْ ذُرِّيَّةً ضِعَافًا
خَافُوا عَلَيْهِمْ فَلْيَتَّقُوا اللَّهَ وَلْيَقُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٩﴾
إِنَّ الَّذِينَ يَأْكُلُونَ أَمْوَالَ الْيَتَامَىٰ ظُلْمًا إِنَّمَا يَأْكُلُونَ فِي
بُطُونِهِمْ نَارًا وَسَيَصْلَوْنَ سَعِيرًا ﴿١٠﴾ يُوصِيكُمُ اللَّهُ
فِي أَوْلَادِكُمْ لِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنْثَيَيْنِ فَإِنْ كُنَّ نِسَاءً
فَوْقَ اثْنَتَيْنِ فَلَهُنَّ ثُلُثَا مَا تَرَكَ وَإِنْ كَانَتْ وَاحِدَةً فَلَهَا
النِّصْفُ وَلِأَبَوَيْهِ لِكُلِّ وَاحِدٍ مِنْهُمَا السُّدُسُ مِمَّا تَرَكَ إِنْ
كَانَ لَهُ وَلَدٌ فَإِنْ لَمْ يَكُنْ لَهُ وَلَدٌ وَوَرِثَهُ أَبَوَاهُ فَلِأُمِّهِ الثُّلُثُ
فَإِنْ كَانَ لَهُ إِخْوَةٌ فَلِأُمِّهِ السُّدُسُ مِنْ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِي
بِهَا أَوْ دَيْنٍ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ لَا تَدْرُونَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ لَكُمْ
نَفْعًا فَرِيضَةً مِنَ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١﴾

7. Ana babanın ve akrabaların bıraktıklarında erkeklerin payı vardır; ama ana babanın ve akrabaların bıraktıklarında kadınların da payı vardır. Hem de -(kalan mal) az olsun çok olsun- farz kılınmış bir hisse olarak... **8.** Miras taksimi sırasında (kendilerine miras düşmeyen) akrabalar, yetimler ve düşkünler de hazır bulunursa, onları da nasiplendirin ve onlara uygun bir şey söyleyin. **9.** Arkalarında küçük ve âciz çocuklar bırakmaları durumunda onlar için endişe edecek olanlar, dikkatli olsunlar ve Allah'tan sakınıp dosdoğru konuşsunlar. **10.** Haksız yere yetim malı yiyenler, karınlarına sadece 'ateş' doldurmuş olurlar; çünkü ileride çılgın bir ateşi boylayacaklardır. **11.** Çocuklarınız(ın miras hakları) hususunda Allah size şöyle emrediyor: Erkeğe iki kadın hissesi kadar... Eğer ikinin üzerinde kadın iseler, ölenin bıraktığı malın üçte ikisi onlarındır; tek ise yarısı onundur. Şayet ölenin çocuğu varsa, ana babadan her birine, bırakılan malın altıda biri düşer; çocuğu olmayıp da ona sadece ana babası mirasçı olduysa, üçte biri anasınındır; ama kardeşleri varsa, o vakit, altıda biri anasınındır. (Tabiî, bu hükümlerin tamamı) ölenin borcu ödenip vasiyeti yerine getirildikten sonra(dır)... -ki babalarınızdan ve oğullarınızdan hangisinin size daha faydalı olacağını bilemezsiniz- Allah tarafından konulmuş birer farîza olarak... Allah; 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm).

۞ وَلَكُمْ نِصْفُ مَا تَرَكَ أَزْوَاجُكُمْ إِن لَّمْ يَكُن
لَّهُنَّ وَلَدٌ فَإِن كَانَ لَهُنَّ وَلَدٌ فَلَكُمُ الرُّبُعُ مِمَّا
تَرَكْنَ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصِينَ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ
وَلَهُنَّ الرُّبُعُ مِمَّا تَرَكْتُمْ إِن لَّمْ يَكُن لَّكُمْ وَلَدٌ
فَإِن كَانَ لَكُمْ وَلَدٌ فَلَهُنَّ الثُّمُنُ مِمَّا تَرَكْتُم
مِّنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ تُوصُونَ بِهَآ أَوْ دَيْنٍ وَإِن كَانَ
رَجُلٌ يُورَثُ كَلَٰلَةً أَوِ امْرَأَةٌ وَلَهُۥٓ أَخٌ أَوْ أُخْتٌ فَلِكُلِّ
وَٰحِدٍ مِّنْهُمَا السُّدُسُ فَإِن كَانُوٓا أَكْثَرَ مِن ذَٰلِكَ
فَهُمْ شُرَكَآءُ فِى الثُّلُثِ مِنۢ بَعْدِ وَصِيَّةٍ يُوصَىٰ بِهَآ
أَوْ دَيْنٍ غَيْرَ مُضَآرٍّ وَصِيَّةً مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَلِيمٌ
١٢ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُۥ
يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَٰرُ
خَٰلِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ١٣
وَمَن يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَتَعَدَّ حُدُودَهُۥ يُدْخِلْهُ
نَارًا خَٰلِدًا فِيهَا وَلَهُۥ عَذَابٌ مُّهِينٌ ١٤

12. (Erkekler olarak) eşlerinizin bıraktığı malın -şayet çocukları yoksa- yarısı sizindir; çocukları varsa dörtte biri sizindir. Yaptıkları vasiyet ya da borç ödendikten sonra... Sizin çocuğunuz yoksa eşlerinize düşen, bıraktığınızın dörtte biridir; çocuğunuz varsa, bıraktığınızın sekizde biridir. Yaptığınız vasiyet ya da borç ödendikten sonra... Şayet, kendisine kelâleten (yani, çocuğu ve ana babası olmaksızın) mirasçı olunan bir erkek veya kadın olur, onun da tek bir (ana bir*) kardeşi veya kız kardeşi bulunursa, bu ikisinden her birine altıda bir düşer. Ama bundan daha fazlaysalar, üçte bire ortak olurlar. Yapılan vasiyet ya da borç ödendikten sonra... Hiç kimse zarara uğratılmaksızın... Allah'tan gelen bir buyruk olarak... Allah; 'mutlak ilim sahibi'dir (Alîm), Halîm'dir. **13.** Bunlar Allah'ın sınırlarıdır. Kim Allah ve Resulüne itaat ederse, Allah onu altından ırmakların aktığı cennetlere sokar... ki büyük başarı budur. **14.** Kim de Allah ve Resulüne karşı gelir ve O'nun sınırlarını aşarsa, onu da temelli kalacağı bir Ateş'e sokar; alçaltıcı bir azaptır onun hakkı!..

---

* Baba bir ve ana baba bir kardeşlerin alacağı miras sûrenin son âyetinde belirtilmiş olup 'ana bir' kaydının konulmaması yanlış anlamalara yol açmaktadır.

وَالّٰتِي يَأْتِينَ الْفَاحِشَةَ مِنْ نِسَائِكُمْ فَاسْتَشْهِدُوا
عَلَيْهِنَّ أَرْبَعَةً مِنْكُمْ فَإِنْ شَهِدُوا فَأَمْسِكُوهُنَّ فِي
الْبُيُوتِ حَتّٰى يَتَوَفّٰيهُنَّ الْمَوْتُ أَوْ يَجْعَلَ اللّٰهُ لَهُنَّ سَبِيلًا
﴿١٥﴾ وَاللَّذَانِ يَأْتِيَانِهَا مِنْكُمْ فَاٰذُوهُمَا فَإِنْ تَابَا
وَأَصْلَحَا فَأَعْرِضُوا عَنْهُمَا إِنَّ اللّٰهَ كَانَ تَوَّابًا رَحِيمًا
﴿١٦﴾ إِنَّمَا التَّوْبَةُ عَلَى اللّٰهِ لِلَّذِينَ يَعْمَلُونَ السُّوءَ بِجَهَالَةٍ
ثُمَّ يَتُوبُونَ مِنْ قَرِيبٍ فَأُولٰئِكَ يَتُوبُ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَكَانَ
اللّٰهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧﴾ وَلَيْسَتِ التَّوْبَةُ لِلَّذِينَ
يَعْمَلُونَ السَّيِّئَاتِ حَتّٰى إِذَا حَضَرَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ
قَالَ إِنِّي تُبْتُ الْاٰنَ وَلَا الَّذِينَ يَمُوتُونَ وَهُمْ كُفَّارٌ
أُولٰئِكَ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
اٰمَنُوا لَا يَحِلُّ لَكُمْ أَنْ تَرِثُوا النِّسَاءَ كَرْهًا وَلَا تَعْضُلُوهُنَّ
لِتَذْهَبُوا بِبَعْضِ مَا اٰتَيْتُمُوهُنَّ إِلَّا أَنْ يَأْتِينَ بِفَاحِشَةٍ
مُبَيِّنَةٍ وَعَاشِرُوهُنَّ بِالْمَعْرُوفِ فَإِنْ كَرِهْتُمُوهُنَّ فَعَسٰى
أَنْ تَكْرَهُوا شَيْئًا وَيَجْعَلَ اللّٰهُ فِيهِ خَيْرًا كَثِيرًا ﴿١٩﴾

15. Kadınlarınızdan o yüz kızartıcı (cinsel) suçu işleyenlere karşı içinizden dört şahit getirin. Bunlar şahitlik ederlerse, ölünceye -veya Allah onlara bir başka yol gösterinceye- kadar onları evlerde hapsedin. **16.** Aranızdan o (yüz kızartıcı livâta suçu)nu işleyen iki erkeği de cezalandırın. Şayet o ikisi dönüş yapıp durumlarını düzeltirlerse, onlardan el çekin. Çünkü Allah tevbeleri kabul eder, merhametlidir (Tevvâb, Rahîm). **17.** Allah'ın kabul edeceği tevbe; ancak, bilmeyerek kötülük yapıp da fazla vakit geçmeden tevbe edenlerinkidir;[75] Allah bunların tevbesini kabul eder. Allah; 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **18.** Buna karşılık, kötülükleri, bile-isteye işleyenlerin tevbesi de -ki böyle birine ölüm gelip çatınca; "Şimdi gerçekten tevbe ettim!" der- inkârcı birer nankör olarak ölenlerin tevbesi de makbul değildir. Can yakıcı bir azap hazırladık Biz bunlara! **19.** Ey iman edenler! Kadınlara zorla mirasçı olmanız size helâl olmaz. Yüz kızartıcı apaçık bir (cinsel) suç işlemedikçe, onlara verdiğiniz mehrin bir kısmını götürmek için onları sıkıştırmayın. Onlarla iyi geçinin; kendilerinden hoşlanmıyorsanız, bilesiniz ki; bir şey sizin hoşunuza gitmeyebilir, ama Allah onda nice hayırlar yaratmış olabilir.

وَإِنْ أَرَدتُّمُ ٱسْتِبْدَالَ زَوْجٍ مَّكَانَ زَوْجٍ وَءَاتَيْتُمْ
إِحْدَىٰهُنَّ قِنطَارًا فَلَا تَأْخُذُوا۟ مِنْهُ شَيْـًٔا ۚ أَتَأْخُذُونَهُۥ
بُهْتَـٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٢٠﴾ وَكَيْفَ تَأْخُذُونَهُۥ وَقَدْ أَفْضَىٰ
بَعْضُكُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ وَأَخَذْنَ مِنكُم مِّيثَـٰقًا
غَلِيظًا ﴿٢١﴾ وَلَا تَنكِحُوا۟ مَا نَكَحَ ءَابَآؤُكُم مِّنَ
ٱلنِّسَآءِ إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ فَـٰحِشَةً وَمَقْتًا
وَسَآءَ سَبِيلًا ﴿٢٢﴾ حُرِّمَتْ عَلَيْكُمْ أُمَّهَـٰتُكُمْ
وَبَنَاتُكُمْ وَأَخَوَٰتُكُمْ وَعَمَّـٰتُكُمْ وَخَـٰلَـٰتُكُمْ وَبَنَاتُ
ٱلْأَخِ وَبَنَاتُ ٱلْأُخْتِ وَأُمَّهَـٰتُكُمُ ٱلَّـٰتِىٓ أَرْضَعْنَكُمْ
وَأَخَوَٰتُكُم مِّنَ ٱلرَّضَـٰعَةِ وَأُمَّهَـٰتُ نِسَآئِكُمْ
وَرَبَـٰٓئِبُكُمُ ٱلَّـٰتِى فِى حُجُورِكُم مِّن نِّسَآئِكُمُ
ٱلَّـٰتِى دَخَلْتُم بِهِنَّ فَإِن لَّمْ تَكُونُوا۟ دَخَلْتُم بِهِنَّ
فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ وَحَلَـٰٓئِلُ أَبْنَآئِكُمُ ٱلَّذِينَ
مِنْ أَصْلَـٰبِكُمْ وَأَن تَجْمَعُوا۟ بَيْنَ ٱلْأُخْتَيْنِ
إِلَّا مَا قَدْ سَلَفَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٣﴾

20. Bir eşin yerine (onu boşayıp) bir başka eş almak isterseniz, onlardan birine bir yük mehir vermiş olsanız bile verdiklerinizden bir şey almayın. İftira atarak ve açıkça günaha girerek mi geri alacaksınız onu?! **21.** Hem nasıl alırsınız ki, birbirinize karılıp katıldınız ve (eşleriniz) sizden güçlü bir söz aldılar?! **22.** Babalarınızın nikâhlamış olduğu kadınları nikâhlamayın. Geçmişte olanlar başka... Çünkü bu; yüz kızartıcı, iğrenç bir şeydir ve fena bir âdettir. **23.** Analarınız, kızlarınız, kız kardeşleriniz, halalarınız, teyzeleriniz, kardeşlerinizin kızları, kız kardeşlerinizin kızları, sizi emziren süt anneleriniz, süt kız kardeşleriniz, kadınlarınızın anaları ve cinsel ilişkide bulunduğunuz kadınlarınızdan olup da evlerinizde bulunan üvey kızlarınız size haram kılınmıştır; -şayet onlarla (yani, üvey kızlarınızın anaları ile) cinsel ilişkide bulunmamışsanız (üvey kızı nikâhlamanızda) sakınca yoktur.- Kendi sulbünüzden gelen oğullarınızın hanımları; ayrıca, iki kızkardeşi birlikte nikâhlamanız da... Geçmişte olanlar başka... Allah, gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm).

24. (Savaş vesilesiyle, yani canınızı ortaya koyarak; kılıç ve mızraklarınızın hakkı olarak) ele geçirdikleriniz müstesna, evli kadınlar da (haram kılınmıştır). Allah'ın üzerinizdeki yazılı hükmü olarak... Bunların dışında kalanlara ise gayr-ı meşrû bir ilişki tarzında değil de evlenip ırzınızı korumak amacıyla mallarınızla tâlip olmanız size helâl kılınmıştır. O hâlde, onlardan yararlanmanıza karşılık nikâh bedellerini verin. Bu bedelin kesinleştirilmesinden sonra, karşılıklı rıza ile kararlaştırdığınız miktarda (yapacağınız artırma-eksiltmede) size bir sorumluluk yoktur. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **25.** İçinizden; özgür mümin kadınlarla evlenmeye gücü yetmeyenler, ellerinizin altındaki mümin cariyelerinizden (nikâhlasın). -Allah sizi (hürlük-kölelikle değil) daha ziyade 'iman'ınızla bilir; hepiniz birbirinizdensiniz.- İffetli yaşamış; gayr-ı meşrû ilişkilerden kaçınmış ve gizli dost tutmamış olmaları durumunda, velîlerinin izniyle onları nikâhlayın ve örfe uygun bir şekilde mehirlerini verin. Evlendiklerinde; şayet yüz kızartıcı (cinsel) bir suç işleyecek olurlarsa, onlara özgür kadınlara verilen cezanın yarısı (yani, elli sopa) uygulanır. Bu (cariye evliliği), şehvet dürtüsüyle günaha gireceğinden endişe edenleriniz içindir. Sabretmeniz sizin için daha hayırlıdır. Allah, bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **26.** Allah size (helâli-harâmı) açıklamak, sizden öncekilerin başından geçenleri size göstermek ve tevbelerinizi kabul etmek istiyor. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm).

وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ النِّسَاءِ إِلَّا مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ
كِتَابَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَأُحِلَّ لَكُمْ مَا وَرَاءَ ذَٰلِكُمْ أَنْ تَبْتَغُوا
بِأَمْوَالِكُمْ مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ فَمَا اسْتَمْتَعْتُمْ بِهِ
مِنْهُنَّ فَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ فَرِيضَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ
فِيمَا تَرَاضَيْتُمْ بِهِ مِنْ بَعْدِ الْفَرِيضَةِ إِنَّ اللَّهَ كَانَ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿٢٤﴾ وَمَنْ لَمْ يَسْتَطِعْ مِنْكُمْ طَوْلًا أَنْ يَنْكِحَ
الْمُحْصَنَاتِ الْمُؤْمِنَاتِ فَمِنْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ مِنْ
فَتَيَاتِكُمُ الْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِكُمْ بَعْضُكُمْ مِنْ
بَعْضٍ فَانْكِحُوهُنَّ بِإِذْنِ أَهْلِهِنَّ وَآتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
بِالْمَعْرُوفِ مُحْصَنَاتٍ غَيْرَ مُسَافِحَاتٍ وَلَا مُتَّخِذَاتِ
أَخْدَانٍ فَإِذَا أُحْصِنَّ فَإِنْ أَتَيْنَ بِفَاحِشَةٍ فَعَلَيْهِنَّ نِصْفُ
مَا عَلَى الْمُحْصَنَاتِ مِنَ الْعَذَابِ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ
الْعَنَتَ مِنْكُمْ وَأَنْ تَصْبِرُوا خَيْرٌ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ
﴿٢٥﴾ يُرِيدُ اللَّهُ لِيُبَيِّنَ لَكُمْ وَيَهْدِيَكُمْ سُنَنَ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَيَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٢٦﴾

وَاللّٰهُ يُر۪يدُ اَنْ يَتُوبَ عَلَيْكُمْ وَيُر۪يدُ الَّذ۪ينَ يَتَّبِعُونَ
الشَّهَوَاتِ اَنْ تَم۪يلُوا مَيْلاً عَظ۪يماً ﴿٢٧﴾ يُر۪يدُ اللّٰهُ اَنْ يُخَفِّفَ
عَنْكُمْ وَخُلِقَ الْاِنْسَانُ ضَع۪يفاً ﴿٢٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا لَا تَأْكُلُٓوا اَمْوَالَكُمْ بَيْنَكُمْ بِالْبَاطِلِ اِلَّٓا اَنْ
تَكُونَ تِجَارَةً عَنْ تَرَاضٍ مِنْكُمْ وَلَا تَقْتُلُٓوا اَنْفُسَكُمْ
اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُمْ رَح۪يماً ﴿٢٩﴾ وَمَنْ يَفْعَلْ ذٰلِكَ عُدْوَاناً
وَظُلْماً فَسَوْفَ نُصْل۪يهِ نَاراً وَكَانَ ذٰلِكَ عَلَى اللّٰهِ
يَس۪يراً ﴿٣٠﴾ اِنْ تَجْتَنِبُوا كَبَٓائِرَ مَا تُنْهَوْنَ عَنْهُ نُكَفِّرْ
عَنْكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَنُدْخِلْكُمْ مُدْخَلاً كَر۪يماً ﴿٣١﴾
وَلَا تَتَمَنَّوْا مَا فَضَّلَ اللّٰهُ بِه۪ بَعْضَكُمْ عَلٰى بَعْضٍ لِلرِّجَالِ
نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبُوا وَلِلنِّسَٓاءِ نَص۪يبٌ مِمَّا اكْتَسَبْنَ
وَسْـَٔلُوا اللّٰهَ مِنْ فَضْلِه۪ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ
عَل۪يماً ﴿٣٢﴾ وَلِكُلٍّ جَعَلْنَا مَوَالِيَ مِمَّا تَرَكَ الْوَالِدَانِ
وَالْاَقْرَبُونَ وَالَّذ۪ينَ عَقَدَتْ اَيْمَانُكُمْ فَاٰتُوهُمْ
نَص۪يبَهُمْ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ شَه۪يداً ﴿٣٣﴾

27. Allah tevbelerinizi kabul etmek istiyor; şehvetlerinin peşine takılıp gidenler ise sizin büyük bir meyil ile (cinsel suçlara) meyletmenizi arzu ediyorlar. **28.** Allah üzerinizdekini hafifletmek istiyor (ve cariye evliliğini size bir ruhsat olarak sunuyor). Çünkü insanoğlu güçsüz yaratılmıştır. **29.** Ey iman edenler! Mallarınızı aranızda bâtıl yollarla yemeyin; ancak karşılıklı rızaya dayalı bir ticaretse başka... Birbirinizi öldürmeyin. Allah size karşı gerçekten merhametlidir (Rahîm). **30.** Her kim düşmanlık ve haksızlık ederek böyle bir şey yaparsa; onu ileride muazzam bir Ateş'e sokarız... ki bu, Allah için kolaydır. **31.** Size yasaklanan şeylerin büyüklerinden[76] kaçınırsanız, Biz de küçük günahlarınızı örtüp sizi cömertçe ağırlanacağınız bir makama yerleştiririz. **32.** (Ey erkek ve kadın cinsi!) Allah'ın sizi birbirinizden üstün kıldığı şeyleri temenni etmeyin. Çünkü evet, erkeklere kazandıklarından pay vardır; ama kadınlara da kazandıklarından pay vardır. Bununla birlikte, Allah'ın lütfundan isteyin. Allah elbette her şeyi bilir. **33.** Ana babanın ve akrabanın bıraktığı mirastan her biri(niz) için mirasçılar belirledik. Yeminlerinizin bağladığı (yani, yemin ederek aranızda kardeşlik ve miras bağı oluşturduğunuz) kimselere de paylarını verin.* Allah elbette her şeye şahittir.

---

* Bunların miras hakkı ilğâ edildiğinden mirastan pay alamayacakları için, iyilikte bulunun, yardımcı olun.

ٱلرِّجَالُ قَوَّٰمُونَ عَلَى ٱلنِّسَآءِ بِمَا فَضَّلَ ٱللَّهُ بَعۡضَهُمۡ
عَلَىٰ بَعۡضٖ وَبِمَآ أَنفَقُواْ مِنۡ أَمۡوَٰلِهِمۡۚ فَٱلصَّٰلِحَٰتُ
قَٰنِتَٰتٌ حَٰفِظَٰتٞ لِّلۡغَيۡبِ بِمَا حَفِظَ ٱللَّهُۚ وَٱلَّٰتِي تَخَافُونَ
نُشُوزَهُنَّ فَعِظُوهُنَّ وَٱهۡجُرُوهُنَّ فِي ٱلۡمَضَاجِعِ
وَٱضۡرِبُوهُنَّۖ فَإِنۡ أَطَعۡنَكُمۡ فَلَا تَبۡغُواْ عَلَيۡهِنَّ سَبِيلًاۗ
إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيّٗا كَبِيرٗا ٣٤ وَإِنۡ خِفۡتُمۡ شِقَاقَ
بَيۡنِهِمَا فَٱبۡعَثُواْ حَكَمٗا مِّنۡ أَهۡلِهِۦ وَحَكَمٗا مِّنۡ أَهۡلِهَآ إِن
يُرِيدَآ إِصۡلَٰحٗا يُوَفِّقِ ٱللَّهُ بَيۡنَهُمَآۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا خَبِيرٗا
٣٥ ۞ وَٱعۡبُدُواْ ٱللَّهَ وَلَا تُشۡرِكُواْ بِهِۦ شَيۡـٔٗاۖ وَبِٱلۡوَٰلِدَيۡنِ
إِحۡسَٰنٗا وَبِذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡيَتَٰمَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينِ وَٱلۡجَارِ
ذِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡجَارِ ٱلۡجُنُبِ وَٱلصَّاحِبِ بِٱلۡجَنۢبِ
وَٱبۡنِ ٱلسَّبِيلِ وَمَا مَلَكَتۡ أَيۡمَٰنُكُمۡۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن
كَانَ مُخۡتَالٗا فَخُورًا ٣٦ ٱلَّذِينَ يَبۡخَلُونَ وَيَأۡمُرُونَ
ٱلنَّاسَ بِٱلۡبُخۡلِ وَيَكۡتُمُونَ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ
مِن فَضۡلِهِۦۗ وَأَعۡتَدۡنَا لِلۡكَٰفِرِينَ عَذَابٗا مُّهِينٗا ٣٧

ربع الحزب ٩

34. (Bu miras taksimatı neden böyledir? Çünkü) erkekler kadınların sorumluluğunu üstlenmektedir. Zira hem Allah, sizi (kadınlar ve erkekler olarak, kol gücü bakımından) birbirinizden üstün kılmıştır hem de aile geçimi için mallarından harcama yapanlar, erkeklerdir. Bu durumda salih kadınlar; itaatkâr olanlar ve Allah'ın korunmasını emrettiği (cinsel aygıtlarını) kocalarının gıyabında koruyanlardır. Başka birine gönül verdiğinden endişe ettiğiniz kadınlara; öğüt verin, onları yatakta yalnız bırakın (yani, çocuğun kimden olduğunun tespiti adına cinsel ilişkiye son verin) ve onları darp edin.[77] Size itaat ederlerse, hâlâ aleyhlerinde yol aramayın. Allah gerçekten yücedir, büyüktür (Aliyy, Kebîr). **35.** (Ey velîler!) Şayet ayrılacaklarından endişe ederseniz, erkek tarafından da bir hakem, kadın tarafından da bir hakem belirleyin. Bu ikisi barıştırmak isterse, Allah onların arasını bulur. Allah 'mutlak ilim sahibi'dir; 'her şeyden haberdar'dır (Alîm, Habîr). **36.** Allah'a kulluk edin; O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın. Ana babaya, akrabaya, yetimlere, düşkünlere, yakın komşuya, uzak komşuya, yakın arkadaşa, yolda kalmışa ve elinizin altındaki (köle ve cariye)lere iyi davranın. Allah, kendini beğenip böbürlenen hiç kimseyi sevmez. **37.** Onlar ki; cimrilik etmekle kalmazlar, insanlara da cimriliği emrederler ve Allah'ın onlara kendi lütfundan verdiği şeyleri saklarlar. Alçaltıcı bir azap hazırladık Biz bu nankörlere!

والذين ينفقون أموالهم رئاء الناس ولا يؤمنون
بالله ولا باليوم الآخر ومن يكن الشيطان له قرينا فساء
قرينا ﴿٣٨﴾ وماذا عليهم لو آمنوا بالله واليوم الآخر وأنفقوا
مما رزقهم الله وكان الله بهم عليما ﴿٣٩﴾ إن الله لا يظلم
مثقال ذرة وإن تك حسنة يضاعفها ويؤت من لدنه
أجرا عظيما ﴿٤٠﴾ فكيف إذا جئنا من كل أمة بشهيد
وجئنا بك على هؤلاء شهيدا ﴿٤١﴾ يومئذ يود الذين
كفروا وعصوا الرسول لو تسوى بهم الأرض ولا يكتمون
الله حديثا ﴿٤٢﴾ يا أيها الذين آمنوا لا تقربوا الصلاة
وأنتم سكارى حتى تعلموا ما تقولون ولا جنبا إلا عابري
سبيل حتى تغتسلوا وإن كنتم مرضى أو على سفر أو جاء
أحد منكم من الغائط أو لامستم النساء فلم تجدوا ماء
فتيمموا صعيدا طيبا فامسحوا بوجوهكم وأيديكم إن
الله كان عفوا غفورا ﴿٤٣﴾ ألم تر إلى الذين أوتوا نصيبا من
الكتاب يشترون الضلالة ويريدون أن تضلوا السبيل ﴿٤٤﴾

38. Ki onlar; mallarını insanlara gösteriş için infak ederler; Allah'a ve 'Son Gün'e iman etmezler. Şeytan kime arkadaş olursa, (bilsin ki) şeytan kötü bir dosttur! **39.** Ne olurdu sanki, Allah'a ve 'Son Gün'e iman etselerdi de kendilerini Allah'ın nasiplendirdiği şeylerden infak etselerdi!.. Allah onları çok iyi bilir. **40.** Allah zerre kadar haksızlık etmez. Ama bir iyilik yapılmış olsa, onu kat kat artırır ve (onu yapana) kendi katından büyük bir mükâfat verir. **41.** (Resûlüm!) Her ümmetten bir şahit getirip şunlara (yani müşriklere) de seni şahit getirdiğimiz zaman hâlleri nice olacak bunların?! **42.** Nankörce inkâr ederek Peygamber'e karşı gelenler; o gün hâk ile yeksân (: yerle bir) olmak isteyecekler ve Allah'tan tek bir söz bile gizleyemeyecekler. **43.** Ey iman edenler! Sarhoşken, ne söyleyeceğinizi bilinceye; cünüpken de -yolcu olmanız durumu hariç- boy abdesti alıncaya kadar namaza yaklaşmayın. Eğer hasta veya seyahatte olursanız ya da herhangi biriniz tuvaletten gelirse yahut kadınlara (cinsel) temasta bulunup da su bulamazsanız, temiz bir toprağa yönel(erek teyemmüm ed)in; yüzlerinizi ve ellerinizi meshedin. Allah gerçekten affedicidir, bağışlayıcıdır (Afüvv, Gafûr). **44.** Bak şu kendilerine kitaptan pay verilenlere; nasıl da dalâleti satın alıyorlar ve sizin yoldan çıkmanızı istiyorlar!

وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِأَعْدَائِكُمْ وَكَفَى بِاللَّهِ وَلِيًّا وَكَفَى بِاللَّهِ نَصِيرًا ﴿٤٥﴾
مِنَ الَّذِينَ هَادُوا يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ وَيَقُولُونَ
سَمِعْنَا وَعَصَيْنَا وَاسْمَعْ غَيْرَ مُسْمَعٍ وَرَاعِنَا لَيًّا بِأَلْسِنَتِهِمْ
وَطَعْنًا فِي الدِّينِ وَلَوْ أَنَّهُمْ قَالُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَاسْمَعْ وَانْظُرْنَا
لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَقْوَمَ وَلَكِنْ لَعَنَهُمُ اللَّهُ بِكُفْرِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُونَ
إِلَّا قَلِيلًا ﴿٤٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ آمِنُوا بِمَا نَزَّلْنَا
مُصَدِّقًا لِمَا مَعَكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ نَطْمِسَ وُجُوهًا فَنَرُدَّهَا
عَلَى أَدْبَارِهَا أَوْ نَلْعَنَهُمْ كَمَا لَعَنَّا أَصْحَابَ السَّبْتِ وَكَانَ أَمْرُ
اللَّهِ مَفْعُولًا ﴿٤٧﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدِ افْتَرَى إِثْمًا عَظِيمًا
﴿٤٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يُزَكُّونَ أَنْفُسَهُمْ بَلِ اللَّهُ يُزَكِّي مَنْ يَشَاءُ
وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٤٩﴾ انْظُرْ كَيْفَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
وَكَفَى بِهِ إِثْمًا مُبِينًا ﴿٥٠﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ أُوتُوا نَصِيبًا
مِنَ الْكِتَابِ يُؤْمِنُونَ بِالْجِبْتِ وَالطَّاغُوتِ وَيَقُولُونَ
لِلَّذِينَ كَفَرُوا هَؤُلَاءِ أَهْدَى مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا سَبِيلًا ﴿٥١﴾

45. Allah, düşmanlarınızı sizden daha iyi bilir. Velî olarak da Allah yeter, yardımcı olarak da Allah yeter. **46.** Yahudilerden öyleleri var ki; kelimelerin yerini değiştirerek, dillerini eğip bükerek ve dine ta'n ederek: "İşittik ve karşı geldik!"; "Dinle, dinleyemez olası!" ve "Bizi güt (râ'inâ)!" derler. Eğer "İşittik ve itaat ettik"; "Dinle" ve "Bize bak" demiş olsalardı, elbette onlar için daha hayırlı ve daha doğru olurdu. Fakat inkârları* yüzünden Allah bunları lânetlemiştir; birazı hariç iman etmezler. **47.** Ey kendilerine kitap verilenler! Biz birtakım yüzleri silip de arkalarına çevirmeden veya (domuza ve maymuna çevirdiğimiz) Ashâb-ı Sebt'i lânetlediğimiz gibi onları da lânetlemeden önce, elinizdekini doğrulayıcı olarak indirdiğimize iman edin. Allah'ın buyruğu hep yerine getirilmiştir. **48.** Allah kendisine ortak koşulmasını kesinlikle bağışlamaz; bunun dûnundakileri ise dilediğine bağışlar. Her kim Allah'a ortak koşarsa, şüphesiz, muazzam bir iftira atmış olur. **49.** Bak şu kendilerini temize çıkaranlara!.. Asıl Allah, -dilediklerini- temize çıkarır ve kendilerine 'kıl'** kadar haksızlık edilmez. **50.** Bak, nasıl Allah'a karşı yalan uyduruyorlar?! Sadece bu bile yeter apaçık bir günah olarak... **51.** Bak şu kendilerine kitaptan pay verilenlere; nasıl, (Allah'a değil de) puta ve tâğuta*** iman ediyorlar; nankörce inkâr eden (müşrik)ler için, nasıl da "Bunlar iman edenlerden daha doğru yoldadır!" diyebiliyorlar?!

* Surenin 155-161. âyetlerinin yanı sıra, Bakara: 61; Mâide: 12-13, 64, 78 ve 79. âyetlerde dile getirilen menfî tutum ve davranışların tamamı tek kelime ile; inkâr (küfr) ile özetleniyor.

** Fetîl; "hurma çekirdeğinin ince ipliği" anlamına gelmekle birlikte, kıl kadar ifadesi bu deyimi daha iyi yansıtmaktadır.

*** Düzgün fiziği ve etkili konuşmaları ile Peygamber ve İslâm'a karşı amansız bir mücadele yürüten azgın Kâ'b b. Eşref gibi...

أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ ۖ وَمَن يَلْعَنِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ نَصِيرًا ﴿٥٢﴾
أَمْ لَهُمْ نَصِيبٌ مِّنَ ٱلْمُلْكِ فَإِذًا لَّا يُؤْتُونَ ٱلنَّاسَ نَقِيرًا ﴿٥٣﴾ أَمْ
يَحْسُدُونَ ٱلنَّاسَ عَلَىٰ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ ۖ فَقَدْ ءَاتَيْنَآ
ءَالَ إِبْرَٰهِيمَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَءَاتَيْنَٰهُم مُّلْكًا عَظِيمًا ﴿٥٤﴾
فَمِنْهُم مَّنْ ءَامَنَ بِهِۦ وَمِنْهُم مَّن صَدَّ عَنْهُ ۚ وَكَفَىٰ بِجَهَنَّمَ سَعِيرًا
﴿٥٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا سَوْفَ نُصْلِيهِمْ نَارًا كُلَّمَا نَضِجَتْ
جُلُودُهُم بَدَّلْنَٰهُمْ جُلُودًا غَيْرَهَا لِيَذُوقُوا۟ ٱلْعَذَابَ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ
كَانَ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٥٦﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
سَنُدْخِلُهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ۖ
لَّهُمْ فِيهَآ أَزْوَٰجٌ مُّطَهَّرَةٌ ۖ وَنُدْخِلُهُمْ ظِلًّا ظَلِيلًا ﴿٥٧﴾ ۞ إِنَّ
ٱللَّهَ يَأْمُرُكُمْ أَن تُؤَدُّوا۟ ٱلْأَمَٰنَٰتِ إِلَىٰٓ أَهْلِهَا وَإِذَا حَكَمْتُم بَيْنَ
ٱلنَّاسِ أَن تَحْكُمُوا۟ بِٱلْعَدْلِ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ نِعِمَّا يَعِظُكُم بِهِۦٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ سَمِيعًۢا
بَصِيرًا ﴿٥٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ وَأُو۟لِى
ٱلْأَمْرِ مِنكُمْ ۖ فَإِن تَنَٰزَعْتُمْ فِى شَىْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى ٱللَّهِ وَٱلرَّسُولِ إِن كُنتُمْ
تُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٥٩﴾

52. Bunlardır işte Allah'ın lânetledikleri! Allah'ın lânetlediği birine de asla yardımcı bulamazsın. **53.** Yoksa bunların (ilahî) hükümranlıktan bir payları mı var? Böyle olsaydı, zırnık koklatmazlardı insanlara... **54.** Yoksa, Allah, kendi lütfundan (peygamberlik) verdi diye insanları çekemiyorlar mı? Oysa Biz, kitap ve hikmeti İbrahim'in nesline vermiş ve onlara büyük bir nimet bahşetmiştik **55.** de, onların bir kısmı ona iman ederken, bir kısmı ondan yüz çevirmişti. Ama hiçbir ateş Cehennem kadar çılgın değildir!.. **56.** Âyetlerimizi nankörce inkâr edenleri ileride öyle bir Ateş'e sokacağız ki; derileri piştikçe -azabı tadabilsinler diye- başka derilerle değiştireceğiz. Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **57.** İman edip salih amel işleyenleri ise altından ırmakların aktığı, ebediyen kalacakları cennetlere sokacağız. Orada tertemiz eşleri olacak ve onları koyu bir gölgeye sokacağız. **58.** Allah size, elbette emanetleri ehline vermenizi ve insanlar arasında hakemlik ederken adaletle hükmetmenizi emreder. Allah size ne güzel öğüt veriyor... Allah gerçekten işitir, görür (Semî', Basîr). **59.** Ey iman edenler! Allah'a itaat edin, Peygambere ve -sizden olan- yöneticilere itaat edin. Herhangi bir hususta çekişecek olursanız, onu Allah ve Resulüne arz edin; -tabiî, Allah'a ve 'Son Gün'e iman etmişseniz...- Çünkü bu, sonucu itibariyle hem daha hayırlı hem de daha güzeldir.

أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ يَزْعُمُونَ أَنَّهُمْ آمَنُوا بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
وَمَا أُنْزِلَ مِنْ قَبْلِكَ يُرِيدُونَ أَنْ يَتَحَاكَمُوا إِلَى الطَّاغُوتِ
وَقَدْ أُمِرُوا أَنْ يَكْفُرُوا بِهِ وَيُرِيدُ الشَّيْطَانُ أَنْ يُضِلَّهُمْ
ضَلَالًا بَعِيدًا ﴿٦٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلَى مَا أَنْزَلَ
اللَّهُ وَإِلَى الرَّسُولِ رَأَيْتَ الْمُنَافِقِينَ يَصُدُّونَ عَنْكَ
صُدُودًا ﴿٦١﴾ فَكَيْفَ إِذَا أَصَابَتْهُمْ مُصِيبَةٌ بِمَا
قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ ثُمَّ جَاءُوكَ يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ إِنْ أَرَدْنَا إِلَّا
إِحْسَانًا وَتَوْفِيقًا ﴿٦٢﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يَعْلَمُ اللَّهُ مَا
فِي قُلُوبِهِمْ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَعِظْهُمْ وَقُلْ لَهُمْ فِي
أَنْفُسِهِمْ قَوْلًا بَلِيغًا ﴿٦٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ رَسُولٍ إِلَّا
لِيُطَاعَ بِإِذْنِ اللَّهِ وَلَوْ أَنَّهُمْ إِذْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ
جَاءُوكَ فَاسْتَغْفَرُوا اللَّهَ وَاسْتَغْفَرَ لَهُمُ الرَّسُولُ
لَوَجَدُوا اللَّهَ تَوَّابًا رَحِيمًا ﴿٦٤﴾ فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا
فِي أَنْفُسِهِمْ حَرَجًا مِمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا ﴿٦٥﴾

60. Hem sana indirilene hem de senden önce indirilene iman ettiklerini iddia edenlere bak; nasıl, (bu kitapların değil) tâğutun önünde muhakeme edilmek istiyorlar?! Oysa (ona güvenmemeleri, onu) inkâr etmeleri emredilmişti!.. Böylece şeytan, onları derin bir dalâlete düşürmek istiyor. **61.** Bunlara; "Allah'ın indirdiğine ve Peygambere gelin!" denince, o münafıkların senden büsbütün uzaklaştıklarını görüyorsun. **62.** Bizzat kendi elleriyle yaptıkları yüzünden başlarına bir musibet geldiğinde, nasıl da yanına gelip Allah adına yemin ederek; "Bizim niyetimiz, iyilik etmek ve ara bulmaktan başka bir şey değildi!" diyorlar?! **63.** Bunlar, kalplerindekini Allah'ın iyi bildiği kimselerdir! Sen bunlara aldırma da öğüt vermeye devam et; etkileyici sözler söyle onlara... **64.** Biz bütün elçileri elbette -Allah'ın izniyle-* kendilerine itaat edilsin diye göndeririz. Şayet kendilerine zulmettiklerinde, senin yanına gelip bağışlanmaları için Allah'a dua etselerdi, Peygamber de bağışlanmaları için dua etseydi, elbette Allah'ı; 'tevbeleri daima kabul eden', merhametli (Tevvâb, Rahîm bir Rab) bulacaklardı. **65.** (Resûlüm!) Hayır, senin Rabbine yemin ederim ki; aralarındaki anlaşmazlıklarda seni hakem kılıp sonra da verdiğin hükümden dolayı içlerinde bir sıkıntı duymadan tam bir teslimiyetle teslimiyet göstermedikçe iman etmiş olmazlar.

* Bu kaydın konuluş sebebi, Peygamberin itaati bir insan olarak değil, Allah Resulü olması bakımından hak ettiğini göstermektir (Âl-i İmrân: 79).

وَلَوْ أَنَّا كَتَبْنَا عَلَيْهِمْ أَنِ اقْتُلُوٓا أَنْفُسَكُمْ أَوِ اخْرُجُوا مِنْ
دِيَارِكُمْ مَا فَعَلُوهُ إِلَّا قَلِيلٌ مِنْهُمْ وَلَوْ أَنَّهُمْ فَعَلُوا مَا يُوعَظُونَ
بِهِ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ وَأَشَدَّ تَثْبِيتًا ﴿٦٦﴾ وَإِذًا لَآتَيْنَاهُمْ مِنْ
لَدُنَّا أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٦٧﴾ وَلَهَدَيْنَاهُمْ صِرَاطًا مُسْتَقِيمًا ﴿٦٨﴾
وَمَنْ يُطِعِ اللَّهَ وَالرَّسُولَ فَأُولَٰئِكَ مَعَ الَّذِينَ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ
مِنَ النَّبِيِّينَ وَالصِّدِّيقِينَ وَالشُّهَدَاءِ وَالصَّالِحِينَ وَحَسُنَ
أُولَٰئِكَ رَفِيقًا ﴿٦٩﴾ ذَٰلِكَ الْفَضْلُ مِنَ اللَّهِ وَكَفَىٰ
بِاللَّهِ عَلِيمًا ﴿٧٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا خُذُوا حِذْرَكُمْ
فَانْفِرُوا ثُبَاتٍ أَوِ انْفِرُوا جَمِيعًا ﴿٧١﴾ وَإِنَّ مِنْكُمْ لَمَنْ لَيُبَطِّئَنَّ
فَإِنْ أَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةٌ قَالَ قَدْ أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيَّ إِذْ لَمْ أَكُنْ مَعَهُمْ
شَهِيدًا ﴿٧٢﴾ وَلَئِنْ أَصَابَكُمْ فَضْلٌ مِنَ اللَّهِ لَيَقُولَنَّ كَأَنْ
لَمْ تَكُنْ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُ مَوَدَّةٌ يَا لَيْتَنِي كُنْتُ مَعَهُمْ فَأَفُوزَ
فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧٣﴾ ۞ فَلْيُقَاتِلْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ الَّذِينَ
يَشْرُونَ الْحَيَاةَ الدُّنْيَا بِالْآخِرَةِ وَمَنْ يُقَاتِلْ فِي
سَبِيلِ اللَّهِ فَيُقْتَلْ أَوْ يَغْلِبْ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٧٤﴾

66. Şayet onlara; "Birbirinizi öldürün!"* ya da "Yurtlarınızdan çıkın!" diye emretmiş olsaydık, pek azı hariç bunu yapmazlardı. Kendilerine öğütlenen şeyi yerine getirselerdi, elbette bu, haklarında daha hayırlı olur; (imanlarını) daha da pekiştirirdi. **67.** O zaman, onlara katımızdan muazzam bir mükâfat verirdik **68.** ve onları elbette dosdoğru bir yola iletirdik. **69.** Kim Allah ve Resulüne itaat ederse, işte bunlar; Allah'ın nimet verip ihsanda bulunduğu peygamberlerle, sıddîklarla, şehitlerle (yani ilahî gerçeklere, sadece sözlü olarak değil, varını yoğunu ortaya koyarak şahitlik edenlerle) ve salihlerle beraberdir. Ne iyi arkadaştır onlar. **70.** Bu lütuf Allah'tandır. Ve bir bilen (Alîm) olarak Allah yeter. **71.** Ey iman edenler! Tedbirinizi alın da bölük bölük ya da toptan seferber olun. **72.** Şüphesiz, aranızda işi ağırdan alacak öyle kimseler vardır ki; başınıza bir musibet geldiğinde; "Aman, Allah bana lütfetti de şunlarla beraber şehit (!) olmadım!" der. **73.** Allah'ın (zafer, ganimet vb.) bir lütfuna mazhar olduğunuzda ise sizinle onun arasında bir sevgi ve dostluk bağı yokmuş gibi (büyük bir kıskançlıkla); "Keşke şunlarla beraber olsaydım da ben de büyük bir mazhariyet elde etseydim!" der. **74.** O hâlde, Âhirete karşılık dünya hayatını satanlar Allah yolunda savaşsınlar. Allah yolunda savaşan kimse; ister öldürülsün ister galip gelsin, Biz ona muazzam bir mükâfat vereceğiz.

---

* İçinizdeki ahit dinlemez anarşi yanlılarını savaşarak da olsa dize getirin.

وَمَا لَكُمْ لَا تُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا أَخْرِجْنَا مِنْ هَٰذِهِ الْقَرْيَةِ
الظَّالِمِ أَهْلُهَا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ وَلِيًّا وَاجْعَلْ لَنَا مِنْ لَدُنْكَ
نَصِيرًا ﴿٧٥﴾ الَّذِينَ آمَنُوا يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ الطَّاغُوتِ فَقَاتِلُوا أَوْلِيَاءَ الشَّيْطَانِ إِنَّ كَيْدَ
الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا ﴿٧٦﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ قِيلَ لَهُمْ كُفُّوا أَيْدِيَكُمْ
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ فَلَمَّا كُتِبَ عَلَيْهِمُ الْقِتَالُ إِذَا فَرِيقٌ
مِنْهُمْ يَخْشَوْنَ النَّاسَ كَخَشْيَةِ اللَّهِ أَوْ أَشَدَّ خَشْيَةً وَقَالُوا رَبَّنَا لِمَ
كَتَبْتَ عَلَيْنَا الْقِتَالَ لَوْلَا أَخَّرْتَنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ قُلْ مَتَاعُ الدُّنْيَا
قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِمَنِ اتَّقَىٰ وَلَا تُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧٧﴾ أَيْنَمَا
تَكُونُوا يُدْرِكْكُمُ الْمَوْتُ وَلَوْ كُنْتُمْ فِي بُرُوجٍ مُشَيَّدَةٍ وَإِنْ تُصِبْهُمْ
حَسَنَةٌ يَقُولُوا هَٰذِهِ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَإِنْ تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ يَقُولُوا
هَٰذِهِ مِنْ عِنْدِكَ قُلْ كُلٌّ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ فَمَالِ هَٰؤُلَاءِ الْقَوْمِ لَا يَكَادُونَ
يَفْقَهُونَ حَدِيثًا ﴿٧٨﴾ مَا أَصَابَكَ مِنْ حَسَنَةٍ فَمِنَ اللَّهِ وَمَا أَصَابَكَ مِنْ
سَيِّئَةٍ فَمِنْ نَفْسِكَ وَأَرْسَلْنَاكَ لِلنَّاسِ رَسُولًا وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٧٩﴾

75. Hem sizin 'ne'niz var ki, "Ya Rabbi! Halkı zalim olan şu şehirden bizi çıkart; katından bize bir velî gönder, katından bize bir yardımcı yolla!" diyen zavallı erkekler, kadınlar ve çocuklar uğrunda; Allah yolunda savaşmıyorsunuz?! **76.** İman edenler Allah yolunda savaşır; nankörce inkâr edenlerse tâğut yolunda savaşırlar. O hâlde, savaşın şeytanın velileriyle!.. Şeytanın tuzağı gerçekten güçsüzdür. **77.** Daha önce kendilerine "Savaş(alım artık şunlarla deyip durmak)tan vazgeçin de, namazı dosdoğru kılıp (yani dini içselleştirip) benliğinizi arıtmak için verin" denilmiş olanlara bakmaz mısın?! Üzerlerine savaş farz kılınınca, bir de ne görelim, içlerinden bir grup, tıpkı Allah'tan korkar gibi hatta daha şiddetli bir korku ile- insanlardan korkarak: "Ya Rabbi! Şu savaşı bize niye farz kıldın? N'olurdu sanki, bizi yakın bir geleceğe kadar erteleseydin!" demeye başlamamış mı?! De ki: Dünya zevki azdır; müttakîler için elbette Âhiret daha hayırlıdır. Ve kıl kadar haksızlığa uğratılmazsınız. **78.** Nerede olursanız olun, ölüm sizi bulacaktır; isterseniz sağlam kaleler içinde bulunun... Bunlara bir iyilik gelse, (seni akıllarına bile getirmeden) "Allah'ın sayesinde." derler; bir kötülük erişse, o zaman da: "(Ey Muhammed!) Senin yüzünden böyle oldu!" derler. De ki: Hepsi Allah katındandır. Bu kavmin 'ne'si var ki, neredeyse hiç lâf anlamıyorlar?! **79.** Evet, nâil olduğun her iyilik Allah'tan; başına gelen her kötülük de kendindendir. Biz seni insanlara elçi olarak gönderdik... Şahit olarak Allah yeter (Yahudi onayına ihtiyaç yok)!..

من يطع الرسول فقد أطاع الله ومن تولى فما أرسلناك
عليهم حفيظا ﴿٨٠﴾ ويقولون طاعة فإذا برزوا من
عندك بيت طائفة منهم غير الذي تقول والله يكتب
ما يبيتون فأعرض عنهم وتوكل على الله وكفى بالله وكيلا
﴿٨١﴾ أفلا يتدبرون القرآن ولو كان من عند غير الله لوجدوا
فيه اختلافا كثيرا ﴿٨٢﴾ وإذا جاءهم أمر من الأمن
أو الخوف أذاعوا به ولو ردوه إلى الرسول وإلى أولي
الأمر منهم لعلمه الذين يستنبطونه منهم ولولا فضل
الله عليكم ورحمته لاتبعتم الشيطان إلا قليلا ﴿٨٣﴾
فقاتل في سبيل الله لا تكلف إلا نفسك وحرض المؤمنين
عسى الله أن يكف بأس الذين كفروا والله أشد بأسا
وأشد تنكيلا ﴿٨٤﴾ من يشفع شفاعة حسنة يكن له
نصيب منها ومن يشفع شفاعة سيئة يكن له كفل منها
وكان الله على كل شيء مقيتا ﴿٨٥﴾ وإذا حييتم بتحية فحيوا
بأحسن منها أو ردوها إن الله كان على كل شيء حسيبا ﴿٨٦﴾

80. Resul'üne itaat eden Allah'a itaat etmiş olur. Kim de yüz çevirirse, Biz seni onlara bekçi göndermedik ya! **81.** "Baş üstüne!" diyorlar; ama yanından ayrıldıkları zaman, içlerinden bir grup, geceleyin, sana söylediklerinin hilâfına plânlar kuruyor. Oysa Allah, gece tasarladıklarını yazmakta! Dolayısıyla, sen bunlara aldırış etme; Allah'a güvenip dayan. Vekîl olarak Allah yeter. **82.** Şu Kur'ân üzerinde gereği gibi düşünmezler mi ki; şayet o, Allah'tan başkası tarafından gelseydi, onda çok sayıda çelişki bulurlardı?! **83.** Bunlara güvenlikle ilgili, yahut (topluma) korku salacak bir haber geldiğinde (birer ayaklı gazete misali hemen) onu yayıyorlar. Oysa onu Peygambere veya içlerindeki etkili-yetkili kişilere arz etselerdi, bunların içindeki derin kavrayış sahipleri elbette işin aslını bilirler (ve elbette ona göre bir tedbir alırlar)dı. Allah'ın üzerinizdeki lütuf ve rahmeti olmasaydı, pek azınız müstesna şeytana uymuş gitmiştiniz! **84.** Dolayısıyla, sen Allah yolunda savaşmaya bak; -sen sadece kendinden sorumlusun- ve müminleri savaşa teşvik et; nankörce inkâr edenlerin kahrını belki Allah engeller. Gerek kahrı gerekse ibretlik cezası bakımından Allah çok daha şiddetlidir! **85.** Kim iyi bir işe aracılık ederse, ondan kendisine bir nasip ayrılır. Kim de kötü bir işe aracılık ederse, ona da o kötülükten bir pay ayrılır. Allah her şeyin karşılığını daima tam olarak vermiştir (Mukît). **86.** Size (selâm verilerek) bir dirlik temennisinde bulunulduğunda, siz de ya ondan daha iyisiyle temennide bulunun ya da onu aynen iade edin. Allah her şeyi hesap eder (Hasîb).

87. Allah'tan başka tanrı yoktur. Kıyamet Günü sizi mutlaka bir araya getirecektir; bunda şüphe yoktur. Kim Allah'tan daha doğru sözlü olabilir? **88.** Sizin 'ne'niz var ki; kendi yapıp ettiklerinden dolayı Allah münafıkları baş aşağı etmişken onlar hakkında ikiye ayrılıyorsunuz?! Allah'ın saptırdığı kimselere yol göstermeye mi yelteniyorsunuz?! Allah'ın saptırdığı birine, sen asla yol bulamazsın. **89.** Kendileri nankörce inkâr ettiği gibi, sizin de inkâr edip onlarla aynı seviyeye düşmenizi istiyorlar. O hâlde, Allah yolunda hicret edinceye kadar onlardan birini velî edinmeyin. Kabul etmezlerse, bulduğunuz yerde onları öldürün ve onlardan velî veya yardımcı edinmeyin. **90.** Ancak, kendileri ile aranızda anlaşma bulunan bir topluma sığınanlar ya da sizinle savaşmaktan da, kendi kavimleriyle savaşmaktan da içleri daralarak yanınıza gelenler müstesna... Allah dileseydi, onları başınıza musallat ederdi de onlar da sizinle savaşırdı! Sizden uzak dururlarsa; savaşmayıp, size barış teklif ederlerse, Allah onlara karşı size hiçbir meşru gerekçe vermemiştir. **91.** Yalnız, başka birtakım insanlar da göreceksiniz ki; bunlar hem sizden yana hem de kendi kavimlerinden yana kendilerini güvence altına almak isterler; ama ne zaman bir baskın ve anarşiye çağrılsalar (tarafsız kalmayarak) onun üzerine atlarlar!.. Eğer sizden uzak durmazlar; barış teklif etmez ve (sizden) el çekmezlerse, onları rastladığınız yerde yakalayıp öldürün. Bunlara karşı size apaçık bir yetki verdik.

اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ
وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ حَدِيثًا ﴿٨٧﴾ ۞ فَمَا لَكُمْ فِي الْمُنَافِقِينَ
فِئَتَيْنِ وَاللَّهُ أَرْكَسَهُمْ بِمَا كَسَبُوا ۚ أَتُرِيدُونَ أَنْ تَهْدُوا مَنْ
أَضَلَّ اللَّهُ ۖ وَمَنْ يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَنْ تَجِدَ لَهُ سَبِيلًا ﴿٨٨﴾ وَدُّوا لَوْ
تَكْفُرُونَ كَمَا كَفَرُوا فَتَكُونُونَ سَوَاءً ۖ فَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ أَوْلِيَاءَ
حَتَّىٰ يُهَاجِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ ۚ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ
حَيْثُ وَجَدْتُمُوهُمْ ۖ وَلَا تَتَّخِذُوا مِنْهُمْ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٨٩﴾
إِلَّا الَّذِينَ يَصِلُونَ إِلَىٰ قَوْمٍ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَاقٌ أَوْ جَاءُوكُمْ
حَصِرَتْ صُدُورُهُمْ أَنْ يُقَاتِلُوكُمْ أَوْ يُقَاتِلُوا قَوْمَهُمْ ۚ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَسَلَّطَهُمْ عَلَيْكُمْ فَلَقَاتَلُوكُمْ ۚ فَإِنِ اعْتَزَلُوكُمْ فَلَمْ يُقَاتِلُوكُمْ
وَأَلْقَوْا إِلَيْكُمُ السَّلَمَ فَمَا جَعَلَ اللَّهُ لَكُمْ عَلَيْهِمْ سَبِيلًا ﴿٩٠﴾
سَتَجِدُونَ آخَرِينَ يُرِيدُونَ أَنْ يَأْمَنُوكُمْ وَيَأْمَنُوا قَوْمَهُمْ كُلَّ
مَا رُدُّوا إِلَى الْفِتْنَةِ أُرْكِسُوا فِيهَا ۚ فَإِنْ لَمْ يَعْتَزِلُوكُمْ وَيُلْقُوا إِلَيْكُمُ
السَّلَمَ وَيَكُفُّوا أَيْدِيَهُمْ فَخُذُوهُمْ وَاقْتُلُوهُمْ حَيْثُ
ثَقِفْتُمُوهُمْ ۚ وَأُولَٰئِكُمْ جَعَلْنَا لَكُمْ عَلَيْهِمْ سُلْطَانًا مُبِينًا ﴿٩١﴾

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ أَنْ يَقْتُلَ مُؤْمِنًا إِلَّا خَطَـًٔا وَمَنْ قَتَلَ
مُؤْمِنًا خَطَـًٔا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ إِلَىٰٓ
أَهْلِهِۦٓ إِلَّآ أَنْ يَصَّدَّقُوا۟ فَإِنْ كَانَ مِنْ قَوْمٍ عَدُوٍّ لَكُمْ
وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ وَإِنْ كَانَ
مِنْ قَوْمٍۭ بَيْنَكُمْ وَبَيْنَهُمْ مِيثَـٰقٌ فَدِيَةٌ مُسَلَّمَةٌ
إِلَىٰٓ أَهْلِهِۦ وَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مُؤْمِنَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ
فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ مُتَتَابِعَيْنِ تَوْبَةً مِنَ اللَّهِ وَكَانَ
اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٩٢﴾ وَمَنْ يَقْتُلْ مُؤْمِنًا
مُتَعَمِّدًا فَجَزَآؤُهُۥ جَهَنَّمُ خَـٰلِدًا فِيهَا وَغَضِبَ
اللَّهُ عَلَيْهِ وَلَعَنَهُۥ وَأَعَدَّ لَهُۥ عَذَابًا عَظِيمًا ﴿٩٣﴾ يَـٰٓأَيُّهَا
الَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِذَا ضَرَبْتُمْ فِى سَبِيلِ اللَّهِ فَتَبَيَّنُوا۟ وَلَا تَقُولُوا۟
لِمَنْ أَلْقَىٰٓ إِلَيْكُمُ السَّلَـٰمَ لَسْتَ مُؤْمِنًا تَبْتَغُونَ
عَرَضَ الْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا فَعِنْدَ اللَّهِ مَغَانِمُ كَثِيرَةٌ
كَذَٰلِكَ كُنْتُمْ مِنْ قَبْلُ فَمَنَّ اللَّهُ عَلَيْكُمْ
فَتَبَيَّنُوٓا۟ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٩٤﴾

92. Müminin, 'mümin'i[78] öldürmesi olacak şey değildir; hataen olursa başka... Bir mümini hataen öldürenin; mümin bir kişiyi özgürlüğüne kavuşturması ve (maktulün) ailesine teslim edilecek bir diyet ödemesi gerekir. Kendileri bağışlarlarsa başka... Şayet (öldürülen) size düşman bir toplumdan, fakat kendisi mümin ise (öldürenin) mümin birini özgürlüğüne kavuşturması gerekir; aranızda anlaşma bulunan bir topluluktan ise o zaman, ailesine teslim edilecek bir diyet ödemesi ve mümin birini özgürlüğüne kavuşturması gerekir. (Bu imkânları) bulamayan, iki ay art arda oruç tutar. Allah tarafından öngörülen bir tevbe olarak... Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **93.** Kim de bir mümini kasten öldürürse, onun cezası; ebediyen kalacağı Cehennem'dir; Allah ona gazap etmiş, onu lânetlemiş ve onun için muazzam bir azap hazırlamıştır. **94.** Ey iman edenler! Allah yolunda savaşa çıktığınız zaman, iyice araştırın da size selâm vere(rek barış ilân ede) ne, dünya hayatının geçici menfaatine göz dikerek; "Sen mümin değilsin!" de(yerek katletmeye yelten)meyin Allah katında, daha, çok ganimet var! Daha önce siz de öyleydiniz de Allah size lütfetti (ve Müslüman oldunuz). Onun için, iyice araştırın. Yaptıklarınızdan Allah gerçekten haberdardır.

لَا يَسْتَوِي الْقَاعِدُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ غَيْرُ أُولِي الضَّرَرِ وَالْمُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِهِمْ وَأَنْفُسِهِمْ ۚ فَضَّلَ اللَّهُ الْمُجَاهِدِينَ بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنْفُسِهِمْ عَلَى الْقَاعِدِينَ دَرَجَةً ۚ وَكُلًّا وَعَدَ اللَّهُ الْحُسْنَىٰ ۚ وَفَضَّلَ اللَّهُ
الْمُجَاهِدِينَ عَلَى الْقَاعِدِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٩٥﴾ دَرَجَاتٍ مِنْهُ وَمَغْفِرَةً
وَرَحْمَةً ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿٩٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ تَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ
ظَالِمِي أَنْفُسِهِمْ قَالُوا فِيمَ كُنْتُمْ ۖ قَالُوا كُنَّا مُسْتَضْعَفِينَ فِي الْأَرْضِ ۚ
قَالُوا أَلَمْ تَكُنْ أَرْضُ اللَّهِ وَاسِعَةً فَتُهَاجِرُوا فِيهَا ۚ فَأُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ
جَهَنَّمُ ۖ وَسَاءَتْ مَصِيرًا ﴿٩٧﴾ إِلَّا الْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الرِّجَالِ
وَالنِّسَاءِ وَالْوِلْدَانِ لَا يَسْتَطِيعُونَ حِيلَةً وَلَا يَهْتَدُونَ سَبِيلًا ﴿٩٨﴾
فَأُولَٰئِكَ عَسَى اللَّهُ أَنْ يَعْفُوَ عَنْهُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ عَفُوًّا غَفُورًا ﴿٩٩﴾
۞ وَمَنْ يُهَاجِرْ فِي سَبِيلِ اللَّهِ يَجِدْ فِي الْأَرْضِ مُرَاغَمًا كَثِيرًا وَسَعَةً ۚ
وَمَنْ يَخْرُجْ مِنْ بَيْتِهِ مُهَاجِرًا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ ثُمَّ يُدْرِكْهُ الْمَوْتُ
فَقَدْ وَقَعَ أَجْرُهُ عَلَى اللَّهِ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٠٠﴾ وَإِذَا ضَرَبْتُمْ
فِي الْأَرْضِ فَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَنْ تَقْصُرُوا مِنَ الصَّلَاةِ إِنْ خِفْتُمْ
أَنْ يَفْتِنَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ إِنَّ الْكَافِرِينَ كَانُوا لَكُمْ عَدُوًّا مُبِينًا ﴿١٠١﴾

95. -Engelliler hariç- müminlerden yerlerinde oturup kalanlar ile mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihad edenler bir olmaz. Mallarıyla ve canlarıyla cihad edenleri Allah oturup kalanlara bir derece üstün kılmıştır. Evet, Allah o güzeli (yani Cennet'i) her ikisine de va'detmektedir, ama Allah cihad edenleri oturup kalanların üzerinde muazzam bir mükâfatla üstün kılmıştır; **96.** kendisinden birtakım derecelerle, mağfiret ve rahmetle... Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **97.** Melekler; (hicret etmeyerek) kendilerine zulmederken canlarını aldıkları kimselere; "Siz nerede bulunuyordunuz?" deyince, "Biz yeryüzünde çaresiz birer zavallıydık!" derler. Melekler de; "Allah'ın Arz'ı geniş değil miydi? Hicret etseydiniz ya?!" derler. Sığınakları Cehennem'dir bunların... Ne kötü dönüş yeri! **98.** Ancak çaresiz kalarak bir yol bulamayan zavallı erkek, kadın ve çocuklar müstesna... **99.** Bunları, Allah affedebilir. Allah affedicidir, bağışlayıcıdır (Afüvv, Gafûr). **100.** Kim Allah yolunda hicret ederse, yeryüzünde gidebileceği birçok yer ve bolluk bulur. Kim Allah ve Resulüne hicret etmek amacıyla evinden çıkar da sonra ölüm onu yakalarsa, onun ecrini vermek de Allah'a düşer. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **101.** Yollara düştüğünüz zaman, inkârcı nankörlerin size bir kötülük etmesinden korkarsanız, namazı kısaltmanızda bir sakınca yoktur. Şüphesiz inkârcı nankörler, sizin apaçık düşmanınızdır (sizi öldürmek için fırsat kollamaktadırlar).

وَإِذَا كُنتَ فِيهِمْ فَأَقَمْتَ لَهُمُ الصَّلَوٰةَ فَلْتَقُمْ طَآئِفَةٌ
مِّنْهُم مَّعَكَ وَلْيَأْخُذُوٓا أَسْلِحَتَهُمْ فَإِذَا سَجَدُوا فَلْيَكُونُوا
مِن وَرَآئِكُمْ وَلْتَأْتِ طَآئِفَةٌ أُخْرَىٰ لَمْ يُصَلُّوا
فَلْيُصَلُّوا مَعَكَ وَلْيَأْخُذُوا حِذْرَهُمْ وَأَسْلِحَتَهُمْ وَدَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا لَوْ تَغْفُلُونَ عَنْ أَسْلِحَتِكُمْ وَأَمْتِعَتِكُمْ فَيَمِيلُونَ
عَلَيْكُم مَّيْلَةً وَاحِدَةً وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ إِن كَانَ بِكُمْ
أَذًى مِّن مَّطَرٍ أَوْ كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَن تَضَعُوٓا أَسْلِحَتَكُمْ
وَخُذُوا حِذْرَكُمْ إِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا مُّهِينًا ﴿١٠٢﴾
فَإِذَا قَضَيْتُمُ الصَّلَوٰةَ فَاذْكُرُوا اللَّهَ قِيَٰمًا وَقُعُودًا وَعَلَىٰ
جُنُوبِكُمْ فَإِذَا اطْمَأْنَنتُمْ فَأَقِيمُوا الصَّلَوٰةَ إِنَّ الصَّلَوٰةَ
كَانَتْ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ كِتَٰبًا مَّوْقُوتًا ﴿١٠٣﴾ وَلَا تَهِنُوا
فِي ابْتِغَآءِ الْقَوْمِ إِن تَكُونُوا تَأْلَمُونَ فَإِنَّهُمْ يَأْلَمُونَ كَمَا
تَأْلَمُونَ وَتَرْجُونَ مِنَ اللَّهِ مَا لَا يَرْجُونَ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا
حَكِيمًا ﴿١٠٤﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ الْكِتَٰبَ بِالْحَقِّ لِتَحْكُمَ بَيْنَ
النَّاسِ بِمَآ أَرَىٰكَ اللَّهُ وَلَا تَكُن لِّلْخَآئِنِينَ خَصِيمًا ﴿١٠٥﴾

102. (Resulüm! Böyle bir tehlike hengâmında) sen de içlerinde olup onlara namaz kıldırdığın zaman, onlardan bir grup -silâhlarını kuşanmış olarak- seninle beraber namaza dursun (diğer grup da düşmanın karşısında konuşlansın).- Secdeye vardıklarında arkanızda bulunsunlar (ki, diğer grup onları düşmandan koruyabilsin). Namaz kılmayan diğer grup gelsin, onlar da seninle beraber namaz kılsın. Tedbirli olsunlar; silahlarını yanlarına alsınlar. Çünkü inkârcı nankörler, siz silahınızdan ve eşyanızdan gafil olun da üzerinize ansızın çullansınlar isterler. Yağmurun sıkıntı vermesi ya da hasta olmanız durumunda, silahlarınızı bırakmanızda sakınca yoktur. Fakat yine de tedbirinizi alın. Allah gerçekten alçaltıcı bir azap hazırlamıştır inkârcı nankörlere! **103.** Namazı tamamladığınızda; gerek ayakta iken, gerek otururken, gerekse yanlarınız üstüne yatarken Allah'ı anın. (Düşman korkusu sona erip) tamamen rahatladığınızda, namazı dosdoğru kılın. Şüphesiz namaz, müminler üzerine vakitleri belli bir farzdır. **104.** (Savaş bitti diye) o kavmi takipte gevşek davranmayın. Siz acı çekiyorsanız, onlar da sizin gibi acı çekiyorlar. Oysa siz Allah'tan, onların ummadığı şeyler umuyorsunuz. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **105.** Biz sana kitabı şüphesiz gerçek olarak indirdik ki; insanlar arasında, Allah'ın sana gösterdiğiyle hükmedesin. Hainlerin avukatı olma →

وَٱسْتَغْفِرِ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿١٠٦﴾ وَلَا تُجَٰدِلْ
عَنِ ٱلَّذِينَ يَخْتَانُونَ أَنفُسَهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ مَن كَانَ
خَوَّانًا أَثِيمًا ﴿١٠٧﴾ يَسْتَخْفُونَ مِنَ ٱلنَّاسِ وَلَا يَسْتَخْفُونَ
مِنَ ٱللَّهِ وَهُوَ مَعَهُمْ إِذْ يُبَيِّتُونَ مَا لَا يَرْضَىٰ مِنَ ٱلْقَوْلِ وَكَانَ
ٱللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطًا ﴿١٠٨﴾ هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ جَٰدَلْتُمْ
عَنْهُمْ فِي ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا فَمَن يُجَٰدِلُ ٱللَّهَ عَنْهُمْ يَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ أَم مَّن يَكُونُ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿١٠٩﴾ وَمَن يَعْمَلْ
سُوٓءًا أَوْ يَظْلِمْ نَفْسَهُۥ ثُمَّ يَسْتَغْفِرِ ٱللَّهَ يَجِدِ ٱللَّهَ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿١١٠﴾ وَمَن يَكْسِبْ إِثْمًا فَإِنَّمَا يَكْسِبُهُۥ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ
وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١١١﴾ وَمَن يَكْسِبْ خَطِيٓـَٔةً أَوْ إِثْمًا
ثُمَّ يَرْمِ بِهِۦ بَرِيٓـًٔا فَقَدِ ٱحْتَمَلَ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿١١٢﴾ وَلَوْلَا
فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكَ وَرَحْمَتُهُۥ لَهَمَّت طَّآئِفَةٌ مِّنْهُمْ أَن
يُضِلُّوكَ وَمَا يُضِلُّونَ إِلَّآ أَنفُسَهُمْ وَمَا يَضُرُّونَكَ مِن
شَيْءٍ وَأَنزَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحِكْمَةَ وَعَلَّمَكَ
مَا لَمْ تَكُن تَعْلَمُ وَكَانَ فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكَ عَظِيمًا ﴿١١٣﴾

106. ve seni bağışlaması için Allah'a dua et. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **107.** (İslâm toplumunun fertleri olarak) kendi insanlarına hainlik eden kimseleri savunma. Allah günahkâr hainleri sevmez. **108.** İnsanlardan gizlemeye çalışırlar, ama Allah'tan gizlemek istemezler. Oysa O'nun razı olmayacağı sözü geceleyin tasarlarlarken O onların yanındaydı. Onların yaptıklarını Allah kuşatmaktadır (Muhît). **109.** Siz öyle kimselersiniz ki; dünya hayatında bunları savunuyorsunuz da, peki, Kıyamet Günü onları kim savunacak ya da onlara kim vekil olacak Allah'a karşı?! **110.** Kim bir kötülük işler veya kendine zulmeder de sonra bağışlanmak için Allah'a dua ederse, Allah'ı bağışlayıcı, merhametli (Gafûr, Rahîm) bulur. **111.** Kim bir günah işlerse, onu tamamen kendi aleyhine kazanmış olur. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **112.** Kim de kasıtlı veya kasıtsız bir yanlış[79] yapar da sonra onu suçsuz birinin üstüne atarsa, iftira (cezası) ve aşikâr bir günah yüklenmiş olur. **113.** (Resûlüm!) Allah'ın senin üzerindeki lütuf ve merhameti olmasaydı, onlardan bir grup seni saptırmayı kafaya koymuştu. Oysa onlar, sadece kendilerini saptırırlar; sana herhangi bir zarar veremezler. Allah sana kitabı ve hikmeti indirmiş, bilmediklerini sana öğretmiştir. Allah'ın senin üzerindeki lütfu çok büyüktür.

۞ لَا خَيْرَ فِي كَثِيرٍ مِنْ نَجْوَاهُمْ إِلَّا مَنْ أَمَرَ بِصَدَقَةٍ
أَوْ مَعْرُوفٍ أَوْ إِصْلَاحٍ بَيْنَ النَّاسِ ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ
ابْتِغَاءَ مَرْضَاتِ اللَّهِ فَسَوْفَ نُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١١٤﴾ وَمَنْ
يُشَاقِقِ الرَّسُولَ مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُ الْهُدَىٰ وَيَتَّبِعْ غَيْرَ
سَبِيلِ الْمُؤْمِنِينَ نُوَلِّهِ مَا تَوَلَّىٰ وَنُصْلِهِ جَهَنَّمَ ۖ وَسَاءَتْ
مَصِيرًا ﴿١١٥﴾ إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ
ذَٰلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ ۚ وَمَنْ يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا بَعِيدًا
﴿١١٦﴾ إِنْ يَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ إِلَّا إِنَاثًا وَإِنْ يَدْعُونَ
إِلَّا شَيْطَانًا مَرِيدًا ﴿١١٧﴾ لَعَنَهُ اللَّهُ ۘ وَقَالَ لَأَتَّخِذَنَّ
مِنْ عِبَادِكَ نَصِيبًا مَفْرُوضًا ﴿١١٨﴾ وَلَأُضِلَّنَّهُمْ وَلَأُمَنِّيَنَّهُمْ
وَلَآمُرَنَّهُمْ فَلَيُبَتِّكُنَّ آذَانَ الْأَنْعَامِ وَلَآمُرَنَّهُمْ
فَلَيُغَيِّرُنَّ خَلْقَ اللَّهِ ۚ وَمَنْ يَتَّخِذِ الشَّيْطَانَ وَلِيًّا
مِنْ دُونِ اللَّهِ فَقَدْ خَسِرَ خُسْرَانًا مُبِينًا ﴿١١٩﴾
يَعِدُهُمْ وَيُمَنِّيهِمْ ۖ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا غُرُورًا ﴿١٢٠﴾
أُولَٰئِكَ مَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ وَلَا يَجِدُونَ عَنْهَا مَحِيصًا ﴿١٢١﴾

114. Bunların fısıldaşmalarının çoğunda hayır yoktur. Ancak sadaka, mâruf ya da insanların arasını düzeltme emri veren müstesna... Ki her kim Allah rızası için böyle yaparsa, ona büyük bir ecir vereceğiz. **115.** Kim de doğru yol kendisine apaçık belli olduktan sonra, müminlerin yolundan başkasına uyarak Peygamberle cepheleşirse, onu o yöneldiği tarafa yönlendirip Cehennem'e sokarız... Ne kötü dönüş yeri! **116.** Şüphesiz, Allah kendisine ortak koşulmasını bağışlamaz. Bunun dûnundaki günahları ise dilediğine bağışlar. Allah'a şirk koşan derin bir dalâlete düşmüş olur. **117.** O'ndan başka bir de dişilere (yani, uydurdukları tanrıçalara) tapıyorlar. Ama aslında, inatçı bir şeytandan başkasına tapmıyorlar. **118.** Allah onu lânetlemişti de o (büyük bir küstahlıkla Allah'a) şöyle demişti: "Şurası muhakkak ki, Senin kullarından belli bir pay alacağım!" **119.** "Onları mutlaka saptıracağım, kuruntulara boğup aldatacağım; onlara emredeceğim ve davarların kulaklarını yaracaklar; onlara emredeceğim ve Allah'ın yaratışını değiştirecekler!" (Nitekim Kur'ân'ın ilk muhatapları olan müşrikler bunların tamamını yapmaktadır!) Öyleyse, kim Allah'ı bırakıp da şeytanı velî edinirse, gerçekten açık bir kayba uğramıştır. **120.** O onlara sadece va'dediyor ve kuruntu veriyor... Onlara, aldatmaktan başka bir amaçla va'detmiyor o şeytan! **121.** Sığınakları Cehennem'dir bunların... Ondan kaçacak bir delik de bulamayacaklardır.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحَٰتِ سَنُدْخِلُهُمْ
جَنَّٰتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا وَعْدَ
اللَّهِ حَقًّا وَمَنْ أَصْدَقُ مِنَ اللَّهِ قِيلًا ﴿١٢٢﴾ لَّيْسَ بِأَمَانِيِّكُمْ
وَلَا أَمَانِيِّ أَهْلِ الْكِتَٰبِ مَن يَعْمَلْ سُوٓءًا يُجْزَ بِهِۦ
وَلَا يَجِدْ لَهُۥ مِن دُونِ اللَّهِ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿١٢٣﴾ وَمَن
يَعْمَلْ مِنَ الصَّٰلِحَٰتِ مِن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُولَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ الْجَنَّةَ وَلَا يُظْلَمُونَ نَقِيرًا ﴿١٢٤﴾ وَمَنْ
أَحْسَنُ دِينًا مِّمَّنْ أَسْلَمَ وَجْهَهُۥ لِلَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ وَاتَّبَعَ
مِلَّةَ إِبْرَٰهِيمَ حَنِيفًا وَاتَّخَذَ اللَّهُ إِبْرَٰهِيمَ خَلِيلًا ﴿١٢٥﴾ وَلِلَّهِ مَا
فِي السَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ
مُّحِيطًا ﴿١٢٦﴾ وَيَسْتَفْتُونَكَ فِي النِّسَآءِ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ
فِيهِنَّ وَمَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فِي الْكِتَٰبِ فِي يَتَٰمَى النِّسَآءِ
الَّٰتِي لَا تُؤْتُونَهُنَّ مَا كُتِبَ لَهُنَّ وَتَرْغَبُونَ أَن تَنكِحُوهُنَّ
وَالْمُسْتَضْعَفِينَ مِنَ الْوِلْدَٰنِ وَأَن تَقُومُوا لِلْيَتَٰمَىٰ
بِالْقِسْطِ وَمَا تَفْعَلُوا مِنْ خَيْرٍ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِهِۦ عَلِيمًا ﴿١٢٧﴾

122. İman edip salih amel işleyenleri ise altından ırmakların aktığı, ebediyen kalacakları cennetlere sokacağız. Allah'ın gerçek bir va'di olarak... Kim Allah'tan daha doğru sözlü olabilir? **123.** (Ey Müslümanlar!) Bu iş (yani ebedî saadet) ne sizin kuruntunuzla ne de Ehl-i Kitab'ın kuruntusuyladır. Kim bir kötülük yaparsa onunla cezalandırılır ve Allah dışında kendisine velî de bulamaz yardımcı da... **124.** Erkek olsun kadın olsun her kim mümin olarak salih amellerden işlerse, bunlar Cennet'e girer; kendilerine zerre kadar haksızlık edilmez. **125.** Kim, kendisini en güzel biçimde Allah'a teslim edip de İbrahim'in dinine uymuş olan birinden daha güzel bir dine[80] sahip olabilir? Ki Allah İbrahim'i 'dost' edinmiştir. **126.** Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah her şeyi kuşatmaktadır (Muhît). **127.** Kadınlar hakkında senden çözüm istiyorlar. De ki: Allah onlar hakkındaki hükmünü; 'Nikâhlamayı arzuladığınız için, onlara takdir edilen (miras)ı kendilerine vermediğiniz yetim kızlar ve zavallı çocuklar hakkında adaleti dürüstçe yerine getirmeniz gerektiği'ne ilişkin olarak size bu sûre(nin girişin)de* okunanlarla açıklamış bulunuyor. Hayır nâmına ne yaparsanız, Allah onu kesinlikle bilir.

---

* 'Kitab' cins isimdir; Arap dilinde, tek bir âyete de, bir sûreye de, Kur'ân'ın tamamına da kitab denilebilir. Ayrıca bkz. Bakara: 2'nin ilk dipnotu.

وَإِنِ امْرَأَةٌ خَافَتْ مِنْ بَعْلِهَا نُشُوزًا أَوْ إِعْرَاضًا فَلَا جُنَاحَ
عَلَيْهِمَا أَنْ يُصْلِحَا بَيْنَهُمَا صُلْحًا وَالصُّلْحُ خَيْرٌ وَأُحْضِرَتِ
الْأَنْفُسُ الشُّحَّ وَإِنْ تُحْسِنُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿١٢٨﴾ وَلَنْ تَسْتَطِيعُوا أَنْ تَعْدِلُوا
بَيْنَ النِّسَاءِ وَلَوْ حَرَصْتُمْ فَلَا تَمِيلُوا كُلَّ الْمَيْلِ
فَتَذَرُوهَا كَالْمُعَلَّقَةِ وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ
كَانَ غَفُورًا رَحِيمًا ﴿١٢٩﴾ وَإِنْ يَتَفَرَّقَا يُغْنِ اللَّهُ كُلًّا
مِنْ سَعَتِهِ وَكَانَ اللَّهُ وَاسِعًا حَكِيمًا ﴿١٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي
السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ
مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنِ اتَّقُوا اللَّهَ وَإِنْ تَكْفُرُوا فَإِنَّ لِلَّهِ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ غَنِيًّا حَمِيدًا ﴿١٣١﴾
وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿١٣٢﴾
إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ أَيُّهَا النَّاسُ وَيَأْتِ بِآخَرِينَ وَكَانَ
اللَّهُ عَلَىٰ ذَٰلِكَ قَدِيرًا ﴿١٣٣﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ ثَوَابَ الدُّنْيَا فَعِنْدَ
اللَّهِ ثَوَابُ الدُّنْيَا وَالْآخِرَةِ وَكَانَ اللَّهُ سَمِيعًا بَصِيرًا ﴿١٣٤﴾

128. Şayet bir kadın; kocasının bir başkasına gönül verdiğinden ya da yüz çevirdiğinden endişe ederse, (kadının, eşi üzerindeki bazı haklarından feragat etmesi suretiyle) ikisinin; aralarında bir anlaşma yaparak sulh olmalarında her ikisi için de sakınca yoktur. Sulh daima iyidir; çünkü nefisler kıskançlık eğilimindedir. (Her kadın kumayı kaldıramaz!) Sakınıp iyi geçinirseniz (ne âla! Yoksa), yaptıklarınızdan Allah haberdardır! **129.** Aslında, ne kadar isterseniz isteyin, kadınlar arasında âdilane hareket edemezsiniz. Hiç olmazsa, bir tarafa tamamen meyledip de ötekini askıdaymış gibi bırakmayın! Eğer sakınıp sulh olursanız, Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **130.** Ayrılırlarsa da (dünyanın sonu değildir, çünkü) Allah her birini nimetinin genişliği ile zenginleştirir. Allah; (lütfuyla, varlığıyla; kısaca her şeyi ile) geniştir, 'mutlak hikmet sahibi'dir (Vâsi', Hakîm). **131.** Çünkü göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Gerçek şu ki; Biz senden önce kitap verilenlere de size de hep "Allah'tan sakının!" diye emretmişizdir. Nankörce inkâr ederseniz, şüphesiz göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur; 'bizatihi hamde lâyık'tır (Ganî, Hamîd). **132.** Evet, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Vekîl olarak da Allah yeter. **133.** Ey insanlar! O, dilerse sizi götürüp başkalarını getirir. Allah, buna kadirdir. **134.** Kim dünya mükâfatını isterse, (bilsin ki) dünya mükâfatı da Âhiret mükâfatı da Allah'ın katındadır. Allah işitir, görür (Semî', Basîr).

يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كُونُوا قَوَّام۪ينَ بِالْقِسْطِ شُهَدَٓاءَ لِلّٰهِ
وَلَوْ عَلٰٓى اَنْفُسِكُمْ اَوِ الْوَالِدَيْنِ وَالْاَقْرَب۪ينَۚ اِنْ يَكُنْ غَنِيًّا
اَوْ فَق۪يرًا فَاللّٰهُ اَوْلٰى بِهِمَا فَلَا تَتَّبِعُوا الْهَوٰٓى اَنْ تَعْدِلُواۚ وَاِنْ
تَلْوُٓا اَوْ تُعْرِضُوا فَاِنَّ اللّٰهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَب۪يرًا ﴿١٣٥﴾ يَٓا اَيُّهَا
الَّذ۪ينَ اٰمَنُٓوا اٰمِنُوا بِاللّٰهِ وَرَسُولِه۪ وَالْكِتَابِ الَّذ۪ي نَزَّلَ
عَلٰى رَسُولِه۪ وَالْكِتَابِ الَّذ۪ٓي اَنْزَلَ مِنْ قَبْلُۜ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِاللّٰهِ وَمَلٰٓئِكَتِه۪ وَكُتُبِه۪ وَرُسُلِه۪ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ فَقَدْ ضَلَّ
ضَلَالًا بَع۪يدًا ﴿١٣٦﴾ اِنَّ الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ اٰمَنُوا
ثُمَّ كَفَرُوا ثُمَّ ازْدَادُوا كُفْرًا لَمْ يَكُنِ اللّٰهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا لِيَهْدِيَهُمْ
سَب۪يلًا ﴿١٣٧﴾ بَشِّرِ الْمُنَافِق۪ينَ بِاَنَّ لَهُمْ عَذَابًا اَل۪يمًا ﴿١٣٨﴾ اَلَّذ۪ينَ
يَتَّخِذُونَ الْكَافِر۪ينَ اَوْلِيَٓاءَ مِنْ دُونِ الْمُؤْمِن۪ينَۜ اَيَبْتَغُونَ
عِنْدَهُمُ الْعِزَّةَ فَاِنَّ الْعِزَّةَ لِلّٰهِ جَم۪يعًا ﴿١٣٩﴾ وَقَدْ نَزَّلَ عَلَيْكُمْ فِي
الْكِتَابِ اَنْ اِذَا سَمِعْتُمْ اٰيَاتِ اللّٰهِ يُكْفَرُ بِهَا وَيُسْتَهْزَاُ بِهَا فَلَا
تَقْعُدُوا مَعَهُمْ حَتّٰى يَخُوضُوا ف۪ي حَد۪يثٍ غَيْرِه۪ۘ اِنَّكُمْ اِذًا مِثْلُهُمْ
اِنَّ اللّٰهَ جَامِعُ الْمُنَافِق۪ينَ وَالْكَافِر۪ينَ ف۪ي جَهَنَّمَ جَم۪يعًا ﴿١٤٠﴾

135. Ey iman edenler! Bizzat kendinizin, anababanızın veya akrabanızın aleyhine de olsa -bunlar zengin de olsalar fakir de olsalar- sadece adaleti esas alan ‘Allah şahitleri’ olun. -Çünkü Allah bu ikisine (yani, fakirlere ve zenginlere) sizden daha yakındır (onları O korur).- Duygularınıza kapılıp da adaletten ayrılmayın. Eğer (şahitlik ederken) dilinizi eğip büker ya da (şahitlik etmekten) kaçınırsanız, yaptıklarınızdan Allah haberdardır! **136.** Ey iman edenler! Allah ve Resulüne; O’nun, Resulüne indirmekte olduğu kitaba ve daha önce indirdiği kitaplara iman edin. Kim Allah’ı, meleklerini, kitaplarını, peygamberlerini ve ‘Son Gün’ü inkâr ederse, şüphesiz derin bir dalâlete düşmüştür. **137.** İman edip sonra inkâr eden, sonra tekrar iman edip yine inkâr eden, sonra da inkârları iyice pekişmiş olan kimseleri Allah ne bağışlar ne de doğru yola getirir. **138.** Münafıklara; kendileri için can yakıcı bir azap bulunduğunu müjdele! **139.** Onlar ki; müminleri bırakıp inkârcı nankörleri velî edinirler... İzzeti (yani, şan şeref ve gücü) bunların yanında mı arıyor bunlar?! Doğrusu izzet, tamamen Allah’ındır. **140.** O size; “Allah’ın âyetlerinin inkâr edildiğini ve onlarla alay edildiğini işittiğinizde, başka bir konuya geçinceye kadar onların yanında oturmayın, yoksa onlar gibi olursunuz!” gerçeğini bu kitapta* indirmişti. Allah bütün münafıkları ve inkârcı nankörleri mutlaka Cehennem’de toplayacaktır.

* Bkz. En’âm: 68.

ٱلَّذِينَ يَتَرَبَّصُونَ بِكُمْ فَإِن كَانَ لَكُمْ فَتْحٌ مِّنَ ٱللَّهِ قَالُوٓا۟ أَلَمْ
نَكُن مَّعَكُمْ وَإِن كَانَ لِلْكَٰفِرِينَ نَصِيبٌ قَالُوٓا۟ أَلَمْ نَسْتَحْوِذْ
عَلَيْكُمْ وَنَمْنَعْكُم مِّنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۚ فَٱللَّهُ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ يَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ وَلَن يَجْعَلَ ٱللَّهُ لِلْكَٰفِرِينَ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ سَبِيلًا ﴿١٤١﴾
إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ يُخَٰدِعُونَ ٱللَّهَ وَهُوَ خَٰدِعُهُمْ وَإِذَا قَامُوٓا۟ إِلَى
ٱلصَّلَوٰةِ قَامُوا۟ كُسَالَىٰ يُرَآءُونَ ٱلنَّاسَ وَلَا يَذْكُرُونَ ٱللَّهَ إِلَّا
قَلِيلًا ﴿١٤٢﴾ مُّذَبْذَبِينَ بَيْنَ ذَٰلِكَ لَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ وَلَآ إِلَىٰ هَٰٓؤُلَآءِ ۚ
وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ سَبِيلًا ﴿١٤٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
لَا تَتَّخِذُوا۟ ٱلْكَٰفِرِينَ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۚ أَتُرِيدُونَ
أَن تَجْعَلُوا۟ لِلَّهِ عَلَيْكُمْ سُلْطَٰنًا مُّبِينًا ﴿١٤٤﴾ إِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ
فِى ٱلدَّرْكِ ٱلْأَسْفَلِ مِنَ ٱلنَّارِ وَلَن تَجِدَ لَهُمْ نَصِيرًا ﴿١٤٥﴾
إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ وَأَصْلَحُوا۟ وَٱعْتَصَمُوا۟ بِٱللَّهِ وَأَخْلَصُوا۟
دِينَهُمْ لِلَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ۖ وَسَوْفَ يُؤْتِ ٱللَّهُ
ٱلْمُؤْمِنِينَ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٤٦﴾ مَّا يَفْعَلُ ٱللَّهُ بِعَذَابِكُمْ
إِن شَكَرْتُمْ وَءَامَنتُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ شَاكِرًا عَلِيمًا ﴿١٤٧﴾

141. Onlar ki; sizi gözetleyip dururlar: Allah tarafından size bir fetih müyesser olduğunda, "Biz sizinle beraber değil miydik?" derler; (zaferden) inkârcı nankörlere bir pay düşerse, onlara da; "Biz sizi ele geçiremez miydik?! Sizi müminlerden biz korumadık mı?!" derler. Kıyamet Günü aranızda Allah hâkimlik edecektir! Allah, müminlerin aleyhine inkârcı nankörlere asla fırsat vermeyecektir. **142.** Şüphesiz münafıklar Allah'ı aldatmak isterler; aslında O onları aldatmakta (oyunlarını başlarına geçirmekte)dir. Namaza kalktıklarında tembel tembel kalkarlar. Hem de insanlara gösteriş[81] yaparak... Allah'ı pek az anarak... **143.** Onlara da bunlara da iltihâk etmeksizin; ikisi arasında bocalayarak... Allah'ın saptırdığı kimseye sen yol bulamazsın. **144.** Ey iman edenler! Müminleri bırakıp da inkârcı nankörleri velî edinmeyin. Kendi aleyhinize Allah'a apaçık bir kanıt mı vermek istiyorsunuz?! **145.** Şüphesiz münafıklar Ateş'in en alt tabakasındadırlar... Asla bir yardımcı da bulamayacaksın onlar için! **146.** Dönüş yaparak durumlarını düzeltenler, Allah'a sımsıkı sarılanlar ve (ihlâs ve tevhit ile) dinlerini Allah'a has kılanlar müstesna... Bunlar, müminlerle beraberdirler. Allah da müminlere büyük bir mükâfat verecektir. **147.** Siz şükredip iman ettiğiniz takdirde, Allah size neden azap etsin ki? Allah iyiliği karşılıksız bırakmaz; 'mutlak ilim sahibi'dir (Şâkir, Alîm).

لا يحب الله الجهر بالسوء من القول إلا من ظلم وكان
الله سميعا عليما ﴿١٤٨﴾ إن تبدوا خيرا أو تخفوه أو تعفوا عن
سوء فإن الله كان عفوا قديرا ﴿١٤٩﴾ إن الذين يكفرون
بالله ورسله ويريدون أن يفرقوا بين الله ورسله
ويقولون نؤمن ببعض ونكفر ببعض ويريدون
أن يتخذوا بين ذلك سبيلا ﴿١٥٠﴾ أولئك هم الكافرون
حقا وأعتدنا للكافرين عذابا مهينا ﴿١٥١﴾ والذين آمنوا
بالله ورسله ولم يفرقوا بين أحد منهم أولئك سوف
يؤتيهم أجورهم وكان الله غفورا رحيما ﴿١٥٢﴾ يسألك
أهل الكتاب أن تنزل عليهم كتابا من السماء فقد سألوا
موسى أكبر من ذلك فقالوا أرنا الله جهرة فأخذتهم
الصاعقة بظلمهم ثم اتخذوا العجل من بعد ما جاءتهم
البينات فعفونا عن ذلك وآتينا موسى سلطانا مبينا ﴿١٥٣﴾
ورفعنا فوقهم الطور بميثاقهم وقلنا لهم ادخلوا الباب سجدا
وقلنا لهم لا تعدوا في السبت وأخذنا منهم ميثاقا غليظا ﴿١٥٤﴾

148. Allah; çirkin sözün alenen söylenmesini sevmez; -haksızlığa uğrayanlarınki hariç...- Allah işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **149.** Bir hayrı açıkça ya da gizlice yapsanız yahut bir fenalığı affetseniz, Allah gerçekten affedicidir, kudretlidir (Afüvv, Kadîr). **150.** Allah ve resullerini nankörce inkâr edenler, "Bir kısmına iman ediyoruz, ama bir kısmını inkâr ediyoruz!" diyenler, Allah ile resullerinin arasını ayırmak isteyenler ve bu ikisinin arasında (münafıkça) bir yol tutmak isteyenler; **151.** bunlardır işte, gerçek inkârcılar, asıl nankörler... ki alçaltıcı bir azap hazırlamışızdır Biz, inkârcı nankörlere... **152.** Buna karşılık, Allah ve resullerine iman edip onlardan hiçbirini diğerinden ayırmayanlar; bunlara da Allah mükâfatlarını ileride verecektir. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **153.** Ehl-i Kitap; senin, gökyüzünden üzerlerine bir kitap indirmeni istiyor... Musa'dan bundan daha büyüğünü istemiş ve "Bize Allah'ı açıkça göster!" demişlerdi... Ama zulümlerinden dolayı kendilerini yıldırım çarpmıştı. Kendilerine açık deliller geldikten sonra da tutup o buzağıya taptılar! Fakat sonuçta Biz bunu affettik; Musa'ya da apaçık bir güçlü kanıt verdik. **154.** Verdikleri söz(e riayet etmemeleri) sebebiyle Tûr'u üzerlerine kaldırdık. Ve onlara; "Kapıdan secde ederek girin" dedik; yine onlara; "Cumartesi konusunda aşırı gitmeyin" dedik ve onlardan ağır bir söz aldık.

فَبِمَا نَقْضِهِم مِّيثَٰقَهُمْ وَكُفْرِهِم بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ وَقَتْلِهِمُ ٱلْأَنۢبِيَآءَ
بِغَيْرِ حَقٍّ وَقَوْلِهِمْ قُلُوبُنَا غُلْفٌۢ ۚ بَلْ طَبَعَ ٱللَّهُ عَلَيْهَا بِكُفْرِهِمْ
فَلَا يُؤْمِنُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥٥﴾ وَبِكُفْرِهِمْ وَقَوْلِهِمْ عَلَىٰ مَرْيَمَ
بُهْتَٰنًا عَظِيمًا ﴿١٥٦﴾ وَقَوْلِهِمْ إِنَّا قَتَلْنَا ٱلْمَسِيحَ عِيسَى ٱبْنَ مَرْيَمَ
رَسُولَ ٱللَّهِ وَمَا قَتَلُوهُ وَمَا صَلَبُوهُ وَلَٰكِن شُبِّهَ لَهُمْ ۚ وَإِنَّ ٱلَّذِينَ
ٱخْتَلَفُوا۟ فِيهِ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ ۚ مَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ إِلَّا ٱتِّبَاعَ ٱلظَّنِّ ۚ
وَمَا قَتَلُوهُ يَقِينًۢا ﴿١٥٧﴾ بَل رَّفَعَهُ ٱللَّهُ إِلَيْهِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
﴿١٥٨﴾ وَإِن مِّنْ أَهْلِ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا لَيُؤْمِنَنَّ بِهِۦ قَبْلَ مَوْتِهِۦ ۖ وَيَوْمَ
ٱلْقِيَٰمَةِ يَكُونُ عَلَيْهِمْ شَهِيدًا ﴿١٥٩﴾ فَبِظُلْمٍ مِّنَ ٱلَّذِينَ هَادُوا۟
حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ طَيِّبَٰتٍ أُحِلَّتْ لَهُمْ وَبِصَدِّهِمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ
كَثِيرًا ﴿١٦٠﴾ وَأَخْذِهِمُ ٱلرِّبَوٰا۟ وَقَدْ نُهُوا۟ عَنْهُ وَأَكْلِهِمْ أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ
بِٱلْبَٰطِلِ ۚ وَأَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦١﴾ لَّٰكِنِ
ٱلرَّٰسِخُونَ فِى ٱلْعِلْمِ مِنْهُمْ وَٱلْمُؤْمِنُونَ يُؤْمِنُونَ بِمَآ أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَآ
أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ ۚ وَٱلْمُقِيمِينَ ٱلصَّلَوٰةَ ۚ وَٱلْمُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ
وَٱلْمُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ أُو۟لَٰٓئِكَ سَنُؤْتِيهِمْ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٦٢﴾

155. İşte; sözlerini tutmamaları, Allah'ın âyetlerini nankörce inkâr etmeleri, peygamberlerini haksız yere öldürmeleri, "Kalplerimiz perdeli!" demeleri yüzünden... -ki aksine, Allah onların kalplerini kendi inkârları yüzünden mühürlemiştir; onun için, birazı hariç, iman etmezler.- **156.** Evet, inkâr etmeleri ve Meryem'e attıkları büyük iftira yüzünden... **157.** Özellikle de; "Mesih'i (!), Allah'ın elçisi (!) Meryemoğlu İsa'yı gerçekten biz öldürdük!" demeleri yüzünden (lânetlendiler). Oysa onu ne öldürmüş ne de haça germişlerdi... Ancak, onlara öyle gösterildi. Bu hususta anlaşmazlığa düşenler, ondan yana tam bir şüphe içindedirler; sadece zanna dayanmaktadırlar; onu yakînen öldürmüş değildirler.[82] **158.** Aksine Allah, onu kendi katına yükseltmiştir. Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **159.** Ehl-i Kitap'tan hiç kimse yoktur ki, ölmeden önce buna iman edecek olmasın. Kıyamet Günü o da aleyhlerinde şahit olacaktır.* **160.** Yine, zulmetmeleri ve (insanları) Allah yolundan döndürmeleri yüzünden, kendilerine helâl kılınmış tertemiz şeyleri Yahudilere yasakladık. **161.** Bir de kendilerine yasaklandığı hâlde o faizi almaları; insanların mallarını haksız yere yemeleri yüzünden... can yakıcı bir azap hazırladık içlerindeki inkârcı nankörlere! **162.** Fakat içlerindeki; ilimde derinleşmiş olanlar, sana indirilen kitaba da senden önce indirilmiş olanlara da iman eden müminler; özellikle, sözde değil özde; gerçek dindarlar ve benliklerini arındırmak için verenler, Allah'a ve 'Son Gün'e iman edenler; işte bunlara yakında muazzam bir mükâfat vereceğiz.

---

* İsa Mesih'in Kıyamet Günü edeceği şahitlik için bkz. Mâide: 116-120.

إِنَّا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ كَمَا أَوْحَيْنَا إِلَىٰ نُوحٍ وَالنَّبِيِّينَ مِنْ بَعْدِهِ
وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ إِبْرَاهِيمَ وَإِسْمَاعِيلَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ
وَالْأَسْبَاطِ وَعِيسَىٰ وَأَيُّوبَ وَيُونُسَ وَهَارُونَ وَسُلَيْمَانَ
وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ﴿١٦٣﴾ وَرُسُلًا قَدْ قَصَصْنَاهُمْ عَلَيْكَ
مِنْ قَبْلُ وَرُسُلًا لَمْ نَقْصُصْهُمْ عَلَيْكَ وَكَلَّمَ اللَّهُ مُوسَىٰ
تَكْلِيمًا ﴿١٦٤﴾ رُسُلًا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ لِئَلَّا يَكُونَ
لِلنَّاسِ عَلَى اللَّهِ حُجَّةٌ بَعْدَ الرُّسُلِ وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا
﴿١٦٥﴾ لَٰكِنِ اللَّهُ يَشْهَدُ بِمَا أَنْزَلَ إِلَيْكَ أَنْزَلَهُ بِعِلْمِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ يَشْهَدُونَ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿١٦٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ
كَفَرُوا وَصَدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ قَدْ ضَلُّوا ضَلَالًا بَعِيدًا
﴿١٦٧﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا وَظَلَمُوا لَمْ يَكُنِ اللَّهُ لِيَغْفِرَ لَهُمْ وَلَا
لِيَهْدِيَهُمْ طَرِيقًا ﴿١٦٨﴾ إِلَّا طَرِيقَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿١٦٩﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمُ
الرَّسُولُ بِالْحَقِّ مِنْ رَبِّكُمْ فَآمِنُوا خَيْرًا لَكُمْ وَإِنْ تَكْفُرُوا
فَإِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَكَانَ اللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١٧٠﴾

163. (Peygamber olmak için, gökyüzünden kitap getirmek gerekmiyor. Çünkü Allah elçi seçtiği kullarına 'vahy'eder..*) Tıpkı, Nuh'a ve ondan sonra gelen peygamberlere; İbrahim'e, İsmail'e, İshak'a, Yakub'a ve torunlarına, İsa'ya, Eyyûb'a, Yunus'a, Harun'a ve Süleyman'a vahyettiğimiz gibi, şüphesiz sana da vahyetmekteyiz... ki Davud'a da Zebur[83] vermiştik. **164.** Daha önce sana anlatmış olduğumuz resullerle, sana anlatmadığımız resullere de (vahyettiğimiz gibi)... ki Allah Musa ile basbayağı konuşmuştu. **165.** Müjdeleyici ve uyarıcı resullere de (vahyetmiştik)... ki, bu elçilerden sonra insanların Allah'a karşı mazeretleri kalmasın. Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **166.** (İnsanlar inkâr ediyor) ama Allah; 'sana indirdiklerini ilmiyle indirdiği' konusunda şahitlik eder. Melekler de şahitlik ederler, ama şahit olarak Allah yeter. **167.** Nankörce inkâr edip Allah yolundan uzaklaşanlar gerçekten derin bir delâlete düşmüşlerdir. **168.** Zulmederek nankörce inkâr edenleri, tabiî ki Allah bağışlamayacak ve onları yola getirmeyecektir! **169.** İçinde ebediyen kalacakları Cehennem'in yolu hariç... ki bu, Allah için çok kolaydır. **170.** Ey insanlar! Peygamber size Rabbinizden gerçeği getirdi. O hâlde, kendi hayrınıza olmak üzere iman edin. Nankörce inkâr ederseniz, (O'nun sizin imanınıza ihtiyacı yoktur) şüphesiz, göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm).

* Bkz. Şûra: 52 ve dipnotu.

يَٰٓأَهۡلَ ٱلۡكِتَٰبِ لَا تَغۡلُواْ فِي دِينِكُمۡ وَلَا تَقُولُواْ
عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلۡحَقَّۚ إِنَّمَا ٱلۡمَسِيحُ عِيسَى ٱبۡنُ مَرۡيَمَ رَسُولُ
ٱللَّهِ وَكَلِمَتُهُۥٓ أَلۡقَىٰهَآ إِلَىٰ مَرۡيَمَ وَرُوحٞ مِّنۡهُۖ فَـَٔامِنُواْ بِٱللَّهِ
وَرُسُلِهِۦۖ وَلَا تَقُولُواْ ثَلَٰثَةٌۚ ٱنتَهُواْ خَيۡرٗا لَّكُمۡۚ إِنَّمَا ٱللَّهُ إِلَٰهٞ
وَٰحِدٞۖ سُبۡحَٰنَهُۥٓ أَن يَكُونَ لَهُۥ وَلَدٞۘ لَّهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَمَا فِي ٱلۡأَرۡضِۗ وَكَفَىٰ بِٱللَّهِ وَكِيلٗا ﴿١٧١﴾ لَّن يَسۡتَنكِفَ
ٱلۡمَسِيحُ أَن يَكُونَ عَبۡدٗا لِّلَّهِ وَلَا ٱلۡمَلَٰٓئِكَةُ ٱلۡمُقَرَّبُونَۚ
وَمَن يَسۡتَنكِفۡ عَنۡ عِبَادَتِهِۦ وَيَسۡتَكۡبِرۡ فَسَيَحۡشُرُهُمۡ
إِلَيۡهِ جَمِيعٗا ﴿١٧٢﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُوَفِّيهِمۡ أُجُورَهُمۡ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضۡلِهِۦۖ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ
ٱسۡتَنكَفُواْ وَٱسۡتَكۡبَرُواْ فَيُعَذِّبُهُمۡ عَذَابًا أَلِيمٗا وَلَا
يَجِدُونَ لَهُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَلِيّٗا وَلَا نَصِيرٗا ﴿١٧٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ
قَدۡ جَآءَكُم بُرۡهَٰنٞ مِّن رَّبِّكُمۡ وَأَنزَلۡنَآ إِلَيۡكُمۡ نُورٗا مُّبِينٗا ﴿١٧٤﴾
فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ بِٱللَّهِ وَٱعۡتَصَمُواْ بِهِۦ فَسَيُدۡخِلُهُمۡ
فِي رَحۡمَةٖ مِّنۡهُ وَفَضۡلٖ وَيَهۡدِيهِمۡ إِلَيۡهِ صِرَٰطٗا مُّسۡتَقِيمٗا ﴿١٧٥﴾

171. Ey Ehl-i Kitap! Dininizde aşırıya kaçmayın; Allah hakkında sadece gerçeği söyleyin. Meryemoğlu İsa Mesih; Allah'ın resulü, Meryem'e ilettiği kelimesi ve kendisinden bir ruhtur (iman ve insanlık ateşini canlandıracak ilahi bir soluktur). O hâlde, Allah ve resullerine iman edin. "Üç!" deyip durmayın; kendi yararınıza olarak bundan vazgeçin. Allah sadece bir tek tanrıdır; çocuğu olmaktan münezzehtir. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur. Vekîl olarak da Allah yeter. **172.** Mesih Allah'ın kulu olmaktan asla yüksünmez; gözde melekler de... Kim büyüklük taslayarak O'na kulluk etmekten yüksünürse, bilsin ki; O, yakında hepsini kendisine haşredecektir. **173.** İman edip salih amel işleyenlere mükâfatlarını ödeyecek ve lütfuyla bunu daha da artıracaktır. Büyüklük taslayarak kulluk etmekten yüksünenleri ise can yakıcı bir azaba çarptıracak ve kendilerine Allah'tan başka bir velî ve yardımcı bulamayacaklardır. **174.** Ey insanlar! Rabbinizden size bir kanıt geldi; size apaçık bir nur indirdik. **175.** Artık, her kim Allah'a iman edip 'o'na tutunursa, O; bunları rahmetine sokar ve onları kendisine götüren dosdoğru bir yola getirir.

يَسْتَفْتُونَكَ قُلِ اللَّهُ يُفْتِيكُمْ فِي الْكَلَالَةِ إِنِ امْرُؤٌ هَلَكَ
لَيْسَ لَهُ وَلَدٌ وَلَهُ أُخْتٌ فَلَهَا نِصْفُ مَا تَرَكَ وَهُوَ يَرِثُهَا
إِن لَّمْ يَكُن لَّهَا وَلَدٌ فَإِن كَانَتَا اثْنَتَيْنِ فَلَهُمَا الثُّلُثَانِ مِمَّا تَرَكَ
وَإِن كَانُوا إِخْوَةً رِّجَالًا وَنِسَاءً فَلِلذَّكَرِ مِثْلُ حَظِّ الْأُنثَيَيْنِ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ أَن تَضِلُّوا وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٧٦﴾

سُورَةُ الْمَائِدَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا أَوْفُوا بِالْعُقُودِ أُحِلَّتْ لَكُم بَهِيمَةُ
الْأَنْعَامِ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ غَيْرَ مُحِلِّي الصَّيْدِ وَأَنتُمْ حُرُمٌ إِنَّ اللَّهَ
يَحْكُمُ مَا يُرِيدُ ﴿١﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تُحِلُّوا شَعَائِرَ اللَّهِ
وَلَا الشَّهْرَ الْحَرَامَ وَلَا الْهَدْيَ وَلَا الْقَلَائِدَ وَلَا آمِّينَ الْبَيْتَ
الْحَرَامَ يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّن رَّبِّهِمْ وَرِضْوَانًا وَإِذَا حَلَلْتُمْ فَاصْطَادُوا
وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَآنُ قَوْمٍ أَن صَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ أَن تَعْتَدُوا وَتَعَاوَنُوا عَلَى الْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَلَا تَعَاوَنُوا
عَلَى الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٢﴾

176. (Sûrenin girişinde mirasın nasıl paylaştırılacağı açıklanmıştı... Son olarak:) Senden çözüm istiyorlar. De ki: kelâleten (yani ölenin usul ve fürûu olmaksızın) kalan miras hakkında size Allah şu çözümü sunuyor: Şayet bir erkek; çocuğu olmayıp da bir kız kardeşi varken ölürse, bıraktığının yarısı kız kardeşine* kalır. Fakat onun çocuğu yoksa kendisi ona tamamen mirasçı olur. Şayet iki kız kardeş varsa, bu ikisine; (müteveffa ağabeylerinin) bıraktığı malın üçte ikisi düşer. Eğer erkekli kızlı üç veya daha fazla kardeş varsa, erkeğe iki kız hissesi düşer. Şaşırırsınız diye, Allah size açıklıyor. Allah her şeyi hakkıyla bilir.

5- MÂİDE SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 120 âyettir.

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Ey iman edenler! Akitleri yerine getirin... (Birazdan) size okunacak olanlar dışında bütün hayvanlar -yalnız, ihramlı iken avlanmayı helâl görmemek şartıyla- size helâl kılınmıştır. Şüphesiz, Allah dilediğine hükmediyor. **2.** Ey iman edenler! Allah'ın simgelerini, haram ayı, hediye kurbanlığı, gerdanlıklı hayvanları ve Rablerinden bir lütuf ve rıza talep ederek Beyt-i Harâm'a yönelenler(e ilişmey)i helâl saymayın. İhramdan çıkınca avlanın. Sizi Mescid-i Haram'dan alıkoydukları için bir kavme duyduğunuz hınç, sizi haddi aşmaya sürüklemesin. Siz, iyilik ve takvada yardımlaşın; günahta ve saldırganlıkta yardımlaşmayın ve Allah'tan sakının, çünkü Allah'ın cezalandırması gerçekten şiddetlidir!

* Bu, ana baba bir ya da baba bir kardeşin hakkıdır; ana bir kızkardeşin hakkı ise 1/6'dır.

حُرِّمَتْ عَلَيْكُمُ الْمَيْتَةُ وَالدَّمُ وَلَحْمُ الْخِنْزِيرِ وَمَا أُهِلَّ لِغَيْرِ اللَّهِ
بِهِ وَالْمُنْخَنِقَةُ وَالْمَوْقُوذَةُ وَالْمُتَرَدِّيَةُ وَالنَّطِيحَةُ وَمَا أَكَلَ
السَّبُعُ إِلَّا مَا ذَكَّيْتُمْ وَمَا ذُبِحَ عَلَى النُّصُبِ وَأَنْ تَسْتَقْسِمُوا
بِالْأَزْلَامِ ذَلِكُمْ فِسْقٌ الْيَوْمَ يَئِسَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ دِينِكُمْ
فَلَا تَخْشَوْهُمْ وَاخْشَوْنِ الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتْمَمْتُ
عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيتُ لَكُمُ الْإِسْلَامَ دِينًا فَمَنِ اضْطُرَّ فِي
مَخْمَصَةٍ غَيْرَ مُتَجَانِفٍ لِإِثْمٍ فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝٣
يَسْأَلُونَكَ مَاذَا أُحِلَّ لَهُمْ قُلْ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَمَا عَلَّمْتُمْ
مِنَ الْجَوَارِحِ مُكَلِّبِينَ تُعَلِّمُونَهُنَّ مِمَّا عَلَّمَكُمُ اللَّهُ فَكُلُوا مِمَّا أَمْسَكْنَ
عَلَيْكُمْ وَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهِ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ
۝٤ الْيَوْمَ أُحِلَّ لَكُمُ الطَّيِّبَاتُ وَطَعَامُ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ حِلٌّ
لَكُمْ وَطَعَامُكُمْ حِلٌّ لَهُمْ وَالْمُحْصَنَاتُ مِنَ الْمُؤْمِنَاتِ وَالْمُحْصَنَاتُ
مِنَ الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ
مُحْصِنِينَ غَيْرَ مُسَافِحِينَ وَلَا مُتَّخِذِي أَخْدَانٍ وَمَنْ يَكْفُرْ
بِالْإِيمَانِ فَقَدْ حَبِطَ عَمَلُهُ وَهُوَ فِي الْآخِرَةِ مِنَ الْخَاسِرِينَ ۝٥

3. Ölü, kan, domuz eti, Allah'tan başkası adına boğazlanan; (canları çıkmadan evvel yetişip) boğazlayarak 'temiz'leştirdiğiniz müstesna olmak üzere, boğulan, vurulan, yuvarlanan, süsülen, (bir parçasını) yırtıcıların yediği, dikili taşlar üzerinde boğazlanan hayvanlar(ı yemeniz); ayrıca, fal oklarıyla kısmet aramanız size haram kılınmıştır. -Bunlar fâsıklıktır. Bugün, inkârcı nankörler (sizi) dininizden (döndürmekten) ümitlerini kesmişlerdir. Öyleyse, onlardan korkmayın, Benden korkun! Bugün üzerinizdeki nimetimi tamamladım; dininizi ikmâl ettim ve sizin için din olarak İslâm'dan (yani, 'emir ve yasaklarıma teslimiyet göstermek'ten) razı oldum.- Bununla birlikte her kim açlıktan bîtap düşer de, günah işleme kastı olmaksızın bunlardan yemeğe mecbur kalırsa, Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **4.** Sana, nelerin kendilerine helâl kılındığını soruyorlar. De ki: Tertemiz ve hoş olan şeyler size helâl kılınmıştır. Allah'ın size öğrettiği sayesinde alıştırıp eğittiğiniz avcı hayvanların sizin için tuttuklarını yiyin ve onları ava salarken Allah'ın adını anın (ki, avı öldürse de yemeniz helâl olsun). Ve Allah'tan sakının; Allah son derece hızlı hesap görür. **5.** Evet, tertemiz ve hoş olan şeyler size helâl kılınmıştır: Kitap verilenlerin yemeği size helâldir, sizin yemeğiniz de onlara helâldir. İffetli mümin kadınlar ve sizden önce kitap verilenlerden iffetli kadınlar; mehirlerini kendilerine verdiğinizde, namuslu bir şekilde; (onlarla) zina etmeksizin ve gizli dost tutmaksızın size helâldir. Her kim (bu hükümlere) iman etmeyi reddederse, yaptıkları boşa gider ve Âhirette hüsrana uğrayanlardan olur.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا قُمْتُمْ إِلَى ٱلصَّلَوٰةِ فَٱغْسِلُواْ
وُجُوهَكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ إِلَى ٱلْمَرَافِقِ وَٱمْسَحُواْ بِرُءُوسِكُمْ
وَأَرْجُلَكُمْ إِلَى ٱلْكَعْبَيْنِۚ وَإِن كُنتُمْ جُنُبًا فَٱطَّهَّرُواْ
وَإِن كُنتُم مَّرْضَىٰٓ أَوْ عَلَىٰ سَفَرٍ أَوْ جَآءَ أَحَدٌ مِّنكُم مِّنَ ٱلْغَآئِطِ
أَوْ لَٰمَسْتُمُ ٱلنِّسَآءَ فَلَمْ تَجِدُواْ مَآءً فَتَيَمَّمُواْ صَعِيدًا طَيِّبًا
فَٱمْسَحُواْ بِوُجُوهِكُمْ وَأَيْدِيكُم مِّنْهُۚ مَا يُرِيدُ ٱللَّهُ
لِيَجْعَلَ عَلَيْكُم مِّنْ حَرَجٍ وَلَٰكِن يُرِيدُ لِيُطَهِّرَكُمْ
وَلِيُتِمَّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ٦
وَٱذْكُرُواْ نِعْمَةَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيثَٰقَهُ ٱلَّذِى وَاثَقَكُم
بِهِۦٓ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَاۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ
ٱلصُّدُورِ ٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ كُونُواْ قَوَّٰمِينَ لِلَّهِ
شُهَدَآءَ بِٱلْقِسْطِۖ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَـَٔانُ قَوْمٍ عَلَىٰٓ
أَلَّا تَعْدِلُواْۚ ٱعْدِلُواْ هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰۖ وَٱتَّقُواْ ٱللَّهَۚ إِنَّ
ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ٨ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِۙ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ٩

6. Ey iman edenler! Namaz kılmaya kalktığınız zaman; yüzlerinizi, dirseklerinize kadar ellerinizi ve topuklarınıza kadar ayaklarınızı yıkayın ve başınıza meshedin. Cünüpseniz, hemen temizlenin. Hasta veya yolculukta iseniz yahut tuvaletten gelmişseniz ya da kadınlara (cinsel) temasta bulunmuş da su bulamamışsanız, o zaman temiz bir toprağa yönel(erek teyemmüm ed)in; onunla yüzlerinizi ve ellerinizi meshedin. Allah, size zorluk çıkarmak istemez; sizi tertemiz kılmak ve üzerinizdeki nimetini tamamlamak ister... ki şükredesiniz. **7.** Allah'ın üzerinizdeki nimetini ve O'nunla yaptığınız anlaşmayı hatırınızdan çıkarmayın; -ki "İşittik ve itaat ettik!" dediğinizde sizi bununla bağlamıştı.- Allah'tan sakının. Allah, gerçekten sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır). **8.** Ey iman edenler! Sadece Allah'ı hesaba katan, adalete riayetkâr şahitler olun. Bir topluluğa karşı kininiz sakın sizi adaletsizliğe sürüklemesin. Âdil olun -bu, takvaya daha yakındır- ve Allah'tan sakının; yaptıklarınızdan Allah gerçekten haberdardır! **9.** İman edip salih amel işleyenlere Allah, mağfiret ve büyük bir mükâfat va'detmektedir.

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَحِيمِ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَتَ
اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ هَمَّ قَوْمٌ أَنْ يَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ
فَكَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ ۖ وَاتَّقُوا اللَّهَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾ ۞ وَلَقَدْ أَخَذَ اللَّهُ مِيثَاقَ بَنِي
إِسْرَائِيلَ وَبَعَثْنَا مِنْهُمُ اثْنَيْ عَشَرَ نَقِيبًا ۖ وَقَالَ اللَّهُ
إِنِّي مَعَكُمْ ۖ لَئِنْ أَقَمْتُمُ الصَّلَاةَ وَآتَيْتُمُ الزَّكَاةَ
وَآمَنْتُمْ بِرُسُلِي وَعَزَّرْتُمُوهُمْ وَأَقْرَضْتُمُ اللَّهَ قَرْضًا
حَسَنًا لَأُكَفِّرَنَّ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَلَأُدْخِلَنَّكُمْ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ ۚ فَمَنْ كَفَرَ بَعْدَ
ذَٰلِكَ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١٢﴾ فَبِمَا
نَقْضِهِمْ مِيثَاقَهُمْ لَعَنَّاهُمْ وَجَعَلْنَا قُلُوبَهُمْ قَاسِيَةً ۖ
يُحَرِّفُونَ الْكَلِمَ عَنْ مَوَاضِعِهِ ۙ وَنَسُوا حَظًّا مِمَّا
ذُكِّرُوا بِهِ ۚ وَلَا تَزَالُ تَطَّلِعُ عَلَىٰ خَائِنَةٍ مِنْهُمْ إِلَّا قَلِيلًا مِنْهُمْ ۖ
فَاعْفُ عَنْهُمْ وَاصْفَحْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٣﴾

10. Nankörce inkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlar; cayır cayır yanan Ateş'in sahipleri de bunlardır işte... **11.** Ey iman edenler! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın ve Allah'tan sakının. Hani, bir toplum sizi yakalamaya kalkmıştı da; O, bunların ellerini üzerinizden çekmişti... O hâlde, sadece Allah'a güvenip dayansınlar müminler. **12.** Gerçek şu ki, -İsrailoğullarından on iki temsilci seçmiştik ve- Allah onlardan söz alarak şöyle buyurmuştu: "Şüphesiz Ben sizinle birlikteyim; siz (gerçek birer dindar olarak) namazı dosdoğru kıldığınız, benliğinizi arıtmak için verdiğiniz, Benim resullerime iman edip onları desteklediğiniz; özellikle, (kamu yararına harcanmak üzere) Allah'a güzel bir 'borç' verdiğiniz takdirde, hiç şüpheniz olmasın ki; sizin kötülüklerinizi örteceğim ve sizi altından ırmakların aktığı cennetlere sokacağım. Dolayısıyla, bundan sonra içinizden her kim inkâr ederse, şüphesiz doğru yoldan sapmış olur." **13.** İşbu anlaşmalarına bağlı kalmadıkları için, onları lânetledik ve kalplerini katılaştırdık. (Kutsal kitaplarında) kendilerine öğütlenenlerin bir kısmını nisyâna terk ettikleri gibi, kelimelerin de yerlerini değiştiriyorlar! İçlerinden pek azı müstesna, bunlardan daima hainlik göreceksin. Sen bunları affet ve aldırma. Şüphesiz, Allah ihsan üzere hareket edenleri sever.

وَمِنَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّا نَصَارَىٰ أَخَذْنَا مِيثَاقَهُمْ
فَنَسُوا حَظًّا مِمَّا ذُكِّرُوا بِهِ فَأَغْرَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ ۚ وَسَوْفَ يُنَبِّئُهُمُ اللَّهُ
بِمَا كَانُوا يَصْنَعُونَ ﴿١٤﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ
قَدْ جَاءَكُمْ رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ كَثِيرًا مِمَّا
كُنْتُمْ تُخْفُونَ مِنَ الْكِتَابِ وَيَعْفُو عَنْ
كَثِيرٍ ۚ قَدْ جَاءَكُمْ مِنَ اللَّهِ نُورٌ وَكِتَابٌ
مُبِينٌ ﴿١٥﴾ يَهْدِي بِهِ اللَّهُ مَنِ اتَّبَعَ رِضْوَانَهُ
سُبُلَ السَّلَامِ وَيُخْرِجُهُمْ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى
النُّورِ بِإِذْنِهِ وَيَهْدِيهِمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
﴿١٦﴾ لَقَدْ كَفَرَ الَّذِينَ قَالُوا إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْمَسِيحُ
ابْنُ مَرْيَمَ ۚ قُلْ فَمَنْ يَمْلِكُ مِنَ اللَّهِ شَيْئًا إِنْ أَرَادَ
أَنْ يُهْلِكَ الْمَسِيحَ ابْنَ مَرْيَمَ وَأُمَّهُ وَمَنْ فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا ۗ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ ۚ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٧﴾

14. "Biz Hıristiyanız" diyenlerden de söz almıştık. Ama onlar da kendilerine öğütlenenlerin bir kısmını nisyâna terk ettiler! Bu yüzden, Kıyamete kadar aralarına düşmanlık ve öfke saldık. Allah; ustaca yapageldikleri[84] şeyleri ileride kendilerine bir bir haber verecektir. **15.** Ey Ehl-i Kitap! İşte, size Resûlümüz geldi... O; kitaptan gizleyip durduğunuz şeylerin çoğunu size açıklıyor ve çoğunu da es geçiyor. Gerçekten, size Allah'tan öyle bir nur; öyle açık seçik bir kitap gelmiş bulunuyor ki; **16.** Allah, rızasını gözetenleri onunla selâmet yollarına iletir; izniyle onları karanlıklardan aydınlığa çıkartıp dosdoğru bir yola getirir. **17.** Gerçek şu ki; "Meryemoğlu Mesih Allah'ın ta kendisidir" diyenler nankörce inkâr etmişlerdir. De ki: Allah; Meryemoğlu Mesih'i, anasını ve yeryüzünde olanların tamamını helâk etmek istese, kim Allah'a karşı koyabilir? Göklerin, yerin ve arasındakilerin mülkü tamamen Allah'ındır; dilediğini (dilediği şekilde) yaratır (ve bu, o şeyin O'nun oğlu olmasını gerektirmez!) Allah her şeye kadirdir.

وَقَالَتِ الْيَهُودُ وَالنَّصَارَى نَحْنُ أَبْنَاؤُا اللَّهِ وَأَحِبَّاؤُهُ قُلْ
فَلِمَ يُعَذِّبُكُمْ بِذُنُوبِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ بَشَرٌ مِمَّنْ خَلَقَ يَغْفِرُ لِمَنْ
يَشَاءُ وَيُعَذِّبُ مَنْ يَشَاءُ وَلِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَمَا بَيْنَهُمَا وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ قَدْ جَاءَكُمْ
رَسُولُنَا يُبَيِّنُ لَكُمْ عَلَى فَتْرَةٍ مِنَ الرُّسُلِ أَنْ تَقُولُوا مَا جَاءَنَا
مِنْ بَشِيرٍ وَلَا نَذِيرٍ فَقَدْ جَاءَكُمْ بَشِيرٌ وَنَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَى لِقَوْمِهِ يَا قَوْمِ اذْكُرُوا
نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَعَلَ فِيكُمْ أَنْبِيَاءَ وَجَعَلَكُمْ مُلُوكًا
وَآتَاكُمْ مَا لَمْ يُؤْتِ أَحَدًا مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٢٠﴾ يَا قَوْمِ ادْخُلُوا
الْأَرْضَ الْمُقَدَّسَةَ الَّتِي كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَرْتَدُّوا عَلَى أَدْبَارِكُمْ
فَتَنْقَلِبُوا خَاسِرِينَ ﴿٢١﴾ قَالُوا يَا مُوسَى إِنَّ فِيهَا قَوْمًا جَبَّارِينَ
وَإِنَّا لَنْ نَدْخُلَهَا حَتَّى يَخْرُجُوا مِنْهَا فَإِنْ يَخْرُجُوا مِنْهَا
فَإِنَّا دَاخِلُونَ ﴿٢٢﴾ قَالَ رَجُلَانِ مِنَ الَّذِينَ يَخَافُونَ
أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِمَا ادْخُلُوا عَلَيْهِمُ الْبَابَ فَإِذَا دَخَلْتُمُوهُ
فَإِنَّكُمْ غَالِبُونَ وَعَلَى اللَّهِ فَتَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿٢٣﴾

18. Yahudiler ve Hıristiyanlar: "Biz Allah'ın oğulları ve sevgilileriyiz." de(yerek kendilerine bir ayrıcalık atfet)mekteler. De ki: Günahınız yüzünden size neden azap ediyor öyleyse?! Aksine, siz de O'nun yarattığı birer beşersiniz. O; dilediklerini bağışlıyor, dilediklerine azap ediyor... Göklerin, yerin ve ikisi arasında ne varsa hepsinin mülkü Allah'a ait... Yalnızca O'nadır ayrıca, nihaî dönüş! **19.** Ey Ehl-i Kitap! Evet, size Resûlümüz geldi... Peygamberlerin arasının kesildiği bir dönemde gerçekleri size açıklıyor ki, "Bize müjdeci ve uyarıcı gelmedi!" demeyesiniz. Çünkü size gerçek bir müjdeci ve uyarıcı gelmiş bulunuyor. Allah her şeye kadirdir. **20.** Hani, Musa, kavmine şöyle demişti: "Ey kavmim! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın. Hani, içinizden peygamberler çıkarmış sizi bağımsızlaştırmış ve hiç kimseye vermediklerini size vermişti." **21.** "Ey kavmim! Allah'ın, (zamanında, şartlı olarak) size yazdığı[85] kutsal topraklara girin. Gerisingeri dönmeyin; yoksa (kazanacak yerde) hüsrana uğrayanlara dönersiniz!" **22.** "Ey Musa!" demişlerdi; "Şüphesiz, orada, tuttuğunu koparan zorlu bir toplum var! Onlar kendiliğinden oradan çıkmadıkça kat'iyyen oraya gir(e) meyiz!.. Ancak, kendiliğinden oradan çıkarlarsa, gireriz." **23.** Korkanlar arasında bulunup da Allah'ın, nimetine erdirdiği[86] iki adam (Yuşa ve Kaleb) ise demişti ki: "Onların üzerine kapıdan yürüyün; oraya girdiğinizde, şüphesiz galip gelecek sizlersiniz. Allah'a güvenip dayanın; müminseniz."

قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِنَّا لَن نَّدْخُلَهَآ أَبَدًا مَّا دَامُوا۟ فِيهَا فَٱذْهَبْ
أَنتَ وَرَبُّكَ فَقَٰتِلَآ إِنَّا هَٰهُنَا قَٰعِدُونَ ٢٤ قَالَ رَبِّ
إِنِّى لَآ أَمْلِكُ إِلَّا نَفْسِى وَأَخِى فَٱفْرُقْ بَيْنَنَا وَبَيْنَ ٱلْقَوْمِ
ٱلْفَٰسِقِينَ ٢٥ قَالَ فَإِنَّهَا مُحَرَّمَةٌ عَلَيْهِمْ أَرْبَعِينَ سَنَةً
يَتِيهُونَ فِى ٱلْأَرْضِ فَلَا تَأْسَ عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْفَٰسِقِينَ
٢٦ ۞ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ ٱبْنَىْ ءَادَمَ بِٱلْحَقِّ إِذْ قَرَّبَا قُرْبَانًا
فَتُقُبِّلَ مِنْ أَحَدِهِمَا وَلَمْ يُتَقَبَّلْ مِنَ ٱلْءَاخَرِ قَالَ لَأَقْتُلَنَّكَ
قَالَ إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ ٢٧ لَئِنۢ بَسَطتَ إِلَىَّ يَدَكَ
لِتَقْتُلَنِى مَآ أَنَا۠ بِبَاسِطٍ يَدِىَ إِلَيْكَ لِأَقْتُلَكَ إِنِّىٓ أَخَافُ ٱللَّهَ
رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ ٢٨ إِنِّىٓ أُرِيدُ أَن تَبُوٓأَ بِإِثْمِى وَإِثْمِكَ فَتَكُونَ
مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلنَّارِ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا۟ ٱلظَّٰلِمِينَ ٢٩ فَطَوَّعَتْ
لَهُۥ نَفْسُهُۥ قَتْلَ أَخِيهِ فَقَتَلَهُۥ فَأَصْبَحَ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ٣٠
فَبَعَثَ ٱللَّهُ غُرَابًا يَبْحَثُ فِى ٱلْأَرْضِ لِيُرِيَهُۥ كَيْفَ يُوَٰرِى
سَوْءَةَ أَخِيهِ قَالَ يَٰوَيْلَتَىٰٓ أَعَجَزْتُ أَنْ أَكُونَ مِثْلَ هَٰذَا
ٱلْغُرَابِ فَأُوَٰرِىَ سَوْءَةَ أَخِى فَأَصْبَحَ مِنَ ٱلنَّٰدِمِينَ ٣١

الحزب ١٢

24. "Ey Musa!" demişlerdi; "Onlar orada oldukça biz oraya asla gir(e)meyiz. (Firavun'a karşı bizim yerimize nasıl O cenk ettiyse* yine) Rabbinle birlikte gidin ikiniz savaşın; biz burada oturup bekleriz!" **25.** Demişti ki: "Ya Rabbi! Ben, sadece kendime ve kardeşime sahibim. Artık bizimle fâsık kavmin arasını ayır." **26.** O da şöyle buyurmuştu: "Orası bunlara kırk yıl haram edilmiştir! Bölgede şaşkın şaşkın dolaşacaklar!.. Bu fâsık kavim için gam yeme." **27.** Adem'in iki oğlunun kıssasını onlara doğru şekliyle oku. Hani, her ikisi de birer kurban sunmuştu da birinden kabul edilmiş, diğerinden edilmemişti. Bu; "Seni mutlaka öldüreceğim!" deyince, o şöyle demişti; "Allah, ancak müttakîlerden kabul eder." **28.** "Beni öldürmek için elini bana uzatsan da ben seni öldürmek için elimi sana uzatacak değilim. Çünkü ben Âlemlerin Rabbi Allah'tan korkarım." **29.** "Dilerim; sen hem benim günahımı hem de kendi günahını yüklenip Ateş sahiplerinden olursun... ki budur zalimlerin cezası!" **30.** Bunun üzerine, nefsi, onu kardeşini öldürmeye itti; o da onu öldürdü ve hüsrana uğrayanlardan oldu. **31.** Sonra Allah, kardeşinin cesedini nasıl gömeceğini göstermek için, ona yeri eşeleyen bir karga gönderdi.[87] "Yazıklar olsun bana! Ben şu karga kadar bile olmaktan âciz mi kaldım ki bir kardeşimin cesedini gömemedim?!" dedi ve nedamet gösterenlerden oldu.

---

* Hz. Musa, Firavun ve ordusu ile deniz arasında kaldıklarında "Rab sizin için cenk edecek ve siz susacaksınız." demişti (Ahd-i Atik, Çıkış, XIV, 14).

مِنْ أَجْلِ ذَٰلِكَ كَتَبْنَا عَلَىٰ بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ أَنَّهُۥ مَن قَتَلَ
نَفْسًۢا بِغَيْرِ نَفْسٍ أَوْ فَسَادٍ فِي ٱلْأَرْضِ فَكَأَنَّمَا قَتَلَ
ٱلنَّاسَ جَمِيعًا وَمَنْ أَحْيَاهَا فَكَأَنَّمَآ أَحْيَا ٱلنَّاسَ
جَمِيعًا ۚ وَلَقَدْ جَآءَتْهُمْ رُسُلُنَا بِٱلْبَيِّنَٰتِ ثُمَّ إِنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُم بَعْدَ ذَٰلِكَ فِي ٱلْأَرْضِ لَمُسْرِفُونَ ﴿٣٢﴾ إِنَّمَا
جَزَٰٓؤُا۟ ٱلَّذِينَ يُحَارِبُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَيَسْعَوْنَ فِي ٱلْأَرْضِ
فَسَادًا أَن يُقَتَّلُوٓا۟ أَوْ يُصَلَّبُوٓا۟ أَوْ تُقَطَّعَ أَيْدِيهِمْ
وَأَرْجُلُهُم مِّنْ خِلَٰفٍ أَوْ يُنفَوْا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ ۚ ذَٰلِكَ
لَهُمْ خِزْيٌ فِي ٱلدُّنْيَا ۖ وَلَهُمْ فِي ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ
﴿٣٣﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ تَابُوا۟ مِن قَبْلِ أَن تَقْدِرُوا۟ عَلَيْهِمْ ۖ فَٱعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَٱبْتَغُوٓا۟ إِلَيْهِ ٱلْوَسِيلَةَ وَجَٰهِدُوا۟ فِي سَبِيلِهِۦ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَوْ أَنَّ
لَهُم مَّا فِي ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لِيَفْتَدُوا۟ بِهِۦ مِنْ
عَذَابِ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَا تُقُبِّلَ مِنْهُمْ ۖ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٣٦﴾

32. İşte bu yüzden, İsrailoğullarının üzerine yazdık ki; "Her kim -bir can veya yeryüzünde bozuculuk çıkarma karşılığı olmaksızın- birini öldürürse, bütün insanları öldürmüş gibi olur. Kim de bir cana hayat verirse, o da bütün insanlara hayat vermiş gibi olur." Peygamberlerimiz onlara apaçık delillerle geldiler; ama, inanın, bundan sonra dahi, birçoğu yeryüzünde aşırı gitmekte! **33.** Allah ve Resulü ile savaşanların ve yeryüzünde bozuculuk yapmak için koşturanların cezası; ya öldürülmek ya asılmak ya el ve ayaklarının çaprazlama kesilmesi ya da yerlerinden yurtlarından sürülmektir. Bu, onların dünyadaki rüsvaylıklarıdır; onlar için Âhirette de muazzam bir azap vardır. **34.** Yalnız, siz kendilerini ele geçirmeden evvel dönüş yapanlar müstesna. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **35.** Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve sizi O'na yaklaştıracak vesileyi arayın; O'nun yolunda cihad edin ki felâha eresiniz. **36.** Şüphesiz, yeryüzündeki her şey ve bunun yanında bir o kadarı daha inkârcı nankörlerin olsa ve Kıyamet Günü'nün azabından kurtulmak için onu fidye verecek olsalar, onlardan kabul olunmaz. Can yakıcı bir azaptır bunların hakkı!..

يُرِيدُونَ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنَ ٱلنَّارِ وَمَا هُم بِخَٰرِجِينَ مِنْهَا
وَلَهُمْ عَذَابٌ مُّقِيمٌ ﴿٣٧﴾ وَٱلسَّارِقُ وَٱلسَّارِقَةُ فَٱقْطَعُوٓا۟
أَيْدِيَهُمَا جَزَآءًۢ بِمَا كَسَبَا نَكَٰلًا مِّنَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ
﴿٣٨﴾ فَمَن تَابَ مِنۢ بَعْدِ ظُلْمِهِۦ وَأَصْلَحَ فَإِنَّ ٱللَّهَ يَتُوبُ
عَلَيْهِ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٩﴾ أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ لَهُۥ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ يُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَيَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ ۗ
وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٠﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلرَّسُولُ
لَا يَحْزُنكَ ٱلَّذِينَ يُسَٰرِعُونَ فِى ٱلْكُفْرِ مِنَ ٱلَّذِينَ
قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِأَفْوَٰهِهِمْ وَلَمْ تُؤْمِن قُلُوبُهُمْ ۛ وَمِنَ ٱلَّذِينَ
هَادُوا۟ ۛ سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ سَمَّٰعُونَ لِقَوْمٍ
ءَاخَرِينَ لَمْ يَأْتُوكَ ۖ يُحَرِّفُونَ ٱلْكَلِمَ مِنۢ بَعْدِ مَوَاضِعِهِۦ ۖ
يَقُولُونَ إِنْ أُوتِيتُمْ هَٰذَا فَخُذُوهُ وَإِن لَّمْ تُؤْتَوْهُ فَٱحْذَرُوا۟ ۚ
وَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ فِتْنَتَهُۥ فَلَن تَمْلِكَ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ لَمْ يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يُطَهِّرَ قُلُوبَهُمْ ۚ لَهُمْ فِى
ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ ۖ وَلَهُمْ فِى ٱلْءَاخِرَةِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٤١﴾

37. Ateş'ten çıkmak isterler, ama oradan çıkacak değillerdir. Onlar için temelli bir azap vardır. **38.** Erkek hırsızın ve kadın hırsızın ellerini; yaptıklarına karşılık Allah tarafından ibretlik bir ceza olarak kesin! Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **39.** Kim de zulmettikten sonra dönüş yapar, durumunu düzeltirse, Allah onun dönüşünü elbette kabul eder. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **40.** Bilmez misin ki; göklerin ve yerin mülkü tamamen Allah'ındır; dilediğine azap ediyor, dilediğini bağışlıyor ve Allah her şeye kadirdir? **41.** Ey peygamber! Nankörce inkâr etmekte koşturanlar seni üzmesin. Şu; ağızları(nın ucu)yla "İman ettik." dedikleri hâlde kalpleri iman etmeyenler ve Yahudiler... Sürekli yalana kulak verenler; daima, 'senin yanına gelmeyen başka bir kavmin sözünü dinleyen'ler... ki bunlar kelimelerin yerlerini değiştirirler de; "Şayet size şu verilirse (Muhammed'in dinini) alın, o verilmezse uzak durun!" derler. Allah'ın (çeşitli bela ve sorunlarla) imtihan ed(ip iç yüzlerini ortaya koy)mak istediği işbu kimseler için, sen Allah'a karşı hiçbir şeye mâlik değilsin. Bunlardır işte, kalplerini Allah'ın temizlemek istemediği kimseler! Bunların hakkı, dünyada rüsvaylıktır; Âhirette de muazzam bir azap vardır bunlar için!..

سَمَّٰعُونَ لِلْكَذِبِ أَكَّٰلُونَ لِلسُّحْتِ ۚ فَإِن جَآءُوكَ
فَٱحْكُم بَيْنَهُمْ أَوْ أَعْرِضْ عَنْهُمْ ۖ وَإِن تُعْرِضْ عَنْهُمْ فَلَن
يَضُرُّوكَ شَيْـًٔا ۖ وَإِنْ حَكَمْتَ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِٱلْقِسْطِ ۚ
إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُقْسِطِينَ ﴿٤٢﴾ وَكَيْفَ يُحَكِّمُونَكَ وَعِندَهُمُ
ٱلتَّوْرَىٰةُ فِيهَا حُكْمُ ٱللَّهِ ثُمَّ يَتَوَلَّوْنَ مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ ۚ
وَمَآ أُو۟لَٰٓئِكَ بِٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٣﴾ إِنَّآ أَنزَلْنَا ٱلتَّوْرَىٰةَ فِيهَا
هُدًى وَنُورٌ ۚ يَحْكُمُ بِهَا ٱلنَّبِيُّونَ ٱلَّذِينَ أَسْلَمُوا۟ لِلَّذِينَ
هَادُوا۟ وَٱلرَّبَّٰنِيُّونَ وَٱلْأَحْبَارُ بِمَا ٱسْتُحْفِظُوا۟ مِن كِتَٰبِ
ٱللَّهِ وَكَانُوا۟ عَلَيْهِ شُهَدَآءَ ۚ فَلَا تَخْشَوُا۟ ٱلنَّاسَ
وَٱخْشَوْنِ وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِى ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ وَمَن لَّمْ يَحْكُم
بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٤٤﴾ وَكَتَبْنَا عَلَيْهِمْ
فِيهَآ أَنَّ ٱلنَّفْسَ بِٱلنَّفْسِ وَٱلْعَيْنَ بِٱلْعَيْنِ وَٱلْأَنفَ
بِٱلْأَنفِ وَٱلْأُذُنَ بِٱلْأُذُنِ وَٱلسِّنَّ بِٱلسِّنِّ وَٱلْجُرُوحَ
قِصَاصٌ ۚ فَمَن تَصَدَّقَ بِهِۦ فَهُوَ كَفَّارَةٌ لَّهُۥ ۚ وَمَن
لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٥﴾

42. Sürekli yalana kulak verir, daima rüşvet yerler! (Mahkemeleşmek için) sana gelirlerse, ister aralarında hakemlik et, ister onlardan yüz çevir. Onlardan yüz çevirirsen, sana hiçbir zarar veremezler. Ama, hakemlik edecek olursan, aralarında âdilane hakemlik et; çünkü âdil olanları Allah sever. **43.** Tevrat yanlarında olduğu hâlde ve Allah'ın hükmü orada mevcutken nasıl seni hakem tayin ediyorlar; sonra da (verdiğin hükümden) yüz çeviriyorlar?! Bunlar, mümin değiller![88] **44.** Şüphesiz, içinde hidayet ve nur bulunan Tevrat'ı Biz indirmiştik. Kendilerini Allah'a teslim etmiş peygamberler, Yahudilerin hukukî ihtilâflarını onunla hükme bağlarlardı. Rabbanîler ve bilginler de; gerçekliğine şahitlik ettikleri Allah'ın kitabından hassasiyetle korumaları istenen hükümlerle (aynı görevi yerine getirirlerdi). O hâlde, siz de (ey çağdaş Yahudi din adamları!) insanlardan korkmayın; Benden korkun! Âyetlerimi az bir paha karşılığı satmayın. Kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, bunlardır işte, inkârcı nankörler! **45.** Orada onlara yazmıştık ki; "Cana can, göze göz, buruna burun, kulağa kulak, dişe diş... Yaralamalarda da kısas... Ama kim gönüllü olarak hakkından vazgeçerse, bu kendisi için bir kefaret olur." Kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, bunlardır işte, zalimler!..

وَقَفَّيْنَا عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِم بِعِيسَى ٱبْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ
ٱلتَّوْرَىٰةِ ۖ وَءَاتَيْنَٰهُ ٱلْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ مِنَ ٱلتَّوْرَىٰةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٦﴾ وَلْيَحْكُمْ
أَهْلُ ٱلْإِنجِيلِ بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ فِيهِ ۚ وَمَن لَّمْ يَحْكُم بِمَآ أَنزَلَ
ٱللَّهُ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿٤٧﴾ وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ
بِٱلْحَقِّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ ٱلْكِتَٰبِ وَمُهَيْمِنًا
عَلَيْهِ ۖ فَٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ ۖ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ
عَمَّا جَآءَكَ مِنَ ٱلْحَقِّ ۚ لِكُلٍّ جَعَلْنَا مِنكُمْ شِرْعَةً وَمِنْهَاجًا ۚ
وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَكُمْ فِى مَآ
ءَاتَىٰكُمْ ۖ فَٱسْتَبِقُوا۟ ٱلْخَيْرَٰتِ ۚ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٤٨﴾ وَأَنِ ٱحْكُم بَيْنَهُم بِمَآ
أَنزَلَ ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَآءَهُمْ وَٱحْذَرْهُمْ أَن يَفْتِنُوكَ عَنۢ
بَعْضِ مَآ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ ۖ فَإِن تَوَلَّوْا۟ فَٱعْلَمْ أَنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُصِيبَهُم
بِبَعْضِ ذُنُوبِهِمْ ۗ وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ لَفَٰسِقُونَ ﴿٤٩﴾ أَفَحُكْمَ
ٱلْجَٰهِلِيَّةِ يَبْغُونَ ۚ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ ٱللَّهِ حُكْمًا لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٥٠﴾

46. Meryemoğlu İsa'yı da önündeki Tevrat'ı doğrulayıcı olarak onların izinden gönderdik. Ve ona; içinde hidayet ve nur bulunan, önündeki Tevrat'ı doğrulayıcı, müttakîler için bir kılavuz ve öğüt olan İncil'i verdik. **47.** İncil ehli de Allah'ın onda indirdikleri ile hükmetsin. Kim Allah'ın indirdiğiyle hükmetmezse, bunlardır işte, fâsıklar!.. **48.** (Resulüm!) Önündeki kitapları doğrulamakla kalmayıp aynı zamanda doğrultan bu kitabı da sana gerçek olarak indirdik. Onların arasında Allah'ın indirdiğiyle hakemlik et. Bunların arzu ve ihtiraslarına uyarak sana gelen haktan sapma. (Yahudi, Hıristiyan ve Müslümanlar olarak) her birinize bir şeriat ve bir yol verdik. Allah dileseydi, hepinizi tek bir ümmet yapardı. Fakat O; sizi, size verdikleriyle deneyecek olduğu içindir ki böyle yaptı. Öyleyse, (insanlık için) hayırda yarışın. Hepiniz, sonunda Allah'a döneceksiniz ve O; ayrılığa düştüğünüz şeyleri size bir bir haber verecek... **49.** Bir de, aralarında Allah'ın indirdiğiyle hakemlik etmen için...* Onların arzu ve ihtiraslarına uyma; dikkat et de, Allah'ın sana indirdiği bazı hükümlerden seni vazgeçirmesinler. Yüz çevirirlerse, bil ki; bir kısım günahları yüzünden Allah onları cezalandırmak istiyor demektir. Bu insanların birçoğu gerçekten fâsıktır. **50.** Yoksa bunlar (haktan, hukuktan tamamen uzak) Cahiliye hükmünü mü istiyorlar?! Yakîn sahibi bir toplum için, kim Allah'tan daha iyi hükmedebilir?

---

* Yani Kur'ân'ı sana indirmemizin bir sebebi de budur.

MAİDE SÜRESİ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوا۟ ٱلْيَهُودَ وَٱلنَّصَٰرَىٰٓ أَوْلِيَآءَ ۘ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَآءُ بَعْضٍ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَإِنَّهُۥ مِنْهُمْ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥١﴾ فَتَرَى ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ يُسَٰرِعُونَ فِيهِمْ
يَقُولُونَ نَخْشَىٰٓ أَن تُصِيبَنَا دَآئِرَةٌ ۚ فَعَسَى ٱللَّهُ أَن يَأْتِىَ بِٱلْفَتْحِ أَوْ أَمْرٍ
مِّنْ عِندِهِۦ فَيُصْبِحُوا۟ عَلَىٰ مَآ أَسَرُّوا۟ فِىٓ أَنفُسِهِمْ نَٰدِمِينَ ﴿٥٢﴾
وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ ۙ
إِنَّهُمْ لَمَعَكُمْ ۚ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ فَأَصْبَحُوا۟ خَٰسِرِينَ ﴿٥٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَن يَرْتَدَّ مِنكُمْ عَن دِينِهِۦ فَسَوْفَ يَأْتِى ٱللَّهُ بِقَوْمٍ يُحِبُّهُمْ
وَيُحِبُّونَهُۥٓ أَذِلَّةٍ عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ أَعِزَّةٍ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ يُجَٰهِدُونَ فِى
سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلَا يَخَافُونَ لَوْمَةَ لَآئِمٍ ۚ ذَٰلِكَ فَضْلُ ٱللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَآءُ ۚ
وَٱللَّهُ وَٰسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٤﴾ إِنَّمَا وَلِيُّكُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱلَّذِينَ
يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُمْ رَٰكِعُونَ ﴿٥٥﴾ وَمَن يَتَوَلَّ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ فَإِنَّ حِزْبَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿٥٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ لَا تَتَّخِذُوا۟ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ دِينَكُمْ هُزُوًا وَلَعِبًا مِّنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟
ٱلْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكُمْ وَٱلْكُفَّارَ أَوْلِيَآءَ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿٥٧﴾

51. Ey iman edenler! Yahudi ve Hıristiyanları velî edinmeyin. Onlar birbirlerinin velîsidir. İçinizden her kim onları velî edinirse, o da onlardandır. Zalim bir kavmi Allah elbette doğru yola getirmez. **52.** Kalplerinde hastalık olanların; "Bize bir felaket gelmesinden korkuyoruz!" diyerek onların arasında koşuştuklarını görüyorsun. Umulur ki, Allah fethi müyesser kılar ya da kendi katından bir başka şey getirir de, içlerinde gizledikleri şeyden dolayı pişman olurlar. **53.** Ve iman edenler şöyle derler; "Kesinlikle sizinle beraber olduklarına dair bütün güçleriyle Allah'a yemin edenler bunlar mıydı?" Amelleri boşa gitmiş ve (felâha ereceklerine) hüsrana uğrayanlara dönmüşlerdir. **54.** Ey iman edenler! İçinizden her kim dininden dönerse, Allah; kendisinin sevdiği, onların da kendisini sevdikleri; müminlere karşı alçakgönüllü, inkârcı nankörlere karşı ise zorlu öyle bir kavim getirir ki; hiçbir kınayıcının kınamasından korkmadan Allah yolunda cihad ederler. Bu (din; bir külfet değil) Allah'ın lütfudur; O'nu dilediğine veriyor. Allah; (lütfuyla, varlığıyla; kısaca her şeyi ile) geniştir, 'mutlak ilim sahibi'dir (Vâsi', Alîm). **55.** Sizin velîniz sadece Allah ve Resulü ile o müminlerdir ki; saygıyla eğilerek namazı dosdoğru kılar, zekâtı verirler. **56.** Kim Allah'ı, Resulünü ve müminleri velî edinirse, galip gelecekler elbette Allah'ın taraftarlarıdır. **57.** Ey iman edenler! Sizden önce kendilerine kitap verilenlerden dininizi alay ve eğlence konusu yapanları ve inkârcı nankörleri velî edinmeyin. Müminseniz, Allah'tan sakının.

وَإِذَا نَادَيْتُمْ إِلَى الصَّلَاةِ اتَّخَذُوهَا هُزُوًا وَلَعِبًا ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَعْقِلُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ يَا أَهْلَ الْكِتَابِ هَلْ تَنقِمُونَ مِنَّا إِلَّا أَنْ آمَنَّا
بِاللَّهِ وَمَا أُنزِلَ إِلَيْنَا وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلُ وَأَنَّ أَكْثَرَكُمْ فَاسِقُونَ ﴿٥٩﴾ قُلْ
هَلْ أُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن ذَٰلِكَ مَثُوبَةً عِندَ اللَّهِ مَن لَّعَنَهُ اللَّهُ وَغَضِبَ
عَلَيْهِ وَجَعَلَ مِنْهُمُ الْقِرَدَةَ وَالْخَنَازِيرَ وَعَبَدَ الطَّاغُوتَ أُولَٰئِكَ شَرٌّ
مَّكَانًا وَأَضَلُّ عَن سَوَاءِ السَّبِيلِ ﴿٦٠﴾ وَإِذَا جَاءُوكُمْ قَالُوا آمَنَّا
وَقَد دَّخَلُوا بِالْكُفْرِ وَهُمْ قَدْ خَرَجُوا بِهِ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا كَانُوا يَكْتُمُونَ
﴿٦١﴾ وَتَرَىٰ كَثِيرًا مِّنْهُمْ يُسَارِعُونَ فِي الْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَأَكْلِهِمُ
السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٦٢﴾ لَوْلَا يَنْهَاهُمُ الرَّبَّانِيُّونَ
وَالْأَحْبَارُ عَن قَوْلِهِمُ الْإِثْمَ وَأَكْلِهِمُ السُّحْتَ لَبِئْسَ مَا كَانُوا
يَصْنَعُونَ ﴿٦٣﴾ وَقَالَتِ الْيَهُودُ يَدُ اللَّهِ مَغْلُولَةٌ غُلَّتْ أَيْدِيهِمْ وَلُعِنُوا
بِمَا قَالُوا بَلْ يَدَاهُ مَبْسُوطَتَانِ يُنفِقُ كَيْفَ يَشَاءُ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا
مِّنْهُم مَّا أُنزِلَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا وَأَلْقَيْنَا بَيْنَهُمُ الْعَدَاوَةَ
وَالْبَغْضَاءَ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ كُلَّمَا أَوْقَدُوا نَارًا لِّلْحَرْبِ أَطْفَأَهَا اللَّهُ
وَيَسْعَوْنَ فِي الْأَرْضِ فَسَادًا وَاللَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُفْسِدِينَ ﴿٦٤﴾

58. (Onlar ki; ezan okuyarak Müslümanları) namaza çağırdığınızda, onu alay ve eğlence konusu yaptılar! Bu, akletmeyen bir topluluk olmalarındandır. **59.** De ki: Ey Ehl-i Kitap! Sırf, Allah'a ve sadece kendimize indirilenlere değil, daha önce indirilenlere de iman ettiğimiz için mi; çoğunuz fâsık olduğunuz için mi bizi cezalandırmaya çalışıyorsunuz?! **60.** De ki: Ben size; Allah katında bundan daha kötü bir ceza söyleyeyim mi? O kimseler ki; Allah onları lânetlemiş, onlara gazap etmiş ve içlerinden maymunlar, domuzlar ve 'tâğut uşakları' çıkarmıştır. İşte bunlar yer bakımından daha kötü ve doğru yoldan daha fazla sapmış kimselerdir!.. **61.** Size geldiklerinde; "İman ettik." diyorlar. Oysa yanınıza inkârla girip yine inkârla çıkmışlardır! Bunların gizlemekte olduğu şeyleri Allah çok iyi bilir! **62.** Bunlardan birçoğunun; günahta, düşmanlıkta ve rüşvet yemekte yarıştığını görürsün. Bu yaptıkları, gerçekten kötüdür! **63.** Gerek Rabbanîler gerekse bilginler; günah söylemekten ve rüşvet yemekten bunları vazgeçirmeye çalışsalar ya?! Gerçekten kötüdür bu ustaca yaptıkları! **64.** Yahudiler; "Allah'ın eli bağlıdır (pintidir)." dediler!.. Bu söylediklerinden ötürü kendi elleri bağlandı ve lânetlendiler. Hayır! O'nun iki eli de açıktır; ama O nasıl dilerse öyle harcıyor. (Resulüm!) Rabbinden sana indirilenler, bunlardan çoğunun azgınlık ve inkârını artıracak tabiî... Bunların arasına Kıyamet Günü'ne kadar sürecek bir düşmanlık ve öfke saldık. Bunlar her ne zaman bir savaşın ateşini körüklese, Allah, onu söndürmüştür. Ama hâla, yeryüzünde bozuculuk yapmak için koşturuyorlar! Oysa Allah, bozucuları sevmez.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ
سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٦٥﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ أَقَامُوا
التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْهِمْ مِنْ رَبِّهِمْ لَأَكَلُوا مِنْ
فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ مِنْهُمْ أُمَّةٌ مُقْتَصِدَةٌ وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ
سَاءَ مَا يَعْمَلُونَ ﴿٦٦﴾ يَا أَيُّهَا الرَّسُولُ بَلِّغْ مَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ
مِنْ رَبِّكَ وَإِنْ لَمْ تَفْعَلْ فَمَا بَلَّغْتَ رِسَالَتَهُ وَاللَّهُ يَعْصِمُكَ
مِنَ النَّاسِ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٦٧﴾ قُلْ يَا أَهْلَ
الْكِتَابِ لَسْتُمْ عَلَىٰ شَيْءٍ حَتَّىٰ تُقِيمُوا التَّوْرَاةَ وَالْإِنْجِيلَ
وَمَا أُنْزِلَ إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ وَلَيَزِيدَنَّ كَثِيرًا مِنْهُمْ مَا أُنْزِلَ
إِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ طُغْيَانًا وَكُفْرًا فَلَا تَأْسَ عَلَى الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ
﴿٦٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئُونَ وَالنَّصَارَىٰ
مَنْ آمَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَعَمِلَ صَالِحًا فَلَا خَوْفٌ
عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦٩﴾ لَقَدْ أَخَذْنَا مِيثَاقَ بَنِي
إِسْرَائِيلَ وَأَرْسَلْنَا إِلَيْهِمْ رُسُلًا كُلَّمَا جَاءَهُمْ رَسُولٌ بِمَا
لَا تَهْوَىٰ أَنْفُسُهُمْ فَرِيقًا كَذَّبُوا وَفَرِيقًا يَقْتُلُونَ ﴿٧٠﴾

65. Şayet Ehl-i Kitap, iman edip sakınsaydı, elbette kötülüklerini örterdik ve onları nimet dolu cennetlere sokardık. **66.** Şayet onlar; Tevrat'ı, İncil'i ve Rablerinden kendilerine indirilmekte olan (Kur'ân)ı dosdoğru tutsalardı, şüphesiz hem üstlerinden hem de ayaklarının altından yerler (nimete garkolurlar)dı... Gerçi içlerinde, orta yolu tutan bir ümmet var, ama birçoğunun yapmakta olduğu şey, gerçekten kötüdür. **67.** Ey Peygamber! Rabbinden sana indirilen neyse onu ilet. -Eğer yapmazsan, O'nun mesajını iletmemiş olursun.- Allah seni insanlardan korur. İnkârcı nankör bir kavmi Allah elbette doğru yola getirmez. **68.** De ki: Ey Ehl-i Kitap! Tevrat'ı, İncil'i ve Rabbinizden size indirilmekte olan (Kur'ân)ı dosdoğru tutmadıkça, hiçbir esas üzerinde değilsiniz!.. Rabbinden sana indirilenler, bunlardan çoğunun azgınlık ve inkârını artıracak tabiî... Öyleyse, bu inkârcı nankör kavim için gam yeme. **69.** (Kur'ân'a) iman edenlerden, Yahudi, Sâbiî ve Hıristiyanlardan; Allah'a ve 'Son Gün'e iman edip salih amel işleyen herkesin, (Rabbi katında mutlaka mükâfatı vardır) onlar için herhangi bir korku söz konusu değildir, üzülecek de değillerdir. **70.** Gerçek şu ki; Biz İsrailoğullarından söz aldık ve onlara peygamberler gönderdik. Ama her ne zaman bir peygamber, onlara nefislerinin hoşlanmadığı bir şey getirdiyse, bir kısmını yalanladılar; bir kısmını da katlettiler.

وَحَسِبُوٓا۟ أَلَّا تَكُونَ فِتْنَةٌ فَعَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ ثُمَّ تَابَ ٱللَّهُ
عَلَيْهِمْ ثُمَّ عَمُوا۟ وَصَمُّوا۟ كَثِيرٌ مِّنْهُمْ ۚ وَٱللَّهُ بَصِيرٌۢ بِمَا
يَعْمَلُونَ ﴿٧١﴾ لَقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ
ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ ۖ وَقَالَ ٱلْمَسِيحُ يَـٰبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱعْبُدُوا۟
ٱللَّهَ رَبِّى وَرَبَّكُمْ ۖ إِنَّهُۥ مَن يُشْرِكْ بِٱللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ ٱللَّهُ عَلَيْهِ
ٱلْجَنَّةَ وَمَأْوَىٰهُ ٱلنَّارُ ۖ وَمَا لِلظَّـٰلِمِينَ مِنْ أَنصَارٍ ﴿٧٢﴾
لَّقَدْ كَفَرَ ٱلَّذِينَ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ ثَالِثُ ثَلَـٰثَةٍ ۘ وَمَا مِنْ
إِلَـٰهٍ إِلَّآ إِلَـٰهٌ وَٰحِدٌ ۚ وَإِن لَّمْ يَنتَهُوا۟ عَمَّا يَقُولُونَ لَيَمَسَّنَّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنْهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾ أَفَلَا يَتُوبُونَ
إِلَى ٱللَّهِ وَيَسْتَغْفِرُونَهُۥ ۚ وَٱللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٧٤﴾
مَّا ٱلْمَسِيحُ ٱبْنُ مَرْيَمَ إِلَّا رَسُولٌ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهِ
ٱلرُّسُلُ وَأُمُّهُۥ صِدِّيقَةٌ ۖ كَانَا يَأْكُلَانِ ٱلطَّعَامَ ۗ
ٱنظُرْ كَيْفَ نُبَيِّنُ لَهُمُ ٱلْـَٔايَـٰتِ ثُمَّ ٱنظُرْ أَنَّىٰ
يُؤْفَكُونَ ﴿٧٥﴾ قُلْ أَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا
يَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ۚ وَٱللَّهُ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٧٦﴾

71. Bir fitne çıkmayacağını sandılar ve körleştiler, sağırlaştılar (pek bir dinî hassasiyetleri kalmadı; kalpleri katılaştı). Sonra Allah tevbelerini kabul etti. Daha sonra, içlerinden çoğu yine körleşti ve sağırlaştı. Onların yaptıklarını Allah görmektedir! (Basîr) **72.** Gerçek şu ki; "Meryemoğlu Mesih Allah'ın ta kendisidir" diyenler nankörce inkâr etmişlerdir! Oysa Mesih'in kendisi demiştir ki; "Ey İsrailoğulları! Benim de Rabbim, sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin. Kim Allah'a şirk koşarsa, Allah ona tabiî ki Cennet'i haram kılar; varacağı yer de Ateş'tir. Hiçbir yardımcıları yoktur zalimlerin!" **73.** "Allah, üçü (yani, 'baba-oğul-ruhulkudüs'ü) üçleyendir" diyenler de nankörce inkâr etmişlerdir şüphesiz!.. Çünkü tek tanrı dışında tanrı yoktur. (Biz Hristiyanız diyenler olarak) bu söylediklerinden vazgeçmezlerse, aralarındaki inkârcı nankörlere can yakıcı bir azap dokunacak! **74.** Hâlâ Allah'a tevbe edip O'ndan mağfiret dilemeyecekler mi?! Oysa Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **75.** Meryemoğlu Mesih, (Tanrı ya da Tanrıoğlu değil) sadece bir peygamberdir; ondan önce de peygamberler gelip geçmiştir. Annesi de, özü sözü doğru bir kadındır. Her ikisi de yemek yiyorlardı (diğer insanlar gibi biyolojik/beşerî bir yapıya sahiptiler)... Bak, onlara delilleri nasıl açıklıyoruz. Ama yine bak; nasıl da döndürülüveriyorlar?! **76.** De ki: Allah'tan başka size ne zarar, ne de fayda verebilecek şeylere mi kulluk ediyorsunuz? Yalnız Allah'tır işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî', Alîm).

قُلْ يَٓا اَهْلَ الْكِتَابِ لَا تَغْلُوا ف۪ي د۪ينِكُمْ غَيْرَ الْحَقِّ
وَلَا تَتَّبِعُٓوا اَهْوَٓاءَ قَوْمٍ قَدْ ضَلُّوا مِنْ قَبْلُ وَاَضَلُّوا
كَث۪يراً وَضَلُّوا عَنْ سَوَٓاءِ السَّب۪يلِ ﴿٧٧﴾ لُعِنَ الَّذ۪ينَ
كَفَرُوا مِنْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ عَلٰى لِسَانِ دَاوُ۫دَ وَع۪يسَى
ابْنِ مَرْيَمَۜ ذٰلِكَ بِمَا عَصَوْا وَكَانُوا يَعْتَدُونَ ﴿٧٨﴾
كَانُوا لَا يَتَنَاهَوْنَ عَنْ مُنْكَرٍ فَعَلُوهُۜ لَبِئْسَ
مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٧٩﴾ تَرٰى كَث۪يراً مِنْهُمْ
يَتَوَلَّوْنَ الَّذ۪ينَ كَفَرُواۜ لَبِئْسَ مَا قَدَّمَتْ لَهُمْ اَنْفُسُهُمْ
اَنْ سَخِطَ اللّٰهُ عَلَيْهِمْ وَفِي الْعَذَابِ هُمْ خَالِدُونَ ﴿٨٠﴾
وَلَوْ كَانُوا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالنَّبِيِّ وَمَٓا اُنْزِلَ اِلَيْهِ
مَا اتَّخَذُوهُمْ اَوْلِيَٓاءَ وَلٰكِنَّ كَث۪يراً مِنْهُمْ فَاسِقُونَ
﴿٨١﴾ لَتَجِدَنَّ اَشَدَّ النَّاسِ عَدَاوَةً لِلَّذ۪ينَ اٰمَنُوا الْيَهُودَ
وَالَّذ۪ينَ اَشْرَكُواۚ وَلَتَجِدَنَّ اَقْرَبَهُمْ مَوَدَّةً لِلَّذ۪ينَ
اٰمَنُوا الَّذ۪ينَ قَالُٓوا اِنَّا نَصَارٰىۜ ذٰلِكَ بِاَنَّ مِنْهُمْ
قِسّ۪يس۪ينَ وَرُهْبَاناً وَاَنَّهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٨٢﴾

77. De ki: Ey Ehl-i Kitap! Haksız yere dininizde aşırıya kaçmayın; daha önce hem kendi sapmış hem de birçok insanı saptırmış ve (zamanla, tamamen) doğru yoldan ayrılmış bir kavmin arzu ve ihtiraslarına uymayın. **78.** İsrailoğulları içindeki inkârcı nankörler, Davud'un ve Meryemoğlu İsa'nın diliyle lânetlenmişlerdir. Bu, (Allah ve 'resul'üne) karşı gelmelerinden ve haddi aşmalarındandı. **79.** Yaptıkları fenalıklardan birbirlerini vazgeçirmeye çalışmıyorlardı. Yapmakta oldukları gerçekten kötü idi! **80.** Bunların çoğunun, (müminleri değil) inkârcı nankörleri velî edindiklerini görüyorsun. Nefislerinin kendileri için önden gönderdiği şeyler gerçekten kötüdür; çünkü Allah onlara gazap etmiştir ve azapta kalıcıdırlar. **81.** Allah'a, Peygambere ve ona indirilmekte olan (Kur'ân)a iman ediyor olsalardı, onları velî edinmezlerdi. Fakat çoğu fâsıktır bunların! **82.** Gerçek şu ki; insanların iman edenlere karşı düşmanlıkta en şiddetlisi olarak Yahudileri ve müşrikleri bulacaksın. İnsanların iman edenlere karşı sevgide en yakını olarak da; "Biz Hıristiyanız" diyenleri bulacaksın... ki bu, aralarında keşişlerin ve rahiplerin bulunmasından ve (Yahudiler ve müşrikler gibi) büyüklük taslamamalarındandır.

وَإِذَا سَمِعُوا مَا أُنْزِلَ إِلَى الرَّسُولِ تَرَىٰ أَعْيُنَهُمْ تَفِيضُ مِنَ
الدَّمْعِ مِمَّا عَرَفُوا مِنَ الْحَقِّ يَقُولُونَ رَبَّنَا آمَنَّا فَاكْتُبْنَا مَعَ
الشَّاهِدِينَ ﴿٨٣﴾ وَمَا لَنَا لَا نُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَمَا جَاءَنَا مِنَ الْحَقِّ
وَنَطْمَعُ أَنْ يُدْخِلَنَا رَبُّنَا مَعَ الْقَوْمِ الصَّالِحِينَ ﴿٨٤﴾ فَأَثَابَهُمُ
اللَّهُ بِمَا قَالُوا جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا
وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٨٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿٨٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تُحَرِّمُوا طَيِّبَاتِ مَا أَحَلَّ اللَّهُ لَكُمْ وَلَا تَعْتَدُوا إِنَّ اللَّهَ
لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٨٧﴾ وَكُلُوا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ حَلَالًا طَيِّبًا
وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنْتُمْ بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ لَا يُؤَاخِذُكُمُ اللَّهُ
بِاللَّغْوِ فِي أَيْمَانِكُمْ وَلَٰكِنْ يُؤَاخِذُكُمْ بِمَا عَقَّدْتُمُ الْأَيْمَانَ
فَكَفَّارَتُهُ إِطْعَامُ عَشَرَةِ مَسَاكِينَ مِنْ أَوْسَطِ مَا تُطْعِمُونَ
أَهْلِيكُمْ أَوْ كِسْوَتُهُمْ أَوْ تَحْرِيرُ رَقَبَةٍ فَمَنْ لَمْ يَجِدْ فَصِيَامُ
ثَلَاثَةِ أَيَّامٍ ذَٰلِكَ كَفَّارَةُ أَيْمَانِكُمْ إِذَا حَلَفْتُمْ وَاحْفَظُوا
أَيْمَانَكُمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٨٩﴾

83. Peygambere indirilenleri işittiklerinde, hakka olan aşinalıklarından dolayı gözleri yaşla dolup taşar ve derler ki: "Ya Rabbi! İman ettik, bizi de (Kur'ân'ın gerçek olduğuna) şahitlik edenlerle beraber yaz." **84.** "Bizim 'ne'yimiz var ki, Allah'a ve bize gelen hakikate iman etmeyecekmişiz?! Hem de Rabbimizin bizi salihler topluluğuyla beraber bulundurmasını şiddetle arzu ederken..." **85.** Allah da bu söylediklerinden dolayı onları; altından ırmakların aktığı, temelli kalacakları cennetlerle ödüllendirdi... İhsan üzere hareket edenlerin mükâfatı budur. **86.** Nankörce inkâr edip âyetlerimizi yalanlayanlar; bunlardır işte, cayır cayır yanan Ateş'in sahipleri... **87.** Ey iman edenler! Allah'ın size helâl kıldığı tertemiz, hoş şeyleri haram kılmayın; haddi aşmayın. -Allah haddini aşanları gerçekten sevmez.- **88.** Ve Allah'ın size nasip ettiği şeylerden helâl ve tertemiz olarak yiyin. İman ettiğiniz Allah'tan sakının. **89.** Allah sizi; öylesine ettiğiniz yeminlerinizden dolayı değil, bilinçli ettiğiniz yeminlerinizden ötürü sorumlu tutar. Böyle bir yeminin (yerine getirilmemesi durumunda) keffareti; kendi ailenizin karnını doyurmakta olduğunuzun ortalaması ile on düşkünün karnını doyurmak veya bunları giydirmek ya da (mümin) birini özgürlüğüne kavuşturmaktır. (Bu imkânı) bulamayan, üç gün (peşpeşe) oruç tutar. Yemin edip de caydığınızda, yeminlerinizin keffareti budur. O hâlde, yeminlerinize riayet edin. Allah size âyetlerini işte böyle açıklıyor ki şükredesiniz.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّمَا ٱلْخَمْرُ وَٱلْمَيْسِرُ وَٱلْأَنصَابُ وَٱلْأَزْلَٰمُ رِجْسٌ
مِّنْ عَمَلِ ٱلشَّيْطَٰنِ فَٱجْتَنِبُوهُ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٩٠﴾ إِنَّمَا يُرِيدُ
ٱلشَّيْطَٰنُ أَن يُوقِعَ بَيْنَكُمُ ٱلْعَدَٰوَةَ وَٱلْبَغْضَآءَ فِى ٱلْخَمْرِ وَٱلْمَيْسِرِ
وَيَصُدَّكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ وَعَنِ ٱلصَّلَوٰةِ ۖ فَهَلْ أَنتُم مُّنتَهُونَ ﴿٩١﴾ وَأَطِيعُوا۟
ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ وَٱحْذَرُوا۟ ۚ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّمَا عَلَىٰ
رَسُولِنَا ٱلْبَلَٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿٩٢﴾ لَيْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوٓا۟ إِذَا مَا ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّءَامَنُوا۟ ثُمَّ ٱتَّقَوا۟ وَّأَحْسَنُوا۟ ۗ وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُحْسِنِينَ
﴿٩٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَيَبْلُوَنَّكُمُ ٱللَّهُ بِشَىْءٍ مِّنَ ٱلصَّيْدِ تَنَالُهُۥٓ
أَيْدِيكُمْ وَرِمَاحُكُمْ لِيَعْلَمَ ٱللَّهُ مَن يَخَافُهُۥ بِٱلْغَيْبِ ۚ فَمَنِ ٱعْتَدَىٰ بَعْدَ
ذَٰلِكَ فَلَهُۥ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٩٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَقْتُلُوا۟ ٱلصَّيْدَ
وَأَنتُمْ حُرُمٌ ۚ وَمَن قَتَلَهُۥ مِنكُم مُّتَعَمِّدًا فَجَزَآءٌ مِّثْلُ مَا قَتَلَ مِنَ ٱلنَّعَمِ
يَحْكُمُ بِهِۦ ذَوَا عَدْلٍ مِّنكُمْ هَدْيًۢا بَٰلِغَ ٱلْكَعْبَةِ أَوْ كَفَّٰرَةٌ طَعَامُ
مَسَٰكِينَ أَوْ عَدْلُ ذَٰلِكَ صِيَامًا لِّيَذُوقَ وَبَالَ أَمْرِهِۦ ۗ عَفَا ٱللَّهُ عَمَّا
سَلَفَ ۚ وَمَنْ عَادَ فَيَنتَقِمُ ٱللَّهُ مِنْهُ ۗ وَٱللَّهُ عَزِيزٌ ذُو ٱنتِقَامٍ ﴿٩٥﴾

90. Ey iman edenler! İçki, kumar, dikili taşlar ve fal okları tamamen şeytan işi birer pisliktir. (Toplum olarak) bunlardan kaçının ki felâha eresiniz. **91.** Şeytanın tüm istediği; içki ve kumar yüzünden aranıza düşmanlık ve kin sokmak ve Allah'ı anmaktan; namazdan sizi alıkoymaktır. Artık vazgeçersiniz herhâlde? **92.** Allah'a da itaat edin, Resulüne de itaat edin. Ve dikkat edin!.. Yüz çevirecek olursanız, bilin ki; Resûlümüze düşen, sadece açık seçik iletmektir. **93.** İman edip salih amel işleyenler için daha önce (içki nâmına) tatmış olduklarından dolayı bir günah yoktur. Ancak (Allah'tan) sakınıp iman ederek salih amel işledikleri, evet sakınıp iman ettikleri, evet sakınıp ihsan üzere hareket ettikleri takdirde... Çünkü Allah ihsan üzere hareket edenleri sever. **94.** Ey iman edenler! Allah; elinizin ve mızraklarınızın kolayca erişeceği bir av ile sizi mutlaka deneyecektir... ki; 'bakalım, gaip olduğu hâlde kim kendisinden korkuyor' ayırt etmiş olsun. Bundan sonra, her kim haddi aşarsa, can yakıcı bir azaptır onun hakkı! **95.** Ey iman edenler! Avı ihramlı iken öldürmeyin. İçinizden her kim bile bile onu öldürürse, cezası; öldürdüğü o hayvanın benzeri öyle bir ehlî hayvandır ki, Kâbe'ye ulaşmış bir hediye kurbanlık olmak üzere, buna içinizden iki adil kişi hükmedecektir ya da düşkünü doyurma keffareti veya bunun dengi bir oruçtur. Ta ki, yaptığının cezasını tatsın! Allah geçmiştekileri affetmiştir, ancak her kim yine bu işe dönerse, Allah onu mutlaka cezalandırır. Allah 'mutlak izzet sahibi'dir (Azîz), hak edenin cezasını mutlaka verir.

أُحِلَّ لَكُمْ صَيْدُ ٱلْبَحْرِ وَطَعَامُهُۥ مَتَٰعًا لَّكُمْ وَلِلسَّيَّارَةِ ۖ وَحُرِّمَ
عَلَيْكُمْ صَيْدُ ٱلْبَرِّ مَا دُمْتُمْ حُرُمًا ۗ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ٱلَّذِىٓ إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٩٦﴾ ۞ جَعَلَ ٱللَّهُ ٱلْكَعْبَةَ ٱلْبَيْتَ ٱلْحَرَامَ
قِيَٰمًا لِّلنَّاسِ وَٱلشَّهْرَ ٱلْحَرَامَ وَٱلْهَدْىَ وَٱلْقَلَٰٓئِدَ ۚ ذَٰلِكَ لِتَعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَأَنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ
شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٩٧﴾ ٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ وَأَنَّ ٱللَّهَ
غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٨﴾ مَّا عَلَى ٱلرَّسُولِ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا
تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٩٩﴾ قُل لَّا يَسْتَوِى ٱلْخَبِيثُ وَٱلطَّيِّبُ
وَلَوْ أَعْجَبَكَ كَثْرَةُ ٱلْخَبِيثِ ۚ فَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ يَٰٓأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ
لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿١٠٠﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَسْـَٔلُوا۟
عَنْ أَشْيَآءَ إِن تُبْدَ لَكُمْ تَسُؤْكُمْ وَإِن تَسْـَٔلُوا۟ عَنْهَا حِينَ يُنَزَّلُ
ٱلْقُرْءَانُ تُبْدَ لَكُمْ عَفَا ٱللَّهُ عَنْهَا ۗ وَٱللَّهُ غَفُورٌ حَلِيمٌ ﴿١٠١﴾ قَدْ
سَأَلَهَا قَوْمٌ مِّن قَبْلِكُمْ ثُمَّ أَصْبَحُوا۟ بِهَا كَٰفِرِينَ ﴿١٠٢﴾
مَا جَعَلَ ٱللَّهُ مِنۢ بَحِيرَةٍ وَلَا سَآئِبَةٍ وَلَا وَصِيلَةٍ وَلَا حَامٍ ۙ وَلَٰكِنَّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ ۖ وَأَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٣﴾

ربع الحزب ١٣

96. Denizde avlanmak ve onu yemek, siz ve gezginler için bir metâ olmak üzere helâldir. Buna mukabil, ihramlı bulunduğunuz sürece kara avı size haram kılınmıştır. Haşredileceğiniz Allah'tan sakının. **97.** Allah; Kâbe'yi, o haram evi insanlar için (maddi-manevi) bir kalkınma vesilesi ve güvenlik kaynağı kılmıştır. Keza, haram ayı, hediye kurbanı ve gerdanlıklı kurbanı da... Bu da, göklerde ve yerde ne varsa hepsini Allah'ın bildiğini; Allah'ın her şeyi bilmekte olduğunu bilesiniz diyedir. **98.** Bilin ki; Allah'ın hem cezalandırması şiddetlidir hem de gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **99.** Resûle düşen sadece iletmektir. Açıktan yaptıklarınızı da, gizlediklerinizi de Allah bilmektedir! **100.** De ki: Murdarın çokluğu senin hoşuna gitse de, murdar olanla tertemiz olan bir olmaz. Öyleyse, ey vicdan sahipleri! Allah'tan sakının ki felâha eresiniz. **101.** Ey iman edenler! Olur olmaz şeyleri sormayın; çünkü size açıklanırsa hoşunuza gitmeyebilir... -Kur'ân indirilirken bunları soracak olursanız size açıklanacaktır.- Allah bunları (sizin dirayetinize havale ederek) es geçmektedir. Allah bağışlayıcıdır, Halîm'dir. **102.** Sizden önce nice kavimler bu tür şeyleri sormuşlardı da, sonra onları nankörce inkâr eder hâle gelmişlerdi. **103.** Allah; *bahîre, sâibe, vasîle* ve *hâm* diye bir 'kutsal hayvan' kategorisi meşru kılmamıştır.* Fakat inkârcı nankörler, kendi uydurdukları yalanı Allah'a mal etmektedir; ama çoğunun aklı ermez.

* Arapların; çeşitli özelliklerine bakarak bazı hayvanlara belli ayrıcalıklar tanımaları, Allah'ın koyduğu bir kural değildir.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا إِلٰى مَا أَنْزَلَ اللّٰهُ وَإِلَى الرَّسُولِ قَالُوا
حَسْبُنَا مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ اٰبَاءَنَا أَوَلَوْ كَانَ اٰبَاؤُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
شَيْـًٔا وَلَا يَهْتَدُونَ ﴿١٠٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا عَلَيْكُمْ أَنْفُسَكُمْ
لَا يَضُرُّكُمْ مَنْ ضَلَّ إِذَا اهْتَدَيْتُمْ إِلَى اللّٰهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا
فَيُنَبِّئُكُمْ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا شَهَادَةُ
بَيْنِكُمْ إِذَا حَضَرَ أَحَدَكُمُ الْمَوْتُ حِينَ الْوَصِيَّةِ اثْنَانِ ذَوَا
عَدْلٍ مِنْكُمْ أَوْ اٰخَرَانِ مِنْ غَيْرِكُمْ إِنْ أَنْتُمْ ضَرَبْتُمْ فِي الْأَرْضِ
فَأَصَابَتْكُمْ مُصِيبَةُ الْمَوْتِ تَحْبِسُونَهُمَا مِنْ بَعْدِ الصَّلٰوةِ
فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ إِنِ ارْتَبْتُمْ لَا نَشْتَرِي بِهِ ثَمَنًا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبٰى
وَلَا نَكْتُمُ شَهَادَةَ اللّٰهِ إِنَّا إِذًا لَمِنَ الْاٰثِمِينَ ﴿١٠٦﴾ فَإِنْ عُثِرَ عَلٰى
أَنَّهُمَا اسْتَحَقَّا إِثْمًا فَاٰخَرَانِ يَقُومَانِ مَقَامَهُمَا مِنَ الَّذِينَ
اسْتَحَقَّ عَلَيْهِمُ الْأَوْلَيَانِ فَيُقْسِمَانِ بِاللّٰهِ لَشَهَادَتُنَا أَحَقُّ
مِنْ شَهَادَتِهِمَا وَمَا اعْتَدَيْنَا إِنَّا إِذًا لَمِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠٧﴾ ذٰلِكَ
أَدْنٰى أَنْ يَأْتُوا بِالشَّهَادَةِ عَلٰى وَجْهِهَا أَوْ يَخَافُوا أَنْ تُرَدَّ أَيْمَانٌ بَعْدَ
أَيْمَانِهِمْ وَاتَّقُوا اللّٰهَ وَاسْمَعُوا وَاللّٰهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿١٠٨﴾

104. Onlara; "Buyrun gelin, Allah'ın indirdiğine ve Peygambere" denildiği zaman; "Atalarımızı üzerinde bulduğumuz şey bize yeter!" derler. Peki, ya ataları bir şey bilmiyor ve doğru yolda gitmiyor idiyse? **105.** Ey iman edenler! Siz kendinize bakın. Siz doğru yolda bulunduğunuz takdirde, yanlış yolda gidenler size zarar veremez. Hepinizin nihaî dönüşü Allah'adır. Yapmış olduklarınızı, O size bir bir haber verecektir. **106.** Ey iman edenler! Herhangi birinize ölüm gelip çattığında vasiyet edeceği zaman, aranızda muteber olacak şahitlik; ya sizin içinizden adalet sahibi iki kişinin ya da ölüm musibeti başınıza yolculukta iken gelmişse, (yani o sırada mümin yoksa) sizden olmayan iki kişinin edeceği şahitliktir. Ancak bu ikisinden şüphelenirseniz, namazdan sonra onları alıkoyarsınız ve Allah adına şöyle yemin ederler: "Akraba(mızın aleyhine) bile olsa, yeminimizi az bir paha (yani, hiçbir dünyevî değer) karşılığı satmayacağız; Allah'ın şahitliğini gizlemeyeceğiz. Yoksa kesinlikle günahkârlardan oluruz." **107.** Şayet bu ikisinin (yalan söyleyerek) kendilerini günaha soktukları anlaşılırsa, o zaman, haklarını gasp ettikleri kişilerden ölüye daha yakın olan iki kişi, bunların yerine geçer ve: "Bizim şahitliğimiz kesinlikle onlarınkinden daha doğrudur. Biz haddi aşmadık, aksi takdirde, şüphesiz zalimlerden oluruz!" diye Allah'a yemin ederler. **108.** Hem şahitliğin hakkıyla yapılmış olması açısından hem de 'kendi yeminleri kaale alınmayıp başka yeminlere başvurulması' durumuna düşme endişeleri açısından en uygunu budur. Allah'tan sakının ve kulak verin. Fâsık bir kavmi Allah doğru yola getirmez.

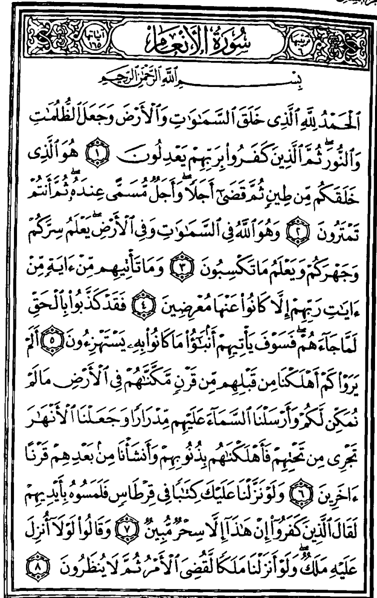

يَوْمَ يَجْمَعُ اللّٰهُ الرُّسُلَ فَيَقُولُ مَاذَٓا اُجِبْتُمْ قَالُوا لَا عِلْمَ
لَنَا اِنَّكَ اَنْتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١٠٩﴾ اِذْ قَالَ اللّٰهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ
اذْكُرْ نِعْمَتِي عَلَيْكَ وَعَلٰى وَالِدَتِكَ اِذْ اَيَّدْتُكَ بِرُوحِ
الْقُدُسِ تُكَلِّمُ النَّاسَ فِي الْمَهْدِ وَكَهْلًا وَاِذْ عَلَّمْتُكَ
الْكِتَابَ وَالْحِكْمَةَ وَالتَّوْرٰيةَ وَالْاِنْجِيلَ وَاِذْ تَخْلُقُ
مِنَ الطِّينِ كَهَيْـَٔةِ الطَّيْرِ بِاِذْنِي فَتَنْفُخُ فِيهَا فَتَكُونُ طَيْرًا
بِاِذْنِي وَتُبْرِئُ الْاَكْمَهَ وَالْاَبْرَصَ بِاِذْنِي وَاِذْ تُخْرِجُ
الْمَوْتٰى بِاِذْنِي وَاِذْ كَفَفْتُ بَنِٓي اِسْرَٓائِيلَ عَنْكَ اِذْ
جِئْتَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْهُمْ اِنْ هٰذَٓا اِلَّا سِحْرٌ
مُبِينٌ ﴿١١٠﴾ وَاِذْ اَوْحَيْتُ اِلَى الْحَوَارِيِّنَ اَنْ اٰمِنُوا بِي
وَبِرَسُولِي قَالُٓوا اٰمَنَّا وَاشْهَدْ بِاَنَّنَا مُسْلِمُونَ ﴿١١١﴾ اِذْ قَالَ
الْحَوَارِيُّونَ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ هَلْ يَسْتَطِيعُ رَبُّكَ اَنْ
يُنَزِّلَ عَلَيْنَا مَٓائِدَةً مِنَ السَّمَٓاءِ قَالَ اتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا نُرِيدُ اَنْ نَاْكُلَ مِنْهَا وَتَطْمَئِنَّ قُلُوبُنَا
وَنَعْلَمَ اَنْ قَدْ صَدَقْتَنَا وَنَكُونَ عَلَيْهَا مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿١١٣﴾

109. Allah peygamberleri topladığı gün "Size ne cevap verildi?" dediğinde, "Bizim bir bilgimiz yok; doğrusu, bütün gaypları hakkıyla bilen yalnızca Sensin" derler. **110.** O vakit Allah (sözgelimi İsa'ya) der ki: "Ey Meryemoğlu İsa! Senin ve annenin üzerindeki nimetimi hatırla... Hani, seni Rûhulkudüs'le desteklemiştim de beşikte iken de yetişkinken de insanlarla konuşuyordun. Hani, sana; kitabı, hikmeti Tevrat'ı ve İncil'i öğretmiştim. Hani, Benim iznimle çamurdan kuşa benzer bir suret yapıp içine üflüyordun da Benim iznimle kuş oluyordu. Hani, anadan doğma körü ve abraşı Benim iznimle iyileştiriyordun. Hani, Benim iznimle 'ölü'lere hayat veriyordun. Hani, kendilerine apaçık deliller getirdiğin zaman içlerindeki inkârcı nankörler; "Bu apaçık bir büyüdür!" dediklerinde, İsrailoğullarının (saldırgan) elini senin üzerinden çekmiştim. **111.** Hani, Havarilere: "Bana ve Resûlüme iman edin" diye vahyetmiştim de; "İman ettik; şahit ol ki biz (sana ve Rabbine) teslimiyet gösteren kimseleriz" demişlerdi. **112.** Hani, Havariler: "Ey Meryemoğlu İsa! Senin Rabbin bize gökten bir sofra indirebilir mi?" demişlerdi de o; "Müminseniz, Allah'tan sakının" demişti. **113.** "İstiyoruz ki; ondan yiyelim de kalplerimiz yatışsın ve senin bize gerçekten doğru söylediğini bilelim; buna şahitlik edenlerden olalım." dediler.

قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ اللَّهُمَّ رَبَّنَا أَنزِلْ عَلَيْنَا مَائِدَةً مِّنَ السَّمَاءِ
تَكُونُ لَنَا عِيدًا لِّأَوَّلِنَا وَآخِرِنَا وَآيَةً مِّنكَ وَارْزُقْنَا وَأَنتَ
خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿١١٤﴾ قَالَ اللَّهُ إِنِّي مُنَزِّلُهَا عَلَيْكُمْ فَمَن يَكْفُرْ بَعْدُ
مِنكُمْ فَإِنِّي أُعَذِّبُهُ عَذَابًا لَّا أُعَذِّبُهُ أَحَدًا مِّنَ الْعَالَمِينَ ﴿١١٥﴾
وَإِذْ قَالَ اللَّهُ يَا عِيسَى ابْنَ مَرْيَمَ أَأَنتَ قُلْتَ لِلنَّاسِ اتَّخِذُونِي
وَأُمِّيَ إِلَٰهَيْنِ مِن دُونِ اللَّهِ قَالَ سُبْحَانَكَ مَا يَكُونُ لِي أَنْ
أَقُولَ مَا لَيْسَ لِي بِحَقٍّ إِن كُنتُ قُلْتُهُ فَقَدْ عَلِمْتَهُ تَعْلَمُ مَا فِي
نَفْسِي وَلَا أَعْلَمُ مَا فِي نَفْسِكَ إِنَّكَ أَنتَ عَلَّامُ الْغُيُوبِ ﴿١١٦﴾ مَا
قُلْتُ لَهُمْ إِلَّا مَا أَمَرْتَنِي بِهِ أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ رَبِّي وَرَبَّكُمْ وَكُنتُ
عَلَيْهِمْ شَهِيدًا مَّا دُمْتُ فِيهِمْ فَلَمَّا تَوَفَّيْتَنِي كُنتَ أَنتَ الرَّقِيبَ
عَلَيْهِمْ وَأَنتَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١١٧﴾ إِن تُعَذِّبْهُمْ فَإِنَّهُمْ عِبَادُكَ
وَإِن تَغْفِرْ لَهُمْ فَإِنَّكَ أَنتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١١٨﴾ قَالَ اللَّهُ هَٰذَا يَوْمُ
يَنفَعُ الصَّادِقِينَ صِدْقُهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١١٩﴾
لِلَّهِ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا فِيهِنَّ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١٢٠﴾

114. Meryemoğlu İsa da; "Allahım! Ya Rabbi! Üzerimize gökten bir sofra indir de bizim için; bizden öncekiler ve bizden sonrakiler için bayram olsun; Senden bir kanıt olsun. Bizi nasiplendir; nasiplendirenlerin en hayırlısı Sensin!" dedi. **115.** Allah buyurdu ki: "Ben onu elbette indiririm. Ama içinizden her kim bundan sonra da nankörce inkâr ederse, onu öyle bir azaba uğratırım ki, âlemde hiç kimseyi böyle bir azaba uğratmamışımdır!" **116.** (Mahşer günü) Allah yine şöyle der: "Ey Meryemoğlu İsa! Sen insanlara: 'Beni ve anamı Allah'tan başka iki tanrı edinin' dedin mi?! Der ki: "Hâşa!.. Benim; hakkım olmayan bir sözü söylemem olacak şey değildir. Hem ben böyle bir şey söylemiş olsam, Sen onu elbette bilirsin. Sen benim içimdekini bilirsin, ama ben Senin zatında olanı bilmem. Doğrusu, bütün gaypları hakkıyla bilen yalnızca Sensin (Allâmü'l-guyûb)." **117.** "Ben onlara, Senin bana emrettiğinden; -yani, 'Benim de Rabbim sizin de Rabbiniz olan Allah'a kulluk edin" sözünden- başka bir şey söylemedim. Aralarında bulunduğum sürece, üzerlerine ben şahittim. Ne zaman ki beni vefat ettirdin, onların görüp gözetleyicisi Sen oldun. (Benim, bunların ihdâs ettiği o teslîs cambazlıklarından kesinlikle haberim yok!) Sen her şeye şahitsindir." **118.** "Onlara azap edersen (edersin); Senin kullarındır... Ama onları bağışlarsan, Sensin 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm)." **119.** Allah buyurur: Doğru söyleyenlere doğruluklarının fayda verdiği gündür bugün... Onlara; altından ırmakların aktığı, ebediyen içinde kalacakları cennetler vardır. Allah onlardan, onlar da Allah'tan razı olmuştur[89]... ki büyük başarı budur. **120.** Göklerin, yerin ve onların içinde ne varsa hepsinin mülkü Allah'a aittir. Ve O, her şeye kadirdir.

6- EN'ÂM SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 165 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hamd o Allah'a mahsustur ki gökleri ve yeri yaratmış, karanlıkları ve aydınlığı var etmiştir. Böyleyken, (putları) Rablerine denk tutuyorlar inkârcı nankörler! **2.** Sizi bir çamurdan yaratan, sonra da size bir ecel tayin eden O'dur. O'nun katında, ayrıca adı konulmuş bir ecel vardır. Böyle iken, (Kıyamet hakkında) tartışıp duruyorsunuz. **3.** Göklerde de yerde de yegâne tanrı O'dur; gizlinizi de bilir aşikârınızı da... Bütün yaptıklarınızı bilir. **4.** Kendilerine Rablerinin âyetlerinden herhangi bir âyet geldiğinde, ondan mutlaka yüz çevirmişlerdir. **5.** Gerçek kendilerine geldiğinde, onu yalanlamışlardır. Ama alay edip durdukları hususa dair mühim haberler ileride onlara gelecek!.. **6.** Görmediler mi ki; Biz onlardan önce öyle nesiller yok etmişiz ki, yeryüzünde size bahşetmediğimiz güç ve imkânları onlara bahşetmiştik; gökyüzündeki bulutları üzerlerine bereketli yağmurlar yağdırsınlar diye göndermiş, altlarından da ırmaklar akıtmıştık. Fakat günahlarından dolayı onları helâk ettik ve artlarından bir başka nesil inşâ ettik. **7.** (Resulüm!) Şayet sana kâğıda/deriye yazılı bir kitap indirseydik ve ona bizzat elleriyle dokunsalardı, inkârcı nankörler mutlaka şöyle derlerdi; "Bu, apaçık bir büyüden başka bir şey değil!" **8.** "Ona bir melek indirilse ya?!" demekteler bir de... Oysa Biz bir melek indirecek olsaydık, o zaman iş bitirilmiş olurdu ve ondan sonra kendilerine süre tanınmazdı!..

وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ مَلَكًا لَّجَعَلْنَٰهُ رَجُلًا وَلَلَبَسْنَا عَلَيْهِم مَّا
يَلْبِسُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ
بِٱلَّذِينَ سَخِرُوا۟ مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿١٠﴾
قُلْ سِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ ٱنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ
ٱلْمُكَذِّبِينَ ﴿١١﴾ قُل لِّمَن مَّا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ قُل لِّلَّهِ
كَتَبَ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ لَيَجْمَعَنَّكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ
لَا رَيْبَ فِيهِ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿١٢﴾ ۞ وَلَهُۥ مَا سَكَنَ فِى ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ
﴿١٣﴾ قُلْ أَغَيْرَ ٱللَّهِ أَتَّخِذُ وَلِيًّا فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَهُوَ يُطْعِمُ
وَلَا يُطْعَمُ قُلْ إِنِّىٓ أُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَسْلَمَ وَلَا
تَكُونَنَّ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٤﴾ قُلْ إِنِّىٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ
رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ مَّن يُصْرَفْ عَنْهُ يَوْمَئِذٍ فَقَدْ
رَحِمَهُۥ وَذَٰلِكَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ
فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿١٧﴾ وَهُوَ ٱلْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ وَهُوَ ٱلْحَكِيمُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٨﴾

9. Hem, onu (yani elçimizi) melek kılsaydık bile, onu yine erkek (yani insan görünümlü) yapardık ve düştükleri şüpheye onları yine düşürürdük. **10.** Gerçek şu ki; senden önce de peygamberlerle alay edilmişti. Ama alay ettikleri

şey onlarla eğlenenleri çepeçevre kuşatıverdi! **11.** De ki: Yeryüzünde gezip dolaşın, sonra da, yalanlayanların akıbeti nice olmuş bir görün!.. **12.** "Göklerde ve yerde olan şeyler kimindir?" de... De ki: "Allah'ındır. O, merhameti ilke edinmiştir. Hakkında şüphe olmayan Kıyamet Günü hepinizi mutlaka bir araya getirecektir. Kendilerini hüsrana uğrata(cak ola)nlardır ki iman etmezler. **13.** Gecenin ve gündüzün içinde barınan her şey O'nundur... O'dur işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî', Alîm). **14.** De ki: Gökleri ve yeri sonraki gelişmelere açık biçimde yaratan; herkesi doyuran ama hiç kimse tarafından doyurulmayan Allah'tan başka velî edinir miyim ben?! De ki: Ben, O'na teslimiyet gösterenlerin ilki olmakla memurum... Sakın müşriklerden olma. **15.** Şöyle de: Rabbime karşı gelirsem, öyle muazzam bir günün azabından korkarım ki; **16.** o gün azap kimden çevrilirse, şüphesiz, O ona merhamet etmiştir... ki apaçık başarı budur. **17.** Şayet Allah sana bir zarar dokunduracak olsa, onu O'ndan başka giderecek yoktur. Sana bir de hayır dokunduracak olursa, (onu da engelleyebilecek yoktur; çünkü) O her şeye kadirdir. **18.** Kullarının üstünde yegâne yetki sahibi O'dur. O'dur 'mutlak hikmet sahibi', 'her şeyden haberdar' (Hakîm, Habîr).

قل أي شيء أكبر شهادة قل الله شهيد بيني وبينكم وأوحي إلي هذا
القرآن لأنذركم به ومن بلغ أئنكم لتشهدون أن مع الله
آلهة أخرى قل لا أشهد قل إنما هو إله واحد وإنني بريء مما
تشركون ﴿١٩﴾ الذين آتيناهم الكتاب يعرفونه كما يعرفون
أبناءهم الذين خسروا أنفسهم فهم لا يؤمنون ﴿٢٠﴾ ومن أظلم
ممن افترى على الله كذبا أو كذب بآياته إنه لا يفلح الظالمون
﴿٢١﴾ ويوم نحشرهم جميعا ثم نقول للذين أشركوا أين شركاؤكم
الذين كنتم تزعمون ﴿٢٢﴾ ثم لم تكن فتنتهم إلا أن قالوا والله
ربنا ما كنا مشركين ﴿٢٣﴾ انظر كيف كذبوا على أنفسهم وضل
عنهم ما كانوا يفترون ﴿٢٤﴾ ومنهم من يستمع إليك وجعلنا على
قلوبهم أكنة أن يفقهوه وفي آذانهم وقرا وإن يروا كل آية
لا يؤمنوا بها حتى إذا جاءوك يجادلونك يقول الذين كفروا إن هذا
إلا أساطير الأولين ﴿٢٥﴾ وهم ينهون عنه وينأون عنه وإن
يهلكون إلا أنفسهم وما يشعرون ﴿٢٦﴾ ولو ترى إذ وقفوا على النار
فقالوا يا ليتنا نرد ولا نكذب بآيات ربنا ونكون من المؤمنين ﴿٢٧﴾

19. De ki: Şahitliği bakımından hangisi daha büyüktür? De ki: Benimle sizin aranızda Allah şahittir ve bu Kur'ân bana; sizi ve ulaştığı herkesi kendisiyle uyarayım diye vahyolunmaktadır. Siz Allah'la beraber başka tanrılar olduğuna 'şahit'lik eder misiniz? De ki: Ben şahitlik etmem. De ki: O, ancak tek tanrıdır. Ve şüphesiz ben, sizin şirk koştuklarınızdan berîyim! **20.** Kendilerine kitap verdiklerimiz, bu gerçeğe; öz oğullarına aşina oldukları kadar aşinadırlar. Ama kendilerini hüsrana uğrata(cak ola)nlar, iman etmezler. **21.** Uydurduğu yalanı Allah'a isnat edenden veya O'nun âyetlerini yalanlayandan daha zalimi olabilir mi?! Zalimler asla felâha eremezler. **22.** Bunların tamamını haşrettiğimiz; sonra da şirk koşanlara; "Nerede o (tanrı olduğunu) iddia ettiğiniz ortaklarınız?!" dediğimiz gün... **23.** (Bizi) kandırmaya çalışmak adına söyleyebilecekleri tek şey; "Rabbimiz Allah'a yemin ederiz ki; biz müşrik değildik!" demekten ibaret olacaktır. **24.** Bak; nasıl kendi aleyhlerine yalan söylediler ve uydurageldikleri şeyler nasıl kaybolup gitti zihinlerinden?! **25.** İçlerinden sana kulak verenler de var. Ama Biz, onu anlarlar diye kalplerine örtüler, kulaklarına da ağırlık koyduk; artık bütün delilleri görseler de iman etmezler. Üstelik yanına geldiklerinde seninle cedelleşirler ve; "Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değil!" der inkârcı nankörler. **26.** Hem onu yasaklıyorlar hem de kendileri ondan uzak duruyorlar. Birbirlerini başka bir şeye değil, helâke sürüklemekteler, ama farkında değiller! **27.** Âh sen bunları; Ateş'in üzerinde durdukları sırada; "Keşke geri döndürülseydik de Rabbimizin âyetlerini yalanlamasaydık; müminlerden olsaydık!" dedikleri zaman görecektin!

بَلْ بَدَا لَهُم مَّا كَانُوا يُخْفُونَ مِن قَبْلُ وَلَوْ رُدُّوا لَعَادُوا لِمَا نُهُوا عَنْهُ
وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٢٨﴾ وَقَالُوا إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا الدُّنْيَا وَمَا نَحْنُ
بِمَبْعُوثِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ وُقِفُوا عَلَىٰ رَبِّهِمْ قَالَ أَلَيْسَ هَٰذَا
بِالْحَقِّ قَالُوا بَلَىٰ وَرَبِّنَا قَالَ فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ
﴿٣٠﴾ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاءِ اللَّهِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمُ السَّاعَةُ
بَغْتَةً قَالُوا يَا حَسْرَتَنَا عَلَىٰ مَا فَرَّطْنَا فِيهَا وَهُمْ يَحْمِلُونَ أَوْزَارَهُمْ
عَلَىٰ ظُهُورِهِمْ أَلَا سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٣١﴾ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا
لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلدَّارُ الْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ
﴿٣٢﴾ قَدْ نَعْلَمُ إِنَّهُ لَيَحْزُنُكَ الَّذِي يَقُولُونَ فَإِنَّهُمْ لَا يُكَذِّبُونَكَ
وَلَٰكِنَّ الظَّالِمِينَ بِآيَاتِ اللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ كُذِّبَتْ
رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ فَصَبَرُوا عَلَىٰ مَا كُذِّبُوا وَأُوذُوا حَتَّىٰ أَتَاهُمْ نَصْرُنَا
وَلَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ وَلَقَدْ جَاءَكَ مِن نَّبَإِ الْمُرْسَلِينَ
﴿٣٤﴾ وَإِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكَ إِعْرَاضُهُمْ فَإِنِ اسْتَطَعْتَ أَن تَبْتَغِيَ
نَفَقًا فِي الْأَرْضِ أَوْ سُلَّمًا فِي السَّمَاءِ فَتَأْتِيَهُم بِآيَةٍ وَلَوْ شَاءَ
اللَّهُ لَجَمَعَهُمْ عَلَى الْهُدَىٰ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْجَاهِلِينَ ﴿٣٥﴾

28. Hayır! Gizleyegeldikleri şeyler karşılarına çıktı da ondan... Geri döndürülselerdi, yine kendilerine yasaklanan şeylere dönerlerdi. Gerçekten yalancıdırlar! **29.** Bir de "Hayat sadece şu dünyadaki hayatımızdır; asla dirilecek değiliz!" demekteler! **30.** Âh sen bunları; Rablerinin huzuruna çıkarıldıkları zaman görecektin!.. Allah; "Gerçek değil miymiş bu?" deyince; "Rabbimiz hakkı için, evet!" derler. O da: "Öyleyse, inkâr edip durmanıza karşılık tadın şu azabı!" buyurur. **31.** Allah'la karşı karşıya geleceklerini yalanlayanlar hüsrana uğramışlardır artık... Sonunda (Kıyamet) saat(i) ansızın gelip çattığında, günah yüklerini sırtlarına yüklenmiş olarak; "İşlediğimiz kusur ve noksanlardan dolayı yazıklar olsun bize!" derler. Bakınız; ne kötüdür yüklendikleri şey! **32.** Dünya hayatı; bir oyun ve eğlenceden ibarettir. Sakınanlar için elbette Âhiret yurdu daha hayırlıdır. Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?! **33.** (Resulüm!) Biliyoruz ki; söyledikleri seni üzüyor. Aslında, seni yalanlamıyorlar; aksine, Allah'ın âyetlerini reddediyorlar zalimler! **34.** Gerçek şu ki; senden önce nice peygamber yalanlandı da yalanlanmaya ve eza görmeye sabretti; sonunda yardımımız onlara gelip yetişti. Allah'ın kelimelerini değiştirebilecek yoktur. Peygamberlere dair birtakım önemli haberler sana da gelmişti... **35.** Bunların yüz çevirmeleri sana ağır geliyorsa, haydi, yerin içinde bir tünel açabiliyorsan aç -yahut göğe bir merdiven dayayabiliyorsan daya- da onlara bir mucize getir!* Allah dileseydi, onları doğru yolda birleştirirdi. O hâlde, sakın cahillerden olma!

---

* Bunu yapamayacağına göre, demek ki Allah'ın, hükmünü vermesine kadar sabretmen gerekiyor.

إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ ثُمَّ إِلَيْهِ
يُرْجَعُونَ ﴿٣٦﴾ وَقَالُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِّن رَّبِّهِ ۚ قُلْ إِنَّ اللَّهَ
قَادِرٌ عَلَىٰ أَن يُنَزِّلَ آيَةً وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٧﴾ وَمَا
مِن دَابَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا طَائِرٍ يَطِيرُ بِجَنَاحَيْهِ إِلَّا أُمَمٌ أَمْثَالُكُم ۚ
مَّا فَرَّطْنَا فِي الْكِتَابِ مِن شَيْءٍ ۚ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يُحْشَرُونَ ﴿٣٨﴾
وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا صُمٌّ وَبُكْمٌ فِي الظُّلُمَاتِ ۗ مَن يَشَإِ اللَّهُ
يُضْلِلْهُ وَمَن يَشَأْ يَجْعَلْهُ عَلَىٰ صِرَاطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٣٩﴾ قُلْ
أَرَأَيْتَكُمْ إِنْ أَتَاكُمْ عَذَابُ اللَّهِ أَوْ أَتَتْكُمُ السَّاعَةُ أَغَيْرَ اللَّهِ
تَدْعُونَ إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٠﴾ بَلْ إِيَّاهُ تَدْعُونَ فَيَكْشِفُ مَا
تَدْعُونَ إِلَيْهِ إِن شَاءَ وَتَنسَوْنَ مَا تُشْرِكُونَ ﴿٤١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
إِلَىٰ أُمَمٍ مِّن قَبْلِكَ فَأَخَذْنَاهُم بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَتَضَرَّعُونَ
﴿٤٢﴾ فَلَوْلَا إِذْ جَاءَهُم بَأْسُنَا تَضَرَّعُوا وَلَٰكِن قَسَتْ قُلُوبُهُمْ
وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ فَلَمَّا
نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ فَتَحْنَا عَلَيْهِمْ أَبْوَابَ كُلِّ شَيْءٍ
حَتَّىٰ إِذَا فَرِحُوا بِمَا أُوتُوا أَخَذْنَاهُم بَغْتَةً فَإِذَا هُم مُّبْلِسُونَ ﴿٤٤﴾

36. (Sana) ancak kulak verenler icabet ederler; 'ölü'leri Allah diriltir; sonra da O'na döndürülürler. **37.** Evet, "Ona Rabbinden bir mucize indirilse ya?!" dediler. De ki: Mucize indirmeye sadece Allah kadirdir, fakat bunların çoğu bilmez. **38.** Yeryüzünde hiçbir canlı ve iki kanadıyla uçan hiçbir uçucu yoktur ki; onlar da sizin gibi bir ümmet olmasın. Biz, Levh-i Mahfuz'da hiçbir şeyi eksik bırakmamışızdır.* Sonra (onlar da) Rablerine haşredilirler. **39.** Âyetlerimizi yalanlayanlar, karanlıklar içerisindeki 'sağır' ve 'dilsiz'lerdir. Allah; kimi dilerse onu şaşırtmakta; kimi dilerse; onu da dosdoğru bir yol üstünde tutmaktadır. **40.** De ki: Ne dersiniz; size Allah'ın azabı gelse veya (Kıyamet) saat(i) gelip çatsa, Allah'tan başkasına dua eder misiniz? (Dürüstçe söyleyin) dürüstseniz... **41.** Hayır! Şirk koştuklarınızı unutarak sadece O'na dua edersiniz ve O, -dilerse- dua ettiğiniz sıkıntıyı kaldırır. **42.** Gerçek şu ki; Biz senden önceki ümmetlere de peygamber gönderdik ve onları darlık ve sıkıntıya soktuk ki yalvarıp yakarsınlar.[90] **43.** Azabımız kendilerine geldiğinde yalvarıp yakarsalardı ya! Ama aksine, kalpleri katılaştı; yapmakta oldukları şeyleri şeytan onlara cazip gösterdi. **44.** Kendilerine verilen öğütleri göz ardı edince, önce üzerlerine bütün nimetlerin kapılarını açtık; ama sonunda kendilerine verilenler yüzünden şımarınca, onları ansızın yakaladık ve bir de baktık ki, tamamen ümitsizleşmişler!

* Onları da yönetmekteyiz; onların rızkını da tekeffül etmekteyiz.

فقطع دابر القوم الذين ظلموا والحمد لله رب العالمين ﴿٤٥﴾
قل أرأيتم إن أخذ الله سمعكم وأبصاركم وختم على قلوبكم
من إله غير الله يأتيكم به انظر كيف نصرف الآيات
ثم هم يصدفون ﴿٤٦﴾ قل أرأيتكم إن أتاكم عذاب الله
بغتة أو جهرة هل يهلك إلا القوم الظالمون ﴿٤٧﴾ وما
نرسل المرسلين إلا مبشرين ومنذرين فمن آمن وأصلح
فلا خوف عليهم ولا هم يحزنون ﴿٤٨﴾ والذين كذبوا بآياتنا
يمسهم العذاب بما كانوا يفسقون ﴿٤٩﴾ قل لا أقول لكم
عندي خزائن الله ولا أعلم الغيب ولا أقول لكم إني ملك
إن أتبع إلا ما يوحى إلي قل هل يستوي الأعمى والبصير
أفلا تتفكرون ﴿٥٠﴾ وأنذر به الذين يخافون أن يحشروا
إلى ربهم ليس لهم من دونه ولي ولا شفيع لعلهم يتقون
﴿٥١﴾ ولا تطرد الذين يدعون ربهم بالغداة والعشي يريدون
وجهه ما عليك من حسابهم من شيء وما من حسابك
عليهم من شيء فتطردهم فتكون من الظالمين ﴿٥٢﴾

45. Ve böylece, zulmeden toplumun kökü kurutulurdu... Âlemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun! **46.** De ki: Ne dersiniz? Şayet Allah kulağınızı ve gözlerinizi alsa ve kalplerinizi mühürlese, onu Allah'tan başka size getirebilecek tanrı var mıdır? Bak, onlara âyetlerimizi nasıl açıklıyoruz; ama onlar nasıl yüz çeviriyorlar?! **47.** De ki: Ne dersiniz? Allah'ın azabı size ansızın ya da göz göre göre gelecek olsa, zalim toplumdan başkası helâk edilir mi? **48.** Biz peygamberleri sadece müjdeci ve uyarıcı olarak göndeririz; artık her kim iman eder, durumunu düzeltirse, onlar için herhangi bir korku söz konusu değildir; üzülecek de değillerdir. **49.** Âyetlerimizi yalanlayanlara ise fâsıklık edip durmalarından dolayı azap dokunur. **50.** De ki: Ben size; "Allah'ın hazineleri benim yanımdadır" demem; gaybı da bilmem; size "Ben meleğim" de demem. Ben sadece bana vahyolunana uyarım. De ki: Hiç, kör ile gören bir olur mu? Hâlâ düşünmeyecek misiniz? **51.** Rablerine haşredileceklerinden korkanları; "O'ndan başka bir velî ve şefaatçileri olmadığı" konusunda -bununla- uyar ki sakınsınlar. **52.** Sabah akşam Rablerinin rızasını dileyerek O'na dua edenleri kovma. Onların hesabından sana; senin hesabından da onlara bir sorumluluk yok... ki onları kovup da zalimlerden olasın.

وَكَذَٰلِكَ فَتَنَّا بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لِّيَقُولُوٓا۟ أَهَٰٓؤُلَآءِ مَنَّ ٱللَّهُ
عَلَيْهِم مِّنۢ بَيْنِنَآ ۗ أَلَيْسَ ٱللَّهُ بِأَعْلَمَ بِٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٥٣﴾ وَإِذَا
جَآءَكَ ٱلَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِـَٔايَٰتِنَا فَقُلْ سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ ۖ كَتَبَ
رَبُّكُمْ عَلَىٰ نَفْسِهِ ٱلرَّحْمَةَ ۖ أَنَّهُۥ مَنْ عَمِلَ مِنكُمْ سُوٓءًۢا
بِجَهَٰلَةٍ ثُمَّ تَابَ مِنۢ بَعْدِهِۦ وَأَصْلَحَ فَأَنَّهُۥ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥٤﴾
وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْـَٔايَٰتِ وَلِتَسْتَبِينَ سَبِيلُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٥٥﴾
قُلْ إِنِّى نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ ۚ قُل لَّآ أَتَّبِعُ
أَهْوَآءَكُمْ ۙ قَدْ ضَلَلْتُ إِذًا وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ ﴿٥٦﴾
قُلْ إِنِّى عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَكَذَّبْتُم بِهِۦ ۚ مَا عِندِى مَا
تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦٓ ۚ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ ۖ يَقُصُّ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ خَيْرُ
ٱلْفَٰصِلِينَ ﴿٥٧﴾ قُل لَّوْ أَنَّ عِندِى مَا تَسْتَعْجِلُونَ بِهِۦ لَقُضِىَ
ٱلْأَمْرُ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ ۗ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٥٨﴾
۞ وَعِندَهُۥ مَفَاتِحُ ٱلْغَيْبِ لَا يَعْلَمُهَآ إِلَّا هُوَ ۚ وَيَعْلَمُ مَا فِى
ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ۚ وَمَا تَسْقُطُ مِن وَرَقَةٍ إِلَّا يَعْلَمُهَا وَلَا حَبَّةٍ
فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْأَرْضِ وَلَا رَطْبٍ وَلَا يَابِسٍ إِلَّا فِى كِتَٰبٍ مُّبِينٍ ﴿٥٩﴾

53. Böylece, onları (yani zengin kâfirlerle gariban müminleri) birbirleri ile denemekteyiz ki: "Aramızdan Allah sadece bunlara mı lütfetmiş?!" desinler. Hiç, Allah şükredenleri daha iyi bilmez olur mu? **54.** Âyetlerimize iman edenler Senin yanına geldiklerinde, de ki: Selâm olsun size! Rabbiniz merhameti ilke edinmiştir. İçinizden her kim bilmeyerek bir fenalık yapar da arkasından dönüş yapar, durumunu düzeltirse, O gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **55.** Âyetlerimizi işte böyle açıklıyoruz ki, mücrimlerin yolu iyice belli olsun. **56.** De ki: Allah'tan başka taptığınız şeylere tapmak bana yasaklandı. De ki: Ben sizin arzu ve ihtiraslarınıza uymam. Aksi takdirde, sapmış olurum; doğru yolda gidenlerden olmam. **57.** De ki: Şüphesiz ben Rabbimden gelen aşikâr bir delil üzereyim; siz ise onu yalanladınız. Sizin acele istediğiniz (azap) benim yanımda değil!.. Hüküm sadece Allah'a aittir; O da gerçek neyse onu anlatır (ve ona hükmeder; haklı ile haksızı birbirinden) ayırt edenlerin en hayırlısı O'dur. **58.** De ki: O acele istediğiniz şey benim yanımda olsaydı, sizinle benim aramdaki iş çoktan bitirilmiş olurdu! Allah zalimleri çok iyi bilir. **59.** Gaybın anahtarları yalnızca O'nun katındadır. Gaybı O'ndan başkası bilmez. Karada ve denizde ne varsa O bilir. Hiçbir yaprak düşmüyor ki, O, onu bilmesin. Yerin karanlıkları içindeki tek bir tane; hâsılı, yaş kuru ne varsa her şey apaçık bir kitapta (yani, Levh-i Mahfuz'da)[91] mutlaka kayıtlıdır.

الحزب ١٤

وَهُوَ ٱلَّذِى يَتَوَفَّىٰكُم بِٱلَّيْلِ وَيَعْلَمُ مَا جَرَحْتُم بِٱلنَّهَارِ ثُمَّ
يَبْعَثُكُمْ فِيهِ لِيُقْضَىٰٓ أَجَلٌ مُّسَمًّى ثُمَّ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ
ثُمَّ يُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٦٠﴾ وَهُوَ ٱلْقَاهِرُ فَوْقَ عِبَادِهِۦ
وَيُرْسِلُ عَلَيْكُمْ حَفَظَةً حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ تَوَفَّتْهُ
رُسُلُنَا وَهُمْ لَا يُفَرِّطُونَ ﴿٦١﴾ ثُمَّ رُدُّوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ مَوْلَىٰهُمُ ٱلْحَقِّ
أَلَا لَهُ ٱلْحُكْمُ وَهُوَ أَسْرَعُ ٱلْحَـٰسِبِينَ ﴿٦٢﴾ قُلْ مَن يُنَجِّيكُم مِّن
ظُلُمَـٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ تَدْعُونَهُۥ تَضَرُّعًا وَخُفْيَةً لَّئِنْ أَنجَىٰنَا مِنْ هَـٰذِهِۦ
لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّـٰكِرِينَ ﴿٦٣﴾ قُلِ ٱللَّهُ يُنَجِّيكُم مِّنْهَا وَمِن كُلِّ كَرْبٍ
ثُمَّ أَنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٦٤﴾ قُلْ هُوَ ٱلْقَادِرُ عَلَىٰٓ أَن يَبْعَثَ عَلَيْكُمْ عَذَابًا
مِّن فَوْقِكُمْ أَوْ مِن تَحْتِ أَرْجُلِكُمْ أَوْ يَلْبِسَكُمْ شِيَعًا وَيُذِيقَ بَعْضَكُم
بَأْسَ بَعْضٍ ٱنظُرْ كَيْفَ نُصَرِّفُ ٱلْـَٔايَـٰتِ لَعَلَّهُمْ يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾
وَكَذَّبَ بِهِۦ قَوْمُكَ وَهُوَ ٱلْحَقُّ قُل لَّسْتُ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ﴿٦٦﴾ لِّكُلِّ
نَبَإٍ مُّسْتَقَرٌّ وَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٦٧﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ٱلَّذِينَ يَخُوضُونَ فِىٓ
ءَايَـٰتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّىٰ يَخُوضُوا۟ فِى حَدِيثٍ غَيْرِهِۦ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ
ٱلشَّيْطَـٰنُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ ٱلذِّكْرَىٰ مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿٦٨﴾

60. Geceleyin sizi 'vefat' ettir(ip kendinizden geçir)en de O'dur; sizin gündüzün yaptıklarınızı da bilir. Sonra sizi her gün yeniden diriltir ki, adı konulmuş bir süre tamamlan(ıp eceliniz gel)sin. Sonra nihaî dönüşünüz O'nadır; sonra O, yaptıklarınızı size bir bir haber verecektir. **61.** Kulları üzerinde yegâne yetki sahibi O'dur... Bekçiler tayin eder üzerinize. Nihayet herhangi birinize ölüm gelince, elçilerimiz hiçbir yanlışlık yapmaksızın onun canını alırlar. **62.** Sonra da gerçek 'mevlâ'ları Allah'a döndürülürler... Bakınız; hüküm tamamen O'nundur ve O; hesap görenlerin en hızlısıdır. **63.** De ki: "Şayet bizi bundan kurtarırsa, şükredenlerden olacağımıza and içeriz!" diye gizlice yalvarıp yakararak O'na dua ediyorsunuz da karanın ve denizlerin karanlıklarından kim kurtarıyor sizi?! **64.** De ki: Sizi bundan da her (tür) sıkıntıdan da Allah kurtarıyor... Ama siz daha sonra şirk koşuyorsunuz!.. **65.** De ki: Üstünüzden ya da altınızdan size azap göndermeye veya sizi fırkalara ayırıp bir kısmınızın şiddetini diğer kısmınıza tattırmaya kadir olan O'dur. Bak; iyice anlasınlar diye nasıl âyetlerimizi açıklıyoruz! **66.** (Resulüm!) Gerçek olduğu hâlde, senin kavmin onu yalanladı. De ki: Ben, sizin üzerinize vekil değilim. **67.** Her mühim haberin gerçekleşeceği bir zaman var. Siz de ileride öğreneceksiniz. **68.** Âyetlerimiz hakkında ileri geri konuşanları gördüğün vakit, başka bir söze geçinceye kadar onlardan uzak dur. Şeytan sana unutturacak olursa, hatırladıktan sonra o zalim toplulukla beraber oturma.

وما على الذين يتقون من حسابهم من شيء ولكن
ذكرى لعلهم يتقون ﴿٦٩﴾ وذر الذين اتخذوا
دينهم لعبا ولهوا وغرتهم الحياة الدنيا وذكر به
أن تبسل نفس بما كسبت ليس لها من دون الله ولي
ولا شفيع وإن تعدل كل عدل لا يؤخذ منها أولئك
الذين أبسلوا بما كسبوا لهم شراب من حميم وعذاب
أليم بما كانوا يكفرون ﴿٧٠﴾ قل أندعوا من دون الله
ما لا ينفعنا ولا يضرنا ونرد على أعقابنا بعد إذ هدانا الله
كالذي استهوته الشياطين في الأرض حيران له أصحاب
يدعونه إلى الهدى ائتنا قل إن هدى الله هو الهدى
وأمرنا لنسلم لرب العالمين ﴿٧١﴾ وأن أقيموا الصلاة
واتقوه وهو الذي إليه تحشرون ﴿٧٢﴾ وهو الذي
خلق السماوات والأرض بالحق ويوم يقول كن
فيكون قوله الحق وله الملك يوم ينفخ في الصور
عالم الغيب والشهادة وهو الحكيم الخبير ﴿٧٣﴾

69. Müttakîlere bunların hesabından bir sorumluluk düşmez; fakat bu, belki (ötekiler de) sakınırlar diye verilmiş bir öğüttür. **70.** Dinlerini oyun-eğlence edinen; dünya hayatının aldattığı (kalbi mühürlü) kimseleri bırak da, bununla (diğerlerine) öğüt vermeye devam et... ki hiç kimse kazandıklarından ötürü felâkete sürüklenmesin: Hiç kimsenin Allah'tan başka velî ve şefaatçisi olmayacak; varını yoğunu fidye olarak verse de kabul olunmayacaktır. Bunlardır işte işlediklerinden dolayı felâkete sürüklenenler!.. Nankörce inkâr edip durdukları için, kaynar sudan ibaret bir içecek ve can yakıcı bir azaptır bunların hakkı!.. **71.** De ki: Allah'tan başka, bize fayda ve zarar veremeyen şeylere mi dua edelim?! Allah bizi hidayete erdirdikten sonra, -arkadaşları "Yanımıza gel!" diye doğru yola çağırdıkları hâlde, 'şeytan'ların çölde şaşırtıp ne yapacağını bilemez hâlde bıraktığı kimse gibi- gerisingeri mi dönelim?! De ki: Asıl hidayet Allah'ın hidayetidir; Biz Âlemlerin Rabbi'ne teslim olmakla memuruz. **72.** Bize, ayrıca; "Namazı dosdoğru kılın ve O'ndan sakının" diye emredilmiştir. Zira bizim haşrolunacağımız (zat) O'dur... **73.** O'dur gökleri ve yeri gerçek bir gaye ile yaratan... "Ol!" dediği 'gün' oluverir; O'nun sözüdür gerçek olan... Sûr'a[92] üfürüleceği gün de mülk O'nundur. Gaybı da bilir, aşikârı da... O'dur 'mutlak hikmet sahibi', 'her şeyden haberdar' (Hakîm, Habîr).

۞ وَإِذْ قَالَ إِبْرَٰهِيمُ لِأَبِيهِ ءَازَرَ أَتَتَّخِذُ أَصْنَامًا ءَالِهَةً إِنِّىٓ
أَرَىٰكَ وَقَوْمَكَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٧٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُرِىٓ إِبْرَٰهِيمَ
مَلَكُوتَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلِيَكُونَ مِنَ ٱلْمُوقِنِينَ ﴿٧٥﴾
فَلَمَّا جَنَّ عَلَيْهِ ٱلَّيْلُ رَءَا كَوْكَبًا قَالَ هَٰذَا رَبِّى فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ
لَآ أُحِبُّ ٱلْءَافِلِينَ ﴿٧٦﴾ فَلَمَّا رَءَا ٱلْقَمَرَ بَازِغًا قَالَ هَٰذَا
رَبِّى فَلَمَّآ أَفَلَ قَالَ لَئِن لَّمْ يَهْدِنِى رَبِّى لَأَكُونَنَّ مِنَ ٱلْقَوْمِ
ٱلضَّآلِّينَ ﴿٧٧﴾ فَلَمَّا رَءَا ٱلشَّمْسَ بَازِغَةً قَالَ هَٰذَا رَبِّى هَٰذَآ
أَكْبَرُ فَلَمَّآ أَفَلَتْ قَالَ يَٰقَوْمِ إِنِّى بَرِىٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٧٨﴾
إِنِّى وَجَّهْتُ وَجْهِىَ لِلَّذِى فَطَرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
حَنِيفًا وَمَآ أَنَا۠ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٧٩﴾ وَحَآجَّهُۥ قَوْمُهُۥ قَالَ
أَتُحَٰٓجُّوٓنِّى فِى ٱللَّهِ وَقَدْ هَدَىٰنِ وَلَآ أَخَافُ مَا تُشْرِكُونَ بِهِۦٓ
إِلَّآ أَن يَشَآءَ رَبِّى شَيْـًٔا وَسِعَ رَبِّى كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا أَفَلَا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿٨٠﴾ وَكَيْفَ أَخَافُ مَآ أَشْرَكْتُمْ وَلَا
تَخَافُونَ أَنَّكُمْ أَشْرَكْتُم بِٱللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ عَلَيْكُمْ
سُلْطَٰنًا فَأَىُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ أَحَقُّ بِٱلْأَمْنِ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨١﴾

74. Hani İbrahim, babası Azer'e; "Sen, 'tanrı put'lar mı ediniyorsun?" Doğrusu ben, seni ve kavmini apaçık bir sapma içinde görüyorum." demişti. **75.** Böylece, yakînen inananlardan olsun diye, Biz İbrahim'e göklerin ve yerin melekûtunu (yani, gerçek hükümdarlığını) gösteriyorduk: **76.** Gece üzerini bürüyünce, bir yıldız gördü. "Benim Rabbim bu herhâlde" dedi. Batıp kaybolunca da; "Ben batıp kaybolanları sevmem." dedi. **77.** Ay'ı doğmuş vaziyette görünce; "Benim Rabbim bu olmalı?" dedi. O da batınca; "Rabbim beni hidayete erdirmezse, kesinlikle dalâlet içindeki (şu) kavimden olacağım!" dedi. **78.** Sonra güneşi doğarken görünce; "Benim Rabbim bu... Bu daha büyük!" dedi... Ama o da batınca, dedi ki; "Ey kavmim! Ben sizin şirk koştuklarınızdan berîyim!" **79.** "Ben, varlığımı samimi bir muvahhit olarak, gökleri ve yeri yaratana yönelttim. Müşriklerden de değilim!" **80.** Ama kavmi onunla cedelleşti... O da dedi ki: "Beni Allah doğru yola iletmişken, siz O'nun hakkında mı benimle cedelleşiyorsunuz? Ben sizin O'na ortak koştuklarınızdan korkmam. -Rabbim bir şey dilerse (yani, bana zarar gelmesini O isterse) o zaman başka.- Benim Rabbim, bilgi bakımından her şeyi kuşatmıştır. Hâlâ düşünüp ders çıkarmayacak mısınız?" **81.** "Hem siz Allah'ın size hiçbir güçlü kanıt indirmediği şeyleri O'na ortak koşmaktan korkmazken, ben nasıl, sizin O'na şirk koştuğunuz şeylerden korkarım?! Bu durumda, güvende olmaya bu iki zümreden hangisi daha lâyıktır? Biliyorsanız (söyleyin)."

ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَلَمْ يَلْبِسُوٓا۟ إِيمَٰنَهُم بِظُلْمٍ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلْأَمْنُ
وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٨٢﴾ وَتِلْكَ حُجَّتُنَآ ءَاتَيْنَٰهَآ إِبْرَٰهِيمَ عَلَىٰ
قَوْمِهِۦ ۚ نَرْفَعُ دَرَجَٰتٍ مَّن نَّشَآءُ ۗ إِنَّ رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿٨٣﴾
وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ ۚ كُلًّا هَدَيْنَا ۚ وَنُوحًا
هَدَيْنَا مِن قَبْلُ ۖ وَمِن ذُرِّيَّتِهِۦ دَاوُۥدَ وَسُلَيْمَٰنَ وَأَيُّوبَ
وَيُوسُفَ وَمُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٨٤﴾
وَزَكَرِيَّا وَيَحْيَىٰ وَعِيسَىٰ وَإِلْيَاسَ ۖ كُلٌّ مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٥﴾
وَإِسْمَٰعِيلَ وَٱلْيَسَعَ وَيُونُسَ وَلُوطًا ۚ وَكُلًّا فَضَّلْنَا عَلَى
ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٦﴾ وَمِنْ ءَابَآئِهِمْ وَذُرِّيَّٰتِهِمْ وَإِخْوَٰنِهِمْ ۖ وَٱجْتَبَيْنَٰهُمْ
وَهَدَيْنَٰهُمْ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٨٧﴾ ذَٰلِكَ هُدَى ٱللَّهِ يَهْدِى
بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ ۚ وَلَوْ أَشْرَكُوا۟ لَحَبِطَ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟
يَعْمَلُونَ ﴿٨٨﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْحُكْمَ وَٱلنُّبُوَّةَ ۚ
فَإِن يَكْفُرْ بِهَا هَٰٓؤُلَآءِ فَقَدْ وَكَّلْنَا بِهَا قَوْمًا لَّيْسُوا۟ بِهَا بِكَٰفِرِينَ
﴿٨٩﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَى ٱللَّهُ ۖ فَبِهُدَىٰهُمُ ٱقْتَدِهْ ۗ قُل لَّآ
أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا ۖ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْعَٰلَمِينَ ﴿٩٠﴾

82. "İman edip de imanlarına zulüm[93] bulaştırmayanlar, bunların hakkıdır işte, güvende olmak... Doğru yolda gidenler de onlardır." **83.** Kavmine karşı İbrahim'e verdiğimiz (aklî) kanıtımız budur. Biz, dilediklerimizi derece derece yükseltiriz. Şüphesiz, senin Rabbin 'mutlak hikmet ve ilim sahibi'dir (Hakîm, Alîm). **84.** Ve ona İshak'ı ve Yakub'u hibe ettik; her birine doğru yolu gösterdik -ki daha önce de Nuh'a doğru yolu göstermiştik- ve onun soyundan gelen Davud'a, Süleyman'a, Eyyub'a, Yusuf'a, Musa'ya ve Harun'a... İhsan üzere hareket edenleri böyle mükâfatlandırırız Biz. **85.** Zekeriyya'ya, Yahya'ya, İsa'ya ve İlyas'a... -Hepsi salihlerdendir.- **86.** İsmail'e, Elyesâ'ya, Yunus'a ve Lût'a... -Her birini âlemlere üstün kıldık.- **87.** Onların atalarından, nesillerinden, kardeşlerinden bir kısmına da... -Bunları derleyip kendilerine getirdik ve dosdoğru bir yola ilettik.- **88.** Bu, Allah'ın hidayetidir; O, dilediği kullarını onunla hidayete erdiriyor. Bu(rada sayıla)nlar da şirk koşsalardı, onların yapageldikleri şeyler de boşa giderdi! **89.** Bunlardır işte, kendilerine kitabı, hikmeti ve peygamberliği verdiklerimiz... Şayet şunlar (yani, bu salih zatların soyundan gelen şimdikiler), bunu inkâr ediyorlarsa, Biz, onu; artık bunu inkâr etmeyen bir kavme havale etmişizdir. (İlahî mesajı artık Müslümanlar taşıyacaktır.) **90.** İşte bunlardır Allah'ın hidayet ettikleri!.. Öyleyse (şimdikilere değil) sadece bunların hidayetine uy. De ki: Ben buna karşı sizden hiçbir ücret istemem. Bu, (sadece bir topluma değil) herkese açık bir öğüttür.

وَمَا قَدَرُوا اللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِ إِذْ قَالُوا مَا أَنْزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ بَشَرٍ مِنْ شَيْءٍ
قُلْ مَنْ أَنْزَلَ الْكِتَابَ الَّذِي جَاءَ بِهِ مُوسَىٰ نُورًا وَهُدًى لِلنَّاسِ
تَجْعَلُونَهُ قَرَاطِيسَ تُبْدُونَهَا وَتُخْفُونَ كَثِيرًا وَعُلِّمْتُمْ مَا لَمْ تَعْلَمُوا
أَنْتُمْ وَلَا آبَاؤُكُمْ قُلِ اللَّهُ ثُمَّ ذَرْهُمْ فِي خَوْضِهِمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩١﴾
وَهَٰذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ مُصَدِّقُ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ وَلِتُنْذِرَ
أُمَّ الْقُرَىٰ وَمَنْ حَوْلَهَا وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ يُؤْمِنُونَ بِهِ
وَهُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ ﴿٩٢﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى
اللَّهِ كَذِبًا أَوْ قَالَ أُوحِيَ إِلَيَّ وَلَمْ يُوحَ إِلَيْهِ شَيْءٌ وَمَنْ قَالَ سَأُنْزِلُ
مِثْلَ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ وَلَوْ تَرَىٰ إِذِ الظَّالِمُونَ فِي غَمَرَاتِ الْمَوْتِ
وَالْمَلَائِكَةُ بَاسِطُو أَيْدِيهِمْ أَخْرِجُوا أَنْفُسَكُمُ الْيَوْمَ
تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ بِمَا كُنْتُمْ تَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ غَيْرَ الْحَقِّ
وَكُنْتُمْ عَنْ آيَاتِهِ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٩٣﴾ وَلَقَدْ جِئْتُمُونَا فُرَادَىٰ
كَمَا خَلَقْنَاكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَتَرَكْتُمْ مَا خَوَّلْنَاكُمْ وَرَاءَ ظُهُورِكُمْ
وَمَا نَرَىٰ مَعَكُمْ شُفَعَاءَكُمُ الَّذِينَ زَعَمْتُمْ أَنَّهُمْ فِيكُمْ شُرَكَاءُ
لَقَدْ تَقَطَّعَ بَيْنَكُمْ وَضَلَّ عَنْكُمْ مَا كُنْتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٩٤﴾

91. (Meselâ) "Allah hiçbir insana hiçbir şey indirmemiştir!" derken, Allah'ı hakkıyla takdir edememişlerdir (bu nebîlerin soyundan gelenler)... De ki: (Ey Yahudi âlimleri!) Musa'nın insanlar için nur ve hidayet olarak getirdiği o kitabı kim indirdi öyleyse?! Hani, kâğıt/deri malzemelere yazıp da (işinize gelenleri) açıkladığınız, birçoğunu ise gizlediğiniz; sizin ve atalarınızın bilmediği şeylerin, sayesinde size öğretildiği kitabı... "Tabiî ki Allah" de... Sonra da bırak onları daldıkları yanlış yolda oyalanadursunlar! **92.** (Resulüm!) İşte bu (Kur'ân) da; anaşehri ve çevresindekileri uyarasın diye indirdiğimiz, önündeki (Tevrat, İncil ve benzerleri)ni doğrulayan mübarek bir kitaptır. Âhirete iman edenler, buna da iman ederler ve (gerçek birer dindar olarak) namazlarını, üzerine titreyerek eda ederler. **93.** Uydurduğu yalanı Allah'a isnat edenden yahut kendisine bir şey vahyedilmediği hâlde, "Bana da vahyolundu!" diyenden ve "Allah'ın indirdiklerinin benzerini ben de indireceğim!" diyen birinden daha zalimi olabilir mi? Âh, sen bu zalimleri can çekişirlerken görecektin!.. O sırada melekler; "Çıkarıp verin canınızı! Haksız yere Allah'a yalan isnat etmenizden ve O'nun âyetlerine karşı büyüklük taslamanızdan ötürü, alçaltıcı bir azapla cezalandırılacaksınız bugün!" diyerek 'el'lerini onlara uzatmaktadır!.. **94.** İşte, Bize; sizi ilkin nasıl yarattıysak aynen öyle (yapayalnız ve teker teker) geldiniz; size verdiğimiz şeyleri arkanızda bıraktınız. Ne o?! Siz(in yaratılmanızda ve yetiştirilmeniz)de ortak olduklarını iddia ettiğiniz şefaatçilerinizi de yanınızda göremiyoruz?! Aranızdaki bütün bağlar kopmuş! (Sizi kayıracaklarını) iddia ettiğiniz şeyler de zihninizden kaybolup gitmiş!..

إِنَّ ٱللَّهَ فَالِقُ ٱلْحَبِّ وَٱلنَّوَىٰ يُخْرِجُ ٱلْحَيَّ مِنَ ٱلْمَيِّتِ وَمُخْرِجُ
ٱلْمَيِّتِ مِنَ ٱلْحَيِّ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٩٥﴾ فَالِقُ ٱلْإِصْبَاحِ
وَجَعَلَ ٱلَّيْلَ سَكَنًا وَٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ حُسْبَانًا ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ
ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٩٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلنُّجُومَ لِتَهْتَدُوا۟
بِهَا فِى ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ
﴿٩٧﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَكُم مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ فَمُسْتَقَرٌّ وَمُسْتَوْدَعٌ
قَدْ فَصَّلْنَا ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَفْقَهُونَ ﴿٩٨﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦ نَبَاتَ كُلِّ شَىْءٍ فَأَخْرَجْنَا مِنْهُ
خَضِرًا نُّخْرِجُ مِنْهُ حَبًّا مُّتَرَاكِبًا وَمِنَ ٱلنَّخْلِ مِن طَلْعِهَا
قِنْوَانٌ دَانِيَةٌ وَجَنَّٰتٍ مِّنْ أَعْنَابٍ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُشْتَبِهًا
وَغَيْرَ مُتَشَٰبِهٍ ٱنظُرُوٓا۟ إِلَىٰ ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَيَنْعِهِۦٓ إِنَّ فِى ذَٰلِكُمْ
لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٩٩﴾ وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ شُرَكَآءَ ٱلْجِنَّ وَخَلَقَهُمْ
وَخَرَقُوا۟ لَهُۥ بَنِينَ وَبَنَٰتٍۭ بِغَيْرِ عِلْمٍ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا
يَصِفُونَ ﴿١٠٠﴾ بَدِيعُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَنَّىٰ يَكُونُ لَهُۥ وَلَدٌ
وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ صَٰحِبَةٌ وَخَلَقَ كُلَّ شَىْءٍ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١٠١﴾

95. Şüphesiz, dâneyi ve çekirdeği çatlatan da Allah'tır, -ki ölüden diriyi çıkarmış oluyor- diriden ölüyü çıkaran da... İşte Allah!.. O hâlde, nasıl olup da döndürülüyorsunuz?! **96.** (O'dur)tanyerini ağartan... Gündüzü meydana getirmiş; geceyi dinlenme vakti, Güneş'le Ay'ı da zaman ölçüm vasıtası kılmıştır. 'Mutlak ilim ve izzet sahibi'nin (Alîm, Azîz) takdiridir bu... **97.** O'dur karanın ve denizin karanlıklarında doğru yolda gidesiniz diye yıldızları fonksiyonel kılan... Bilen bir toplum için âyetlerimizi açıkça bildirmekteyiz. **98.** O'dur sizi bir tek candan yaratan... ki bir nihaî kalış yeri, bir de emaneten kalınacak yer vardır. Anlayan bir toplum için âyetlerimizi açıkça bildirmekteyiz. **99.** O'dur gökten su indiren... ki Biz her şeyin bitkisini onunla çıkardık; o bitkiden yemyeşil öyle bir filiz çıkardık ki ondan; (şeklen az çok) benzeşseler de (tad ve nitelik bakımından) birbirine benzemeyen yığın yığın dâneler, üzüm bağları, zeytin ve nar ağaçları, özellikle, hurma tomurcuğundan aşağıya sarkan sık salkımlar çıkarıyoruz. Bunların, bir, meyve verdiği zamanki meyvesine bakın, bir de olgununa... İman eden bir toplum için elbette bunda deliller vardır. **100.** Cinleri Allah yaratmışken, onları Allah'a ortak koştular! Bilgiye dayanmaksızın O'na oğul ve kız isnat ettiler! Hâşa!.. O; atfettikleri özelliklerden münezzehtir, aşkındır. **101.** (O'dur) göklerin ve yerin 'ön örnek'siz yaratıcısı... Bir hayat arkadaşı yokken, O'nun nasıl çocuğu olabilir?! Her şeyi O yaratmış; her şeyi bilmekte...

ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ خَٰلِقُ كُلِّ شَيْءٍ
فَٱعْبُدُوهُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٠٢﴾ لَّا تُدْرِكُهُ
ٱلْأَبْصَٰرُ وَهُوَ يُدْرِكُ ٱلْأَبْصَٰرَ وَهُوَ ٱللَّطِيفُ ٱلْخَبِيرُ ﴿١٠٣﴾
قَدْ جَآءَكُم بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ فَمَنْ أَبْصَرَ فَلِنَفْسِهِۦ وَمَنْ عَمِىَ
فَعَلَيْهَا وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِحَفِيظٍ ﴿١٠٤﴾ وَكَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ
ٱلْءَايَٰتِ وَلِيَقُولُوا۟ دَرَسْتَ وَلِنُبَيِّنَهُۥ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿١٠٥﴾
ٱتَّبِعْ مَآ أُوحِىَ إِلَيْكَ مِن رَّبِّكَ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ وَأَعْرِضْ عَنِ
ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٦﴾ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَآ أَشْرَكُوا۟ وَمَا جَعَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ
حَفِيظًا وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ ﴿١٠٧﴾ وَلَا تَسُبُّوا۟ ٱلَّذِينَ
يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَسُبُّوا۟ ٱللَّهَ عَدْوًۢا بِغَيْرِ عِلْمٍ كَذَٰلِكَ زَيَّنَّا
لِكُلِّ أُمَّةٍ عَمَلَهُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّهِم مَّرْجِعُهُمْ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا كَانُوا۟
يَعْمَلُونَ ﴿١٠٨﴾ وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن جَآءَتْهُمْ ءَايَةٌ
لَّيُؤْمِنُنَّ بِهَا قُلْ إِنَّمَا ٱلْءَايَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ وَمَا يُشْعِرُكُمْ أَنَّهَآ إِذَا
جَآءَتْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠٩﴾ وَنُقَلِّبُ أَفْـِٔدَتَهُمْ وَأَبْصَٰرَهُمْ كَمَا لَمْ
يُؤْمِنُوا۟ بِهِۦٓ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَنَذَرُهُمْ فِى طُغْيَٰنِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١١٠﴾

102. İşte Rabbiniz Allah! O'ndan başka tanrı yoktur. Her şeyin yaratıcısıdır. Ve O, her şeye vekildir. **103.** Gözler O'nu algılayamaz. O ise bütün gözleri algılar; O'dur, 'bütün inceliklere nüfuz eden', 'her şeyden haberdar' (Latîf, Habîr). **104.** Rabbinizden size; gözlerinizi açacak göstergeler gelmiş bulunuyor (yani, Kur'ân âyetleri)... Artık kim (bunları) görürse, kendi lehine; kim de görmezden gelirse, kendi aleyhinedir. Ben sizin üzerinize bekçi değilim! **105.** İşte, âyetleri sana böyle türlü türlü şekillerde açıklıyoruz... Onlar "Sen ders almışsın!" desinler desinler!.. Biz onu, bilen bir kavme açıklamış olalım da... **106.** Sen Rabbinden sana vahyedilen; "O'ndan başka tanrı yoktur" ilkesini izlemeye devam et ve müşriklerden yüz çevir. **107.** Allah dileseydi, şirk koşmazlardı.[94] Biz seni onların başına bekçi dikmedik. Onların üzerine vekil de değilsin. **108.** Onların Allah'tan başka yalvardıkları şeylere sövmeyin; sonra onlar da bilmeyerek haddi aşıp Allah'a söverler. Çünkü Biz her ümmete kendi yaptıklarını cazip göstermişizdir. Ama nihaî dönüşleri, Rablerinedir; yapmakta olduklarını O kendilerine bir bir haber verir. **109.** "Kendilerine bir mucize geldiği takdirde kesinlikle ona iman edecekleri"ne dair var güçleriyle Allah adına and içtiler. De ki: Mucizeler tamamen Allah katındadır. Nereden biliyorsunuz, belki kendilerine mucize geldiği zaman da iman etmeyecekler?! **110.** Ona işin başında iman etmedikleri gibi, belki kalplerini ve gözlerini yine çevireceğiz ve onları taşkınlıkları içinde bırakacağız?!

وَلَوْ أَنَّنَا نَزَّلْنَا إِلَيْهِمُ الْمَلَٰٓئِكَةَ وَكَلَّمَهُمُ الْمَوْتَىٰ وَحَشَرْنَا
عَلَيْهِمْ كُلَّ شَيْءٍ قُبُلًا مَّا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ يَجْهَلُونَ ﴿١١١﴾ وَكَذَٰلِكَ جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا
شَيَاطِينَ الْإِنسِ وَالْجِنِّ يُوحِي بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ زُخْرُفَ
الْقَوْلِ غُرُورًا ۚ وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ
﴿١١٢﴾ وَلِتَصْغَىٰ إِلَيْهِ أَفْئِدَةُ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ
وَلِيَرْضَوْهُ وَلِيَقْتَرِفُوا مَا هُم مُّقْتَرِفُونَ ﴿١١٣﴾ أَفَغَيْرَ اللَّهِ
أَبْتَغِي حَكَمًا وَهُوَ الَّذِي أَنزَلَ إِلَيْكُمُ الْكِتَابَ مُفَصَّلًا
وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَعْلَمُونَ أَنَّهُ مُنَزَّلٌ مِّن رَّبِّكَ بِالْحَقِّ
فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿١١٤﴾ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ صِدْقًا
وَعَدْلًا لَّا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿١١٥﴾ وَإِن
تُطِعْ أَكْثَرَ مَن فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَن سَبِيلِ اللَّهِ إِن
يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿١١٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
أَعْلَمُ مَن يَضِلُّ عَن سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١١٧﴾
فَكُلُوا مِمَّا ذُكِرَ اسْمُ اللَّهِ عَلَيْهِ إِن كُنتُم بِآيَاتِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾

111. Biz onlara melekleri indirseydik ve her şeyi toplayıp karşılarına getirseydik de ölüler kendileriyle konuşsaydı, -Allah dilerse başka, ama- yine de iman etmezlerdi. Fakat çoğu bunu bilmez... **112.** İşte (senin için bu düşmanları var ettiğimiz gibi), bütün peygamberlere insanların ve cinlerin 'şeytan'larını düşman ettik; aldatmak için birbirlerine yaldızlı sözler fısıldıyorlar. Senin Rabbin dileseydi, bunu yapamazlardı. Öyleyse onları kendi uydurdukları ile başbaşa bırak. **113.** Bir de, Âhirete iman etmeyenlerin gönülleri ona meyletsin; ondan hoşlansınlar ve işledikleri suçu işlemeye devam etsinler diye (düşman ettik). **114.** Size kitabı anlayacağınız dille indiren Allah'ken, ben O'ndan başka hakem arar mıyım hiç? Kaldı ki, kitap verdiklerimiz, onun senin Rabbinin katından gerçek olarak indirilmekte olduğunu bilirler. Öyleyse, sakın şüpheye düşenlerden olma. **115.** Senin Rabbinin sözü; hem doğruluk hem de adalet yönünden eksiksizdir. O'nun sözlerini değiştirebilecek yoktur. O'dur, işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî', Alîm). **116.** Yeryüzünde bulunanların çoğunluğuna uyarsan, seni Allah yolundan saptırırlar. Sadece zanna uyarlar ve yalnızca tahmin yürütürler.[95] **117.** Senin Rabbin, yolundan kimin saptığını en iyi bilendir; doğru yolda gidenleri en iyi bilen de O'dur. **118.** O hâlde, Allah'ın âyetlerine iman etmekte iseniz, (kesilirken) üzerine Allah'ın adı anılan (hayvan)lardan yiyiniz.

وما لكم ألا تأكلوا مما ذكر اسم الله عليه وقد فصل
لكم ما حرم عليكم إلا ما اضطررتم إليه وإن كثيرا ليضلون
بأهوائهم بغير علم إن ربك هو أعلم بالمعتدين ﴿١١٩﴾
وذروا ظاهر الإثم وباطنه إن الذين يكسبون الإثم
سيجزون بما كانوا يقترفون ﴿١٢٠﴾ ولا تأكلوا مما لم يذكر
اسم الله عليه وإنه لفسق وإن الشياطين ليوحون إلى
أوليائهم ليجادلوكم وإن أطعتموهم إنكم لمشركون ﴿١٢١﴾
أومن كان ميتا فأحييناه وجعلنا له نورا يمشي به في
الناس كمن مثله في الظلمات ليس بخارج منها كذلك
زين للكافرين ما كانوا يعملون ﴿١٢٢﴾ وكذلك جعلنا
في كل قرية أكابر مجرميها ليمكروا فيها وما
يمكرون إلا بأنفسهم وما يشعرون ﴿١٢٣﴾ وإذا جاءتهم
آية قالوا لن نؤمن حتى نؤتى مثل ما أوتي رسل الله الله
أعلم حيث يجعل رسالته سيصيب الذين أجرموا
صغار عند الله وعذاب شديد بما كانوا يمكرون ﴿١٢٤﴾

119. Sizin 'ne'niz var ki, üzerine Allah'ın adı anılan hayvandan yemiyorsunuz?! -Mecbur kalırsanız başka, ama normaldehangi hayvanları (yemeni)n haram olduğunu O size uzun uzadıya açıklamıştır.* Doğrusu, birçokları, arzu ve ihtiraslarına uyarak; bilgiye dayanmaksızın saptırıyor (insanları)! Şüphesiz, senin Rabbin haddi aşanları çok iyi bilmekte! **120.** Günahın açığını da terk edin, gizlisini de... Çünkü günah işleyenler, kazanmakta oldukları yüzünden yakında cezalandırılacaklar!.. **121.** Üzerine Allah'ın adı anılmayanlardan da (normalde helâl olsalar bile) yemeyin. Çünkü bu gerçek bir fâsıklıktır! Doğrusu, 'şeytan'lar; -sizinle iyi cedelleşsinler diye- dostlarına telkinde bulunuyorlar. Şayet onlara itaat ederseniz, şüphesiz, siz de müşrik olursunuz. **122.** (Manen) ölü iken hayat verdiğimiz; insanlar arasında yürüyebileceği bir nur bahşettiğimiz bir kimse; hiç, karanlıklarda kalıp oradan çıkamayan durumdaki biri gibi olur mu?! İşte, işledikleri şeyler inkârcı nankörlere böyle böyle cazip gelmekte... **123.** Böylece, her şehirde; ileri gelenleri oranın mücrimleri kıldık ki, (insanların doğru yola gelmesini engellemek adına) orada 'tuzak'lar kursunlar... Aslında sadece kendilerine tuzak kuruyorlar, ama farkında değiller! **124.** Kendilerine bir âyet geldiği zaman; "Allah'ın peygamberlerine verilen (o büyük mucizeler) bize de verilmedikçe, asla iman etmeyiz!" derler. Allah, peygamberlik görevini kime vereceğini daha iyi bilir. Hazırlayageldikleri tuzaklar yüzünden, yakında Allah katında bir alçaklık ve şiddetli bir azap çarpacak bu mücrimleri!..

---

* Bkz. Bu sûrenin 145. âyeti; ayrıca Mâide: 3-5.

فَمَن يُرِدِ ٱللَّهُ أَن يَهْدِيَهُۥ يَشْرَحْ صَدْرَهُۥ لِلْإِسْلَٰمِ ۖ وَمَن يُرِدْ
أَن يُضِلَّهُۥ يَجْعَلْ صَدْرَهُۥ ضَيِّقًا حَرَجًا كَأَنَّمَا يَصَّعَّدُ
فِى ٱلسَّمَآءِ ۚ كَذَٰلِكَ يَجْعَلُ ٱللَّهُ ٱلرِّجْسَ عَلَى ٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٢٥﴾ وَهَٰذَا صِرَٰطُ رَبِّكَ مُسْتَقِيمًا ۗ قَدْ فَصَّلْنَا
ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٢٦﴾ ۞ لَهُمْ دَارُ ٱلسَّلَٰمِ عِندَ رَبِّهِمْ ۖ
وَهُوَ وَلِيُّهُم بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٢٧﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا
يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ قَدِ ٱسْتَكْثَرْتُم مِّنَ ٱلْإِنسِ ۖ وَقَالَ أَوْلِيَآؤُهُم
مِّنَ ٱلْإِنسِ رَبَّنَا ٱسْتَمْتَعَ بَعْضُنَا بِبَعْضٍ وَبَلَغْنَآ أَجَلَنَا ٱلَّذِىٓ
أَجَّلْتَ لَنَا ۚ قَالَ ٱلنَّارُ مَثْوَىٰكُمْ خَٰلِدِينَ فِيهَآ إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ
رَبَّكَ حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٢٨﴾ وَكَذَٰلِكَ نُوَلِّى بَعْضَ ٱلظَّٰلِمِينَ بَعْضًۢا
بِمَا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿١٢٩﴾ يَٰمَعْشَرَ ٱلْجِنِّ وَٱلْإِنسِ أَلَمْ يَأْتِكُمْ
رُسُلٌ مِّنكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِى وَيُنذِرُونَكُمْ لِقَآءَ
يَوْمِكُمْ هَٰذَا ۚ قَالُوا۟ شَهِدْنَا عَلَىٰٓ أَنفُسِنَا ۖ وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا
وَشَهِدُوا۟ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ كَٰفِرِينَ ﴿١٣٠﴾ ذَٰلِكَ
أَن لَّمْ يَكُن رَّبُّكَ مُهْلِكَ ٱلْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا غَٰفِلُونَ ﴿١٣١﴾

125. Allah kimi hidayete erdirmek istiyorsa, onun göğsünü (yani zihnini) İslâm'a açıyor; kimi saptırmak istiyorsa,* onun da göğsünü, göğe doğru yükseliyormuşçasına daraltıyor, sıkıyor.

İşte, iman etmeyenlerin üzerine Allah murdarlığı böyle boca ediyor! **126.** Bu, senin Rabbinin dosdoğru yoludur. Düşünüp ders çıkaran öyle bir toplum için âyetlerimizi açıkça bildirmekteyiz ki; **127.** Rableri katında esenlik yurdu bunlara aittir; velîleri de O'dur; kendi yapmakta oldukları sayesinde... **128.** Onların tamamını haşredeceği gün; "Ey cin topluluğu! İnsanlardan birçoğunu siz yoldan çıkardınız ha?!" (buyurunca) bunların dostu olan insanlar; "Ya Rabbi! Hepimiz birbirimizden faydalanmaya çalıştık ve bizler için belirlediğin ecelimize ulaştık." derler. Buyurur ki: "Allah'ın diledikleri hariç hepinizin yeri; temelli kalacağınız Ateş'tir!.." Senin Rabbin, gerçekten 'mutlak hikmet ve ilim sahibi'dir (Hakîm, Alîm). **129.** İşledikleri yüzünden zalimleri birbirinin peşine işte böyle takarız!.. **130.** "Ey cin ve insan topluluğu! İçinizden size Benim âyetlerimi anlatan, bu günle karşı karşıya geleceğiniz konusunda sizi uyaran peygamberler gelmemiş miydi?!" (buyurunca); "Ya Rabbi! Kendi aleyhimize şahitlik ederiz." derler... Onları dünya hayatı aldatmış ve inkârcı birer nankör olduklarına kendi aleyhlerine şahitlik etmişlerdir... **131.** Bu (elçi gönderme) de senin Rabbin; hiçbir şehir halkını, (haktan) gafillerken zalimce helâk edici olmadığı içindir.

* Hiç kimse O'nun iradesine ipotek koyamaz; ancak O, bütün işlerinde hakîmâne ve âdilâne hareket etmektedir.

وَلِكُلٍّ دَرَجَٰتٌ مِّمَّا عَمِلُوا۟ ۚ وَمَا رَبُّكَ بِغَٰفِلٍ عَمَّا
يَعْمَلُونَ ﴿١٣٢﴾ وَرَبُّكَ ٱلْغَنِىُّ ذُو ٱلرَّحْمَةِ ۚ إِن يَشَأْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَسْتَخْلِفْ مِنۢ بَعْدِكُم مَّا يَشَآءُ كَمَآ
أَنشَأَكُم مِّن ذُرِّيَّةِ قَوْمٍ ءَاخَرِينَ ﴿١٣٣﴾ إِنَّ مَا
تُوعَدُونَ لَءَاتٍ ۖ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ ﴿١٣٤﴾ قُلْ يَٰقَوْمِ
ٱعْمَلُوا۟ عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّى عَامِلٌ ۖ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ
مَن تَكُونُ لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِ ۗ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ
﴿١٣٥﴾ وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ مِمَّا ذَرَأَ مِنَ ٱلْحَرْثِ وَٱلْأَنْعَٰمِ
نَصِيبًا فَقَالُوا۟ هَٰذَا لِلَّهِ بِزَعْمِهِمْ وَهَٰذَا لِشُرَكَآئِنَا ۖ
فَمَا كَانَ لِشُرَكَآئِهِمْ فَلَا يَصِلُ إِلَى ٱللَّهِ ۖ
وَمَا كَانَ لِلَّهِ فَهُوَ يَصِلُ إِلَىٰ شُرَكَآئِهِمْ ۗ
سَآءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿١٣٦﴾ وَكَذَٰلِكَ زَيَّنَ
لِكَثِيرٍ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ قَتْلَ أَوْلَٰدِهِمْ
شُرَكَآؤُهُمْ لِيُرْدُوهُمْ وَلِيَلْبِسُوا۟ عَلَيْهِمْ دِينَهُمْ ۖ
وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ مَا فَعَلُوهُ ۖ فَذَرْهُمْ وَمَا يَفْتَرُونَ ﴿١٣٧﴾

132. Her birinin kendi yapıp ettiklerine göre dereceleri vardır. Senin Rabbin onların yaptıklarından gafil değildir. **133.** Bununla beraber, senin Rabbin müstağnîdir, merhamet sahibidir. İsterse, sizi giderir ve arkanızdan sizin yerinize dilediklerini getirir. Nitekim sizi de bir başka kavmin soyundan getirmiştir. **134.** Size va'dedilenler mutlaka yerine gelecektir. O'nu âciz bırak(ıp elinden kurtul)acak değilsiniz! **135.** De ki: Ey kavmim! Siz elinizden geleni yapın; tabiî, ben de yapacağım! Şu yurdun, sonunda kimin olacağını ileride bileceksiniz. Asla felâh bulamaz zalimler. **136.** (Müşrikler) Allah'ın yarattığı ekin ve davarlardan O'nun için bir pay ayırarak; "Bu, Allah'ın; bu da ortaklarımızındır." diye iddia etmekteler, (ama) ortaklarına ait olanlar Allah'a ulaşmazken, Allah'a ait olanlar ortaklarına gidiyor! Ne kötüdür hükmedegeldikleri şey!.. **137.** İşte bunun gibi (akıl almaz bir cahilliği sergilemek müşriklere ortakları tarafından cazip gösterildiği gibi), ortakları; kendilerini alçaltmak ve onları dinlerinde şüpheye düşürmek için müşriklerden birçoğuna çocuklarını öldürmeyi dahi cazip gösterdi. Allah dilemiş olsaydı, bunu yapamazlardı. Öyleyse kendi uydurdukları ile başbaşa bırak bunları!..

وَقَالُوا هَٰذِهِۦٓ أَنْعَٰمٌ وَحَرْثٌ حِجْرٌ لَّا يَطْعَمُهَآ إِلَّا مَن
نَّشَآءُ بِزَعْمِهِمْ وَأَنْعَٰمٌ حُرِّمَتْ ظُهُورُهَا وَأَنْعَٰمٌ لَّا يَذْكُرُونَ
ٱسْمَ ٱللَّهِ عَلَيْهَا ٱفْتِرَآءً عَلَيْهِ ۚ سَيَجْزِيهِم بِمَا كَانُوا۟
يَفْتَرُونَ ﴿١٣٨﴾ وَقَالُوا۟ مَا فِى بُطُونِ هَٰذِهِ ٱلْأَنْعَٰمِ
خَالِصَةٌ لِّذُكُورِنَا وَمُحَرَّمٌ عَلَىٰٓ أَزْوَٰجِنَا ۖ وَإِن يَكُن
مَّيْتَةً فَهُمْ فِيهِ شُرَكَآءُ ۚ سَيَجْزِيهِمْ وَصْفَهُمْ ۚ إِنَّهُۥ
حَكِيمٌ عَلِيمٌ ﴿١٣٩﴾ قَدْ خَسِرَ ٱلَّذِينَ قَتَلُوٓا۟ أَوْلَٰدَهُمْ
سَفَهًۢا بِغَيْرِ عِلْمٍ وَحَرَّمُوا۟ مَا رَزَقَهُمُ ٱللَّهُ ٱفْتِرَآءً عَلَى ٱللَّهِ ۚ
قَدْ ضَلُّوا۟ وَمَا كَانُوا۟ مُهْتَدِينَ ﴿١٤٠﴾ ۞ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ
أَنشَأَ جَنَّٰتٍ مَّعْرُوشَٰتٍ وَغَيْرَ مَعْرُوشَٰتٍ وَٱلنَّخْلَ وَٱلزَّرْعَ
مُخْتَلِفًا أُكُلُهُۥ وَٱلزَّيْتُونَ وَٱلرُّمَّانَ مُتَشَٰبِهًا وَغَيْرَ
مُتَشَٰبِهٍ ۚ كُلُوا۟ مِن ثَمَرِهِۦٓ إِذَآ أَثْمَرَ وَءَاتُوا۟ حَقَّهُۥ يَوْمَ
حَصَادِهِۦ ۖ وَلَا تُسْرِفُوٓا۟ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلْمُسْرِفِينَ ﴿١٤١﴾
وَمِنَ ٱلْأَنْعَٰمِ حَمُولَةً وَفَرْشًا ۚ كُلُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ
ٱللَّهُ وَلَا تَتَّبِعُوا۟ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيْطَٰنِ ۚ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿١٤٢﴾

138. Evet, "Şu şu davarların, şu şu ekinlerin dokunulmazlığı vardır; bunları bizim dilediklerimizden başkası yiyemez. Birtakım hayvanlar da vardır ki, bunların da sırtları haramdır (binilmez, yük vurulmaz)" diye iddia etmekteler. Bir kısım hayvanlar da vardır ki, bunları keserken -O'na iftira ederek- üzerlerine Allah'ın adını anmazlar. Edip durdukları bu iftiralar yüzünden yakında Allah onları cezalandıracak! **139.** Yine, demekteler ki: "Şu şu hayvanların karınlarında bulunanlar yalnız erkeklerimiz içindir; eşlerimize haramdır." Yavru ölü olursa da hepsi ona ortakmış... Bu (asılsız) tavsiflerinin cezasını Allah yakında verecek!.. O; 'mutlak hikmet ve ilim sahibi'dir (Hakîm, Alîm). **140.** Bilgisizlikleri yüzünden çocuklarını beyinsizce öldürenler ve Allah'ın kendilerine rızık olarak verdiği şeyleri -Allah'a iftira ederek- haram sayanlar gerçekten hüsrana uğramışlardır. Kesinlikle yoldan çıkmışlardır... ki zaten (genel olarak da) hidayet üzere değillerdir. **141.** Çardaklı-çardaksız bağları bahçeleri; hurmalıkları, ürünleri farklı ekinleri, zeytin ve narı, (şeklen az çok) benzeşseler de (tad ve nitelik bakımından) birbirine benzemez bir yapıda var eden O'dur. Mahsul verdiği zaman, mahsulünden yiyin (Allah'ın rızkını kendinize haram kılmayın). Hasat edildiği gün de (cimrileşmeyip) hakkını verin... Ama israf etmeyin, çünkü O, israf edenleri sevmez. **142.** Yük yüklenen ve kesilen ehlî hayvanları da (sizin için O var etmiştir). Allah'ın size nasip ettiklerinden yiyin; şeytanın adımlarını izlemeyin. Şüphesiz, o sizin için apaçık bir düşmandır.

ثَمَٰنِيَةَ أَزْوَٰجٍ مِّنَ ٱلضَّأْنِ ٱثْنَيْنِ وَمِنَ ٱلْمَعْزِ ٱثْنَيْنِ
قُلْ ءَآلذَّكَرَيْنِ حَرَّمَ أَمِ ٱلْأُنثَيَيْنِ أَمَّا ٱشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ
أَرْحَامُ ٱلْأُنثَيَيْنِ نَبِّـُٔونِى بِعِلْمٍ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٤٣﴾
وَمِنَ ٱلْإِبِلِ ٱثْنَيْنِ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ ٱثْنَيْنِ قُلْ ءَآلذَّكَرَيْنِ
حَرَّمَ أَمِ ٱلْأُنثَيَيْنِ أَمَّا ٱشْتَمَلَتْ عَلَيْهِ أَرْحَامُ ٱلْأُنثَيَيْنِ
أَمْ كُنتُمْ شُهَدَآءَ إِذْ وَصَّىٰكُمُ ٱللَّهُ بِهَٰذَا فَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا لِّيُضِلَّ ٱلنَّاسَ بِغَيْرِ
عِلْمٍ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٤٤﴾ قُل لَّآ أَجِدُ
فِى مَآ أُوحِىَ إِلَىَّ مُحَرَّمًا عَلَىٰ طَاعِمٍ يَطْعَمُهُۥٓ إِلَّآ أَن يَكُونَ
مَيْتَةً أَوْ دَمًا مَّسْفُوحًا أَوْ لَحْمَ خِنزِيرٍ فَإِنَّهُۥ رِجْسٌ أَوْ
فِسْقًا أُهِلَّ لِغَيْرِ ٱللَّهِ بِهِۦ فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ
رَبَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤٥﴾ وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ حَرَّمْنَا
كُلَّ ذِى ظُفُرٍ وَمِنَ ٱلْبَقَرِ وَٱلْغَنَمِ حَرَّمْنَا عَلَيْهِمْ
شُحُومَهُمَآ إِلَّا مَا حَمَلَتْ ظُهُورُهُمَآ أَوِ ٱلْحَوَايَآ أَوْ مَا
ٱخْتَلَطَ بِعَظْمٍ ذَٰلِكَ جَزَيْنَٰهُم بِبَغْيِهِمْ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ﴿١٤٦﴾

143. Sekiz çift olarak (var etmiştir)... Koyundan iki, keçiden iki... De ki: Allah; iki erkeği mi, iki dişiyi mi; yoksa iki dişinin rahimlerinde bulunanları mı haram kılmış?! Doğru söylüyorsanız, bir ilme dayanarak haber verin bana! **144.** Deveden iki, sığırdan iki... De ki: Allah; iki erkeği mi, iki dişiyi mi; yoksa iki dişinin rahimlerinde bulunanları mı haram kılmış?! Yoksa Allah size bunları emrederken, siz orada mı idiniz?! İnsanları bilgisizce saptırmak için, kendi uydurduğu yalanı Allah'a isnat eden birinden daha zalimi olabilir mi? Zalim bir kavmi Allah elbette doğru yola getirmez. **145.** De ki: Bana vahyolunanlar arasında; ölü, akıcı kan, domuz eti -ki bizatihî pistir- ve yoldan çıkılarak Allah'tan başkası adına kesilen dışında, yiyecek kimseye haram olan hiçbir şey bulamıyorum. Kaldı ki, mecbur kalan olursa, azıtmamak ve haddi aşmamak şartıyla (bunlardan bile yiyebilir); senin Rabbin gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **146.** Evet, Yahudilere bütün tırnaklıları haram kıldık; sığır ve koyunun da iç yağlarını onlara haram kıldık -sırtlarının ya da bağırsaklarının yüklendiği ve kemiğe karışanlar müstesna...- Ancak bu, azgınlıklarından dolayı kendilerini cezaya çarptırdığımız içindi. (Yahudiler değil) elbette Biziz doğruyu söyleyen...

فَإِنْ كَذَّبُوكَ فَقُلْ رَبُّكُمْ ذُو رَحْمَةٍ وَاسِعَةٍ وَلَا يُرَدُّ
بَأْسُهُ عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ ﴿١٤٧﴾ سَيَقُولُ الَّذِينَ أَشْرَكُوا
لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا أَشْرَكْنَا وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ شَيْءٍ
كَذَٰلِكَ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ حَتَّىٰ ذَاقُوا بَأْسَنَا
قُلْ هَلْ عِنْدَكُمْ مِنْ عِلْمٍ فَتُخْرِجُوهُ لَنَا إِنْ تَتَّبِعُونَ إِلَّا
الظَّنَّ وَإِنْ أَنْتُمْ إِلَّا تَخْرُصُونَ ﴿١٤٨﴾ قُلْ فَلِلَّهِ الْحُجَّةُ الْبَالِغَةُ
فَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٤٩﴾ قُلْ هَلُمَّ شُهَدَاءَكُمُ الَّذِينَ
يَشْهَدُونَ أَنَّ اللَّهَ حَرَّمَ هَٰذَا فَإِنْ شَهِدُوا فَلَا تَشْهَدْ
مَعَهُمْ وَلَا تَتَّبِعْ أَهْوَاءَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَالَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ وَهُمْ بِرَبِّهِمْ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٠﴾ قُلْ
تَعَالَوْا أَتْلُ مَا حَرَّمَ رَبُّكُمْ عَلَيْكُمْ أَلَّا تُشْرِكُوا بِهِ
شَيْئًا وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا وَلَا تَقْتُلُوا أَوْلَادَكُمْ مِنْ
إِمْلَاقٍ نَحْنُ نَرْزُقُكُمْ وَإِيَّاهُمْ وَلَا تَقْرَبُوا الْفَوَاحِشَ
مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا بَطَنَ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي
حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ذَٰلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٥١﴾

147. Seni yalanlarlarsa, de ki: Sizin Rabbiniz geniş rahmet sahibidir; ama O'nun şiddetli azabı mücrim kavimden döndürülmez. **148.** Müşrikler diyecekler ki; "Allah dileseydi, biz de atalarımız da şirk koşmazdık; hiçbir şeyi de haram kılmazdık." Onlardan öncekiler de Bizim şiddetli azabımızı tadıncaya kadar böyle yalanlayıp durmuşlardı! De ki: Elinizde, bize karşı çıkarıp ortaya koyabileceğiniz bir bilgi var mı? Sadece zanna uyuyorsunuz ve sadece tahmin yürütüyorsunuz. **149.** De ki: Yalnızca Allah'a aittir 'iptali imkânsız kesin kanıt'... O dileseydi, hepinizi (zorla) hidayete erdirirdi.[96] **150.** De ki: "Allah şunu şunu kesinlikle haram kıldı" diye şahitlik edecek şahitlerinizi getirin. Bunlar şahitlik etseler de sen onlarla beraber şahitlik etme; Bizim âyetlerimizi yalanlayanların, Âhirete iman etmeyenlerin arzu ve ihtiraslarına uyma... ki onlar (birtakım varlıkları) Rablerine denk tutarlar. **151.** De ki: Gelin, Rabbinizin size haram kıldığı şeyleri size ben okuyayım: O'na hiçbir şeyi ortak koşmayın, ana babanıza iyi davranın; fakirlik korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin -sizi de onları da Biz rızıklandırıyoruz-; gizlisiyle-aşikârıyla yüz kızartıcı (cinsel) suçlara yaklaşmayın; Allah'ın saygın kıldığı cana haksız yere kıymayın. O, bunları size aklınızı başınıza alasınız diye emretmektedir.

وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ حَتَّى يَبْلُغَ أَشُدَّهُ
وَأَوْفُوا الْكَيْلَ وَالْمِيزَانَ بِالْقِسْطِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا
وُسْعَهَا وَإِذَا قُلْتُمْ فَاعْدِلُوا وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَى وَبِعَهْدِ
اللَّهِ أَوْفُوا ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿١٥٢﴾
وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ
فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَنْ سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّاكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ
تَتَّقُونَ ﴿١٥٣﴾ ثُمَّ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ تَمَامًا عَلَى الَّذِي
أَحْسَنَ وَتَفْصِيلًا لِكُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لَعَلَّهُمْ بِلِقَاءِ
رَبِّهِمْ يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٤﴾ وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ
وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٥٥﴾ أَنْ تَقُولُوا إِنَّمَا أُنْزِلَ الْكِتَابُ
عَلَى طَائِفَتَيْنِ مِنْ قَبْلِنَا وَإِنْ كُنَّا عَنْ دِرَاسَتِهِمْ لَغَافِلِينَ
﴿١٥٦﴾ أَوْ تَقُولُوا لَوْ أَنَّا أُنْزِلَ عَلَيْنَا الْكِتَابُ لَكُنَّا أَهْدَى مِنْهُمْ
فَقَدْ جَاءَكُمْ بَيِّنَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ فَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَّبَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَصَدَفَ عَنْهَا سَنَجْزِي الَّذِينَ
يَصْدِفُونَ عَنْ آيَاتِنَا سُوءَ الْعَذَابِ بِمَا كَانُوا يَصْدِفُونَ ﴿١٥٧﴾

152. Erginlik çağına gelinceye kadar yetimin malına yaklaşmayın; en güzel bir tutumla (onun lehine) olursa başka... Ölçmeyi de tartmayı da eksiksiz ve doğru yapın. -Biz hiç kimseye, gücünün yettiğinden başkasını yüklemeyiz.- (Hakemlik ya da şahitlik amacıyla) konuştuğunuz zaman da -akraba dahi olsa- âdil olun. Allah'ın ahdini mutlaka yerine getirin. O bunları size; düşünüp ders çıkarasınız diye emretmektedir. **153.** İşte, Benim dosdoğru yolum budur. O hâlde, ona uyun, başka yollara uymayın; çünkü sizi O'nun yolundan ayırırlar. O bunları size; sakınasınız diye emretmektedir. **154.** Ayrıca, Musa'ya o kitabı; ihsan üzere hareket edenler için eksiksiz olarak; her şeyi açıkça bildirmek, hidayet ve rahmet vesilesi olmak üzere vermiştik. Tâ ki, Rableri ile karşı karşıya geleceklerine iman etsinler. **155.** İşte, bu (Kur'ân) da Bizim indirdiğimiz mübarek bir kitaptır. O hâlde, ona uyun ve sakının ki size merhamet edilsin. **156.** (Ey Araplar ve onların vasıtalarıyla müslüman olacaklar!) "Bizden önce kitap yalnız iki topluluğa indirilmiş; biz onların öğretilerinden tamamen gafiliz!" dersiniz diye... **157.** Ya da; "Bize de kitap indirilseydi, şüphesiz biz onlardan daha doğru yolda giderdik." dersiniz diye, size de Rabbinizden apaçık bir delil, bir hidayet ve rahmet kaynağı geldi... Bu durumda, Allah'ın âyetlerini yalanlayıp onlardan yüz çeviren birinden daha zalimi olabilir mi?! Âyetlerimizden yüz çevirenleri, yakında berbat bir azaba çarptıracağız yüz çevirip durdukları için!..

هل ينظرون إلا أن تأتيهم الملائكة أو يأتي ربك أو يأتي
بعض آيات ربك يوم يأتي بعض آيات ربك لا ينفع نفسا إيمانها
لم تكن آمنت من قبل أو كسبت في إيمانها خيرا قل انتظروا
إنا منتظرون ﴿١٥٨﴾ إن الذين فرقوا دينهم وكانوا شيعا لست
منهم في شيء إنما أمرهم إلى الله ثم ينبئهم بما كانوا يفعلون
﴿١٥٩﴾ من جاء بالحسنة فله عشر أمثالها ومن جاء بالسيئة
فلا يجزى إلا مثلها وهم لا يظلمون ﴿١٦٠﴾ قل إنني هداني ربي
إلى صراط مستقيم دينا قيما ملة إبراهيم حنيفا وما كان من
المشركين ﴿١٦١﴾ قل إن صلاتي ونسكي ومحياي ومماتي لله
رب العالمين ﴿١٦٢﴾ لا شريك له وبذلك أمرت وأنا أول المسلمين
﴿١٦٣﴾ قل أغير الله أبغي ربا وهو رب كل شيء ولا تكسب كل
نفس إلا عليها ولا تزر وازرة وزر أخرى ثم إلى ربكم مرجعكم
فينبئكم بما كنتم فيه تختلفون ﴿١٦٤﴾ وهو الذي جعلكم
خلائف الأرض ورفع بعضكم فوق بعض درجات ليبلوكم
في ما آتاكم إن ربك سريع العقاب وإنه لغفور رحيم ﴿١٦٥﴾

158. Galiba bunlar, kendilerine meleklerin gelmesini ya da bizzat senin Rabbinin gelmesini veya Rabbinin (kevnî) mucizelerinden birinin gelmesini bekliyorlar?! Oysa senin Rabbinin mucizelerinden bir kısmı geldiği gün; daha önce iman etmemiş veya imanlı olarak herhangi bir hayır kazanmamış olan kimseye, imanı fayda vermez. De ki: Bekleyin, şüphesiz biz de beklemekteyiz! **159.** Dinlerini parça parça edip gruplaşanlarla senin hiçbir alâkan yoktur. Bunların işi tamamen Allah'a kalmıştır. Yapmakta oldukları şeyleri, O kendilerine daha sonra bir bir haber verecektir. **160.** Kim bir iyilik getirmişse, ona bunun on katı verilir; kim de bir kötülük getirmişse, o da sadece misliyle cezalandırılır ve hiçbirine haksızlık edilmez. **161.** De ki: Şüphesiz beni Rabbim dosdoğru bir yola iletmiştir; doğru, pâyidar bir dine; samimi bir muvahhit olan İbrahim'in dinine... ki o, müşriklerden de değildi. **162.** De ki: Şüphesiz, benim dua ve yakarışım, kurban ettiğim hayvanlar, hayatım ve ölümüm tamamen Âlemlerin Rabbi Allah'a aittir. **163.** Hiçbir ortağı olmaksızın... Müslümanların ilki olarak ben bununla memurum. **164.** De ki: Allah her şeyin Rabbi iken, Allah'tan başka Rab arar mıyım ben?! Herkes ne kazanırsa, tamamen kendi aleyhine kazanmış olur; üzerinde yük bulunan hiç kimse, başkasının yükünü taşıyamaz. Sonunda dönüşünüz Rabbinizedir; anlaşmazlığa düştüğünüz şeyleri O size bir bir haber verecektir. **165.** Sizi bizzat size verdikleri ile denemek için sizleri yeryüzünün şu anki sahipleri yapan ve sizi birbirinizden derece derece üstün kılan O'dur. Senin Rabbinin cezalandırması elbette hızlıdır; ama O, aynı zamanda bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm).

سُورَةُ الأَعْرَافِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓصٓ ﴿١﴾ كِتَٰبٌ أُنزِلَ إِلَيۡكَ فَلَا يَكُن فِي صَدۡرِكَ حَرَجٞ مِّنۡهُ
لِتُنذِرَ بِهِۦ وَذِكۡرَىٰ لِلۡمُؤۡمِنِينَ ﴿٢﴾ ٱتَّبِعُواْ مَآ أُنزِلَ إِلَيۡكُم
مِّن رَّبِّكُمۡ وَلَا تَتَّبِعُواْ مِن دُونِهِۦٓ أَوۡلِيَآءَۗ قَلِيلٗا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾
وَكَم مِّن قَرۡيَةٍ أَهۡلَكۡنَٰهَا فَجَآءَهَا بَأۡسُنَا بَيَٰتًا أَوۡ هُمۡ قَآئِلُونَ
﴿٤﴾ فَمَا كَانَ دَعۡوَىٰهُمۡ إِذۡ جَآءَهُم بَأۡسُنَآ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ إِنَّا كُنَّا
ظَٰلِمِينَ ﴿٥﴾ فَلَنَسۡـَٔلَنَّ ٱلَّذِينَ أُرۡسِلَ إِلَيۡهِمۡ وَلَنَسۡـَٔلَنَّ
ٱلۡمُرۡسَلِينَ ﴿٦﴾ فَلَنَقُصَّنَّ عَلَيۡهِم بِعِلۡمٖۖ وَمَا كُنَّا غَآئِبِينَ ﴿٧﴾
وَٱلۡوَزۡنُ يَوۡمَئِذٍ ٱلۡحَقُّۚ فَمَن ثَقُلَتۡ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلۡمُفۡلِحُونَ ﴿٨﴾ وَمَنۡ خَفَّتۡ مَوَٰزِينُهُۥ فَأُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓاْ
أَنفُسَهُم بِمَا كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا يَظۡلِمُونَ ﴿٩﴾ وَلَقَدۡ مَكَّنَّٰكُمۡ
فِي ٱلۡأَرۡضِ وَجَعَلۡنَا لَكُمۡ فِيهَا مَعَٰيِشَۗ قَلِيلٗا مَّا تَشۡكُرُونَ ﴿١٠﴾
وَلَقَدۡ خَلَقۡنَٰكُمۡ ثُمَّ صَوَّرۡنَٰكُمۡ ثُمَّ قُلۡنَا لِلۡمَلَٰٓئِكَةِ ٱسۡجُدُواْ
لِأٓدَمَ فَسَجَدُوٓاْ إِلَّآ إِبۡلِيسَ لَمۡ يَكُن مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿١١﴾

7- A'RÂF SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 206 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Mîm, Sâd. **2.** (Bu, insanları) uyarman için, müminlere ise öğüt olarak sana indirilen bir kitap(tır)... Sakın bundan dolayı göğsünde bir sıkıntı olmasın. **3.** Rabbinizden size indirilene uyun. O'ndan başka velîlere uymayın. Ne de az öğüt dinliyorsunuz! **4.** Nice şehirler var ki, onları helâk etmişiz! Bizim o sert azabımız kendilerine gece uyurlarken ya da öğleyin dinlenirlerken (aniden) gelip çatmıştır. **5.** Şiddetli azabımız kendilerine geldiğinde bağırıp çağrışmaları hep; "Biz gerçekten zalimmişiz!" demekten ibaret olmuştur. **6.** Gerçek şu ki; kendilerine peygamber gönderilenleri de peygamber olarak gönderilenleri de sorgulayacağız. **7.** Ve akabinde, kendilerine tam bir bilgiyle anlatacağız... Çünkü (dünyada da onlardan) gaip değildik. **8.** O gün tartı haktır... Kimin tartıya giren (salih amel)leri ağır basarsa, bunlardır işte felâha erenler. **9.** Kimin tartıya giren (salih amel)leri de hafif gelirse, bunlar da kendi kendilerini hüsrana uğratanlardır. Çünkü Bizim âyetlerimize zulmeder (yani, iman edeceklerine reddeder)lerdi... **10.** Gerçek şu ki; sizi yeryüzüne yerleştirdik ve sizin için orada geçimlikler meydana getirdik. Ne de az şükrediyorsunuz! **11.** Gerçek şu ki; sizi yarattık, sonra sizi bir surete soktuk, sonra da meleklere; "Adem'e secde edin." dedik. İblis müstesna, hemen secde ettiler. Çünkü o, secde edeceklerden değildi.

قَالَ مَا مَنَعَكَ أَلَّا تَسْجُدَ إِذْ أَمَرْتُكَ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ
وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ ﴿١٢﴾ قَالَ فَاهْبِطْ مِنْهَا فَمَا يَكُونُ لَكَ أَن تَتَكَبَّرَ
فِيهَا فَاخْرُجْ إِنَّكَ مِنَ الصَّاغِرِينَ ﴿١٣﴾ قَالَ أَنظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ
﴿١٤﴾ قَالَ إِنَّكَ مِنَ الْمُنظَرِينَ ﴿١٥﴾ قَالَ فَبِمَا أَغْوَيْتَنِي لَأَقْعُدَنَّ لَهُمْ
صِرَاطَكَ الْمُسْتَقِيمَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ لَآتِيَنَّهُم مِّن بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ خَلْفِهِمْ
وَعَنْ أَيْمَانِهِمْ وَعَن شَمَائِلِهِمْ وَلَا تَجِدُ أَكْثَرَهُمْ شَاكِرِينَ ﴿١٧﴾ قَالَ
اخْرُجْ مِنْهَا مَذْءُومًا مَّدْحُورًا لَّمَن تَبِعَكَ مِنْهُمْ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿١٨﴾ وَيَا آدَمُ اسْكُنْ أَنتَ وَزَوْجُكَ الْجَنَّةَ فَكُلَا مِنْ حَيْثُ
شِئْتُمَا وَلَا تَقْرَبَا هَٰذِهِ الشَّجَرَةَ فَتَكُونَا مِنَ الظَّالِمِينَ ﴿١٩﴾ فَوَسْوَسَ
لَهُمَا الشَّيْطَانُ لِيُبْدِيَ لَهُمَا مَا وُورِيَ عَنْهُمَا مِن سَوْآتِهِمَا وَقَالَ
مَا نَهَاكُمَا رَبُّكُمَا عَنْ هَٰذِهِ الشَّجَرَةِ إِلَّا أَن تَكُونَا مَلَكَيْنِ أَوْ تَكُونَا
مِنَ الْخَالِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَاسَمَهُمَا إِنِّي لَكُمَا لَمِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢١﴾
فَدَلَّاهُمَا بِغُرُورٍ فَلَمَّا ذَاقَا الشَّجَرَةَ بَدَتْ لَهُمَا سَوْآتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ الْجَنَّةِ وَنَادَاهُمَا رَبُّهُمَا أَلَمْ أَنْهَكُمَا
عَن تِلْكُمَا الشَّجَرَةِ وَأَقُل لَّكُمَا إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمَا عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٢٢﴾

12. (Allah İblis'e) "Sana Ben emrettiğim hâlde, seni ne alıkoydu ki secde etmedin?!" buyurdu. Dedi ki: "Çünkü ben ondan üstünüm; beni 'ateş'ten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." **13.** Buyurdu ki: "Öyle ise in oradan! Orada büyüklenmek sana düşmez! Çık, şüphesiz küçülenlerdensin sen." **14.** "Onların tekrar diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver." dedi. **15.** "Mühlet verilenlerdensin elbette." buyurdu. **16.** Dedi ki: "Öyleyse, beni azdırmana karşılık ben de onlar(ı azdırmak) için Senin dosdoğru yolunun üzerine çörekleneceğim!" **17.** "Sonra onlara; önlerinden, arkalarından, sağlarından ve sollarından sokulacağım... Ve Sen onların çoğunu minnettar[97] bulmayacaksın." **18.** Buyurdu ki: "Ayıplanmış ve kovulmuş olarak çık oradan! Yemin ederim; onlardan kim sana uyarsa, Cehennem'i tamamen sizlerle dolduracağım!" **19.** "Ey Adem! Sen de eşinle birlikte Cennet'e yerleş. Dilediğiniz şeylerden yiyin, fakat şu ağaca yaklaşmayın, sonra zalimlerden olursunuz." **20.** Derken, şeytan ayıp yerlerini kendilerine göstermek için ikisine de vesvese verdi: "Siz birer meleğe dönüşürsünüz ya da ölümsüzlerden olursunuz diye Rabbiniz sizi bu ağaçtan men'etti." dedi. **21.** "İnanın, ben sizin iyiliğinizi isteyenlerdenim" diye de ikisine and içti. **22.** Böylece, onları kandırarak ikisini birden (makamlarından) aşağı indirdi... Ağaçtan tattıklarında, ayıp yerleri kendilerine görünmüş ve üzerlerini Cennet yaprağıyla örtmeye başlamışlardı... Rableri onlara: "Ben sizi o ağaçtan men'etmemiş miydim?! Ben size; 'Şeytan sizin için apaçık bir düşmandır' dememiş miydim?" diye seslendi.

قَالَا رَبَّنَا ظَلَمْنَا أَنفُسَنَا وَإِن لَّمْ تَغْفِرْ لَنَا وَتَرْحَمْنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ
الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ قَالَ اهْبِطُوا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ وَلَكُمْ فِي
الْأَرْضِ مُسْتَقَرٌّ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿٢٤﴾ قَالَ فِيهَا تَحْيَوْنَ وَفِيهَا
تَمُوتُونَ وَمِنْهَا تُخْرَجُونَ ﴿٢٥﴾ يَا بَنِي آدَمَ قَدْ أَنزَلْنَا عَلَيْكُمْ لِبَاسًا
يُوَارِي سَوْآتِكُمْ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَىٰ ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ
آيَاتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا بَنِي آدَمَ لَا يَفْتِنَنَّكُمُ
الشَّيْطَانُ كَمَا أَخْرَجَ أَبَوَيْكُم مِّنَ الْجَنَّةِ يَنزِعُ عَنْهُمَا لِبَاسَهُمَا
لِيُرِيَهُمَا سَوْآتِهِمَا إِنَّهُ يَرَاكُمْ هُوَ وَقَبِيلُهُ مِنْ حَيْثُ لَا تَرَوْنَهُمْ
إِنَّا جَعَلْنَا الشَّيَاطِينَ أَوْلِيَاءَ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٧﴾ وَإِذَا فَعَلُوا
فَاحِشَةً قَالُوا وَجَدْنَا عَلَيْهَا آبَاءَنَا وَاللَّهُ أَمَرَنَا بِهَا قُلْ إِنَّ اللَّهَ
لَا يَأْمُرُ بِالْفَحْشَاءِ أَتَقُولُونَ عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾ قُلْ
أَمَرَ رَبِّي بِالْقِسْطِ وَأَقِيمُوا وُجُوهَكُمْ عِندَ كُلِّ مَسْجِدٍ
وَادْعُوهُ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ كَمَا بَدَأَكُمْ تَعُودُونَ ﴿٢٩﴾ فَرِيقًا
هَدَىٰ وَفَرِيقًا حَقَّ عَلَيْهِمُ الضَّلَالَةُ إِنَّهُمُ اتَّخَذُوا الشَّيَاطِينَ
أَوْلِيَاءَ مِن دُونِ اللَّهِ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٠﴾

23. İkisi de: "Ya Rabbi! Kendimize zulmettik. Eğer bizi bağışlamazsan, bize merhamet etmezsen, kesinlikle hüsrana uğrayanlardan olacağız." dediler.
24. "Birbirinize düşman olarak inin. Yeryüzünde sizin için bir zamana kadar bir yerleşim ve faydalanma vardır!" buyurdu.
25. Dedi ki: "Orada yaşayacak, orada ölecek ve oradan çıkarılacaksınız."
26. İmdi; ey Adem'in oğulları! Size, bir; çirkin yerlerinizi örtecek bir giysi; bir de süslenme amaçlı bir giysi indirdik. Takva elbisesi elbette daha hayırlıdır. Bu, Allah'ın âyetlerindendir; belki düşünüp ders çıkarırlar.
27. Ey Adem'in oğulları! Şeytan, ana ve babanızı -ayıp yerlerini kendilerine göstermek için elbiselerini soyarak- Cennet'ten çıkardığı gibi, sakın sizi de ayartmasın. Şüphesiz, o ve o kabîl varlıklar sizin kendilerini görmediğiniz yerden sizi görürler. Şüphesiz, Biz şeytanları iman etmeyenlerin velîleri yaptık.
28. Bunlar yüz kızartıcı bir şey yaptıklarında: "Biz (Kâbe'yi çıplak tavaf ediyorsak sebebi şu:) atalarımızı bunun üzerinde bulduk; bize bunu Allah emretti" dediler. De ki: Yüz kızartıcı bir şeyi Allah emretmez. Bilginize konu olmayan (asılsız) şeyler mi uyduruyorsunuz Allah adına?!
29. De ki: Benim Rabbim adaleti emreder. Secde ettiğiniz her yerde yüzlerinizi O'na doğru yöneltin. Ve dini tamamen kendisine has kılarak O'na dua edin. İlkin sizi nasıl O yarattıysa, yine O'na döndürüleceksiniz.
30. O, bir fırkayı doğru yola getirdi, bir fırka için de (kendi yaptıkları yüzünden) dalâlet tahakkuk etti; çünkü Allah'ı bırakıp 'şeytan'ları velî edinmişlerdi ve doğru yolda olduklarını zannediyorlardı.

يَا بَنِي آدَمَ خُذُوا زِينَتَكُمْ عِنْدَ كُلِّ مَسْجِدٍ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا
وَلَا تُسْرِفُوا إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ قُلْ مَنْ حَرَّمَ زِينَةَ اللَّهِ
الَّتِي أَخْرَجَ لِعِبَادِهِ وَالطَّيِّبَاتِ مِنَ الرِّزْقِ قُلْ هِيَ لِلَّذِينَ آمَنُوا
فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا خَالِصَةً يَوْمَ الْقِيَامَةِ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣٢﴾ قُلْ إِنَّمَا حَرَّمَ رَبِّيَ الْفَوَاحِشَ مَا ظَهَرَ مِنْهَا وَمَا
بَطَنَ وَالْإِثْمَ وَالْبَغْيَ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَأَنْ تُشْرِكُوا بِاللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِ
سُلْطَانًا وَأَنْ تَقُولُوا عَلَى اللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ أَجَلٌ
فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٣٤﴾
يَا بَنِي آدَمَ إِمَّا يَأْتِيَنَّكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ يَقُصُّونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِي فَمَنِ
اتَّقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ هُمْ
فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٣٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ
بِآيَاتِهِ أُولَٰئِكَ يَنَالُهُمْ نَصِيبُهُمْ مِنَ الْكِتَابِ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَتْهُمْ
رُسُلُنَا يَتَوَفَّوْنَهُمْ قَالُوا أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا وَشَهِدُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَنَّهُمْ كَانُوا كَافِرِينَ ﴿٣٧﴾

31. Ey Adem'in oğulları! Secde ettiğiniz her yerde güzel elbiselerinizi üzerinize alın. Ayrıca, yiyin için ama israf[98] etmeyin. Şüphesiz O, israf edenleri sevmez. **32.** De ki: Allah'ın, kulları için çıkardığı ziyneti ve tertemiz-hoş rızıkları kim haram kılabilir?! De ki: Bunlar, dünya hayatında iman edenlerin de hakkıdır, Kıyamet Günü ise tamamen onlara mahsustur. Böylece, bilen bir toplum için âyetlerimizi açıkça bildirmiş oluyoruz. **33.** De ki: Benim Rabbim sadece; açığıyla-gizlisiyle yüz kızartıcı şeyleri, günahı, haksız yere haddi aşmayı, hakkında Allah'ın hiçbir güçlü kanıt indirmediği şeyleri O'na ortak koşmanızı ve bilginize konu olmayan (asılsız) şeyleri Allah adına uydurmanızı haram kılmıştır. **34.** Her toplumun bir eceli vardır; ecelleri geldiğinde, ne bir an geri kalabilirler ne de bir an ileri gidebilirler. **35.** Ey Adem'in oğulları! Bizim âyetlerimizi size anlatan kendi içinizden peygamberler size gelir de her kim sakınıp durumunu düzeltirse, artık onlar için herhangi bir korku söz konusu değildir, üzülecek de değillerdir. **36.** Buna karşılık, Bizim âyetlerimize karşı büyüklük taslayarak onları yalanlayanlar; bunlardır işte, Ateş'in sahipleri... Temelli kalacaklardır orada! **37.** O hâlde, uydurduğu yalanı Allah'a isnat eden veya O'nun âyetlerini yalanlayan birinden daha zalimi olabilir mi? Kitaptaki payları (yani, tehdit edildikleri hâlde, hiç tınmadıkları için hak ettikleri ceza) bunları bulur. Nihayet, görevli meleklerimiz canlarını almak üzere kendilerine geldiğinde; "Nerede Allah'tan başka dua ettikleriniz?!" derler. Onlar da; "Kaybolup gittiler." derler ve inkârcı birer nankör olduklarına dair -kendi aleyhlerine- şahitlik ederler.

قَالَ ادْخُلُوا فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِكُمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ
فِي النَّارِ كُلَّمَا دَخَلَتْ أُمَّةٌ لَعَنَتْ أُخْتَهَا حَتَّىٰ إِذَا ادَّارَكُوا فِيهَا
جَمِيعًا قَالَتْ أُخْرَاهُمْ لِأُولَاهُمْ رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ أَضَلُّونَا فَآتِهِمْ
عَذَابًا ضِعْفًا مِنَ النَّارِ قَالَ لِكُلٍّ ضِعْفٌ وَلَٰكِنْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾
وَقَالَتْ أُولَاهُمْ لِأُخْرَاهُمْ فَمَا كَانَ لَكُمْ عَلَيْنَا مِنْ فَضْلٍ
فَذُوقُوا الْعَذَابَ بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٣٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا وَاسْتَكْبَرُوا عَنْهَا لَا تُفَتَّحُ لَهُمْ أَبْوَابُ السَّمَاءِ وَلَا يَدْخُلُونَ
الْجَنَّةَ حَتَّىٰ يَلِجَ الْجَمَلُ فِي سَمِّ الْخِيَاطِ ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي
الْمُجْرِمِينَ ﴿٤٠﴾ لَهُمْ مِنْ جَهَنَّمَ مِهَادٌ وَمِنْ فَوْقِهِمْ غَوَاشٍ ۚ
وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ ﴿٤١﴾ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَا نُكَلِّفُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٤٢﴾ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِنْ غِلٍّ
تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ ۖ وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي هَدَانَا لِهَٰذَا
وَمَا كُنَّا لِنَهْتَدِيَ لَوْلَا أَنْ هَدَانَا اللَّهُ ۖ لَقَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ ۖ
وَنُودُوا أَنْ تِلْكُمُ الْجَنَّةُ أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾

38. "Sizden önce gelip geçmiş cin ve insan topluluklarıyla birlikte girin Ateş'e!" buyurur. Her ne zaman bir ümmet girse, yekdiğerini lânetler. Nihayet, birbiri ardından hepsi orada toplanınca, sonrakiler önde gelenler için; "Ya Rabbi! Bizi şunlar saptırdı; Sen de Ateş'ten bunlara katmerli bir azap ver." derler. Buyurur ki: "Azap hepiniz için katmerlidir, fakat siz bilmezsiniz!" **39.** Önde gelenler de sonrakilere: "Sizin bize karşı hiçbir üstünlüğünüz yok! Öyleyse, kendi kazandıklarınızın karşılığı olan azabı tadın" derler. **40.** Bizim âyetlerimize karşı büyüklük taslayarak onları yalanlayanlara, göğün kapıları asla açılmayacak ve 'deve iğne deliğinden geçinceye kadar' Cennet'e giremeyecekler. Mücrimleri işte böyle cezalandırırız Biz! **41.** Onlar için; (altlarında) Cehennemî bir yatak, üstlerinde de (Ateş'ten) örtüler vardır. İşte böyle cezalandırırız Biz, zalimleri! **42.** İman edip salih amel işleyenler -ki Biz hiç kimseye gücünün yeteceğinden başkasını yüklemeyiz- Cennet'in sahipleri de bunlardır işte... Temelli kalacaklardır orada. **43.** Gönüllerinde kin namına ne varsa söküp atmışızdır... Altlarından ırmaklar akmaktadır... "Allah'a hamdolsun ki, bizi buna iletti. Allah bize buranın yolunu göstermemiş olsaydı, biz kendiliğimizden bulabilecek durumda değildik. Gerçek şu ki; Rabbimizin peygamberleri gerçeği getirmişler." derler. Kendilerine şöyle seslenilir; "Bu Cennet'e; kendi yaptığınız şeyler sayesinde mirasçı kılındınız siz."

وَنَادَىٰٓ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ أَصْحَٰبَ ٱلنَّارِ أَن قَدْ وَجَدْنَا مَا وَعَدَنَا رَبُّنَا حَقًّا
فَهَلْ وَجَدتُّم مَّا وَعَدَ رَبُّكُمْ حَقًّا قَالُوا۟ نَعَمْ فَأَذَّنَ مُؤَذِّنٌۢ بَيْنَهُمْ أَن
لَّعْنَةُ ٱللَّهِ عَلَى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٤﴾ ٱلَّذِينَ يَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَيَبْغُونَهَا
عِوَجًا وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ كَٰفِرُونَ ﴿٤٥﴾ وَبَيْنَهُمَا حِجَابٌ وَعَلَى ٱلْأَعْرَافِ
رِجَالٌ يَعْرِفُونَ كُلًّۢا بِسِيمَىٰهُمْ وَنَادَوْا۟ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ أَن سَلَٰمٌ عَلَيْكُمْ
لَمْ يَدْخُلُوهَا وَهُمْ يَطْمَعُونَ ﴿٤٦﴾ ۞ وَإِذَا صُرِفَتْ أَبْصَٰرُهُمْ تِلْقَآءَ
أَصْحَٰبِ ٱلنَّارِ قَالُوا۟ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا مَعَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾ وَنَادَىٰٓ أَصْحَٰبُ
ٱلْأَعْرَافِ رِجَالًا يَعْرِفُونَهُم بِسِيمَىٰهُمْ قَالُوا۟ مَآ أَغْنَىٰ عَنكُمْ جَمْعُكُمْ
وَمَا كُنتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٨﴾ أَهَٰٓؤُلَآءِ ٱلَّذِينَ أَقْسَمْتُمْ لَا يَنَالُهُمُ
ٱللَّهُ بِرَحْمَةٍ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ لَا خَوْفٌ عَلَيْكُمْ وَلَآ أَنتُمْ تَحْزَنُونَ
﴿٤٩﴾ وَنَادَىٰٓ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ أَنْ أَفِيضُوا۟ عَلَيْنَا
مِنَ ٱلْمَآءِ أَوْ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ قَالُوٓا۟ إِنَّ ٱللَّهَ حَرَّمَهُمَا عَلَى
ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٠﴾ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ دِينَهُمْ لَهْوًا وَلَعِبًا
وَغَرَّتْهُمُ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا فَٱلْيَوْمَ نَنسَىٰهُمْ كَمَا نَسُوا۟
لِقَآءَ يَوْمِهِمْ هَٰذَا وَمَا كَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يَجْحَدُونَ ﴿٥١﴾

44. Cennet'tekiler, Ateş'tekilere; "Bizler, Rabbimizin bize va'dettiği şeyin gerçek olduğunu gördük. Siz de Rabbinizin sizi tehdit ettiği şeyin gerçek olduğunu gördünüz mü?" diye seslenirler. "Evet!" deyince,

aralarında, gür sesli biri; "Allah'ın lâneti zalimlerin üzerine olsun!" diye haykırır. **45.** Onlar ki; Allah'ın yolunda yamukluk (eksik-gedik) arayarak insanları ondan vazgeçirmeye çalışırlardı; Âhireti de inkâr etmekteydiler... **46.** İki grubun arasında bir 'perde' vardır; onun a'râfı* üzerinde de her birini simalarıyla tanıyan adamlar vardır. Cennet'tekilere; "Size selâm olsun!" diye seslenirler. Bunlar; çok istemekle birlikte oraya girmemişlerdir. **47.** Gözleri Ateş'tekilerin bulunduğu tarafa çevrilince de şöyle derler: "Ya Rabbi! Bizi bu zalim kavimle beraber bulundurma!" **48.** A'râftakiler; simalarından tanıdıkları birtakım adamlara şöyle seslenirler: "(Bakıyoruz da) o toplayıp biriktirdikleriniz; büyüklük taslamanıza yol açan şeyler size fayda vermemiş!.." **49.** "Allah'ın, asla rahmetine erdirmeyeceğine and içtiğiniz kimseler bunlar mıydı? (Baksanıza; haklarında) 'Girin Cennet'e; sizin için hiçbir korku söz konusu değildir, üzülecek de değilsiniz.' (buyrulmuş!..)" **50.** Ateş'tekiler; Cennet'tekilere: "Şu sudan veya Allah'ın sizi nasiplendirdiği şeylerden biraz da bize akıtın!" diye seslenirler... Derler ki: "İnanın, Allah bunları o inkârcı nankörlere haram kıldı" **51.** "ki; onlar dünya hayatı kendilerini aldattığı için dinlerini eğlence ve oyun vasıtası hâline getirmişlerdi..." İşte, nasıl onlar, bu günleriyle karşı karşıya geleceklerini göz ardı etmişlerse; nasıl onlar, Bizim âyetlerimizi bile bile reddetmişlerse, Biz de bugün onları öyle nisyâna terk edeceğiz![99]

* Yani, Cennet'tekilerle Cehennem'dekiler arasına çekileceği belirtilen (Hadid: 13); içi rahmet dışı azap olan surun kuleleri.

وَلَقَدْ جِئْنَاهُمْ بِكِتَابٍ فَصَّلْنَاهُ عَلَىٰ عِلْمٍ هُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا تَأْوِيلَهُ يَوْمَ يَأْتِي تَأْوِيلُهُ يَقُولُ
الَّذِينَ نَسُوهُ مِنْ قَبْلُ قَدْ جَاءَتْ رُسُلُ رَبِّنَا بِالْحَقِّ فَهَلْ لَنَا
مِنْ شُفَعَاءَ فَيَشْفَعُوا لَنَا أَوْ نُرَدُّ فَنَعْمَلَ غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
قَدْ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٥٣﴾
إِنَّ رَبَّكُمُ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ
أَيَّامٍ ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ يُغْشِي اللَّيْلَ النَّهَارَ يَطْلُبُهُ حَثِيثًا
وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومَ مُسَخَّرَاتٍ بِأَمْرِهِ ۗ أَلَا لَهُ الْخَلْقُ
وَالْأَمْرُ ۗ تَبَارَكَ اللَّهُ رَبُّ الْعَالَمِينَ ﴿٥٤﴾ ادْعُوا رَبَّكُمْ تَضَرُّعًا
وَخُفْيَةً ۚ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ الْمُعْتَدِينَ ﴿٥٥﴾ وَلَا تُفْسِدُوا فِي
الْأَرْضِ بَعْدَ إِصْلَاحِهَا وَادْعُوهُ خَوْفًا وَطَمَعًا ۚ إِنَّ رَحْمَتَ
اللَّهِ قَرِيبٌ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَهُوَ الَّذِي يُرْسِلُ
الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ ۖ حَتَّىٰ إِذَا أَقَلَّتْ سَحَابًا
ثِقَالًا سُقْنَاهُ لِبَلَدٍ مَيِّتٍ فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ فَأَخْرَجْنَا بِهِ مِنْ كُلِّ
الثَّمَرَاتِ ۚ كَذَٰلِكَ نُخْرِجُ الْمَوْتَىٰ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٥٧﴾

52. Gerçek şu ki, Biz onlara; bilgiye dayanarak açık seçik bildirdiğimiz, inanan bir toplum için hidayet ve rahmet olan bir kitap getirdik. **53.** Galiba, onun te'vîlinden (yani, söyledikleri-nin bir bir ortaya çıkmasından) başka bir şey beklemiyorlar? Ama onun te'vîli geldiği gün, daha önce onu göz ardı etmiş olanlar; "Rabbimizin elçileri, gerçekten hakkı getirmiş! Şimdi; var mı bir şefaatçi ki bize şefaat etsin ya da dünyaya geri döndürülür müyüz ki yapmış olduklarımızdan başkasını yapalım?" diye sızlanırlar. Kendilerini gerçekten hüsrana uğratmışlar ve (şefaatçi/tanrı diye) uydurageldikleri şeyler zihinlerinden kaybolup gitmiştir. **54.** Şüphesiz sizin (yegâne) Rabbiniz; gökleri ve yeri 'altı gün'de yaratan, sonra mutlak hükümranlık tahtına kurulan Allah'tır. Geceyi, sür'atle kendisini izleyen gündüze O bürür (ve birinin karanlığıyla diğerinin aydınlığı, birinin aydınlığıyla ötekinin karanlığı zâil olup gider). Güneş'i, Ay'ı ve yıldızları, emrine amade olarak O yaratmıştır. Bakınız; yaratmak da O'na mahsustur, buyurmak da... Âlemlerin Rabbi Allah ne kadar zengin ve cömerttir! **55.** Rabbinize; yalvarıp yakararak ve gizlice dua edin. Şüphesiz O haddi aşanları sevmez. **56.** Yeryüzü ıslah olmuşken orada bozuculuk yapmayın ve O'na hem endişe ile hem de ümitle yalvarın. Allah'ın rahmeti elbette ihsan üzere hareket edenlere yakındır. **57.** Rahmetinin önünden rüzgârları müjdeci olarak gönderen O'dur. Nihayet rüzgâr, ağır (yüklü) bulutları yüklendiğinde, Biz onu ölü bir memlekete yöneltip suyu onunla indirir ve her türlü mahsülü onunla çıkarırız. İşte, ölüleri de böyle çıkaracağız... Belki düşünüp ders çıkarırsınız.

وَالْبَلَدُ الطَّيِّبُ يَخْرُجُ نَبَاتُهُ بِإِذْنِ رَبِّهِ وَالَّذِي خَبُثَ لَا يَخْرُجُ
إِلَّا نَكِدًا كَذَٰلِكَ نُصَرِّفُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَشْكُرُونَ ﴿٥٨﴾
لَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ
مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥٩﴾
قَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٦٠﴾ قَالَ
يَا قَوْمِ لَيْسَ بِي ضَلَالَةٌ وَلَٰكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ
﴿٦١﴾ أُبَلِّغُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَأَنْصَحُ لَكُمْ وَأَعْلَمُ مِنَ اللَّهِ
مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٢﴾ أَوَعَجِبْتُمْ أَنْ جَاءَكُمْ ذِكْرٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَلَىٰ
رَجُلٍ مِنْكُمْ لِيُنْذِرَكُمْ وَلِتَتَّقُوا وَلَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٦٣﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَنْجَيْنَاهُ وَالَّذِينَ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ وَأَغْرَقْنَا الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا عَمِينَ ﴿٦٤﴾ ۞ وَإِلَىٰ عَادٍ أَخَاهُمْ
هُودًا قَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ
﴿٦٥﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ إِنَّا لَنَرَاكَ فِي
سَفَاهَةٍ وَإِنَّا لَنَظُنُّكَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٦٦﴾ قَالَ يَا قَوْمِ
لَيْسَ بِي سَفَاهَةٌ وَلَٰكِنِّي رَسُولٌ مِنْ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٧﴾

الحزب ١٦

58. Verimli memleketin bitkisi Rabbinin izniyle çıkar. Kötü olandan ise (diken, eğrelti vb.) faydasız şeylerden başkası çıkmaz. Böylece, şükreden bir toplum için âyetlerimizi açıkça bildirmiş oluyoruz. **59.** Gerçek şu ki, Nuh'u kavmine gönderdik de; "Ey kavmim! Sadece Allah'a kulluk edin; O'ndan başka tanrınız yok. Doğrusu ben, sizin için büyük bir günün azabından endişe ediyorum!" dedi. **60.** Kavminin ileri gelenleri dedi ki: "Biz seni gerçekten aşikâr bir sapma içerisinde görüyoruz." **61.** Dedi ki: "Ey kavmim! Bende bir sapma yok. Ben, Âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim." **62.** "Size Rabbimin mesajlarını iletiyorum; sizin iyiliğinizi istiyorum. Ve ben Allah'tan (gelen bilgi sayesinde) sizin bilmediklerinizi biliyorum." **63.** "Aranızdan bir adama; 'sizi uyarsın da sakının ve böylece size merhamet edilsin' diye Rabbinizden bir mesaj geldiği için mi şaşırıyorsunuz?!" **64.** Sonuçta onu yalancılıkla suçladılar... Biz de onu ve gemide beraberinde olanları kurtardık; âyetlerimizi yalanlayanları da suda boğduk. Gerçekten 'kör' bir toplumdular!.. **65.** Âd'a da kardeşleri Hûd'u (gönderdik). Dedi ki: "Ey kavmim! Sadece Allah'a kulluk edin; O'ndan başka tanrınız yok. Hâlâ sakınmayacak mısınız?" **66.** Kavminin nankörce inkâr eden ileri gelenleri; "Biz, seni tam bir beyinsizlik içinde görüyoruz; biz, senin yalancılardan olduğun kanaatindeyiz!" dediler. **67.** Dedi ki: "Ey kavmim! Bende bir beyinsizlik yok. Ben, Âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim."

أُبَلِّغُكُمْ رِسَٰلَٰتِ رَبِّي وَأَنَا۠ لَكُمْ نَاصِحٌ أَمِينٌ ﴿٦٨﴾ أَوَعَجِبْتُمْ
أَن جَآءَكُمْ ذِكْرٌ مِّن رَّبِّكُمْ عَلَىٰ رَجُلٍ مِّنكُمْ لِيُنذِرَكُمْ
وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَآءَ مِنۢ بَعْدِ قَوْمِ نُوحٍ وَزَادَكُمْ
فِى ٱلْخَلْقِ بَصْۜطَةً فَٱذْكُرُوٓا۟ ءَالَآءَ ٱللَّهِ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ
﴿٦٩﴾ قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا لِنَعْبُدَ ٱللَّهَ وَحْدَهُۥ وَنَذَرَ مَا كَانَ
يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا فَأْتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ
﴿٧٠﴾ قَالَ قَدْ وَقَعَ عَلَيْكُم مِّن رَّبِّكُمْ رِجْسٌ وَغَضَبٌ
أَتُجَٰدِلُونَنِى فِىٓ أَسْمَآءٍ سَمَّيْتُمُوهَآ أَنتُمْ وَءَابَآؤُكُم
مَّا نَزَّلَ ٱللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَٰنٍ فَٱنتَظِرُوٓا۟ إِنِّى مَعَكُم مِّنَ
ٱلْمُنتَظِرِينَ ﴿٧١﴾ فَأَنجَيْنَٰهُ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ مِّنَّا
وَقَطَعْنَا دَابِرَ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا وَمَا كَانُوا۟ مُؤْمِنِينَ
﴿٧٢﴾ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ
مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن
رَّبِّكُمْ هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمْ ءَايَةً فَذَرُوهَا تَأْكُلْ
فِىٓ أَرْضِ ٱللَّهِ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٣﴾

68. "Size Rabbimin mesajlarını tebliğ ediyorum; ben sizin iyiliğinizi isteyen güvenilir[100] biriyim." **69.** "Aranızdan bir adama; sizi uyarsın diye Rabbinizden bir mesaj geldi diye mi şaşırıyorsunuz?! Şunu hayırla yâd etsenize: Nûh'un kavminden sonra, O sizi onların yerine getirmiş ve size daha üstün bir bünye bahşetmiş... Evet, Allah'ın nimetlerini (minnetle) yâd edin ki felâha eresiniz." **70.** Dediler ki: "Sen, bize; yalnızca Allah'a kulluk edelim ve atalarımızın tapmakta olduklarını bırakalım diye mi geldin? Doğru söyleyenlerdensen, haydi bizi tehdit edip durduğun şeyi getir başımıza!" **71.** Dedi ki: "Gerçekten, Rabbinizden pis bir azap ve gazap (gölgesi) üzerinize düşmüş bulunuyor. Haklarında Allah'ın hiçbir güçlü kanıt indirmediği; tamamen sizin ve atalarınızın taktığı birtakım 'ad'lar hakkında mı benimle cedelleşiyorsunuz?! Bekleyin öyleyse... Şüphesiz ben de sizinle beraber bekleyenlerdenim!" **72.** Bunun üzerine, onu ve beraberindekileri rahmetimizle kurtardık; âyetlerimizi yalanlayanların ve mümin olmayanların da kökünü kuruttuk. **73.** Semûd'a da kardeşleri *Salih'i... Dedi ki:* "Ey kavmim! Sadece Allah'a kulluk edin; O'ndan başka tanrınız yok. *Size* Rabbinizden açık bir kanıt gelmiş bulunuyor: Bu, Allah'ın -*sizlere bir kanıtı* olan- dişi devesidir... Onu bırakın da Allah'ın arzında yesin (içsin); ona kötü bir niyetle dokunmayın. Yoksa can yakıcı bir azap yakalar sizi!"

وَاذْكُرُوٓا إِذْ جَعَلَكُمْ خُلَفَٓاءَ مِنْ بَعْدِ عَادٍ وَبَوَّأَكُمْ
فِي الْأَرْضِ تَتَّخِذُونَ مِنْ سُهُولِهَا قُصُورًا وَتَنْحِتُونَ
الْجِبَالَ بُيُوتًا فَاذْكُرُوٓا اٰلَٓاءَ اللّٰهِ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ
مُفْسِدِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ
قَوْمِهِ لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا لِمَنْ اٰمَنَ مِنْهُمْ أَتَعْلَمُونَ
أَنَّ صَالِحًا مُرْسَلٌ مِنْ رَبِّهِ قَالُوٓا إِنَّا بِمَٓا أُرْسِلَ بِهِ
مُؤْمِنُونَ ﴿٧٥﴾ قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوٓا إِنَّا بِالَّذِيٓ
اٰمَنْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٧٦﴾ فَعَقَرُوا النَّاقَةَ وَعَتَوْا عَنْ
أَمْرِ رَبِّهِمْ وَقَالُوا يَا صَالِحُ ائْتِنَا بِمَا تَعِدُنَٓا إِنْ كُنْتَ مِنَ
الْمُرْسَلِينَ ﴿٧٧﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ
جَاثِمِينَ ﴿٧٨﴾ فَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ أَبْلَغْتُكُمْ
رِسَالَةَ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ وَلٰكِنْ لَا تُحِبُّونَ النَّاصِحِينَ
﴿٧٩﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ مَا سَبَقَكُمْ
بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ الرِّجَالَ
شَهْوَةً مِنْ دُونِ النِّسَٓاءِ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ مُسْرِفُونَ ﴿٨١﴾

74. "Şunu (minnetle) yâd edin; O, sizi Âd'dan sonra onların yerine getirmiş ve sizi bu bölgeye yerleştirmiş. Ovalarında kasırlar yapıyor, dağlarını oyup evler yapıyorsunuz. O hâlde, Allah'ın nimetlerini anın; bozucular gibi yeryüzünde bozuculuk yapmayın." **75.** Kavminin büyüklük taslayan ileri gelenleri, güçsüz görülenlere -yani, onların arasındaki müminlere-; "Siz Salih'in gerçekten Rabbi tarafından gönderilmiş olduğunu 'biliyor' musunuz?" dediler. Onlar da dediler ki: "Biz, onunla gönderilene gerçekten 'iman' ediyoruz." **76.** Büyüklük taslayanlar; "Biz de, sizin iman ettiklerinizi kesinlikle inkâr etmekteyiz!" dediler. **77.** Ve devenin ayaklarını keserek devirdiler de Rablerinin emrini küstahça çiğnediler ve; "Salih! Peygamberlerdensen, bizi tehdit edip durduğun şeyi getir başımıza!" dediler. **78.** Bu yüzden, o şiddetli sarsıntı kendilerini yakaladı da yurtlarında diz üstü çökekaldılar. **79.** O da onlardan yüz çevirdi ve dedi ki: "Ey kavmim! Gerçek şu ki; ben size Rabbimin mesajını ilettim ve sizin iyiliğiniz için çalıştım. Fakat siz, kendi iyiliğiniz için çalışanları sevmiyorsunuz!" **80.** Lût'u da... Hani kavmine demişti ki: "Siz bu yüz kızartıcı işi yapıyorsunuz hâ?! Sizden önce âlemde hiç kimse böyle bir şey yapmamıştı!.." **81.** "Kadınların yanı sıra bir de erkeklere şehvetle yaklaşıyorsunuz demek!.. Gerçekten aşırı giden bir toplumsunuz siz!"

وَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓا۟ أَخْرِجُوهُم مِّن
قَرْيَتِكُمْ ۖ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٨٢﴾ فَأَنجَيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥٓ
إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ كَانَتْ مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿٨٣﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِم
مَّطَرًا ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٨٤﴾
وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا ۗ قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ
مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ قَدْ جَآءَتْكُم بَيِّنَةٌ مِّن
رَّبِّكُمْ ۖ فَأَوْفُوا۟ ٱلْكَيْلَ وَٱلْمِيزَانَ وَلَا تَبْخَسُوا۟
ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تُفْسِدُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ بَعْدَ
إِصْلَٰحِهَا ۚ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ
﴿٨٥﴾ وَلَا تَقْعُدُوا۟ بِكُلِّ صِرَٰطٍ تُوعِدُونَ وَتَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِهِۦ وَتَبْغُونَهَا عِوَجًا ۚ
وَٱذْكُرُوٓا۟ إِذْ كُنتُمْ قَلِيلًا فَكَثَّرَكُمْ ۖ وَٱنظُرُوا۟
كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٨٦﴾ وَإِن كَانَ طَآئِفَةٌ
مِّنكُمْ ءَامَنُوا۟ بِٱلَّذِىٓ أُرْسِلْتُ بِهِۦ وَطَآئِفَةٌ لَّمْ يُؤْمِنُوا۟
فَٱصْبِرُوا۟ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ بَيْنَنَا ۚ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ ﴿٨٧﴾

82. Kavminin cevabı; "Çıkarın şunları memleketinizden! (Baksanıza) tertemiz! insanlar bunlar!" demek oldu. **83.** Bunun üzerine, Biz de onu ve ehlini kurtardık. Ancak karısı geride (helâk olanlar arasında) kalanlardan oldu. **84.** Üzerlerine öyle bir yağmur yağdırdık ki!.. Bak; mücrimlerin sonu nasıl oluyormuş! **85.** Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı... Dedi ki: "Ey kavmim! Sadece Allah'a kulluk edin; O'ndan başka tanrınız yok. Rabbinizden size apaçık bir kanıt gelmiş bulunuyor. O hâlde, ölçmeyi de tartmayı da eksiksiz yapın; insanların eşyasını eksiltmeyin. Yeryüzü düzeltilmişken orada bozuculuk yapmayın. Müminseniz, bu (âdilâne ölçme ve tartma) sizin için daha hayırlıdır." **86.** "Allah'a iman edenleri korkutup yıldırmak (için) ve -O'nun yolunda yamukluk (eksik-gedik) arayarak- inananları O'nun yolundan alıkoymak için yolbaşlarını tutmayın. Vaktiyle pek az olduğunuzu ve sizi O'nun çoğalttığını unutmayın. Bozuculuk yapanların sonu nasıl olmuş bakın (inceleyin, araştırın)." **87.** "Bir kısmınız benimle gönderilene iman etmiş, bir kısmınız da iman etmemişse, Allah aramızda hakemlik edinceye kadar sabredin. Hâkimlerin en hayırlısı O'dur."

﴿ قَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَنُخْرِجَنَّكَ يَا شُعَيْبُ
وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَكَ مِنْ قَرْيَتِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا قَالَ أَوَلَوْ
كُنَّا كَارِهِينَ ﴿٨٨﴾ قَدِ افْتَرَيْنَا عَلَى اللَّهِ كَذِبًا إِنْ عُدْنَا فِي مِلَّتِكُمْ
بَعْدَ إِذْ نَجَّانَا اللَّهُ مِنْهَا وَمَا يَكُونُ لَنَا أَنْ نَعُودَ فِيهَا إِلَّا أَنْ يَشَاءَ
اللَّهُ رَبُّنَا وَسِعَ رَبُّنَا كُلَّ شَيْءٍ عِلْمًا عَلَى اللَّهِ تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا افْتَحْ
بَيْنَنَا وَبَيْنَ قَوْمِنَا بِالْحَقِّ وَأَنْتَ خَيْرُ الْفَاتِحِينَ ﴿٨٩﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ
الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ قَوْمِهِ لَئِنِ اتَّبَعْتُمْ شُعَيْبًا إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ
﴿٩٠﴾ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩١﴾
الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا الَّذِينَ كَذَّبُوا شُعَيْبًا
كَانُوا هُمُ الْخَاسِرِينَ ﴿٩٢﴾ فَتَوَلَّى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا قَوْمِ لَقَدْ
أَبْلَغْتُكُمْ رِسَالَاتِ رَبِّي وَنَصَحْتُ لَكُمْ فَكَيْفَ آسَى
عَلَى قَوْمٍ كَافِرِينَ ﴿٩٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَبِيٍّ إِلَّا
أَخَذْنَا أَهْلَهَا بِالْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ لَعَلَّهُمْ يَضَّرَّعُونَ ﴿٩٤﴾ ثُمَّ
بَدَّلْنَا مَكَانَ السَّيِّئَةِ الْحَسَنَةَ حَتَّى عَفَوْا وَقَالُوا قَدْ مَسَّ
آبَاءَنَا الضَّرَّاءُ وَالسَّرَّاءُ فَأَخَذْنَاهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩٥﴾

88. Kavminin büyüklük taslayan ileri gelenleri dediler ki: "Ey Şuayb! Seni ve beraberindeki müminleri ya mutlaka memleketimizden çıkaracağız ya da mutlaka bizim dinimize döneceksiniz!" Dedi ki: "İstemiyor olsak da mı?!" **89.** "Allah bizi dininizden kurtardıktan sonra yine ona dönersek, doğrusu, Allah'a karşı yalan uydurmuş oluruz. Rabbimiz Allah dilerse başka, ama (normalde) bizim ona dönmemiz olacak şey değildir. Rabbimizin ilmi her şeyi kuşatmıştır. Biz, yalnızca Allah'a dayanıp güvenmişizdir. Ya Rabbi! Kavmimizle bizim aramızda adaletle hükmet (bizim mi yoksa kavmimizin mi haklı olduğunu ortaya çıkar). Hâkimlerin en hayırlısı Sensin." **90.** Kavminin nankörce inkâr eden ileri gelenleri; "Şuayb'a uyarsanız, o zaman kesinlikle zararlı çıkarsınız!" dediler (toplumlarına). **91.** Bunun üzerine, o sarsıntı kendilerini yakalayıverdi ve yurtlarında dizüstü çökekaldılar! **92.** Onlar ki Şuayb'ı yalanlardı, orada hiç oturmamış gibi oldular!.. Onlar ki Şuayb'ı yalanlardı, asıl kendileri oldu zararlı çıkanlar!.. **93.** Şuayb da; "Ey kavmim! Gerçek şu ki; Rabbimin mesajlarını size ilettim; sizin iyiliğiniz için çalıştım. O hâlde, nankörce inkâr eden bir kavim için nasıl gam yerim?!" diyerek onlardan yüz çevirdi. **94.** Biz hangi şehre bir peygamber göndermişsek, yalvarıp yakarsınlar diye, oraların halkını mutlaka darlık ve sıkıntıya sokmuşuzdur. **95.** Sonra o kötülüğün yerine iyiliği koymuşuzdur. Nihayet âfiyete ulaşıp da; "O sıkıntı (kıtlık, hastalık, deprem) ve sevinç bizim atalarımıza dokunmuş (biz bundan uzağız; bunlar bizim başımıza gelmez)!" demeye başlayınca, Biz de onları gafil bir anlarında ansızın yakalayıvermişizdir.

وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ آمَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ
مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩٦﴾ أَفَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا بَيَاتًا
وَهُمْ نَائِمُونَ ﴿٩٧﴾ أَوَأَمِنَ أَهْلُ الْقُرَىٰ أَن يَأْتِيَهُم بَأْسُنَا
ضُحًى وَهُمْ يَلْعَبُونَ ﴿٩٨﴾ أَفَأَمِنُوا مَكْرَ اللَّهِ ۚ فَلَا يَأْمَنُ
مَكْرَ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٩٩﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لِلَّذِينَ
يَرِثُونَ الْأَرْضَ مِن بَعْدِ أَهْلِهَا أَن لَّوْ نَشَاءُ أَصَبْنَاهُم
بِذُنُوبِهِمْ ۚ وَنَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾
تِلْكَ الْقُرَىٰ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنبَائِهَا ۚ وَلَقَدْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم
بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانُوا لِيُؤْمِنُوا بِمَا كَذَّبُوا مِن قَبْلُ ۚ
كَذَٰلِكَ يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِ الْكَافِرِينَ ﴿١٠١﴾ وَمَا وَجَدْنَا
لِأَكْثَرِهِم مِّنْ عَهْدٍ ۖ وَإِن وَجَدْنَا أَكْثَرَهُمْ لَفَاسِقِينَ
﴿١٠٢﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِن بَعْدِهِم مُّوسَىٰ بِآيَاتِنَا إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِ
فَظَلَمُوا بِهَا ۖ فَانظُرْ كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٠٣﴾
وَقَالَ مُوسَىٰ يَا فِرْعَوْنُ إِنِّي رَسُولٌ مِّن رَّبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾

96. Bu şehirlerin halkı iman edip
sakınmış olsalardı, elbette üzer-
lerine gökten ve yerden bereket
kapıları açardık. Fakat yalan-
ladılar... Biz de yakalayıverdik
onları, yapıp ettiklerinden dola-
yı! **97.** Peki, bu şehirlerin hal-
kı; azabımızın onlara geceleyin
uyurlarken (ansızın) gelip çat-
mayacağından emin miydiler?
98. Peki, bu şehirlerin halkı;
azabımızın onlara güpegün-
düz oyunda-oynaşta iken gelip
çatmayacağından emin miydi-
ler? **99.** Yoksa bunlar Allah'ın
'tertib'inden de mi emindiler?!
Oysa, hüsrana uğrayacak bir
toplumdan başkası Allah'ın ter-
tibinden emin olmaz. **100.** Eski
ahalisinden sonra yeryüzüne mi-
rasçı olanlara (sözgelimi Mekke
müşriklerine); 'dilediğimiz tak-
dirde günahlarından dolayı onları da cezalandırabilecek olmamız' doğru yolu gös-
termiyor mu?! (Kendi tutum ve davranışları yüzünden) kalplerini mühürlediğimiz
içindir ki, kulak vermiyorlar. **101.** İşte, kendilerine dair birtakım önemli haberleri
sana anlattığımız şehirler... Peygamberleri, bunlara apaçık deliller getirmişlerdi,
fakat baştan (düşünmeden) yalanlayıverdikleri şeye bir daha da iman edemediler!
İnkârcı nankörlerin kalplerini Allah işte böyle mühürler. **102.** Biz bunların ço-
ğunda ahde vefa görmedik; çoğunu da 'tamamen fâsık' bulduk. **103.** Daha sonra,
bunların ardından Musa'yı Firavun* ve kurmaylarına mucizelerimizle gönderdik;
fakat onlara zulmettiler (iman etmeleri gerekirken 'büyü' diyerek reddettiler).
Ama bak; bozucuların sonu nice oldu?! **104.** Musa dedi ki: "Ey Firavun! Ben
Âlemlerin Rabbi tarafından gönderilmiş bir peygamberim."

---

* Bu Firavun, Musa'nın bebekliğindeki Firavun değildir.

حَقِيقٌ عَلَىٰٓ أَن لَّآ أَقُولَ عَلَى ٱللَّهِ إِلَّا ٱلْحَقَّ قَدْ جِئْتُكُم
بِبَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ فَأَرْسِلْ مَعِىَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ١٠٥ قَالَ إِن كُنتَ
جِئْتَ بِـَٔايَةٍ فَأْتِ بِهَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ١٠٦ فَأَلْقَىٰ
عَصَاهُ فَإِذَا هِىَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ١٠٧ وَنَزَعَ يَدَهُۥ فَإِذَا هِىَ بَيْضَآءُ
لِلنَّٰظِرِينَ ١٠٨ قَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ إِنَّ هَٰذَا لَسَٰحِرٌ
عَلِيمٌ ١٠٩ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُمْ فَمَاذَا تَأْمُرُونَ ١١٠
قَالُوٓا۟ أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَأَرْسِلْ فِى ٱلْمَدَآئِنِ حَٰشِرِينَ ١١١ يَأْتُوكَ
بِكُلِّ سَٰحِرٍ عَلِيمٍ ١١٢ وَجَآءَ ٱلسَّحَرَةُ فِرْعَوْنَ قَالُوٓا۟ إِنَّ
لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ ٱلْغَٰلِبِينَ ١١٣ قَالَ نَعَمْ وَإِنَّكُمْ
لَمِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ ١١٤ قَالُوا۟ يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلْقِىَ وَإِمَّآ أَن
نَّكُونَ نَحْنُ ٱلْمُلْقِينَ ١١٥ قَالَ أَلْقُوا۟ فَلَمَّآ أَلْقَوْا۟ سَحَرُوٓا۟
أَعْيُنَ ٱلنَّاسِ وَٱسْتَرْهَبُوهُمْ وَجَآءُو بِسِحْرٍ عَظِيمٍ ١١٦
۞ وَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَإِذَا هِىَ تَلْقَفُ مَا
يَأْفِكُونَ ١١٧ فَوَقَعَ ٱلْحَقُّ وَبَطَلَ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ١١٨ فَغُلِبُوا۟
هُنَالِكَ وَٱنقَلَبُوا۟ صَٰغِرِينَ ١١٩ وَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سَٰجِدِينَ ١٢٠

ربع الحزب ١٧

105. "Bana yaraşan; Allah hakkında gerçek neyse sadece onu söylemektir. Rabbinizden size apaçık bir mucize getirdim; o hâlde, İsrailoğullarını benimle birlikte salıver (de Mısır'dan çıkalım)." **106.** Dedi ki: "Bir mucize getirdiysen, göster onu, doğru söyleyenlerden isen!" **107.** O da bunun üzerine asasını bıraktı... Bir de ne görsünler; basbayağı bir ejderha!.. **108.** Elini çıkardı... Bir de ne görsünler; bakanlara göre bembeyaz!..* **109.** Firavun kavminin ileri gelenleri dediler ki: "Şüphesiz, bu usta bir büyücü!" **110.** "Sizi yurdunuzdan çıkarmak istiyor. O hâlde, (nasıl bir strateji belirleyelim) ne dersiniz, (buyruğumu nasıl oluşturayım)?" **111.** Dediler ki: "Onu ve kardeşini alıkoy ve şehirlere toplayıcılar yolla" **112.** "da bütün usta sihirbazları sana getirsinler." **113.** Sihirbazlar Firavun'a geldi ve dediler ki: "Galip gelen biz olursak, bize bir ödül var değil mi?" **114.** "Evet" dedi; "ayrıca şüphesiz benim gözdelerimden olacaksınız!" **115.** Dediler ki: "Ey Musa! İlk sen mi hünerini ortaya koyarsın, yoksa ilk ortaya koyanlar biz mi olalım?" **116.** "İlkin siz koyun" dedi... Ne zaman ki koydular; halkın gözünü büyüle(yip bağladı)lar ve onları(n gözünü) korkutmaya çalıştılar... Muazzam bir sihir gösterisi sunmuşlardı... **117.** Biz de Musa'ya: "Asanı ortaya koy" diye vahyettik... Bir de ne görsünler; onların uydurduklarını yakalayıp yutmuyor mu?! **118.** Böylece gerçek ortaya çıktı ve büyücülerin yapmakta oldukları şeyler boşa gitti. **119.** İşte o an, (burunlarından kıl aldırmayan Firavun ve adamları) mağlup oldular ve küçük düştüler. **120.** Sihirbazlar ise secdeye kapandılar.

---

* Hz. Musa'ya elini iki kez koynuna sokması emredilmiş: ilkinde bir cüzamlının eli gibi bembeyaz olarak çıkan el, ikincide yine kendi ten rengini almış (Ahd-i Atik, Çıkış, IV, 6, 7).

قَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿١٢١﴾ رَبِّ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ ﴿١٢٢﴾ قَالَ
فِرْعَوْنُ ءَامَنتُم بِهِۦ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ لَكُمْ إِنَّ هَٰذَا لَمَكْرٌ مَّكَرْتُمُوهُ
فِى ٱلْمَدِينَةِ لِتُخْرِجُوا۟ مِنْهَآ أَهْلَهَا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿١٢٣﴾ لَأُقَطِّعَنَّ
أَيْدِيَكُمْ وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ ثُمَّ لَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿١٢٤﴾
قَالُوٓا۟ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿١٢٥﴾ وَمَا تَنقِمُ مِنَّآ إِلَّآ أَنْ ءَامَنَّا
بِـَٔايَٰتِ رَبِّنَا لَمَّا جَآءَتْنَا رَبَّنَآ أَفْرِغْ عَلَيْنَا صَبْرًا وَتَوَفَّنَا مُسْلِمِينَ
﴿١٢٦﴾ وَقَالَ ٱلْمَلَأُ مِن قَوْمِ فِرْعَوْنَ أَتَذَرُ مُوسَىٰ وَقَوْمَهُۥ لِيُفْسِدُوا۟
فِى ٱلْأَرْضِ وَيَذَرَكَ وَءَالِهَتَكَ قَالَ سَنُقَتِّلُ أَبْنَآءَهُمْ وَنَسْتَحْىِۦ
نِسَآءَهُمْ وَإِنَّا فَوْقَهُمْ قَٰهِرُونَ ﴿١٢٧﴾ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ
ٱسْتَعِينُوا۟ بِٱللَّهِ وَٱصْبِرُوٓا۟ إِنَّ ٱلْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَن
يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿١٢٨﴾ قَالُوٓا۟ أُوذِينَا
مِن قَبْلِ أَن تَأْتِيَنَا وَمِنۢ بَعْدِ مَا جِئْتَنَا قَالَ عَسَىٰ رَبُّكُمْ
أَن يُهْلِكَ عَدُوَّكُمْ وَيَسْتَخْلِفَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
فَيَنظُرَ كَيْفَ تَعْمَلُونَ ﴿١٢٩﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ
بِٱلسِّنِينَ وَنَقْصٍ مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣٠﴾

121. Şöyle dediler: "Biz Âlemlerin Rabbi'ne iman ettik." **122.** "Yani, Musa ve Harun'un Rabbine..." **123.** Firavun dedi ki: "Ben size izin vermeden ona iman ettiniz hâ?! Doğrusu bu, sizin şehirde kurduğunuz bir 'tuzak'tır; bu sayede ahalisini buradan çıkar(tıp yerlerine kendiniz yerleş)mek istiyorsunuz! Fakat yakında göreceksiniz!.." **124.** "Ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestireyim; sonra da hepinizi astırayım da!" **125.** Dediler ki: "(Önemi yok!) Biz zaten Rabbimize dönmekteyiz." **126.** "Biliyoruz; sen bizi sırf Rabbimizin mucizeleri geldiğinde onlara iman ettik diye cezalandırmaya çalışıyorsun!.. Ya Rabbi! Üzerimize sabır yağdır ve '(Sana kayıtsız şartsız) teslimiyet gösterenler' olarak al canımızı!" **127.** Firavun kavminin ileri gelenleri; "Musa'yı ve kavmini, seni ve tanrılarını terk edip de ülkede bozuculuk yapsınlar diye mi bırakıyorsun?!" dediler (Firavun'a). Dedi ki: "Oğullarını (istersek, yine) teker teker öldürtür, kadınlarını sağ bırakırız; şüphesiz, onların üzerinde ezici bir güce sahibiz." **128.** Musa, kavmine dedi ki: "Allah'tan yardım isteyin ve sabredin. Şüphesiz yeryüzünün tamamı Allah'ındır; O, kullarından dilediğini oraya mirasçı kılar. Âkıbet müttakîlerindir." **129.** (Sızlanarak): "Sen bize gelmeden önce de geldikten sonra da hep eziyet gördük." dediler (İsrailoğulları). Dedi ki: "Belki Rabbiniz, düşmanınızı helâk edecek ve sizi bu bölgede onların yerine getirerek (ülke yönettiğinizde) sizin nasıl davrandığınıza bakacak?!" **130.** Gerçek şu ki; Biz; düşünüp ibret alsınlar diye Firavun hanedanını yıllarca kuraklık ve mahsul kıtlığı ile cezalandırdık.

فَإِذَا جَآءَتْهُمُ الْحَسَنَةُ قَالُوا لَنَا هَٰذِهِۦ ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌ
يَطَّيَّرُوا بِمُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ ۗ أَلَآ إِنَّمَا طَٰٓئِرُهُمْ عِندَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣١﴾ وَقَالُوا مَهْمَا تَأْتِنَا بِهِۦ مِنْ ءَايَةٍ
لِّتَسْحَرَنَا بِهَا فَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٣٢﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ
الطُّوفَانَ وَالْجَرَادَ وَالْقُمَّلَ وَالضَّفَادِعَ وَالدَّمَ ءَايَٰتٍ مُّفَصَّلَٰتٍ
فَاسْتَكْبَرُوا وَكَانُوا قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿١٣٣﴾ وَلَمَّا وَقَعَ عَلَيْهِمُ
الرِّجْزُ قَالُوا يَٰمُوسَى ادْعُ لَنَا رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ ۖ لَئِن
كَشَفْتَ عَنَّا الرِّجْزَ لَنُؤْمِنَنَّ لَكَ وَلَنُرْسِلَنَّ مَعَكَ بَنِىٓ
إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿١٣٤﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ الرِّجْزَ إِلَىٰٓ أَجَلٍ
هُم بَٰلِغُوهُ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿١٣٥﴾ فَانتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ
فِى الْيَمِّ بِأَنَّهُمْ كَذَّبُوا بِـَٔايَٰتِنَا وَكَانُوا عَنْهَا غَٰفِلِينَ ﴿١٣٦﴾
وَأَوْرَثْنَا الْقَوْمَ الَّذِينَ كَانُوا يُسْتَضْعَفُونَ مَشَٰرِقَ
الْأَرْضِ وَمَغَٰرِبَهَا الَّتِى بَٰرَكْنَا فِيهَا ۖ وَتَمَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ
الْحُسْنَىٰ عَلَىٰ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ بِمَا صَبَرُوا ۖ وَدَمَّرْنَا مَا كَانَ
يَصْنَعُ فِرْعَوْنُ وَقَوْمُهُۥ وَمَا كَانُوا يَعْرِشُونَ ﴿١٣٧﴾

131. Onlara iyilik geldiğinde; "Bu. zaten bizim hakkımız!" derlerdi... Başlarına bir kötülük gelse, Musa ve beraberindekilere uğursuzluk yüklerlerdi. Bakınız; bunların uğursuzlu(k dedi)ği tamamen Allah katındadır (ve sonuçta, onları imtihan etmek için gönderilmektedir), fakat çoğu bilmez. **132.** "Bizi büyülemek için ne kadar mucize getirirsen getir, sana iman edecek değiliz!" dediler. **133.** Bunun üzerine, Biz de ayrı ayrı mucizeler olarak üzerlerine; tufan, çekirge, haşerat, kurbağa ve kan gönderdik. Yine de (her seferinde) büyüklük tasladılar. Çünkü mücrim bir toplumdular. **134.** Pislik iyice üzerlerine çöktüğünde; "Ey Musa! Seninle yaptığı ahde göre bizim için Rabbine dua et. Bu pisliği üzerimizden kaldırırsan, kesinlikle sana iman edeceğiz ve İsrailoğullarını seninle birlikte salıvereceğiz!.." diyorlardı. **135.** Fakat erişecekleri bir süreye kadar o pisliği üzerlerinden kaldırınca, verdikleri sözden cayıveriyorlardı! **136.** Biz de onları cezalandırdık; mucizelerimizi yalanladıkları ve onlara bîgâne kaldıkları için onları o sazlı nehirde boğduk. **137.** Sürekli hor görülen o kavmi de, bölgenin bereketlendirdiğimiz doğu ve batı kısımlarına mirasçı kıldık. Sabrettikleri içindir ki, senin Rabbinin İsrailoğullarına ettiği güzel vaat gerçekleşmiş oldu. Firavun ve kavminin ustalıkla yapmakta oldukları; yükseltmekte oldukları şeyleri ise yerle bir ettik.

وَجَاوَزْنَا بِبَنِي إِسْرَائِيلَ الْبَحْرَ فَأَتَوْا عَلَى قَوْمٍ يَعْكُفُونَ عَلَى
أَصْنَامٍ لَهُمْ قَالُوا يَا مُوسَى اجْعَلْ لَنَا إِلَهًا كَمَا لَهُمْ آلِهَةٌ
قَالَ إِنَّكُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿١٣٨﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ مُتَبَّرٌ مَا هُمْ فِيهِ وَبَاطِلٌ
مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٣٩﴾ قَالَ أَغَيْرَ اللَّهِ أَبْغِيكُمْ إِلَهًا
وَهُوَ فَضَّلَكُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٤٠﴾ وَإِذْ أَنْجَيْنَاكُمْ
مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ يُقَتِّلُونَ
أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي ذَلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ
رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿١٤١﴾ ۞ وَوَاعَدْنَا مُوسَى ثَلَاثِينَ لَيْلَةً
وَأَتْمَمْنَاهَا بِعَشْرٍ فَتَمَّ مِيقَاتُ رَبِّهِ أَرْبَعِينَ لَيْلَةً وَقَالَ
مُوسَى لِأَخِيهِ هَارُونَ اخْلُفْنِي فِي قَوْمِي وَأَصْلِحْ وَلَا تَتَّبِعْ
سَبِيلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ مُوسَى لِمِيقَاتِنَا وَكَلَّمَهُ
رَبُّهُ قَالَ رَبِّ أَرِنِي أَنْظُرْ إِلَيْكَ قَالَ لَنْ تَرَانِي وَلَكِنِ انْظُرْ
إِلَى الْجَبَلِ فَإِنِ اسْتَقَرَّ مَكَانَهُ فَسَوْفَ تَرَانِي فَلَمَّا تَجَلَّى
رَبُّهُ لِلْجَبَلِ جَعَلَهُ دَكًّا وَخَرَّ مُوسَى صَعِقًا فَلَمَّا أَفَاقَ
قَالَ سُبْحَانَكَ تُبْتُ إِلَيْكَ وَأَنَا أَوَّلُ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٤٣﴾

الحزب ١٧

138. Ve İsrailoğullarına o deryayı geçirttik... Putlarının başından ayrılmayan bir topluluğa rastladılar ve "Ey Musa!" dediler "Nasıl bunların birtakım tanrıları varsa, bize de (böyle somut) bir tanrı yap." Dedi ki: "Siz gerçekten cahil bir topluluksunuz!" **139.** "Bunların içinde bulunduğu (şirk dini), kesinlikle yok olmaya mahkûmdur; yapıp durdukları şeyler de bâtıldır." **140.** Dedi ki: "Sizi âlemlere Allah üstün kılmışken, ben sizin için hiç O'ndan başka tanrı arar mıyım?!" **141.** Hani, kadınlarınızı sağ bırakıp oğullarınızı teker teker öldürerek sizi işkencenin en kötüsüne uğratan Firavun hanedanından sizi Biz kurtarmıştık... ki sizin için bunda Rabbiniz tarafından muazzam bir imtihan vardı. **142.** Musa'yla otuz geceliğine sözleştik; sonra bunu on ile tamamladık; böylece, Rabbinin belirlediği vakit kırk geceye tamamlandı... Musa, biraderi Harun'a:* "Kavmimin içinde benim yerime geç; asayişi sağlamaya çalış, bozucuların yoluna uyma." dedi. **143.** Musa tayin ettiğimiz vakitte gelip de Rabbi onunla konuşunca; "Ya Rabbi! Bana kendini göster de Sana bakayım." dedi. Buyurdu ki: "Sen beni göremezsin. Ama dağa bak; şayet olduğu yerde kalırsa, sen de Beni göreceksin." Rabbi dağa tecelli edince, onu paramparça etti; Musa da bayılarak yere düştü... Ayılınca dedi ki: "Seni tenzih ederim!.. Müminlerin ilki olarak Sana tevbe ediyorum."

* O sırada Musa 80, Harun ise 83 yaşında imiş (Ahd-i Atik, Çıkış, VII, 7).

قَالَ يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّي ٱصۡطَفَيۡتُكَ عَلَى ٱلنَّاسِ بِرِسَٰلَٰتِي وَبِكَلَٰمِي
فَخُذۡ مَآ ءَاتَيۡتُكَ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٤٤﴾ وَكَتَبۡنَا
لَهُۥ فِي ٱلۡأَلۡوَاحِ مِن كُلِّ شَيۡءٖ مَّوۡعِظَةٗ وَتَفۡصِيلٗا لِّكُلِّ
شَيۡءٖ فَخُذۡهَا بِقُوَّةٖ وَأۡمُرۡ قَوۡمَكَ يَأۡخُذُواْ بِأَحۡسَنِهَاۚ سَأُوْرِيكُمۡ
دَارَ ٱلۡفَٰسِقِينَ ﴿١٤٥﴾ سَأَصۡرِفُ عَنۡ ءَايَٰتِيَ ٱلَّذِينَ يَتَكَبَّرُونَ
فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَإِن يَرَوۡاْ كُلَّ ءَايَةٖ لَّا يُؤۡمِنُواْ
بِهَا وَإِن يَرَوۡاْ سَبِيلَ ٱلرُّشۡدِ لَا يَتَّخِذُوهُ سَبِيلٗا وَإِن يَرَوۡاْ
سَبِيلَ ٱلۡغَيِّ يَتَّخِذُوهُ سَبِيلٗاۚ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمۡ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا
وَكَانُواْ عَنۡهَا غَٰفِلِينَ ﴿١٤٦﴾ وَٱلَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِنَا وَلِقَآءِ
ٱلۡأٓخِرَةِ حَبِطَتۡ أَعۡمَٰلُهُمۡۚ هَلۡ يُجۡزَوۡنَ إِلَّا مَا كَانُواْ
يَعۡمَلُونَ ﴿١٤٧﴾ وَٱتَّخَذَ قَوۡمُ مُوسَىٰ مِنۢ بَعۡدِهِۦ مِنۡ حُلِيِّهِمۡ
عِجۡلٗا جَسَدٗا لَّهُۥ خُوَارٌۚ أَلَمۡ يَرَوۡاْ أَنَّهُۥ لَا يُكَلِّمُهُمۡ وَلَا يَهۡدِيهِمۡ
سَبِيلًاۘ ٱتَّخَذُوهُ وَكَانُواْ ظَٰلِمِينَ ﴿١٤٨﴾ وَلَمَّا سُقِطَ
فِيٓ أَيۡدِيهِمۡ وَرَأَوۡاْ أَنَّهُمۡ قَدۡ ضَلُّواْ قَالُواْ لَئِن لَّمۡ يَرۡحَمۡنَا
رَبُّنَا وَيَغۡفِرۡ لَنَا لَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلۡخَٰسِرِينَ ﴿١٤٩﴾

144. "Ey Musa! Şüphesiz, mesajlarım ve kelâmım için insanlar arasından Ben seni seçmiş bulunuyorum. Dolayısıyla, sana verdiklerimi al ve şükredenlerden ol." buyurdu. **145.** -Kendisi için levhalara 'her' şeye dair bir öğüt ve 'her' şeye ait bir açıklama yazmıştık.- "Öyleyse, bunları var gücünle tut ve kavmine emret de bunları en güzel bir şekilde tutsunlar. Yakında size göstereceğim (emrimi dinlemeyen) fâsıkların yurdunu!.." **146.** "Yeryüzünde haksız yere büyüklük taslayanları âyetlerimden men edeceğim; her türlü âyeti görseler bile iman etmeyecekler, doğru yolu görseler onu yol edinmeyecekler; azgınlık yolunu görseler hemen onu yol edinecekler! Bu, âyetlerimizi yalanlamış olmalarından ve onlara karşı bîgâne kalmalarındandır. **147.** Âyetlerimizi özellikle de Âhiretle karşı karşıya gelmeyi yalanlayanların yaptıkları boşa gitmiştir. Kendi işlediklerinden başkasıyla mı cezalandırılacaklardı?! **148.** Musa'nın kavmi; onun (Tur'a gidişinin) ardından, ziynet takımlarından, canlıymış gibi böğürmesi olan bir buzağı heykeli edinmişlerdi! Onun kendileriyle konuşmadığını ve onlara yol göstermediğini görmüyorlar mıydı ki, onu (tanrı) edinip zalimlerden oldular?! **149.** Ama yoldan çıktıklarını anlayıp da elleri (pişmanlık ve hasretle dövüp durdukları bağırlarından iki yana) düşünce, şöyle demeye başladılar: "Rabbimiz bize merhamet etmezse ve bizi bağışlamazsa, şüphesiz hüsrana uğrayanlardan olacağız!"

وَلَمَّا رَجَعَ مُوسَىٰٓ إِلَىٰ قَوْمِهِۦ غَضْبَٰنَ أَسِفًا قَالَ بِئْسَمَا خَلَفْتُمُونِى
مِنۢ بَعْدِىٓ ۖ أَعَجِلْتُمْ أَمْرَ رَبِّكُمْ ۖ وَأَلْقَى ٱلْأَلْوَاحَ وَأَخَذَ بِرَأْسِ
أَخِيهِ يَجُرُّهُۥٓ إِلَيْهِ ۚ قَالَ ٱبْنَ أُمَّ إِنَّ ٱلْقَوْمَ ٱسْتَضْعَفُونِى وَكَادُوا۟
يَقْتُلُونَنِى فَلَا تُشْمِتْ بِىَ ٱلْأَعْدَآءَ وَلَا تَجْعَلْنِى مَعَ ٱلْقَوْمِ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٥٠﴾ قَالَ رَبِّ ٱغْفِرْ لِى وَلِأَخِى وَأَدْخِلْنَا فِى
رَحْمَتِكَ ۖ وَأَنتَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١٥١﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟
ٱلْعِجْلَ سَيَنَالُهُمْ غَضَبٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَذِلَّةٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۚ
وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُفْتَرِينَ ﴿١٥٢﴾ وَٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ ثُمَّ
تَابُوا۟ مِنۢ بَعْدِهَا وَءَامَنُوٓا۟ إِنَّ رَبَّكَ مِنۢ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿١٥٣﴾ وَلَمَّا سَكَتَ عَن مُّوسَى ٱلْغَضَبُ أَخَذَ ٱلْأَلْوَاحَ ۖ وَفِى
نُسْخَتِهَا هُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ هُمْ لِرَبِّهِمْ يَرْهَبُونَ ﴿١٥٤﴾ وَٱخْتَارَ
مُوسَىٰ قَوْمَهُۥ سَبْعِينَ رَجُلًا لِّمِيقَٰتِنَا ۖ فَلَمَّآ أَخَذَتْهُمُ ٱلرَّجْفَةُ
قَالَ رَبِّ لَوْ شِئْتَ أَهْلَكْتَهُم مِّن قَبْلُ وَإِيَّٰىَ ۖ أَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ
ٱلسُّفَهَآءُ مِنَّآ ۖ إِنْ هِىَ إِلَّا فِتْنَتُكَ تُضِلُّ بِهَا مَن تَشَآءُ وَتَهْدِى
مَن تَشَآءُ ۖ أَنتَ وَلِيُّنَا فَٱغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَا ۖ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلْغَٰفِرِينَ ﴿١٥٥﴾

150. Vaktâ ki Musa kızgın ve üzgün bir şekilde kavmine döndü; "Benim arkamdan ne kadar kötü bir halef olmuşsunuz siz bana böyle!? Rabbinizin emrinde acele mi ettiniz?!" dedi ve levhaları attığı gibi biraderinin başından tutup kendisine doğru çekmeye başladı... (Biraderi de) "Ey anamın oğlu!" dedi; "İnan, kavm(in) beni güçsüz gördü; az kalsın beni öldürüyorlardı! Sen de düşmanlarımızı sevindirecek şeyler yapma bana! Bu zalim kavimle beni bir tutma!" **151.** Dedi ki: "Ya Rabbi! Beni ve biraderimi bağışla; Bizleri rahmetinin içine al. Sen merhametlilerin en merhametlisisin!" **152.** Buzağıyı (tanrı) edinenlere, şüphesiz, yakında Rablerinden bir gazap ve dünya hayatında bir zillet erişecektir. (Allah'a şirk koşan) iftiracıları işte böyle cezalandırırız Biz!.. **153.** Kötülükleri işleyip de daha sonra onların ardından iman ederek dönüş yapanlar (için); senin Rabbin bütün bunların ardından elbette bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **154.** Ne zaman ki Musa'nın öfkesi yatıştı; levhaları aldı. Onların içeriğinde, 'sadece Rablerinden korkanlar'a hidayet ve rahmet vardı. **155.** Musa tayin ettiğimiz vakit için kavminden yetmiş kişi seçmişti. O sarsıntı* kendilerini yakalayınca, dedi ki: "Ya Rabbi! Dileseydin, onları da beni de daha önce helâk ederdin. İçimizdeki beyinsizlerin işledikleri yüzünden bizi mi helâk ediyorsun?! Bu, Senin imtihanından başka bir şey değil; Sen bununla dilediğini** dalâlete düşürüyor, dilediğini hidayete erdiriyorsun.*** Sen bizim velîmizsin; bağışla bizi, acı bize. Bağışlayanların en hayırlısı Sensin."

* Nisâ: 153'te belirtilen sarsıntının...

** Hiç kimse Senin iradene ipotek koyamaz; ancak Sen, bütün işlerinde hakîmâne ve âdilâne hareket edersin.

*** Sapmasına müsaade ediyorsun; yanlış yola sapanı kolundan tutup da zorla doğru yola getirmiyorsun.

۞ وَاكْتُبْ لَنَا فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَفِي الْآخِرَةِ إِنَّا
هُدْنَا إِلَيْكَ ۚ قَالَ عَذَابِي أُصِيبُ بِهِ مَنْ أَشَاءُ ۖ وَرَحْمَتِي
وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ ۚ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ
الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٥٦﴾ الَّذِينَ يَتَّبِعُونَ
الرَّسُولَ النَّبِيَّ الْأُمِّيَّ الَّذِي يَجِدُونَهُ مَكْتُوبًا عِنْدَهُمْ
فِي التَّوْرَاةِ وَالْإِنْجِيلِ يَأْمُرُهُمْ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَاهُمْ
عَنِ الْمُنْكَرِ وَيُحِلُّ لَهُمُ الطَّيِّبَاتِ وَيُحَرِّمُ عَلَيْهِمُ
الْخَبَائِثَ وَيَضَعُ عَنْهُمْ إِصْرَهُمْ وَالْأَغْلَالَ الَّتِي كَانَتْ
عَلَيْهِمْ ۚ فَالَّذِينَ آمَنُوا بِهِ وَعَزَّرُوهُ وَنَصَرُوهُ وَاتَّبَعُوا
النُّورَ الَّذِي أُنْزِلَ مَعَهُ ۙ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٥٧﴾ قُلْ
يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ جَمِيعًا الَّذِي
لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
فَآمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ النَّبِيِّ الْأُمِّيِّ الَّذِي يُؤْمِنُ بِاللَّهِ
وَكَلِمَاتِهِ وَاتَّبِعُوهُ لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥٨﴾
وَمِنْ قَوْمِ مُوسَىٰ أُمَّةٌ يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٥٩﴾

156. "Ve bize hem bu dünyada iyilik yaz, hem de Âhirette... Şüphesiz, biz Sana yöneldik." Buyurdu ki: "Ben azabıma dilediğimi çarptırıyorum; rahmetim ise evet, her şeyi kuşatmıştır, ama onu müttakîlere; kendilerini arındırmak için verenlere ve bizim (bütün) âyetlerimize iman edenlere yazacağım." **157.** "Onlar ki; yanlarındaki Tevrat ve İncil'de yazılı buldukları; okuma yazma bilmeksizin mühim mesajlar ileten Resul(üm Muhammed)e tâbi olurlar. O ki; kendilerine mârufu emreder, münkeri yasaklar; tertemiz ve hoş şeyleri helâl, murdar şeyleri ise haram kılar; ağır yüklerini ve üzerlerindeki zincirleri indirip atar. Dolayısıyla, ona iman edip saygılı davranan, destekleyen ve onunla birlikte indirilen nura tâbi olan kimseler; bunlardır işte felâha erecekler." **158.** De ki: Ey insanlar! Şüphesiz, Ben; -göklerin ve yerin mülkü tamamen kendisine ait olan, kendisinden başka tanrı bulunmayan; dirilten ve öldüren- Allah'ın hepinize gönderdiği Resulüyüm. O hâlde, Allah'a ve O'nun okuma yazma bilmeksizin mühim mesajlar ileten Resulüne iman edin -ki o da Allah'a ve O'nun (Tevrat vb.) sözlerine iman etmektedir- ve ona uyun ki hidayete eresiniz. **159.** Zaten, Musa'nın kavminden; (elindeki) 'gerçek' sayesinde doğru yolda giden ve ona dayanarak âdilane hükmeden bir topluluk hep olmuştur.

وَقَطَّعْنَاهُمُ اثْنَتَيْ عَشْرَةَ أَسْبَاطًا أُمَمًا وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ
إِذِ اسْتَسْقَاهُ قَوْمُهُ أَنِ اضْرِب بِّعَصَاكَ الْحَجَرَ
فَانبَجَسَتْ مِنْهُ اثْنَتَا عَشْرَةَ عَيْنًا قَدْ عَلِمَ كُلُّ أُنَاسٍ
مَّشْرَبَهُمْ وَظَلَّلْنَا عَلَيْهِمُ الْغَمَامَ وَأَنزَلْنَا عَلَيْهِمُ الْمَنَّ
وَالسَّلْوَىٰ كُلُوا مِن طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَمَا
ظَلَمُونَا وَلَٰكِن كَانُوا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١٦٠﴾ وَإِذْ
قِيلَ لَهُمُ اسْكُنُوا هَٰذِهِ الْقَرْيَةَ وَكُلُوا مِنْهَا حَيْثُ
شِئْتُمْ وَقُولُوا حِطَّةٌ وَادْخُلُوا الْبَابَ سُجَّدًا نَّغْفِرْ
لَكُمْ خَطِيئَاتِكُمْ سَنَزِيدُ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٦١﴾
فَبَدَّلَ الَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْهُمْ قَوْلًا غَيْرَ الَّذِي قِيلَ لَهُمْ
فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِجْزًا مِّنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا
يَظْلِمُونَ ﴿١٦٢﴾ وَاسْأَلْهُمْ عَنِ الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ
حَاضِرَةَ الْبَحْرِ إِذْ يَعْدُونَ فِي السَّبْتِ إِذْ تَأْتِيهِمْ
حِيتَانُهُمْ يَوْمَ سَبْتِهِمْ شُرَّعًا وَيَوْمَ لَا يَسْبِتُونَ
لَا تَأْتِيهِمْ كَذَٰلِكَ نَبْلُوهُم بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ ﴿١٦٣﴾

160. Biz onları on iki oymak hâlinde topluluklara ayırdık ve kavmi Musa'dan su istediği zaman, ona; "Asânı taşa vur!" diye vahyettik; (vurunca) ondan on iki pınar fışkırdı; artık herkes içeceği yeri biliyordu... Ayrıca, üzerlerine bulutu gölgelik yaptık; onlara kudret helvası ve bıldırcın indirdik. "Size rızık olarak verdiğimiz şeylerin tertemiz-hoş olanlarından yiyin." (dedik, ama) onlar (bu emrimize uymamakla) Bize değil, sadece kendilerine zulmediyorlardı. **161.** Hani onlara: "Şu şehre yerleşin; orada dilediğiniz gibi yiyin için; "Affet" deyin ve kapısından saygıyla eğilerek girin ki hatalarınızı bağışlayalım; ihsan üzere hareket edenlere (ihsanımızı) daha da arttıracağız." denmişti. **162.** Ancak içlerinden zulmedenler kendilerine söylenen sözü başkasıyla değiştirdiler... Zulmedip durdukları için Biz de üzerlerine gökten bir pislik indirdik. **163.** Onlara deniz kıyısındaki şehrin durumunu sor. Hani, cumartesi günü(nün saygınlığını ihlâl ederek) hadlerini aşmışlardı. Zira cumartesi günleri(nin saygınlığına hürmet ederek avlanmadıkları zaman) balıkları sürüyle geliyor, cumartesi tatili yapmadıkları gün ise gelmiyordu (ve böylece ne yapacaklarını şaşırarak o günün saygınlığını çiğniyorlardı). Fâsıklık edip durdukları için onları işte böyle imtihan ediyorduk!..

وَإِذْ قَالَتْ أُمَّةٌ مِنْهُمْ لِمَ تَعِظُونَ قَوْمًا اللّٰهُ مُهْلِكُهُمْ أَوْ مُعَذِّبُهُمْ
عَذَابًا شَدِيدًا قَالُوا مَعْذِرَةً إِلٰى رَبِّكُمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿١٦٤﴾
فَلَمَّا نَسُوا مَا ذُكِّرُوا بِهِ أَنْجَيْنَا الَّذِينَ يَنْهَوْنَ عَنِ السُّوءِ
وَأَخَذْنَا الَّذِينَ ظَلَمُوا بِعَذَابٍ بَئِيسٍ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
﴿١٦٥﴾ فَلَمَّا عَتَوْا عَنْ مَا نُهُوا عَنْهُ قُلْنَا لَهُمْ كُونُوا قِرَدَةً خَاسِئِينَ
﴿١٦٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ رَبُّكَ لَيَبْعَثَنَّ عَلَيْهِمْ إِلٰى يَوْمِ الْقِيٰمَةِ مَنْ
يَسُومُهُمْ سُوءَ الْعَذَابِ إِنَّ رَبَّكَ لَسَرِيعُ الْعِقَابِ وَإِنَّهُ
لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٦٧﴾ وَقَطَّعْنَاهُمْ فِي الْأَرْضِ أُمَمًا مِنْهُمُ
الصَّالِحُونَ وَمِنْهُمْ دُونَ ذٰلِكَ وَبَلَوْنَاهُمْ بِالْحَسَنَاتِ
وَالسَّيِّئَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿١٦٨﴾ فَخَلَفَ مِنْ بَعْدِهِمْ خَلْفٌ
وَرِثُوا الْكِتَابَ يَأْخُذُونَ عَرَضَ هٰذَا الْأَدْنٰى وَيَقُولُونَ سَيُغْفَرُ لَنَا
وَإِنْ يَأْتِهِمْ عَرَضٌ مِثْلُهُ يَأْخُذُوهُ أَلَمْ يُؤْخَذْ عَلَيْهِمْ مِيثَاقُ الْكِتَابِ
أَنْ لَا يَقُولُوا عَلَى اللّٰهِ إِلَّا الْحَقَّ وَدَرَسُوا مَا فِيهِ وَالدَّارُ الْآخِرَةُ
خَيْرٌ لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦٩﴾ وَالَّذِينَ يُمَسِّكُونَ
بِالْكِتَابِ وَأَقَامُوا الصَّلٰوةَ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٧٠﴾

164. Hani, içlerinden bir topluluk: "Allah'ın helâk edeceği veya şiddetli bir azapla cezalandıracağı bir kavme ne diye öğüt veriyorsunuz ki?!" demişlerdi de onlar da: "Rabbinize karşı (gösterilebilecek) bir mazeret olsun ve belki sakınırlar diye" demişlerdi. **165.** Ne zaman ki kendilerine verilen öğüdü unuttular, Biz de kötülükten men'etmeye çalışanları kurtardık; zulmedenleri ise berbat bir azapla yakaladık fâsıklık edip durdukları için!.. **166.** Ama ne zaman ki kendilerine yasak edileni yapmakta küstahça direttiler, Biz de onlara; "Aşağılık birer maymun olun!" dedik. **167.** Hani senin Rabbin; "Kıyamet Günü'ne kadar onları azabın en kötüsüne uğratacak kimseler göndereceğini" kesin bir dille ilân etmişti... Senin Rabbinin cezalandırması elbette hızlıdır; ama O, aynı zamanda gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **168.** Onları yeryüzünde topluluklara ayırarak birbirlerinden kopardık; içlerinde salihler de vardı, bunun dûnunda olanlar da... Belki dönerler diye onları güzelliklerle ve kötülüklerle (gâh nimetlendirerek gâh sıkıntıya sokarak) denedik. **169.** Sonunda, onların ardından kendilerinin yerine (kutsal) kitaba vâris olan öyle bir nesil* geldi ki, bunlar; "Nasılsa ileride bağışlanırız" diyerek şu dünyanın gelip geçici metâını alıyorlar (maddi çıkar karşılığında kitabın hükümlerini değiştiriyorlar)dı! Kendilerine, buna benzer bir başka geçici metâ gelse onu da alıyorlardı... Peki, onlardan; "Allah'a karşı ancak gerçeği söyleyeceklerine" dair kitap sözü alınmamış mıydı?! Müttakîler için nihaî (Âhiret) yurd(u) daha hayırlıdır. Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız? **170.** Buna karşılık, kitaba sımsıkı sarılanlar ve (gerçek birer dindar olarak) namazı dosdoğru kılanlar; işte böyle ıslâha çalışanların mükâfatını Biz asla zayi etmeyiz.

* Bunların olumsuz tutum ve davranışları Meryem: 59'da *edâ'u's-salâte* diye ifade edilmiştir ki aşağıda: 170. âyette salihlerin özelliği olarak gösterilen *ekamu's-salâte* işte, tam bunun karşıtıdır.

۞ وَإِذْ نَتَقْنَا الْجَبَلَ فَوْقَهُمْ كَأَنَّهُ ظُلَّةٌ وَظَنُّوا أَنَّهُ وَاقِعٌ بِهِمْ
خُذُوا مَا آتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَاذْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ﴿١٧١﴾
وَإِذْ أَخَذَ رَبُّكَ مِنْ بَنِي آدَمَ مِنْ ظُهُورِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَأَشْهَدَهُمْ
عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ أَلَسْتُ بِرَبِّكُمْ قَالُوا بَلَىٰ شَهِدْنَا أَنْ تَقُولُوا يَوْمَ
الْقِيَامَةِ إِنَّا كُنَّا عَنْ هَٰذَا غَافِلِينَ ﴿١٧٢﴾ أَوْ تَقُولُوا إِنَّمَا أَشْرَكَ
آبَاؤُنَا مِنْ قَبْلُ وَكُنَّا ذُرِّيَّةً مِنْ بَعْدِهِمْ أَفَتُهْلِكُنَا بِمَا فَعَلَ
الْمُبْطِلُونَ ﴿١٧٣﴾ وَكَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ الْآيَاتِ وَلَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
﴿١٧٤﴾ وَاتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ الَّذِي آتَيْنَاهُ آيَاتِنَا فَانْسَلَخَ مِنْهَا
فَأَتْبَعَهُ الشَّيْطَانُ فَكَانَ مِنَ الْغَاوِينَ ﴿١٧٥﴾ وَلَوْ شِئْنَا
لَرَفَعْنَاهُ بِهَا وَلَٰكِنَّهُ أَخْلَدَ إِلَى الْأَرْضِ وَاتَّبَعَ هَوَاهُ فَمَثَلُهُ
كَمَثَلِ الْكَلْبِ إِنْ تَحْمِلْ عَلَيْهِ يَلْهَثْ أَوْ تَتْرُكْهُ
يَلْهَثْ ذَٰلِكَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا فَاقْصُصِ
الْقَصَصَ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٧٦﴾ سَاءَ مَثَلًا الْقَوْمُ الَّذِينَ
كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَأَنْفُسَهُمْ كَانُوا يَظْلِمُونَ ﴿١٧٧﴾ مَنْ يَهْدِ اللَّهُ
فَهُوَ الْمُهْتَدِي وَمَنْ يُضْلِلْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٧٨﴾

171. Hani, o dağı tıpkı bir gölgelik gibi üzerlerine kaldırmıştık da tepelerine düşecek sanmışlardı... "Size verdiğimizi kuvvetle tutun ve onun muhtevası üzerinde düşünün ki sakınasınız." (buyurduk.) **172.** Hani senin Rabbin; Ademoğullarının sulblerinden soylarını çıkartırken, (yani, maddî/dünyevî varlıklarının daha başlangıcında) onları kendi aleyhlerine şahit tutarak; "Ben sizin Rabbiniz değil miyim?" demişti de; "Elbette... (Buna) şahitlik etmekteyiz." demişlerdi... Kıyamet Günü, "Bizim bundan haberimiz yoktu!" dersiniz diye **173.** ya da; "Aslında, daha önce bizim atalarımız şirk koşmuşlar; biz ise onların ardından gelen bir nesiliz (bizi yetiştirenler de onlar; ne yapalım kader işte)!.. Sen şimdi, bu bâtılı icat edenlerin yaptıkları yüzünden bizi mi helâk edeceksin?!" dersiniz diye... (insanı böyle şahit tuttu.) **174.** İşte Biz âyetleri(mizi) böyle açıklıyoruz; evet, belki dönerler... **175.** (Resulüm!) Âyetlerimizi kendisine verdiğimiz hâlde onlarla alâkasını kestiği için, şeytanın, peşine taktığı, bu yüzden de azgınlardan olan kişinin haberini onlara oku. **176.** Dileseydik, o âyetler sayesinde onu yükseltirdik, fakat o, arzu ve ihtiraslarına uyarak yere saplandı. Artık onun hâli köpeğin hâli gibidir ki; üstüne varsan da dilini sarkıtıp solur, kendi hâline bıraksan da dilini sarkıtıp solur. İşte, Bizim âyetlerimizi yalanlayan kavmin hâli böyledir. Sen (bu tür temsillerle durumlarını) anlatmaya devam et; belki düşünürler. **177.** Bizim âyetlerimizi yalanlayarak kendilerine zulmeden kavmin durumu ne kötüdür! **178.** (Hidayet kimsenin tekelinde değildir;) Allah kimi hidayete erdirirse hidayete eren odur; kimi de saptırırsa, bunlardır işte hüsrana uğrayacaklar!

وَلَقَدْ ذَرَأْنَا لِجَهَنَّمَ كَثِيرًا مِّنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ لَهُمْ قُلُوبٌ
لَّا يَفْقَهُونَ بِهَا وَلَهُمْ أَعْيُنٌ لَّا يُبْصِرُونَ بِهَا وَلَهُمْ آذَانٌ لَّا يَسْمَعُونَ
بِهَا أُولَٰئِكَ كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ أُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٧٩﴾
وَلِلَّهِ الْأَسْمَاءُ الْحُسْنَىٰ فَادْعُوهُ بِهَا وَذَرُوا الَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِي
أَسْمَائِهِ سَيُجْزَوْنَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٨٠﴾ وَمِمَّنْ خَلَقْنَا أُمَّةٌ
يَهْدُونَ بِالْحَقِّ وَبِهِ يَعْدِلُونَ ﴿١٨١﴾ وَالَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا
سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٢﴾ وَأُمْلِي لَهُمْ إِنَّ
كَيْدِي مَتِينٌ ﴿١٨٣﴾ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا مَا بِصَاحِبِهِم مِّن جِنَّةٍ إِنْ
هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿١٨٤﴾ أَوَلَمْ يَنظُرُوا فِي مَلَكُوتِ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ مِن شَيْءٍ وَأَنْ عَسَىٰ أَن يَكُونَ قَدِ اقْتَرَبَ
أَجَلُهُمْ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٥﴾ مَن يُضْلِلِ اللَّهُ فَلَا
هَادِيَ لَهُ وَيَذَرُهُمْ فِي طُغْيَانِهِمْ يَعْمَهُونَ ﴿١٨٦﴾ يَسْأَلُونَكَ عَنِ السَّاعَةِ
أَيَّانَ مُرْسَاهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي لَا يُجَلِّيهَا لِوَقْتِهَا إِلَّا هُوَ ثَقُلَتْ
فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ لَا تَأْتِيكُمْ إِلَّا بَغْتَةً يَسْأَلُونَكَ كَأَنَّكَ حَفِيٌّ
عَنْهَا قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ اللَّهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨٧﴾

179. Gerçek şu ki; Biz Cehennem için birçok cin ve insan yarattık; bunların kalpleri vardır, onları kullanıp anlamazlar; gözleri vardır, onları kullanıp görmezler; kulakları vardır, onları kullanıp duymazlar; tıpkı davar gibi, hatta daha da şaşkındırlar. Bunlardır işte gafiller! **180.** En güzel isimler Allah'ındır; siz de O'na bu isimlerle dua edin ve O'nun isimlerini eğip büken (müşrik)leri bırakın. Yakında görecekler yaptıklarının cezasını! **181.** Bizim yarattıklarımız arasında; (elindeki) 'gerçek' sayesinde doğru yolda giden ve ona dayanarak âdilane hükmeden bir topluluk hep olmuştur.. **182.** Âyetlerimizi yalanlayanlara gelince, Biz onları yakında, hiç bilmedikleri bir yerden yavaş yavaş helâke yuvarlayacağız! **183.** Gerçi Ben onlara mühlet veriyorum; ama Benim ördüğüm 'tuzak' da gerçekten sağlamdır! **184.** Hiç düşünmüyorlar mı ki, (onca yılı beraber geçirdikleri) arkadaşlarında cinnet nâmına bir şey yoktur; o, apaçık bir uyarıcıdan başka bir şey değildir?! **185.** Göklerin ve yerin gerçek hükümranlığı üzerinde, Allah'ın yarattığı herhangi bir şey üzerinde ve 'ecellerinin yaklaşmış olabileceği ihtimali' üzerinde hiç düşünmüyorlar mı? Bun(a da inanmadık)tan sonra, hangi söze iman edecek bunlar?! **186.** Allah'ın saptırdığını doğru yola getirecek yoktur! İşte bunları da kendi hâllerine bırakıyor; yuvarlanıp gidiyorlar taşkınlıkları içinde!.. **187.** Sana o (Kıyamet) saatin(in) ne zaman gelip çatacağını soruyorlar. De ki: Ona dair bilgi tamamen Rabbimin katındadır; onu tam vaktinde tecelli ettirecek de O'ndan başkası değildir. O(nun ne zaman kopacağına dair bilgi), göklerde ve yerde (bulunanlara) ağır gelir. O size ansızın gelecektir. Sanki o senin kârınmış gibi, bunu durup durup sana soruyorlar! De ki: Ona dair bilgi tamamen Allah katındadır, fakat insanların çoğu bilmez.

قُل لَّآ أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا إِلَّا مَا شَآءَ ٱللَّهُ ۚ وَلَوْ كُنتُ
أَعْلَمُ ٱلْغَيْبَ لَٱسْتَكْثَرْتُ مِنَ ٱلْخَيْرِ وَمَا مَسَّنِيَ ٱلسُّوٓءُ ۚ إِنْ
أَنَا۠ إِلَّا نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١٨٨﴾ ۞ هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَكُم
مِّن نَّفْسٍ وَٰحِدَةٍ وَجَعَلَ مِنْهَا زَوْجَهَا لِيَسْكُنَ إِلَيْهَا ۖ فَلَمَّا
تَغَشَّىٰهَا حَمَلَتْ حَمْلًا خَفِيفًا فَمَرَّتْ بِهِۦ ۖ فَلَمَّآ أَثْقَلَت دَّعَوَا
ٱللَّهَ رَبَّهُمَا لَئِنْ ءَاتَيْتَنَا صَٰلِحًا لَّنَكُونَنَّ مِنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿١٨٩﴾
فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُمَا صَٰلِحًا جَعَلَا لَهُۥ شُرَكَآءَ فِيمَآ ءَاتَىٰهُمَا ۚ فَتَعَٰلَى
ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٩٠﴾ أَيُشْرِكُونَ مَا لَا يَخْلُقُ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
﴿١٩١﴾ وَلَا يَسْتَطِيعُونَ لَهُمْ نَصْرًا وَلَآ أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٢﴾
وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَتَّبِعُوكُمْ ۚ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ أَدَعَوْتُمُوهُمْ
أَمْ أَنتُمْ صَٰمِتُونَ ﴿١٩٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ
عِبَادٌ أَمْثَالُكُمْ ۖ فَٱدْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا۟ لَكُمْ إِن
كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٩٤﴾ أَلَهُمْ أَرْجُلٌ يَمْشُونَ بِهَآ ۖ أَمْ لَهُمْ أَيْدٍ
يَبْطِشُونَ بِهَآ ۖ أَمْ لَهُمْ أَعْيُنٌ يُبْصِرُونَ بِهَآ ۖ أَمْ لَهُمْ ءَاذَانٌ
يَسْمَعُونَ بِهَا ۗ قُلِ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ كِيدُونِ فَلَا تُنظِرُونِ ﴿١٩٥﴾

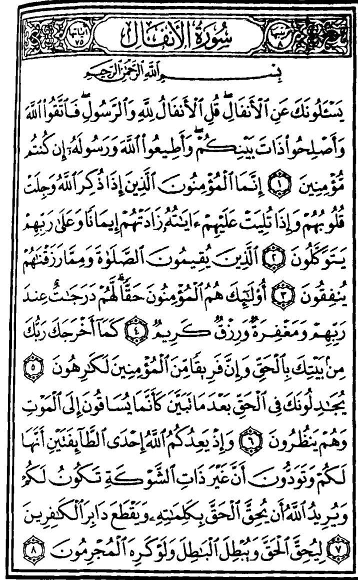

188. De ki: Ben kendime bile, Allah'ın dilediğinden başka ne fayda verebilirim ne de zarar... Ben gaybı bilseydim, elbette daha çok hayır elde ederdim; bana fenalık da dokunmazdı. Ben sadece bir uyarıcıyım; iman eden bir toplum içinse müjdeciyim. **189.** Sizi tek bir candan yaratıp ondan da, kendisinin sükûnet bulacağı eşini vareden O'dur. Erkek eşini sarıp sarmalayınca, eşi hafif bir yük yüklenir ve onunla bir müddet gider gelir. Kadın iyice ağırlaşınca, ikisi birden; "Eğer bize eli ayağı düzgün bir çocuk verirsen, kesinlikle şükredenlerden olacağız!" diye (yegâne) Rableri Allah'a dua ederler. **190.** Ama O, ikisine; eli ayağı düzgün bir çocuk verince, kendilerine O'nun verdiği şeyde O'na ortak ihdas ederler. Oysa Allah, ortak koştuklarından münezzehtir; yücedir. **191.** Bir şey yaratmamış, üstelik kendileri uydurulmuş bulunan şeyleri mi ortak koşuyorlar?! **192.** Ne bunlara bir yardımı dokunan ne de kendi kendilerine yardım edebilen şeyleri?! **193.** Onları doğru yola çağırsanız size uymazlar... Bunlara ha dua etmişsiniz ha etmeyip suskun kalmışsınız, sizin için (fark etmez; sağlayacağınız kazanç açısından her iki durum da) aynıdır. **194.** Allah'tan başka yalvardıklarınız (yani, putların sembolize ettiği melekler, İsa Mesih vb.) kesinlikle sizin gibi birer kuldur. Doğru söylüyorsanız, haydi çağırın onları da size icabet etsinler!.. **195.** (Bu putların) ayakları mı var ki onlarla yürüyecekler? Elleri mi var ki onlarla tutacaklar? Gözleri mi var ki onlarla görecekler? Kulakları mı var ki onlarla işitecekler? " Şu ortaklarınızı çağırıp sonra hep birlikte bana tuzak kurun; göz de açtırmayın! (Göreceksiniz ki hiçbir işe yaramayacak)!.." de.

إِنَّ وَلِيِّـۧيَ ٱللَّهُ ٱلَّذِي نَزَّلَ ٱلْكِتَٰبَ وَهُوَ يَتَوَلَّى ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٩٦﴾
وَٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَكُمْ وَلَآ
أَنفُسَهُمْ يَنصُرُونَ ﴿١٩٧﴾ وَإِن تَدْعُوهُمْ إِلَى ٱلْهُدَىٰ لَا يَسْمَعُوا۟
وَتَرَىٰهُمْ يَنظُرُونَ إِلَيْكَ وَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿١٩٨﴾ خُذِ ٱلْعَفْوَ وَأْمُرْ
بِٱلْعُرْفِ وَأَعْرِضْ عَنِ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿١٩٩﴾ وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ
ٱلشَّيْطَٰنِ نَزْغٌ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٢٠٠﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ إِذَا مَسَّهُمْ طَٰٓئِفٌ مِّنَ ٱلشَّيْطَٰنِ تَذَكَّرُوا۟
فَإِذَا هُم مُّبْصِرُونَ ﴿٢٠١﴾ وَإِخْوَٰنُهُمْ يَمُدُّونَهُمْ فِي ٱلْغَيِّ ثُمَّ
لَا يُقْصِرُونَ ﴿٢٠٢﴾ وَإِذَا لَمْ تَأْتِهِم بِـَٔايَةٍ قَالُوا۟ لَوْلَا ٱجْتَبَيْتَهَا
قُلْ إِنَّمَآ أَتَّبِعُ مَا يُوحَىٰٓ إِلَيَّ مِن رَّبِّي ۚ هَٰذَا بَصَآئِرُ مِن رَّبِّكُمْ
وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠٣﴾ وَإِذَا قُرِئَ ٱلْقُرْءَانُ
فَٱسْتَمِعُوا۟ لَهُۥ وَأَنصِتُوا۟ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٢٠٤﴾ وَٱذْكُر رَّبَّكَ
فِي نَفْسِكَ تَضَرُّعًا وَخِيفَةً وَدُونَ ٱلْجَهْرِ مِنَ ٱلْقَوْلِ بِٱلْغُدُوِّ
وَٱلْءَاصَالِ وَلَا تَكُن مِّنَ ٱلْغَٰفِلِينَ ﴿٢٠٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ عِندَ رَبِّكَ
لَا يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِهِۦ وَيُسَبِّحُونَهُۥ وَلَهُۥ يَسْجُدُونَ ۩ ﴿٢٠٦﴾

سجدة

196. Çünkü benim velîm, bu kitabı indirmekte olan Allah'tır; O, salihleri velî edinir. **197.** O'ndan başka yalvardıklarınız ise size yardım edemezler; kendilerine bile bir yardımları dokunmaz! **198.** Onları hidayete çağırsanız, işitmezler. Onları sana bakıyormuş gibi görürsün, oysa görmemektedirler... **199.** (Resulüm!) Sen affı benimse, mârufu emret ve cahillerden yüz çevir. **200.** Şeytanî bir dürtü seni bu konuda dürtüp aldatacak gibi olursa, hemen Allah'a sığın. Çünkü O gerçekten işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **201.** Sakınan kimselere şeytan tarafından bir tasa dokununca akıllarını başlarına alırlar; bir de bakarsın ki gerçeği görüvermişler. **202.** (Eski müşrik) kardeşleri ise onları azgınlığa sürüklerler; sonra da ellerinden geleni artlarına koymazlar. **203.** Bunlara bir âyet getirmediğin zaman, "Onu da düzüp kotaraydın ya?!" derler. De ki: Ben sadece Rabbimden bana vahyolunana uyarım. Bu (Kur'ân âyetleri), Rabbinizden gelen göz açıcı birtakım göstergelerdir; iman eden bir toplum için hidayet ve rahmettir. **204.** Kur'ân okunduğu zaman susup onu dinleyin ki, size merhamet edilsin. **205.** Sen Rabbini; sabah ve akşam vakitleri, içli bir şekilde ve endişeyle yalvarıp yakararak, sesini de fazla yükseltmeksizin zikret; gafillerden olma. **206.** Çünkü Senin Rabbinin katındaki (melek)ler, O'na kulluk etmekten yana asla büyüklenmezler; O'nu tenzih ve takdis ederler ve yalnızca O'na secde ederler.

8- ENFÂL SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 75 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahim

1. (Resûlüm! Bedir Zaferi sonucu elde edilen) ganimetler hakkında senden bilgi istiyorlar. De ki: Ganimetler Allah ve Resulünündür. O hâlde, mümin-seniz, Allah'tan sakınıp (zafer sonrası ganimet paylaşımı yüzünden açılan) aranızı düzeltin; Allah ve Resulüne itaat edin. **2.** Müminler ancak o kimselerdir ki; Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir, Allah'ın âyetleri kendilerine okunduğu zaman, bu, imanlarını artırır[101] ve yalnızca Rablerine güvenip dayanırlar. **3.** (Sözde değil, özde; gerçek dindarlar olarak) namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine Bizim nasip ettiğimiz şeylerden infak ederler. **4.** Bunlardır işte gerçek müminler... Rablerinin katında dereceler, mağfiret ve değerli bir nasiptir bunların hakkı. **5.** (Ganimetler neden Allah ve Resûlünündür, söyleyeyim.) Biliyorsun; müminlerden bir zümre bundan hiç hoşlanmamış olmasına rağmen, Rabbin seni (Bedir Savaşı öncesi) hak uğruna evinden çıkarmıştı. **6.** Gerçek apaçık ortada olduğu hâlde, sanki göz göre göre ölüme sürükleniyorlarmış gibi seninle cedelleşiyorlardı... **7.** Hani, Allah o iki taifeden (yani, güçlü müşrik ordusu ile kervandan) birinin sizin olacağını va'dediyor; siz ise güçlü olmayanın sizin olmasını arzu ediyordunuz. Oysa Allah; sözleriyle hakkın gerçekliğini ortaya koymak ve inkârcı nankörlerin kökünü kurutmak istiyordu. **8.** Böylece, mücrimler istemese de gerçeğin gerçekliğini ve bâtılın bâtıllığını ortaya koymuş olacaktı...

إِذْ تَسْتَغِيثُونَ رَبَّكُمْ فَاسْتَجَابَ لَكُمْ أَنِّي مُمِدُّكُم بِأَلْفٍ
مِّنَ الْمَلَٰٓئِكَةِ مُرْدِفِينَ ﴿٩﴾ وَمَا جَعَلَهُ اللَّهُ إِلَّا بُشْرَىٰ
وَلِتَطْمَئِنَّ بِهِ قُلُوبُكُمْ ۚ وَمَا النَّصْرُ إِلَّا مِنْ عِندِ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ
عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ إِذْ يُغَشِّيكُمُ النُّعَاسَ أَمَنَةً مِّنْهُ وَيُنَزِّلُ
عَلَيْكُم مِّنَ السَّمَآءِ مَآءً لِّيُطَهِّرَكُم بِهِ وَيُذْهِبَ عَنكُمْ رِجْزَ
الشَّيْطَٰنِ وَلِيَرْبِطَ عَلَىٰ قُلُوبِكُمْ وَيُثَبِّتَ بِهِ الْأَقْدَامَ ﴿١١﴾
إِذْ يُوحِي رَبُّكَ إِلَى الْمَلَٰٓئِكَةِ أَنِّي مَعَكُمْ فَثَبِّتُوا الَّذِينَ ءَامَنُوا ۚ
سَأُلْقِي فِي قُلُوبِ الَّذِينَ كَفَرُوا الرُّعْبَ فَاضْرِبُوا فَوْقَ
الْأَعْنَاقِ وَاضْرِبُوا مِنْهُمْ كُلَّ بَنَانٍ ﴿١٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
شَآقُّوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ ۚ وَمَن يُشَاقِقِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَإِنَّ اللَّهَ
شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿١٣﴾ ذَٰلِكُمْ فَذُوقُوهُ وَأَنَّ لِلْكَٰفِرِينَ
عَذَابَ النَّارِ ﴿١٤﴾ يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوٓا إِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ
كَفَرُوا زَحْفًا فَلَا تُوَلُّوهُمُ الْأَدْبَارَ ﴿١٥﴾ وَمَن يُوَلِّهِمْ يَوْمَئِذٍ
دُبُرَهُۥٓ إِلَّا مُتَحَرِّفًا لِّقِتَالٍ أَوْ مُتَحَيِّزًا إِلَىٰ فِئَةٍ فَقَدْ بَآءَ
بِغَضَبٍ مِّنَ اللَّهِ وَمَأْوَىٰهُ جَهَنَّمُ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٦﴾

9. Hani, Rabbinizden yardım istiyordunuz da O; "Birbiri ardınca bin melekle size yardım edeceğim!" diyerek duanıza icabet etmişti. **10.** Allah bunu size sırf bir müjde olsun ve kalpleriniz onunla iyice yatışsın diye yaptı. Yoksa zafer tamamen Allah katındandır; çünkü Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **11.** Hani O; size kendi katından bir emniyet olmak üzere sizi hafif bir uykuya daldırıyordu; sizi tertemiz kılmak, şeytanın pisliğini üzerinizden gidermek, kalplerinizi pekiştirmek ve ayaklarınıza sebat vermek için gökten üstünüze su indiriyordu... **12.** Hani Rabbin meleklere; "Ben gerçekten sizinle beraberim; haydi iman edenlere sebat verin! Ben inkârcı nankörlerin kalbine korku salacağım. Artık siz de vurun boyunlarının üstüne! Vurun onların bütün parmaklarına!" diye vahyediyordu... **13.** Bunun sebebi, Allah ve Resulü ile cepheleşmeleridir.[102] Kim Allah ve Resulü ile cepheleşirse, Allah'ın cezalandırması gerçekten şiddetlidir! **14.** İşte böyle (ey Bedir'de perişan olan inkârcı nankörler)... Tadın bakalım bunu! İnkârcı nankörler içindir çünkü Ateş azabı! **15.** Ey iman edenler! Nankörce inkâr edenlerle savaşta toplu hâlde karşılaştığınız zaman, onlara arkanızı[103] dönmeyin. **16.** -Tekrar savaşmak için bir tarafa çekilme veya bir başka topluluğa katılma taktiği dışında- her kim o gün (düşmana) arkasını dönerse, elbette Allah katından bir gazaba uğrar! Sığınağı da Cehennem'dir... Ne kötü dönüş yeri!

فَلَمْ تَقْتُلُوهُمْ وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ قَتَلَهُمْ وَمَا رَمَيْتَ إِذْ رَمَيْتَ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ رَمَىٰ وَلِيُبْلِيَ ٱلْمُؤْمِنِينَ مِنْهُ بَلَآءً حَسَنًا
إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٧﴾ ذَٰلِكُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُوهِنُ كَيْدِ
ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿١٨﴾ إِن تَسْتَفْتِحُوا۟ فَقَدْ جَآءَكُمُ ٱلْفَتْحُ
وَإِن تَنتَهُوا۟ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِن تَعُودُوا۟ نَعُدْ وَلَن تُغْنِيَ عَنكُمْ
فِئَتُكُمْ شَيْـًٔا وَلَوْ كَثُرَتْ وَأَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٩﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ وَلَا تَوَلَّوْا۟ عَنْهُ وَأَنتُمْ
تَسْمَعُونَ ﴿٢٠﴾ وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ قَالُوا۟ سَمِعْنَا وَهُمْ
لَا يَسْمَعُونَ ﴿٢١﴾ ۞ إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلصُّمُّ ٱلْبُكْمُ
ٱلَّذِينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَوْ عَلِمَ ٱللَّهُ فِيهِمْ خَيْرًا لَّأَسْمَعَهُمْ
وَلَوْ أَسْمَعَهُمْ لَتَوَلَّوا۟ وَّهُم مُّعْرِضُونَ ﴿٢٣﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ ٱسْتَجِيبُوا۟ لِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ إِذَا دَعَاكُمْ لِمَا يُحْيِيكُمْ
وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَحُولُ بَيْنَ ٱلْمَرْءِ وَقَلْبِهِۦ وَأَنَّهُۥٓ إِلَيْهِ
تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَٱتَّقُوا۟ فِتْنَةً لَّا تُصِيبَنَّ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوا۟
مِنكُمْ خَآصَّةً وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢٥﴾

ENFÂL SÛRESI

17. Sonuç olarak; onları siz öldürmediniz, asıl (iki orduyu bir şekilde karşı karşıya getirip siz müminleri destekleyen) Allah öldür(müş ol)du onları... Attığın zaman da sen atmadın, asıl Allah attı... Allah bunu, iman edenleri tarafından güzel bir imtihana tâbi tutmak için yapmıştı. Allah gerçekten işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **18.** Böyle...* İnkârcı nankörlerin plânını Allah bozacaktır çünkü. **19.** ("Acaba Müslümanlar mı haklı, biz mi haklıyız?" diyerek) haklı ile haksızın ortaya çıkmasını istiyordunuz ya, işte size bunu ortaya koyan bir gösterge geldi! (Müminlerle uğraşmaktan) vazgeçerseniz, bu sizin için daha hayırlıdır. Yok tekrar dönerseniz, Biz de döneriz! Topluluğunuz da -ne kadar çok olursa olsun- işe yaramaz; çünkü Allah müminlerle beraberdir (sizin değil, onların yanındadır.) **20.** Ey iman edenler! Allah ve Resulüne itaat edin; (söylediklerini) işittiğiniz hâlde ondan yüz çevirmeyin. **21.** Kulak vermedikleri hâlde, "İşittik (işte)!.." diyen (Yahudi)ler gibi olmayın. **22.** Allah katında canlıların en kötüsü, akletmeyen sağır ve dilsizlerdir. **23.** Allah onlarda bir hayır görseydi, elbette onlara işittirirdi. Ama (şu anki durumlarıyla) onlara işittirseydi, kesinlikle yüz çevirerek arkalarını dönerlerdi. **24.** Ey iman edenler! Sizi sizlere hayat verecek bir şeye çağırdığı zaman, Allah ve Resulüne icabet edin. Bilin ki; Allah, bizzat kişi ile kalbinin arasına dahi girer! Hem, O'na haşredileceksiniz. **25.** Öyle bir baskı ve kargaşa ortamından** sakının ki, içinizden sadece zulmedenleri kaplamaz... (O 'kuru'ların yanında siz 'yaş'lar da yanarsınız.) Bilin ki; Allah'ın cezalandırması gerçekten şiddetlidir!

* Ganimetler Allah ve Resûlünündür...

** Bu sûrenin 27, 39 ve 73. âyetlerinin yanı sıra, Bakara: 193 ve Muhammed: 22 ile birlikte düşünülürse, 'fitne'nin anlamı daha da belirginleşir.

وَاذْكُرُوا إِذْ أَنْتُمْ قَلِيلٌ مُسْتَضْعَفُونَ فِي الْأَرْضِ تَخَافُونَ
أَنْ يَتَخَطَّفَكُمُ النَّاسُ فَآوَاكُمْ وَأَيَّدَكُمْ بِنَصْرِهِ وَرَزَقَكُمْ
مِنَ الطَّيِّبَاتِ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿٢٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لَا تَخُونُوا اللَّهَ وَالرَّسُولَ وَتَخُونُوا أَمَانَاتِكُمْ وَأَنْتُمْ تَعْلَمُونَ
﴿٢٧﴾ وَاعْلَمُوا أَنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ فِتْنَةٌ وَأَنَّ اللَّهَ
عِنْدَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ تَتَّقُوا
اللَّهَ يَجْعَلْ لَكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ
لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾ وَإِذْ يَمْكُرُ بِكَ الَّذِينَ
كَفَرُوا لِيُثْبِتُوكَ أَوْ يَقْتُلُوكَ أَوْ يُخْرِجُوكَ وَيَمْكُرُونَ وَيَمْكُرُ
اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَاكِرِينَ ﴿٣٠﴾ وَإِذَا تُتْلَى عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا
قَالُوا قَدْ سَمِعْنَا لَوْ نَشَاءُ لَقُلْنَا مِثْلَ هَٰذَا إِنْ هَٰذَا إِلَّا
أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذْ قَالُوا اللَّهُمَّ إِنْ كَانَ هَٰذَا
هُوَ الْحَقَّ مِنْ عِنْدِكَ فَأَمْطِرْ عَلَيْنَا حِجَارَةً مِنَ السَّمَاءِ
أَوِ ائْتِنَا بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٢﴾ وَمَا كَانَ اللَّهُ لِيُعَذِّبَهُمْ
وَأَنْتَ فِيهِمْ وَمَا كَانَ اللَّهُ مُعَذِّبَهُمْ وَهُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ﴿٣٣﴾

26. Şunu (minnetle) yâd edin; bir zamanlar yeryüzünde 'az'dınız; güçsüz sayılıyordunuz, insanların sizi kapıvermesinden korkuyordunuz; fakat O, şükredesiniz diye size ev bark verdi, sizi yardımıyla destekledi ve sizi tertemiz-hoş birtakım şeylerle nasiplendirdi. **27.** Ey iman edenler! Allah ve Resulüne hıyanet etmeyin; (aksi takdirde) bile bile kendi emanetlerinize hıyanet etmiş olursunuz.[104] **28.** Bilin ki; mallarınız da çocuklarınız da sadece imtihan vesilesidir; büyük mükâfat ise Allah katındadır. **29.** Ey iman edenler! Siz Allah'tan sakınırsanız, O da size hakkı bâtıldan ayıracak bir kabiliyet verir; suçlarınızı örter ve sizi bağışlar. Allah büyük lütuf sahibidir. **30.** (Resûlüm!) Hani, nankörce inkâr edenler; seni hapse atmak yahut öldürmek veya (Mekke'den sürüp) çıkarmak için sana tuzak kuruyorlardı... Onlar sana tuzak kuruyorlardı, ama Allah da 'tuzak' kuruyordu. Tuzak kuranların en hayırlısı Allah'tır. **31.** Âyetlerimiz onlara okunduğu zaman; "İşittik... İstesek, biz de bunun benzerini söyleriz. Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değil!" diyorlardı. **32.** Hani, "Ey Allah! Bu (Kur'ân) gerçekten Senin katındansa, üzerimize gökten taş yağdır ya da bize can yakıcı bir azap getir." diyorlardı... **33.** Oysa Allah; sen içlerinde iken onlara azap edecek değildi; Allah onları bağışlanmak için dua ederlerken de cezalandıracak değildi.

وَمَا لَهُمْ أَلَّا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ
الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أَوْلِيَاؤُهُ إِلَّا الْمُتَّقُونَ
وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ وَمَا كَانَ صَلَاتُهُمْ
عِنْدَ الْبَيْتِ إِلَّا مُكَاءً وَتَصْدِيَةً فَذُوقُوا الْعَذَابَ
بِمَا كُنْتُمْ تَكْفُرُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا يُنْفِقُونَ
أَمْوَالَهُمْ لِيَصُدُّوا عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ فَسَيُنْفِقُونَهَا ثُمَّ تَكُونُ
عَلَيْهِمْ حَسْرَةً ثُمَّ يُغْلَبُونَ وَالَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ
يُحْشَرُونَ ﴿٣٦﴾ لِيَمِيزَ اللَّهُ الْخَبِيثَ مِنَ الطَّيِّبِ وَيَجْعَلَ
الْخَبِيثَ بَعْضَهُ عَلَىٰ بَعْضٍ فَيَرْكُمَهُ جَمِيعًا فَيَجْعَلَهُ
فِي جَهَنَّمَ أُولَٰئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٣٧﴾ قُلْ لِلَّذِينَ
كَفَرُوا إِنْ يَنْتَهُوا يُغْفَرْ لَهُمْ مَا قَدْ سَلَفَ وَإِنْ يَعُودُوا
فَقَدْ مَضَتْ سُنَّتُ الْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ وَقَاتِلُوهُمْ حَتَّىٰ
لَا تَكُونَ فِتْنَةٌ وَيَكُونَ الدِّينُ كُلُّهُ لِلَّهِ فَإِنِ
انْتَهَوْا فَإِنَّ اللَّهَ بِمَا يَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣٩﴾ وَإِنْ تَوَلَّوْا
فَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَوْلَاكُمْ نِعْمَ الْمَوْلَىٰ وَنِعْمَ النَّصِيرُ ﴿٤٠﴾

34. Kendileri Mescid-i Haram'a ehil olmadıkları hâlde (mümin-leri) ondan men'ederlerken, ne özellikleri varmış ki bunların, Allah onlara (şimdi) azap etmeyecekmiş?! O'na ehil olanlar sadece müttakîlerdir. Ama bunların çoğu bilmez. **35.** Beyt'in yanındaki duaları da ıslık çalıp el çırpmaktan başka bir şey değildir. Öyleyse tadın azabı, ettiğiniz inkâra karşılık!.. **36.** Nankörce inkâr edenler şüphesiz mallarını (insanları) Allah yolundan alıkoymak için harcarlar. Yine harcayacaklar, ama bu daha sonra içlerine oturacak, sonra da mağlup olacaklar! Cehennem'e haşredilecek nankörce inkâr edenler!.. **37.** Ve böylece Allah murdarı temizden ayırt etmiş; murdar olanların tamamını da üst üste yığıp Cehennem'e atmış olacak. Bunlardır işte, hüsrana uğrayanlar! **38.** Nankörce inkâr edenlere söyle; şayet vazgeçerlerse, geçmiş kendilerine bağışlanacaktır. (Savaşa) dönecek olurlarsa, evvelkilere uygulanan (helâk ve azaplar, daha önce) geçmişti. **39.** Baskı ve kargaşa kalmayıp din tamamen Allah'ın oluncaya (yani 'Hakk'a dayalı hukuk sistemi oturuncaya) kadar bunlarla savaşın. Vazgeçtikleri takdirde (ilişmeyin); onların yaptıklarını Allah görmektedir. **40.** Eğer arkalarını döner (teklifimizi kabul etmez)lerse, o takdirde, Allah (onların değil) sizin 'mevlâ'nızdır (O size sahip çıkar). Ne güzel Mevlâ! Ne güzel yardımcı!

وَاعْلَمُوا أَنَّمَا غَنِمْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَأَنَّ لِلَّهِ خُمُسَهُ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِي الْقُرْبَى وَالْيَتَامَى وَالْمَسَاكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ إِنْ
كُنْتُمْ آمَنْتُمْ بِاللَّهِ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَى عَبْدِنَا يَوْمَ الْفُرْقَانِ
يَوْمَ الْتَقَى الْجَمْعَانِ وَاللَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤١﴾ إِذْ
أَنْتُمْ بِالْعُدْوَةِ الدُّنْيَا وَهُمْ بِالْعُدْوَةِ الْقُصْوَى وَالرَّكْبُ
أَسْفَلَ مِنْكُمْ وَلَوْ تَوَاعَدْتُمْ لَاخْتَلَفْتُمْ فِي الْمِيعَادِ
وَلَٰكِنْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا لِيَهْلِكَ مَنْ
هَلَكَ عَنْ بَيِّنَةٍ وَيَحْيَىٰ مَنْ حَيَّ عَنْ بَيِّنَةٍ وَإِنَّ اللَّهَ
لَسَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ إِذْ يُرِيكَهُمُ اللَّهُ فِي مَنَامِكَ قَلِيلًا
وَلَوْ أَرَاكَهُمْ كَثِيرًا لَفَشِلْتُمْ وَلَتَنَازَعْتُمْ فِي الْأَمْرِ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ سَلَّمَ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤٣﴾ وَإِذْ
يُرِيكُمُوهُمْ إِذِ الْتَقَيْتُمْ فِي أَعْيُنِكُمْ قَلِيلًا وَيُقَلِّلُكُمْ
فِي أَعْيُنِهِمْ لِيَقْضِيَ اللَّهُ أَمْرًا كَانَ مَفْعُولًا وَإِلَى اللَّهِ
تُرْجَعُ الْأُمُورُ ﴿٤٤﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا لَقِيتُمْ فِئَةً
فَاثْبُتُوا وَاذْكُرُوا اللَّهَ كَثِيرًا لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٤٥﴾

41. ('Ganimetler Allah ve Resûlünündür' demiştik...) İmdi; biliniz ki, ele geçirdiğiniz ganimetin beşte biri Allah'ın, Resulünün, onun yakınlarının, yetimlerin, düşkünlerin ve yolda kalmışlarındır. Allah'a ve hakkın bâtıldan ayrıldığı, iki topluluğun karşılaştığı (Bedir) gün(ü) kulumuza indirdiklerimize iman ediyorsanız... -Allah, her şeye kadirdir.- **42.** Hani siz o vakit, vadinin yakın kenarında iken, onlar öte yamacında idiler; kervan ise sizin aşağınızda idi... Bunlarla sözleşmiş olsaydınız bile, ne zaman ve nerede karşılaşacağınız hususunda anlaşmazlığa düşerdiniz. Fakat Allah (hükmen) olup bitmiş bir emri fiilen yerine getirecekti... Böylece, helâk olan da apaçık bir delille helâk olacak, hayatta kalan da apaçık bir delille yaşayacaktı... Allah gerçekten işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **43.** Hani Allah, uykunda onları sana az gösteriyordu... Onları sana çok göstermiş olsaydı, elbette bozulacak ve verilen emirlerde birbirinizle çekişecektiniz. Fakat Allah (sizi bunlardan) kurtardı. Şüphesiz O, sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır). **44.** Hani onlarla karşılaştığınızda, Allah onları size -gözünüzde- az gösterirken sizi de onların gözünde azaltıyordu... Böylece (hükmen) olup bitmiş bir emri fiilen yerine getirmiş olacaktı. İşler eninde sonunda Allah'a döndürülür. **45.** Ey iman edenler! (Savaş için) bir toplulukla karşı karşıya geldiğinizde sebat edin; Allah'ı da çok anın ki felâha eresiniz.

وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَلَا تَنَازَعُوا فَتَفْشَلُوا وَتَذْهَبَ رِيحُكُمْ
وَاصْبِرُوا إِنَّ اللَّهَ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٤٦﴾ وَلَا تَكُونُوا كَالَّذِينَ
خَرَجُوا مِن دِيَارِهِم بَطَرًا وَرِئَاءَ النَّاسِ وَيَصُدُّونَ
عَن سَبِيلِ اللَّهِ وَاللَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ مُحِيطٌ ﴿٤٧﴾ وَإِذْ زَيَّنَ لَهُمُ
الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ وَقَالَ لَا غَالِبَ لَكُمُ الْيَوْمَ مِنَ
النَّاسِ وَإِنِّي جَارٌ لَّكُمْ فَلَمَّا تَرَاءَتِ الْفِئَتَانِ نَكَصَ
عَلَىٰ عَقِبَيْهِ وَقَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِّنكُمْ إِنِّي أَرَىٰ مَا لَا تَرَوْنَ
إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ وَاللَّهُ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٤٨﴾ إِذْ يَقُولُ
الْمُنَافِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم مَّرَضٌ غَرَّ هَٰؤُلَاءِ دِينُهُمْ
وَمَن يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَإِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٩﴾
وَلَوْ تَرَىٰ إِذْ يَتَوَفَّى الَّذِينَ كَفَرُوا الْمَلَائِكَةُ يَضْرِبُونَ
وُجُوهَهُمْ وَأَدْبَارَهُمْ وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ ﴿٥٠﴾ ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيكُمْ وَأَنَّ اللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّامٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٥١﴾
كَدَأْبِ آلِ فِرْعَوْنَ وَالَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَفَرُوا بِآيَاتِ اللَّهِ
فَأَخَذَهُمُ اللَّهُ بِذُنُوبِهِمْ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ شَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٥٢﴾

46. Allah ve Resulüne itaat edin, çekişmeyin. Sonra bozulursunuz ve hızınız kesilir. Sabredin, Allah elbette sabredenlerle beraberdir. **47.** Allah yolundan alıkoymak amacıyla, insanlara gözdağı vermek için muazzam bir tantana[105] ile yurtlarından çıkanlar gibi olmayın. Allah bunların yaptıklarını tamamen kuşatmıştır (Muhît). **48.** Hani şeytan, yaptıklarını bunlara cazip göstermiş ve "Bugün insanlardan sizi yenecek yoktur; sizin yardımcınız benim!" demişti. İki topluluk karşılaşınca da "Ben sizden berîyim; sizin görmediklerinizi görüyorum; ben Allah'tan korkarım! Allah'ın cezalandırması şiddetlidir!" diyerek gerisingeri kaçmıştı. **49.** Hani, münafıklar ve kalplerinde hastalık bulunanlar; "Bunları dinleri aldattı!" diyorlardı... Oysa kim Allah'a güvenip dayanırsa, (görecektir ki) Allah gerçekten 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **50.** Âh sen, o melekleri; yüzlerine ve arkalarına vura vura, nankörce inkâr edenlerin canını alırlarken görecektin!.. Tadın şu yangın azabını! **51.** Bu, kendi ellerinizle yaptıklarınızın karşılığıdır. Yoksa, Allah asla kullarına zulmedici değildir. **52.** Tıpkı Firavun hanedanı ile onlardan öncekilerin gidişatı gibi... Allah'ın âyetlerini nankörce inkâr etmişlerdi de Allah onları günahlarından dolayı yakalayıvermişti. Allah gerçekten kuvvetlidir (Kavî), cezalandırması şiddetlidir!

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ لَمْ يَكُ مُغَيِّرًا نِّعْمَةً أَنْعَمَهَا عَلَىٰ قَوْمٍ حَتَّىٰ يُغَيِّرُوا۟
مَا بِأَنفُسِهِمْ ۙ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٥٣﴾ كَدَأْبِ ءَالِ
فِرْعَوْنَ ۙ وَٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِمْ فَأَهْلَكْنَٰهُم
بِذُنُوبِهِمْ وَأَغْرَقْنَآ ءَالَ فِرْعَوْنَ ۚ وَكُلٌّ كَانُوا۟ ظَٰلِمِينَ ﴿٥٤﴾
إِنَّ شَرَّ ٱلدَّوَآبِّ عِندَ ٱللَّهِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٥﴾
ٱلَّذِينَ عَٰهَدتَّ مِنْهُمْ ثُمَّ يَنقُضُونَ عَهْدَهُمْ فِى كُلِّ مَرَّةٍ
وَهُمْ لَا يَتَّقُونَ ﴿٥٦﴾ فَإِمَّا تَثْقَفَنَّهُمْ فِى ٱلْحَرْبِ فَشَرِّدْ بِهِم
مَّنْ خَلْفَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ ﴿٥٧﴾ وَإِمَّا تَخَافَنَّ مِن
قَوْمٍ خِيَانَةً فَٱنۢبِذْ إِلَيْهِمْ عَلَىٰ سَوَآءٍ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْخَآئِنِينَ
﴿٥٨﴾ وَلَا يَحْسَبَنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ سَبَقُوٓا۟ ۚ إِنَّهُمْ لَا يُعْجِزُونَ ﴿٥٩﴾
وَأَعِدُّوا۟ لَهُم مَّا ٱسْتَطَعْتُم مِّن قُوَّةٍ وَمِن رِّبَاطِ ٱلْخَيْلِ
تُرْهِبُونَ بِهِۦ عَدُوَّ ٱللَّهِ وَعَدُوَّكُمْ وَءَاخَرِينَ مِن دُونِهِمْ
لَا تَعْلَمُونَهُمُ ٱللَّهُ يَعْلَمُهُمْ ۚ وَمَا تُنفِقُوا۟ مِن شَىْءٍ فِى سَبِيلِ
ٱللَّهِ يُوَفَّ إِلَيْكُمْ وَأَنتُمْ لَا تُظْلَمُونَ ﴿٦٠﴾ ۞ وَإِن جَنَحُوا۟
لِلسَّلْمِ فَٱجْنَحْ لَهَا وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦١﴾

53. Bunun sebebi, bir topluluk kendisindekini değiştirmedikçe Allah'ın da onlara ihsan ettiği nimeti değiştirmeyecek olmasıdır. Allah gerçekten işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **54.** Tıpkı Firavun hanedanı ile onlardan öncekilerin gidişatı gibi... Rablerinin âyetlerini yalanlamışlardı da Biz, günahları yüzünden onları helâk edivermiştik; Firavun hanedanını suda boğmuştuk! Tamamı zalimdi... **55.** Şüphesiz, Allah katında canlıların en kötüsü nankörce inkâr edip de imana yanaşmayanlardır. **56.** Onlar ki, kendileriyle anlaşma yaptığın hâlde, hiç korkmadan her defasında ahitlerini bozmuşlardır. **57.** O hâlde, bunları savaşta ele geçirirsen onlar(a vereceğin ceza) ile arkalarındakileri öyle bir ürküt ki akıllarını başlarına alsınlar!.. **58.** Bir kavmin hainlik edeceğinden korktuğun takdirde, sen de antlaşmayı bozduğunu bildir ki her ikiniz de eşit olasınız (antlaşmanın sona erdiği iki tarafça da bilinmiş olsun). Hainleri elbette Allah sevmez.[106] **59.** Nankörce inkâr edenler sakın Bizi geçtiklerini (onları yakalayamayacağımızı); Bizi âciz bırakacaklarını sanmasınlar. **60.** Onlara karşı gücünüzün yettiği kadar kuvvet, özellikle de koşumlu (süvari) atlar(ı) hazırlayın ki, onunla hem Allah düşmanlarını hem kendi düşmanlarınızı hem de siz bilmediğiniz hâlde Allah'ın bildiği diğerlerini caydırasınız. Allah yolunda ne harcarsanız, haksızlığa uğratılmadan size tastamam ödenir. **61.** Onlar barışa yanaşırlarsa, sen de yanaş ve Allah'a güvenip dayan. O'dur gerçekten işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî, Alîm).

ENFÂL SÛRESİ

وَإِنْ يُرِيدُوٓا أَنْ يَخْدَعُوكَ فَإِنَّ حَسْبَكَ اللّٰهُ هُوَ الَّذِيٓ أَيَّدَكَ
بِنَصْرِهِ وَبِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ وَأَلَّفَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ لَوْ أَنْفَقْتَ
مَا فِي الْأَرْضِ جَمِيعًا مَآ أَلَّفْتَ بَيْنَ قُلُوبِهِمْ وَلٰكِنَّ
اللّٰهَ أَلَّفَ بَيْنَهُمْ إِنَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٣﴾ يَآ أَيُّهَا النَّبِيُّ حَسْبُكَ
اللّٰهُ وَمَنِ اتَّبَعَكَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٦٤﴾ يَآ أَيُّهَا النَّبِيُّ حَرِّضِ
الْمُؤْمِنِينَ عَلَى الْقِتَالِ إِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ عِشْرُونَ صَابِرُونَ
يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ يَغْلِبُوٓا أَلْفًا مِنَ
الَّذِينَ كَفَرُوا بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَفْقَهُونَ ﴿٦٥﴾ اَلْـٰٔنَ خَفَّفَ
اللّٰهُ عَنْكُمْ وَعَلِمَ أَنَّ فِيكُمْ ضَعْفًا فَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ مِائَةٌ
صَابِرَةٌ يَغْلِبُوا مِائَتَيْنِ وَإِنْ يَكُنْ مِنْكُمْ أَلْفٌ يَغْلِبُوٓا أَلْفَيْنِ
بِإِذْنِ اللّٰهِ وَاللّٰهُ مَعَ الصَّابِرِينَ ﴿٦٦﴾ مَا كَانَ لِنَبِيٍّ أَنْ يَكُونَ
لَهُٓ أَسْرٰى حَتّٰى يُثْخِنَ فِي الْأَرْضِ تُرِيدُونَ عَرَضَ الدُّنْيَا
وَاللّٰهُ يُرِيدُ الْاٰخِرَةَ وَاللّٰهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٦٧﴾ لَوْلَا كِتَابٌ مِنَ
اللّٰهِ سَبَقَ لَمَسَّكُمْ فِيمَآ أَخَذْتُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿٦٨﴾ فَكُلُوا مِمَّا
غَنِمْتُمْ حَلَالًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ إِنَّ اللّٰهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٦٩﴾

62. Seni aldatmak isterlerse, şüphesiz sana Allah yeter... Yardımıyla ve müminlerle seni destekleyen O'dur. **63.** Onların (yani, birbirine düşman Hazrec ve Evs kabilelerinin ayrıca, bunlarla muhacirlerin) kalplerini birbirine O ısındırmıştı. Yeryüzündeki her şeyi sarfetseydin, yine de onların kalbini birbirine ısındıramazdın. Ama Allah onları birbirine ısındırdı. Şüphesiz O, 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **64.** Ey Peygamber! Sana bağlı müminlerle birlikte Allah sana yeter. **65.** Ey Peygamber! Sen müminleri savaşa teşvik et. Sizden sabırlı yirmi kişi olsa, ikiyüz kişiyi yener; sizden yüz kişi bulunsa, nankörce inkâr edenlerden bin tanesini yener. Bu, onların (imandan da savaştan da) anlamayan bir kavim olmalarındandır. **66.** Şu an itibariyle Allah sizlerde bir zaaf[106] görerek bu oranı hafifletmiş bulunuyor; artık sizden sabırlı yüz kişi olsa, ikiyüz kişiyi yenecektir; sizden bin kişi olsa, Allah'ın izniyle ikibin kişiyi mağlup edecektir. Allah sabredenlerle beraberdir. **67.** Hiçbir peygamberin, ayağını yere sağlam basıncaya (yani, siyasî ve askerî konumunu iyice güçlendirinceye) kadar esir alma hakkı yoktur.* Siz geçici dünya malını (yani, esirlerden alacağınız üç beş kuruş fidyeyi) istiyorsunuz; Allah ise Âhireti istiyor; (O, işin nihaî sonuna bakıyor) Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **68.** Allah'ın daha evvel geçmiş bir hükmü olmasaydı, bu aldıklarınızdan dolayı size elbette büyük bir azap dokunurdu!.. **69.** O hâlde, elde ettiğiniz ganimetten helâl ü hoş olarak yiyin ve Allah'tan sakının (da 'Bizi affetmez!' gibi bir düşünceye kapılmayın). Çünkü Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm).

* Öteki düşmanları yıldırmak için (Enfâl: 57) savaşta ele geçirdiklerini yaşatmaması gerekir.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ قُل لِّمَن فِيٓ أَيۡدِيكُم مِّنَ ٱلۡأَسۡرَىٰٓ إِن يَعۡلَمِ ٱللَّهُ
فِي قُلُوبِكُمۡ خَيۡرٗا يُؤۡتِكُمۡ خَيۡرٗا مِّمَّآ أُخِذَ مِنكُمۡ وَيَغۡفِرۡ لَكُمۡۚ
وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٞ ٧٠ وَإِن يُرِيدُواْ خِيَانَتَكَ فَقَدۡ خَانُواْ
ٱللَّهَ مِن قَبۡلُ فَأَمۡكَنَ مِنۡهُمۡۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ٧١ إِنَّ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ بِأَمۡوَٰلِهِمۡ وَأَنفُسِهِمۡ فِي سَبِيلِ
ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٖۚ وَٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ وَلَمۡ يُهَاجِرُواْ مَا لَكُم مِّن وَلَٰيَتِهِم مِّن شَيۡءٍ حَتَّىٰ يُهَاجِرُواْۚ
وَإِنِ ٱسۡتَنصَرُوكُمۡ فِي ٱلدِّينِ فَعَلَيۡكُمُ ٱلنَّصۡرُ إِلَّا عَلَىٰ قَوۡمِۭ
بَيۡنَكُمۡ وَبَيۡنَهُم مِّيثَٰقٞۗ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ بَصِيرٞ ٧٢ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُواْ بَعۡضُهُمۡ أَوۡلِيَآءُ بَعۡضٍۚ إِلَّا تَفۡعَلُوهُ تَكُن فِتۡنَةٞ فِي
ٱلۡأَرۡضِ وَفَسَادٞ كَبِيرٞ ٧٣ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَهَاجَرُواْ
وَجَٰهَدُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ ءَاوَواْ وَّنَصَرُوٓاْ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلۡمُؤۡمِنُونَ حَقّٗاۚ لَّهُم مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ كَرِيمٞ ٧٤ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنۢ
بَعۡدُ وَهَاجَرُواْ وَجَٰهَدُواْ مَعَكُمۡ فَأُوْلَٰٓئِكَ مِنكُمۡۚ وَأُوْلُواْ ٱلۡأَرۡحَامِ
بَعۡضُهُمۡ أَوۡلَىٰ بِبَعۡضٖ فِي كِتَٰبِ ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَيۡءٍ عَلِيمُۢ ٧٥

70. Ey Peygamber! Elinizdeki
esirlere de ki: Allah sizin kal-
binizde bir hayır görürse, size,
sizden alınandan daha hayırlı-
sını verir ve sizi bağışlar. Al-
lah bağışlayıcıdır, merhamet-
lidir (Gafûr, Rahîm). **71.** Sana
hainlik etmek isterlerse, daha
önce Allah'a da hainlik etmiş-
lerdi. Ama (bak) Allah onla-
rı nasıl senin eline düşürdü...
Allah; 'mutlak ilim ve hikmet
sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **72.**
Şüphesiz, iman edip hicret
eden, mallarıyla ve canlarıyla
Allah yolunda cihad eden (Mu-
hacir)ler ve onları barındırıp
yardım eden (Ensarî)ler, işte
bunlar birbirinin velîsidir. İman
edip de hicret etmeyenlerle ise
-hicret edi(p Medine vatandaşı
olu)ncaya kadar- bir velâyet ilişkiniz yoktur. Yine de din hususunda sizden
yardım isterlerse, -sizinle aralarında antlaşma bulunan bir kavmin aleyhinde
olmamak şartıyla- onlara yardım etmek zorundasınız. Yaptıklarınızı Allah
görmektedir! **73.** -Nitekim nankörce inkâr edenler de birbirinin velîsidir.- Siz
bunu yapmazsanız, yeryüzünde bir fitne; büyük bir karışıklık meydana gelir.
74. İman edip hicret edenler, Allah yolunda cihad edenler ve onları barındırıp
yardım edenler, bunlardır işte gerçek müminler. Bunlar için değerli bir nasip
vardır; bağışlanmanın yanı sıra... **75.** Daha sonra iman ve hicret ederek sizinle
birlikte cihad edenler, işte bunlar da sizdendir. Bununla birlikte, Allah'ın kita-
bına göre, hısım akraba (gerek birbirine mirasçı olmak gerekse birbirine sahip
çıkmak bakımından) birbirine daha yakındır. Allah, elbette her şeyi bilir.

* Birbirinizin mirasından yararlanamayacağınız gibi bunlar yüzünden kendinizi tehlikeye atmanız da gerekmez.

سُورَةُ التَّوْبَةِ

بَرَآءَةٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ إِلَى ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿١﴾
فَسِيحُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ أَرْبَعَةَ أَشْهُرٍ وَٱعْلَمُوٓا۟ أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى
ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱللَّهَ مُخْزِى ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٢﴾ وَأَذَٰنٌ مِّنَ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦٓ
إِلَى ٱلنَّاسِ يَوْمَ ٱلْحَجِّ ٱلْأَكْبَرِ أَنَّ ٱللَّهَ بَرِىٓءٌ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ
وَرَسُولُهُۥ فَإِن تُبْتُمْ فَهُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَٱعْلَمُوٓا۟
أَنَّكُمْ غَيْرُ مُعْجِزِى ٱللَّهِ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
﴿٣﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ عَٰهَدتُّم مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ثُمَّ لَمْ يَنقُصُوكُمْ
شَيْـًٔا وَلَمْ يُظَٰهِرُوا۟ عَلَيْكُمْ أَحَدًا فَأَتِمُّوٓا۟ إِلَيْهِمْ عَهْدَهُمْ إِلَىٰ
مُدَّتِهِمْ إِنَّ ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٤﴾ فَإِذَا ٱنسَلَخَ ٱلْأَشْهُرُ ٱلْحُرُمُ
فَٱقْتُلُوا۟ ٱلْمُشْرِكِينَ حَيْثُ وَجَدتُّمُوهُمْ وَخُذُوهُمْ وَٱحْصُرُوهُمْ
وَٱقْعُدُوا۟ لَهُمْ كُلَّ مَرْصَدٍ فَإِن تَابُوا۟ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ فَخَلُّوا۟ سَبِيلَهُمْ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٥﴾
وَإِنْ أَحَدٌ مِّنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ٱسْتَجَارَكَ فَأَجِرْهُ حَتَّىٰ يَسْمَعَ
كَلَٰمَ ٱللَّهِ ثُمَّ أَبْلِغْهُ مَأْمَنَهُۥ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَّا يَعْلَمُونَ ﴿٦﴾

9- TEVBE SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 129 âyettir.}

الحزب ١٩

1. Antlaşma yaptığınız müşriklere Allah ve Resulünden ültimatom: **2.** Yeryüzünde dört ay (daha) serbestçe dolaşın. Ama bilin ki, Allah'ı âciz bırakamazsınız; Allah, inkârcı nankörleri kesinlikle rezil-rüsvay edecektir! **3.** Büyük hac günü* insanlara "Allah ve Resulünün artık müşriklerden berî olduğuna dair" Allah ve Resulünden bir bildiri: İmdi; eğer dönüş yaparsanız, bu sizin için daha hayırlıdır. Ama yüz çevirirseniz, Allah'ı âciz bırakacak değilsiniz. Can yakıcı bir azapla müjdele nankörce inkâr edenleri! **4.** Yalnız, antlaşma yaptığınız müşriklerden; size karşı hiçbir antlaşma maddesinde eksiklik yapmayan ve aleyhinizde kimseye yardım etmeyenler müstesna. Bunların anlaşmalarını sonuna kadar tamamlayın. Allah elbette müttakîleri sever. **5.** Dokunulmazlıklarının devam ettiği bu aylar** sona erince, o müşrikleri*** bulduğunuz yerde öldürün; onları yakalayın, sıkıştırın, bütün gözetleme yerlerine oturup onları gözetleyin. Eğer dönüş yaparlar; namazı dosdoğru kılar, zekâtı verirlerse (yani, bu iki temel ilkeyi kabul ederlerse), yollarını açın. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **6.** Müşriklerden biri senden eman dilerse, ona eman ver (güvenliğini temin et) ki Allah kelâmını dinlesin. Sonra da onu emin olacağı yere kadar ulaştır. Bu, onların (Kur'ân'ın insanlara kazandırdığı güzellikleri) bilmeyen bir toplum olmaları sebebiyledir.

---

* Yani, normal haccın ilk günü... (Küçük hac, umredir.)

** Bu eşhur-i hurum (36. âyetteki) normal haram aylar değildir; bu ültimatomun verilişinden sonraki 4 aydır.

*** Lâm-ı târifin, başında bulunduğu kelimeye yüklediği anlam belirginleştirilecek olursa, bu ünlü seyf âyetinin; bütün müşriklerin değil, (1. ve 2. âyetlerde geçen) anlaşmalarına sadık kalmayan müşriklerin katledilmesini emrettiği görülür.

كَيْفَ يَكُونُ لِلْمُشْرِكِينَ عَهْدٌ عِنْدَ اللّٰهِ وَعِنْدَ
رَسُولِهِ إِلَّا الَّذِينَ عَاهَدْتُمْ عِنْدَ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ فَمَا
اسْتَقَامُوا لَكُمْ فَاسْتَقِيمُوا لَهُمْ إِنَّ اللّٰهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ
٧ كَيْفَ وَإِنْ يَظْهَرُوا عَلَيْكُمْ لَا يَرْقُبُوا فِيكُمْ إِلًّا
وَلَا ذِمَّةً يُرْضُونَكُمْ بِأَفْوَاهِهِمْ وَتَأْبٰى قُلُوبُهُمْ وَأَكْثَرُهُمْ
فَاسِقُونَ ٨ اشْتَرَوْا بِآيَاتِ اللّٰهِ ثَمَنًا قَلِيلًا فَصَدُّوا
عَنْ سَبِيلِهِ إِنَّهُمْ سَاءَ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ٩ لَا يَرْقُبُونَ
فِي مُؤْمِنٍ إِلًّا وَلَا ذِمَّةً وَأُولٰئِكَ هُمُ الْمُعْتَدُونَ ١٠
فَإِنْ تَابُوا وَأَقَامُوا الصَّلٰوةَ وَآتَوُا الزَّكٰوةَ فَإِخْوَانُكُمْ
فِي الدِّينِ وَنُفَصِّلُ الْآيَاتِ لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ١١ وَإِنْ نَكَثُوا
أَيْمَانَهُمْ مِنْ بَعْدِ عَهْدِهِمْ وَطَعَنُوا فِي دِينِكُمْ فَقَاتِلُوا
أَئِمَّةَ الْكُفْرِ إِنَّهُمْ لَا أَيْمَانَ لَهُمْ لَعَلَّهُمْ يَنْتَهُونَ
١٢ أَلَا تُقَاتِلُونَ قَوْمًا نَكَثُوا أَيْمَانَهُمْ وَهَمُّوا
بِإِخْرَاجِ الرَّسُولِ وَهُمْ بَدَؤُكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
أَتَخْشَوْنَهُمْ فَاللّٰهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَوْهُ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ١٣

7. Allah yanında ve Resulü yanında o müşriklerin nasıl bir ahitleri olabilir ki?! Mescid-i Haram'ın yanında antlaşma yaptıklarınız müstesna... Onlar size karşı dürüst davrandıkça siz de onlara karşı dürüst davranın. Allah elbette müttakîleri sever. **8.** Evet, nasıl olabilir ki; şayet onlar size galip gelseydi, sizin hakkınızda ne bir yemin ne de bir sorumluluk gözetirlerdi!.. Kalpleri şiddetle imtina ettiği hâlde, sizi ağızlarıyla razı etmeye çalışıyorlar. Çoğu da fâsık!.. **9.** Allah'ın âyetlerini az bir pahaya değişerek O'nun yolundan uzaklaştılar. Bu yapageldikleri şey gerçekten berbat!.. **10.** (Yaptığı antlaşma ile kendini güvence altına alan) bir mümin hakkında ne yemin ne de sorumluluk gözetirler. Bunlardır işte, saldırganlar! **11.** Eğer dönüş yaparlar; namazı dosdoğru kılıp zekâtı verirlerse, din kardeşlerinizdirler. Bilen bir toplum için açıklıyoruz Biz bu âyetleri. **12.** Söz verdikten sonra yine yeminlerini bozup (sözlü ve fiilî olarak) dininize saldırırlarsa küfrün liderleri ile savaşın. -Çünkü onlar için yemin söz konusu değildir.- Belki son verirler. **13.** Yeminlerini bozan, Peygamberi yurdundan çıkarmaya yeltenen bir toplum ile savaşmayacak mısınız siz (ey müminler)?! Kaldı ki, düşmanlığı önce onlar başlatmışlardır. Yoksa onlardan korkuyor musunuz? Müminseniz, asıl korkmanız gereken, Allah'tır.

قَٰتِلُوهُمْ يُعَذِّبْهُمُ ٱللَّهُ بِأَيْدِيكُمْ وَيُخْزِهِمْ وَيَنصُرْكُمْ
عَلَيْهِمْ وَيَشْفِ صُدُورَ قَوْمٍ مُّؤْمِنِينَ ﴿١٤﴾ وَيُذْهِبْ
غَيْظَ قُلُوبِهِمْ ۗ وَيَتُوبُ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ
﴿١٥﴾ أَمْ حَسِبْتُمْ أَن تُتْرَكُوا۟ وَلَمَّا يَعْلَمِ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ جَٰهَدُوا۟
مِنكُمْ وَلَمْ يَتَّخِذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَلَا رَسُولِهِۦ وَلَا ٱلْمُؤْمِنِينَ
وَلِيجَةً ۚ وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ مَا كَانَ لِلْمُشْرِكِينَ
أَن يَعْمُرُوا۟ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ شَٰهِدِينَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِم بِٱلْكُفْرِ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَٰلُهُمْ وَفِى ٱلنَّارِ هُمْ خَٰلِدُونَ ﴿١٧﴾
إِنَّمَا يَعْمُرُ مَسَٰجِدَ ٱللَّهِ مَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ
وَأَقَامَ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتَى ٱلزَّكَوٰةَ وَلَمْ يَخْشَ إِلَّا ٱللَّهَ ۖ فَعَسَىٰٓ
أُو۟لَٰٓئِكَ أَن يَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُهْتَدِينَ ﴿١٨﴾ ۞ أَجَعَلْتُمْ سِقَايَةَ
ٱلْحَآجِّ وَعِمَارَةَ ٱلْمَسْجِدِ ٱلْحَرَامِ كَمَنْ ءَامَنَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ
وَجَٰهَدَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ۚ لَا يَسْتَوُۥنَ عِندَ ٱللَّهِ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٩﴾ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهَاجَرُوا۟ وَجَٰهَدُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ
بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ أَعْظَمُ دَرَجَةً عِندَ ٱللَّهِ ۚ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ﴿٢٠﴾

14. Onlarla savaşın da Allah sizin ellerinizle onlara azap etsin; onları rüsvay etsin, onlara karşı sizi galip getirsin, (zamanında onların gadrine uğrayan) bir mümin topluluğun içlerini ferahlatıp **15.** kalplerindeki hıncı gidersin... Bununla birlikte, Allah (onlardan) dilediğinin tevbesini kabul eder. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **16.** Yoksa siz, içinizden 'cihad eden; Allah'tan, Resulünden ve müminlerden başkasını sırdaş edinmeyen' kimseler (ile böyle olmayanları) Allah ortaya çıkarmadan, kendi hâlinize bırakılacağınızı mı sanmıştınız?! Yaptıklarınızdan Allah haberdardır! **17.** Kendi nankörlük ve inkârlarına kendileri şahitken müşriklerin, Allah'ın mescitlerinin bakımını üstlenme hakları yoktur. Bunların amelleri boşa gitmiştir ve onlar Ateş'te temelli kalacaklardır. **18.** Allah'ın mescitlerinin bakımını; ancak Allah'a ve 'Son Gün'e iman eden, namazı dosdoğru kılan, zekâtı veren ve Allah'tan başka hiç kimseden korkmayan kimseler üstlenebilir. İşte bunların, doğru yolda gidenlerden olmaları umulur. **19.** (Ey müşrikler!) Hacılara su vermeyi ve Mescid-i Haram'ın bakımını üstlenmeyi, Allah'a ve 'Son Gün'e iman ederek Allah yolunda cihad eden (Hz. Ali gibi bir) kişi(nin yaptıkları) ile bir mi tutuyorsunuz? Bunlar Allah katında bir değillerdir. Zalim bir kavmi Allah doğru yola getirmez. **20.** İman edip hicret edenler, mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihad edenler, Allah katında derece bakımından elbette daha büyüktürler... ki felaha erecekler de bunlardır.

يُبَشِّرُهُمْ رَبُّهُم بِرَحْمَةٍ مِّنْهُ وَرِضْوَانٍ وَجَنَّاتٍ لَّهُمْ فِيهَا
نَعِيمٌ مُّقِيمٌ ﴿٢١﴾ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا إِنَّ اللَّهَ عِندَهُ أَجْرٌ
عَظِيمٌ ﴿٢٢﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا آبَاءَكُمْ
وَإِخْوَانَكُمْ أَوْلِيَاءَ إِنِ اسْتَحَبُّوا الْكُفْرَ عَلَى الْإِيمَانِ
وَمَن يَتَوَلَّهُم مِّنكُمْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ إِن
كَانَ آبَاؤُكُمْ وَأَبْنَاؤُكُمْ وَإِخْوَانُكُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ وَعَشِيرَتُكُمْ
وَأَمْوَالٌ اقْتَرَفْتُمُوهَا وَتِجَارَةٌ تَخْشَوْنَ كَسَادَهَا وَمَسَاكِنُ
تَرْضَوْنَهَا أَحَبَّ إِلَيْكُم مِّنَ اللَّهِ وَرَسُولِهِ وَجِهَادٍ
فِي سَبِيلِهِ فَتَرَبَّصُوا حَتَّىٰ يَأْتِيَ اللَّهُ بِأَمْرِهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي
الْقَوْمَ الْفَاسِقِينَ ﴿٢٤﴾ لَقَدْ نَصَرَكُمُ اللَّهُ فِي مَوَاطِنَ
كَثِيرَةٍ وَيَوْمَ حُنَيْنٍ إِذْ أَعْجَبَتْكُمْ كَثْرَتُكُمْ فَلَمْ
تُغْنِ عَنكُمْ شَيْئًا وَضَاقَتْ عَلَيْكُمُ الْأَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ ثُمَّ وَلَّيْتُم مُّدْبِرِينَ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَنزَلَ جُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا
وَعَذَّبَ الَّذِينَ كَفَرُوا وَذَٰلِكَ جَزَاءُ الْكَافِرِينَ ﴿٢٦﴾

21. Rableri onları, kendinden bir rahmet ve rıza ile; içinde kalıcı nimetlerin bulunduğu kendilerine ait cennetlerle müjdeler. **22.** Hem de ebediyen kalıcı oldukları hâlde... Şüphesiz, Allah katında büyük bir mükâfat vardır. **23.** Ey iman edenler! Eğer inkârı imana tercih ediyorlarsa, babalarınızı ve kardeşlerinizi (bile) velî edinmeyin. İçinizden her kim onları velî edinirse, bunlardır işte, zalimler! **24.** De ki: Eğer babalarınız, oğullarınız, kardeşleriniz, eşleriniz, aşiretiniz, elde ettiğiniz mal mülk, kesada uğramasından endişe ettiğiniz ticaret, hoşunuza giden yerleşkeler, size Allah ve Resulünden ve Allah yolunda cihad etmekten daha sevimliyse, o zaman, Allah, (azap) emrini getirinceye kadar bekleyedurun! Fâsık bir kavmi Allah doğru yola getirmez. **25.** Gerçek şu ki; sizi birçok yerde (olduğu gibi), Huneyn gününde de Allah zafere erdirmiştir. Hani, sayısal çokluğunuz böbürlenmenize yol açmıştı da, (bu çokluğun) size bir faydası olmamıştı; bütün genişliği ile yeryüzü, size dar gelmişti. Sonra arkanızı dönüp kaçmıştınız!.. **26.** Daha sonra Allah; o sükûnet verici rahmetini Resulünün ve müminlerin üzerine indirmişti; sizin görmediğiniz ordular indirmiş ve nankörce inkâr edenlere azap etmişti... ki budur inkârcı nankörlerin cezası!

ثُمَّ يَتُوبُ ٱللَّهُ مِنۢ بَعۡدِ ذَٰلِكَ عَلَىٰ مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ غَفُورٞ
رَّحِيمٞ ٢٧ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِنَّمَا ٱلۡمُشۡرِكُونَ
نَجَسٞ فَلَا يَقۡرَبُواْ ٱلۡمَسۡجِدَ ٱلۡحَرَامَ بَعۡدَ عَامِهِمۡ هَٰذَاۚ
وَإِنۡ خِفۡتُمۡ عَيۡلَةٗ فَسَوۡفَ يُغۡنِيكُمُ ٱللَّهُ مِن فَضۡلِهِۦٓ إِن
شَآءَۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ حَكِيمٞ ٢٨ قَٰتِلُواْ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَلَا بِٱلۡيَوۡمِ ٱلۡأٓخِرِ وَلَا يُحَرِّمُونَ مَا حَرَّمَ
ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ وَلَا يَدِينُونَ دِينَ ٱلۡحَقِّ مِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ
ٱلۡكِتَٰبَ حَتَّىٰ يُعۡطُواْ ٱلۡجِزۡيَةَ عَن يَدٖ وَهُمۡ صَٰغِرُونَ
٢٩ وَقَالَتِ ٱلۡيَهُودُ عُزَيۡرٌ ٱبۡنُ ٱللَّهِ وَقَالَتِ ٱلنَّصَٰرَى
ٱلۡمَسِيحُ ٱبۡنُ ٱللَّهِۖ ذَٰلِكَ قَوۡلُهُم بِأَفۡوَٰهِهِمۡۖ
يُضَٰهِـُٔونَ قَوۡلَ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ مِن قَبۡلُۚ قَٰتَلَهُمُ
ٱللَّهُۖ أَنَّىٰ يُؤۡفَكُونَ ٣٠ ٱتَّخَذُوٓاْ أَحۡبَارَهُمۡ
وَرُهۡبَٰنَهُمۡ أَرۡبَابٗا مِّن دُونِ ٱللَّهِ وَٱلۡمَسِيحَ ٱبۡنَ
مَرۡيَمَ وَمَآ أُمِرُوٓاْ إِلَّا لِيَعۡبُدُوٓاْ إِلَٰهٗا وَٰحِدٗاۖ
لَّآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَۚ سُبۡحَٰنَهُۥ عَمَّا يُشۡرِكُونَ ٣١

27. Sonra Allah, bunun ardından dilediklerinin tevbesini kabul eder. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **28.** Ey iman edenler! Müşrikler şüphesiz 'pislik'tir. Onun için, bu yıllarından sonra Mescid-i Haram'a yaklaşmasınlar. (Hac, umre vb. amaçlarla Mekke'ye gelemeyecekleri için) fakir kalmaktan korkarsanız, Allah -dilerse- yakında kendi lütfu ile sizi zenginleştirir. Allah gerçekten 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **29.** Kendilerine kitap verilmiş olanlardan Allah'a ve 'Son Gün'e iman etmeyenlerle; Allah ve Resulünün haram kıldığını haram saymayanlarla ve hak dini din edinmeyenlerle, cizyeyi kendi elleriyle küçülerek verinceye kadar savaşın. **30.** Yahudiler; "Uzeyr Allah'ın oğludur." dediler. Hıristiyanlar da "Mesih Allah'ın oğludur." dediler. Bu, onların -nankörce inkâr eden öncekilerin sözünü taklit ederek- ağızlarına sakız ettikleri kendi sözleridir! (Aslı astarı yoktur!) Allah kahretsin bunları! Nasıl da ters yüz ediliyorlar?! **31.** Allah'tan başka haham ve rahiplerini de 'rab' edinmekteler, Meryem Oğlu Mesih'i de... Oysa bunlara emredilen, tek tanrıdan başkasına kulluk etmemekti; (o Tanrı ki) kendisinden başka tanrı yoktur; şirk koştukları şeylerden münezzehtir.

يُرِيدُونَ أَن يُطْفِـُٔواْ نُورَ ٱللَّهِ بِأَفْوَٰهِهِمْ وَيَأْبَى ٱللَّهُ إِلَّآ
أَن يُتِمَّ نُورَهُۥ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٣٢﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ
أَرْسَلَ رَسُولَهُۥ بِٱلْهُدَىٰ وَدِينِ ٱلْحَقِّ لِيُظْهِرَهُۥ عَلَى ٱلدِّينِ
كُلِّهِۦ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْمُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ ۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوٓاْ إِنَّ كَثِيرًا مِّنَ ٱلْأَحْبَارِ وَٱلرُّهْبَانِ لَيَأْكُلُونَ
أَمْوَٰلَ ٱلنَّاسِ بِٱلْبَٰطِلِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ
وَٱلَّذِينَ يَكْنِزُونَ ٱلذَّهَبَ وَٱلْفِضَّةَ وَلَا يُنفِقُونَهَا
فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٣٤﴾ يَوْمَ يُحْمَىٰ
عَلَيْهَا فِى نَارِ جَهَنَّمَ فَتُكْوَىٰ بِهَا جِبَاهُهُمْ وَجُنُوبُهُمْ
وَظُهُورُهُمْ هَٰذَا مَا كَنَزْتُمْ لِأَنفُسِكُمْ فَذُوقُواْ مَا كُنتُمْ
تَكْنِزُونَ ﴿٣٥﴾ إِنَّ عِدَّةَ ٱلشُّهُورِ عِندَ ٱللَّهِ ٱثْنَا عَشَرَ
شَهْرًا فِى كِتَٰبِ ٱللَّهِ يَوْمَ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
مِنْهَآ أَرْبَعَةٌ حُرُمٌ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ فَلَا تَظْلِمُواْ فِيهِنَّ
أَنفُسَكُمْ وَقَٰتِلُواْ ٱلْمُشْرِكِينَ كَآفَّةً كَمَا
يُقَٰتِلُونَكُمْ كَآفَّةً وَٱعْلَمُوٓاْ أَنَّ ٱللَّهَ مَعَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٣٦﴾

32. 'Allah'ın nûrunu (o küçücük) ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Oysa Allah, nurunu tamamlamaktan başka hiçbir seçeneği kabul etmez. İnkârcı nankörlerin işine gelmese de... **33.** Resulünü; 'rehberliğiyle ve nûruyla bütün dinlerin ışığını sönük bırakacak hak din' ile gönderen O'dur. Müşriklerin işine gelmese de... **34.** Ey iman edenler! Doğrusu, haham ve rahiplerin çoğu, insanların malını kesinlikle bâtıl gerekçelerle yiyorlar ve Allah yolundan (kendileri uzaklaştığı gibi, başkalarını da) uzaklaştırıyorlar... Altını ve gümüşü biriktirerek bunları Allah yolunda harcamayanları can yakıcı bir azapla müjdele. **35.** Cehennem ateşinde bunların iyice kızdırılıp alınlarının, böğürlerinin ve sırtlarının bunlarla dağlanacağı gün... "İşte, kendiniz için biriktirdikleriniz!.. Tadın bakalım şu biriktirip durduğunuz şeyleri(n vebâlini)!" **36.** Şüphesiz, gökleri ve yeri yarattığı günden beri Allah'ın kitabında ayların sayısı on ikidir; bunlardan dördü de 'haram'dır.[107] Doğru hesap budur... O hâlde, bu (haram ayların saygınlığına halel getirerek o)nlarda nefsinize zulmetmeyin. Ama müşrikler nasıl (haram-helâl gözetmeden) topluca sizinle savaşıyorlarsa, siz de onlarla topluca savaşın. Ve bilin ki; Allah müttakîlerle beraberdir.

إِنَّمَا النَّسِيٓءُ زِيَادَةٌ فِي الْكُفْرِ يُضَلُّ بِهِ الَّذِينَ كَفَرُوا
يُحِلُّونَهُ عَامًا وَيُحَرِّمُونَهُ عَامًا لِيُوَاطِـُٔوا عِدَّةَ مَا حَرَّمَ اللَّهُ
فَيُحِلُّوا مَا حَرَّمَ اللَّهُ زُيِّنَ لَهُمْ سُوٓءُ أَعْمَالِهِمْ وَاللَّهُ
لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿٣٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
ءَامَنُوا مَا لَكُمْ إِذَا قِيلَ لَكُمُ انفِرُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ اثَّاقَلْتُمْ
إِلَى الْأَرْضِ أَرَضِيتُم بِالْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا مِنَ الْآخِرَةِ
فَمَا مَتَاعُ الْحَيَوٰةِ الدُّنْيَا فِي الْآخِرَةِ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٣٨﴾
إِلَّا تَنفِرُوا يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا وَيَسْتَبْدِلْ قَوْمًا
غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّوهُ شَيْـًٔا وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِلَّا تَنصُرُوهُ فَقَدْ نَصَرَهُ اللَّهُ إِذْ أَخْرَجَهُ
الَّذِينَ كَفَرُوا ثَانِيَ اثْنَيْنِ إِذْ هُمَا فِي الْغَارِ إِذْ
يَقُولُ لِصَاحِبِهِ لَا تَحْزَنْ إِنَّ اللَّهَ مَعَنَا فَأَنزَلَ
اللَّهُ سَكِينَتَهُ عَلَيْهِ وَأَيَّدَهُ بِجُنُودٍ لَّمْ تَرَوْهَا
وَجَعَلَ كَلِمَةَ الَّذِينَ كَفَرُوا السُّفْلَىٰ
وَكَلِمَةُ اللَّهِ هِيَ الْعُلْيَا وَاللَّهُ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٤٠﴾

37. Nesî'* nankörce inkâr edenlerin şaşırtıldığı katmerli bir küfürden ibarettir. Allah'ın haram kıldığının sayısını tutturabilmek için bunu bir yıl helâl, bir yıl haram sayıyorlar ve Allah'ın haram kıldığını (güya) helâl yapmış oluyorlar. Amellerindeki kötülük kendilerine cazip gösterildi. Oysa inkârcı nankör bir kavmi Allah doğru yola getirmez. **38.** Ey iman edenler! Sizin 'ne'niz var ki, size "Allah yolunda seferber olu(p savaşa çıkı)n" denildiğinde, yere çakılıp kaldınız?! Yoksa Âhireti bırakıp da dünya hayatına mı razı oldunuz?! Oysa dünya hayatının zevki Âhirete göre çok azdır. **39.** Seferber olmazsanız, O size can yakıcı bir azapla azap eder ve sizi başka bir toplumla değiştirir. Ve siz O'na hiçbir zarar veremezsiniz. Allah her şeye kadirdir. **40.** Siz ona yardım etmezseniz, (biliyorsunuz) ona Allah yardım etmişti (şimdi yine edecektir)... Hani, nankörce inkâr edenler onu ikinin ikincisi olarak (Mekke'den) çıkarmışlardı... Hani, o ikisi mağarada idiler... Hani o, arkadaşına; "Üzülme, Allah kesinlikle bizimledir." diyordu... Allah da ona o sükûnet verici rahmetini indirmiş; onu sizin görmediğiniz ordularla destekleyerek nankörce inkâr edenlerin davasını alçaltmıştı. En yüce olan, Allah'ın davasıdır. Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm).

---

* Hac mevsimini ticari açıdan daha kârlı bir zamana denk getirmek amacıyla haram bir ayın haramlığını bir başka aya erteleme.

انْفِرُوا خِفَافًا وَثِقَالًا وَجَٰهِدُوا بِأَمْوَٰلِكُمْ وَأَنفُسِكُمْ
فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾
لَوْ كَانَ عَرَضًا قَرِيبًا وَسَفَرًا قَاصِدًا لَّٱتَّبَعُوكَ وَلَٰكِنۢ بَعُدَتْ
عَلَيْهِمُ ٱلشُّقَّةُ وَسَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ لَوِ ٱسْتَطَعْنَا لَخَرَجْنَا
مَعَكُمْ يُهْلِكُونَ أَنفُسَهُمْ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿٤٢﴾
عَفَا ٱللَّهُ عَنكَ لِمَ أَذِنتَ لَهُمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَكَ ٱلَّذِينَ
صَدَقُوا وَتَعْلَمَ ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٤٣﴾ لَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ
يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ أَن يُجَٰهِدُوا بِأَمْوَٰلِهِمْ
وَأَنفُسِهِمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلْمُتَّقِينَ ﴿٤٤﴾ إِنَّمَا يَسْتَـْٔذِنُكَ ٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلْيَوْمِ ٱلْءَاخِرِ وَٱرْتَابَتْ قُلُوبُهُمْ فَهُمْ
فِي رَيْبِهِمْ يَتَرَدَّدُونَ ﴿٤٥﴾ ۞ وَلَوْ أَرَادُوا ٱلْخُرُوجَ
لَأَعَدُّوا لَهُۥ عُدَّةً وَلَٰكِن كَرِهَ ٱللَّهُ ٱنۢبِعَاثَهُمْ فَثَبَّطَهُمْ
وَقِيلَ ٱقْعُدُوا مَعَ ٱلْقَٰعِدِينَ ﴿٤٦﴾ لَوْ خَرَجُوا فِيكُم
مَّا زَادُوكُمْ إِلَّا خَبَالًا وَلَأَوْضَعُوا خِلَٰلَكُمْ يَبْغُونَكُمُ
ٱلْفِتْنَةَ وَفِيكُمْ سَمَّٰعُونَ لَهُمْ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٧﴾

ربع الحزب ٢٠

41. Gerek hafif olarak gerekse ağır olarak seferber olun; mallarınızla ve canlarınızla cihad edin. (Cihadın maddî-manevî faydalarını) biliyorsanız, o sizin için daha hayırlıdır. **42.** Kolay bir kazanç ve orta yollu bir sefer olsaydı, elbette senin peşinden gelirlerdi!.. Fakat güçlükle aşılacak (yaklaşık 700 km.lik Tebük) mesafe(si) onlara uzak geldi... Şimdi, "Gücümüz yetseydi, herhâlde biz de sizinle beraber çıkardık!" diye kendilerini tüketircesine yemin edecekler... Allah bunların yalancı olduklarını kesinlikle biliyor! **43.** (Resulüm!) Hay Allah affedesice!.. Doğru söyleyenler senin açından tamamen ortaya çıkıp yalancıları öğrenmeden neden onlara izin verdin ki?! **44.** Allah'a ve 'Son Gün'e iman edenler, mallarıyla ve canlarıyla cihad etmekten kaçmak için senden izin istemezler. Allah, müttakîleri bilir. **45.** Senden ancak, Allah'a ve 'Son Gün'e iman etmeyenler; gönüllerine kuşku düştüğü için kuşkuları içinde bocalayanlar izin isterler. **46.** Sefere çıkmak isteselerdi, bunun için elbette bir hazırlık yaparlardı. Fakat Allah, onların işe atılmalarını istemediği için kendilerini alıkoydu ve (bunlara) "Oturanlarla beraber oturun!" denildi. **47.** Zaten, aranızda sefere çıksalardı, size sorun çıkarmaktan başka katkıları olmazdı; aranıza fitne sokmak için koşturup dururlardı! Çünkü içinizde bunlara kulak kesilenler var... Allah bu zalimleri iyi bilir!

لَقَدِ ابْتَغَوُا الْفِتْنَةَ مِنْ قَبْلُ وَقَلَّبُوا لَكَ الْأُمُورَ حَتَّىٰ
جَاءَ الْحَقُّ وَظَهَرَ أَمْرُ اللَّهِ وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٤٨﴾
وَمِنْهُمْ مَنْ يَقُولُ ائْذَنْ لِي وَلَا تَفْتِنِّي ۚ أَلَا فِي الْفِتْنَةِ
سَقَطُوا ۗ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ
﴿٤٩﴾ إِنْ تُصِبْكَ حَسَنَةٌ تَسُؤْهُمْ ۖ وَإِنْ تُصِبْكَ
مُصِيبَةٌ يَقُولُوا قَدْ أَخَذْنَا أَمْرَنَا مِنْ قَبْلُ وَيَتَوَلَّوْا
وَهُمْ فَرِحُونَ ﴿٥٠﴾ قُلْ لَنْ يُصِيبَنَا إِلَّا مَا كَتَبَ
اللَّهُ لَنَا هُوَ مَوْلَانَا ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
﴿٥١﴾ قُلْ هَلْ تَرَبَّصُونَ بِنَا إِلَّا إِحْدَى الْحُسْنَيَيْنِ ۖ وَنَحْنُ
نَتَرَبَّصُ بِكُمْ أَنْ يُصِيبَكُمُ اللَّهُ بِعَذَابٍ مِنْ عِنْدِهِ
أَوْ بِأَيْدِينَا ۖ فَتَرَبَّصُوا إِنَّا مَعَكُمْ مُتَرَبِّصُونَ ﴿٥٢﴾ قُلْ
أَنْفِقُوا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا لَنْ يُتَقَبَّلَ مِنْكُمْ ۖ إِنَّكُمْ كُنْتُمْ
قَوْمًا فَاسِقِينَ ﴿٥٣﴾ وَمَا مَنَعَهُمْ أَنْ تُقْبَلَ مِنْهُمْ نَفَقَاتُهُمْ
إِلَّا أَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاللَّهِ وَبِرَسُولِهِ وَلَا يَأْتُونَ الصَّلَاةَ
إِلَّا وَهُمْ كُسَالَىٰ وَلَا يُنْفِقُونَ إِلَّا وَهُمْ كَارِهُونَ ﴿٥٤﴾

48. Aslında bunlar daha önce de fitne çıkarmak istemiş ve sana karşı o işleri çevirmişlerdi! Ama sonunda, -onlar istemese de- gerçek gelmiş ve Allah'ın emri ortaya çıkmıştı... **49.** Bunlardan bir kısmı da "Bana izin ver, beni (Rum dilberleri ile) fitneye düşürme!" diyordu. Bakınız; asıl fitne bunların içine düştüğü şeydir! Cehennem bu inkârcı nankörleri çepeçevre kuşatmıştır. **50.** Sana bir iyilik erişirse, hoşlarına gitmez; bir kötülük eriştiğinde ise "(İyi ki) tedbirimizi önceden almışız!" derler ve şen şakrak çekip giderler. **51.** De ki: Allah'ın bizim için yazdığından başkası başımıza gelmez... ki O, bizim 'mevlâ'mızdır (bize sahip çıkacaktır). O hâlde, sadece Allah'a güvenip dayansın müminler. **52.** De ki: (Ey Münafıklar!) Siz bizim için bekleye bekleye o iki güzelden (yani, şehitlik ve gazilikten) birini bekliyorsunuz. Biz ise sizler için; Allah'ın, ya kendi katından -ya da bizim ellerimizle- size bir azap getirmesini bekliyoruz. Öyleyse, bekleyin bakalım; şüphesiz biz de sizinle beraber beklemedeyiz! **53.** De ki: İster gönüllü olarak ister kerhen infak edin; artık sizden kabul edilmeyecek. Siz, gerçekten fâsık bir topluluksunuz. **54.** İnfak namına yaptıkları harcamaların bunlardan kabul edilmesini engelleyen tek şey; Allah ve Resulünü inkâr etmeleri, namaza tembel tembel gelmeleri ve mallarını kerhen infak etmeleridir.

فَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُعَذِّبَهُم
بِهَا فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٥٥﴾
وَيَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ إِنَّهُمْ لَمِنكُمْ وَمَا هُم مِّنكُمْ وَلَٰكِنَّهُمْ
قَوْمٌ يَفْرَقُونَ ﴿٥٦﴾ لَوْ يَجِدُونَ مَلْجَـًٔا أَوْ مَغَٰرَٰتٍ
أَوْ مُدَّخَلًا لَّوَلَّوْا۟ إِلَيْهِ وَهُمْ يَجْمَحُونَ ﴿٥٧﴾ وَمِنْهُم مَّن يَلْمِزُكَ
فِى ٱلصَّدَقَٰتِ فَإِنْ أُعْطُوا۟ مِنْهَا رَضُوا۟ وَإِن لَّمْ يُعْطَوْا۟ مِنْهَآ إِذَا
هُمْ يَسْخَطُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَوْ أَنَّهُمْ رَضُوا۟ مَآ ءَاتَىٰهُمُ ٱللَّهُ
وَرَسُولُهُۥ وَقَالُوا۟ حَسْبُنَا ٱللَّهُ سَيُؤْتِينَا ٱللَّهُ مِن فَضْلِهِۦ
وَرَسُولُهُۥٓ إِنَّآ إِلَى ٱللَّهِ رَٰغِبُونَ ﴿٥٩﴾ ۞ إِنَّمَا ٱلصَّدَقَٰتُ
لِلْفُقَرَآءِ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱلْعَٰمِلِينَ عَلَيْهَا وَٱلْمُؤَلَّفَةِ قُلُوبُهُمْ
وَفِى ٱلرِّقَابِ وَٱلْغَٰرِمِينَ وَفِى سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ
فَرِيضَةً مِّنَ ٱللَّهِ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦٠﴾ وَمِنْهُمُ
ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلنَّبِىَّ وَيَقُولُونَ هُوَ أُذُنٌ قُلْ أُذُنُ خَيْرٍ
لَّكُمْ يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ وَيُؤْمِنُ لِلْمُؤْمِنِينَ وَرَحْمَةٌ لِّلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ مِنكُمْ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ رَسُولَ ٱللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦١﴾

55. O hâlde, bunların mallarına da çocuklarına da imrenme. Allah'ın istediği; bunlar yüzünden dünya hayatında onlara azap etmek ve nankör bir inkârcı olarak can çekişe çekişe ölmelerinden başka bir şey değil... **56.** 'Gerçekten sizinle birlikte oldukları'na dair Allah adına and içiyorlar. Oysa sizden değiller, ama korkak bir topluluklar (da onun için sizden yana gözüküyorlar)!.. **57.** Öyle ki, bir sığınak veya mağara ya da bir delik bulsalar, sür'atle oraya yönelirler... **58.** İçlerinde, zekât (mal)lar(ı) hakkında sana dil uzatanlar da var. Ondan kendilerine verildiğinde hoşlarına gider; verilmediğinde ise bir de bakarsın kızıp köpürmüşler. **59.** Keşke Allah ve Resulünün kendilerine verdiklerine rıza gösterselerdi de; "Bize Allah yeter. Yakında bize, Allah da lütfundan verecektir Rasulü de... Biz sadece Allah'a bel bağlarız" deselerdi... **60.** Zekâtlar; sadece fakirlere, düşkünlere, zekât memurlarına, kalpleri (İslâm'a) ısındırılmaya çalışılanlara, kölelere, borçlulara, Allah yolundakilere ve yolda kalanlara aittir. Allah'tan gelen bir emir olarak... Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **61.** İçlerinde; "O, (her işittiğine inanan) bir kulaktır!" diyerek Peygambere eziyet edenler de var. De ki: O, sizin için bir hayır kulağıdır; Allah'a iman eder ve müminlere güvenir; aranızdaki imanlılar için de bir rahmettir. Can yakıcı bir azaptır Allah Resulüne eziyet edenlerin hakkı!..

يَحْلِفُونَ بِاللَّهِ لَكُمْ لِيُرْضُوكُمْ وَاللَّهُ وَرَسُولُهُ أَحَقُّ
أَنْ يُرْضُوهُ إِنْ كَانُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٦٢﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّهُ
مَنْ يُحَادِدِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَأَنَّ لَهُ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدًا فِيهَا
ذَلِكَ الْخِزْيُ الْعَظِيمُ ﴿٦٣﴾ يَحْذَرُ الْمُنَافِقُونَ
أَنْ تُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ سُورَةٌ تُنَبِّئُهُمْ بِمَا فِي قُلُوبِهِمْ قُلِ اسْتَهْزِئُوا
إِنَّ اللَّهَ مُخْرِجٌ مَا تَحْذَرُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ
لَيَقُولُنَّ إِنَّمَا كُنَّا نَخُوضُ وَنَلْعَبُ قُلْ أَبِاللَّهِ وَآيَاتِهِ
وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ
بَعْدَ إِيمَانِكُمْ إِنْ نَعْفُ عَنْ طَائِفَةٍ مِنْكُمْ نُعَذِّبْ طَائِفَةً
بِأَنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿٦٦﴾ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ
بَعْضُهُمْ مِنْ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمُنْكَرِ وَيَنْهَوْنَ
عَنِ الْمَعْرُوفِ وَيَقْبِضُونَ أَيْدِيَهُمْ نَسُوا اللَّهَ فَنَسِيَهُمْ
إِنَّ الْمُنَافِقِينَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٦٧﴾ وَعَدَ اللَّهُ
الْمُنَافِقِينَ وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْكُفَّارَ نَارَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ
فِيهَا هِيَ حَسْبُهُمْ وَلَعَنَهُمُ اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٦٨﴾

62. Sizi razı etmek için Allah adına and içiyorlar. Oysa müminseler, asıl Allah ve Resulünü razı etmeleri gerekirdi... **63.** Bilmezler mi ki; Allah ve Resulü ile hudut koyma yarışına girenleri[108] temelli kalacakları Cehennem ateşi beklemekte?! Ki büyük rüsvaylık budur! **64.** Münafıklar kalplerindekini haber verecek bir sûrenin kendilerine indirilmesinden çekiniyor(muş gibi maskaralık yapıyor)lar. De ki: Siz alay edin edin! O çekindiklerinizi Allah yakında ortaya çıkaracak! **65.** Onları sorgulayacak olsan; "Canım, lâfa dalmış, oyalanıyorduk." derler. De ki: Yoksa, Allah'la, O'nun âyetleriyle ve Resulüyle mi alay ediyordunuz?! **66.** Hiç mazeret üretmeyin! Siz, imanınızdan sonra inkâr ettiniz. İçinizden bir topluluğu affetsek de -suç işlemeyi alışkanlık hâline getirmiş oldukları için- bir topluluğa azap edeceğiz! **67.** Münafık erkeklerle, münafık kadınlar birbirlerindendirler; münkeri emredip mârufu yasaklarlar ve (cimrilikten) ellerini sımsıkı tutarlar... Onlar Allah'ı göz ardı etmiş; O da onları nisyâna terketmiştir! Gerçekten, fâsıkın ta kendisidir münafıklar! **68.** Allah münafık erkeklerle münafık kadınları ve inkârcı nankörleri, temelli kalacakları Cehennem ateşi ile tehdit etmektedir. -Bunların üstesinden ancak o gelir!- Ayrıca, Allah onları lânetlemiştir. Temelli bir azaptır bunların hakkı!..

كَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ كَانُوٓا أَشَدَّ مِنْكُمْ قُوَّةً وَأَكْثَرَ
أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا فَاسْتَمْتَعُوا بِخَلَاقِهِمْ فَاسْتَمْتَعْتُمْ بِخَلَاقِكُمْ
كَمَا اسْتَمْتَعَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكُمْ بِخَلَاقِهِمْ وَخُضْتُمْ
كَالَّذِي خَاضُوا أُولٰٓئِكَ حَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فِي الدُّنْيَا
وَالْاٰخِرَةِ وَأُولٰٓئِكَ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿٦٩﴾ أَلَمْ يَأْتِهِمْ
نَبَأُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَقَوْمِ
إِبْرٰهِيمَ وَأَصْحَابِ مَدْيَنَ وَالْمُؤْتَفِكَاتِ أَتَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللّٰهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلٰكِنْ
كَانُوٓا أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٧٠﴾ وَالْمُؤْمِنُونَ وَالْمُؤْمِنَاتُ بَعْضُهُمْ
أَوْلِيَٓاءُ بَعْضٍ يَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَيَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ
وَيُقِيمُونَ الصَّلٰوةَ وَيُؤْتُونَ الزَّكٰوةَ وَيُطِيعُونَ اللّٰهَ
وَرَسُولَهُ أُولٰٓئِكَ سَيَرْحَمُهُمُ اللّٰهُ إِنَّ اللّٰهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٧١﴾
وَعَدَ اللّٰهُ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَمَسَاكِنَ طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ
وَرِضْوَانٌ مِنَ اللّٰهِ أَكْبَرُ ذٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٧٢﴾

69. Tıpkı sizden öncekiler gibi... Onlar kuvvet bakımından sizden daha yaman; mal ve evlât bakımından daha çok idiler. Onlar kendi paylarından faydalandılar... Sizden öncekiler kendi paylarından faydalandığı gibi, siz de kendi payınızdan faydalandınız ve onların daldığı şeyin benzerine siz de daldınız. Bunların yaptıkları, dünyada da Âhirette de boşa gitmiştir; bunlardır işte hüsrana uğrayanlar. **70.** Kendilerinden öncekilere; Nuh kavmine, Âd ve Semud'a, İbrahim kavmine, Medyenlilere ve altı üstüne getirilmiş şehirlerin (lûtî) halkına ait haberler bunlara gelmedi mi? Peygamberleri onlara apaçık delillerle gelmişlerdi... Allah onlara zulmetmiş değildi, ama onlar kendilerine zulmediyorlardı. **71.** Mümin erkekler ve mümin kadınlar da birbirlerinin velîleridir. (Ama onlar gerçek dindarlar olarak) mârufu emredip münkeri yasaklarlar, namazı dosdoğru kılar, zekâtı verirler, Allah ve Resulüne itaat ederler. Allah, işte bunlara rahmet edecektir. Allah gerçekten 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **72.** Allah mümin erkeklerle mümin kadınlara, altından ırmakların aktığı, temelli kalacakları cennetler ve Adn cennetlerinde güzelim yerleşkeler va'detmektedir; ama Allah rızası daha büyüktür... ki büyük başarı da budur.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٧٣﴾ يَحْلِفُونَ بِٱللَّهِ
مَا قَالُوا۟ وَلَقَدْ قَالُوا۟ كَلِمَةَ ٱلْكُفْرِ وَكَفَرُوا۟ بَعْدَ إِسْلَٰمِهِمْ
وَهَمُّوا۟ بِمَا لَمْ يَنَالُوا۟ وَمَا نَقَمُوٓا۟ إِلَّآ أَنْ أَغْنَىٰهُمُ ٱللَّهُ وَرَسُولُهُۥ
مِن فَضْلِهِۦ فَإِن يَتُوبُوا۟ يَكُ خَيْرًا لَّهُمْ وَإِن يَتَوَلَّوْا۟ يُعَذِّبْهُمُ
ٱللَّهُ عَذَابًا أَلِيمًا فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَمَا لَهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٧٤﴾ ۞ وَمِنْهُم مَّنْ عَٰهَدَ ٱللَّهَ لَئِنْ
ءَاتَىٰنَا مِن فَضْلِهِۦ لَنَصَّدَّقَنَّ وَلَنَكُونَنَّ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٧٥﴾
فَلَمَّآ ءَاتَىٰهُم مِّن فَضْلِهِۦ بَخِلُوا۟ بِهِۦ وَتَوَلَّوا۟ وَّهُم مُّعْرِضُونَ
﴿٧٦﴾ فَأَعْقَبَهُمْ نِفَاقًا فِى قُلُوبِهِمْ إِلَىٰ يَوْمِ يَلْقَوْنَهُۥ بِمَآ أَخْلَفُوا۟
ٱللَّهَ مَا وَعَدُوهُ وَبِمَا كَانُوا۟ يَكْذِبُونَ ﴿٧٧﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوٓا۟
أَنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَىٰهُمْ وَأَنَّ ٱللَّهَ عَلَّٰمُ
ٱلْغُيُوبِ ﴿٧٨﴾ ٱلَّذِينَ يَلْمِزُونَ ٱلْمُطَّوِّعِينَ مِنَ
ٱلْمُؤْمِنِينَ فِى ٱلصَّدَقَٰتِ وَٱلَّذِينَ لَا يَجِدُونَ إِلَّا
جُهْدَهُمْ فَيَسْخَرُونَ مِنْهُمْ سَخِرَ ٱللَّهُ مِنْهُمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٧٩﴾

73. Ey peygamber! İnkârcı nankörlerle ve münafıklarla cihad et, onlara karşı tavizsiz ol. Sığınakları Cehennem'dir... Ne kötü dönüş yeri! **74.** Öyle söylemediklerine dair Allah adına and içiyorlar... Oysa ger-

çek şu ki, Müslüman olduktan sonra inkâr edip küfür sözünü söylemişler ve asla başaramayacakları bir işe* girişmişlerdir. Allah ve Resulü onları lütfuyla zenginleştirdiği için öç almaya (!) kalktılar. Dönüş yaparlarsa, kendilerinin hayrına olur; ama yüz çevirirlerse, Allah onları dünya ve Âhirette can yakıcı bir azaba uğratacak ve yeryüzünde bir dost ve yardımcı olmayacaktır kendileri için! **75.** İçlerinde; "O bize lütuf ve kereminden ihsan ederse, kesinlikle tasadduk edeceğiz ve mutlaka salihlerden olacağız!" diye Allah'a and vermiş olanlar da var. **76.** Ama Allah lütuf ve kereminden kendilerine ihsan edince, cimrilik ettiler ve yüz çevirerek çekip gittiler. **77.** Allah da (ölüp) kendisiyle karşı karşıya gelecekleri güne kadar kalplerine nifak soktu; kendisine verdikleri sözü tutmadıkları ve yalanı âdet edindikleri için... **78.** Bilmezler mi ki; onların sırlarını ve gizli kapaklı konuşmalarını Allah bilmektedir; Allah bütün gaypları hakkıyla bilir (Allâmü'l-guyûb)?! **79.** (Ordu teçhizi için verilmesi istenen) sadakalar hususunda gönüllü hareket eden müminleri ve verecek bir şey bulamay(arak göze çok değersiz gelen şeyler getir)en müminleri çekiştirerek onlarla dalga geçenleri Allah maskaraya çevirmiştir... Bunların hakkı, can yakıcı bir azaptır.

* Bir suikastle Peygamberi ortadan kaldırmaya...

ٱسْتَغْفِرْ لَهُمْ أَوْ لَا تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ إِن تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ سَبْعِينَ مَرَّةً
فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَفَرُوا بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ
وَٱللَّهُ لَا يَهْدِي ٱلْقَوْمَ ٱلْفَاسِقِينَ ﴿٨٠﴾ فَرِحَ ٱلْمُخَلَّفُونَ
بِمَقْعَدِهِمْ خِلَافَ رَسُولِ ٱللَّهِ وَكَرِهُوا أَن يُجَاهِدُوا بِأَمْوَالِهِمْ
وَأَنفُسِهِمْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَقَالُوا لَا تَنفِرُوا فِي ٱلْحَرِّ قُلْ نَارُ جَهَنَّمَ
أَشَدُّ حَرًّا لَّوْ كَانُوا يَفْقَهُونَ ﴿٨١﴾ فَلْيَضْحَكُوا قَلِيلًا وَلْيَبْكُوا كَثِيرًا
جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٨٢﴾ فَإِن رَّجَعَكَ ٱللَّهُ إِلَىٰ طَائِفَةٍ
مِّنْهُمْ فَٱسْتَأْذَنُوكَ لِلْخُرُوجِ فَقُل لَّن تَخْرُجُوا مَعِيَ أَبَدًا وَلَن
تُقَاتِلُوا مَعِيَ عَدُوًّا إِنَّكُمْ رَضِيتُم بِٱلْقُعُودِ أَوَّلَ مَرَّةٍ فَٱقْعُدُوا
مَعَ ٱلْخَالِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَلَا تُصَلِّ عَلَىٰ أَحَدٍ مِّنْهُم مَّاتَ أَبَدًا وَلَا تَقُمْ
عَلَىٰ قَبْرِهِ إِنَّهُمْ كَفَرُوا بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِ وَمَاتُوا وَهُمْ فَاسِقُونَ
﴿٨٤﴾ وَلَا تُعْجِبْكَ أَمْوَالُهُمْ وَأَوْلَادُهُمْ إِنَّمَا يُرِيدُ ٱللَّهُ أَن يُعَذِّبَهُم
بِهَا فِي ٱلدُّنْيَا وَتَزْهَقَ أَنفُسُهُمْ وَهُمْ كَافِرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا
أُنزِلَتْ سُورَةٌ أَنْ آمِنُوا بِٱللَّهِ وَجَاهِدُوا مَعَ رَسُولِهِ ٱسْتَأْذَنَكَ
أُولُوا ٱلطَّوْلِ مِنْهُمْ وَقَالُوا ذَرْنَا نَكُن مَّعَ ٱلْقَاعِدِينَ ﴿٨٦﴾

80. Onların bağışlanması için ister dua et, ister etme. Bağışlanmaları için yetmiş kere bile dua etsen, Allah onları bağışlamayacak... ki bu, Allah ve Resulünü nankörce inkâr etmelerindendir. Fâsık bir kavmi Allah doğru yola getirmez. **81.** Allah Resulüne muhalefet ederek geride kalanlar, oturup kaldıkları için sevinmişler; mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihad etmek işlerine gelmemişti; "Bu sıcakta seferber olmayın!" demişlerdi... "Cehennem ateşi daha sıcaktır." de. Keşke bilselerdi!.. **82.** Artık az gülsünler, çok ağlasınlar! Yaptıklarının cezası olarak... **83.** Allah, seni onlardan bir topluluğa geri döndürür de senden savaşa çıkmak için izin isterlerse, de ki: Asla benimle beraber çıkmayacak; benim yanımda asla bir düşmanla savaşmayacaksınız. Çünkü siz ilk keresinde oturup kalmaya razı oldunuz; öyleyse, şimdi de geride kalanlarla birlikte oturun. **84.** Onlardan olup da ölen hiç kimse için (cenaze) namaz(ı) kılma, kabrinin başında da durma. Çünkü onlar, Allah ve Resulünü inkâr ettiler ve fâsık olarak öldüler. **85.** Onların mallarına ve çocuklarına imrenme. Allah'ın istediği; bunlar yüzünden dünyada onlara azap etmek ve nankör bir inkârcı olarak can çekişe çekişe ölmelerinden başka bir şey değil... **86.** "Allah'a iman edin, Resulü ile birlikte cihad edin" diye bir sûre indirildiğinde, bunların içinden gücü ve imkânı olanlar senden izin isteyip "Bizi bırak da oturanlarla birlikte kalalım" demişlerdi.

TEVBE SURESİ

رضوا بأن يكونوا مع الخوالف وطبع على قلوبهم فهم
لا يفقهون ﴿٨٧﴾ لكن الرسول والذين آمنوا معه
جاهدوا بأموالهم وأنفسهم وأولئك لهم الخيرات
وأولئك هم المفلحون ﴿٨٨﴾ أعد الله لهم جنات تجري
من تحتها الأنهار خالدين فيها ذلك الفوز العظيم ﴿٨٩﴾ وجاء
المعذرون من الأعراب ليؤذن لهم وقعد الذين كذبوا
الله ورسوله سيصيب الذين كفروا منهم عذاب أليم
﴿٩٠﴾ ليس على الضعفاء ولا على المرضى ولا على الذين
لا يجدون ما ينفقون حرج إذا نصحوا لله ورسوله
ما على المحسنين من سبيل والله غفور رحيم ﴿٩١﴾
ولا على الذين إذا ما أتوك لتحملهم قلت لا أجد
ما أحملكم عليه تولوا وأعينهم تفيض من الدمع
حزنا ألا يجدوا ما ينفقون ﴿٩٢﴾ إنما السبيل على
الذين يستأذنونك وهم أغنياء رضوا بأن يكونوا
مع الخوالف وطبع الله على قلوبهم فهم لا يعلمون ﴿٩٣﴾

87. (Aslında) geri kalan kadınlarla birlikte oturmak istiyorlardı... Kalplerine mühür vurulmuş olduğundan, anlamazlar. **88.** Fakat Peygamber ve onunla beraber iman edenler; mallarıyla ve canlarıyla cihad ettiler. Bunlarındır işte hayırlar... ki felâha erecekler de bunlardır. **89.** Onlar için Allah, altından ırmakların aktığı, temelli kalacakları cennetler hazırlamıştır... ki büyük başarı budur. **90.** O bedeviler (bile) özür beyan ederek kendilerine izin verilsin diye geldikleri hâlde, Allah ve Resulüne yalan söyleyenler, oturup kaldılar! Yakında, can yakıcı bir azap isabet edecek bunlar arasındaki nankörce inkâr edenlere!.. **91.** Güçsüzler, hastalar ve (seferberlik için) infak edecek bir şey bulamayanlar açısından -Allah ve Resulüne karşı içten davrandıkları* takdirde- herhangi bir sakınca yoktur; ihsan üzere hareket edenlere herhangi bir sorumluluk yoktur. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **92.** Kendilerine bir binek veresin diye sana gelip de; "Size binek bulamam" dediğinde, infak edecek bir şey bulamadıkları için üzüntüden gözleri yaşlı olarak geri dönenlere de herhangi bir sorumluluk yoktur. **93.** Sorumluluk sadece, zengin oldukları hâlde senden izin isteyenleredir. Aslında geri kalan kadınlarla birlikte oturmak istiyorlardı!.. Kalplerine mühür vurulmuş olduğu için, bilmezler.

* Dinin kendisinden ibaret görüldüğü *nasihat* Arapçada, 'öğüt vermek'ten ziyade, ilgili kişi lehinde halisane tavır takınmak, onun iyiliği için çabalamak mânasındadır. Öğüt vermek, tâli anlamıdır.

يَعْتَذِرُونَ إِلَيْكُمْ إِذَا رَجَعْتُمْ إِلَيْهِمْ قُل لَّا تَعْتَذِرُوا
لَن نُّؤْمِنَ لَكُمْ قَدْ نَبَّأَنَا اللَّهُ مِنْ أَخْبَارِكُمْ وَسَيَرَى
اللَّهُ عَمَلَكُمْ وَرَسُولُهُ ثُمَّ تُرَدُّونَ إِلَىٰ عَالِمِ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٤﴾ سَيَحْلِفُونَ
بِاللَّهِ لَكُمْ إِذَا انقَلَبْتُمْ إِلَيْهِمْ لِتُعْرِضُوا عَنْهُمْ فَأَعْرِضُوا
عَنْهُمْ إِنَّهُمْ رِجْسٌ وَمَأْوَاهُمْ جَهَنَّمُ جَزَاءً بِمَا كَانُوا
يَكْسِبُونَ ﴿٩٥﴾ يَحْلِفُونَ لَكُمْ لِتَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِن
تَرْضَوْا عَنْهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَرْضَىٰ عَنِ الْقَوْمِ الْفَاسِقِينَ
﴿٩٦﴾ الْأَعْرَابُ أَشَدُّ كُفْرًا وَنِفَاقًا وَأَجْدَرُ أَلَّا يَعْلَمُوا
حُدُودَ مَا أَنزَلَ اللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٩٧﴾ وَمِنَ
الْأَعْرَابِ مَن يَتَّخِذُ مَا يُنفِقُ مَغْرَمًا وَيَتَرَبَّصُ بِكُمُ الدَّوَائِرَ
عَلَيْهِمْ دَائِرَةُ السَّوْءِ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٩٨﴾ وَمِنَ
الْأَعْرَابِ مَن يُؤْمِنُ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَيَتَّخِذُ
مَا يُنفِقُ قُرُبَاتٍ عِندَ اللَّهِ وَصَلَوَاتِ الرَّسُولِ أَلَا إِنَّهَا قُرْبَةٌ
لَّهُمْ سَيُدْخِلُهُمُ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٩٩﴾

94. Yanlarına döndüğünüzde size özür beyan edeceklerdir. De ki: Boşuna özür dilemeyin, size inanmayacağız. Doğrusu Allah, sizinle ilgili birtakım haberleri bize bildirmiş bulunuyor. (Dolayısıyla, lâf üretmeyin; icraat gösterin. Çünkü) Allah da Resulü de eyleminizi görecek. Sonra hepiniz, 'gaybı da aşikârı da bilen'e döndürüleceksiniz ve O, yaptıklarınızı size bir bir haber verecek!.. **95.** Yanlarına döndüğünüzde onlara ilişmeyesiniz diye Allah'a yemin edecekler... O hâlde, ilişmeyin onlara; çünkü murdarlar!.. Sığınakları da Cehennem'dir yaptıklarının karşılığı olarak... **96.** Kendilerinden razı olasınız diye size yemin ederler. Siz onlardan razı olsanız da, o fâsık kavimden Allah kesinlikle razı olmaz. **97.** Bedeviler küfür ve nifak bakımından daha yaman ve Allah'ın, Resulüne indirdiklerinin hududunu bilmemeye daha müsaittirler. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **98.** Öyle bedeviler vardır ki, infak edeceği şeyi angarya sayar ve başınıza belalar gelmesini beklerler. Bela kendi başlarına!.. Allah işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **99.** Bedevilerden öyleleri de vardır ki, Allah'a ve 'Son Gün'e iman eder, infak ettiği şeyi Allah katında yakınlığa ve Resulün duasına nail olmaya vesile sayarlar. Bakınız; bunlar kendileri için gerçek bir yakınlıktır. Allah onları yakında rahmetine sokacaktır. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm).

وَالسَّٰبِقُونَ الْأَوَّلُونَ مِنَ الْمُهَٰجِرِينَ وَالْأَنصَارِ وَالَّذِينَ
اتَّبَعُوهُم بِإِحْسَٰنٍ رَّضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ وَأَعَدَّ
لَهُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِي تَحْتَهَا الْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا أَبَدًا
ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٠٠﴾ وَمِمَّنْ حَوْلَكُم مِّنَ الْأَعْرَابِ
مُنَٰفِقُونَ وَمِنْ أَهْلِ الْمَدِينَةِ مَرَدُوا عَلَى النِّفَاقِ لَا تَعْلَمُهُمْ
نَحْنُ نَعْلَمُهُمْ سَنُعَذِّبُهُم مَّرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ
عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾ وَءَاخَرُونَ اعْتَرَفُوا بِذُنُوبِهِمْ خَلَطُوا عَمَلًا صَٰلِحًا
وَءَاخَرَ سَيِّئًا عَسَى اللَّهُ أَن يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٠٢﴾
خُذْ مِنْ أَمْوَٰلِهِمْ صَدَقَةً تُطَهِّرُهُمْ وَتُزَكِّيهِم بِهَا وَصَلِّ عَلَيْهِمْ
إِنَّ صَلَوٰتَكَ سَكَنٌ لَّهُمْ وَاللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١٠٣﴾ أَلَمْ يَعْلَمُوا
أَنَّ اللَّهَ هُوَ يَقْبَلُ التَّوْبَةَ عَنْ عِبَادِهِ وَيَأْخُذُ الصَّدَقَٰتِ وَأَنَّ
اللَّهَ هُوَ التَّوَّابُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ وَقُلِ اعْمَلُوا فَسَيَرَى اللَّهُ عَمَلَكُمْ
وَرَسُولُهُ وَالْمُؤْمِنُونَ وَسَتُرَدُّونَ إِلَىٰ عَٰلِمِ الْغَيْبِ وَالشَّهَٰدَةِ
فَيُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٠٥﴾ وَءَاخَرُونَ مُرْجَوْنَ لِأَمْرِ
اللَّهِ إِمَّا يُعَذِّبُهُمْ وَإِمَّا يَتُوبُ عَلَيْهِمْ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠٦﴾

100. Allah; önde gelen ilk Muhacirlerle Ensarîlerden ve bunlara en güzel şekilde uyanlardan razı olmuştur; -onlar da Allah'tan razıdırlar- ayrıca, onlara, altından ırmakların aktığı, temelli kalacakları cennetler hazırlamıştır ki büyük başarı budur. **101.** Çevrenizdeki bedeviler arasında da münafıklar var, Medineliler arasında da... ki bunlar nifakta ustadırlar. Onları sen bilmezsin; Biz biliriz onları!.. Onlara yakında iki kez azap edeceğiz; sonra da muazzam bir (uhrevî) azaba döndürülecekler! **102.** (Tebük Seferi'nden geri kalan) bir başka grup ise -ki günahlarını itiraf etmişlerdir- iyi amelle kötü ameli birbirine karıştırmışlardır; muhtemelen, Allah bunların tevbesini kabul edecek... Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **103.** Onların mallarından sadaka al da onları bununla temizleyip arıtmış ol. Ve onlara dua et; şüphesiz, senin duan onlar için bir sükûnet vesilesidir. Allah işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **104.** Bilmezler mi ki; kullarının tevbesini kabul eden ve sadakalarını alan, Allah'tır; evet, Allah'tır tevbeleri daima kabul eden, merhametli (Tevvâb, Rahîm)?! **105.** De ki: (Lâf değil) icraat gösterin icraat!.. Çünkü Allah da Resulü de müminler de (söyleminizi değil) eyleminizi görecek... 'Gizli-aşikâr her şeyi bilen'e döndürüleceksiniz ve O, yaptıklarınızı size bir bir haber verecek! **106.** Diğerlerinin işi ise Allah'a kalmıştır; onlara azap edebileceği gibi tevbelerini kabul de edebilir. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm).

وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟ مَسْجِدًا ضِرَارًا وَكُفْرًا وَتَفْرِيقًۢا بَيْنَ
ٱلْمُؤْمِنِينَ وَإِرْصَادًا لِّمَنْ حَارَبَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ مِن قَبْلُ
وَلَيَحْلِفُنَّ إِنْ أَرَدْنَآ إِلَّا ٱلْحُسْنَىٰ ۖ وَٱللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَـٰذِبُونَ
﴿١٠٧﴾ لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا ۚ لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى ٱلتَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ
يَوْمٍ أَحَقُّ أَن تَقُومَ فِيهِ ۚ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَن يَتَطَهَّرُوا۟ ۚ
وَٱللَّهُ يُحِبُّ ٱلْمُطَّهِّرِينَ ﴿١٠٨﴾ أَفَمَنْ أَسَّسَ بُنْيَـٰنَهُۥ
عَلَىٰ تَقْوَىٰ مِنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنٍ خَيْرٌ أَم مَّنْ أَسَّسَ بُنْيَـٰنَهُۥ
عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَٱنْهَارَ بِهِۦ فِى نَارِ جَهَنَّمَ ۗ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى
ٱلْقَوْمَ ٱلظَّـٰلِمِينَ ﴿١٠٩﴾ لَا يَزَالُ بُنْيَـٰنُهُمُ ٱلَّذِى بَنَوْا۟ رِيبَةً
فِى قُلُوبِهِمْ إِلَّآ أَن تَقَطَّعَ قُلُوبُهُمْ ۗ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١١٠﴾
۞ إِنَّ ٱللَّهَ ٱشْتَرَىٰ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ أَنفُسَهُمْ وَأَمْوَٰلَهُم
بِأَنَّ لَهُمُ ٱلْجَنَّةَ ۚ يُقَـٰتِلُونَ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَيَقْتُلُونَ
وَيُقْتَلُونَ ۖ وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ وَٱلْإِنجِيلِ
وَٱلْقُرْءَانِ ۚ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِۦ مِنَ ٱللَّهِ ۚ فَٱسْتَبْشِرُوا۟
بِبَيْعِكُمُ ٱلَّذِى بَايَعْتُم بِهِۦ ۚ وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿١١١﴾

107. Zarar vermek, inkâr etmek, müminlerin arasına tefrika sokmak ve daha evvel Allah ve Resulü ile savaşan herifin* yolunu gözlemek üzere bir 'mescid' edinenler; "Biz iyilikten başka bir şey istemedik!" diye yemin edeceklerdir. Allah da şahitlik eder ki onlar kesinlikle yalancıdır. **108.** Asla orada (namaz kılmak için) dîvana durma. İlk günden takva üzere kurulmuş olan (Kuba'daki) mescid, içinde dîvana durmanı daha çok hak etmektedir. Orada (maddi-manevi) temizlikten hoşlanan 'er'ler vardır... ki Allah da böyle tertemiz kişileri sever. **109.** Binasını Allah rızası ve takva üzerine kuran kimse mi daha hayırlıdır, yoksa binasını yıkılmak üzere bulunan bir uçurumun kenarına kurup da onunla birlikte kendisi de Cehennem ateşine yuvarlanacak olan kimse mi? Zalim bir kavmi Allah doğru yola getirmez. **110.** Yaptıkları bina, (yani Mescid-i Dırâr sıkıntı ve korkudan) kalpleri paramparça oluncaya kadar gönüllerinde bir endişe kaynağı olmaya devam edecek... Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **111.** Allah müminlerin canlarını ve mallarını, şüphesiz Cennet karşılığında satın almıştır. Onlar ki, Allah yolunda savaşırlar; öldürürler de öldürülürler de... Bu; O'nun Tevrat'a, İncil'e ve Kur'ân'a göre kesin gerçekleşecek bir va'didir. Kim ahdini Allah'tan daha fazla yerine getirebilir ki? Öyleyse yaptığınız alışverişe sevinin; büyük başarı budur.

* Râhip lakaplı fâsık Ebu Âmir'in.

ٱلتَّٰٓئِبُونَ ٱلْعَٰبِدُونَ ٱلْحَٰمِدُونَ ٱلسَّٰٓئِحُونَ
ٱلرَّٰكِعُونَ ٱلسَّٰجِدُونَ ٱلْءَامِرُونَ بِٱلْمَعْرُوفِ
وَٱلنَّاهُونَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَٱلْحَٰفِظُونَ لِحُدُودِ ٱللَّهِ
وَبَشِّرِ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٢﴾ مَا كَانَ لِلنَّبِىِّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَن
يَسْتَغْفِرُوا۟ لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوٓا۟ أُو۟لِى قُرْبَىٰ مِنۢ بَعْدِ
مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلْجَحِيمِ ﴿١١٣﴾ وَمَا كَانَ
ٱسْتِغْفَارُ إِبْرَٰهِيمَ لِأَبِيهِ إِلَّا عَن مَّوْعِدَةٍ وَعَدَهَآ إِيَّاهُ
فَلَمَّا تَبَيَّنَ لَهُۥٓ أَنَّهُۥ عَدُوٌّ لِّلَّهِ تَبَرَّأَ مِنْهُ ۚ إِنَّ إِبْرَٰهِيمَ لَأَوَّٰهٌ حَلِيمٌ
﴿١١٤﴾ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُضِلَّ قَوْمًۢا بَعْدَ إِذْ هَدَىٰهُمْ حَتَّىٰ
يُبَيِّنَ لَهُم مَّا يَتَّقُونَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١٥﴾ إِنَّ ٱللَّهَ
لَهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۚ وَمَا لَكُم مِّن
دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿١١٦﴾ لَّقَد تَّابَ ٱللَّهُ عَلَى
ٱلنَّبِىِّ وَٱلْمُهَٰجِرِينَ وَٱلْأَنصَارِ ٱلَّذِينَ ٱتَّبَعُوهُ فِى
سَاعَةِ ٱلْعُسْرَةِ مِنۢ بَعْدِ مَا كَادَ يَزِيغُ قُلُوبُ فَرِيقٍ
مِّنْهُمْ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّهُۥ بِهِمْ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٧﴾

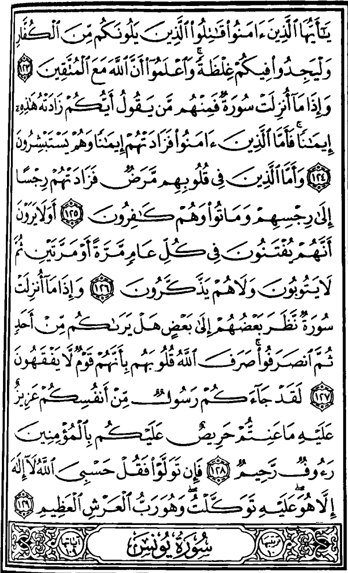
112. (Bunlar) tevbe eden, ibadet eden, hamdeden, (cihat ve hicret için) yola çıkan, rükû eden, secde eden, mârufu emredip münkeri yasaklayan ve Allah'ın koyduğu sınırları koruyan kimseler(dir). Sen bu müminleri müjdelemeye bak.
113. Cehennem'lik oldukları kesin olarak meydana çıktıktan sonra, akraba bile olsalar, müşrikler için mağfiret dilemek Peygambere ve müminlere yakışmaz.
114. İbrahim'in, babası için mağfiret dilemesi ise sadece ona ettiği bir vaatten dolayı idi. Onun Allah düşmanı olduğu kendisi açısından aşikâr hâle gelince, onunla ilişkisini kesti. İbrahim, çok içli, halîm biriydi.
115. Allah'ın; bir topluma doğru yolu göstererek, sakınacakları şeyleri onlara iyice açıkladığı hâlde onları saptırması olacak şey değildir. Allah elbette her şeyi bilir.
116. Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır; öldürür, diriltir. Allah'tan başka bir velî ve yardımcı da yoktur sizin için.
117. Gerçek şu ki; Allah, Resulünün ve güçlük anında ona uyan Muhacirlerle Ensarın tevbelerini -içlerinden bir kısmının kalbinin kaymasına ramak kalmışken- kabul etti. Çünkü O, onlara karşı gerçekten şefkatlidir, merhametlidir (Raûf, Rahîm).

وَعَلَى الثَّلٰثَةِ الَّذِينَ خُلِّفُوا حَتّٰى إِذَا ضَاقَتْ عَلَيْهِمُ الْأَرْضُ
بِمَا رَحُبَتْ وَضَاقَتْ عَلَيْهِمْ أَنْفُسُهُمْ وَظَنُّوا أَنْ لَا مَلْجَأَ
مِنَ اللّٰهِ إِلَّا إِلَيْهِ ثُمَّ تَابَ عَلَيْهِمْ لِيَتُوبُوا إِنَّ اللّٰهَ هُوَ التَّوَّابُ
الرَّحِيمُ ﴿١١٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَكُونُوا مَعَ
الصَّادِقِينَ ﴿١١٩﴾ مَا كَانَ لِأَهْلِ الْمَدِينَةِ وَمَنْ حَوْلَهُمْ
مِنَ الْأَعْرَابِ أَنْ يَتَخَلَّفُوا عَنْ رَسُولِ اللّٰهِ وَلَا يَرْغَبُوا بِأَنْفُسِهِمْ
عَنْ نَفْسِهِ ذٰلِكَ بِأَنَّهُمْ لَا يُصِيبُهُمْ ظَمَأٌ وَلَا نَصَبٌ
وَلَا مَخْمَصَةٌ فِي سَبِيلِ اللّٰهِ وَلَا يَطَؤُنَ مَوْطِئًا يَغِيظُ
الْكُفَّارَ وَلَا يَنَالُونَ مِنْ عَدُوٍّ نَيْلًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ
بِهِ عَمَلٌ صَالِحٌ إِنَّ اللّٰهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١٢٠﴾
وَلَا يُنْفِقُونَ نَفَقَةً صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً وَلَا يَقْطَعُونَ
وَادِيًا إِلَّا كُتِبَ لَهُمْ لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ أَحْسَنَ مَا كَانُوا
يَعْمَلُونَ ﴿١٢١﴾ ۞ وَمَا كَانَ الْمُؤْمِنُونَ لِيَنْفِرُوا كَافَّةً
فَلَوْلَا نَفَرَ مِنْ كُلِّ فِرْقَةٍ مِنْهُمْ طَائِفَةٌ لِيَتَفَقَّهُوا فِي الدِّينِ
وَلِيُنْذِرُوا قَوْمَهُمْ إِذَا رَجَعُوا إِلَيْهِمْ لَعَلَّهُمْ يَحْذَرُونَ ﴿١٢٢﴾

118. Geride bırakılan o üç kişinin* tevbesini de... ki yeryüzü bütün genişliğine rağmen onlara dar gelmiş ve iyice içleri daralmıştı ve Allah'a karşı kendisinden başka sığınakları olmadığını anlamışlardı. O da tekrar eski hâllerine dönsünler diye tevbelerini kabul etti. Allah'tır çünkü tevbeleri daima kabul eden merhametli (Tevvâb, Rahîm). **119.** Ey iman edenler! Allah'tan sakının da dürüstlerle beraber olun. **120.** Allah Resulünden geri kalmak ve kendilerini ona tercih etmek ne Medinelilere ne de onların çevresindeki bedevilere yakışır. Çünkü Allah yolunda uğrayacakları bir susuzluk, yorgunluk ve açlık; inkârcı nankörleri kızdıracak bir yere ayak basmaları ya da bir düşmana karşı başarı kazanmaları karşılığında kendilerine mutlaka bir salih amel (sevabı) yazılacaktır. İhsan üzere hareket edenlerin mükâfatını Allah elbette zayi etmez. **121.** Küçük olsun büyük olsun masraf olarak ne infak ederlerse, ne kadar yol giderler ve ne kadar vadi geçerlerse, bunlar mutlaka onların nâm-ı hesabına yazılır; (yazılır) ki, Allah, onları yaptıklarının en güzeli ile mükâfatlandırsın. **122.** Elbette müminlerin tamamı seferber olacak değil; ama her topluluktan hiç olmazsa bir taifenin, dinlerini iyice öğrenmek ve yanlarına döndüklerinde kavimlerini -belki kendilerine çeki düzen verirler diye- uyarmak için seferber olması gerekmez mi?

* Kâ'b b. Mâlik, Hilâl b. Ümeyye ve Memâre b. Râbiîn.

123. Ey iman edenler! İnkârcı nankörlerden sınırlarınıza yakın olanlarla öyle savaşın ki, sizin ne kadar tavizsiz olduğunuzu anlasınlar. Bilin ki Allah, müttakîlerle beraberdir. **124.** Bir sûre indirilince, içlerinden bazıları; "Bu, hanginizin imanını artırdı bakalım?!" derler... İman edenlerin imanını artırır ve onlar (ayetlerin verdiği müjdeli haberlerle) müjdeleşirler. **125.** Kalplerinde hastalık bulunanların ise murdarlığına murdarlık katar (inkârlarını iyice pekiştirir) ve sonuçta nankör bir inkârcı olarak ölüp giderler! **126.** Görmüyorlar mı ki, her yıl bir veya iki kez belaya çarptırılıp deneniyorlar?! Ama yine de ne dönüş yapıyorlar ne de ibret alıyorlar!.. **127.** Bir sûre indiği zaman, birbirlerine bakıyorlar ve "Birisi sizi görüyor mu?" deyip (etrafı kontrol ettikten) sonra sıvışıp gidiyorlar!... Anlamaz bir kavim olduklarından, Allah da onların kalplerini döndürüyor. **128.** (Ey marazlı iman sahipleri!) Gerçek şu ki, size kendi içinizden bir elçi geldi... Sizin sıkıntıya uğramanız ona ağır gelmekte... Size düşkün, müminlere karşı da şefkatli ve merhametlidir. **129.** Yüz çevirirlerse, de ki: Bana Allah yeter; O'ndan başka tanrı yoktur. Ben yalnız O'na güvenip O'na dayandım; O'dur çünkü o ulu 'mutlak hükümranlık tahtı'nın sahibi.

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
الٓر تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْحَكِيمِ ﴿١﴾ أَكَانَ لِلنَّاسِ عَجَبًا
أَنْ أَوْحَيْنَآ إِلَىٰ رَجُلٍ مِّنْهُمْ أَنْ أَنذِرِ ٱلنَّاسَ وَبَشِّرِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟
أَنَّ لَهُمْ قَدَمَ صِدْقٍ عِندَ رَبِّهِمْ ۗ قَالَ ٱلْكَٰفِرُونَ إِنَّ هَٰذَا
لَسَٰحِرٌ مُّبِينٌ ﴿٢﴾ إِنَّ رَبَّكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ
فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۖ يُدَبِّرُ ٱلْأَمْرَ ۖ مَا مِن شَفِيعٍ
إِلَّا مِنۢ بَعْدِ إِذْنِهِۦ ۚ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبُّكُمْ فَٱعْبُدُوهُ ۚ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٣﴾ إِلَيْهِ مَرْجِعُكُمْ جَمِيعًا ۖ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقًّا ۚ إِنَّهُۥ
يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ لِيَجْزِىَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
بِٱلْقِسْطِ ۚ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَهُمْ شَرَابٌ مِّنْ حَمِيمٍ وَعَذَابٌ
أَلِيمٌۢ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ﴿٤﴾ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ ٱلشَّمْسَ
ضِيَآءً وَٱلْقَمَرَ نُورًا وَقَدَّرَهُۥ مَنَازِلَ لِتَعْلَمُوا۟ عَدَدَ ٱلسِّنِينَ
وَٱلْحِسَابَ ۚ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ ذَٰلِكَ إِلَّا بِٱلْحَقِّ ۚ يُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ
لِقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥﴾ إِنَّ فِى ٱخْتِلَٰفِ ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ
ٱللَّهُ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ﴿٦﴾

10- YÛNUS SURESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 109 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Râ. Bunlar hikmetli kitabın âyetleridir. **2.** "İnsanları uyar ve iman edenlere, 'Rableri katında kendilerine bir dostluk makamı olduğu' müjdesini ver" diye içlerinden birine vahyetmemiz insanların tuhafına mı gitti ki; "Bu, apaçık bir büyüdür!" dedi inkârcı nankörler?! **3.** Şüphesiz sizin Rabbiniz, gökleri ve yeri 'altı gün'de yaratıp daha sonra, işleri düzenleyerek mutlak hükümranlık tahtına kurulan Allah'tır. (O'nun nezdinde) şefaatçi diye bir şey yoktur. Ancak O izin verdikten sonra... İşte Rabbiniz Allah! O'na kulluk edin. Hâla, düşünüp ders çıkarmayacak mısınız? **4.** Allah'ın gerçek bir va'di olarak hepinizin dönüşü O'nadır. Doğrusu O, yaratmaya başlar, sonra da onu tekrar eder. Ve böylece, iman edip salih amel işleyenlere âdilane karşılık verir; nankörce inkâr edenlerin hakkı ise, kaynar sudan bir içki ve can yakıcı bir azaptır; nankörce inkâr edip durdukları için!.. **5.** Güneşi ışık, Ay'ı da aydınlatıcı kılan, yılların sayısını ve hesabı bilmeniz için ona konak yerleri düzenleyen O'dur. Allah, bunları tamamen gerçek bir gaye ile yaratmıştır. O, bilen insanlar için âyetlerini açıkça bildirir. **6.** Gece ile gündüzün gidip gelişinde ve Allah'ın göklerde ve yerde yarattıklarında, sakınan bir toplum için elbette âyetler vardır.

إِنَّ ٱلَّذِينَ لَا يَرۡجُونَ لِقَآءَنَا وَرَضُواْ بِٱلۡحَيَوٰةِ ٱلدُّنۡيَا وَٱطۡمَأَنُّواْ
بِهَا وَٱلَّذِينَ هُمۡ عَنۡ ءَايَٰتِنَا غَٰفِلُونَ ﴿٧﴾ أُوْلَٰٓئِكَ مَأۡوَىٰهُمُ
ٱلنَّارُ بِمَا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ﴿٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ يَهۡدِيهِمۡ رَبُّهُم بِإِيمَٰنِهِمۡۖ تَجۡرِي مِن
تَحۡتِهِمُ ٱلۡأَنۡهَٰرُ فِي جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٩﴾ دَعۡوَىٰهُمۡ فِيهَا سُبۡحَٰنَكَ
ٱللَّهُمَّ وَتَحِيَّتُهُمۡ فِيهَا سَلَٰمٞۚ وَءَاخِرُ دَعۡوَىٰهُمۡ أَنِ ٱلۡحَمۡدُ لِلَّهِ
رَبِّ ٱلۡعَٰلَمِينَ ﴿١٠﴾ ۞ وَلَوۡ يُعَجِّلُ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ ٱلشَّرَّ
ٱسۡتِعۡجَالَهُم بِٱلۡخَيۡرِ لَقُضِيَ إِلَيۡهِمۡ أَجَلُهُمۡۖ فَنَذَرُ ٱلَّذِينَ
لَا يَرۡجُونَ لِقَآءَنَا فِي طُغۡيَٰنِهِمۡ يَعۡمَهُونَ ﴿١١﴾ وَإِذَا مَسَّ
ٱلۡإِنسَٰنَ ٱلضُّرُّ دَعَانَا لِجَنۢبِهِۦٓ أَوۡ قَاعِدًا أَوۡ قَآئِمٗا فَلَمَّا كَشَفۡنَا
عَنۡهُ ضُرَّهُۥ مَرَّ كَأَن لَّمۡ يَدۡعُنَآ إِلَىٰ ضُرّٖ مَّسَّهُۥۚ كَذَٰلِكَ زُيِّنَ
لِلۡمُسۡرِفِينَ مَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ ﴿١٢﴾ وَلَقَدۡ أَهۡلَكۡنَا ٱلۡقُرُونَ
مِن قَبۡلِكُمۡ لَمَّا ظَلَمُواْ وَجَآءَتۡهُمۡ رُسُلُهُم بِٱلۡبَيِّنَٰتِ وَمَا كَانُواْ
لِيُؤۡمِنُواْۚ كَذَٰلِكَ نَجۡزِي ٱلۡقَوۡمَ ٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿١٣﴾ ثُمَّ جَعَلۡنَٰكُمۡ
خَلَٰٓئِفَ فِي ٱلۡأَرۡضِ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ لِنَنظُرَ كَيۡفَ تَعۡمَلُونَ ﴿١٤﴾

7. Bizimle karşı karşıya geleceklerine dair bir ümit ve korku taşımayanlar, dünya hayatına rıza gösterip onunla tatmin olanlar ve

âyetlerimizden gafil bulunanlar; **8.** sığınakları Ateş'tir işte bunların! Kendi yaptıklarından dolayı... **9.** İman edip salih amel işleyenleri ise imanlarına karşılık Rableri doğru yola eriştirir; nimet dolu cennetlerde altlarından ırmaklar akar. **10.** Oradaki duaları; "Allahım! Sen her tür eksik ve kusurdan münezzehsin!", dirlik temennileri "Selâm olsun size!", dualarının sonu ise "Hamdolsun Âlemlerin Rabbi Allah'a!" şeklindedir. **11.** Allah insanlara hayrı çarçabuk istedikleri gibi, şerri de hemen veriverseydi, kendilerine tanınan müddet anında bitirilirdi! Bizimle karşı karşıya geleceklerine dair bir ümit ve korku taşımayanları Biz işte böyle bocalamaya terk ederiz taşkınlıkları içinde!.. **12.** İnsanın başına sıkıntı gelince, gerek yatarken gerek otururken gerekse ayaktayken sürekli Bize dua eder. Biz sıkıntısını giderdiğimizde ise karşılaştığı sıkıntıdan ötürü Bize hiç yalvarmamışa döner! Aşırı gidenlere, işte böyle hoş görünür yapıp durdukları şeyler! **13.** Gerçek şu ki; Biz sizden önceki nice nesilleri, zulmettiklerinde helâk etmişizdir. Çünkü peygamberleri kendilerine apaçık deliller getirdikleri hâlde iman etmemişlerdi, edecek de değillerdi... Böyle cezalandırırız işte Biz mücrim bir toplumu!.. **14.** Sonra, 'Bakalım siz nasıl davranacaksınız?' diyerek onların ardından sizi yeryüzüne sahip kıldık.

وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ
لِقَاءَنَا ائْتِ بِقُرْآنٍ غَيْرِ هَٰذَا أَوْ بَدِّلْهُ قُلْ مَا يَكُونُ لِي
أَنْ أُبَدِّلَهُ مِنْ تِلْقَاءِ نَفْسِي إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ إِنِّي
أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّي عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥﴾ قُلْ لَوْ شَاءَ
اللَّهُ مَا تَلَوْتُهُ عَلَيْكُمْ وَلَا أَدْرَاكُمْ بِهِ فَقَدْ لَبِثْتُ
فِيكُمْ عُمُرًا مِنْ قَبْلِهِ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٦﴾ فَمَنْ أَظْلَمُ
مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِآيَاتِهِ إِنَّهُ
لَا يُفْلِحُ الْمُجْرِمُونَ ﴿١٧﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَٰؤُلَاءِ شُفَعَاؤُنَا
عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتُنَبِّئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَاوَاتِ وَلَا
فِي الْأَرْضِ سُبْحَانَهُ وَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿١٨﴾ وَمَا كَانَ
النَّاسُ إِلَّا أُمَّةً وَاحِدَةً فَاخْتَلَفُوا وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ فِيمَا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
﴿١٩﴾ وَيَقُولُونَ لَوْلَا أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ فَقُلْ إِنَّمَا
الْغَيْبُ لِلَّهِ فَانْتَظِرُوا إِنِّي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِرِينَ ﴿٢٠﴾

15. Açık seçik âyetlerimiz
kendilerine okununca, Bizim-
le karşı karşıya geleceklerine
dair bir ümit ve korku taşı-
mayanlar; "Bundan başka bir
Kur'ân getir veya bunu değiş-
tir!" dediler. De ki: Benim onu
kendiliğimden değiştirmem
mümkün değil! Ben sadece,
bana vahyolunana uyarım;
Rabbime karşı gelirsem, büyük
bir günün azabından endişe
ederim. **16.** De ki: Allah dile-
seydi, ben onu size okumaz-
dım; O da onu size bildirmiş
olmazdı... Daha önce yıllarca
aranızda yaşadım. (Hiç böyle
bir iddiam olmuş muydu?!)
Hâla, düşünüp ders çıkarma-
yacak mısınız? **17.** O hâlde,
uydurduğu yalanı Allah'a is-
nat edenden veya O'nun âyetlerini yalanlayandan daha zalimi olabilir mi?
Asla felâha eremez mücrimler! **18.** Allah'tan başka kendilerine ne fayda ne
de zarar verebilen şeylere tapıyorlar. Ve "Bunlar Allah katında bizim şefa-
atçilerimizdir" diyorlar. De ki: Siz, göklerde ve yerde kendisinin bilmediği*
bir şeyi mi Allah'a bildiriyorsunuz?! O, bunların ortak koştuğu şeylerden
münezzehtir. **19.** İnsanlar tek bir ümmetken sonradan ayrılığa düşmüşlerdir.
Rabbinin daha önce verilmiş bir sözü olmasaydı; ayrılığa düştükleri şeyler
hakkında çoktan hüküm verilmiş olurdu. **20.** "Ona Rabbinden bir mucize
indirilse ya?!" diyorlar. De ki: Gayb tamamen Allah'a aittir.** Dolayısıyla,
bekleyin... Doğrusu ben de sizinle birlikte bekleyenlerdenim.

---

* "Allah'ın bir şeyi bilmemesi" deyimi, o şeyin asla var olmadığının ve olamayacağının mecazî bir anlatımıdır; şayet olsaydı, O bilirdi.

** İstikbalin nelere gebe olduğunu biz bilemeyiz; beklediğiniz mucizevî azap her an gelebilir.

وَإِذَآ أَذَقْنَا ٱلنَّاسَ رَحْمَةً مِّنۢ بَعْدِ ضَرَّآءَ مَسَّتْهُمْ إِذَا لَهُم مَّكْرٌ فِىٓ
ءَايَاتِنَا ۚ قُلِ ٱللَّهُ أَسْرَعُ مَكْرًا ۚ إِنَّ رُسُلَنَا يَكْتُبُونَ مَا تَمْكُرُونَ
﴿٢١﴾ هُوَ ٱلَّذِى يُسَيِّرُكُمْ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا كُنتُمْ فِى ٱلْفُلْكِ
وَجَرَيْنَ بِهِم بِرِيحٍ طَيِّبَةٍ وَفَرِحُوا۟ بِهَا جَآءَتْهَا رِيحٌ عَاصِفٌ
وَجَآءَهُمُ ٱلْمَوْجُ مِن كُلِّ مَكَانٍ وَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُمْ أُحِيطَ بِهِمْ ۙ دَعَوُا۟
ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ لَئِنْ أَنجَيْتَنَا مِنْ هَٰذِهِۦ لَنَكُونَنَّ مِنَ
ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٢٢﴾ فَلَمَّآ أَنجَىٰهُمْ إِذَا هُمْ يَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ
ٱلْحَقِّ ۗ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّمَا بَغْيُكُمْ عَلَىٰٓ أَنفُسِكُم ۖ مَّتَٰعَ ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا ۖ ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُكُمْ فَنُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٣﴾
إِنَّمَا مَثَلُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا كَمَآءٍ أَنزَلْنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخْتَلَطَ بِهِۦ
نَبَاتُ ٱلْأَرْضِ مِمَّا يَأْكُلُ ٱلنَّاسُ وَٱلْأَنْعَٰمُ حَتَّىٰٓ إِذَآ أَخَذَتِ ٱلْأَرْضُ
زُخْرُفَهَا وَٱزَّيَّنَتْ وَظَنَّ أَهْلُهَآ أَنَّهُمْ قَٰدِرُونَ عَلَيْهَآ
أَتَىٰهَآ أَمْرُنَا لَيْلًا أَوْ نَهَارًا فَجَعَلْنَٰهَا حَصِيدًا كَأَن لَّمْ تَغْنَ
بِٱلْأَمْسِ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢٤﴾ وَٱللَّهُ
يَدْعُوٓا۟ إِلَىٰ دَارِ ٱلسَّلَٰمِ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٢٥﴾

21. Kendilerine dokunan bir sıkıntıdan sonra insanlara bir rahmet tattırdığımızda, hemen âyetlerimizle ilgili tuzak kurmaya* başlarlar! De ki: 'Tuzak' kurmada Allah daha hızlıdır; kurduğunuz tuzakları elbette elçilerimiz yazmakta!.. **22.** Karada ve denizde sizi yürüten O'dur. Gemide bulunduğunuz sırada, gemi kendilerini hoş bir rüzgârla götürdüğü ve bununla mutlu olduklarında, birden, şiddetli bir rüzgâr gelip de dalgalar kendilerini dört bir yandan sardığında; bunlar da çepeçevre kuşatıldıklarını anladıklarında, işte o zaman, (tam bir muvahhit edasıyla) dini tamamen Allah'a özgü kılarak; "Bizi bu tehlikeden kurtarırsan; kesinlikle şükredenlerden oluruz!" diye sadece O'na yalvarırlar. **23.** Allah kendilerini kurtarınca da karada haksız yere azmaya başlarlar! Ey insanlar! Azgınlığınız, dünya hayatının (geçici bir) zevki olarak kendi aleyhinizedir; sonra dönüşünüz yalnızca Bizedir. Biz de yaptıklarınızı size bir bir haber veririz. **24.** Dünya hayatının durumu, öyle bir su gibidir ki; insanların ve hayvanların yediği bitkiler onun sayesinde bol bol yetişir; böylece, yeryüzü ziynetini takınıp süslenir; toprak sahipleri artık bunları kesinlikle elde edeceklerini zannederlerken, geceleyin veya gündüzün emrimiz geliverir de orayı, 'sanki dün orada hiçbir şey yokmuş gibi kesilip çiğnenmiş'e çeviririz. İşte Biz, önyargısız düşünen insanlar için âyetlerimizi böyle açıkça bildiririz. **25.** Allah esenlik yurduna (herkesi) çağırır; ama (işte görüyorsunuz) doğru yola dilediği kimseleri getiriyor.

---

* "Sihir" ya da "kehanet" diyerek kulp takmaya...

الحزب ٢٢

لِلَّذِينَ أَحْسَنُوا الْحُسْنَىٰ وَزِيَادَةٌ ۖ وَلَا يَرْهَقُ وُجُوهَهُمْ قَتَرٌ
وَلَا ذِلَّةٌ ۚ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ
كَسَبُوا السَّيِّئَاتِ جَزَاءُ سَيِّئَةٍ بِمِثْلِهَا وَتَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ ۖ مَا لَهُمْ مِنَ
اللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ ۖ كَأَنَّمَا أُغْشِيَتْ وُجُوهُهُمْ قِطَعًا مِنَ اللَّيْلِ مُظْلِمًا ۚ
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ النَّارِ ۖ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٧﴾ وَيَوْمَ نَحْشُرُهُمْ
جَمِيعًا ثُمَّ نَقُولُ لِلَّذِينَ أَشْرَكُوا مَكَانَكُمْ أَنْتُمْ وَشُرَكَاؤُكُمْ ۚ فَزَيَّلْنَا
بَيْنَهُمْ ۖ وَقَالَ شُرَكَاؤُهُمْ مَا كُنْتُمْ إِيَّانَا تَعْبُدُونَ ﴿٢٨﴾ فَكَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنَنَا وَبَيْنَكُمْ إِنْ كُنَّا عَنْ عِبَادَتِكُمْ لَغَافِلِينَ ﴿٢٩﴾
هُنَالِكَ تَبْلُو كُلُّ نَفْسٍ مَا أَسْلَفَتْ ۚ وَرُدُّوا إِلَى اللَّهِ مَوْلَاهُمُ
الْحَقِّ ۖ وَضَلَّ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٣٠﴾ قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ
مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَمَنْ يُخْرِجُ
الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ ۚ
فَسَيَقُولُونَ اللَّهُ ۚ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣١﴾ فَذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمُ الْحَقُّ ۖ
فَمَاذَا بَعْدَ الْحَقِّ إِلَّا الضَّلَالُ ۖ فَأَنَّىٰ تُصْرَفُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ
حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى الَّذِينَ فَسَقُوا أَنَّهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾

26. İhsan üzere hareket edenlere daha güzeli vardır, hem de fazlasıyla... Ayrıca, yüzlerini ne toz bürür ne de zillet(ten kızarıp bozarırlar). Bunlardır işte, Cennet'in sahipleri... Temelli kalacaklardır orada! **27.** Kötülükleri kazananlara ise işledikleri kötülük kadar ceza verilir; yüzlerini zillet bürür; kendilerini Allah'tan kurtaracak kimse yoktur. Tıpkı gecenin simsiyah parçalarıyla örtülmüş gibi... Bunlar da Ateş'in sahipleridir işte... Temelli kalacaklardır orada! **28.** Tamamını bir araya getireceğimiz ve daha sonra şirk koşanlara; "Siz ve koştuğunuz ortaklar yerlerinize (marş marş)!" diyeceğimiz gün aralarını açmış oluruz. Koştukları ortaklar şöyle derler; "Siz bize tapmıyordunuz ki!" **29.** "Sizinle bizim aramızda şahit olarak Allah yeter. Sizin bize tapındığınızdan bizim kesinlikle haberimiz yoktu!.." **30.** İşte orada, herkes geçmişte yaptıklarının künhüne erer ve gerçek 'mevlâ'ları Allah'a döndürülürler; uydurdukları şeyler ise zihinlerinden kaybolup gider. **31.** De ki: Sizi gökten ve yerden kim nasiplendiriyor? Kulaklara ve gözlere kim hükmediyor? Kim diriyi ölüden çıkarıyor, ölüyü diriden çıkarıyor? İşleri kim plânlıyor? "Allah" diyecekler... Sen de de ki: "O hâlde hâlâ sakınmayacak mısınız?" **32.** İşte gerçek Rabbiniz Allah! Haktan sonra dalâletten başka ne vardır?! O hâlde, nasıl döndürülüyorsunuz?! **33.** Senin Rabbinin fâsıkların iman etmeyeceklerine dair sözü işte böyle* gerçekleşti.

* Yani, ulûhiyet özelliklerini Allah'a atfettikleri hâlde, şirk koşmakta ısrar etmeleri yüzünden...

قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۚ قُلِ ٱللَّهُ يَبْدَؤُا۟
ٱلْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُۥ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣٤﴾ قُلْ هَلْ مِن شُرَكَآئِكُم مَّن يَهْدِىٓ
إِلَى ٱلْحَقِّ ۚ قُلِ ٱللَّهُ يَهْدِى لِلْحَقِّ ۗ أَفَمَن يَهْدِىٓ إِلَى ٱلْحَقِّ أَحَقُّ أَن
يُتَّبَعَ أَمَّن لَّا يَهِدِّىٓ إِلَّآ أَن يُهْدَىٰ ۖ فَمَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٥﴾
وَمَا يَتَّبِعُ أَكْثَرُهُمْ إِلَّا ظَنًّا ۚ إِنَّ ٱلظَّنَّ لَا يُغْنِى مِنَ ٱلْحَقِّ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ
عَلِيمٌۢ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا كَانَ هَٰذَا ٱلْقُرْءَانُ أَن يُفْتَرَىٰ مِن دُونِ
ٱللَّهِ وَلَٰكِن تَصْدِيقَ ٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ وَتَفْصِيلَ ٱلْكِتَٰبِ لَا رَيْبَ
فِيهِ مِن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰهُ ۖ قُلْ فَأْتُوا۟ بِسُورَةٍ
مِّثْلِهِۦ وَٱدْعُوا۟ مَنِ ٱسْتَطَعْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣٨﴾
بَلْ كَذَّبُوا۟ بِمَا لَمْ يُحِيطُوا۟ بِعِلْمِهِۦ وَلَمَّا يَأْتِهِمْ تَأْوِيلُهُۥ ۚ كَذَٰلِكَ كَذَّبَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۖ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣٩﴾
وَمِنْهُم مَّن يُؤْمِنُ بِهِۦ وَمِنْهُم مَّن لَّا يُؤْمِنُ بِهِۦ ۚ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٤٠﴾ وَإِن كَذَّبُوكَ فَقُل لِّى عَمَلِى وَلَكُمْ عَمَلُكُمْ ۖ
أَنتُم بَرِيٓـُٔونَ مِمَّآ أَعْمَلُ وَأَنَا۠ بَرِىٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٤١﴾ وَمِنْهُم مَّن
يَسْتَمِعُونَ إِلَيْكَ ۚ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ وَلَوْ كَانُوا۟ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٢﴾

34. De ki: Sizin ortak koştuklarınızın arasında ilk yaratmayı gerçekleştiren ve daha sonra bunu tekrar edecek olan biri var mı? De ki: Allah hem ilk yaratmayı gerçekleştirir hem de bunu daha sonra tekrar eder. O hâlde, nasıl ters yüz ediliyorsunuz?! **35.** De ki: Sizin ortak koştuklarınızın arasında gerçeği gösteren biri var mı? De ki: Hakka Allah iletir. Peki, hakka ileten mi uyulmaya daha lâyıktır yoksa iletilmeden kendi yolunu bile bulamayan mı?! Sizin 'ne'niz var; nasıl böyle hükmediyorsunuz?! **36.** Onların çoğu, yalnızca zanna tabi olur. Oysa zan, asla gerçeği ifade etmez. Onların yaptıklarını Allah elbette bilmektedir! **37.** Bu Kur'ân, Allah'tan başkası tarafından uydurulmuş değildir; aksine, önündekini doğrulamakta ve kitabı açıkça bildirmektedir; hiç şüphesiz Âlemlerin Rabbi'ndendir. **38.** Yoksa; "Onu kendisi uydurmakta!" mı diyorlar? De ki: Doğru söylüyorsanız, -Allah'tan başka- çağırabileceğiniz herkesi çağırın da ona benzer bir sûre getirin! **39.** Aslında, bilgisini kuşatamadıkları bir şeyi yalanlamaktalar. Oysa onunla ilgili nihaî sonuç henüz kendilerine gelmiş değil... Onlardan öncekiler de böyle yalanlamışlardı, ama bak, zalimlerin sonu nasıl oldu? **40.** Evet, aralarında buna iman edenler var, fakat aralarında buna iman etmeyenler de var! Ama, bozuculuk yapanları çok iyi bilmekte senin Rabbin! **41.** Seni yalanladılarsa; "Benim yaptığım bana, sizin yaptığınız size; siz benim yaptığımdan berîsiniz, ben de sizin yaptığınızdan berîyim!" de. **42.** Aralarında sana kulak verenler de var; fakat akıllarını başlarına almıyorlarsa, sen mi işittireceksin bu 'sağır'lara?!

وَمِنْهُمْ مَنْ يَنْظُرُ اِلَيْكَۜ اَفَاَنْتَ تَهْدِى الْعُمْيَ وَلَوْ كَانُوا
لَا يُبْصِرُونَ ﴿٤٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَا يَظْلِمُ النَّاسَ شَيْـًٔا وَلٰكِنَّ
النَّاسَ اَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٤﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ كَاَنْ لَمْ يَلْبَثُوا اِلَّا
سَاعَةً مِنَ النَّهَارِ يَتَعَارَفُونَ بَيْنَهُمْۜ قَدْ خَسِرَ الَّذِينَ كَذَّبُوا بِلِقَاۤءِ اللّٰهِ
وَمَا كَانُوا مُهْتَدِينَ ﴿٤٥﴾ وَاِمَّا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِى نَعِدُهُمْ اَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ
فَاِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ اللّٰهُ شَهِيدٌ عَلٰى مَا يَفْعَلُونَ ﴿٤٦﴾ وَلِكُلِّ
اُمَّةٍ رَسُولٌۚ فَاِذَا جَاۤءَ رَسُولُهُمْ قُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتٰى هٰذَا الْوَعْدُ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ
﴿٤٨﴾ قُلْ لَا اَمْلِكُ لِنَفْسِى ضَرًّا وَلَا نَفْعًا اِلَّا مَا شَاۤءَ اللّٰهُۜ لِكُلِّ اُمَّةٍ
اَجَلٌۜ اِذَا جَاۤءَ اَجَلُهُمْ فَلَا يَسْتَأْخِرُونَ سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٤٩﴾
قُلْ اَرَاَيْتُمْ اِنْ اَتٰيكُمْ عَذَابُهُ بَيَاتًا اَوْ نَهَارًا مَاذَا يَسْتَعْجِلُ مِنْهُ
الْمُجْرِمُونَ ﴿٥٠﴾ اَثُمَّ اِذَا مَا وَقَعَ اٰمَنْتُمْ بِهِۜ آٰلْـٰٔنَ وَقَدْ كُنْتُمْ بِهِ
تَسْتَعْجِلُونَ ﴿٥١﴾ ثُمَّ قِيلَ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا ذُوقُوا عَذَابَ الْخُلْدِۚ
هَلْ تُجْزَوْنَ اِلَّا بِمَا كُنْتُمْ تَكْسِبُونَ ﴿٥٢﴾ ۞ وَيَسْتَنْبِـُٔونَكَ
اَحَقٌّ هُوَۜ قُلْ اِى وَرَبِّى اِنَّهُ لَحَقٌّۚ وَمَا اَنْتُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥٣﴾

43. Aralarında sana bakanlar da var, fakat görmüyorlarsa sen mi yola getireceksin bu 'kör'leri? **44.** Allah asla insanlara zulmetmez; asıl, insanlar kendilerine zulmederler. **45.** Hepsini bir araya toplayacağı gün, dünyada tek bir günün bir saati kadar kalmış gibi olacaklar;* (müminler ve kafirler) birbirlerini tanıyor olacaklar... Allah'la karşı karşıya geleceklerini yalanlayanlar (işte o gün) hüsrana uğramış olacak: Â, meğerse doğru yolda gidenler onlar değil (de müminler) miş! **46.** Onları tehdit ettiğimiz şeylerin bir kısmını sana göstersek de seni (daha önce) vefat ettirsek de nihaî dönüşleri (nasılsa) Bizedir! Allah şahittir onların yaptıklarına. **47.** Her ümmetin bir peygamberi vardır. Peygamberleri gelince, aralarında adaletle hükmedilir ve asla zulme uğratılmazlar. **48.** "Doğru söylüyorsanız, ne zaman gerçekleşecekmiş bu tehdit?!" diyorlar. **49.** De ki: Allah dilerse başka, ama ben kendi adıma bir fayda ve zarar verebilecek durumda değilim. Her ümmetin bir eceli vardır. Ecelleri gelince, ne bir an geri kalabilirler ne de bir an öne geçebilirler. **50.** De ki: Ne dersiniz; ya Allah'ın azabı size geceleyin veya güpegündüz gelirse? Bunlardan hangisi için acele etmekte mücrimler? **51.** Azap gerçekleştikten sonra mı ona iman ettiniz?! Şimdi mi?! Hani, onu acele istiyordunuz?! **52.** Sonra, zulmetmiş olanlara şöyle denilir: Tadın şu temelli azabı!.. Kendi yaptıklarınızdan başkasıyla mı cezalandırılacaktınız?! **53.** "Sahiden gerçek mi bu?" diye senden haber almak istiyorlar. De ki: Evet, Rabbime yemin ederim ki, kesinlikle gerçek... Ve siz O'nu âciz bırak(arak O'nun elinden kurtul)acak değilsiniz.

* TâHâ: 104; Mü'minûn: 112-114; Ahkâf: 35; Nâziât: 46.

وَلَوْ أَنَّ لِكُلِّ نَفْسٍ ظَلَمَتْ مَا فِي الْأَرْضِ لَافْتَدَتْ بِهِ وَأَسَرُّوا
النَّدَامَةَ لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْقِسْطِ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿٥٤﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ أَلَا إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ
وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٥٦﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَتْكُمْ مَوْعِظَةٌ
مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي الصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِلْمُؤْمِنِينَ
﴿٥٧﴾ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَٰلِكَ فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِمَّا
يَجْمَعُونَ ﴿٥٨﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ مَا أَنْزَلَ اللَّهُ لَكُمْ مِنْ رِزْقٍ
فَجَعَلْتُمْ مِنْهُ حَرَامًا وَحَلَالًا قُلْ آللَّهُ أَذِنَ لَكُمْ أَمْ عَلَى اللَّهِ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٩﴾ وَمَا ظَنُّ الَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَهُمْ
لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦٠﴾ وَمَا تَكُونُ فِي شَأْنٍ وَمَا تَتْلُو مِنْهُ مِنْ قُرْآنٍ
وَلَا تَعْمَلُونَ مِنْ عَمَلٍ إِلَّا كُنَّا عَلَيْكُمْ شُهُودًا إِذْ تُفِيضُونَ
فِيهِ وَمَا يَعْزُبُ عَنْ رَبِّكَ مِنْ مِثْقَالِ ذَرَّةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي
السَّمَاءِ وَلَا أَصْغَرَ مِنْ ذَٰلِكَ وَلَا أَكْبَرَ إِلَّا فِي كِتَابٍ مُبِينٍ ﴿٦١﴾

54. Yeryüzünde bulunan her şey nefsine zulmeden herhangi birine ait olsaydı, (bu azaptan kurtulmaya karşılık) tamamını fidye verirdi. Azabı gördükleri zaman pişmanlıklarını gizlerler. Oysa hiçbir haksızlığa uğratılmadan adaletle hükmolunmuştur aralarında. **55.** Bakınız; göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Bakınız; Allah'ın va'di gerçektir, fakat çoğu bilmez. **56.** O hayat verir, O öldürür... Yalnızca O'na döndürüleceksiniz. **57.** Ey insanlar! Size Rabbinizden bir öğüt, sineler(iniz)de olan (hastalıklar)a bir şifa, müminler için de bir hidayet ve rahmet gelmiş bulunuyor. **58.** De ki: Allah'ın lütuf ve rahmetiyle; evet, sadece bununla sevinsinler. O, bütün biriktirdiklerinden daha hayırlıdır. **59.** De ki: Allah'ın size indirdiği; sizin de bir kısmını haram, bir kısmını helâl kıldığınız rızıklar hakkında ne dersiniz? De ki: Bunu size Allah mı bildirdi, yoksa kendi uydurduklarınızı Allah'a mı isnat ediyorsunuz?! **60.** Uydurduğu yalanı Allah'a isnat edenler, Kıyamet Günü (başlarına gelecekler) hakkında ne düşünüyorlar acaba?! Allah, insanlara karşı gerçekten lütufkârdır, fakat çoğu şükretmez. **61.** (Resûlüm!) Sen her ne zaman bir işte bulunsan; Kur'ân'dan her ne tilâvet etsen, (maiyetindekiler ile birlikte) her ne zaman herhangi bir iş işleseniz, siz ona giriştiğiniz zaman Biz size şahidizdir. Yerde ve gökte hiçbir zerre senin Rabbine gizli kalmaz; bundan daha küçüğü de daha büyüğü de şüphesiz apaçık bir kitaptadır.

أَلَآ إِنَّ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ
﴿٦٢﴾ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَكَانُوا۟ يَتَّقُونَ ﴿٦٣﴾ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ
فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ ۚ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَٰتِ ٱللَّهِ ۚ
ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٤﴾ وَلَا يَحْزُنكَ قَوْلُهُمْ ۘ إِنَّ
ٱلْعِزَّةَ لِلَّهِ جَمِيعًا ۚ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٦٥﴾ أَلَآ إِنَّ لِلَّهِ
مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَمَا يَتَّبِعُ ٱلَّذِينَ
يَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُرَكَآءَ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا
ٱلظَّنَّ وَإِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٦٦﴾ هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ
ٱلَّيْلَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٧﴾ قَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱللَّهُ وَلَدًا ۗ
سُبْحَٰنَهُۥ ۖ هُوَ ٱلْغَنِىُّ ۖ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ
إِنْ عِندَكُم مِّن سُلْطَٰنٍۭ بِهَٰذَآ ۚ أَتَقُولُونَ عَلَى ٱللَّهِ مَا
لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦٨﴾ قُلْ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ
لَا يُفْلِحُونَ ﴿٦٩﴾ مَتَٰعٌ فِى ٱلدُّنْيَا ثُمَّ إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ ثُمَّ
نُذِيقُهُمُ ٱلْعَذَابَ ٱلشَّدِيدَ بِمَا كَانُوا۟ يَكْفُرُونَ ﴿٧٠﴾

62. Bakınız; sadece Allah'ı velî bilenler için (o dehşetli günden yana) hiçbir korku söz konusu değildir; üzülecek de değillerdir. **63.** Onlar ki; iman etmişlerdi, sakınıyorlardı... **64.** Dünya hayatında da Âhirette de müjde onların hakkıdır... -Allah'ın sözlerinde değişiklik olmaz- ki büyük başarı budur. **65.** Bunların (yani, müşriklerin) sözü seni üzmesin. Çünkü izzet tamamen Allah'a aittir. O'dur işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî', Alîm). **66.** Bakınız; göklerde ve yerde kim varsa, hepsi Allah'ındır. Allah'tan başkasına dua edenler sadece zanna tabi oluyor, sadece tahmin yürütüyorlar. **67.** Sizin için; geceyi dinlenesiniz diye (karanlık), gündüzü de (çalışasınız diye) aydınlık kılan O'dur. Kulak veren bir toplum için elbette bunda âyetler vardır. **68.** "Allah, çocuk edindi" dediler. Hâşa!.. O'nun hiçbir şeye ihtiyacı yoktur. Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi O'na aittir. Bu hususta elinizde hiçbir güçlü kanıt yok. Allah hakkında, bilginize konu olmayan şeyler* mi söylüyorsunuz siz?! **69.** De ki: Kendi uydurdukları yalanı Allah'a isnat edenler asla iflâh olmaz! **70.** Dünyada biraz eğlenirler; ama nihaî dönüşleri Bizedir. Sonra Biz de şiddetli azabı tattırırız onlara, nankörce inkâr edip durdukları için!..

* Mevcut olmadığı için 'ilm'in de konusu olmayacak şeyler.

وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ نَبَأَ نُوحٍ إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ إِن كَانَ كَبُرَ عَلَيْكُم
مَّقَامِى وَتَذْكِيرِى بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ فَعَلَى ٱللَّهِ تَوَكَّلْتُ فَأَجْمِعُوٓا۟
أَمْرَكُمْ وَشُرَكَآءَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُنْ أَمْرُكُمْ عَلَيْكُمْ غُمَّةً ثُمَّ ٱقْضُوٓا۟
إِلَىَّ وَلَا تُنظِرُونِ ﴿٧١﴾ فَإِن تَوَلَّيْتُمْ فَمَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ إِنْ
أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿٧٢﴾
فَكَذَّبُوهُ فَنَجَّيْنَٰهُ وَمَن مَّعَهُۥ فِى ٱلْفُلْكِ وَجَعَلْنَٰهُمْ خَلَٰٓئِفَ
وَأَغْرَقْنَا ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ
﴿٧٣﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِۦ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَآءُوهُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ
فَمَا كَانُوا۟ لِيُؤْمِنُوا۟ بِمَا كَذَّبُوا۟ بِهِۦ مِن قَبْلُ كَذَٰلِكَ نَطْبَعُ عَلَىٰ قُلُوبِ
ٱلْمُعْتَدِينَ ﴿٧٤﴾ ثُمَّ بَعَثْنَا مِنۢ بَعْدِهِم مُّوسَىٰ وَهَٰرُونَ إِلَىٰ
فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِۦ بِـَٔايَٰتِنَا فَٱسْتَكْبَرُوا۟ وَكَانُوا۟ قَوْمًا مُّجْرِمِينَ ﴿٧٥﴾
فَلَمَّا جَآءَهُمُ ٱلْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوٓا۟ إِنَّ هَٰذَا لَسِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٦﴾
قَالَ مُوسَىٰٓ أَتَقُولُونَ لِلْحَقِّ لَمَّا جَآءَكُمْ أَسِحْرٌ هَٰذَا وَلَا يُفْلِحُ
ٱلسَّٰحِرُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوٓا۟ أَجِئْتَنَا لِتَلْفِتَنَا عَمَّا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَا
وَتَكُونَ لَكُمَا ٱلْكِبْرِيَآءُ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا نَحْنُ لَكُمَا بِمُؤْمِنِينَ ﴿٧٨﴾

71. Onlara Nuh'un haberini oku. Hani Nuh, kavmine şöyle demişti: "Ey kavmim! İçinizden (sadece) benim kıyam etmem ve Allah'ın âyetlerini hatırlatarak öğüt vermem size ağır geliyorsa; -ki ben, yalnızca Allah'a güvenip dayanmışımdır- siz ve ortaklarınız toplanıp ne yapacağınızı iyice kararlaştırın -ve bu karar daha sonra içinize dert olmasın-; sonra bana yapacağınızı yapın ve bana mühlet tanımayın!.." **72.** "Yüz çevirirseniz, ben sizden (öğütlerime karşılık) bir ücret istemiş değilim; benim ücretimi vermek tamamen Allah'a düşer. Ben O'na teslimiyet gösterenlerden olmakla memurum." **73.** Sonuçta onu yalanladılar. Biz de âyetlerimizi yalanlayanları suda boğup onu ve gemide beraberinde bulunanları kurtardık; onları (öncekilerin yerine yeryüzüne) sahip kıldık. Bak uyarıl(ıp da aklını başına almay)anların sonu nice oldu!.. **74.** Sonra, onun arkasından, kavimlerine peygamberler gönderdik; onlara apaçık âyetlerle geldiler. Fakat daha önce (iyice düşünüp taşınmadan) yalanlayıverdikleri şeye bir türlü iman edemediler. Biz böyle mühürleriz işte, aşırı gidenlerin kalplerini! **75.** Sonra, bunların ardından Musa ile Harun'u da Firavun ve kurmaylarına mucizelerimizle gönderdik, ama büyüklük tasladılar; zaten, mücrim bir kavimdiler. **76.** Gerçek, tarafımızdan kendilerine geldiğinde; "Şüphesiz bu, apaçık bir büyüdür!" dediler. **77.** Musa dedi ki: "Size geldiği vakit 'gerçek' için böyle mi diyorsunuz?! Bu mu büyü? Oysa büyücüler iflâh olmazlar." **78.** Dediler ki: "Siz ikiniz; atalarımızı üzerinde bulduğumuz yoldan bizi çevirmek için ve ülkede büyüklük siz ikinizin olsun diye geldiniz, değil mi? Size iman edip bağlanacak değiliz!"

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ائْتُونِي بِكُلِّ سَاحِرٍ عَلِيمٍ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
قَالَ لَهُمْ مُوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنْتُمْ مُلْقُونَ ﴿٨٠﴾ فَلَمَّا أَلْقَوْا قَالَ
مُوسَىٰ مَا جِئْتُمْ بِهِ السِّحْرُ إِنَّ اللَّهَ سَيُبْطِلُهُ إِنَّ اللَّهَ لَا يُصْلِحُ
عَمَلَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٨١﴾ وَيُحِقُّ اللَّهُ الْحَقَّ بِكَلِمَاتِهِ وَلَوْ كَرِهَ
الْمُجْرِمُونَ ﴿٨٢﴾ فَمَا آمَنَ لِمُوسَىٰ إِلَّا ذُرِّيَّةٌ مِنْ قَوْمِهِ عَلَىٰ
خَوْفٍ مِنْ فِرْعَوْنَ وَمَلَئِهِمْ أَنْ يَفْتِنَهُمْ وَإِنَّ فِرْعَوْنَ لَعَالٍ
فِي الْأَرْضِ وَإِنَّهُ لَمِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٨٣﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ يَا قَوْمِ إِنْ كُنْتُمْ
آمَنْتُمْ بِاللَّهِ فَعَلَيْهِ تَوَكَّلُوا إِنْ كُنْتُمْ مُسْلِمِينَ ﴿٨٤﴾ فَقَالُوا عَلَى اللَّهِ
تَوَكَّلْنَا رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا فِتْنَةً لِلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٨٥﴾ وَنَجِّنَا
بِرَحْمَتِكَ مِنَ الْقَوْمِ الْكَافِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ وَأَخِيهِ
أَنْ تَبَوَّآ لِقَوْمِكُمَا بِمِصْرَ بُيُوتًا وَاجْعَلُوا بُيُوتَكُمْ قِبْلَةً
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ
رَبَّنَا إِنَّكَ آتَيْتَ فِرْعَوْنَ وَمَلَأَهُ زِينَةً وَأَمْوَالًا فِي الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا رَبَّنَا لِيُضِلُّوا عَنْ سَبِيلِكَ رَبَّنَا اطْمِسْ عَلَىٰ أَمْوَالِهِمْ
وَاشْدُدْ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ فَلَا يُؤْمِنُوا حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٨٨﴾

79. Firavun; "Ne kadar usta sihirbaz varsa, bana getirin!" dedi.
80. Sihirbazlar gelince, Musa onlara; "(Hüner olarak, ortaya) ne koyacaksanız koyun." dedi.
81. (Hünerlerini) ortaya koyunca, Musa dedi ki; "Bu ortaya koyduklarınız, sihirden ibarettir; Allah onu kesinlikle boşa çıkaracaktır. Bozucuların yaptıklarını Allah düzeltmez!" **82.** "Ve mücrimler istemese de Allah, sözleriyle gerçeğin gerçekliğini ortaya çıkarır." **83.** Ama sonuçta Firavun ve kurmaylarının kendilerine işkence edeceği korkusuyla, kavminden genç bir kuşak dışında hiç kimse Musa'ya iman etmedi.[109] Çünkü Firavun, ülkesinde iyice zorbalaşmıştı; gerçekten aşırı gidenlerdendi.
84. Musa dedi ki: "Ey kavmim! Gerçekten Allah'a iman etmiş; O'na teslimiyet göstermişseniz, sadece O'na güvenip dayanın." **85.** Onlar da dediler ki; "Biz, sadece Allah'a güvenip dayandık. Ya Rabbi! Bizi bu zalim kavim için sınanma vesilesi hâline getirme (Bizim kötü durumumuza bakarak, inkârlarından memnun olmasınlar)." **86.** "Bu inkârcı nankör kavimden, merhametinle bizi kurtar." **87.** Musa ve kardeşine vahyettik ki; "Kavminiz için Mısır'da (karargâh) evler hazırlayın; evlerinizi (gözünüzün-kulağınızın kendisinde olduğu) birer merkez hâline getirin ve namazı-niyazı dosdoğru yerine getir(erek bu ibadet etrafında 'cemaat'leş)in. Sen de müminleri müjdele..."
88. Musa dedi ki: "Ya Rabbi! Firavun ve kurmaylarına bu dünya hayatında gerçekten muazzam bir konfor ve mal mülk vermişsin... Böylece insanları Senin yolundan saptırıyorlar ya Rabbi!.. Ya Rabbi! Mallarını mülklerini yok et ve kalplerini sık da -o can yakıcı azabı görünceye dek- iman etmesinler."

قَالَ قَدْ أُجِيبَت دَّعْوَتُكُمَا فَاسْتَقِيمَا وَلَا تَتَّبِعَآنِّ سَبِيلَ
الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾ ۞ وَجَٰوَزْنَا بِبَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ الْبَحْرَ
فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ وَجُنُودُهُۥ بَغْيًا وَعَدْوًا حَتَّىٰٓ إِذَآ أَدْرَكَهُ
الْغَرَقُ قَالَ ءَامَنتُ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا الَّذِيٓ ءَامَنَتْ بِهِۦ بَنُوٓاْ إِسْرَٰٓءِيلَ
وَأَنَا۠ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٩٠﴾ ءَآلْـَٰٔنَ وَقَدْ عَصَيْتَ قَبْلُ وَكُنتَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ ﴿٩١﴾ فَالْيَوْمَ نُنَجِّيكَ بِبَدَنِكَ لِتَكُونَ لِمَنْ
خَلْفَكَ ءَايَةً وَإِنَّ كَثِيرًا مِّنَ النَّاسِ عَنْ ءَايَٰتِنَا لَغَٰفِلُونَ ﴿٩٢﴾
وَلَقَدْ بَوَّأْنَا بَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ مُبَوَّأَ صِدْقٍ وَرَزَقْنَٰهُم مِّنَ الطَّيِّبَٰتِ
فَمَا اخْتَلَفُواْ حَتَّىٰ جَآءَهُمُ الْعِلْمُ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَٰمَةِ
فِيمَا كَانُواْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٩٣﴾ فَإِن كُنتَ فِي شَكٍّ مِّمَّآ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ
فَسْـَٔلِ الَّذِينَ يَقْرَءُونَ الْكِتَٰبَ مِن قَبْلِكَ لَقَدْ جَآءَكَ
الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ فَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُمْتَرِينَ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَكُونَنَّ
مِنَ الَّذِينَ كَذَّبُواْ بِـَٔايَٰتِ اللَّهِ فَتَكُونَ مِنَ الْخَٰسِرِينَ
﴿٩٥﴾ إِنَّ الَّذِينَ حَقَّتْ عَلَيْهِمْ كَلِمَتُ رَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿٩٦﴾ وَلَوْ جَآءَتْهُمْ كُلُّ ءَايَةٍ حَتَّىٰ يَرَوُاْ الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٩٧﴾

89. "Her ikinizin duası da kabul olundu. İkiniz de doğru yolda devam edin ve sakın bilgisizlerin yolunu tutmayın!" buyurdu. **90.** Ve (sonunda) İsrailoğullarına o deryayı geçirttik. Oysa Firavun ve askerleri haksızca ve düşmanca peşlerine düşmüştü... Nihayet, (Firavun) boğulacağı anda; "İsrailoğullarının iman ettiğinden başka tanrı olmadığına iman ettim. Artık ben de O'na teslimiyet gösterenlerdenim!" dedi. **91.** Şimdi mi?! Oysa daha önce karşı gelmekteydin; bozuculardandın!.. **92.** Senden sonrakiler için bir 'ayet' olasın diye bugün senin cesedini kurtaracağız! Gerçi insanların çoğu Bizim âyetlerimizden gafildirler ya... **93.** Gerçek şu ki; İsrailoğullarını güzel bir yere yerleştirip tertemiz şeylerden nasiplendirdik. Kendilerine ilim (yani, Tevrat) gelinceye kadar anlaşmazlığa düşmediler. Aralarındaki ihtilâflar hakkında şüphesiz Kıyamet Günü senin Rabbin hâkimlik edecektir. **94.** Sana indirdiklerimizden şüphe ediyorsan, senden önce indirdiğimiz kitapları okuyanlara sor. Evet, bu gerçek sana Rabbinden gelmiştir; o hâlde sakın şüphecilerden olma. **95.** Sakın Allah'ın âyetlerini yalanlayanlardan olma, yoksa hüsrana uğrayanlardan olursun. **96-97.** Doğrusu, haklarında Rabbinin (azap) sözü kesinleşenler, kendilerine her türlü âyet gelse de, o can yakıcı azabı görünceye kadar iman etmezler. (Ancak o an edilecek iman da işe yaramaz.)

فَلَوْلَا كَانَتْ قَرْيَةٌ اٰمَنَتْ فَنَفَعَهَٓا اِيمَانُهَٓا اِلَّا قَوْمَ يُونُسَ لَمَّٓا
اٰمَنُوا كَشَفْنَا عَنْهُمْ عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَمَتَّعْنَاهُمْ
اِلٰى ح۪ينٍ ﴿٩٨﴾ وَلَوْ شَٓاءَ رَبُّكَ لَاٰمَنَ مَنْ فِي الْاَرْضِ كُلُّهُمْ
جَم۪يعاً اَفَاَنْتَ تُكْرِهُ النَّاسَ حَتّٰى يَكُونُوا مُؤْمِن۪ينَ ﴿٩٩﴾ وَمَا
كَانَ لِنَفْسٍ اَنْ تُؤْمِنَ اِلَّا بِاِذْنِ اللّٰهِ وَيَجْعَلُ الرِّجْسَ
عَلَى الَّذ۪ينَ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٠٠﴾ قُلِ انْظُرُوا مَاذَا فِي السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَمَا تُغْنِي الْاٰيَاتُ وَالنُّذُرُ عَنْ قَوْمٍ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠١﴾
فَهَلْ يَنْتَظِرُونَ اِلَّا مِثْلَ اَيَّامِ الَّذ۪ينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلِهِمْ
قُلْ فَانْتَظِرُٓوا اِنّ۪ي مَعَكُمْ مِنَ الْمُنْتَظِر۪ينَ ﴿١٠٢﴾ ثُمَّ نُنَجّ۪ي
رُسُلَنَا وَالَّذ۪ينَ اٰمَنُوا كَذٰلِكَ حَقّاً عَلَيْنَا نُنْجِ الْمُؤْمِن۪ينَ
﴿١٠٣﴾ قُلْ يَٓا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ ف۪ي شَكٍّ مِنْ د۪ين۪ي فَلَٓا اَعْبُدُ الَّذ۪ينَ
تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ وَلٰكِنْ اَعْبُدُ اللّٰهَ الَّذ۪ي يَتَوَفّٰيكُمْ وَاُمِرْتُ
اَنْ اَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِن۪ينَ ﴿١٠٤﴾ وَاَنْ اَقِمْ وَجْهَكَ لِلدّ۪ينِ حَن۪يفاً
وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ الْمُشْرِك۪ينَ ﴿١٠٥﴾ وَلَا تَدْعُ مِنْ دُونِ اللّٰهِ
مَا لَا يَنْفَعُكَ وَلَا يَضُرُّكَ فَاِنْ فَعَلْتَ فَاِنَّكَ اِذاً مِنَ الظَّالِم۪ينَ ﴿١٠٦﴾

98. Keşke (o sırada) iman edip de imanı kendisine fayda sağlayan bir şehir (halkı) olsaydı?! Yunus'un kavmi müstesna... Çünkü bunlar iman edince, dünya hayatındaki alçaltıcı azabı üzerlerinden kaldırmış ve bir vakte kadar kendilerini yaşatmıştık. **99.** Senin Rabbin dileseydi, yeryüzündeki insanların tamamı elbette iman ederdi. O hâlde, senin; mümin oluncaya kadar insanları zorlamana gerek var mı? **100.** Allah'ın izni olmadıkça hiç kimse iman edemez. Aklını başına almayanların üzerine de Allah murdarlığı boca eder. **101.** De ki: Göklerde ve yerde neler var, bir bakın... Fakat bunca âyet ve uyarı bile fayda vermiyor iman etmeyen bir kavme! **102.** Yoksa bunlar kendilerinden evvel gelip geçenlerin başına gelen (felaket) günler(in) in benzerini mi bekliyorlar illâ?! De ki: Bekleyin, ben de sizinle beraber beklemekteyim!... **103.** Sonunda, peygamberlerimizi de iman edenleri de kurtarırız. Evet, üzerimizdeki bir hak(ları) olarak müminleri kurtarırız. **104.** De ki: Ey insanlar! Benim dinimden şüphede iseniz (benim dinimin özünün şu olduğunu bilin de ona göre hareket edin); ben sizin Allah'tan başka taptıklarınıza tapmam; aksine, sadece sizi vefat ettirecek olan Allah'a kulluk ederim. Ben müminlerden olmakla memurum. **105.** (Bana söylenen şudur:) Bütün varlığını samimi bir muvahhit olarak bu dine yönelt, sakın müşriklerden olma! **106.** Allah'tan başka, sana fayda ve zarar getirmeyecek olan şeylere dua etme; böyle yapacak olursan, o zaman şüphesiz sen de zalimlerdensin demektir!

وَإِن يَمْسَسْكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَ وَإِن
يُرِدْكَ بِخَيْرٍ فَلَا رَآدَّ لِفَضْلِهِۦ يُصِيبُ بِهِۦ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ
وَهُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ١٠٧ قُلْ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ قَدْ جَآءَكُمُ
ٱلْحَقُّ مِن رَّبِّكُمْ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِى لِنَفْسِهِۦ وَمَن
ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم بِوَكِيلٍ ١٠٨ وَٱتَّبِعْ
مَا يُوحَىٰٓ إِلَيْكَ وَٱصْبِرْ حَتَّىٰ يَحْكُمَ ٱللَّهُ وَهُوَ خَيْرُ ٱلْحَٰكِمِينَ ١٠٩

سُورَةُ هُودٍ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓر كِتَٰبٌ أُحْكِمَتْ ءَايَٰتُهُۥ ثُمَّ فُصِّلَتْ مِن لَّدُنْ حَكِيمٍ خَبِيرٍ ١
أَلَّا تَعْبُدُوٓا۟ إِلَّا ٱللَّهَ إِنَّنِى لَكُم مِّنْهُ نَذِيرٌ وَبَشِيرٌ ٢ وَأَنِ ٱسْتَغْفِرُوا۟
رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ يُمَتِّعْكُم مَّتَٰعًا حَسَنًا إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى وَيُؤْتِ
كُلَّ ذِى فَضْلٍ فَضْلَهُۥ وَإِن تَوَلَّوْا۟ فَإِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ
كَبِيرٍ ٣ إِلَى ٱللَّهِ مَرْجِعُكُمْ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ٤ أَلَآ إِنَّهُمْ
يَثْنُونَ صُدُورَهُمْ لِيَسْتَخْفُوا۟ مِنْهُ أَلَا حِينَ يَسْتَغْشُونَ ثِيَابَهُمْ
يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ٥

107. Sana Allah bir zarar dokundurursa, onu O'ndan başka kaldıracak yoktur. Senin hakkında, O bir hayır dilese, O'nun lütfunu geri çevirecek de yoktur. O bunu kullarından dilediğine veriyor; bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **108.** De ki: Ey insanlar! Bu gerçek size şüphesiz Rabbinizden gelmiştir. Artık kim doğru yola gelirse, tamamen kendi faydası için gelmiş; kim de saparsa, kendi zararına sapmış olur. Ben sizin üzerinize vekil değilim! **109.** Sana vahyedilene uy ve (müşriklerle aranızda) Allah hâkimlik edinceye kadar sabret; hâkimlerin en hayırlısı O'dur.

11- HÛD SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 123 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Râ. (Bu,) 'mutlak hikmet sahibi', 'her şeyden haberdar' (Hakîm, Habîr) tarafından âyetleri muhkemleştirilmiş, sonra da açıkça bildirilmiş bir kitap(tır). **2.** Allah'tan başkasına kulluk etmeyesiniz diye... Şüphesiz ben, size O'nun tarafından gönderilmiş bir uyarıcı ve müjdeciyim. **3.** Sizi bağışlaması için Rabbinize dua edip sonra O'na tevbe edin ki, belli bir süreye kadar sizi güzel bir yaşayışla yaşatsın; her lütuf sahibine lütfunu versin. Yüz çevirirseniz, başınıza gelecek büyük bir günün azabından sizin adınıza endişe ederim. **4.** Dönüşünüz yalnız Allah'adır ve O, her şeye kadirdir. **5.** Bakınız; Peygamberden gizlenmek için iki büklüm oluyorlar. Bakınız; Allah onların gizlediklerini ve açığa vurduklarını elbiselerine büründükleri zaman da bilmektedir. Çünkü O, sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır).

وَمَا مِن دَآبَّةٍ فِي الْأَرْضِ إِلَّا عَلَى اللَّهِ رِزْقُهَا وَيَعْلَمُ مُسْتَقَرَّهَا
وَمُسْتَوْدَعَهَا كُلٌّ فِي كِتَابٍ مُّبِينٍ ﴿٦﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ وَكَانَ عَرْشُهُ
عَلَى الْمَاءِ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَلَئِن قُلْتَ
إِنَّكُم مَّبْعُوثُونَ مِن بَعْدِ الْمَوْتِ لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٧﴾ وَلَئِنْ أَخَّرْنَا عَنْهُمُ الْعَذَابَ إِلَىٰ
أُمَّةٍ مَّعْدُودَةٍ لَّيَقُولُنَّ مَا يَحْبِسُهُ أَلَا يَوْمَ يَأْتِيهِمْ لَيْسَ
مَصْرُوفًا عَنْهُمْ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨﴾
وَلَئِنْ أَذَقْنَا الْإِنسَانَ مِنَّا رَحْمَةً ثُمَّ نَزَعْنَاهَا مِنْهُ إِنَّهُ
لَيَئُوسٌ كَفُورٌ ﴿٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ نَعْمَاءَ بَعْدَ ضَرَّاءَ
مَسَّتْهُ لَيَقُولَنَّ ذَهَبَ السَّيِّئَاتُ عَنِّي إِنَّهُ لَفَرِحٌ فَخُورٌ ﴿١٠﴾
إِلَّا الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ أُولَٰئِكَ لَهُم مَّغْفِرَةٌ
وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿١١﴾ فَلَعَلَّكَ تَارِكٌ بَعْضَ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ
وَضَائِقٌ بِهِ صَدْرُكَ أَن يَقُولُوا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْهِ كَنزٌ أَوْ جَاءَ
مَعَهُ مَلَكٌ إِنَّمَا أَنتَ نَذِيرٌ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ وَكِيلٌ ﴿١٢﴾

6. Yeryüzünde hiçbir canlı yoktur ki rızkı Allah'a ait olmasın. Onların karar kılacağı nihai yeri de, emaneten durdukları yeri de O bilir; hepsi apaçık bir kitapta (yani, Levh-i Mahfuz'da)dır. **7.** Mutlak hükümranlık tahtı, (sadece) 'su' üstünde iken, hanginizin daha güzel amel sergileyeceğini sına(yıp bunu herkese açıkça göster)mek için gökleri ve yeri 'altı gün'de yaratan O'dur. "Öldükten sonra kesinlikle diriltileceksiniz!" desen, nankörce inkâr edenler mutlaka; "Bu apaçık bir büyüden başka bir şey değil!" derler. **8.** Belli bir süreye kadar üzerlerinden azabı erteleyecek olsak, mutlaka; "Onu alıkoyan ne?!" derler. Bakınız; o geldiği gün asla onlardan dönecek değildir (çünkü ok yaydan çıkmıştır); eğlence konusu edip durdukları şey kendilerini zaten çepeçevre kuşatmış bulunuyor! **9.** Biz insana tarafımızdan bir rahmet tattırıp sonra onu geri alsak, tam bir kötümser nankör hâline gelir. **10.** Başına gelen bir sıkıntıdan sonra ona bir nimet tattırsak, "Oh!.. Kötülükler başımdan gitti!" der, böbürlenip duran bir şımarığa dönüşür. **11.** Sadece sabredip salih amel işleyenler müstesna... Bunların hakkı, mağfiret ve büyük bir ecirdir. **12.** (Resulüm! Müşriklerin, senin gıyabında) "Ona bir hazine indirilmeli veya beraberinde bir melek gelmeli değil miydi?" demelerinden ötürü belki de sana vahyolunanların bir kısmını terk edeceksin! Oysa sen sadece bir uyarıcısın. Allah ise her şeye vekildir.

أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَيٰهُ قُلْ فَأْتُوا بِعَشْرِ سُوَرٍ مِثْلِهِ مُفْتَرَيَاتٍ
وَادْعُوا مَنِ اسْتَطَعْتُمْ مِنْ دُونِ اللّٰهِ اِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿١٣﴾
فَاِلَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكُمْ فَاعْلَمُوا اَنَّمَا اُنْزِلَ بِعِلْمِ اللّٰهِ وَاَنْ لَا اِلٰهَ
اِلَّا هُوَ فَهَلْ اَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْحَيٰوةَ
الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا نُوَفِّ اِلَيْهِمْ اَعْمَالَهُمْ فِيهَا وَهُمْ فِيهَا لَا يُبْخَسُونَ
﴿١٥﴾ اُولٰٓئِكَ الَّذِينَ لَيْسَ لَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ اِلَّا النَّارُ وَحَبِطَ
مَا صَنَعُوا فِيهَا وَبَاطِلٌ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾ اَفَمَنْ كَانَ
عَلٰى بَيِّنَةٍ مِنْ رَبِّهِ وَيَتْلُوهُ شَاهِدٌ مِنْهُ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ
مُوسٰٓى اِمَامًا وَرَحْمَةً اُولٰٓئِكَ يُؤْمِنُونَ بِهِ وَمَنْ يَكْفُرْ بِهِ
مِنَ الْاَحْزَابِ فَالنَّارُ مَوْعِدُهُ فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ اِنَّهُ الْحَقُّ
مِنْ رَبِّكَ وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٧﴾ وَمَنْ
اَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا اُولٰٓئِكَ يُعْرَضُونَ
عَلٰى رَبِّهِمْ وَيَقُولُ الْاَشْهَادُ هٰٓؤُلَٓاءِ الَّذِينَ كَذَبُوا عَلٰى
رَبِّهِمْ اَلَا لَعْنَةُ اللّٰهِ عَلَى الظَّالِمِينَ ﴿١٨﴾ اَلَّذِينَ يَصُدُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللّٰهِ وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا وَهُمْ بِالْاٰخِرَةِ هُمْ كَافِرُونَ ﴿١٩﴾

13. Yoksa "Onu kendisi uydurmakta!" mı diyorlar? De ki: Doğru söylüyorsanız, haydi Allah'tan başka yalvaracaklarınıza da yalvarın ve onun benzeri on tane uydurma sûre getirin. (Öyle ya, siz dil üstadlarısınız!) **14.** Size cevap veremezlerse bilin ki; tamamen Allah'ın ilmiyle indirilmiştir o... Ve O'ndan başka tanrı yoktur. Artık (hakkı) teslim edersiniz herhâlde?! **15.** Kim dünya hayatını ve onun ziynetini isterse, ona çalışmasının karşılığını burada tastamam öderiz ve bu hususta hiçbir zarara uğratılmaz. **16.** (Ama) bunlar o kimselerdir ki; Âhirette kendilerine Ateş'ten başka bir pay yoktur. Orada (azaptan kurtulma adına) sergileyecekleri maharetler (!) de işe yaramayacaktır; (dünyada iken) yapıp durdukları şeyler zaten boştur. **17.** (Bunlar, hiç) Rabbinden açık bir kanıta sahip olan ve O'nun tarafından bir şahidin (benimseyip) peşinden gittiği kimse gibi olabilirler mi? Ki, (şahit olarak) ondan önce de Musa'nın önder ve rahmet olan kitabı vardır. Bunlar, ona iman ederler. Hangi hizip onu inkâr ederse, varacağı yer Ateş'tir. Şüphesiz, Rabbinden gelen bir gerçektir o; ama insanların çoğu iman etmez. **18.** Uydurduğu yalanı Allah'a isnat edenden daha zalimi olabilir mi?! Bunlar Rablerine arz edilirler ve şahitler; "Rableri adına yalan uyduranlar işte bunlardır!" derler. Bakınız; Allah'ın lâneti zalimlerin üzerinedir! **19.** O zalimler ki; Allah yolunda eğrilik arayarak o yoldan (hem kendileri uzaklaşırlar hem de başkalarını) uzaklaştırırlar!... Âhireti nankörce inkâr edenler de sadece onlardır.

أُولَٰٓئِكَ لَمْ يَكُونُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كَانَ لَهُم مِّن
دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ يُضَاعَفُ لَهُمُ الْعَذَابُ مَا كَانُوا يَسْتَطِيعُونَ
السَّمْعَ وَمَا كَانُوا يُبْصِرُونَ ﴿٢٠﴾ أُولَٰٓئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا
أَنفُسَهُمْ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢١﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ
فِي الْآخِرَةِ هُمُ الْأَخْسَرُونَ ﴿٢٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ وَأَخْبَتُوا إِلَىٰ رَبِّهِمْ أُولَٰٓئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ
هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٢٣﴾ ۞ مَثَلُ الْفَرِيقَيْنِ كَالْأَعْمَىٰ
وَالْأَصَمِّ وَالْبَصِيرِ وَالسَّمِيعِ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا أَفَلَا تَذَكَّرُونَ
﴿٢٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِ إِنِّي لَكُمْ نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٢٥﴾
أَن لَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ أَلِيمٍ
﴿٢٦﴾ فَقَالَ الْمَلَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَوْمِهِ مَا نَرَاكَ إِلَّا بَشَرًا
مِّثْلَنَا وَمَا نَرَاكَ اتَّبَعَكَ إِلَّا الَّذِينَ هُمْ أَرَاذِلُنَا بَادِيَ
الرَّأْيِ وَمَا نَرَىٰ لَكُمْ عَلَيْنَا مِن فَضْلٍ بَلْ نَظُنُّكُمْ كَاذِبِينَ
﴿٢٧﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَأَيْتُمْ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّي وَآتَانِي رَحْمَةً
مِّنْ عِندِهِ فَعُمِّيَتْ عَلَيْكُمْ أَنُلْزِمُكُمُوهَا وَأَنتُمْ لَهَا كَارِهُونَ ﴿٢٨﴾

ربع الحزب ٢٣

20. Bunlar, yeryüzünde (Allah'ı) âciz bırak(ıp O'nun elinden kurtulacak) değillerdir; Allah'a karşı duracak bir velîleri de yoktur. Azapları katmerlenecektir; çünkü (gerçekleri) işitmeye tahammül edemez ve görmezlerdi. **21.** Bunlardır işte, kendilerini hüsrana uğratanlar! (Velî ve şefaatçi diye) uydurup durdukları şeyler de zihinlerinden kaybolup gitmiştir. **22.** Âhirette daha fazla hüsrana uğrayacaklar da şüphesiz bunlardır. **23.** İman edip salih amel işleyen ve büyük bir alçakgönüllülükle Rablerine boyun eğenler; bunlardır işte, Cennet'in sahipleri... Temelli kalacaklardır orada. **24.** Bu iki zümrenin durumu, 'kör ve sağır' ile 'gören ve işiten'in durumuna benzer. Bu ikisinin durumu bir olur mu hiç?! Hâla, düşünüp ders çıkarmayacak mısınız? **25.** Gerçek şu ki; Nuh'u da kavmine Biz göndermiştik (de şöyle demişti): "Şüphesiz ben sizin için apaçık bir uyarıcıyım." **26.** "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin. Doğrusu, sizin hakkınızda can yakıcı bir günün azabından endişe ediyorum." **27.** Bunun üzerine, kavminin nankörce inkâr eden ileri gelenleri dediler ki: "Biz senin ancak bizler gibi bir insan olduğunu görüyoruz. Şunu da görüyoruz ki, 'ilk bakışta en aşağı' olanlarımızdan başkası sana bağlanmış değil! (Bu dine girmiş olmakla) bizden üstün (hâle gelmiş) bir yanınızı da görmüyoruz. Aksine, yalancı olduğunuz kanaatindeyiz." **28.** Nuh dedi ki: "Ey kavmim! Ne dersiniz; ya ben Rabbimden (verilmiş) bir kanıt üzere isem; O, katından bana bir rahmet ihsan etmiş de o size gizlenmişse?! İstemediğiniz hâlde bunu size zorla mı kabul ettireceğiz?!"

وَيَٰقَوۡمِ لَآ أَسۡـَٔلُكُمۡ عَلَيۡهِ مَالًاۖ إِنۡ أَجۡرِيَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِۚ وَمَآ
أَنَا۠ بِطَارِدِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْۚ إِنَّهُم مُّلَٰقُواْ رَبِّهِمۡ وَلَٰكِنِّيٓ أَرَىٰكُمۡ
قَوۡمٗا تَجۡهَلُونَ ﴿٢٩﴾ وَيَٰقَوۡمِ مَن يَنصُرُنِي مِنَ ٱللَّهِ إِن طَرَدتُّهُمۡۚ
أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٣٠﴾ وَلَآ أَقُولُ لَكُمۡ عِندِي خَزَآئِنُ ٱللَّهِ وَلَآ
أَعۡلَمُ ٱلۡغَيۡبَ وَلَآ أَقُولُ إِنِّي مَلَكٞ وَلَآ أَقُولُ لِلَّذِينَ تَزۡدَرِيٓ
أَعۡيُنُكُمۡ لَن يُؤۡتِيَهُمُ ٱللَّهُ خَيۡرًاۖ ٱللَّهُ أَعۡلَمُ بِمَا فِيٓ أَنفُسِهِمۡ إِنِّيٓ إِذٗا
لَّمِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٣١﴾ قَالُواْ يَٰنُوحُ قَدۡ جَٰدَلۡتَنَا فَأَكۡثَرۡتَ
جِدَٰلَنَا فَأۡتِنَا بِمَا تَعِدُنَآ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ
إِنَّمَا يَأۡتِيكُم بِهِ ٱللَّهُ إِن شَآءَ وَمَآ أَنتُم بِمُعۡجِزِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَنفَعُكُمۡ
نُصۡحِيٓ إِنۡ أَرَدتُّ أَنۡ أَنصَحَ لَكُمۡ إِن كَانَ ٱللَّهُ يُرِيدُ أَن يُغۡوِيَكُمۡۚ
هُوَ رَبُّكُمۡ وَإِلَيۡهِ تُرۡجَعُونَ ﴿٣٤﴾ أَمۡ يَقُولُونَ ٱفۡتَرَىٰهُۖ
قُلۡ إِنِ ٱفۡتَرَيۡتُهُۥ فَعَلَيَّ إِجۡرَامِي وَأَنَا۠ بَرِيٓءٞ مِّمَّا تُجۡرِمُونَ ﴿٣٥﴾
وَأُوحِيَ إِلَىٰ نُوحٍ أَنَّهُۥ لَن يُؤۡمِنَ مِن قَوۡمِكَ إِلَّا مَن قَدۡ ءَامَنَ
فَلَا تَبۡتَئِسۡ بِمَا كَانُواْ يَفۡعَلُونَ ﴿٣٦﴾ وَٱصۡنَعِ ٱلۡفُلۡكَ بِأَعۡيُنِنَا
وَوَحۡيِنَا وَلَا تُخَٰطِبۡنِي فِي ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓاْ إِنَّهُم مُّغۡرَقُونَ ﴿٣٧﴾

29. "Ey kavmim! Ben buna
karşılık sizden mal istemiyo-
rum; benim ücretim tamamen
Allah'a aittir. İnanan (gariban)
ları kovacak da değilim; çünkü
onlar Rableri ile karşı karşıya
geleceklerdir.* Fakat ben sizin
cahillik eden bir toplum oldu-
ğunuzu görüyorum." **30.** "Ey
kavmim! Onları kovarsam,
beni Allah'a karşı kim savu-
nur? Hâla, düşünüp ders çıkar-
mayacak mısınız?" **31.** "Ben
size; 'Allah'ın hazineleri benim
yanımdadır' demem; gaybı da
bilmem. "Ben meleğim' de de-
mem. Gözlerinizin hor gördüğü
kimseler için; 'Allah bunlara
hiçbir iyilik vermeyecektir!' de
demem; onların içindekini en
iyi bilen Allah'tır. Yoksa ben de
zalimlerden olurum şüphesiz."
32. Dediler ki: "Ey Nuh! Bizimle cedelleşip durmaktasın; cedeli fazla uzattın
artık! Doğru söyleyenlerdensen, haydi getir şu bizleri tehdit ettiğin şeyi!" **33.**
Dedi ki: "Onu size -dilediği takdirde- ancak Allah getirir; siz (O'nu) âciz bı-
rakamazsınız." **34.** "Sizi Allah azdır(ıp helâk et)mek istedikten sonra, ben size
öğüt vermek istesem de bunun size faydası olmaz. Rabbiniz O'dur; O'na dön-
dürüleceksiniz." **35.** (Resulüm!) Yoksa "Onu kendisi uydurmakta!" mı diyor-
lar?! De ki: Bunu ben uydurduysam vebali banadır. Sizin işlediğiniz suçlardan
uzağım ya! **36.** Nihayet, Nuh'a vahyolundu ki; "Kavminden iman etmiş olanlar
dışında hiç kimse iman etmeyecek. Dolayısıyla, yapageldikleri şeye üzülme."
37. "Bizim gözetimimiz altında, vahyimizle gemiyi yap. Zulmedenler için Be-
nimle muhatap olma; çünkü kesinlikle suda boğulacaklar!"

---

* Onların benim yanımda ne amaçla bulunduklarının hesabını sormak size de bana da değil sadece O'na düşer.

وَيَصْنَعُ الْفُلْكَ وَكُلَّمَا مَرَّ عَلَيْهِ مَلَأٌ مِّن قَوْمِهِ سَخِرُوا
مِنْهُ قَالَ إِن تَسْخَرُوا مِنَّا فَإِنَّا نَسْخَرُ مِنكُمْ كَمَا تَسْخَرُونَ ﴿٣٨﴾
فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ مَن يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ
مُّقِيمٌ ﴿٣٩﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَمْرُنَا وَفَارَ التَّنُّورُ قُلْنَا احْمِلْ فِيهَا
مِن كُلٍّ زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ الْقَوْلُ
وَمَنْ آمَنَ وَمَا آمَنَ مَعَهُ إِلَّا قَلِيلٌ ﴿٤٠﴾ وَقَالَ ارْكَبُوا
فِيهَا بِسْمِ اللَّهِ مَجْرَاهَا وَمُرْسَاهَا إِنَّ رَبِّي لَغَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٤١﴾ وَهِيَ
تَجْرِي بِهِمْ فِي مَوْجٍ كَالْجِبَالِ وَنَادَىٰ نُوحٌ ابْنَهُ وَكَانَ
فِي مَعْزِلٍ يَا بُنَيَّ ارْكَب مَّعَنَا وَلَا تَكُن مَّعَ الْكَافِرِينَ ﴿٤٢﴾
قَالَ سَآوِي إِلَىٰ جَبَلٍ يَعْصِمُنِي مِنَ الْمَاءِ قَالَ لَا عَاصِمَ
الْيَوْمَ مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِلَّا مَن رَّحِمَ وَحَالَ بَيْنَهُمَا الْمَوْجُ فَكَانَ
مِنَ الْمُغْرَقِينَ ﴿٤٣﴾ وَقِيلَ يَا أَرْضُ ابْلَعِي مَاءَكِ وَيَا سَمَاءُ
أَقْلِعِي وَغِيضَ الْمَاءُ وَقُضِيَ الْأَمْرُ وَاسْتَوَتْ عَلَى الْجُودِيِّ وَقِيلَ
بُعْدًا لِّلْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٤٤﴾ وَنَادَىٰ نُوحٌ رَّبَّهُ فَقَالَ رَبِّ إِنَّ
ابْنِي مِنْ أَهْلِي وَإِنَّ وَعْدَكَ الْحَقُّ وَأَنتَ أَحْكَمُ الْحَاكِمِينَ ﴿٤٥﴾

نصف الحزب ٢٣

38. O, gemiyi yapıyor; kavminin ileri gelenleri de yanına uğradıkça onunla alay ediyorlardı... Dedi ki: "Bizimle alay ediyorsanız, sizin alay ettiğiniz gibi biz de yakında sizinle alay edeceğiz!" **39.** "Rüsvay edici azabın kime geleceğini, kalıcı azabın kime ineceğini yakında göreceksiniz!" **40.** Nihayet buyruğumuz gelip (içinde ateş yakılan) tandır(lardan bile su) kaynamaya başlayınca, "Her şeyden ikişer eş (yani birer çift), -hakkında hüküm verilmiş olanlar dışında- aileni ve iman edenleri gemiye bindir" dedik. Kendisiyle beraber zaten pek az kimse iman etmişti... **41.** "Gemiye binin... Onun suda aheste aheste gitmesi de durup demirlemesi de Allah'ın adıyladır. Benim Rabbim gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm)." dedi. **42.** Gemi, 'dağ gibi' dalgaların içinde onları götürürken, Nuh (kendisinden) ayrı kalmış bulunan oğluna: "Gel bizimle beraber (gemiye) bin; inkârcı nankörlerle birlikte olma!" diye seslendi. **43.** Oğlu; "Şimdi bir dağa sığınacağım; o beni sudan kurtarır" deyince, Nuh: "Allah'ın rahmetine erenler hariç, bugün Allah'ın (helâk) emrinden kurtaracak bir şey yoktur!" dedi... Sonuçta, aralarına dalga girdi ve o da boğulanlardan oldu. **44.** "Ey yer! Suyunu yut! Ey gök! Sen de tut!" buyruldu... Su çekildi; iş bitirildi... Gemi Cudi'de karar kıldı. "Defolup gitti zalim kavim!" denildi... **45.** Nuh Rabbine seslenerek; "Ya Rabbi! Şüphesiz, oğlum da benim ailemdendi; Senin (ailemden kimsenin helâk olmayacağına dair) vaadin de haktır; Sen hükmedenlerin hükmedenisin (o hâlde, neden helâk oldu)?!" dedi.

قَالَ يَٰنُوحُ إِنَّهُۥ لَيْسَ مِنْ أَهْلِكَ إِنَّهُۥ عَمَلٌ غَيْرُ صَٰلِحٍ فَلَا تَسْـَٔلْنِ
مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ إِنِّىٓ أَعِظُكَ أَن تَكُونَ مِنَ ٱلْجَٰهِلِينَ ﴿٤٦﴾
قَالَ رَبِّ إِنِّىٓ أَعُوذُ بِكَ أَنْ أَسْـَٔلَكَ مَا لَيْسَ لِى بِهِۦ عِلْمٌ وَإِلَّا
تَغْفِرْ لِى وَتَرْحَمْنِىٓ أَكُن مِّنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٤٧﴾ قِيلَ يَٰنُوحُ
ٱهْبِطْ بِسَلَٰمٍ مِّنَّا وَبَرَكَٰتٍ عَلَيْكَ وَعَلَىٰٓ أُمَمٍ مِّمَّن مَّعَكَ
وَأُمَمٌ سَنُمَتِّعُهُمْ ثُمَّ يَمَسُّهُم مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٨﴾ تِلْكَ
مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ نُوحِيهَآ إِلَيْكَ مَا كُنتَ تَعْلَمُهَآ أَنتَ وَلَا قَوْمُكَ
مِن قَبْلِ هَٰذَا فَٱصْبِرْ إِنَّ ٱلْعَٰقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٤٩﴾ وَإِلَىٰ عَادٍ
أَخَاهُمْ هُودًا قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ
غَيْرُهُۥٓ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا مُفْتَرُونَ ﴿٥٠﴾ يَٰقَوْمِ لَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ
أَجْرًا إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱلَّذِى فَطَرَنِىٓ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٥١﴾
وَيَٰقَوْمِ ٱسْتَغْفِرُوا۟ رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوٓا۟ إِلَيْهِ يُرْسِلِ ٱلسَّمَآءَ
عَلَيْكُم مِّدْرَارًا وَيَزِدْكُمْ قُوَّةً إِلَىٰ قُوَّتِكُمْ وَلَا تَتَوَلَّوْا۟
مُجْرِمِينَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا۟ يَٰهُودُ مَا جِئْتَنَا بِبَيِّنَةٍ وَمَا نَحْنُ
بِتَارِكِىٓ ءَالِهَتِنَا عَن قَوْلِكَ وَمَا نَحْنُ لَكَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿٥٣﴾

46. Buyurdu ki: "Ey Nuh! O senin 'aile'nden değildi; çünkü yaramaz bir amel(e sahip) idi.* Öyleyse, hakkında bilgin bulunmayan şeyi Benden isteme. Sana cahillerden olmamanı tavsiye ederim!" **47.** "Ya Rabbi! Bilgi sahibi olmadığım bir şeyi Senden istemekten Sana sığınırım. Bana acıyıp beni bağışlamazsan, hüsrana uğrayanlardan olacağım" dedi. **48.** "Ey Nuh! Sana ve seninle beraber bulunanlardan gelecek ümmetlere tarafımızdan verilen bir esenlikle ve bereketlerle (gemiden) in. Ama (senin neslinden gelenlerin arasında) öyle ümmetler de olacak ki, onları bir süre yaşatacağız; sonra onlara tarafımızdan can yakıcı bir azap dokunacak!" denildi. **49.** (Resûlüm!) Bunlar gayb haberlerindendir; onları sana Biz vahyediyoruz. Yoksa bunları daha evvel ne sen ne de kavmin biliyordunuz. Öyleyse sabret, çünkü şüphesiz, müttakîlerindir akıbet. **50.** Âd'a da kardeşleri Hûd'u (gönderdik). Dedi ki: "Ey kavmim! Sadece Allah'a kulluk edin; çünkü O'ndan başka tanrınız yok; (o 'tanrı'ları) tamamen kendiniz uydurmaktasınız!" **51.** "Ey kavmim! Ben sizden bunun için bir ücret istemiyorum. Benim ücretim, tamamen beni yaratana aittir. Hâla, aklınızı başınıza almayacak mısınız?" **52.** "Ey kavmim! Rabbinizden mağfiret dileyin, sonra O'na tevbe edin ki size gökten bol bol yağmur göndersin, gücünüze güç katsın. Birer mücrim olarak (O'na) sırtınızı dönmeyin." **53.** Dediler ki: "Ey Hûd! Sen bize (bizi imana icbar edecek) apaçık bir kanıt getirmiş değilsin! Senin sözün yüzünden tanrılarımızı terk edemeyiz; sana iman edip bağlanacak değiliz!"

* Benim katımda, işler nispet ve etiketlere göre yürümediği gibi, insan da kimin oğlu olup olmadığına göre değil, bizzat kendi yaptıklarına göre değer kazanır.

إِن نَّقُولُ إِلَّا اعْتَرَاكَ بَعْضُ آلِهَتِنَا بِسُوٓءٍ ۗ قَالَ إِنِّيٓ أُشْهِدُ اللَّهَ
وَاشْهَدُوٓا أَنِّي بَرِيٓءٌ مِّمَّا تُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾ مِن دُونِهِۦ ۖ فَكِيدُونِي
جَمِيعًا ثُمَّ لَا تُنظِرُونِ ﴿٥٥﴾ إِنِّي تَوَكَّلْتُ عَلَى اللَّهِ رَبِّي وَرَبِّكُم ۚ مَّا
مِن دَآبَّةٍ إِلَّا هُوَ ءَاخِذٌۢ بِنَاصِيَتِهَآ ۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ
﴿٥٦﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَقَدْ أَبْلَغْتُكُم مَّآ أُرْسِلْتُ بِهِۦٓ إِلَيْكُمْ ۚ وَيَسْتَخْلِفُ
رَبِّي قَوْمًا غَيْرَكُمْ وَلَا تَضُرُّونَهُۥ شَيْـًٔا ۚ إِنَّ رَبِّي عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ حَفِيظٌ
﴿٥٧﴾ وَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا نَجَّيْنَا هُودًا وَالَّذِينَ ءَامَنُوا مَعَهُۥ بِرَحْمَةٍ
مِّنَّا وَنَجَّيْنَٰهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٨﴾ وَتِلْكَ عَادٌ ۖ جَحَدُوا بِـَٔايَٰتِ
رَبِّهِمْ وَعَصَوْا رُسُلَهُۥ وَاتَّبَعُوٓا أَمْرَ كُلِّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿٥٩﴾ وَأُتْبِعُوا
فِي هَٰذِهِ الدُّنْيَا لَعْنَةً وَيَوْمَ الْقِيَٰمَةِ ۗ أَلَآ إِنَّ عَادًا كَفَرُوا رَبَّهُمْ ۗ أَلَا
بُعْدًا لِّعَادٍ قَوْمِ هُودٍ ﴿٦٠﴾ ۞ وَإِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَٰلِحًا ۚ قَالَ
يَٰقَوْمِ اعْبُدُوا اللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ ۖ هُوَ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ
وَاسْتَعْمَرَكُمْ فِيهَا فَاسْتَغْفِرُوهُ ثُمَّ تُوبُوٓا إِلَيْهِ ۚ إِنَّ رَبِّي قَرِيبٌ مُّجِيبٌ
﴿٦١﴾ قَالُوا يَٰصَٰلِحُ قَدْ كُنتَ فِينَا مَرْجُوًّا قَبْلَ هَٰذَآ ۖ أَتَنْهَىٰنَآ أَن
نَّعْبُدَ مَا يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَا وَإِنَّنَا لَفِي شَكٍّ مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٦٢﴾

54-55. "Söyleyebileceğimiz tek şey şu ki; ilahlarımızdan biri seni fena çarpmış (ondan böyle saçmalıyorsun)!" Dedi ki: "Doğrusu, ben Allah'ı şahit tutuyorum; siz de şahit olun ki, ben sizin O'na ortak koştuğunuz şeylerden uzağım. O hâlde, hep birlikte bana bir tuzak kurun; sonra mühlet de vermeyin!" **56.** "Ben sadece, benim ve sizin Rabbiniz olan Allah'a güvenip dayanmaktayım. Çünkü hiçbir canlı yoktur ki, O onun alnından tutmasın (onun kaderine hükmetmesin). Benim Rabbim, şüphesiz, dosdoğru bir yol üzeredir." **57.** "Yüz çevirirseniz (çevirin, ama şunu bilin ki); ben size ne ile gönderildiysem onu iletmiş bulunuyorum. Rabbim, yerinize sizden başka bir toplum getirecek ve siz O'na hiçbir zarar veremeyeceksiniz. Benim Rabbim, şüphesiz, her şey üzerinde bekçidir (Hafîz)." **58.** Vaktâ ki (azap) emrimiz geldi, Hûd'u ve beraberindeki müminleri tarafımızdan bir rahmetle kurtardık... Onları şiddetli bir azaptan kurtarmıştık... **59.** İşte, Rablerinin âyetlerini bile bile inkâr eden; peygamberlerine karşı çıkarak bütün inatçı zorbaların emrine uyan Âd (kavmi)! **60.** Bu dünyada da Kıyamet Günü'nde de lânet peşlerini bırakmadı. Bakınız; Âd (kavmi), Rablerini nankörce inkâr etmişti... Bakınız; Hûd'un kavmi olan Âd da defolup gitti! **61.** Semud'a da kardeşleri Salih'i... (gönderdik. Onlara) dedi ki; "Ey kavmim! Sadece Allah'a kulluk edin, O'ndan başka tanrınız yok. Sizi topraktan yaratıp yeryüzünü (büyük bir maharetle) imar etmenizi sağlayan O'dur. O hâlde, sizi bağışlaması için O'na dua edip sonra da O'na tevbe edin. Şüphesiz Rabbim size yakındır; (dualara) icabet eder." **62.** Dediler ki: "Ey Salih! Sen daha önce bizim aramızda, umut va'deden biriydin. Şimdi kalkıp da atalarımızın taptığına tapmayı mı bize yasaklıyorsun?! Doğrusu, senin bizi çağırdığın şeyden yana endişe verici bir kuşku içerisindeyiz."

قَالَ يَٰقَوۡمِ أَرَءَيۡتُمۡ إِن كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٖ مِّن رَّبِّي وَءَاتَىٰنِي
مِنۡهُ رَحۡمَةٗ فَمَن يَنصُرُنِي مِنَ ٱللَّهِ إِنۡ عَصَيۡتُهُۥۖ فَمَا تَزِيدُونَنِي
غَيۡرَ تَخۡسِيرٖ ٦٣ وَيَٰقَوۡمِ هَٰذِهِۦ نَاقَةُ ٱللَّهِ لَكُمۡ ءَايَةٗۖ
فَذَرُوهَا تَأۡكُلۡ فِيٓ أَرۡضِ ٱللَّهِۖ وَلَا تَمَسُّوهَا بِسُوٓءٖ فَيَأۡخُذَكُمۡ
عَذَابٞ قَرِيبٞ ٦٤ فَعَقَرُوهَا فَقَالَ تَمَتَّعُواْ فِي دَارِكُمۡ
ثَلَٰثَةَ أَيَّامٖۖ ذَٰلِكَ وَعۡدٌ غَيۡرُ مَكۡذُوبٖ ٦٥ فَلَمَّا جَآءَ
أَمۡرُنَا نَجَّيۡنَا صَٰلِحٗا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مَعَهُۥ بِرَحۡمَةٖ مِّنَّا
وَمِنۡ خِزۡيِ يَوۡمِئِذٍۚ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ ٱلۡقَوِيُّ ٱلۡعَزِيزُ ٦٦ وَأَخَذَ
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ ٱلصَّيۡحَةُ فَأَصۡبَحُواْ فِي دِيَٰرِهِمۡ جَٰثِمِينَ
٦٧ كَأَن لَّمۡ يَغۡنَوۡاْ فِيهَآۗ أَلَآ إِنَّ ثَمُودَاْ كَفَرُواْ رَبَّهُمۡۗ أَلَا بُعۡدٗا
لِّثَمُودَ ٦٨ وَلَقَدۡ جَآءَتۡ رُسُلُنَآ إِبۡرَٰهِيمَ بِٱلۡبُشۡرَىٰ قَالُواْ
سَلَٰمٗاۖ قَالَ سَلَٰمٞۖ فَمَا لَبِثَ أَن جَآءَ بِعِجۡلٍ حَنِيذٖ ٦٩ فَلَمَّا
رَءَآ أَيۡدِيَهُمۡ لَا تَصِلُ إِلَيۡهِ نَكِرَهُمۡ وَأَوۡجَسَ مِنۡهُمۡ خِيفَةٗۚ
قَالُواْ لَا تَخَفۡ إِنَّآ أُرۡسِلۡنَآ إِلَىٰ قَوۡمِ لُوطٖ ٧٠ وَٱمۡرَأَتُهُۥ قَآئِمَةٞ
فَضَحِكَتۡ فَبَشَّرۡنَٰهَا بِإِسۡحَٰقَ وَمِن وَرَآءِ إِسۡحَٰقَ يَعۡقُوبَ ٧١

63. Dedi ki: "Ey kavmim! Ne dersiniz, ya ben Rabbimden apaçık bir kanıta sahipsem; O bana bir rahmet vermişse?! Bu durumda, O'na karşı gelirsem, Allah'a karşı beni kim savunacak (siz mi)?! Siz benim sadece hüsranımı artırırsınız!" **64.** "Ey kavmim! Kanıt olarak da işte size Allah'ın devesi! Bırakın, Allah'ın toprağında otlasın; ona kötülük etmeyin, yoksa pek yakın bir azap sizi yakalayıverir!" **65.** Buna rağmen, onu hunharca kesip devirdiler... "Yurdunuzda üç gün daha yaşayın. Bu, yalan söylenmemiş (kesinlikle gerçekleşecek) bir sözdür!" dedi. **66.** Vaktâ ki (azap) emrimiz geldi, Salih'i ve beraberindeki müminleri tarafımızdan bir rahmetle azaptan ve o günün rüsvaylığından kurtardık. Senin Rabbindir, şüphesiz 'mutlak izzet sahibi', kuvvetli (Kavî, Azîz). **67.** O gümbürtü zulmedenleri yakaladı ve oldukları yerde diz üstü çökekaldılar! **68.** Sanki orada hiç yaşamamışlardı... Bakınız; Semud (kavmi) Rablerini nankörce inkâr etmişti... Bakınız; Semud da defolup gitti! **69.** Gerçek şu ki; İbrahim'e elçilerimiz müjde ile gelmiş; (yabancı oldukları için de) "Selâm!" d(iyerek ona esenlik dil)emişlerdi. O da "(Aleyküm) selâm!" demiş ve çok geçmeden, onlara bir buzağı çevirmesi getirmişti. **70.** Ellerinin ona uzanmadığını görünce, onları yadırgadı; içine bir korku düştü... "Korkma! Biz Lût'un kavmine gönderildik" dediler. **71.** Karısı ayakta idi... Bunun üzerine (rahatlayıp) gülümsedi. Biz de ona İshak'ı, İshak'ın ardından da Yakub'u müjdeledik.

قالت يا ويلتى ءألد وأنا عجوز وهذا بعلي شيخا إن هذا
لشيء عجيب ﴿٧٢﴾ قالوا أتعجبين من أمر الله رحمت الله
وبركاته عليكم أهل البيت إنه حميد مجيد ﴿٧٣﴾ فلما ذهب
عن إبراهيم الروع وجاءته البشرى يجادلنا في قوم لوط ﴿٧٤﴾
إن إبراهيم لحليم أواه منيب ﴿٧٥﴾ يا إبراهيم أعرض عن هذا إنه
قد جاء أمر ربك وإنهم آتيهم عذاب غير مردود ﴿٧٦﴾ ولما
جاءت رسلنا لوطا سيء بهم وضاق بهم ذرعا وقال هذا
يوم عصيب ﴿٧٧﴾ وجاءه قومه يهرعون إليه ومن قبل كانوا
يعملون السيئات قال يا قوم هؤلاء بناتي هن أطهر لكم
فاتقوا الله ولا تخزون في ضيفي أليس منكم رجل رشيد
﴿٧٨﴾ قالوا لقد علمت ما لنا في بناتك من حق وإنك لتعلم ما نريد
﴿٧٩﴾ قال لو أن لي بكم قوة أو آوي إلى ركن شديد ﴿٨٠﴾ قالوا
يا لوط إنا رسل ربك لن يصلوا إليك فأسر بأهلك بقطع
من الليل ولا يلتفت منكم أحد إلا امرأتك إنه مصيبها
ما أصابهم إن موعدهم الصبح أليس الصبح بقريب ﴿٨١﴾

72. "Vay başıma gelenleeer! Ben bir kocakarı, şu kocam da bir ihtiyar iken doğuracakmışım hâ?! Bu, gerçekten şaşılacak bir şey!" dedi. **73.** Dediler ki: "Allah'ın işine mi şaşıyorsun?! (Bir peygamberin) hane halkı olarak Allah'ın rahmet ve bereketi sizlerin üzerinizedir. Şüphesiz O, 'bizatihî hamde lâyık'tır, şanlıdır-şereflidir (Hamîd, Mecîd)." **74.** Müjde İbrahim'e ulaşıp da korkusu geçince, (bu sefer) Lût'un kavmi hakkında Bizimle tartışmaya başladı. **75.** Doğrusu İbrahim; ağırbaşlı, içli ve kendini Allah'a vermiş biriydi. **76.** "Ey İbrahim! Bundan vazgeç, zira Rabbinin fermanı gelmiş bulunuyor. Onlara asla geri çevirilmeyecek bir azap gelmekte!.." (dediler.) **77.** Elçilerimiz Lût'a gelince, onlardan yana endişeye düştü, içi daraldı ve "Çok çetin bir gün!" dedi. **78.** Kavmi koşa koşa ona geldi... -Daha önce iğrenç şeyler yapıyor (erkeklerle eşcinsel ilişkiye giriyor)lardı.- "Ey kavmim! İşte kızlarım... Sizin için onlar daha nezih. Allah'tan sakının, misafirlerimin önünde beni rezil etmeyin. İçinizde aklı başında bir adam yok mu sizin?!" dedi. **79.** Dediler ki: "Senin kızlarında bir hakkımızın olmadığını (yani, kadınlara karşı pek cinsel meylimizin olmadığını) çok iyi biliyorsun. Sen bizim ne istediğimizi bilirsin." **80.** "Keşke size yetecek gücüm olsaydı y da sağlam bir kaleye sığınabilseydim!" dedi. **81.** (İşte o zaman, gençler) "E Lût!" dediler, "biz Rabbinin elçileriyiz. Onlar asla sana ilişemezler. Geceni bir diliminde, aileni yola çıkar ve (yurdunuz yerin dibine geçirilirken) hiçbi niz (kavminizin o sırada çıkardığı bağırtılardan dolayı) geri bakmasın. Ka hariç... Çünkü onların başına gelecek olan, mutlaka onun başına da gelec Helâkleri için sabaha randevu verilmiştir. Sabah da yakın, değil mi?"

فَلَمَّا جَآءَ أَمْرُنَا جَعَلْنَا عَٰلِيَهَا سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهَا
حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ مَّنضُودٍ ﴿٨٢﴾ مُّسَوَّمَةً عِندَ رَبِّكَ
وَمَا هِيَ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ بِبَعِيدٍ ﴿٨٣﴾ ۞ وَإِلَىٰ مَدْيَنَ أَخَاهُمْ
شُعَيْبًا قَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ غَيْرُهُۥ
وَلَا تَنقُصُوا۟ ٱلْمِكْيَالَ وَٱلْمِيزَانَ إِنِّىٓ أَرَىٰكُم بِخَيْرٍ
وَإِنِّىٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ مُّحِيطٍ ﴿٨٤﴾ وَيَٰقَوْمِ
أَوْفُوا۟ ٱلْمِكْيَالَ وَٱلْمِيزَانَ بِٱلْقِسْطِ وَلَا تَبْخَسُوا۟
ٱلنَّاسَ أَشْيَآءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿٨٥﴾
بَقِيَّتُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ وَمَآ أَنَا۠ عَلَيْكُم
بِحَفِيظٍ ﴿٨٦﴾ قَالُوا۟ يَٰشُعَيْبُ أَصَلَوٰتُكَ تَأْمُرُكَ أَن
نَّتْرُكَ مَا يَعْبُدُ ءَابَآؤُنَآ أَوْ أَن نَّفْعَلَ فِىٓ أَمْوَٰلِنَا مَا نَشَٰٓؤُا۟
إِنَّكَ لَأَنتَ ٱلْحَلِيمُ ٱلرَّشِيدُ ﴿٨٧﴾ قَالَ يَٰقَوْمِ أَرَءَيْتُمْ إِن
كُنتُ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ مِّن رَّبِّى وَرَزَقَنِى مِنْهُ رِزْقًا حَسَنًا وَمَآ أُرِيدُ أَنْ
أُخَالِفَكُمْ إِلَىٰ مَآ أَنْهَىٰكُمْ عَنْهُ إِنْ أُرِيدُ إِلَّا ٱلْإِصْلَٰحَ
مَا ٱسْتَطَعْتُ وَمَا تَوْفِيقِىٓ إِلَّا بِٱللَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿٨٨﴾

الحزب ٢٤

82. Vaktâ ki (azap) emrimiz geldi, oranın altını üstüne getirdik ve üzerine yığın yığın topraksı taşlar yağdırdık. **83.** Rabbinin katında teker teker işaretlenmiş olarak... Burası (Mekkeli müşrik) zalimlerden de uzakta değildir. **84.** Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı... (gönderdik; onlara) dedi ki: "Ey kavmim! Sadece Allah'a kulluk edin; O'ndan başka tanrınız yok. Ölçüyü ve tartıyı eksik yapmayın. Görüyorum ki şu an itibariyle iyisiniz; ama sizi dört bir yandan kuşatmış bulunan bir günün azabından endişe ediyorum." **85.** "Ey kavmim! Ölçmeyi de tartmayı da eksiksiz yapın; insanların eşyasını eksiltmeyin; bozucular gibi yeryüzünde bozuculuk yapmayın." **86.** Allah'ın bıraktığı (kâr) sizin için daha hayırlıdır. Tabiî, iman etmişseniz... Ben başınıza dikilmiş bir bekçi değilim (Bu gibi konularda, iman ve hesap endişesi kadar güçlü bir bekçi yoktur). **87.** Dediler ki: "Ey Şuayb! Atalarımızın taptıklarını ve mallarımızda dilediğimiz tasarrufta bulunmayı bırakmamızı 'namaz'ın mı sana emrediyor? Yoksa sen, salt kendin olarak aklı başında, ağırbaşlı birisindir." **88.** Dedi ki: "Ey kavmim! Ne dersiniz; ya ben Rabbimden apaçık bir kanıt üzere isem; O beni katından güzel bir nasiple nasiplendirmişse?! Size yasakladığım şeylere aykırı hareket etmek istemiyorum; gücümün yettiği kadar (insanların eksik ve zaaflarını) düzeltmekten başka bir muradım yok. Başarım, tamamen Allah'a bağlıdır; ben sadece O'na güvenip dayanmaktayım; (sizden ve sizin yanlış inanç ve amellerinizden teberri ederek) sadece O'na yöneliyorum."

وَيَا قَوْمِ لَا يَجْرِمَنَّكُمْ شِقَاقِي أَنْ يُصِيبَكُمْ مِثْلُ مَا أَصَابَ
قَوْمَ نُوحٍ أَوْ قَوْمَ هُودٍ أَوْ قَوْمَ صَالِحٍ وَمَا قَوْمُ لُوطٍ مِنْكُمْ
بِبَعِيدٍ ﴿٨٩﴾ وَاسْتَغْفِرُوا رَبَّكُمْ ثُمَّ تُوبُوا إِلَيْهِ إِنَّ رَبِّي
رَحِيمٌ وَدُودٌ ﴿٩٠﴾ قَالُوا يَا شُعَيْبُ مَا نَفْقَهُ كَثِيرًا مِمَّا تَقُولُ
وَإِنَّا لَنَرَاكَ فِينَا ضَعِيفًا وَلَوْلَا رَهْطُكَ لَرَجَمْنَاكَ وَمَا أَنْتَ
عَلَيْنَا بِعَزِيزٍ ﴿٩١﴾ قَالَ يَا قَوْمِ أَرَهْطِي أَعَزُّ عَلَيْكُمْ مِنَ
اللَّهِ وَاتَّخَذْتُمُوهُ وَرَاءَكُمْ ظِهْرِيًّا إِنَّ رَبِّي بِمَا تَعْمَلُونَ
مُحِيطٌ ﴿٩٢﴾ وَيَا قَوْمِ اعْمَلُوا عَلَى مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ
سَوْفَ تَعْلَمُونَ مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَمَنْ هُوَ
كَاذِبٌ وَارْتَقِبُوا إِنِّي مَعَكُمْ رَقِيبٌ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا جَاءَ
أَمْرُنَا نَجَّيْنَا شُعَيْبًا وَالَّذِينَ آمَنُوا مَعَهُ بِرَحْمَةٍ مِنَّا وَأَخَذَتِ
الَّذِينَ ظَلَمُوا الصَّيْحَةُ فَأَصْبَحُوا فِي دِيَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٩٤﴾
كَأَنْ لَمْ يَغْنَوْا فِيهَا أَلَا بُعْدًا لِمَدْيَنَ كَمَا بَعِدَتْ ثَمُودُ ﴿٩٥﴾ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا وَسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿٩٦﴾ إِلَى فِرْعَوْنَ
وَمَلَئِهِ فَاتَّبَعُوا أَمْرَ فِرْعَوْنَ وَمَا أَمْرُ فِرْعَوْنَ بِرَشِيدٍ ﴿٩٧﴾

89. "Ey kavmim! Benimle cepheleşmeniz; Nuh kavminin veya Hûd kavminin ya da Salih kavminin başına gelen (felaket)lerin benzerini sakın sizin de başınıza getirmesin! Lût kavmi de sizden pek uzak değil..." **90.** "Sizi bağışlaması için Rabbinize dua edin, sonra O'na tevbe edin. Doğrusu, benim Rabbim merhametlidir, sevgi doludur (Rahîm, Vedûd)." **91.** Dediler ki: "Ey Şuayb! Söylediklerinin çoğunu anlamıyoruz. Ve seni aramızda gerçekten güçsüz görüyoruz; şu beş on kişilik taraftar kitlen de olmasa, seni taşlardık; bizim gözümüzde hiç de 'şan şeref ve güç sahibi biri' değilsin!" **92.** Dedi ki: "Ey kavmim! Benim beş on kişilik taraftar kitlem size göre Allah'tan daha mı üstün ki O'na sırt çevirdiniz (Siz gücü mü esas alıyorsunuz hakkı mı)?! Doğrusu, Rabbim sizin yaptıklarınızı tüm yönleriyle bilmektedir!" **93.** "Ey kavmim! Siz elinizden geleni yapın, şüphesiz ben de yapmaktayım... Rüsvay edici azabın kime geleceğini ve kimin yalancı olduğunu yakında göreceksiniz! Siz (benim sonumu) gözetleyin bakalım; sizinle beraber ben de gözetlemekteyim elbette (sizin başınıza gelecekleri)!" **94.** Vaktâ ki (azap) emrimiz geldi, Şuayb'ı ve beraberindeki imanlıları katımızdan bir rahmetle kurtardık; zulmedenleri ise korkunç bir sarsıntı yakaladı ve oldukları yerde diz üstü çökekaldılar. **95.** Sanki orada hiç yaşamamışlardı... Bakınız; Semud defolup gittiği gibi, Medyen de defolup gitti! **96-97.** Gerçek şu ki; Musa'yı da Firavun ve kurmaylarına mucizelerimizle ve güçlü aşikâr bir kanıtla göndermiştik... Ama Firavun'un emrine uydular (adamları). Oysa Firavun'un emri hiç de doğru değildi.

يقدم قومه يوم القيامة فأوردهم النار وبئس الورد
المورود ﴿٩٨﴾ وأتبعوا في هذه لعنة ويوم القيامة بئس
الرفد المرفود ﴿٩٩﴾ ذلك من أنباء القرى نقصه عليك
منها قائم وحصيد ﴿١٠٠﴾ وما ظلمناهم ولكن ظلموا
أنفسهم فما أغنت عنهم آلهتهم التي يدعون من دون
الله من شيء لما جاء أمر ربك وما زادوهم غير تتبيب ﴿١٠١﴾
وكذلك أخذ ربك إذا أخذ القرى وهي ظالمة إن أخذه
أليم شديد ﴿١٠٢﴾ إن في ذلك لآية لمن خاف عذاب الآخرة
ذلك يوم مجموع له الناس وذلك يوم مشهود ﴿١٠٣﴾ وما
نؤخره إلا لأجل معدود ﴿١٠٤﴾ يوم يأت لا تكلم نفس
إلا بإذنه فمنهم شقي وسعيد ﴿١٠٥﴾ فأما الذين شقوا ففي
النار لهم فيها زفير وشهيق ﴿١٠٦﴾ خالدين فيها ما دامت
السماوات والأرض إلا ما شاء ربك إن ربك فعال لما يريد
﴿١٠٧﴾ ۞ وأما الذين سعدوا ففي الجنة خالدين فيها ما دامت
السماوات والأرض إلا ما شاء ربك عطاء غير مجذوذ ﴿١٠٨﴾

98. O, Kıyamet Günü de kavmine öncülük edecek ve onları su diye Ateş'e götürecektir. Ne kötü bir yerdir bu varılan pınar! **99.** Lânet, ne burada peşlerini bırakır ne de Kıyamet Günü... Ne kötü bir ilâvedir bu eklenen! (İş dünyevî lânetle bitmemiş, dünya azabına bir de Âhiret azabı eklenmiştir.) **100.** İşte, çeşitli yerleşim birimlerin(in helâkin) e ilişkin haberlerden bazıları! Bunları sana Biz anlatıyoruz. Bir kısmı hâlâ ayakta; bir kısmı ise kökünden biçilmiş... **101.** Bunlara Biz zulmetmedik, asıl onlar kendilerine zulmetti...

Allah'tan başka taptıkları tanrıları (!) senin Rabbinin emri geldiğinde kendilerine fayda vermedi; kayıplarını artırmaktan başka bir işe yaramadı. **102.** İşte böyledir Rabbinin yakalayışı; şehirlerin zalim halkını yakaladığı zaman... O'nun yakalaması gerçekten can yakıcıdır, şiddetlidir! 103. Âhiret azabından korkanlar için, elbette bunda bir âyet vardır. O; bütün insanların toplanacağı bir gündür; şahitli bir gündür o... **104.** Biz onu erteliyoruz, ama bu, sadece belli bir süreye (yani Kıyamet saatine) kadardır. **105.** O gün geldiğinde, Allah'ın izni olmadan hiç kimse konuşamaz. Kimi mutsuz, kimi mutludur. **106.** Mutsuzlar Cehennem'dedirler; burada öyle hırıltılı yüksek sesli bir soluyuşları vardır ki (son derece acıklı ve korkunçtur)!.. **107.** Rabbin dilerse başka, ama gökler ve yer durdukça (ebediyyen) orada kalacaklardır. Senin Rabbin, murad ettiği şeyi mutlaka yapar. **108.** Mutlulara gelince, onlar da Cennet'tedirler. Rabbin dilerse başka, ama gökler ve yer durdukça (ebediyyen) burada kalacaklardır. Ardı arkası kesilmeyen bir 'ver'gi olarak...

فَلَا تَكُ فِي مِرْيَةٍ مِمَّا يَعْبُدُ هَٰؤُلَاءِ مَا يَعْبُدُونَ إِلَّا كَمَا يَعْبُدُ
آبَاؤُهُمْ مِنْ قَبْلُ وَإِنَّا لَمُوَفُّوهُمْ نَصِيبَهُمْ غَيْرَ مَنْقُوصٍ ﴿١٠٩﴾
وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَى الْكِتَابَ فَاخْتُلِفَ فِيهِ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِنْ رَبِّكَ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَفِي شَكٍّ مِنْهُ مُرِيبٍ
﴿١١٠﴾ وَإِنَّ كُلًّا لَمَّا لَيُوَفِّيَنَّهُمْ رَبُّكَ أَعْمَالَهُمْ إِنَّهُ بِمَا يَعْمَلُونَ
خَبِيرٌ ﴿١١١﴾ فَاسْتَقِمْ كَمَا أُمِرْتَ وَمَنْ تَابَ مَعَكَ وَلَا تَطْغَوْا
إِنَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿١١٢﴾ وَلَا تَرْكَنُوا إِلَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
فَتَمَسَّكُمُ النَّارُ وَمَا لَكُمْ مِنْ دُونِ اللَّهِ مِنْ أَوْلِيَاءَ ثُمَّ
لَا تُنْصَرُونَ ﴿١١٣﴾ وَأَقِمِ الصَّلَاةَ طَرَفَيِ النَّهَارِ وَزُلَفًا مِنَ
اللَّيْلِ إِنَّ الْحَسَنَاتِ يُذْهِبْنَ السَّيِّئَاتِ ذَٰلِكَ ذِكْرَىٰ لِلذَّاكِرِينَ
﴿١١٤﴾ وَاصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿١١٥﴾ فَلَوْلَا
كَانَ مِنَ الْقُرُونِ مِنْ قَبْلِكُمْ أُولُو بَقِيَّةٍ يَنْهَوْنَ عَنِ الْفَسَادِ
فِي الْأَرْضِ إِلَّا قَلِيلًا مِمَّنْ أَنْجَيْنَا مِنْهُمْ وَاتَّبَعَ الَّذِينَ
ظَلَمُوا مَا أُتْرِفُوا فِيهِ وَكَانُوا مُجْرِمِينَ ﴿١١٦﴾ وَمَا كَانَ
رَبُّكَ لِيُهْلِكَ الْقُرَىٰ بِظُلْمٍ وَأَهْلُهَا مُصْلِحُونَ ﴿١١٧﴾

109. (Resulüm!) Öyleyse, şunların taptıkları(nın bâtıllığı) hakkında şüpheye düşme. Sadece, atalarının daha önce taptıkları gibi (körükörüne) tapınıp gidiyorlar! Ama eksiksiz ödeyeceğiz 'pay'larını! **110.** Gerçek şu ki; Musa'ya o kitabı Biz vermiştik; onun hakkında da ihtilâf edilmişti. Rabbinin (kime, ne zaman azap edeceğine dair) daha önce verdiği hüküm olmasaydı, çoktan aralarında hükmedi(lip işleri bitiri)lirdi. Her ne kadar bundan yana 'kaygı verici bir şüphe' içinde iseler de... **111.** Senin Rabbin herkese kendi amelinin karşılığını tastamam öder. Yaptıklarınızdan O gerçekten haberdardır. **112.** Öyleyse, sen de sana emredildiği gibi dosdoğru ol; beraberindeki tevbekârlar da... Azmayın; yaptıklarınızı O gerçekten görmektedir. **113.** Zulmedenlere az da olsa meyletmeyin; yoksa size de dokunur o Ateş! Sizin Allah'tan başka velîniz yok; sonra yardım da göremezsiniz. **114.** Gündüzün iki ucunda ve gecenin yakın saatlerinde namazı dosdoğru kıl. İyilikler kötülükleri giderir. Bu, düşünüp ders çıkaracaklara verilmiş bir öğüttür. **115.** Sabret; ihsan üzere hareket edenin mükâfatını Allah zayi etmez. **116.** Varlıklı kimseler arasında -Bizim kurtardığımız az sayıda insan hariç- keşke sizden önceki devirlerde de yeryüzünde bozuculuk yapılmasını engelleyen kimseler çıksaydı! Zulmedenler, genelde kendilerini şımartacak refahın peşine düşerek birer günahkâr oldular. **117.** Yoksa (hem kendilerini hem de başkalarını) ıslah etme yönünde halkının çaba gösterdiği hiçbir memleketi senin Rabbinin haksız yere helâk etmesi söz konusu değildir.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ
١١٨ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ١١٩ وَكُلًّا نَقُصُّ
عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَٰذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ١٢٠ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ ١٢١ وَانْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ
١٢٢ وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ١٢٣

سُورَةُ يُوسُفَ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ١ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ٢ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ
بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَٰذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ
لَمِنَ الْغَافِلِينَ ٣ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ
أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ٤

118. Rabbin dileseydi, insanları tek bir ümmet yapardı... Ama ihtilâf edip duracaklardır. **119.** Rabbinin merhamet ettikleri müstesna... (Bunlar dinin temel ilke ve hedefleri doğrultusunda insanları birleştirmeye çalışırlar.) O, onları bunun için yaratmıştır. Senin Rabbinin; "Şüphesiz Ben Cehennem'i insan ve cin ile dolduracağım!" şeklindeki sözü böyle böyle gerçekleşmektedir işte. **120.** Sana anlattığımız bütün bu peygamber kıssalarıyla kalbini pekiştirmiş oluyoruz. Bu arada, sana gerçek; müminlere de öğüt ve nasihat gelmiş oluyor. **121.** İman etmeyenlere de ki: Siz elinizden geleni yapın, biz de yapmaktayız elbette! **122.** (Siz bizim sonumuzu) bekleyin bakalım; biz de (sizin başınıza gelecekleri) beklemekteyiz şüphesiz! **123.** Göklerin ve yerin gaybı Allah'ındır. Bütün işler O'na döndürülür. Öyleyse O'na kulluk et; O'na güvenip dayan. Senin Rabbin, yaptıklarınızdan gafil değil...

12- YÛSUF SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 111 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Râ. Bunlar apaçık kitabın[110] âyetleridir. **2.** Biz onu Arapça bir Kur'ân olarak indirdik ki siz akledebilesiniz. **3.** Bu sûreyi* sana vahyetmekle, kıssayı sana en güzel bir şekilde anlatmış oluyoruz. Sen daha önce elbette bundan** habersizdin: **4.** Hani Yusuf, babasına demişti ki; "Babacığım! Rüyamda on bir yıldızla Güneş'i ve Ay'ı gördüm... Gördüm ki bana 'secde' ediyorlar."

* Kur'ân kelimesi Türkçede özel isim olmakla birlikte Arapçada cins isimdir; tek bir âyete de, bir sûreye de, Kur'ân'ın tamamına da *kur'ân* denilebilir.

** Ümmî Mekkelilerin bilmediği bu olayın, senin, onlarla ilişkilerini en güzel bir şekilde yansıttığından.

وَلَوْ شَاءَ رَبُّكَ لَجَعَلَ النَّاسَ أُمَّةً وَاحِدَةً وَلَا يَزَالُونَ مُخْتَلِفِينَ
﴿١١٨﴾ إِلَّا مَنْ رَحِمَ رَبُّكَ وَلِذَٰلِكَ خَلَقَهُمْ وَتَمَّتْ كَلِمَةُ رَبِّكَ
لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١١٩﴾ وَكُلًّا نَقُصُّ
عَلَيْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الرُّسُلِ مَا نُثَبِّتُ بِهِ فُؤَادَكَ وَجَاءَكَ فِي هَٰذِهِ
الْحَقُّ وَمَوْعِظَةٌ وَذِكْرَىٰ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٠﴾ وَقُلْ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
اعْمَلُوا عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنَّا عَامِلُونَ ﴿١٢١﴾ وَانْتَظِرُوا إِنَّا مُنْتَظِرُونَ
﴿١٢٢﴾ وَلِلَّهِ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَيْهِ يُرْجَعُ الْأَمْرُ كُلُّهُ
فَاعْبُدْهُ وَتَوَكَّلْ عَلَيْهِ وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿١٢٣﴾

سُورَةُ يُوسُفَ (١٢) (١١١)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الر تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢﴾ نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ أَحْسَنَ الْقَصَصِ
بِمَا أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ هَٰذَا الْقُرْآنَ وَإِنْ كُنْتَ مِنْ قَبْلِهِ
لَمِنَ الْغَافِلِينَ ﴿٣﴾ إِذْ قَالَ يُوسُفُ لِأَبِيهِ يَا أَبَتِ إِنِّي رَأَيْتُ
أَحَدَ عَشَرَ كَوْكَبًا وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ رَأَيْتُهُمْ لِي سَاجِدِينَ ﴿٤﴾

118. Rabbin dileseydi, insanları tek bir ümmet yapardı... Ama ihtilâf edip duracaklardır. **119.** Rabbinin merhamet ettikleri müstesna... (Bunlar dinin temel ilke ve hedefleri doğrultusunda insanları birleştirmeye çalışırlar.) O, onları bunun için yaratmıştır. Senin Rabbinin; "Şüphesiz Ben Cehennem'i insan ve cin ile dolduracağım!" şeklindeki sözü böyle böyle gerçekleşmektedir işte. **120.** Sana anlattığımız bütün bu peygamber kıssalarıyla kalbini pekiştirmiş oluyoruz. Bu arada, sana gerçek; müminlere de öğüt ve nasihat gelmiş oluyor. **121.** İman etmeyenlere de ki: Siz elinizden geleni yapın, biz de yapmaktayız elbette! **122.** (Siz bizim sonumuzu) bekleyin bakalım; biz de (sizin başınıza gelecekleri) beklemekteyiz şüphesiz! **123.** Göklerin ve yerin gaybı Allah'ındır. Bütün işler O'na döndürülür. Öyleyse O'na kulluk et; O'na güvenip dayan. Senin Rabbin, yaptıklarınızdan gafil değil...

12- YÛSUF SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 111 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Râ. Bunlar apaçık kitabın[110] âyetleridir. **2.** Biz onu Arapça bir Kur'ân olarak indirdik ki siz akledebilesiniz. **3.** Bu sûreyi* sana vahyetmekle, kıssayı sana en güzel bir şekilde anlatmış oluyoruz. Sen daha önce elbette bundan** habersizdin: **4.** Hani Yusuf, babasına demişti ki; "Babacığım! Rüyamda on bir yıldızla Güneş'i ve Ay'ı gördüm... Gördüm ki bana 'secde' ediyorlar."

* Kur'ân kelimesi Türkçede özel isim olmakla birlikte Arapçada cins isimdir; tek bir âyete de, bir sûreye de, Kur'ân'ın tamamına da *kur'ân* denilebilir.

** Ümmî Mekkelilerin bilmediği bu olayın, senin, onlarla ilişkilerini en güzel bir şekilde yansıttığından.

5. Dedi ki: "Yavrum! Rüyanı kardeşlerine anlatma,* sonra sana tuzak kurarlar. Şeytan, insan için gerçekten apaçık bir düşmandır." **6.** "Rabbin seni böylece derleyip kendine getirecek, sana rüya yorumlamayı öğretecek ve daha önce ataların İbrahim'e ve İshak'a nimetini tamamladığı gibi, sana ve Yakup hanedanına da tamamlayacak. Senin Rabbin, gerçekten 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm)." **7.** Aslında, ("Bu Muhammed'in âkıbeti ne olacak acaba?" diye) soranlar için Yusuf ve kardeşlerinde nice âyetler vardır. **8.** Hani, demişlerdi ki: "Yusuf ile (ana baba bir) kardeşi (Bünyamin), babamıza kesinlikle bizden daha sevimli geliyor; oysa biz güçlü bir topluluğuz! Doğrusu, babamız apaçık bir yanılgı içinde!" **9.** "Yusuf'u öldürün veya (kolay kolay bulunamayacak) bir yere atın da babanızın sevgi ve alâkası tamamen size yönelsin. Daha sonra tevbe edip salih bir topluluk olursunuz." **10.** İçlerinden biri dedi ki: "Yusuf'u öldürmeyin; onu (falanca) kuyunun derinliğine bırakın da bir kervan onu (sahipsiz bir varlıkmış gibi) bulup kendine maletsin... Yapacaksanız, bunu yapın." **11.** Dediler ki: "Ey babamız! Senin 'ne'n var ki, Yusuf hakkında bize güvenmiyorsun?! Oysa biz, onun sadece iyiliğini istemekteyiz." **12.** "Yarın onu bizimle beraber gönder de gezsin, oynasın. Şüphesiz biz onu koruruz." **13.** Dedi ki: "Onu götürmeniz beni mutlaka mahzun edecek; siz ondan habersizken onu kurdun yemesinden endişe ediyorum." **14.** Dediler ki: "Biz güçlü bir topluluk iken kurt onu yerse, o takdirde biz kesinlikle hüsrana uğramışız (gücümüzle ve sayısal çokluğumuzla kendimizi aldatmışız) demektir!"

قَالَ يَٰبُنَيَّ لَا تَقْصُصْ رُءْيَاكَ عَلَىٰٓ إِخْوَتِكَ فَيَكِيدُوا۟ لَكَ كَيْدًا
إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ لِلْإِنسَٰنِ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ﴿٥﴾ وَكَذَٰلِكَ يَجْتَبِيكَ
رَبُّكَ وَيُعَلِّمُكَ مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ وَيُتِمُّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكَ
وَعَلَىٰٓ ءَالِ يَعْقُوبَ كَمَآ أَتَمَّهَا عَلَىٰٓ أَبَوَيْكَ مِن قَبْلُ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْحَٰقَ
إِنَّ رَبَّكَ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٦﴾ ۞ لَّقَدْ كَانَ فِى يُوسُفَ وَإِخْوَتِهِۦٓ
ءَايَٰتٌ لِّلسَّآئِلِينَ ﴿٧﴾ إِذْ قَالُوا۟ لَيُوسُفُ وَأَخُوهُ أَحَبُّ إِلَىٰٓ
أَبِينَا مِنَّا وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّ أَبَانَا لَفِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٨﴾ ٱقْتُلُوا۟
يُوسُفَ أَوِ ٱطْرَحُوهُ أَرْضًا يَخْلُ لَكُمْ وَجْهُ أَبِيكُمْ وَتَكُونُوا۟ مِنۢ
بَعْدِهِۦ قَوْمًا صَٰلِحِينَ ﴿٩﴾ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ لَا تَقْتُلُوا۟ يُوسُفَ
وَأَلْقُوهُ فِى غَيَٰبَتِ ٱلْجُبِّ يَلْتَقِطْهُ بَعْضُ ٱلسَّيَّارَةِ إِن كُنتُمْ
فَٰعِلِينَ ﴿١٠﴾ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا مَا لَكَ لَا تَأْمَ۫نَّا عَلَىٰ يُوسُفَ وَإِنَّا لَهُۥ
لَنَٰصِحُونَ ﴿١١﴾ أَرْسِلْهُ مَعَنَا غَدًا يَرْتَعْ وَيَلْعَبْ وَإِنَّا لَهُۥ
لَحَٰفِظُونَ ﴿١٢﴾ قَالَ إِنِّى لَيَحْزُنُنِىٓ أَن تَذْهَبُوا۟ بِهِۦ وَأَخَافُ
أَن يَأْكُلَهُ ٱلذِّئْبُ وَأَنتُمْ عَنْهُ غَٰفِلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا۟ لَئِنْ
أَكَلَهُ ٱلذِّئْبُ وَنَحْنُ عُصْبَةٌ إِنَّآ إِذًا لَّخَٰسِرُونَ ﴿١٤﴾

---

* Oysa, bu tip rüyalarını babasından önce kardeşlerine anlatmış; onlar da "Sen bizim başımıza kral mı olmak istiyorsun?!" diye ona diş bilemeye başlamışlardı (*Ahd-i Atik*, Tekvîn, XXXVII, 5-11).

فَلَمَّا ذَهَبُوا بِهِۦ وَأَجْمَعُوٓا۟ أَن يَجْعَلُوهُ فِى غَيَٰبَتِ ٱلْجُبِّ ۚ وَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِ لَتُنَبِّئَنَّهُم بِأَمْرِهِمْ هَٰذَا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٥﴾ وَجَآءُوٓ أَبَاهُمْ عِشَآءً يَبْكُونَ ﴿١٦﴾ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَآ إِنَّا ذَهَبْنَا نَسْتَبِقُ وَتَرَكْنَا يُوسُفَ عِندَ مَتَٰعِنَا فَأَكَلَهُ ٱلذِّئْبُ ۖ وَمَآ أَنتَ بِمُؤْمِنٍ لَّنَا وَلَوْ كُنَّا صَٰدِقِينَ ﴿١٧﴾ وَجَآءُو عَلَىٰ قَمِيصِهِۦ بِدَمٍ كَذِبٍ ۚ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ أَنفُسُكُمْ أَمْرًا ۖ فَصَبْرٌ جَمِيلٌ ۖ وَٱللَّهُ ٱلْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١٨﴾ وَجَآءَتْ سَيَّارَةٌ فَأَرْسَلُوا۟ وَارِدَهُمْ فَأَدْلَىٰ دَلْوَهُۥ ۖ قَالَ يَٰبُشْرَىٰ هَٰذَا غُلَٰمٌ ۚ وَأَسَرُّوهُ بِضَٰعَةً ۚ وَٱللَّهُ عَلِيمٌۢ بِمَا يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَرَوْهُ بِثَمَنٍۭ بَخْسٍ دَرَٰهِمَ مَعْدُودَةٍ وَكَانُوا۟ فِيهِ مِنَ ٱلزَّٰهِدِينَ ﴿٢٠﴾ وَقَالَ ٱلَّذِى ٱشْتَرَىٰهُ مِن مِّصْرَ لِٱمْرَأَتِهِۦٓ أَكْرِمِى مَثْوَىٰهُ عَسَىٰٓ أَن يَنفَعَنَآ أَوْ نَتَّخِذَهُۥ وَلَدًا ۚ وَكَذَٰلِكَ مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِى ٱلْأَرْضِ وَلِنُعَلِّمَهُۥ مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ ۚ وَٱللَّهُ غَالِبٌ عَلَىٰٓ أَمْرِهِۦ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢١﴾ وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُۥٓ ءَاتَيْنَٰهُ حُكْمًا وَعِلْمًا ۚ وَكَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٢٢﴾

15. Onu götürüp de hep birlikte kuyunun derinliğine bırakmayı kararlaştırdıklarında, Biz kendisine şöyle vahyetmekteydik; "Kendileri farkında olmadıkları bir sırada bunu onlara bir bir haber vereceksin!" **16.** Akşam üstü ağlaya ağlaya! babalarının yanına geldiler. **17.** Dediler ki: "Ey babamız! Yarışmaya gitmiş; Yusuf'u da eşyalarımızın yanında bırakmıştık. (Geldik, baktık ki) kurt onu yemiş! Şimdi biz ne kadar doğru söylüyor olsak da sen bize inanmazsın." **18.** Yusuf'un, yalancıktan bir (hayvan) kan(ı bulaştırıp bir miktar parçaladıkları) gömleğini de getirmişlerdi... (Babaları) dedi ki: "Hayır! Nefisleriniz sizi aldatıp bir işe sürüklemiş! Bu durumda bana düşen güzelce sabretmektir. Şu anlattıklarınıza karşı yardımına sığınılacak, yalnızca Allah'tır." **19.** (Bu arada, kuyuya) bir kervan gelmişti... Sucularını gönderdiler; o da kovasını sarkıttı... "Müjdeler olsun! Bir oğlan çocuğu!" dedi... Onu satmak amacıyla gizle(yip hiç kimseye haber verme)diler. Oysa Allah yaptıklarını bilmekte idi! **20.** Onu birkaç dirheme; yok pahasına (İsmailîlere) sattılar; ona fazla bir değer biçmemişlerdi... **21.** Onu (İsmailîlerden) satın alan (Mısır kralının özel muhafız bölüğü komutanı) Mısırlı (Potifar), karısına; "Ona iyi bak; ola ki bize faydası dokunur ya da onu evlat ediniriz." dedi... Böylece, Yusuf'a ülkede iyi bir konum sağlamış olduk ve kendisine rüya yorumunu öğrettik. Allah, verdiği emir üzerinde galiptir (olmasını istediği şeyi mutlaka gerçekleştirir; hiç kimse O'nu engelleyemez), fakat insanların çoğu bilmez. **22.** Gençlik çağına geldiğinde, kendisine hikmet ve ilim vermiştik. İhsan üzere hareket edenleri Biz işte böyle mükâfatlandırıyoruz.

وَرَٰوَدَتْهُ ٱلَّتِى هُوَ فِى بَيْتِهَا عَن نَّفْسِهِۦ وَغَلَّقَتِ ٱلْأَبْوَٰبَ
وَقَالَتْ هَيْتَ لَكَ ۚ قَالَ مَعَاذَ ٱللَّهِ ۖ إِنَّهُۥ رَبِّىٓ أَحْسَنَ مَثْوَاىَ ۖ
إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَلَقَدْ هَمَّتْ بِهِۦ ۖ وَهَمَّ بِهَا
لَوْلَآ أَن رَّءَا بُرْهَٰنَ رَبِّهِۦ ۚ كَذَٰلِكَ لِنَصْرِفَ عَنْهُ ٱلسُّوٓءَ
وَٱلْفَحْشَآءَ ۚ إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٢٤﴾ وَٱسْتَبَقَا
ٱلْبَابَ وَقَدَّتْ قَمِيصَهُۥ مِن دُبُرٍ وَأَلْفَيَا سَيِّدَهَا لَدَا ٱلْبَابِ ۚ
قَالَتْ مَا جَزَآءُ مَنْ أَرَادَ بِأَهْلِكَ سُوٓءًا إِلَّآ أَن يُسْجَنَ أَوْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿٢٥﴾ قَالَ هِىَ رَٰوَدَتْنِى عَن نَّفْسِى ۚ وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِّنْ
أَهْلِهَآ إِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن قُبُلٍ فَصَدَقَتْ وَهُوَ مِنَ
ٱلْكَٰذِبِينَ ﴿٢٦﴾ وَإِن كَانَ قَمِيصُهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٍ فَكَذَبَتْ وَهُوَ
مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٢٧﴾ فَلَمَّا رَءَا قَمِيصَهُۥ قُدَّ مِن دُبُرٍ قَالَ إِنَّهُۥ
مِن كَيْدِكُنَّ ۖ إِنَّ كَيْدَكُنَّ عَظِيمٌ ﴿٢٨﴾ يُوسُفُ أَعْرِضْ عَنْ
هَٰذَا ۚ وَٱسْتَغْفِرِى لِذَنۢبِكِ ۖ إِنَّكِ كُنتِ مِنَ ٱلْخَاطِـِٔينَ
﴿٢٩﴾ ۞ وَقَالَ نِسْوَةٌ فِى ٱلْمَدِينَةِ ٱمْرَأَتُ ٱلْعَزِيزِ تُرَٰوِدُ فَتَىٰهَا
عَن نَّفْسِهِۦ ۖ قَدْ شَغَفَهَا حُبًّا ۖ إِنَّا لَنَرَىٰهَا فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾

23. (Gel zaman git zaman) evinde bulunduğu kadın ondan kâm almak istedi; kapıları sımsıkı kapattı ve "Haydi gel!" dedi. O ise; "Allah'a sığınırım! Doğrusu o (eşiniz) benim efendimdir, bana iyi bakmıştır. Zalimler asla iflâh olmaz!" dedi. **24.** Gerçek şu ki; kadın ona kafayı takmıştı, o da onu arzu etmekteydi. Rabbinin kesin kanıtını görmemiş olsaydı... Böylece, onu fenalıktan ve fuhuştan uzak tuttuk. Çünkü o, (ihlâsı sayesinde) kurtarılan kullarımızdandı.

25. Her ikisi de kapıya doğru yarıştı ve kadın (yetişip) Yusuf'un gömleğini arkadan yırttı. Kapının yanında, kadının efendisi ile karşılaştılar. Kadın (büyük bir pişkinlikle); "Ailene kötülük etmek isteyen birinin cezası; zindana atılmaktan veya can yakıcı bir işkenceden başka ne olabilir?!" dedi. **26.** (Yusuf:) "Asıl o benden kâm almak istedi!" dedi. Kadının ailesinden biri de şahitlik etti ki; "Yusuf'un gömleği önden yırtılmışsa, kadın doğru söylemektedir; Yusuf yalancılardandır." **27.** "Yok, arkadan yırtılmışsa, kadın yalan söylemektedir; Yusuf doğru söyleyenlerdendir." **28.** Aziz gömleğin arkadan yırtılmış olduğunu görünce, dedi ki: "Bu, siz kadınların bir tuzağıdır; gerçekten müthiştir siz kadınların fendi!" **29.** "Yusuf! Sen bunu görmezden gel. Hatun! Sen de günahının bağışlanması için dua et. Çünkü gerçekten günahkârlardansın!" **30.** Şehirde birtakım kadınlar dediler ki: "Aziz (Potifar)ın karısı emrindeki delikanlıdan kâm almak istiyormuş; ona abayı yakmış! Görüyoruz ki, kesinlikle aşikâr bir sapma içinde..."

فلما سمعت بمكرهن أرسلت إليهن وأعتدت لهن متكأ وآتت
كل واحدة منهن سكينا وقالت اخرج عليهن فلما رأينه أكبرنه
وقطعن أيديهن وقلن حاش لله ما هذا بشرا إن هذا إلا ملك
كريم ﴿٣١﴾ قالت فذلكن الذي لمتنني فيه ولقد راودته عن
نفسه فاستعصم ولئن لم يفعل ما آمره ليسجنن وليكونا
من الصاغرين ﴿٣٢﴾ قال رب السجن أحب إلي مما يدعونني
إليه وإلا تصرف عني كيدهن أصب إليهن وأكن من الجاهلين
﴿٣٣﴾ فاستجاب له ربه فصرف عنه كيدهن إنه هو السميع
العليم ﴿٣٤﴾ ثم بدا لهم من بعد ما رأوا الآيات ليسجننه
حتى حين ﴿٣٥﴾ ودخل معه السجن فتيان قال أحدهما
إني أراني أعصر خمرا وقال الآخر إني أراني أحمل فوق
رأسي خبزا تأكل الطير منه نبئنا بتأويله إنا نراك من
المحسنين ﴿٣٦﴾ قال لا يأتيكما طعام ترزقانه إلا نبأتكما
بتأويله قبل أن يأتيكما ذلكما مما علمني ربي إني تركت
ملة قوم لا يؤمنون بالله وهم بالآخرة هم كافرون ﴿٣٧﴾

31. Kadın, onların **dedikodusunu** işitince, kendilerine haber yolladı. Onlara yaslanacak şeyler hazırladı ve her birine birer bıçak **(ve meyve tabağı) verdi.** (Yusuf'a da;) **"Çık karşılarına!"** dedi. Onu görünce, (Mısırdaki kavruk **genç**lere benzemeyen bu Ken'ânlıyı) gözlerinde o kadar büyüttüler ki, ellerini doğradılar (da farkında bile olmadılar)! "Allah için! Bu bir beşer olamaz... Hâşa! Bu olsa olsa değerli bir melektir!" dediler. **32.** Dedi ki; "Kendisi için beni ayıpladığınız kişi işte bu! Gerçekten, ondan kâm almak istedim, ama o kendini korumaya çalıştı. Eğer emrettiğim şeyi yapmazsa, and içerim ki, ya zindana atılacak ya da sürünenlerden olacak!" **33.** "Ya Rabbi!" dedi (Yusuf); "Bana göre zindan bu kadınların beni davet ettiği şeyden daha sevimlidir. Bunların tuzağını benden savmazsan, onlara meyledip cahillerden olacağım." **34.** Bunun üzerine, Rabbi, duasına icabet ederek onların tuzaklarını kendisinden savdı. Çünkü O'dur gerçekten işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî, Alîm). **35.** Nitekim bütün delilleri gördükleri hâlde, yine de onu bir süreliğine mutlaka zindana atmak kendilerine daha münasip geldi. **36.** Onunla beraber, iki kişi daha zindana girmişti... Bunlardan biri dedi ki: "Ben rüyamda kendimi şarap sıkarken gördüm." Öbürü; "Ben de başımın üzerinde, kuşların yediği bir ekmek taşıdığımı gördüm. Bize bunların yorumunu bildir. Çünkü görüyoruz ki, (rüya tabir etme) işini iyi yapanlardansın." dedi. **37.** Dedi ki: "İkinizin nasipleneceği bir yemeğin size gelmesinden önce ben size onun yorumunu bildiririm. Bu, bana Rabbimin öğrettiği bir şeydir. Şüphesiz ben, Allah'a iman etmeyen bir kavmin dinini terk ettim -ki Âhireti de yalnız onlar inkâr ederler.-"

وَاتَّبَعْتُ مِلَّةَ آبَاءِي إِبْرَاهِيمَ وَإِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ مَا كَانَ
لَنَا أَن نُّشْرِكَ بِاللَّهِ مِن شَيْءٍ ذَٰلِكَ مِن فَضْلِ اللَّهِ عَلَيْنَا وَعَلَى
النَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٨﴾ يَا صَاحِبَيِ
السِّجْنِ أَأَرْبَابٌ مُّتَفَرِّقُونَ خَيْرٌ أَمِ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ
﴿٣٩﴾ مَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِهِ إِلَّا أَسْمَاءً سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ
وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ إِنِ الْحُكْمُ إِلَّا لِلَّهِ
أَمَرَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ ذَٰلِكَ الدِّينُ الْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ
النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٠﴾ يَا صَاحِبَيِ السِّجْنِ أَمَّا أَحَدُكُمَا
فَيَسْقِي رَبَّهُ خَمْرًا وَأَمَّا الْآخَرُ فَيُصْلَبُ فَتَأْكُلُ الطَّيْرُ
مِن رَّأْسِهِ قُضِيَ الْأَمْرُ الَّذِي فِيهِ تَسْتَفْتِيَانِ ﴿٤١﴾ وَقَالَ لِلَّذِي
ظَنَّ أَنَّهُ نَاجٍ مِّنْهُمَا اذْكُرْنِي عِندَ رَبِّكَ فَأَنسَاهُ
الشَّيْطَانُ ذِكْرَ رَبِّهِ فَلَبِثَ فِي السِّجْنِ بِضْعَ سِنِينَ
﴿٤٢﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ إِنِّي أَرَىٰ سَبْعَ بَقَرَاتٍ سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ
سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعَ سُنبُلَاتٍ خُضْرٍ وَأُخَرَ يَابِسَاتٍ
يَا أَيُّهَا الْمَلَأُ أَفْتُونِي فِي رُؤْيَايَ إِن كُنتُمْ لِلرُّؤْيَا تَعْبُرُونَ ﴿٤٣﴾

38. "Ve atalarım İbrahim, İshak ve Yakub'un dinine uydum. Herhangi bir şeyi Allah'a ortak koşmak bize yakışmaz. Bu, Allah'ın bize ve insanlara lütfundandır, fakat insanların çoğu şükretmez." **39.** "Ey benim iki zindan arkadaşım! Çok sayıda, farklı efendiler mi daha hayırlıdır, yoksa 'ezici güce sahip' 'tek' (Vâhid, Kahhâr) Allah mı?" **40.** "Sizin O'nu bırakıp da taptıklarınız, sizin ve atalarınızın takmış oldukları adlardan başka bir şey değildir (bunlar içi boş birer kavramdır; reel varlıkları yoktur). Allah, onlar hakkında hiçbir güçlü kanıt indirmemiştir. Mutlak hâkimiyet tamamen Allah'ındır. O; kendisinden başkasına kulluk etmemenizi emretmiştir. (Hakka, hakikate ve insan fıtratına uygun) dosdoğru din budur, ama insanların çoğu bilmez." **41.** "Ey benim iki zindan arkadaşım! (İmdi) biriniz efendisine şarap içirecek; diğeri ise asılacak ve kuşlar onun başından yiyecek... İşte, her ikinizin çözüm istediği mesele bu şekilde hükme bağlanmıştır." **42.** O ikisinden, kurtulacağına kanaat getirdiği kişiye; "Efendinin yanında benden bahset." dedi, fakat şeytan, efendisine ondan bahsetmeyi kendisine unutturdu. Bu yüzden, (Yusuf) birkaç yıl daha zindanda kaldı... **43.** (O arada) Mısır kralı (gördüğü ilginç bir rüyanın ne anlama geldiğini araştırıyordu;) dedi ki: "Rüyamda, (yanında durduğum nehirden önce yedi semiz inek, sonra da yedi arık inek çıktığını ve sazlıkta otlayan bu) yedi semiz ineği, yedi arık ineğin yediğini gördüm; ayrıca yedi yeşil başak, yedi de kuru başak (gördüm; ki solgun ve cılız başaklar yeşil ve dolgun olanları yutuyordu). Beyler! Rüya tabirinden anlıyor (rüyalardan gerçeklere geçiş yapabiliyor)sanız, rüyam hakkında bana bir çözüm sunun."

قَالُوٓا۟ أَضْغَٰثُ أَحْلَٰمٍ وَمَا نَحْنُ بِتَأْوِيلِ ٱلْأَحْلَٰمِ بِعَٰلِمِينَ ﴿٤٤﴾
وَقَالَ ٱلَّذِى نَجَا مِنْهُمَا وَٱدَّكَرَ بَعْدَ أُمَّةٍ أَنَا۠ أُنَبِّئُكُم بِتَأْوِيلِهِۦ
فَأَرْسِلُونِ ﴿٤٥﴾ يُوسُفُ أَيُّهَا ٱلصِّدِّيقُ أَفْتِنَا فِى سَبْعِ بَقَرَٰتٍ
سِمَانٍ يَأْكُلُهُنَّ سَبْعٌ عِجَافٌ وَسَبْعِ سُنۢبُلَٰتٍ خُضْرٍ
وَأُخَرَ يَابِسَٰتٍ لَّعَلِّىٓ أَرْجِعُ إِلَى ٱلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالَ
تَزْرَعُونَ سَبْعَ سِنِينَ دَأَبًا فَمَا حَصَدتُّمْ فَذَرُوهُ فِى سُنۢبُلِهِۦٓ إِلَّا
قَلِيلًا مِّمَّا تَأْكُلُونَ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ يَأْتِى مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ سَبْعٌ شِدَادٌ يَأْكُلْنَ
مَا قَدَّمْتُمْ لَهُنَّ إِلَّا قَلِيلًا مِّمَّا تُحْصِنُونَ ﴿٤٨﴾ ثُمَّ يَأْتِى مِنۢ بَعْدِ ذَٰلِكَ
عَامٌ فِيهِ يُغَاثُ ٱلنَّاسُ وَفِيهِ يَعْصِرُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالَ ٱلْمَلِكُ ٱئْتُونِى
بِهِۦ فَلَمَّا جَآءَهُ ٱلرَّسُولُ قَالَ ٱرْجِعْ إِلَىٰ رَبِّكَ فَسْـَٔلْهُ مَا بَالُ
ٱلنِّسْوَةِ ٱلَّٰتِى قَطَّعْنَ أَيْدِيَهُنَّ إِنَّ رَبِّى بِكَيْدِهِنَّ عَلِيمٌ ﴿٥٠﴾ قَالَ
مَا خَطْبُكُنَّ إِذْ رَٰوَدتُّنَّ يُوسُفَ عَن نَّفْسِهِۦ قُلْنَ حَٰشَ لِلَّهِ
مَا عَلِمْنَا عَلَيْهِ مِن سُوٓءٍ قَالَتِ ٱمْرَأَتُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْـَٰٔنَ حَصْحَصَ
ٱلْحَقُّ أَنَا۠ رَٰوَدتُّهُۥ عَن نَّفْسِهِۦ وَإِنَّهُۥ لَمِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ ﴿٥١﴾ ذَٰلِكَ
لِيَعْلَمَ أَنِّى لَمْ أَخُنْهُ بِٱلْغَيْبِ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِى كَيْدَ ٱلْخَآئِنِينَ ﴿٥٢﴾

44. "Bu karmakarışık bir rüya! Biz bu tip rüyaların yorumunda uzman değiliz." dediler. **45.** O ikisinden kurtulmuş olan, nice zaman sonra (Yusuf'u) hatırlayarak şöyle dedi: "Ben size bunun yorumunu bildiririm; hemen gönderin beni." **46.** "Yusuf! Ey özü sözü doğru kişi!.. (Rüyada görülen) 'yedi semiz ineği yedi arık ineğin yemesi ve yedi yeşil başakla bir o kadar da kuru başak' hakkında bize bir çözüm getir. Belki dönüp insanlara haber veririm de (hem rüyanın tabirini hem de senin kadr ü kıymetini) öğrenmiş olurlar." **47.** (Yusuf) dedi ki: "Âdetiniz olduğu veçhile, yedi sene ekip biçeceksiniz... Yiyeceğiniz bir miktar dışında bütün biçtiklerinizi başağında bırakın." **48.** "Sonra bunun ardından yedi kurak yıl gelecek ve korumaya aldığınız az miktar dışında o yıllar için hazırladıklarınızı yiyip götürecek." **49.** "Sonra bunun ardından öyle bir yıl gelecek ki, insanlar yağmura doyacak ve o sayede (suyu iyice içine çeken meyveler) sıkacaklar."* **50.** Hükümdar; "Onu bana getirin" dedi. Fakat elçi yanına gelince, Yusuf; "Efendine dön de sor bakalım; ellerini doğrayan o kadınların zoru neymiş? Gerçi, efendim de onların fendini bilir!" dedi. **51.** (Hükümdar da kadınlara); "Yusuf'tan kâm almak isterken zorunuz neydi sizin?!" dedi. "Hâşa! Allah için! Biz onun bir kötülüğünü görmedik." dediler. Azîz (Potifar)'ın karısı da dedi ki: "Gerçek şimdi ortaya çıktı; evet, asıl ben ondan kâm almak istemiştim. O, gerçekten doğru söyleyenlerdendir." **52.** (Yusuf devamla şöyle dedi) "Bu, gıyabında asla kendisine hıyanet etmediğimi ve hainlerin 'numara'larını Allah'ın başarıya erdirmeyeceğini, efendimin de yakînen bilmesi içindi."

* Hâsılı, iki rüya da aynı şeyi ifade ediyor; ancak hükümdara iki kez gösterilmek suretiyle şimdiden tedbir alınması gerektiği anlatılmak isteniyor.

وَمَا أُبَرِّئُ نَفْسِي إِنَّ النَّفْسَ لَأَمَّارَةٌ بِالسُّوءِ إِلَّا مَا رَحِمَ
رَبِّي إِنَّ رَبِّي غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٥٣﴾ وَقَالَ الْمَلِكُ ائْتُونِي بِهِ أَسْتَخْلِصْهُ
لِنَفْسِي فَلَمَّا كَلَّمَهُ قَالَ إِنَّكَ الْيَوْمَ لَدَيْنَا مَكِينٌ أَمِينٌ ﴿٥٤﴾ قَالَ
اجْعَلْنِي عَلَىٰ خَزَائِنِ الْأَرْضِ إِنِّي حَفِيظٌ عَلِيمٌ ﴿٥٥﴾ وَكَذَٰلِكَ
مَكَّنَّا لِيُوسُفَ فِي الْأَرْضِ يَتَبَوَّأُ مِنْهَا حَيْثُ يَشَاءُ نُصِيبُ
بِرَحْمَتِنَا مَنْ نَشَاءُ وَلَا نُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٥٦﴾ وَلَأَجْرُ
الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٧﴾ وَجَاءَ إِخْوَةُ
يُوسُفَ فَدَخَلُوا عَلَيْهِ فَعَرَفَهُمْ وَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ ﴿٥٨﴾ وَلَمَّا
جَهَّزَهُمْ بِجَهَازِهِمْ قَالَ ائْتُونِي بِأَخٍ لَكُمْ مِنْ أَبِيكُمْ أَلَا تَرَوْنَ
أَنِّي أُوفِي الْكَيْلَ وَأَنَا خَيْرُ الْمُنْزِلِينَ ﴿٥٩﴾ فَإِنْ لَمْ تَأْتُونِي بِهِ فَلَا
كَيْلَ لَكُمْ عِنْدِي وَلَا تَقْرَبُونِ ﴿٦٠﴾ قَالُوا سَنُرَاوِدُ عَنْهُ أَبَاهُ
وَإِنَّا لَفَاعِلُونَ ﴿٦١﴾ وَقَالَ لِفِتْيَانِهِ اجْعَلُوا بِضَاعَتَهُمْ فِي رِحَالِهِمْ
لَعَلَّهُمْ يَعْرِفُونَهَا إِذَا انْقَلَبُوا إِلَىٰ أَهْلِهِمْ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
﴿٦٢﴾ فَلَمَّا رَجَعُوا إِلَىٰ أَبِيهِمْ قَالُوا يَا أَبَانَا مُنِعَ مِنَّا الْكَيْلُ
فَأَرْسِلْ مَعَنَا أَخَانَا نَكْتَلْ وَإِنَّا لَهُ لَحَافِظُونَ ﴿٦٣﴾

53. "Bununla birlikte, nefsimi temize çıkarmıyorum; çünkü -Rabbimin merhamet ettikleri dışında- nefis, şüphesiz kötülüğü emredip durur. Benim Rabbim gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm)."[111] **54.** Hükümdar; "Onu bana getirin de özel hizmetime alayım." dedi. Onunla konuşunca, dedi ki: "Bundan böyle sen, şüphesiz katımızda mevkî sahibi, güvenilir birisin." **55.** Dedi ki: "(O hâlde) beni ülkenin mahsül depolarına bakmakla görevlendir; ben, (emaneti) iyi koruyan, bilgili biriyimdir." **56.** Böylece, Yusuf'u ülkede önemli bir mevkîye getirdik; artık ülkenin istediği yerinde konaklıyordu... Biz, Rahmetimizi dilediğimize veririz; ihsan üzere hareket edenlerin ecrini zayi etmeyiz. **57.** İman edip takva üzere hareket edenler için Âhiret mükâfatı elbette daha hayırlıdır. **58.** (Bir zaman sonra) Yusuf'un kardeşleri gelip huzuruna girdiler. Onlar kendisini tanımıyorlardı; ama o, onları hemen tanıdı. **59.** Yüklerini hazırlatınca, dedi ki; "Bana (bahsettiğiniz) o, baba-bir kardeşinizi de getirin. Görüyorsunuz; ben ölçeği tastamam yapıyorum ve ağırlayanların en iyisiyim." **60.** "Onu bana getirmezseniz, bundan böyle yanımda size verilecek tek bir ölçek bile olmadığını bilin ve bir daha yanıma yaklaşmayın!" **61.** Dediler ki: "Onu getirmek için babasını ikna etmeye çalışacağız; evet, şüphesiz bunu yapabiliriz." **62.** (Yusuf) uşaklarına dedi ki: "Sermayelerini de yüklerinin içine koyun; belki ailelerine dönünce, onları tanırlar da geri dönerler." **63.** Vaktâ ki babalarına döndüler, dediler ki: "Ey babamız! Bundan böyle ölçek bize yasaklandı. Dolayısıyla, kardeşimiz (Bünyamin)i bizimle beraber gönder de zahiremizi alalım; biz onu kesinlikle koruruz; gerçekten!.."

قَالَ هَلْ ءَامَنُكُمْ عَلَيْهِ إِلَّا كَمَآ أَمِنتُكُمْ عَلَىٰٓ أَخِيهِ مِن
قَبْلُ فَٱللَّهُ خَيْرٌ حَٰفِظًا وَهُوَ أَرْحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿٦٤﴾ وَلَمَّا فَتَحُوا۟
مَتَٰعَهُمْ وَجَدُوا۟ بِضَٰعَتَهُمْ رُدَّتْ إِلَيْهِمْ قَالُوا۟ يَٰٓأَبَانَا
مَا نَبْغِى هَٰذِهِۦ بِضَٰعَتُنَا رُدَّتْ إِلَيْنَا وَنَمِيرُ أَهْلَنَا وَنَحْفَظُ
أَخَانَا وَنَزْدَادُ كَيْلَ بَعِيرٍ ذَٰلِكَ كَيْلٌ يَسِيرٌ ﴿٦٥﴾ قَالَ لَنْ
أُرْسِلَهُۥ مَعَكُمْ حَتَّىٰ تُؤْتُونِ مَوْثِقًا مِّنَ ٱللَّهِ لَتَأْتُنَّنِى بِهِۦٓ إِلَّآ
أَن يُحَاطَ بِكُمْ فَلَمَّآ ءَاتَوْهُ مَوْثِقَهُمْ قَالَ ٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ
﴿٦٦﴾ وَقَالَ يَٰبَنِىَّ لَا تَدْخُلُوا۟ مِنۢ بَابٍ وَٰحِدٍ وَٱدْخُلُوا۟ مِنْ أَبْوَٰبٍ
مُّتَفَرِّقَةٍ وَمَآ أُغْنِى عَنكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ إِنِ ٱلْحُكْمُ إِلَّا
لِلَّهِ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَعَلَيْهِ فَلْيَتَوَكَّلِ ٱلْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٦٧﴾ وَلَمَّا
دَخَلُوا۟ مِنْ حَيْثُ أَمَرَهُمْ أَبُوهُم مَّا كَانَ يُغْنِى عَنْهُم
مِّنَ ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ إِلَّا حَاجَةً فِى نَفْسِ يَعْقُوبَ قَضَىٰهَا وَإِنَّهُۥ
لَذُو عِلْمٍ لِّمَا عَلَّمْنَٰهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
﴿٦٨﴾ وَلَمَّا دَخَلُوا۟ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَخَاهُ قَالَ
إِنِّىٓ أَنَا۠ أَخُوكَ فَلَا تَبْتَئِسْ بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٦٩﴾

64. Dedi ki: "Daha evvel onun (ana-baba bir) kardeşini size emanet ettiğim gibi bunu da mı size emanet edeyim?! (Hayır! Size değil, Allah'a emanet ederim; çünkü) en iyi koruyucu Allah'tır; merhametlilerin en merhametlisi de O'dur." **65.** Yüklerini açtıklarında, sermayelerinin kendilerine iade edilmiş olduğunu gördüler. Dediler ki: "Ey babamız! Daha ne isteriz? İşte, metâlarımız da bize geri verilmiş! Ailemize yine zahire getiririz... Kardeşimizi de koruruz ve bir deve yükü daha fazladan zahire getiririz. Bu, az bir ölçektir." **66.** (Babaları): "Tamamen kuşatılmadıkça onu mutlaka bana getireceğinize dair Allah adına bana sağlam bir söz vermedikçe onu asla sizinle göndermem!" dedi. Onlar da sağlam bir söz verince, "Konuştuklarımıza Allah (şahit ve) vekildir" dedi. **67.** Ayrıca dedi ki; "Evlâtlarım! (Mısır'a) hepiniz birden aynı kapıdan girmeyin; ayrı ayrı kapılardan girin.* Bununla beraber, Allah karşısında benim size bir faydam olmaz (bu tedbir işe yaramayabilir); çünkü mutlak hüküm tamamen Allah'ındır. Ben O'na güvenip dayanmaktayım; güvenip dayanacaklar da yalnız O'na güvenip dayansınlar." **68.** Babalarının kendilerine emrettiği yerden girdiklerinde, Allah karşısında bunun onlara bir faydası olacak değildi. Ancak Yakup içindeki bir dileği dile getirmiş oluyordu. Şüphesiz o, kendisine Biz öğrettiğimiz için bunu bilmekte idi. Ama insanların çoğu bilmez. **69.** Yusuf'un huzuruna girdiklerinde, (Bünyamin'e gizlice); "Ben senin kardeşinim! Bunların yaptıklarına üzülme" diyerek kardeşini bağrına bastı.

---

* Ki dikkat çekmeyesiniz; giyim kuşam ve tip olarak farklı olan sizin gibi insanlar yabancı bir ülkede hele toplu hâlde dolaşırlarsa, mutlaka takibata uğrarlar.

فَلَمَّا جَهَّزَهُم بِجَهَازِهِمْ جَعَلَ السِّقَايَةَ فِي رَحْلِ أَخِيهِ ثُمَّ
أَذَّنَ مُؤَذِّنٌ أَيَّتُهَا الْعِيرُ إِنَّكُمْ لَسَارِقُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا وَأَقْبَلُوا
عَلَيْهِم مَّاذَا تَفْقِدُونَ ﴿٧١﴾ قَالُوا نَفْقِدُ صُوَاعَ الْمَلِكِ
وَلِمَن جَاءَ بِهِ حِمْلُ بَعِيرٍ وَأَنَا بِهِ زَعِيمٌ ﴿٧٢﴾ قَالُوا تَاللَّهِ
لَقَدْ عَلِمْتُم مَّا جِئْنَا لِنُفْسِدَ فِي الْأَرْضِ وَمَا كُنَّا سَارِقِينَ
﴿٧٣﴾ قَالُوا فَمَا جَزَاؤُهُ إِن كُنتُمْ كَاذِبِينَ ﴿٧٤﴾ قَالُوا جَزَاؤُهُ
مَن وُجِدَ فِي رَحْلِهِ فَهُوَ جَزَاؤُهُ كَذَٰلِكَ نَجْزِي الظَّالِمِينَ
﴿٧٥﴾ فَبَدَأَ بِأَوْعِيَتِهِمْ قَبْلَ وِعَاءِ أَخِيهِ ثُمَّ اسْتَخْرَجَهَا مِن
وِعَاءِ أَخِيهِ كَذَٰلِكَ كِدْنَا لِيُوسُفَ مَا كَانَ لِيَأْخُذَ أَخَاهُ
فِي دِينِ الْمَلِكِ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ نَرْفَعُ دَرَجَاتٍ مَّن نَّشَاءُ
وَفَوْقَ كُلِّ ذِي عِلْمٍ عَلِيمٌ ﴿٧٦﴾ ۞ قَالُوا إِن يَسْرِقْ
فَقَدْ سَرَقَ أَخٌ لَّهُ مِن قَبْلُ فَأَسَرَّهَا يُوسُفُ فِي نَفْسِهِ
وَلَمْ يُبْدِهَا لَهُمْ قَالَ أَنتُمْ شَرٌّ مَّكَانًا وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا
تَصِفُونَ ﴿٧٧﴾ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ إِنَّ لَهُ أَبًا شَيْخًا كَبِيرًا
فَخُذْ أَحَدَنَا مَكَانَهُ إِنَّا نَرَاكَ مِنَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٧٨﴾

70. Onların yüklerini hazırlatırken, (hükümdarın altın) maşrabasını kardeşinin yüküne koydurdu... Derken, gür sesli biri; "Ey kafile! Siz kesin hırsızsınız!" diye bağırmaya başladı. **71.** Onlara yönelerek; "Siz ne arıyorsunuz?" dediler. **72.** "Hükümdarın kupasını kaybettik, onu getirene de bir deve yükü (ödül) var. Ben de buna kefilim." dediler. **73.** "Allah'a yemin ederiz -hem siz de gördünüz- ki; biz ülke(niz)de bozuculuk yapmaya gelmedik; hırsız da değiliz." dediler.

74. "Ya yalancı iseniz, (hukuk sisteminize göre) bunun cezası nedir?" dediler (Yusuf'un adamları). **75.** "Bunun cezası; çalınan şey kimin eşyasının arasında bulunursa, karşılığı o kişidir (onu çaldığı şeye mukabil alıkoyarız). Biz (Kenan diyarında) zalimleri böyle cezalandırıyoruz." dediler. **76.** Bunun üzerine, (Yusuf) kardeşinin eşyasından evvel onların eşyalarından başladı. Sonra, onu kardeşinin eşyasından çıkardı... Yusuf'a böyle bir tertip öğrettik; yoksa hükümdarın ceza hukukuna göre, -Allah dilerse başka, ama- kardeşini başka türlü alıkoyma imkânı yoktu. Biz dilediklerimizi derece derece yükseltiyoruz; her bilgi sahibinin üstünde bir bilen var. **77.** "O çalmışsa, daha evvel kardeşi de çalmıştı!" dediler. Bunu duyan Yusuf, onlara açmaksızın, gizlice, içinden; "Siz mekân itibârıyla hâlâ daha kötüsünüz! Bu bahsettiğiniz şeyi Allah daha iyi bilmekte!" dedi. **78.** Dediler ki: "Ey şan şeref ve güç sahibi! Bunun çok yaşlı bir babası var; onun yerine içimizden birini alıkoy. Doğrusu, biz seni iyiliksever kimselerden görüyoruz."

قَالَ مَعَاذَ اللّٰهِ اَنْ نَأْخُذَ اِلَّا مَنْ وَجَدْنَا مَتَاعَنَا عِنْدَهُ اِنَّا
اِذًا لَظَالِمُونَ ﴿٧٩﴾ فَلَمَّا اسْتَيْـَٔسُوا مِنْهُ خَلَصُوا نَجِيًّا
قَالَ كَبِيرُهُمْ اَلَمْ تَعْلَمُوا اَنَّ اَبَاكُمْ قَدْ اَخَذَ عَلَيْكُمْ
مَوْثِقًا مِنَ اللّٰهِ وَمِنْ قَبْلُ مَا فَرَّطْتُمْ فِي يُوسُفَ فَلَنْ اَبْرَحَ
الْاَرْضَ حَتّٰى يَأْذَنَ لِي اَبِي اَوْ يَحْكُمَ اللّٰهُ لِي وَهُوَ خَيْرُ الْحَاكِمِينَ
﴿٨٠﴾ اِرْجِعُوا اِلٰى اَبِيكُمْ فَقُولُوا يَا اَبَانَا اِنَّ ابْنَكَ سَرَقَ
وَمَا شَهِدْنَا اِلَّا بِمَا عَلِمْنَا وَمَا كُنَّا لِلْغَيْبِ حَافِظِينَ
﴿٨١﴾ وَسْـَٔلِ الْقَرْيَةَ الَّتِي كُنَّا فِيهَا وَالْعِيرَ الَّتِي اَقْبَلْنَا فِيهَا
وَاِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٨٢﴾ قَالَ بَلْ سَوَّلَتْ لَكُمْ اَنْفُسُكُمْ اَمْرًا
فَصَبْرٌ جَمِيلٌ عَسَى اللّٰهُ اَنْ يَأْتِيَنِي بِهِمْ جَمِيعًا اِنَّهُ هُوَ
الْعَلِيمُ الْحَكِيمُ ﴿٨٣﴾ وَتَوَلّٰى عَنْهُمْ وَقَالَ يَا اَسَفٰى عَلٰى
يُوسُفَ وَابْيَضَّتْ عَيْنَاهُ مِنَ الْحُزْنِ فَهُوَ كَظِيمٌ ﴿٨٤﴾
قَالُوا تَاللّٰهِ تَفْتَؤُا تَذْكُرُ يُوسُفَ حَتّٰى تَكُونَ حَرَضًا
اَوْ تَكُونَ مِنَ الْهَالِكِينَ ﴿٨٥﴾ قَالَ اِنَّمَا اَشْكُوا بَثِّي
وَحُزْنِي اِلَى اللّٰهِ وَاَعْلَمُ مِنَ اللّٰهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾

79. Dedi ki: "Metâımızı yanında bulduğumuz kimseden başkasını alıkoymaktan Allah'a sığınırız! O zaman, şüphesiz, zalimiz demektir! (Sorumluluğun şahsiliği en temel hukuk kurallarından biridir çünkü!)" **80.** Ondan ümitlerini kesince, bir yana çekilerek fısıldaşmaya başladılar. Büyükleri dedi ki: "Bilmiyor musunuz ki, babanız sizden Allah adına sağlam bir söz aldı. Daha önce, Yusuf hakkında da bir halt işlemiştiniz! Babam bana izin verinceye veya -hükmedenlerin en hayırlısı Allah- hakkımdaki hükmünü verinceye kadar buradan asla ayrılmayacağım!.." **81.** "Babanıza dönün ve deyin ki; 'Ey babamız! Oğlun gerçekten hırsızlık etti. Biz sadece bildiğimize şahitlik etmekteyiz; gaybın bekçisi değiliz." **82.** "Bulunduğumuz şehrin halkına ve aralarında geldiğimiz kervana da sor. Gerçekten doğru söylüyoruz." **83.** (Bütün bu olup bitenler kendisine haber verilince,) Yakup dedi ki: "Hayır! Nefisleriniz (yine) sizi aldatıp bir işe sürüklemiş.* Bu durumda bana düşen, güzelce sabretmek... Muhtemelen, Allah üçünü de bana getirecek. Çünkü O'dur gerçekten, 'mutlak ilim ve hikmet sahibi' (Alîm, Hakîm). **84.** (Bünyamin de ortadan kaybolunca, Yakup'un eski derdi yeniden depreşti ve) "Ah Yusuf'(um) ah!" demeye başladı ve (bir daha) onların yüzüne bakmadı... Üzüntüden iki gözüne de ak indi; o derece mahzun idi. **85.** Dediler ki: "Vallahi, sen hâlâ Yusuf'u anıp duruyorsun! Sonunda, ya bitkin düşeceksin ya da kendini helâk edenlerden olacaksın!" **86.** Dedi ki: "Ben üzüntü ve kederimi yalnızca Allah'a açarım; çünkü ben, Allah sayesinde, sizin bilmediklerinizi biliyorum."

* Yoksa oranın yöneticileri; bir hırsızın, çaldığına karşılık alıkonacağını nereden bilecekti?

يَا بَنِيَّ اذْهَبُوا فَتَحَسَّسُوا مِنْ يُوسُفَ وَأَخِيهِ وَلَا تَيْأَسُوا
مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِنَّهُ لَا يَيْأَسُ مِنْ رَوْحِ اللَّهِ إِلَّا الْقَوْمُ الْكَافِرُونَ
﴿٨٧﴾ فَلَمَّا دَخَلُوا عَلَيْهِ قَالُوا يَا أَيُّهَا الْعَزِيزُ مَسَّنَا وَأَهْلَنَا الضُّرُّ
وَجِئْنَا بِبِضَاعَةٍ مُزْجَاةٍ فَأَوْفِ لَنَا الْكَيْلَ وَتَصَدَّقْ عَلَيْنَا
إِنَّ اللَّهَ يَجْزِي الْمُتَصَدِّقِينَ ﴿٨٨﴾ قَالَ هَلْ عَلِمْتُمْ مَا فَعَلْتُمْ
بِيُوسُفَ وَأَخِيهِ إِذْ أَنْتُمْ جَاهِلُونَ ﴿٨٩﴾ قَالُوا أَإِنَّكَ
لَأَنْتَ يُوسُفُ قَالَ أَنَا يُوسُفُ وَهَٰذَا أَخِي قَدْ مَنَّ اللَّهُ
عَلَيْنَا إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ
الْمُحْسِنِينَ ﴿٩٠﴾ قَالُوا تَاللَّهِ لَقَدْ آثَرَكَ اللَّهُ عَلَيْنَا
وَإِنْ كُنَّا لَخَاطِئِينَ ﴿٩١﴾ قَالَ لَا تَثْرِيبَ عَلَيْكُمُ
الْيَوْمَ يَغْفِرُ اللَّهُ لَكُمْ وَهُوَ أَرْحَمُ الرَّاحِمِينَ ﴿٩٢﴾
اذْهَبُوا بِقَمِيصِي هَٰذَا فَأَلْقُوهُ عَلَىٰ وَجْهِ أَبِي يَأْتِ بَصِيرًا
وَأْتُونِي بِأَهْلِكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٩٣﴾ وَلَمَّا فَصَلَتِ
الْعِيرُ قَالَ أَبُوهُمْ إِنِّي لَأَجِدُ رِيحَ يُوسُفَ لَوْلَا أَنْ
تُفَنِّدُونِ ﴿٩٤﴾ قَالُوا تَاللَّهِ إِنَّكَ لَفِي ضَلَالِكَ الْقَدِيمِ ﴿٩٥﴾

87. "Evlâtlarım! Gidin de Yusuf'u ve kardeşini arayın. Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin. Zira inkârcı nankör bir kavimden başkası Allah'ın rahmetinden ümit kesmez." **88.** (Yusuf'un) huzuruna girdiklerinde, dediler ki: "Ey şan şeref ve güç sahibi! Bizi de ailemizi de geçim sıkıntısı sardı; pek değersiz bir sermaye ile geldik. Sen bize yine tam ölçek ver, bize tasadduk et. Tasadduk edenleri Allah gerçekten mükâfatlandırır." **89.** (Yusuf artık dayanamayarak;) "Siz, cahilken Yusuf'a ve kardeşine neler ettiğinizi biliyor musunuz?!" dedi. **90.** "Â!.. Yoksa sen Yusuf musun?" dediler. "Ben Yusuf'um; bu da kardeşim. Gerçek şu ki; Allah bize lûtfetti. Çünkü kim sakınıp sabrederse, ihsan üzere hareket edenlerin ecrini Allah kesinlikle zayi etmez." dedi. **91.** "Vallahi, gerçek şu ki; Allah seni bizden üstün kılmış... Yanlış yapan gerçekten bizmişiz!" dediler. **92.** Dedi ki: "Bugün size hiçbir kınama yok. Allah da sizi bağışlayacaktır; merhametlilerin merhametlisi O'dur." **93.** "Şimdi, şu gömleğimi götürüp babamın yüzüne koyun da gözü eski keskin hâline gelsin. Bütün ailenizi* de bana getirin." **94.** Kafile (Mısır'dan) ayrılınca, (Filistin civarında bulunan) babaları; "Beni bunaklıkla suçlamazsanız, inanın, Yusuf'un kokusunu alıyorum." dedi. **95.** Dediler ki: "Vallahi, sen hâlâ eski şaşkınlığındasın!"

---

* Ki tamamı 66 kişi idi (Kitab-ı Mukaddes, Tekvîn, XLVI, 26).

فَلَمَّآ أَن جَآءَ ٱلْبَشِيرُ أَلْقَىٰهُ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ فَٱرْتَدَّ بَصِيرًا قَالَ
أَلَمْ أَقُل لَّكُمْ إِنِّىٓ أَعْلَمُ مِنَ ٱللَّهِ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا۟
يَٰٓأَبَانَا ٱسْتَغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَآ إِنَّا كُنَّا خَٰطِـِٔينَ ﴿٩٧﴾ قَالَ سَوْفَ
أَسْتَغْفِرُ لَكُمْ رَبِّىٓ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٩٨﴾ فَلَمَّا
دَخَلُوا۟ عَلَىٰ يُوسُفَ ءَاوَىٰٓ إِلَيْهِ أَبَوَيْهِ وَقَالَ ٱدْخُلُوا۟ مِصْرَ
إِن شَآءَ ٱللَّهُ ءَامِنِينَ ﴿٩٩﴾ وَرَفَعَ أَبَوَيْهِ عَلَى ٱلْعَرْشِ وَخَرُّوا۟
لَهُۥ سُجَّدًا ۖ وَقَالَ يَٰٓأَبَتِ هَٰذَا تَأْوِيلُ رُءْيَٰىَ مِن قَبْلُ قَدْ جَعَلَهَا
رَبِّى حَقًّا ۖ وَقَدْ أَحْسَنَ بِىٓ إِذْ أَخْرَجَنِى مِنَ ٱلسِّجْنِ وَجَآءَ بِكُم
مِّنَ ٱلْبَدْوِ مِنۢ بَعْدِ أَن نَّزَغَ ٱلشَّيْطَٰنُ بَيْنِى وَبَيْنَ إِخْوَتِىٓ ۚ إِنَّ
رَبِّى لَطِيفٌ لِّمَا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَلِيمُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١٠٠﴾ ۞ رَبِّ
قَدْ ءَاتَيْتَنِى مِنَ ٱلْمُلْكِ وَعَلَّمْتَنِى مِن تَأْوِيلِ ٱلْأَحَادِيثِ ۚ فَاطِرَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَنتَ وَلِىِّۦ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ ۖ تَوَفَّنِى
مُسْلِمًا وَأَلْحِقْنِى بِٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١٠١﴾ ذَٰلِكَ مِنْ أَنۢبَآءِ ٱلْغَيْبِ
نُوحِيهِ إِلَيْكَ ۖ وَمَا كُنتَ لَدَيْهِمْ إِذْ أَجْمَعُوٓا۟ أَمْرَهُمْ وَهُمْ يَمْكُرُونَ
﴿١٠٢﴾ وَمَآ أَكْثَرُ ٱلنَّاسِ وَلَوْ حَرَصْتَ بِمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾

96. Fakat müjdeci gelip de gömleği yüzüne koyunca, gözleri tekrar eski keskinliğini kazandı ve dedi ki: "Ben size 'Allah sayesinde sizin bilmediklerinizi biliyorum' dememiş miydim?" **97.** "Ey babamız! Bizim bağışlanmamız için dua et; yanlış yapan bizmişiz!" dediler. **98.** Dedi ki: "Sizin bağışlanmanız için Rabbime dua edeceğim. Şüphesiz, O'dur bağışlayıcı, merhametli (Gafûr, Rahîm).

الحزب ٢٥

99. Ne zaman ki Yusuf'un huzuruna girdiler, anne ve babasını bağrına bastı ve; "Buyurun, Mısır'a -Allah'ın izniyle- güven içinde girin" dedi. **100.** Ve anne ve babasını (bakanlık) tahtının üzerine çıkardı... Hep birlikte saygıyla eğildiler. Dedi ki: "Babacığım! İşte, vaktiyle gördüğüm rüyanın nihaî anlamı... Rabbim, onu şu anda gerçekleştirmiş bulunuyor. Benimle kardeşlerimin arasını şeytan açtıktan sonra, O beni zindandan çıkarmakla ve sizleri çölden getirmekle gerçekten bana ihsanda bulunmuştur. Benim Rabbim, -dilediğine karşı- gerçekten lütufkârdır; gerçekten O'dur 'mutlak hikmet ve ilim sahibi' (Hakîm, Alîm)." **101.** "Ya Rabbi! Bana bir miktar mülk verdin ve bazı rüyaların tabirini öğrettin. Ey gökleri ve yeri sonraki gelişmelere açık olarak yaratan! Dünyada da Âhirette de benim (yegâne) velîm Sensin. Beni (Sana) teslimiyet göstermiş olarak vefat ettir ve beni salihlere kat." **102.** (Resûlüm!) Bu, gayb haberlerindendir; onu sana Biz vahyediyoruz. Yoksa onlar, (Yusuf'a karşı) işbirliği ederek tuzak kurduklarında, sen orada değildin. **103.** Ama sen ne kadar istersen iste, insanların çoğu iman edecek değildir.

وَمَا تَسْأَلُهُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِلْعَالَمِينَ ﴿١٠٤﴾
وَكَأَيِّنْ مِنْ آيَةٍ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ يَمُرُّونَ عَلَيْهَا
وَهُمْ عَنْهَا مُعْرِضُونَ ﴿١٠٥﴾ وَمَا يُؤْمِنُ أَكْثَرُهُمْ بِاللّٰهِ إِلَّا
وَهُمْ مُشْرِكُونَ ﴿١٠٦﴾ أَفَأَمِنُوا أَنْ تَأْتِيَهُمْ غَاشِيَةٌ مِنْ عَذَابِ اللّٰهِ
أَوْ تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿١٠٧﴾ قُلْ هٰذِهِ
سَبِيلِي أَدْعُو إِلَى اللّٰهِ عَلَى بَصِيرَةٍ أَنَا وَمَنِ اتَّبَعَنِي وَسُبْحَانَ
اللّٰهِ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ
إِلَّا رِجَالًا نُوحِي إِلَيْهِمْ مِنْ أَهْلِ الْقُرَى أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي
الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠٩﴾ حَتَّى
إِذَا اسْتَيْأَسَ الرُّسُلُ وَظَنُّوا أَنَّهُمْ قَدْ كُذِبُوا جَاءَهُمْ
نَصْرُنَا فَنُجِّيَ مَنْ نَشَاءُ وَلَا يُرَدُّ بَأْسُنَا عَنِ الْقَوْمِ الْمُجْرِمِينَ
﴿١١٠﴾ لَقَدْ كَانَ فِي قَصَصِهِمْ عِبْرَةٌ لِأُولِي الْأَلْبَابِ مَا كَانَ
حَدِيثًا يُفْتَرَى وَلٰكِنْ تَصْدِيقَ الَّذِي بَيْنَ يَدَيْهِ
وَتَفْصِيلَ كُلِّ شَيْءٍ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿١١١﴾

104. Oysa sen buna karşı onlardan hiçbir ücret istemiyorsun. O, (sadece bir topluma değil, bütün) âlemlere açık bir öğütten başka bir şey değildir. **105.** Göklerde ve yerde nice âyetler vardır ki, onların yanından yüz çevirerek geçip gidiyorlar!.. **106.** Çoğu da Allah'a; ancak ortak koşarak iman ediyor! **107.** Peki, bunlar, Allah tarafından kuşatıcı bir azabın kendilerine gelip çatmayacağından ya da (Kıyamet) saat(i)nin hiç farkında değillerken ansızın gelivermeyeceğinden eminler mi?! **108.** De ki: Benim yolum budur; ben de bana uyanlar da (körükörüne değil) basiret üzere Allah'a davet ediyoruz. Allah'ı tenzih ederim; kesinlikle müşriklerden değilim! **109.** Biz senden önce de (peygamber olarak melek göndermemiş) yine şehir halklarından birtakım 'er'lere[112] vahyetmiştik. Hiç yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı?! (Elbette...) O hâlde kendilerinden öncekilerin akıbetinin nice olduğuna baksalar (bundan ders çıkarsalar) ya! Sakınanlar için Âhiret yurdu elbette daha hayırlıdır. Hâla, aklınızı başınıza almayacak mısınız? **110.** Peygamber (gönderilen kimse)ler (maruz kaldıkları ağır baskı ve işkenceler bir türlü sona ermediği için) sonunda ümitsizliğe düşüp (Allah'ın yardımı konusunda) kendilerine yalan söylendiği kanaatine vardıklarında,* Bizim yardımımız kendilerine gelmiş ve dilediklerimiz kurtarılmıştır. Mücrim bir kavimden Bizim sert cezamız asla geri çevrilmez! **111.** Gerçek şu ki; bunların anlatılmasında vicdan sahipleri için muazzam bir ders vardır. Bu uydurulabilecek bir söz değildir; önündekini doğrulamakta ve her şeyi açık bir dille anlatmaktadır; inanan bir toplum için de hidayet ve rahmet kaynağıdır.

---

* Bkz. Bakara: 214.

سُورَةُ الرَّعْدِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ

الٓمٓرۚ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِۜ وَالَّذ۪ٓي اُنْزِلَ اِلَيْكَ مِنْ رَبِّكَ الْحَقُّ
وَلٰكِنَّ اَكْثَرَ النَّاسِ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١﴾ اَللّٰهُ الَّذ۪ي رَفَعَ السَّمٰوَاتِ بِغَيْرِ
عَمَدٍ تَرَوْنَهَا ثُمَّ اسْتَوٰى عَلَى الْعَرْشِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَۜ كُلٌّ
يَجْر۪ي لِاَجَلٍ مُسَمًّىۜ يُدَبِّرُ الْاَمْرَ يُفَصِّلُ الْاٰيَاتِ لَعَلَّكُمْ بِلِقَٓاءِ
رَبِّكُمْ تُوقِنُونَ ﴿٢﴾ وَهُوَ الَّذ۪ي مَدَّ الْاَرْضَ وَجَعَلَ ف۪يهَا رَوَاسِيَ
وَاَنْهَارًاۜ وَمِنْ كُلِّ الثَّمَرَاتِ جَعَلَ ف۪يهَا زَوْجَيْنِ اثْنَيْنِ يُغْشِي الَّيْلَ
النَّهَارَۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٣﴾ وَفِي الْاَرْضِ
قِطَعٌ مُتَجَاوِرَاتٌ وَجَنَّاتٌ مِنْ اَعْنَابٍ وَزَرْعٌ وَنَخ۪يلٌ صِنْوَانٌ
وَغَيْرُ صِنْوَانٍ يُسْقٰى بِمَٓاءٍ وَاحِدٍ وَنُفَضِّلُ بَعْضَهَا عَلٰى بَعْضٍ
فِي الْاُكُلِۜ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾
وَاِنْ تَعْجَبْ فَعَجَبٌ قَوْلُهُمْ ءَاِذَا كُنَّا تُرَابًا ءَاِنَّا لَف۪ي خَلْقٍ
جَد۪يدٍۜ اُو۬لٰٓئِكَ الَّذ۪ينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ الْاَغْلَالُ
ف۪ٓي اَعْنَاقِهِمْۚ وَاُو۬لٰٓئِكَ اَصْحَابُ النَّارِۚ هُمْ ف۪يهَا خَالِدُونَ ﴿٥﴾

13- RA'D SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 43 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Mîm, Râ. Bunlar kitabın âyetleridir. Rabbinden sana indirilenler haktır, ama insanların çoğu iman etmez. **2.** Gökleri, gördüğünüz direkler olmaksızın yükselten, sonra mutlak hükümranlık tahtına kurulan; her biri belli bir süreye kadar hareket edecek olan Güneş'i ve Ay'ı buyruğu altına alan O'dur. 'Emr'i O

plânlar, O yürütür. (Bu vb.) âyetlerini açık seçik anlatıyor ki Rabbinizle karşı karşıya geleceğinize yakînen iman edesiniz. **3.** Arz'ı (hayata elverişli bir şekilde) uzatıp orada dağlar ve nehirler var eden; orada bütün mahsullerden ikişer eş (yani, birer çift) meydana getiren ve geceyi gündüze bürüyüp saran da O'dur. Düşünen bir toplum için elbette bunda âyetler vardır. **4.** Arz'da birbirine komşu kıt'alar, üzüm bağları, ekinler ve çatallı-çatalsız hurma ağaçları vardır. Her biri aynı su ile sulanır, fakat onları tad bakımından birbirinden üstün kılmışızdır. Akleden bir toplum için elbette bunda âyetler vardır. **5.** (Allah'ın, cansız toprağa hayat verdiğini; ölüden diriyi çıkardığını gösteren bu gibi delillere) şaşıyorsan, asıl şaşılacak olan; "Biz toprak olunca yeniden mi yaratılacakmışız?!" demeleridir. Bunlardır işte, Rablerini nankörce inkâr edenler! Bunlardır işte, boyunlarında 'demir halka'* bulunanlar! Bunlardır işte Ateş'in sahipleri!.. Temelli kalacaklardır orada.

---

* İmanı engelleyen önyargılar, yanlış muhakeme ve art düşünceler...

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ وَقَدْ خَلَتْ مِنْ
قَبْلِهِمُ الْمَثُلَاتُ وَإِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ لِلنَّاسِ عَلَى ظُلْمِهِمْ
وَإِنَّ رَبَّكَ لَشَدِيدُ الْعِقَابِ ﴿٦﴾ وَيَقُولُ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا
أُنْزِلَ عَلَيْهِ آيَةٌ مِنْ رَبِّهِ إِنَّمَا أَنْتَ مُنْذِرٌ وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ
﴿٧﴾ اللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَحْمِلُ كُلُّ أُنْثَى وَمَا تَغِيضُ الْأَرْحَامُ
وَمَا تَزْدَادُ وَكُلُّ شَيْءٍ عِنْدَهُ بِمِقْدَارٍ ﴿٨﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ
وَالشَّهَادَةِ الْكَبِيرُ الْمُتَعَالِ ﴿٩﴾ سَوَاءٌ مِنْكُمْ مَنْ أَسَرَّ
الْقَوْلَ وَمَنْ جَهَرَ بِهِ وَمَنْ هُوَ مُسْتَخْفٍ بِاللَّيْلِ وَسَارِبٌ
بِالنَّهَارِ ﴿١٠﴾ لَهُ مُعَقِّبَاتٌ مِنْ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ يَحْفَظُونَهُ
مِنْ أَمْرِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ لَا يُغَيِّرُ مَا بِقَوْمٍ حَتَّى يُغَيِّرُوا مَا بِأَنْفُسِهِمْ
وَإِذَا أَرَادَ اللَّهُ بِقَوْمٍ سُوءًا فَلَا مَرَدَّ لَهُ وَمَا لَهُمْ مِنْ دُونِهِ مِنْ
وَالٍ ﴿١١﴾ هُوَ الَّذِي يُرِيكُمُ الْبَرْقَ خَوْفًا وَطَمَعًا
وَيُنْشِئُ السَّحَابَ الثِّقَالَ ﴿١٢﴾ وَيُسَبِّحُ الرَّعْدُ بِحَمْدِهِ
وَالْمَلَائِكَةُ مِنْ خِيفَتِهِ وَيُرْسِلُ الصَّوَاعِقَ فَيُصِيبُ بِهَا
مَنْ يَشَاءُ وَهُمْ يُجَادِلُونَ فِي اللَّهِ وَهُوَ شَدِيدُ الْمِحَالِ ﴿١٣﴾

6. Senden, iyilikten önce kötülüğü başlarına getirivermeni istiyorlar. Oysa kendilerinden önce bunun nice örnekleri geçmişti! Senin Rabbin, zulmetmelerine rağmen insanlara karşı gerçekten 'mağfiret sahibi'dir; ama cezalandırması da şiddetlidir senin Rabbinin! **7.** Nankörce inkâr edenler; "Ona Rabbinden bir mucize indirilse ya!" diyorlar. Sen sadece bir uyarıcısın... Ve her kavmin bir kılavuzu vardır. **8.** Allah bütün dişilerin ne yüklendiklerini ve rahimlerin neyi eksiltip neyi artırdığını bilir; O'nun katında her şey bir ölçüye göredir. **9.** O, gaybı da bilir aşikârı da... Büyüktür, aşkındır (Kebîr, Müte'âl). **10.** Herhangi biriniz ister sözünü gizlesin, ister açığa vursun; ister geceye bürünerek gizlensin, ister gündüzün ortaya çıksın (O'nun açısından) fark etmez. **11.** Çünkü önünde ve ardında kendisini izleyenler vardır; Allah'ın emriyle onu kollamaktadırlar. Şüphesiz, bir toplum kendinde olanı bizzat değiştirmedikçe Allah onlardakini (bizzat gelip de) değiştirecek değildir. Ve Allah (uyarılara kulak asmayan) bir kavme bir fenalık dilediğinde, artık onun önüne geçilemez; O'na karşı bunlara sahip çıkacak yoktur. **12.** Gâh endişe ettiğiniz gâh ümitle baktığınız şimşeği size gösterip yağmur yüklü bulutları meydana getiren O'dur. **13.** Gök gürlemesi* O'na hamd ederek, melekler de O'ndan korkarak O'nu tenzih ve takdis etmektedir. O, yıldırımlar gönderip onunla Allah hakkında tartışan -dilediği- kimseleri çarpar... O, 'ağ'larını sağlam örer!

* Bulutların çarpışmasından doğan gökgürültüsünü ifade eden *ra'd*ın bulutları Allah'ın dilediği yerlere götüren meleği kasdettiği bir hadis olarak nakledilir ki meleklerin fizikî güçlerle ilişkisi açısından oldukça önemlidir.

له دعوة الحق والذين يدعون من دونه لا يستجيبون لهم بشيء إلا
كباسط كفيه إلى الماء ليبلغ فاه وما هو ببالغه وما دعاء الكافرين
إلا في ضلال ﴿١٤﴾ ولله يسجد من في السماوات والأرض طوعا
وكرها وظلالهم بالغدو والآصال ۩ ﴿١٥﴾ قل من رب السماوات
والأرض قل الله قل أفاتخذتم من دونه أولياء لا يملكون لأنفسهم
نفعا ولا ضرا قل هل يستوي الأعمى والبصير أم هل تستوي
الظلمات والنور أم جعلوا لله شركاء خلقوا كخلقه فتشابه الخلق
عليهم قل الله خالق كل شيء وهو الواحد القهار ﴿١٦﴾ أنزل من
السماء ماء فسالت أودية بقدرها فاحتمل السيل زبدا رابيا
ومما يوقدون عليه في النار ابتغاء حلية أو متاع زبد مثله كذلك
يضرب الله الحق والباطل فأما الزبد فيذهب جفاء وأما ما
ينفع الناس فيمكث في الأرض كذلك يضرب الله الأمثال ﴿١٧﴾
للذين استجابوا لربهم الحسنى والذين لم يستجيبوا له
لو أن لهم ما في الأرض جميعا ومثله معه لافتدوا به
أولئك لهم سوء الحساب ومأواهم جهنم وبئس المهاد ﴿١٨﴾

14. Gerçek dua yalnızca O'na yapılır. O'ndan başka yalvardıkları şeyler, hiçbir şekilde kendilerine icabet etmez.

Bunlar da olsa olsa, 'su ağzına gelsin diye avuçlarını ona sadece açmakla kaldığı için suya bir türlü ulaşamayan kimse' gibi olabilirler. İnkârcı nankörlerin duası da işte böyle boşa gitmektedir. **15.** Göklerde ve yerde kim varsa, gölgeleri ile birlikte sabah akşam, ister istemez Allah'a secde etmektedir. **16.** "Göklerin ve yerin Rabbi kimdir?" de... "Allah'tır" de. "Yoksa kendilerine bile fayda ve zararı olmayan velîler mi edindiniz O'ndan başka?!" de. "Hiç kör ile gören ya da karanlıklarla aydınlık bir midir?" de. Yoksa, Allah'a O'nun gibi yaratabilen ortaklar buldular da bu (iki) yaratış kendilerine aynı mı göründü?! De ki: "Her şeyi yaratan, Allah'tır; yalnızca O'dur 'ezici güce sahip' 'tek' (Vâhid, Kahhâr)" **17.** Gökten su indirir de dere yatakları istiap hadlerince sel olup akar. Ve sel üste çıkan köpüğü alır götürür... Ziynet eşyası elde etmek veya (kap kacak, alet vs. yapıp) yararlanmak için ateşte erittikleri (made)nin üzerinde de buna benzer bir köpük vardır. Köpük uçar gider; insanlara faydalı olan ise toprakta kalır. Allah hak ile bâtılı işte böyle bir temsil ile anlatıyor. Allah böyle sembolik anlatımlara başvurur. **18.** Rablerine icabet edenlere 'daha güzel'i vardır; O'na icabet etmeyenler ise (öyle berbat bir akıbetle karşı karşıya geleceklerdir ki), yeryüzünde bulunan her şey ve bir katı daha onların olsa, kurtulmak için onu fidye verirlerdi! Kötü bir şekilde hesaba çekiliş işte bunlar içindir. Varacakları yer de Cehennem'dir... Ne kötü yatak!

أفمن يعلم أنما أنزل إليك من ربك الحق كمن هو أعمى إنما يتذكر
أولوا الألباب ﴿١٩﴾ الذين يوفون بعهد الله ولا ينقضون الميثاق
﴿٢٠﴾ والذين يصلون ما أمر الله به أن يوصل ويخشون ربهم
ويخافون سوء الحساب ﴿٢١﴾ والذين صبروا ابتغاء وجه ربهم
وأقاموا الصلاة وأنفقوا مما رزقناهم سرا وعلانية ويدرءون
بالحسنة السيئة أولئك لهم عقبى الدار ﴿٢٢﴾ جنات عدن يدخلونها
ومن صلح من آبائهم وأزواجهم وذرياتهم والملائكة يدخلون
عليهم من كل باب ﴿٢٣﴾ سلام عليكم بما صبرتم فنعم عقبى الدار
﴿٢٤﴾ والذين ينقضون عهد الله من بعد ميثاقه ويقطعون ما
أمر الله به أن يوصل ويفسدون في الأرض أولئك لهم اللعنة
ولهم سوء الدار ﴿٢٥﴾ الله يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر وفرحوا
بالحياة الدنيا وما الحياة الدنيا في الآخرة إلا متاع ﴿٢٦﴾ ويقول
الذين كفروا لولا أنزل عليه آية من ربه قل إن الله يضل
من يشاء ويهدي إليه من أناب ﴿٢٧﴾ الذين آمنوا وتطمئن
قلوبهم بذكر الله ألا بذكر الله تطمئن القلوب ﴿٢٨﴾

19. Rabbinden sana indirilenin gerçek olduğunu bilen, kör gibi olur mu hiç?! Ancak vicdan sahipleri düşünüp ders çıkarırlar. **20.** Onlar ki; Allah'a verdikleri sözü yerine getirirler; anlaşmayı bozmazlar. **21.** Onlar ki; Allah'ın koparılmamasını emrettiği (akrabalık) bağları(nı) sağlam tutar ('sıla-i rahm'e riayet eder)ler, Rablerinden korkarlar ve kötü bir şekilde hesaba çekileceklerinden endişe ederler. **22.** Onlar ki; Rablerinin rızasını kazanmak için sabrederler, namazı dosdoğru kılarlar ve kendilerine Bizim verdiğimiz rızıktan gizlice ve açıkça infak ederler. Kötülüğü iyilikle savar(ak ortadan kaldırır)lar.* İşte bunlar içindir bu yurdun (güzel) akıbeti! **23.** Yani, Adn Cennetleri... Atalarından, eşlerinden ve çocuklarından salih olanlarla birlikte buraya girerler. Melekler de bütün kapılardan yanlarına girmektedir; **24.** "Sabretmenize karşılık selâm olsun size! O yurdun akıbeti olarak ne güzeldir burası!" (diyerek...) **25.** Allah'a verdikleri sözü, -iyice pekiştirdikleri hâlde- yerine getirmeyenler, Allah'ın koparılmamasını emrettiği bağları koparanlar ve yeryüzünde bozuculuk yapanlar... İşte, lânet de bunlarındır, yurdun kötüsü de!.. **26.** Allah dilediği kimselere rızkı genişletmekte ve daraltmaktadır. Böyle iken, dünya hayatı ile sevinmekteler! Oysa Âhiretin yanında dünya hayatı gelip geçici bir zevkten ibarettir. **27.** Evet, nankörce inkâr edenler; "Rabbinden ona bir mucize indirilse ya?!" diyorlar. De ki: Allah dilediklerini saptırıyor, kendisine yönelenleri de doğru yola getiriyor. **28.** Onlar ki; iman etmekte, kalpleri Allah'ı anmakla huzura kavuşmaktadır. Bakınız; zaten, kalpler de sadece Allah'ı anmakla huzura kavuşur.

* Yanlışta ısrar etmedikleri gibi, kendilerine kötülük edildiğinde kin gütmezler, affedicidirler.

الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحَٰتِ طُوبَىٰ لَهُمْ وَحُسْنُ
مَـَٔابٍ ﴿٢٩﴾ كَذَٰلِكَ أَرْسَلْنَٰكَ فِىٓ أُمَّةٍ قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلِهَآ أُمَمٌ
لِّتَتْلُوَا۟ عَلَيْهِمُ ٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ وَهُمْ يَكْفُرُونَ بِٱلرَّحْمَٰنِ
قُلْ هُوَ رَبِّى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ مَتَابِ ﴿٣٠﴾
وَلَوْ أَنَّ قُرْءَانًا سُيِّرَتْ بِهِ ٱلْجِبَالُ أَوْ قُطِّعَتْ بِهِ ٱلْأَرْضُ أَوْ كُلِّمَ
بِهِ ٱلْمَوْتَىٰ بَل لِّلَّهِ ٱلْأَمْرُ جَمِيعًا أَفَلَمْ يَا۟يْـَٔسِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟
أَن لَّوْ يَشَآءُ ٱللَّهُ لَهَدَى ٱلنَّاسَ جَمِيعًا وَلَا يَزَالُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
تُصِيبُهُم بِمَا صَنَعُوا۟ قَارِعَةٌ أَوْ تَحُلُّ قَرِيبًا مِّن دَارِهِمْ حَتَّىٰ يَأْتِىَ
وَعْدُ ٱللَّهِ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُخْلِفُ ٱلْمِيعَادَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ بِرُسُلٍ
مِّن قَبْلِكَ فَأَمْلَيْتُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ ثُمَّ أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ
عِقَابِ ﴿٣٢﴾ أَفَمَنْ هُوَ قَآئِمٌ عَلَىٰ كُلِّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ وَجَعَلُوا۟
لِلَّهِ شُرَكَآءَ قُلْ سَمُّوهُمْ أَمْ تُنَبِّـُٔونَهُۥ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِى ٱلْأَرْضِ أَم
بِظَٰهِرٍ مِّنَ ٱلْقَوْلِ بَلْ زُيِّنَ لِلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مَكْرُهُمْ وَصُدُّوا۟ عَنِ
ٱلسَّبِيلِ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾ لَّهُمْ عَذَابٌ فِى ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَشَقُّ وَمَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٍ ﴿٣٤﴾

29. İman edip salih amel işleyenlere güzel, hoş bir 'nihaî dönüş yeri' vardır. **30.** İşte, seni de kendilerinden önce nice ümmetlerin gelip geçtiği, Rahman'ı nankörce inkâr eden bir topluluğa gönderdik ki sana vahyettiklerimizi onlara okuyasın. De ki: O benim Rabbimdir; O'ndan başka tanrı yok. Ben yalnızca O'na güvenip dayanırım, dönüşüm de sadece O'nadır. **31.** Keşke kendisiyle dağların yürütüldüğü veya Arz'ın paramparça edildiği ya da ölülerin konuşturulduğu bir Ḳur'ân olsaydı!.. Aksine, bu işlerin tamamı Allah'a aittir. İnananlar hâlâ anlamadılar[113] mı ki; şayet Allah dileseydi, bütün insanları doğru yola eriştirirdi. Allah'ın va'di gelinceye kadar, nankörce inkâr edenlerin başından veya yurtlarının yakınından -kendi yapıp ettiklerinden dolayı- bela eksik olmayacaktır. Allah elbette va'dinden caymaz. **32.** Gerçek şu ki; senden önce de nice peygamberlerle alay edilmişti... Nankörce inkâr edenlere mühlet verdim, ama onları sonunda mutlaka yakaladım! Nasılmış (gördüler) Benim cezalandırışım?! **33.** Peki, O değil mi herkesin kazancı üzerindeki yegâne kayyım? Buna rağmen, O'nun için birtakım ortaklar ihdas etmiş gidiyorlar! De ki: Onları (tanrı, velî, yardımcı ve şefaatçi diye) adlandırıp durun bakalım! Yeryüzünde kendisinin bilmediği (!) bir şeyi O'na siz mi haber veriyorsunuz; yoksa manasız manasız mı konuşuyorsunuz?! Aksine, nankörce inkâr edenlere kendi kurdukları düzmece şeyler çekici gösterildi ve doğru yoldan alıkonuldular. Allah'ın saptırdığı birini doğru yola getirecek yoktur. **34.** Onlara dünya hayatında bir azap var, ama Âhiret azabı daha meşakkatlidir; kendilerini Allah'a karşı koruyacak kimse de yoktur.

35. Müttakîlere va'dedilen Cennet'in durumu şöyledir: Altından ırmaklar akar, yiyecekleri de gölgeleri de ebedidir. Budur sakınanların akıbeti... İnkârcı nankörlerin akıbeti ise Ateş'tir. **36.** Kendilerine kitap verdiklerimiz sana indirilenden memnun olurlar; ama (Yahudi ve Hıristiyan) hizipler(i) içinde onun bir kısmını yadırgayanlar da vardır. De ki: Ben sadece; Allah'a kulluk etmekle ve (kullukta hiçbir şeyi) O'na ortak koşmamakla memurum. Ben, yalnızca O'na çağırıyorum; nihaî dönüşüm de sadece O'nadır. **37.** Böylece, onu (yani, Nuh, İbrahim, Musa ve İsa gibi peygamberlerin öğrettiği evrensel ilahi ilkeleri sana da) Arapça bir hüküm olarak indirmiş olduk. Sana gelen bu kesin bilgiden sonra onların arzu ve ihtiraslarına uyarsan, ne bir dostun ne de bir koruyucun olabilir Allah karşısında! **38.** Gerçek şu ki; senden önce nice peygamberler gönderdik ve onlara eşler ve çocuklar verdik. Hiçbir peygamber, Allah'ın izni olmadan mucize getirmemiştir. Her sürenin bir yazgısı vardır (o mucizevî azabın size ne zaman geleceği de orada kayıtlıdır)! **39.** Allah dilediğini siler, dilediğini bırakır; ana kitap O'nun katındadır. **40.** Onları tehdit ettiğimiz şeylerin bir kısmını sana göstersek de (göstermeden) seni vefat ettirsek de senin vazifen iletmekten ibarettir; onların hesabını görmek Bize düşer. **41.** Bunlar görmüyorlar mı ki; etrafından eksilte eksilte topraklarının üzerine geliyoruz?! Allah hükmeder; O'nun hükmünü değiştirecek yoktur. Ve O'nun hesabı son derece hızlıdır. **42.** Bunlardan öncekiler de tuzak kurmuşlardı... Oysa bütün 'tuzak'lar Allah'ındır; O, herkesin neler yaptığını bilmektedir! Nankörce inkâr edenler bu yurdun sonuçta kimin olacağını yakında öğrenecek!

مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
أُكُلُهَا دَائِمٌ وَظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى
الْكَافِرِينَ النَّارُ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ آتَيْنَاهُمُ الْكِتَابَ يَفْرَحُونَ
بِمَا أُنْزِلَ إِلَيْكَ وَمِنَ الْأَحْزَابِ مَنْ يُنْكِرُ بَعْضَهُ قُلْ إِنَّمَا أُمِرْتُ
أَنْ أَعْبُدَ اللَّهَ وَلَا أُشْرِكَ بِهِ إِلَيْهِ أَدْعُو وَإِلَيْهِ مَآبِ ﴿٣٦﴾
وَكَذَٰلِكَ أَنْزَلْنَاهُ حُكْمًا عَرَبِيًّا وَلَئِنِ اتَّبَعْتَ أَهْوَاءَهُمْ بَعْدَ مَا
جَاءَكَ مِنَ الْعِلْمِ مَا لَكَ مِنَ اللَّهِ مِنْ وَلِيٍّ وَلَا وَاقٍ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِنْ قَبْلِكَ وَجَعَلْنَا لَهُمْ أَزْوَاجًا وَذُرِّيَّةً وَمَا كَانَ
لِرَسُولٍ أَنْ يَأْتِيَ بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ لِكُلِّ أَجَلٍ كِتَابٌ ﴿٣٨﴾
يَمْحُو اللَّهُ مَا يَشَاءُ وَيُثْبِتُ وَعِنْدَهُ أُمُّ الْكِتَابِ ﴿٣٩﴾
وَإِنْ مَا نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
الْبَلَاغُ وَعَلَيْنَا الْحِسَابُ ﴿٤٠﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا نَأْتِي الْأَرْضَ نَنْقُصُهَا
مِنْ أَطْرَافِهَا وَاللَّهُ يَحْكُمُ لَا مُعَقِّبَ لِحُكْمِهِ وَهُوَ سَرِيعُ
الْحِسَابِ ﴿٤١﴾ وَقَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَلِلَّهِ الْمَكْرُ جَمِيعًا
يَعْلَمُ مَا تَكْسِبُ كُلُّ نَفْسٍ وَسَيَعْلَمُ الْكُفَّارُ لِمَنْ عُقْبَى الدَّارِ ﴿٤٢﴾

وَيَقُولُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَسْتَ مُرْسَلًا ۚ قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ
شَهِيدًۢا بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ وَمَنْ عِندَهُۥ عِلْمُ ٱلْكِتَٰبِ ﴿٤٣﴾

سُورَةُ إِبْرَاهِيمَ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ
الٓر ۚ كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ ٱلنَّاسَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ
إِلَى ٱلنُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْحَمِيدِ ﴿١﴾
ٱللَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَوَيْلٌ
لِّلْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٢﴾ ٱلَّذِينَ يَسْتَحِبُّونَ
ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا عَلَى ٱلْءَاخِرَةِ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ
وَيَبْغُونَهَا عِوَجًا ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ فِى ضَلَٰلٍۭ بَعِيدٍ ﴿٣﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَا
مِن رَّسُولٍ إِلَّا بِلِسَانِ قَوْمِهِۦ لِيُبَيِّنَ لَهُمْ ۖ فَيُضِلُّ ٱللَّهُ
مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ
﴿٤﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ أَنْ أَخْرِجْ
قَوْمَكَ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ وَذَكِّرْهُم بِأَيَّىٰمِ
ٱللَّهِ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٥﴾

43. Nankörce inkâr edenler; "Sen, (Allah tarafından) gönderilmiş değilsin!" diyorlar. De ki: Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah ve yanında kitap bilgisi bulunanlar yeter.

14- İBRAHİM SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 52 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Râ. (Bu,) insanları Rablerinin izniyle karanlıklardan aydınlığa; 'mutlak izzet sahibi'nin, 'bizatihi hamde lâyık'ın (Azîz, Hamîd) dosdoğru yoluna, çıkarman için sana indirdiğimiz bir kitap(tır). **2.** Yani Allah'ın (yoluna)... ki göklerde ve yerde ne varsa O'nundur... Şiddetli bir azap karşısında vay hâline bu inkârcı nankörlerin! **3.** Onlar ki; dünya hayatını Âhirete tercih ederler; Allah yolunda eğrilik arayarak ondan uzaklaşırlar. Derin bir sapma içindedir bunlar! **4.** Biz her peygamberi kendi kavminin diliyle gönderdik ki, onlara (mesajlarımızı) apaçık anlatsın... Allah da (elçisine verdikleri karşılığa göre) dilediğini saptırsın, dilediğini doğru yola getirsin.* O'dur 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm). **5.** Gerçek şu ki; Biz Musa'yı da 'kavmini karanlıklardan aydınlığa çıkar ve onlara, Allah'ın (Mısır'daki o berbat işkence) günlerini hatırlat' diye (kavminin diliyle) göndermiştik. Gerçekten sabreden ve gerektiği gibi şükreden herkes için, bunda elbette âyetler vardır.

---

* Dilediğini yapabilecek güce sahiptir; ama saptırırken de doğru yola getirirken de sefihâne, zâlimâne değil hakîmâne, âdilâne hareket eder.

وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ
إِذْ أَنْجَاكُمْ مِنْ آلِ فِرْعَوْنَ يَسُومُونَكُمْ سُوءَ الْعَذَابِ
وَيُذَبِّحُونَ أَبْنَاءَكُمْ وَيَسْتَحْيُونَ نِسَاءَكُمْ وَفِي
ذَٰلِكُمْ بَلَاءٌ مِنْ رَبِّكُمْ عَظِيمٌ ﴿٦﴾ وَإِذْ تَأَذَّنَ
رَبُّكُمْ لَئِنْ شَكَرْتُمْ لَأَزِيدَنَّكُمْ وَلَئِنْ كَفَرْتُمْ إِنَّ
عَذَابِي لَشَدِيدٌ ﴿٧﴾ وَقَالَ مُوسَىٰ إِنْ تَكْفُرُوا أَنْتُمْ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا فَإِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٨﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ
مِنْ قَبْلِكُمْ قَوْمِ نُوحٍ وَعَادٍ وَثَمُودَ وَالَّذِينَ مِنْ
بَعْدِهِمْ لَا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا اللَّهُ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ
فَرَدُّوا أَيْدِيَهُمْ فِي أَفْوَاهِهِمْ وَقَالُوا إِنَّا كَفَرْنَا بِمَا أُرْسِلْتُمْ
بِهِ وَإِنَّا لَفِي شَكٍّ مِمَّا تَدْعُونَنَا إِلَيْهِ مُرِيبٍ ﴿٩﴾ ۞ قَالَتْ
رُسُلُهُمْ أَفِي اللَّهِ شَكٌّ فَاطِرِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ يَدْعُوكُمْ
لِيَغْفِرَ لَكُمْ مِنْ ذُنُوبِكُمْ وَيُؤَخِّرَكُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ
مُسَمًّى قَالُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا تُرِيدُونَ أَنْ تَصُدُّونَا
عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ آبَاؤُنَا فَأْتُونَا بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿١٠﴾

6. Hani Musa, kavmine demişti ki: "Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın; oğullarınızı teker teker boğazlatıp kadınlarınızı sağ bırakarak, sizi azabın kötüsüne uğratan Firavun hanedanından sizi O kurtarmıştı... ki sizin için bunda Rabbiniz tarafından muazzam bir imtihan vardı." **7.** Hani Rabbiniz; "Şükrederseniz, size elbette daha fazla veririm; ama nankörce inkâr ederseniz Benim azabım çok şiddetlidir!" diye ilan etmişti. **8.** Musa yine; "Siz ve yeryüzündekilerin tamamı nankörce inkâr etse, Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur; 'bizatihi hamde lâyık'tır (Ganî, Hamîd)" demişti. **9.** Sizden evvelki Nûh, Âd ve Semûd kavimleri ile onlardan sonra gelen -Allah'tan başkasının bilmediği- birtakım kişilerin haberi size gelmedi mi? Peygamberleri onlara âyetlerle gelmişlerdi de (susturmak için) ellerini onların ağzına götürüp; "Biz sizin gönderilmiş olduğunuz şeyi inkâr etmekteyiz! Sizin bizi çağırdığınız şeyden yana 'kaygı verici bir şüphe' içindeyiz!" demişlerdi. **10.** Peygamberleri onlara; "Gökleri ve yeri sonraki gelişmelere açık biçimde yaratan Allah hakkında şüphe edilir mi hiç?! O sizi; birtakım günahlarınızı bağışlayıp sizi adı konulmuş bir süreye kadar geciktirmek için davet ediyor" dediler. Onlar da; "Siz de bizim gibi birer insansınız; atalarımızın tapageldiği şeylerden bizi vazgeçirmek istiyorsunuz. Öyleyse, bize aşikâr bir güçlü kanıt getirin!" dediler.

قَالَتْ لَهُمْ رُسُلُهُمْ إِنْ نَحْنُ إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ وَلَٰكِنَّ اللَّهَ
يَمُنُّ عَلَىٰ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ ۖ وَمَا كَانَ لَنَا أَنْ نَأْتِيَكُمْ
بِسُلْطَانٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ
﴿١١﴾ وَمَا لَنَا أَلَّا نَتَوَكَّلَ عَلَى اللَّهِ وَقَدْ هَدَانَا سُبُلَنَا ۚ
وَلَنَصْبِرَنَّ عَلَىٰ مَا آذَيْتُمُونَا ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُتَوَكِّلُونَ
﴿١٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِرُسُلِهِمْ لَنُخْرِجَنَّكُمْ مِنْ
أَرْضِنَا أَوْ لَتَعُودُنَّ فِي مِلَّتِنَا ۖ فَأَوْحَىٰ إِلَيْهِمْ رَبُّهُمْ لَنُهْلِكَنَّ
الظَّالِمِينَ ﴿١٣﴾ وَلَنُسْكِنَنَّكُمُ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِهِمْ ۚ
ذَٰلِكَ لِمَنْ خَافَ مَقَامِي وَخَافَ وَعِيدِ ﴿١٤﴾ وَاسْتَفْتَحُوا
وَخَابَ كُلُّ جَبَّارٍ عَنِيدٍ ﴿١٥﴾ مِنْ وَرَائِهِ جَهَنَّمُ وَيُسْقَىٰ
مِنْ مَاءٍ صَدِيدٍ ﴿١٦﴾ يَتَجَرَّعُهُ وَلَا يَكَادُ يُسِيغُهُ
وَيَأْتِيهِ الْمَوْتُ مِنْ كُلِّ مَكَانٍ وَمَا هُوَ بِمَيِّتٍ ۖ وَمِنْ
وَرَائِهِ عَذَابٌ غَلِيظٌ ﴿١٧﴾ مَثَلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ ۖ
أَعْمَالُهُمْ كَرَمَادٍ اشْتَدَّتْ بِهِ الرِّيحُ فِي يَوْمٍ عَاصِفٍ ۖ لَا يَقْدِرُونَ
مِمَّا كَسَبُوا عَلَىٰ شَيْءٍ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ الضَّلَالُ الْبَعِيدُ ﴿١٨﴾

11. Peygamberleri onlara dedi ki; "Evet, biz de sizin gibi insanlarız, ama Allah, kullarından dilediğine ihsanda bulunu(p böyle vahyede)r. Tabiî, Allah'ın izni olmadan size güçlü bir kanıt getiremeyiz. O hâlde, sadece Allah'a güvenip dayansın müminler." **12.** "Hem biz, ne diye Allah'a güvenip dayanmayacakmışız ki, bizi yolumuza O iletmiştir. Bize yaptığınız eziyetlere elbette sabredeceğiz; güvenip dayanacaklar da yalnız O'na güvenip dayansınlar." **13.** Nankörce inkâr edenler peygamberlerine; "Ya bizim dinimize dönersiniz ya da sizi memleketimizden çıkarırız!" deyince, Rableri de onlara şöyle vahyetti: "Zalimleri mutlaka helâk edeceğiz!" **14.** "Ve onlardan sonra yeryüzüne sizi yerleştireceğiz! Bu, Benim huzuruma çıkacağından ve tehdidimden kork(up ona göre davran)anlara va'dimdir." **15.** Haklı ile haksızın ortaya çıkmasını istiyorlardı, ama hüsrana uğradı her inatçı zorba! **16.** Ötesinde de Cehennem!.. Kanlı-irinli bir su içirilir kendisine!.. **17.** Onu yutmaya çalışır ama boğazından geçiremez; her taraftan ölüm geldiği hâlde, ölmez. Çünkü şiddetli bir azap daha gelecektir arkasından! **18.** Rablerini nankörce inkâr edenlerin çaba ve gayretlerinin durumu; fırtınalı bir günde rüzgârın şiddetle savurduğu küle benzer. Yapıp ettiklerinden hiçbir şey elde edemezler. Derin sapma budur işte!

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ خَلَقَ السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ ۚ إِن يَشَأْ
يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٩﴾ وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ
﴿٢٠﴾ وَبَرَزُوا لِلَّهِ جَمِيعًا فَقَالَ الضُّعَفَٰٓؤُا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوٓا
إِنَّا كُنَّا لَكُمْ تَبَعًا فَهَلْ أَنتُم مُّغْنُونَ عَنَّا مِنْ عَذَابِ اللَّهِ
مِن شَيْءٍ ۚ قَالُوا لَوْ هَدَىٰنَا اللَّهُ لَهَدَيْنَٰكُمْ ۖ سَوَآءٌ عَلَيْنَآ
أَجَزِعْنَآ أَمْ صَبَرْنَا مَا لَنَا مِن مَّحِيصٍ ﴿٢١﴾ وَقَالَ الشَّيْطَٰنُ
لَمَّا قُضِيَ الْأَمْرُ إِنَّ اللَّهَ وَعَدَكُمْ وَعْدَ الْحَقِّ وَوَعَدتُّكُمْ
فَأَخْلَفْتُكُمْ ۖ وَمَا كَانَ لِيَ عَلَيْكُم مِّن سُلْطَٰنٍ إِلَّآ أَن دَعَوْتُكُمْ
فَاسْتَجَبْتُمْ لِي ۖ فَلَا تَلُومُونِي وَلُومُوٓا أَنفُسَكُم ۖ مَّآ أَنَا۠
بِمُصْرِخِكُمْ وَمَآ أَنتُم بِمُصْرِخِيَّ ۖ إِنِّي كَفَرْتُ بِمَآ
أَشْرَكْتُمُونِ مِن قَبْلُ ۗ إِنَّ الظَّٰلِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
﴿٢٢﴾ وَأُدْخِلَ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ
تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا بِإِذْنِ رَبِّهِمْ ۖ تَحِيَّتُهُمْ
فِيهَا سَلَٰمٌ ﴿٢٣﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا كَلِمَةً طَيِّبَةً
كَشَجَرَةٍ طَيِّبَةٍ أَصْلُهَا ثَابِتٌ وَفَرْعُهَا فِي السَّمَآءِ ﴿٢٤﴾

19. Görmez misin ki, Allah gökleri ve yeri gerçek bir gaye ile yaratmıştır?! Dilerse, sizi götürüp yeni bir halk getirir. **20.** Ve bu, Allah için hiç de zor değildir. **21.** (Yarın mahşer günü, mükellef varlıkların) tamamı Allah'ın huzuruna çıkar. Güçsüz görülen (inkârcı nankör)ler, büyüklük taslayanlara; "Şüphesiz, bizler size tâbi idik; peki, bizi bir parça Allah'ın azabından koruyabilecek misiniz?" derler. Onlar da "Allah bizi doğru yola getirseydi, biz de sizi doğru yola getirirdik. Artık sızlansak da sabretsek de fark etmez; bizim için kaçacak bir delik yok!" derler. **22.** Nihaî karar verili(p de herkesin gideceği yer belli olu)nca, Şeytan şöyle der: "Aslında, Allah size gerçek bir vaatte bulunmuştu; ben de size vaatte bulundum, fakat sizi kandırdım... Ama benim sizi zorlayacak bir gücüm yoktu; sizi sadece çağırdım, siz de geliverdiniz. O hâlde, beni kınamayın, kendinizi kınayın. Artık ne ben sizin imdadınıza yetişebilirim ne de siz benim imdadıma yetişebilirsiniz. Sizlerin daha önce beni Allah'a ortak koşmanızı da reddediyorum!" Can yakıcı bir azaptır zalimlerin hakkı!.. **23.** Buna karşılık, iman edip salih amel işleyenler, altından ırmakların aktığı cennetlere konulurlar ve Rablerinin izniyle orada ebediyen kalırlar. Birbirlerine sağlık temennileri de "Selâm!"dır (her tür tehlikeden uzaktırlar). **24.** Bak, Allah güzel bir sözü (yani, imanı) nasıl sembolize etmekte: Kökü sağlam, dalları gökte olan öyle güzel bir ağaç ki; →

تُؤْتِىٓ أُكُلَهَا كُلَّ حِينٍۭ بِإِذْنِ رَبِّهَا ۗ وَيَضْرِبُ ٱللَّهُ ٱلْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٥﴾ وَمَثَلُ كَلِمَةٍ خَبِيثَةٍ
كَشَجَرَةٍ خَبِيثَةٍ ٱجْتُثَّتْ مِن فَوْقِ ٱلْأَرْضِ مَا لَهَا مِن قَرَارٍ
﴿٢٦﴾ يُثَبِّتُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ بِٱلْقَوْلِ ٱلثَّابِتِ فِى ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْـَٔاخِرَةِ ۖ وَيُضِلُّ ٱللَّهُ ٱلظَّـٰلِمِينَ ۚ وَيَفْعَلُ
ٱللَّهُ مَا يَشَآءُ ﴿٢٧﴾ ۞ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ بَدَّلُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ كُفْرًا
وَأَحَلُّوا۟ قَوْمَهُمْ دَارَ ٱلْبَوَارِ ﴿٢٨﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا ۖ وَبِئْسَ
ٱلْقَرَارُ ﴿٢٩﴾ وَجَعَلُوا۟ لِلَّهِ أَندَادًا لِّيُضِلُّوا۟ عَن سَبِيلِهِۦ ۗ قُلْ
تَمَتَّعُوا۟ فَإِنَّ مَصِيرَكُمْ إِلَى ٱلنَّارِ ﴿٣٠﴾ قُل لِّعِبَادِىَ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ يُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقْنَـٰهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا بَيْعٌ فِيهِ وَلَا خِلَـٰلٌ ﴿٣١﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ
ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجَ
بِهِۦ مِنَ ٱلثَّمَرَٰتِ رِزْقًا لَّكُمْ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْفُلْكَ لِتَجْرِىَ
فِى ٱلْبَحْرِ بِأَمْرِهِۦ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلْأَنْهَـٰرَ ﴿٣٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُمُ
ٱلشَّمْسَ وَٱلْقَمَرَ دَآئِبَيْنِ ۖ وَسَخَّرَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ ﴿٣٣﴾

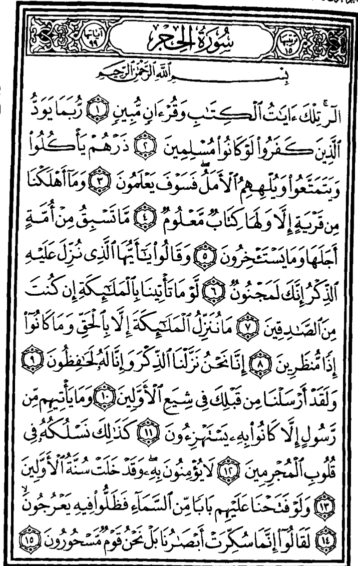
25. Rabbinin izniyle her zaman meyvesini verir. -İnsanlar düşünüp ders çıkarsınlar diye Allah onlara böyle misaller veriyor.- **26.** Murdar bir söz (yani, inkârcılık) ise toprağın üzerinden koparılıveren, köksüz, çürük bir ağaca benzer. **27.** Allah; iman edenleri dünya hayatında da Âhirette de bu sağlam söz üzerinde sağlamca tutar; zalimleri ise (yapmaları gerekenin tersini yaptıkları için) saptırır. Evet, Allah dilediğini yapıyor!... **28-29.** Allah'ın nimetini tebdîl eden (şükredeceğine nankörce inkâr eden) ve kavimlerini helâk yurduna; dibini boylayacakları Cehennem'e sokan kimseleri görmüyor musun?! Ne kötü karargâh! **30.** Allah'ın yolundan saptırmak için O'na denk (!) birtakım şeyler ihdas etmişlerdi! De ki: Hayatın zevkini çıkarın; kesinlikle Ateş'tir çünkü nihaî dönüş yeriniz! **31.** Benim iman eden kullarıma söyle de (gerçek dindarlar olarak) namazı dosdoğru kılsınlar ve -alışveriş ve dostluk diye bir şeyin olmadığı bir gün gelmeden önce- kendilerine verdiğimiz rızıktan gizli-açık infak etsinler. **32.** Gökleri ve yeri yaratan, gökten su indirerek onunla, size rızık olacak ürünler çıkaran; emri gereği denizde aheste aheste gitsinler diye gemileri emrinize veren, nehirleri emrinize veren, Allah'tır. **33.** Yörüngelerinden asla ayrılmayan Güneş'i ve Ay'ı emrinize O vermiş; geceyi ve gündüzü emrinize O vermiştir.

وَءَاتَىٰكُم مِّن كُلِّ مَا سَأَلْتُمُوهُ وَإِن تَعُدُّوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ
لَا تُحْصُوهَآ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ لَظَلُومٌ كَفَّارٌ ﴿٣٤﴾ وَإِذْ
قَالَ إِبْرَٰهِيمُ رَبِّ ٱجْعَلْ هَٰذَا ٱلْبَلَدَ ءَامِنًا وَٱجْنُبْنِى وَبَنِىَّ
أَن نَّعْبُدَ ٱلْأَصْنَامَ ﴿٣٥﴾ رَبِّ إِنَّهُنَّ أَضْلَلْنَ كَثِيرًا مِّنَ ٱلنَّاسِ
فَمَن تَبِعَنِى فَإِنَّهُۥ مِنِّى وَمَنْ عَصَانِى فَإِنَّكَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٣٦﴾
رَّبَّنَآ إِنِّىٓ أَسْكَنتُ مِن ذُرِّيَّتِى بِوَادٍ غَيْرِ ذِى زَرْعٍ عِندَ بَيْتِكَ
ٱلْمُحَرَّمِ رَبَّنَا لِيُقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ فَٱجْعَلْ أَفْـِٔدَةً مِّنَ ٱلنَّاسِ
تَهْوِىٓ إِلَيْهِمْ وَٱرْزُقْهُم مِّنَ ٱلثَّمَرَٰتِ لَعَلَّهُمْ يَشْكُرُونَ ﴿٣٧﴾
رَبَّنَآ إِنَّكَ تَعْلَمُ مَا نُخْفِى وَمَا نُعْلِنُ وَمَا يَخْفَىٰ عَلَى ٱللَّهِ مِن شَىْءٍ
فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فِى ٱلسَّمَآءِ ﴿٣٨﴾ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ ٱلَّذِى وَهَبَ لِى
عَلَى ٱلْكِبَرِ إِسْمَٰعِيلَ وَإِسْحَٰقَ إِنَّ رَبِّى لَسَمِيعُ ٱلدُّعَآءِ ﴿٣٩﴾
رَبِّ ٱجْعَلْنِى مُقِيمَ ٱلصَّلَوٰةِ وَمِن ذُرِّيَّتِى رَبَّنَا وَتَقَبَّلْ
دُعَآءِ ﴿٤٠﴾ رَبَّنَا ٱغْفِرْ لِى وَلِوَٰلِدَىَّ وَلِلْمُؤْمِنِينَ يَوْمَ يَقُومُ
ٱلْحِسَابُ ﴿٤١﴾ وَلَا تَحْسَبَنَّ ٱللَّهَ غَٰفِلًا عَمَّا يَعْمَلُ
ٱلظَّٰلِمُونَ إِنَّمَا يُؤَخِّرُهُمْ لِيَوْمٍ تَشْخَصُ فِيهِ ٱلْأَبْصَٰرُ ﴿٤٢﴾

34. Yine, istediğiniz şeylerin hepsinden size vermiştir... Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız, bitiremezsiniz. İnsan gerçekten zalimdir, gerçekten nankördür. **35.** Hani, İbrahim demişti ki: "Ya Rabbi! Şu şehri güvenli kıl; beni de 'oğul'larımı da putlara tapmaktan uzak tut." **36.** "Ya Rabbi! Çünkü bu 'tanrıça'lar insanlardan birçoğunu tamamen yoldan çıkarmış! Artık bana uyan bendendir; bana karşı gelen kimse için de şüphesiz Sen bağışlayıcısın, merhametlisin (Gafûr, Rahîm)." **37.** "Ya Rabbi! Ben, neslimin bir kısmını Senin kutsal evinin yanında çorak bir vadiye yerleştirdim; (sözde değil, özde) gerçek birer dindar olsunlar diye ya Rabbi! Sen de insanların gönüllerini onlara meylettir, onları çeşitli meyvelerle rızıklandır. Belki şükrederler." **38.** "Ya Rabbi! Şüphesiz Sen bizim gizlediklerimizi de açığa vurduklarımızı da bilirsin. Yerdeki ve gökteki hiçbir şey 'Allah'a gizli kalmaz." **39.** "İhtiyarlığıma rağmen İsmail'i ve İshak'ı bana bahşeden Allah'a hamdolsun! Benim Rabbim kesinlikle duaları işitir." **40.** "Ya Rabbi! Beni gerçek bir dindar kıl; neslimden gelenlerden de (dini ve dindarlığı şekle, merasime indirgemeyen gerçek dindarlar getir). Duamı kabul buyur ya Rabbi!" **41.** "Ya Rabbi! Hesap (için hassas teraziler) kurul(up da kullarını bir bir sorgulay)acağı(n) gün; beni, anamı babamı ve müminleri bağışla." **42.** (Resulüm!) Sakın, bu zalimlerin yapıp ettiklerinden Allah'ı gafil sanmayasın! O, onları sadece, gözlerin dehşetle belereceği öyle bir güne ertelemektedir ki →

مُهْطِعِينَ مُقْنِعِي رُءُوسِهِمْ لَا يَرْتَدُّ إِلَيْهِمْ طَرْفُهُمْ وَأَفْئِدَتُهُمْ
هَوَاءٌ ﴿٤٣﴾ وَأَنذِرِ النَّاسَ يَوْمَ يَأْتِيهِمُ الْعَذَابُ فَيَقُولُ الَّذِينَ
ظَلَمُوا رَبَّنَا أَخِّرْنَا إِلَىٰ أَجَلٍ قَرِيبٍ نُّجِبْ دَعْوَتَكَ وَنَتَّبِعِ
الرُّسُلَ أَوَلَمْ تَكُونُوا أَقْسَمْتُم مِّن قَبْلُ مَا لَكُم
مِّن زَوَالٍ ﴿٤٤﴾ وَسَكَنتُمْ فِي مَسَاكِنِ الَّذِينَ ظَلَمُوا
أَنفُسَهُمْ وَتَبَيَّنَ لَكُمْ كَيْفَ فَعَلْنَا بِهِمْ وَضَرَبْنَا
لَكُمُ الْأَمْثَالَ ﴿٤٥﴾ وَقَدْ مَكَرُوا مَكْرَهُمْ وَعِندَ اللَّهِ
مَكْرُهُمْ وَإِن كَانَ مَكْرُهُمْ لِتَزُولَ مِنْهُ الْجِبَالُ
﴿٤٦﴾ فَلَا تَحْسَبَنَّ اللَّهَ مُخْلِفَ وَعْدِهِ رُسُلَهُ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ
ذُو انتِقَامٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ تُبَدَّلُ الْأَرْضُ غَيْرَ الْأَرْضِ وَالسَّمَاوَاتُ
وَبَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ ﴿٤٨﴾ وَتَرَى الْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ
مُّقَرَّنِينَ فِي الْأَصْفَادِ ﴿٤٩﴾ سَرَابِيلُهُم مِّن قَطِرَانٍ وَتَغْشَىٰ
وُجُوهَهُمُ النَّارُ ﴿٥٠﴾ لِيَجْزِيَ اللَّهُ كُلَّ نَفْسٍ مَّا كَسَبَتْ
إِنَّ اللَّهَ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٥١﴾ هَٰذَا بَلَاغٌ لِّلنَّاسِ وَلِيُنذَرُوا
بِهِ وَلِيَعْلَمُوا أَنَّمَا هُوَ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ وَلِيَذَّكَّرَ أُولُو الْأَلْبَابِ ﴿٥٢﴾

43. o gün başlarını kaldırarak; bakışları kendilerine dönmeyecek şekilde sabit, gönülleri de (başka her türlü düşünceden uzak) bomboş bir vaziyette koştururlar... **44.** Kendilerine azap gelip de zulmedenlerin; "Ya Rabbi! Bizi yakın bir müddete kadar geciktirsen de Senin davetine uysak, peygamberler(in) e tâbi olsak!.." diyecekleri güne karşı insanları uyar... Siz daha önce, 'asla sonunuzun gelmeyeceği'ne yemin etmez miydiniz? **45.** Üstelik kendilerine zulmedenlerin yerlerinde oturmuştunuz; onlara neler yaptığımız da size açıklanmıştı; size ibretlik örnekler vermiştik. **46.** Onlar da tuzaklarını kurmuşlardı... Oysa onların bu tuzakları; dağları oynatacak güçte bile olsa hep Allah'ın katındaydı! **47.** O hâlde, sakın peygamberlerine ettiği vaatten Allah'ın cayacağını sanmayasın. Allah gerçekten 'mutlak izzet sahibi'dir (Azîz); hak edenin cezasını mutlaka verir. **48.** Yerin başka bir yerle -göklerin de (başka göklerle)- değiştirileceği ve tüm mükelleflerin 'ezici güce sahip' 'tek' (Vâhid, Kahhâr) Allah'ın huzuruna çıkacağı gün... **49.** İşte o gün, göreceksin ki mücrimler zincirlere vurulmuş! **50.** Gömlekleri katrandan... Yüzlerini ise Ateş kaplamış! **51.** Böylece, Allah herkese kendi yaptığının karşılığını verir. Allah son derece hızlı hesap görür. **52.** Bu, insanlara bir tebliğattır; ta ki uyarılmış olsunlar, bir tek tanrı olduğunu bilsinler ve vicdan sahipleri düşünüp ders çıkarsın...

15- HİCR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 99 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Râ. Bunlar; kitabın ve Kur'ân-ı Mübîn'in âyetleridir. **2.** Nankörce inkâr edenler, zaman gelecek; "Keşke Müslüman olsaydık!" diyecekler. **3.** Bırak onları; yesinler, eğlensinler, kendilerini oyalayadursun emelleri! Yakında öğrenecekler! **4.** Biz, hiçbir şehri bilinen bir yazgısı olmaksızın helâk etmedik. **5.** Hiçbir ümmet, kendi süresinin ne önüne geçebiliyor ne de geri kalabiliyor. **6.** Dediler ki: "Sen ey kendisine kitap indirilen! Cinlinin tekisin sen!.." **7.** "Getirsene bize melekleri, doğru söyleyenlerdensen!" **8.** Biz melekleri (aşağıda; Lût ve İbrahim kıssalarında da anlatacağımız gibi) ancak gerçek bir gaye için indiririz. O zaman da kendilerine göz açtırılmaz. **9.** Gerçek şu ki; bu öğüdü kesinlikle Biz indirdik; Onun koruyucusu da elbet Biziz.[114] **10.** Gerçek şu ki; senden önce de evvelki milletlere peygamberler göndermiştik. **11.** Kendilerine gelen her peygamberle alay ediyorlardı. **12.** Biz, onu mücrimlerın kalbine işte böyle sokarız **13.** ve kendilerinden öncekilerin başından geçenler ortada iken, ona iman etmezler.* **14.** Kendilerine gökten bir kapı açsak da ondan yukarı çıkıyor olsalardı; **15.** mutlaka; "Herhâlde gözlerimiz buğulandı! Yok yok, biz kesin büyülenmiş bir toplumuz!" derlerdi.

* Taklitçilik, şartlanmışlık ve çıkar kaygısından kaynaklanan bir acelecilikle onu reddediverdikleri için Kur'ân'a düşman oluverdiler; bir daha da toparlayamadılar.

ولقد جعلنا في السماء بروجا وزيناها للناظرين ﴿١٦﴾
وحفظناها من كل شيطان رجيم ﴿١٧﴾ إلا من استرق السمع
فأتبعه شهاب مبين ﴿١٨﴾ والأرض مددناها وألقينا فيها
رواسي وأنبتنا فيها من كل شيء موزون ﴿١٩﴾ وجعلنا لكم فيها
معايش ومن لستم له برازقين ﴿٢٠﴾ وإن من شيء إلا عندنا
خزائنه وما ننزله إلا بقدر معلوم ﴿٢١﴾ وأرسلنا الرياح
لواقح فأنزلنا من السماء ماء فأسقيناكموه وما أنتم له
بخازنين ﴿٢٢﴾ وإنا لنحن نحيي ونميت ونحن الوارثون ﴿٢٣﴾
ولقد علمنا المستقدمين منكم ولقد علمنا المستأخرين ﴿٢٤﴾
وإن ربك هو يحشرهم إنه حكيم عليم ﴿٢٥﴾ ولقد خلقنا الإنسان
من صلصال من حمإ مسنون ﴿٢٦﴾ والجان خلقناه من قبل من نار
السموم ﴿٢٧﴾ وإذ قال ربك للملائكة إني خالق بشرا من
صلصال من حمإ مسنون ﴿٢٨﴾ فإذا سويته ونفخت فيه من
روحي فقعوا له ساجدين ﴿٢٩﴾ فسجد الملائكة كلهم
أجمعون ﴿٣٠﴾ إلا إبليس أبى أن يكون مع الساجدين ﴿٣١﴾

16. Gerçek şu ki; Biz gökte birtakım burçlar meydana getirdik; bakanlar için gökyüzünü süsledik. **17.** Ve onu bütün kovulmuş 'şeytan'lardan koruduk. **18.** Ancak kulak hırsızlığı yapan olabilir... ki onun peşine de açıkça görülen bir ateştopu düşer. **19.** Arz'ı da uzatıp oraya sabit dağlar yerleştirdik ve orada ölçülü her şeyden yetiştirdik. **20.** Ve orada hem sizin için, hem de rızıklarını sizin sağlamadığınız kimseler için geçimlikler meydana getirdik. **21.** Hiçbir şey yoktur ki; depoları Bizim katımızda olmasın. Ama Biz onu ancak belli bir ölçüye göre indiririz. **22.** Rüzgârları da aşılayıcı olarak gönderdik; gökten su indirip onunla susuzluğunuzu giderdik. Yoksa onu siz depolayamazdınız. **23.** Doğrusu Biz, hem diriltir hem de öldürürüz; (evrendeki her şeyin) nihaî vâris(i) de Biziz. **24.** Gerçek şu ki Biz; sizden önce geçenleri de bilmekteyiz, geride kalanları da bilmekteyiz. **25.** Şüphesiz, senin Rabbin onları (mahşer günü) bir araya getirecek... O'dur 'mutlak hikmet ve ilim sahibi' (Hakîm, Alîm). **26.** Gerçek şu ki; Biz insanı; pürüzsüz, akışkan bir balçığın iğrenç kokulu çamurundan yarattık. **27.** Cinleri ise daha önce öldürücü zehir ateşinden yaratmıştık. **28.** Hani, Rabbin meleklere demişti ki; "Ben pürüzsüz, akışkan bir balçığın iğrenç kokulu çamurundan narin derili bir varlık yaratmaktayım." **29.** "Onu 'düzen'leyip ruhumdan kendisine üflediğimde, derhâl ona secde edin." **30.** Bunun üzerine, meleklerin tamamı secde etti. **31.** İblis hariç... O, secde edenlerle beraber olmaktan şiddetle kaçındı.

قَالَ يَٰٓإِبۡلِيسُ مَا لَكَ أَلَّا تَكُونَ مَعَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ لَمۡ أَكُن
لِّأَسۡجُدَ لِبَشَرٍ خَلَقۡتَهُۥ مِن صَلۡصَٰلٖ مِّنۡ حَمَإٖ مَّسۡنُونٖ ﴿٣٣﴾ قَالَ
فَٱخۡرُجۡ مِنۡهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٞ ﴿٣٤﴾ وَإِنَّ عَلَيۡكَ ٱللَّعۡنَةَ إِلَىٰ يَوۡمِ
ٱلدِّينِ ﴿٣٥﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرۡنِيٓ إِلَىٰ يَوۡمِ يُبۡعَثُونَ ﴿٣٦﴾ قَالَ فَإِنَّكَ
مِنَ ٱلۡمُنظَرِينَ ﴿٣٧﴾ إِلَىٰ يَوۡمِ ٱلۡوَقۡتِ ٱلۡمَعۡلُومِ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ بِمَآ
أَغۡوَيۡتَنِي لَأُزَيِّنَنَّ لَهُمۡ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَلَأُغۡوِيَنَّهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٣٩﴾
إِلَّا عِبَادَكَ مِنۡهُمُ ٱلۡمُخۡلَصِينَ ﴿٤٠﴾ قَالَ هَٰذَا صِرَٰطٌ عَلَيَّ
مُسۡتَقِيمٌ ﴿٤١﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيۡسَ لَكَ عَلَيۡهِمۡ سُلۡطَٰنٌ إِلَّا مَنِ
ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلۡغَاوِينَ ﴿٤٢﴾ وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمَوۡعِدُهُمۡ أَجۡمَعِينَ ﴿٤٣﴾
لَهَا سَبۡعَةُ أَبۡوَٰبٖ لِّكُلِّ بَابٖ مِّنۡهُمۡ جُزۡءٞ مَّقۡسُومٌ ﴿٤٤﴾ إِنَّ
ٱلۡمُتَّقِينَ فِي جَنَّٰتٖ وَعُيُونٍ ﴿٤٥﴾ ٱدۡخُلُوهَا بِسَلَٰمٍ ءَامِنِينَ ﴿٤٦﴾
وَنَزَعۡنَا مَا فِي صُدُورِهِم مِّنۡ غِلٍّ إِخۡوَٰنًا عَلَىٰ سُرُرٖ مُّتَقَٰبِلِينَ
﴿٤٧﴾ لَا يَمَسُّهُمۡ فِيهَا نَصَبٞ وَمَا هُم مِّنۡهَا بِمُخۡرَجِينَ ﴿٤٨﴾
۞ نَبِّئۡ عِبَادِيٓ أَنِّيٓ أَنَا ٱلۡغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّ عَذَابِي
هُوَ ٱلۡعَذَابُ ٱلۡأَلِيمُ ﴿٥٠﴾ وَنَبِّئۡهُمۡ عَن ضَيۡفِ إِبۡرَٰهِيمَ ﴿٥١﴾

32. "Ey İblis! Senin 'ne'n var ki, secde edenlerle beraber değilsin?!" dedi. **33.** "Senin; pürüzsüz, akışkan bir balçığın iğrenç kokulu çamurundan yarattığın narin derili bir varlığa secde etmem ben!" dedi. **34.** Dedi ki; "Öyleyse çık oradan; artık kovulmuş birisin!" **35.** "Şüphesiz yargılanma gününe kadar lânet(im) üzerindedir!" **36.** Dedi ki: "Ya Rabbi! Diriltilecekleri güne kadar bana mühlet ver öyleyse." **37-38.** "Şüphesiz sen, malum bir güne kadar mühlet verilenlerdensin." dedi. **39.** Dedi ki: "Ya Rabbi! Sen beni azdırdığın için, ben de yeryüzünde(ki bütün fenalıkları) onlara cazip göstereceğime ve tamamını azdıracağıma and içerim!" **40.** "Sadece, Senin (ihlâsları sayesinde) kurtarılan kulların müstesna." **41.** Dedi ki: Bana varan dosdoğru yol işte budur (yani, ihlâs). **42.** Şüphesiz, Benim kullarımın üzerinde senin hiçbir otoriten olamaz. Sana uyan azgınlar hariç... **43.** Onların tamamına va'dolunan yer de şüphesiz Cehennem'dir. **44.** Onun yedi kapısı vardır ve onlardan her bir gruba ayrı bir kapı tahsis edilmiştir. **45.** Müttakîler ise şüphesiz cennetlerde, pınar başlarındadır. **46.** "Selâmetle, güvenlik içinde girin oraya." (buyrulmuştur.) **47.** Gönüllerinde kin namına ne varsa söküp atmışızdır... Sedirler üzerinde karşılıklı, kardeş kardeş otururlar. **48.** Orada kendilerine hiç yorgunluk gelmez (meşakkat ve eziyet çekmezler); oradan çıkarılacak da değillerdir. **49.** Kullarıma bildir ki, Ben; şüphesiz bağışlayıcıyımdır, merhametliyimdir (Gafûr, Rahîm); **50.** ama can yakıcı azap da şüphesiz Benim azabımdır! **51.** İmdi; onlara, İbrahim'in konuklarından bahset.

إِذۡ دَخَلُواْ عَلَيۡهِ فَقَالُواْ سَلَٰمٗا قَالَ إِنَّا مِنكُمۡ وَجِلُونَ ٥٢ قَالُواْ
لَا تَوۡجَلۡ إِنَّا نُبَشِّرُكَ بِغُلَٰمٍ عَلِيمٖ ٥٣ قَالَ أَبَشَّرۡتُمُونِي عَلَىٰٓ أَن
مَّسَّنِيَ ٱلۡكِبَرُ فَبِمَ تُبَشِّرُونَ ٥٤ قَالُواْ بَشَّرۡنَٰكَ بِٱلۡحَقِّ
فَلَا تَكُن مِّنَ ٱلۡقَٰنِطِينَ ٥٥ قَالَ وَمَن يَقۡنَطُ مِن رَّحۡمَةِ
رَبِّهِۦٓ إِلَّا ٱلضَّآلُّونَ ٥٦ قَالَ فَمَا خَطۡبُكُمۡ أَيُّهَا ٱلۡمُرۡسَلُونَ
٥٧ قَالُوٓاْ إِنَّآ أُرۡسِلۡنَآ إِلَىٰ قَوۡمٖ مُّجۡرِمِينَ ٥٨ إِلَّآ ءَالَ لُوطٍ
إِنَّا لَمُنَجُّوهُمۡ أَجۡمَعِينَ ٥٩ إِلَّا ٱمۡرَأَتَهُۥ قَدَّرۡنَآ إِنَّهَا لَمِنَ
ٱلۡغَٰبِرِينَ ٦٠ فَلَمَّا جَآءَ ءَالَ لُوطٍ ٱلۡمُرۡسَلُونَ ٦١ قَالَ
إِنَّكُمۡ قَوۡمٞ مُّنكَرُونَ ٦٢ قَالُواْ بَلۡ جِئۡنَٰكَ بِمَا كَانُواْ فِيهِ
يَمۡتَرُونَ ٦٣ وَأَتَيۡنَٰكَ بِٱلۡحَقِّ وَإِنَّا لَصَٰدِقُونَ ٦٤ فَأَسۡرِ
بِأَهۡلِكَ بِقِطۡعٖ مِّنَ ٱلَّيۡلِ وَٱتَّبِعۡ أَدۡبَٰرَهُمۡ وَلَا يَلۡتَفِتۡ مِنكُمۡ أَحَدٞ
وَٱمۡضُواْ حَيۡثُ تُؤۡمَرُونَ ٦٥ وَقَضَيۡنَآ إِلَيۡهِ ذَٰلِكَ ٱلۡأَمۡرَ أَنَّ
دَابِرَ هَٰٓؤُلَآءِ مَقۡطُوعٞ مُّصۡبِحِينَ ٦٦ وَجَآءَ أَهۡلُ ٱلۡمَدِينَةِ
يَسۡتَبۡشِرُونَ ٦٧ قَالَ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ ضَيۡفِي فَلَا تَفۡضَحُونِ ٦٨ وَٱتَّقُواْ
ٱللَّهَ وَلَا تُخۡزُونِ ٦٩ قَالُوٓاْ أَوَلَمۡ نَنۡهَكَ عَنِ ٱلۡعَٰلَمِينَ ٧٠

52. Hani, onun yanına gelip "Selâm!" demişlerdi de o; "Doğrusu biz sizden çekinmekteyiz!" demişti. **53.** "Çekinme! Biz seni (ağırbaşlı) bilgili bir oğlan çocuğuyla müjdeliyoruz." dediler. **54.** "Bana ihtiyarlık gelip çatmışken mi beni müjdeliyorsunuz?! O hâlde, neye dayanarak müjdeliyorsunuz?" dedi. **55.** "Seni gerçek bir bilgiye dayanarak müjdeliyoruz; öyleyse, ümit kesenlerden olma." dediler. **56.** "Yoldan çıkanlar dışında Rabbinin rahmetinden kim ümit keser ki?!" dedi. **57.** "Ey elçiler! Peki, asıl derdiniz nedir?" dedi. **58.** Dediler ki: "Biz mücrim bir kavme gönderildik." **59.** "Lût'un ehli (yani, ashabı ve ailesi) hariç... Şüphesiz, onların tamamını kurtaracağız." **60.** "Karısı müstesna..." Onun hakkında; 'o mutlaka geride kalıp da helâk olanlar arasında bulunacak' diye takdir etmiştik. **61.** Elçiler Lût'un ehline varınca; **62.** Lût: "Doğrusu siz, (insanı yadırgatan) acayip bir topluluksunuz!" dedi. **63.** Dediler ki; "Yoo, biz asıl, onların şüphe edip durdukları şeyi (yani helâki) getirdik;" **64.** "Sana gerçek bir gaye ile geldik... Şüphesiz bir doğru kimseleriz." **65.** "Dolayısıyla, gecenin bir diliminde ehlini yola çıkar, sen de arkalarından onları izle. Hiçbiriniz geriye bakmasın... Doğruca size emredilen yere gidin!" **66.** Ve ona, 'sabaha karşı bunların kökünün kazınacağı'na yönelik emri(mizi) bildirdik. **67.** Bu arada, şehir halkı sevinçle geldiler. **68.** (Lût) dedi ki: "Bunlar benim konuklarımdır, (onlara karşı) beni mahcup etmeyin!" **69.** "Allah'tan sakının da beni rezil etmeyin!" **70.** Dediler ki: "Elâlem(e arka çıkmak)tan men'etmemiş miydik biz seni?!"

قَالَ هَٰٓؤُلَآءِ بَنَاتِىٓ إِن كُنتُمْ فَٰعِلِينَ ﴿٧١﴾ لَعَمْرُكَ إِنَّهُمْ لَفِى سَكْرَتِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿٧٢﴾ فَأَخَذَتْهُمُ ٱلصَّيْحَةُ مُشْرِقِينَ ﴿٧٣﴾ فَجَعَلْنَا عَٰلِيَهَا
سَافِلَهَا وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِّن سِجِّيلٍ ﴿٧٤﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَءَايَٰتٍ لِّلْمُتَوَسِّمِينَ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهَا لَبِسَبِيلٍ مُّقِيمٍ ﴿٧٦﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَءَايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٧٧﴾ وَإِن كَانَ أَصْحَٰبُ ٱلْأَيْكَةِ لَظَٰلِمِينَ ﴿٧٨﴾
فَٱنتَقَمْنَا مِنْهُمْ وَإِنَّهُمَا لَبِإِمَامٍ مُّبِينٍ ﴿٧٩﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ أَصْحَٰبُ
ٱلْحِجْرِ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٨٠﴾ وَءَاتَيْنَٰهُمْ ءَايَٰتِنَا فَكَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ
﴿٨١﴾ وَكَانُوا۟ يَنْحِتُونَ مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا ءَامِنِينَ ﴿٨٢﴾ فَأَخَذَتْهُمُ
ٱلصَّيْحَةُ مُصْبِحِينَ ﴿٨٣﴾ فَمَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يَكْسِبُونَ ﴿٨٤﴾
وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَآ إِلَّا بِٱلْحَقِّ وَإِنَّ
ٱلسَّاعَةَ لَءَاتِيَةٌ فَٱصْفَحِ ٱلصَّفْحَ ٱلْجَمِيلَ ﴿٨٥﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
ٱلْخَلَّٰقُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٨٦﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ سَبْعًا مِّنَ ٱلْمَثَانِى وَٱلْقُرْءَانَ
ٱلْعَظِيمَ ﴿٨٧﴾ لَا تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّنْهُمْ
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَٱخْفِضْ جَنَاحَكَ لِلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨٨﴾ وَقُلْ إِنِّىٓ
أَنَا ٱلنَّذِيرُ ٱلْمُبِينُ ﴿٨٩﴾ كَمَآ أَنزَلْنَا عَلَى ٱلْمُقْتَسِمِينَ ﴿٩٠﴾

71. Dedi ki: "(Cinsel anlamda illâ bir şey) yapacaksanız, işte bunlar, benim kızlarım (meşru bir şekilde evlenin onlarla)." **72.** (Resûlüm!) Senin ömrüne yemin ederim ki, tam bir serseme dönmüşlerdi 'sarhoş'luklarından! **73.** Tanyeri ağarırken o sarsıntı onları yakalayıverdi! **74.** Ve şehirlerinin altını üstüne getirdik; üzerlerine de topraksı taşlar yağdırdık! **75.** Firaset sahipleri için elbette bunda âyetler vardır. **76.** Burası, hâlâ kullanılan bir yol üzerindedir. **77.** İman edenler için elbette bunda âyetler vardır. **78.** O ormanlık bölgede oturanlar da gerçekten zalimdi. **79.** Onları da cezalandırdık! Her ikisi de hâlâ kullanılan bir güzergâhtadır. **80.** Gerçek şu ki; Hicr ahalisi (yani, Semud kavmi) de peygamberleri yalanlamışlardı; **81.** Onlara âyetlerimizi vermiştik de onlardan yüz çevirip durmuşlardı! **82.** Dağları oyarak onlardan güvenli, sağlam evler yapıyorlardı. **83.** Ama o sarsıntı onları da yakalayıverdi sabaha karşı! **84.** Hâsılı; o yapıp durdukları kendilerine bir fayda sağlamadı... **85.** Biz; gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri tamamen gerçek bir gaye ile yarattık. (Kıyamet) saat(i) mutlaka gelecektir; dolayısıyla, sen (müsterih ol) engin bir hoşgörüyle hareket et. **86.** Şüphesiz senin Rabbin, her türlü yaratabilir, 'mutlak ilim sahibi'dir (Hallâk, Alîm). **87.** Gerçek şu ki; Biz sana 'çift yönlü (karşılaştırmalı) yedi'yi;[115] muazzam Kur'ân'ı verdik. **88.** O hâlde, sakın onlardan bazı sınıfları yararlandırdığımız şeylere göz dikme ve onlar yüzünden hüzünlenme; inananlara kol kanat ger **89.** ve "Ben sadece, apaçık bir uyarıcıyım." de.

ٱلَّذِينَ جَعَلُوا۟ ٱلْقُرْءَانَ عِضِينَ ﴿٩١﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَسْـَٔلَنَّهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩٢﴾ عَمَّا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾ فَٱصْدَعْ بِمَا تُؤْمَرُ وَأَعْرِضْ
عَنِ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٩٤﴾ إِنَّا كَفَيْنَٰكَ ٱلْمُسْتَهْزِءِينَ ﴿٩٥﴾ ٱلَّذِينَ
يَجْعَلُونَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٩٦﴾ وَلَقَدْ نَعْلَمُ
أَنَّكَ يَضِيقُ صَدْرُكَ بِمَا يَقُولُونَ ﴿٩٧﴾ فَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُن
مِّنَ ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٩٨﴾ وَٱعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ ٱلْيَقِينُ ﴿٩٩﴾

ترتيبها ١٦ سُورَةُ النَّحْلِ آياتها ١٢٨

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَتَىٰٓ أَمْرُ ٱللَّهِ فَلَا تَسْتَعْجِلُوهُ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ
﴿١﴾ يُنَزِّلُ ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ بِٱلرُّوحِ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦٓ
أَنْ أَنذِرُوٓا۟ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنَا۠ فَٱتَّقُونِ ﴿٢﴾ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۚ تَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٣﴾ خَلَقَ
ٱلْإِنسَٰنَ مِن نُّطْفَةٍ فَإِذَا هُوَ خَصِيمٌ مُّبِينٌ ﴿٤﴾ وَٱلْأَنْعَٰمَ
خَلَقَهَا ۗ لَكُمْ فِيهَا دِفْءٌ وَمَنَٰفِعُ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ
﴿٥﴾ وَلَكُمْ فِيهَا جَمَالٌ حِينَ تُرِيحُونَ وَحِينَ تَسْرَحُونَ ﴿٦﴾

90. Nitekim o bölücülere de (kitap) indirmiştik... **91.** Onlar ki; Kur'ân'ı parçalara ayır(arak bir kısmını kabul bir kısmını reddet)tiler. **92-93.** Senin Rabbine yemin ederim ki; onların tamamına soracağız yapmakta oldukları şeyleri! **94.** Sen; müşriklere aldırış etme de memur olduğun şeyi onların yüzüne haykır. **95-96.** Allah'la beraber bir başka tanrı edinen bu alaycılara karşı sana elbette Biz yeteriz. Yakında öğrenecekler! **97.** Onların söylediklerinden dolayı gönlünün daraldığını elbette biliyoruz. **98.** Dolayısıyla, Rabbine hamdederek O'nu tenzih ve takdis et; secde edenlerden ol. **99.** O kesin gerçek (yani, ölüm) sana gelinceye kadar Rabbine kulluk et.

16- NAHL SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 128 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Allah'ın emri geldi gelecek; onu acele istemeyin öyleyse... O; koştukları ortaklardan münezzehtir, aşkındır. **2.** O, melekleri emrinin ruhu ile kullarından dilediğine indirir ki; "Ben'den başka tanrı yok; o hâlde Benden sakının[116]" diye uyarsınlar. **3.** Gökleri ve yeri gerçek bir gaye ile yaratmıştır; koştukları ortaklardan yücedir; aşkındır. **4.** İnsanı, bir nutfeden yaratmıştır... Ama o, ağzı lâf yapan bir hasım kesilmiştir! **5.** Hayvanları da yaratmıştır... Sizin için onlarda (yün ve derileri sayesinde) bir ısıtıcılık ve daha pek çok faydalar vardır; ayrıca, onlardan yersiniz. **6.** Akşamleyin (otlaktan) getirirken ve sabahleyin yayarken oluşturdukları manzarada da sizin için bir güzellik vardır.

وَتَحْمِلُ أَثْقَالَكُمْ إِلَى بَلَدٍ لَمْ تَكُونُوا بَالِغِيهِ إِلَّا بِشِقِّ
الْأَنْفُسِ إِنَّ رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿٧﴾ وَالْخَيْلَ وَالْبِغَالَ
وَالْحَمِيرَ لِتَرْكَبُوهَا وَزِينَةً وَيَخْلُقُ مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٨﴾
وَعَلَى اللَّهِ قَصْدُ السَّبِيلِ وَمِنْهَا جَائِرٌ وَلَوْ شَاءَ لَهَدَاكُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٩﴾ هُوَ الَّذِي أَنْزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً لَكُمْ مِنْهُ
شَرَابٌ وَمِنْهُ شَجَرٌ فِيهِ تُسِيمُونَ ﴿١٠﴾ يُنْبِتُ لَكُمْ
بِهِ الزَّرْعَ وَالزَّيْتُونَ وَالنَّخِيلَ وَالْأَعْنَابَ وَمِنْ كُلِّ
الثَّمَرَاتِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١١﴾
وَسَخَّرَ لَكُمُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ وَالشَّمْسَ وَالْقَمَرَ وَالنُّجُومُ
مُسَخَّرَاتٌ بِأَمْرِهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
﴿١٢﴾ وَمَا ذَرَأَ لَكُمْ فِي الْأَرْضِ مُخْتَلِفًا أَلْوَانُهُ إِنَّ
فِي ذَلِكَ لَآيَةً لِقَوْمٍ يَذَّكَّرُونَ ﴿١٣﴾ وَهُوَ الَّذِي
سَخَّرَ الْبَحْرَ لِتَأْكُلُوا مِنْهُ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُوا
مِنْهُ حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ مَوَاخِرَ فِيهِ
وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٤﴾

7. Yine, kendinizi zorlamadan ulaşamayacağınız bir beldeye yüklerinizi taşırlar. Rabbiniz gerçekten şefkatlidir, merhametlidir (Raûf, Rahîm). **8.** Atları, katırları ve merkepleri de binesiniz diye ve ziynet olarak (yaratmıştır). Ve bilmediğiniz daha nicelerini yaratacaktır. **9.** Doğru yolu göstermek Allah'a düşer; ama ondan sapan hep olacaktır. O, dileseydi, hepinizi birden doğru yola getirirdi. **10.** Size gökten su indiren O'dur... İçeceğiniz ondandır; hayvan otlattığınız bitkiler de onun sayesinde biter. **11.** O; bununla size; ekinler, zeytin ve hurma ağaçları, üzümler; hâsılı, her tür üründen bitirir. Tefekkür eden bir toplum için bunda elbet bir âyet vardır. **12.** Geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı emrinize vermiştir; yıldızlar O'nun emriyle müsahhar kılınmıştır. Akleden bir toplum için bunda elbette âyetler vardır. **13.** Yeryüzünde sizin için yaratıp yaydığı farklı renkte nice şeyler vardır... Düşünüp ders çıkaran bir toplum için bunda elbet bir âyet vardır. **14.** Taze et yiyesiniz ve takınacağınız süs eşyaları çıkarasınız diye denizi emrinize veren O'dur. Gemilerin de denizde suyu yara yara gittiğini görürsün; böylece (denizcilik yaparak) O'nun lütfundan ararsınız ve belki şükredersiniz.

وَأَلْقَىٰ فِي الْأَرْضِ رَوَاسِيَ أَنْ تَمِيدَ بِكُمْ وَأَنْهَارًا وَسُبُلًا
لَعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٥﴾ وَعَلَامَاتٍ ۚ وَبِالنَّجْمِ هُمْ يَهْتَدُونَ
﴿١٦﴾ أَفَمَنْ يَخْلُقُ كَمَنْ لَا يَخْلُقُ ۗ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ ﴿١٧﴾ وَإِنْ
تَعُدُّوا نِعْمَةَ اللَّهِ لَا تُحْصُوهَا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١٨﴾
وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ ﴿١٩﴾ وَالَّذِينَ يَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ لَا يَخْلُقُونَ شَيْئًا وَهُمْ يُخْلَقُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْوَاتٌ غَيْرُ
أَحْيَاءٍ ۖ وَمَا يَشْعُرُونَ أَيَّانَ يُبْعَثُونَ ﴿٢١﴾ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۚ
فَالَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ قُلُوبُهُمْ مُنْكِرَةٌ وَهُمْ مُسْتَكْبِرُونَ
﴿٢٢﴾ لَا جَرَمَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا يُسِرُّونَ وَمَا يُعْلِنُونَ ۚ إِنَّهُ
لَا يُحِبُّ الْمُسْتَكْبِرِينَ ﴿٢٣﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ ۙ
قَالُوا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ لِيَحْمِلُوا أَوْزَارَهُمْ كَامِلَةً
يَوْمَ الْقِيَامَةِ ۙ وَمِنْ أَوْزَارِ الَّذِينَ يُضِلُّونَهُمْ بِغَيْرِ عِلْمٍ ۗ أَلَا
سَاءَ مَا يَزِرُونَ ﴿٢٥﴾ قَدْ مَكَرَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ
فَأَتَى اللَّهُ بُنْيَانَهُمْ مِنَ الْقَوَاعِدِ فَخَرَّ عَلَيْهِمُ السَّقْفُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٦﴾

15. Sizi sarsar diye Arz'a çakılı dağları yerleştirmiştir; gideceğiniz yolu sayesinde bulasınız diye de nehirler ve yollar... **16.** Bir de alametler... Yıldızlarla da yine kendileri yol bulmaktadır. **17.** Yaratan yaratmayan gibi olur mu hiç?! Hâlâ, düşünüp ders çıkarmayacak mısınız? **18.** Allah'ın nimetlerini saymaya kalksanız, bitiremezsiniz. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **19.** Allah gizlediklerinizi de bilir, açığa vurduklarınızı da... **20.** Allah'tan başka taptıkları ise hiçbir şey yaratamazlar. Kendileri yaratılmışlardır, çünkü... **21.** Diri değil, ölüdürler. Ne zaman diriltileceklerini de hissedemezler. **22.** Tanrınız tek bir tanrıdır. Âhirete iman etmeyenlerin kalpleri bunu (yani, sevip bağlandıkları putları yıkan tevhit ilkesini) yadırgamakta; kendileri de büyüklük taslamaktadır. **23.** Şüphe yok ki; Allah onların gizlediklerini de bilmektedir açığa vurduklarını da... Büyüklük taslayanları O elbette sevmez. **24.** Onlara; "Rabbiniz ne indirmiş?" denildiği zaman, "Evvelkilerin masallarını!.." derler. **25.** Böylece, Kıyamet Günü; kendilerinin bütün yüklerini taşımakla kalmayıp, bilgisizce saptırdıkları kişilerin yüklerinin bir kısmını da yüklenirler. Bakınız; ne kötü bir yük yükleniyorlar! **26.** Kendilerinden öncekiler de (gerçekleri çarpıtarak) tuzak kurmuşlardı... Ama sonuçta Allah (azabı ile) gelerek binalarını temellerinden çökertmiş, üstlerindeki tavanlar başlarına yıkılmıştı! Ve bu azap onlara hiç farketmedikleri bir yer ve zamanda gelmişti.

ثُمَّ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يُخْزِيهِمْ وَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِيَ الَّذِينَ
كُنتُمْ تُشَٰٓقُّونَ فِيهِمْ قَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ إِنَّ الْخِزْيَ
الْيَوْمَ وَالسُّوٓءَ عَلَى الْكٰفِرِينَ ﴿٢٧﴾ الَّذِينَ تَتَوَفّٰىهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ
ظَالِمِىٓ أَنفُسِهِمْ فَأَلْقَوُا السَّلَمَ مَا كُنَّا نَعْمَلُ مِن سُوٓءٍ بَلٰىٓ
إِنَّ اللّٰهَ عَلِيمٌ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ فَادْخُلُوٓا أَبْوٰبَ جَهَنَّمَ
خٰلِدِينَ فِيهَا فَلَبِئْسَ مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٢٩﴾ ۞ وَقِيلَ
لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَآ أَنزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرًا لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا فِى
هٰذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْأٓخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ
﴿٣٠﴾ جَنّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا تَجْرِى مِن تَحْتِهَا الْأَنْهٰرُ لَهُمْ فِيهَا
مَا يَشَآءُونَ كَذٰلِكَ يَجْزِى اللّٰهُ الْمُتَّقِينَ ﴿٣١﴾ الَّذِينَ تَتَوَفّٰىهُمُ
الْمَلٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلٰمٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٣٢﴾ هَلْ يَنظُرُونَ إِلَّآ أَن تَأْتِيَهُمُ الْمَلٰٓئِكَةُ
أَوْ يَأْتِىَ أَمْرُ رَبِّكَ كَذٰلِكَ فَعَلَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا ظَلَمَهُمُ
اللّٰهُ وَلٰكِن كَانُوٓا أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٣٣﴾ فَأَصَابَهُمْ
سَيِّـَٔاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٤﴾

27. Sonra, "Haklarında cepheleştiğiniz o ortaklarım (!) nerede hani?!" diyerek onları Kıyamet Günü de rezil edecektir! Kendilerine bilgi verilmiş olanlar; "Bugün rezillik ve kötülük inkârcı nankörler üzerinedir şüphesiz!" derler. **28.** Onlar ki; melekler bunların canını kendi kendilerine zulmederlerken alır da; "Biz hiçbir kötülük yapmıyorduk" diyerek boyun bükerler. Hayır! Allah sizin yaptıklarınızı bilmektedir! **29.** O hâlde temelli kalmak üzere Cehennem'in kapılarından girin! Ne kötüdür büyüklük taslayanların varacağı yer! **30.** Müttakîlere; "Rabbiniz ne indirmiş?" denildiği vakit ise "Hayır (indirmiştir)" derler. Bu dünyada ihsan üzere hareket edenlere muazzam bir iyilik vardır; Âhiret yurdu elbette daha hayırlıdır. Ne güzeldir müttakîlerin yurdu! **31.** Yani, girecekleri o Adn Cennetleri ki, altlarından ırmaklar akar; orada diledikleri her şey kendilerinindir. Müttakîleri Allah işte böyle mükâfatlandırır. **32.** Onlar ki; melekler bunların canını güzel güzel alacak ve "Selâm olsun size! Haydi girin Cennet'e, kendi yaptıklarınızın karşılığı olarak!" diyeceklerdir. **33.** Galiba, (bu müşrikler) kendilerine bizzat meleklerin ya da Rabbinin emrinin gelmesini bekliyorlar?! Kendilerinden öncekiler de böyle yapmıştı. (Onlara bu yüzden azap etmekle) onlara Allah zulmetmiş değildi; kendi kendilerine zulmediyorlardı! **34.** Bunun sonucu olarak da kendi yaptıkları şeylerin yol açtığı kötülükler başlarına geliverdi; çepeçevre kuşattı onları alay edip durdukları şey!

وَقَالَ الَّذِينَ أَشْرَكُوا لَوْ شَاءَ اللَّهُ مَا عَبَدْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ
شَيْءٍ نَحْنُ وَلَا آبَاؤُنَا وَلَا حَرَّمْنَا مِنْ دُونِهِ مِنْ شَيْءٍ كَذَٰلِكَ
فَعَلَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَهَلْ عَلَى الرُّسُلِ إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ
﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ
وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ فَمِنْهُمْ مَنْ هَدَى اللَّهُ وَمِنْهُمْ مَنْ
حَقَّتْ عَلَيْهِ الضَّلَالَةُ فَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٦﴾ إِنْ تَحْرِصْ عَلَىٰ هُدَاهُمْ
فَإِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ يُضِلُّ وَمَا لَهُمْ مِنْ نَاصِرِينَ ﴿٣٧﴾
وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَا يَبْعَثُ اللَّهُ مَنْ يَمُوتُ بَلَىٰ
وَعْدًا عَلَيْهِ حَقًّا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٨﴾
لِيُبَيِّنَ لَهُمُ الَّذِي يَخْتَلِفُونَ فِيهِ وَلِيَعْلَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَنَّهُمْ
كَانُوا كَاذِبِينَ ﴿٣٩﴾ إِنَّمَا قَوْلُنَا لِشَيْءٍ إِذَا أَرَدْنَاهُ أَنْ نَقُولَ
لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٤٠﴾ وَالَّذِينَ هَاجَرُوا فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا ظُلِمُوا
لَنُبَوِّئَنَّهُمْ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَأَجْرُ الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا
يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ الَّذِينَ صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٤٢﴾

35. Müşrikler; "Allah dilesey-
di, O'ndan başka bir şeye ne
biz tapardık ne de atalarımız;
O'nunki dışında hiçbir şeyi
de haram kılmazdık." demek-
teler.* Onlardan öncekiler de
böyle yapmışlardı... Açık se-
çik iletmekten başka bir şey
düşer mi 'elçi'lere?! **36.** Ger-
çek şu ki; Biz her ümmetin
içinde; "Allah'a kulluk edin
ve 'tâgut'tan uzak durun!"
diye bir elçi göndermişizdir.
Ama Allah, içlerinden kimi-
ni (kendi yaptıkları sayesin-
de) hidayete erdirmiş; kimi
de (tamamen kendi yaptıkları
yüzünden) dalâlete müstehak
olmuştur. Şimdi yeryüzünde
gezin de; elçileri yalanlayan-
ların sonunun nasıl olduğunu
görün! **37.** Sen bunların doğru yola gelmelerini ne kadar istersen iste, Allah,
saptırdığı birini elbette doğru yola getirmez! Bir yardımcıları da olmayacak-
tır! **38.** "Ölen birini Allah asla diriltmez!" diye olanca güçleriyle and içtiler.
Elbette diriltir! Bu, O'nun kesin gerçekleşecek bir va'didir, ama insanların
çoğu bilmez. **39.** (Diriltecektir) ki, anlaşmazlığa düştükleri şeyleri onlara
açıklasın... (Diriltecektir) ki, nankörce inkâr edenler, kendilerinin yalancı
olduğunu öğrensin... **40.** Bizim bir şey dilediğimiz zamanki sözümüz, ona
"Ol" demekten ibarettir; anında olmaya başlar. **41.** Zulme uğratıldıktan son-
ra Allah yolunda hicret edenleri, dünyada kesinlikle güzel bir yere yerleşti-
receğiz! Âhiret mükâfatı elbette daha büyüktür. Keşke bilmiş olsalardı!
42. Onlar ki; sabrederler ve yalnızca Rablerine güvenip dayanırlar.

---

* "Demek ki, bu yaptıklarımız Allah'ın irâdesi dâhilinde" diyerek kaderci bir yaklaşımla yaptıklarına bahane üretiyorlar.

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِىٓ إِلَيْهِمْ فَسْـَٔلُوٓا أَهْلَ
ٱلذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٤٣﴾ بِٱلْبَيِّنَـٰتِ وَٱلزُّبُرِ وَأَنزَلْنَآ إِلَيْكَ
ٱلذِّكْرَ لِتُبَيِّنَ لِلنَّاسِ مَا نُزِّلَ إِلَيْهِمْ وَلَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ
﴿٤٤﴾ أَفَأَمِنَ ٱلَّذِينَ مَكَرُوا ٱلسَّيِّـَٔاتِ أَن يَخْسِفَ ٱللَّهُ بِهِمُ ٱلْأَرْضَ
أَوْ يَأْتِيَهُمُ ٱلْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٤٥﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ
فِى تَقَلُّبِهِمْ فَمَا هُم بِمُعْجِزِينَ ﴿٤٦﴾ أَوْ يَأْخُذَهُمْ عَلَىٰ تَخَوُّفٍ فَإِنَّ
رَبَّكُمْ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٤٧﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَىٰ مَا خَلَقَ ٱللَّهُ مِن شَىْءٍ
يَتَفَيَّؤُا ظِلَـٰلُهُۥ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَٱلشَّمَآئِلِ سُجَّدًا لِّلَّهِ وَهُمْ دَٰخِرُونَ
﴿٤٨﴾ وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ مِن دَآبَّةٍ
وَٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٤٩﴾ يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوْقِهِمْ
وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ۩ ﴿٥٠﴾ وَقَالَ ٱللَّهُ لَا تَتَّخِذُوٓا إِلَـٰهَيْنِ
ٱثْنَيْنِ إِنَّمَا هُوَ إِلَـٰهٌ وَٰحِدٌ فَإِيَّـٰىَ فَٱرْهَبُونِ ﴿٥١﴾ وَلَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَلَهُ ٱلدِّينُ وَاصِبًا أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ تَتَّقُونَ ﴿٥٢﴾ وَمَا بِكُم مِّن
نِّعْمَةٍ فَمِنَ ٱللَّهِ ثُمَّ إِذَا مَسَّكُمُ ٱلضُّرُّ فَإِلَيْهِ تَجْـَٔرُونَ ﴿٥٣﴾ ثُمَّ
إِذَا كَشَفَ ٱلضُّرَّ عَنكُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِّنكُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٥٤﴾

الحزب ٢٨ سجدة

43. (Resulüm!) Biz senden önce, kendilerine vahyettiğimiz 'er'lerden başkasını (yani melekleri peygamber olarak) göndermemişizdir. -(Ey müşrikler!) Bilmiyorsanız, 'ilahî mesaj' uzmanlarına sorun.- **44.** (Bu erler) apaçık delillerle ve kitaplarla (gönderilmiştir). İşte insanlara daha önce indirilenleri kendilerine açıklayasın diye sana da bu mesajı indirdik; belki düşünürler. **45.** Kötü tertipler peşinde koşanlar, Allah'ın kendilerini yere batırmayacağından ya da azabın, haberleri yokken ansızın üzerlerine gelmeyeceğinden emin mi bulunuyorlar? **46.** Yahut (diyar diyar) gezip dolaşırlarken kendilerini yakalamayacağından?! Çünkü Allah'ı âciz bırakacak değiller! **47.** Yahut da kötü sona adım adım sürükleyerek yakalamayacağından?! (Peki, neden gelmiyor azap?) Çünkü senin Rabbin, gerçekten şefkatlidir, merhametlidir (Raûf, Rahîm). **48.** Görmüyorlar mı ki; Allah'ın yarattığı şeylerin gölgeleri sağa sola vurup zelil bir şekilde Allah'a secde etmekte?! **49.** Göklerde ve yerde ne kadar canlı varsa hepsi -melekler dahil- hiç büyüklük taslamadan Allah'a 'secde' ediyor. **50.** 'Üst'lerindeki Rablerinden korkuyorlar ve kendilerine ne emrediliyorsa onu yapıyorlar. **51.** Çünkü Allah; "İki tanrı edinmeyin; O ancak bir tek tanrıdır. O hâlde sadece Benden korkun!" buyurmuştur. **52.** Göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nundur; din de tamamen O'na aittir. Yoksa siz Allah'tan başkasından mı çekinip sakınıyorsunuz?! **53.** Elinizdeki her nimet Allah'tandır. Sonra, bir sıkıntıya uğradığınızda da yalnızca O'na sığınırsınız. **54.** Sonra O, sıkıntınızı giderince, içinizden bir grup hemen Rablerine şirk koşmaya başlar!

لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ فَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٥٥﴾ وَيَجْعَلُونَ
لِمَا لَا يَعْلَمُونَ نَصِيبًا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ تَاللَّهِ لَتُسْأَلُنَّ عَمَّا كُنْتُمْ
تَفْتَرُونَ ﴿٥٦﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ الْبَنَاتِ سُبْحَانَهُ وَلَهُمْ مَا يَشْتَهُونَ
﴿٥٧﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِالْأُنْثَىٰ ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ
﴿٥٨﴾ يَتَوَارَىٰ مِنَ الْقَوْمِ مِنْ سُوءِ مَا بُشِّرَ بِهِ أَيُمْسِكُهُ عَلَىٰ هُونٍ
أَمْ يَدُسُّهُ فِي التُّرَابِ أَلَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٥٩﴾ لِلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِالْآخِرَةِ مَثَلُ السَّوْءِ وَلِلَّهِ الْمَثَلُ الْأَعْلَىٰ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ
﴿٦٠﴾ وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِظُلْمِهِمْ مَا تَرَكَ عَلَيْهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَٰكِنْ
يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ لَا يَسْتَأْخِرُونَ
سَاعَةً وَلَا يَسْتَقْدِمُونَ ﴿٦١﴾ وَيَجْعَلُونَ لِلَّهِ مَا يَكْرَهُونَ
وَتَصِفُ أَلْسِنَتُهُمُ الْكَذِبَ أَنَّ لَهُمُ الْحُسْنَىٰ لَا جَرَمَ أَنَّ
لَهُمُ النَّارَ وَأَنَّهُمْ مُفْرَطُونَ ﴿٦٢﴾ تَاللَّهِ لَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ أُمَمٍ مِنْ
قَبْلِكَ فَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ أَعْمَالَهُمْ فَهُوَ وَلِيُّهُمُ الْيَوْمَ وَلَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ وَمَا أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ الْكِتَابَ إِلَّا لِتُبَيِّنَ لَهُمُ
الَّذِي اخْتَلَفُوا فِيهِ وَهُدًى وَرَحْمَةً لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٦٤﴾

55. Böylece, kendilerine verdiklerimizi nankörce inkâr ederler. O hâlde, yaşayın yaşayın!.. Yakında öğreneceksiniz! **56.** Kendilerine Bizim verdiğimiz rızıktan, bilgilerine konu olmayan (asılsız) şeylere pay ayırırlar. Vallahi, uydurup durduğunuz şeylerden mutlaka sorguya çekileceksiniz! **57.** Allah'a kız çocuğu isnat ederler! Hâşa!.. Ama işlerine gelen (oğlan çocukları) onlarındır... **58.** İçlerinden birine bir kızı olduğu müjdelendiğinde, yüzü simsiyah kesilmekte ve esefle yutkunup durmaktadır. **59.** Müjdelendiği şeyin kötülüğünden (!) dolayı halktan gizlenmeye çalışır; "Şimdi, onu, rezil olmak pahasına hayatta mı tutsun, yoksa (diri diri) toprağa mı gömsün?" (karar veremez!) Bakınız; ne kötü hükmediyorlar! **60.** Âhirete iman etmeyenlerin 'kötülükte mesel hâline gelmiş' bu tür işleri vardır. En yüce örnek ise Allah'ındır. O 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **61.** Allah, zulümlerinden dolayı insanları yakalayıverecek olsaydı, yeryüzünde bir tek canlı bırakmazdı; fakat onları belli bir ecele kadar geciktirir. Ecelleri geldiğinde ise ne bir an geri kalabilirler ne de bir an öne alabilirler. **62.** Evet, dilleri 'en güzel'in kendilerinin olacağı yalanını söyleyip dururken, kendi işlerine gelmeyeni Allah'a mal ediyorlar. Oysa onların olan sadece Ateş'tir; orada nisyana terk edilirler! **63.** Vallahi, gerçek şu ki; senden önceki ümmetlere de elçiler gönderdik. Ama yaptıklarını şeytan onlara güzel gösterdi. Dolayısıyla, o gün de velîleri o olacaktır; can yakıcı bir azaptır bunların hakkı! **64.** Biz sana kitabı; sırf anlaşmazlığa düştükleri şeyleri onlara açıklayasın diye; ayrıca, iman eden bir topluma kılavuz ve rahmet olarak indirdik.

وَٱللَّهُ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَحْيَا بِهِ ٱلْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَآ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَأٓيَةً لِّقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٦٥﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِي ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةً نُّسْقِيكُم مِّمَّا
فِي بُطُونِهِۦ مِنۢ بَيْنِ فَرْثٍ وَدَمٍ لَّبَنًا خَالِصًا سَآئِغًا لِّلشَّٰرِبِينَ ﴿٦٦﴾
وَمِن ثَمَرَٰتِ ٱلنَّخِيلِ وَٱلْأَعْنَٰبِ تَتَّخِذُونَ مِنْهُ سَكَرًا وَرِزْقًا
حَسَنًا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةً لِّقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ وَأَوْحَىٰ رَبُّكَ إِلَى ٱلنَّحْلِ
أَنِ ٱتَّخِذِي مِنَ ٱلْجِبَالِ بُيُوتًا وَمِنَ ٱلشَّجَرِ وَمِمَّا يَعْرِشُونَ ﴿٦٨﴾ ثُمَّ كُلِي
مِن كُلِّ ٱلثَّمَرَٰتِ فَٱسْلُكِي سُبُلَ رَبِّكِ ذُلُلًا يَخْرُجُ مِنۢ بُطُونِهَا
شَرَابٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَٰنُهُۥ فِيهِ شِفَآءٌ لِّلنَّاسِ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأٓيَةً لِّقَوْمٍ
يَتَفَكَّرُونَ ﴿٦٩﴾ وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ ثُمَّ يَتَوَفَّىٰكُمْ وَمِنكُم مَّن يُرَدُّ إِلَىٰٓ أَرْذَلِ
ٱلْعُمُرِ لِكَيْ لَا يَعْلَمَ بَعْدَ عِلْمٍ شَيْـًٔا إِنَّ ٱللَّهَ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَٱللَّهُ
فَضَّلَ بَعْضَكُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ فِي ٱلرِّزْقِ فَمَا ٱلَّذِينَ فُضِّلُوا۟ بِرَآدِّي
رِزْقِهِمْ عَلَىٰ مَا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُهُمْ فَهُمْ فِيهِ سَوَآءٌ أَفَبِنِعْمَةِ
ٱللَّهِ يَجْحَدُونَ ﴿٧١﴾ وَٱللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّنْ أَنفُسِكُمْ أَزْوَٰجًا
وَجَعَلَ لَكُم مِّنْ أَزْوَٰجِكُم بَنِينَ وَحَفَدَةً وَرَزَقَكُم مِّنَ
ٱلطَّيِّبَٰتِ أَفَبِٱلْبَٰطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَتِ ٱللَّهِ هُمْ يَكْفُرُونَ ﴿٧٢﴾

65. Allah gökten su indirir ve ölü vaziyetteki yeryüzünü onunla diriltir. Kulak veren bir toplum için, elbette bunda bir âyet vardır. **66.** Sizin için hayvanlarda da ibret vardır şüphesiz. Onların karınlarındakinden, yani sindirilmekte olan gıdalarla kanın arasından, size, içenlerin boğazından kolaylıkla geçen halis bir süt içiririz. **67.** Hurma ağaçlarının meyvelerinden ve üzümlerden de hem sarhoş edici bir içki hem de güzel bir rızık elde edersiniz. Akleden bir toplum için, elbette bunda bir âyet vardır. **68.** Senin Rabbin, bal arısına şöyle vahyetmiştir: "Dağlarda, ağaçlarda ve kurdukları çardaklarda kendine evler edin." **69.** "Sonra bütün ürünlerden ye ve Rabbinin kolaylaştırarak senin emrine tahsis ettiği yollara gir (muazzam hava boşluğunda kendine özgü yolları izleyerek yuvanı bul)." Karınlarından; insanlara şifa olan farklı renklerde bir içecek çıkar. Düşünen bir toplum için, elbette bunda bir âyet vardır. **70.** Allah sizi yaratmıştır; sonra da vefat ettirecektir... İçinizden bazıları ömrünün en rezil çağına ulaştırılır da bilirken bir şey bilmez olur. Şüphesiz Allah 'mutlak ilim sahibi'dir, kudretlidir (Alîm, Kadîr). **71.** Allah; rızık hususunda sizi birbirinizden üstün kılmıştır. Üstün kılınanlar rızıklarını ellerinin altındakilere vermezler ki hepsi eşit olsun. (O hâlde, mutlak güç ve yetkisini Allah niye putlara versin?! Şirkin bâtıl olduğu bu kadar aşikârdır işte!..) Yoksa Allah'ın nimetini bile bile mi reddediyorlar?! **72.** Allah sizin için kendi (cinsi)nizden eşler yarattı; eşlerinizden de sizin için oğullar ve torunlar varetti; sizi tertemiz-hoş şeylerden nasiplendirdi. Böyleyken, bâtıla iman edip Allah'ın nimetini inkâr mı ediyorlar nankörce?!

وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ مَا لَا يَمْلِكُ لَهُمْ رِزْقًا مِنَ السَّمٰوَاتِ
وَالْأَرْضِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٧٣﴾ فَلَا تَضْرِبُوا لِلّٰهِ الْأَمْثَالَ
إِنَّ اللّٰهَ يَعْلَمُ وَأَنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧٤﴾ ۞ ضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا عَبْدًا
مَمْلُوكًا لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَمَنْ رَزَقْنَاهُ مِنَّا رِزْقًا حَسَنًا
فَهُوَ يُنْفِقُ مِنْهُ سِرًّا وَجَهْرًا هَلْ يَسْتَوُونَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ
بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٧٥﴾ وَضَرَبَ اللّٰهُ مَثَلًا رَجُلَيْنِ
أَحَدُهُمَا أَبْكَمُ لَا يَقْدِرُ عَلٰى شَيْءٍ وَهُوَ كَلٌّ عَلٰى
مَوْلٰيهُ أَيْنَمَا يُوَجِّهْهُ لَا يَأْتِ بِخَيْرٍ هَلْ يَسْتَوِي هُوَ وَمَنْ
يَأْمُرُ بِالْعَدْلِ وَهُوَ عَلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٧٦﴾ وَلِلّٰهِ غَيْبُ
السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا أَمْرُ السَّاعَةِ إِلَّا كَلَمْحِ الْبَصَرِ
أَوْ هُوَ أَقْرَبُ إِنَّ اللّٰهَ عَلٰى كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٧٧﴾ وَاللّٰهُ
أَخْرَجَكُمْ مِنْ بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ لَا تَعْلَمُونَ شَيْـًٔا وَجَعَلَ
لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْـِٔدَةَ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿٧٨﴾ أَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ مُسَخَّرَاتٍ فِي جَوِّ السَّمَاءِ
مَا يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا اللّٰهُ إِنَّ فِي ذٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٧٩﴾

73. Allah'tan başka, göklerden ve yerden kendilerine verecek rızkı olmayan, olsa bile veremeyen şeylere dua ediyorlar! **74.** Allah için asla (put, timsal vb.) semboller ihdas etmeyin! Elbette Allah bilir; siz bilmezsiniz! **75.** Allah size bir misal vermekte: Hiçbir şeye gücü yetmeyen sahipli bir köle ile tarafımızdan kendisini güzel bir nasiple nasiplendirdiğimiz için gizli-aşikâr infak eden bir zat... Bir olurlar mı bunlar? -Elhamdülillâh!- Fakat çoğu bilmez. **76.** Allah iki kişiyi daha misal vermekte: Biri, hiçbir şeye gücü yetmeyen öyle bir dilsiz ki, efendisine yük; onu gönderdiği hiçbir yerden bir hayır getirmez. Bununla dosdoğru bir yol üzere gidip de adaleti emreden, bir olur mu hiç? **77.** Göklerin ve yerin gaybı Allah'ındır. O (Kıyamet) saat(in)e yönelik emir ise bir göz kırpma kadar hatta daha da yakındır. Allah gerçekten her şeye kadirdir. **78.** Allah sizleri analarınızın karnından hiçbir şey bilmez hâlde çıkardı ve size kulaklar, gözler ve gönüller verdi ki şükredesiniz. **79.** Gök boşluğunda (Allah'ın buyruğuna) boyun eğerek uçan kuşlara bakmıyorlar mı? Onları Allah'tan başkası tutmuyor. İnanan bir toplum için elbette bunda âyetler vardır.

وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّن بُيُوتِكُمْ سَكَنًا وَجَعَلَ لَكُم مِّن جُلُودِ
الْأَنْعَامِ بُيُوتًا تَسْتَخِفُّونَهَا يَوْمَ ظَعْنِكُمْ وَيَوْمَ إِقَامَتِكُمْ
وَمِنْ أَصْوَافِهَا وَأَوْبَارِهَا وَأَشْعَارِهَا أَثَاثًا وَمَتَاعًا إِلَىٰ حِينٍ
﴿٨٠﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُم مِّمَّا خَلَقَ ظِلَالًا وَجَعَلَ لَكُم
مِّنَ الْجِبَالِ أَكْنَانًا وَجَعَلَ لَكُمْ سَرَابِيلَ تَقِيكُمُ
الْحَرَّ وَسَرَابِيلَ تَقِيكُم بَأْسَكُمْ كَذَٰلِكَ يُتِمُّ نِعْمَتَهُ
عَلَيْكُمْ لَعَلَّكُمْ تُسْلِمُونَ ﴿٨١﴾ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْكَ
الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٨٢﴾ يَعْرِفُونَ نِعْمَتَ اللَّهِ ثُمَّ يُنكِرُونَهَا
وَأَكْثَرُهُمُ الْكَافِرُونَ ﴿٨٣﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ
شَهِيدًا ثُمَّ لَا يُؤْذَنُ لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ
﴿٨٤﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ ظَلَمُوا الْعَذَابَ فَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُمْ وَلَا هُمْ
يُنظَرُونَ ﴿٨٥﴾ وَإِذَا رَأَى الَّذِينَ أَشْرَكُوا شُرَكَاءَهُمْ
قَالُوا رَبَّنَا هَٰؤُلَاءِ شُرَكَاؤُنَا الَّذِينَ كُنَّا نَدْعُو مِن دُونِكَ
فَأَلْقَوْا إِلَيْهِمُ الْقَوْلَ إِنَّكُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٨٦﴾ وَأَلْقَوْا
إِلَى اللَّهِ يَوْمَئِذٍ السَّلَمَ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٨٧﴾

80. Allah evlerinizden size bir huzur ve sükûnet yeri yapmış ve size hayvan derilerinden gerek göçtüğünüz gün gerekse konduğunuz gün kolayca taşıyacağınız evler; ve yünlerinden, yapağılarından, tüylerinden belli süreliğine yararlanacağınız ev eşyası meydana getirmiştir. **81.** Allah, yarattıklarından sizin için gölgeler yapmış; dağlarda sığınacağınız barınaklar var etmiş; sizi sıcaktan (ve soğuktan) koruyacak elbiseler ve savaşta sizi koruyacak zırhlar meydana getirmiştir. Böylece, size olan nimetini tamamlamıştır ki teslimiyet(i sadece O'na) gösteresiniz. **82.** (Resulüm!) Yüz çevirirlerse, sana düşen, açık seçik iletmekten ibarettir. **83.** Allah'ın nimetini pekâlâ tanıyorlar, sonra da çoğu nankörce inkâr ederek, onu tanımazlıktan geliyor.[117] **84.** Her ümmetten birer şahit göndereceğimiz, sonra, nankörce inkâr edenlere itiraz izni verilmeyeceği, bir başka şans daha tanınmayacağı gün... **85.** (O gün ki,) zulmedenler, azabı gördüklerinde, artık üzerlerinden ne hafifletilir ne de kendilerine süre tanınır... **86.** (O gün ki,) şirk koşanlar, ortaklarını gördüklerinde; "Ya Rabbi! Bunlar, Senden başka yalvardığımız ortaklarımızdır." derler. Ama onlar; "Siz kat'iyyen yalancısınız!" diyerek sözü onlar(ın suratın)a çarparlar... **87.** (O gün ki,) yalnızca Allah'a arz-ı teslimiyet ederler; çünkü uydurdukları şeyler zihinlerinden kaybolup gitmiştir; →

ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ زِدْنَـٰهُمْ عَذَابًا فَوْقَ
ٱلْعَذَابِ بِمَا كَانُوا۟ يُفْسِدُونَ ﴿٨٨﴾ وَيَوْمَ نَبْعَثُ فِى كُلِّ
أُمَّةٍ شَهِيدًا عَلَيْهِم مِّنْ أَنفُسِهِمْ ۖ وَجِئْنَا بِكَ شَهِيدًا عَلَىٰ
هَـٰٓؤُلَآءِ ۚ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَـٰبَ تِبْيَـٰنًا لِّكُلِّ شَىْءٍ وَهُدًى
وَرَحْمَةً وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿٨٩﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ يَأْمُرُ بِٱلْعَدْلِ
وَٱلْإِحْسَـٰنِ وَإِيتَآئِ ذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَيَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ
وَٱلْمُنكَرِ وَٱلْبَغْىِ ۚ يَعِظُكُمْ لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
﴿٩٠﴾ وَأَوْفُوا۟ بِعَهْدِ ٱللَّهِ إِذَا عَـٰهَدتُّمْ وَلَا تَنقُضُوا۟ ٱلْأَيْمَـٰنَ
بَعْدَ تَوْكِيدِهَا وَقَدْ جَعَلْتُمُ ٱللَّهَ عَلَيْكُمْ كَفِيلًا ۚ إِنَّ
ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٩١﴾ وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّتِى نَقَضَتْ
غَزْلَهَا مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ أَنكَـٰثًا تَتَّخِذُونَ أَيْمَـٰنَكُمْ دَخَلًۢا
بَيْنَكُمْ أَن تَكُونَ أُمَّةٌ هِىَ أَرْبَىٰ مِنْ أُمَّةٍ ۚ إِنَّمَا يَبْلُوكُمُ
ٱللَّهُ بِهِۦ ۚ وَلَيُبَيِّنَنَّ لَكُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَـٰمَةِ مَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٩٢﴾
وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَكُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَـٰكِن يُضِلُّ مَن
يَشَآءُ وَيَهْدِى مَن يَشَآءُ ۚ وَلَتُسْـَٔلُنَّ عَمَّا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٩٣﴾

88. inkâr edip de Allah yolundan uzaklaşanların, azabına azap katmışızdır bozuculuk edip durduklarından dolayı! **89.** Evet, her ümmete kendilerinden birini şahit gönderdiğimiz gün... (Vay hâline bu inkârcı nankörlerin!) -Ki sana da bu kitabı; her şeyi açıklayıcı olarak ve teslimiyet(i yalnızca O'na) gösterenler için hidayet, rahmet ve müjde olarak indirip, seni de bunların aleyhine şahit getirdik.- **90.** Allah; elbette adaleti, ihsan üzere hareket etmeyi ve yakınlara vermeyi emreder; yüz kızartıcı suçları, yadırgatıcı davranışları ve azgınlığı[118] ise yasaklar. Size öğüt veriyor ki düşünüp ders çıkarasınız. **91.** Antlaşma yaptığınızda, Allah'ın ahdini yerine getirin; Allah'ı kefil kılarak sapasağlam yapmış olduğunuz yeminleri bozmayın. Yaptıklarınızı Allah elbette bilir! **92.** Bir topluluğun (güç ve nüfusça) diğerinden daha ileri olmasından ötürü yeminlerinizi aranızda aldatma vasıtası yaparak "ipliğini iyice eğirip katladıktan sonra, (her seferinde tekrar) söküp bozan o kadın" gibi olmayın. Allah, onunla sizi sadece imtihan ediyor. Anlaşmazlığa düştüğünüz şeyleri O size elbette Kıyamet Günü açıklayacak. **93.** Allah dileseydi, sizi bir tek ümmet yapardı. Ama O dilediğini saptırıyor, dilediğini doğru yola getiriyor. (Ama bu sonucu sizin yaptıklarınız doğurmakta;) elbette kendi işlediklerinizden sorumlu tutulacaksınız!

وَلَا تَتَّخِذُوٓا۟ أَيْمَـٰنَكُمْ دَخَلًۢا بَيْنَكُمْ فَتَزِلَّ قَدَمٌۢ بَعْدَ ثُبُوتِهَا
وَتَذُوقُوا۟ ٱلسُّوٓءَ بِمَا صَدَدتُّمْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ وَلَكُمْ عَذَابٌ
عَظِيمٌ ﴿٩٤﴾ وَلَا تَشْتَرُوا۟ بِعَهْدِ ٱللَّهِ ثَمَنًا قَلِيلًا ۚ إِنَّمَا عِندَ ٱللَّهِ
هُوَ خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٩٥﴾ مَا عِندَكُمْ يَنفَدُ
وَمَا عِندَ ٱللَّهِ بَاقٍ ۗ وَلَنَجْزِيَنَّ ٱلَّذِينَ صَبَرُوٓا۟ أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ
مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ مَنْ عَمِلَ صَـٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ
أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَنُحْيِيَنَّهُۥ حَيَوٰةً طَيِّبَةً ۖ وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ
أَجْرَهُم بِأَحْسَنِ مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٩٧﴾ فَإِذَا قَرَأْتَ ٱلْقُرْءَانَ
فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ مِنَ ٱلشَّيْطَـٰنِ ٱلرَّجِيمِ ﴿٩٨﴾ إِنَّهُۥ لَيْسَ لَهُۥ سُلْطَـٰنٌ
عَلَى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٩٩﴾ إِنَّمَا
سُلْطَـٰنُهُۥ عَلَى ٱلَّذِينَ يَتَوَلَّوْنَهُۥ وَٱلَّذِينَ هُم بِهِۦ مُشْرِكُونَ
﴿١٠٠﴾ وَإِذَا بَدَّلْنَآ ءَايَةً مَّكَانَ ءَايَةٍ ۙ وَٱللَّهُ أَعْلَمُ
بِمَا يُنَزِّلُ قَالُوٓا۟ إِنَّمَآ أَنتَ مُفْتَرٍۭ ۚ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ
﴿١٠١﴾ قُلْ نَزَّلَهُۥ رُوحُ ٱلْقُدُسِ مِن رَّبِّكَ بِٱلْحَقِّ لِيُثَبِّتَ
ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَهُدًى وَبُشْرَىٰ لِلْمُسْلِمِينَ ﴿١٠٢﴾

94. Yeminlerinizi aranızda aldatma vesilesi yapmayın; çünkü sağlamca yere basmakta olan bir ayak bu yüzden kayabilir, Allah yolundan uzaklaştığınız için kötü bir azap tadarsınız! Sizin için büyük bir azap daha olur (Ahirette). **95.** 'Allah'a verdiğiniz sözü az bir pahaya değişmeyin. Bilirseniz, Allah katındakiler, sizin için kesinlikle daha hayırlıdır. **96.** Sizin elinizdekiler tükenir; Allah'ın katındakiler ise sonsuzdur. Sabredenlerin mükâfatını elbette yaptıklarından daha güzeli ile ödeyeceğiz. **97.** Kadın olsun, erkek olsun, her kim mümin olarak salih amel işlerse, ona hoş bir hayat yaşatırız; mükâfatlarını da yapıp ettiklerinden daha güzeli ile veririz. **98.** (Resulüm!) Kur'ân'ı okurken, kovulmuş şeytandan Allah'a sığın. **99.** Doğrusu; iman edenler ve sadece Rablerine güvenenler üzerinde onun hiçbir nüfuzu ve otoritesi yoktur. **100.** Onun nüfuzu, sadece; onu velî edinenler ve Allah'a şirk koşanlar üzerindedir. **101.** Biz, bir âyetin yerine başka bir âyet getirdiğimiz zaman, -Allah ne indirdiğini iyi bildiği hâlde- "Sen (kendi uydurduklarını Allah'a mal eden bir) müfterîsin!" diyorlar. Hayır!.. Onların çoğu bilmez. **102.** De ki: Onu; senin Rabbinin katından gerçeğin ta kendisi olarak Rûhulkudüs indirmektedir; iman edenlerin imanını pekiştirsin, teslimiyet(i sadece O'na) gösteren kimselere de hidayet ve müjde olsun diye...

وَلَقَدْ نَعْلَمُ أَنَّهُمْ يَقُولُونَ إِنَّمَا يُعَلِّمُهُ بَشَرٌ لِسَانُ
الَّذِي يُلْحِدُونَ إِلَيْهِ أَعْجَمِيٌّ وَهَٰذَا لِسَانٌ عَرَبِيٌّ
مُبِينٌ ﴿١٠٣﴾ إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ لَا يَهْدِيهِمُ
اللَّهُ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٠٤﴾ إِنَّمَا يَفْتَرِي الْكَذِبَ الَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ بِآيَاتِ اللَّهِ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْكَاذِبُونَ
﴿١٠٥﴾ مَنْ كَفَرَ بِاللَّهِ مِنْ بَعْدِ إِيمَانِهِ إِلَّا مَنْ أُكْرِهَ
وَقَلْبُهُ مُطْمَئِنٌّ بِالْإِيمَانِ وَلَٰكِنْ مَنْ شَرَحَ بِالْكُفْرِ صَدْرًا
فَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ مِنَ اللَّهِ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠٦﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمُ اسْتَحَبُّوا الْحَيَاةَ الدُّنْيَا عَلَى الْآخِرَةِ
وَأَنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الْكَافِرِينَ ﴿١٠٧﴾ أُولَٰئِكَ
الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَسَمْعِهِمْ وَأَبْصَارِهِمْ
وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْغَافِلُونَ ﴿١٠٨﴾ لَا جَرَمَ أَنَّهُمْ فِي
الْآخِرَةِ هُمُ الْخَاسِرُونَ ﴿١٠٩﴾ ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ
لِلَّذِينَ هَاجَرُوا مِنْ بَعْدِ مَا فُتِنُوا ثُمَّ جَاهَدُوا
وَصَبَرُوا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٠﴾

103. Gerçek şu ki; "Ona
(Kur'ân'ı) mutlaka bir insan
öğretiyor" dediklerini biliyo-
ruz! Oysa gerçeği saptırarak
nispet ettikleri kişinin dili ya-
bancı; bu (Kur'ân) ise apaçık
bir Arapçadır. **104.** Allah'ın
âyetlerine iman etmeyenle-
ri, şüphesiz, Allah (kolundan
tutup) doğru yola getirmez.
Onlara can yakıcı bir azap var-
dır. **105.** Yalanı; Allah'ın âyetlerine iman etmeyenler uydurmaktadır asıl!
Bunlardır işte yalancılar! **106.** Kalbi imanla dopdolu olduğu hâlde[119] mecbur
bırakılanlar dışında, her kim iman ettikten sonra Allah'ı tanımayıp göğsünü-
gönlünü inkâra açarsa, işte Allah'ın gazabı bunların üzerinedir. Büyük bir
azaptır bunların hakkı! **107.** Bunun sebebi; onların dünya hayatını Âhirete
tercih etmeleri ve inkârcı nankör bir kavmi Allah'ın (kollarından tutup)
doğru yola getirmemesidir. **108.** Bunlar, kalplerini, kulaklarını ve gözlerini
Allah'ın mühürlediği kimselerdir. Bunlardır işte gafiller! **109.** Şüphe yok ki,
'Son Gün'de hüsrana uğrayacaklar da bunlardır. **110.** Sonra senin Rabbin;
baskı ve işkenceye uğratıldıktan sonra hicret eden, sonra sabrederek Allah
yolunda cihad eden kimselerle birliktedir. Şüphesiz, senin Rabbin, bundan
sonra da bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm).

ربع الحزب ٢٨

۞ يَوْمَ تَأْتِي كُلُّ نَفْسٍ تُجَٰدِلُ عَن نَّفْسِهَا وَتُوَفَّىٰ كُلُّ
نَفْسٍ مَّا عَمِلَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿١١١﴾ وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا
قَرْيَةً كَانَتْ ءَامِنَةً مُّطْمَئِنَّةً يَأْتِيهَا رِزْقُهَا رَغَدًا
مِّن كُلِّ مَكَانٍ فَكَفَرَتْ بِأَنْعُمِ ٱللَّهِ فَأَذَٰقَهَا ٱللَّهُ لِبَاسَ
ٱلْجُوعِ وَٱلْخَوْفِ بِمَا كَانُوا۟ يَصْنَعُونَ ﴿١١٢﴾ وَلَقَدْ
جَآءَهُمْ رَسُولٌ مِّنْهُمْ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَهُمُ ٱلْعَذَابُ وَهُمْ
ظَٰلِمُونَ ﴿١١٣﴾ فَكُلُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ ٱللَّهُ حَلَٰلًا طَيِّبًا
وَٱشْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ إِن كُنتُمْ إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿١١٤﴾
إِنَّمَا حَرَّمَ عَلَيْكُمُ ٱلْمَيْتَةَ وَٱلدَّمَ وَلَحْمَ ٱلْخِنزِيرِ وَمَآ
أُهِلَّ لِغَيْرِ ٱللَّهِ بِهِۦ فَمَنِ ٱضْطُرَّ غَيْرَ بَاغٍ وَلَا عَادٍ فَإِنَّ
ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١١٥﴾ وَلَا تَقُولُوا۟ لِمَا تَصِفُ أَلْسِنَتُكُمُ
ٱلْكَذِبَ هَٰذَا حَلَٰلٌ وَهَٰذَا حَرَامٌ لِّتَفْتَرُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ
إِنَّ ٱلَّذِينَ يَفْتَرُونَ عَلَى ٱللَّهِ ٱلْكَذِبَ لَا يُفْلِحُونَ ﴿١١٦﴾ مَتَٰعٌ قَلِيلٌ
وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١١٧﴾ وَعَلَى ٱلَّذِينَ هَادُوا۟ حَرَّمْنَا مَا قَصَصْنَا عَلَيْكَ
مِن قَبْلُ وَمَا ظَلَمْنَٰهُمْ وَلَٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿١١٨﴾

111. (Ne zaman?) Herkesin; kendisi için cedelleşeceği ve herkese, ne yaptıysa eksiksiz olarak verileceği; asla haksızlığa uğratılmayacağı gün... **112.** Allah; (Mekkelilerin durumunu) huzur ve güven içindeki öyle bir şehir örneği ile anlatmaktadır ki; rızkı kendisine dört bir yandan bol bol gelirken, ahalisi Allah'ın nimetini nankörce inkâr ettiği için Allah da -o ustaca yapıp ettiklerinden dolayı- onlara açlık ve korku belasını tattırmıştı! **113.** Gerçek şu ki; onlara, kendilerinden bir peygamber gelmiş, fakat onu yalanlamışlardı. Zulmedip dururken azap da kendilerini yakalayıvermişti! **114.** O hâlde, (ey birtakım hayvanların etini haram kılan müşrikler!*) Allah'ın size rızık olarak verdiği şeylerden helâl ve tertemiz-hoş olmak şartıyla yiyin ve -Allah'a kulluk ediyorsanız- O'nun nimetine şükredin. **115.** O size; sadece ölüyü, kanı, domuz etini, bir de Allah'tan başkası adına kesileni haram kılmıştır; azıtmamak ve haddi aşmamak şartıyla çaresiz kalırsa (bunlardan bile yiyebilir); Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **116.** (Aslı astarı olmadığı hâlde) dillerinizin yalan yere nitelendiregeldiği şeyler için; "Şu helâldir; bu haramdır" demeyin; Allah adına yalan uydurmuş olursunuz. Allah adına yalan uyduranlar ise asla iflâh olmaz! **117.** Sadece az bir zevk... Oysa can yakıcı bir azapları var! **118.** Sana daha evvel anlattıklarımızı,** evet, Yahudilere haram kılmıştık... Ama onlara Biz zulmetmemiştik, onlar kendi kendilerine zulmediyorlardı.

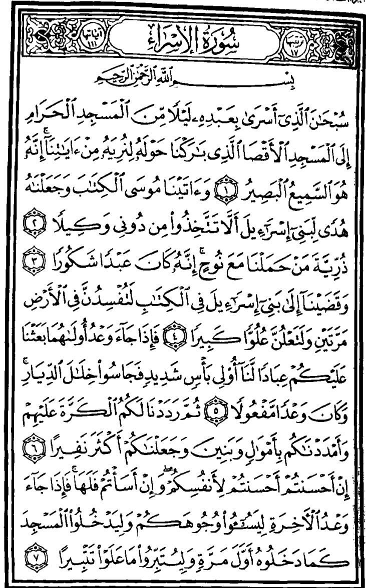
* Bkz. Mâide: 103; En'âm: 118-121, 136-139, 143-146; Yûnus: 59.

** Bkz. En'âm: 146.

ثُمَّ إِنَّ رَبَّكَ لِلَّذِينَ عَمِلُوا السُّوٓءَ بِجَهَالَةٍ ثُمَّ تَابُوا مِنْ
بَعْدِ ذٰلِكَ وَأَصْلَحُوٓا إِنَّ رَبَّكَ مِنْ بَعْدِهَا لَغَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿١١٩﴾
إِنَّ إِبْرٰهِيمَ كَانَ أُمَّةً قَانِتًا لِلّٰهِ حَنِيفًا وَلَمْ يَكُ مِنَ الْمُشْرِكِينَ
﴿١٢٠﴾ شَاكِرًا لِأَنْعُمِهِ اجْتَبٰيهُ وَهَدٰيهُ إِلٰى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ
﴿١٢١﴾ وَءَاتَيْنٰهُ فِي الدُّنْيَا حَسَنَةً وَإِنَّهُ فِي الْءَاخِرَةِ لَمِنَ الصّٰلِحِينَ
﴿١٢٢﴾ ثُمَّ أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ أَنِ اتَّبِعْ مِلَّةَ إِبْرٰهِيمَ حَنِيفًا وَمَا كَانَ
مِنَ الْمُشْرِكِينَ ﴿١٢٣﴾ إِنَّمَا جُعِلَ السَّبْتُ عَلَى الَّذِينَ
اخْتَلَفُوا فِيهِ وَإِنَّ رَبَّكَ لَيَحْكُمُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ فِيمَا
كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿١٢٤﴾ ادْعُ إِلٰى سَبِيلِ رَبِّكَ بِالْحِكْمَةِ
وَالْمَوْعِظَةِ الْحَسَنَةِ وَجٰدِلْهُمْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ أَعْلَمُ بِمَنْ ضَلَّ عَنْ سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿١٢٥﴾
وَإِنْ عَاقَبْتُمْ فَعَاقِبُوا بِمِثْلِ مَا عُوقِبْتُمْ بِهِ وَلَئِنْ صَبَرْتُمْ
لَهُوَ خَيْرٌ لِلصّٰبِرِينَ ﴿١٢٦﴾ وَاصْبِرْ وَمَا صَبْرُكَ إِلَّا بِاللّٰهِ
وَلَا تَحْزَنْ عَلَيْهِمْ وَلَا تَكُ فِي ضَيْقٍ مِمَّا يَمْكُرُونَ
﴿١٢٧﴾ إِنَّ اللّٰهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ﴿١٢٨﴾

119. Hem senin Rabbin; kötülüğü, bilmeyerek işleyip de bundan sonra dönüş yaparak kendini ıslah edenlerle birliktedir. Senin Rabbin, bundan sonra da gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **120.** Şüphesiz, İbrahim tek başına bir ümmetti; Allah'a gönülden itaat eden, samimi bir muvahhit idi. Müşriklerden de değildi... **121.** O'nun nimetlerine şükrederdi. Çünkü O, onu derleyip kendine getirerek, dosdoğru bir yola iletmişti. **122.** Biz ona dünyada iyilik verdik; ama o Âhirette de salihlerdendir elbette. **123.** Sonra sana; "Samimi bir muvahhit olan, müşriklerden olmayan İbrahim'in dinine uy" diye vahyettik. **124.** (Yine haram yiyecek bağlamındaki o) Cumartesi yasağı da sadece; o gün hakkında anlaşmazlığa düşenlere konulmuştur. Senin Rabbin; ihtilâf edegeldikleri şeyler hakkında şüphesiz Kıyamet Günü aralarında hâkimlik edecektir. **125.** Sen, Rabbinin yoluna hikmetle ve güzel öğütle davet et; onlarla en güzel şekilde tartış. Şüphesiz senin Rabbin, (Yahudiler ve Müslümanlar olarak) kendisinin yolundan kimin saptığını daha iyi bilir; doğru yolda olanları da en iyi O bilmektedir. **126.** Cezalandıracak olursanız, sadece cezalandırıldığınız kadarı ile cezalandırın. Ama sabrederseniz, sabredenler için elbette bu daha hayırlıdır. **127.** Sabret; senin sabrın tamamen Allah'ın sayesindedir. Onlar(ın yaptıkların)a üzülme... Kurdukları 'tuzak'lardan dolayı için daralmasın. **128.** Allah elbette müttakîlerle ve ihsan üzere hareket edenlerle beraberdir.[120]

17- İSRÂ SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 111 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Her tür eksik ve kusurdan münezzehtir o Zat ki; -kendisine birtakım âyetlerimizi gösterelim diye- kulunu geceleyin Mescid-i Haram'dan çevresini mübarek kıldığımız Mescid-i Aksa'ya götürmüştür. O'dur gerçekten işiten, gören (Semî', Basîr). **2.** Musa'ya kitabı verdik ve onu İsrailoğulları için kılavuz kıldık ki; "Beni bırakıp başkasını vekil edinmeyin." **3.** "Ey Nuh ile beraber taşıdığımız kimselerin zürriyeti!" diyerek... ki o gerçekten, çok şükreden bir kul idi. **4.** Ve kitapta İsrailoğullarına; "Siz yeryüzünde iki kez bozuculuk yapacak; azdıkça azacaksınız!" diye hükmettik. **5.** Bu ikisinden ilkinin vadesi gelince, üzerinize çok güçlü ve acımasız kullarımızı gönderdik; evlerin arasına kadar girip köşe bucak (Yahudi) aradılar!.. Bu, gerçekleşmiş bir vaattir. **6.** Bundan sonra sizi, tekrar onlara galip getirdik; mallar ve oğullarla size yardım ederek sayınızı artırdık. **7.** İhsan üzere hareket ederseniz, kendinize iyilik etmiş olursunuz; yok, kötülük ederseniz, o da kendinizedir. Çünkü (o iki bozuculuktan) sonuncusunun vadesi gelince, yüzünüzü karartsınlar, ilk defa girdikleri gibi yine Mescid'e girip ele geçirdikleri her yeri harabeye çevirsinler diye (yine üzerinize güçlü ve acımasız kullar göndeririz)!..

عَسَىٰ رَبُّكُمْ أَن يَرْحَمَكُمْ وَإِنْ عُدتُّمْ عُدْنَا وَجَعَلْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ
حَصِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّ هَٰذَا الْقُرْآنَ يَهْدِي لِلَّتِي هِيَ أَقْوَمُ وَيُبَشِّرُ
الْمُؤْمِنِينَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ الصَّالِحَاتِ أَنَّ لَهُمْ أَجْرًا كَبِيرًا ﴿٩﴾
وَأَنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ أَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٠﴾
وَيَدْعُ الْإِنسَانُ بِالشَّرِّ دُعَاءَهُ بِالْخَيْرِ وَكَانَ الْإِنسَانُ عَجُولًا ﴿١١﴾
وَجَعَلْنَا اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ آيَتَيْنِ فَمَحَوْنَا آيَةَ اللَّيْلِ وَجَعَلْنَا آيَةَ
النَّهَارِ مُبْصِرَةً لِّتَبْتَغُوا فَضْلًا مِّن رَّبِّكُمْ وَلِتَعْلَمُوا عَدَدَ
السِّنِينَ وَالْحِسَابَ وَكُلَّ شَيْءٍ فَصَّلْنَاهُ تَفْصِيلًا ﴿١٢﴾ وَكُلَّ
إِنسَانٍ أَلْزَمْنَاهُ طَائِرَهُ فِي عُنُقِهِ وَنُخْرِجُ لَهُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ كِتَابًا
يَلْقَاهُ مَنشُورًا ﴿١٣﴾ اقْرَأْ كِتَابَكَ كَفَىٰ بِنَفْسِكَ الْيَوْمَ عَلَيْكَ حَسِيبًا
﴿١٤﴾ مَّنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ
عَلَيْهَا وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَمَا كُنَّا مُعَذِّبِينَ حَتَّىٰ نَبْعَثَ
رَسُولًا ﴿١٥﴾ وَإِذَا أَرَدْنَا أَن نُّهْلِكَ قَرْيَةً أَمَرْنَا مُتْرَفِيهَا فَفَسَقُوا فِيهَا
فَحَقَّ عَلَيْهَا الْقَوْلُ فَدَمَّرْنَاهَا تَدْمِيرًا ﴿١٦﴾ وَكَمْ أَهْلَكْنَا مِنَ
الْقُرُونِ مِن بَعْدِ نُوحٍ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ بِذُنُوبِ عِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿١٧﴾

8. Rabbiniz belki size merhamet eder; ama siz dönerseniz, Biz de döneriz; Biz Cehennem'i inkârcı nankörlere zindan kılmışızdır. **9.** Şüphesiz bu Kur'ân, en doğru olana götürür ve salih amellerde bulunan müminlere büyük bir mükâfat olduğunu kendilerine müjdeler. **10.** Şunu da bildirir ki, Biz; Âhirete iman etmeyenlere can yakıcı bir azap hazırlamışızdır. **11.** İnsan, şer için -hayrı istercesine- dua eder; çok acelecidir insanoğlu! **12.** Biz gece ile gündüzü iki âyet kıldık ve gerek (çalışıp kazanarak) Rabbinizin lütfundan isteyesiniz gerekse yılların sayısını ve hesabı bilesiniz diye gece âyetini silip, gündüz âyetini aydınlatıcı kıldık. Biz her şeyi uzun uzadıya açıklamışızdır. **13.** Her insanın (talih) kuşunu kendi boynuna dolamışızdır. Kıyamet Günü, karşısına açılmış bir kitap çıkarırız (ve deriz ki:) **14.** "Oku kitabını! Bugün, hesaba çekici olarak sen kendi kendine yetersin!" **15.** Kim doğru yola gelirse, kendisi için gelmiş olur; kim de saparsa, kendisi aleyhine sapmış olur. Üzerinde yük bulunan hiç kimse başkasının yükünü çekemez. Peygamber göndermedikçe azap etmiş değilizdir Biz. **16.** Bir şehri helâk etmek istediğimiz zaman, oranın kodamanlarına[121] emrederiz, fakat (emrimizi dinlemeyip) orada fâsıklık ederler! Bunun üzerine, haklarında azap sözü kesinleşir; Biz de orayı yerle bir ederiz. **17.** Nuh'tan sonra nice nesilleri helâk ettik! Hiç kimse, senin Rabbin kadar kullarının günahlarından haberdar, onları görmekte değildir.

مَنْ كَانَ يُرِيدُ الْعَاجِلَةَ عَجَّلْنَا لَهُ فِيهَا مَا نَشَاءُ لِمَنْ نُرِيدُ ثُمَّ
جَعَلْنَا لَهُ جَهَنَّمَ يَصْلَاهَا مَذْمُومًا مَدْحُورًا ﴿١٨﴾ وَمَنْ أَرَادَ
الْآخِرَةَ وَسَعَى لَهَا سَعْيَهَا وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَأُولَئِكَ كَانَ
سَعْيُهُمْ مَشْكُورًا ﴿١٩﴾ كُلًّا نُمِدُّ هَؤُلَاءِ وَهَؤُلَاءِ مِنْ عَطَاءِ
رَبِّكَ وَمَا كَانَ عَطَاءُ رَبِّكَ مَحْظُورًا ﴿٢٠﴾ انْظُرْ كَيْفَ فَضَّلْنَا
بَعْضَهُمْ عَلَى بَعْضٍ وَلَلْآخِرَةُ أَكْبَرُ دَرَجَاتٍ وَأَكْبَرُ تَفْضِيلًا
﴿٢١﴾ لَا تَجْعَلْ مَعَ اللَّهِ إِلَهًا آخَرَ فَتَقْعُدَ مَذْمُومًا مَخْذُولًا ﴿٢٢﴾
۞ وَقَضَى رَبُّكَ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا إِيَّاهُ وَبِالْوَالِدَيْنِ إِحْسَانًا إِمَّا
يَبْلُغَنَّ عِنْدَكَ الْكِبَرَ أَحَدُهُمَا أَوْ كِلَاهُمَا فَلَا تَقُلْ لَهُمَا
أُفٍّ وَلَا تَنْهَرْهُمَا وَقُلْ لَهُمَا قَوْلًا كَرِيمًا ﴿٢٣﴾ وَاخْفِضْ
لَهُمَا جَنَاحَ الذُّلِّ مِنَ الرَّحْمَةِ وَقُلْ رَبِّ ارْحَمْهُمَا كَمَا رَبَّيَانِي
صَغِيرًا ﴿٢٤﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا فِي نُفُوسِكُمْ إِنْ تَكُونُوا صَالِحِينَ
فَإِنَّهُ كَانَ لِلْأَوَّابِينَ غَفُورًا ﴿٢٥﴾ وَآتِ ذَا الْقُرْبَى حَقَّهُ
وَالْمِسْكِينَ وَابْنَ السَّبِيلِ وَلَا تُبَذِّرْ تَبْذِيرًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ الْمُبَذِّرِينَ
كَانُوا إِخْوَانَ الشَّيَاطِينِ وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِرَبِّهِ كَفُورًا ﴿٢٧﴾

ربع الحزب ٢٩

18. Kim peşin gelecek olan (dünyalığ)ı istiyorsa, kendisine -yani, dilediklerimize- dilediğimizi hemen orada veririz; sonra ona öyle bir Cehennem hazırlarız ki kötülenmiş ve koğulmuş olarak oraya girer. **19.** Kim de Âhireti isteyip bir mümin olarak orası için gerekli çabayı gösterirse, işte bunların çabası mutlaka değerlendirilir; karşılığı verilir. **20.** Her birine; bunlara da onlara da Rabbinin 'ver'gisinden ulaştırırız. Çünkü senin Rabbinin vergisi yasaklı değildir. **21.** Bak, onları nasıl birbirine üstün kılmışız. Ama dereceler bakımından da, (insanı) üstünleştirme bakımından da elbette Âhiret daha büyüktür. **22.** Allah'la beraber başka bir tanrı ihdas etme; yoksa yerilmiş ve terk edilmiş olarak kalakalırsın! **23.** Senin Rabbin şuna da hükmetmiştir ki; kendisinden başkasına kulluk etmeyesiniz, ana babanıza iyi davranasınız... Onlardan biri veya her ikisi senin yanında yaşlılığa erecek olurlarsa, onlara "Öf!" bile deme, onları azarlama. Ve her ikisine de efendice sözler söyle. **24.** Onlara merhametten alçakgönüllülük kanadını ger ve de ki: "Ya Rabbi! Onlar beni küçükken yetiştirdikleri gibi sen de onlara merhamet et." **25.** Gönlünüzdekileri Rabbiniz daha iyi bilir; salihlerden olursanız, O, kendisine dönenleri elbette bağışlayıcıdır. **26.** Yakınlara da hakkını ver, düşküne de, yolda kalmışa da... Ama saçıp savurma. **27.** Çünkü saçıp savuranlar, 'şeytan'ların kardeşleridir. Şeytan ise Rabbine karşı pek nankördür.

وَإِمَّا تُعْرِضَنَّ عَنْهُمُ ابْتِغَاءَ رَحْمَةٍ مِنْ رَبِّكَ تَرْجُوهَا فَقُلْ لَهُمْ قَوْلًا
مَيْسُورًا ﴿٢٨﴾ وَلَا تَجْعَلْ يَدَكَ مَغْلُولَةً إِلَىٰ عُنُقِكَ وَلَا تَبْسُطْهَا
كُلَّ الْبَسْطِ فَتَقْعُدَ مَلُومًا مَحْسُورًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ رَبَّكَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٣٠﴾ وَلَا تَقْتُلُوا
أَوْلَادَكُمْ خَشْيَةَ إِمْلَاقٍ ۖ نَحْنُ نَرْزُقُهُمْ وَإِيَّاكُمْ ۚ إِنَّ قَتْلَهُمْ كَانَ
خِطْئًا كَبِيرًا ﴿٣١﴾ وَلَا تَقْرَبُوا الزِّنَىٰ ۖ إِنَّهُ كَانَ فَاحِشَةً وَسَاءَ
سَبِيلًا ﴿٣٢﴾ وَلَا تَقْتُلُوا النَّفْسَ الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ ۗ وَمَنْ
قُتِلَ مَظْلُومًا فَقَدْ جَعَلْنَا لِوَلِيِّهِ سُلْطَانًا فَلَا يُسْرِفْ فِي
الْقَتْلِ ۖ إِنَّهُ كَانَ مَنْصُورًا ﴿٣٣﴾ وَلَا تَقْرَبُوا مَالَ الْيَتِيمِ إِلَّا بِالَّتِي
هِيَ أَحْسَنُ حَتَّىٰ يَبْلُغَ أَشُدَّهُ ۚ وَأَوْفُوا بِالْعَهْدِ ۖ إِنَّ الْعَهْدَ كَانَ
مَسْئُولًا ﴿٣٤﴾ وَأَوْفُوا الْكَيْلَ إِذَا كِلْتُمْ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ۚ
ذَٰلِكَ خَيْرٌ وَأَحْسَنُ تَأْوِيلًا ﴿٣٥﴾ وَلَا تَقْفُ مَا لَيْسَ لَكَ بِهِ عِلْمٌ ۚ
إِنَّ السَّمْعَ وَالْبَصَرَ وَالْفُؤَادَ كُلُّ أُولَٰئِكَ كَانَ عَنْهُ مَسْئُولًا ﴿٣٦﴾
وَلَا تَمْشِ فِي الْأَرْضِ مَرَحًا ۖ إِنَّكَ لَنْ تَخْرِقَ الْأَرْضَ وَلَنْ تَبْلُغَ
الْجِبَالَ طُولًا ﴿٣٧﴾ كُلُّ ذَٰلِكَ كَانَ سَيِّئُهُ عِنْدَ رَبِّكَ مَكْرُوهًا ﴿٣٨﴾

28. Rabbinden beklediğin bir rahmeti elde etmek için onlardan yüz çevirmek durumunda kalırsan, onlara hiç olmazsa gönül alıcı tatlı bir söz söyle. **29.** Elini 'boynuna asılı' hâle getirme, onu büsbütün de açma. Yoksa oturursun; kınanmış, acınacak duruma düşmüş vaziyette! **30.** Şüphesiz senin Rabbin, rızkı dilediklerine genişletmekte - daraltmaktadır. O, kullarından gerçekten haberdardır, onları görmektedir (Habîr, Basîr). **31.** Açlık korkusuyla çocuklarınızı öldürmeyin; onları da sizi de Biz rızıklandırıyoruz. Onları öldürmek, şüphesiz büyük bir yanlıştır. **32.** Zinaya yaklaşmayın; zira o, yüz kızartıcı bir suçtur, yol olarak da, kötüdür. **33.** Allah'ın saygın kıldığı cana kıymayın; hakka hukuka dayalı olursa başka... (Buna karşılık, kan dâvası da gütmeyin! Çünkü) kim zulmedilerek öldürülürse, Biz, onun velîsine bir yetki vermişizdir, o hâlde, öldürmede aşırı gitmesin. Şüphesiz o, yardıma mazhar bulunuyor (Hak da hukuk da onun arkasındadır; kendisini haksız hâle getirmesin). **34.** Erginlik çağına gelinceye kadar yetimin malına yaklaşmayın; ancak en güzel şekilde olursa başka... Ahdi yerine getirin. Şüphesiz ahit, sorumluluk doğurur. **35.** Ölçtüğünüz zaman, ölçüyü tam tutun ve dosdoğru ölçekle tartın. Bu, daha hayırlı ve neticesi itibariyle daha güzeldir. **36.** Hakkında bilgi sahibi olmadığın şeyin ardına düşme; çünkü kulak olsun, göz olsun, kalp olsun bütün bunlardan sahibi sorumlu tutulacaktır. **37.** Yeryüzünde kibirlenerek yürüme; şüphesiz, ne yeri yarabilirsin, ne de boyca dağlara ulaşabilirsin. **38.** Bunların tamamı -yani kötü olanları- Rabbinin katında beğenilmeyen şeylerdir.

ذَٰلِكَ مِمَّآ أَوۡحَىٰٓ إِلَيۡكَ رَبُّكَ مِنَ ٱلۡحِكۡمَةِۗ وَلَا تَجۡعَلۡ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا
ءَاخَرَ فَتُلۡقَىٰ فِي جَهَنَّمَ مَلُومٗا مَّدۡحُورًا ٣٩ أَفَأَصۡفَىٰكُمۡ رَبُّكُم
بِٱلۡبَنِينَ وَٱتَّخَذَ مِنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ إِنَٰثًاۚ إِنَّكُمۡ لَتَقُولُونَ قَوۡلًا عَظِيمٗا ٤٠
وَلَقَدۡ صَرَّفۡنَا فِي هَٰذَا ٱلۡقُرۡءَانِ لِيَذَّكَّرُواْ وَمَا يَزِيدُهُمۡ إِلَّا نُفُورٗا ٤١
قُل لَّوۡ كَانَ مَعَهُۥٓ ءَالِهَةٞ كَمَا يَقُولُونَ إِذٗا لَّٱبۡتَغَوۡاْ إِلَىٰ ذِي ٱلۡعَرۡشِ سَبِيلٗا
٤٢ سُبۡحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يَقُولُونَ عُلُوّٗا كَبِيرٗا ٤٣ تُسَبِّحُ لَهُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ
ٱلسَّبۡعُ وَٱلۡأَرۡضُ وَمَن فِيهِنَّۚ وَإِن مِّن شَيۡءٍ إِلَّا يُسَبِّحُ بِحَمۡدِهِۦ وَلَٰكِن
لَّا تَفۡقَهُونَ تَسۡبِيحَهُمۡۚ إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورٗا ٤٤ وَإِذَا قَرَأۡتَ
ٱلۡقُرۡءَانَ جَعَلۡنَا بَيۡنَكَ وَبَيۡنَ ٱلَّذِينَ لَا يُؤۡمِنُونَ بِٱلۡأٓخِرَةِ حِجَابٗا
مَّسۡتُورٗا ٤٥ وَجَعَلۡنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمۡ أَكِنَّةً أَن يَفۡقَهُوهُ وَفِيٓ ءَاذَانِهِمۡ
وَقۡرٗاۚ وَإِذَا ذَكَرۡتَ رَبَّكَ فِي ٱلۡقُرۡءَانِ وَحۡدَهُۥ وَلَّوۡاْ عَلَىٰٓ أَدۡبَٰرِهِمۡ نُفُورٗا
٤٦ نَّحۡنُ أَعۡلَمُ بِمَا يَسۡتَمِعُونَ بِهِۦٓ إِذۡ يَسۡتَمِعُونَ إِلَيۡكَ وَإِذۡ هُمۡ نَجۡوَىٰٓ
إِذۡ يَقُولُ ٱلظَّٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلٗا مَّسۡحُورًا ٤٧ ٱنظُرۡ
كَيۡفَ ضَرَبُواْ لَكَ ٱلۡأَمۡثَالَ فَضَلُّواْ فَلَا يَسۡتَطِيعُونَ سَبِيلٗا ٤٨
وَقَالُوٓاْ أَءِذَا كُنَّا عِظَٰمٗا وَرُفَٰتًا أَءِنَّا لَمَبۡعُوثُونَ خَلۡقٗا جَدِيدٗا ٤٩

39. Bu (gerekçeli emir ve yasak)lar, Rabbinin sana vahyettiği hikmetlerdendir. Allah'la beraber tanrı ihdas etme; yoksa kınanmış ve kovulmuş olarak Cehennem'e atılırsın. **40.** Demek, Rabbiniz sizi seçkin kılıp oğlan çocuklarını size verdi, kendisi ise meleklerden kız çocukları edindi hâ?! Siz gerçekten, büyük bir söz söylüyorsunuz! **41.** Gerçek şu ki; Biz bu Kur'ân'da aynı temaları farklı üsluplarla dile getirmekteyiz... ki düşünüp ders çıkarsınlar. Fakat bu, onların sadece kaçışını artırıyor! **42.** De ki: Bunların dediği gibi Allah'la beraber birtakım tanrılar bulunsaydı, o zaman, mutlak hükümranlık tahtının sahibine bir yol ararlar (ve mutlaka, O'nunla çekişecek bir vesile bulurlar)dı. **43.** O, bunların söylediklerinden münezzehtir, aşkındır. **44.** Yedi gök, Arz ve bunların içinde kim varsa O'nu tenzih ve takdis eder. O'nu hamd ile tenzih ve takdis etmeyen hiçbir şey yoktur; ama siz onların tenzih ve takdisini anlayamazsınız. Şüphesiz O; Halîm'dir, bağışlayıcıdır. **45.** Kur'ân'ı okuduğun zaman, seninle Âhirete iman etmeyenlerin arasına gizli bir perde koymaktayız. **46.** Evet, onu anlarlar diye kalplerinin üzerine kabuklar, kulaklarına da bir ağırlık koymaktayız. Sen, Kur'ân'da Rabbini tek olarak zikrettiğin zaman, arkalarını dönüp kaçar giderler! **47.** Biz onların, seni dinlediklerinde neye kulak verdiklerini çok iyi biliriz! Gizlice toplandıklarında da... Hani; "Siz sadece; büyülenmiş bir adamın peşinden gidiyorsunuz!" diyorlardı ya zalimler! **48.** Bak, senin için ne tür temsiller getiriyorlar!.. Dalâlete bu yüzden düştüler; bir daha da doğru yolu bulamıyorlar. **49.** Ve dediler ki: "Biz bir kemik yığınına ve ufalanmış toprağa dönüştüğümüzde, yeni bir yaratılışla yeniden mi diriltilecekmişiz?!"

۞ قُلْ كُونُوا حِجَارَةً أَوْ حَدِيدًا ﴿٥٠﴾ أَوْ خَلْقًا مِمَّا يَكْبُرُ فِي
صُدُورِكُمْ فَسَيَقُولُونَ مَنْ يُعِيدُنَا قُلِ الَّذِي فَطَرَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ
فَسَيُنْغِضُونَ إِلَيْكَ رُءُوسَهُمْ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هُوَ قُلْ عَسَىٰ أَنْ
يَكُونَ قَرِيبًا ﴿٥١﴾ يَوْمَ يَدْعُوكُمْ فَتَسْتَجِيبُونَ بِحَمْدِهِ
وَتَظُنُّونَ إِنْ لَبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٥٢﴾ وَقُلْ لِعِبَادِي يَقُولُوا الَّتِي هِيَ
أَحْسَنُ إِنَّ الشَّيْطَانَ يَنْزَغُ بَيْنَهُمْ إِنَّ الشَّيْطَانَ كَانَ لِلْإِنْسَانِ
عَدُوًّا مُبِينًا ﴿٥٣﴾ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِكُمْ إِنْ يَشَأْ يَرْحَمْكُمْ أَوْ إِنْ يَشَأْ
يُعَذِّبْكُمْ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ عَلَيْهِمْ وَكِيلًا ﴿٥٤﴾ وَرَبُّكَ أَعْلَمُ
بِمَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَقَدْ فَضَّلْنَا بَعْضَ النَّبِيِّينَ عَلَىٰ بَعْضٍ
وَآتَيْنَا دَاوُودَ زَبُورًا ﴿٥٥﴾ قُلِ ادْعُوا الَّذِينَ زَعَمْتُمْ مِنْ دُونِهِ فَلَا
يَمْلِكُونَ كَشْفَ الضُّرِّ عَنْكُمْ وَلَا تَحْوِيلًا ﴿٥٦﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
يَدْعُونَ يَبْتَغُونَ إِلَىٰ رَبِّهِمُ الْوَسِيلَةَ أَيُّهُمْ أَقْرَبُ وَيَرْجُونَ
رَحْمَتَهُ وَيَخَافُونَ عَذَابَهُ إِنَّ عَذَابَ رَبِّكَ كَانَ مَحْذُورًا ﴿٥٧﴾
وَإِنْ مِنْ قَرْيَةٍ إِلَّا نَحْنُ مُهْلِكُوهَا قَبْلَ يَوْمِ الْقِيَامَةِ
أَوْ مُعَذِّبُوهَا عَذَابًا شَدِيدًا كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٥٨﴾

50. De ki: İster taş olun, ister demir... **51.** Veya gözünüzde büyüttüğünüz herhangi bir varlık!.. "Bize kim yeniden hayat verecekmiş?!" diyecekler. "Sizi ilk defasında yaratmış olan" de. Sana başlarını sallayarak; "Ne zaman olacakmış bu?!" diyecekler. De ki: Muhtemelen, yakındır... **52.** O'nun sizi çağıracağı, sizin de hamdederek O'nun davetine uyacağınız gün... ki (o gün, dünyada) çok az kalmış olduğunuzu zannedersiniz. **53.** Kullarıma söyle de; en güzel olanı söylesinler. Çünkü şeytan aralarına fesat sokar; şeytan, insan için apaçık bir düşmandır. **54.** Rabbiniz sizi daha iyi bilir; dilerse size merhamet eder, dilerse size azap eder. Biz seni onların üzerine vekil göndermedik. **55.** Senin Rabbin göklerde ve yerde olanları daha iyi bilir. Gerçek şu ki; Biz, peygamberleri birbirlerine üstün kıldık. Davud'a da Zebur verdik. **56.** De ki: O'ndan başka tanrılık atfettiğiniz şeyleri çağırın... Herhangi bir sıkıntınızı kaldırmaya da değiştirmeye de güçleri yetmez. **57.** O çağırdıkları şeyler; Rablerinin rahmetini umup azabından korkarak "Hangimiz O'na daha yakın olacağız!" deyip O'na götüren vesileyi ararlar. Zira, gerçekten 'sakınılmaya değer'dir senin Rabbinin azabı! **58.** Hiçbir şehir yoktur ki Kıyamet Günü'nden önce Biz onu helâk edecek veya şiddetli bir azapla azap edecek olmayalım. Bu, kitapta yazılı bulunmaktadır.

وَمَا مَنَعَنَا أَنْ نُرْسِلَ بِالْآيَاتِ إِلَّا أَنْ كَذَّبَ بِهَا الْأَوَّلُونَ
وَآتَيْنَا ثَمُودَ النَّاقَةَ مُبْصِرَةً فَظَلَمُوا بِهَا وَمَا نُرْسِلُ بِالْآيَاتِ
إِلَّا تَخْوِيفًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لَكَ إِنَّ رَبَّكَ أَحَاطَ بِالنَّاسِ وَمَا
جَعَلْنَا الرُّؤْيَا الَّتِي أَرَيْنَاكَ إِلَّا فِتْنَةً لِلنَّاسِ وَالشَّجَرَةَ الْمَلْعُونَةَ
فِي الْقُرْآنِ وَنُخَوِّفُهُمْ فَمَا يَزِيدُهُمْ إِلَّا طُغْيَانًا كَبِيرًا ﴿٦٠﴾
وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَائِكَةِ اسْجُدُوا لِآدَمَ فَسَجَدُوا إِلَّا إِبْلِيسَ
قَالَ أَأَسْجُدُ لِمَنْ خَلَقْتَ طِينًا ﴿٦١﴾ قَالَ أَرَأَيْتَكَ هَٰذَا الَّذِي
كَرَّمْتَ عَلَيَّ لَئِنْ أَخَّرْتَنِ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ لَأَحْتَنِكَنَّ
ذُرِّيَّتَهُ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٢﴾ قَالَ اذْهَبْ فَمَنْ تَبِعَكَ مِنْهُمْ فَإِنَّ
جَهَنَّمَ جَزَاؤُكُمْ جَزَاءً مَوْفُورًا ﴿٦٣﴾ وَاسْتَفْزِزْ مَنِ اسْتَطَعْتَ
مِنْهُمْ بِصَوْتِكَ وَأَجْلِبْ عَلَيْهِمْ بِخَيْلِكَ وَرَجِلِكَ وَشَارِكْهُمْ
فِي الْأَمْوَالِ وَالْأَوْلَادِ وَعِدْهُمْ وَمَا يَعِدُهُمُ الشَّيْطَانُ إِلَّا
غُرُورًا ﴿٦٤﴾ إِنَّ عِبَادِي لَيْسَ لَكَ عَلَيْهِمْ سُلْطَانٌ وَكَفَىٰ
بِرَبِّكَ وَكِيلًا ﴿٦٥﴾ رَبُّكُمُ الَّذِي يُزْجِي لَكُمُ الْفُلْكَ
فِي الْبَحْرِ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ كَانَ بِكُمْ رَحِيمًا ﴿٦٦﴾

59. (İstedikleri) o mucize(vî afet)leri göndermekten Bizi alıkoyan, öncekilerin onları yalanlamış olmasından başka bir şey değildir. Meselâ, o dişi deveyi Semud'a aydınlatıcı olarak vermiştik, fakat ona zulmettiler! Oysa Biz mucizeleri sadece korkutmak için gönderiyoruz. **60.** Hani sana da; "Şüphesiz, senin Rabbin insanları (azabı ile) kuşatmış bulunmakta!" demiştik; sana (miraçta) gösterdiğimiz o 'vizyon'u ve Kur'ân'da lânetlenen ağacı da sırf insanlar için imtihan vesilesi kılmıştık. Biz onları korkutuyoruz; ama bu onlara büyük bir azgınlıktan başka bir şey katmıyor. **61.** Hani, meleklere; "Adem'e secde edin." demiştik; onlar da secde etmişlerdi. İblis müstesna... O demişti ki: "Ben (ki ateşten yaratılmış ulvî bir varlığım), Senin çamurdan yarattığın şeye secde eder miyim?!" **62.** "Benden değerli kıldığın şeye bak! Beni Kıyamet Günü'ne kadar geciktirirsen, pek azı müstesna, onun neslini tamamen avucumun içine alırım!" **63.** Dedi ki; "Haydi git; onlardan her kim sana uyarsa, sizin cezanız kesinlikle Cehennem'dir; hem de tam bir ceza olarak!.." **64.** "Onlardan gücünün yettiğini sesinle yerinden oynat; süvari ve piyadelerinle üzerlerine giderek onları kendine meylettir; onların mallarına ve çocuklarına ortak ol; ve onlara (bol bol asılsız) vaatlerde bulun!" -Nitekim Şeytan, onlara, sadece aldatıcı vaatlerde bulunuyor.- **65.** "Şüphesiz, Benim (halis/muvahhid ve mütevekkil) kullarımın üzerinde senin hiçbir nüfuz ve otoriten yoktur. Vekil olarak da senin Rabbin yeter." **66.** Sizin Rabbiniz O'dur ki; lûtfundan (rızık) arayasınız diye gemileri sizin için denizde yüzdürür; size karşı gerçekten merhametlidir (Rahîm).

وَإِذَا مَسَّكُمُ الضُّرُّ فِي الْبَحْرِ ضَلَّ مَنْ تَدْعُونَ إِلَّا إِيَّاهُ فَلَمَّا نَجَّاكُمْ
إِلَى الْبَرِّ أَعْرَضْتُمْ وَكَانَ الْإِنْسَانُ كَفُورًا ﴿٦٧﴾ أَفَأَمِنْتُمْ أَنْ يَخْسِفَ
بِكُمْ جَانِبَ الْبَرِّ أَوْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا ثُمَّ لَا تَجِدُوا لَكُمْ
وَكِيلًا ﴿٦٨﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ أَنْ يُعِيدَكُمْ فِيهِ تَارَةً أُخْرَى فَيُرْسِلَ
عَلَيْكُمْ قَاصِفًا مِنَ الرِّيحِ فَيُغْرِقَكُمْ بِمَا كَفَرْتُمْ ثُمَّ لَا تَجِدُوا
لَكُمْ عَلَيْنَا بِهِ تَبِيعًا ﴿٦٩﴾ ۞ وَلَقَدْ كَرَّمْنَا بَنِي آدَمَ وَحَمَلْنَاهُمْ
فِي الْبَرِّ وَالْبَحْرِ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى
كَثِيرٍ مِمَّنْ خَلَقْنَا تَفْضِيلًا ﴿٧٠﴾ يَوْمَ نَدْعُوا كُلَّ أُنَاسٍ
بِإِمَامِهِمْ فَمَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ فَأُولَئِكَ يَقْرَءُونَ
كِتَابَهُمْ وَلَا يُظْلَمُونَ فَتِيلًا ﴿٧١﴾ وَمَنْ كَانَ فِي هَذِهِ
أَعْمَى فَهُوَ فِي الْآخِرَةِ أَعْمَى وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٧٢﴾ وَإِنْ كَادُوا
لَيَفْتِنُونَكَ عَنِ الَّذِي أَوْحَيْنَا إِلَيْكَ لِتَفْتَرِيَ عَلَيْنَا غَيْرَهُ
وَإِذًا لَاتَّخَذُوكَ خَلِيلًا ﴿٧٣﴾ وَلَوْلَا أَنْ ثَبَّتْنَاكَ لَقَدْ كِدْتَ
تَرْكَنُ إِلَيْهِمْ شَيْئًا قَلِيلًا ﴿٧٤﴾ إِذًا لَأَذَقْنَاكَ ضِعْفَ
الْحَيَاةِ وَضِعْفَ الْمَمَاتِ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ عَلَيْنَا نَصِيرًا ﴿٧٥﴾

67. Denizde başınıza bir sıkıntı gelince, yalvardıklarınızın hepsi zihninizden kaybolur; sadece O kalır. Ama O sizi kurtarıp karaya çıkardığında yüz çevirirsiniz! Çok nankördür insanoğlu!..
68. Peki, O'nun; sizi kara tarafında yere batırmayacağından ya da başınıza taş yağdırmayacağından emin misiniz?! Sonra bir vekil de bulamazsınız kendinize! **69.** Yoksa
siz; inkâr etmenizden dolayı O'nun sizi tekrar oraya döndürerek üzerinize kırıp geçiren bir fırtına gönderip, sizi suda boğmayacağından da mı eminsiniz?! Sonra, Bizden öcünüzü alacak birini de bulamazsınız!
70. Evet, Biz, Adem'in oğullarına değer verdik; onları karada ve denizde (çeşitli araçlarla) taşıdık; tertemiz nimetlerden rızıklandırdık ve yaratıklarımızın çoğundan üstün kıldık. **71.**
Herkesi kendi amel defteri (yani, sicili ve karnesi) ile birlikte çağıracağımız gün; amel defteri sağından verilmiş olanlar defterlerini kıvançla okurlar ve
kendilerine kıl kadar haksızlık edilmez. **72.** Her kim de burada (yani dünyada)
'kör'se, Âhirette de kördür; yol bakımından da daha sapkındır. **73.** (Resûlüm!)
Bunlar az daha "Bizim sana vahyettiğimizden başka şeyler uydurup Bize isnat edesin" diye seni ayartacaklardı! -Seni ancak o zaman dost edineceklerdi!- **74.**
Gerçek şu ki; şayet sana sebat vermemiş olsaydık, sen de az da olsa onlara meyletmiştin! **75.** Ama o zaman, Biz de sana hem hayattakinin hem de ölümden sonrakinin (yani, dünyevî ve uhrevî azabın) katmerlisini tattırırdık! Sonra kendini Bize karşı koruyacak birini de bulamazdın!

وَإِن كَادُوا۟ لَيَسْتَفِزُّونَكَ مِنَ ٱلْأَرْضِ لِيُخْرِجُوكَ مِنْهَا
وَإِذًا لَّا يَلْبَثُونَ خِلَٰفَكَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٧٦﴾ سُنَّةَ مَن قَدْ
أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِن رُّسُلِنَا ۖ وَلَا تَجِدُ لِسُنَّتِنَا تَحْوِيلًا ﴿٧٧﴾ أَقِمِ
ٱلصَّلَوٰةَ لِدُلُوكِ ٱلشَّمْسِ إِلَىٰ غَسَقِ ٱلَّيْلِ وَقُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ ۖ إِنَّ
قُرْءَانَ ٱلْفَجْرِ كَانَ مَشْهُودًا ﴿٧٨﴾ وَمِنَ ٱلَّيْلِ فَتَهَجَّدْ بِهِۦ
نَافِلَةً لَّكَ عَسَىٰٓ أَن يَبْعَثَكَ رَبُّكَ مَقَامًا مَّحْمُودًا ﴿٧٩﴾ وَقُل رَّبِّ
أَدْخِلْنِى مُدْخَلَ صِدْقٍ وَأَخْرِجْنِى مُخْرَجَ صِدْقٍ وَٱجْعَل لِّى مِن
لَّدُنكَ سُلْطَٰنًا نَّصِيرًا ﴿٨٠﴾ وَقُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَزَهَقَ ٱلْبَٰطِلُ ۚ
إِنَّ ٱلْبَٰطِلَ كَانَ زَهُوقًا ﴿٨١﴾ وَنُنَزِّلُ مِنَ ٱلْقُرْءَانِ مَا هُوَ شِفَآءٌ
وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ۙ وَلَا يَزِيدُ ٱلظَّٰلِمِينَ إِلَّا خَسَارًا ﴿٨٢﴾ وَإِذَآ
أَنْعَمْنَا عَلَى ٱلْإِنسَٰنِ أَعْرَضَ وَنَـَٔا بِجَانِبِهِۦ ۖ وَإِذَا مَسَّهُ ٱلشَّرُّ كَانَ يَـُٔوسًا
﴿٨٣﴾ قُلْ كُلٌّ يَعْمَلُ عَلَىٰ شَاكِلَتِهِۦ فَرَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَنْ هُوَ أَهْدَىٰ
سَبِيلًا ﴿٨٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلرُّوحِ ۖ قُلِ ٱلرُّوحُ مِنْ أَمْرِ رَبِّى
وَمَآ أُوتِيتُم مِّنَ ٱلْعِلْمِ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٨٥﴾ وَلَئِن شِئْنَا لَنَذْهَبَنَّ
بِٱلَّذِىٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ ثُمَّ لَا تَجِدُ لَكَ بِهِۦ عَلَيْنَا وَكِيلًا ﴿٨٦﴾

76. Bunların seni yerinden yurdundan koparıp seni oradan çıkarmalarına ramak kaldı! Ama o zaman, kendileri de senin ardından çok az bir süre kalabilirler! **77.** Senden önce gönderdiğimiz peygamberlerimizle ilgili (ilahî) kanun üzere... ki Bizim kanunumuzda değişiklik bulamazsın. **78.** (O hâlde, bu çetin şartların üstesinden nasıl gelebiliriz dersen...) Güneşin batıya yönelmesinden gecenin kararmasına kadar namaz kıl. Özellikle (uzun uzun Kur'ân okuduğun) sabah namazını... Zira sabah namazı şahitlidir. **79.** Geceleyin de -sana mahsus fazladan bir ibadet olmak üzere- onunla (yani Kur'ân ve namazla) uykunu böl. Bakarsın, Rabbin seni (kendi ayakların üzerinde, kendin olarak var olabileceğin) 'hamd' etmeye değer bir yere gönderir. **80.** Ve de ki: Ya Rabbi! Beni gireceğim yere hayırlısıyla sok; çıkacağım yerden de hayırlısıyla çıkar. Ve bana katından bir destek, bir güç bahşet. **81.** De ki: Hak geldi, bâtıl can çekişmekte! Çünkü bâtıl can çekişmeye mahkûmdur. **82.** Böylece, Kur'ân'dan müminler için (gönüllerdeki endişe ve üzüntüye) şifa verecek, mahza rahmet olan öyle (müjdeli) âyetler indirmiş oluyoruz ki, zalimlerin sadece hüsranını artırır bunlar! **83.** İnsana nimet verdiğimizde, (şükredeceğine) yüz çevirip yan çizer. Başına bir kötülük geldiğinde ise tam bir karamsara dönüşür. **84.** De ki: Herkes kendi değer yargısına göre hareket eder; kimin daha doğru yolda olduğunu en iyi bilen ise sizin Rabbinizdir. **85.** Sana (vahyin kaynağı olan) ruhu soruyorlar. De ki: Ruh, benim Rabbimin 'emr'indendir; (ey soru sahipleri! Bu konuda) size çok az bilgi verilmiştir. **86.** (Resulüm!) Dileseydik, sana vahyettiklerimizi götürürdük. Sonra o husustaBize karşı kendine bir vekil de bulamazdın.

إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّ فَضْلَهُ كَانَ عَلَيْكَ كَبِيرًا ﴿٨٧﴾ قُل
لَّئِنِ اجْتَمَعَتِ الْإِنسُ وَالْجِنُّ عَلَىٰ أَن يَأْتُوا بِمِثْلِ هَٰذَا الْقُرْآنِ
لَا يَأْتُونَ بِمِثْلِهِ وَلَوْ كَانَ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ ظَهِيرًا ﴿٨٨﴾ وَلَقَدْ
صَرَّفْنَا لِلنَّاسِ فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ
إِلَّا كُفُورًا ﴿٨٩﴾ وَقَالُوا لَن نُّؤْمِنَ لَكَ حَتَّىٰ تَفْجُرَ لَنَا مِنَ
الْأَرْضِ يَنبُوعًا ﴿٩٠﴾ أَوْ تَكُونَ لَكَ جَنَّةٌ مِّن نَّخِيلٍ وَعِنَبٍ
فَتُفَجِّرَ الْأَنْهَارَ خِلَالَهَا تَفْجِيرًا ﴿٩١﴾ أَوْ تُسْقِطَ السَّمَاءَ كَمَا
زَعَمْتَ عَلَيْنَا كِسَفًا أَوْ تَأْتِيَ بِاللَّهِ وَالْمَلَائِكَةِ قَبِيلًا ﴿٩٢﴾
أَوْ يَكُونَ لَكَ بَيْتٌ مِّن زُخْرُفٍ أَوْ تَرْقَىٰ فِي السَّمَاءِ وَلَن نُّؤْمِنَ
لِرُقِيِّكَ حَتَّىٰ تُنَزِّلَ عَلَيْنَا كِتَابًا نَّقْرَؤُهُ قُلْ سُبْحَانَ رَبِّي هَلْ
كُنتُ إِلَّا بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٣﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَن يُؤْمِنُوا إِذْ جَاءَهُمُ
الْهُدَىٰ إِلَّا أَن قَالُوا أَبَعَثَ اللَّهُ بَشَرًا رَّسُولًا ﴿٩٤﴾ قُل لَّوْ كَانَ
فِي الْأَرْضِ مَلَائِكَةٌ يَمْشُونَ مُطْمَئِنِّينَ لَنَزَّلْنَا عَلَيْهِم
مِّنَ السَّمَاءِ مَلَكًا رَّسُولًا ﴿٩٥﴾ قُلْ كَفَىٰ بِاللَّهِ
شَهِيدًا بَيْنِي وَبَيْنَكُمْ إِنَّهُ كَانَ بِعِبَادِهِ خَبِيرًا بَصِيرًا ﴿٩٦﴾

87. Rabbinden bir rahmet olursa, başka... Şüphesiz O'nun sana karşı lûtfu daima büyük olmuştur. **88.** De ki: İnsanlar ve cinler bu Kur'ân'ın benzerini ortaya koymak üzere bir araya gelseler, birbirlerine yardımcı da olsalar, onun benzerini ortaya koyamazlar. **89.** Gerçek şu ki; Biz bu Kur'ân'da her tür temsili farklı üsluplarla verdik insanlara. Ama insanların çoğu nankörce inkâr etmekten başka bir seçeneğe rıza göstermedi! **90.** Ve dediler ki; "Sen bize yerden bir kaynak fışkırtıncaya kadar sana iman etmeyeceğiz." **91.** "Veya hurmalık ve üzüm bağların olmalı; aralarından da şarıl şarıl ırmaklar akıtmalısın." **92.** "Yahut iddia ettiğin gibi göğü üzerimize parça parça düşürmelisin veya Allah'ı ve melekleri karşımıza getirmelisin." **93.** "Yahut da altından bir evin olmalı veya göğe yükselmelisin... Oradan bize, (elimize alıp) bizzat okuyacağımız bir kitap indirinceye kadar da senin (miraçta göklere) yükseldiğine iman etmeyiz!.." De ki: Rabbimi tenzih ederim! Ben 'elçi olarak gönderilmiş bir beşer'den başka bir şey değilim. **94.** İnsanlara bir kılavuz geldiğinde onları iman etmekten alıkoyan; "Allah elçi olarak bir beşer mi göndermiş?!" demelerinden başka bir şey değildir. **95.** De ki: Yeryüzünde, orayı yurt edinerek dolaşan melekler bulunsaydı, Biz onlara elçi olarak gökten elbette melek indirirdik. **96.** De ki: Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. Şüphesiz O; kullarından haberdardır, onları görmektedir (Habîr, Basîr).

97. (Hidayet kimsenin tekelinde değildir.) Allah kimi doğru yola getirmişse, doğru yolda giden odur. Kimleri de saptırıyorsa, onlar için O'ndan başka velî bulamazsın. Biz onları Kıyamet Günü kör, dilsiz ve sağır olarak yüzüstü haşrederiz! Sığınakları da Cehennem'dir... Ne zaman sönmeye yüz tutsa, alevini artırırız. 98. Cezaları budur; çünkü âyetlerimizi nankörce inkâr edip; "Biz bir kemik yığınına ve ufalanmış toprağa dönüştüğümüzde, yeni bir yaratılışla yeniden mi diriltilecekmişiz?!" derlerdi. 99. Hâlâ öğrenmediler mi ki; gökleri ve yeri yaratan Zat, kendilerinin (uhrevi) benzerini yaratmaya da kadirdir?! Ama onlar için, şüpheye mahal bulunmayan bir ecel takdir etmiştir. Buna rağmen, nankörce inkâr etmekten başka bir seçeneğe rıza göstermedi zalimler! 100. De ki: Eğer Rabbimin rahmet hazinelerine siz sahip olsaydınız, 'İnfak ederiz de tükenir!' korkusuyla onları sımsıkı elinizde tutardınız. Çok cimridir insanoğlu! 101. Gerçek şu ki; Biz Musa'ya dokuz tane apaçık mucize verdik. Sor İsrailoğullarına; hani, (Musa) onlara gelmişti de Firavun kendisine; "Ey Musa! Ben, senin gerçekten büyülenmiş olduğun kanaatindeyim." demişti. 102. O da demişti ki: "Aslında, sen bunları göklerin ve yerin Rabbinin, gözlerinizi açacak birer gösterge olarak indirmiş olduğunu biliyorsun. Ey Firavun! Ben de senin gerçekten mahvolacağın kanaatindeyim!" 103. Bunun üzerine onları yeryüzünden söküp atmak istedi; Biz de onu ve beraberindekileri hep birlikte suda boğduk!.. 104. Onun ardından İsrailoğullarına dedik ki; "Haydi, yerleşin o topraklara! (Surenin başında sözü edilen o iki bozuculuktan) sonuncusunun va'desi geldiğinde, (Yahudiler olarak) hepinizi bir araya getireceğiz."

وَمَنْ يَهْدِ اللّٰهُ فَهُوَ الْمُهْتَدِۚ وَمَنْ يُضْلِلْ فَلَنْ تَجِدَ لَهُمْ اَوْلِيَٓاءَ
مِنْ دُونِه۪ۜ وَنَحْشُرُهُمْ يَوْمَ الْقِيٰمَةِ عَلٰى وُجُوهِهِمْ عُمْيًا وَبُكْمًا
وَصُمًّاۜ مَأْوٰيهُمْ جَهَنَّمُۜ كُلَّمَا خَبَتْ زِدْنَاهُمْ سَع۪يرًا ﴿٩٧﴾
ذٰلِكَ جَزَٓاؤُ۬هُمْ بِاَنَّهُمْ كَفَرُوا بِاٰيَاتِنَا وَقَالُٓوا ءَاِذَا كُنَّا عِظَامًا
وَرُفَاتًا ءَاِنَّا لَمَبْعُوثُونَ خَلْقًا جَد۪يدًا ﴿٩٨﴾ ۞ اَوَلَمْ يَرَوْا اَنَّ اللّٰهَ
الَّذ۪ي خَلَقَ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضَ قَادِرٌ عَلٰٓى اَنْ يَخْلُقَ مِثْلَهُمْ
وَجَعَلَ لَهُمْ اَجَلًا لَا رَيْبَ ف۪يهِۜ فَاَبَى الظَّالِمُونَ اِلَّا كُفُورًا ﴿٩٩﴾
قُلْ لَوْ اَنْتُمْ تَمْلِكُونَ خَزَٓائِنَ رَحْمَةِ رَبّ۪ٓي اِذًا لَاَمْسَكْتُمْ خَشْيَةَ
الْاِنْفَاقِۜ وَكَانَ الْاِنْسَانُ قَتُورًا ﴿١٠٠﴾ وَلَقَدْ اٰتَيْنَا مُوسٰى تِسْعَ
اٰيَاتٍ بَيِّنَاتٍ فَسْـَٔلْ بَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ اِذْ جَٓاءَهُمْ فَقَالَ لَهُ فِرْعَوْنُ
اِنّ۪ي لَاَظُنُّكَ يَا مُوسٰى مَسْحُورًا ﴿١٠١﴾ قَالَ لَقَدْ عَلِمْتَ مَٓا اَنْزَلَ
هٰٓؤُ۬لَٓاءِ اِلَّا رَبُّ السَّمٰوَاتِ وَالْاَرْضِ بَصَٓائِرَۚ وَاِنّ۪ي لَاَظُنُّكَ
يَا فِرْعَوْنُ مَثْبُورًا ﴿١٠٢﴾ فَاَرَادَ اَنْ يَسْتَفِزَّهُمْ مِنَ الْاَرْضِ
فَاَغْرَقْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ جَم۪يعًا ﴿١٠٣﴾ وَقُلْنَا مِنْ بَعْدِه۪ لِبَن۪ٓي اِسْرَٓائ۪يلَ
اسْكُنُوا الْاَرْضَ فَاِذَا جَٓاءَ وَعْدُ الْاٰخِرَةِ جِئْنَا بِكُمْ لَف۪يفًا ﴿١٠٤﴾

وبالحق أنزلناه وبالحق نزل وما أرسلناك إلا مبشرا ونذيرا ﴿١٠٥﴾
وقرآنا فرقناه لتقرأه على الناس على مكث ونزلناه تنزيلا ﴿١٠٦﴾
قل آمنوا به أو لا تؤمنوا إن الذين أوتوا العلم من قبله إذا يتلى
عليهم يخرون للأذقان سجدا ﴿١٠٧﴾ ويقولون سبحان ربنا إن كان
وعد ربنا لمفعولا ﴿١٠٨﴾ ويخرون للأذقان يبكون ويزيدهم
خشوعا ﴿١٠٩﴾ ۩ قل ادعوا الله أو ادعوا الرحمن أيا ما تدعوا فله
الأسماء الحسنى ولا تجهر بصلاتك ولا تخافت بها وابتغ
بين ذلك سبيلا ﴿١١٠﴾ وقل الحمد لله الذي لم يتخذ ولدا ولم يكن
له شريك في الملك ولم يكن له ولي من الذل وكبره تكبيرا ﴿١١١﴾

سورة الكهف

بسم الله الرحمن الرحيم

الحمد لله الذي أنزل على عبده الكتاب ولم يجعل له عوجا ﴿١﴾
قيما لينذر بأسا شديدا من لدنه ويبشر المؤمنين الذين
يعملون الصالحات أن لهم أجرا حسنا ﴿٢﴾ ماكثين
فيه أبدا ﴿٣﴾ وينذر الذين قالوا اتخذ الله ولدا ﴿٤﴾

105. Biz onu gerçek olarak indirdik; o da gerçek olarak nazil oldu. Seni de ancak müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik. **106.** Ayrıca, Kur'ân'ı insanlara yavaş yavaş okuyasın (öğrendiklerini hazmetsinler) diye onu 'parça'lara ayırdık ve peyderpey indirdik. **107.** De ki: Siz buna ister iman edin, ister iman etmeyin! Bundan önce kendilerine ilim verilenler, o kendilerine okunduğunda, yüz üstü secdeye kapanıyorlar. **108.** "Rabbimizi tenzih ederiz; Rabbimizin va'di elbette yerine gelecekti!" diyorlar. **109.** Evet, ağlayarak yüz üstü yerlere kapanıyorlar ve huşûlarını artırıyor bu (kitap). **110.** De ki: (Allah'a yakarırken) ister Allah diye çağırın, ister Rahman diye çağırın; hangisi ile çağırırsanız çağırın (fark etmez; çünkü) en güzel isimler O'na aittir...* Dua ederken sesini ne çok yükselt ne de iyice kıs; ikisinin arasında bir yol tut. **111.** "Hamd o Allah'a mahsustur ki; çocuk edinmemiştir. hükümranlığında ortağı yoktur; düşkünlükten kaynaklanan bir velîsi de yoktur." de... Ve tekbir edebildiğin kadar tekbir et O'nu... (Büyüklüğünü haykır...)

18- KEHF SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 110 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1-3. Hamd o Allah'a mahsustur ki; kuluna bu kitabı hiçbir eğrilik bırakmadan dosdoğru bir şekilde indirmiştir. Ta ki, O'nun katından gelecek şiddetli bir azaba karşı (insanları) uyarsın, salih amel işleyen müminlere de ebediyen kalıcı oldukları güzel bir mükâfat olduğunu müjdelesin. **4.** Özellikle; "Allah çocuk edindi!" diyenleri uyarsın.

* Nitekim Allah Teâlâ, Kur'ân'da yaklaşık 150 isim-sıfatla anılmıştır.

مَا لَهُم بِهِۦ مِنْ عِلْمٍ وَلَا لِءَابَآئِهِمْ كَبُرَتْ كَلِمَةً تَخْرُجُ مِنْ
أَفْوَٰهِهِمْ إِن يَقُولُونَ إِلَّا كَذِبًا ﴿٥﴾ فَلَعَلَّكَ بَٰخِعٌ نَّفْسَكَ
عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمْ إِن لَّمْ يُؤْمِنُوا۟ بِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ أَسَفًا ﴿٦﴾ إِنَّا
جَعَلْنَا مَا عَلَى ٱلْأَرْضِ زِينَةً لَّهَا لِنَبْلُوَهُمْ أَيُّهُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا
﴿٧﴾ وَإِنَّا لَجَٰعِلُونَ مَا عَلَيْهَا صَعِيدًا جُرُزًا ﴿٨﴾ أَمْ حَسِبْتَ
أَنَّ أَصْحَٰبَ ٱلْكَهْفِ وَٱلرَّقِيمِ كَانُوا۟ مِنْ ءَايَٰتِنَا عَجَبًا ﴿٩﴾
إِذْ أَوَى ٱلْفِتْيَةُ إِلَى ٱلْكَهْفِ فَقَالُوا۟ رَبَّنَآ ءَاتِنَا مِن لَّدُنكَ رَحْمَةً
وَهَيِّئْ لَنَا مِنْ أَمْرِنَا رَشَدًا ﴿١٠﴾ فَضَرَبْنَا عَلَىٰٓ ءَاذَانِهِمْ فِى
ٱلْكَهْفِ سِنِينَ عَدَدًا ﴿١١﴾ ثُمَّ بَعَثْنَٰهُمْ لِنَعْلَمَ أَىُّ ٱلْحِزْبَيْنِ
أَحْصَىٰ لِمَا لَبِثُوٓا۟ أَمَدًا ﴿١٢﴾ نَّحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِٱلْحَقِّ
إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ ءَامَنُوا۟ بِرَبِّهِمْ وَزِدْنَٰهُمْ هُدًى ﴿١٣﴾ وَرَبَطْنَا
عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ إِذْ قَامُوا۟ فَقَالُوا۟ رَبُّنَا رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
لَن نَّدْعُوَا۟ مِن دُونِهِۦٓ إِلَٰهًا لَّقَدْ قُلْنَآ إِذًا شَطَطًا ﴿١٤﴾ هَٰٓؤُلَآءِ
قَوْمُنَا ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً لَّوْلَا يَأْتُونَ عَلَيْهِم
بِسُلْطَٰنٍۭ بَيِّنٍ فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا ﴿١٥﴾

5. Çünkü bu konuda ne onların ne de 'peder'lerinin bir bilgileri vardır; bu, (mesnetsizce) ağızlarından çıkan büyük (!) bir sözdür. Tamamen yalan söylemektedirler! **6.** (Resulüm!) İşbu söze iman etmediler diye üzüntünden, arkalarından neredeyse kendini paralayacaksın. **7.** Şüphesiz Biz, yeryüzündeki şeyleri oranın süsü kıldık ki, kimlerin daha güzel amel işlediğini sınay(ıp, amel sahipleriyle birlikte gör)elim... **8.** Şüphesiz Biz, onun üzerindekileri kuru bir toprak hâline getireceğiz. **9.** Yoksa sen, 'mağara'dakilerin; o kitabedekilerin[122] Bizim (Arz'la ilgili bu doğal) mucizelerimizden daha ilginç olduğunu mu sandın? **10.** Hani, o yiğitler 'mağara'ya sığınmışlardı da; "Ya Rabbi! Bize katından bir rahmet ver de içinde bulunduğumuz şu durumdan bize bir çıkış yolu göster" demişlerdi. **11.** Biz de 'mağara'da kulaklarına yıllarca engel koymuş (onları uyutmuş)tuk. **12.** Sonra onları dirilttik ki, iki taraftan hangisi bunların beklediği süreyi daha iyi hesaplamakta, görelim. **13.** Onların başından geçenleri şimdi sana gerçek hâliyle anlatacağız: Bunlar öyle yiğitlerdi ki; Rablerine iman etmişler, Biz de onların hidayetini artırmış; **14.** kalplerini pekiştirmiştik... Hani kıyam edip de şöyle demişlerdi: "Bizim Rabbimiz göklerin ve yerin Rabbidir; biz O'ndan başkasını tanrı diye çağırmayız; aksi takdirde gerçekten saçmalamış oluruz!" **15.** "Şu kavmimiz Allah'tan başka birtakım tanrılar edinmişler! Bunlara dair güçlü bir kanıt getirseler ya! Uydurduğu yalanı Allah'a isnat edenden daha zalimi olabilir mi?!"

وَإِذِ ٱعْتَزَلْتُمُوهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ إِلَّا ٱللَّهَ فَأْوُۥٓا۟ إِلَى ٱلْكَهْفِ
يَنشُرْ لَكُمْ رَبُّكُم مِّن رَّحْمَتِهِۦ وَيُهَيِّئْ لَكُم مِّنْ أَمْرِكُم مِّرْفَقًا
﴿١٦﴾ وَتَرَى ٱلشَّمْسَ إِذَا طَلَعَت تَّزَٰوَرُ عَن كَهْفِهِمْ ذَاتَ
ٱلْيَمِينِ وَإِذَا غَرَبَت تَّقْرِضُهُمْ ذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَهُمْ فِى فَجْوَةٍ
مِّنْهُ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ مَن يَهْدِ ٱللَّهُ فَهُوَ ٱلْمُهْتَدِ وَمَن
يُضْلِلْ فَلَن تَجِدَ لَهُۥ وَلِيًّا مُّرْشِدًا ﴿١٧﴾ وَتَحْسَبُهُمْ أَيْقَاظًا
وَهُمْ رُقُودٌ وَنُقَلِّبُهُمْ ذَاتَ ٱلْيَمِينِ وَذَاتَ ٱلشِّمَالِ وَكَلْبُهُم
بَٰسِطٌ ذِرَاعَيْهِ بِٱلْوَصِيدِ لَوِ ٱطَّلَعْتَ عَلَيْهِمْ لَوَلَّيْتَ مِنْهُمْ
فِرَارًا وَلَمُلِئْتَ مِنْهُمْ رُعْبًا ﴿١٨﴾ وَكَذَٰلِكَ بَعَثْنَٰهُمْ
لِيَتَسَآءَلُوا۟ بَيْنَهُمْ قَالَ قَآئِلٌ مِّنْهُمْ كَمْ لَبِثْتُمْ قَالُوا۟ لَبِثْنَا
يَوْمًا أَوْ بَعْضَ يَوْمٍ قَالُوا۟ رَبُّكُمْ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثْتُمْ فَٱبْعَثُوٓا۟
أَحَدَكُم بِوَرِقِكُمْ هَٰذِهِۦٓ إِلَى ٱلْمَدِينَةِ فَلْيَنظُرْ أَيُّهَآ أَزْكَىٰ
طَعَامًا فَلْيَأْتِكُم بِرِزْقٍ مِّنْهُ وَلْيَتَلَطَّفْ وَلَا يُشْعِرَنَّ
بِكُمْ أَحَدًا ﴿١٩﴾ إِنَّهُمْ إِن يَظْهَرُوا۟ عَلَيْكُمْ يَرْجُمُوكُمْ
أَوْ يُعِيدُوكُمْ فِى مِلَّتِهِمْ وَلَن تُفْلِحُوٓا۟ إِذًا أَبَدًا ﴿٢٠﴾

16. (Neticede, birbirlerine) "Madem onlardan ve -Allah dışında- bütün taptıklarından uzaklaştınız, o hâlde 'mağara'ya sığının ki Rabbiniz sizin için rahmetini yaysın ve size uygun bir ortam hazırlasın." (dediler.) **17.** Onlar 'mağara'nın iç kısmında iken, güneşin; -doğduğunda- 'mağara'larının sağ tarafına yöneldiğini, battığında da onları sol tarafa doğru makasladığını görürdün... Bu, Allah'ın âyetlerindendir. Allah kimi doğru yola getiriyorsa, doğru yolda giden odur; kimi de şaşırtırsa, artık onun için yol gösterici bir velî bulamazsın. **18.** Uyudukları hâlde, onları uyanık sanırdın; onları sağa sola çeviriyorduk, köpekleri de ön ayaklarını eşiğe uzatmıştı. Onları görseydin, için korkuyla dolar ve yanlarından kaçardın. **19.** Onları bu şekilde uyandırdık ki (bu acayip durumlarına bakarak) kendi aralarında soruştur**s**unlar... Nitekim içlerinden biri; "Ne kadar kaldınız?" dedi. "Bir gün veya daha az bir müddet kalmışızdır" dediler. "Ne kadar kaldığınızı Rabbiniz daha iyi bilir. Şimdi, şu paranızla birinizi şehre gönderin de hangi yiyecek daha nezih diye araştırsın ve size ondan rızık getirsin. Bir de, aman nazik davranıp sizi hiç kimseye hissettirmesin" dediler.* **20.** "Çünkü sizi ele geçirecek olurlarsa, sizi ya taşlayarak öldürürler ya da dinlerine döndürürler ki o takdirde asla iflâh olmazsınız."

* Türkçe mantığında buradaki tüm 'siz'leri 'biz' diye düşünmek gerekmektedir.

وَكَذَٰلِكَ أَعْثَرْنَا عَلَيْهِمْ لِيَعْلَمُوا أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَأَنَّ
السَّاعَةَ لَا رَيْبَ فِيهَا إِذْ يَتَنَازَعُونَ بَيْنَهُمْ أَمْرَهُمْ فَقَالُوا
ابْنُوا عَلَيْهِم بُنْيَانًا رَّبُّهُمْ أَعْلَمُ بِهِمْ قَالَ الَّذِينَ غَلَبُوا عَلَىٰ
أَمْرِهِمْ لَنَتَّخِذَنَّ عَلَيْهِم مَّسْجِدًا ﴿٢١﴾ سَيَقُولُونَ ثَلَاثَةٌ
رَّابِعُهُمْ كَلْبُهُمْ وَيَقُولُونَ خَمْسَةٌ سَادِسُهُمْ كَلْبُهُمْ رَجْمًا
بِالْغَيْبِ وَيَقُولُونَ سَبْعَةٌ وَثَامِنُهُمْ كَلْبُهُمْ قُل رَّبِّي أَعْلَمُ
بِعِدَّتِهِم مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ إِلَّا مِرَاءً ظَاهِرًا
وَلَا تَسْتَفْتِ فِيهِم مِّنْهُمْ أَحَدًا ﴿٢٢﴾ وَلَا تَقُولَنَّ لِشَيْءٍ
إِنِّي فَاعِلٌ ذَٰلِكَ غَدًا ﴿٢٣﴾ إِلَّا أَن يَشَاءَ اللَّهُ وَاذْكُر رَّبَّكَ
إِذَا نَسِيتَ وَقُلْ عَسَىٰ أَن يَهْدِيَنِ رَبِّي لِأَقْرَبَ مِنْ هَٰذَا رَشَدًا
﴿٢٤﴾ وَلَبِثُوا فِي كَهْفِهِمْ ثَلَاثَ مِائَةٍ سِنِينَ وَازْدَادُوا تِسْعًا
﴿٢٥﴾ قُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا لَبِثُوا لَهُ غَيْبُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
أَبْصِرْ بِهِ وَأَسْمِعْ مَا لَهُم مِّن دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا يُشْرِكُ
فِي حُكْمِهِ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ وَاتْلُ مَا أُوحِيَ إِلَيْكَ مِن كِتَابِ
رَبِّكَ لَا مُبَدِّلَ لِكَلِمَاتِهِ وَلَن تَجِدَ مِن دُونِهِ مُلْتَحَدًا ﴿٢٧﴾

21. Böylece, insanları onlardan haberdar ettik ki; Allah'ın va'dinin gerçek olduğunu ve (Kıyamet) saat(in)den şüphe edilmemesi gerektiğini bilsinler... O arada, bunların hakkında çekişerek; "Üzerlerine bir bina kurun!" dediler. -Bunların kim olduğunu Rableri daha iyi bilir.- Sözlerini dinletenler ise; "Onların mağarasının üstünde mutlaka bir secdegâh edineceğiz!" dediler. **22.** Şimdi, diyecekler ki: "(Bunlar) üç kişidir; dördüncüleri köpekleridir." "Beş kişidir; altıncıları köpekleridir" de derler... Gaybı taşlarcasına... "Yedi kişidir, sekizincileri köpekleridir" de derler. Sen de ki: Onların sayısını Rabbim daha iyi bilir. Onları birkaç kişiden başkası bilmiyor. O hâlde, onlar hakkında, göstermelik yüzeysel bir tartışma dışında, kimseyle tartışma ve onlar hakkında hiç kimseden bilgi isteme. **23.** Bir şey hakkında da; "Ben bunu yarın mutlaka yapacağım!" deme. **24.** Allah dilerse, başka... (diyerek ihtiyatlı ol. Bunu) unuttuğunda da Rabbini an ve "Umarım, Rabbim beni doğruya bundan daha yakın olana eriştirir" de. **25.** "Mağaralarında üç yüzyıl kaldılar" (da diyecekler...) ve buna (kameri takvimde) dokuz (yıl) daha eklenecek... **26.** De ki: Ne kadar kaldıklarını Allah daha iyi bilir. Göklerin ve yerin gaybı sadece O'na aittir. O ne güzel görür; ne güzel işitir! Bunların O'ndan başka velîleri yoktur; O hiç kimseyi hükümranlığına ortak kılmaz. **27.** Rabbinin kitabından sana vahyedilenleri (aynen) oku -O'nun sözlerini değiştirecek yoktur- (yoksa) O'ndan başka sığınak bulamazsın!

وَاصْبِرْ نَفْسَكَ مَعَ الَّذِينَ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ بِالْغَدٰوةِ وَالْعَشِيِّ
يُرِيدُونَ وَجْهَهُ وَلَا تَعْدُ عَيْنَاكَ عَنْهُمْ تُرِيدُ زِينَةَ الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَلَا تُطِعْ مَنْ أَغْفَلْنَا قَلْبَهُ عَنْ ذِكْرِنَا وَاتَّبَعَ هَوٰيهُ وَكَانَ
أَمْرُهُ فُرُطًا ﴿٢٨﴾ وَقُلِ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكُمْ فَمَنْ شَاءَ فَلْيُؤْمِنْ وَمَنْ
شَاءَ فَلْيَكْفُرْ إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلظَّالِمِينَ نَارًا أَحَاطَ بِهِمْ سُرَادِقُهَا
وَإِنْ يَسْتَغِيثُوا يُغَاثُوا بِمَاءٍ كَالْمُهْلِ يَشْوِي الْوُجُوهَ بِئْسَ
الشَّرَابُ وَسَاءَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٢٩﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ إِنَّا لَا نُضِيعُ أَجْرَ مَنْ أَحْسَنَ عَمَلًا ﴿٣٠﴾ أُولٰئِكَ
لَهُمْ جَنَّاتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهِمُ الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ
مِنْ ذَهَبٍ وَيَلْبَسُونَ ثِيَابًا خُضْرًا مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَّكِئِينَ
فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ نِعْمَ الثَّوَابُ وَحَسُنَتْ مُرْتَفَقًا ﴿٣١﴾ ۞ وَاضْرِبْ
لَهُمْ مَثَلًا رَجُلَيْنِ جَعَلْنَا لِأَحَدِهِمَا جَنَّتَيْنِ مِنْ أَعْنَابٍ وَحَفَفْنَاهُمَا
بِنَخْلٍ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُمَا زَرْعًا ﴿٣٢﴾ كِلْتَا الْجَنَّتَيْنِ آتَتْ أُكُلَهَا وَلَمْ
تَظْلِمْ مِنْهُ شَيْئًا وَفَجَّرْنَا خِلَالَهُمَا نَهَرًا ﴿٣٣﴾ وَكَانَ لَهُ ثَمَرٌ فَقَالَ
لِصَاحِبِهِ وَهُوَ يُحَاوِرُهُ أَنَا أَكْثَرُ مِنْكَ مَالًا وَأَعَزُّ نَفَرًا ﴿٣٤﴾

28. Sabah akşam Rablerinin rızasını dileyerek O'na yalvaranlarla beraber oturmaya nefsini alıştır. Dünya hayatının güzelliklerini isteyerek gözlerin onlardan ayrıl(ıp da ekâbir ve eşrâfa dikil)mesin. Gönlünü Bizi anmaktan gafil kıldığımız için arzu ve ihtiraslarına uyan, haddini aşan kimselere itaat etme. **29.** De ki: Bu gerçek sizin Rabbinizden gelmiştir; dileyen iman etsin, dileyen inkâr etsin. Şüphesiz, Biz zalimler için öyle bir Ateş hazırlamışızdır ki, duvarı kendilerini çepeçevre kuşatır; feryad edip yardım dilediklerinde, yüzleri kavuran erimiş maden gibi bir suyla kendilerine yardım (!) edilir. Ne kötü içecek! Ne kötü konak! **30.** İman edip salih amel işleyenlere gelince, şüphesiz Biz ihsan üzere hareket edenlerin ecrini zayi etmeyiz. **31.** Bunlar için, altından ırmakların aktığı Adn Cennetleri vardır. Orada tahtlarına yaslanmış vaziyette altın bilezikler takınır, ince-kalın ipeklilerden yeşil elbiseler giyerler. Ne güzel mükâfat! Ne güzel konak! **32.** Bunların durumunu öyle 'iki adam temsili' ile anlat ki; onlardan birine iki üzüm bağı yapıp çevresini hurmalıkla çevirmiş; ikisinin arasında da ekin meydana getirmişiz. **33.** Her iki bahçe de ürünlerini vermiş; hiçbir şeyi eksik bırakmamış. İkisinin arasından bir de ırmak fışkırtmışız. **34.** Serveti de var... Bu yüzden, arkadaşıyla diyaloğu esnasında; "Ben, hem malca senden zenginim hem de adam sayısı itibariyle senden güçlüyüm!" demekte...

نصف الحزب ٣٠

35. İşte bu, nefsine zulmedip dururken, bahçesine girip dedi ki: "Bu bahçenin yok olacağını sanmıyorum!" **36.** "(Kıyamet) saatin(in) geleceğini de sanmıyorum. (Ama olur da) Rabbime döndürülürsem, kesinlikle elimdekilerin daha iyileriyle değiştirilmiş olduğunu görürüm!" **37.** Arkadaşı da kendisi ile diyaloğa girerek şöyle dedi: "Seni topraktan, sonra bir damla sudan yaratıp daha sonra adam eden Zatı mı nankörce inkâr ediyorsun?" **38.** "Fakat ben (senin aksine derim ki:) O, Allah'tır; benim Rabbimdir ve ben hiç kimseyi Rabbime ortak koşmam." **39.** "Bahçene girdiğinde, 'Bu tamamen Allah'ın dileğidir! Çünkü Allah'tan başkasından güç alınmaz!' demen gerekmez miydi? Gerçi sen beni malca ve evlâtça kendinden az görüyorsun ama," **40.** "Rabbim bana senin bahçenden daha iyisini verebilir; seninkinin üzerine de gökten bir felaket gönderip (ekinsiz ağaçsız) dümdüz bir toprak hâline getirebilir." **41.** "Yahut suyu öyle bir çekilir ki onu bir daha arayamazsın bile!" **42.** Nitekim ürünü çepeçevre (afetle) kuşatıldı! Ve onca şey harcamasına rağmen çardakları çök(üp mezbeleye dönd)üğü için, hasret ve pişmanlıkla ellerini birbirine vurmaya başladı... Bir yandan da; "Keşke hiç kimseyi Rabbime ortak koşmasaydım!" diyordu. **43.** Allah karşısında kendisine yardım edecek bir topluluk yoktu; kendi kendini kurtaracak durumda da değildi! **44.** Demek ki (azap gerçekleşti mi) 'baş'lar sadece gerçek Allah'a eğiliyor. Çünkü mükâfatlandırma bakımından da cezalandırma bakımından da en iyisi O'dur. **45.** Dünya hayatının durumunu onlara şu temsille anlat: (Bu hayat) gökten indirdiğimiz öyle bir su gibi(dir) ki; toprağın bitirdiği şeyler onunla karışıp yeşerir; ama zamanla rüzgârların savurduğu samana döner. Allah her şeye muktedirdir.

وَدَخَلَ جَنَّتَهُۥ وَهُوَ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ قَالَ مَآ أَظُنُّ أَن تَبِيدَ هَٰذِهِۦٓ
أَبَدًا ﴿٣٥﴾ وَمَآ أَظُنُّ ٱلسَّاعَةَ قَآئِمَةً وَلَئِن رُّدِدتُّ إِلَىٰ رَبِّى
لَأَجِدَنَّ خَيْرًا مِّنْهَا مُنقَلَبًا ﴿٣٦﴾ قَالَ لَهُۥ صَاحِبُهُۥ وَهُوَ يُحَاوِرُهُۥٓ
أَكَفَرْتَ بِٱلَّذِى خَلَقَكَ مِن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ سَوَّىٰكَ رَجُلًا
﴿٣٧﴾ لَّٰكِنَّا۠ هُوَ ٱللَّهُ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ بِرَبِّىٓ أَحَدًا ﴿٣٨﴾ وَلَوْلَآ إِذْ
دَخَلْتَ جَنَّتَكَ قُلْتَ مَا شَآءَ ٱللَّهُ لَا قُوَّةَ إِلَّا بِٱللَّهِ إِن تَرَنِ أَنَا۠
أَقَلَّ مِنكَ مَالًا وَوَلَدًا ﴿٣٩﴾ فَعَسَىٰ رَبِّىٓ أَن يُؤْتِيَنِ خَيْرًا مِّن
جَنَّتِكَ وَيُرْسِلَ عَلَيْهَا حُسْبَانًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ فَتُصْبِحَ صَعِيدًا
زَلَقًا ﴿٤٠﴾ أَوْ يُصْبِحَ مَآؤُهَا غَوْرًا فَلَن تَسْتَطِيعَ لَهُۥ طَلَبًا ﴿٤١﴾
وَأُحِيطَ بِثَمَرِهِۦ فَأَصْبَحَ يُقَلِّبُ كَفَّيْهِ عَلَىٰ مَآ أَنفَقَ فِيهَا وَهِىَ خَاوِيَةٌ
عَلَىٰ عُرُوشِهَا وَيَقُولُ يَٰلَيْتَنِى لَمْ أُشْرِكْ بِرَبِّىٓ أَحَدًا ﴿٤٢﴾ وَلَمْ تَكُن لَّهُۥ
فِئَةٌ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مُنتَصِرًا ﴿٤٣﴾ هُنَالِكَ ٱلْوَلَٰيَةُ
لِلَّهِ ٱلْحَقِّ هُوَ خَيْرٌ ثَوَابًا وَخَيْرٌ عُقْبًا ﴿٤٤﴾ وَٱضْرِبْ لَهُم مَّثَلَ ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا كَمَآءٍ أَنزَلْنَٰهُ مِنَ ٱلسَّمَآءِ فَٱخْتَلَطَ بِهِۦ نَبَاتُ ٱلْأَرْضِ
فَأَصْبَحَ هَشِيمًا تَذْرُوهُ ٱلرِّيَٰحُ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ مُّقْتَدِرًا ﴿٤٥﴾

ٱلْمَالُ وَٱلْبَنُونَ زِينَةُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَٱلْبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ
خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ أَمَلًا ﴿٤٦﴾ وَيَوْمَ نُسَيِّرُ ٱلْجِبَالَ وَتَرَى
ٱلْأَرْضَ بَارِزَةً وَحَشَرْنَٰهُمْ فَلَمْ نُغَادِرْ مِنْهُمْ أَحَدًا ﴿٤٧﴾ وَعُرِضُوا۟
عَلَىٰ رَبِّكَ صَفًّا لَّقَدْ جِئْتُمُونَا كَمَا خَلَقْنَٰكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍۭ ۚ بَلْ زَعَمْتُمْ
أَلَّن نَّجْعَلَ لَكُم مَّوْعِدًا ﴿٤٨﴾ وَوُضِعَ ٱلْكِتَٰبُ فَتَرَى ٱلْمُجْرِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا فِيهِ وَيَقُولُونَ يَٰوَيْلَتَنَا مَالِ هَٰذَا ٱلْكِتَٰبِ
لَا يُغَادِرُ صَغِيرَةً وَلَا كَبِيرَةً إِلَّآ أَحْصَىٰهَا ۚ وَوَجَدُوا۟ مَا عَمِلُوا۟
حَاضِرًا ۗ وَلَا يَظْلِمُ رَبُّكَ أَحَدًا ﴿٤٩﴾ وَإِذْ قُلْنَا لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟
لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ كَانَ مِنَ ٱلْجِنِّ فَفَسَقَ عَنْ أَمْرِ رَبِّهِۦٓ ۗ
أَفَتَتَّخِذُونَهُۥ وَذُرِّيَّتَهُۥٓ أَوْلِيَآءَ مِن دُونِى وَهُمْ لَكُمْ عَدُوٌّۢ ۚ
بِئْسَ لِلظَّٰلِمِينَ بَدَلًا ﴿٥٠﴾ ۞ مَّآ أَشْهَدتُّهُمْ خَلْقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَلَا خَلْقَ أَنفُسِهِمْ وَمَا كُنتُ مُتَّخِذَ ٱلْمُضِلِّينَ عَضُدًا
﴿٥١﴾ وَيَوْمَ يَقُولُ نَادُوا۟ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ زَعَمْتُمْ فَدَعَوْهُمْ
فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا۟ لَهُمْ وَجَعَلْنَا بَيْنَهُم مَّوْبِقًا ﴿٥٢﴾ وَرَءَا ٱلْمُجْرِمُونَ
ٱلنَّارَ فَظَنُّوٓا۟ أَنَّهُم مُّوَاقِعُوهَا وَلَمْ يَجِدُوا۟ عَنْهَا مَصْرِفًا ﴿٥٣﴾

46. Mal ve oğullar dünya hayatının ziynetidir. Ama Rabbinin katında; hem sevap bakımından hem de kendisine bel bağlama bakımından, kalıcı salih ameller daha hayırlıdır. **47.** (Ne zaman?) Dağları yürüttüğümüz gün; Arz'ı dümdüz gördüğünde... Hiçbirini bırakmaksızın, herkesi (o uçsuz bucaksız meydana) topladığımız gün... **48.** Senin Rabbinin huzuruna çıkarılırlar... (Der ki:) "İşte sizi ilkin nasıl Biz

yaratmışsak yine Bize geldiniz! Oysa size bu konuda bir randevu vermediğimizi iddia etmiştiniz!" **49.** Kitap* konulmuştur... Mücrimlerin, orada yazılı olanlardan dolayı tir tir titrediklerini görürsün. Çünkü bütün yaptıklarını orada görmekte; "Eyvahlar olsun! Bu kitap nasıl olmuş da küçük büyük hiçbir şey bırakmamış; hepsini saymış?!" demektedirler. Senin Rabbin kimseye zulmetmez. **50.** Hani, meleklere; "Adem'e secde edin" demiştik de İblis müstesna hepsi secde etmişti. O ise cinlerden olduğu için Rabbinin emrinden çıkmıştı... Şimdi siz Beni bırakıp da size düşman olan onu ve neslini mi velî ediniyorsunuz? Bu (yani, Allah yerine İblis'i velî edinmek) zalimler için ne kötü bir değiş tokuştur! **51.** Çünkü Ben onları ne göklerin ve yerin yaratılışına ne de kendi yaratılışlarına şahit tutmuşumdur; saptırıcıları da asla destekleyici edinmiş değilimdir. **52.** "Benim ortağım olduğunu iddia ettiğiniz şeylere seslenin!" dediği gün; (dua ederek) onları çağırırlar, ama hiçbiri kendilerine icabet etmez. Aralarında uçurum meydana getirmişizdir. **53.** Mücrimler Ateş'i görürler ve içine düşeceklerini anlarlar; ama kendilerini ondan kurtaracak bir yol bulamazlar.

---

* Amel defterlerini de kapsayan İmam-ı Mübin ya da Levh-i Mahfuz.

وَلَقَدْ صَرَّفْنَا فِي هَٰذَا الْقُرْآنِ لِلنَّاسِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ ۚ وَكَانَ
الْإِنْسَانُ أَكْثَرَ شَيْءٍ جَدَلًا ﴿٥٤﴾ وَمَا مَنَعَ النَّاسَ أَنْ يُؤْمِنُوا
إِذْ جَاءَهُمُ الْهُدَىٰ وَيَسْتَغْفِرُوا رَبَّهُمْ إِلَّا أَنْ تَأْتِيَهُمْ سُنَّةُ
الْأَوَّلِينَ أَوْ يَأْتِيَهُمُ الْعَذَابُ قُبُلًا ﴿٥٥﴾ وَمَا نُرْسِلُ الْمُرْسَلِينَ
إِلَّا مُبَشِّرِينَ وَمُنْذِرِينَ ۚ وَيُجَادِلُ الَّذِينَ كَفَرُوا بِالْبَاطِلِ
لِيُدْحِضُوا بِهِ الْحَقَّ ۖ وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَمَا أُنْذِرُوا هُزُوًا ﴿٥٦﴾ وَمَنْ
أَظْلَمُ مِمَّنْ ذُكِّرَ بِآيَاتِ رَبِّهِ فَأَعْرَضَ عَنْهَا وَنَسِيَ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ ۚ
إِنَّا جَعَلْنَا عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ أَكِنَّةً أَنْ يَفْقَهُوهُ وَفِي آذَانِهِمْ وَقْرًا ۖ
وَإِنْ تَدْعُهُمْ إِلَى الْهُدَىٰ فَلَنْ يَهْتَدُوا إِذًا أَبَدًا ﴿٥٧﴾ وَرَبُّكَ
الْغَفُورُ ذُو الرَّحْمَةِ ۖ لَوْ يُؤَاخِذُهُمْ بِمَا كَسَبُوا لَعَجَّلَ لَهُمُ
الْعَذَابَ ۚ بَلْ لَهُمْ مَوْعِدٌ لَنْ يَجِدُوا مِنْ دُونِهِ مَوْئِلًا ﴿٥٨﴾
وَتِلْكَ الْقُرَىٰ أَهْلَكْنَاهُمْ لَمَّا ظَلَمُوا وَجَعَلْنَا لِمَهْلِكِهِمْ
مَوْعِدًا ﴿٥٩﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِفَتَاهُ لَا أَبْرَحُ حَتَّىٰ
أَبْلُغَ مَجْمَعَ الْبَحْرَيْنِ أَوْ أَمْضِيَ حُقُبًا ﴿٦٠﴾ فَلَمَّا بَلَغَا
مَجْمَعَ بَيْنِهِمَا نَسِيَا حُوتَهُمَا فَاتَّخَذَ سَبِيلَهُ فِي الْبَحْرِ سَرَبًا ﴿٦١﴾

54. Gerçek şu ki; Biz bu Kur'ân'da insanlara her tür temsili farklı üsluplarla verdik. Ama insanın en çok yaptığı şey cedelleşmektir. **55.** İnsanlara hidayet geldiğinde onları iman etmekten ve Rablerinden mağfiret dilemekten alıkoyan, ya öncekilere uygulanan (helâk) yasa(sı)nın kendilerinde de (aheste aheste) gerçekleşmesi ya da azabın göz göre göre gelmesini beklemeleridir. **56.** Biz peygamberleri sadece müjdeci ve uyarıcı olarak göndeririz. Nankörce inkâr edenler ise bâtıla dayanarak hakkı yok etmek için mücadele ederler; Bizim âyetlerimizi ve kendilerine yapılan uyarıları eğlence konusu edinirler. **57.** Kendisine Rabbinin âyetleri anlatılıp da onlardan yüz çeviren ve iki eliyle önden kendisinin gönderdiklerini unutan kimseden daha zalimi var mıdır?! Onu anlarlar diye, kalplerinin üstüne kabuklar, kulaklarına da ağırlık koyduk. Sen onları doğru yola çağırsan da asla yola gelmezler. **58.** Bununla beraber, senin Rabbin bağışlayıcıdır; merhamet sahibidir. Onları yapıp ettiklerinden dolayı yakalayıverecek olsaydı, elbette onlara azap etmekte acele ederdi. Fakat onlara verilen bir randevu var; ondan kurtuluş çaresi bulamazlar. **59.** Nitekim şu şehirler... Onları, zulmettikleri için helâk etmiştik. Onları yok etmek için de bir randevu vermiştik! **60.** Hani Musa, emrindeki delikanlıya demişti ki: "İki denizin birleştiği yere ulaşıncaya kadar, bir ömür boyu (yürümem gerekse bile) durmayıp yürüyeceğim!" **61.** İkisi, o iki denizin birleştiği yere geldiklerinde, balıklarını unuttular; o da bu arada denizde 'yol'unu tuttu...

فَلَمَّا جَاوَزَا قَالَ لِفَتَىٰهُ ءَاتِنَا غَدَآءَنَا لَقَدْ لَقِينَا مِن سَفَرِنَا
هَٰذَا نَصَبًا ﴿٦٢﴾ قَالَ أَرَءَيْتَ إِذْ أَوَيْنَآ إِلَى ٱلصَّخْرَةِ فَإِنِّى نَسِيتُ
ٱلْحُوتَ وَمَآ أَنسَىٰنِيهُ إِلَّا ٱلشَّيْطَٰنُ أَنْ أَذْكُرَهُۥ وَٱتَّخَذَ سَبِيلَهُۥ
فِى ٱلْبَحْرِ عَجَبًا ﴿٦٣﴾ قَالَ ذَٰلِكَ مَا كُنَّا نَبْغِ فَٱرْتَدَّا عَلَىٰٓ ءَاثَارِهِمَا
قَصَصًا ﴿٦٤﴾ فَوَجَدَا عَبْدًا مِّنْ عِبَادِنَآ ءَاتَيْنَٰهُ رَحْمَةً مِّنْ
عِندِنَا وَعَلَّمْنَٰهُ مِن لَّدُنَّا عِلْمًا ﴿٦٥﴾ قَالَ لَهُۥ مُوسَىٰ هَلْ أَتَّبِعُكَ
عَلَىٰٓ أَن تُعَلِّمَنِ مِمَّا عُلِّمْتَ رُشْدًا ﴿٦٦﴾ قَالَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ
مَعِىَ صَبْرًا ﴿٦٧﴾ وَكَيْفَ تَصْبِرُ عَلَىٰ مَا لَمْ تُحِطْ بِهِۦ خُبْرًا ﴿٦٨﴾ قَالَ
سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ صَابِرًا وَلَآ أَعْصِى لَكَ أَمْرًا ﴿٦٩﴾ قَالَ
فَإِنِ ٱتَّبَعْتَنِى فَلَا تَسْـَٔلْنِى عَن شَىْءٍ حَتَّىٰٓ أُحْدِثَ لَكَ مِنْهُ ذِكْرًا
﴿٧٠﴾ فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا رَكِبَا فِى ٱلسَّفِينَةِ خَرَقَهَا قَالَ أَخَرَقْتَهَا
لِتُغْرِقَ أَهْلَهَا لَقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا إِمْرًا ﴿٧١﴾ قَالَ أَلَمْ أَقُلْ إِنَّكَ
لَن تَسْتَطِيعَ مَعِىَ صَبْرًا ﴿٧٢﴾ قَالَ لَا تُؤَاخِذْنِى بِمَا نَسِيتُ وَلَا
تُرْهِقْنِى مِنْ أَمْرِى عُسْرًا ﴿٧٣﴾ فَٱنطَلَقَا حَتَّىٰٓ إِذَا لَقِيَا غُلَٰمًا فَقَتَلَهُۥ
قَالَ أَقَتَلْتَ نَفْسًا زَكِيَّةًۢ بِغَيْرِ نَفْسٍ لَّقَدْ جِئْتَ شَيْـًٔا نُّكْرًا ﴿٧٤﴾

62. Ne zaman ki orayı geçtiler, Musa, delikanlıya; "Azığımızı çıkar, bu yolculuğumuzdan dolayı gerçekten yorgun düştük" dedi. **63.** "İşe bak" dedi; "hani kayaya sığınmıştık ya, işte o sırada ben balığı unutmuştum. Bundan bahsetmeyi bana herhâlde Şeytan unutturdu! O; ilginç bir biçimde denizde bir dehliz bulmuştu!.." **64.** Musa; "Aradığımız bu işte!" dedi ve hemen, izlerini takip ederek gerisingeri döndüler. **65.** Derken, kullarımızdan öyle bir kul buldular ki Biz ona katımızdan rahmet vermiş; nezdimizden (gaybî) bir ilim öğretmiştik. **66.** Musa ona: "Sana öğretilen ilimden bana öğretmen karşılığında, sana uyabilir (se-
inle gelebilir) miyim?" dedi. **67.** Dedi ki: "Sen benimle birlikte durmaya
la sabredemezsin!" **68.** "İçyüzünü bilemediğin bir şeye nasıl sabredeceksin
?!" **69.** Dedi ki: "Allah dilerse, beni sabırlı bulacaksın; hiçbir hususta sana
rşı gelmeyeceğim!" **70.** "O hâlde, bana uyacaksan, ben sana ondan bahis
madıkça hiçbir şey hakkında bana soru sorma" dedi. **71.** Bunun üzerine
si bir kalkıp gittiler. Nihayet gemiye bindiklerinde, gemide bir delik açtı...
ısa; "İçindekileri boğmak için mi deldin bunu?! Doğrusu, tehlikeli bir şey
ıtın!" dedi. **72.** "Benimle birlikte durmaya asla sabredemezsin' dememiş
dim?" dedi. **73.** "Unuttuğum şey dolayısıyla beni yakalayıp cezalandır-
işimde bana zorluk çıkarma" dedi. **74.** Yine gittiler... Nihayet, bir oğlan
uğuyla karşılaştılar... Tuttu bunu öldürdü!.. "Can karşılığı olmaksızın ma-
birini mi öldürdün? Doğrusu, çok kötü bir şey yaptın!" dedi.

75. Ben sana; " 'Benimle birlikte durmaya asla sabredemezsin' dememiş miydim?" dedi. **76.** "Sana bir şey daha sorarsam, benimle arkadaşlık etme; doğrusu, benden yeterince mazeret dinledin" dedi. **77.** Yine gittiler... Nihayet bir şehir halkının yanına geldiklerinde, onlardan yiyecek istediler, fakat şehirliler bu ikisini ağırlamaktan şiddetle kaçındı. Şehirde yıkılmaya yüz tutmuş bir duvar gördüler. Tuttu, bunu doğrulttu. Musa: "İstesen, buna karşı bir ücret alabilirdin" dedi. **78.** Dedi ki: "İşte bu benimle senin aranı ayıracak... Şimdi, sana sabredemediğin şeylerin içyüzünü anlatacağım." **79.** "Gemi; denizde çalışan düşkün kimselere aitti; onu kusurlu kılmak istedim. Zira ötelerinde, bütün (sağlam) gemileri gasp eden bir hükümdar vardı." **80.** "Oğlanın ana babası ise mümin kimselerdi; onun bunları azdırıp inkâra sürüklemesinden endişe ettik." **81.** "Ve Rablerinin, bu ikisine onun yerine daha ahlâklı ve daha merhametlisini vermesini murad ettik." **82.** "Duvar ise o şehirdeki iki yetim çocuğa aitti; altında onlara ait bir hazine vardı, babaları da salih bir kimseydi... İşte, senin Rabbin; bu ikisinin erginlik çağına ulaşmalarını ve Rabbinden bir rahmet olarak hazinelerini kendilerinin çıkarmalarını istedi (Bu sebeple, duvarın belli bir süre yıkılmaması gerekiyordu). Ben bunları kendiliğimden yapmadım. Sabredemediğin şeylerin nihaî anlamı işte budur." **83.** Sana Zülkarneyn'i de soruyorlar. De ki: Şimdi size, on(un hayatın)dan hisse alınması gereken bir kesit okuyacağım:

۞ قَالَ أَلَمْ أَقُل لَّكَ إِنَّكَ لَن تَسْتَطِيعَ مَعِيَ صَبْرًا ﴿٧٥﴾ قَالَ إِن
سَأَلْتُكَ عَن شَيْءٍ بَعْدَهَا فَلَا تُصَاحِبْنِي قَدْ بَلَغْتَ مِن لَّدُنِّي عُذْرًا
﴿٧٦﴾ فَانطَلَقَا حَتَّىٰ إِذَا أَتَيَا أَهْلَ قَرْيَةٍ اسْتَطْعَمَا أَهْلَهَا فَأَبَوْا
أَن يُضَيِّفُوهُمَا فَوَجَدَا فِيهَا جِدَارًا يُرِيدُ أَن يَنقَضَّ فَأَقَامَهُ
قَالَ لَوْ شِئْتَ لَتَّخَذْتَ عَلَيْهِ أَجْرًا ﴿٧٧﴾ قَالَ هَٰذَا فِرَاقُ بَيْنِي
وَبَيْنِكَ سَأُنَبِّئُكَ بِتَأْوِيلِ مَا لَمْ تَسْتَطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٧٨﴾ أَمَّا
السَّفِينَةُ فَكَانَتْ لِمَسَاكِينَ يَعْمَلُونَ فِي الْبَحْرِ فَأَرَدتُّ أَنْ أَعِيبَهَا
وَكَانَ وَرَاءَهُم مَّلِكٌ يَأْخُذُ كُلَّ سَفِينَةٍ غَصْبًا ﴿٧٩﴾ وَأَمَّا الْغُلَامُ
فَكَانَ أَبَوَاهُ مُؤْمِنَيْنِ فَخَشِينَا أَن يُرْهِقَهُمَا طُغْيَانًا وَكُفْرًا
﴿٨٠﴾ فَأَرَدْنَا أَن يُبْدِلَهُمَا رَبُّهُمَا خَيْرًا مِّنْهُ زَكَاةً وَأَقْرَبَ رُحْمًا
﴿٨١﴾ وَأَمَّا الْجِدَارُ فَكَانَ لِغُلَامَيْنِ يَتِيمَيْنِ فِي الْمَدِينَةِ وَكَانَ
تَحْتَهُ كَنزٌ لَّهُمَا وَكَانَ أَبُوهُمَا صَالِحًا فَأَرَادَ رَبُّكَ أَن يَبْلُغَا
أَشُدَّهُمَا وَيَسْتَخْرِجَا كَنزَهُمَا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ وَمَا فَعَلْتُهُ
عَنْ أَمْرِي ذَٰلِكَ تَأْوِيلُ مَا لَمْ تَسْطِع عَّلَيْهِ صَبْرًا ﴿٨٢﴾ وَيَسْأَلُونَكَ
عَن ذِي الْقَرْنَيْنِ قُلْ سَأَتْلُو عَلَيْكُم مِّنْهُ ذِكْرًا ﴿٨٣﴾

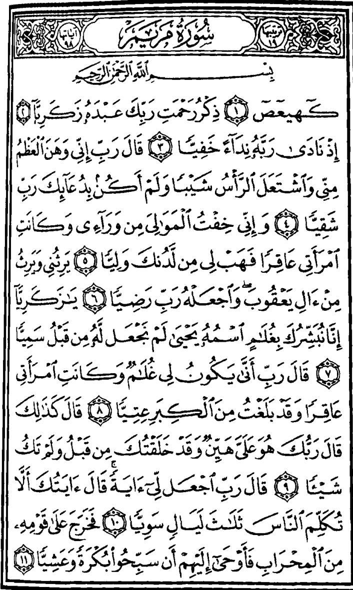
إِنَّا مَكَّنَّا لَهُۥ فِى ٱلْأَرْضِ وَءَاتَيْنَٰهُ مِن كُلِّ شَىْءٍ سَبَبًا ﴿٨٤﴾ فَأَتْبَعَ سَبَبًا
﴿٨٥﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ مَغْرِبَ ٱلشَّمْسِ وَجَدَهَا تَغْرُبُ فِى عَيْنٍ حَمِئَةٍ
وَوَجَدَ عِندَهَا قَوْمًا ۗ قُلْنَا يَٰذَا ٱلْقَرْنَيْنِ إِمَّآ أَن تُعَذِّبَ وَإِمَّآ أَن تَتَّخِذَ
فِيهِمْ حُسْنًا ﴿٨٦﴾ قَالَ أَمَّا مَن ظَلَمَ فَسَوْفَ نُعَذِّبُهُۥ ثُمَّ يُرَدُّ إِلَىٰ رَبِّهِۦ
فَيُعَذِّبُهُۥ عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨٧﴾ وَأَمَّا مَنْ ءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحًا فَلَهُۥ جَزَآءً
ٱلْحُسْنَىٰ ۖ وَسَنَقُولُ لَهُۥ مِنْ أَمْرِنَا يُسْرًا ﴿٨٨﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ سَبَبًا ﴿٨٩﴾ حَتَّىٰٓ
إِذَا بَلَغَ مَطْلِعَ ٱلشَّمْسِ وَجَدَهَا تَطْلُعُ عَلَىٰ قَوْمٍ لَّمْ نَجْعَل لَّهُم مِّن
دُونِهَا سِتْرًا ﴿٩٠﴾ كَذَٰلِكَ وَقَدْ أَحَطْنَا بِمَا لَدَيْهِ خُبْرًا ﴿٩١﴾ ثُمَّ أَتْبَعَ
سَبَبًا ﴿٩٢﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا بَلَغَ بَيْنَ ٱلسَّدَّيْنِ وَجَدَ مِن دُونِهِمَا قَوْمًا
لَّا يَكَادُونَ يَفْقَهُونَ قَوْلًا ﴿٩٣﴾ قَالُوا۟ يَٰذَا ٱلْقَرْنَيْنِ إِنَّ يَأْجُوجَ وَمَأْجُوجَ
مُفْسِدُونَ فِى ٱلْأَرْضِ فَهَلْ نَجْعَلُ لَكَ خَرْجًا عَلَىٰٓ أَن تَجْعَلَ بَيْنَنَا وَبَيْنَهُمْ
سَدًّا ﴿٩٤﴾ قَالَ مَا مَكَّنِّى فِيهِ رَبِّى خَيْرٌ فَأَعِينُونِى بِقُوَّةٍ أَجْعَلْ بَيْنَكُمْ
وَبَيْنَهُمْ رَدْمًا ﴿٩٥﴾ ءَاتُونِى زُبَرَ ٱلْحَدِيدِ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا سَاوَىٰ بَيْنَ ٱلصَّدَفَيْنِ
قَالَ ٱنفُخُوا۟ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا جَعَلَهُۥ نَارًا قَالَ ءَاتُونِىٓ أُفْرِغْ عَلَيْهِ قِطْرًا
﴿٩٦﴾ فَمَا ٱسْطَٰعُوٓا۟ أَن يَظْهَرُوهُ وَمَا ٱسْتَطَٰعُوا۟ لَهُۥ نَقْبًا ﴿٩٧﴾

84. Doğrusu, Biz onu bölgesine hakim kılmış; ona 'her' şeye dair bir araç vermiştik (Bir hükümdarın sahip olabileceği her şeye sahipti). **85.** Derken, bir yol izledi. **86.** Nihayet, güneşin battığı yere vardığında, onu kara bir gözede batıyormuş gibi gördü. Orada bir kavim buldu. "Ey Zülkarneyn! Bunlara azap da edebilirsin, haklarında güzellik yolunu da benimseyebilirsin." dedik. **87.** O da dedi ki: "Zulmedenlere yakında azap edeceğiz; sonra Rabbine döndürülecek; Rabbi de onu berbat bir azaba çarptıracak!" **88.** "Kim de iman edip salih amel işlerse, mükâfat olarak ona da daha güzeli var. Kaldı ki, ona kolayca yapabileceği işler buyuracağız." **89.** Sonra, bir (başka) yol izledi. **90.** Nihayet, güneşin doğduğu yere ulaştığında, güneşin kendisine karşı bir örtü ve bina yapmadığımız bir kavmin üzerine doğduğunu gördü. **91.** Aynı şekilde... Oysa Biz onun elindeki mekânları tamamen bilmekteydik. (Onlara giyim kuşam ve bina işlerini öğretebilirdi.) **92.** Sonra bir yol daha izledi. **93.** En sonunda, iki dağın arasına varınca, orada neredeyse hiç söz anlamayan bir kavim buldu. **94.** Dediler ki: "Ey Zülkarneyn! Şüphesiz Ye'cuc ve Me'cuc bölgede bozuculuk yapıp duruyor; onlarla bizim aramıza bir set yapman için sana vergi versek?" **95.** Dedi ki: "Rabbimin bana sağladığı imkânlar daha hayırlıdır. Siz bana kol gücü ile yardım edin de onlarla sizin aranıza (istediğiniz setten daha) sağlam bir engel yapayım;" **96.** "Bana demir kütleleri getirin..." İki dağın zirvelerini eşit hâle getirince; "Körükleyin!" dedi. Nihayet onu ateş hâline getirince de; "Verin, erimiş bakırı şunun üzerine dökeyim." dedi. **97.** Böylece, onu ne aşabildiler ne de delebildiler.

قَالَ هَٰذَا رَحْمَةٌ مِّن رَّبِّي ۖ فَإِذَا جَاءَ وَعْدُ رَبِّي جَعَلَهُ دَكَّاءَ ۖ وَكَانَ وَعْدُ رَبِّي
حَقًّا ﴿٩٨﴾ ۞ وَتَرَكْنَا بَعْضَهُمْ يَوْمَئِذٍ يَمُوجُ فِي بَعْضٍ ۖ وَنُفِخَ فِي الصُّورِ
فَجَمَعْنَاهُمْ جَمْعًا ﴿٩٩﴾ وَعَرَضْنَا جَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ لِّلْكَافِرِينَ عَرْضًا ﴿١٠٠﴾
الَّذِينَ كَانَتْ أَعْيُنُهُمْ فِي غِطَاءٍ عَن ذِكْرِي وَكَانُوا لَا يَسْتَطِيعُونَ
سَمْعًا ﴿١٠١﴾ أَفَحَسِبَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن يَتَّخِذُوا عِبَادِي مِن دُونِي
أَوْلِيَاءَ ۚ إِنَّا أَعْتَدْنَا جَهَنَّمَ لِلْكَافِرِينَ نُزُلًا ﴿١٠٢﴾ قُلْ هَلْ نُنَبِّئُكُم بِالْأَخْسَرِينَ
أَعْمَالًا ﴿١٠٣﴾ الَّذِينَ ضَلَّ سَعْيُهُمْ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ يَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ
يُحْسِنُونَ صُنْعًا ﴿١٠٤﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ وَلِقَائِهِ
فَحَبِطَتْ أَعْمَالُهُمْ فَلَا نُقِيمُ لَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَزْنًا ﴿١٠٥﴾ ذَٰلِكَ جَزَاؤُهُمْ
جَهَنَّمُ بِمَا كَفَرُوا وَاتَّخَذُوا آيَاتِي وَرُسُلِي هُزُوًا ﴿١٠٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿١٠٧﴾ خَالِدِينَ
فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿١٠٨﴾ قُل لَّوْ كَانَ الْبَحْرُ مِدَادًا لِّكَلِمَاتِ رَبِّي
لَنَفِدَ الْبَحْرُ قَبْلَ أَن تَنفَدَ كَلِمَاتُ رَبِّي وَلَوْ جِئْنَا بِمِثْلِهِ مَدَدًا ﴿١٠٩﴾ قُلْ
إِنَّمَا أَنَا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ ۖ فَمَن كَانَ يَرْجُو
لِقَاءَ رَبِّهِ فَلْيَعْمَلْ عَمَلًا صَالِحًا وَلَا يُشْرِكْ بِعِبَادَةِ رَبِّهِ أَحَدًا ﴿١١٠﴾

98. Dedi ki: "Bu, Rabbimin bir rahmetidir. Rabbimin (Kıyamete dair) va'di gelince onu yerle bir edecektir. Benim Rabbimin verdiği söz gerçektir." **99.** O gün, bazılarını bırakırız ve diğerlerinin içinde dalgalanırlar. Sûr'a üfürülür ve hepsini bir araya toplarız. **100.** O gün, Cehennem'i inkârcı nankörlere öyle bir gösteriş gösteririz ki!.. **101.** Onlar ki; gözleri Bizim öğüdümüze kapalıdır; onu dinlemeye tahammülleri yoktur. **102.** Nankörce inkâr edenler Ben'den başka, bir de kullarımı velî edineceklerini mi sandılar?! Biz, inkârcı nankörlere konak olarak şüphesiz Cehennem'i hazırladık. **103.** De ki: Size amel bakımından en fazla kayıpta bulunanları haber verelim mi? **104.** Güzel bir iş yaptıklarını zannederken, dünya hayatındaki bütün çalışmaları boşa gidenlerdir. **105.** Bunlardır işte, -Rablerinin âyetlerini ve O'nunla karşı karşıya geleceklerini inkâr ettikleri için- yaptıkları boşa gidenler... Kıyamet Günü onlara değer vermeyeceğiz. **106.** İşte, inkâr ederek Benim peygamberlerimi ve âyetlerimi eğlence vesilesi edinmeleri sebebiyle, Cehennem'dir cezaları! **107.** İman edip salih amel işleyenlerin konakları ise şüphesiz Firdevs Cennetleridir. **108.** Temelli kalacakları... Hiç çıkmak istemeyecekleri... **109.** De ki: Benim Rabbimin 'kelime'lerini[123] yazmak için denizler mürekkep olsa -bir o kadarını daha katsak bile- Rabbimin kelimeleri tükenmeden denizler tükenirdi. **110.** De ki: Ben de sizin gibi bir beşerim; sadece, bana 'tanrınızın tek bir tanrı olduğu' vahyediliyor. O hâlde, her kim Rabbiyle karşı karşıya geleceğine dair bir ümit ve korku taşıyorsa, salih amel işlesin ve Rabbine ettiği kulluğa hiç kimseyi ortak koşmasın.

19- MERYEM SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 98 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Kâf, Hâ, Yâ, 'Ayn, Sâd. **2.** Senin Rabbinin, kulu Zekeriya'ya rahmetinin yad edilmesi: **3.** Hani o, Rabbine gizli bir seslenişle seslenmiş **4.** ve demişti ki: "Ya Rabbi! Kemiklerim iyice gevşedi, başım da ihtiyarlıktan parıl parıl parlamakta... Ya Rabbi! Şimdiye kadar Sana dua ettiğim için hiç bedbaht olmadım." **5.** "Doğrusu, benden sonra (yerime geçecek) yakınlarımdan endişe ediyorum; karım da kısır... Bana katından (beni ve dini sahiplenecek) öyle bir velî bağışla" **6.** "ki, bana ve İsrailoğullarına mirasçı olsun. Ya Rabbi! Onu rızana ermiş biri kıl." **7.** "Ey Zekeriya! Sana Yahya adında bir oğlan çocuğu müjdeliyoruz; daha önce bu adı hiç kimseye vermemiştik." (cevabını alınca) **8.** "Ya Rabbi! Karım kısır, ben de yaşlılığın nihaî sınırına dayanmışken, nasıl oğlum olabilir ki?" dedi. **9.** Dedi ki: "Öyle ama senin Rabbin; 'Bu, Benim için çok basit. Daha önce, seni de bir şey değilken yaratmıştım' dedi." **10.** "Öyleyse, bana bir alamet ver ya Rabbi!" dedi... "Senin alametin, birbiri ardı sıra üç gece insanlarla konuşamamandır." buyurdu. **11.** Bunun üzerine, mâbedden kavminin karşısına çıktı ve onlara; "Sabah akşam (dua ederek Allah'ı) tenzih ve takdis edin" diye işareten bildirdi.

يَٰيَحۡيَىٰ خُذِ ٱلۡكِتَٰبَ بِقُوَّةٖۖ وَءَاتَيۡنَٰهُ ٱلۡحُكۡمَ صَبِيّٗا ١٢
وَحَنَانٗا مِّن لَّدُنَّا وَزَكَوٰةٗۖ وَكَانَ تَقِيّٗا ١٣ وَبَرَّۢا بِوَٰلِدَيۡهِ وَلَمۡ
يَكُن جَبَّارًا عَصِيّٗا ١٤ وَسَلَٰمٌ عَلَيۡهِ يَوۡمَ وُلِدَ وَيَوۡمَ يَمُوتُ
وَيَوۡمَ يُبۡعَثُ حَيّٗا ١٥ وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ مَرۡيَمَ إِذِ ٱنتَبَذَتۡ
مِنۡ أَهۡلِهَا مَكَانٗا شَرۡقِيّٗا ١٦ فَٱتَّخَذَتۡ مِن دُونِهِمۡ حِجَابٗا
فَأَرۡسَلۡنَآ إِلَيۡهَا رُوحَنَا فَتَمَثَّلَ لَهَا بَشَرٗا سَوِيّٗا ١٧ قَالَتۡ إِنِّيٓ
أَعُوذُ بِٱلرَّحۡمَٰنِ مِنكَ إِن كُنتَ تَقِيّٗا ١٨ قَالَ إِنَّمَآ أَنَا۠ رَسُولُ
رَبِّكِ لِأَهَبَ لَكِ غُلَٰمٗا زَكِيّٗا ١٩ قَالَتۡ أَنَّىٰ يَكُونُ لِي
غُلَٰمٞ وَلَمۡ يَمۡسَسۡنِي بَشَرٞ وَلَمۡ أَكُ بَغِيّٗا ٢٠ قَالَ كَذَٰلِكِ
قَالَ رَبُّكِ هُوَ عَلَيَّ هَيِّنٞۖ وَلِنَجۡعَلَهُۥٓ ءَايَةٗ لِّلنَّاسِ وَرَحۡمَةٗ
مِّنَّاۚ وَكَانَ أَمۡرٗا مَّقۡضِيّٗا ٢١ ۞ فَحَمَلَتۡهُ فَٱنتَبَذَتۡ
بِهِۦ مَكَانٗا قَصِيّٗا ٢٢ فَأَجَآءَهَا ٱلۡمَخَاضُ إِلَىٰ جِذۡعِ ٱلنَّخۡلَةِ
قَالَتۡ يَٰلَيۡتَنِي مِتُّ قَبۡلَ هَٰذَا وَكُنتُ نَسۡيٗا مَّنسِيّٗا ٢٣
فَنَادَىٰهَا مِن تَحۡتِهَآ أَلَّا تَحۡزَنِي قَدۡ جَعَلَ رَبُّكِ تَحۡتَكِ سَرِيّٗا ٢٤
وَهُزِّيٓ إِلَيۡكِ بِجِذۡعِ ٱلنَّخۡلَةِ تُسَٰقِطۡ عَلَيۡكِ رُطَبٗا جَنِيّٗا ٢٥

نصف الحزب ٣١

12. "Ey Yahya! Kitaba kuvvetle sarıl." (dedik ve) hikmeti ona daha çocukken verdik. **13-14.** Bir de katımızdan kalp yumuşaklığı ve arı duru bir yapı... Takvalıydı; ana babasına iyi davranırdı; asi bir zorba değildi. **15.** Selâm olsun ona! Doğduğu günde, öleceği günde ve diriltileceği günde... **16.** Kitapta Meryem'i de an. Hani, o, ailesinden ayrılarak doğu tarafında bir yere çekilmiş **17.** ve kendisini onlardan gizleyen bir örtü edinmişti... Derken, Biz de ona Ruh'umuzu göndermiştik de, ona yakışıklı bir insan olarak görünmüştü. **18.** "Takvalı biriysen, Rahman'a sığınırım senden!" dedi. **19.** "Ben, Rabbinin sana tertemiz bir oğul vermek için gönderdiği bir elçiden başka bir şey değilim" dedi. **20.** "Bana bir insan eli değmemişken, kötü kadın da olmadığım hâlde, benim nasıl oğlum olabilir ki?!" dedi. **21.** "Öyle ama senin Rabbin dedi ki: Bu Benim için çok basit! Hem Biz onu tarafımızdan bir kanıt ve rahmet kılacağız. Bunun kesinlikle yerine getirileceğine hükmedilmiş bulunuyor." dedi. **22.** Sonuçta, ona hamile kaldı ve onunla birlikte uzak bir yere çekildi. **23.** Doğum sancısı onu bir hurma dalının altına sürükledi. "Keşke" dedi; "bundan evvel ölseydim de unutulup gitseydim!" **24.** Altından ona şöyle seslendi: "Üzülme! Bak, ayağının altında bir dere akıtmış Rabbin." **25.** "Şu hurmanın dalını kendine doğru silkele de üstüne taze hurma dökülsün."

فَكُلِي وَاشْرَبِي وَقَرِّي عَيْنًا فَإِمَّا تَرَيِنَّ مِنَ الْبَشَرِ أَحَدًا فَقُولِي
إِنِّي نَذَرْتُ لِلرَّحْمَٰنِ صَوْمًا فَلَنْ أُكَلِّمَ الْيَوْمَ إِنْسِيًّا ﴿٢٦﴾
فَأَتَتْ بِهِ قَوْمَهَا تَحْمِلُهُ قَالُوا يَا مَرْيَمُ لَقَدْ جِئْتِ شَيْئًا
فَرِيًّا ﴿٢٧﴾ يَا أُخْتَ هَارُونَ مَا كَانَ أَبُوكِ امْرَأَ سَوْءٍ وَمَا كَانَتْ
أُمُّكِ بَغِيًّا ﴿٢٨﴾ فَأَشَارَتْ إِلَيْهِ قَالُوا كَيْفَ نُكَلِّمُ مَنْ كَانَ فِي
الْمَهْدِ صَبِيًّا ﴿٢٩﴾ قَالَ إِنِّي عَبْدُ اللَّهِ آتَانِيَ الْكِتَابَ وَجَعَلَنِي
نَبِيًّا ﴿٣٠﴾ وَجَعَلَنِي مُبَارَكًا أَيْنَ مَا كُنْتُ وَأَوْصَانِي بِالصَّلَاةِ
وَالزَّكَاةِ مَا دُمْتُ حَيًّا ﴿٣١﴾ وَبَرًّا بِوَالِدَتِي وَلَمْ يَجْعَلْنِي
جَبَّارًا شَقِيًّا ﴿٣٢﴾ وَالسَّلَامُ عَلَيَّ يَوْمَ وُلِدْتُ وَيَوْمَ أَمُوتُ
وَيَوْمَ أُبْعَثُ حَيًّا ﴿٣٣﴾ ذَٰلِكَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ قَوْلَ الْحَقِّ
الَّذِي فِيهِ يَمْتَرُونَ ﴿٣٤﴾ مَا كَانَ لِلَّهِ أَنْ يَتَّخِذَ مِنْ وَلَدٍ سُبْحَانَهُ
إِذَا قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُنْ فَيَكُونُ ﴿٣٥﴾ وَإِنَّ اللَّهَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ
فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ ﴿٣٦﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ
بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ مَشْهَدِ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٣٧﴾ أَسْمِعْ بِهِمْ
وَأَبْصِرْ يَوْمَ يَأْتُونَنَا لَٰكِنِ الظَّالِمُونَ الْيَوْمَ فِي ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٣٨﴾

26. "Ye iç, gözün aydın olsun. Herhangi bir insan görecek olursan, 'Ben Rahman'a oruç adadım; bugün hiç kimseyle konuşmayacağım!' de." **27.** Derken, onu alıp kavmine getirdi. Dediler ki: "Meryem! Sen gerçekten utanılacak bir şey yapmışsın!" **28.** "Ey Harun'un kız kardeşi! Senin baban kötü biri değildi, annen de azgın değildi?!" **29.** Bunun üzerine, ona işaret etti. "Beşikteki bir sabî ile nasıl konuşalım?!" dediler... **30.** (İsa Mesih) dedi ki: "Şüphesiz ben Allah'ın kuluyum. Bana kitap verdi ve beni peygamber yaptı." **31.** "Nerede olursam olayım beni mübarek kıldı ve yaşadığım müddetçe gerçek bir dindar olmamı ve benliğimi arındırmak için vermemi emretti." **32.** "Anneme iyi davranan (bir evlât kıldı); bedbaht bir zorba kılmadı." **33.** "Selâm olsun bana; doğduğum günde, öleceğim günde ve diriltileceğim günde!" **34.** İşte Meryemoğlu İsa!.. Hakkında tartıştıkları gerçek söze göre... **35.** Çocuk edinmek Allah için olacak şey değildir; hâşa! O, bir işe hükmettiği zaman, ona sadece "Ol!" der; anında olmaya başlar. **36.** (Sonuç olarak; İsa:) "Şüphesiz, benim Rabbim de sizin Rabbiniz de Allah'tır; o hâlde, yalnızca O'na kulluk edin; dosdoğru yol budur." (demiştir.) **37.** Ama (dinî ve mezhebî) hizipler kendi aralarında anlaşmazlığa düşmüşlerdir... O muazzam günü bütün dehşetiyle gördüklerinde vay hâline nankörce inkâr edenlerin! **38.** Bize geldikleri gün çok iyi işitecekler, çok iyi görecekler! Ama bugün apaçık bir sapma içindeler zalimler!

وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ ٱلْحَسْرَةِ إِذْ قُضِىَ ٱلْأَمْرُ وَهُمْ فِى غَفْلَةٍ وَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ
﴿٣٩﴾ إِنَّا نَحْنُ نَرِثُ ٱلْأَرْضَ وَمَنْ عَلَيْهَا وَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٤٠﴾ وَٱذْكُرْ
فِى ٱلْكِتَٰبِ إِبْرَٰهِيمَ إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقًا نَّبِيًّا ﴿٤١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ يَٰٓأَبَتِ
لِمَ تَعْبُدُ مَا لَا يَسْمَعُ وَلَا يُبْصِرُ وَلَا يُغْنِى عَنكَ شَيْـًٔا ﴿٤٢﴾ يَٰٓأَبَتِ
إِنِّى قَدْ جَآءَنِى مِنَ ٱلْعِلْمِ مَا لَمْ يَأْتِكَ فَٱتَّبِعْنِىٓ أَهْدِكَ صِرَٰطًا
سَوِيًّا ﴿٤٣﴾ يَٰٓأَبَتِ لَا تَعْبُدِ ٱلشَّيْطَٰنَ إِنَّ ٱلشَّيْطَٰنَ كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ
عَصِيًّا ﴿٤٤﴾ يَٰٓأَبَتِ إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يَمَسَّكَ عَذَابٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ
فَتَكُونَ لِلشَّيْطَٰنِ وَلِيًّا ﴿٤٥﴾ قَالَ أَرَاغِبٌ أَنتَ عَنْ ءَالِهَتِى
يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ لَئِن لَّمْ تَنتَهِ لَأَرْجُمَنَّكَ وَٱهْجُرْنِى مَلِيًّا ﴿٤٦﴾ قَالَ
سَلَٰمٌ عَلَيْكَ سَأَسْتَغْفِرُ لَكَ رَبِّىٓ إِنَّهُۥ كَانَ بِى حَفِيًّا ﴿٤٧﴾
وَأَعْتَزِلُكُمْ وَمَا تَدْعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ وَأَدْعُوا۟ رَبِّى عَسَىٰٓ
أَلَّآ أَكُونَ بِدُعَآءِ رَبِّى شَقِيًّا ﴿٤٨﴾ فَلَمَّا ٱعْتَزَلَهُمْ وَمَا يَعْبُدُونَ
مِن دُونِ ٱللَّهِ وَهَبْنَا لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَكُلًّا جَعَلْنَا نَبِيًّا ﴿٤٩﴾
وَوَهَبْنَا لَهُم مِّن رَّحْمَتِنَا وَجَعَلْنَا لَهُمْ لِسَانَ صِدْقٍ عَلِيًّا ﴿٥٠﴾
وَٱذْكُرْ فِى ٱلْكِتَٰبِ مُوسَىٰٓ إِنَّهُۥ كَانَ مُخْلَصًا وَكَانَ رَسُولًا نَّبِيًّا ﴿٥١﴾

39. Bunları o 'için için yanma günü'ne karşı uyar; hani, gaflet içinde iman etmezlerken iş(leri) bitirilmiş olacak ya... **40.** (O gün) bütün yeryüzüne ve üzerindeki kişilere Biz vâris olacağız; Bize döndürülecekler. **41.** Kitapta İbrahim'i de an. Şüphesiz o, önemli mesajlar ileten özü sözü doğru bir kişiydi. **42.** Hani, babasına demişti ki: "Babacığım! İşitmeyen, görmeyen ve sana hiçbir faydası olmayan şeylere niçin tapıyorsun?!" **43.** "Babacığım! Doğrusu; sana gelmeyen bir ilim bana gelmiş bulunuyor. Öyleyse bana uy da seni düzgün bir yola ileteyim." **44.** "Babacığım! Şeytana tapma; şeytan Rahman'a başkaldıran bir varlıktır." **45.** "Babacığım! Rahman'ın katından başına bir azap gelmesinden ve bu yüzden şeytana velî olmandan endişe ediyorum." **46.** Dedi ki: "Ey İbrahim! Sen şimdi benim tanrılarımdan yüz mü çeviriyorsun?! Eğer bundan vazgeçmezsen, kesinlikle seni taşlarım! Uzun bir süre gözüme gözükme!" **47.** Dedi ki: "Selâmetle kal! (Sana iman lütfedip) seni bağışlaması için Rabbime dua edeceğim. O bana karşı gerçekten lütufkârdır." **48.** "Sizi de Allah'tan başka taptıklarınızı da terk ediyorum! Ben sadece Rabbime yalvarırım; Rabbime yalvardığım için de mahrum kalmayacağımı ümit ediyorum." **49.** Vaktâ ki, onları ve Allah'tan başka taptıkları şeyleri terk etti, Biz de ona İshak'ı ve Yakub'u bahşettik. Ve her birini, peygamber kıldık. **50.** Kendilerine rahmetimizden hibe ettik ve onlara hayırla yad edilip yüceltilmeyi nasip ettik. **51.** Kitapta Musa'yı da an. Şüphesiz o, ihlâsa erdirilmişti; önemli mesajlar ileten bir elçiydi.

وَنَٰدَيۡنَٰهُ مِن جَانِبِ ٱلطُّورِ ٱلۡأَيۡمَنِ وَقَرَّبۡنَٰهُ نَجِيّٗا ٥٢ وَوَهَبۡنَا لَهُۥ مِن
رَّحۡمَتِنَآ أَخَاهُ هَٰرُونَ نَبِيّٗا ٥٣ وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ إِسۡمَٰعِيلَۚ إِنَّهُۥ كَانَ
صَادِقَ ٱلۡوَعۡدِ وَكَانَ رَسُولٗا نَّبِيّٗا ٥٤ وَكَانَ يَأۡمُرُ أَهۡلَهُۥ بِٱلصَّلَوٰةِ
وَٱلزَّكَوٰةِ وَكَانَ عِندَ رَبِّهِۦ مَرۡضِيّٗا ٥٥ وَٱذۡكُرۡ فِي ٱلۡكِتَٰبِ إِدۡرِيسَۚ
إِنَّهُۥ كَانَ صِدِّيقٗا نَّبِيّٗا ٥٦ وَرَفَعۡنَٰهُ مَكَانًا عَلِيًّا ٥٧ أُوْلَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ
أَنۡعَمَ ٱللَّهُ عَلَيۡهِم مِّنَ ٱلنَّبِيِّـۧنَ مِن ذُرِّيَّةِ ءَادَمَ وَمِمَّنۡ حَمَلۡنَا مَعَ نُوحٖ
وَمِن ذُرِّيَّةِ إِبۡرَٰهِيمَ وَإِسۡرَٰٓءِيلَ وَمِمَّنۡ هَدَيۡنَا وَٱجۡتَبَيۡنَآۚ إِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِمۡ
ءَايَٰتُ ٱلرَّحۡمَٰنِ خَرُّواْۤ سُجَّدٗا وَبُكِيّٗا ۩ ٥٨ ۞ فَخَلَفَ مِنۢ بَعۡدِهِمۡ
خَلۡفٌ أَضَاعُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَٱتَّبَعُواْ ٱلشَّهَوَٰتِۖ فَسَوۡفَ يَلۡقَوۡنَ غَيًّا
٥٩ إِلَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ صَٰلِحٗا فَأُوْلَٰٓئِكَ يَدۡخُلُونَ ٱلۡجَنَّةَ
وَلَا يُظۡلَمُونَ شَيۡـٔٗا ٦٠ جَنَّٰتِ عَدۡنٍ ٱلَّتِي وَعَدَ ٱلرَّحۡمَٰنُ عِبَادَهُۥ
بِٱلۡغَيۡبِۚ إِنَّهُۥ كَانَ وَعۡدُهُۥ مَأۡتِيّٗا ٦١ لَّا يَسۡمَعُونَ فِيهَا لَغۡوًا إِلَّا سَلَٰمٗاۖ
وَلَهُمۡ رِزۡقُهُمۡ فِيهَا بُكۡرَةٗ وَعَشِيّٗا ٦٢ تِلۡكَ ٱلۡجَنَّةُ ٱلَّتِي نُورِثُ مِنۡ
عِبَادِنَا مَن كَانَ تَقِيّٗا ٦٣ وَمَا نَتَنَزَّلُ إِلَّا بِأَمۡرِ رَبِّكَۖ لَهُۥ مَا بَيۡنَ
أَيۡدِينَا وَمَا خَلۡفَنَا وَمَا بَيۡنَ ذَٰلِكَۚ وَمَا كَانَ رَبُّكَ نَسِيّٗا ٦٤

52. Ona Tûr'un sağ tarafından seslendik ve gizlice söyleşmek[124] için onu yaklaştırdık. **53.** Biraderi Harun'u da peygamber olarak -rahmetimizden- kendisine hibe ettik. **54.** Kitapta İsmail'i de an. Gerçekten va'dine sadıktı; önemli mesajlar ileten bir elçiydi. **55.** Kavmine; gerçek birer dindar olmalarını ve benliklerini arındırmak için vermelerini emrederdi. Rabbinin katında, kendisinden razı olunmuştu. **56.** Kitapta İdris'i de an. Şüphesiz, önemli mesajlar ileten özü sözü doğru bir kişiydi. **57.** Onu yüce bir 'mekân'a yükselttik. **58.** İşte Allah'ın, nimetine erdirdiği kimseler... Âdem'in zürriyetinden, Nûh ile beraber gemiye bindirdiklerimizden, İbrahim ile Yakub'un zürriyetinden gelen bu peygamberlerin yanı sıra, derleyip kendilerine getirerek doğruya ilettiğimiz nice kimseler... Bunlara Rahman'ın âyetleri okunduğu zaman ağlayarak saygıyla yerlere kapanırlardı. **59.** Ama onların ardından, arzularına uyarak dindarlık mefhumunun içini boşalt(ıp, şeklî uygulamalardan ibaret görmeye başlay)an bir nesil geldi... Ama yakında görecekler bu azgınlıklarının karşılığını! **60.** Ancak dönüş yaparak iman edip salih amel işleyenler müstesna... Çünkü bunlar, hiçbir haksızlığa uğratılmadan Cennet'e gireceklerdir. **61.** Yani, Rahman'ın, kullarına gâipten va'dettiği Adn Cennetlerine... Şüphesiz, O'nun sözü daima yerine getirilmiştir. **62.** Orada boş söz değil, sadece 'Selâm!' işitirler; sabah akşam nasiplendirilirler orada. **63.** İşbu cennetlere, sakınan kullarımızı sahip kılacağız. **64.** (Hz. Peygamber'in Cebrail Aleyhisselâm'dan kendisine daha sık bilgi getirmesini istemesi üzerine, vahiy meleği şöyle demiştir:) Biz,[125] ancak senin Rabbinin emriyle ineriz. Önümüzdeki, arkamızdaki ve bu ikisi arasındaki her şey O'na aittir. Ve senin Rabbin unutkan değildir.

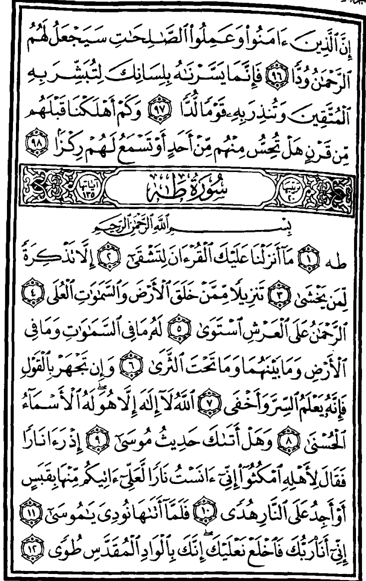

رَبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَٱعْبُدْهُ وَٱصْطَبِرْ لِعِبَٰدَتِهِۦ
هَلْ تَعْلَمُ لَهُۥ سَمِيًّا ﴿٦٥﴾ وَيَقُولُ ٱلْإِنسَٰنُ أَءِذَا مَا مِتُّ لَسَوْفَ
أُخْرَجُ حَيًّا ﴿٦٦﴾ أَوَلَا يَذْكُرُ ٱلْإِنسَٰنُ أَنَّا خَلَقْنَٰهُ مِن قَبْلُ
وَلَمْ يَكُ شَيْـًٔا ﴿٦٧﴾ فَوَرَبِّكَ لَنَحْشُرَنَّهُمْ وَٱلشَّيَٰطِينَ ثُمَّ
لَنُحْضِرَنَّهُمْ حَوْلَ جَهَنَّمَ جِثِيًّا ﴿٦٨﴾ ثُمَّ لَنَنزِعَنَّ مِن كُلِّ
شِيعَةٍ أَيُّهُمْ أَشَدُّ عَلَى ٱلرَّحْمَٰنِ عِتِيًّا ﴿٦٩﴾ ثُمَّ لَنَحْنُ أَعْلَمُ بِٱلَّذِينَ
هُمْ أَوْلَىٰ بِهَا صِلِيًّا ﴿٧٠﴾ وَإِن مِّنكُمْ إِلَّا وَارِدُهَا ۚ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ
حَتْمًا مَّقْضِيًّا ﴿٧١﴾ ثُمَّ نُنَجِّى ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوا۟ وَّنَذَرُ ٱلظَّٰلِمِينَ
فِيهَا جِثِيًّا ﴿٧٢﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ قَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَىُّ ٱلْفَرِيقَيْنِ خَيْرٌ مَّقَامًا وَأَحْسَنُ نَدِيًّا ﴿٧٣﴾ وَكَمْ
أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّن قَرْنٍ هُمْ أَحْسَنُ أَثَٰثًا وَرِءْيًا ﴿٧٤﴾ قُلْ مَن
كَانَ فِى ٱلضَّلَٰلَةِ فَلْيَمْدُدْ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ مَدًّا ۚ حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوْا۟ مَا يُوعَدُونَ
إِمَّا ٱلْعَذَابَ وَإِمَّا ٱلسَّاعَةَ فَسَيَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ شَرٌّ مَّكَانًا
وَأَضْعَفُ جُندًا ﴿٧٥﴾ وَيَزِيدُ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱهْتَدَوْا۟ هُدًى ۗ
وَٱلْبَٰقِيَٰتُ ٱلصَّٰلِحَٰتُ خَيْرٌ عِندَ رَبِّكَ ثَوَابًا وَخَيْرٌ مَّرَدًّا ﴿٧٦﴾

65. Göklerin, yerin ve ikisi arasında ne varsa hepsinin Rabbi O'dur. O hâlde, sadece O'na kulluk et ve O'na kulluk ederken sabırlı ol... O'nunla aynı özellikleri taşıyan birini biliyor musun?! **66.** Buna rağmen, insanoğlu; "Ben, öldüğümde yeniden mi diriltilecekmişim?!" der. **67.** Bu insan hiç düşünmez mi ki, kendisi daha önce bir şey değilken, onu Biz yarattık?! **68.** Senin Rabbine yemin ederim ki; Biz onları da şeytanları da mutlaka haşr edeceğiz! Sonra Cehennem'in yanına diz çökmüş vaziyette getireceğiz! **69.** Sonra, her toplumdan Rahman'a karşı en çok başkaldıranları çekip çıkaracağız! **70.** Sonra... Cehennem'e en lâyık olanları elbette Biz biliriz! **71.** İçinizden oraya uğramayacak yoktur; bu, Rabbinin uhdesine aldığı kesinleşmiş bir hükümdür. **72.** Daha sonra, müttakîleri teker teker kurtarıp zalimleri diz üstü çökmüş vaziyette orada bırakacağız! **73.** Âyetlerimiz kendilerine açık seçik okunduğunda, nankörce inkâr edenler müminler için; "Bu iki gruptan hangisi (yani, Kur'ân'a iman edenler ve onu reddedenler olarak hangimiz) makam bakımından daha iyi, sosyal statü açısından daha yüksek?" derlerdi... **74.** Oysa Biz, bunlardan önce öyle nesilleri helâk etmiştik ki, hem eşya hem de gösteriş bakımından bunlardan çok daha yüksektiler! **75.** De ki: Her kim dalâlette ise Rahman onlara (refah ve ömürlerini) istediği kadar uzatsın; sonunda, tehdit edildikleri şeyi -ya azabı ya da (Kıyamet) saati(ni)- gördüklerinde, kimin yerinin daha kötü, taraftarının da daha güçsüz olduğunu öğreneceklerdir! **76.** Buna mukabil, doğru yola girenlerin hidayetini Allah daha da artırır. Kalıcı salih ameller, senin Rabbin katında hem mükâfat bakımından hem de karşılık bakımından daha hayırlıdır.

أَفَرَءَيْتَ ٱلَّذِى كَفَرَ بِـَٔايَٰتِنَا وَقَالَ لَأُوتَيَنَّ مَالًا وَوَلَدًا
﴿٧٧﴾ أَطَّلَعَ ٱلْغَيْبَ أَمِ ٱتَّخَذَ عِندَ ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٧٨﴾ كَلَّا
سَنَكْتُبُ مَا يَقُولُ وَنَمُدُّ لَهُۥ مِنَ ٱلْعَذَابِ مَدًّا ﴿٧٩﴾ وَنَرِثُهُۥ
مَا يَقُولُ وَيَأْتِينَا فَرْدًا ﴿٨٠﴾ وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ ءَالِهَةً
لِّيَكُونُوا۟ لَهُمْ عِزًّا ﴿٨١﴾ كَلَّا سَيَكْفُرُونَ بِعِبَادَتِهِمْ وَيَكُونُونَ
عَلَيْهِمْ ضِدًّا ﴿٨٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّآ أَرْسَلْنَا ٱلشَّيَٰطِينَ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ
تَؤُزُّهُمْ أَزًّا ﴿٨٣﴾ فَلَا تَعْجَلْ عَلَيْهِمْ إِنَّمَا نَعُدُّ لَهُمْ عَدًّا ﴿٨٤﴾
يَوْمَ نَحْشُرُ ٱلْمُتَّقِينَ إِلَى ٱلرَّحْمَٰنِ وَفْدًا ﴿٨٥﴾ وَنَسُوقُ ٱلْمُجْرِمِينَ
إِلَىٰ جَهَنَّمَ وِرْدًا ﴿٨٦﴾ لَّا يَمْلِكُونَ ٱلشَّفَٰعَةَ إِلَّا مَنِ ٱتَّخَذَ عِندَ
ٱلرَّحْمَٰنِ عَهْدًا ﴿٨٧﴾ وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ﴿٨٨﴾ لَّقَدْ
جِئْتُمْ شَيْـًٔا إِدًّا ﴿٨٩﴾ تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِنْهُ
وَتَنشَقُّ ٱلْأَرْضُ وَتَخِرُّ ٱلْجِبَالُ هَدًّا ﴿٩٠﴾ أَن دَعَوْا۟ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدًا
﴿٩١﴾ وَمَا يَنۢبَغِى لِلرَّحْمَٰنِ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا ﴿٩٢﴾ إِن كُلُّ مَن فِى
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ إِلَّآ ءَاتِى ٱلرَّحْمَٰنِ عَبْدًا ﴿٩٣﴾ لَّقَدْ أَحْصَىٰهُمْ
وَعَدَّهُمْ عَدًّا ﴿٩٤﴾ وَكُلُّهُمْ ءَاتِيهِ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فَرْدًا ﴿٩٥﴾

77. Ya şu, Bizim âyetlerimizi nankörce inkâr ettiği hâlde “(Senin iddia ettiğin Âhirette de) mal ve evlât elbette yine bana verilecek!” diyene ne demeli? **78.** ‘Gayb’a mı muttalî olmuş bu; yoksa Rahman’ın katından sağlam bir söz mü almış?! **79.** Yoo!.. Ne söylediyse yaz(dık; bunun hesabını sor)acağız ve uzattıkça uzatacağız azabını! **80.** O söylediği şeylere Biz mirasçı olacağız ve Bize tek başına gelecek! **81.** Kendileri için izzet vesilesi olsun diye Allah’tan başka birtakım tanrılar edindiler. **82.** Yok böyle bir şey! Onlar bunların kendilerine ettiği kulluğu reddedecek ve onların aleyhine dönecekler. **83.** Bilmiyor musun ki, inkârcı nankörlere onları kışkırttıkça kışkırtan ‘şeytan’lar göndermekteyiz? **84.** O hâlde, onlara karşı acele etme. Çünkü Biz, onlar için sadece gün sayıyoruz! **85-86.** Müttakîleri önemli konuklar olarak Rahman’a haşrettiğimiz; mücrimleri ise bir sürü gibi Cehennem’e sürdüğümüz gün... **87.** Rahman’ın katında söz alabilenler dışında hiç kimse şefaat hakkına sahip olmayacak! **88.** “Rahman çocuk edindi” dediler!.. **89.** (Siz ey bu iddianın sahipleri!) Gerçekten, öylesine çirkin bir şey yaptınız ki, **90.** onun yüzünden neredeyse gökler parçalanacak, Arz ikiye ayrılacak ve dağlar yığılıp yere kapaklanacak! **91.** Rahman’a çocuk isnat ettikleri için... **92.** Oysa çocuk edinmek Rahman’a yaraşmaz. **93.** Çünkü göklerde ve yerde ne varsa hepsi Rahman’a sadece kul olarak gelecektir. **94.** Gerçek şu ki O; (erkeğiyle dişisiyle, büyüğüyle küçüğüyle) bunları bir bir sayıp kaydetmiş bulunuyor. **95.** Kıyamet Günü, tamamı, O’na tek başına gelecektir.

96. İman edip salih amel işleyenler için, Rahman, bir sevgi meydana getirir. **97.** İşte Biz bununla müttakîleri müjdeleyesin ve inatçı bir kavmi uyarasın diye onu senin dilinle (indirerek) kolaylaştırdık. **98.** Onlardan önce nice nesilleri helâk etmiştik. Şu anda onlardan herhangi birini hissediyor veya onlara ait bir ses işitiyor musun? (Yani bu mesajın muhatapları olan müşrikler de bunların âkıbetine uğrayabilir.)

20- TÂHÂ SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 135 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Tâ-Hâ. **2.** Bedbaht olursun diye sana Kur'ân'ı toptan indirmedik.[126] **3.** O; sadece saygılı kimseler için bir öğüt olarak **4.** peyderpey indirilmektedir yeri ve yüce gökleri yaratan tarafından; **5.** Rahman (tarafından... ki); mutlak hükümranlık tahtına kurulmuştur; **6.** göklerde, yerde, ikisinin arasında ve toprağın altında ne varsa hepsi O'nundur. **7.** Sözü açığa vursan da (vurmasan da) şüphesiz O gizliyi de bilir daha gizliyi de... **8.** Allah'tan başka tanrı yoktur; en güzel isimler O'nundur. **9.** Sahi, Musa'nın haberi gelmiş miydi sana?* **10.** Hani, (Medyen dönüşü) bir ateş görmüştü de ailesine; "Burada bekleyin. Bir ateş gördüm; belki size ondan bir kor getiririm (hep beraber ısınırız) ya da ateşin yanında bir kılavuz bulurum." demişti. **11.** Oraya gelince, kendisine şöyle seslenildi: "Ey Musa!" **12.** "Şüphesiz, (bu sesin sahibi olarak) Ben, senin Rabbinim; haydi pabuçlarını çıkart; çünkü kutsal vadi Tuvâ'da bulunuyorsun."

* Hz. Musa'nın doğumundan bu vadiye gelinceye kadarki hayat hikâyesinden kesitler için bkz. Kasas: 3-29. Ayrıca: TâHâ: 37-41.

وَأَنَا اخْتَرْتُكَ فَاسْتَمِعْ لِمَا يُوحَىٰ ﴿١٣﴾ إِنَّنِي أَنَا اللَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا أَنَا
فَاعْبُدْنِي وَأَقِمِ الصَّلَوٰةَ لِذِكْرِي ﴿١٤﴾ إِنَّ السَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ
أَكَادُ أُخْفِيهَا لِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا تَسْعَىٰ ﴿١٥﴾ فَلَا يَصُدَّنَّكَ
عَنْهَا مَنْ لَا يُؤْمِنُ بِهَا وَاتَّبَعَ هَوَىٰهُ فَتَرْدَىٰ ﴿١٦﴾ وَمَا تِلْكَ
بِيَمِينِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿١٧﴾ قَالَ هِيَ عَصَايَ أَتَوَكَّؤُا عَلَيْهَا
وَأَهُشُّ بِهَا عَلَىٰ غَنَمِي وَلِيَ فِيهَا مَـَٔارِبُ أُخْرَىٰ ﴿١٨﴾ قَالَ أَلْقِهَا
يَٰمُوسَىٰ ﴿١٩﴾ فَأَلْقَىٰهَا فَإِذَا هِيَ حَيَّةٌ تَسْعَىٰ ﴿٢٠﴾ قَالَ خُذْهَا
وَلَا تَخَفْ سَنُعِيدُهَا سِيرَتَهَا الْأُولَىٰ ﴿٢١﴾ وَاضْمُمْ يَدَكَ
إِلَىٰ جَنَاحِكَ تَخْرُجْ بَيْضَاءَ مِنْ غَيْرِ سُوٓءٍ ءَايَةً أُخْرَىٰ ﴿٢٢﴾ لِنُرِيَكَ
مِنْ ءَايَٰتِنَا الْكُبْرَى ﴿٢٣﴾ اذْهَبْ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ طَغَىٰ ﴿٢٤﴾ قَالَ
رَبِّ اشْرَحْ لِي صَدْرِي ﴿٢٥﴾ وَيَسِّرْ لِي أَمْرِي ﴿٢٦﴾ وَاحْلُلْ عُقْدَةً مِنْ
لِسَانِي ﴿٢٧﴾ يَفْقَهُوا قَوْلِي ﴿٢٨﴾ وَاجْعَلْ لِي وَزِيرًا مِنْ أَهْلِي ﴿٢٩﴾ هَٰرُونَ
أَخِي ﴿٣٠﴾ اشْدُدْ بِهِ أَزْرِي ﴿٣١﴾ وَأَشْرِكْهُ فِي أَمْرِي ﴿٣٢﴾ كَيْ نُسَبِّحَكَ
كَثِيرًا ﴿٣٣﴾ وَنَذْكُرَكَ كَثِيرًا ﴿٣٤﴾ إِنَّكَ كُنْتَ بِنَا بَصِيرًا ﴿٣٥﴾ قَالَ قَدْ
أُوتِيتَ سُؤْلَكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَيْكَ مَرَّةً أُخْرَىٰ ﴿٣٧﴾

13. "(Mesajımı iletmek üzere) seni seçtim; öyleyse vahyedileceklere kulak ver." **14.** "Şüphesiz Ben, Allah'ım; Benden başka tanrı yok; öyleyse sadece Bana kulluk et ve Beni daima hatırlamak için 'namaz' kıl." **15.** "Neredeyse kendimden bile gizleyeceğim (Kıyamet) saat(i) kesinlikle gelecek ki, herkes kendi çabasının karşılığını alsın." **16.** "Arzu ve ihtiraslarına uyarak ona iman etmeyenler sakın seni ondan alıkoymasın; yoksa helâk olursun!" **17.** (Musa elinde tuttuğu nesnenin mahiyetinden şüphe etmesin diye Allah sordu:) "O sağ elindeki nedir ey Musa?" **18.** Dedi ki: "O benim asamdır; ona dayanırım, onunla koyunlarıma yaprak silkelerim. Onun bana sağladığı daha başka faydalar da var." **19.** "At onu ey Musa!" dedi. **20.** O da attı... Bir de ne görsün; koşarcasına sürünen bir yılan! **21.** Dedi ki: "Tut onu, korkma; Biz onu eski şekline çevireceğiz." **22.** "Elini de koltuğunun altına koy; bir başka mucize olarak -(abraş vb. bir) kusurdan kaynaklanmış olmaksızın- bembeyaz çıksın." **23.** "Böylece sana büyük mucizelerimizden birkaçını göstermiş olalım." **24.** "Firavun'a git; gerçekten azıttı!" **25.** (Musa) dedi ki: "Ya Rabbi! Göğsümü (yani zihnimi) aç" **26.** "da kolaylaştır bana işimi;" **27.** "dilimdeki düğümü çöz ki" **28.** "iyi anlasınlar dediklerimi." **29.** "Kendi ailemden bir vezir ver bana;" **30.** "biraderim Harun'u." **31.** "Destekle beni onunla." **32.** "Onu işime ortak kıl" **33.** "ki seni daha çok tenzih ve takdis edelim" **34.** "ve seni daha çok analım." **35.** "Şüphesiz Sen bizi daima görmektesin." **36.** Buyurdu: "Ey Musa! İstediğin sana verildi." **37.** "Sana bir kere daha lütufta bulunmuştuk..."

38. "Hani annene, şunu vahyetmiştik:" 39. "Onu bir sandığa koy ve sandığı o sazlı nehre bırak... Nehir onu kıyıya atsın ve hem Bana hem de ona düşman olan birisi onu alsın. Ayrıca, gözümün önünde (onun sarayında özenle) yetiştirilesin diye, sana tarafımdan bir sevimlilik bahşetmiştim." 40. "Hani, kızkardeşin gidip; 'Onun bakımını üstlenecek birini size göstereyim mi?' diyordu... Böylece, mahzun olmasın, gözü aydın olsun diye seni anneciğine döndürmüştük. Ayrıca, bir cana kıymıştın; fakat seni o tasadan da kurtarmıştık. Seni birçok musibetle dene(yerek pişir)miştik; yıllarca Medyenlilerin arasında kalmıştın. Sonra da işte, bir plân program dahilinde buraya geldin ey Musa." 41. "Ben seni kendim için yetiştirmiştim." 42. "Sen ve kardeşin mucizelerimle birlikte gidin ve Beni anmakta gevşeklik göstermeyin." 43. "Firavun'a gidin; gerçekten azdı!" 44. "Ve ona yumuşak söz söyleyin; belki düşünüp ders çıkarır ya da saygılı olur." 45. İkisi de; "Ya Rabbi! Onun bize karşı gerektiği gibi davranmayacağından ya da taşkınlık edeceğinden endişe ediyoruz." dediler. 46. Buyurdu: "Korkmayın (ve 'Biz kimiz ki!' diye sakın kendinizi küçümsemeyin)! Çünkü sizinle beraber Ben işitir ve görürüm!" 47. "Gidin ona ve deyin ki: Şüphesiz, biz senin Rabbinin iki elçisiyiz; o hâlde, İsrailoğullarını bizimle gönder; onlara işkence etme. Biz sana Rabbinden bir mucize getirdik... Selâm olsun doğru yolu izleyenlere!" 48. "Bize vahyolundu ki; azap, yalanlayıp sırt çevirenler üzerinedir." 49. "Ey Musa! Siz ikinizin Rabbi de kim* (ki biz O'nun emriyle hareket edecekmişiz)"?!" dedi. 50. Dedi ki: "Bizim Rabbimiz, her şeye yaratılışını verip sonra da ona doğru yolu gösterendir." 51. "Peki, (kendilerine elçi gönderilmediği için doğru yoldan habersiz kalan) ilk çağların durumu ne olacak?!" dedi.

إذ أوحينا إلى أمك ما يوحى ﴿٣٨﴾ أن اقذفيه في التابوت فاقذفيه
في اليم فليلقه اليم بالساحل يأخذه عدو لي وعدو له وألقيت
عليك محبة مني ولتصنع على عيني ﴿٣٩﴾ إذ تمشي أختك
فتقول هل أدلكم على من يكفله فرجعناك إلى أمك كي تقر
عينها ولا تحزن وقتلت نفسا فنجيناك من الغم وفتناك فتونا
فلبثت سنين في أهل مدين ثم جئت على قدر يا موسى ﴿٤٠﴾
واصطنعتك لنفسي ﴿٤١﴾ اذهب أنت وأخوك بآياتي ولا تنيا
في ذكري ﴿٤٢﴾ اذهبا إلى فرعون إنه طغى ﴿٤٣﴾ فقولا له قولا لينا
لعله يتذكر أو يخشى ﴿٤٤﴾ قالا ربنا إننا نخاف أن يفرط علينا
أو أن يطغى ﴿٤٥﴾ قال لا تخافا إنني معكما أسمع وأرى
﴿٤٦﴾ فأتياه فقولا إنا رسولا ربك فأرسل معنا بني إسرائيل
ولا تعذبهم قد جئناك بآية من ربك والسلام على من اتبع
الهدى ﴿٤٧﴾ إنا قد أوحي إلينا أن العذاب على من كذب
وتولى ﴿٤٨﴾ قال فمن ربكما يا موسى ﴿٤٩﴾ قال ربنا الذي أعطى
كل شيء خلقه ثم هدى ﴿٥٠﴾ قال فما بال القرون الأولى ﴿٥١﴾

* Aynı soru, Şuarâ: 23'te "Âlemlerin rabbi de ne?!" şeklinde veriliyor.

قَالَ عِلْمُهَا عِندَ رَبِّي فِي كِتَٰبٍ لَّا يَضِلُّ رَبِّي وَلَا يَنسَى ﴿٥٢﴾
ٱلَّذِي جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ مَهْدًا وَسَلَكَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا وَأَنزَلَ
مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَخْرَجْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّن نَّبَاتٍ شَتَّىٰ ﴿٥٣﴾ كُلُوا۟
وَٱرْعَوْا۟ أَنْعَٰمَكُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَأَيَٰتٍ لِّأُو۟لِي ٱلنُّهَىٰ ﴿٥٤﴾ ۞ مِنْهَا
خَلَقْنَٰكُمْ وَفِيهَا نُعِيدُكُمْ وَمِنْهَا نُخْرِجُكُمْ تَارَةً أُخْرَىٰ ﴿٥٥﴾ وَلَقَدْ
أَرَيْنَٰهُ ءَايَٰتِنَا كُلَّهَا فَكَذَّبَ وَأَبَىٰ ﴿٥٦﴾ قَالَ أَجِئْتَنَا لِتُخْرِجَنَا
مِنْ أَرْضِنَا بِسِحْرِكَ يَٰمُوسَىٰ ﴿٥٧﴾ فَلَنَأْتِيَنَّكَ بِسِحْرٍ مِّثْلِهِۦ
فَٱجْعَلْ بَيْنَنَا وَبَيْنَكَ مَوْعِدًا لَّا نُخْلِفُهُۥ نَحْنُ وَلَآ أَنتَ مَكَانًا
سُوًى ﴿٥٨﴾ قَالَ مَوْعِدُكُمْ يَوْمُ ٱلزِّينَةِ وَأَن يُحْشَرَ ٱلنَّاسُ ضُحًى
﴿٥٩﴾ فَتَوَلَّىٰ فِرْعَوْنُ فَجَمَعَ كَيْدَهُۥ ثُمَّ أَتَىٰ ﴿٦٠﴾ قَالَ لَهُم
مُّوسَىٰ وَيْلَكُمْ لَا تَفْتَرُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا فَيُسْحِتَكُم بِعَذَابٍ
وَقَدْ خَابَ مَنِ ٱفْتَرَىٰ ﴿٦١﴾ فَتَنَٰزَعُوٓا۟ أَمْرَهُم بَيْنَهُمْ وَأَسَرُّوا۟
ٱلنَّجْوَىٰ ﴿٦٢﴾ قَالُوٓا۟ إِنْ هَٰذَٰنِ لَسَٰحِرَٰنِ يُرِيدَانِ أَن يُخْرِجَاكُم
مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِمَا وَيَذْهَبَا بِطَرِيقَتِكُمُ ٱلْمُثْلَىٰ ﴿٦٣﴾ فَأَجْمِعُوا۟
كَيْدَكُمْ ثُمَّ ٱئْتُوا۟ صَفًّا وَقَدْ أَفْلَحَ ٱلْيَوْمَ مَنِ ٱسْتَعْلَىٰ ﴿٦٤﴾

52. Dedi ki: "Onların bilgisi Rabbimin katında bir kitaptadır; benim Rabbim şaşırmaz, unutmaz..." **53.** O ki; yeryüzünü sizin için döşek kılmış; orada sizin için yollar açmış, gökten su indirmiştir. Biz de o su ile çeşitli bitkilerden çiftler çıkarmışızdır. **54.** Hem siz yiyin hem de hayvanlarınızı otlatın... Vicdan sahipleri için bunda elbette âyetler vardır. **55.** Sizi ondan yarattık, yine oraya döndüreceğiz ve sizi bir kere daha oradan çıkaracağız. **56.** Gerçek şu ki; (Musa'ya verdiğimiz) bütün mucizelerimizi ona gösterdik, ama yalanladı, şiddetle kaçındı. **57.** Ve dedi ki: "Sen, bizi sihrinle yurdumuzdan çıkarmaya mı geldin ey Musa?" **58.** "Biz de sana seninkine denk bir sihir göstereceğiz! Haydi bizimle senin aranda bir randevu yeri ve zamanı belirle; senin de bizim de caymayacağımız eşit bir yer olsun." **59.** "Randevunuz; ziynet(lerin takıldığı bayram) günüdür; insanlar kuşluk vakti bir araya getirilecek" dedi. **60.** Bunun üzerine Firavun tuzağını kurmaya başladı... Sonra (randevusuna) geldi. **61.** Musa onlara dedi ki: "Yazıklar olsun size! Allah'a yalan isnat etmeyin; sonra bir azapla kökünüzü kurutur. İftira atan, kaybeder!.." **62.** Bunun üzerine kendi aralarında sessizce konuşarak ne yapacaklarını tartıştılar. **63.** Ve dediler ki: "Bu ikisi, büyüleriyle sizi yurdunuzdan çıkarmak ve ideal yaşam tarzınızı yok etmek isteyen iki büyücüden başka bir şey değil!" **64.** "Bu bakımdan, tuzağınızı iyi kurun; sonra da tek sıra hâline geli(p bütün hünerinizi hep birlikte ortaya koyu)n. Bugün galip gelen yaşadı demektir!.."

قَالُوا يَٰمُوسَىٰٓ إِمَّآ أَن تُلْقِيَ وَإِمَّآ أَن نَّكُونَ أَوَّلَ مَنْ أَلْقَىٰ ﴿٦٥﴾ قَالَ
بَلْ أَلْقُوا فَإِذَا حِبَالُهُمْ وَعِصِيُّهُمْ يُخَيَّلُ إِلَيْهِ مِن سِحْرِهِمْ أَنَّهَا تَسْعَىٰ
﴿٦٦﴾ فَأَوْجَسَ فِى نَفْسِهِۦ خِيفَةً مُّوسَىٰ ﴿٦٧﴾ قُلْنَا لَا تَخَفْ إِنَّكَ
أَنتَ ٱلْأَعْلَىٰ ﴿٦٨﴾ وَأَلْقِ مَا فِى يَمِينِكَ تَلْقَفْ مَا صَنَعُوٓا إِنَّمَا صَنَعُوا
كَيْدُ سَٰحِرٍ وَلَا يُفْلِحُ ٱلسَّاحِرُ حَيْثُ أَتَىٰ ﴿٦٩﴾ فَأُلْقِىَ ٱلسَّحَرَةُ سُجَّدًا
قَالُوٓا ءَامَنَّا بِرَبِّ هَٰرُونَ وَمُوسَىٰ ﴿٧٠﴾ قَالَ ءَامَنتُمْ لَهُۥ قَبْلَ أَنْ ءَاذَنَ
لَكُمْ إِنَّهُۥ لَكَبِيرُكُمُ ٱلَّذِى عَلَّمَكُمُ ٱلسِّحْرَ فَلَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَٰفٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ فِى جُذُوعِ ٱلنَّخْلِ وَلَتَعْلَمُنَّ
أَيُّنَآ أَشَدُّ عَذَابًا وَأَبْقَىٰ ﴿٧١﴾ قَالُوا لَن نُّؤْثِرَكَ عَلَىٰ مَا جَآءَنَا مِنَ
ٱلْبَيِّنَٰتِ وَٱلَّذِى فَطَرَنَا فَٱقْضِ مَآ أَنتَ قَاضٍ إِنَّمَا تَقْضِى هَٰذِهِ
ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَآ ﴿٧٢﴾ إِنَّآ ءَامَنَّا بِرَبِّنَا لِيَغْفِرَ لَنَا خَطَٰيَٰنَا وَمَآ أَكْرَهْتَنَا
عَلَيْهِ مِنَ ٱلسِّحْرِ وَٱللَّهُ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ ﴿٧٣﴾ إِنَّهُۥ مَن يَأْتِ رَبَّهُۥ مُجْرِمًا
فَإِنَّ لَهُۥ جَهَنَّمَ لَا يَمُوتُ فِيهَا وَلَا يَحْيَىٰ ﴿٧٤﴾ وَمَن يَأْتِهِۦ مُؤْمِنًا قَدْ
عَمِلَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمُ ٱلدَّرَجَٰتُ ٱلْعُلَىٰ ﴿٧٥﴾ جَنَّٰتُ عَدْنٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَذَٰلِكَ جَزَآءُ مَن تَزَكَّىٰ ﴿٧٦﴾

65. Dediler ki: "Ey Musa! Hünerini ilk sen mi ortaya koyarsın, yoksa ilk koyan biz mi olalım?" **66.** "Hayır, siz koyun" dedi... Sihirleri yüzünden, ipleri ve değnekleri, kendisine gerçekten koşuyorlarmış gibi gelmeye başladı. **67.** Ve içinde bir korku hissetti. **68.** "Korkma; üstün gelecek kesinlikle sensin!" dedik. **69.** "Sağ elindekini at da onların bu ustaca yaptıklarını yutuversin. Çünkü o sergiledikleri maharetler, bir sihirbaz numarasından ibaret. Sihirbaz ise ne yaparsa yapsın iflâh olmaz." **70.** Bunun üzerine sihirbazlar secdeye kapanarak; "Biz, Musa ve Harun'un Rabbine iman ettik." dediler. **71.** (Firavun) dedi ki: "Ben size izin vermeden ona (yani Musa'ya) iman ettiniz hâ?! Anladım ki oymuş size sihri öğreten büyüğünüz... Ellerinizi, ayaklarınızı çaprazlama kestirip sizi hurma dallarına astırayım da! O zaman, hangimizin azabı daha çetin ve devamlıymış görürsünüz!" **72.** Dediler ki: "Bize gelen apaçık kanıtlara ve bizi yaratana seni asla tercih etmeyeceğiz. Ne hüküm vereceksen ver; sen sadece bu dünya hayatına hükmedersin." **73.** "Biz Rabbimize iman ettik. O bizim yanlışlarımızı ve bize zorla yaptırdığın sihri bağışlayacaktır; Allah('ın vereceği mükâfat da, seninkinden) daha hayırlı ve daha kalıcıdır." **74.** Mücrim olarak Rabbine gelen biri için öyle bir Cehennem vardır ki orada ne ölür ne de yaşar. **75.** İman edip salih amel işlemiş olarak O'na gelenler ise, bunlarındır işte en üstün dereceler. **76.** Yani, altından ırmakların aktığı, temelli kalacakları Adn Cennetleri... Arınanların mükâfatı da budur işte...

وَلَقَدْ أَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي فَاضْرِبْ لَهُمْ طَرِيقًا
فِي الْبَحْرِ يَبَسًا لَا تَخَافُ دَرَكًا وَلَا تَخْشَىٰ ﴿٧٧﴾ فَأَتْبَعَهُمْ فِرْعَوْنُ
بِجُنُودِهِ فَغَشِيَهُمْ مِنَ الْيَمِّ مَا غَشِيَهُمْ ﴿٧٨﴾ وَأَضَلَّ فِرْعَوْنُ قَوْمَهُ
وَمَا هَدَىٰ ﴿٧٩﴾ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ قَدْ أَنْجَيْنَاكُمْ مِنْ عَدُوِّكُمْ وَوَاعَدْنَاكُمْ
جَانِبَ الطُّورِ الْأَيْمَنَ وَنَزَّلْنَا عَلَيْكُمُ الْمَنَّ وَالسَّلْوَىٰ ﴿٨٠﴾ كُلُوا
مِنْ طَيِّبَاتِ مَا رَزَقْنَاكُمْ وَلَا تَطْغَوْا فِيهِ فَيَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبِي
وَمَنْ يَحْلِلْ عَلَيْهِ غَضَبِي فَقَدْ هَوَىٰ ﴿٨١﴾ وَإِنِّي لَغَفَّارٌ لِمَنْ تَابَ
وَآمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا ثُمَّ اهْتَدَىٰ ﴿٨٢﴾ ۞ وَمَا أَعْجَلَكَ عَنْ
قَوْمِكَ يَا مُوسَىٰ ﴿٨٣﴾ قَالَ هُمْ أُولَاءِ عَلَىٰ أَثَرِي وَعَجِلْتُ إِلَيْكَ
رَبِّ لِتَرْضَىٰ ﴿٨٤﴾ قَالَ فَإِنَّا قَدْ فَتَنَّا قَوْمَكَ مِنْ بَعْدِكَ وَأَضَلَّهُمُ
السَّامِرِيُّ ﴿٨٥﴾ فَرَجَعَ مُوسَىٰ إِلَىٰ قَوْمِهِ غَضْبَانَ أَسِفًا قَالَ
يَا قَوْمِ أَلَمْ يَعِدْكُمْ رَبُّكُمْ وَعْدًا حَسَنًا أَفَطَالَ عَلَيْكُمُ
الْعَهْدُ أَمْ أَرَدْتُمْ أَنْ يَحِلَّ عَلَيْكُمْ غَضَبٌ مِنْ رَبِّكُمْ فَأَخْلَفْتُمْ
مَوْعِدِي ﴿٨٦﴾ قَالُوا مَا أَخْلَفْنَا مَوْعِدَكَ بِمَلْكِنَا وَلَٰكِنَّا حُمِّلْنَا
أَوْزَارًا مِنْ زِينَةِ الْقَوْمِ فَقَذَفْنَاهَا فَكَذَٰلِكَ أَلْقَى السَّامِرِيُّ ﴿٨٧﴾

77. Gerçek şu ki; Musa'ya; "Yetişirler diye korkmadan, endişe etmeden Benim kullarımı geceleyin yola çıkar ve denizde onlara kuru bir yol aç..." diye vahyettik. **78.** Firavun da ordusuyla onları takip etti... Fakat denizde, onları ne kapladıysa

kaplayıverdi! **79.** Firavun, kavmini saptırmış; onları doğru yola iletememişti... **80.** Ey İsrailoğulları! Sizi düşmanınızdan kurtardık ve sizinle Tûr'un sağ yanında vaatleştik; size kudret helvası ve bıldırcın indirdik. **81.** Size nasip ettiğimiz rızıkların temizlerinden yiyin; bunda taşkınlık etmeyin ki gazabıma müstahak olmayasınız! Benim gazabıma müstahak olan, uçuruma yuvarlanmış demektir! **82.** Şüphesiz 'bağışladıkça bağışlayıcı'yımdır Ben; dönüş yapan, iman edip salih amel işleyen, sonra da doğru yolda giden kimseler için... **83.** "Ey Musa! Seni, kavminden ayrılıp alelacele buraya getiren nedir?" **84.** "Onlar benim izimdedirler. Razı olasın diye ben Sana çabucak geldim ya Rabbi!" dedi. **85.** "Ama Biz senin ardından kavmini sınadık; Sâmirî onları saptırdı." dedi. **86.** Bunun üzerine, Musa kızgın ve üzgün bir şekilde kavmine döndü ve; "Ey kavmim! Rabbiniz size güzel bir vaatte bulunmadı mı? Aradan çok mu uzun bir zaman geçti ki, ya da Rabbinizden üzerinize bir gazap inmesini mi istediniz ki, bana verdiğiniz sözden caydınız?!" dedi. **87.** Dediler ki; "Sana verdiğimiz sözden kendi kendimize caymış değiliz. Fakat o kavmin (yani Mısırlıların) ziynetlerinden bize yüklenmişti ya,* işte onları (ateş dolu bir çukura) attık; aynı şekilde Samirî de attı..."

---

* Ahd-i Atik, Çıkış, XII, 35-36.

88. Böylece, Sâmirî; onlara böğürmesi olan bir buzağı heykeli çıkarmıştı ve "İşte sizin tanrınız bu... Musa'nın tanrısı da bu; ama o (bunu) unuttu." demeye başlamışlardı. 89. Görmüyorlar mıydı ki; kendilerine ne cevap verebiliyordu ne de zarar veya fayda verme gücüne sahipti?! 90. Aslında, Harun(un buzağının tanrı edinilmesinde suçu yoktu; çünkü) onlara; "Ey kavmim! Siz, bununla sınanıyorsunuz; sizin Rabbiniz, şüphesiz, Rahman'dır. O hâlde bana uyun ve emrime itaat edin." demişti. 91. Onlar ise; "Musa bize dönene kadar bunun başından ayrılmayacağız!" demişlerdi. 92. (Musa) dedi ki: "Ey Harun! Bunların saptıklarını görünce seni ne alıkoydu ki" 93. "benim yolumu izlemedin?! Yoksa emrime karşı mı geldin?!" 94. (Harun) "Ey anamın oğlu!" dedi; "Saçımı sakalımı çekeleme... Senin; 'Benim sözümü gözetmedin de İsrailoğullarının arasına ayrılık soktun!' diyeceğinden korktum." dedi... 95. "Ya senin zorun neydi ey Sâmirî?!" dedi. 96. O da: "Ben onların görmediği bir şey gördüm ve o elçinin 'iz'inden bir avuç avuçlayıp bunu (ziynetlerin eritildiği potaya) attım. Nefsim bana bunu hoş gösterdi." dedi. 97. Dedi ki: "Defol git! Artık, hayatın boyunca 'Dokunmak yok!' diyeceksin!..* Şüphesiz, senin için bir de asla kaçamayacağın bir (uhrevî azap) randevu(su) var! Şimdi, şu başından ayrılmadığın tanrına (!) bak bakalım; onu nasıl yakacağız, sonra da onu un ufak edip (tozlarını) nasıl nehre savuracağız!" 98. "Sizin yegâne tanrınız Allah'tır; O'ndan başka tanrı yoktur; O, her şeyi ilmiyle kuşatmıştır."

فَأَخْرَجَ لَهُمْ عِجْلًا جَسَدًا لَهُۥ خُوَارٌ فَقَالُوا۟ هَٰذَآ إِلَٰهُكُمْ
وَإِلَٰهُ مُوسَىٰ فَنَسِىَ ﴿٨٨﴾ أَفَلَا يَرَوْنَ أَلَّا يَرْجِعُ إِلَيْهِمْ قَوْلًا وَلَا
يَمْلِكُ لَهُمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا ﴿٨٩﴾ وَلَقَدْ قَالَ لَهُمْ هَٰرُونُ مِن قَبْلُ
يَٰقَوْمِ إِنَّمَا فُتِنتُم بِهِۦ ۖ وَإِنَّ رَبَّكُمُ ٱلرَّحْمَٰنُ فَٱتَّبِعُونِى وَأَطِيعُوٓا۟
أَمْرِى ﴿٩٠﴾ قَالُوا۟ لَن نَّبْرَحَ عَلَيْهِ عَٰكِفِينَ حَتَّىٰ يَرْجِعَ إِلَيْنَا مُوسَىٰ
﴿٩١﴾ قَالَ يَٰهَٰرُونُ مَا مَنَعَكَ إِذْ رَأَيْتَهُمْ ضَلُّوٓا۟ ﴿٩٢﴾ أَلَّا تَتَّبِعَنِ ۖ
أَفَعَصَيْتَ أَمْرِى ﴿٩٣﴾ قَالَ يَبْنَؤُمَّ لَا تَأْخُذْ بِلِحْيَتِى وَلَا بِرَأْسِىٓ ۖ
إِنِّى خَشِيتُ أَن تَقُولَ فَرَّقْتَ بَيْنَ بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ وَلَمْ تَرْقُبْ
قَوْلِى ﴿٩٤﴾ قَالَ فَمَا خَطْبُكَ يَٰسَٰمِرِىُّ ﴿٩٥﴾ قَالَ بَصُرْتُ
بِمَا لَمْ يَبْصُرُوا۟ بِهِۦ فَقَبَضْتُ قَبْضَةً مِّنْ أَثَرِ ٱلرَّسُولِ
فَنَبَذْتُهَا وَكَذَٰلِكَ سَوَّلَتْ لِى نَفْسِى ﴿٩٦﴾ قَالَ
فَٱذْهَبْ فَإِنَّ لَكَ فِى ٱلْحَيَوٰةِ أَن تَقُولَ لَا مِسَاسَ ۖ وَإِنَّ لَكَ
مَوْعِدًا لَّن تُخْلَفَهُۥ ۖ وَٱنظُرْ إِلَىٰٓ إِلَٰهِكَ ٱلَّذِى ظَلْتَ عَلَيْهِ
عَاكِفًا ۖ لَّنُحَرِّقَنَّهُۥ ثُمَّ لَنَنسِفَنَّهُۥ فِى ٱلْيَمِّ نَسْفًا ﴿٩٧﴾ إِنَّمَآ
إِلَٰهُكُمُ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۚ وَسِعَ كُلَّ شَىْءٍ عِلْمًا ﴿٩٨﴾

---

* Kimse, yüzüne bakmayacak, herkes senden fellik fellik kaçacak!..

كَذَٰلِكَ نَقُصُّ عَلَيْكَ مِنْ أَنۢبَآءِ مَا قَدْ سَبَقَ ۚ وَقَدْ ءَاتَيْنَٰكَ مِن لَّدُنَّا
ذِكْرًا ﴿٩٩﴾ مَّنْ أَعْرَضَ عَنْهُ فَإِنَّهُۥ يَحْمِلُ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وِزْرًا
﴿١٠٠﴾ خَٰلِدِينَ فِيهِ ۖ وَسَآءَ لَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ حِمْلًا ﴿١٠١﴾ يَوْمَ يُنفَخُ
فِى ٱلصُّورِ ۚ وَنَحْشُرُ ٱلْمُجْرِمِينَ يَوْمَئِذٍ زُرْقًا ﴿١٠٢﴾ يَتَخَٰفَتُونَ
بَيْنَهُمْ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا عَشْرًا ﴿١٠٣﴾ نَّحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَقُولُونَ إِذْ يَقُولُ
أَمْثَلُهُمْ طَرِيقَةً إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا يَوْمًا ﴿١٠٤﴾ وَيَسْـَٔلُونَكَ عَنِ ٱلْجِبَالِ
فَقُلْ يَنسِفُهَا رَبِّى نَسْفًا ﴿١٠٥﴾ فَيَذَرُهَا قَاعًا صَفْصَفًا ﴿١٠٦﴾
لَّا تَرَىٰ فِيهَا عِوَجًا وَلَآ أَمْتًا ﴿١٠٧﴾ يَوْمَئِذٍ يَتَّبِعُونَ ٱلدَّاعِىَ
لَا عِوَجَ لَهُۥ ۖ وَخَشَعَتِ ٱلْأَصْوَاتُ لِلرَّحْمَٰنِ فَلَا تَسْمَعُ إِلَّا هَمْسًا
﴿١٠٨﴾ يَوْمَئِذٍ لَّا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَرَضِىَ لَهُۥ
قَوْلًا ﴿١٠٩﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَلَا يُحِيطُونَ بِهِۦ
عِلْمًا ﴿١١٠﴾ ۞ وَعَنَتِ ٱلْوُجُوهُ لِلْحَىِّ ٱلْقَيُّومِ ۖ وَقَدْ خَابَ مَنْ
حَمَلَ ظُلْمًا ﴿١١١﴾ وَمَن يَعْمَلْ مِنَ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا
يَخَافُ ظُلْمًا وَلَا هَضْمًا ﴿١١٢﴾ وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَٰهُ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا
وَصَرَّفْنَا فِيهِ مِنَ ٱلْوَعِيدِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ أَوْ يُحْدِثُ لَهُمْ ذِكْرًا ﴿١١٣﴾

99. Resûlüm! Böylece, geçmişe ait haberlerin bir kısmını sana anlatmış oluyoruz. Şüphesiz, sana da katımızdan bir mesaj (Kur'ân) verdik. **100.** Her kim ondan yüz çevirirse, Kıyamet Günü muazzam bir yük taşıyacaktır! **101.** Temelli taşıy(arak altında ezil)ecekleri bir yük... Kendileri için ne kötü bir yük olacak bu, Kıyamet Günü'nde! **102.** Sûr'a üflendiği gün, işte o gün; mücrimleri, gözleri dehşetten gövermiş

vaziyette bir araya getiririz. **103.** Aralarında gizlice konuşarak; "Siz (dünyada) olsa olsa on gün kalmışsınızdır!" derler. **104.** Onların neler söylediğini Biz daha iyi biliriz... En ideal olanları bile; "Sadece bir gün kalmışsınızdır" der. **105.** Sana dağları soruyorlardı... De ki: Benim Rabbim (o gün) onları öyle bir savuruş savuracak ki! **106.** Arz'ı dümdüz, kuru bir toprağa dönüştürecek; **107.** ne bir girinti göreceksin orada ne de bir çıkıntı... **108.** O gün; hiçbir tarafa sapmadan davetçiye uyarlar. Rahman'ın heybetinden sesler kısılmıştır; uğultudan başka bir şey işitmezsin. **109.** O gün; şefaat kâr etmez... Rahman'ın izin verdiği ve sözünden razı olduğu kimseler müstesna... **110.** O onların önlerindekini de bilir arkalarındakini de... Onlardan hiçbirinin ilmi ise O'nu kavrayamaz. **111.** Bütün yüzler 'mutlak hayat sahibi'nin, 'bütün varlığı çekip çeviren'in (Hayy, Kayyûm) karşısında eğiktir. Bir zulüm yükü taşıyanlar gerçekten kaybetmiştir. **112.** Kim de mümin olarak salih amel işlemişse, ne zulme uğrayacağından ne de hakkının yeneceğinden endişe eder. **113.** Evet, böylece, onu (yani, evrensel ilahî mesajı) Arapça bir Kur'ân olarak indirdik ve -belki sakınırlar veya kendilerine ibret verir diye- onda çeşit çeşit tehditlerde bulunduk.

فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ وَلَا تَعْجَلْ بِٱلْقُرْءَانِ مِن قَبْلِ أَن
يُقْضَىٰٓ إِلَيْكَ وَحْيُهُۥ وَقُل رَّبِّ زِدْنِى عِلْمًا ﴿١١٤﴾ وَلَقَدْ عَهِدْنَآ
إِلَىٰٓ ءَادَمَ مِن قَبْلُ فَنَسِىَ وَلَمْ نَجِدْ لَهُۥ عَزْمًا ﴿١١٥﴾ وَإِذْ قُلْنَا
لِلْمَلَٰٓئِكَةِ ٱسْجُدُوا۟ لِءَادَمَ فَسَجَدُوٓا۟ إِلَّآ إِبْلِيسَ أَبَىٰ
﴿١١٦﴾ فَقُلْنَا يَٰٓـَٔادَمُ إِنَّ هَٰذَا عَدُوٌّ لَّكَ وَلِزَوْجِكَ فَلَا يُخْرِجَنَّكُمَا
مِنَ ٱلْجَنَّةِ فَتَشْقَىٰٓ ﴿١١٧﴾ إِنَّ لَكَ أَلَّا تَجُوعَ فِيهَا وَلَا تَعْرَىٰ ﴿١١٨﴾
وَأَنَّكَ لَا تَظْمَؤُا۟ فِيهَا وَلَا تَضْحَىٰ ﴿١١٩﴾ فَوَسْوَسَ إِلَيْهِ
ٱلشَّيْطَٰنُ قَالَ يَٰٓـَٔادَمُ هَلْ أَدُلُّكَ عَلَىٰ شَجَرَةِ ٱلْخُلْدِ وَمُلْكٍ
لَّا يَبْلَىٰ ﴿١٢٠﴾ فَأَكَلَا مِنْهَا فَبَدَتْ لَهُمَا سَوْءَٰتُهُمَا وَطَفِقَا
يَخْصِفَانِ عَلَيْهِمَا مِن وَرَقِ ٱلْجَنَّةِ وَعَصَىٰٓ ءَادَمُ رَبَّهُۥ فَغَوَىٰ ﴿١٢١﴾
ثُمَّ ٱجْتَبَٰهُ رَبُّهُۥ فَتَابَ عَلَيْهِ وَهَدَىٰ ﴿١٢٢﴾ قَالَ ٱهْبِطَا مِنْهَا
جَمِيعًۢا بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ فَإِمَّا يَأْتِيَنَّكُم مِّنِّى هُدًى
فَمَنِ ٱتَّبَعَ هُدَاىَ فَلَا يَضِلُّ وَلَا يَشْقَىٰ ﴿١٢٣﴾ وَمَنْ أَعْرَضَ عَن
ذِكْرِى فَإِنَّ لَهُۥ مَعِيشَةً ضَنكًا وَنَحْشُرُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
أَعْمَىٰ ﴿١٢٤﴾ قَالَ رَبِّ لِمَ حَشَرْتَنِىٓ أَعْمَىٰ وَقَدْ كُنتُ بَصِيرًا ﴿١٢٥﴾

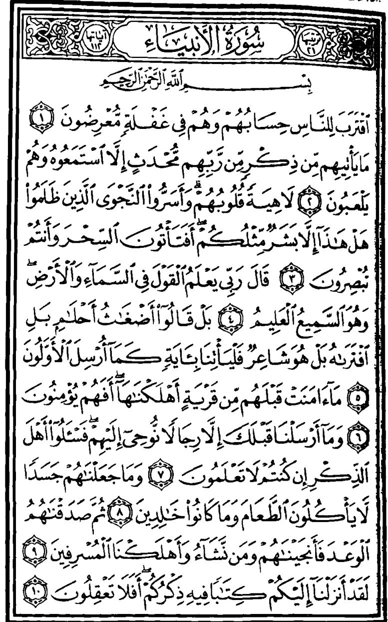
114. Hulâsa, yüceler yücesidir ‘gerçek hükümdar’ Allah. Kur’ân’ın sana vahyedilişi tamamlanmadan (“bu tehditler ne zaman gerçekleşecek” diye) acele etme ve; “İlmimi artır ya Rabbi!” de. **115.** Gerçek şu ki; Biz daha önce Adem’le de sözleşmiştik, fakat o unuttu! Ama Biz onda kararlı bir karşı çıkış bulmadık... **116.** Hani, meleklere; “Adem’e secde edin.” demiştik de İblis hariç tamamı secde etmişti; o ise şiddetle kaçınmıştı. **117.** Biz de demiştik ki: “Ey Adem! Şüphesiz bu, senin ve eşinin düşmanıdır. Dolayısıyla, sakın ikinizi Cennet’ten çıkarmasın; yoksa bedbaht olursun.” **118.** “Zira orada ne acıkman söz konusudur ne de çıplak kalman.” **119.** “Ne susaman söz konusudur orada, ne de güneşin alnında yanman...” **120.** Ama şeytan ona vesvese vererek: “Ey Adem! Seni ebedîlik ağacına; bitmez tükenmez bir devlete götüreyim mi?” dedi. **121.** Bunun üzerine ikisi birden ondan yediler. Ayıp yerleri artık kendilerine açılmıştı... Cennet yaprakları ile üzerlerini örtmeye başladılar... Adem, Rabbine karşı gelmiş ve ne yapacağını şaşırmıştı. **122.** Sonra Rabbi onu derleyip kendine getirdi de tevbesini kabul edip onu doğru yola iletti. **123.** Buyurdu ki: “İkiniz de inin oradan; hepiniz birbirinize düşmansınız... Tarafımdan size her ne zaman bir kılavuz gelir de kim Benim kılavuzuma uyarsa, ne sapar ne de bedbaht olur.” **124.** “Kim de Benim mesajımdan yüz çevirirse, şüphesiz onun için dar bir geçim söz konusudur; Kıyamet Günü de kör olarak haşrederiz onu!” **125.** “Ya Rabbi! Neden beni kör olarak haşrettin? Ben gören biriydim.” der.

قَالَ كَذَٰلِكَ أَتَتْكَ ءَايَٰتُنَا فَنَسِيتَهَا وَكَذَٰلِكَ ٱلْيَوْمَ تُنسَىٰ ﴿١٢٦﴾ وَكَذَٰلِكَ
نَجْزِى مَنْ أَسْرَفَ وَلَمْ يُؤْمِنۢ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦ ۚ وَلَعَذَابُ ٱلْءَاخِرَةِ أَشَدُّ
وَأَبْقَىٰٓ ﴿١٢٧﴾ أَفَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ ٱلْقُرُونِ يَمْشُونَ
فِى مَسَٰكِنِهِمْ ۗ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّأُو۟لِى ٱلنُّهَىٰ ﴿١٢٨﴾ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ
سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَكَانَ لِزَامًا وَأَجَلٌ مُّسَمًّى ﴿١٢٩﴾ فَٱصْبِرْ عَلَىٰ
مَا يَقُولُونَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ قَبْلَ طُلُوعِ ٱلشَّمْسِ وَقَبْلَ غُرُوبِهَا ۖ
وَمِنْ ءَانَآئِ ٱلَّيْلِ فَسَبِّحْ وَأَطْرَافَ ٱلنَّهَارِ لَعَلَّكَ تَرْضَىٰ ﴿١٣٠﴾ وَلَا
تَمُدَّنَّ عَيْنَيْكَ إِلَىٰ مَا مَتَّعْنَا بِهِۦٓ أَزْوَٰجًا مِّنْهُمْ زَهْرَةَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
لِنَفْتِنَهُمْ فِيهِ ۚ وَرِزْقُ رَبِّكَ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ ﴿١٣١﴾ وَأْمُرْ أَهْلَكَ بِٱلصَّلَوٰةِ
وَٱصْطَبِرْ عَلَيْهَا ۖ لَا نَسْـَٔلُكَ رِزْقًا ۖ نَّحْنُ نَرْزُقُكَ ۗ وَٱلْعَٰقِبَةُ لِلتَّقْوَىٰ
﴿١٣٢﴾ وَقَالُوا۟ لَوْلَا يَأْتِينَا بِـَٔايَةٍ مِّن رَّبِّهِۦٓ ۚ أَوَلَمْ تَأْتِهِم بَيِّنَةُ مَا فِى
ٱلصُّحُفِ ٱلْأُولَىٰ ﴿١٣٣﴾ وَلَوْ أَنَّآ أَهْلَكْنَٰهُم بِعَذَابٍ مِّن قَبْلِهِۦ
لَقَالُوا۟ رَبَّنَا لَوْلَآ أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ ءَايَٰتِكَ مِن
قَبْلِ أَن نَّذِلَّ وَنَخْزَىٰ ﴿١٣٤﴾ قُلْ كُلٌّ مُّتَرَبِّصٌ فَتَرَبَّصُوا۟ ۖ
فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ أَصْحَٰبُ ٱلصِّرَٰطِ ٱلسَّوِىِّ وَمَنِ ٱهْتَدَىٰ ﴿١٣٥﴾

TÂHÂ SÛRESİ

126. Buyurur ki: "Böyle... Sana âyetlerimiz gelmiş, fakat sen onları göz ardı etmiştin. Bugün de sen nisyana terk edileceksin işte!" **127.** Aşırı giderek Rabbinin âyetlerine iman etmeyenleri böyle cezalandırırız Biz. Üstelik Âhiret azabı kesinlikle daha şiddetlidir, daha kalıcıdır. **128.** Kendilerinden önceki -yurtlarında dolaştıkları- nice nesilleri helâk etmiş olmamız bunlara doğru yolu göstermedi mi?! Sağduyu sahipleri için elbette bunda âyetler vardır. **129.** Şayet senin Rabbinin verilmiş bir sözü; yani adı konulmuş bir ecel(e kadar azap etmeyeceğine dair hükmü) olmasaydı, azap kesinlikle onların da yakasına yapışırdı. **130.** O hâlde, bunların söylediklerine sabret ve güneş doğmadan önce ve batmadan önce Rabbine hamd ederek O'nu tenzih ve takdis et. Gece saatlerinde ve gündüzleri de tenzih ve takdis et; belki (sana vereceklerinden) razı olursun. **131.** Bunlardan bazısına sırf denemek için verdiğimiz dünya hayatının güzelliğine sakın gözlerini dikme. Rabbinin rızkı daha hayırlıdır, daha kalıcıdır. **132.** Ehline (yani, ailene ve müminlere) namazı emret; kendin de sabırla ona tahammül et. Biz senden rızık istemiyoruz; Biz seni rızıklandırırız. Akıbet takvadadır. **133.** "(Muhammed) Rabbinden bize bir mucize(vî felâket) getirse ya!" dediler. Önceki kitaplardaki apaçık delil kendilerine gelmedi mi?! **134.** Biz onları bundan önce helâk etseydik, o zaman da mutlaka; "Ya Rabbi! Bize bir peygamber gönderseydin de rezil ve rüsvay olmadan önce Senin âyetlerine uysaydık olmaz mıydı?!" diyeceklerdi. **135.** De ki: Herkes gözetlemekte...* Gözetleyin bakalım! Ama yakında öğreneceksiniz doğru yola kimin sahip olduğunu; kimin doğru yolda gittiğini!..

* Ben, "Kur'ân'ın müşriklere yönelik tehditleri ne zaman gerçekleşecek" diye beklerken, siz de "Muhammed ne zaman ölüp gidecek de şundan kurtulacağız!" diye bekliyorsunuz.

سُورَةُ الأَنبِيَاء

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَ لِلنَّاسِ حِسَابُهُمْ وَهُمْ فِي غَفْلَةٍ مُّعْرِضُونَ ﴿١﴾
مَا يَأْتِيهِم مِّن ذِكْرٍ مِّن رَّبِّهِم مُّحْدَثٍ إِلَّا اسْتَمَعُوهُ وَهُمْ
يَلْعَبُونَ ﴿٢﴾ لَاهِيَةً قُلُوبُهُمْ وَأَسَرُّوا النَّجْوَى الَّذِينَ ظَلَمُوا
هَلْ هَٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ أَفَتَأْتُونَ السِّحْرَ وَأَنتُمْ
تُبْصِرُونَ ﴿٣﴾ قَالَ رَبِّي يَعْلَمُ الْقَوْلَ فِي السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ
وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٤﴾ بَلْ قَالُوا أَضْغَاثُ أَحْلَامٍ بَلِ
افْتَرَاهُ بَلْ هُوَ شَاعِرٌ فَلْيَأْتِنَا بِآيَةٍ كَمَا أُرْسِلَ الْأَوَّلُونَ
﴿٥﴾ مَا آمَنَتْ قَبْلَهُم مِّن قَرْيَةٍ أَهْلَكْنَاهَا أَفَهُمْ يُؤْمِنُونَ
﴿٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ إِلَّا رِجَالًا نُّوحِي إِلَيْهِمْ فَاسْأَلُوا أَهْلَ
الذِّكْرِ إِن كُنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٧﴾ وَمَا جَعَلْنَاهُمْ جَسَدًا
لَّا يَأْكُلُونَ الطَّعَامَ وَمَا كَانُوا خَالِدِينَ ﴿٨﴾ ثُمَّ صَدَقْنَاهُمُ
الْوَعْدَ فَأَنجَيْنَاهُمْ وَمَن نَّشَاءُ وَأَهْلَكْنَا الْمُسْرِفِينَ ﴿٩﴾
لَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ كِتَابًا فِيهِ ذِكْرُكُمْ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿١٠﴾

21- ENBİYÂ SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 112 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. İnsanların hesap zamanı yaklaştı, fakat hâlâ gaflet içinde yüz çeviriyorlar! **2-3.** Rablerinden ne zaman kendilerine yeni bir öğüt gelse, bunu mutlaka kalpleri gaflet içerisinde; eğlenerek dinlemişlerdir. "Bu sizin gibi bir insan değil mi?! O hâlde, göz göre göre kanacak mısınız bu büyüye?!" diye kendi aralarında kulis yapmışlardır zalim olanları... **4.** O da; "Benim Rabbim, gökte ve yerde söylenen ne varsa hepsini bilir... O'dur işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî', Alîm)" demiştir. **5.** Onlar ise; "Saçma sapan rüyalar... Yok yok, onu kendisi uydurmuş! Yoo! Bir şairdir o... Değilse, haydi önceki peygamberler (mucizeyle) gönderildiği gibi, o da bize bir mucize getirsin" demişlerdir. **6.** Onlardan önce helâk ettiğimiz hiçbir şehir halkı iman etmemişti! Şimdi, bunlar mı iman edecek?! **7.** Senden önce de kendilerine vahyettiğimiz 'er'lerden (yani insanlardan) başkasını göndermemiştik. Bilmiyorsanız, ilahî mesajdan anlayanlara sorun. **8.** Onları, yemek yemez bir yapıda yaratmamıştık; ölümsüz de değillerdi. **9.** Sonuçta, kendilerine verdiğimiz sözü tuttuk; onları ve dilediklerimizi kurtardık; aşırı gidenleri ise helâk ettik. **10.** Gerçek şu ki; size de 'zikr'inizin* bulunduğu bir kitap indirdik. Hâlâ aklınızı başınıza almayacak mısınız?

---

* Zikr; öğüt, bahis, şan şeref anlamlarına geldiği için, kelimeyi aynen bırakmayı tercih ettik.

وَكَمْ قَصَمْنَا مِنْ قَرْيَةٍ كَانَتْ ظَالِمَةً وَأَنْشَأْنَا بَعْدَهَا قَوْمًا
اٰخَرِينَ ﴿١١﴾ فَلَمَّا أَحَسُّوا بَأْسَنَا إِذَا هُمْ مِنْهَا يَرْكُضُونَ ﴿١٢﴾
لَا تَرْكُضُوا وَارْجِعُوا إِلَى مَا أُتْرِفْتُمْ فِيهِ وَمَسَاكِنِكُمْ لَعَلَّكُمْ
تُسْأَلُونَ ﴿١٣﴾ قَالُوا يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿١٤﴾ فَمَا زَالَتْ تِلْكَ
دَعْوَاهُمْ حَتَّى جَعَلْنَاهُمْ حَصِيدًا خَامِدِينَ ﴿١٥﴾ وَمَا خَلَقْنَا
السَّمَاءَ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿١٦﴾ لَوْ أَرَدْنَا أَنْ نَتَّخِذَ لَهْوًا
لَاتَّخَذْنَاهُ مِنْ لَدُنَّا إِنْ كُنَّا فَاعِلِينَ ﴿١٧﴾ بَلْ نَقْذِفُ بِالْحَقِّ
عَلَى الْبَاطِلِ فَيَدْمَغُهُ فَإِذَا هُوَ زَاهِقٌ وَلَكُمُ الْوَيْلُ مِمَّا تَصِفُونَ
﴿١٨﴾ وَلَهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَنْ عِنْدَهُ لَا يَسْتَكْبِرُونَ
عَنْ عِبَادَتِهِ وَلَا يَسْتَحْسِرُونَ ﴿١٩﴾ يُسَبِّحُونَ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ
لَا يَفْتُرُونَ ﴿٢٠﴾ أَمِ اتَّخَذُوا آلِهَةً مِنَ الْأَرْضِ هُمْ يُنْشِرُونَ
﴿٢١﴾ لَوْ كَانَ فِيهِمَا آلِهَةٌ إِلَّا اللَّهُ لَفَسَدَتَا فَسُبْحَانَ اللَّهِ رَبِّ الْعَرْشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٢٢﴾ لَا يُسْأَلُ عَمَّا يَفْعَلُ وَهُمْ يُسْأَلُونَ ﴿٢٣﴾ أَمِ
اتَّخَذُوا مِنْ دُونِهِ آلِهَةً قُلْ هَاتُوا بُرْهَانَكُمْ هَذَا ذِكْرُ مَنْ مَعِيَ
وَذِكْرُ مَنْ قَبْلِي بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ الْحَقَّ فَهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٢٤﴾

11. Biz, nice zalim şehri kırıp geçirdik ve onlardan sonra başka kavimler meydana getirdik. **12.** Bizim baskınımızı(n artık kesinlikle geleceğini) anladıklarında, (bineklerini) mahmuzlayıp ondan kaçmaya çalışıyorlardı. **13.** (Ama kendilerine diyorduk ki:) "Mahmuzlamayının! Konfor içinde yaşatıldığınız yere; yurtlarınıza dönün; zira sorguya çekileceksiniz." **14.** "Vay başımıza gelenler! Gerçekten zalimmişiz!.." diyorlardı. **15.** Bu çığırışmaları, Biz onları biçilmiş ota; sönüp gitmiş ocağa çevirene kadar devam ederdi. **16.** Göğü, yeri ve ikisinin arasındakileri iş olsun diye yaratmadık Biz. **17.** Eğlence edinmek isteseydik, elbette onu kendi katımızdan edinirdik. Biz hiç böyle bir şey yapmamışızdır. **18.** Aksine, Biz(im her şeyimiz 'hak'tır); hakkı bâtılın tepesine öyle bir indiririz ki onun beynini parçalar; bir de bakarsın, can çekişmeye başlamış! (Allah'a) yakıştırdıklarınızdan dolayı yazıklar olsun size! **19.** Göklerde ve yerde ne varsa tamamen O'nundur. Katındaki (melek)ler de O'na kulluk etmekten büyüklenmezler, bıkıp usanmazlar; **20.** gece gündüz; hiç ara vermeksizin O'nu tenzih ve takdis ederler. **21.** Yoksa onlar (yani müşrikler); yerden birtakım tanrılar edindiler de onlar mı hayat veriyormuş?! **22.** Gökte ve yerde Allah'tan başka tanrılar olsaydı, ikisi(nin düzeni) de kesinlikle bozulup gitmişti. Demek ki; mutlak hükümranlık tahtının sahibi (Allah) onların nitelendirdiklerinden münezzeh... **23.** O; yaptıklarından sorumlu değildir, fakat onlar sorumludur. **24.** Yoksa O'ndan başka tanrılar mı edinmişler? De ki: Getirin kanıtınızı! Benimle birlikte olanlara verilen öğüt de budur benden öncekilere verilen öğüt de... Yoo! Onların çoğu gerçeği bilmedikleri için yüz çevirmekte!

وَمَآ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رَّسُولٍ إِلَّا نُوحِىٓ إِلَيْهِ أَنَّهُۥ لَآ إِلَٰهَ
إِلَّآ أَنَا۠ فَٱعْبُدُونِ ﴿٢٥﴾ وَقَالُوا۟ ٱتَّخَذَ ٱلرَّحْمَٰنُ وَلَدًا ۗ سُبْحَٰنَهُۥ ۚ
بَلْ عِبَادٌ مُّكْرَمُونَ ﴿٢٦﴾ لَا يَسْبِقُونَهُۥ بِٱلْقَوْلِ وَهُم
بِأَمْرِهِۦ يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ يَعْلَمُ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ
وَلَا يَشْفَعُونَ إِلَّا لِمَنِ ٱرْتَضَىٰ وَهُم مِّنْ خَشْيَتِهِۦ مُشْفِقُونَ
﴿٢٨﴾ ۞ وَمَن يَقُلْ مِنْهُمْ إِنِّىٓ إِلَٰهٌ مِّن دُونِهِۦ فَذَٰلِكَ نَجْزِيهِ
جَهَنَّمَ ۚ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ أَوَلَمْ يَرَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟
أَنَّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ كَانَتَا رَتْقًا فَفَتَقْنَٰهُمَا ۖ وَجَعَلْنَا
مِنَ ٱلْمَآءِ كُلَّ شَىْءٍ حَىٍّ ۖ أَفَلَا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٠﴾ وَجَعَلْنَا فِى ٱلْأَرْضِ
رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ بِهِمْ وَجَعَلْنَا فِيهَا فِجَاجًا سُبُلًا لَّعَلَّهُمْ
يَهْتَدُونَ ﴿٣١﴾ وَجَعَلْنَا ٱلسَّمَآءَ سَقْفًا مَّحْفُوظًا ۖ وَهُمْ عَنْ
ءَايَٰتِهَا مُعْرِضُونَ ﴿٣٢﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ وَٱلشَّمْسَ
وَٱلْقَمَرَ ۖ كُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا جَعَلْنَا لِبَشَرٍ مِّن قَبْلِكَ
ٱلْخُلْدَ ۖ أَفَإِي۟ن مِّتَّ فَهُمُ ٱلْخَٰلِدُونَ ﴿٣٤﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَآئِقَةُ
ٱلْمَوْتِ ۗ وَنَبْلُوكُم بِٱلشَّرِّ وَٱلْخَيْرِ فِتْنَةً ۖ وَإِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٣٥﴾

25. Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberlere mutlaka: "Benden başka tanrı yok; sadece Bana kulluk edin" diye vahyetmişizdir. **26.** Bir de; "Rahman çocuk edindi." dediler... Hâşa!.. (O çocuk dedikleri; İsa Mesih, melekler vb.leri) aksine, öyle değerli kullardır **27.** ki, O'ndan önce söz söylemezler; sadece O'nun emrettiğini yaparlar. **28.** O, onların önlerindekini de bilir, arkalarındakini de... Allah'ın razı olduklarından başkasına şefaat etmezler; çok dikkatlidirler O'na saygılarından dolayı. **29.** Bunlardan her kim; "O'ndan başka ben de tanrıyım!" derse, bunları derhâl Cehennem'le cezalandırırız! Zalimleri böyle cezalandırıyoruz Biz! **30.** Nankörce inkâr edenler bilmezler mi ki gökler ve yer bitişik iken onları Biz ayırdık ve canlı olan her şeyi sudan yarattık? Hâlâ iman etmeyecekler mi? **31.** Arz'a da onları sarsar diye çakılı dağlar yerleştirdik. Ayrıca orada, yollarını bulabilsinler diye geniş yollar meydana getirdik. **32.** Gökyüzünü korunmuş bir tavan hâline getirdik, fakat onun âyetlerinden yüz çeviriyorlar! **33.** Geceyi, gündüzü, Güneş'i ve Ay'ı yaratan O'dur. Her biri bir yörüngede yüzmektedir. **34.** Senden önce hiçbir insana ölümsüzlük bahşetmedik; şimdi, sen öleceksin de bunlar baki mi kalacak?! **35.** Herkes ölümü tadacak! Sınamak için, şer ile de hayır[127] ile de sizleri deniyoruz. Sonuçta Bize döndürüleceksiniz.

وَإِذَا رَءَاكَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِن يَتَّخِذُونَكَ إِلَّا هُزُوًا
أَهَٰذَا ٱلَّذِى يَذْكُرُ ءَالِهَتَكُمْ وَهُم بِذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ
هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٣٦﴾ خُلِقَ ٱلْإِنسَٰنُ مِنْ عَجَلٍ سَأُو۟رِيكُمْ
ءَايَٰتِى فَلَا تَسْتَعْجِلُونِ ﴿٣٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ
إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٣٨﴾ لَوْ يَعْلَمُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ حِينَ
لَا يَكُفُّونَ عَن وُجُوهِهِمُ ٱلنَّارَ وَلَا عَن ظُهُورِهِمْ وَلَا
هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٣٩﴾ بَلْ تَأْتِيهِم بَغْتَةً فَتَبْهَتُهُمْ فَلَا
يَسْتَطِيعُونَ رَدَّهَا وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ ﴿٤٠﴾ وَلَقَدِ ٱسْتُهْزِئَ
بِرُسُلٍ مِّن قَبْلِكَ فَحَاقَ بِٱلَّذِينَ سَخِرُوا۟ مِنْهُم مَّا كَانُوا۟ بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤١﴾ قُلْ مَن يَكْلَؤُكُم بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ مِنَ
ٱلرَّحْمَٰنِ بَلْ هُمْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِم مُّعْرِضُونَ ﴿٤٢﴾ أَمْ
لَهُمْ ءَالِهَةٌ تَمْنَعُهُم مِّن دُونِنَا لَا يَسْتَطِيعُونَ نَصْرَ
أَنفُسِهِمْ وَلَا هُم مِّنَّا يُصْحَبُونَ ﴿٤٣﴾ بَلْ مَتَّعْنَا هَٰٓؤُلَآءِ
وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ طَالَ عَلَيْهِمُ ٱلْعُمُرُ أَفَلَا يَرَوْنَ أَنَّا نَأْتِى
ٱلْأَرْضَ نَنقُصُهَا مِنْ أَطْرَافِهَآ أَفَهُمُ ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿٤٤﴾

36. Nankörce inkâr edenler seni gördükleri zaman, seni eğlence konusu etmekten başka bir şey yapmıyorlar ve "(İlahî mesaj diyerek) tanrılarınızı diline dolayan bu mu?" diyorlar... Aslında (senin şahsınla bir alıp veremedikleri yok; sırf) Rahman'ın mesajını* inkâr ediyorlar!.. **37.** İnsan aceleci yaratılmıştır. Yakında, size 'ayet'lerimi göstereceğim! Acele etmeyin! **38.** "Doğru söylüyorsanız, ne zamanmış bu vaat?" diyorlar. **39.** Nankörce inkâr edenler; yüzlerini ve sırtlarını Ateş'ten koruyamayacakları ve kimseden yardım alamayacakları zamanı bilselerdi (hiç böyle acele etmezlerdi)! **40.** Aksine, o, (göz göre göre değil) aniden gelecek ve onları şaşkına çevirecektir; onu ne geri çevirebilecekler ne de kendilerine mühlet verilecektir. **41.** Aslında, senden önce de peygamberlerle alay edilmişti; ama onlarla dalga geçenlerin başına, alay ettikleri şey gelivermişti! **42.** De ki: Gece gündüz sizi kim Rahman'dan koruyabilir? Ama bunlar, Rablerinin öğüdünden yüz çevirmekteler. **43.** Yoksa bunların, kendilerini Bize karşı savunacak tanrıları mı varmış? Onlar kendilerine bile yardım edemez; Bizden bir yakınlık da görecek değillerdir. **44.** Gerçi Biz onları da atalarını da öyle yaşattık ki, ömürleri kendilerine uzun geldi (ve esaslı bir din üzere bulundukları zehabına kapıldılar). Ama görmüyorlar mı ki; Biz çevresinden eksilte eksilte topraklarının üzerine yürüyoruz?! Böyleyken, onlar galip gelecek, öyle mi?

* Yani çıkarlarını zedeleyen -ya da zedeleyeceğini düşündükleri- vahye dayalı gerçekleri...

قُلْ إِنَّمَا أُنذِرُكُم بِالْوَحْيِ وَلَا يَسْمَعُ الصُّمُّ الدُّعَاءَ إِذَا
مَا يُنذَرُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَئِن مَّسَّتْهُمْ نَفْحَةٌ مِّنْ عَذَابِ رَبِّكَ
لَيَقُولُنَّ يَا وَيْلَنَا إِنَّا كُنَّا ظَالِمِينَ ﴿٤٦﴾ وَنَضَعُ الْمَوَازِينَ
الْقِسْطَ لِيَوْمِ الْقِيَامَةِ فَلَا تُظْلَمُ نَفْسٌ شَيْئًا وَإِن كَانَ
مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ خَرْدَلٍ أَتَيْنَا بِهَا وَكَفَىٰ بِنَا حَاسِبِينَ
﴿٤٧﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَاءً وَذِكْرًا
لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٤٨﴾ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُم مِّنَ
السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَهَٰذَا ذِكْرٌ مُّبَارَكٌ أَنزَلْنَاهُ ۚ أَفَأَنتُمْ لَهُ
مُنكِرُونَ ﴿٥٠﴾ ۞ وَلَقَدْ آتَيْنَا إِبْرَاهِيمَ رُشْدَهُ مِن قَبْلُ وَكُنَّا
بِهِ عَالِمِينَ ﴿٥١﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِ مَا هَٰذِهِ التَّمَاثِيلُ الَّتِي
أَنتُمْ لَهَا عَاكِفُونَ ﴿٥٢﴾ قَالُوا وَجَدْنَا آبَاءَنَا لَهَا عَابِدِينَ ﴿٥٣﴾
قَالَ لَقَدْ كُنتُمْ أَنتُمْ وَآبَاؤُكُمْ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٥٤﴾ قَالُوا
أَجِئْتَنَا بِالْحَقِّ أَمْ أَنتَ مِنَ اللَّاعِبِينَ ﴿٥٥﴾ قَالَ بَل رَّبُّكُمْ رَبُّ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ الَّذِي فَطَرَهُنَّ وَأَنَا عَلَىٰ ذَٰلِكُم مِّنَ الشَّاهِدِينَ
﴿٥٦﴾ وَتَاللَّهِ لَأَكِيدَنَّ أَصْنَامَكُم بَعْدَ أَن تُوَلُّوا مُدْبِرِينَ ﴿٥٧﴾

45. De ki: Ben sizi tamamen vahiyle uyarıyorum; ama 'sağır'lar uyarıldıkları zaman çağrıyı işitmezler. **46.** Senin Rabbinin azabından bunlara bir esinti dokunuverse, hemen; "Vay başımıza gelenler! Gerçekten zalimmişiz!" demeye başlarlardı. **47.** Kıyamet Günü hassas adalet terazileri koyarız ve hiç kimseye hiçbir şekilde haksızlık edilmez; hardal tanesi kadar bile olsa, yapılan her şeyi getiririz. Hiç kimse Bizim kadar iyi hesaba çekemez. **48.** Gerçek şu ki; Biz hakkı bâtıldan ayıran o kitabı Musa ile Harun'a; ışık olarak ve müttakîler için öğüt olarak verdik. **49.** Onlar ki; gaip olduğu hâlde Rablerinden korkarlar ve (Kıyamet) saat(in)e karşı dikkatlidirler. **50.** İşte bu da Bizim indirdiğimiz mübarek bir mesajdır. Şimdi siz bunu mu yadırgıyorsunuz?! **51.** Gerçek şu ki; daha önce İbrahim'e de o olgunluğu Biz vermiştik; Biz onu(n bu işe ehil olduğunu) bilmekteydik. **52.** Hani, babasına ve kavmine; "Şu başından ayrılmadığınız heykeller de neyin nesi?!" demişti **53.** de "Atalarımızı bunlara tapmakta bulduk" demişlerdi. **54.** "Gerçek şu ki; siz de atalarınız da açık bir sapma içindesiniz!" dedi. **55.** "Sen, bize gerçeği mi getirdin, yoksa bizimle eğleniyor musun?" dediler. **56.** Dedi ki: "Ne münasebet!.. Sizin Rabbiniz, göklerin ve yerin Rabbidir ki onları O yaratmıştır. Ben de buna şahitlik edenlerdenim." **57.** (İçinden;) "Vallahi, siz arkanızı dönüp gittikten sonra putlarınıza öyle bir oyun oynayacağım ki!.."

فَجَعَلَهُمْ جُذَاذًا إِلَّا كَبِيرًا لَّهُمْ لَعَلَّهُمْ إِلَيْهِ يَرْجِعُونَ
٥٨ قَالُوا مَن فَعَلَ هَٰذَا بِآلِهَتِنَا إِنَّهُ لَمِنَ الظَّالِمِينَ ٥٩
قَالُوا سَمِعْنَا فَتًى يَذْكُرُهُمْ يُقَالُ لَهُ إِبْرَاهِيمُ ٦٠ قَالُوا فَأْتُوا بِهِ
عَلَىٰ أَعْيُنِ النَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَشْهَدُونَ ٦١ قَالُوا أَأَنتَ فَعَلْتَ
هَٰذَا بِآلِهَتِنَا يَا إِبْرَاهِيمُ ٦٢ قَالَ بَلْ فَعَلَهُ كَبِيرُهُمْ
هَٰذَا فَاسْأَلُوهُمْ إِن كَانُوا يَنطِقُونَ ٦٣ فَرَجَعُوا إِلَىٰ
أَنفُسِهِمْ فَقَالُوا إِنَّكُمْ أَنتُمُ الظَّالِمُونَ ٦٤ ثُمَّ نُكِسُوا عَلَىٰ
رُءُوسِهِمْ لَقَدْ عَلِمْتَ مَا هَٰؤُلَاءِ يَنطِقُونَ ٦٥ قَالَ
أَفَتَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَنفَعُكُمْ شَيْئًا وَلَا
يَضُرُّكُمْ ٦٦ أُفٍّ لَّكُمْ وَلِمَا تَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ أَفَلَا
تَعْقِلُونَ ٦٧ قَالُوا حَرِّقُوهُ وَانصُرُوا آلِهَتَكُمْ إِن كُنتُمْ
فَاعِلِينَ ٦٨ قُلْنَا يَا نَارُ كُونِي بَرْدًا وَسَلَامًا عَلَىٰ إِبْرَاهِيمَ ٦٩
وَأَرَادُوا بِهِ كَيْدًا فَجَعَلْنَاهُمُ الْأَخْسَرِينَ ٧٠ وَنَجَّيْنَاهُ
وَلُوطًا إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا لِلْعَالَمِينَ ٧١ وَوَهَبْنَا
لَهُ إِسْحَاقَ وَيَعْقُوبَ نَافِلَةً وَكُلًّا جَعَلْنَا صَالِحِينَ ٧٢

58. Derken, -ona başvursunlar diye bıraktığı- büyükleri dışında hepsini paramparça etti. **59.** "Bunu tanrılarımıza kim yaptıysa, gerçekten zalimlerdendir!" dediler. **60.** "İbrahim denilen bir gencin bunları diline doladığını duymuştuk." dediler. **61.** Dediler ki: "O hâlde, onu insanların gözünün önüne getirin; belki şahitlik ederler." **62.** "İbrahim! Sen mi yaptın bu işi tanrılarımıza?!" dediler. **63.** "Aksine, şu büyükleri yapmıştır. Şunlara sorun; tabiî, konuşabiliyorlarsa..." dedi. **64.** Bunun üzerine, birbirlerine dönüp; "Siz gerçekten zalimsiniz! (Bir, tanrılarınızı koruyamadınız)!" dediler. **65.** Sonra, "Biliyorsun ki, bunlar konuşmaz!" diyerek alt üst oldular. **66.** Dedi ki: "Öyleyse, ne diye Allah'ı bırakıp da size hiçbir şekilde fayda ve zarar veremeyen şeylere taparsınız?!" **67.** "Öf! Sizden de bıktım, Allah'ı bırakarak taptıklarınızdan da!.. Hâlâ, aklınızı başınıza almayacak mısınız?" **68.** Dediler ki: "Bir şey yapacaksanız, şunu cayır cayır yakın da tanrılarınıza yardım edin!" **69.** "Ey ateş! İbrahim'e serin ve selâmet ol" dedik. **70.** Ona bir tuzak kurmak istemişlerdi, ama Biz, asıl hüsrana uğrayanları onlar yaptık. **71.** Onu ve Lût'u kurtarıp (o malum millet için değil) âlemler için bereketli kıldığımız topraklara ulaştırdık. **72.** Ona İshak'ı -ve fazladan Yakub'u- hibe ettik; her birini salih eyledik.

وَجَعَلْنَاهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ بِأَمْرِنَا وَأَوْحَيْنَا إِلَيْهِمْ فِعْلَ
الْخَيْرَاتِ وَإِقَامَ الصَّلَاةِ وَإِيتَاءَ الزَّكَاةِ وَكَانُوا لَنَا
عَابِدِينَ ﴿٧٣﴾ وَلُوطًا آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَنَجَّيْنَاهُ مِنَ
الْقَرْيَةِ الَّتِي كَانَتْ تَعْمَلُ الْخَبَائِثَ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ
فَاسِقِينَ ﴿٧٤﴾ وَأَدْخَلْنَاهُ فِي رَحْمَتِنَا إِنَّهُ مِنَ الصَّالِحِينَ
﴿٧٥﴾ وَنُوحًا إِذْ نَادَىٰ مِنْ قَبْلُ فَاسْتَجَبْنَا لَهُ فَنَجَّيْنَاهُ
وَأَهْلَهُ مِنَ الْكَرْبِ الْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾ وَنَصَرْنَاهُ مِنَ الْقَوْمِ
الَّذِينَ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمَ سَوْءٍ فَأَغْرَقْنَاهُمْ
أَجْمَعِينَ ﴿٧٧﴾ وَدَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ إِذْ يَحْكُمَانِ فِي الْحَرْثِ إِذْ
نَفَشَتْ فِيهِ غَنَمُ الْقَوْمِ وَكُنَّا لِحُكْمِهِمْ شَاهِدِينَ ﴿٧٨﴾
فَفَهَّمْنَاهَا سُلَيْمَانَ وَكُلًّا آتَيْنَا حُكْمًا وَعِلْمًا وَسَخَّرْنَا
مَعَ دَاوُودَ الْجِبَالَ يُسَبِّحْنَ وَالطَّيْرَ وَكُنَّا فَاعِلِينَ ﴿٧٩﴾
وَعَلَّمْنَاهُ صَنْعَةَ لَبُوسٍ لَكُمْ لِتُحْصِنَكُمْ مِنْ بَأْسِكُمْ
فَهَلْ أَنْتُمْ شَاكِرُونَ ﴿٨٠﴾ وَلِسُلَيْمَانَ الرِّيحَ عَاصِفَةً تَجْرِي بِأَمْرِهِ
إِلَى الْأَرْضِ الَّتِي بَارَكْنَا فِيهَا وَكُنَّا بِكُلِّ شَيْءٍ عَالِمِينَ ﴿٨١﴾

73. Ve onları emrimizle insanlara doğru yolu gösteren önderler kıldık; kendilerine hayır yapmalarını, gerçek birer dindar olmalarını ve benliklerini arındırmak için vermelerini vahyettik. Onlar da (sadece) Bize kulluk eden kimseler oldular. **74.** (Bu arada) Lût'a da hüküm ve ilim verdik ve kendisini o çirkin işleri yapan memleketten kurtardık. Gerçekten yoldan çıkmış kötü bir kavimdiler! **75.** Ve onu rahmetimize dahil ettik. Gerçekten, salih kimselerdendi. **76.** Nuh'a da (hüküm ve ilim verip onu da önder kıldık)... Hani, daha evvel Bize seslenmişti de duasını kabul edip kendisini ve ehlini (yani iman ederek peşinden gelenleri) büyük sıkıntıdan kurtarmıştık; **77.** Âyetlerimizi yalanlayan kavme karşı ona yardım etmiştik. Gerçekten, kötü bir kavimdiler... Biz de tamamını suda boğduk. **78.** Davud ve Süleyman'a da... Hani, o ekin hakkında hüküm veriyorlardı ya; hani, o kavmin koyunları orada yayılmıştı... Biz onların hükmüne şahittik. **79.** Gerçi her ikisine de hüküm ve ilim vermiştik, ama onu(n hükmünü) Süleyman'a 'anla'ttık... Davud'la birlikte tenzih ve takdis etsinler diye de dağları ve kuşları amade kıldık. Bunları yapan, Bizdik. **80.** Zırh yapma sanatını kendisine öğrettik ki, savaşta sizi biribirinizin sertliğinden korusun. Peki, şükrediyor musunuz? **81.** Süleyman'a ise şiddetli esen rüzgârı amade kıldık; onun emriyle, bereketli kıldığımız topraklara giderdi. Biz her şeyi biliriz.

وَمِنَ ٱلشَّيَٰطِينِ مَن يَغُوصُونَ لَهُۥ وَيَعۡمَلُونَ عَمَلٗا
دُونَ ذَٰلِكَۖ وَكُنَّا لَهُمۡ حَٰفِظِينَ ٨٢ ۞ وَأَيُّوبَ إِذۡ
نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّي مَسَّنِيَ ٱلضُّرُّ وَأَنتَ أَرۡحَمُ ٱلرَّٰحِمِينَ ٨٣
فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ فَكَشَفۡنَا مَا بِهِۦ مِن ضُرّٖۖ وَءَاتَيۡنَٰهُ أَهۡلَهُۥ
وَمِثۡلَهُم مَّعَهُمۡ رَحۡمَةٗ مِّنۡ عِندِنَا وَذِكۡرَىٰ لِلۡعَٰبِدِينَ ٨٤
وَإِسۡمَٰعِيلَ وَإِدۡرِيسَ وَذَا ٱلۡكِفۡلِۖ كُلّٞ مِّنَ ٱلصَّٰبِرِينَ
٨٥ وَأَدۡخَلۡنَٰهُمۡ فِي رَحۡمَتِنَآۖ إِنَّهُم مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ
٨٦ وَذَا ٱلنُّونِ إِذ ذَّهَبَ مُغَٰضِبٗا فَظَنَّ أَن لَّن نَّقۡدِرَ عَلَيۡهِ
فَنَادَىٰ فِي ٱلظُّلُمَٰتِ أَن لَّآ إِلَٰهَ إِلَّآ أَنتَ سُبۡحَٰنَكَ إِنِّي
كُنتُ مِنَ ٱلظَّٰلِمِينَ ٨٧ فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ وَنَجَّيۡنَٰهُ
مِنَ ٱلۡغَمِّۚ وَكَذَٰلِكَ نُـۨجِي ٱلۡمُؤۡمِنِينَ ٨٨ وَزَكَرِيَّآ
إِذۡ نَادَىٰ رَبَّهُۥ رَبِّ لَا تَذَرۡنِي فَرۡدٗا وَأَنتَ خَيۡرُ ٱلۡوَٰرِثِينَ
٨٩ فَٱسۡتَجَبۡنَا لَهُۥ وَوَهَبۡنَا لَهُۥ يَحۡيَىٰ وَأَصۡلَحۡنَا
لَهُۥ زَوۡجَهُۥٓۚ إِنَّهُمۡ كَانُواْ يُسَٰرِعُونَ فِي ٱلۡخَيۡرَٰتِ
وَيَدۡعُونَنَا رَغَبٗا وَرَهَبٗاۖ وَكَانُواْ لَنَا خَٰشِعِينَ ٩٠

82. Onun nâmına; denize dalacak ve daha başka işler görecek birtakım 'şeytan'ları da (kendisine amade kıldık.) Onları gözetim altında tutan da Bizdik. **83.** Eyyub'a da... Hani, Rabbine seslenerek; "Başıma dermansız bir dert gelip çattı; Sen de merhametlilerin merhametlisisin (medet ya Rab!)" demişti **84.** de ona icabet edip başındaki sıkıntıyı kaldırmıştık. Üstelik katımızdan bir rahmet ve (sadece Bize) kulluk edenlere bir hatıra olmak üzere, ona ailesini ve bir mislini vermiştik. **85.** İsmail'e, İdris'e ve Zülkifl'e de... Bunların her biri sabredenlerdendi. **86.** Onları da rahmetimize dahil etmiştik. Gerçekten, salih kimselerden idiler. **87.** Zünnun'a da... Hani, öfkelenerek, (uyarması gereken kavminden ayrılıp kaçak bir köle gibi) gitmişti de Bizim kendisine güç yetiremeyeceğimizi zannetmişti. Ama sonunda karanlıklar içinde; "(Ya Rab!) Senden başka tanrı yok! Seni tenzih ederim. Ben, gerçekten zalimlerdenmişim!" diye seslenmişti. **88.** Bunun üzerine, kendisine icabet edip onu o tasadan kurtarmıştık. Müminleri böyle kurtarırız işte Biz. **89.** Zekeriya'ya da... Hani, Rabbine seslenerek; "Ya Rabbi! Gerçi Sen mirasçıların en hayırlısısın, ama Beni tek başıma (evlâtsız) bırakma" demişti. **90.** Biz de ona icabet ederek eşini ıslah etmiş (yani, doğum yapabilecek hâle getirmiş); kendisine Yahya'yı hibe etmiştik. Şüphesiz, hayırlı işlerde yarışıyorlardı; hem korkuyla hem de umutla Bize yalvarıyorlardı; Bize karşı mütevazı idiler.

وَالَّتِي أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهَا مِنْ رُوحِنَا
وَجَعَلْنَاهَا وَابْنَهَا آيَةً لِلْعَالَمِينَ ﴿٩١﴾ إِنَّ هَٰذِهِ
أُمَّتُكُمْ أُمَّةً وَاحِدَةً وَأَنَا رَبُّكُمْ فَاعْبُدُونِ ﴿٩٢﴾
وَتَقَطَّعُوا أَمْرَهُمْ بَيْنَهُمْ ۖ كُلٌّ إِلَيْنَا رَاجِعُونَ ﴿٩٣﴾
فَمَنْ يَعْمَلْ مِنَ الصَّالِحَاتِ وَهُوَ مُؤْمِنٌ فَلَا كُفْرَانَ
لِسَعْيِهِ وَإِنَّا لَهُ كَاتِبُونَ ﴿٩٤﴾ وَحَرَامٌ عَلَىٰ قَرْيَةٍ
أَهْلَكْنَاهَا أَنَّهُمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٩٥﴾ حَتَّىٰ إِذَا فُتِحَتْ
يَأْجُوجُ وَمَأْجُوجُ وَهُمْ مِنْ كُلِّ حَدَبٍ يَنْسِلُونَ ﴿٩٦﴾
وَاقْتَرَبَ الْوَعْدُ الْحَقُّ فَإِذَا هِيَ شَاخِصَةٌ أَبْصَارُ الَّذِينَ
كَفَرُوا يَا وَيْلَنَا قَدْ كُنَّا فِي غَفْلَةٍ مِنْ هَٰذَا بَلْ كُنَّا
ظَالِمِينَ ﴿٩٧﴾ إِنَّكُمْ وَمَا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ
اللَّهِ حَصَبُ جَهَنَّمَ أَنْتُمْ لَهَا وَارِدُونَ ﴿٩٨﴾ لَوْ كَانَ
هَٰؤُلَاءِ آلِهَةً مَا وَرَدُوهَا ۖ وَكُلٌّ فِيهَا خَالِدُونَ ﴿٩٩﴾
لَهُمْ فِيهَا زَفِيرٌ وَهُمْ فِيهَا لَا يَسْمَعُونَ ﴿١٠٠﴾ إِنَّ الَّذِينَ
سَبَقَتْ لَهُمْ مِنَّا الْحُسْنَىٰ أُولَٰئِكَ عَنْهَا مُبْعَدُونَ ﴿١٠١﴾

91. Cinsel aygıtını koruması hasebiyle kendisine 'ruh'umuzdan üfleyip kendisini de oğlunu da âlemlere 'ayet' kıldığımız o kadına da... **92.** "Şüphesiz bu, -tek bir ümmet olarak- sizin ümmetinizdir; Ben de Rabbinizim. O hâlde, sadece Bana kulluk edin." **93.** (dediğimiz hâlde; Yahudilik, Hıristiyanlık ve bu iki dinin alt mezhepleri olarak) aralarındaki işlerde bölük pörçük oldular... Ama hepsi Bize dönecek **94.** ve kim mümin olarak salih amel işlemişse, sa'yügayreti görmezden gelinmeyecektir. Çünkü Biz onu yazmaktaydık. **95.** (Bize) dönmedikleri için helâk ettiğimiz bir şehir halkına ise bu haramdır. **96.** Nihayet, Ye'cuc ve Me'cuc (önlerindeki set) açılıp da bütün derelerden - tepelerden (kurt yürüyüşüyle) dar ve serî adımlarla çıkageldiklerinde... **97.** Ve o gerçek vaat yaklaştığında, bir de bakarsın ki nankörce inkâr edenlerin gözleri dehşetle açılmış; "Yazıklar olsun bize! Daha önce biz buna karşı gaflet içindeydik. Demek ki, zalimmişiz!" demekteler... **98.** Şüphesiz, hem siz hem de Allah'tan başka taptıklarınız[128] Cehennem odunusunuz; oraya mutlaka gireceksiniz! **99.** Tanrı olsalardı oraya uğramazlardı. Oysa, hepsi orada kalıcıdır. **100.** Orada öyle bir nefes alıp vereceklerdir ki!.. Bunlar ise (onları bu feci durumdan kurtarmak bir yana) işitmeyeceklerdir (bile)!.. **101.** Tabiî (tanrı edinilmekle birlikte), haklarında daha evvel tarafımızdan 'en güzel'in takdir edildiği (İsa Mesih, melekler vb.) kimseler* buradan uzaklaştırılmış olacaktır.

* Putperest Abdullah b. Zeba'râ'nın "Hıristiyanlar İsa Mesih'e, Yahudiler de Uzeyr Aleyhisselâm'a tapınıyorlar; ne yani şimdi bunlar da mı Cehennem odunu?!" demesi üzerine, yüce Allah bu âyetle asıl kastını belirtmiştir.

لَا يَسْمَعُونَ حَسِيسَهَا وَهُمْ فِي مَا اشْتَهَتْ أَنْفُسُهُمْ
خَالِدُونَ ﴿١٠٢﴾ لَا يَحْزُنُهُمُ الْفَزَعُ الْأَكْبَرُ وَتَتَلَقَّاهُمُ
الْمَلَائِكَةُ هَٰذَا يَوْمُكُمُ الَّذِي كُنْتُمْ تُوعَدُونَ
﴿١٠٣﴾ يَوْمَ نَطْوِي السَّمَاءَ كَطَيِّ السِّجِلِّ لِلْكُتُبِ كَمَا
بَدَأْنَا أَوَّلَ خَلْقٍ نُعِيدُهُ وَعْدًا عَلَيْنَا إِنَّا كُنَّا فَاعِلِينَ
﴿١٠٤﴾ وَلَقَدْ كَتَبْنَا فِي الزَّبُورِ مِنْ بَعْدِ الذِّكْرِ أَنَّ الْأَرْضَ
يَرِثُهَا عِبَادِيَ الصَّالِحُونَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ فِي هَٰذَا لَبَلَاغًا
لِقَوْمٍ عَابِدِينَ ﴿١٠٦﴾ وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِلْعَالَمِينَ
﴿١٠٧﴾ قُلْ إِنَّمَا يُوحَىٰ إِلَيَّ أَنَّمَا إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ
فَهَلْ أَنْتُمْ مُسْلِمُونَ ﴿١٠٨﴾ فَإِنْ تَوَلَّوْا فَقُلْ آذَنْتُكُمْ
عَلَىٰ سَوَاءٍ وَإِنْ أَدْرِي أَقَرِيبٌ أَمْ بَعِيدٌ مَا تُوعَدُونَ ﴿١٠٩﴾
إِنَّهُ يَعْلَمُ الْجَهْرَ مِنَ الْقَوْلِ وَيَعْلَمُ مَا تَكْتُمُونَ
﴿١١٠﴾ وَإِنْ أَدْرِي لَعَلَّهُ فِتْنَةٌ لَكُمْ وَمَتَاعٌ إِلَىٰ حِينٍ ﴿١١١﴾ قَالَ
رَبِّ احْكُمْ بِالْحَقِّ وَرَبُّنَا الرَّحْمَٰنُ الْمُسْتَعَانُ عَلَىٰ مَا تَصِفُونَ ﴿١١٢﴾

سُورَةُ الْحَجِّ

102. Onlar buranın uğultusunu duymazlar; üstelik canlarının istediği şeylerin içinde temelli kalıcıdırlar. **103.** O en büyük korku onları üzmez. Melekler de; "İşte, size va'dedilen gününüz!" diyerek kendilerini karşılarlar. **104.** Gökyüzünü yazı tomarını rulo hâline getircesine düreceğimiz gün, yaratmaya ilk başladığımızdaki gibi onu yeniden yapacağız. Uhdemizdeki bir vaat olarak... Biz (va'dettiklerimizi) mutlaka yapmışızdır. **105.** Gerçek şu ki; Tevrat'tan sonra Zebur'da da şunu yazdık: Yeryüzüne Benim salih[129] kullarım vâris olacaktır. **106.** Şüphesiz bunda, kulluk edenler için yeterli tebligat mevcuttur. **107.** Biz seni tamamen 'âlemlere rahmet' olarak gönderdik. **108.** "Bana sadece; 'tanrınızın bir tek tanrı olduğu' vahyediliyor. Şimdi, siz buna teslimiyet göstere(rek Müslüman ola)cak mısınız?" de. **109.** Yüz çevirirlerse, de ki: Ben hepinize eşit olarak bildirmiş olayım da!.. Tehdit edildiğiniz şey yakın mıdır, uzak mıdır bilemiyorum. **110.** Şüphesiz O, sözün açıktan söylenenini de bilir, gizlediklerinizi de bilir. **111.** Bu (tehditlerin henüz gerçekleşmemesi) belki de sizin için bir sınamadır; bir süre daha mı yaşamanız isteniyor, bilemiyorum. **112.** "Ya Rabbi! (Bunlarla aramızda) hakkaniyetle hükmet..." (diye dua etti ve) "Sizin nitelendirmelerinize karşı yardımına sığınılacak olan, bizim Rahman Rabbimizdir." dedi.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ
يَا اَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ اِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ
عَظِيمٌ ﴿١﴾ يَوْمَ تَرَوْنَهَا تَذْهَلُ كُلُّ مُرْضِعَةٍ عَمَّا
اَرْضَعَتْ وَتَضَعُ كُلُّ ذَاتِ حَمْلٍ حَمْلَهَا وَتَرَى النَّاسَ
سُكَارٰى وَمَا هُمْ بِسُكَارٰى وَلٰكِنَّ عَذَابَ اللّٰهِ شَدِيدٌ
﴿٢﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَنْ يُجَادِلُ فِي اللّٰهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّبِعُ كُلَّ
شَيْطَانٍ مَرِيدٍ ﴿٣﴾ كُتِبَ عَلَيْهِ اَنَّهُ مَنْ تَوَلَّاهُ فَاَنَّهُ يُضِلُّهُ
وَيَهْدِيهِ اِلٰى عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٤﴾ يَا اَيُّهَا النَّاسُ اِنْ كُنْتُمْ فِي
رَيْبٍ مِنَ الْبَعْثِ فَاِنَّا خَلَقْنَاكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ مِنْ نُطْفَةٍ ثُمَّ
مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ مِنْ مُضْغَةٍ مُخَلَّقَةٍ وَغَيْرِ مُخَلَّقَةٍ لِنُبَيِّنَ لَكُمْ
وَنُقِرُّ فِي الْاَرْحَامِ مَا نَشَاءُ اِلٰى اَجَلٍ مُسَمًّى ثُمَّ نُخْرِجُكُمْ
طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا اَشُدَّكُمْ وَمِنْكُمْ مَنْ يُتَوَفّٰى
وَمِنْكُمْ مَنْ يُرَدُّ اِلٰى اَرْذَلِ الْعُمُرِ لِكَيْلَا يَعْلَمَ مِنْ
بَعْدِ عِلْمٍ شَيْـًٔا وَتَرَى الْاَرْضَ هَامِدَةً فَاِذَا اَنْزَلْنَا عَلَيْهَا
الْمَاءَ اهْتَزَّتْ وَرَبَتْ وَاَنْبَتَتْ مِنْ كُلِّ زَوْجٍ بَهِيجٍ ﴿٥﴾

22- HAC SÛRESİ

{6 âyet müstesna Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 78 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm
1. Ey insanlar! Rabbinizden sakının; (Kıyamet) saatin(in) sarsıntısı gerçekten muazzam bir şeydir. **2.** Onu gördüğünüz gün, bütün emzirenler emzirdiklerini unutacak, bütün hamileler yüklerini bırakacaktır; insanları da 'sarhoş' göreceksin. Aslında sarhoş değillerdir, ama Allah'ın azabı çok şiddetlidir! **3.** İmdi; öyle insanlar var ki; ne kadar azgın 'şeytan' varsa ona uyarak Allah hakkında bilgisizce tartışıyor.[130] **4.** Oysa şeytan hakkında şuna hükmedilmiştir: O, kendisini velî edineni saptırır ve onu (götüre götüre) Çılgın Ateş azabına götürür. **5.** Ey insanlar! Öldükten sonra dirilip dirilmeyeceğiniz hususunda şüpheniz varsa, şurası herhâlde kesindir ki; Biz sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra yapışkan bir maddeden (yani, döllenmiş yumurtadan), sonra da belli belirsiz bir et parçasından yarattık -ki size açıkça bildirelim.- İşte, dilediğimizi rahimlerde belli bir vakte kadar tutup daha sonra sizi bebek şeklinde çıkarıyoruz. Sonra da zamanla ergin çağınıza erişiyorsunuz. İçinizden kiminin işi daha önce bitiriliyor, kimi de ömrünün en rezil çağına kadar götürülüyor ve böylece, bir zamanlar bilirken hiçbir şey bilmez hâle geliyor. (İkinci olarak;) yeryüzünü kupkuru görüyorsun, ama Biz ona suyu indirdiğimizde, harekete geçip kabarıyor ve her çeşit güzel bitkiden çift çift bitiriyor.

ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّهُۥ يُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰ وَأَنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ
﴿٦﴾ وَأَنَّ ٱلسَّاعَةَ ءَاتِيَةٌ لَّا رَيْبَ فِيهَا وَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْعَثُ مَن فِى
ٱلْقُبُورِ ﴿٧﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِى ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى
وَلَا كِتَٰبٍ مُّنِيرٍ ﴿٨﴾ ثَانِىَ عِطْفِهِۦ لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ۖ لَهُۥ فِى
ٱلدُّنْيَا خِزْىٌ ۖ وَنُذِيقُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ عَذَابَ ٱلْحَرِيقِ ﴿٩﴾ ذَٰلِكَ
بِمَا قَدَّمَتْ يَدَاكَ وَأَنَّ ٱللَّهَ لَيْسَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿١٠﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ
مَن يَعْبُدُ ٱللَّهَ عَلَىٰ حَرْفٍ ۖ فَإِنْ أَصَابَهُۥ خَيْرٌ ٱطْمَأَنَّ بِهِۦ ۖ وَإِنْ أَصَابَتْهُ
فِتْنَةٌ ٱنقَلَبَ عَلَىٰ وَجْهِهِۦ خَسِرَ ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةَ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ
ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ ﴿١١﴾ يَدْعُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُۥ
وَمَا لَا يَنفَعُهُۥ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلضَّلَٰلُ ٱلْبَعِيدُ ﴿١٢﴾ يَدْعُوا۟ لَمَن
ضَرُّهُۥٓ أَقْرَبُ مِن نَّفْعِهِۦ ۚ لَبِئْسَ ٱلْمَوْلَىٰ وَلَبِئْسَ ٱلْعَشِيرُ ﴿١٣﴾
إِنَّ ٱللَّهَ يُدْخِلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ جَنَّٰتٍ
تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ يَفْعَلُ مَا يُرِيدُ ﴿١٤﴾ مَن كَانَ
يَظُنُّ أَن لَّن يَنصُرَهُ ٱللَّهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ فَلْيَمْدُدْ بِسَبَبٍ إِلَى
ٱلسَّمَآءِ ثُمَّ لْيَقْطَعْ فَلْيَنظُرْ هَلْ يُذْهِبَنَّ كَيْدُهُۥ مَا يَغِيظُ ﴿١٥﴾

6. Bütün bunlar şundan kaynaklanmaktadır: Mutlak gerçek Allah'tır ve ölülere O hayat verir, O her şeye kadirdir; **7.** (Kıyamet) saat(i) kesinlikle gelecek ve Allah kabirlerde olanları diriltecektir. **8.** Öyle insanlar var ki; doğruya götüren bir kılavuzu olmadan, aydınlatıcı bir kitabı bulunmadan, bilgisizce Allah hakkında tartışıp duruyor; **9.** Allah yolundan saptırmak için kasıla kasıla konuşuyor. Dünyada rüsvaylık onun hakkıdır; Kıyamet Günü de ona o Yangın Azabını tattırırız. **10.** "Bu, kendi yapıp ettiklerinden ötürüdür! Yoksa Allah, asla kullarına zulmedici değildir." **11.** Öyle insanlar da var ki; Allah'a kıyısından köşesinden kulluk ediyor; (din sayesinde) bir iyilik elde ederse tatmin oluyor, başına bir musibet gelirse, gerisingeri dönüveriyor! Dünyayı da kaybediyor Âhireti de... ki apaçık hüsran budur. **12.** Allah'tan başka kendisine fayda ve zarar veremeyecek şeylere tapınıyor... ki derin sapma budur. **13.** Tapınıyor; çünkü kendisine zararı faydasından daha yakın olan kimseler (yani, yetki ve nüfuz sahibi inkârcı önderler) söz konusu... Ne kötü efendi! Ne kötü yoldaş! **14.** İman edip salih amel işleyenleri, Allah, altından ırmakların aktığı cennetlere sokacaktır. Allah, murad ettiği şeyi mutlaka yapar. **15.** Her kim; Allah'ın, dünyada ve Âhirette kendisine yardım etmeyeceğini zannediyorsa, göğe bir araç uzatıp sonra (ayağını yerden) kessin de (oralarda dolaşıp) baksın bakalım; bulduğu bu çare, kendisini öfkelendiren şeyi giderebilecek mi?[131]

وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَاهُ آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَأَنَّ اللَّهَ يَهْدِي مَن يُرِيدُ
﴿١٦﴾ إِنَّ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ هَادُوا وَالصَّابِئِينَ وَالنَّصَارَىٰ
وَالْمَجُوسَ وَالَّذِينَ أَشْرَكُوا إِنَّ اللَّهَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ
يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿١٧﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ
يَسْجُدُ لَهُ مَن فِي السَّمَاوَاتِ وَمَن فِي الْأَرْضِ وَالشَّمْسُ وَالْقَمَرُ
وَالنُّجُومُ وَالْجِبَالُ وَالشَّجَرُ وَالدَّوَابُّ وَكَثِيرٌ مِّنَ النَّاسِ
وَكَثِيرٌ حَقَّ عَلَيْهِ الْعَذَابُ وَمَن يُهِنِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِن مُّكْرِمٍ
إِنَّ اللَّهَ يَفْعَلُ مَا يَشَاءُ ۩ ﴿١٨﴾ هَٰذَانِ خَصْمَانِ اخْتَصَمُوا
فِي رَبِّهِمْ فَالَّذِينَ كَفَرُوا قُطِّعَتْ لَهُمْ ثِيَابٌ مِّن نَّارٍ يُصَبُّ
مِن فَوْقِ رُءُوسِهِمُ الْحَمِيمُ ﴿١٩﴾ يُصْهَرُ بِهِ مَا فِي بُطُونِهِمْ
وَالْجُلُودُ ﴿٢٠﴾ وَلَهُم مَّقَامِعُ مِنْ حَدِيدٍ ﴿٢١﴾ كُلَّمَا أَرَادُوا
أَن يَخْرُجُوا مِنْهَا مِنْ غَمٍّ أُعِيدُوا فِيهَا وَذُوقُوا عَذَابَ الْحَرِيقِ
﴿٢٢﴾ إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ
جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ يُحَلَّوْنَ فِيهَا مِنْ
أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٢٣﴾

16. Biz onu işte böyle apaçık âyetler olarak indirdik; ama Allah, -dilediğini- hidayete erdiriyor. **17.** İman edenler, Yahudiler, Sâbiîler, Hıristiyanlar. Mecusîler ve müşrikler; Allah bunların arasını şüphesiz Kıyamet Günü ayıracaktır (kimin hak üzere, kimin bâtıl üzere bulunduğuna dair hâkimlik edecektir). Allah her şeye şahittir. **18.** Görmüyor musun ki; göklerdekiler ve yerdekiler; Güneş, Ay, yıldızlar, dağlar, ağaçlar, hayvanlar ve birçok insan -ki birçoğu da azaba müstehaktır- Allah'a secde etmektedir? Kimi Allah alçaltırsa, ona değer verecek kimse yoktur. Allah dilediğini elbette yapar. **19.** Bunlar* Rableri hakkında çekişen iki hasımdır; nankörce inkâr edenlere ateşten giysiler kesilmiştir, başlarının üstünden kaynar sular dökülür **20.** ve karınlarındakiler de bununla eritilir derileri de... **21.** Demirden kamçılar vardır onlara bir de. **22.** Her ne zaman çektikleri ıstıraptan dolayı oradan çıkmak isteseler, oraya döndürülürler... "Tadın şu yangın azabını!" **23.** İman edip salih amel işleyenleri ise Allah şüphesiz altından ırmakların aktığı cennetlere sokar; orada altın bilezikler ve inciler takınırlar, elbiseleri de ipektendir.

* Yani, müminler ve diğerleri... 'Diğerleri'ne, münafıklar da dâhildirler; çünkü Âhiret günü bütün ins ü cin iki grup olacak ve bir grup Cennet'e, bir grup da Çılgın Ateş'e girecektir (Şûrâ: 7).

HAC SÛRESİ

وَهُدُوٓا۟ إِلَى ٱلطَّيِّبِ مِنَ ٱلْقَوْلِ وَهُدُوٓا۟ إِلَىٰ صِرَٰطِ ٱلْحَمِيدِ
﴿٢٤﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَيَصُدُّونَ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَٱلْمَسْجِدِ
ٱلْحَرَامِ ٱلَّذِى جَعَلْنَٰهُ لِلنَّاسِ سَوَآءً ٱلْعَٰكِفُ فِيهِ وَٱلْبَادِ
وَمَن يُرِدْ فِيهِ بِإِلْحَادٍۭ بِظُلْمٍ نُّذِقْهُ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٥﴾
وَإِذْ بَوَّأْنَا لِإِبْرَٰهِيمَ مَكَانَ ٱلْبَيْتِ أَن لَّا تُشْرِكْ بِى
شَيْـًٔا وَطَهِّرْ بَيْتِىَ لِلطَّآئِفِينَ وَٱلْقَآئِمِينَ وَٱلرُّكَّعِ
ٱلسُّجُودِ ﴿٢٦﴾ وَأَذِّن فِى ٱلنَّاسِ بِٱلْحَجِّ يَأْتُوكَ رِجَالًا وَعَلَىٰ
كُلِّ ضَامِرٍ يَأْتِينَ مِن كُلِّ فَجٍّ عَمِيقٍ ﴿٢٧﴾ لِّيَشْهَدُوا۟
مَنَٰفِعَ لَهُمْ وَيَذْكُرُوا۟ ٱسْمَ ٱللَّهِ فِىٓ أَيَّامٍ مَّعْلُومَٰتٍ
عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّنۢ بَهِيمَةِ ٱلْأَنْعَٰمِ ۖ فَكُلُوا۟ مِنْهَا وَأَطْعِمُوا۟
ٱلْبَآئِسَ ٱلْفَقِيرَ ﴿٢٨﴾ ثُمَّ لْيَقْضُوا۟ تَفَثَهُمْ وَلْيُوفُوا۟
نُذُورَهُمْ وَلْيَطَّوَّفُوا۟ بِٱلْبَيْتِ ٱلْعَتِيقِ ﴿٢٩﴾ ذَٰلِكَ وَمَن
يُعَظِّمْ حُرُمَٰتِ ٱللَّهِ فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُۥ عِندَ رَبِّهِۦ ۗ وَأُحِلَّتْ
لَكُمُ ٱلْأَنْعَٰمُ إِلَّا مَا يُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ ۖ فَٱجْتَنِبُوا۟
ٱلرِّجْسَ مِنَ ٱلْأَوْثَٰنِ وَٱجْتَنِبُوا۟ قَوْلَ ٱلزُّورِ ﴿٣٠﴾

24. Çünkü tertemiz, sapasağlam bir söze iletilmiş; 'bizatihî hamde lâyık'ın (Hamîd) yoluna getirilmişlerdir.[132] **25.** Evet, nankörce inkâr edenler ve Allah yolundan ve -yerli, taşralı bütün insanlar için ayrıcalıksız, tamamen eşit kıldığımız- Mescid-i Haram'dan (insanları) alıkoyanlar... Her kim burada zalimce hareket ederek (hac menâsikini) eğip bük(er; birtakım merasimleri kendi lehine yontarak uygulat)mak isterse, ona can yakıcı bir azap tattırırız!* **26.** Hani, bu Ev'in yerini İbrahim'e hazırlamış (ve şöyle demiş)tik: "Bana hiçbir şeyi ortak koşma; tavaf edenler, kıyama duranlar, rükû edenler ve secdeye varanlar için Ev'imi temiz tut." **27.** "İnsanlara haccı ilan et de gerek yaya olarak gerekse -nice derin vadiler katederek gelen- zayıf, bitkin her türlü binit üzerinde sana gelsinler." **28.** "Böylece, (haccın) kendilerine sağlayacağı faydalara şahit olsunlar ve kendilerine Allah'ın nasip ettiği kurbanlık hayvanları o malum günlerde keserken (sadece) O'nun adını ansınlar. Bunlardan hem kendiniz yiyin hem de sıkıntı içindeki yoksulları doyurun." **29.** "Sonra; (tırnaklarını kısaltıp, bedenin ilgili kısımlarını tıraş edip elbise giyerek) ihramdan çıksınlar, adaklarını yerine getirsinler ve bu kadim Ev'i tavaf etsinler." **30.** İşte böyle... Her kim Allah'ın saygın kıldıklarını ulu bilirse, kendisi için bu, Rabbi katında daha hayırlıdır. Size (Maide: 3'te) okunanlar dışında bütün ehlî hayvanlar size helâl kılınmıştır. Öyleyse, murdar putlardan uzak durun ve (gerek Allah hakkında gerekse hangi hayvanların etinin yenip yenmeyeceği hakkında) asılsız sözler(le yalan yanlış hüküm vermek)ten kaçının.

* İbn Kesir'e göre; *ve men yürid fi-hi bi-ilhâdin...* ifadesi, "Her kim burada kasten çirkin, büyük bir günah işlemeye yeltenirse, ona can yakıcı bir azap tattırırız!" anlamındadır.

حُنَفَاءَ لِلَّهِ غَيْرَ مُشْرِكِينَ بِهِ ۚ وَمَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَكَأَنَّمَا خَرَّ مِنَ
السَّمَاءِ فَتَخْطَفُهُ الطَّيْرُ أَوْ تَهْوِي بِهِ الرِّيحُ فِي مَكَانٍ سَحِيقٍ
٣١ ذَٰلِكَ وَمَن يُعَظِّمْ شَعَائِرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِن تَقْوَى الْقُلُوبِ
٣٢ لَكُمْ فِيهَا مَنَافِعُ إِلَىٰ أَجَلٍ مُّسَمًّى ثُمَّ مَحِلُّهَا إِلَى الْبَيْتِ
الْعَتِيقِ ٣٣ وَلِكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا لِّيَذْكُرُوا اسْمَ
اللَّهِ عَلَىٰ مَا رَزَقَهُم مِّن بَهِيمَةِ الْأَنْعَامِ ۗ فَإِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَاحِدٌ
فَلَهُ أَسْلِمُوا ۗ وَبَشِّرِ الْمُخْبِتِينَ ٣٤ الَّذِينَ إِذَا ذُكِرَ اللَّهُ وَجِلَتْ
قُلُوبُهُمْ وَالصَّابِرِينَ عَلَىٰ مَا أَصَابَهُمْ وَالْمُقِيمِي الصَّلَاةِ وَمِمَّا
رَزَقْنَاهُمْ يُنفِقُونَ ٣٥ وَالْبُدْنَ جَعَلْنَاهَا لَكُم مِّن شَعَائِرِ
اللَّهِ لَكُمْ فِيهَا خَيْرٌ ۖ فَاذْكُرُوا اسْمَ اللَّهِ عَلَيْهَا صَوَافَّ ۖ فَإِذَا وَجَبَتْ
جُنُوبُهَا فَكُلُوا مِنْهَا وَأَطْعِمُوا الْقَانِعَ وَالْمُعْتَرَّ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرْنَاهَا
لَكُمْ لَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ٣٦ لَن يَنَالَ اللَّهَ لُحُومُهَا وَلَا دِمَاؤُهَا
وَلَٰكِن يَنَالُهُ التَّقْوَىٰ مِنكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ سَخَّرَهَا لَكُمْ لِتُكَبِّرُوا
اللَّهَ عَلَىٰ مَا هَدَاكُمْ ۗ وَبَشِّرِ الْمُحْسِنِينَ ٣٧ ۞ إِنَّ اللَّهَ
يُدَافِعُ عَنِ الَّذِينَ آمَنُوا ۗ إِنَّ اللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ خَوَّانٍ كَفُورٍ ٣٨

31. Allah'a şirk koşmaksızın; samimi birer muvahhit olarak... Allah'a ortak koşan kişi de zaten; bir nevî gökten düşmekte ve kendisini kuşlar kapışmaktadır ya da rüzgâr kendisini uzak, ıssız bir yere savurmaktadır. **32.** İşte böyle... Kim Allah'ın simgelerini ulu bilirse, bu, şüphesiz kalplerin takvasındandır. **33.** Bunlardan belli bir vakte kadar faydalanabilir (üzerlerine binebileceğiniz gibi, sütlerinden, kıllarından, yünlerinden de yararlanabilir)siniz; sonunda varacakları yer, o kadîm Ev'dir. **34.** Kurban kesmeyi her ümmete meşru kıldık ki, Allah'ın kendilerine nasip ettiği hayvanları keserken (sadece) O'nun adını ansınlar. Sizin tanrınız, bir tek tanrıdır; o hâlde, sadece O'na teslim olun. Sen de mütevazı olanları[133] müjdele. **35.** Onlar ki; Allah anıldığı zaman kalpleri ürperir; bilhassa, başlarına gelenlere sabreden, namazı dosdoğru kılan kimselerdir; kendilerine Bizim nasip ettiğimiz şeylerden de infak ederler. **36.** O iri cüsseli hayvanları sizin için Allah'ın simgelerinden kıldık; onlarda sizin için büyük bir hayır vardır. O hâlde, onları ön ayaklarını sıralı olarak yere basmış durumda keserken, Allah'ın adını anın; yanları üstüne düştükleri vakit de onlardan hem kendiniz yiyin hem de, kanaat edene de etmeyip isteyene de yedirin. Onları size böyle boyun eğdirdik ki şükredesiniz. **37.** Onların ne etleri, ne de kanları Allah'a ulaşır; O'na sadece sizin takvanız ulaşır. Bunları size O boyun eğdirdi ki, sizi hidayete erdirdiği için siz de (yalnızca) Allah'ı tekbir edesiniz. **38.** Allah elbette iman edenleri savunur. Allah elbette nankör hainleri sevmez.

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَٰتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا۟ وَإِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِم بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّآ أَن
يَقُولُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ وَلَوْلَا دَفْعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّهُدِّمَتْ
صَوَٰمِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَٰتٌ وَمَسَٰجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا ٱسْمُ ٱللَّهِ
كَثِيرًا وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ
عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ ٱلَّذِينَ إِن مَّكَّنَّٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَمَرُوا۟ بِٱلْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا۟ عَنِ ٱلْمُنكَرِ
وَلِلَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلْأُمُورِ ﴿٤١﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ إِبْرَٰهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾
وَأَصْحَٰبُ مَدْيَنَ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَٰفِرِينَ ثُمَّ
أَخَذْتُهُمْ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾ فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ
أَهْلَكْنَٰهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ فَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا
وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ
فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَآ أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا فَإِنَّهَا
لَا تَعْمَى ٱلْأَبْصَٰرُ وَلَٰكِن تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِى فِى ٱلصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

39. Kendileri ile savaşılanlara -zulme uğradıkları için- (saldırganlarla savaşabilecekleri) bildirilmiştir. Allah elbette onlara yardım etmeye kadirdir. **40.** Onlar ki, sırf "Rabbimiz Allah'tır" dedikleri için haksız yere yurtlarından çıkarılmışlardı... Allah'ın insanları birbiriyle savuşturması olmasaydı; içinde sürekli Allah'ın adı anılan mescitler, manastırlar, kiliseler ve havralar kesinlikle yıkılır giderdi. Allah elbette kendisine yardım edene yardım edecek!.. Şüphesiz, Allah kuvvetlidir, 'mutlak izzet sahibi'dir (Kavî, Azîz). **41.** Onlar ki; yeryüzünde kendilerine iktidar bahşetsek; (gerçek dindarlar olarak) namazı dosdoğru kılar, zekâtı veri(p benliklerini arındırırıla)r, marufu emredip münkeri yasaklarlar. İşlerinin akıbeti tamamen Allah'a aittir. (Bütün işlerinde O'nu öncelerler.) **42.** Eğer seni yalanlıyorlarsa, onlardan önce Nuh kavmi, Âd ve Semud da yalanlamıştı. **43.** İbrahim'in kavmi ile Lût'un kavmi de... **44.** Medyen halkı da... Musa (o koca peygamber) bile yalanlanmıştı. Nankörce inkâr edenlere mühlet vermiştim, ama daha sonra onları yakalayıverdim... Nasılmış (gördüler), Benim o misli görülmemiş azabım! **45.** Nice memleket vardır ki, zulmettiği için helâk etmişizdir de çatıları çökmüştür... Nice körelmiş kuyu, nice sağlam saray... **46.** Yeryüzünde dolaşmadılar mı ki; akledecek kalpleri ya da işitecek kulakları olsun. Şüphesiz, sadece gözler kör olmaz; göğüslerdeki kalpler de körelir (akılları olduğu hâlde bir işe yaramaz!).

أُذِنَ لِلَّذِينَ يُقَٰتَلُونَ بِأَنَّهُمْ ظُلِمُوا۟ ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ نَصْرِهِمْ
لَقَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِم بِغَيْرِ حَقٍّ إِلَّآ أَن
يَقُولُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ ۗ وَلَوْلَا دَفْعُ ٱللَّهِ ٱلنَّاسَ بَعْضَهُم بِبَعْضٍ لَّهُدِّمَتْ
صَوَٰمِعُ وَبِيَعٌ وَصَلَوَٰتٌ وَمَسَٰجِدُ يُذْكَرُ فِيهَا ٱسْمُ ٱللَّهِ
كَثِيرًا ۗ وَلَيَنصُرَنَّ ٱللَّهُ مَن يَنصُرُهُۥٓ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَقَوِىٌّ
عَزِيزٌ ﴿٤٠﴾ ٱلَّذِينَ إِن مَّكَّنَّٰهُمْ فِى ٱلْأَرْضِ أَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَءَاتَوُا۟ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَمَرُوا۟ بِٱلْمَعْرُوفِ وَنَهَوْا۟ عَنِ ٱلْمُنكَرِ ۗ
وَلِلَّهِ عَٰقِبَةُ ٱلْأُمُورِ ﴿٤١﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ وَعَادٌ وَثَمُودُ ﴿٤٢﴾ وَقَوْمُ إِبْرَٰهِيمَ وَقَوْمُ لُوطٍ ﴿٤٣﴾
وَأَصْحَٰبُ مَدْيَنَ ۖ وَكُذِّبَ مُوسَىٰ فَأَمْلَيْتُ لِلْكَٰفِرِينَ ثُمَّ
أَخَذْتُهُمْ ۖ فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٤﴾ فَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ
أَهْلَكْنَٰهَا وَهِىَ ظَالِمَةٌ فَهِىَ خَاوِيَةٌ عَلَىٰ عُرُوشِهَا
وَبِئْرٍ مُّعَطَّلَةٍ وَقَصْرٍ مَّشِيدٍ ﴿٤٥﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ
فَتَكُونَ لَهُمْ قُلُوبٌ يَعْقِلُونَ بِهَآ أَوْ ءَاذَانٌ يَسْمَعُونَ بِهَا ۖ فَإِنَّهَا
لَا تَعْمَى ٱلْأَبْصَٰرُ وَلَٰكِن تَعْمَى ٱلْقُلُوبُ ٱلَّتِى فِى ٱلصُّدُورِ ﴿٤٦﴾

39. Kendileri ile savaşılanlara -zulme uğradıkları için- (saldırganlarla savaşabilecekleri) bildirilmiştir. Allah elbette onlara yardım etmeye kadirdir. **40.** Onlar ki, sırf "Rabbimiz Allah'tır" dedikleri için haksız yere yurtlarından çıkarılmışlardı... Allah'ın insanları birbiriyle savuşturması olmasaydı; içinde sürekli Allah'ın adı anılan mescitler, manastırlar, kiliseler ve havralar kesinlikle yıkılır giderdi. Allah elbette kendisine yardım edene yardım edecek!.. Şüphesiz, Allah kuvvetlidir, 'mutlak izzet sahibi'dir (Kavî, Azîz). **41.** Onlar ki; yeryüzünde kendilerine iktidar bahşetsek; (gerçek dindarlar olarak) namazı dosdoğru kılar, zekâtı veri(p benliklerini arındırırıla)r, marufu emredip münkeri yasaklarlar. İşlerinin akıbeti tamamen Allah'a aittir. (Bütün işlerinde O'nu öncelerler.) **42.** Eğer seni yalanlıyorlarsa, onlardan önce Nuh kavmi, Âd ve Semud da yalanlamıştı. **43.** İbrahim'in kavmi ile Lût'un kavmi de... **44.** Medyen halkı da... Musa (o koca peygamber) bile yalanlanmıştı. Nankörce inkâr edenlere mühlet vermiştim, ama daha sonra onları yakalayıverdim... Nasılmış (gördüler), Benim o misli görülmemiş azabım! **45.** Nice memleket vardır ki, zulmettiği için helâk etmişizdir de çatıları çökmüştür... Nice körelmiş kuyu, nice sağlam saray... **46.** Yeryüzünde dolaşmadılar mı ki; akledecek kalpleri ya da işitecek kulakları olsun. Şüphesiz, sadece gözler kör olmaz; göğüslerdeki kalpler de körelir (akılları olduğu hâlde bir işe yaramaz!).

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنَّ يَوْمًا
عِنْدَ رَبِّكَ كَأَلْفِ سَنَةٍ مِمَّا تَعُدُّونَ ﴿٤٧﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ
قَرْيَةٍ أَمْلَيْتُ لَهَا وَهِيَ ظَالِمَةٌ ثُمَّ أَخَذْتُهَا وَإِلَيَّ الْمَصِيرُ
﴿٤٨﴾ قُلْ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّمَا أَنَا لَكُمْ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٤٩﴾ فَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَرِزْقٌ كَرِيمٌ ﴿٥٠﴾
وَالَّذِينَ سَعَوْا فِي آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ
﴿٥١﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رَسُولٍ وَلَا نَبِيٍّ إِلَّا إِذَا تَمَنَّىٰ
أَلْقَى الشَّيْطَانُ فِي أُمْنِيَّتِهِ فَيَنْسَخُ اللَّهُ مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ
ثُمَّ يُحْكِمُ اللَّهُ آيَاتِهِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٢﴾ لِيَجْعَلَ
مَا يُلْقِي الشَّيْطَانُ فِتْنَةً لِلَّذِينَ فِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ وَالْقَاسِيَةِ
قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَفِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَلِيَعْلَمَ
الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ أَنَّهُ الْحَقُّ مِنْ رَبِّكَ فَيُؤْمِنُوا بِهِ
فَتُخْبِتَ لَهُ قُلُوبُهُمْ وَإِنَّ اللَّهَ لَهَادِ الَّذِينَ آمَنُوا إِلَىٰ صِرَاطٍ
مُسْتَقِيمٍ ﴿٥٤﴾ وَلَا يَزَالُ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي مِرْيَةٍ مِنْهُ حَتَّىٰ
تَأْتِيَهُمُ السَّاعَةُ بَغْتَةً أَوْ يَأْتِيَهُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَقِيمٍ ﴿٥٥﴾

47. Allah asla va'dinden caymayacağı hâlde, senden azabı hemen istiyorlar! Oysa senin Rabbinin katında bir gün, sizin saydıklarınızdan bin yıl gibidir. **48.** Nice memleket vardır ki; zalim oldukları hâlde onlara mühlet vermiştim; ama sonunda onları yakalayıverdim... Yalnız Banadır çünkü nihaî dönüş! **49.** De ki: Ey insanlar! Ben sizin için sadece 'apaçık bir uyarıcı'yım. **50.** Şöyle ki; iman edip salih amel işleyenler için mağfiret ve değerli bir rızık vardır. **51.** Bizim âyetlerimizi geçersiz kılmak için sa'yügayret edenler, cayır cayır yanan Ateş'in sahipleri de bunlardır işte... **52.** Senden önce hiçbir resul ve nebi göndermemişizdir ki; o, bir şey tasarladığında şeytan onun tasarısına bir şey katın(aya çalışm)ış olmasın. Ama Allah şeytanın kat(maya çalış)tığı şeyi gidermiş; sonra da -evet, Allah- kendi âyetlerini sapasağlam yerleştirmiştir. Allah; 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **53.** Böylece O, şeytanın kat(maya çalış)tığı şeyi; kalplerinde hastalık bulunan ve kalpleri kaskatı olan kimseleri sınama vesilesi yapmış olur ve zalimler derin bir cepheleşme içine girerler! **54.** Yine böylece, kendilerine ilim verilenler, onun, Rablerinden gelen bir gerçek olduğunu bilerek ona iman ederler ve ona daha bir canıgönülden bağlanırlar. İman edenleri Allah elbette dosdoğru bir yola iletecektir. **55.** Nankörce inkâr edenler ise (Kıyamet) saat(i) -veya hayırsız bir günün azabı- ansızın başlarına gelene kadar ondan yana şüphe içinde kalmaya devam ederler.

ٱلْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ لِّلَّهِ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ ۚ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟
وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ فِى جَنَّـٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿٥٦﴾ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَـٰتِنَا فَأُو۟لَـٰٓئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٥٧﴾
وَٱلَّذِينَ هَاجَرُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ قُتِلُوٓا۟ أَوْ مَاتُوا۟
لَيَرْزُقَنَّهُمُ ٱللَّهُ رِزْقًا حَسَنًا ۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ خَيْرُ
ٱلرَّٰزِقِينَ ﴿٥٨﴾ لَيُدْخِلَنَّهُم مُّدْخَلًا يَرْضَوْنَهُۥ ۗ وَإِنَّ
ٱللَّهَ لَعَلِيمٌ حَلِيمٌ ﴿٥٩﴾ ۞ ذَٰلِكَ وَمَنْ عَاقَبَ بِمِثْلِ
مَا عُوقِبَ بِهِۦ ثُمَّ بُغِىَ عَلَيْهِ لَيَنصُرَنَّهُ ٱللَّهُ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ
لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ﴿٦٠﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ يُولِجُ ٱلَّيْلَ فِى
ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِى ٱلَّيْلِ وَأَنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌۢ بَصِيرٌ
﴿٦١﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ مِن
دُونِهِۦ هُوَ ٱلْبَـٰطِلُ وَأَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ ﴿٦٢﴾
أَلَمْ تَرَ أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَتُصْبِحُ ٱلْأَرْضُ
مُخْضَرَّةً ۗ إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿٦٣﴾ لَّهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ
وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ وَإِنَّ ٱللَّهَ لَهُوَ ٱلْغَنِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٦٤﴾

56. Ki o gün mülk tamamen Allah'ındır; aralarında O hâkimlik eder: İman edip salih amel işleyenler nimet dolu cennetlerdedir. **57.** Nankörce inkâr edip âyetlerimizi yalanlayanların hakkı ise alçaltıcı bir azaptır. **58.** Allah yolunda hicret edip de daha sonra öldürülen veya ölen kimseleri Allah elbette güzel bir nasiple nasiplendirecektir. Şüphesiz, nasiplendirenlerin en hayırlısı Allah'tır. **59.** Onları elbette razı olacakları bir yere sokacaktır. Şüphesiz, Allah 'mutlak ilim sahibi'dir (Alîm), Halîm'dir. **60.** İşte böyle... Kim kendisine yapılan haksızlığa dengiyle karşılık verir de sonra yine kendisine saldırılırsa, Allah mutlaka ona yardım eder. Şüphesiz, Allah affedicidir, bağışlayıcıdır (Afüvv, Gafûr). **61.** Böyle... Çünkü geceyi gündüze, gündüzü de geceye Allah sokmaktadır; Allah gerçekten işitir, görür (Semî', Basîr). **62.** Böyle... Çünkü Allah'ın 'mutlak gerçek' olmasına karşılık, O'ndan başka yalvardıkları, tamamen boş şeylerdir ve şüphesiz, sadece Allah'tır yüce, büyük (Aliyy, Kebîr). **63.** Görmedin mi ki; Allah gökten su indirmekte ve yeryüzü yemyeşil olmaktadır? Şüphesiz, Allah bütün inceliklere nüfuz eder, 'her şeyden haberdar'dır (Latîf, Habîr). **64.** Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi O'nundur. Sadece Allah'tır şüphesiz, hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, 'bizatihi hamde lâyık' (Ganî, Hamîd).

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي الْأَرْضِ وَالْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ
بِأَمْرِهِۦ وَيُمْسِكُ السَّمَآءَ أَن تَقَعَ عَلَى الْأَرْضِ إِلَّا بِإِذْنِهِۦٓ إِنَّ
اللَّهَ بِالنَّاسِ لَرَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٥﴾ وَهُوَ الَّذِىٓ أَحْيَاكُمْ
ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ إِنَّ الْإِنسَانَ لَكَفُورٌ ﴿٦٦﴾
لِّكُلِّ أُمَّةٍ جَعَلْنَا مَنسَكًا هُمْ نَاسِكُوهُ فَلَا يُنَازِعُنَّكَ
فِي الْأَمْرِ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ إِنَّكَ لَعَلَىٰ هُدًى مُّسْتَقِيمٍ ﴿٦٧﴾
وَإِن جَادَلُوكَ فَقُلِ اللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٦٨﴾ اللَّهُ يَحْكُمُ
بَيْنَكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كُنتُمْ فِيهِ تَخْتَلِفُونَ ﴿٦٩﴾
أَلَمْ تَعْلَمْ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَآءِ وَالْأَرْضِ إِنَّ ذَٰلِكَ
فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧٠﴾ وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ
اللَّهِ مَا لَمْ يُنَزِّلْ بِهِۦ سُلْطَانًا وَمَا لَيْسَ لَهُم بِهِۦ عِلْمٌ وَمَا لِلظَّالِمِينَ
مِن نَّصِيرٍ ﴿٧١﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَاتُنَا بَيِّنَاتٍ تَعْرِفُ فِي
وُجُوهِ الَّذِينَ كَفَرُوا الْمُنكَرَ يَكَادُونَ يَسْطُونَ
بِالَّذِينَ يَتْلُونَ عَلَيْهِمْ ءَايَاتِنَا قُلْ أَفَأُنَبِّئُكُم بِشَرٍّ مِّن
ذَٰلِكُمُ النَّارُ وَعَدَهَا اللَّهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٧٢﴾

65. Görmedin mi ki Allah;
yeryüzündekileri ve denizde
O'nun emriyle aheste aheste
giden gemileri size boyun eğ-
dirmiş? Göğü (yani gökteki
cisimleri) de tutmaktadır ki,
'yer'in üzerine düşmesin... İzni
olursa başka... Allah insanlara
karşı gerçekten şefkatlidir,
merhametlidir (Raûf, Rahîm).
66. Size hayat veren, sonra sizi
öldürüp sonra yeniden size ha-
yat verecek olan O'dur... Ger-
çekten nankördür insanoğlu!
67. Biz her ümmete, izledikleri
bir ibadet usulü koymuşuzdur.
Öyleyse, sakın bu hususta se-
ninle çekişmesinler! Sen Rabbine davet etmeye bak. Şüphesiz, dosdoğru bir
kılavuzluk üzerinde bulunuyorsun. **68.** Seninle cedelleşirlerse, de ki: Sizin
yaptıklarınızı en iyi, Allah bilmektedir! **69.** Anlaşmazlığa düştüğünüz husus-
larda, Allah Kıyamet Günü aranızda hâkimlik edecektir. **70.** Bilmez misin ki;
gökte ve yerde ne varsa Allah hepsini bilir?! Çünkü bu, şüphesiz, bir kitapta-
dır; bu, Allah için gerçekten kolaydır. **71.** Haklarında Allah'ın hiçbir güçlü ka-
nıt indirmediği, Allah'tan başka şeylere tapıyorlar; bu hususta hiçbir bilgileri
bulunmamaktadır!.. Yardımcısı yoktur bu zalimlerin! **72.** Âyetlerimiz kendi-
lerine apaçık okunduğu zaman, nankörce inkâr edenlerin yüzlerindeki yadır-
gamayı görürsün; âyetlerimizi kendilerine okuyanlara saldıracak gibi olurlar!
De ki: Ben size bundan daha kötüsünü haber vereyim mi? Ateş... Nankörce
inkâr edenlere va'detmiştir Allah onu... Ne kötü dönüş yeri!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ ضُرِبَ مَثَلٞ فَٱسۡتَمِعُواْ لَهُۥٓۚ إِنَّ ٱلَّذِينَ
تَدۡعُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ لَن يَخۡلُقُواْ ذُبَابٗا وَلَوِ ٱجۡتَمَعُواْ لَهُۥۖ
وَإِن يَسۡلُبۡهُمُ ٱلذُّبَابُ شَيۡـٔٗا لَّا يَسۡتَنقِذُوهُ مِنۡهُۚ ضَعُفَ
ٱلطَّالِبُ وَٱلۡمَطۡلُوبُ ٧٣ مَا قَدَرُواْ ٱللَّهَ حَقَّ قَدۡرِهِۦٓۚ إِنَّ
ٱللَّهَ لَقَوِيٌّ عَزِيزٌ ٧٤ ٱللَّهُ يَصۡطَفِي مِنَ ٱلۡمَلَٰٓئِكَةِ
رُسُلٗا وَمِنَ ٱلنَّاسِۚ إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعُۢ بَصِيرٞ ٧٥ يَعۡلَمُ
مَا بَيۡنَ أَيۡدِيهِمۡ وَمَا خَلۡفَهُمۡۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ ٧٦
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱرۡكَعُواْ وَٱسۡجُدُواْۤ وَٱعۡبُدُواْ
رَبَّكُمۡ وَٱفۡعَلُواْ ٱلۡخَيۡرَ لَعَلَّكُمۡ تُفۡلِحُونَ ۩ ٧٧
وَجَٰهِدُواْ فِي ٱللَّهِ حَقَّ جِهَادِهِۦۚ هُوَ ٱجۡتَبَىٰكُمۡ وَمَا جَعَلَ
عَلَيۡكُمۡ فِي ٱلدِّينِ مِنۡ حَرَجٖۚ مِّلَّةَ أَبِيكُمۡ إِبۡرَٰهِيمَۚ هُوَ سَمَّىٰكُمُ
ٱلۡمُسۡلِمِينَ مِن قَبۡلُ وَفِي هَٰذَا لِيَكُونَ ٱلرَّسُولُ شَهِيدًا عَلَيۡكُمۡ
وَتَكُونُواْ شُهَدَآءَ عَلَى ٱلنَّاسِۚ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ
وَٱعۡتَصِمُواْ بِٱللَّهِ هُوَ مَوۡلَىٰكُمۡۖ فَنِعۡمَ ٱلۡمَوۡلَىٰ وَنِعۡمَ ٱلنَّصِيرُ ٧٨

آياتها ١١٨ — سُورَةُ ٱلۡمُؤۡمِنُونَ — ترتيبها ٢٣

73. Ey insanlar! İşte size bir temsil; onu iyi dinleyin: Allah'tan başka taptığınız o şeyler bir araya gelse, bir sinek bile yaratamazlar. Sinek onlardan bir şey kapsa, bunu bile ondan kurtaramazlar. İsteyen de âcizdir çünkü istenen de... **74.** Allah'ı hakkıyla takdir edememişlerdir (birtakım varlıkları Allah'a ortak koşanlar ve Allah'ın 'insan peygamber' göndermesini akıldışı bulanlar). Allah gerçekten kuvvetlidir, 'mutlak izzet sahibi'dir (Kavî, Azîz). **75.** Allah meleklerden de elçi seçer, insanlardan da... Allah gerçekten işitir, görür (Semî', Basîr). **76.** O, onların önlerindekini de bilir arkalarındakini de... Bütün işler Allah'a döndürülür. **77.** Ey iman edenler! Rükû edin, secdeye varın, (sadece) Rabbinize kulluk edin ve iyilik yapın ki kurtuluşa eresiniz. **78.** Ve Allah uğrunda hakkıyla cihad edin. O, (elçisine vahyettiği diriltici nefesi ile) sizi derleyip kendinize getirmiş ve bu dinde size hiçbir zorluk çıkarmamıştır. Tıpkı atanız İbrahim'in dininde olduğu gibi... Hem daha önce hem de bunda, sizi (kendisine kayıtsız şartsız) 'teslimiyet gösteren'ler olarak adlandırmıştır ki Peygamber size, siz de insanlara model olasınız. O hâlde, (gerçek dindarlar olarak) namazı dosdoğru kılın, zekâtı veri(p benliğinizi arındırı)n ve Allah'a sımsıkı tutunun. Çünkü 'mevlâ'nız O'dur (size sahip çıkar). Ne güzel Mevlâ! Ne güzel yardımcı!..

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
قَدْ أَفْلَحَ الْمُؤْمِنُونَ ١ الَّذِينَ هُمْ فِي صَلَاتِهِمْ خَاشِعُونَ ٢
وَالَّذِينَ هُمْ عَنِ اللَّغْوِ مُعْرِضُونَ ٣ وَالَّذِينَ هُمْ لِلزَّكَاةِ
فَاعِلُونَ ٤ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ٥ إِلَّا عَلَىٰ
أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ٦
فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ٧ وَالَّذِينَ هُمْ
لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ ٨ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَوَاتِهِمْ
يُحَافِظُونَ ٩ أُولَٰئِكَ هُمُ الْوَارِثُونَ ١٠ الَّذِينَ يَرِثُونَ
الْفِرْدَوْسَ هُمْ فِيهَا خَالِدُونَ ١١ وَلَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ
سُلَالَةٍ مِنْ طِينٍ ١٢ ثُمَّ جَعَلْنَاهُ نُطْفَةً فِي قَرَارٍ مَكِينٍ ١٣ ثُمَّ
خَلَقْنَا النُّطْفَةَ عَلَقَةً فَخَلَقْنَا الْعَلَقَةَ مُضْغَةً فَخَلَقْنَا
الْمُضْغَةَ عِظَامًا فَكَسَوْنَا الْعِظَامَ لَحْمًا ثُمَّ أَنْشَأْنَاهُ خَلْقًا
آخَرَ ۚ فَتَبَارَكَ اللَّهُ أَحْسَنُ الْخَالِقِينَ ١٤ ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَٰلِكَ
لَمَيِّتُونَ ١٥ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ١٦ وَلَقَدْ
خَلَقْنَا فَوْقَكُمْ سَبْعَ طَرَائِقَ وَمَا كُنَّا عَنِ الْخَلْقِ غَافِلِينَ ١٧

23- MÜ'MİNÛN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 118 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Şu müminler kesinlikle felâha ermişlerdir ki; **2.** namazlarında huşû içindedirler; **3.** boş sözlerden yüz çevirirler; **4.** (zekât vs. ile) arınma işlemlerini yaparlar; **5.** cinsel aygıtlarını (herkesten) korurlar; **6-7.** -eşleri ya da ellerinin altındaki (cariye)ler müstesna... Çünkü bunlar yüzünden kınanacak değillerdir. Kim de bunun ötesini ararsa, bunlardır işte, haddi aşanlar!- **8.** emanetlerine ve anlaşmalarına riayet ederler; **9.** namazlarını, üzerine titreyerek eda ederler. **10.** Bunlardır işte, o mirasçılar **11.** ki Firdevs'e vâris olacak; orada temelli kalacaklardır. **12.** Gerçek şu ki; Biz insanı çamurdan süzülmüş bir özden yarattık. **13.** Sonra onu sağlam bir yere nutfe olarak yerleştirdik. **14.** Sonra nutfeyi yapışkan bir madde (yani, döllenmiş yumurta) hâline getirdik. Derken, o yapışkan maddeyi bir çiğnemlik et yaptık; bu çiğnemlik eti kemik olarak yaratıp kemiklere et giydirdik. Sonuçta onu bambaşka bir yaratık olarak meydana getirdik. Ne kadar zengin ve cömerttir 'yaratan'ların en güzeli olan Allah! **15.** Sonra, bunun arkasından, hiç şüphesiz, öleceksiniz. **16.** Sonra, Kıyamet Günü kesinlikle yeniden diriltileceksiniz. **17.** Gerçek şu ki; Biz sizin üzerinizde de yedi yol yarattık. Yani, Biz 'yaratmak'tan gafil değiliz (her türlü yaratmayı biliriz).

وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءًۢ بِقَدَرٍ فَأَسْكَنَّٰهُ فِى ٱلْأَرْضِ ۖ وَإِنَّا عَلَىٰ ذَهَابٍۭ
بِهِۦ لَقَٰدِرُونَ ﴿١٨﴾ فَأَنشَأْنَا لَكُم بِهِۦ جَنَّٰتٍ مِّن نَّخِيلٍ وَأَعْنَٰبٍ
لَّكُمْ فِيهَا فَوَٰكِهُ كَثِيرَةٌ وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿١٩﴾ وَشَجَرَةً تَخْرُجُ مِن
طُورِ سَيْنَآءَ تَنۢبُتُ بِٱلدُّهْنِ وَصِبْغٍ لِّلْءَاكِلِينَ ﴿٢٠﴾ وَإِنَّ لَكُمْ فِى
ٱلْأَنْعَٰمِ لَعِبْرَةً ۖ نُّسْقِيكُم مِّمَّا فِى بُطُونِهَا وَلَكُمْ فِيهَا مَنَٰفِعُ كَثِيرَةٌ
وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٢١﴾ وَعَلَيْهَا وَعَلَى ٱلْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ
أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَقَالَ يَٰقَوْمِ ٱعْبُدُوا۟ ٱللَّهَ مَا لَكُم مِّنْ إِلَٰهٍ
غَيْرُهُۥٓ ۖ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ ٱلْمَلَؤُا۟ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن قَوْمِهِۦ مَا هَٰذَآ
إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُرِيدُ أَن يَتَفَضَّلَ عَلَيْكُمْ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَأَنزَلَ
مَلَٰٓئِكَةً مَّا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِىٓ ءَابَآئِنَا ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٢٤﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا
رَجُلٌۢ بِهِۦ جِنَّةٌ فَتَرَبَّصُوا۟ بِهِۦ حَتَّىٰ حِينٍ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى
بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٢٦﴾ فَأَوْحَيْنَآ إِلَيْهِ أَنِ ٱصْنَعِ ٱلْفُلْكَ بِأَعْيُنِنَا
وَوَحْيِنَا فَإِذَا جَآءَ أَمْرُنَا وَفَارَ ٱلتَّنُّورُ ۙ فَٱسْلُكْ فِيهَا مِن
كُلٍّ زَوْجَيْنِ ٱثْنَيْنِ وَأَهْلَكَ إِلَّا مَن سَبَقَ عَلَيْهِ ٱلْقَوْلُ
مِنْهُمْ ۖ وَلَا تُخَٰطِبْنِى فِى ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ ۖ إِنَّهُم مُّغْرَقُونَ ﴿٢٧﴾

18. Gökten belli miktarda su indirdik ve onu Arz'a yerleştirdik... -Tabiî, onu gidermeye de kadiriz!- **19.** Ve onunla sizin için hurmalıklar ve üzüm bağları meydana getirdik. Sizin için onlarda birçok zevk vardır; meselâ onlardan yersiniz. **20.** Özellikle Sina dağında çıkan öyle bir ağaç yarattık ki, hem yağı işe yarayacak hem de yiyenler için güzel bir katık olacak şekilde yetişir. **21.** Sizin için elbette hayvanlarda da ibret vardır. Onların karınlarındaki ile susuzluğunuzu gideririz; sizin için onlarda daha birçok fayda vardır; meselâ onlardan yersiniz. **22.** Ayrıca, onların sırtında -bir de gemilerin üstünde- (çok uzak mesafelere kolayca) taşınırsınız. **23.** Gerçek şu ki; Nuh'u kavmine Biz gönderdik; dedi ki: "Ey kavmim! Sadece Allah'a kulluk edin. O'ndan başka tanrınız yoktur. Hâlâ sakınmayacak mısınız?" **24.** Bunun üzerine, kavminin nankörce inkâr eden önde gelenleri şöyle dediler: "Bu da aslında sizin gibi bir insan. Ama size üstünlük kurmak istiyor. Allah (elçi göndermek) isteseydi, melek indirirdi. Biz, ilk atalarımızdan böyle bir şey işitmedik!" **25.** "Bu, başında cinnet bulunan bir adamdan başka bir şey değil! Bir süre gözetleyin bakalım şunu!.." **26.** (Nuh da en sonunda) "Ya Rabbi! Beni yalanlamalarına karşılık bana yardım et!" dedi. **27.** Bunun üzerine, kendisine şöyle vahyettik: "(Ey Nuh! Yakında büyük bir tufan kopacak ve ondan ancak sana iman ederek yapacağın gemiye binenler kurtulabilecek... İşbu) gemiyi Bizim gözetimimiz altında; vahyimizle yap. Nihayet buyruğumuz gelip (içinde ateş yakılan) tandır(lardan bile su) kaynamaya başlayınca, "Her şeyden ikişer eş (yani birer çift), -hakkında hüküm verilmiş olan dışında- ehlini (yani, aileni ve müminleri) gemiye bindir. Zalimler için Benimle muhatap olma; çünkü boğulacaklar!"

فَإِذَا اسْتَوَيْتَ أَنْتَ وَمَنْ مَعَكَ عَلَى الْفُلْكِ فَقُلِ الْحَمْدُ لِلّٰهِ الَّذ۪ي نَجّٰينَا
مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِم۪ينَ ﴿٢٨﴾ وَقُلْ رَبِّ أَنْزِلْن۪ي مُنْزَلًا مُبَارَكًا وَأَنْتَ خَيْرُ
الْمُنْزِل۪ينَ ﴿٢٩﴾ إِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَاتٍ وَإِنْ كُنَّا لَمُبْتَل۪ينَ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا
مِنْ بَعْدِهِمْ قَرْنًا اٰخَر۪ينَ ﴿٣١﴾ فَأَرْسَلْنَا ف۪يهِمْ رَسُولًا مِنْهُمْ أَنِ اعْبُدُوا
اللّٰهَ مَا لَكُمْ مِنْ إِلٰهٍ غَيْرُهُ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الْمَلَأُ مِنْ قَوْمِهِ
الَّذ۪ينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِلِقَاءِ الْاٰخِرَةِ وَأَتْرَفْنَاهُمْ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا
مَا هٰذَا إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُكُمْ يَأْكُلُ مِمَّا تَأْكُلُونَ مِنْهُ وَيَشْرَبُ مِمَّا
تَشْرَبُونَ ﴿٣٣﴾ وَلَئِنْ أَطَعْتُمْ بَشَرًا مِثْلَكُمْ إِنَّكُمْ إِذًا لَخَاسِرُونَ
﴿٣٤﴾ أَيَعِدُكُمْ أَنَّكُمْ إِذَا مِتُّمْ وَكُنْتُمْ تُرَابًا وَعِظَامًا أَنَّكُمْ مُخْرَجُونَ
﴿٣٥﴾ ۞ هَيْهَاتَ هَيْهَاتَ لِمَا تُوعَدُونَ ﴿٣٦﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا حَيَاتُنَا
الدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا نَحْنُ بِمَبْعُوث۪ينَ ﴿٣٧﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا رَجُلٌ
افْتَرٰى عَلَى اللّٰهِ كَذِبًا وَمَا نَحْنُ لَهُ بِمُؤْمِن۪ينَ ﴿٣٨﴾ قَالَ رَبِّ
انْصُرْن۪ي بِمَا كَذَّبُونِ ﴿٣٩﴾ قَالَ عَمَّا قَل۪يلٍ لَيُصْبِحُنَّ نَادِم۪ينَ ﴿٤٠﴾
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّيْحَةُ بِالْحَقِّ فَجَعَلْنَاهُمْ غُثَاءً فَبُعْدًا لِلْقَوْمِ
الظَّالِم۪ينَ ﴿٤١﴾ ثُمَّ أَنْشَأْنَا مِنْ بَعْدِهِمْ قُرُونًا اٰخَر۪ينَ ﴿٤٢﴾

28. "Beraberindeki kimselerle birlikte sen de gemiye yerleştiğinde: 'Bizi o zalim kavimden kurtaran Allah'a hamdolsun!' de." **29.** "Yine, de ki: 'Ya Rabbi! Beni bereketli bir yerde indirip konaklat; Sen indirip konaklatanların en hayırlısısın.'" **30.** Bunda elbette âyetler vardır; Biz (insanları) hep böyle denemişizdir.

31. Bunların ardından bir başka nesil meydana getirdik. **32.** Onlara da; "Sadece Allah'a kulluk edin; sizin O'ndan başka tanrınız yoktur. Hâlâ sakınmayacak mısınız?" diyen kendi içlerinden bir peygamber gönderdik. **33.** Kavminin ileri gelenleri -ki dünya hayatında refah verdiğimiz hâlde nankörce inkâr etmiş ve Âhiretle karşı karşıya geleceklerini yalanlamışlardı- dediler ki: "Bu da aslında sizin gibi bir insan; sizin yediklerinizden yiyor, sizin içtiklerinizden içiyor!" **34.** "Kendiniz gibi bir insana itaat ederseniz, o takdirde kesinlikle hüsrana uğrarsınız!" **35.** "Ölüp de toprağa ve kemiğe dönüştüğünüzde (yerin altından) çıkarılacağınızı mı va'dediyor size?!" **36.** "Ne kadar uzak, size va'dedilen! Ne kadar uzak!.." **37.** "Dünyevî hayatımızdan başka bir hayat yok. Yaşar, ölürüz; tekrar diriltilecek değiliz!" **38.** "O, kendi uydurduğu yalanı Allah'a isnat eden bir adamdan başka bir şey değil! Ona iman edip bağlanacak değiliz!" **39.** "Ya Rabbi! Beni yalanlamalarına karşılık bana yardım et!" dedi (peygamber). **40.** "Az sonra kesinlikle pişman olacaklar!" buyurdu (Allah da...) **41.** Ve hak ettikleri o müthiş sarsıntı kendilerini yakalayıverdi. Ve onları kusmuğa çevirdik. Defolup gitti böylece, zalimler! **42.** Sonra, bunların ardından başka nesiller yarattık.

ما تسبق من امة اجلها وما يستأخرون ﴿٤٣﴾ ثم ارسلنا رسلنا تترا
كل ما جاء امة رسولها كذبوه فاتبعنا بعضهم بعضا وجعلناهم
احاديث فبعدا لقوم لا يؤمنون ﴿٤٤﴾ ثم ارسلنا موسى واخاه
هرون بآياتنا وسلطان مبين ﴿٤٥﴾ الى فرعون وملائه
فاستكبروا وكانوا قوما عالين ﴿٤٦﴾ فقالوا انؤمن لبشرين مثلنا
وقومهما لنا عابدون ﴿٤٧﴾ فكذبوهما فكانوا من المهلكين
﴿٤٨﴾ ولقد آتينا موسى الكتاب لعلهم يهتدون ﴿٤٩﴾ وجعلنا
ابن مريم وامه آية وآويناهما الى ربوة ذات قرار ومعين
﴿٥٠﴾ يا ايها الرسل كلوا من الطيبات واعملوا صالحا اني بما
تعملون عليم ﴿٥١﴾ وان هذه امتكم امة واحدة وانا ربكم
فاتقون ﴿٥٢﴾ فتقطعوا امرهم بينهم زبرا كل حزب بما لديهم
فرحون ﴿٥٣﴾ فذرهم في غمرتهم حتى حين ﴿٥٤﴾ ايحسبون انما
نمدهم به من مال وبنين ﴿٥٥﴾ نسارع لهم في الخيرات بل لا يشعرون
﴿٥٦﴾ ان الذين هم من خشية ربهم مشفقون ﴿٥٧﴾ والذين هم
بآيات ربهم يؤمنون ﴿٥٨﴾ والذين هم بربهم لا يشركون ﴿٥٩﴾

43. Hiçbir kavim ecelini geçemiyor, sonraya da kalamıyordu... **44.** Sonra, peygamberlerimizi peşpeşe gönderdik. Hangi ümmete bir peygamber geldiyse, onu mutlaka yalanladılar! Biz de onları birbiri ardınca getirdik ve tamamını birer söylentiye çevirdik. Defolup gitti böylece, iman etmeyen kavimler! **45.** Sonra, Musa'yı ve biraderi Harun'u mucizelerimizle -özellikle de aşikâr güçlü bir kanıtla- gönderdik. **46.** Firavun'a ve kurmaylarına... Fakat büyüklüklerine yediremediler. Çünkü (Mısır'da) egemen kavim onlardı. **47.** "Bizim gibi iki insana mı iman edip bağlanacağız; hem de kavimleri bizim kulumuz kölemiz iken?!" dediler. **48.** Onları yalanladılar ve bu yüzden helâk edilenlerden oldular. **49.** Gerçek şu ki; o kitabı Musa'ya, (İsrailoğulları) doğru yola gelsinler diye vermiştik. **50.** Meryemoğlu'nu da annesini de mucize kıldık; her ikisini de verimli, suyu bol, yüksekçe bir yerde (yani, Beyt-i Makdis'te) barındırdık. **51.** "Ey peygamber gönderilenler! Tertemiz şeylerden yiyin ve salih amel yapın; çünkü Ben yaptıklarınızı bilmekteyim!" **52-53.** "Şüphesiz bu, -tek bir ümmet olarak- sizin ümmetinizdir. Sizin yegâne Rabbiniz Benim; o hâlde, sadece Benden sakının!" (dediğimiz hâlde) aralarındaki birliği paramparça edip birtakım kitaplar edindiler. Her grup (din ve mezhep) kendi elindekinden gâyet memnun! **54.** Onları bir süreliğine kendi umursamazlıkları içinde bırak. **55-56.** Zannediyorlar mı ki; kendilerine mal ve evlât verdik diye onların iyiliği için yarışıyoruz?! Yoo!.. Ama farkında değiller. **57.** (Buna karşılık) Rablerine saygılarından dolayı dikkatli davrananlar, **58.** Rablerinin âyetlerine iman edenler, **59.** Rablerine şirk koşmayanlar, →

وَالَّذِينَ يُؤْتُونَ مَا آتَوا وَقُلُوبُهُمْ وَجِلَةٌ أَنَّهُمْ إِلَىٰ رَبِّهِمْ رَاجِعُونَ ٦٠
أُولَٰئِكَ يُسَارِعُونَ فِي الْخَيْرَاتِ وَهُمْ لَهَا سَابِقُونَ ٦١ وَلَا نُكَلِّفُ
نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا وَلَدَيْنَا كِتَابٌ يَنْطِقُ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ٦٢
بَلْ قُلُوبُهُمْ فِي غَمْرَةٍ مِنْ هَٰذَا وَلَهُمْ أَعْمَالٌ مِنْ دُونِ ذَٰلِكَ هُمْ لَهَا
عَامِلُونَ ٦٣ حَتَّىٰ إِذَا أَخَذْنَا مُتْرَفِيهِمْ بِالْعَذَابِ إِذَا هُمْ يَجْأَرُونَ
٦٤ لَا تَجْأَرُوا الْيَوْمَ إِنَّكُمْ مِنَّا لَا تُنْصَرُونَ ٦٥ قَدْ كَانَتْ آيَاتِي
تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنْتُمْ عَلَىٰ أَعْقَابِكُمْ تَنْكِصُونَ ٦٦ مُسْتَكْبِرِينَ
بِهِ سَامِرًا تَهْجُرُونَ ٦٧ أَفَلَمْ يَدَّبَّرُوا الْقَوْلَ أَمْ جَاءَهُمْ مَا لَمْ يَأْتِ
آبَاءَهُمُ الْأَوَّلِينَ ٦٨ أَمْ لَمْ يَعْرِفُوا رَسُولَهُمْ فَهُمْ لَهُ مُنْكِرُونَ
٦٩ أَمْ يَقُولُونَ بِهِ جِنَّةٌ بَلْ جَاءَهُمْ بِالْحَقِّ وَأَكْثَرُهُمْ لِلْحَقِّ
كَارِهُونَ ٧٠ وَلَوِ اتَّبَعَ الْحَقُّ أَهْوَاءَهُمْ لَفَسَدَتِ السَّمَاوَاتُ
وَالْأَرْضُ وَمَنْ فِيهِنَّ بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِذِكْرِهِمْ فَهُمْ عَنْ
ذِكْرِهِمْ مُعْرِضُونَ ٧١ أَمْ تَسْأَلُهُمْ خَرْجًا فَخَرَاجُ رَبِّكَ خَيْرٌ
وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ٧٢ وَإِنَّكَ لَتَدْعُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ٧٣
وَإِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ عَنِ الصِّرَاطِ لَنَاكِبُونَ ٧٤

60. verdiklerini, -Rablerine dönecekleri için- kalpleri ürpererek verenler... **61.** Bunlardır işte, hayırda yarışıp da önde gidenler. **62.** Biz hiç kimseye gücünün yettiğinden fazlasını yüklemeyiz. Bizim katımızda, gerçeği konuşan bir kitap vardır: asla haksızlığa uğratılmazlar. **63.** Fakat, kalpleri bundan yana umursamazlık içindedir; bunun dışında, yapıp durdukları daha başka işleri de vardır! **64.** Sonunda, refah içinde şımaranlarını azapla yakaladığımız zaman, feryat etmeye başlarlar. **65.** Hiç feryat etmeyin bugün!.. Çünkü Bizden yardım göremezsiniz! **66.** Âyetlerimiz size okunuyordu da sırt çeviriyordunuz! **67.** Büyüklük taslayıp gece sohbetleri düzenleyerek (peygamber hakkında) ileri geri konuşuyordunuz! **68.** Bu söz üzerinde hiç düşünmediler mi? Yoksa, ilk atalarına gelmeyen (türedi, bid'at) bir şey mi geldi kendilerine?! **69.** Yoksa peygamberlerini hiç tanımıyorlar da bunun için mi onu inkâr ediyorlar?! **70.** Yoksa "Onda cinnet var!" mı diyorlar?! Hayır! O kendilerine gerçeği getirmiştir; ama onların çoğu 'gerçek'ten hoşlanmamakta (gerçekleri cinnet olarak nitelemekte)dir! **71.** Şayet gerçek onların arzu ve ihtiraslarına uysaydı, gökler, yer ve oralardakiler kesinlikle bozulup giderdi. Aksine, Biz onlara kendi şan ve şereflerini (içeren gerçekleri) getirdik; ama kendilerine şan şeref sağlayacak bir şeyden yüz çeviriyorlar! **72.** Yoksa sen onlardan haraç mı istiyorsun? (Böyle düşünüyorlarsa, bilsinler ki) senin Rabbinin vergisi daha hayırlıdır. Çünkü nasiplendirenlerin en hayırlısı O'dur. **73.** Şüphesiz, sen onları dosdoğru bir yola çağırıyorsun. **74.** Ama Âhirete iman etmeyenlerdir ki, bu yoldan sapmaktalar!

۞ وَلَوْ رَحِمْنَٰهُمْ وَكَشَفْنَا مَا بِهِم مِّن ضُرٍّ لَّلَجُّوا۟ فِى طُغْيَٰنِهِمْ
يَعْمَهُونَ ﴿٧٥﴾ وَلَقَدْ أَخَذْنَٰهُم بِٱلْعَذَابِ فَمَا ٱسْتَكَانُوا۟ لِرَبِّهِمْ
وَمَا يَتَضَرَّعُونَ ﴿٧٦﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا فَتَحْنَا عَلَيْهِم بَابًا ذَا عَذَابٍ شَدِيدٍ
إِذَا هُمْ فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٧﴾ وَهُوَ ٱلَّذِىٓ أَنشَأَ لَكُمُ ٱلسَّمْعَ وَٱلْأَبْصَٰرَ
وَٱلْأَفْـِٔدَةَ ۚ قَلِيلًا مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٧٨﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى ذَرَأَكُمْ فِى ٱلْأَرْضِ
وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٧٩﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يُحْىِۦ وَيُمِيتُ وَلَهُ ٱخْتِلَٰفُ
ٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٨٠﴾ بَلْ قَالُوا۟ مِثْلَ مَا قَالَ
ٱلْأَوَّلُونَ ﴿٨١﴾ قَالُوٓا۟ أَءِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَءِنَّا
لَمَبْعُوثُونَ ﴿٨٢﴾ لَقَدْ وُعِدْنَا نَحْنُ وَءَابَآؤُنَا هَٰذَا مِن قَبْلُ إِنْ هَٰذَآ
إِلَّآ أَسَٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٨٣﴾ قُل لِّمَنِ ٱلْأَرْضُ وَمَن فِيهَآ إِن
كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٤﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَذَكَّرُونَ
﴿٨٥﴾ قُلْ مَن رَّبُّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ ٱلسَّبْعِ وَرَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْعَظِيمِ
﴿٨٦﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ ﴿٨٧﴾ قُلْ مَنۢ بِيَدِهِۦ
مَلَكُوتُ كُلِّ شَىْءٍ وَهُوَ يُجِيرُ وَلَا يُجَارُ عَلَيْهِ إِن
كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿٨٨﴾ سَيَقُولُونَ لِلَّهِ ۚ قُلْ فَأَنَّىٰ تُسْحَرُونَ ﴿٨٩﴾

75. Şayet onlara acıyıp da
başlarındaki sıkıntıyı gider-
sek, yine azgınlıklarında ısrar
ederlerdi! **76.** Aslında, Biz on-
ları azapla yakalamıştık, ama
Rablerine karşı ne uslandılar
ne de yalvarıp yakardılar. **77.**
Sonunda, onlara şiddetli bir
azabın kapısını açtığımızda,
ondan yana ümitsizliğe düşü-
verdiler! **78.** Sizin için kulak,
göz ve gönül meydana getiren
O'dur. Ne de az şükrediyor-
sunuz! **79.** Sizi yeryüzünde
yaratıp türeten de O'dur; işte
yine O'na haşredileceksiniz.
80. Dirilten de O'dur, öldüren
de... Gece ile gündüzün birbiri
ardı sıra gelmesi de O'nun sayesindedir. Hâlâ, aklınızı başınıza almayacak
mısınız? **81.** Hayır! Onlar da öncekilerin söylediklerini söylediler. **82.** Dedi-
ler ki; "Ölüp de toprak ve kemik olduğumuzda, gerçekten diriltilecekmişiz
öyle mi?!" **83.** "Gerçekten, biz ve -daha evvel, atalarımız- bununla tehdit
edilmişizdir. Ama bu eskilerin masallarından başka bir şey değildir!" **84.** De
ki: Arz ve üzerindekiler kimindir? Biliyorsanız (söyleyin). **85.** "Allah'ındır"
diyecekler. "Öyleyse, hâlâ düşünüp ders çıkarmayacak mısınız?" de. **86.** De
ki: Yedi göğün Rabbi ve o ulu 'mutlak hükümranlık tahtı'nın sahibi kim-
dir? **87.** "Allah'tır" diyecekler. "Öyleyse, hâlâ sakınmayacak mısınız?" de.
88. De ki: Her şeyin gerçek hükümranlığı elinde olan; kendisi koruma altı-
na alan, fakat hiç kimse tarafından koruma altına alınamayan kimdir? **89.**
"Allah'tır" diyecekler. "Öyleyse, nasıl büyüleni(p aldatılı)yorsunuz?" de.

بَلْ أَتَيْنَاهُمْ بِالْحَقِّ وَإِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ ﴿٩٠﴾ مَا اتَّخَذَ اللَّهُ مِنْ وَلَدٍ
وَمَا كَانَ مَعَهُ مِنْ إِلَٰهٍ إِذًا لَذَهَبَ كُلُّ إِلَٰهٍ بِمَا خَلَقَ وَلَعَلَا
بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٩١﴾ عَالِمِ
الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ فَتَعَالَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٩٢﴾ قُلْ رَبِّ
إِمَّا تُرِيَنِّي مَا يُوعَدُونَ ﴿٩٣﴾ رَبِّ فَلَا تَجْعَلْنِي فِي الْقَوْمِ
الظَّالِمِينَ ﴿٩٤﴾ وَإِنَّا عَلَىٰ أَنْ نُرِيَكَ مَا نَعِدُهُمْ لَقَادِرُونَ ﴿٩٥﴾
ادْفَعْ بِالَّتِي هِيَ أَحْسَنُ السَّيِّئَةَ نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَا يَصِفُونَ ﴿٩٦﴾
وَقُلْ رَبِّ أَعُوذُ بِكَ مِنْ هَمَزَاتِ الشَّيَاطِينِ ﴿٩٧﴾ وَأَعُوذُ بِكَ
رَبِّ أَنْ يَحْضُرُونِ ﴿٩٨﴾ حَتَّىٰ إِذَا جَاءَ أَحَدَهُمُ الْمَوْتُ قَالَ رَبِّ
ارْجِعُونِ ﴿٩٩﴾ لَعَلِّي أَعْمَلُ صَالِحًا فِيمَا تَرَكْتُ كَلَّا إِنَّهَا كَلِمَةٌ
هُوَ قَائِلُهَا وَمِنْ وَرَائِهِمْ بَرْزَخٌ إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿١٠٠﴾ فَإِذَا نُفِخَ
فِي الصُّورِ فَلَا أَنْسَابَ بَيْنَهُمْ يَوْمَئِذٍ وَلَا يَتَسَاءَلُونَ ﴿١٠١﴾
فَمَنْ ثَقُلَتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٠٢﴾ وَمَنْ
خَفَّتْ مَوَازِينُهُ فَأُولَٰئِكَ الَّذِينَ خَسِرُوا أَنْفُسَهُمْ فِي جَهَنَّمَ
خَالِدُونَ ﴿١٠٣﴾ تَلْفَحُ وُجُوهَهُمُ النَّارُ وَهُمْ فِيهَا كَالِحُونَ ﴿١٠٤﴾

90. Asıl Biz onlara gerçeği getirdik, kendileri yalan söylemekte!.. **91.** Allah çocuk edinmemiştir; O'ndan başka tanrı da yoktur!.. Olsaydı, o zaman, her tanrı kendi yarattığını alıp götürür ve birbiri üzerinde üstünlük kurmaya çalışırdı. Allah onların nitelediklerinden münezzehtir. **92.** Gaybı da bilir, aşikârı da... Dolayısıyla, koştukları ortaklardan 'aşkın'dır. **93.** De ki: Ya Rabbi! Bunların tehdit edildiği şeyi bana göstereceksen, **94.** beni bu zalim kavmin arasında bulundurma ya Rabbi! **95.** Onları tehdit ettiğimiz şeyi sana göstermeye elbette kadiriz (ama Bizim katımızda her şeyin belli bir süresi vardır. Dolayısıyla;) **96.** sen, kötülüğü en güzel ile savmaya bak; onların nitelendirmekte olduklarını Biz çok iyi bilmekteyiz! **97.** Ve de ki: Ya Rabbi! Sana sığınırım 'şeytan'ların kışkırtmalarından! **98.** Ya Rabbi! Sana sığınırım yanımda bulunmalarından! **99-100.** İçlerinden birine ölüm geldiğinde; "Ya Rabbi! Beni geri döndürün de, ömrümün geri kalanında salih amel işleyeyim." der. Yoo!.. Bu, sadece kendisinin söylediği (hükümsüz) bir sözdür. Ötelerinde ise tekrar diriltilecekleri güne kadar devam edecek bir berzah vardır. **101.** Sûr'a üflendiği zaman; o gün aralarında ne soy sop kalır ne de birbirlerini arayıp sorarlar! **102.** Artık, kimin tartıya giren (salih amel)leri ağır basarsa, felâha erecekler sadece bunlardır. **103.** Kimin tartıya giren (salih amel)leri de hafif gelirse, bunlardır işte, Cehennem'de temelli kalarak kendilerini hüsrana uğratacaklar. **104.** Ateş yüzlerini öyle kavurur ki orada adeta pişmiş kelle gibi sırıtırlar!..

أَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَكُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿١٠٥﴾ قَالُوا۟
رَبَّنَا غَلَبَتْ عَلَيْنَا شِقْوَتُنَا وَكُنَّا قَوْمًا ضَآلِّينَ ﴿١٠٦﴾ رَبَّنَآ
أَخْرِجْنَا مِنْهَا فَإِنْ عُدْنَا فَإِنَّا ظَٰلِمُونَ ﴿١٠٧﴾ قَالَ ٱخْسَـُٔوا۟ فِيهَا
وَلَا تُكَلِّمُونِ ﴿١٠٨﴾ إِنَّهُۥ كَانَ فَرِيقٌ مِّنْ عِبَادِى يَقُولُونَ رَبَّنَآ
ءَامَنَّا فَٱغْفِرْ لَنَا وَٱرْحَمْنَا وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَٱتَّخَذْتُمُوهُمْ
سِخْرِيًّا حَتَّىٰٓ أَنسَوْكُمْ ذِكْرِى وَكُنتُم مِّنْهُمْ تَضْحَكُونَ ﴿١١٠﴾
إِنِّى جَزَيْتُهُمُ ٱلْيَوْمَ بِمَا صَبَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ﴿١١١﴾ قَٰلَ
كَمْ لَبِثْتُمْ فِى ٱلْأَرْضِ عَدَدَ سِنِينَ ﴿١١٢﴾ قَالُوا۟ لَبِثْنَا يَوْمًا أَوْ بَعْضَ
يَوْمٍ فَسْـَٔلِ ٱلْعَآدِّينَ ﴿١١٣﴾ قَٰلَ إِن لَّبِثْتُمْ إِلَّا قَلِيلًا لَّوْ أَنَّكُمْ
كُنتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١٤﴾ أَفَحَسِبْتُمْ أَنَّمَا خَلَقْنَٰكُمْ عَبَثًا وَأَنَّكُمْ
إِلَيْنَا لَا تُرْجَعُونَ ﴿١١٥﴾ فَتَعَٰلَى ٱللَّهُ ٱلْمَلِكُ ٱلْحَقُّ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا
هُوَ رَبُّ ٱلْعَرْشِ ٱلْكَرِيمِ ﴿١١٦﴾ وَمَن يَدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا
ءَاخَرَ لَا بُرْهَٰنَ لَهُۥ بِهِۦ فَإِنَّمَا حِسَابُهُۥ عِندَ رَبِّهِۦٓ إِنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ
ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١١٧﴾ وَقُل رَّبِّ ٱغْفِرْ وَٱرْحَمْ وَأَنتَ خَيْرُ ٱلرَّٰحِمِينَ ﴿١١٨﴾

سُورَةُ النُّورِ

105. "Benim âyetlerim size okunurdu da onları yalanlardınız hâ!" (diye çıkışınca) **106.** derler ki: "Ya Rabbi! (Bize gerçekten çeşitli kanıtlar sunulmuştu, ama) bedbahtlığımız bizi alt etti ve yoldan çıkan bir kavim olduk." **107.** "Ya Rabbi! Bizi buradan çıkar. (Tekrar inkâra) dönersek, o zaman gerçekten zalimiz demektir." **108.** Buyurur ki; "Canınız Cehennem'e! Konuşmayın Benimle!" **109.** "Benim kullarımın arasında; 'Ya Rabbi! Biz iman ettik; bağışla bizi, acı bize; merhamet edenlerin en hayırlısı Sensin!' diyen bir zümre vardı." **110.** "Siz ise onları eğlence vesilesi yapıp durdunuz ve sonunda, Benim asıl mesajımı size unutturdular!* Yine, onlara güler dururdunuz!" **111.** "İşte, 'başarının gerçek sahipleri olma' mükâfatını, bu sabırlarına karşılık verdim bugün onlara." **112.** "Siz yeryüzünde yıl sayısı olarak ne kadar kaldınız?" buyurur. **113.** "Bir gün veya daha az bir süre kaldık; sayabilenlere sor" derler. **114.** Buyurur ki; "Çok az bir süre kaldınız... Keşke (bunu orada yaşarken de) biliyor olsaydınız!" **115.** "Yoksa, sizi boşuna yarattığımızı ve Bize hiç döndürülmeyeceğinizi mi sanmıştınız?!" **116.** Hulâsa, yüceler yücesidir 'gerçek hükümdar' Allah. O'ndan başka tanrı yoktur; o değerli 'mutlak hükümranlık tahtı'nın sahibi de O'dur. **117.** -Hiçbir kanıtı olmadığı hâlde- Allah'la birlikte başka bir 'tanrı'ya yalvaran kimsenin hesabı Rabbinin katında mutlaka görülecektir! Kesinlikle felâha eremez inkârcı nankörler! **118.** De ki: Ya Rabbi! Bağışla, acı; Sensin acıyanların en hayırlısı.

---

* İlk Müslümanların fakr u zaruretleri ile ve genelde düşük bulunan sosyal seviyeleri ile uğraşırken, sizi yüceltecek; sizi buraya düşmekten kurtaracak asıl mesajlarımı unuttunuz!..

24- NÛR SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 64 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. (Bu;) indirerek yasa hâline getirdiğimiz (öyle bir) sûre(dir) ki, düşünüp ders çıkarasınız diye onda apaçık 'âyet'ler indirdik... **2.** Zinakâr kadın ve zinakâr erkek; bu ikisinden her birine yüzer değnek vurun. Allah'a ve 'Son Gün'e iman ediyorsanız, bu ikisine karşı hissettiğiniz acıma duygusu, Allah'ın cezasını uygulamaktan sizi alıkoymasın. Müminlerden bir grup da o ikisinin cezalandırılışına şahit olsun. **3.** Zinakâr erkek, sadece zinakâr veya müşrik kadını nikâhlar. Zinakâr kadını da zinakâr veya müşrik erkekten başkası nikâhlamaz. Bu, müminlere 'haram' kılınmıştır. (Tencere yuvarlanır, kapağını bulur.) **4.** Namuslu kadınlara zina isnadında bulunup da sonra dört şahit getiremeyenlere de seksen sopa vurun; bir daha da asla şahitliklerini kabul etmeyin. Tam bir fâsıktır bunlar! (Yalan söylemekten çekinmez; yalancı şahitlik edebilirler.) **5.** Bundan sonra dönüş yapıp durumlarını düzeltenler müstesna... Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **6.** Kendi eşine zina isnadında bulunup da kendinden başka şahidi olmayan bir erkeğin şahitliği; 'kendisinin doğrulardan olduğu'na dört kez Allah'ı şahit tutmasıdır. **7.** Beşinci (şahitlik) de; 'yalancılardansa Allah'ın lânetinin kendi üzerine olması'dır. **8.** Buna karşılık, kadının; 'kocasının yalancılardan olduğu'na dört kez Allah'ı şahit tutması cezayı kendisinden savar. **9.** Beşincide (yapacağı) ise; 'kocası doğrulardansa Allah'ın gazabının kendi üzerine olması'dır. **10.** Ya, Allah'ın üzerinizdeki lütuf ve merhameti olmasaydı... Ya Allah, tevbeleri daima kabul eden, mutlak hikmet sahibi (Tevvâb, Hakîm) olmasaydı?

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
سُورَةٌ أَنزَلْنَاهَا وَفَرَضْنَاهَا وَأَنزَلْنَا فِيهَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ لَّعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ
﴿١﴾ الزَّانِيَةُ وَالزَّانِي فَاجْلِدُوا كُلَّ وَاحِدٍ مِّنْهُمَا مِائَةَ جَلْدَةٍ وَلَا تَأْخُذْكُم
بِهِمَا رَأْفَةٌ فِي دِينِ اللَّهِ إِن كُنتُمْ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَلْيَشْهَدْ
عَذَابَهُمَا طَائِفَةٌ مِّنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٢﴾ الزَّانِي لَا يَنكِحُ إِلَّا زَانِيَةً أَوْ
مُشْرِكَةً وَالزَّانِيَةُ لَا يَنكِحُهَا إِلَّا زَانٍ أَوْ مُشْرِكٌ وَحُرِّمَ ذَٰلِكَ عَلَى
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ الْمُحْصَنَاتِ ثُمَّ لَمْ يَأْتُوا بِأَرْبَعَةِ شُهَدَاءَ
فَاجْلِدُوهُمْ ثَمَانِينَ جَلْدَةً وَلَا تَقْبَلُوا لَهُمْ شَهَادَةً أَبَدًا وَأُولَٰئِكَ هُمُ
الْفَاسِقُونَ ﴿٤﴾ إِلَّا الَّذِينَ تَابُوا مِن بَعْدِ ذَٰلِكَ وَأَصْلَحُوا فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ وَالَّذِينَ يَرْمُونَ أَزْوَاجَهُمْ وَلَمْ يَكُن لَّهُمْ شُهَدَاءُ إِلَّا أَنفُسُهُمْ
فَشَهَادَةُ أَحَدِهِمْ أَرْبَعُ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٦﴾
وَالْخَامِسَةُ أَنَّ لَعْنَتَ اللَّهِ عَلَيْهِ إِن كَانَ مِنَ الْكَاذِبِينَ ﴿٧﴾ وَيَدْرَأُ
عَنْهَا الْعَذَابَ أَن تَشْهَدَ أَرْبَعَ شَهَادَاتٍ بِاللَّهِ إِنَّهُ لَمِنَ الْكَاذِبِينَ
﴿٨﴾ وَالْخَامِسَةَ أَنَّ غَضَبَ اللَّهِ عَلَيْهَا إِن كَانَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٩﴾
وَلَوْلَا فَضْلُ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُ وَأَنَّ اللَّهَ تَوَّابٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾

إِنَّ ٱلَّذِينَ جَآءُو بِٱلْإِفْكِ عُصْبَةٌ مِّنكُمْ لَا تَحْسَبُوهُ شَرًّا لَّكُم بَلْ هُوَ
خَيْرٌ لَّكُمْ لِكُلِّ ٱمْرِيٍٕ مِّنْهُم مَّا ٱكْتَسَبَ مِنَ ٱلْإِثْمِ وَٱلَّذِى تَوَلَّىٰ
كِبْرَهُۥ مِنْهُمْ لَهُۥ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١١﴾ لَّوْلَآ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ ظَنَّ ٱلْمُؤْمِنُونَ
وَٱلْمُؤْمِنَٰتُ بِأَنفُسِهِمْ خَيْرًا وَقَالُوا۟ هَٰذَآ إِفْكٌ مُّبِينٌ ﴿١٢﴾ لَّوْلَا
جَآءُو عَلَيْهِ بِأَرْبَعَةِ شُهَدَآءَ فَإِذْ لَمْ يَأْتُوا۟ بِٱلشُّهَدَآءِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
عِندَ ٱللَّهِ هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ ﴿١٣﴾ وَلَوْلَا فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ
فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ لَمَسَّكُمْ فِى مَآ أَفَضْتُمْ فِيهِ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٤﴾
إِذْ تَلَقَّوْنَهُۥ بِأَلْسِنَتِكُمْ وَتَقُولُونَ بِأَفْوَاهِكُم مَّا لَيْسَ لَكُم بِهِۦ عِلْمٌ
وَتَحْسَبُونَهُۥ هَيِّنًا وَهُوَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ وَلَوْلَآ إِذْ سَمِعْتُمُوهُ
قُلْتُم مَّا يَكُونُ لَنَآ أَن نَّتَكَلَّمَ بِهَٰذَا سُبْحَٰنَكَ هَٰذَا بُهْتَٰنٌ عَظِيمٌ
﴿١٦﴾ يَعِظُكُمُ ٱللَّهُ أَن تَعُودُوا۟ لِمِثْلِهِۦٓ أَبَدًا إِن كُنتُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٧﴾
وَيُبَيِّنُ ٱللَّهُ لَكُمُ ٱلْءَايَٰتِ وَٱللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٨﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يُحِبُّونَ أَن تَشِيعَ ٱلْفَٰحِشَةُ فِى ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ
فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ وَأَنتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَلَوْلَا
فَضْلُ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ وَرَحْمَتُهُۥ وَأَنَّ ٱللَّهَ رَءُوفٌ رَّحِيمٌ ﴿٢٠﴾

11. (Âişe-i Sıddîka hakkındaki) o ters yüz edilmiş haberi getirenler, şüphesiz kendi içinizden bir gruptur. Onu kendiniz için şer sanmayın; aksine o, sizin için hayırlıdır. Evet, bunlardan her biri kendi aleyhlerine bir günah kazanmışlardır, ama asıl, elebaşlarının hakkıdır muazzam bir azap!.. **12.** Onu işittiğinizde, kadın erkek bütün müminlerin kendileri (ile aynı imanı paylaşan iki suçsuz insan) hakkında hüsn-i zanda bulunup "Bu apaçık bir iftiradır!" demeleri gerekmez miydi? **13.** (İftiracıların da) buna dört şahit getirmeleri gerekmez miydi? Madem ki bu şahitleri getiremediler, öyleyse Allah katında tam bir yalancıdırlar! **14.** Evet, Allah'ın, üzerinizdeki dünyevî ve uhrevî lütuf ve merhameti olmasaydı, o daldığınız dedikodu sebebi ile sizi gerçekten büyük bir azap çarpacaktı! **15.** Hani onu dilinize dolamıştınız! Bilgi sahibi olmadığınız bir şeyi ağzınızda geveliyordunuz! Siz onu önemsiz bir şey sanıyordunuz, ama o, Allah katında muazzam (bir vebal)di. **16.** Evet, onu işittiğinizde; "Bunu söylemek bize yakışmaz. Hâşa! Bu, büyük bir iftiradır!" demeniz gerekmez miydi? **17.** Allah size öğüt veriyor ki, -müminseniz- bir daha asla benzer bir tutuma dönmeyin. **18.** Allah size âyetlerini açık-seçik bildiriyor. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **19.** Müminlerin arasında yüz kızartıcı suçların yayılmasını arzu edenlerin hakkı, dünyada ve Âhirette şüphesiz can yakıcı bir azaptır. Allah bilir, siz bilmezsiniz. **20.** Ya, Allah'ın üzerinizdeki lütuf ve merhameti olmasaydı? Ya Allah, şefkatli, merhametli (Raûf, Rahîm) olmasaydı?

21. Ey iman edenler! Şeytanın adımlarını izlemeyin. Şeytanın adımlarını izleyenler bilsinler ki; o sadece kötülüğü ve yüz kızartıcı suçları emreder. Evet, Allah'ın üzerinizdeki lütuf ve merhameti olmasaydı, hiçbiriniz ebediyen temize çıkamazdı! Fakat Allah, dilediğini temize çıkarıyor. Allah işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **22.** (Ebubekir Sıddîk gibi) lütuf ve varlık sahibi olanlarınız; (ifk* olayındaki rollerine kızarak) yakınlarına, düşkünlere ve Allah yolunda hicret edenlere artık bir şey vermeyeceklerine and içmesinler; affetsinler, hoş görsünler. Allah'ın sizi bağışlamasını arzu etmez misiniz? Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **23-24.** Neler olup bittiğinden habersiz (Âişe-i Sıddîka gibi) namuslu mümin kadınlara zina isnat edenler, dünyada da Âhirette de gerçekten lânetlenmişlerdir. Kendi dillerinin, el ve ayaklarının, yaptıklarına şahitlik edeceği gün, onlar için muazzam bir azap vardır! **25.** Ki o gün, Allah onlara hak ettikleri cezayı eksiksiz verecek; onlar da Allah'ın 'aşikâr gerçek' olduğunu göreceklerdir. **26.** Adi kadınlar adi erkeklere; adi erkekler de adi kadınlara aittir. Nezih kadınlar nezih erkeklere; nezih erkekler de nezih kadınlara aittir. Onların söylediklerinden uzaktır bunlar... Mağfiret ve değerli bir nasiptir bunların hakkı... **27.** Ey iman edenler! Sahiplerine selâm vererek onlarla ünsiyet kurmadıkça kendi evlerinizin dışındaki evlere girmeyin. Bu, sizin için daha hayırlıdır; belki düşünüp ders çıkarırsınız.

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ لَا تَتَّبِعُواْ خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِۚ وَمَن يَتَّبِعۡ
خُطُوَٰتِ ٱلشَّيۡطَٰنِ فَإِنَّهُۥ يَأۡمُرُ بِٱلۡفَحۡشَآءِ وَٱلۡمُنكَرِۚ وَلَوۡلَا فَضۡلُ
ٱللَّهِ عَلَيۡكُمۡ وَرَحۡمَتُهُۥ مَا زَكَىٰ مِنكُم مِّنۡ أَحَدٍ أَبَدٗا وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُزَكِّي
مَن يَشَآءُۗ وَٱللَّهُ سَمِيعٌ عَلِيمٞ ﴿٢١﴾ وَلَا يَأۡتَلِ أُوْلُواْ ٱلۡفَضۡلِ مِنكُمۡ
وَٱلسَّعَةِ أَن يُؤۡتُوٓاْ أُوْلِي ٱلۡقُرۡبَىٰ وَٱلۡمَسَٰكِينَ وَٱلۡمُهَٰجِرِينَ فِي
سَبِيلِ ٱللَّهِۖ وَلۡيَعۡفُواْ وَلۡيَصۡفَحُوٓاْۗ أَلَا تُحِبُّونَ أَن يَغۡفِرَ ٱللَّهُ لَكُمۡۚ
وَٱللَّهُ غَفُورٞ رَّحِيمٌ ﴿٢٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يَرۡمُونَ ٱلۡمُحۡصَنَٰتِ ٱلۡغَٰفِلَٰتِ
ٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ لُعِنُواْ فِي ٱلدُّنۡيَا وَٱلۡأٓخِرَةِ وَلَهُمۡ عَذَابٌ عَظِيمٞ ﴿٢٣﴾
يَوۡمَ تَشۡهَدُ عَلَيۡهِمۡ أَلۡسِنَتُهُمۡ وَأَيۡدِيهِمۡ وَأَرۡجُلُهُم بِمَا كَانُواْ يَعۡمَلُونَ
﴿٢٤﴾ يَوۡمَئِذٖ يُوَفِّيهِمُ ٱللَّهُ دِينَهُمُ ٱلۡحَقَّ وَيَعۡلَمُونَ أَنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلۡحَقُّ
ٱلۡمُبِينُ ﴿٢٥﴾ ٱلۡخَبِيثَٰتُ لِلۡخَبِيثِينَ وَٱلۡخَبِيثُونَ لِلۡخَبِيثَٰتِۖ
وَٱلطَّيِّبَٰتُ لِلطَّيِّبِينَ وَٱلطَّيِّبُونَ لِلطَّيِّبَٰتِۚ أُوْلَٰٓئِكَ مُبَرَّءُونَ
مِمَّا يَقُولُونَۖ لَهُم مَّغۡفِرَةٞ وَرِزۡقٞ كَرِيمٞ ﴿٢٦﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُواْ لَا تَدۡخُلُواْ بُيُوتًا غَيۡرَ بُيُوتِكُمۡ حَتَّىٰ تَسۡتَأۡنِسُواْ
وَتُسَلِّمُواْ عَلَىٰٓ أَهۡلِهَاۚ ذَٰلِكُمۡ خَيۡرٞ لَّكُمۡ لَعَلَّكُمۡ تَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾

* *İfk:* Gerçeğin ters yüz edilmesi anlamına gelmektedir. Konu Ehl-i Sünnet'e göre Hz. Aişe'ye; Şi'a'ya göre ise Hz. Mâriye'ye yapılan bir takım yakışıksız suçlamalarla ilgilidir.

فَإِن لَّمْ تَجِدُوا فِيهَا أَحَدًا فَلَا تَدْخُلُوهَا حَتَّىٰ يُؤْذَنَ لَكُمْ ۖ وَإِن
قِيلَ لَكُمُ ارْجِعُوا فَارْجِعُوا ۖ هُوَ أَزْكَىٰ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
عَلِيمٌ ﴿٢٨﴾ لَّيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَدْخُلُوا بُيُوتًا غَيْرَ مَسْكُونَةٍ
فِيهَا مَتَاعٌ لَّكُمْ ۚ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مَا تُبْدُونَ وَمَا تَكْتُمُونَ ﴿٢٩﴾
قُل لِّلْمُؤْمِنِينَ يَغُضُّوا مِنْ أَبْصَارِهِمْ وَيَحْفَظُوا فُرُوجَهُمْ ۚ
ذَٰلِكَ أَزْكَىٰ لَهُمْ ۗ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٣٠﴾ وَقُل لِّلْمُؤْمِنَاتِ
يَغْضُضْنَ مِنْ أَبْصَارِهِنَّ وَيَحْفَظْنَ فُرُوجَهُنَّ وَلَا يُبْدِينَ
زِينَتَهُنَّ إِلَّا مَا ظَهَرَ مِنْهَا ۖ وَلْيَضْرِبْنَ بِخُمُرِهِنَّ عَلَىٰ جُيُوبِهِنَّ ۖ
وَلَا يُبْدِينَ زِينَتَهُنَّ إِلَّا لِبُعُولَتِهِنَّ أَوْ آبَائِهِنَّ أَوْ
آبَاءِ بُعُولَتِهِنَّ أَوْ أَبْنَائِهِنَّ أَوْ أَبْنَاءِ بُعُولَتِهِنَّ
أَوْ إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي إِخْوَانِهِنَّ أَوْ بَنِي أَخَوَاتِهِنَّ أَوْ نِسَائِهِنَّ
أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُنَّ أَوِ التَّابِعِينَ غَيْرِ أُولِي الْإِرْبَةِ مِنَ
الرِّجَالِ أَوِ الطِّفْلِ الَّذِينَ لَمْ يَظْهَرُوا عَلَىٰ عَوْرَاتِ النِّسَاءِ ۖ
وَلَا يَضْرِبْنَ بِأَرْجُلِهِنَّ لِيُعْلَمَ مَا يُخْفِينَ مِن زِينَتِهِنَّ ۚ وَتُوبُوا
إِلَى اللَّهِ جَمِيعًا أَيُّهَ الْمُؤْمِنُونَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ﴿٣١﴾

28. Orada kimseyi bulamazsanız, size izin verilinceye kadar içeri girmeyin. Şayet size; "dönün" denilirse dönün. Bu, sizin için daha nezihtir. Yaptıklarınızı Allah bilmektedir! **29.** Eşyanızın bulunduğu, içinde oturulmayan bir eve girmenizde sakınca yoktur. Açığa vurduklarınızı da gizlediklerinizi de Allah bilmektedir! **30.** Mümin erkeklere söyle; gözlerini sakınsınlar ve cinsel aygıtlarını korusunlar. Bu, kendileri için daha nezihtir. Onların o ustaca yaptıklarından Allah elbette haberdardır! **31.** Mümin kadınlara da söyle, onlar da gözlerini sakınsınlar ve cinsel aygıtlarını korusunlar. Başörtülerini yakalarının üstüne salsınlar ve -kendiliğinden görünen kısmı müstesna- (göğüs* vb. doğal) güzelliklerini göstermesinler. Kocaları, babaları, kocalarının babaları, oğulları, kocalarının oğulları, kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kızkardeşlerinin oğulları, (Müslüman) kadınları, ellerinin altındaki (cariye)ler, kendilerine tâbi olup da kadınlara doğal meyli bulunmayan erkekler ve kadın mahremiyetinden habersiz küçük çocuklar dışında hiç kimseye güzelliklerini göstermesinler. Gizledikleri güzellikleri bilinsin diye ayaklarını vurup kırıtmasınlar. Ey müminler! (Kadın erkek, genç yaşlı) hep birlikte Allah'a yönelin ki felâha eresiniz.**

---

* Göğüslerin memelere inmeden önceki kısmı. Çünkü bizzat memelerin gösterilmesi zaten mevzuubahis değildir.
** Bu tür emir ve yasaklara toplumun sadece bir kesiminin uyması, o toplumun kurtuluşuna yetmeyecektir.

وَأَنكِحُوا الْأَيَامَىٰ مِنكُمْ وَالصَّالِحِينَ مِنْ عِبَادِكُمْ وَإِمَائِكُمْ إِن
يَكُونُوا فُقَرَاءَ يُغْنِهِمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ وَاللَّهُ وَاسِعٌ عَلِيمٌ ﴿٣٢﴾
وَلْيَسْتَعْفِفِ الَّذِينَ لَا يَجِدُونَ نِكَاحًا حَتَّىٰ يُغْنِيَهُمُ اللَّهُ مِن فَضْلِهِ
وَالَّذِينَ يَبْتَغُونَ الْكِتَابَ مِمَّا مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ فَكَاتِبُوهُمْ إِنْ
عَلِمْتُمْ فِيهِمْ خَيْرًا وَآتُوهُم مِّن مَّالِ اللَّهِ الَّذِي آتَاكُمْ وَلَا
تُكْرِهُوا فَتَيَاتِكُمْ عَلَى الْبِغَاءِ إِنْ أَرَدْنَ تَحَصُّنًا لِّتَبْتَغُوا عَرَضَ الْحَيَاةِ
الدُّنْيَا وَمَن يُكْرِههُّنَّ فَإِنَّ اللَّهَ مِن بَعْدِ إِكْرَاهِهِنَّ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ أَنزَلْنَا إِلَيْكُمْ آيَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا
مِن قَبْلِكُمْ وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ﴿٣٤﴾ ۞ اللَّهُ نُورُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ مَثَلُ نُورِهِ كَمِشْكَاةٍ فِيهَا مِصْبَاحٌ الْمِصْبَاحُ فِي زُجَاجَةٍ
الزُّجَاجَةُ كَأَنَّهَا كَوْكَبٌ دُرِّيٌّ يُوقَدُ مِن شَجَرَةٍ مُّبَارَكَةٍ زَيْتُونَةٍ
لَّا شَرْقِيَّةٍ وَلَا غَرْبِيَّةٍ يَكَادُ زَيْتُهَا يُضِيءُ وَلَوْ لَمْ تَمْسَسْهُ نَارٌ
نُّورٌ عَلَىٰ نُورٍ يَهْدِي اللَّهُ لِنُورِهِ مَن يَشَاءُ وَيَضْرِبُ اللَّهُ الْأَمْثَالَ
لِلنَّاسِ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣٥﴾ فِي بُيُوتٍ أَذِنَ اللَّهُ أَن تُرْفَعَ
وَيُذْكَرَ فِيهَا اسْمُهُ يُسَبِّحُ لَهُ فِيهَا بِالْغُدُوِّ وَالْآصَالِ ﴿٣٦﴾

32. Aranızdaki bekârları; köle ve cariyelerinizden de elverişli olanları evlendirin. Fakir iseler, Allah onları lûtfuyla zenginleştirir. Allah; (lütfuyla, varlığıyla, kısaca her şeyi ile) geniştir, 'mutlak ilim sahibi'dir (Vâsi', Alîm). **33.** Evlenemeyenler de Allah kendilerini lûtfu ile zenginleştirinceye kadar iffetli davransınlar.

Elinizin altındaki (köle)lerden mukavele yap(arak hürriyetlerini kazan)mak isteyenlerle, kendilerinde bir hayır görüyorsanız mukavele yapın ve Allah'ın malından -ki size vermiş- onlara verin. Evlenerek namusu ile yaşamak isteyen cariyelerinizi de dünya hayatının geçici menfaatine tamah ederek fuhşa zorlamayın. Her kim onları zorlarsa, bu zorlanışlarının ardından Allah şüphesiz (o kadınları) bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **34.** Gerçek şu ki; Biz size açık seçik deliller, sizden evvel gelip geçmiş kimselerden örnekler; müttakîler için de bir öğüt indirmekteyiz. **35.** Allah; göklerin ve yerin 'nur'udur. O'nun nurunun durumu, içinde çerağ bulunan bir kandil yuvasına benzer. Çerağ bir sırça içindedir, sırça ise adeta inci gibi parlayan öyle bir yıldızdır ki, doğuya da batıya da ait olmayan mübarek bir ağaçtan; zeytinden tutuşturulup yakılmaktadır. Yağı da neredeyse ateş değmese bile aydınlatacak (kadar berrak ve parlak)tır. Yani, nur üstüne nur... Allah dilediklerini nuruna kavuşturuyor. Allah insanlara böyle misaller verir. Allah her şeyi bilir. **36.** O evlerde (parlamaktadır) ki; Allah, onların saygıyla yüceltilmesini ve içlerinde kendi adının anılmasını bildirmiştir... O'nu orada sabah akşam tenzih ve takdis eder; →

رِجَالٌ لَا تُلْهِيهِمْ تِجَارَةٌ وَلَا بَيْعٌ عَنْ ذِكْرِ اللّٰهِ وَإِقَامِ الصَّلٰوةِ وَإِيتَاءِ
الزَّكٰوةِ يَخَافُونَ يَوْمًا تَتَقَلَّبُ فِيهِ الْقُلُوبُ وَالْأَبْصَارُ ﴿٣٧﴾
لِيَجْزِيَهُمُ اللّٰهُ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَيَزِيدَهُمْ مِنْ فَضْلِهِ وَاللّٰهُ يَرْزُقُ
مَنْ يَشَاءُ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٨﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا أَعْمَالُهُمْ كَسَرَابٍ
بِقِيعَةٍ يَحْسَبُهُ الظَّمْآنُ مَاءً حَتّٰى إِذَا جَاءَهُ لَمْ يَجِدْهُ شَيْئًا
وَوَجَدَ اللّٰهَ عِنْدَهُ فَوَفّٰيهُ حِسَابَهُ وَاللّٰهُ سَرِيعُ الْحِسَابِ ﴿٣٩﴾
أَوْ كَظُلُمَاتٍ فِي بَحْرٍ لُجِّيٍّ يَغْشٰيهُ مَوْجٌ مِنْ فَوْقِهِ مَوْجٌ مِنْ
فَوْقِهِ سَحَابٌ ظُلُمَاتٌ بَعْضُهَا فَوْقَ بَعْضٍ إِذَا أَخْرَجَ يَدَهُ لَمْ
يَكَدْ يَرٰيهَا وَمَنْ لَمْ يَجْعَلِ اللّٰهُ لَهُ نُورًا فَمَا لَهُ مِنْ نُورٍ ﴿٤٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
اللّٰهَ يُسَبِّحُ لَهُ مَنْ فِي السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَالطَّيْرُ صَافَّاتٍ كُلٌّ قَدْ
عَلِمَ صَلَاتَهُ وَتَسْبِيحَهُ وَاللّٰهُ عَلِيمٌ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٤١﴾ وَلِلّٰهِ مُلْكُ
السَّمٰوَاتِ وَالْأَرْضِ وَإِلَى اللّٰهِ الْمَصِيرُ ﴿٤٢﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللّٰهَ يُزْجِي
سَحَابًا ثُمَّ يُؤَلِّفُ بَيْنَهُ ثُمَّ يَجْعَلُهُ رُكَامًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَالِهِ وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مِنْ جِبَالٍ فِيهَا مِنْ بَرَدٍ فَيُصِيبُ بِهِ مَنْ يَشَاءُ
وَيَصْرِفُهُ عَنْ مَنْ يَشَاءُ يَكَادُ سَنَا بَرْقِهِ يَذْهَبُ بِالْأَبْصَارِ ﴿٤٣﴾

37. öyle ‘er’ler ki, Allah’ı zikretmekten, namazı dosdoğru kılmaktan ve zekâtı vermekten onları ne ticaret ne de alışveriş alıkoyar. Çünkü gönüllerin ve gözlerin allak bullak olacağı günden korkmaktadırlar. **38.** Böylece Allah onları yaptıklarından daha güzeliyle mükâfatlandırır; lûtfundan kendilerine fazla fazla verir. Allah dilediğini hesapsız rızıklandırıyor. **39.** Nankörce inkâr edenlerin amelleri ise dümdüz bir arazide görülen bir serap gibidir; susuzluktan yanan kişi onu su zanned(ip sevin)ir; nihayet, yanına vardığında ise onun bir şey olmadığını anlar. Üstelik orada Allah’ı bulur; O da onun hesabını eksiksiz görür! Allah son derece hızlı hesap görür. **40.** Ya da engin bir denizdeki karanlıklar gibidir: (Denizdeki kişinin) üzerini öyle bir dalga kaplamıştır ki, onun üstünde bir dalga, onun üstünde de bir bulut vardır; yani, karanlık üstüne karanlık... Elini (sudan) çıkardığında, neredeyse onu bile göremez. Allah’ın nur vermediği birinin nuru olmaz! **41.** Görmüyor musun ki, göklerde ve yerde ne varsa hepsi, özellikle de saf saf dizilerek uçan kuşlar Allah’ı tenzih ve takdis etmekte? Her biri kendi duasını, kendi tenzih ve takdisini bilmekte... Allah onların yaptıklarını bilir! **42.** Göklerin ve yerin mülkiyeti Allah’ındır... Dönüş de yalnız Allah’adır. **43.** Görmüyor musun ki, Allah (su kaynaklarından) bulut kaldırmakta, sonra onları birbirine geçirmekte, sonra da birbirlerinin üzerine yığmakta ve sen bunların arasından yağmur çıktığını görmektesin? O; ‘dolu’ yüklü bulut dağlarını gökten indirip onunla dilediklerini vurmakta, dilediklerini esirgemektedir. Şimşeğinin parıltısı da neredeyse gözleri almaktadır.

يُقَلِّبُ اللَّهُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَعِبْرَةً لِأُولِي الْأَبْصَارِ ﴿٤٤﴾
وَاللَّهُ خَلَقَ كُلَّ دَابَّةٍ مِنْ مَاءٍ فَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ بَطْنِهِ وَمِنْهُمْ مَنْ
يَمْشِي عَلَىٰ رِجْلَيْنِ وَمِنْهُمْ مَنْ يَمْشِي عَلَىٰ أَرْبَعٍ يَخْلُقُ اللَّهُ مَا يَشَاءُ
إِنَّ اللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٤٥﴾ لَقَدْ أَنْزَلْنَا آيَاتٍ مُبَيِّنَاتٍ
وَاللَّهُ يَهْدِي مَنْ يَشَاءُ إِلَىٰ صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤٦﴾ وَيَقُولُونَ
آمَنَّا بِاللَّهِ وَبِالرَّسُولِ وَأَطَعْنَا ثُمَّ يَتَوَلَّىٰ فَرِيقٌ مِنْهُمْ مِنْ بَعْدِ
ذَٰلِكَ وَمَا أُولَٰئِكَ بِالْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ
لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ إِذَا فَرِيقٌ مِنْهُمْ مُعْرِضُونَ ﴿٤٨﴾ وَإِنْ يَكُنْ لَهُمُ الْحَقُّ
يَأْتُوا إِلَيْهِ مُذْعِنِينَ ﴿٤٩﴾ أَفِي قُلُوبِهِمْ مَرَضٌ أَمِ ارْتَابُوا أَمْ يَخَافُونَ
أَنْ يَحِيفَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَرَسُولُهُ بَلْ أُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٥٠﴾
إِنَّمَا كَانَ قَوْلَ الْمُؤْمِنِينَ إِذَا دُعُوا إِلَى اللَّهِ وَرَسُولِهِ لِيَحْكُمَ بَيْنَهُمْ
أَنْ يَقُولُوا سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٥١﴾ وَمَنْ
يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ
﴿٥٢﴾ ۞ وَأَقْسَمُوا بِاللَّهِ جَهْدَ أَيْمَانِهِمْ لَئِنْ أَمَرْتَهُمْ لَيَخْرُجُنَّ قُلْ
لَا تُقْسِمُوا طَاعَةٌ مَعْرُوفَةٌ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿٥٣﴾

نصف الحزب ٣٦

44. Gece ile gündüzü Allah evirip çevirmektedir. Basiret sahipleri için elbette bunda bir ibret vardır. **45.** Allah bütün canlıları sudan yaratmıştır; kimi iki ayağı üzerinde yürür, kimi dört ayağı üzerinde... Sürünerek gidenler de vardır. Allah dilediğini yaratıyor. Allah her şeye kadirdir. **46.** Gerçek şu ki; Biz açıklayıcı âyetler indirdik; ama Allah dilediğini doğru yola getiriyor. **47.** "Allah ve Resulüne iman ettik, itaat ettik" diyorlar. Sonra bunun ardından, içlerinden bir grup hemen yan çiziyor! Mümin değillerdir bunlar!.. **48.** -Aralarında hâkimlik etsin diye- Allah ve Resulüne çağrıldıkları zaman, içlerinden bir grup hemen yüz çeviriyor! **49.** Ama verilen karar kendi lehlerinde olursa, tam bir teslimiyetle koşa koşa onu almaya geliyorlar! **50.** Kalplerinde hastalık mı var, yoksa 'kaygı verici bir şüphe'ye mi düşmekteler -ya da- Allah ve Resulünün kendilerine zulmedeceğinden mi endişe ediyorlar?! Aksine... Asıl bunlardır zalimler!.. **51.** Aralarında hâkimlik etsin diye Allah ve Resulüne çağrıldıkları zaman, müminlerin sözü; "İşittik ve itaat ettik" demekten ibarettir. Bunlardır işte, felâha erecekler... **52.** Kim Allah'a karşı saygılı olup O'ndan sakınarak Allah ve Resulüne itaat ederse, kazanacaklar da bunlardır işte... **53.** 'Kendilerine emrettiğin takdirde mutlaka (savaş için) çıkacakları'na dair var güçleriyle Allah adına and içtiler... De ki: Yemin değil, mâkul çerçevede itaat (edin yeter)! Yaptıklarınızdan Allah elbette haberdardır.

قُلْ أَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ فَإِن تَوَلَّوْا فَإِنَّمَا عَلَيْهِ مَا حُمِّلَ
وَعَلَيْكُم مَّا حُمِّلْتُمْ وَإِن تُطِيعُوهُ تَهْتَدُوا وَمَا عَلَى الرَّسُولِ
إِلَّا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿٥٤﴾ وَعَدَ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا مِنكُمْ وَعَمِلُوا
الصَّالِحَاتِ لَيَسْتَخْلِفَنَّهُمْ فِي الْأَرْضِ كَمَا اسْتَخْلَفَ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَلَيُمَكِّنَنَّ لَهُمْ دِينَهُمُ الَّذِي ارْتَضَىٰ لَهُمْ
وَلَيُبَدِّلَنَّهُم مِّن بَعْدِ خَوْفِهِمْ أَمْنًا يَعْبُدُونَنِي لَا يُشْرِكُونَ بِي
شَيْئًا وَمَن كَفَرَ بَعْدَ ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَاسِقُونَ ﴿٥٥﴾
وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٥٦﴾ لَا تَحْسَبَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا مُعْجِزِينَ فِي الْأَرْضِ
وَمَأْوَاهُمُ النَّارُ وَلَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٥٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا
لِيَسْتَأْذِنكُمُ الَّذِينَ مَلَكَتْ أَيْمَانُكُمْ وَالَّذِينَ لَمْ يَبْلُغُوا الْحُلُمَ مِنكُمْ
ثَلَاثَ مَرَّاتٍ مِّن قَبْلِ صَلَاةِ الْفَجْرِ وَحِينَ تَضَعُونَ ثِيَابَكُم مِّنَ الظَّهِيرَةِ
وَمِن بَعْدِ صَلَاةِ الْعِشَاءِ ثَلَاثُ عَوْرَاتٍ لَّكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ
وَلَا عَلَيْهِمْ جُنَاحٌ بَعْدَهُنَّ طَوَّافُونَ عَلَيْكُم بَعْضُكُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٨﴾

54. De ki: Allah'a da itaat edin, Resulüne de itaat edin. Yan çizerseniz, o sadece kendisine yüklenenden, siz de sadece kendinize yüklenenden sorumlusunuz. Ona itaat ederseniz, doğru yolda gitmiş olursunuz. Elçiye düşen, açık seçik iletmekten başka bir şey değildir. **55.** İçinizden iman edip salih amel işleyenlere, Allah; öncekileri nasıl kendi ülkelerine egemen kıldıysa, onları da mutlaka egemen kılacağını, kendileri için razı olduğu dini uygulama gücünü onlara da mutlaka vereceğini ve geçirdikleri korku döneminin ardından "Bana hiçbir şeyi ortak koşmadan sadece Bana kulluk edebilsinler!" diye onları mutlaka güvenli bir ortama kavuşturacağını va'detmiştir. Bundan sonra kim inkâr ederse, fâsıklar da bunlardır işte! **56.** Ayrıca, (gerçek dindarlar olarak) namazı dosdoğru kılın, zekâtı veri(p benliğinizi arındırı)n. Evet, Peygambere itaat edin ki size merhamet edilsin. **57.** Sakın nankörce inkâr edenlerin Bizi yeryüzünde âciz bırakacaklarını sanmayasın. Barınakları Ateş'tir... Ne kötü dönüş yeri! **58.** Ey iman edenler! Gerek elinizin altındaki (köle ve cariye)ler gerekse sizden olup da büluğ çağına gelmemiş olanlar, üç vakitte; sabah namazından önce, öğleyin (günün sıcağında dinlenmek üzere) soyunduğunuzda ve yatsı namazından sonra yanınıza girecekleri vakit izin istesinler. Yani, çıplak olabileceğiniz üç vakitte... Bu vakitlerin dışında ne size ne de onlara bir sorumluluk vardır; elbette birbirinizin yanına girip çıkacaksınız... Böylece Allah size âyetleri açık seçik bildiriyor. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm).

وَإِذَا بَلَغَ الْأَطْفَالُ مِنكُمُ الْحُلُمَ فَلْيَسْتَأْذِنُوا كَمَا اسْتَأْذَنَ
الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ كَذَٰلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمْ آيَاتِهِ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٥٩﴾ وَالْقَوَاعِدُ مِنَ النِّسَاءِ اللَّاتِي لَا يَرْجُونَ
نِكَاحًا فَلَيْسَ عَلَيْهِنَّ جُنَاحٌ أَن يَضَعْنَ ثِيَابَهُنَّ
غَيْرَ مُتَبَرِّجَاتٍ بِزِينَةٍ وَأَن يَسْتَعْفِفْنَ خَيْرٌ لَّهُنَّ وَاللَّهُ
سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿٦٠﴾ لَّيْسَ عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ
حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ وَلَا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ أَن تَأْكُلُوا
مِن بُيُوتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ آبَائِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أُمَّهَاتِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ إِخْوَانِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخَوَاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ
أَعْمَامِكُمْ أَوْ بُيُوتِ عَمَّاتِكُمْ أَوْ بُيُوتِ أَخْوَالِكُمْ
أَوْ بُيُوتِ خَالَاتِكُمْ أَوْ مَا مَلَكْتُم مَّفَاتِحَهُ
أَوْ صَدِيقِكُمْ لَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ أَن تَأْكُلُوا
جَمِيعًا أَوْ أَشْتَاتًا فَإِذَا دَخَلْتُم بُيُوتًا فَسَلِّمُوا عَلَىٰ أَنفُسِكُمْ
تَحِيَّةً مِّنْ عِندِ اللَّهِ مُبَارَكَةً طَيِّبَةً كَذَٰلِكَ
يُبَيِّنُ اللَّهُ لَكُمُ الْآيَاتِ لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦١﴾

59. Çocuklarınız büluğ çağına vardığında, onlardan öncekiler izin istediği gibi onlar da izin istesinler. Böylece, Allah size âyetlerini açık seçik bildiriyor. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **60.** Bir nikâh umudu kalmayan hayızdan-nifastan kesilmiş yaşlı kadınlara, (doğal) güzelliklerini açığa vurmamak şartıyla, dış elbiselerini çıkarmaktan dolayı bir vebal yoktur. Bununla birlikte, iffetli davranmaları kendileri için daha hayırlıdır. Allah işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **61.** Köre güçlük yoktur, topala güçlük yoktur, hastaya güçlük yoktur. Sizler için de kendi* evinizde, babanızın evinde, ananızın evinde, kardeşlerinizin evinde, kızkardeşlerinizin evinde, amcalarınızın evinde, halalarınızın evinde, dayılarınızın evinde, teyzelerinizin evinde, anahtarlarına sahip olduğunuz evlerde yahut dostlarınızın evinde yemek yemenizde bir sakınca yoktur. Toplu olarak veya ayrı ayrı yemenizde de sakınca yoktur. Evlere girdiğiniz zaman da Allah katından bereketli ve tertemiz bir yaşama dileği olarak birbirinize selâm verin. Böylece Allah size âyetleri açık-seçik bildiriyor ki akledesiniz.

* Hanım veya çocuklarınıza ait evler dahil.

إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ الَّذِينَ آمَنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَإِذَا كَانُوا مَعَهُ
عَلَىٰ أَمْرٍ جَامِعٍ لَّمْ يَذْهَبُوا حَتَّىٰ يَسْتَأْذِنُوهُ ۚ إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَأْذِنُونَكَ
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ ۚ فَإِذَا اسْتَأْذَنُوكَ
لِبَعْضِ شَأْنِهِمْ فَأْذَن لِّمَن شِئْتَ مِنْهُمْ وَاسْتَغْفِرْ لَهُمُ
اللَّهَ ۚ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿٦٢﴾ لَّا تَجْعَلُوا دُعَاءَ الرَّسُولِ
بَيْنَكُمْ كَدُعَاءِ بَعْضِكُم بَعْضًا ۚ قَدْ يَعْلَمُ اللَّهُ الَّذِينَ
يَتَسَلَّلُونَ مِنكُمْ لِوَاذًا ۚ فَلْيَحْذَرِ الَّذِينَ يُخَالِفُونَ عَنْ أَمْرِهِ
أَن تُصِيبَهُمْ فِتْنَةٌ أَوْ يُصِيبَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٦٣﴾ أَلَا إِنَّ لِلَّهِ
مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ قَدْ يَعْلَمُ مَا أَنتُمْ عَلَيْهِ وَيَوْمَ
يُرْجَعُونَ إِلَيْهِ فَيُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوا ۗ وَاللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٤﴾

سُورَةُ الْفُرْقَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

تَبَارَكَ الَّذِي نَزَّلَ الْفُرْقَانَ عَلَىٰ عَبْدِهِ لِيَكُونَ لِلْعَالَمِينَ نَذِيرًا
﴿١﴾ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَلَمْ يَتَّخِذْ وَلَدًا وَلَمْ
يَكُن لَّهُ شَرِيكٌ فِي الْمُلْكِ وَخَلَقَ كُلَّ شَيْءٍ فَقَدَّرَهُ تَقْدِيرًا ﴿٢﴾

62. Ancak şu kimseler mümindir ki; Allah ve Resulüne iman ederler ve kamuyu ilgilendiren idarî bir konuyu Peygamber'le müzakere ederlerken ondan izin almadıkça gitmezler... Senden izin isteyenler evet, bunlardır işte, Allah ve Resulüne gerçekten iman edenler. O hâlde, birtakım işleri için senden izin istediklerinde, bunlardan dilediklerine izin ver ve bağışlanmaları için Allah'a dua et. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **63.** Peygamber

(birinizi çağırdığında, onun bu) çağrısını herhangi birinizin bir diğerinizi çağırışıyla bir tutmayın. Kimlerin, kimlerin arkasına saklanarak sıvışıp gittiğini Allah çok iyi biliyor! O'nun emrine aykırı hareket edenler, başlarına 'ne idüklerini ortaya koyacak bir belâ' gelmesine veya canlarını yakacak bir azap isabet etmesine karşı tedbirli olsunlar! **64.** Bakınız; göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır; O, içinde bulunduğunuz durumu da bilmektedir! O'na döndürülecekleri gün, işlediklerini kendilerine bir bir haber verecektir. Allah her şeyi bilir.

25- FURKĀN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 77 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Âlemlere uyarıcı olsun diye, kuluna Furkan'ı (yani hakkı batıldan ayıran bu kitabı) peyderpey indiren, ne zengin ve cömerttir! **2.** O ki; göklerin ve yerin mülkü sadece kendisine aittir, çocuk edinmemiştir, mülkünde ortağı yoktur; her şeyi yaratmış ve onu plânlayıp programlamıştır.

وَٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً لَّا يَخْلُقُونَ شَيْـًٔا وَهُمْ يُخْلَقُونَ
وَلَا يَمْلِكُونَ لِأَنفُسِهِمْ ضَرًّا وَلَا نَفْعًا وَلَا يَمْلِكُونَ مَوْتًا
وَلَا حَيَوٰةً وَلَا نُشُورًا ﴿٣﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِنْ هَـٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ
ٱفْتَرَىٰهُ وَأَعَانَهُۥ عَلَيْهِ قَوْمٌ ءَاخَرُونَ ۖ فَقَدْ جَآءُو ظُلْمًا وَزُورًا
﴿٤﴾ وَقَالُوٓا۟ أَسَـٰطِيرُ ٱلْأَوَّلِينَ ٱكْتَتَبَهَا فَهِىَ تُمْلَىٰ
عَلَيْهِ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٥﴾ قُلْ أَنزَلَهُ ٱلَّذِى يَعْلَمُ ٱلسِّرَّ
فِى ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٦﴾ وَقَالُوا۟
مَالِ هَـٰذَا ٱلرَّسُولِ يَأْكُلُ ٱلطَّعَامَ وَيَمْشِى فِى ٱلْأَسْوَاقِ ۙ
لَوْلَآ أُنزِلَ إِلَيْهِ مَلَكٌ فَيَكُونَ مَعَهُۥ نَذِيرًا ﴿٧﴾ أَوْ يُلْقَىٰٓ
إِلَيْهِ كَنزٌ أَوْ تَكُونُ لَهُۥ جَنَّةٌ يَأْكُلُ مِنْهَا ۚ وَقَالَ
ٱلظَّـٰلِمُونَ إِن تَتَّبِعُونَ إِلَّا رَجُلًا مَّسْحُورًا ﴿٨﴾ ٱنظُرْ
كَيْفَ ضَرَبُوا۟ لَكَ ٱلْأَمْثَـٰلَ فَضَلُّوا۟ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ
سَبِيلًا ﴿٩﴾ تَبَارَكَ ٱلَّذِىٓ إِن شَآءَ جَعَلَ لَكَ خَيْرًا مِّن ذَٰلِكَ
جَنَّـٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَـٰرُ وَيَجْعَل لَّكَ قُصُورًۢا ﴿١٠﴾ بَلْ
كَذَّبُوا۟ بِٱلسَّاعَةِ ۖ وَأَعْتَدْنَا لِمَن كَذَّبَ بِٱلسَّاعَةِ سَعِيرًا ﴿١١﴾

3. Buna rağmen, O'ndan başka öyle tanrılar edindiler ki; hiçbir şey yaratamazlar, üstelik kendileri yaratılmıştır; kendileri için bile bir zarar savma veya bir fayda celbetme gücüne sahip değillerdir; ne ölüm, ne hayat ne de diriltme gücüne sahiptirler. **4.** Buna rağmen, nankörce inkâr edenler dediler ki: "Bu (Kur'ân, Muhammed'in) tamamen kendisinin uydurduğu bir yalandır; 'başka' bir topluluk da bu hususta ona yardım etmektedir!" Böylece, haksızlık ve iftira niteliğinde bir iddia ortaya attılar. **5.** Yine dediler ki: "(Bu) kendisinin yazdırdığı; sabah akşam kendisine okunan öncekilere ait masallar(dır)!" **6.** De ki: Onu göklerin ve yerin sırrını bilen (Allah) indirmektedir. O gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **7.** Yine dediler ki: "Bu nasıl bir peygamber ki; (hem 'Allah' Resulüyüm diyor hem de) yemek yiyor, çarşı pazar dolaşıyor?! Ona bir melek indirilse de onunla birlikte (bizi) uyarsa ya?!" **8.** "Yahut ona bir hazine verilse veya (hiç çalışmadan zahmetsizce) yiyebileceği bir bahçesi olsa ya?!" Zalimler de; "Siz sadece; büyülenmiş bir adamın peşinden gidiyorsunuz!" dediler. **9.** Bak, senin için ne tür temsiller getiriyorlar?! Dalâlete bu yüzden düştüler; bir daha da doğru yolu bulamazlar... **10.** 'Dilese sana bunlardan daha hayırlı olarak altından ırmakların aktığı cennetler verebilecek ve köşkler kurabilecek olan' ne zengin ve cömerttir! **11.** Ama (Kıyamet) saati(ni) yalanlamaktalar! Oysa Biz, bu saati yalanlayanlara öyle çılgın bir ateş hazırladık ki; →

إِذَا رَأَتْهُم مِّن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ سَمِعُوا۟ لَهَا تَغَيُّظًا وَزَفِيرًا ﴿١٢﴾ وَإِذَآ
أُلْقُوا۟ مِنْهَا مَكَانًا ضَيِّقًا مُّقَرَّنِينَ دَعَوْا۟ هُنَالِكَ ثُبُورًا ﴿١٣﴾
لَّا تَدْعُوا۟ ٱلْيَوْمَ ثُبُورًا وَٰحِدًا وَٱدْعُوا۟ ثُبُورًا كَثِيرًا ﴿١٤﴾ قُلْ
أَذَٰلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ ٱلْخُلْدِ ٱلَّتِى وُعِدَ ٱلْمُتَّقُونَ ۚ كَانَتْ
لَهُمْ جَزَآءً وَمَصِيرًا ﴿١٥﴾ لَّهُمْ فِيهَا مَا يَشَآءُونَ خَٰلِدِينَ ۚ
كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْـُٔولًا ﴿١٦﴾ وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ وَمَا
يَعْبُدُونَ مِن دُونِ ٱللَّهِ فَيَقُولُ ءَأَنتُمْ أَضْلَلْتُمْ عِبَادِى
هَٰٓؤُلَآءِ أَمْ هُمْ ضَلُّوا۟ ٱلسَّبِيلَ ﴿١٧﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ مَا كَانَ
يَنۢبَغِى لَنَآ أَن نَّتَّخِذَ مِن دُونِكَ مِنْ أَوْلِيَآءَ وَلَٰكِن مَّتَّعْتَهُمْ
وَءَابَآءَهُمْ حَتَّىٰ نَسُوا۟ ٱلذِّكْرَ وَكَانُوا۟ قَوْمًۢا بُورًا ﴿١٨﴾ فَقَدْ
كَذَّبُوكُم بِمَا تَقُولُونَ فَمَا تَسْتَطِيعُونَ صَرْفًا وَلَا
نَصْرًا ۚ وَمَن يَظْلِم مِّنكُمْ نُذِقْهُ عَذَابًا كَبِيرًا ﴿١٩﴾
وَمَآ أَرْسَلْنَا قَبْلَكَ مِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ إِلَّآ إِنَّهُمْ لَيَأْكُلُونَ
ٱلطَّعَامَ وَيَمْشُونَ فِى ٱلْأَسْوَاقِ ۗ وَجَعَلْنَا بَعْضَكُمْ
لِبَعْضٍ فِتْنَةً أَتَصْبِرُونَ ۗ وَكَانَ رَبُّكَ بَصِيرًا ﴿٢٠﴾

12. o, kendilerini uzak bir yerden görünce, onun kızıp köpürdüğünü ve homurdandığını işitirler. **13.** Kelepçelenmiş vaziyette onun dar bir yerine atıldıklarında (çektikleri pişmanlık ve acıdan dolayı) oracıkta yok oluvermek isterler. **14.** "Bugün 'Bir kez helâk olalım da kurtulalım!' diye yakarmak yook!.. Daha çook yok olmak isteyeceksiniz!" **15.** De ki: Bu mu daha hayırlıdır, yoksa müttakîlere va'dolunan ebedilik Cennet'i mi? Ki bu, kendi yaptıklarının karşılığıdır ve nihaî dönüş yerleridir. **16.** Orada diledikleri her şeyi elde ederler; hem de temelli olarak... Bu, senin Rabbinden istenecek (yani, O'nun mutlaka yerine getireceği) bir vaattir. **17.** O gün, Rabbin onları ve Allah'tan başka taptıkları şeyleri bir araya toplayarak; "Bu kullarımı siz mi saptırdınız, yoksa kendileri mi yoldan çıktı?" der. **18.** Derler ki: "Hâşa! Bizim, Senden başka velîler edinmemiz söz konusu değil!.. Ama Sen onları ve atalarını öyle yaşattın ki, sonunda Seni anmayı unutup helâki hak eden hayırsız bir toplum oldular." **19.** (Ey müşrikler!) İşte, sizi bunlar da yalancı çıkardı söylediklerinizde! Artık ne (azabı) çevirebilirsiniz, ne de yardım alabilirsiniz. Büyük bir azap tattıracağız içinizdeki zalimlere ... **20.** (Resulüm!) Senden önce gönderdiğimiz bütün peygamberler yemek yer ve çarşı pazar dolaşırlardı. Bakalım sabredecek misiniz diye sizi birbirinizle denemekteyiz. Senin Rabbin görmekte!..

وَقَالَ الَّذِينَ لَا يَرْجُونَ لِقَاءَنَا لَوْلَا أُنزِلَ عَلَيْنَا الْمَلَٰئِكَةُ
أَوْ نَرَىٰ رَبَّنَا ۗ لَقَدِ اسْتَكْبَرُوا فِي أَنفُسِهِمْ وَعَتَوْ عُتُوًّا كَبِيرًا
﴿٢١﴾ يَوْمَ يَرَوْنَ الْمَلَٰئِكَةَ لَا بُشْرَىٰ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُجْرِمِينَ وَيَقُولُونَ
حِجْرًا مَّحْجُورًا ﴿٢٢﴾ وَقَدِمْنَا إِلَىٰ مَا عَمِلُوا مِنْ عَمَلٍ فَجَعَلْنَاهُ
هَبَاءً مَّنثُورًا ﴿٢٣﴾ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ يَوْمَئِذٍ خَيْرٌ مُّسْتَقَرًّا
وَأَحْسَنُ مَقِيلًا ﴿٢٤﴾ وَيَوْمَ تَشَقَّقُ السَّمَاءُ بِالْغَمَامِ وَنُزِّلَ الْمَلَٰئِكَةُ
تَنزِيلًا ﴿٢٥﴾ الْمُلْكُ يَوْمَئِذٍ الْحَقُّ لِلرَّحْمَٰنِ ۚ وَكَانَ يَوْمًا عَلَى
الْكَافِرِينَ عَسِيرًا ﴿٢٦﴾ وَيَوْمَ يَعَضُّ الظَّالِمُ عَلَىٰ يَدَيْهِ يَقُولُ
يَا لَيْتَنِي اتَّخَذْتُ مَعَ الرَّسُولِ سَبِيلًا ﴿٢٧﴾ يَا وَيْلَتَىٰ لَيْتَنِي لَمْ أَتَّخِذْ
فُلَانًا خَلِيلًا ﴿٢٨﴾ لَّقَدْ أَضَلَّنِي عَنِ الذِّكْرِ بَعْدَ إِذْ جَاءَنِي ۗ
وَكَانَ الشَّيْطَانُ لِلْإِنسَانِ خَذُولًا ﴿٢٩﴾ وَقَالَ الرَّسُولُ
يَا رَبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَٰذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ﴿٣٠﴾ وَكَذَٰلِكَ
جَعَلْنَا لِكُلِّ نَبِيٍّ عَدُوًّا مِّنَ الْمُجْرِمِينَ ۗ وَكَفَىٰ بِرَبِّكَ هَادِيًا
وَنَصِيرًا ﴿٣١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَوْلَا نُزِّلَ عَلَيْهِ الْقُرْآنُ جُمْلَةً
وَاحِدَةً ۚ كَذَٰلِكَ لِنُثَبِّتَ بِهِ فُؤَادَكَ ۖ وَرَتَّلْنَاهُ تَرْتِيلًا ﴿٣٢﴾

21. Bizimle karşı karşıya geleceklerine dair bir ümit ve korku taşımayanlar; "Bize de melekler indirilse veya Rabbimizi görsek ya?" dediler bir de... Bunlar, kendilerini ne kadar büyütüyorlar böyle!.. Gerçekten büyük bir küstahlık içindeler![134] **22.** Melekleri gördükleri gün; işte o gün, günahkârlara müjde yoktur; "Tam bir mahrûmiyet bu!" derler. **23.** Çünkü (iyi olduğu zannıyla) yaptıkları her bir amelin üzerine yürüyüp onu toz duman etmişizdir. **24.** O gün Cennet'in sahipleri; hem nihaî karargâhları bakımından daha iyidirler, hem de dinlenecekleri yer bakımından daha güzeldirler. **25.** Göğün, beyaz bulutlar hâlinde paramparça olacağı ve meleklerin bölük bölük indirilecekleri gün... **26.** İşte o gün, Rahman'ındır (nihaî) hükümranlık. İnkârcı nankörler için de çetin bir gündür. **27.** O gün, iki elini ısırarak der ki zalim; "Âh, keşke Peygamberle beraber bir yol tutsaydım!" **28.** "Vay başıma gelenler! Keşke falancayı dost edinmeseydim!" **29.** "Bana gelen mesajdan beni kesinlikle o saptırdı; şeytan insanı daima böyle yüzüstü bırakmıştır!" **30.** Peygamber de; "Ya Rabbi! Doğrusu, benim kavmim bu Kur'ân'ı terk edilmiş hâlde bıraktı." der. **31.** Biz her peygamber için mücrimlerden böyle bir düşman peyda etmişizdir. Yol gösterici ve yardımcı olarak senin Rabbin yeter. **32.** Nankörce inkâr edenler; "Kur'ân ona bir kerede topluca indirilmeli değil miydi?" de dediler. Oysa Biz, onunla senin kalbini pekiştirmek için onu böyle tane tane indirmekteyiz;

وَلَا يَأْتُونَكَ بِمَثَلٍ إِلَّا جِئْنَٰكَ بِٱلْحَقِّ وَأَحْسَنَ تَفْسِيرًا ﴿٣٣﴾
ٱلَّذِينَ يُحْشَرُونَ عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ إِلَىٰ جَهَنَّمَ أُو۟لَٰٓئِكَ شَرٌّ
مَّكَانًا وَأَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ
وَجَعَلْنَا مَعَهُۥٓ أَخَاهُ هَٰرُونَ وَزِيرًا ﴿٣٥﴾ فَقُلْنَا ٱذْهَبَآ إِلَى
ٱلْقَوْمِ ٱلَّذِينَ كَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا فَدَمَّرْنَٰهُمْ تَدْمِيرًا ﴿٣٦﴾ وَقَوْمَ
نُوحٍ لَّمَّا كَذَّبُوا۟ ٱلرُّسُلَ أَغْرَقْنَٰهُمْ وَجَعَلْنَٰهُمْ لِلنَّاسِ
ءَايَةً وَأَعْتَدْنَا لِلظَّٰلِمِينَ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَا۟
وَأَصْحَٰبَ ٱلرَّسِّ وَقُرُونًۢا بَيْنَ ذَٰلِكَ كَثِيرًا ﴿٣٨﴾ وَكُلًّا ضَرَبْنَا
لَهُ ٱلْأَمْثَٰلَ وَكُلًّا تَبَّرْنَا تَتْبِيرًا ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ أَتَوْا۟ عَلَى ٱلْقَرْيَةِ
ٱلَّتِىٓ أُمْطِرَتْ مَطَرَ ٱلسَّوْءِ أَفَلَمْ يَكُونُوا۟ يَرَوْنَهَا بَلْ
كَانُوا۟ لَا يَرْجُونَ نُشُورًا ﴿٤٠﴾ وَإِذَا رَأَوْكَ إِن يَتَّخِذُونَكَ
إِلَّا هُزُوًا أَهَٰذَا ٱلَّذِى بَعَثَ ٱللَّهُ رَسُولًا ﴿٤١﴾ إِن كَادَ
لَيُضِلُّنَا عَنْ ءَالِهَتِنَا لَوْلَآ أَن صَبَرْنَا عَلَيْهَا وَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ حِينَ يَرَوْنَ ٱلْعَذَابَ مَنْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٢﴾ أَرَءَيْتَ
مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ أَفَأَنتَ تَكُونُ عَلَيْهِ وَكِيلًا ﴿٤٣﴾

33. hem böylece sana (Kur'ân'ın ve senin aleyhinde) bir temsil getirdiklerinde, onun gerçeğini ve daha güzel açıklayanını mutlaka sana getirmekteyiz. **34.** Yüz üstü Cehennem'e haşredilecek olanlar, bunlar hem yer bakımından daha kötüdürler hem de yol bakımından daha yanlıştırlar. **35.** Gerçek şu ki; Musa'ya da o kitabı Biz verdik ve biraderi Harun'u onun yüküne ortak ederek; **36.** "Siz ikiniz âyetlerimizi yalanlayan o kavme gidin!" dedik ve sonuçta o kavmi yerle bir ettik. **37.** Nuh kavmini de peygamberlerini yalanladıklarında suda boğarak insanlar için bir belge kıldık. Biz zalimlere can yakıcı bir azap hazırlamışızdır! **38.** Âd'a, Semûd'a, Ress'lilere ve bunların arasında birçok nesillere... **39.** Hepsine temsiller getirmiştik; ama (ders almadıkları için sonuçta) bunların tamamını kırıp geçirdik! **40.** Aslında, (müşrikler ticarî seferleri esnasında) o berbat yağmura tutulan (lûtî) şehrin yanından da geçmekteler. Peki, hiç orayı görmediler mi? Yoo, (pekâlâ gördüler) ama tekrar dirilmeye karşı ne ümitleri var ne de korkuları! **41.** Seni gördüklerinde, seninle dalga geçmekten başka bir şey yapmıyorlar: "Bu mu Allah'ın elçi diye gönderdiği?!" **42.** "Tanrılarımız üzerinde direnmeseydik, bizi onlardan saptırmasına ramak kalmıştı!" Kimin yanlış yolda gittiğini öğrenecekler azabı gördüklerinde! **43.** Bak şu, tanrısı olarak kendi arzu ve ihtiraslarını benimseyene?! Sen mi vekil olacaksın böyle birine?

أَمْ تَحْسَبُ أَنَّ أَكْثَرَهُمْ يَسْمَعُونَ أَوْ يَعْقِلُونَ إِنْ هُمْ إِلَّا
كَالْأَنْعَامِ بَلْ هُمْ أَضَلُّ سَبِيلًا ﴿٤٤﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَىٰ رَبِّكَ كَيْفَ مَدَّ
الظِّلَّ وَلَوْ شَاءَ لَجَعَلَهُ سَاكِنًا ثُمَّ جَعَلْنَا الشَّمْسَ عَلَيْهِ دَلِيلًا
﴿٤٥﴾ ثُمَّ قَبَضْنَاهُ إِلَيْنَا قَبْضًا يَسِيرًا ﴿٤٦﴾ وَهُوَ الَّذِي جَعَلَ
لَكُمُ اللَّيْلَ لِبَاسًا وَالنَّوْمَ سُبَاتًا وَجَعَلَ النَّهَارَ نُشُورًا ﴿٤٧﴾
وَهُوَ الَّذِي أَرْسَلَ الرِّيَاحَ بُشْرًا بَيْنَ يَدَيْ رَحْمَتِهِ وَأَنْزَلْنَا
مِنَ السَّمَاءِ مَاءً طَهُورًا ﴿٤٨﴾ لِنُحْيِيَ بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا وَنُسْقِيَهُ
مِمَّا خَلَقْنَا أَنْعَامًا وَأَنَاسِيَّ كَثِيرًا ﴿٤٩﴾ وَلَقَدْ صَرَّفْنَاهُ بَيْنَهُمْ
لِيَذَّكَّرُوا فَأَبَىٰ أَكْثَرُ النَّاسِ إِلَّا كُفُورًا ﴿٥٠﴾ وَلَوْ شِئْنَا
لَبَعَثْنَا فِي كُلِّ قَرْيَةٍ نَذِيرًا ﴿٥١﴾ فَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ
وَجَاهِدْهُمْ بِهِ جِهَادًا كَبِيرًا ﴿٥٢﴾ ۞ وَهُوَ الَّذِي مَرَجَ
الْبَحْرَيْنِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ وَهَٰذَا مِلْحٌ أُجَاجٌ وَجَعَلَ بَيْنَهُمَا بَرْزَخًا
وَحِجْرًا مَحْجُورًا ﴿٥٣﴾ وَهُوَ الَّذِي خَلَقَ مِنَ الْمَاءِ بَشَرًا فَجَعَلَهُ
نَسَبًا وَصِهْرًا وَكَانَ رَبُّكَ قَدِيرًا ﴿٥٤﴾ وَيَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ
مَا لَا يَنْفَعُهُمْ وَلَا يَضُرُّهُمْ وَكَانَ الْكَافِرُ عَلَىٰ رَبِّهِ ظَهِيرًا ﴿٥٥﴾

44. Yoksa sen bunların çoğunun işittiğini ya da aklettiğini mi zannediyorsun? Bunlar tıpkı davar gibidir; hatta daha fazla, yoldan çıkmış hâldedirler. **45.** Rabbinin, gölgeyi nasıl uzattığını görmedin mi? Dileseydi, onu durağan kılardı. Sonra Biz, ona güneşi kılavuz kıldık; **46.** sonra da onu yavaş yavaş kendimize çektik. **47.** Sizin için geceyi örtü, uykuyu (bir tür) ölüm kılan; gündüzü de diriliş yapan O'dur.

48. Rahmetinin önünde rüzgârları müjdeci gönderen de O'dur... Böylece gökten öyle tertemiz bir su indirmekte **49.** ve onunla ölü bir beldeye hayat verip, yarattığımız nice hayvanları ve insanları sulamaktayız. **50.** Gerçek şu ki; düşünüp ders çıkarsınlar diye, onu aralarında evirip çevirmekte (yani, farklı farklı yerlere yağdırmakta)yız. Buna rağmen, insanların çoğu nankörce inkâr etmekten başka bir şeye rıza göstermemekte!.. **51.** (Resulüm!) Dileseydik, her şehre bir uyarıcı gönderir (ve senin işini kolaylaştırır)dık. **52.** O hâlde, inkârcı nankörlere itaat etme ve var gücünle cihad et onunla (yani, Kur'ân'la). **53.** Biri tatlı ve susuzluğu giderici, öbürü ise tuzlu ve acı iki denizi salıp ikisinin arasına bir tampon ve aşılmaz bir engel yerleştiren de O'dur. **54.** 'Su'dan bir beşer yaratarak onu soy sop sahibi ve sıhriyet bağları bulunan (müstesna, mükerrem bir varlık) hâline getiren de O'dur... Hâsılı; senin Rabbin kudretlidir. **55.** Ama Allah'tan başka, kendilerine fayda ve zarar veremeyen şeylere kulluk ediyorlar. Zaten, hep kendi 'rabbi'nin düşmanlarına destek olmuştur inkârcı nankör!

FURKAN SÛRESİ

وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا مُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٥٦﴾ قُلْ مَآ أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِلَّا مَن شَآءَ أَن يَتَّخِذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلًا ﴿٥٧﴾ وَتَوَكَّلْ
عَلَى ٱلْحَىِّ ٱلَّذِى لَا يَمُوتُ وَسَبِّحْ بِحَمْدِهِۦ ۚ وَكَفَىٰ بِهِۦ بِذُنُوبِ
عِبَادِهِۦ خَبِيرًا ﴿٥٨﴾ ٱلَّذِى خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا
فِى سِتَّةِ أَيَّامٍ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰ عَلَى ٱلْعَرْشِ ۚ ٱلرَّحْمَٰنُ فَسْـَٔلْ بِهِۦ
خَبِيرًا ﴿٥٩﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱسْجُدُوا۟ لِلرَّحْمَٰنِ قَالُوا۟ وَمَا ٱلرَّحْمَٰنُ
أَنَسْجُدُ لِمَا تَأْمُرُنَا وَزَادَهُمْ نُفُورًا ۩ ﴿٦٠﴾ تَبَارَكَ ٱلَّذِى جَعَلَ
فِى ٱلسَّمَآءِ بُرُوجًا وَجَعَلَ فِيهَا سِرَٰجًا وَقَمَرًا مُّنِيرًا ﴿٦١﴾ وَهُوَ
ٱلَّذِى جَعَلَ ٱلَّيْلَ وَٱلنَّهَارَ خِلْفَةً لِّمَنْ أَرَادَ أَن يَذَّكَّرَ أَوْ أَرَادَ
شُكُورًا ﴿٦٢﴾ وَعِبَادُ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلَّذِينَ يَمْشُونَ عَلَى ٱلْأَرْضِ
هَوْنًا وَإِذَا خَاطَبَهُمُ ٱلْجَٰهِلُونَ قَالُوا۟ سَلَٰمًا ﴿٦٣﴾ وَٱلَّذِينَ
يَبِيتُونَ لِرَبِّهِمْ سُجَّدًا وَقِيَٰمًا ﴿٦٤﴾ وَٱلَّذِينَ يَقُولُونَ
رَبَّنَا ٱصْرِفْ عَنَّا عَذَابَ جَهَنَّمَ ۖ إِنَّ عَذَابَهَا كَانَ غَرَامًا
﴿٦٥﴾ إِنَّهَا سَآءَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٦٦﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَنفَقُوا۟
لَمْ يُسْرِفُوا۟ وَلَمْ يَقْتُرُوا۟ وَكَانَ بَيْنَ ذَٰلِكَ قَوَامًا ﴿٦٧﴾

56. Biz seni, sadece müjdeci ve
uyarıcı olarak gönderdik. **57.**
De ki: Buna karşılık, sizden
hiçbir mükâfat istemiyorum.
Sadece, dileyen, Rabbine gi-
den bir yol benimsesin,
yeter... **58.** Sen; o, hiç
ölmeyen 'mutlak hayat
sahibi'ne (Hayy) güve-
nip dayan ve kendisine hamd
ederek O'nu tenzih ve takdis
et. O yeter, kullarının günah-
larından haberdar olarak!..
59. Gökleri, yeri ve ikisinin
arasında ne varsa hepsini 'altı
gün'de yaratan, sonra da mut-
lak hükümranlık tahtına ku-
rulandır Rahman... Bir bilene
sor sen O'nu. **60.** (Bunu neden
söylüyoruz? Çünkü) Onlara;
"Rahman'a secde edin" den-
diği zaman; "Rahman da ne?! ('Rahman, Rahman' deyip duruyorsun! Biz
sadece 'Allah'tan anlarız!) Biz hiç senin bize emrettiğine secde eder miyiz?"
diyorlar ve bu, onların kaçışını arttırıyor. **61.** 'Gökte burçlar var eden; orada
bir çerağ ve aydınlatıcı bir Ay var eden' ne zengin ve cömerttir! **62.** Düşünüp
ders çıkarmak isteyen ya da şükretmek isteyen kimseler için, gece ile gündü-
zü birbirinin daimi halefi kılan da O'dur. **63.** Rahman'ın (sadece O'na kulluk
eden has) kulları ise yeryüzünde vakar ve tevazu ile yürüyenlerdir. Cahiller
kendilerine lâf attığında; "Selâmetle (haydi bana eyvallah)!" derler. **64.** On-
lar ki; Rableri için secdeye kapanarak ve kıyama durarak gecelerler. **65-66.**
Onlar ki; "Ya Rabbi! Cehennem azabını bizden çevir; çünkü Cehennem azabı
insanın yakasını bırakmaz. Karargâh olarak da ikametgâh olarak da berbat
bir yerdir orası!" derler. **67.** Onlar ki; harcama yaptıklarında, ne israf ne de
cimrilik ederler; harcamaları bu ikisi arasında, dengelidir.

وَالَّذِينَ لَا يَدْعُونَ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ وَلَا يَقْتُلُونَ النَّفْسَ
الَّتِي حَرَّمَ اللَّهُ إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَا يَزْنُونَ ۚ وَمَنْ يَفْعَلْ ذَٰلِكَ يَلْقَ
أَثَامًا ﴿٦٨﴾ يُضَاعَفْ لَهُ الْعَذَابُ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَيَخْلُدْ فِيهِ
مُهَانًا ﴿٦٩﴾ إِلَّا مَنْ تَابَ وَآمَنَ وَعَمِلَ عَمَلًا صَالِحًا
فَأُولَٰئِكَ يُبَدِّلُ اللَّهُ سَيِّئَاتِهِمْ حَسَنَاتٍ ۗ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا
رَحِيمًا ﴿٧٠﴾ وَمَنْ تَابَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَإِنَّهُ يَتُوبُ إِلَى اللَّهِ
مَتَابًا ﴿٧١﴾ وَالَّذِينَ لَا يَشْهَدُونَ الزُّورَ وَإِذَا مَرُّوا بِاللَّغْوِ
مَرُّوا كِرَامًا ﴿٧٢﴾ وَالَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ
لَمْ يَخِرُّوا عَلَيْهَا صُمًّا وَعُمْيَانًا ﴿٧٣﴾ وَالَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا
هَبْ لَنَا مِنْ أَزْوَاجِنَا وَذُرِّيَّاتِنَا قُرَّةَ أَعْيُنٍ وَاجْعَلْنَا
لِلْمُتَّقِينَ إِمَامًا ﴿٧٤﴾ أُولَٰئِكَ يُجْزَوْنَ الْغُرْفَةَ بِمَا
صَبَرُوا وَيُلَقَّوْنَ فِيهَا تَحِيَّةً وَسَلَامًا ﴿٧٥﴾ خَالِدِينَ
فِيهَا ۚ حَسُنَتْ مُسْتَقَرًّا وَمُقَامًا ﴿٧٦﴾ قُلْ مَا يَعْبَأُ بِكُمْ رَبِّي
لَوْلَا دُعَاؤُكُمْ ۖ فَقَدْ كَذَّبْتُمْ فَسَوْفَ يَكُونُ لِزَامًا ﴿٧٧﴾

سُورَةُ الشُّعَرَاءِ

68. Onlar ki; Allah ile beraber başka bir tanrıya dua etmezler; Allah'ın saygın kıldığı cana haksız yere kıymazlar ve zina etmezler. Bunları yapan, öyle ağır bir ceza ile karşılaşır ki; **69.** Kıyamet Günü azap kendisi için katmerli hâle getirilir ve alçaltılmış olarak temelli kalır orada! **70.** Dönüş yaparak; iman edip salih amel işleyenler hariç... Bunların kötülüklerini Allah iyiliğe çevirecektir; Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **71.** Kim dönüş yapıp salih amel işlerse, şüphesiz, tevbesi kabul edilmiş olarak döner Allah'a... **72.** Onlar ki; asılsız sözlere tanıklık etmezler; boş ve kötü lâkırdılara (dalanlara) uğradıklarında, efendi efendi uzaklaşırlar (Yani, orada durmaya devam ederek onlara meşruiyet kazandırmazlar). **73.** Onlar ki; Rablerinin âyetleri kendilerine hatırlatıldığında, onların üzerine kör ve sağır gibi yatmazlar. **74.** Onlar ki; "Ya Rabbi! Bize, göz nuru-gönül sürûru eşler ve çocuklar hibe et; bizi müttakîlerin öncüsü eyle" derler. **75.** İşte bunlar; sabretmelerine karşılık Has Oda ile mükâfatlandırılacak ve orada, sağlık dilekleri ile ve 'selâm'la karşılanacaklardır. **76.** Hem de temelli... Karargâh olarak da ikametgâh olarak da ne güzel bir yer! **77.** De ki: Sadece kendisine dua etmedikten sonra, Benim Rabbim size neden değer versin ki?! (Önünü ardını düşünmeden) hemen yalanlayıverdiniz! Ama ileride yakanızı bırakmayacak bu (tekzibiniz; dünyada ve Âhirette başınıza çok işler açacak)!..

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
طٰسٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ اٰيَاتُ الْكِتَابِ الْمُب۪ينِ ﴿٢﴾ لَعَلَّكَ بَاخِعٌ نَفْسَكَ
اَلَّا يَكُونُوا مُؤْمِن۪ينَ ﴿٣﴾ اِنْ نَشَأْ نُنَزِّلْ عَلَيْهِمْ مِنَ السَّمَٓاءِ اٰيَةً فَظَلَّتْ
اَعْنَاقُهُمْ لَهَا خَاضِع۪ينَ ﴿٤﴾ وَمَا يَأْت۪يهِمْ مِنْ ذِكْرٍ مِنَ الرَّحْمٰنِ مُحْدَثٍ
اِلَّا كَانُوا عَنْهُ مُعْرِض۪ينَ ﴿٥﴾ فَقَدْ كَذَّبُوا فَسَيَأْت۪يهِمْ اَنْبٰٓؤُا مَا كَانُوا
بِه۪ يَسْتَهْزِؤُ۫نَ ﴿٦﴾ اَوَلَمْ يَرَوْا اِلَى الْاَرْضِ كَمْ اَنْبَتْنَا ف۪يهَا مِنْ كُلِّ زَوْجٍ
كَر۪يمٍ ﴿٧﴾ اِنَّ ف۪ي ذٰلِكَ لَاٰيَةًۜ وَمَا كَانَ اَكْثَرُهُمْ مُؤْمِن۪ينَ ﴿٨﴾ وَاِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ الْعَز۪يزُ الرَّح۪يمُ ﴿٩﴾ وَاِذْ نَادٰى رَبُّكَ مُوسٰٓى اَنِ ائْتِ الْقَوْمَ
الظَّالِم۪ينَ ﴿١٠﴾ قَوْمَ فِرْعَوْنَۜ اَلَا يَتَّقُونَ ﴿١١﴾ قَالَ رَبِّ اِنّ۪ٓي اَخَافُ
اَنْ يُكَذِّبُونِ ﴿١٢﴾ وَيَض۪يقُ صَدْر۪ي وَلَا يَنْطَلِقُ لِسَان۪ي فَاَرْسِلْ
اِلٰى هٰرُونَ ﴿١٣﴾ وَلَهُمْ عَلَيَّ ذَنْبٌ فَاَخَافُ اَنْ يَقْتُلُونِ ﴿١٤﴾ قَالَ
كَلَّاۚ فَاذْهَبَا بِاٰيَاتِنَٓا اِنَّا مَعَكُمْ مُسْتَمِعُونَ ﴿١٥﴾ فَأْتِيَا فِرْعَوْنَ
فَقُولَٓا اِنَّا رَسُولُ رَبِّ الْعَالَم۪ينَ ﴿١٦﴾ اَنْ اَرْسِلْ مَعَنَا بَن۪ٓي اِسْرَٓاء۪يلَ
﴿١٧﴾ قَالَ اَلَمْ نُرَبِّكَ ف۪ينَا وَل۪يدًا وَلَبِثْتَ ف۪ينَا مِنْ عُمُرِكَ سِن۪ينَ ﴿١٨﴾
وَفَعَلْتَ فَعْلَتَكَ الَّت۪ي فَعَلْتَ وَاَنْتَ مِنَ الْكَافِر۪ينَ ﴿١٩﴾

الحزب ٣٧

26- ŞUARÂ SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 227 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Tâ, Sîn, Mîm. **2.** Bunlar apaçık kitabın âyetleridir. **3.** (Resûlüm!) Mümin olmuyorlar diye nerede ise kendini paralayacaksın. **4.** Dilesek onlara gökten bir mucize indiririz de onun karşısında boyunları zorla eğilir. **5.** Onlara Rahman'dan ne zaman yeni bir öğüt gelse, ondan mutlaka yüz çevirmişlerdir! **6.** İşte, yalanlayıverdiler; ama alay edip durdukları şeylerin haberleri yakında başlarına gelecek! **7.** Yeryüzünü görmediler mi ki; Biz orada bitkilerden nice güzel çiftler bitirmişiz? **8.** Bunda elbette âyet var; fakat çoğu mümin değildir. **9.** Şüphesiz senin Rabbindir 'mutlak izzet sahibi', merhametli (Azîz, Rahîm). **10.** Hani, Rabbin Musa'ya seslenmişti ki; "Şu zalim kavme git" **11.** "Firavun kavmine... Hâlâ sakınmayacaklar mı?!" **12.** Dedi ki: "Ya Rabbi! Beni yalanlamalarından endişe ederim." **13.** "Göğsüm daralır, dilim dönmez; dolayısıyla Harun'a da elçilik ver." **14.** "Hem onlara karşı bir suç işlemiştim; korkarım ki beni öldürürler." **15.** "Asla!" dedi; "İkiniz birlikte mucizelerimizle gidin; Biz sizinle beraber (görmekte ve) işitmekteyiz." **16.** "Gidin Firavun'a ve deyin ki: Biz, Âlemlerin Rabbi'nin elçisiyiz." **17.** 'İsrailoğullarını bizimle beraber serbest bırakasın' diye gönderdiği... **18.** Dedi ki: "Çocukken seni biz yanımıza alıp büyütmedik mi? Ömrünün nice yılını aramızda geçirmedin mi?!" **19.** "Ve -bir nankör olarak- yapacağını yapmadın mı?!"

قَالَ فَعَلْتُهَا إِذًا وَأَنَا مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٢٠﴾ فَفَرَرْتُ مِنكُمْ لَمَّا خِفْتُكُمْ
فَوَهَبَ لِي رَبِّي حُكْمًا وَجَعَلَنِي مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٢١﴾ وَتِلْكَ نِعْمَةٌ تَمُنُّهَا
عَلَيَّ أَنْ عَبَّدتَّ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٢٢﴾ قَالَ فِرْعَوْنُ وَمَا رَبُّ الْعَالَمِينَ
﴿٢٣﴾ قَالَ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ
﴿٢٤﴾ قَالَ لِمَنْ حَوْلَهُ أَلَا تَسْتَمِعُونَ ﴿٢٥﴾ قَالَ رَبُّكُمْ وَرَبُّ آبَائِكُمُ
الْأَوَّلِينَ ﴿٢٦﴾ قَالَ إِنَّ رَسُولَكُمُ الَّذِي أُرْسِلَ إِلَيْكُمْ لَمَجْنُونٌ ﴿٢٧﴾
قَالَ رَبُّ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَمَا بَيْنَهُمَا إِن كُنتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَ
لَئِنِ اتَّخَذْتَ إِلَٰهًا غَيْرِي لَأَجْعَلَنَّكَ مِنَ الْمَسْجُونِينَ ﴿٢٩﴾ قَالَ
أَوَلَوْ جِئْتُكَ بِشَيْءٍ مُّبِينٍ ﴿٣٠﴾ قَالَ فَأْتِ بِهِ إِن كُنتَ مِنَ
الصَّادِقِينَ ﴿٣١﴾ فَأَلْقَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ ثُعْبَانٌ مُّبِينٌ ﴿٣٢﴾ وَنَزَعَ يَدَهُ
فَإِذَا هِيَ بَيْضَاءُ لِلنَّاظِرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَ لِلْمَلَإِ حَوْلَهُ إِنَّ هَٰذَا لَسَاحِرٌ
عَلِيمٌ ﴿٣٤﴾ يُرِيدُ أَن يُخْرِجَكُم مِّنْ أَرْضِكُم بِسِحْرِهِ فَمَاذَا
تَأْمُرُونَ ﴿٣٥﴾ قَالُوا أَرْجِهْ وَأَخَاهُ وَابْعَثْ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ
﴿٣٦﴾ يَأْتُوكَ بِكُلِّ سَحَّارٍ عَلِيمٍ ﴿٣٧﴾ فَجُمِعَ السَّحَرَةُ
لِمِيقَاتِ يَوْمٍ مَّعْلُومٍ ﴿٣٨﴾ وَقِيلَ لِلنَّاسِ هَلْ أَنتُم مُّجْتَمِعُونَ ﴿٣٩﴾

20. Dedi ki: "Evet o zaman onu yaptım, ama ne yaptığını bilmeyenlerdendim." **21.** "Sizden korkunca da yanınızdan kaçtım... Sonra, Rabbim bana hikmet bahşederek beni peygamberlerden kıldı." **22.** "Başıma kaktığın nimet de İsrailoğullarını kul köle etmen(iz) den dolayı idi." **23.** Firavun: "Peki, 'Âlemlerin Rabbi' nedir?" dedi. **24.** Dedi ki: "Göklerin, yerin ve ikisi arasında ne varsa hepsinin Rabbidir; yakînen inanan kimselerseniz..." **25.** (Firavun) etrafındakilere; "İşitiyorsunuz değil mi?" dedi. **26.** (Musa devamla;) "Sizin de Rabbiniz, önceki atalarınızın da Rabbidir" dedi. **27.** (Firavun) "Size gönderilen peygamberiniz! cinlinin teki!" dedi. **28.** (Musa) "Akledipyorsanız, doğunun, batının ve ikisi arasında ne varsa hepsinin Rabbidir" dedi. **29.** (Firavun:) Dedi ki: "Benden başka bir tanrı edinirsen, inan, seni zindana tıkılanlardan eylerim!" **30.** (Musa:) "Sana aşikâr bir şey getirmiş olsam da mı?!" dedi. **31.** "Doğru söylüyorsan, haydi getir onu!" dedi. **32.** Bunun üzerine, asasını attı... Bir de ne görsünler; basbayağı bir yılan! **33.** Elini (koynuna sokup) çıkardı... Bir de ne görsünler; bakanlar için bembeyaz! **34.** (Firavun) etrafındaki ileri gelenlere şöyle dedi: "Bu, öyle usta bir büyücü ki," **35.** "sizi büyüsüyle ülkenizden çıkarmak istiyor. Görüşünüz nedir?" **36.** Dediler ki: "Onu ve biraderini alıkoy; şehirlere celpçiler gönder de" **37.** "ne kadar usta büyücü varsa sana getirsinler." **38.** Sonuçta, büyücüler malum bir günün belirlenen vakti için bir araya getirildiler. **39.** Halka; "Siz de toplanır mısınız?" denilmişti...

لَعَلَّنَا نَتَّبِعُ السَّحَرَةَ إِن كَانُوا هُمُ الْغَالِبِينَ ﴿٤٠﴾ فَلَمَّا جَاءَ السَّحَرَةُ
قَالُوا لِفِرْعَوْنَ أَئِنَّ لَنَا لَأَجْرًا إِن كُنَّا نَحْنُ الْغَالِبِينَ ﴿٤١﴾ قَالَ نَعَمْ
وَإِنَّكُمْ إِذًا لَّمِنَ الْمُقَرَّبِينَ ﴿٤٢﴾ قَالَ لَهُم مُّوسَىٰ أَلْقُوا مَا أَنتُم مُّلْقُونَ
﴿٤٣﴾ فَأَلْقَوْا حِبَالَهُمْ وَعِصِيَّهُمْ وَقَالُوا بِعِزَّةِ فِرْعَوْنَ إِنَّا لَنَحْنُ
الْغَالِبُونَ ﴿٤٤﴾ فَأَلْقَىٰ مُوسَىٰ عَصَاهُ فَإِذَا هِيَ تَلْقَفُ مَا يَأْفِكُونَ
﴿٤٥﴾ فَأُلْقِيَ السَّحَرَةُ سَاجِدِينَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا آمَنَّا بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٤٧﴾
رَبِّ مُوسَىٰ وَهَارُونَ ﴿٤٨﴾ قَالَ آمَنتُمْ لَهُ قَبْلَ أَنْ آذَنَ لَكُمْ إِنَّهُ
لَكَبِيرُكُمُ الَّذِي عَلَّمَكُمُ السِّحْرَ فَلَسَوْفَ تَعْلَمُونَ لَأُقَطِّعَنَّ أَيْدِيَكُمْ
وَأَرْجُلَكُم مِّنْ خِلَافٍ وَلَأُصَلِّبَنَّكُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٩﴾ قَالُوا لَا ضَيْرَ إِنَّا
إِلَىٰ رَبِّنَا مُنقَلِبُونَ ﴿٥٠﴾ إِنَّا نَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لَنَا رَبُّنَا خَطَايَانَا أَن كُنَّا
أَوَّلَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٥١﴾ ۞ وَأَوْحَيْنَا إِلَىٰ مُوسَىٰ أَنْ أَسْرِ بِعِبَادِي إِنَّكُم
مُّتَّبَعُونَ ﴿٥٢﴾ فَأَرْسَلَ فِرْعَوْنُ فِي الْمَدَائِنِ حَاشِرِينَ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ
لَشِرْذِمَةٌ قَلِيلُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِنَّهُمْ لَنَا لَغَائِظُونَ ﴿٥٥﴾ وَإِنَّا لَجَمِيعٌ حَاذِرُونَ
﴿٥٦﴾ فَأَخْرَجْنَاهُم مِّن جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٥٧﴾ وَكُنُوزٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٥٨﴾
كَذَٰلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿٥٩﴾ فَأَتْبَعُوهُم مُّشْرِقِينَ ﴿٦٠﴾

40. "Galip gelen, büyücüler olursa, herhâlde onlara uyarız." (diyorlardı.) **41.** Büyücüler geldiklerinde, Firavun'a; "Galip gelen biz olursak, bize bir ödül var, değil mi?" dediler. **42.** "Evet" dedi; "O takdirde, elbette siz de gözdeler(im)den olacaksınız." **43.** Musa onlara; "Haydi, sergilediğiniz hünerleri sergileyin!" dedi. **44.** Onlar da "Firavun'un şan ve

şerefi adına! Galip gelen, elbette biz olacağız!" diyerek iplerini ve asalarını attılar... **45.** Ardından Musa da asasını attı... Bir de ne görsünler; yaptıkları numaraları teker teker yutmuyor mu? **46.** Bunun üzerine, büyücüler secdeye kapandılar **47.** ve şöyle dediler: "Biz Âlemlerin Rabbi'ne iman ettik" **48.** "Musa ve Harun'un Rabbine..." **49.** (Firavun) "Ben size izin vermeden ona iman ettiniz hâ?! Artık anladım ki oymuş size büyüyü öğreten büyüğünüz! Şimdi görürsünüz siz! Ellerinizi ve ayaklarınızı çaprazlama kestirip hepinizi astırayım da!" dedi. **50.** "Zararı yok" dediler; "Nasılsa, Rabbimize döneceğiz." **51.** "Müminlerin ilki olduğumuz için, Rabbimizin hatalarımızı bağışlayacağını umuyoruz." **52.** Bu arada Musa'ya; "Kullarımı geceleyin yola çıkar; şüphesiz, izlenmektesiniz!" diye vahyettik. **53.** Nitekim Firavun şehirlere (şu mesajını ulaştıracak) celpçiler göndermişti: **54.** "Bunlar az sayıda bölük pörçük bir kavim!" **55.** "Ve bize karşı müthiş öfkeliler." **56.** "Biz ise ihtiyatlı yekvücut bir toplumuz..." **57-59.** -Bunun üzerine, onları güzelim bahçelerden, pınarlardan, hazinelerden, şerefli makamlardan çıkardık ve İsrailoğullarını aynı şekilde bunlar(ın emsâlin)e mirasçı yaptık.- **60.** Sonuçta, güneşin doğuşu ile birlikte peşlerine düştüler.

فَلَمَّا تَرَٰٓءَا ٱلْجَمْعَانِ قَالَ أَصْحَٰبُ مُوسَىٰٓ إِنَّا لَمُدْرَكُونَ ﴿٦١﴾ قَالَ
كَلَّآ إِنَّ مَعِىَ رَبِّى سَيَهْدِينِ ﴿٦٢﴾ فَأَوْحَيْنَآ إِلَىٰ مُوسَىٰٓ أَنِ ٱضْرِب
بِّعَصَاكَ ٱلْبَحْرَ فَٱنفَلَقَ فَكَانَ كُلُّ فِرْقٍ كَٱلطَّوْدِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٦٣﴾
وَأَزْلَفْنَا ثَمَّ ٱلْءَاخَرِينَ ﴿٦٤﴾ وَأَنجَيْنَا مُوسَىٰ وَمَن مَّعَهُۥٓ أَجْمَعِينَ ﴿٦٥﴾
ثُمَّ أَغْرَقْنَا ٱلْءَاخَرِينَ ﴿٦٦﴾ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم
مُّؤْمِنِينَ ﴿٦٧﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٦٨﴾ وَٱتْلُ عَلَيْهِمْ
نَبَأَ إِبْرَٰهِيمَ ﴿٦٩﴾ إِذْ قَالَ لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَا تَعْبُدُونَ ﴿٧٠﴾ قَالُوا۟
نَعْبُدُ أَصْنَامًا فَنَظَلُّ لَهَا عَٰكِفِينَ ﴿٧١﴾ قَالَ هَلْ يَسْمَعُونَكُمْ إِذْ
تَدْعُونَ ﴿٧٢﴾ أَوْ يَنفَعُونَكُمْ أَوْ يَضُرُّونَ ﴿٧٣﴾ قَالُوا۟ بَلْ وَجَدْنَآ ءَابَآءَنَا
كَذَٰلِكَ يَفْعَلُونَ ﴿٧٤﴾ قَالَ أَفَرَءَيْتُم مَّا كُنتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٧٥﴾ أَنتُمْ
وَءَابَآؤُكُمُ ٱلْأَقْدَمُونَ ﴿٧٦﴾ فَإِنَّهُمْ عَدُوٌّ لِّىٓ إِلَّا رَبَّ ٱلْعَٰلَمِينَ
﴿٧٧﴾ ٱلَّذِى خَلَقَنِى فَهُوَ يَهْدِينِ ﴿٧٨﴾ وَٱلَّذِى هُوَ يُطْعِمُنِى وَيَسْقِينِ
﴿٧٩﴾ وَإِذَا مَرِضْتُ فَهُوَ يَشْفِينِ ﴿٨٠﴾ وَٱلَّذِى يُمِيتُنِى ثُمَّ
يُحْيِينِ ﴿٨١﴾ وَٱلَّذِىٓ أَطْمَعُ أَن يَغْفِرَ لِى خَطِيٓـَٔتِى يَوْمَ ٱلدِّينِ
﴿٨٢﴾ رَبِّ هَبْ لِى حُكْمًا وَأَلْحِقْنِى بِٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٨٣﴾

61. İki topluluk birbirini gördüğünde, Musa'nın arkadaşları dedi ki; "Kesin, yakalandık!.." **62.** "Hayır!" dedi; "Şüphesiz, Rabbim benimle[135] birliktedir; bana doğru yolu gösterecektir." **63.** Bunun üzerine, Musa'ya; "Asanı deryaya vur!" diye vahyettik... Derya ikiye ayrılıverdi ve her parça, 'muazzam bir dağ' gibi oldu... **64.** Diğerlerini de oraya yaklaştırdık... **65.** Musa'yı ve beraberindekileri tamamen kurtardık. **66.** Sonra diğerlerini suda boğduk. **67.** Bunda elbette âyet var; fakat çoğu mümin değildir. **68.** Şüphesiz senin Rabbindir 'mutlak izzet sahibi', merhametli (Azîz, Rahîm). **69.** Onlara İbrahim'in haberini de oku. **70.** Hani, babasına ve kavmine; "Siz nelere tapıyorsunuz böyle?!" demişti. **71.** "Putlara tapıyoruz; onların başından ayrılmıyoruz" dediler. **72.** Dedi ki: "Dua ettiğinizde sizi duyuyorlar mı bari?" **73.** "Ya da size bir fayda veya zarar veriyorlar mı?" **74.** Dediler ki: "Yoo... Ama atalarımızı böyle yaparken gördük." **75.** Dedi ki: "Nelere tapıp duruyorsunuz, baksanıza" **76.** "siz ve kadim atalarınız?!" **77.** "Bunlar benim için birer düşmandır... Âlemlerin Rabbi müstesna;" **78.** "ki beni O yaratmıştır; doğru yolu O gösteriyor bana." **79.** "Beni O yediriyor, O içiriyor." **80.** "O şifa veriyor bana hastalandığımda." **81.** "Beni O öldürecektir. Ve O diriltecektir beni daha sonra." **82.** "O'dur yargılanma günü günahımı bağışlayacağını umduğum Zat da." **83.** (Daha sonra Allah'a şöyle münacat etti:) "Ya Rabbi! Bana hikmet bahşet; beni salihlere kat."

وَاجْعَلْ لِي لِسَانَ صِدْقٍ فِي الْآخِرِينَ ﴿٨٤﴾ وَاجْعَلْنِي مِنْ وَرَثَةِ جَنَّةِ
النَّعِيمِ ﴿٨٥﴾ وَاغْفِرْ لِأَبِي إِنَّهُ كَانَ مِنَ الضَّالِّينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا تُخْزِنِي يَوْمَ
يُبْعَثُونَ ﴿٨٧﴾ يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿٨٨﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ
سَلِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأُزْلِفَتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ ﴿٩٠﴾ وَبُرِّزَتِ الْجَحِيمُ لِلْغَاوِينَ
﴿٩١﴾ وَقِيلَ لَهُمْ أَيْنَ مَا كُنْتُمْ تَعْبُدُونَ ﴿٩٢﴾ مِنْ دُونِ اللَّهِ هَلْ يَنْصُرُونَكُمْ
أَوْ يَنْتَصِرُونَ ﴿٩٣﴾ فَكُبْكِبُوا فِيهَا هُمْ وَالْغَاوُونَ ﴿٩٤﴾ وَجُنُودُ إِبْلِيسَ
أَجْمَعُونَ ﴿٩٥﴾ قَالُوا وَهُمْ فِيهَا يَخْتَصِمُونَ ﴿٩٦﴾ تَاللَّهِ إِنْ كُنَّا لَفِي
ضَلَالٍ مُبِينٍ ﴿٩٧﴾ إِذْ نُسَوِّيكُمْ بِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٩٨﴾ وَمَا أَضَلَّنَا
إِلَّا الْمُجْرِمُونَ ﴿٩٩﴾ فَمَا لَنَا مِنْ شَافِعِينَ ﴿١٠٠﴾ وَلَا صَدِيقٍ حَمِيمٍ ﴿١٠١﴾
فَلَوْ أَنَّ لَنَا كَرَّةً فَنَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠٢﴾ إِنَّ فِي ذَلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٠٣﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٠٤﴾ كَذَّبَتْ
قَوْمُ نُوحٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٠٥﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ نُوحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٠٦﴾
إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٠٧﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٠٨﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ
عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَى رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٠٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ
وَأَطِيعُونِ ﴿١١٠﴾ ۞ قَالُوا أَنُؤْمِنُ لَكَ وَاتَّبَعَكَ الْأَرْذَلُونَ ﴿١١١﴾

84. "Sonrakiler arasında hayırla yad edilmemi nasip et." **85.** "Beni o nimet dolu Cennet'in vârislerinden eyle." **86.** "Babamı da bağışla; çünkü o da yoldan çıkanlar arasında." **87.** "Diriltilecekleri gün yüzümü kara çıkartma." **88.** "O gün ki; mal da fayda vermez, oğullar da." **89.** "Allah'a kalb-i selim ile gelmiş olanlar müstesna..." **90.** (Ki o gün) Cennet müttakîlere yaklaştırılır; **91.** Cehennem de azgınlara gösterilir **92-93.** ve kendilerine denilir ki: "Nerede o -Allah'tan başka- taptıklarınız?! Size yardım ediyorlar mı ya da kendilerine yardımları dokunuyor mu?" **94.** Bunlar ve o azgınlar tepetaklak oraya atılırlar! **95.** İblis'in bütün askerleri ile birlikte... **96.** Orada birbirleriyle çekişerek şöyle derler: **97.** "Vallahi, apaçık bir sapma içerisindeymişiz!" **98.** "Sizi Âlemlerin Rabbi ile bir tutarken..." **99.** "Bizi bu mücrimlerden başkası saptırmamıştır." **100.** "Şimdi ne bize bir şefaat eden var," **101.** "ne de candan bir dost!" **102.** "Keşke bir daha dünyaya dönsek de müminlerden olsak!" **103.** Bunda elbette âyet var; fakat çoğu mümin değildir. **104.** Şüphesiz senin Rabbindir 'mutlak izzet sahibi', merhametli (Azîz, Rahîm). **105.** Nuh'un kavmi de peygamberleri yalanlamıştı... **106.** Hani, kardeşleri Nuh onlara demişti ki; "Hâlâ sakınmayacak mısınız?" **107.** "Şüphesiz, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim." **108.** "Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin." **109.** "Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum; benim ücretimi vermek Âlemlerin Rabbi'ne düşer." **110.** "O hâlde, Allah'tan sakının ve bana itaat edin." **111.** "Sana en aşağı tabakadan kimseler uymuşken, sana iman edip bağlanır mıyız biz!" dediler.

قَالَ وَمَا عِلْمِي بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١١٢﴾ إِنْ حِسَابُهُمْ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّي
لَوْ تَشْعُرُونَ ﴿١١٣﴾ وَمَا أَنَا بِطَارِدِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٤﴾ إِنْ أَنَا إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ
﴿١١٥﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا نُوحُ لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمَرْجُومِينَ ﴿١١٦﴾ قَالَ
رَبِّ إِنَّ قَوْمِي كَذَّبُونِ ﴿١١٧﴾ فَافْتَحْ بَيْنِي وَبَيْنَهُمْ فَتْحًا وَنَجِّنِي وَمَنْ
مَعِيَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١١٨﴾ فَأَنْجَيْنَاهُ وَمَنْ مَعَهُ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ
﴿١١٩﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا بَعْدُ الْبَاقِينَ ﴿١٢٠﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٢١﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٢٢﴾ كَذَّبَتْ
عَادٌ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ هُودٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٢٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٢٦﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٢٧﴾ أَتَبْنُونَ بِكُلِّ رِيعٍ
آيَةً تَعْبَثُونَ ﴿١٢٨﴾ وَتَتَّخِذُونَ مَصَانِعَ لَعَلَّكُمْ تَخْلُدُونَ ﴿١٢٩﴾
وَإِذَا بَطَشْتُمْ بَطَشْتُمْ جَبَّارِينَ ﴿١٣٠﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٣١﴾
وَاتَّقُوا الَّذِي أَمَدَّكُمْ بِمَا تَعْلَمُونَ ﴿١٣٢﴾ أَمَدَّكُمْ بِأَنْعَامٍ وَبَنِينَ ﴿١٣٣﴾
وَجَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٣٤﴾ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
﴿١٣٥﴾ قَالُوا سَوَاءٌ عَلَيْنَا أَوَعَظْتَ أَمْ لَمْ تَكُنْ مِنَ الْوَاعِظِينَ ﴿١٣٦﴾

112. Dedi ki: "Onların yaptıkları (yani, bana uyarken hangi saiklerle hareket ettikleri) hakkında 'bilgi'm yok!" **113.** "Hesapları da tamamen Rabbime aittir; bunun bir farkına varsanız!" **114.** "Ben iman edenleri kovacak değilim!" **115.** "Ben, apaçık bir uyarıcıdan başka bir şey değilim." **116.** (Sonunda) "Ey Nuh! Eğer vazgeçmezsen, kesinlikle taşlananlardan olacaksın!" dediler. **117.** Dedi ki: "Ya Rabbi! Gerçek şu ki, kavmim beni yalanladı." **118.** "Artık (bir azap gönderip) benimle onların arasını açıkça ayır; beni ve beraberimdeki müminleri de kurtar." **119.** Bunun üzerine, Biz de onu ve beraberindekileri, o tıka basa dolu gemiyle kurtardık. **120.** Sonra, geride kalanları suda boğduk. **121.** Bunda elbette âyet var; fakat çoğu mümin değildir. **122.** Şüphesiz senin Rabbindir 'mutlak izzet sahibi', merhametli (Azîz, Rahîm). **123.** Âd da peygamberleri yalanlamıştı... **124.** Hani, kardeşleri Hûd onlara demişti ki: "Hâlâ sakınmayacak mısınız?" **125.** "Şüphesiz, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim." **126.** "Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin." **127.** "Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum; benim ücretimi vermek Âlemlerin Rabbi'ne düşer." **128.** "Yüksekçe bulduğunuz yerlere gayesiz ve işlevsiz anıtlar mı dikip duruyorsunuz?" **129.** "Ebedilik tutkusuyla mı saraylar ediniyorsunuz?!" **130.** "Cezalandırdığınızda, birer zorba gibi mi cezalandırıyorsunuz?!" **131.** "Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin." **132.** "O bildiğiniz şeylerle size yardım eden Zattan sakının." **133.** "O yardım etmiştir size hayvanlarla, oğullarla;" **134.** "bahçelerle, pınarlarla..." **135.** "(Sakının) çünkü büyük bir günün azabından endişe ediyorum hakkınızda." **136.** Dediler ki: "Bizim için fark etmez sen bize öğüt versen de öğüt verenlerden olmasan da!"

إِنْ هَٰذَا إِلَّا خُلُقُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٣٧﴾ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿١٣٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٣٩﴾ وَإِنَّ
رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٤٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٤١﴾ إِذْ قَالَ
لَهُمْ أَخُوهُمْ صَالِحٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٤٢﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٤٣﴾
فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٤٤﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ
إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٤٥﴾ أَتُتْرَكُونَ فِي مَا هَاهُنَا آمِنِينَ ﴿١٤٦﴾
فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿١٤٧﴾ وَزُرُوعٍ وَنَخْلٍ طَلْعُهَا هَضِيمٌ ﴿١٤٨﴾
وَتَنْحِتُونَ مِنَ الْجِبَالِ بُيُوتًا فَارِهِينَ ﴿١٤٩﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ
﴿١٥٠﴾ وَلَا تُطِيعُوا أَمْرَ الْمُسْرِفِينَ ﴿١٥١﴾ الَّذِينَ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ
وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿١٥٢﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنْتَ مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٥٣﴾ مَا أَنْتَ
إِلَّا بَشَرٌ مِثْلُنَا فَأْتِ بِآيَةٍ إِنْ كُنْتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٥٤﴾ قَالَ
هَٰذِهِ نَاقَةٌ لَهَا شِرْبٌ وَلَكُمْ شِرْبُ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿١٥٥﴾ وَلَا تَمَسُّوهَا
بِسُوءٍ فَيَأْخُذَكُمْ عَذَابُ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٥٦﴾ فَعَقَرُوهَا فَأَصْبَحُوا
نَادِمِينَ ﴿١٥٧﴾ فَأَخَذَهُمُ الْعَذَابُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ
أَكْثَرُهُمْ مُؤْمِنِينَ ﴿١٥٨﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٥٩﴾

137. "Bu, tamamen öncekilerin ahlâkıdır (onu terk edemeyiz)!" **138.** "Azaba uğratılacak da değiliz!" **139.** Böylece, onu yalanladılar... Biz de onları helâk ettik. Bunda elbette âyet var; fakat çoğu mümin değildir. **140.** Şüphesiz senin Rabbindir 'mutlak izzet sahibi', merhametli (Azîz, Rahîm). **141.** Semud da peygamberleri yalanlamıştı... **142.** Hani, kardeşleri Salih onlara demişti ki: "Hâlâ, sakınmayacak mısınız?" **143.** "Şüphesiz, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim." **144.** "Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin." **145.** "Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum; benim ücretimi vermek Âlemlerin Rabbi'ne düşer." **146.** "Hep böyle güven içinde mi bırakılacaksınız burada?" **147.** "Bahçelerde, pınarlarda;" **148.** "ekinlerde, salkımları sarkmış hurmalıklarda..." **149.** "Ayrıca, dağlara ustaca evler oyuyorsunuz." **150.** "Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin." **151.** "Aşırı gidenlerin emrini dinlemeyin." **152.** "Onlar ki yeryüzünde bozuculuk yaparlar; asayiş yanlısı değillerdir." **153.** Dediler ki: "Sen, kesin büyülenmişlerdensin." **154.** "Hem, bizim gibi bir beşerden başka bir şey değilsin. Doğru söyleyenlerdensen, haydi bir mucize getir." **155.** Dedi ki: "Bu (mucize), dişi bir devedir; belirli bir günün su içme hakkı sizin olmakla birlikte, onun da su içme hakkı vardır." **156.** "Sakın ona kötülük etmeyin; yoksa büyük bir günün azabı sizi yakalayıverir!" **157.** Yine de onu hunharca katlettiler... Fakat pişman oldular. **158.** Çünkü azap onları yakalayıverdi! Bunda elbette âyet var; fakat çoğu mümin değildir. **159.** Şüphesiz senin Rabbindir 'mutlak izzet sahibi', merhametli (Azîz, Rahîm).

كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٦٠﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ أَخُوهُمْ لُوطٌ أَلَا تَتَّقُونَ
﴿١٦١﴾ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٦٢﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٦٣﴾ وَمَا
أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٤﴾
أَتَأْتُونَ الذُّكْرَانَ مِنَ الْعَالَمِينَ ﴿١٦٥﴾ وَتَذَرُونَ مَا خَلَقَ لَكُمْ رَبُّكُمْ
مِنْ أَزْوَاجِكُمْ بَلْ أَنْتُمْ قَوْمٌ عَادُونَ ﴿١٦٦﴾ قَالُوا لَئِنْ لَمْ تَنْتَهِ يَا لُوطُ
لَتَكُونَنَّ مِنَ الْمُخْرَجِينَ ﴿١٦٧﴾ قَالَ إِنِّي لِعَمَلِكُمْ مِنَ الْقَالِينَ ﴿١٦٨﴾
رَبِّ نَجِّنِي وَأَهْلِي مِمَّا يَعْمَلُونَ ﴿١٦٩﴾ فَنَجَّيْنَاهُ وَأَهْلَهُ أَجْمَعِينَ ﴿١٧٠﴾
إِلَّا عَجُوزًا فِي الْغَابِرِينَ ﴿١٧١﴾ ثُمَّ دَمَّرْنَا الْآخَرِينَ ﴿١٧٢﴾ وَأَمْطَرْنَا عَلَيْهِمْ
مَطَرًا فَسَاءَ مَطَرُ الْمُنْذَرِينَ ﴿١٧٣﴾ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُمْ
مُؤْمِنِينَ ﴿١٧٤﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٧٥﴾ كَذَّبَ أَصْحَابُ
لْـَٔيْكَةِ الْمُرْسَلِينَ ﴿١٧٦﴾ إِذْ قَالَ لَهُمْ شُعَيْبٌ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٧٧﴾ إِنِّي لَكُمْ
رَسُولٌ أَمِينٌ ﴿١٧٨﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ ﴿١٧٩﴾ وَمَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ
مِنْ أَجْرٍ إِنْ أَجْرِيَ إِلَّا عَلَىٰ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٨٠﴾ ۞ أَوْفُوا الْكَيْلَ وَلَا
تَكُونُوا مِنَ الْمُخْسِرِينَ ﴿١٨١﴾ وَزِنُوا بِالْقِسْطَاسِ الْمُسْتَقِيمِ ﴿١٨٢﴾
وَلَا تَبْخَسُوا النَّاسَ أَشْيَاءَهُمْ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ ﴿١٨٣﴾

160. Lût'un kavmi de peygamberleri yalanlamıştı... **161.** Hani, kardeşleri Lût onlara demişti ki: "Hâlâ, sakınmayacak mısınız?" **162.** "Şüphesiz, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim." **163.** "Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin." **164.** "Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum; benim ücretimi vermek Âlemlerin Rabbi'ne düşer." **165-166.** "Herkesten farklı olarak; Rabbinizin sizin için yarattığı eşleri bırakıp erkeklere mi yanaşıyorsunuz?! Siz gerçekten sapık bir toplumsunuz!"

167. Dediler ki: "Ey Lût! Buna bir son vermezsen, kesinlikle (şehirden) çıkarılanlardan olacaksın!" **168.** Dedi ki: "Ben, sizin bu yaptığınızdan tiksinenlerdenim." **169.** "Ya Rabbi! Beni ve ehlimi bunların yaptıklarından kurtar." **170-171.** Bunun üzerine, Biz de onu ve -geride kalanlar arasındaki bir bayan hariç- bütün ehlini kurtardık. **172.** Sonra diğerlerini yerle bir ettik. **173.** Ve üzerlerine öyle bir 'yağmur' yağdırdık ki!.. Uyarıl(ıp da buna kulak asmay)anların yağmuru gerçekten berbattı! **174.** Bunda elbette âyet var; fakat çoğu mümin değildir. **175.** Şüphesiz senin Rabbindir 'mutlak izzet sahibi', merhametli (Azîz, Rahîm). **176.** Eykeliler de peygamberleri yalanlamıştı... **177.** Hani, Şuayb onlara demişti ki: "Hâlâ, sakınmayacak mısınız?" **178.** "Şüphesiz, ben size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim." **179.** "Artık Allah'tan sakının ve bana itaat edin." **180.** "Buna karşı sizden bir ücret istemiyorum; benim ücretimi vermek Âlemlerin Rabbi'ne düşer." **181.** "Ölçeği tam tutun; zarara uğratanlardan olmayın;" **182.** "dosdoğru terazi ile tartın;" **183.** "insanların eşyasını eksiltmeyin ve bozucular gibi yeryüzünde bozuculuk yapmayın."

وَاتَّقُوا الَّذِي خَلَقَكُمْ وَالْجِبِلَّةَ الْأَوَّلِينَ ﴿١٨٤﴾ قَالُوا إِنَّمَا أَنتَ
مِنَ الْمُسَحَّرِينَ ﴿١٨٥﴾ وَمَا أَنتَ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَإِن نَّظُنُّكَ لَمِنَ
الْكَاذِبِينَ ﴿١٨٦﴾ فَأَسْقِطْ عَلَيْنَا كِسَفًا مِّنَ السَّمَاءِ إِن كُنتَ
مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿١٨٧﴾ قَالَ رَبِّي أَعْلَمُ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨٨﴾ فَكَذَّبُوهُ
فَأَخَذَهُمْ عَذَابُ يَوْمِ الظُّلَّةِ إِنَّهُ كَانَ عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿١٨٩﴾
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَةً وَمَا كَانَ أَكْثَرُهُم مُّؤْمِنِينَ ﴿١٩٠﴾ وَإِنَّ رَبَّكَ لَهُوَ
الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿١٩١﴾ وَإِنَّهُ لَتَنزِيلُ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿١٩٢﴾ نَزَلَ بِهِ الرُّوحُ
الْأَمِينُ ﴿١٩٣﴾ عَلَىٰ قَلْبِكَ لِتَكُونَ مِنَ الْمُنذِرِينَ ﴿١٩٤﴾ بِلِسَانٍ عَرَبِيٍّ
مُّبِينٍ ﴿١٩٥﴾ وَإِنَّهُ لَفِي زُبُرِ الْأَوَّلِينَ ﴿١٩٦﴾ أَوَلَمْ يَكُن لَّهُمْ آيَةً أَن يَعْلَمَهُ
عُلَمَاءُ بَنِي إِسْرَائِيلَ ﴿١٩٧﴾ وَلَوْ نَزَّلْنَاهُ عَلَىٰ بَعْضِ الْأَعْجَمِينَ ﴿١٩٨﴾
فَقَرَأَهُ عَلَيْهِم مَّا كَانُوا بِهِ مُؤْمِنِينَ ﴿١٩٩﴾ كَذَٰلِكَ سَلَكْنَاهُ
فِي قُلُوبِ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٠٠﴾ لَا يُؤْمِنُونَ بِهِ حَتَّىٰ يَرَوُا الْعَذَابَ
الْأَلِيمَ ﴿٢٠١﴾ فَيَأْتِيَهُم بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٠٢﴾ فَيَقُولُوا
هَلْ نَحْنُ مُنظَرُونَ ﴿٢٠٣﴾ أَفَبِعَذَابِنَا يَسْتَعْجِلُونَ ﴿٢٠٤﴾ أَفَرَأَيْتَ
إِن مَّتَّعْنَاهُمْ سِنِينَ ﴿٢٠٥﴾ ثُمَّ جَاءَهُم مَّا كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿٢٠٦﴾

184. "Sizi ve sizden önceki nesilleri yaratandan korkun." **185.** Dediler ki: "Sen kesin büyülenmişlerdensin!" **186.** "Bizim gibi bir beşerden başka bir şey de değilsin. Kanaatimiz o ki; kesinlikle yalancılardansın!" **187.** "Doğru söyleyenlerdensen, üzerimize gökten taş yağdır." **188.** Dedi ki: "Yaptıklarınızı en iyi bilen benim Rabbimdir! (Elbette, vakti gelince cezanızı verecektir!)" **189.** Ama onu yalanladılar... Bu yüzden, (son derece yakıcı günlerin akabinde sığınmak zorunda kaldıkları o bulut) gölge(sin)deki azap kendilerini yakalayıverdi! Doğrusu, muazzam bir azap günü idi... **190.** Bunda elbette âyet var; fakat çoğu mümin değildir. **191.** Şüphesiz senin Rabbindir 'mutlak izzet sahibi', merhametli (Azîz, Rahîm). **192.** İşte bu (Kur'ân) da böyle peydeрpey Âlemlerin Rabbi tarafından indirilmekte. **193.** Onu Güvenilir Ruh indirmekte **194.** senin kalbine, uyarıcılardan olasın diye; **195.** apaçık bir Arapça ile... **196.** Kaldı ki, o(nun ana içeriği*) öncekilerin kitaplarında da mevcuttur. **197.** (Müşrikler senden kanıt isteyip duruyor;) İsrailoğulları bilginlerinin bunu biliyor olması, onlar için bir kanıt değil mi? **198.** Şayet Biz onu Arapça bilmeyen birine indirseydik **199.** de, bunu onlara o okusaydı, ('Arap'a yabancı dilden bir kitap hâ!' diyerek) ona iman etmezlerdi. **200.** Biz onu mücrimlerin kalbine bir kez böyle soktuk (yani, onu baştan inkârla karşıladılar*) ya, **201.** artık, o can yakıcı azabı görene kadar ona iman etmezler. **202.** O ise farkında değillerken; aniden gelir kendilerine! **203.** Ve o zaman, "Bize biraz mühlet verilemez mi?" derler... **204.** Şimdi, hâlâ azabımızı çabuklaştırmak istiyorlar mı? **205.** Ne dersin; Biz bunları yıllarca yaşatsak da **206.** sonunda o tehdit edildikleri şey başlarına gelse, →

* Necm: 36-56, kutsal kitapların ortak mesajını vecîz bir şekilde sunmaktadır.

** Taklitçilik, şartlanmışlık ve çıkar kaygısından kaynaklanan bir acûllük ile onu reddediverdikleri için Kur'ân'a düşman oluverdiler; bir daha da toparlayamadılar.

مَآ أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟ يُمَتَّعُونَ ﴿٢٠٧﴾ وَمَآ أَهْلَكْنَا مِن قَرْيَةٍ إِلَّا
لَهَا مُنذِرُونَ ﴿٢٠٨﴾ ذِكْرَىٰ وَمَا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٢٠٩﴾ وَمَا تَنَزَّلَتْ بِهِ
ٱلشَّيَٰطِينُ ﴿٢١٠﴾ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُمْ وَمَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٢١١﴾ إِنَّهُمْ
عَنِ ٱلسَّمْعِ لَمَعْزُولُونَ ﴿٢١٢﴾ فَلَا تَدْعُ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ فَتَكُونَ
مِنَ ٱلْمُعَذَّبِينَ ﴿٢١٣﴾ وَأَنذِرْ عَشِيرَتَكَ ٱلْأَقْرَبِينَ ﴿٢١٤﴾ وَٱخْفِضْ
جَنَاحَكَ لِمَنِ ٱتَّبَعَكَ مِنَ ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٢١٥﴾ فَإِنْ عَصَوْكَ فَقُلْ إِنِّى
بَرِىٓءٌ مِّمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢١٦﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى ٱلْعَزِيزِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٢١٧﴾ ٱلَّذِى
يَرَىٰكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٢١٨﴾ وَتَقَلُّبَكَ فِى ٱلسَّٰجِدِينَ ﴿٢١٩﴾ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلْعَلِيمُ ﴿٢٢٠﴾ هَلْ أُنَبِّئُكُمْ عَلَىٰ مَن تَنَزَّلُ ٱلشَّيَٰطِينُ ﴿٢٢١﴾ تَنَزَّلُ عَلَىٰ
كُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٢٢٢﴾ يُلْقُونَ ٱلسَّمْعَ وَأَكْثَرُهُمْ كَٰذِبُونَ ﴿٢٢٣﴾
وَٱلشُّعَرَآءُ يَتَّبِعُهُمُ ٱلْغَاوُۥنَ ﴿٢٢٤﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّهُمْ فِى كُلِّ وَادٍ
يَهِيمُونَ ﴿٢٢٥﴾ وَأَنَّهُمْ يَقُولُونَ مَا لَا يَفْعَلُونَ ﴿٢٢٦﴾ إِلَّا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَذَكَرُوا۟ ٱللَّهَ كَثِيرًا وَٱنتَصَرُوا۟ مِنۢ
بَعْدِ مَا ظُلِمُوا۟ ۗ وَسَيَعْلَمُ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَىَّ مُنقَلَبٍ يَنقَلِبُونَ ﴿٢٢٧﴾

سُورَةُ ٱلنَّمْلِ

207. onca yaşatılmış olmaları onlara bir fayda (sağlar mı? Elbette) sağlamaz. **208-209.** Biz; öğüt veren bir uyarıcısı olmaksızın hiçbir şehri helâk etmemişizdir! Biz zalim değilizdir... **210.** Bunu (yani, Kur'ân'ı) 'şeytan'lar indirmemiştir. **211.** Bu hem onların kârı değildir; hem de buna güçleri yetmez. **212.** Çünkü onlar (vahiyleri) işitmekten uzaklaştırılmışlardır. **213.** O hâlde, Allah ile beraber bir başka tanrıya daha dua etme; yoksa azaba uğratılanlardan olursun. **214.** Sen en yakınlarını, aşiretini uyarmaya bak. **215.** Sana uyan müminlere de kol kanat ger. **216.** Sana karşı gelirlerse; "Şüphesiz, ben sizin yaptıklarınızdan uzağım." de **217.** ve o 'mutlak izzet sahibi' merhametliye (Azîz, Rahîm) güvenip dayan. **218.** Çünkü O görmektedir seni, (yalnız başına) kıyâma dururken; **219.** alnı secdeliler arasında gidip gelirken... **220.** O'dur gerçekten işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî, Alîm). **221.** Ben size, 'şeytan'ların kimlere indiğini heber vereyim mi? **222.** Ne kadar günahkâr palavracı varsa, onlara inerler. **223.** ('şeytan'lara sadece) bunlar kulak kabartırlar; çoğu da yalancıdır. **224.** Şairlere ise azgınlar uyar. **225.** Görmüyor musun ki, bütün vadilerde şaşkın şaşkın dolaşıyorlar (her alanda atıp tutuyorlar); **226.** yapmayacakları şeyleri söylüyorlar?! **227.** İman edip salih amel işleyen, Allah'ı çokça zikreden ve haksızlığa maruz kaldıktan sonra (şiiriyle) kendini savunan kimseler müstesna... Zulümde ısrar edenler ise yakında görecekler, nasıl bir devrilişle devrileceklerini!

بسم الله الرحمن الرحيم

طسٓ تلك ءايت القرءان وكتاب مبين ﴿١﴾ هدى وبشرى
للمؤمنين ﴿٢﴾ الذين يقيمون الصلوة ويؤتون الزكوة وهم
بالأخرة هم يوقنون ﴿٣﴾ إن الذين لا يؤمنون بالأخرة زينا لهم
أعملهم فهم يعمهون ﴿٤﴾ أولئك الذين لهم سوء العذاب
وهم في الأخرة هم الأخسرون ﴿٥﴾ وإنك لتلقى القرءان من
لدن حكيم عليم ﴿٦﴾ إذ قال موسى لأهله إني ءانست نارا سئاتيكم
منها بخبر أو ءاتيكم بشهاب قبس لعلكم تصطلون ﴿٧﴾ فلما
جاءها نودي أن بورك من في النار ومن حولها وسبحن الله رب
العالمين ﴿٨﴾ يموسى إنه أنا الله العزيز الحكيم ﴿٩﴾ وألق عصاك
فلما رءاها تهتز كأنها جان ولى مدبرا ولم يعقب يموسى لا تخف
إني لا يخاف لدي المرسلون ﴿١٠﴾ إلا من ظلم ثم بدل حسنا بعد
سوء فإني غفور رحيم ﴿١١﴾ وأدخل يدك في جيبك تخرج بيضاء
من غير سوء في تسع ءايت إلى فرعون وقومه إنهم كانوا قوما فسقين
﴿١٢﴾ فلما جاءتهم ءايتنا مبصرة قالوا هذا سحر مبين ﴿١٣﴾

27- NEML SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 93 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Tâ, Sîn. Bunlar Kur'ân'ın ve apaçık kitabın âyetleridir. **2.** O müminlere kılavuz ve müjdedir ki; **3.** namazı dosdoğru kılarlar, (yani, sözde değil, özde; gerçek dindardırlar), zekâtı verirler; Âhirete yakînen iman edenler de onlardır. **4.** Âhirete iman etmeyenler ise yaptıklarını kendilerine cazip gösterdiğimiz için bocalamaktadırlar. **5.** Bunlardır işte, (dünyada) kötü azaba uğrayacaklar... Âhirette, en çok zarar edecekler de bunlardır. **6.** Şüphesiz bu Kur'ân, 'mutlak ilim ve hikmet sahibi' (Alîm, Hakîm) katından seninle buluşturulmaktadır. **7.** Hani Musa, ailesine; "Bir ateş gördüm; size oradan ya bir haber getireceğim ya da ısınasınız diye bir kor ateş getireceğim." demişti. **8.** Oraya geldiğinde, şöyle seslenildi: "Bu 'ateş'tekiler ve onun çevresindekiler mübarek kılınmıştır. Âlemlerin Rabbi Allah her tür eksik ve kusurdan münezzehtir." **9.** "Ey Musa! Gerçek şu ki; o 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm) Allah Benim!" **10.** "Asanı at..." Onun kıvrak bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, arkasına bile bakmadan kaçtı... "Ey Musa! Korkma; çünkü Benim katımda elçiler korkmaz." **11.** "Zulmedenler hariç... Tabiî, daha sonra işlediği kötülüğün ardından onu iyiliğe çevirirse, Ben gerçekten bağışlayıcıyımdır, merhametliyimdir (Gafûr, Rahîm)." **12.** "Elini koltuğunun altına koy da -(abraş vb. bir) kusurdan kaynaklanmış olmaksızın- bembeyaz çıksın; Firavun ve kavmine gönderilen dokuz mucizeden biri olarak... Şüphesiz, fâsık bir toplumlar!" **13.** Mucizelerimiz kendilerine böyle apaçık bir şekilde gelince; "Bu, basbayağı bir büyüdür!" dediler.

وَجَحَدُوا بِهَا وَاسْتَيْقَنَتْهَا أَنفُسُهُمْ ظُلْمًا وَعُلُوًّا فَانظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُفْسِدِينَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا دَاوُودَ وَسُلَيْمَانَ عِلْمًا
وَقَالَا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي فَضَّلَنَا عَلَىٰ كَثِيرٍ مِّنْ عِبَادِهِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٥﴾
وَوَرِثَ سُلَيْمَانُ دَاوُودَ وَقَالَ يَا أَيُّهَا النَّاسُ عُلِّمْنَا مَنطِقَ الطَّيْرِ
وَأُوتِينَا مِن كُلِّ شَيْءٍ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ الْفَضْلُ الْمُبِينُ ﴿١٦﴾ وَحُشِرَ
لِسُلَيْمَانَ جُنُودُهُ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنسِ وَالطَّيْرِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٧﴾
حَتَّىٰ إِذَا أَتَوْا عَلَىٰ وَادِ النَّمْلِ قَالَتْ نَمْلَةٌ يَا أَيُّهَا النَّمْلُ ادْخُلُوا
مَسَاكِنَكُمْ لَا يَحْطِمَنَّكُمْ سُلَيْمَانُ وَجُنُودُهُ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ
﴿١٨﴾ فَتَبَسَّمَ ضَاحِكًا مِّن قَوْلِهَا وَقَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ
نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ عَلَيَّ وَعَلَىٰ وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا
تَرْضَاهُ وَأَدْخِلْنِي بِرَحْمَتِكَ فِي عِبَادِكَ الصَّالِحِينَ ﴿١٩﴾
وَتَفَقَّدَ الطَّيْرَ فَقَالَ مَا لِيَ لَا أَرَى الْهُدْهُدَ أَمْ كَانَ مِنَ
الْغَائِبِينَ ﴿٢٠﴾ لَأُعَذِّبَنَّهُ عَذَابًا شَدِيدًا أَوْ لَأَاذْبَحَنَّهُ
أَوْ لَيَأْتِيَنِّي بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٢١﴾ فَمَكَثَ غَيْرَ بَعِيدٍ فَقَالَ
أَحَطتُ بِمَا لَمْ تُحِطْ بِهِ وَجِئْتُكَ مِن سَبَإٍ بِنَبَإٍ يَقِينٍ ﴿٢٢﴾

14. Vicdanları bunlara yakînen inandığı hâlde, zulmederek ve büyüklük kompleksine kapılarak bunları reddettiler... Ama bak, bozucuların sonu nasıl oldu?! **15.** Gerçek şu ki; Biz, Davud'a ve Süleyman'a ilim verdik. Her ikisi de "Mümin kullarının birçoğuna Bizi üstün kılan Allah'a hamdolsun!" dediler. **16.** Süleyman Davud'a mirasçı olmuş ve şöyle demişti: "Ey insanlar! Bize kuş dili öğretildi; bize her şeyden bir miktar verildi. Bu gerçekten aşikâr bir lütuftur." **17.** (Bir seferinde) Süleyman'ın cinlerden, insanlardan ve kuşlardan oluşan ordusu toplanmış; düzenli bölükler hâlinde gidiyorlardı. **18.** Nihayet karınca vadisine geldiklerinde, bir karınca dedi ki: "Ey karıncalar! Yuvalarınıza girin de Süleyman ve orduları farkına varmadan sizi kırıvermesin!" **19.** Onun sözü üzerine yüzünü bir tebessüm kapladı ve dedi ki: "Ya Rabbi! Hem bana hem de ebeveynime ihsan ettiğin nimetlerine nasıl şükredeceğimi ve Senin razı olacağın salih ameli nasıl yapabileceğimi bana ilham et! Beni rahmetinle salih kullarının arasına sok!" **20.** Kuşları teftiş etti ve; "Hüdhüd'ü neden göremiyorum?! Yoksa 'gâip'lere mi karıştı?!" dedi. **21.** "Bana apaçık bir güçlü kanıt getirmediği takdirde, onu ya şiddetli bir şekilde cezalandıracağım ya da kafasını koparacağım onun!" **22.** Çok geçmemişti ki (Hüdhüd gelip) şöyle dedi; "Ben senin tam olarak bilmediğin bir şeyi tüm yönleri ile öğrenmiş bulunuyorum; sana Sebe' (ahalisin)den önemli kesin bir haber getirdim."

إِنِّي وَجَدتُّ ٱمۡرَأَةٗ تَمۡلِكُهُمۡ وَأُوتِيَتۡ مِن كُلِّ شَيۡءٖ وَلَهَا
عَرۡشٌ عَظِيمٞ ﴿٢٣﴾ وَجَدتُّهَا وَقَوۡمَهَا يَسۡجُدُونَ لِلشَّمۡسِ مِن
دُونِ ٱللَّهِ وَزَيَّنَ لَهُمُ ٱلشَّيۡطَٰنُ أَعۡمَٰلَهُمۡ فَصَدَّهُمۡ عَنِ ٱلسَّبِيلِ
فَهُمۡ لَا يَهۡتَدُونَ ﴿٢٤﴾ أَلَّا يَسۡجُدُواْۤ لِلَّهِ ٱلَّذِي يُخۡرِجُ ٱلۡخَبۡءَ
فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِ وَيَعۡلَمُ مَا تُخۡفُونَ وَمَا تُعۡلِنُونَ ﴿٢٥﴾ ٱللَّهُ
لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ رَبُّ ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡعَظِيمِ ۩ ﴿٢٦﴾ ۞ قَالَ سَنَنظُرُ
أَصَدَقۡتَ أَمۡ كُنتَ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ﴿٢٧﴾ ٱذۡهَب بِّكِتَٰبِي هَٰذَا
فَأَلۡقِهۡ إِلَيۡهِمۡ ثُمَّ تَوَلَّ عَنۡهُمۡ فَٱنظُرۡ مَاذَا يَرۡجِعُونَ ﴿٢٨﴾ قَالَتۡ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلۡمَلَؤُاْ إِنِّيٓ أُلۡقِيَ إِلَيَّ كِتَٰبٞ كَرِيمٌ ﴿٢٩﴾ إِنَّهُۥ مِن سُلَيۡمَٰنَ وَإِنَّهُۥ بِسۡمِ
ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٣٠﴾ أَلَّا تَعۡلُواْ عَلَيَّ وَأۡتُونِي مُسۡلِمِينَ ﴿٣١﴾
قَالَتۡ يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَؤُاْ أَفۡتُونِي فِيٓ أَمۡرِي مَا كُنتُ قَاطِعَةً أَمۡرًا حَتَّىٰ
تَشۡهَدُونِ ﴿٣٢﴾ قَالُواْ نَحۡنُ أُوْلُواْ قُوَّةٖ وَأُوْلُواْ بَأۡسٖ شَدِيدٖ وَٱلۡأَمۡرُ إِلَيۡكِ
فَٱنظُرِي مَاذَا تَأۡمُرِينَ ﴿٣٣﴾ قَالَتۡ إِنَّ ٱلۡمُلُوكَ إِذَا دَخَلُواْ قَرۡيَةً
أَفۡسَدُوهَا وَجَعَلُوٓاْ أَعِزَّةَ أَهۡلِهَآ أَذِلَّةٗۖ وَكَذَٰلِكَ يَفۡعَلُونَ ﴿٣٤﴾
وَإِنِّي مُرۡسِلَةٌ إِلَيۡهِم بِهَدِيَّةٖ فَنَاظِرَةُۢ بِمَ يَرۡجِعُ ٱلۡمُرۡسَلُونَ ﴿٣٥﴾

ربع الحزب ٣٨ — سجدة

23. "Onlara hükmeden öyle bir kadın gördüm ki, 'her' şeyden kendisine bir miktar verilmiş; muazzam da bir tahtı var." **24.** "Gördüm ki; o da, kavmi de Allah'ı bırakıp güneşe secde etmekteler!.. Bu yaptıklarını Şeytan kendilerine cazip göstermiş ve onları yoldan çıkarmış; bu yüzden, doğru yolu bulamıyorlar." **25.** (Cazip göstermiş) ki göklerin ve yerin gizliliklerini ortaya çıkaran; gizli - aşikâr tüm yaptıklarınızı bilen Allah'a secde etmesinler... **26.** Allah ki; O'ndan başka tanrı yoktur, o ulu 'mutlak hükümranlık tahtı'nın sahibidir. **27.** (Süleyman) dedi ki: "Doğru mu söylüyorsun, yoksa yalancılardan mısın, bakacağız!.." **28.** "Şu namemi götürüp onlara bırak; sonra bir kenara çekil de bak bakalım sonuçta ne karar alacaklar." **29.** (Kraliçe) dedi ki: "Beyler! Bana değerli bir name bırakıldı." **30.** "Rahmân, Rahîm Allah'ın adıyla... Süleyman'dan..." **31.** "Bana başkaldırmayın; teslimiyet göstererek yanıma gelin!" diyor. **32.** Dedi ki: "Beyler! Ne buyurmam gerektiği hakkında bana görüşünüzü söyleyin. Yanımda siz olmadan bir buyruğu kesinleştirmiş değilim." **33.** Dediler ki: "Biz, güçlü kimseleriz, zorlu savaşçılarız. Ferman sana ait; ne emredeceğini iyi düşün..." **34.** Dedi ki: "Doğrusu, hükümdarlar bir şehre (zorla) girdiklerinde, oranın düzenini bozarlar; ora halkının şerefli olanlarını zelil kılarlar... Onlar da böyle yapacaklardır." **35.** "Onlara bir hediye gönderip elçilerin ne ile döneceğine bakacağım."

فَلَمَّا جَآءَ سُلَيْمَٰنَ قَالَ أَتُمِدُّونَنِ بِمَالٍ فَمَآ ءَاتَىٰنِۦَ ٱللَّهُ خَيْرٌ مِّمَّآ
ءَاتَىٰكُم بَلْ أَنتُم بِهَدِيَّتِكُمْ تَفْرَحُونَ ﴿٣٦﴾ ٱرْجِعْ إِلَيْهِمْ فَلَنَأْتِيَنَّهُم
بِجُنُودٍ لَّا قِبَلَ لَهُم بِهَا وَلَنُخْرِجَنَّهُم مِّنْهَآ أَذِلَّةً وَهُمْ صَٰغِرُونَ ﴿٣٧﴾ قَالَ
يَٰٓأَيُّهَا ٱلْمَلَؤُا۟ أَيُّكُمْ يَأْتِينِى بِعَرْشِهَا قَبْلَ أَن يَأْتُونِى مُسْلِمِينَ ﴿٣٨﴾
قَالَ عِفْرِيتٌ مِّنَ ٱلْجِنِّ أَنَا۠ ءَاتِيكَ بِهِۦ قَبْلَ أَن تَقُومَ مِن مَّقَامِكَ وَإِنِّى
عَلَيْهِ لَقَوِىٌّ أَمِينٌ ﴿٣٩﴾ قَالَ ٱلَّذِى عِندَهُۥ عِلْمٌ مِّنَ ٱلْكِتَٰبِ أَنَا۠ ءَاتِيكَ
بِهِۦ قَبْلَ أَن يَرْتَدَّ إِلَيْكَ طَرْفُكَ فَلَمَّا رَءَاهُ مُسْتَقِرًّا عِندَهُۥ قَالَ هَٰذَا
مِن فَضْلِ رَبِّى لِيَبْلُوَنِىٓ ءَأَشْكُرُ أَمْ أَكْفُرُ وَمَن شَكَرَ فَإِنَّمَا يَشْكُرُ
لِنَفْسِهِۦ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ رَبِّى غَنِىٌّ كَرِيمٌ ﴿٤٠﴾ قَالَ نَكِّرُوا۟ لَهَا عَرْشَهَا
نَنظُرْ أَتَهْتَدِىٓ أَمْ تَكُونُ مِنَ ٱلَّذِينَ لَا يَهْتَدُونَ ﴿٤١﴾ فَلَمَّا جَآءَتْ قِيلَ
أَهَٰكَذَا عَرْشُكِ قَالَتْ كَأَنَّهُۥ هُوَ وَأُوتِينَا ٱلْعِلْمَ مِن قَبْلِهَا وَكُنَّا مُسْلِمِينَ
﴿٤٢﴾ وَصَدَّهَا مَا كَانَت تَّعْبُدُ مِن دُونِ ٱللَّهِ إِنَّهَا كَانَتْ مِن قَوْمٍ كَٰفِرِينَ
﴿٤٣﴾ قِيلَ لَهَا ٱدْخُلِى ٱلصَّرْحَ فَلَمَّا رَأَتْهُ حَسِبَتْهُ لُجَّةً وَكَشَفَتْ عَن
سَاقَيْهَا قَالَ إِنَّهُۥ صَرْحٌ مُّمَرَّدٌ مِّن قَوَارِيرَ قَالَتْ رَبِّ إِنِّى
ظَلَمْتُ نَفْسِى وَأَسْلَمْتُ مَعَ سُلَيْمَٰنَ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٤﴾

36. (Heyet) Süleyman'a geldiğinde (onlara) dedi ki: "Getirdiğiniz malla bana lütufta bulunduğunuzu mu zannediyorsunuz?! Böyle hediyelerle belki kendiniz seviniyorsunuzdur, ama Allah'ın bana verdiği, sizin verdiğinizden çok daha hayırlıdır." **37.** Sen (ey büyükelçi!) Şimdi onların yanına dön (ve şunu bildir: Emrimi yerine getirmedikleri takdirde) asla karşı koyamayacakları ordularla üzerlerine yürüyeceğim ve onları hor ve hakir vaziyette oradan çıkaracağım!" **38.** (Daha sonra, kendi adamlarına) dedi ki: "Beyler! Bunlar teslimiyet göstermiş olarak yanıma gelmeden önce onun tahtını hanginiz bana getirir?" **39.** Cinlerden bir ifrit dedi ki: "Sen daha yerinden kalkmadan, ben onu sana getiririm; şüphesiz ben güçlü, güvenilir biriyimdir." **40.** Nezdinde o kitaptan bir ilim bulunan kişi ise; "Ben onu sana göz açıp kapayıncaya kadar getiririm!" dedi (ve gerçekten de getirdi). Süleyman, tahtı yanında sabit bir şekilde görünce, dedi ki: "Bu benim Rabbimin bir lûtfudur; böylece O, şükür mü edeceğim yoksa nankörlük mü edeceğim diye beni deniyor. Kim şükrederse, ancak kendisi için şükretmiş olur; kim de nankörlük ederse, benim Rabbimin hiçbir şeye ihtiyacı yoktur, cömerttir (Ganî, Kerîm)." **41.** Dedi ki: "Onun tahtını kendisinin tanıyamayacağı bir hâle getirin; bakalım gerçeği bulabilecek mi yoksa bulamayanlardan mı olacak?" **42.** Vaktâ ki geldi, "Senin tahtın da böyle mi?" denildi. "Tıpkısı..." dedi. (Oradakiler dediler ki) "Bize ondan önce bilgi verilmişti de o sayede teslimiyet gösterenlerden olmuştuk." **43.** "Onu ise Allah'tan başka taptığı şeyler yoldan çıkardı. Gerçekten, inkâr eden bir toplumdandı; (dolayısıyla, iman edip teslimiyet göstermesi hiç de kolay değildi)." **44.** Kendisine; "Şu köşke girin" denildi. Onu görünce, derince bir su zannetti ve (eteğini çekip) bacaklarını açtı. (Süleyman;) "Bu, zemini parlak cam olan bir köşktür" dedi. O da; "Ya Rabbi! Ben gerçekten kendime zulmetmişim; artık Süleyman'la birlikte Âlemlerin Rabbi Allah'a teslim olmuş bulunuyorum." dedi.

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا إِلَىٰ ثَمُودَ أَخَاهُمْ صَالِحًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ فَإِذَا
هُمْ فَرِيقَانِ يَخْتَصِمُونَ ﴿٤٥﴾ قَالَ يَا قَوْمِ لِمَ تَسْتَعْجِلُونَ
بِالسَّيِّئَةِ قَبْلَ الْحَسَنَةِ لَوْلَا تَسْتَغْفِرُونَ اللَّهَ لَعَلَّكُمْ
تُرْحَمُونَ ﴿٤٦﴾ قَالُوا اطَّيَّرْنَا بِكَ وَبِمَن مَّعَكَ قَالَ طَائِرُكُمْ
عِندَ اللَّهِ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تُفْتَنُونَ ﴿٤٧﴾ وَكَانَ فِي الْمَدِينَةِ تِسْعَةُ
رَهْطٍ يُفْسِدُونَ فِي الْأَرْضِ وَلَا يُصْلِحُونَ ﴿٤٨﴾ قَالُوا
تَقَاسَمُوا بِاللَّهِ لَنُبَيِّتَنَّهُ وَأَهْلَهُ ثُمَّ لَنَقُولَنَّ لِوَلِيِّهِ مَا شَهِدْنَا
مَهْلِكَ أَهْلِهِ وَإِنَّا لَصَادِقُونَ ﴿٤٩﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا
وَمَكَرْنَا مَكْرًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٠﴾ فَانظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ مَكْرِهِمْ أَنَّا دَمَّرْنَاهُمْ وَقَوْمَهُمْ أَجْمَعِينَ
﴿٥١﴾ فَتِلْكَ بُيُوتُهُمْ خَاوِيَةً بِمَا ظَلَمُوا إِنَّ فِي ذَٰلِكَ
لَآيَةً لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٥٢﴾ وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا
وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿٥٣﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِ
أَتَأْتُونَ الْفَاحِشَةَ وَأَنتُمْ تُبْصِرُونَ ﴿٥٤﴾ أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ
الرِّجَالَ شَهْوَةً مِّن دُونِ النِّسَاءِ بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ تَجْهَلُونَ ﴿٥٥﴾

45. Gerçek şu ki; "Allah'a kulluk edin" diyerek kardeşleri Salih'i Semud'a gönderdik. Ama hemen, birbirleriyle çekişen iki grup oluverdiler! **46.** "Ey kavmim!" dedi; "Neden iyilikten önce kötülüğün gelivermesini istiyorsunuz?! Sizi bağışlaması için Allah'a dua etsenize! Belki size merhamet edilecek?" **47.** "Sen ve beraberindekiler yüzünden uğursuzluğa uğradık!" dediler. "Sizin uğursuzluğunuz Allah katındadır;* aksine, siz (kendi yanlış eylemleriniz yüzünden) çeşitli belalarla sınanan bir toplumsunuz!" dedi. **48.** Şehirde dokuz kişilik bir çete vardı; yeryüzünde bozuculuk yapıyorlardı; asayiş yanlısı değillerdi! **49.** Kendi aralarında Allah adına yeminleşerek; "Ona ve ehline gece baskını düzenleyelim! Sonra da velîsine; 'Onun ehlinin yok edilişine tanık olmadık; gerçekten doğru söylüyoruz!' diyelim" dediler. **50.** Onlar bir tuzak kurmuşlardı, ama farkında değillerken Biz de bir 'tuzak' kuruyorduk!.. **51.** Bak tuzaklarının sonu nice oldu?! Onları da kavimlerini de topyekûn yerle bir ettik! **52.** İşte zulümleri yüzünden çöken evleri... Bilen bir toplum için bunda elbette bir âyet vardır. **53.** İman edip sakınanları ise kurtardık. **54.** Lût'u da (Biz göndermiştik). Hani, kavmine demişti ki: "Bu yüz kızartıcı suçu hâlâ göz göre göre işleyecek misiniz?!" **55.** "Kadınlardan başka bir de erkeklere mi şehvetle yanaşıyorsunuz?! Yok yok, siz gerçekten cahil bir toplumsunuz!"

* Yani, Allah size vahiyler göndererek her şeyi açıkça anlattı ve böylece, hepinizin talih kuşunu kendi boynuna takmış; herkesi kendi sorumluluğu ile baş başa bırakmış oldu (Bkz. İsra: 13).

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوٓاْ أَخْرِجُوٓاْ ءَالَ
لُوطٍ مِّن قَرْيَتِكُمْ إِنَّهُمْ أُنَاسٌ يَتَطَهَّرُونَ ﴿٥٦﴾ فَأَنجَيْنَٰهُ
وَأَهْلَهُۥٓ إِلَّا ٱمْرَأَتَهُۥ قَدَّرْنَٰهَا مِنَ ٱلْغَٰبِرِينَ ﴿٥٧﴾ وَأَمْطَرْنَا
عَلَيْهِم مَّطَرًا فَسَآءَ مَطَرُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿٥٨﴾ قُلِ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ وَسَلَٰمٌ
عَلَىٰ عِبَادِهِ ٱلَّذِينَ ٱصْطَفَىٰٓ ءَآللَّهُ خَيْرٌ أَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٥٩﴾
أَمَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ وَأَنزَلَ لَكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ
مَآءً فَأَنۢبَتْنَا بِهِۦ حَدَآئِقَ ذَاتَ بَهْجَةٍ مَّا كَانَ لَكُمْ
أَن تُنۢبِتُواْ شَجَرَهَآ أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ بَلْ هُمْ قَوْمٌ يَعْدِلُونَ ﴿٦٠﴾
أَمَّن جَعَلَ ٱلْأَرْضَ قَرَارًا وَجَعَلَ خِلَٰلَهَآ أَنْهَٰرًا وَجَعَلَ لَهَا
رَوَٰسِىَ وَجَعَلَ بَيْنَ ٱلْبَحْرَيْنِ حَاجِزًا أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ بَلْ
أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ أَمَّن يُجِيبُ ٱلْمُضْطَرَّ إِذَا دَعَاهُ
وَيَكْشِفُ ٱلسُّوٓءَ وَيَجْعَلُكُمْ خُلَفَآءَ ٱلْأَرْضِ أَءِلَٰهٌ
مَّعَ ٱللَّهِ قَلِيلًا مَّا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَمَّن يَهْدِيكُمْ فِى
ظُلُمَٰتِ ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ وَمَن يُرْسِلُ ٱلرِّيَٰحَ بُشْرًۢا بَيْنَ يَدَىْ
رَحْمَتِهِۦٓ أَءِلَٰهٌ مَّعَ ٱللَّهِ تَعَٰلَى ٱللَّهُ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٣﴾

56. Kavminin buna cevabı ise: "Çıkartın şu Lût ailesini şehrinizden! Baksanıza ne kadar 'temiz'ler!" demekten başka bir şey olmamıştı... **57.** Bunun üzerine onu ve -karısı hariç- ailesini kurtardık; onun geride kalanlardan olmasını takdir etmiştik. **58.** Üzerlerine de öyle bir 'yağmur' yağdırdık ki!.. Uyarıl(ıp da buna kulak asmay)anların yağmuru gerçekten berbattı! **59.** De ki: Allah'a hamdolsun!.. Selâm olsun O'nun seçkin kullarına! Allah mı daha hayırlı, yoksa müşriklerin koştuğu ortaklar mı? **60.** Gökleri ve yeri yaratan, gökten size su indiren kim? -Ki tek bir ağacını bile yetiştiremeyeceğiniz nice güzel bahçeler yetiştirmişizdir onun sayesinde.- Allah'la birlikte bir başka tanrı mı?! Ama (birtakım mevhum 'şey'leri O'na) denk tutan bir kavimdir onlar! **61.** Yeryüzünü, üzerinde yaşamaya elverişli kılan; aralarında akarsular meydana getiren, oraya çakılı dağlar yerleştiren ve iki denizin arasına tampon koyan kim? Allah'la birlikte bir başka tanrı mı?! Ama çoğu bilmez. **62.** Darda kalana kendisine dua ettiğinde icabet ederek o sıkıntıyı gideren ve sizleri Arz'ın şu anki sahipleri kılan kim? Allah'la birlikte bir başka tanrı mı?! Ne de az düşünüyorsunuz! **63.** Karanın ve denizin karanlıklarında size yolunuzu bulduran; rahmetinin önünde rüzgârları müjdeci gönderen kim? Allah'la birlikte bir başka tanrı mı?! Allah; koştukları ortaklardan 'aşkın'dır.

أمن يبدؤا الخلق ثم يعيده ومن يرزقكم من السماء والأرض
أءله مع الله قل هاتوا برهانكم إن كنتم صدقين ﴿٦٤﴾
قل لا يعلم من في السموت والأرض الغيب إلا الله وما يشعرون
أيان يبعثون ﴿٦٥﴾ بل ادرك علمهم في الآخرة بل هم
في شك منها بل هم منها عمون ﴿٦٦﴾ وقال الذين كفروا
أءذا كنا تربا وءاباؤنا أئنا لمخرجون ﴿٦٧﴾ لقد وعدنا
هذا نحن وءاباؤنا من قبل إن هذا إلا أسطير الأولين ﴿٦٨﴾
قل سيروا في الأرض فانظروا كيف كان عقبة المجرمين
﴿٦٩﴾ ولا تحزن عليهم ولا تكن في ضيق مما يمكرون ﴿٧٠﴾
ويقولون متى هذا الوعد إن كنتم صدقين ﴿٧١﴾ قل عسى
أن يكون ردف لكم بعض الذي تستعجلون ﴿٧٢﴾ وإن ربك
لذو فضل على الناس ولكن أكثرهم لا يشكرون ﴿٧٣﴾ وإن
ربك ليعلم ما تكن صدورهم وما يعلنون ﴿٧٤﴾ وما من غائبة
في السماء والأرض إلا في كتب مبين ﴿٧٥﴾ إن هذا القرءان
يقص على بني إسراءيل أكثر الذي هم فيه يختلفون ﴿٧٦﴾

64. İlkin yaratıp sonra onu tekrarlayan, gökten ve yerden sizi rızıklandıran kim? Allah'la birlikte bir başka tanrı mı?! De ki: Şayet doğru söylüyorsanız, getirin kanıtınızı! **65.** De ki: Göklerde ve yerde -Allah müstesna- hiç kimse gaybı bilemez... Ne zaman diriltileceklerini de farketmiyorlar. **66.** Evet, Âhirete dair 'bilgi'leri yetersizdir;* ama ondan yana 'şüphe' içindeler... Hatta, ona karşı tamamen körler!.. **67.** Nitekim şöyle demekteler nankörce inkâr edenler. "Biz ve atalarımız toprak olduktan sonra tekrar mı çıkarılacakmışız?!" **68.** "Aslında, biz ve daha evvel atalarımız bununla tehdit edilmişiz; ama bu, öncekilerin masallarından ibarettir!" **69.** De ki: Yeryüzünde gezin de mücrimlerin sonu nasıl olmuş, görün. **70.** Onlara üzülme; kurdukları tuzaklardan dolayı için daralmasın. **71.** "Doğru söylüyorsanız, ne zaman gerçekleşecekmiş bu tehdit?!" diyorlar. **72.** De ki: Hemen isteyip durduğunuz şeyin bir kısmı belki de ensenizdedir! **73.** Bununla birlikte, senin Rabbin insanlara karşı gerçekten lütuf sahibidir; ama çoğu şükretmez! **74.** Şüphesiz senin Rabbin, içlerinde gizlediklerini de dışa vurduklarını da bilmektedir! **75.** Gökte ve yerde hiçbir gizli şey yoktur ki apaçık bir kitapta bulunmasın. **76.** Bu Kur'ân, anlaşmazlığa düştükleri şeylerin çoğunu İsrailoğullarına anlatmaktadır.

---

* Çünkü bu konuda geçerli olan bilim değil imanî kanaatlerdir.

77. Şüphesiz o, müminler için kılavuzdur, rahmet vesilesidir. 78. Senin Rabbin; bunların arasında verdiği hükmü mutlaka gerçekleştirecektir. O'dur çünkü 'mutlak izzet ve ilim sahibi' (Azîz, Alîm). 79. Öyleyse, Allah'a güvenip dayan; şüphesiz sensin, apaçık gerçek üzerinde bulunan. 80. Sen bu çağrıyı elbette 'ölü'lere de, 'sağır'lara da işittiremezsin arkalarını dönüp gittikleri takdirde! 81. 'Kör'leri de gittikleri yanlış yoldan çevirip doğru yola getirecek değilsin. Sen sadece, âyetlerimize iman ederek teslimiyet gösterenlere işittirebilirsin. 82. Bu (yeniden diriliş) söz(ü) onlar hakkında gerçekleştiğinde, topraktan kendilerine ait öyle bir canlı çıkartırız ki, o insanların Bizim âyetlerimize yakînen inanmadıklarını (lisân-ı hâli ile) kendilerine söyler. 83. Her ümmetin âyetlerimizi yalanlayanlarından bir bölüğünü haşr edeceğimiz gün, düzenli birlikler hâlinde sürülürler. 84. Nihayet (O'nun huzuruna) geldiklerinde, "Sizler, tam olarak bilmediğiniz hâlde Benim âyetlerimi yalanladınız ha?! Değilse, ne yapmaktaydınız?" buyurur. 85. Böylece, kendi zulümleri yüzünden (Cehennem'i cinlerle ve insanlarla dolduracağım!) söz(ü) aleyhlerine gerçekleşmiş olur; bir daha da konuşmazlar. 86. Görmediler mi ki Biz, dinlenebilsinler diye geceyi meydana getirdik; gündüzü de aydınlık kıldık (çalışabilsinler diye)?! İman eden bir toplum için elbette bunda âyetler vardır. 87. Sur'a üfürüldüğü gün, -Allah'ın diledikleri hariç- göklerde ve yerde kim varsa dehşete kapılır ve hepsi boynu bükük vaziyette O'na gelir. 88. O sarsılmaz zannettiğin dağların tıpkı bulutlar gibi geçip gittiğini görürsün... Her şeyi sapasağlam yapan Allah'ın eşsiz sanatı olarak... Yaptıklarınızdan O elbette haberdardır.

ربع الحزب ٣٩

وَإِنَّهُۥ لَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ٧٧ إِنَّ رَبَّكَ يَقْضِى بَيْنَهُم
بِحُكْمِهِۦ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ ٧٨ فَتَوَكَّلْ عَلَى ٱللَّهِ إِنَّكَ عَلَى
ٱلْحَقِّ ٱلْمُبِينِ ٧٩ إِنَّكَ لَا تُسْمِعُ ٱلْمَوْتَىٰ وَلَا تُسْمِعُ ٱلصُّمَّ ٱلدُّعَآءَ
إِذَا وَلَّوْاْ مُدْبِرِينَ ٨٠ وَمَآ أَنتَ بِهَٰدِى ٱلْعُمْىِ عَن ضَلَٰلَتِهِمْ إِن
تُسْمِعُ إِلَّا مَن يُؤْمِنُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُم مُّسْلِمُونَ ٨١ ۞ وَإِذَا
وَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِمْ أَخْرَجْنَا لَهُمْ دَآبَّةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ تُكَلِّمُهُمْ أَنَّ
ٱلنَّاسَ كَانُواْ بِـَٔايَٰتِنَا لَا يُوقِنُونَ ٨٢ وَيَوْمَ نَحْشُرُ مِن كُلِّ أُمَّةٍ
فَوْجًا مِّمَّن يُكَذِّبُ بِـَٔايَٰتِنَا فَهُمْ يُوزَعُونَ ٨٣ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءُو
قَالَ أَكَذَّبْتُم بِـَٔايَٰتِى وَلَمْ تُحِيطُواْ بِهَا عِلْمًا أَمَّاذَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ
٨٤ وَوَقَعَ ٱلْقَوْلُ عَلَيْهِم بِمَا ظَلَمُواْ فَهُمْ لَا يَنطِقُونَ ٨٥ أَلَمْ
يَرَوْاْ أَنَّا جَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِيَسْكُنُواْ فِيهِ وَٱلنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ فِى
ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٨٦ وَيَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ فَفَزِعَ
مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَن فِى ٱلْأَرْضِ إِلَّا مَن شَآءَ ٱللَّهُ وَكُلٌّ أَتَوْهُ
دَٰخِرِينَ ٨٧ وَتَرَى ٱلْجِبَالَ تَحْسَبُهَا جَامِدَةً وَهِىَ تَمُرُّ مَرَّ ٱلسَّحَابِ
صُنْعَ ٱللَّهِ ٱلَّذِىٓ أَتْقَنَ كُلَّ شَىْءٍ إِنَّهُۥ خَبِيرٌۢ بِمَا تَفْعَلُونَ ٨٨

مَن جَاءَ بِالْحَسَنَةِ فَلَهُ خَيْرٌ مِّنْهَا وَهُم مِّن فَزَعٍ يَوْمَئِذٍ آمِنُونَ ٨٩
وَمَن جَاءَ بِالسَّيِّئَةِ فَكُبَّتْ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ هَلْ تُجْزَوْنَ
إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ٩٠ إِنَّمَا أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ رَبَّ هَٰذِهِ
الْبَلْدَةِ الَّذِي حَرَّمَهَا وَلَهُ كُلُّ شَيْءٍ وَأُمِرْتُ أَنْ أَكُونَ مِنَ
الْمُسْلِمِينَ ٩١ وَأَنْ أَتْلُوَ الْقُرْآنَ فَمَنِ اهْتَدَىٰ فَإِنَّمَا يَهْتَدِي
لِنَفْسِهِ وَمَن ضَلَّ فَقُلْ إِنَّمَا أَنَا مِنَ الْمُنذِرِينَ ٩٢ وَقُلِ الْحَمْدُ
لِلَّهِ سَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَتَعْرِفُونَهَا وَمَا رَبُّكَ بِغَافِلٍ عَمَّا تَعْمَلُونَ ٩٣

سُورَةُ القَصَصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

طسم ١ تِلْكَ آيَاتُ الْكِتَابِ الْمُبِينِ ٢ نَتْلُو عَلَيْكَ
مِن نَّبَإِ مُوسَىٰ وَفِرْعَوْنَ بِالْحَقِّ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ٣ إِنَّ
فِرْعَوْنَ عَلَا فِي الْأَرْضِ وَجَعَلَ أَهْلَهَا شِيَعًا يَسْتَضْعِفُ
طَائِفَةً مِّنْهُمْ يُذَبِّحُ أَبْنَاءَهُمْ وَيَسْتَحْيِي نِسَاءَهُمْ إِنَّهُ كَانَ
مِنَ الْمُفْسِدِينَ ٤ وَنُرِيدُ أَن نَّمُنَّ عَلَى الَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا
فِي الْأَرْضِ وَنَجْعَلَهُمْ أَئِمَّةً وَنَجْعَلَهُمُ الْوَارِثِينَ ٥

89. Kim bir iyilik getirmişse, ona daha iyisi vardır; bunlar, o günün dehşetinden emindirler. **90.** Kim de bir kötülük getirmişse, yüz üstü ateşe atılırlar... "Kendi yaptıklarınızdan başkasının karşılığını mı alacaktınız?!" **91.** Ben şu şehrin Rabbinden başkasına kulluk etmemekle memurum... ki burayı saygın kılan O'dur ve her şey O'na aittir. Ben, O'na teslimiyet gösterenlerden olmakla memurum; **92.** bir de Kur'ân'ı okumakla... (Bana düşen açık seçik iletmek;) artık kim yola gelirse, tamamen kendisi için gelmiş olur; kim de yoldan çıkarsa, "Ben sadece uyaranlardanım." de. **93.** Yine de ki: Allah'a hamdolsun ki; yakında size âyetlerini gösterecek ve onları anlayacaksınız... Senin Rabbin, yaptıklarınızdan gafil değildir.

28- KASAS SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 88 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

ſâ, Sîn, Mîm. **2.** Bunlar, apaçık kitabın âyetleridir. **3.** Musa ile Firavun'a
: önemli haberlerin bir kısmını, iman eden bir toplum için sana -doğru
liyle- anlatacağız: **4.** (Hz. Yusuf'un Mısır'a 'sultan' oluşundan yaklaşık
yüz sene sonra) Firavun, ülkesinde iyice zorbalaşmış ve halkını gruplara
rek içlerinden bir zümreyi köleleştirmişti; bunların oğullarını teker teker
ızlatıyor, kadınlarını ise sağ bırakıyordu. Gerçekten bozuculardandı... **5.**
de arzu ediyorduk ki, ülkenin zavallılaştırılmış olanlarına iyilikte bulu-
n; onları önder yapalım ve onları mirasçı kılalım; →

وَنُمَكِّنَ لَهُمْ فِي الْأَرْضِ وَنُرِيَ فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا
مِنْهُمْ مَا كَانُوا يَحْذَرُونَ ﴿٦﴾ وَأَوْحَيْنَا إِلَى أُمِّ مُوسَى
أَنْ أَرْضِعِيهِ فَإِذَا خِفْتِ عَلَيْهِ فَأَلْقِيهِ فِي الْيَمِّ وَلَا تَخَافِي
وَلَا تَحْزَنِي إِنَّا رَادُّوهُ إِلَيْكِ وَجَاعِلُوهُ مِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٧﴾
فَالْتَقَطَهُ آلُ فِرْعَوْنَ لِيَكُونَ لَهُمْ عَدُوًّا وَحَزَنًا إِنَّ
فِرْعَوْنَ وَهَامَانَ وَجُنُودَهُمَا كَانُوا خَاطِئِينَ ﴿٨﴾
وَقَالَتِ امْرَأَتُ فِرْعَوْنَ قُرَّتُ عَيْنٍ لِي وَلَكَ لَا تَقْتُلُوهُ عَسَى
أَنْ يَنْفَعَنَا أَوْ نَتَّخِذَهُ وَلَدًا وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٩﴾ وَأَصْبَحَ
فُؤَادُ أُمِّ مُوسَى فَارِغًا إِنْ كَادَتْ لَتُبْدِي بِهِ لَوْلَا أَنْ
رَبَطْنَا عَلَى قَلْبِهَا لِتَكُونَ مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَتْ
لِأُخْتِهِ قُصِّيهِ فَبَصُرَتْ بِهِ عَنْ جُنُبٍ وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ
﴿١١﴾ ۞ وَحَرَّمْنَا عَلَيْهِ الْمَرَاضِعَ مِنْ قَبْلُ فَقَالَتْ هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَى أَهْلِ بَيْتٍ يَكْفُلُونَهُ لَكُمْ وَهُمْ لَهُ نَاصِحُونَ ﴿١٢﴾
فَرَدَدْنَاهُ إِلَى أُمِّهِ كَيْ تَقَرَّ عَيْنُهَا وَلَا تَحْزَنَ وَلِتَعْلَمَ
أَنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٣﴾

6. onları bölgeye egemen kılalım ve Firavun'a, Hâmân'a ve askerlerine onlardan yana çekinmekte oldukları şeyi gösterelim... **7.** Musa'nın annesine; "Onu emzirmeye devam et; onun hakkında iyice endişe ettiğinde ise onu o sazlı nehre bırak. Korkma, üzülme; Biz onu şüphesiz sana döndürecek ve elçiler(imiz)den kılacağız" diye vahyettik... **8.** Sonuçta, Firavun'un adamları onu buldular... ki, kendileri için bir düşman ve tasa kaynağı olsun... Firavun, Hâmân ve askerleri gerçekten yanlış yapmakta idiler. **9.** Firavun'un karısı; "(Â!.. Ne güzel bir bebek!) Benim için de senin için de göz aydınlığı!.. Onu öldürmeyin; belki bize faydası dokunur ya da onu evlât ediniriz." dedi... Farkında değillerdi... **10.** Bu arada, Musa'nın annesinin yüreciği bütün düşüncelerden sıyrılmış, sadece onu düşünüyordu. İnananlardan olsun diye kalbini pekiştirmiş olmasaydık, az daha onu açığa vuracaktı!.. **11.** Ablasına; "Onu izle" dedi; o da kimse farkına varmadan uzaktan onu gözetlemeye başladı... **12.** Biz de tâ baştan itibaren ona başka memeleri haram kılmıştık (hiç kimseden emmiyordu)... Bunun üzerine, ablası; "Sizin nâmınıza ona bakacak ve onun iyiliğinden başka bir şey istemeyen bir aile göstereyim mi size?" dedi. **13.** Böylece, onu annesine iâde ettik ki gözü aydın olsun; tasalanmasın ve Allah'ın va'dinin gerçek olduğunu bilsin... Fakat çoğu bilmez.

وَلَمَّا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَاسْتَوَىٰ آتَيْنَاهُ حُكْمًا وَعِلْمًا وَكَذَٰلِكَ نَجْزِي
الْمُحْسِنِينَ ﴿١٤﴾ وَدَخَلَ الْمَدِينَةَ عَلَىٰ حِينِ غَفْلَةٍ مِنْ أَهْلِهَا
فَوَجَدَ فِيهَا رَجُلَيْنِ يَقْتَتِلَانِ هَٰذَا مِنْ شِيعَتِهِ وَهَٰذَا مِنْ عَدُوِّهِ
فَاسْتَغَاثَهُ الَّذِي مِنْ شِيعَتِهِ عَلَى الَّذِي مِنْ عَدُوِّهِ فَوَكَزَهُ مُوسَىٰ
فَقَضَىٰ عَلَيْهِ قَالَ هَٰذَا مِنْ عَمَلِ الشَّيْطَانِ إِنَّهُ عَدُوٌّ مُضِلٌّ مُبِينٌ
﴿١٥﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّي ظَلَمْتُ نَفْسِي فَاغْفِرْ لِي فَغَفَرَ لَهُ إِنَّهُ هُوَ
الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿١٦﴾ قَالَ رَبِّ بِمَا أَنْعَمْتَ عَلَيَّ فَلَنْ أَكُونَ
ظَهِيرًا لِلْمُجْرِمِينَ ﴿١٧﴾ فَأَصْبَحَ فِي الْمَدِينَةِ خَائِفًا يَتَرَقَّبُ فَإِذَا
الَّذِي اسْتَنْصَرَهُ بِالْأَمْسِ يَسْتَصْرِخُهُ قَالَ لَهُ مُوسَىٰ إِنَّكَ لَغَوِيٌّ
مُبِينٌ ﴿١٨﴾ فَلَمَّا أَنْ أَرَادَ أَنْ يَبْطِشَ بِالَّذِي هُوَ عَدُوٌّ لَهُمَا قَالَ
يَا مُوسَىٰ أَتُرِيدُ أَنْ تَقْتُلَنِي كَمَا قَتَلْتَ نَفْسًا بِالْأَمْسِ إِنْ تُرِيدُ إِلَّا
أَنْ تَكُونَ جَبَّارًا فِي الْأَرْضِ وَمَا تُرِيدُ أَنْ تَكُونَ مِنَ الْمُصْلِحِينَ ﴿١٩﴾
وَجَاءَ رَجُلٌ مِنْ أَقْصَى الْمَدِينَةِ يَسْعَىٰ قَالَ يَا مُوسَىٰ إِنَّ الْمَلَأَ
يَأْتَمِرُونَ بِكَ لِيَقْتُلُوكَ فَاخْرُجْ إِنِّي لَكَ مِنَ النَّاصِحِينَ ﴿٢٠﴾
فَخَرَجَ مِنْهَا خَائِفًا يَتَرَقَّبُ قَالَ رَبِّ نَجِّنِي مِنَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ﴿٢١﴾

14. Gençlik çağına gelip olgunlaştığında, kendisine hikmet ve ilim vermiştik. İhsan üzere hareket edenleri işte böyle mükâfatlandırırız Biz. **15.** Halkının haberi olmadığı bir sırada şehre girdi ve dövüşen iki adam gördü. Biri kendi tarafından, öbürü ise düşmanlarındandı. Kendi tarafından olan, düşmanlarından olana karşı kendisinden yardım istedi. Musa da öbürünü şiddetle itip adamın işini bitirdi! (Ama yaptığına pişman oldu ve) "Bu, gerçekten şeytan işi bir davranış! Zira o, apaçık saptırıcı bir düşmandır!" dedi. **16.** "Ya Rabbi! Gerçekten kendime zulmettim; bağışla beni." dedi... O da onu bağışladı. O'dur çünkü bağışlayıcı, merhametli (Gafûr, Rahîm). **17.** "Ya Rabbi! Bana ihsân ettiğin nîmetlerin hakkı için! Bir daha asla mücrimlere arka çıkmayacağım!" dedi. **18.** Şehirde korku içinde etrafı gözetleyerek sabahladı... Bir de ne görsün; dün kendisinden yardım isteyen kişi yine kendisinden imdat istemiyor mu! Musa ona; "Sen, gerçekten azgının tekiymişsin!" dedi. **19.** Her ikisinin de düşmanı olan kişiyi yakalamak için hamle yapınca, (adam; Musa'nın, kendisinin üzerine geldiğini zannederek) "Ey Musa, daha dün, bir cana kıydığın gibi beni de mi katletmek istiyorsun?! Senin tek muradın ülkede bir zorba olmak! Asayiş taraftarlarından olmak istemiyorsun sen!" dedi. **20.** Bu arada, şehrin tâ öte başından koşa koşa bir adam geldi ve dedi ki: "Ey Musa! Yetkililer seni öldürmek için aralarında görüşüyorlar; hemen çık git... İnan, ben senin iyiliğini isteyenlerdenim." **21.** O da korku içinde etrafı gözetleyerek şehirden ayrıldı ve; "Ya Rabbi! Beni, bu zalim kavimden kurtar" dedi.

وَلَمَّا تَوَجَّهَ تِلْقَاءَ مَدْيَنَ قَالَ عَسَىٰ رَبِّيٓ أَن يَهْدِيَنِي سَوَآءَ
ٱلسَّبِيلِ ﴿٢٢﴾ وَلَمَّا وَرَدَ مَآءَ مَدْيَنَ وَجَدَ عَلَيْهِ أُمَّةً مِّنَ
ٱلنَّاسِ يَسْقُونَ وَوَجَدَ مِن دُونِهِمُ ٱمْرَأَتَيْنِ تَذُودَانِۖ
قَالَ مَا خَطْبُكُمَاۖ قَالَتَا لَا نَسْقِي حَتَّىٰ يُصْدِرَ ٱلرِّعَآءُۖ وَأَبُونَا
شَيْخٌ كَبِيرٌ ﴿٢٣﴾ فَسَقَىٰ لَهُمَا ثُمَّ تَوَلَّىٰٓ إِلَى ٱلظِّلِّ فَقَالَ
رَبِّ إِنِّي لِمَآ أَنزَلْتَ إِلَيَّ مِنْ خَيْرٍ فَقِيرٌ ﴿٢٤﴾ فَجَآءَتْهُ إِحْدَىٰهُمَا
تَمْشِي عَلَى ٱسْتِحْيَآءٍ قَالَتْ إِنَّ أَبِي يَدْعُوكَ لِيَجْزِيَكَ
أَجْرَ مَا سَقَيْتَ لَنَاۚ فَلَمَّا جَآءَهُ وَقَصَّ عَلَيْهِ ٱلْقَصَصَ قَالَ
لَا تَخَفْۖ نَجَوْتَ مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٢٥﴾ قَالَتْ إِحْدَىٰهُمَا
يَٰٓأَبَتِ ٱسْتَـْٔجِرْهُۖ إِنَّ خَيْرَ مَنِ ٱسْتَـْٔجَرْتَ ٱلْقَوِيُّ ٱلْأَمِينُ
﴿٢٦﴾ قَالَ إِنِّيٓ أُرِيدُ أَنْ أُنكِحَكَ إِحْدَى ٱبْنَتَيَّ هَٰتَيْنِ عَلَىٰٓ أَن
تَأْجُرَنِي ثَمَٰنِيَ حِجَجٍۖ فَإِنْ أَتْمَمْتَ عَشْرًا فَمِنْ عِندِكَۖ
وَمَآ أُرِيدُ أَنْ أَشُقَّ عَلَيْكَۚ سَتَجِدُنِيٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ
ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿٢٧﴾ قَالَ ذَٰلِكَ بَيْنِي وَبَيْنَكَۖ أَيَّمَا ٱلْأَجَلَيْنِ
قَضَيْتُ فَلَا عُدْوَٰنَ عَلَيَّۖ وَٱللَّهُ عَلَىٰ مَا نَقُولُ وَكِيلٌ ﴿٢٨﴾

22. Medyen tarafına yöneldiğinde de; "Umarım, Rabbim bana doğru yolu gösterir." dedi. **23.** Medyen suyuna varınca, onun başında hayvan sulayan bir insan topluluğu gördü. Onlardan başka, hayvanlarını sudan men'eden iki kadın daha gördü ve onlara; "Siz ne yapıyorsunuz böyle?" dedi. Onlar da "Önce çobanlar suvarıp çekilmedikçe biz suvaramayız; babamız da çok yaşlı..." dediler. **24.** Bunun üzerine onlar namına suvarıverdi. Sonra da gölgeye çekilip "Ya Rabbi! Doğrusu bana indireceğin her tür hayra muhtacım!" dedi. **25.** Bir zaman sonra, o iki kızdan biri utana sıkıla yürüyerek yanına geldi; "Babam, bizim namımıza suvarıvermenin ücretini sana ödemek için seni davet ediyor." dedi. Onun yanına gelince, başından geçenleri anlattı. O da; "Korkma; o zalim kavimden kurtuldun artık!" dedi. **26.** İki kızdan biri dedi ki: "Babacığım! Onu ücretle tut. Çünkü ücret vererek tuttuklarının en iyisi, bu güçlü ve güvenilir kişidir." **27.** O da (Musa'ya) şöyle dedi: "Sekiz yıl yanımda çalışmana karşılık, şu iki kızımdan birini sana nikâhlamak istiyorum; bunu on (yıl)a tamamlarsan, o da senin lütfun olur. Ama sana zorluk çıkarmak istemem. Allah'ın izniyle, benim salihlerden olduğumu göreceksin." **28.** (Musa) dedi ki: "Bu, seninle benim aramdadır; bu iki süreden hangisini tamamlarsam tamamlayayım, bana düşmanlık etmek yok! Allah da söylediklerimize Vekil'dir."

۞ فَلَمَّا قَضَىٰ مُوسَى ٱلْأَجَلَ وَسَارَ بِأَهْلِهِۦٓ ءَانَسَ مِن جَانِبِ
ٱلطُّورِ نَارًا قَالَ لِأَهْلِهِ ٱمْكُثُوٓا۟ إِنِّىٓ ءَانَسْتُ نَارًا لَّعَلِّىٓ ءَاتِيكُم
مِّنْهَا بِخَبَرٍ أَوْ جَذْوَةٍ مِّنَ ٱلنَّارِ لَعَلَّكُمْ تَصْطَلُونَ
﴿٢٩﴾ فَلَمَّآ أَتَىٰهَا نُودِىَ مِن شَٰطِئِ ٱلْوَادِ ٱلْأَيْمَنِ فِى ٱلْبُقْعَةِ
ٱلْمُبَٰرَكَةِ مِنَ ٱلشَّجَرَةِ أَن يَٰمُوسَىٰٓ إِنِّىٓ أَنَا ٱللَّهُ رَبُّ
ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٣٠﴾ وَأَنْ أَلْقِ عَصَاكَ فَلَمَّا رَءَاهَا تَهْتَزُّ كَأَنَّهَا
جَآنٌّ وَلَّىٰ مُدْبِرًا وَلَمْ يُعَقِّبْ يَٰمُوسَىٰٓ أَقْبِلْ وَلَا تَخَفْ إِنَّكَ
مِنَ ٱلْءَامِنِينَ ﴿٣١﴾ ٱسْلُكْ يَدَكَ فِى جَيْبِكَ تَخْرُجْ بَيْضَآءَ مِنْ
غَيْرِ سُوٓءٍ وَٱضْمُمْ إِلَيْكَ جَنَاحَكَ مِنَ ٱلرَّهْبِ فَذَٰنِكَ
بُرْهَٰنَانِ مِن رَّبِّكَ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِۦٓ إِنَّهُمْ كَانُوا۟
قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿٣٢﴾ قَالَ رَبِّ إِنِّى قَتَلْتُ مِنْهُمْ نَفْسًا فَأَخَافُ
أَن يَقْتُلُونِ ﴿٣٣﴾ وَأَخِى هَٰرُونُ هُوَ أَفْصَحُ مِنِّى لِسَانًا
فَأَرْسِلْهُ مَعِىَ رِدْءًا يُصَدِّقُنِىٓ إِنِّىٓ أَخَافُ أَن يُكَذِّبُونِ ﴿٣٤﴾
قَالَ سَنَشُدُّ عَضُدَكَ بِأَخِيكَ وَنَجْعَلُ لَكُمَا سُلْطَٰنًا فَلَا
يَصِلُونَ إِلَيْكُمَا بِـَٔايَٰتِنَآ أَنتُمَا وَمَنِ ٱتَّبَعَكُمَا ٱلْغَٰلِبُونَ ﴿٣٥﴾

29. Musa süreyi doldurup da ailesi ile birlikte yola çıktığında, Tûr tarafında bir ateş gördü. Ailesine dedi ki: "Şüphesiz, ben bir ateş gördüm; belki size ondan bir haber ya da ısınmanız için bir ateş koru getiririm." **30.** Oraya varınca, o mübarek bölgede yer alan vadinin sağ yamacındaki ağaç tarafından; "Ey Musa! Âlemlerin Rabbi Allah, şüphesiz Benim!" diye seslenildi. **31.** Bir de "Asanı bırak" diye... Yere attığı asânın tıpkı kıvrak bir yılan gibi hareket ettiğini görünce, arkasına bile bakmadan dönüp kaçtı. (Denildi ki) "Ey Musa! Korkma, beri gel. Çünkü sen emniyette olanlardansın." **32.** "Elini koynuna sok -da (abraş vb. bir) kusurdan kaynaklanmış olmaksızın bembeyaz çıksın- ve korkudan açılmış kolunu-kanadını da kendine çek (yani, elini kalbinin üzerine bastır). Bu ikisi, Firavun ve kurmaylarına karşı senin Rabbinin iki kesin kanıtıdır. Şüphesiz, fâsık bir toplumlar!" **33.** Dedi ki: "Ya Rabbi! Ben onlardan birinin canına kıymıştım; korkarım ki beni öldürürler!" **34.** "Hem biraderim Harun dil bakımından benden daha fasihtir; dolayısıyla, onu benimle birlikte yardımcı gönder de beni tasdik etsin; beni yalanlamalarından korkuyorum." **35.** "Senin gücünü kardeşinle artıracağız" dedi; "İkinize öyle güçlü bir kanıt vereceğiz ki, mucizelerimiz sayesinde size erişemeyecekler; siz ve size uyanlar galip geleceksiniz."

فَلَمَّا جَآءَهُم مُّوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَا بَيِّنَٰتٍ قَالُواْ مَا هَٰذَآ إِلَّا سِحۡرٞ
مُّفۡتَرٗى وَمَا سَمِعۡنَا بِهَٰذَا فِيٓ ءَابَآئِنَا ٱلۡأَوَّلِينَ ٣٦ وَقَالَ
مُوسَىٰ رَبِّيٓ أَعۡلَمُ بِمَن جَآءَ بِٱلۡهُدَىٰ مِنۡ عِندِهِۦ وَمَن تَكُونُ
لَهُۥ عَٰقِبَةُ ٱلدَّارِۚ إِنَّهُۥ لَا يُفۡلِحُ ٱلظَّٰلِمُونَ ٣٧ وَقَالَ فِرۡعَوۡنُ
يَٰٓأَيُّهَا ٱلۡمَلَأُ مَا عَلِمۡتُ لَكُم مِّنۡ إِلَٰهٍ غَيۡرِي فَأَوۡقِدۡ
لِي يَٰهَٰمَٰنُ عَلَى ٱلطِّينِ فَٱجۡعَل لِّي صَرۡحٗا لَّعَلِّيٓ أَطَّلِعُ إِلَىٰٓ
إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّي لَأَظُنُّهُۥ مِنَ ٱلۡكَٰذِبِينَ ٣٨ وَٱسۡتَكۡبَرَ
هُوَ وَجُنُودُهُۥ فِي ٱلۡأَرۡضِ بِغَيۡرِ ٱلۡحَقِّ وَظَنُّوٓاْ أَنَّهُمۡ إِلَيۡنَا
لَا يُرۡجَعُونَ ٣٩ فَأَخَذۡنَٰهُ وَجُنُودَهُۥ فَنَبَذۡنَٰهُمۡ فِي
ٱلۡيَمِّۖ فَٱنظُرۡ كَيۡفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلظَّٰلِمِينَ ٤٠
وَجَعَلۡنَٰهُمۡ أَئِمَّةٗ يَدۡعُونَ إِلَى ٱلنَّارِۖ وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ
لَا يُنصَرُونَ ٤١ وَأَتۡبَعۡنَٰهُمۡ فِي هَٰذِهِ ٱلدُّنۡيَا لَعۡنَةٗۖ
وَيَوۡمَ ٱلۡقِيَٰمَةِ هُم مِّنَ ٱلۡمَقۡبُوحِينَ ٤٢ وَلَقَدۡ ءَاتَيۡنَا
مُوسَى ٱلۡكِتَٰبَ مِنۢ بَعۡدِ مَآ أَهۡلَكۡنَا ٱلۡقُرُونَ ٱلۡأُولَىٰ
بَصَآئِرَ لِلنَّاسِ وَهُدٗى وَرَحۡمَةٗ لَّعَلَّهُمۡ يَتَذَكَّرُونَ ٤٣

36. Musa mucizelerimizi onlara apaçık getirince; "Bu, uydurulmuş bir büyüden başka bir şey değil! Biz, önceki atalarımızdan böyle bir şey işitmemiştik!" dediler. **37.** Musa dedi ki: "Benim Rabbim, katından kimin hidayet getirdiğini ve bu yurdun, sonunda kimin olacağını daha iyi bilir! Zalimler asla felâh bulamaz!" **38.** Firavun da; "Beyler!" dedi; "Ben sizin için kendimden başka tanrı bilmiyorum! Ey Hâmân! Haydi sen de benim için bir ocak yakıp balçığı pişir ve bana bir kule yap; belki böylece Musa'nın tanrısına yükselir, hakkında bilgi sahibi olurum. Şüphesiz, onun yalancılardan olduğu kanaatindeyim!" **39.** O ve ordusu, ülkelerinde kendilerini haksız yere büyük görüyor ve Bize hiç döndürülmeyeceklerini zannediyorlardı. **40.** Biz de onu ve ordusunu tutup deryaya atıverdik! Bak, zalimlerin sonu nice oldu!.. **41.** Onları, (insanları felâha götürüyorum diye) ateşe davet eden önderler kılmıştık... Kıyamet Günü de yardım alamazlar. **42.** Peşlerine bu dünyada bir lânet taktık; ama asıl Kıyamet Günü kabahatli görülenlerden olacaklar!.. **43.** İşte, bu ilk nesilleri helâk ettikten sonra, Musa'ya o kitabı insanlar için aydınlatıcı bir kaynak, kılavuz ve rahmet vesîlesi olarak verdik ki daha önce yaşadıklarından ibret alabilsinler.

وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ الْغَرْبِيِّ إِذْ قَضَيْنَا إِلَىٰ مُوسَى الْأَمْرَ وَمَا كُنتَ
مِنَ الشَّاهِدِينَ ﴿٤٤﴾ وَلَٰكِنَّا أَنشَأْنَا قُرُونًا فَتَطَاوَلَ عَلَيْهِمُ
الْعُمُرُ ۚ وَمَا كُنتَ ثَاوِيًا فِي أَهْلِ مَدْيَنَ تَتْلُو عَلَيْهِمْ
آيَاتِنَا وَلَٰكِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ﴿٤٥﴾ وَمَا كُنتَ بِجَانِبِ
الطُّورِ إِذْ نَادَيْنَا وَلَٰكِن رَّحْمَةً مِّن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّا أَتَاهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٤٦﴾
وَلَوْلَا أَن تُصِيبَهُم مُّصِيبَةٌ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَيَقُولُوا
رَبَّنَا لَوْلَا أَرْسَلْتَ إِلَيْنَا رَسُولًا فَنَتَّبِعَ آيَاتِكَ وَنَكُونَ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ فَلَمَّا جَاءَهُمُ الْحَقُّ مِنْ عِندِنَا قَالُوا
لَوْلَا أُوتِيَ مِثْلَ مَا أُوتِيَ مُوسَىٰ ۚ أَوَلَمْ يَكْفُرُوا بِمَا أُوتِيَ
مُوسَىٰ مِن قَبْلُ ۖ قَالُوا سِحْرَانِ تَظَاهَرَا وَقَالُوا إِنَّا بِكُلٍّ كَافِرُونَ
﴿٤٨﴾ قُلْ فَأْتُوا بِكِتَابٍ مِّنْ عِندِ اللَّهِ هُوَ أَهْدَىٰ مِنْهُمَا أَتَّبِعْهُ
إِن كُنتُمْ صَادِقِينَ ﴿٤٩﴾ فَإِن لَّمْ يَسْتَجِيبُوا لَكَ فَاعْلَمْ
أَنَّمَا يَتَّبِعُونَ أَهْوَاءَهُمْ ۚ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّنِ اتَّبَعَ هَوَاهُ بِغَيْرِ
هُدًى مِّنَ اللَّهِ ۚ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿٥٠﴾

44. (Resulüm!) Biz, o buyruğumuzu Musa'ya bildirirken, sen (Tur-i Sina'nın) batı yönünde bulunmuyordun; olayın tanıklarından da değildin. **45.** Aksine Biz (bu arada) nice nesiller meydana getirdik ve ömürleri uzadıkça uzadı... Medyenlilerin arasında kalıp da âyetlerimizi onlardan okumuş da değildin... Aksine, (bu bilgileri sana vahyedip seni insanlara) gönderen Biziz. **46.** Evet, Biz seslendiğimizde Tûr'un yanında değildin. Fakat Rabbinin bir rahmeti olarak... Ta ki, senden önce kendilerine hiçbir uyarıcı gelmemiş bir kavmi uyarasın da onlar da düşünüp ders çıkarsınlar. **47.** Ayrıca, -kendi yapıp ettikleri yüzünden başlarına bir bela geldiğinde- "Ya Rabbi! Bize bir peygamber gönderseydin de Senin âyetlerine uyarak müminlerden olsaydık" diyecekleri için... (gönderildin) **48.** Ama bu gerçek katımızdan kendilerine gelince, "Musa'ya verilen (mucize)ler gibi ona da verilse ya?!" demeye başladılar! Daha önce (Tevrat ve Kur'ân için) "Birbirini destekleyen iki büyü! İkisini de inkâr ediyoruz!" diyerek Musa'ya verilenleri inkâr etmemişler miydi?! **49.** De ki: Doğru söylüyorsanız, Allah katından bu ikisinden daha iyi kılavuzluk eden bir kitap getirin de ben ona uyayım! **50.** Sana cevap vermezlerse, bil ki; kendi arzu ve ihtiraslarına uymaktan başka bir şey yapmamaktadırlar. Allah'tan gelen bir kılavuzluk olmaksızın kendi arzu ve ihtiraslarına uyandan daha yanlış yolda olan var mıdır? Zalim bir kavmi Allah elbette doğru yola getirmez.

وَلَقَد وَصَّلنَا لَهُمُ القَولَ لَعَلَّهُم يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥١﴾ الَّذِينَ
اٰتَينٰهُمُ الكِتٰبَ مِن قَبلِهِ هُم بِهِ يُؤمِنُونَ ﴿٥٢﴾ وَإِذَا يُتلٰى عَلَيهِم
قَالُوا اٰمَنَّا بِهِ إِنَّهُ الحَقُّ مِن رَبِّنَا إِنَّا كُنَّا مِن قَبلِهِ مُسلِمِينَ ﴿٥٣﴾
أُولٰئِكَ يُؤتَونَ أَجرَهُم مَرَّتَينِ بِمَا صَبَرُوا وَيَدرَؤُنَ بِالحَسَنَةِ
السَّيِّئَةَ وَمِمَّا رَزَقنٰهُم يُنفِقُونَ ﴿٥٤﴾ وَإِذَا سَمِعُوا اللَّغوَ
أَعرَضُوا عَنهُ وَقَالُوا لَنَا أَعمَالُنَا وَلَكُم أَعمَالُكُم سَلٰمٌ عَلَيكُم
لَا نَبتَغِي الجٰهِلِينَ ﴿٥٥﴾ إِنَّكَ لَا تَهدِي مَن أَحبَبتَ وَلٰكِنَّ
اللّٰهَ يَهدِي مَن يَشَاءُ وَهُوَ أَعلَمُ بِالمُهتَدِينَ ﴿٥٦﴾ وَقَالُوا إِن
نَتَّبِعِ الهُدٰى مَعَكَ نُتَخَطَّف مِن أَرضِنَا أَوَلَم نُمَكِّن لَهُم
حَرَمًا اٰمِنًا يُجبٰى إِلَيهِ ثَمَرٰتُ كُلِّ شَيءٍ رِزقًا مِن لَدُنَّا وَلٰكِنَّ
أَكثَرَهُم لَا يَعلَمُونَ ﴿٥٧﴾ وَكَم أَهلَكنَا مِن قَريَةٍ
بَطِرَت مَعِيشَتَهَا فَتِلكَ مَسٰكِنُهُم لَم تُسكَن مِن بَعدِهِم
إِلَّا قَلِيلًا وَكُنَّا نَحنُ الوٰرِثِينَ ﴿٥٨﴾ وَمَا كَانَ رَبُّكَ مُهلِكَ
القُرٰى حَتّٰى يَبعَثَ فِي أُمِّهَا رَسُولًا يَتلُوا عَلَيهِم اٰيٰتِنَا وَمَا
كُنَّا مُهلِكِي القُرٰى إِلَّا وَأَهلُهَا ظٰلِمُونَ ﴿٥٩﴾

51. Gerçek şu ki; düşünüp ders çıkarsınlar diye, o (evrensel ilahi) sözü kendilerine art arda getirmekteyiz. **52.** Bundan evvel kitap verdiklerimiz buna (da) iman etmekteler. **53.** Kendilerine Kur'ân okunduğu zaman; "Buna iman ettik, çünkü Rabbimizden gelen gerçektir o... Şüphesiz biz ondan önce (de aynı gerçeğe) teslimiyet gösteren kişiler idik." demekteler. **54.** İşbu kimselere ecirleri iki kez verilir. Çünkü sabretmişlerdir; kötülüğü iyilikle savmakta ve kendilerine Bizim nasip ettiğimiz şeylerden infak etmektedirler. **55.** Boş söz işittiklerinde de (o lâkırdının sahiplerine); "Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz size aittir; selâmetle!.. Bizim cahillerle işimiz yok!" diyerek ondan yüz çevirirler. **56.** Şüphesiz, sen sevdiklerini doğru yola getiremezsin; ama Allah (o engin hikmeti ile) dilediklerini doğru yola getiriyor; doğru yolda gidenleri en iyi bilen O'dur. **57.** (Müşrikler): "Seninle beraber biz de bu yola girecek olursak, yerimizden yurdumuzdan sökülüp atılırız (Civar kabileler nezdindeki prestijimiz bu putlara bağlı)!.." dediler... Katımızdan bir nasip olarak her şeyin mahsulünün (yanı sıra, çeşitli ticarî metaların) toplandığı güvenilir bir hareme onları Biz yerleştirmedik mi?.. Ama çoğu bilmez! **58.** Biz nimet ve refahıyla şımarmış nice şehirleri yok etmişizdir... -İşte, kendilerinden sonra çok az kimselerin oturabildiği yerleri!- (Buralara) hep Biz vâris olmuşuzdur. **59.** Senin Rabbin; âyetlerimizi okuyacak bir peygamberi anakentine göndermedikçe şehirleri helâk edecek değildir. Halkı zalim olan şehirlerden başkasını helâk etmiş ve edecek değilizdir Biz.

وَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَيْءٍ فَمَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَزِينَتُهَا ۚ وَمَا عِندَ
ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰٓ ۚ أَفَلَا تَعْقِلُونَ ﴿٦٠﴾ أَفَمَن وَعَدْنَٰهُ وَعْدًا حَسَنًا
فَهُوَ لَٰقِيهِ كَمَن مَّتَّعْنَٰهُ مَتَٰعَ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ثُمَّ هُوَ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ ﴿٦١﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ
كُنتُمْ تَزْعُمُونَ ﴿٦٢﴾ قَالَ ٱلَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ ٱلْقَوْلُ رَبَّنَا هَٰٓؤُلَآءِ
ٱلَّذِينَ أَغْوَيْنَآ أَغْوَيْنَٰهُمْ كَمَا غَوَيْنَا ۖ تَبَرَّأْنَآ إِلَيْكَ ۖ مَا كَانُوٓا۟ إِيَّانَا
يَعْبُدُونَ ﴿٦٣﴾ وَقِيلَ ٱدْعُوا۟ شُرَكَآءَكُمْ فَدَعَوْهُمْ فَلَمْ يَسْتَجِيبُوا۟
لَهُمْ وَرَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ ۚ لَوْ أَنَّهُمْ كَانُوا۟ يَهْتَدُونَ ﴿٦٤﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ
فَيَقُولُ مَاذَآ أَجَبْتُمُ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٦٥﴾ فَعَمِيَتْ عَلَيْهِمُ ٱلْأَنۢبَآءُ
يَوْمَئِذٍ فَهُمْ لَا يَتَسَآءَلُونَ ﴿٦٦﴾ فَأَمَّا مَن تَابَ وَءَامَنَ وَعَمِلَ
صَٰلِحًا فَعَسَىٰٓ أَن يَكُونَ مِنَ ٱلْمُفْلِحِينَ ﴿٦٧﴾ وَرَبُّكَ
يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ وَيَخْتَارُ ۗ مَا كَانَ لَهُمُ ٱلْخِيَرَةُ ۚ سُبْحَٰنَ
ٱللَّهِ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٨﴾ وَرَبُّكَ يَعْلَمُ مَا تُكِنُّ
صُدُورُهُمْ وَمَا يُعْلِنُونَ ﴿٦٩﴾ وَهُوَ ٱللَّهُ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ لَهُ
ٱلْحَمْدُ فِى ٱلْأُولَىٰ وَٱلْءَاخِرَةِ ۖ وَلَهُ ٱلْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٧٠﴾

60. Size verilmiş olan her şey dünya hayatının zevki ve süsüdür; Allah katındaki ise daha hayırlı ve daha kalıcıdır. Hâlâ, aklınızı başınıza almayacak mısınız? **61.** Şimdi; kendisine güzel bir vaatte bulunduğumuz kimse -ki o buna mutlaka kavuşacaktır- kendisine dünya metâı verdiğimiz, fakat sonra Kıyamet Günü yaka paça huzura getirilecek biri gibi olur mu? **62.** (Allah'ın) "Nerede o, Benim ortağım olduğunu iddia ettikleriniz?!" diye onlara sesleneceği gün... **63.** (Dünyada iken, tanrılaştırılıp da Cehennemlik olduklarına dair ilahî) hükmün aleyhlerine gerçekleştiği kimseler; "Ya Rabbi! Evet, bunlar bizim azdırdığımız kimselerdir; kendimiz nasıl azmışsak onları da öyle azdırdık. Onlardan Sana teberrî ederiz (uzak olduğumuzu bildirir, Sana sığınırız)! Onlar bize tapmıyorlardı." derler. **64.** (Bunlara tapmış olan kimselere); "Çağırın şu ortaklarınızı!" denir; çağırırlar. Ama kendilerine icabet edemezler; azabı görmüşlerdir... Keşke zamanında doğru yolda gidiyor olsalardı!.. **65.** Yine, kendilerine; "Peygamberlere ne cevap verdiniz?" diye sesleneceği gün, **66.** kendilerine karşı bütün haberler körelecek (verdikleri hiçbir cevap ve sığındıkları hiçbir mazeret işe yaramayacak); birbirlerine de bir şey soramayacaklardır. **67.** Dönüş yaparak iman edip salih amel işleyenler ise muhtemelen felâha erenlerden olacaklardır. **68.** Senin Rabbin dilediğini yaratıyor ve seçiyor; seçim hakkı onlara ait değildir. Allah bunların koştuğu ortaklardan münezzehtir, yücedir. **69.** Bunların içlerinde gizlediklerini de, açığa vurduklarını da senin Rabbin bilmektedir! **70.** Allah'tır O... O'ndan başka tanrı yoktur. Önünde de sonunda da hamd O'na aittir. Hüküm de sadece O'na aittir; mutlaka O'na döndürüleceksiniz.

قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلَّيْلَ سَرْمَدًا إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ
مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِضِيَآءٍ أَفَلَا تَسْمَعُونَ ﴿٧١﴾
قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِن جَعَلَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمُ ٱلنَّهَارَ سَرْمَدًا إِلَىٰ
يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ مَنْ إِلَٰهٌ غَيْرُ ٱللَّهِ يَأْتِيكُم بِلَيْلٍ تَسْكُنُونَ
فِيهِ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٧٢﴾ وَمِن رَّحْمَتِهِۦ جَعَلَ لَكُمُ ٱلَّيْلَ
وَٱلنَّهَارَ لِتَسْكُنُوا۟ فِيهِ وَلِتَبْتَغُوا۟ مِن فَضْلِهِۦ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ
﴿٧٣﴾ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ فَيَقُولُ أَيْنَ شُرَكَآءِىَ ٱلَّذِينَ كُنتُمْ
تَزْعُمُونَ ﴿٧٤﴾ وَنَزَعْنَا مِن كُلِّ أُمَّةٍ شَهِيدًا فَقُلْنَا
هَاتُوا۟ بُرْهَٰنَكُمْ فَعَلِمُوٓا۟ أَنَّ ٱلْحَقَّ لِلَّهِ وَضَلَّ عَنْهُم مَّا كَانُوا۟
يَفْتَرُونَ ﴿٧٥﴾ ۞ إِنَّ قَٰرُونَ كَانَ مِن قَوْمِ مُوسَىٰ فَبَغَىٰ
عَلَيْهِمْ وَءَاتَيْنَٰهُ مِنَ ٱلْكُنُوزِ مَآ إِنَّ مَفَاتِحَهُۥ لَتَنُوٓأُ بِٱلْعُصْبَةِ
أُو۟لِى ٱلْقُوَّةِ إِذْ قَالَ لَهُۥ قَوْمُهُۥ لَا تَفْرَحْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْفَرِحِينَ
﴿٧٦﴾ وَٱبْتَغِ فِيمَآ ءَاتَىٰكَ ٱللَّهُ ٱلدَّارَ ٱلْءَاخِرَةَ وَلَا تَنسَ
نَصِيبَكَ مِنَ ٱلدُّنْيَا وَأَحْسِن كَمَآ أَحْسَنَ ٱللَّهُ إِلَيْكَ
وَلَا تَبْغِ ٱلْفَسَادَ فِى ٱلْأَرْضِ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٧٧﴾

71. De ki: Ne dersiniz? Şayet Allah, Kıyamet Günü'ne kadar geceyi üzerinizde daimi kılsa, sizin için bir ışık meydana getirecek Allah'tan başka bir tanrı var mı? Hâlâ kulak vermeyecek misiniz? **72.** De ki: Ne dersiniz? Şayet Allah Kıyamet Günü'ne kadar gündüzü üzerinizde daimi kılsa, sizin için dinleneceğiniz bir gece meydana getirecek Allah'tan başka bir tanrı var mı? Hâlâ görmeyecek misiniz? **73.** Rahmeti sayesinde; dinlenmeniz için geceyi ve lutfettiği rızkı aramanız için gündüzü sizin için O var etmiştir... ki şükredesiniz. **74.** (Allah'ın) "Nerede o, Benim ortağım olduğunu iddia ettikleriniz?!" diye onlara sesleneceği gün... **75.** Her ümmetten bir şahit çıkartarak; "Getirin kanıtınızı!" deriz. İşte o zaman, gerçeğin Allah'a ait olduğunu ve uydurup durdukları şeylerin zihinlerinden kaybolup gittiğini anlarlar. **76.** Şüphesiz, Karun, Musa'nın kavmindendi; ama onlara karşı azdı. Anahtarlarını güçlü bir topluluğun zar zor taşıdığı hazineler vermiştik kendisine... Hani kavmi ona şöyle demişti; "Şımarma, çünkü Allah şımarıkları sevmez." **77.** Tamam dünyadaki nasibîni unutma, ama Allah'ın sana verdiği şeylerde Âhiret yurdunun da peşine düş; Allah sana ihsanda bulunduğu gibi sen de (ihtiyaç sahiplerine) ihsanda bulun. Yeryüzünde bozuculuk peşinde koşma; çünkü bozucuları Allah sevmez."

قَالَ إِنَّمَآ أُوتِيتُهُۥ عَلَىٰ عِلْمٍ عِندِيٓ ۚ أَوَلَمْ يَعْلَمْ أَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَهْلَكَ
مِن قَبْلِهِۦ مِنَ ٱلْقُرُونِ مَنْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُ قُوَّةً وَأَكْثَرُ جَمْعًا ۚ
وَلَا يُسْـَٔلُ عَن ذُنُوبِهِمُ ٱلْمُجْرِمُونَ ﴿٧٨﴾ فَخَرَجَ عَلَىٰ قَوْمِهِۦ
فِى زِينَتِهِۦ ۖ قَالَ ٱلَّذِينَ يُرِيدُونَ ٱلْحَيَوٰةَ ٱلدُّنْيَا يَـٰلَيْتَ لَنَا
مِثْلَ مَآ أُوتِىَ قَـٰرُونُ إِنَّهُۥ لَذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٧٩﴾ وَقَالَ
ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْعِلْمَ وَيْلَكُمْ ثَوَابُ ٱللَّهِ خَيْرٌ لِّمَنْ ءَامَنَ
وَعَمِلَ صَـٰلِحًا وَلَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلصَّـٰبِرُونَ ﴿٨٠﴾ فَخَسَفْنَا
بِهِۦ وَبِدَارِهِ ٱلْأَرْضَ فَمَا كَانَ لَهُۥ مِن فِئَةٍ يَنصُرُونَهُۥ مِن دُونِ
ٱللَّهِ وَمَا كَانَ مِنَ ٱلْمُنتَصِرِينَ ﴿٨١﴾ وَأَصْبَحَ ٱلَّذِينَ تَمَنَّوْا۟
مَكَانَهُۥ بِٱلْأَمْسِ يَقُولُونَ وَيْكَأَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن
يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ وَيَقْدِرُ ۖ لَوْلَآ أَن مَّنَّ ٱللَّهُ عَلَيْنَا لَخَسَفَ بِنَا ۖ
وَيْكَأَنَّهُۥ لَا يُفْلِحُ ٱلْكَـٰفِرُونَ ﴿٨٢﴾ تِلْكَ ٱلدَّارُ ٱلْـَٔاخِرَةُ نَجْعَلُهَا
لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِى ٱلْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا ۚ وَٱلْعَـٰقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ
﴿٨٣﴾ مَن جَآءَ بِٱلْحَسَنَةِ فَلَهُۥ خَيْرٌ مِّنْهَا ۖ وَمَن جَآءَ بِٱلسَّيِّئَةِ فَلَا
يُجْزَى ٱلَّذِينَ عَمِلُوا۟ ٱلسَّيِّـَٔاتِ إِلَّا مَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿٨٤﴾

78. (Peki bu çağrıya o ne cevap verdi?) "Bu (zenginlik) bana tamamen bendeki bir bilgiden ötürü verildi!.." dedi.. Bilmiyor muydu ki, Allah; daha önce kendisinden daha güçlü ve daha zengin nice nesilleri yok etmiştir?! Ki o zaman (zaten bilindiği için) mücrimlere günahları sorulmazdı... **79.** Bir gün, bütün debdebesiyle kavminin karşısına çıkmıştı. Dünya hayatını arzulayanlar; "Keşke şu Karun'a verilenlerin bir benzeri de bizim olsaydı. Gerçekten, muazzam bir varlık sahibiymiş!" dediler. **80.** Kendilerine bilgi verilmiş olanlar ise dediler ki: "Yazıklar olsun size!.. İman edip salih amel işleyenler için Allah'ın vereceği karşılık daha hayırlıdır. Buna da ancak sabredenler kavuşturulur." **81.** Nihayet, onu ve sarayını öyle bir yerin dibine geçirdik ki!... O sırada Allah karşısında kendisine yardım edecek bir cemaati olmadığı gibi, kendi gücüyle kurtulabilecek gibi de değildi. **82.** Daha dün onun yerinde olmayı isteyenler; "Vay be!.. Demek ki, Allah dilediği kullarının rızkını genişletmekte ve daraltmaktaymış! Allah bize lûtfetmemiş olsaydı, bizi de yerin dibine geçirecekti. Vay be!.. Demek ki, inkârcı nankörler asla felâh bulamıyormuş!" demeye başladılar. **83.** Biz o Âhiret yurdunu, yeryüzünde böbürlenme ve bozuculuk arzusu bulunmayan kimselere veririz. Âkıbet muttakîlerindir. **84.** Kim bir iyilik getirirse, ona daha hayırlısı verilir; kim de bir kötülük getirirse, o kötülükleri işleyenler, sadece kendi yaptıklarının karşılığını alırlar.

إِنَّ الَّذِي فَرَضَ عَلَيْكَ الْقُرْءَانَ لَرَادُّكَ إِلَىٰ مَعَادٍ قُل رَّبِّي
أَعْلَمُ مَن جَاءَ بِالْهُدَىٰ وَمَنْ هُوَ فِي ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٨٥﴾ وَمَا كُنتَ
تَرْجُوا أَن يُلْقَىٰ إِلَيْكَ الْكِتَٰبُ إِلَّا رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ
فَلَا تَكُونَنَّ ظَهِيرًا لِّلْكَٰفِرِينَ ﴿٨٦﴾ وَلَا يَصُدُّنَّكَ عَنْ ءَايَٰتِ
اللَّهِ بَعْدَ إِذْ أُنزِلَتْ إِلَيْكَ وَادْعُ إِلَىٰ رَبِّكَ وَلَا تَكُونَنَّ مِنَ
الْمُشْرِكِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَا تَدْعُ مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا ءَاخَرَ لَا إِلَٰهَ إِلَّا
هُوَ كُلُّ شَيْءٍ هَالِكٌ إِلَّا وَجْهَهُ لَهُ الْحُكْمُ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٨٨﴾

سُورَةُ الْعَنكَبُوتِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ أَحَسِبَ النَّاسُ أَن يُتْرَكُوا أَن يَقُولُوا ءَامَنَّا وَهُمْ لَا
يُفْتَنُونَ ﴿٢﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ
صَدَقُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْكَٰذِبِينَ ﴿٣﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ يَعْمَلُونَ
السَّيِّـَٔاتِ أَن يَسْبِقُونَا سَاءَ مَا يَحْكُمُونَ ﴿٤﴾ مَن كَانَ يَرْجُوا
لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَءَاتٍ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٥﴾ وَمَن
جَٰهَدَ فَإِنَّمَا يُجَٰهِدُ لِنَفْسِهِ إِنَّ اللَّهَ لَغَنِيٌّ عَنِ الْعَٰلَمِينَ ﴿٦﴾

85. Kur'ân'ı (insanlara iletmeyi) sana farz kılan, seni elbet bir sonuca (yani dünyada, senin hükmedeceğin özgür bir vatana; Âhirette de nihaî mutluluk yurduna) vardıracak! De ki: Kimin doğru yolu gösteren kılavuzu getirdiğini, kimin de apaçık bir sapma içinde bulunduğunu en iyi bilen benim Rabbimdir. **86.** Sana bu kitabın verileceğini sen de ummuyordun. Tamamen Rabbinin bir rahmeti olarak... Öyleyse, sakın inkârcı nankörlere arka çıkma. **87.** Allah'ın âyetleri sana indirildikten sonra, sakın seni onlardan alıkoymasınlar. Rabbine davet et ve sakın müşriklerden olma. **88.** Allah'la birlikte bir başka 'tanrı'ya daha dua etme; çünkü O'ndan başka tanrı yok! O'nun zatından başka her şey helâk olmaktadır; hüküm tamamen O'na aittir ve mutlaka O'na döndürüleceksiniz.

29- 'ANKEBÛT SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 69 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lam, Mîm. **2.** Yoksa insanlar hiç denenmeden; sadece "iman ettik" demekle bırakılıvereceklerini mi sanmışlardı? **3.** Gerçek şu ki; Biz onlardan öncekileri de denemiştik... Elbette; Allah, doğru olanları da bilecektir; yalancıları da bilecektir... **4.** Yoksa kötülük yapanlar (Bizi) geç(ip azabımızdan kurtul)abileceklerini mi sandılar?! Ne kötü hüküm veriyorlar! **5.** Kim Allah'la karşı karşıya geleceğine dair bir ümit ve korku taşıyorsa, Allah'ın verdiği süre mutlaka gelecektir. O işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **6.** Kim (bu uğurda) cihad ederse, tamamen kendisi için cihad etmiş olur. Zira Allah âlemlerden müstağnîdir.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحَٰتِ لَنُكَفِّرَنَّ عَنْهُمْ سَيِّـَٔاتِهِمْ
وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَحْسَنَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٧﴾ وَوَصَّيْنَا الْإِنسَٰنَ
بِوَٰلِدَيْهِ حُسْنًا وَإِن جَٰهَدَاكَ لِتُشْرِكَ بِي مَا لَيْسَ لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ
فَلَا تُطِعْهُمَا إِلَيَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٨﴾
وَالَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّٰلِحَٰتِ لَنُدْخِلَنَّهُمْ فِي الصَّٰلِحِينَ
﴿٩﴾ وَمِنَ النَّاسِ مَن يَقُولُ ءَامَنَّا بِاللَّهِ فَإِذَا أُوذِيَ فِي اللَّهِ جَعَلَ
فِتْنَةَ النَّاسِ كَعَذَابِ اللَّهِ وَلَئِن جَاءَ نَصْرٌ مِّن رَّبِّكَ لَيَقُولُنَّ
إِنَّا كُنَّا مَعَكُمْ أَوَلَيْسَ اللَّهُ بِأَعْلَمَ بِمَا فِي صُدُورِ الْعَٰلَمِينَ
﴿١٠﴾ وَلَيَعْلَمَنَّ اللَّهُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَلَيَعْلَمَنَّ الْمُنَٰفِقِينَ
﴿١١﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّبِعُوا سَبِيلَنَا
وَلْنَحْمِلْ خَطَٰيَٰكُمْ وَمَا هُم بِحَٰمِلِينَ مِنْ خَطَٰيَٰهُم مِّن
شَيْءٍ إِنَّهُمْ لَكَٰذِبُونَ ﴿١٢﴾ وَلَيَحْمِلُنَّ أَثْقَالَهُمْ وَأَثْقَالًا
مَّعَ أَثْقَالِهِمْ وَلَيُسْـَٔلُنَّ يَوْمَ الْقِيَٰمَةِ عَمَّا كَانُوا يَفْتَرُونَ
﴿١٣﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا إِلَىٰ قَوْمِهِۦ فَلَبِثَ فِيهِمْ أَلْفَ سَنَةٍ
إِلَّا خَمْسِينَ عَامًا فَأَخَذَهُمُ الطُّوفَانُ وَهُمْ ظَٰلِمُونَ ﴿١٤﴾

7. İman edip salih amel işleyenlerin kötülüklerini mutlaka örteriz; onları yapıp ettiklerinden daha güzeli ile mükâfatlandırırız. **8.** Biz insana; ana babasına iyi davranmasını emrettik... Ama şayet o ikisi, hakkında 'bilgi'n olmayan bir şeyi Bana ortak koşman için seni zorlarlarsa, onlara itaat etme. Çünkü dönüşünüz Banadır; yaptıklarınızı Ben size bir bir haber veririm. **9.** İman edip salih amel işleyenleri mutlaka salihlerin arasına sokacağız. **10.** Öyle insanlar var ki; "Allah'a iman ettik" derler; fakat Allah uğrunda bir eziyete uğratılınca, insanların işkencesini Allah'ın azabı ile bir tutarlar! Senin Rabbinden bir yardım gelecek olsa; "Biz de sizinle beraberdik" d(iyerek zaferden kendilerine pay çıkar)ırlar. Peki, herkesin göğsünde neler bulunduğunu (insanların hangi niyet ve saiklerle hareket ettiğini) en iyi bilen, Allah değil mi? **11.** Elbette; Allah, iman edenleri de bilecektir, münafıkları da bilecektir. **12.** Nankörce inkâr edenler iman edenlere; "Siz bizim yolumuza uyun; biz sizin günahlarınızı taşırız." dediler. Oysa onların günahlarından hiçbirini yüklenecek değiller! Tamamen yalan söylemekteler! **13.** Kendi yüklerini elbette taşıyacaklar; ama kendi yüklerinin yanı sıra, daha nice yükler yüklenecekler ve Kıyamet Günü, o uydurup durdukları şeylerden dolayı mutlaka sorguya çekilecekler! **14.** Gerçek şu ki; Nuh'u kavmine Biz gönderdik ve -elli yıl hariç- tam bin! yıl[136] aralarında kaldı... Sonunda, tufan, onları zulmederlerken yakalayıverdi!..

15. Onu da gemi sahipleri-
ni de Biz kurtardık ve gemi-
yi âlemlere ibret kıldık. 16.
İbrahim'i de (Biz gönderdik).
Hani, kavmine demişti ki;
"Allah'a kulluk edin ve O'ndan
sakının. Biliyorsanız, bu sizin
için daha hayırlıdır." 17. "Siz
Allah'tan başka, birtakım put-
lara tapıyor; asılsız şeyler uy-
duruyorsunuz! Allah'tan başka
taptıklarınızın kesinlikle size
bir nasip verme gücü yoktur;
öyleyse, nasibi sadece Allah
katında arayın; sadece O'na
kulluk edip O'na şükredin. Çünkü O'na döndürüleceksiniz." 18. "Şayet ya-
lanlıyorsanız, sizden önce de birtakım toplumlar yalanlamıştı... Elçiye düşen,
açık seçik iletmekten ibarettir." 19. Allah'ın yaratmayı nasıl başlattığını, sonra
da onu nasıl tekrar gerçekleştirdiğini görmediler mi? Allah için bu gerçekten
kolaydır. 20. De ki: Yeryüzünde gezin de Allah yaratmaya nasıl başlamış, gö-
rün. İşte, Allah Âhiret hayatını da yaratacak... Şüphesiz, Allah her şeye ka-
dirdir. 21. O; dilediğine azap ediyor, dilediğine merhamet ediyor... ki siz de
O'na döndürüleceksiniz. 22. O'nu ne yerde âciz bırakabilirsiniz ne de gökte!
(O'nun huzuruna mutlaka çıkıp hesap vereceksiniz!) Allah'tan başka da ne bir
velîniz ne de bir yardımcınız olacak! 23. Allah'ın âyetlerini ve O'nunla karşı
karşıya geleceğini nankörce inkâr edenler, bunlardır işte, Benim rahmetim-
den ümit kesenler! Can yakıcı azap da bunların hakkıdır işte!..

فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱقْتُلُوهُ أَوْ حَرِّقُوهُ
فَأَنجَىٰهُ ٱللَّهُ مِنَ ٱلنَّارِ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ
﴿٢٤﴾ وَقَالَ إِنَّمَا ٱتَّخَذْتُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ أَوْثَٰنًا مَّوَدَّةَ بَيْنِكُمْ
فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ ثُمَّ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ يَكْفُرُ بَعْضُكُم
بِبَعْضٍ وَيَلْعَنُ بَعْضُكُم بَعْضًا وَمَأْوَىٰكُمُ ٱلنَّارُ
وَمَا لَكُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٥﴾ ۞ فَـَٔامَنَ لَهُۥ لُوطٌ ۘ وَقَالَ
إِنِّى مُهَاجِرٌ إِلَىٰ رَبِّىٓ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٦﴾ وَوَهَبْنَا
لَهُۥٓ إِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ وَجَعَلْنَا فِى ذُرِّيَّتِهِ ٱلنُّبُوَّةَ وَٱلْكِتَٰبَ
وَءَاتَيْنَٰهُ أَجْرَهُۥ فِى ٱلدُّنْيَا ۖ وَإِنَّهُۥ فِى ٱلْءَاخِرَةِ لَمِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ
﴿٢٧﴾ وَلُوطًا إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ إِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلْفَٰحِشَةَ
مَا سَبَقَكُم بِهَا مِنْ أَحَدٍ مِّنَ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٢٨﴾
أَئِنَّكُمْ لَتَأْتُونَ ٱلرِّجَالَ وَتَقْطَعُونَ ٱلسَّبِيلَ وَتَأْتُونَ
فِى نَادِيكُمُ ٱلْمُنكَرَ ۖ فَمَا كَانَ جَوَابَ قَوْمِهِۦٓ إِلَّآ
أَن قَالُوا۟ ٱئْتِنَا بِعَذَابِ ٱللَّهِ إِن كُنتَ مِنَ ٱلصَّٰدِقِينَ
﴿٢٩﴾ قَالَ رَبِّ ٱنصُرْنِى عَلَى ٱلْقَوْمِ ٱلْمُفْسِدِينَ ﴿٣٠﴾

24. Sonuçta, kavminin ona verdiği cevap "Onu öldürün!" ya da "Onu cayır cayır yakın!" demek oldu. Ama Allah o ateşten onu korudu. İman edenler için elbette bunda âyetler vardır. **25.** O demişti ki: "Siz Allah'ı bırakıp bu putları tanrı edinmişsiniz ki onlar sayesinde şu dünya hayatında birbirinize karşı sevgi ve bağlılık gösteriyorsunuz. Fakat daha sonra; Kıyamet Günü, birbirinizi lânetleyerek birbirinizi inkâr edeceksiniz. Sığınağınız Ateş olacak, bir koruyucunuz da olmayacak!" **26.** Ve kendisine sadece Lût iman edip bağlandı. (İbrahim) ayrıca; "Ben, Rabbime hicret edeceğim. Şüphesiz O'dur 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm)" dedi. **27.** Biz de kendisine İshak'ı -ve (onun oğlu) Yakub'u- hibe ettik, kitabı ve peygamberliği onun nesline verdik... Ona daha dünyada iken mükâfatını verdik; ama o Âhirette de salihlerdendir. **28.** Lût'u da... Hani, kavmine demişti ki: "Siz öyle yüz kızartıcı bir suç işliyorsunuz ki, dünyada sizden önce hiç kimse bunu yapmamıştı!" **29.** "Şimdi siz gerçekten, yol keserek erkeklere yanaşıyor ve böylesine yadırganacak bir şeyi kulübünüzde alenen işliyorsunuz hâ?!" Kavminin ona cevabı; "Doğru söylüyorsan, getir bize Allah'ın azabını!" demek oldu. **30.** "Ya Rabbi! Bu bozuculara karşı bana yardım et." dedi.

وَلَمَّا جَاءَتْ رُسُلُنَا إِبْرَاهِيمَ بِالْبُشْرَى قَالُوا إِنَّا مُهْلِكُوا
أَهْلِ هَذِهِ الْقَرْيَةِ إِنَّ أَهْلَهَا كَانُوا ظَالِمِينَ ﴿٣١﴾
قَالَ إِنَّ فِيهَا لُوطًا قَالُوا نَحْنُ أَعْلَمُ بِمَنْ فِيهَا لَنُنَجِّيَنَّهُ
وَأَهْلَهُ إِلَّا امْرَأَتَهُ كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَلَمَّا
أَنْ جَاءَتْ رُسُلُنَا لُوطًا سِيءَ بِهِمْ وَضَاقَ بِهِمْ ذَرْعًا
وَقَالُوا لَا تَخَفْ وَلَا تَحْزَنْ إِنَّا مُنَجُّوكَ وَأَهْلَكَ إِلَّا امْرَأَتَكَ
كَانَتْ مِنَ الْغَابِرِينَ ﴿٣٣﴾ إِنَّا مُنْزِلُونَ عَلَى أَهْلِ
هَذِهِ الْقَرْيَةِ رِجْزًا مِنَ السَّمَاءِ بِمَا كَانُوا يَفْسُقُونَ
﴿٣٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَا مِنْهَا آيَةً بَيِّنَةً لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ
﴿٣٥﴾ وَإِلَى مَدْيَنَ أَخَاهُمْ شُعَيْبًا فَقَالَ يَا قَوْمِ اعْبُدُوا
اللَّهَ وَارْجُوا الْيَوْمَ الْآخِرَ وَلَا تَعْثَوْا فِي الْأَرْضِ مُفْسِدِينَ
﴿٣٦﴾ فَكَذَّبُوهُ فَأَخَذَتْهُمُ الرَّجْفَةُ فَأَصْبَحُوا فِي
دَارِهِمْ جَاثِمِينَ ﴿٣٧﴾ وَعَادًا وَثَمُودَ وَقَدْ تَبَيَّنَ
لَكُمْ مِنْ مَسَاكِنِهِمْ وَزَيَّنَ لَهُمُ الشَّيْطَانُ
أَعْمَالَهُمْ فَصَدَّهُمْ عَنِ السَّبِيلِ وَكَانُوا مُسْتَبْصِرِينَ ﴿٣٨﴾

31. (O arada) elçilerimiz, (bir evlâdı olacağına dair) müjdeyi İbrahim'e getirdiklerinde; "Biz şu şehrin halkını yok edeceğiz! Çünkü oranın ahalisi gerçekten zalimdir." demişlerdi... **32.** "Ama Lût da orada?!" dedi. "Biz orada kimin bulunduğunu çok iyi biliyoruz; onu ve onun tüm ehlini kurtaracağız; ancak karısı hariç, çünkü o da geride kalacaklar arasında..." dediler. **33.** İşte, elçilerimiz Lût'a gelince, onlar adına kaygılandı ve canı sıkıldı... Dediler ki: "Korkma, tasalanma! Seni ve tüm ehlini kurtaracağız; ancak karın hariç, çünkü o da geride kalacaklar arasında..." **34.** "Bu şehrin halkına da; şüphesiz, fâsıklık edip durdukları için gökten pis bir azap indireceğiz!" **35.** Gerçek şu ki; akleden bir toplum için Biz ondan apaçık bir ibret bırakmışızdır. (Altı üstüne getirilen bu bölgenin uğradığı azabın izleri hâlâ gözler önündedir.) **36.** Medyen'e de kardeşleri Şuayb'ı... "Ey kavmim! Allah'a kulluk edin; 'Son Gün'ü umutla ve korkuyla bekleyin; bozucular gibi yeryüzünde bozuculuk yapmayın." dedi. **37.** Ama onu yalanladılar. Bunun üzerine, kendilerini şiddetli bir sarsıntı yakalayıverdi de oldukları yerde çökekaldılar diz üstü!.. **38.** Âd ve Semud'u da... (helâk ettik) Bunu oturdukları yerlerden de anlarsınız. Yaptıkları şeyleri kendilerine şeytan cazip göstermiş ve onları doğru yoldan alıkoymuştu. Oysa bunu öngörebilecek kişilerdi.

وَقَـٰرُونَ وَفِرْعَوْنَ وَهَـٰمَـٰنَ ۖ وَلَقَدْ جَآءَهُم مُّوسَىٰ
بِٱلْبَيِّنَـٰتِ فَٱسْتَكْبَرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَمَا كَانُوا۟ سَـٰبِقِينَ
﴿٣٩﴾ فَكُلًّا أَخَذْنَا بِذَنۢبِهِۦ ۖ فَمِنْهُم مَّنْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِ حَاصِبًا
وَمِنْهُم مَّنْ أَخَذَتْهُ ٱلصَّيْحَةُ وَمِنْهُم مَّنْ خَسَفْنَا بِهِ
ٱلْأَرْضَ وَمِنْهُم مَّنْ أَغْرَقْنَا ۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ
وَلَـٰكِن كَانُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ﴿٤٠﴾ مَثَلُ ٱلَّذِينَ
ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ أَوْلِيَآءَ كَمَثَلِ ٱلْعَنكَبُوتِ
ٱتَّخَذَتْ بَيْتًا ۖ وَإِنَّ أَوْهَنَ ٱلْبُيُوتِ لَبَيْتُ ٱلْعَنكَبُوتِ ۖ
لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٤١﴾ إِنَّ ٱللَّهَ يَعْلَمُ مَا يَدْعُونَ مِن
دُونِهِۦ مِن شَىْءٍ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٤٢﴾ وَتِلْكَ
ٱلْأَمْثَـٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ ۖ وَمَا يَعْقِلُهَآ إِلَّا ٱلْعَـٰلِمُونَ
﴿٤٣﴾ خَلَقَ ٱللَّهُ ٱلسَّمَـٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ بِٱلْحَقِّ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَـَٔايَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٤﴾ ٱتْلُ مَآ أُوحِىَ إِلَيْكَ مِنَ ٱلْكِتَـٰبِ
وَأَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ ۖ إِنَّ ٱلصَّلَوٰةَ تَنْهَىٰ عَنِ ٱلْفَحْشَآءِ
وَٱلْمُنكَرِ ۗ وَلَذِكْرُ ٱللَّهِ أَكْبَرُ ۗ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ مَا تَصْنَعُونَ ﴿٤٥﴾

39. Karun'u, Firavun'u ve Hâmân'ı da... Aslında, Musa kendilerine apaçık deliller getirmişti; fakat onlar kendi ülkelerinde büyüklük tasladılar... Oysa (Bizi) geç(ip azabımızdan kurtul)abilecek değillerdi. **40.** Her birini kendi günahı ile yakaladık: Kiminin başına taş yağdırdık; kimini sarsıntı yakaladı; kimini yerin dibine geçirdik; kimini de suda boğduk... Allah onlara zulmetmiyordu, aksine, kendi kendilerine zulmediyorlardı. **41.** Allah'tan başka velî edinenlerin durumu; (ördüğü o gevşek ağı) ev edinen örümceğin durumu gibidir. Şüphesiz, evlerin en dayanıksızı örümcek ağıdır. Keşke bilselerdi... **42.** Allah; kendisinden başka dua ettikleri şeyleri elbette bilmekte! O, 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **43.** Bizim insanlara verdiğimiz bu temsilleri, sadece bilenler anlar ("Allah'ın örümcekle, sivrisinekle ne işi var!" diyerek burun kıvıranlar değil)... **44.** Allah gökleri ve yeri gerçek bir gaye ile yaratmıştır. Müminler için bunda elbette bir âyet vardır. **45.** Kitaptan sana vahyolunanı oku ve namazı dosdoğru kıl. Böyle bir namaz yüz kızartıcı suçtan ve yadırgatıcı işlerden kesinlikle alıkoyar.[137] (Namazda) Allah'ı zikretmek elbette daha büyüktür. Allah bilmektedir, o ustaca yaptıklarınızı!*

* Bu ifade ile namazı işlevlerinden ve ruhundan uzaklaştırarak kılan, buna rağmen hâlâ dindarlık iddiasında bulunan kimseler uyarılıyor.

۞ وَلَا تُجَٰدِلُوٓاْ أَهْلَ ٱلْكِتَٰبِ إِلَّا بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ إِلَّا
ٱلَّذِينَ ظَلَمُواْ مِنْهُمْ ۖ وَقُولُوٓاْ ءَامَنَّا بِٱلَّذِىٓ أُنزِلَ إِلَيْنَا وَأُنزِلَ
إِلَيْكُمْ وَإِلَٰهُنَا وَإِلَٰهُكُمْ وَٰحِدٌ وَنَحْنُ لَهُۥ مُسْلِمُونَ ﴿٤٦﴾
وَكَذَٰلِكَ أَنزَلْنَآ إِلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ ۚ فَٱلَّذِينَ ءَاتَيْنَٰهُمُ ٱلْكِتَٰبَ
يُؤْمِنُونَ بِهِۦ ۖ وَمِنْ هَٰٓؤُلَآءِ مَن يُؤْمِنُ بِهِۦ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِـَٔايَٰتِنَآ
إِلَّا ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿٤٧﴾ وَمَا كُنتَ تَتْلُواْ مِن قَبْلِهِۦ مِن كِتَٰبٍ
وَلَا تَخُطُّهُۥ بِيَمِينِكَ ۖ إِذًا لَّٱرْتَابَ ٱلْمُبْطِلُونَ ﴿٤٨﴾ بَلْ هُوَ
ءَايَٰتٌۢ بَيِّنَٰتٌ فِى صُدُورِ ٱلَّذِينَ أُوتُواْ ٱلْعِلْمَ ۚ وَمَا يَجْحَدُ
بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَّا ٱلظَّٰلِمُونَ ﴿٤٩﴾ وَقَالُواْ لَوْلَآ أُنزِلَ عَلَيْهِ
ءَايَٰتٌ مِّن رَّبِّهِۦ ۖ قُلْ إِنَّمَا ٱلْءَايَٰتُ عِندَ ٱللَّهِ وَإِنَّمَآ أَنَا۠ نَذِيرٌ
مُّبِينٌ ﴿٥٠﴾ أَوَلَمْ يَكْفِهِمْ أَنَّآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ
يُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَرَحْمَةً وَذِكْرَىٰ لِقَوْمٍ
يُؤْمِنُونَ ﴿٥١﴾ قُلْ كَفَىٰ بِٱللَّهِ بَيْنِى وَبَيْنَكُمْ شَهِيدًا ۖ
يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
بِٱلْبَٰطِلِ وَكَفَرُواْ بِٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٥٢﴾

46. Zulmedenleri hariç, Ehl-i Kitap ile en güzel yolla mücadele edip deyin ki; "Bizler; bize indirilene de size indirilene de iman ettik. Bizim tanrımız da sizin tanrınız da birdir. Biz (tanrılaştırılan şahsiyetlere ve din adamlarımıza değil) yalnızca O'na teslimiyet gösteren kimseleriz." **47.** İşte, bu kitabı da sana aynı şekilde indirdiğimiz için, kendilerine kitap verdiklerimiz ona iman ederler; şunlardan da ona iman edenler vardır. İnkârcı nankörlerden başkası Bizim âyetlerimizi bile bile reddetmiyor. **48.** Sen daha önce kitap da okumuyordun; (yazı namına) sağ elinle bir çizgi de çekmiyordun. Öyle olsaydı, mutlaka şüphelenirlerdi bâtıl taraftarları. **49.** Aksine o, kendilerine ilim verilenlerin zihinlerinde bulunan apaçık âyetlerdir. Zalimlerden başkası Bizim âyetlerimizi bile bile inkâr etmiyor. **50.** "Rabbinden ona birtakım mucizeler indirilse ya?!" dediler. De ki: Mucizeler tamamen Allah'ın katındadır; ben sadece apaçık bir uyarıcıyım. **51.** Kendilerine okunan bu kitabı sana indirmiş olmamız onlara yetmiyor mu? İman eden bir toplum için bunda elbette bir rahmet ve öğüt vardır. **52.** De ki: Benimle sizin aranızda şahit olarak Allah yeter. Göklerde ve yerde ne varsa O hepsini bilir. Allah'ı nankörce inkâr edip de bâtıla iman edenler, bunlardır işte hüsrana uğrayacaklar!

وَيَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ وَلَوْلَا أَجَلٌ مُسَمًّى لَجَاءَهُمُ الْعَذَابُ
وَلَيَأْتِيَنَّهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٥٣﴾ يَسْتَعْجِلُونَكَ بِالْعَذَابِ
وَإِنَّ جَهَنَّمَ لَمُحِيطَةٌ بِالْكَافِرِينَ ﴿٥٤﴾ يَوْمَ يَغْشَاهُمُ الْعَذَابُ
مِنْ فَوْقِهِمْ وَمِنْ تَحْتِ أَرْجُلِهِمْ وَيَقُولُ ذُوقُوا مَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٥٥﴾ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ أَرْضِي وَاسِعَةٌ فَإِيَّايَ فَاعْبُدُونِ
﴿٥٦﴾ كُلُّ نَفْسٍ ذَائِقَةُ الْمَوْتِ ثُمَّ إِلَيْنَا تُرْجَعُونَ ﴿٥٧﴾ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَنُبَوِّئَنَّهُمْ مِنَ الْجَنَّةِ غُرَفًا تَجْرِي
مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٥٨﴾ الَّذِينَ
صَبَرُوا وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ يَتَوَكَّلُونَ ﴿٥٩﴾ وَكَأَيِّنْ مِنْ دَابَّةٍ لَا تَحْمِلُ
رِزْقَهَا اللَّهُ يَرْزُقُهَا وَإِيَّاكُمْ وَهُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ﴿٦٠﴾ وَلَئِنْ
سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٦١﴾ اللَّهُ يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ
عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٦٢﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ
مَنْ نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ مِنْ بَعْدِ مَوْتِهَا
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٦٣﴾

53. Senden azabı hemen istiyorlar!.. Belirlenmiş bir süre olmasaydı, o azap onlara çoktan gelmişti çoktan!.. Oysa o kendilerine, hiç farkında değillerken; ansızın gelecek. **54-55.** Senden azabı hemen istiyorlar! Oysa üzerlerinden ve ayaklarının altından azabın kendilerini kapladığı ve; "Tadın, kendi yaptıklarınızın karşılığını!" denildiği gün, Cehennem inkârcı nankörleri kuşatmış olacaktır. **56.** Ey Benim iman eden kullarım! Şüphesiz, Benim Arz'ım geniştir. O hâlde (can güvenliğiniz ve 'kendi'niz olarak var olma adına, özgür bir vatana hicret edin ve) sadece Bana kulluk edin. **57.** Herkes ölümü tadacak ve sonunda Bize döndürüleceksiniz. **58.** İman edip de salih amel işleyenleri, Cennette; altından ırmakların aktığı, temelli kalacakları has odalara mutlaka yerleştireceğiz. Ne güzeldir çalışanların mükâfatı!.. **59.** Onlar ki; sabretmişlerdir ve sadece Rablerine güvenip dayanmaktadırlar. **60.** Nice canlı vardır ki rızkını kendisi taşımaz; onları -ve sizleri- Allah rızıklandırır. O işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **61.** Gerçek şu ki; onlara; "Gökleri ve yeri kim yarattı, Güneş'e ve Ay'a kim boyun eğdirdi?" diye sorsan, kesinlikle "Allah" derler. O hâlde, nasıl ters yüz ediliyorlar?! **62.** Allah, kullarından dilediklerinin rızkını genişletiyor, daraltıyor. Allah gerçekten her şeyi bilmektedir. **63.** Gerçek şu ki; onlara; "Kim gökten su indirip onunla -ölü vaziyetteki- toprağı diriltmekte?" diye sorsan, kesinlikle; "Allah derler. "Hamdolsun Allah'a!" de... Ama çoğu akletmez!

ربع الحزب ٤١

وَمَا هَٰذِهِ الْحَيَوٰةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَهْوٌ وَلَعِبٌ وَإِنَّ الدَّارَ الْآخِرَةَ
لَهِيَ الْحَيَوَانُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٦٤﴾ فَإِذَا رَكِبُوا فِي
الْفُلْكِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ إِذَا
هُمْ يُشْرِكُونَ ﴿٦٥﴾ لِيَكْفُرُوا بِمَا آتَيْنَاهُمْ وَلِيَتَمَتَّعُوا فَسَوْفَ
يَعْلَمُونَ ﴿٦٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّا جَعَلْنَا حَرَمًا آمِنًا وَيُتَخَطَّفُ
النَّاسُ مِنْ حَوْلِهِمْ أَفَبِالْبَاطِلِ يُؤْمِنُونَ وَبِنِعْمَةِ اللَّهِ يَكْفُرُونَ
﴿٦٧﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ عَلَى اللَّهِ كَذِبًا أَوْ كَذَّبَ بِالْحَقِّ
لَمَّا جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٦٨﴾ وَالَّذِينَ
جَاهَدُوا فِينَا لَنَهْدِيَنَّهُمْ سُبُلَنَا وَإِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ ﴿٦٩﴾

سُورَةُ الرُّومِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

الم ﴿١﴾ غُلِبَتِ الرُّومُ ﴿٢﴾ فِي أَدْنَى الْأَرْضِ وَهُمْ مِنْ بَعْدِ
غَلَبِهِمْ سَيَغْلِبُونَ ﴿٣﴾ فِي بِضْعِ سِنِينَ لِلَّهِ الْأَمْرُ
مِنْ قَبْلُ وَمِنْ بَعْدُ وَيَوْمَئِذٍ يَفْرَحُ الْمُؤْمِنُونَ ﴿٤﴾
بِنَصْرِ اللَّهِ يَنْصُرُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٥﴾

64. Bu dünya hayatı tamamen bir eğlence ve oyundur. Asıl canlı olan, elbette Âhiret yurdudur. Keşke bilselerdi!.. **65.** Gemiye bindiklerinde, dini tamamen Allah'a özgü kılarak O'na dua ederler. Ama O, kendilerini sağ salim karaya çıkarınca, Allah'a şirk koşmaya başlarlar! **66.** Kendilerine verdiklerimizi nankörce inkâr etsinler ve yaşasınlar bakalım... Yakında görecekler! **67.** Peki, çevrelerinden insanlar zorla kapılıp götürülürken, (kendileri için) güvenli bir harem meydana getirdiğimizi görmediler mi?! Yoksa, bâtıla iman edip Allah'ın nimetini inkâr mı ediyorlar nankörce?! **68.** Kendi uydurduklarını Allah'a mal edenden veya gerçek kendisine gelmişken onu yalanlayandan daha zalimi olabilir mi? İnkârcı nankörlere yer mi yok Cehennem'de?! **69.** Uğrumuzda uğraşıp didinenleri Biz elbette yollarımıza iletiriz. Allah elbette ihsan üzere hareket edenler ile beraberdir.

30- RÛM SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 60 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Mîm. **2.** Rumlar (Farslara) yenildiler; **3.** Arz'ın (Araplara) en yakın yerinde... Ama bu yenilgilerinden sonra, birkaç yıl içinde galip gelecekler. -Öncekinde de sonrakinde de buyruk Allah'ındır.- **4.** O gün, müminler de sevinecekler; **5.** Allah'ın yardımı ile... -O dilediğine yardım ediyor; 'mutlak izzet sahibi'dir, merhametlidir (Azîz, Rahîm).-

وَعْدَ اللَّهِ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ وَعْدَهُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ
٦ يَعْلَمُونَ ظَاهِرًا مِنَ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَهُمْ عَنِ الْآخِرَةِ هُمْ غَافِلُونَ
٧ أَوَلَمْ يَتَفَكَّرُوا فِي أَنْفُسِهِمْ مَا خَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ
وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُسَمًّى وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ النَّاسِ
بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ لَكَافِرُونَ ٨ أَوَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنْظُرُوا
كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ كَانُوا أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً
وَأَثَارُوا الْأَرْضَ وَعَمَرُوهَا أَكْثَرَ مِمَّا عَمَرُوهَا وَجَاءَتْهُمْ
رُسُلُهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ فَمَا كَانَ اللَّهُ لِيَظْلِمَهُمْ وَلَٰكِنْ كَانُوا
أَنْفُسَهُمْ يَظْلِمُونَ ٩ ثُمَّ كَانَ عَاقِبَةَ الَّذِينَ أَسَاءُوا السُّوأَىٰ
أَنْ كَذَّبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَكَانُوا بِهَا يَسْتَهْزِئُونَ ١٠ اللَّهُ
يَبْدَأُ الْخَلْقَ ثُمَّ يُعِيدُهُ ثُمَّ إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ١١ وَيَوْمَ تَقُومُ
السَّاعَةُ يُبْلِسُ الْمُجْرِمُونَ ١٢ وَلَمْ يَكُنْ لَهُمْ مِنْ شُرَكَائِهِمْ
شُفَعَاءُ وَكَانُوا بِشُرَكَائِهِمْ كَافِرِينَ ١٣ وَيَوْمَ
تَقُومُ السَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَتَفَرَّقُونَ ١٤ فَأَمَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَهُمْ فِي رَوْضَةٍ يُحْبَرُونَ ١٥

6. Allah'ın va'di olarak... Allah asla va'dinden caymaz. Ama insanların çoğu bilmez; **7.** sadece dünya hayatının dış yüzünü bilirler; Âhiretten ise tamamen gafildirler. **8.** Peki, bunlar hiç kendileri(nin doğup büyüyüp sonunda öldüklerinden hareketle, şunu) düşünemiyorlar mı ki; Allah gökleri, yeri ve ikisinin arasında ne varsa hepsini (iş olsun diye değil) tamamen gerçek bir gayeyle ve belirli bir süre için yaratmıştır?! Buna rağmen, insanların çoğu nankörce inkâr etmektedir Rableri ile karşı karşıya geleceklerini!.. **9.** Hiç yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı?! (Elbette...) O hâlde kendilerinden öncekilerin akıbetinin nice olduğuna baksalar (bundan ders çıkarsalar) ya! Onlar, kendilerinden daha güçlü idiler; toprağın altını üstüne getirmişler ve yeryüzünü kendilerinin imar ettiğinden daha fazla imar etmişlerdi. Peygamberleri onlara açık deliller getirmiş (fakat reddederek azabı hak etmişler)di! Bu esnada, Allah onlara zulmetmiyordu; asıl kendi kendilerine zulmediyorlardı!.. **10.** Evet, Allah'ın âyetlerini yalanladıkları ve onlarla dalga geçip durdukları için, (şirk, adam kayırma, tembellik, rüşvet, adaletsizlik gibi) kötü davranışları sergileyenlerin akıbeti daha kötü oldu! **11.** Allah yaratmayı başlatır ve daha sonra onu tekrarlar; sonunda O'na döndürüleceksiniz. **12.** (Kıyamet) saat(i) gelip çattığı gün, mücrimler ümitsizliğe düşerler; **13.** (Allah'a atfettikleri o) ortaklarından hiçbir şefaatçi yoktur ve bu ortaklarını inkâr etmektedirler. **14.** (Kıyamet) saat(i) gelip çattığı gün, işte o gün birbirlerinden ayrışırlar: **15.** İman edip salih amel işleyenler, mûtena bir bahçede nimetlere boğulup sevindirilirler.

وَأَمَّا الَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا وَلِقَاءِ الْآخِرَةِ فَأُولَٰئِكَ
فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿١٦﴾ فَسُبْحَانَ اللَّهِ حِينَ تُمْسُونَ
وَحِينَ تُصْبِحُونَ ﴿١٧﴾ وَلَهُ الْحَمْدُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ
وَعَشِيًّا وَحِينَ تُظْهِرُونَ ﴿١٨﴾ يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ
الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَيُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ وَكَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ
﴿١٩﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَكُمْ مِنْ تُرَابٍ ثُمَّ إِذَا أَنْتُمْ بَشَرٌ
تَنْتَشِرُونَ ﴿٢٠﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ خَلَقَ لَكُمْ مِنْ أَنْفُسِكُمْ
أَزْوَاجًا لِتَسْكُنُوا إِلَيْهَا وَجَعَلَ بَيْنَكُمْ مَوَدَّةً وَرَحْمَةً ۚ
إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٢١﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ خَلْقُ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَاخْتِلَافُ أَلْسِنَتِكُمْ وَأَلْوَانِكُمْ ۚ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِلْعَالِمِينَ ﴿٢٢﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ مَنَامُكُمْ بِاللَّيْلِ
وَالنَّهَارِ وَابْتِغَاؤُكُمْ مِنْ فَضْلِهِ ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ
لِقَوْمٍ يَسْمَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ يُرِيكُمُ الْبَرْقَ
خَوْفًا وَطَمَعًا وَيُنَزِّلُ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَيُحْيِي بِهِ الْأَرْضَ
بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٤﴾

16. Nankörce inkâr edip âyetlerimizi ve Âhiretle karşı karşıya geleceklerini yalanlayanlar ise yaka paça azaba getirilirler. **17.** O hâlde, Allah'ı tenzih ve takdis edin akşama girerken ve sabaha ererken. **18.** -Ki göklerde ve yerde (yarattığı bunca nimete karşılık) hamd sadece O'na aittir.- Yine, karanlık iyice bastırdığında ve öğleyin o güçlü ışığı idrak ettiğinizde... **19.** Ölüden diriyi, diriden ölüyü O çıkarır; ölü vaziyetteki yeryüzünü O canlandırır... ki siz de böyle çıkarılacaksınız. **20.** O'nun sizi topraktan yaratması ve daha sonra sizin (tenasül ederek dünyanın dört bir yanına) yayılan bir beşer hâline gelmeniz O'nun (varlığının, birliğinin) âyetlerindendir. **21.** Kendileriyle huzur bulasınız diye size kendi nefsinizden eşler yaratarak aranızda sevgi ve merhamet peydah etmesi de O'nun âyetlerindendir. Düşünen bir toplum için elbette bunda âyetler vardır. **22.** Gökleri ve yeri yaratması, dillerinizin ve renklerinizin farklı olması da O'nun âyetlerindendir. Bilenler için elbette bunda âyetler vardır. **23.** Geceleyin uyumanız, gündüzün de O'nun lûtfundan (rızkınızı) aramanız yine O'nun âyetlerindendir. Kulak veren bir toplum için elbette bunda âyetler vardır. **24.** Yine O; âyetlerinden olarak -gâh korkutmak gâh ümitlendirmek için- size şimşeği göstermekte, gökten su indirip ölü vaziyetteki yeryüzünü onunla canlandırmaktadır. Akleden bir toplum için bunda elbette âyetler vardır.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَن تَقُومَ ٱلسَّمَآءُ وَٱلْأَرْضُ بِأَمْرِهِۦ ۚ ثُمَّ إِذَا دَعَاكُمْ
دَعْوَةً مِّنَ ٱلْأَرْضِ إِذَآ أَنتُمْ تَخْرُجُونَ ﴿٢٥﴾ وَلَهُۥ مَن فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۖ كُلٌّ لَّهُۥ قَٰنِتُونَ ﴿٢٦﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يَبْدَؤُا۟ ٱلْخَلْقَ
ثُمَّ يُعِيدُهُۥ وَهُوَ أَهْوَنُ عَلَيْهِ ۚ وَلَهُ ٱلْمَثَلُ ٱلْأَعْلَىٰ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ ضَرَبَ لَكُم مَّثَلًا مِّنْ
أَنفُسِكُمْ ۖ هَل لَّكُم مِّن مَّا مَلَكَتْ أَيْمَٰنُكُم مِّن شُرَكَآءَ فِى
مَا رَزَقْنَٰكُمْ فَأَنتُمْ فِيهِ سَوَآءٌ تَخَافُونَهُمْ كَخِيفَتِكُمْ
أَنفُسَكُمْ ۚ كَذَٰلِكَ نُفَصِّلُ ٱلْءَايَٰتِ لِقَوْمٍ يَعْقِلُونَ ﴿٢٨﴾
بَلِ ٱتَّبَعَ ٱلَّذِينَ ظَلَمُوٓا۟ أَهْوَآءَهُم بِغَيْرِ عِلْمٍ ۖ فَمَن يَهْدِى مَنْ
أَضَلَّ ٱللَّهُ ۖ وَمَا لَهُم مِّن نَّٰصِرِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ
حَنِيفًا ۚ فِطْرَتَ ٱللَّهِ ٱلَّتِى فَطَرَ ٱلنَّاسَ عَلَيْهَا ۚ لَا تَبْدِيلَ لِخَلْقِ
ٱللَّهِ ۚ ذَٰلِكَ ٱلدِّينُ ٱلْقَيِّمُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٠﴾ ۞ مُنِيبِينَ إِلَيْهِ وَٱتَّقُوهُ وَأَقِيمُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَلَا تَكُونُوا۟ مِنَ ٱلْمُشْرِكِينَ ﴿٣١﴾ مِنَ ٱلَّذِينَ فَرَّقُوا۟
دِينَهُمْ وَكَانُوا۟ شِيَعًا ۖ كُلُّ حِزْبٍ بِمَا لَدَيْهِمْ فَرِحُونَ ﴿٣٢﴾

25. Göğün ve yerin, O'nun emri ile ayakta durması da O'nun âyetlerindendir. Sonra sizi topraktan bir çağırış çağırdığında, bir de bakmışsınız çıkıveriyorsunuz!.. **26.** Göklerde ve yerde kim varsa hepsi O'na ait; her biri gönüllü olarak O'na boyun eğmekte... **27.** Evet, yaratmayı başlatıp daha sonra onu tekrarlayacak O'dur. Ve (ilk yaratmaya nazaran) bu, O'nun için çok daha kolaydır. Göklerde ve yerde en yüce durum O'nunkidir. O 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir

(Azîz, Hakîm). **28.** O size, kendinize* dair bir temsil getirmekte: "Şimdi; kendi köleleriniz içinde, size nasip ettiğimiz şeylerde size ortak olup da sizinle aynı yetkiye sahip -birbirinizden çekindiğiniz gibi çekindiğiniz- biri olabilir mi?! (İşte Bizim de kullarımızdan böyle ortaklarımız yoktur)." Akleden bir toplum için Biz âyetleri işte böyle açık seçik bildiririz. **29.** Hayır! Zulmedenler, bilgisizce arzu ve ihtiraslarına uymaktalar!.. Allah'ın saptırdığı birini kim doğru yola getirebilir? Hiçbir yardımcıları yoktur. **30.** Öyleyse, yüzünü; samimi bir muvahhit olarak dine, yani Allah'ın insanları sonraki gelişmelere açık olarak yaratmış olduğu ilahî fıtrata yönelt. Çünkü (çağlar değişse de) Allah'ın yaratışında değişme olmaz; dosdoğru din budur. Ama insanların çoğu bilmez. **31.** Hep birlikte O'na yönelerek O'ndan korkun; namazı dosdoğru kılın ve müşriklerden olmayın. **32.** Yani, o kimselerden ki; dinlerini parçalayıp fırka fırka olmuşlardır ve her grup kendi elindekinden memnundur!

---

* Yani, sizin, "kendi yarattığı 'şey'leri Allah'a ortak koşma" saçmalığınıza...

وَإِذَا مَسَّ ٱلنَّاسَ ضُرٌّ دَعَوْا۟ رَبَّهُم مُّنِيبِينَ إِلَيْهِ ثُمَّ إِذَآ أَذَاقَهُم
مِّنْهُ رَحْمَةً إِذَا فَرِيقٌ مِّنْهُم بِرَبِّهِمْ يُشْرِكُونَ ﴿٣٣﴾ لِيَكْفُرُوا۟ بِمَآ
ءَاتَيْنَٰهُمْ ۚ فَتَمَتَّعُوا۟ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٤﴾ أَمْ أَنزَلْنَا عَلَيْهِمْ
سُلْطَٰنًا فَهُوَ يَتَكَلَّمُ بِمَا كَانُوا۟ بِهِۦ يُشْرِكُونَ ﴿٣٥﴾ وَإِذَآ أَذَقْنَا
ٱلنَّاسَ رَحْمَةً فَرِحُوا۟ بِهَا ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ
إِذَا هُمْ يَقْنَطُونَ ﴿٣٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّ ٱللَّهَ يَبْسُطُ ٱلرِّزْقَ لِمَن يَشَآءُ
وَيَقْدِرُ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٣٧﴾ فَـَٔاتِ ذَا ٱلْقُرْبَىٰ
حَقَّهُۥ وَٱلْمِسْكِينَ وَٱبْنَ ٱلسَّبِيلِ ۚ ذَٰلِكَ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يُرِيدُونَ
وَجْهَ ٱللَّهِ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٣٨﴾ وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن رِّبًا
لِّيَرْبُوَا۟ فِىٓ أَمْوَٰلِ ٱلنَّاسِ فَلَا يَرْبُوا۟ عِندَ ٱللَّهِ ۖ وَمَآ ءَاتَيْتُم مِّن زَكَوٰةٍ
تُرِيدُونَ وَجْهَ ٱللَّهِ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُضْعِفُونَ ﴿٣٩﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى
خَلَقَكُمْ ثُمَّ رَزَقَكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يُحْيِيكُمْ ۖ هَلْ مِن
شُرَكَآئِكُم مَّن يَفْعَلُ مِن ذَٰلِكُم مِّن شَىْءٍ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ
عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٠﴾ ظَهَرَ ٱلْفَسَادُ فِى ٱلْبَرِّ وَٱلْبَحْرِ بِمَا كَسَبَتْ
أَيْدِى ٱلنَّاسِ لِيُذِيقَهُم بَعْضَ ٱلَّذِى عَمِلُوا۟ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤١﴾

33. İnsanlara bir zarar dokunduğunda, tamamen Rablerine yönelerek O'na yalvarırlar; sonra O, katından kendilerine bir rahmet tattırınca, bir de bakarsınız ki, içlerinden bir takım, Rablerine şirk koşmaya başlamış!.. **34.** Böylece, kendilerine Bizim verdiğimiz şeyleri nankörce inkâr ederler. Yaşayın bakalım! Yakında göreceksiniz!.. **35.** Yoksa Biz, ortak koştukları şeyleri haklı kılan güçlü bir kanıt mı indirmişiz bunlara?! **36.** Evet, ne zaman insanlara bir rahmet tattırdıysak, onunla sevinmişlerdir; ama kendi yapıp ettiklerinden dolayı başlarına bir kötülük gelse, ümitsizliğe düşüverirler. **37.** Görmezler mi ki; Allah, rızkı dilediklerine yaymakta ve daraltmaktadır? İman eden bir toplum için bunda elbette âyetler vardır. **38.** O hâlde, akrabaya, düşküne ve yolda kalmışa; hak ettiğini ver. Allah rızasını arzu edenler için bu daha hayırlıdır. Felâha erecekler de bunlardır. **39.** İnsanların malları içinde artsın diye verdiğiniz faiz, Allah katında artmaz. Allah rızasını arzu ederek (benliğinizi ve malınızı) arındırmak için verdiklerinize gelince, bunlardır işte (Allah'tan alacaklarını) kat kat arttıranlar. **40.** Sizi yaratıp sonra rızıklandıran, sonra sizi öldürecek ve daha sonra diriltecek olan, Allah'tır. Sizin 'ortak'larınız arasında, bunlardan birini yapabilen var mı?! Allah, koştukları ortaklardan münezzehtir, aşkındır. **41.** Karadaki ve denizdeki bozulma, insanların işlediği şeyler yüzünden zuhur etti. Böylece, yaptıklarının bir kısmını onlara tattırıyor ki (işlediklerinden ve yaşadıkları hayattan O'nun kutlu dinine) dönsünler...

قُلْ سِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَانْظُرُوا كَيْفَ كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِنْ قَبْلُ
كَانَ أَكْثَرُهُمْ مُشْرِكِينَ ﴿٤٢﴾ فَأَقِمْ وَجْهَكَ لِلدِّينِ الْقَيِّمِ مِنْ
قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَ يَوْمٌ لَا مَرَدَّ لَهُ مِنَ اللَّهِ يَوْمَئِذٍ يَصَّدَّعُونَ ﴿٤٣﴾ مَنْ
كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُ وَمَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِأَنْفُسِهِمْ يَمْهَدُونَ ﴿٤٤﴾
لِيَجْزِيَ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ مِنْ فَضْلِهِ إِنَّهُ لَا يُحِبُّ
الْكَافِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَمِنْ آيَاتِهِ أَنْ يُرْسِلَ الرِّيَاحَ مُبَشِّرَاتٍ وَلِيُذِيقَكُمْ
مِنْ رَحْمَتِهِ وَلِتَجْرِيَ الْفُلْكُ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ
تَشْكُرُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ رُسُلًا إِلَىٰ قَوْمِهِمْ فَجَاءُوهُمْ
بِالْبَيِّنَاتِ فَانْتَقَمْنَا مِنَ الَّذِينَ أَجْرَمُوا وَكَانَ حَقًّا عَلَيْنَا نَصْرُ
الْمُؤْمِنِينَ ﴿٤٧﴾ اللَّهُ الَّذِي يُرْسِلُ الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَيَبْسُطُهُ
فِي السَّمَاءِ كَيْفَ يَشَاءُ وَيَجْعَلُهُ كِسَفًا فَتَرَى الْوَدْقَ يَخْرُجُ مِنْ
خِلَالِهِ فَإِذَا أَصَابَ بِهِ مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ
﴿٤٨﴾ وَإِنْ كَانُوا مِنْ قَبْلِ أَنْ يُنَزَّلَ عَلَيْهِمْ مِنْ قَبْلِهِ لَمُبْلِسِينَ
﴿٤٩﴾ فَانْظُرْ إِلَىٰ آثَارِ رَحْمَتِ اللَّهِ كَيْفَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا إِنَّ ذَٰلِكَ لَمُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾

42. De ki: Yeryüzünde gezin de öncekilerin akıbetinin nice olduğuna bir bakın... ki çoğu müşrikti!.. **43.** Allah'tan, geri çevrilmesi söz konusu olmayan bir gün gelmeden, yüzünü o dosdoğru dine yönelt... ki o gün, bölük bölük olacaklar: **44.** Kim nankörce inkâr etmişse inkârı kendi aleyhine olacak; kim de salih amel işlemişse, sadece kendilerine hazırlamış olacaklardır; **45.** böylece, iman edip salih amel işleyenleri, Allah lütfuyla mükâfatlandıracaktır. O, inkârcı nankörleri elbette sevmez. **46.** O'nun âyetlerinden biri de rüzgârları müjdeci olarak göndermesidir; böylece, size rahmetinden tattırmış olur; gemiler O'nun emriyle aheste aheste gider de lûtfundan (rızık) ararsınız ve belki şükredersiniz. **47.** Gerçek şu ki; Biz, senden önce kendi kavimlerine nice peygamberler göndermişizdir. Onlara açık deliller getirmişler ve sonuçta, mücrimlere hak ettikleri cezayı vermişizdir. Çünkü müminlere yardım etmek boynumuza borçtur Bizim... **48.** Rüzgârları gönderen de O'dur; ki rüzgâr bir bulut kaldırır ve O, onu küme küme yaparak gökte dilediği gibi yayar; sen de yağmurun bunların arasından çıktığını görürsün. O bunu, kullarından dilediğine nasip ettiği zaman, sevinip şenlenirler. **49.** Oysa daha evvel; bunun üzerlerine yağdırılmasından önce, tam bir ümitsizlik içinde idiler. **50.** Allah'ın rahmetinin izlerine bak; ölü vaziyetteki toprağı nasıl canlandırıyor? O, elbette ölüleri de diriltecektir; O her şeye kadirdir.

وَلَئِنْ أَرْسَلْنَا رِيحًا فَرَأَوْهُ مُصْفَرًّا لَظَلُّوا مِنْ بَعْدِهِ يَكْفُرُونَ
﴿٥١﴾ فَإِنَّكَ لَا تُسْمِعُ الْمَوْتَى وَلَا تُسْمِعُ الصُّمَّ الدُّعَاءَ إِذَا وَلَّوْا
مُدْبِرِينَ ﴿٥٢﴾ وَمَا أَنْتَ بِهَادِ الْعُمْيِ عَنْ ضَلَالَتِهِمْ إِنْ تُسْمِعُ إِلَّا
مَنْ يُؤْمِنُ بِآيَاتِنَا فَهُمْ مُسْلِمُونَ ﴿٥٣﴾ ۞ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُمْ
مِنْ ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنْ بَعْدِ
قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ وَهُوَ الْعَلِيمُ الْقَدِيرُ ﴿٥٤﴾
وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ يُقْسِمُ الْمُجْرِمُونَ مَا لَبِثُوا غَيْرَ سَاعَةٍ
كَذَلِكَ كَانُوا يُؤْفَكُونَ ﴿٥٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ وَالْإِيمَانَ
لَقَدْ لَبِثْتُمْ فِي كِتَابِ اللَّهِ إِلَى يَوْمِ الْبَعْثِ فَهَذَا يَوْمُ الْبَعْثِ
وَلَكِنَّكُمْ كُنْتُمْ لَا تَعْلَمُونَ ﴿٥٦﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يَنْفَعُ الَّذِينَ
ظَلَمُوا مَعْذِرَتُهُمْ وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٥٧﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا
لِلنَّاسِ فِي هَذَا الْقُرْآنِ مِنْ كُلِّ مَثَلٍ وَلَئِنْ جِئْتَهُمْ بِآيَةٍ
لَيَقُولَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا إِنْ أَنْتُمْ إِلَّا مُبْطِلُونَ ﴿٥٨﴾ كَذَلِكَ
يَطْبَعُ اللَّهُ عَلَى قُلُوبِ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٩﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ
وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ وَلَا يَسْتَخِفَّنَّكَ الَّذِينَ لَا يُوقِنُونَ ﴿٦٠﴾

51. Ama Biz şiddetli bir rüzgâr göndersek de onun (yani, toprağa özene bezene ekip yetiştirdiklerinin) sarardığını görseler, onun ardından nankörce inkâr etmeye başlarlar. **52.** Dolayısıyla sen, bu çağrıyı ne 'ölü'lere işittirebilirsin ne de 'sağır'lara işittirebilirsin arkalarını dönüp kaçtıklarında!.. **53.** 'Kör'leri de gittikleri yanlış yoldan çevirip doğru yola getiremezsin. Sen sadece, âyetlerimize iman ederek teslimiyet gösterenlere işittirebilirsin. **54.** Sizi güçsüz olarak yaratıp güçsüzlükten sonra bir güç meydana getiren, sonra gücün ardından bir güçsüzlük ve yaşlılık meydana getiren, O'dur. O dilediğini yaratıyor. O'dur 'mutlak ilim ve kudret sahibi' (Alîm, Kadîr). **55.** (Kıyamet) saat(i) gelip çattığı gün, mücrimler "(Ölümlerinden o ana kadar) bir saatten fazla kalmadıklarına" yemin ederler. Bunlar, dünyada da böyle ters yüz ediliyorlardı işte!.. **56.** Kendilerine ilim ve iman verilenler ise şöyle derler; "Gerçek şu ki; siz, Allah'ın kitabında bildirilen yeniden diriliş gününe kadar kaldınız. İşte bu, yeniden diriliş günüdür, ama siz 'bil'mezdiniz!'"* **57.** İşte o gün; zulmedenlere, mazeret beyan etmeleri fayda vermez, yeniden dünyaya dönüş istekleri de kabul edilmez. **58.** Gerçek şu ki; Biz bu Kur'ân'da insanlara (yeniden dirilişin imkânını ortaya koyan) her türlü temsili vermekteyiz. Bununla birlikte, sen onlara bir âyet getirsen; "Siz, tamamen boş şeylerle uğraşıyorsunuz!" derler nankörce inkâr edenler. **59.** İşte Allah, bilmeyenlerin kalplerini böyle mühürler!.. **60.** Dolayısıyla, sen sabret; Allah'ın va'di kesinlikle gerçektir! Sakın direncini kırmasın senin, yakînen iman etmeyenler.

* Öyle ya, siz 'bilimsel bilgi'niz olmadan inanamazdınız (Bkz. Casiye: 32).

سُورَةُ لُقْمَانَ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

الٓمٓ ﴿١﴾ تِلْكَ ءَايَٰتُ ٱلْكِتَٰبِ ٱلْحَكِيمِ ﴿٢﴾ هُدًى وَرَحْمَةً
لِّلْمُحْسِنِينَ ﴿٣﴾ ٱلَّذِينَ يُقِيمُونَ ٱلصَّلَوٰةَ وَيُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم
بِٱلْءَاخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٥﴾ وَمِنَ ٱلنَّاسِ مَن يَشْتَرِى لَهْوَ ٱلْحَدِيثِ
لِيُضِلَّ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ عِلْمٍ وَيَتَّخِذَهَا هُزُوًا أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ﴿٦﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا وَلَّىٰ مُسْتَكْبِرًا
كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا كَأَنَّ فِىٓ أُذُنَيْهِ وَقْرًا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٧﴾
إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ جَنَّٰتُ ٱلنَّعِيمِ ﴿٨﴾
خَٰلِدِينَ فِيهَا وَعْدَ ٱللَّهِ حَقًّا وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٩﴾ خَلَقَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ بِغَيْرِ عَمَدٍ تَرَوْنَهَا وَأَلْقَىٰ فِى ٱلْأَرْضِ رَوَٰسِىَ أَن تَمِيدَ
بِكُمْ وَبَثَّ فِيهَا مِن كُلِّ دَآبَّةٍ وَأَنزَلْنَا مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَأَنۢبَتْنَا فِيهَا
مِن كُلِّ زَوْجٍ كَرِيمٍ ﴿١٠﴾ هَٰذَا خَلْقُ ٱللَّهِ فَأَرُونِى مَاذَا
خَلَقَ ٱلَّذِينَ مِن دُونِهِۦ بَلِ ٱلظَّٰلِمُونَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿١١﴾

31- LOKMAN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 34 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Mîm. **2.** Bunlar, hikmetli kitabın âyetleridir; **3.** ihsan üzere hareket edenler için hidayet ve rahmet olarak (indirilmiştir). **4.** Onlar ki; namazı dosdoğru kılarlar, zekâtı verirler; Âhirete yakînen iman edenler de sadece onlardır. **5.** Bunlardır işte, Rablerinden gelen kılavuzu izleyenler... ki felâha erecekler de bunlardır. **6.** Öyle insanlar var ki; hiçbir bilgiye dayanmaksızın Allah yolundan saptırmak ve onu eğlence konusu hâline getirmek için, (İran'dan - Turan'dan) içi boş eğlencelik hikâyeler satın alıyorlar! Alçaltıcı bir azaptır bunların hakkı!.. **7.** Bizim âyetlerimiz kendisine okunduğunda, sanki kulaklarında ağırlık varmış da işitemiyormuş gibi büyüklük taslayarak sırtını dönüyor... Can yakıcı bir azapla müjdele bunu!.. **8.** İman edip salih amel işleyenler için ise nimet dolu cennetler vardır şüphesiz. **9.** Temelli olarak... Allah'ın gerçek va'di olarak... ki O'dur 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm). **10.** O; gökleri, gördüğünüz direkler olmaksızın yükseltmiş, sizi sarsar diye Arz'a çakılı dağlar yerleştirmiş ve orada her türlü canlıyı yaymıştır. Gökten su indirip her tür değerli bitkiyi yetiştirmekteyizdir orada. **11.** İşte Allah'ın yarattıkları... Haydi, siz gösterin bakalım bana O'nun dışındakilerin yarattıklarını?! (Bir şey gösteremezler) ama apaçık bir sapma içindedirler zalimler!

وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا لُقْمَٰنَ ٱلْحِكْمَةَ أَنِ ٱشْكُرْ لِلَّهِ ۚ وَمَن يَشْكُرْ فَإِنَّمَا
يَشْكُرُ لِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن كَفَرَ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَنِىٌّ حَمِيدٌ ﴿١٢﴾ وَإِذْ قَالَ
لُقْمَٰنُ لِٱبْنِهِۦ وَهُوَ يَعِظُهُۥ يَٰبُنَىَّ لَا تُشْرِكْ بِٱللَّهِ ۖ إِنَّ ٱلشِّرْكَ
لَظُلْمٌ عَظِيمٌ ﴿١٣﴾ وَوَصَّيْنَا ٱلْإِنسَٰنَ بِوَٰلِدَيْهِ حَمَلَتْهُ أُمُّهُۥ
وَهْنًا عَلَىٰ وَهْنٍ وَفِصَٰلُهُۥ فِى عَامَيْنِ أَنِ ٱشْكُرْ لِى وَلِوَٰلِدَيْكَ
إِلَىَّ ٱلْمَصِيرُ ﴿١٤﴾ وَإِن جَٰهَدَاكَ عَلَىٰٓ أَن تُشْرِكَ بِى مَا لَيْسَ
لَكَ بِهِۦ عِلْمٌ فَلَا تُطِعْهُمَا ۖ وَصَاحِبْهُمَا فِى ٱلدُّنْيَا مَعْرُوفًا ۖ
وَٱتَّبِعْ سَبِيلَ مَنْ أَنَابَ إِلَىَّ ۚ ثُمَّ إِلَىَّ مَرْجِعُكُمْ فَأُنَبِّئُكُم
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٥﴾ يَٰبُنَىَّ إِنَّهَآ إِن تَكُ مِثْقَالَ حَبَّةٍ مِّنْ
خَرْدَلٍ فَتَكُن فِى صَخْرَةٍ أَوْ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ أَوْ فِى ٱلْأَرْضِ يَأْتِ
بِهَا ٱللَّهُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ لَطِيفٌ خَبِيرٌ ﴿١٦﴾ يَٰبُنَىَّ أَقِمِ ٱلصَّلَوٰةَ وَأْمُرْ
بِٱلْمَعْرُوفِ وَٱنْهَ عَنِ ٱلْمُنكَرِ وَٱصْبِرْ عَلَىٰ مَآ أَصَابَكَ ۖ إِنَّ ذَٰلِكَ
مِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ ﴿١٧﴾ وَلَا تُصَعِّرْ خَدَّكَ لِلنَّاسِ وَلَا تَمْشِ فِى ٱلْأَرْضِ
مَرَحًا ۖ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿١٨﴾ وَٱقْصِدْ فِى مَشْيِكَ
وَٱغْضُضْ مِن صَوْتِكَ ۚ إِنَّ أَنكَرَ ٱلْأَصْوَٰتِ لَصَوْتُ ٱلْحَمِيرِ ﴿١٩﴾

12. Gerçek şu ki; Biz Lokman'a o hikmeti "Allah'a şükret" diyerek verdik. Her kim şükrederse, tamamen kendisi için şükretmiş olur; kim de nankörce inkâr ederse, Allah'ın elbette bir şeye ihtiyacı yoktur; 'bizatihi hamde lâyık'tır (Ganî, Hamîd). **13.** Hani Lokman, oğluna öğüt vererek şöyle demişti: "Yavrum! Allah'a şirk koşma; çünkü şirk, gerçekten büyük bir zulümdür." **14.** Biz; "Bana ve ana babana şükret... Yalnız Banadır çünkü nihaî dönüş!" diyerek insana, ana babasına iyi davranmasını emrettik; çünkü anası, onu zorluk üstüne zorlukla taşımıştır; sütten ayrılması da iki yıl zarfındadır. **15.** Şayet o ikisi; hakkında bilgi sahibi olmadığın (asılsız) şeyleri Bana şirk koşman için seninle uğraşırlarsa, onlara itaat etme! Dünya işlerinde onlarla iyi geçin, ama asıl, Bana yönelenlerin yolunu izle. Sonuçta, dönüşünüz yalnızca Banadır; o zaman Ben size yaptıklarınızı bir bir haber veririm. **16.** "Yavrum! O (amel), bir hardal tanesi kadar (küçük ve basit) olsa ve bu, bir kayanın içinde veya göklerde ya da yerin derinliklerinde bulunsa, Allah onu getirir. Allah bütün inceliklere nüfuz eder, 'her şeyden haberdar'dır (Latîf, Habîr)." **17.** "Yavrum! Namazı dosdoğru kıl; iyiliği emret, kötülüğü önle, başına gelene sabret. Bunlar gerçekten kararlılık isteyen şeylerdendir." **18.** "İnsanlara karşı şişinme (onları küçümseme), yeryüzünde böbürlenerek yürüme. Kendini beğenip böbürlenen hiç kimseyi Allah sevmez." **19.** "Yürüyüşünde orta yolu tut, sesini alçalt. Şüphesiz, seslerin en beti eşek sesidir! (Her ne kadar çok üst perdeden çıkıyorsa da...)"

أَلَمْ تَرَوْا أَنَّ اللَّهَ سَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ وَأَسْبَغَ
عَلَيْكُمْ نِعَمَهُۥ ظَٰهِرَةً وَبَاطِنَةً وَمِنَ النَّاسِ مَن يُجَٰدِلُ فِي اللَّهِ
بِغَيْرِ عِلْمٍ وَلَا هُدًى وَلَا كِتَٰبٍ مُّنِيرٍ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ اتَّبِعُوا
مَا أَنزَلَ اللَّهُ قَالُوا بَلْ نَتَّبِعُ مَا وَجَدْنَا عَلَيْهِ ءَابَآءَنَآ أَوَلَوْ كَانَ
الشَّيْطَٰنُ يَدْعُوهُمْ إِلَىٰ عَذَابِ السَّعِيرِ ﴿٢١﴾ ۞ وَمَن يُسْلِمْ
وَجْهَهُۥٓ إِلَى اللَّهِ وَهُوَ مُحْسِنٌ فَقَدِ اسْتَمْسَكَ بِالْعُرْوَةِ الْوُثْقَىٰ
وَإِلَى اللَّهِ عَٰقِبَةُ الْأُمُورِ ﴿٢٢﴾ وَمَن كَفَرَ فَلَا يَحْزُنكَ كُفْرُهُۥٓ
إِلَيْنَا مَرْجِعُهُمْ فَنُنَبِّئُهُم بِمَا عَمِلُوٓا إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُورِ
﴿٢٣﴾ نُمَتِّعُهُمْ قَلِيلًا ثُمَّ نَضْطَرُّهُمْ إِلَىٰ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٢٤﴾
وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلِ
الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٥﴾ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَٰوَٰتِ
وَالْأَرْضِ إِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٦﴾ وَلَوْ أَنَّمَا فِي الْأَرْضِ
مِن شَجَرَةٍ أَقْلَٰمٌ وَالْبَحْرُ يَمُدُّهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ سَبْعَةُ أَبْحُرٍ
مَّا نَفِدَتْ كَلِمَٰتُ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ حَكِيمٌ ﴿٢٧﴾ مَّا خَلْقُكُمْ
وَلَا بَعْثُكُمْ إِلَّا كَنَفْسٍ وَٰحِدَةٍ إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ﴿٢٨﴾

الحزب ٤١

20. Görmez misiniz ki; Allah, göklerde ve yerde ne varsa hepsini size amade kılmış; nimetlerini gizli ve açık olarak size bolca vermiş? Fakat öyle insanlar var ki; hiçbir bilgileri, hiçbir rehberleri ve aydınlatıcı kitapları olmadığı hâlde Allah hakkında tartışıyorlar!.. **21.** Bunlara; "Allah'ın indirdiklerine uyun" dendiği zaman, "Hayır! Biz atalarımızı üzerinde bulduğumuz yola uyarız!" diyorlar. Peki, ya şeytan kendilerini Çılgın Ateş azabına çağırıyorsa?! **22.** (Siz onların dediklerine bakmayın; Allah'ın katında Yahudi ya da Hıristiyan vb. kimlikler geçerli değildir; aksine) kim varlığını en güzel şekilde Allah'a teslim ederse, şüphesiz, en sağlam kulpa yapışmış olur. İşlerinin akıbeti de Allah'a aittir. **23.** Kim de inkâr ederse, onun inkârı seni üzmesin; çünkü nihaî dönüşleri Bizedir; o zaman, yaptıklarını kendilerine bir bir haber veririz! Allah, elbette sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır). **24.** Onları az bir süre yaşatıp sonra da şiddetli bir azaba sürükleriz! **25.** Aslında, onlara "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, kesinlikle, "Allah" derler. "Elhamdülillâh!" de... Ama çoğu bilmez. **26.** Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'a aittir. Yalnız Allah'tır 'hiçbir şeye ihtiyacı olmayan', 'bizatihi hamde lâyık' (Ganî, Hamîd). **27.** Yeryüzündeki bütün ağaçlar kalem olsa ve deniz de -kendisinden sonraki yedi denizle birlikte- mürekkep olsa, Allah'ın kelimeleri yine de tükenmez. Şüphesiz, Allah 'mutlak izzet ve ilim sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **28.** Sizin tamamınızın yaratılması ve yeniden diriltilmesi, tek bir kişininki gibidir. Allah gerçekten işitir, görür (Semî', Basîr).

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ
وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى وَأَنَّ اللَّهَ
بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٢٩﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْحَقُّ وَأَنَّ مَا يَدْعُونَ
مِنْ دُونِهِ الْبَاطِلُ وَأَنَّ اللَّهَ هُوَ الْعَلِيُّ الْكَبِيرُ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ تَرَ أَنَّ
الْفُلْكَ تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِنِعْمَتِ اللَّهِ لِيُرِيَكُمْ مِنْ آيَاتِهِ ۚ إِنَّ
فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ ﴿٣١﴾ وَإِذَا غَشِيَهُمْ مَوْجٌ
كَالظُّلَلِ دَعَوُا اللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ فَلَمَّا نَجَّاهُمْ إِلَى الْبَرِّ
فَمِنْهُمْ مُقْتَصِدٌ ۚ وَمَا يَجْحَدُ بِآيَاتِنَا إِلَّا كُلُّ خَتَّارٍ كَفُورٍ
﴿٣٢﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمْ وَاخْشَوْا يَوْمًا لَا يَجْزِي وَالِدٌ
عَنْ وَلَدِهِ وَلَا مَوْلُودٌ هُوَ جَازٍ عَنْ وَالِدِهِ شَيْئًا ۚ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ
حَقٌّ ۖ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَلَا يَغُرَّنَّكُمْ بِاللَّهِ
الْغَرُورُ ﴿٣٣﴾ إِنَّ اللَّهَ عِنْدَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَيُنَزِّلُ الْغَيْثَ
وَيَعْلَمُ مَا فِي الْأَرْحَامِ ۖ وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ مَاذَا تَكْسِبُ غَدًا ۖ
وَمَا تَدْرِي نَفْسٌ بِأَيِّ أَرْضٍ تَمُوتُ ۚ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿٣٤﴾

سُورَةُ السَّجْدَةِ

29. Görmez misin ki; Allah geceyi gündüze sokuyor, gündüzü geceye sokuyor; Güneş'i ve Ay'ı, emrine boyun eğdirmiş; -her biri belli bir süreye kadar akıp gitmekte...- yaptıklarınızdan da Allah haberdar?! **30.** Böyle... Çünkü Allah'ın 'mutlak gerçek' olmasına karşılık. O'ndan başka yalvardıkları, boş şeylerdir ve şüphesiz, sadece Allah'tır yüce, büyük (Aliyy, Kebîr). **31.** Görmez misin ki; gemiler denizde Allah'ın nimetiyle aheste aheste gitmekte? Böylece, O size âyetlerinden bir kısmını göstermiş oluyor. Gerçekten sabreden ve gerektiği gibi şükreden herkes için, elbette bunda âyetler vardır. **32.** Bununla birlikte, dalgalar onları birer gölgelik gibi kapladığında, (tam bir muvahhit edasıyla) dini tamamen Allah'a özgü kılarak sadece O'na yalvarırlar. Onları sağ salim karaya çıkardığında ise içlerinden yalnızca bir kısmı orta yolda sebat eder! Bizim âyetlerimizi, güvenilmez, nankör inkârcılardan başkası bile bile reddetmiyor!.. **33.** Ey insanlar! Rabbinize karşı saygılı olun ve babanın, oğlu adına; oğulun da babası adına hiçbir şey ödeyemeyeceği günden sakının. Şüphesiz, Allah'ın va'di gerçektir. Öyleyse, sakın sizi aldatmasın dünya hayatı! Allah(ın affediciliği ve bağışlayıcılığı) ile sakın sizi de aldatmasın bu aldatıcı!.. **34.** (Kıyamet) saat(in)e dair bilgi, tamamen Allah katındadır. Yağmuru O indirir, rahimlerde bulunanı O bilir; hiç kimse yarın ne kazanacağını bilmiyor; hiç kimse nerede öleceğini bilmiyor. Allah gerçekten 'mutlak ilim sahibi'dir, 'her şeyden haberdar'dır (Alîm, Habîr).

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
الٓمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ الْكِتَابِ لَا رَيْبَ فِيهِ مِن رَّبِّ الْعَالَمِينَ
﴿٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۚ بَلْ هُوَ الْحَقُّ مِن رَّبِّكَ لِتُنذِرَ قَوْمًا
مَّا أَتَاهُم مِّن نَّذِيرٍ مِّن قَبْلِكَ لَعَلَّهُمْ يَهْتَدُونَ ﴿٣﴾ اللَّهُ
الَّذِي خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا فِي سِتَّةِ أَيَّامٍ
ثُمَّ اسْتَوَىٰ عَلَى الْعَرْشِ ۖ مَا لَكُم مِّن دُونِهِ مِن وَلِيٍّ وَلَا شَفِيعٍ ۚ أَفَلَا
تَتَذَكَّرُونَ ﴿٤﴾ يُدَبِّرُ الْأَمْرَ مِنَ السَّمَاءِ إِلَى الْأَرْضِ ثُمَّ يَعْرُجُ
إِلَيْهِ فِي يَوْمٍ كَانَ مِقْدَارُهُ أَلْفَ سَنَةٍ مِّمَّا تَعُدُّونَ ﴿٥﴾ ذَٰلِكَ
عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٦﴾ الَّذِي أَحْسَنَ
كُلَّ شَيْءٍ خَلَقَهُ ۖ وَبَدَأَ خَلْقَ الْإِنسَانِ مِن طِينٍ ﴿٧﴾ ثُمَّ جَعَلَ
نَسْلَهُ مِن سُلَالَةٍ مِّن مَّاءٍ مَّهِينٍ ﴿٨﴾ ثُمَّ سَوَّاهُ وَنَفَخَ فِيهِ
مِن رُّوحِهِ ۖ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ ۚ قَلِيلًا
مَّا تَشْكُرُونَ ﴿٩﴾ وَقَالُوا أَإِذَا ضَلَلْنَا فِي الْأَرْضِ أَإِنَّا لَفِي
خَلْقٍ جَدِيدٍ ۚ بَلْ هُم بِلِقَاءِ رَبِّهِمْ كَافِرُونَ ﴿١٠﴾ ۞ قُلْ يَتَوَفَّاكُم
مَّلَكُ الْمَوْتِ الَّذِي وُكِّلَ بِكُمْ ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١١﴾

32- SECDE SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir 30 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Elif, Lâm, Mîm. **2.** İşbu şüphe götürmez kitap, Âlemlerin Rabbi tarafından indirilmektedir. **3.** Yoksa, "Onu kendisi uydurmakta!" mı diyorlar?! Asla!.. O, senden evvel kendilerine uyarıcı gelmemiş olan bir kavmi uyarasın

da onlar da doğru yola gelsinler diye senin Rabbinden gelen gerçeğin ta kendisidir. **4.** Allah: gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri 'altı gün'de yaratıp sonra da Arş'ına kurulandır. Sizin O'ndan başka ne velîniz ne de şefaatçiniz vardır. Hâlâ, düşünüp ders çıkarmayacak mısınız? **5.** Gökten yere kadar her işi O düzenler; sonra, bu işler, sizin saydıklarınızdan bin yıl tutan bir 'gün'de O'na yükselir. **6.** O, gaybı da bilir aşikârı da; 'mutlak izzet sahibi'dir, merhametlidir (Azîz, Rahîm); **7.** yarattığı her şeyi güzel yaratandır; insanı yaratmaya da çamurdan başlamıştır. **8.** Sonra, onun neslini 'değersiz bir sudan süzülmüş bir öz'den meydana getirmiştir. **9.** Sonra, onu tamamlayıp ruhundan ona üflemiş; size de kulak, göz ve gönül vermiştir. Ne de az şükrediyorsunuz! **10.** "Toprağa karışıp kaybolduktan sonra, yeniden mi yaratılacakmışız?!" dediler. Aslında, bunlar, Rableri ile karşı karşıya geleceklerini inkâr etmekteler nankörce!.. **11.** De ki: Size vekil kılınan ölüm meleği canınızı alacak, sonra da Rabbinize döndürüleceksiniz.

وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلْمُجْرِمُونَ نَاكِسُوا۟ رُءُوسِهِمْ عِندَ رَبِّهِمْ
رَبَّنَآ أَبْصَرْنَا وَسَمِعْنَا فَٱرْجِعْنَا نَعْمَلْ صَـٰلِحًا إِنَّا مُوقِنُونَ
﴿١٢﴾ وَلَوْ شِئْنَا لَـَٔاتَيْنَا كُلَّ نَفْسٍ هُدَىٰهَا وَلَـٰكِنْ حَقَّ ٱلْقَوْلُ
مِنِّى لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنَ ٱلْجِنَّةِ وَٱلنَّاسِ أَجْمَعِينَ ﴿١٣﴾
فَذُوقُوا۟ بِمَا نَسِيتُمْ لِقَآءَ يَوْمِكُمْ هَـٰذَآ إِنَّا نَسِينَـٰكُمْ
وَذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلْخُلْدِ بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا يُؤْمِنُ
بِـَٔايَـٰتِنَا ٱلَّذِينَ إِذَا ذُكِّرُوا۟ بِهَا خَرُّوا۟ سُجَّدًا وَسَبَّحُوا۟ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۩ ﴿١٥﴾ تَتَجَافَىٰ جُنُوبُهُمْ
عَنِ ٱلْمَضَاجِعِ يَدْعُونَ رَبَّهُمْ خَوْفًا وَطَمَعًا وَمِمَّا رَزَقْنَـٰهُمْ
يُنفِقُونَ ﴿١٦﴾ فَلَا تَعْلَمُ نَفْسٌ مَّآ أُخْفِىَ لَهُم مِّن قُرَّةِ أَعْيُنٍ جَزَآءًۢ
بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٧﴾ أَفَمَن كَانَ مُؤْمِنًا كَمَن كَانَ فَاسِقًا
لَّا يَسْتَوُۥنَ ﴿١٨﴾ أَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّـٰلِحَـٰتِ فَلَهُمْ
جَنَّـٰتُ ٱلْمَأْوَىٰ نُزُلًۢا بِمَا كَانُوا۟ يَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ وَأَمَّا ٱلَّذِينَ فَسَقُوا۟
فَمَأْوَىٰهُمُ ٱلنَّارُ كُلَّمَآ أَرَادُوٓا۟ أَن يَخْرُجُوا۟ مِنْهَآ أُعِيدُوا۟ فِيهَا وَقِيلَ
لَهُمْ ذُوقُوا۟ عَذَابَ ٱلنَّارِ ٱلَّذِى كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٠﴾

12. Âh, sen bu mücrimleri Rablerinin huzurunda başları öne eğik vaziyette; "Ya Rabbi! Gerçekten, gördük ve işittik; haydi artık bizi dünyaya döndür de salih amel işleyelim! Gerçekten, yakînen iman ettik." derlerken görecektin!.. **13.** İsteseydik, elbette herkesi doğru yola getirirdik... Fakat Benim; "Cehennem'i tamamen cinlerle ve insanlarla dolduracağım!" şeklindeki sözüm kesinleşmiş bulunuyor. **14.** Öyleyse tadın, bu gününüzle karşı karşıya gelmeyi göz ardı etmenin cezasını! Biz de sizi nisyana terk ettik! Yapıp durduklarınıza karşılık tadın şu sürekli azabı! **15-16.** Bizim âyetlerimize ancak o kimseler iman ederler ki; âyetler kendilerine hatırlatıldığında büyüklük taslamadan secdeye kapanırlar; Rablerini hamd ile tenzih ve takdis ederler; yanları yataklarından uzak durur; korkuyla ve ümitle Rablerine dua ederler; kendilerine Bizim nasip ettiğimiz şeylerden de infak ederler. **17.** Yapmış oldukları amellere karşılık kendileri için saklanmış bulunan göz aydınlıklarını hiç kimse bilmez.* **18.** Mümin, fasık gibi olur mu hiç?! Bir olmazlar... **19.** İman edip salih amel işleyenler için, yaptıkları amellere karşılık cömertçe ağırlanacakları Me'vâ Cennetleri vardır. **20.** Fasıklara gelince, onların sığınağı ise Ateş'tir; oradan her çıkmak istediklerinde geri çevrilirler ve kendilerine; "Tadın bakalım şu yalanlayıp durduğunuz Ateş azabını!" denir.

---

* Cennet nimetleri hiç kimsenin görmediği, işitmediği, hatta aklının ucundan bile geçirmediği şeylerdir; sadece şu biyolojik yapımızın anlayabileceği kadarı ile teşbîhen/temsîlen anlatılmaktadır.

وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَدْنَىٰ دُونَ ٱلْعَذَابِ ٱلْأَكْبَرِ
لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢١﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّن ذُكِّرَ بِـَٔايَٰتِ رَبِّهِۦ ثُمَّ
أَعْرَضَ عَنْهَآ ۚ إِنَّا مِنَ ٱلْمُجْرِمِينَ مُنتَقِمُونَ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا
مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ فَلَا تَكُن فِى مِرْيَةٍ مِّن لِّقَآئِهِۦ ۖ وَجَعَلْنَٰهُ
هُدًى لِّبَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ﴿٢٣﴾ وَجَعَلْنَا مِنْهُمْ أَئِمَّةً يَهْدُونَ
بِأَمْرِنَا لَمَّا صَبَرُوا۟ ۖ وَكَانُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا يُوقِنُونَ ﴿٢٤﴾ إِنَّ رَبَّكَ
هُوَ يَفْصِلُ بَيْنَهُمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ فِيمَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
﴿٢٥﴾ أَوَلَمْ يَهْدِ لَهُمْ كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّنَ ٱلْقُرُونِ
يَمْشُونَ فِى مَسَٰكِنِهِمْ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَـَٔايَٰتٍ ۖ أَفَلَا يَسْمَعُونَ
﴿٢٦﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا۟ أَنَّا نَسُوقُ ٱلْمَآءَ إِلَى ٱلْأَرْضِ ٱلْجُرُزِ فَنُخْرِجُ
بِهِۦ زَرْعًا تَأْكُلُ مِنْهُ أَنْعَٰمُهُمْ وَأَنفُسُهُمْ ۖ أَفَلَا يُبْصِرُونَ ﴿٢٧﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْفَتْحُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٨﴾
قُلْ يَوْمَ ٱلْفَتْحِ لَا يَنفَعُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ إِيمَٰنُهُمْ وَلَا هُمْ يُنظَرُونَ
﴿٢٩﴾ فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ وَٱنتَظِرْ إِنَّهُم مُّنتَظِرُونَ ﴿٣٠﴾

سُورَةُ ٱلْأَحْزَابِ

21. Bu en büyük azaptan önce, (dünyada uğrayacakları) daha yakın azaptan da kendilerine mutlaka tattıracağız ki dönsünler!.. **22.** Rabbinin âyetleri kendisine hatırlatılıp da onlardan yüz çeviren birinden daha zalimi var mıdır?! Biz mücrimlere hak ettikleri cezayı mutlaka veririz! **23.** Gerçek şu ki; Musa'ya o kitabı Biz vermiştik ve onu İsrailoğullarına kılavuz kılmıştık. Dolayısıyla, sen de onunla karşılaştığından* şüphe etme... **24.** Sabrettikleri sürece de, içlerinden emrimizle yol gösteren önderler çıkarmıştık; ki bunlar Bizim âyetlerimize yakînen iman ederlerdi. **25.** Anlaşmazlığa düştükleri (itikadî ve amelî) hususlarda, Kıyamet Günü aralarında nihaî hükmü verecek olan da şüphesiz senin Rabbindir. **26.** Şu anda yurtlarında gezip dolaştıkları kendilerinden önceki nice nesilleri helâk etmiş olmamız, bunları doğru yola getirmedi mi?! Bunda, elbette âyetler var. Hâlâ kulak vermeyecekler mi? **27.** Görmediler mi ki; Biz kupkuru toprağa suyu gönderip onunla hayvanlarının ve kendilerinin yedikleri ekinleri çıkarıyoruz? Hâlâ görmeyecekler mi? **28.** "Doğru söylüyorsanız, ne zaman gerçekleşecekmiş bu fetih?!"** diyorlar!.. **29.** De ki: Nankörce inkâr edenlere, fetih günü edecekleri iman fayda vermeyecek; kendilerine mühlet de verilmeyecek! **30.** Bırak bunları ve bekle... Zaten onlar da beklemekte!..

* Yani, tıpkı Musa gibi, ilahî vahye mazhar olduğundan... İbn Kesir'in ilk zikrettiği görüşe göre; "Sen de onunla -yani, Musa ile- karşılaşacağından şüphe etme." -Bu görüşmenin miraçta gerçekleştiğini belirtiyor.- İkinci sırada naklettiği görüşe göre ise "Onun, Rabbiyle karşılaştığından şüphe etme."

** İlahî bir azapla kimin haklı kimin haksız, kimin doğru yolda kimin dalâlette olduğunun açıkça anlaşılacağı gün.

33- AHZÂB SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir 73 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Ey Peygamber! Allah'tan sakın da inkârcı nankörlere ve münafıklara boyun eğme. Allah gerçekten 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **2.** Rabbinden sana ne vahyediliyorsa (kimseden çekinmeden olduğu gibi ilet ve) ona uy. Yaptıklarınızdan Allah gerçekten haberdardır. **3.** Ve Allah'a güvenip dayan; vekil olarak Allah yeter. **4.** (İmdi) Allah hiç kimsenin göğüs boşluğunda iki kalp yaratmamıştır. (İşte bunun gibi) 'zıhar' yaptığınız* eşlerinizi de anneleriniz kılmamış; ayrıca, evlâtlıklarınızı öz oğullarınız hâline getirmemiştir. Bunlar, dilinize doladığınız kendi (asılsız) sözlerinizdir. Allah ise doğru yolu göstererek gerçek neyse onu söyler. **5.** Onları öz babalarına nispet ederek çağırın (meselâ Zeyd b. Muhammed demeyin; Zeyd b. Hârise deyin); Allah katında en doğrusu budur. Gerçek babalarının kim olduğunu bilmiyorsanız, o takdirde, bunlar sizin (yine öz oğullarınız değil) din kardeşleriniz ve dostlarınızdır. Yanlışlıkla yaptığınız nispet etmelerde üzerinize bir vebal yoktur; fakat kalbinizin bilerek isteyerek yaptıkları başka... Allah yine de bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **6.** Peygamber (manevî babaları olarak) müminlere birbirlerinden daha yakındır; onun eşleri de onların anneleridir. Ayrıca, Allah'ın kitabına göre, akrabalar birbirlerine mirasçı olmaya diğer müminlerden -hatta muhacirlerden bile- daha lâyıktır. Ancak, dostlarınıza uygun bir vasiyette bulunabilirsiniz. Bu, kitapta** yazılı bulunmaktadır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ اتَّقِ اللَّهَ وَلَا تُطِعِ الْكَافِرِينَ وَالْمُنَافِقِينَ ۗ إِنَّ اللَّهَ
كَانَ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿١﴾ وَاتَّبِعْ مَا يُوحَىٰ إِلَيْكَ مِنْ
رَبِّكَ ۚ إِنَّ اللَّهَ كَانَ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرًا ﴿٢﴾ وَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ ۚ
وَكَفَىٰ بِاللَّهِ وَكِيلًا ﴿٣﴾ مَا جَعَلَ اللَّهُ لِرَجُلٍ مِنْ قَلْبَيْنِ فِي
جَوْفِهِ ۚ وَمَا جَعَلَ أَزْوَاجَكُمُ اللَّائِي تُظَاهِرُونَ مِنْهُنَّ أُمَّهَاتِكُمْ ۚ
وَمَا جَعَلَ أَدْعِيَاءَكُمْ أَبْنَاءَكُمْ ۚ ذَٰلِكُمْ قَوْلُكُمْ بِأَفْوَاهِكُمْ ۖ وَاللَّهُ
يَقُولُ الْحَقَّ وَهُوَ يَهْدِي السَّبِيلَ ﴿٤﴾ ادْعُوهُمْ لِآبَائِهِمْ
هُوَ أَقْسَطُ عِنْدَ اللَّهِ ۚ فَإِنْ لَمْ تَعْلَمُوا آبَاءَهُمْ فَإِخْوَانُكُمْ
فِي الدِّينِ وَمَوَالِيكُمْ ۚ وَلَيْسَ عَلَيْكُمْ جُنَاحٌ فِيمَا أَخْطَأْتُمْ
بِهِ وَلَٰكِنْ مَا تَعَمَّدَتْ قُلُوبُكُمْ ۚ وَكَانَ اللَّهُ غَفُورًا رَحِيمًا
﴿٥﴾ النَّبِيُّ أَوْلَىٰ بِالْمُؤْمِنِينَ مِنْ أَنْفُسِهِمْ ۖ وَأَزْوَاجُهُ أُمَّهَاتُهُمْ ۗ
وَأُولُو الْأَرْحَامِ بَعْضُهُمْ أَوْلَىٰ بِبَعْضٍ فِي كِتَابِ اللَّهِ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُهَاجِرِينَ إِلَّا أَنْ تَفْعَلُوا إِلَىٰ أَوْلِيَائِكُمْ
مَعْرُوفًا ۚ كَانَ ذَٰلِكَ فِي الْكِتَابِ مَسْطُورًا ﴿٦﴾

* Yani, "Sen bana artık anamın sırtı ('zahr'ı) gibisin!" diyerek en mahrem varlıklarınız olan annenize benzettiğiniz; kendinize haram ettiğiniz; kendileri ile bir daha asla karı koca ilişkisine girmediğiniz...

** Nisâ: 11-12. Krş. Enfâl: 75.

وَإِذْ أَخَذْنَا مِنَ النَّبِيِّينَ مِيثَاقَهُمْ وَمِنكَ وَمِن نُّوحٍ وَإِبْرَٰهِيمَ
وَمُوسَىٰ وَعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَأَخَذْنَا مِنْهُم مِّيثَاقًا غَلِيظًا ٧
لِّيَسْـَٔلَ الصَّٰدِقِينَ عَن صِدْقِهِمْ وَأَعَدَّ لِلْكَٰفِرِينَ عَذَابًا أَلِيمًا
٨ يَٰٓأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اذْكُرُوا نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ إِذْ جَآءَتْكُمْ
جُنُودٌ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا وَجُنُودًا لَّمْ تَرَوْهَا وَكَانَ اللَّهُ
بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ٩ إِذْ جَآءُوكُم مِّن فَوْقِكُمْ وَمِنْ أَسْفَلَ
مِنكُمْ وَإِذْ زَاغَتِ الْأَبْصَٰرُ وَبَلَغَتِ الْقُلُوبُ الْحَنَاجِرَ
وَتَظُنُّونَ بِاللَّهِ الظُّنُونَا ١٠ هُنَالِكَ ابْتُلِيَ الْمُؤْمِنُونَ وَزُلْزِلُوا
زِلْزَالًا شَدِيدًا ١١ وَإِذْ يَقُولُ الْمُنَٰفِقُونَ وَالَّذِينَ فِي قُلُوبِهِم
مَّرَضٌ مَّا وَعَدَنَا اللَّهُ وَرَسُولُهُۥٓ إِلَّا غُرُورًا ١٢ وَإِذْ قَالَت طَّآئِفَةٌ
مِّنْهُمْ يَٰٓأَهْلَ يَثْرِبَ لَا مُقَامَ لَكُمْ فَارْجِعُوا وَيَسْتَـْٔذِنُ فَرِيقٌ
مِّنْهُمُ النَّبِيَّ يَقُولُونَ إِنَّ بُيُوتَنَا عَوْرَةٌ وَمَا هِيَ بِعَوْرَةٍ إِن يُرِيدُونَ إِلَّا
فِرَارًا ١٣ وَلَوْ دُخِلَتْ عَلَيْهِم مِّنْ أَقْطَارِهَا ثُمَّ سُئِلُوا الْفِتْنَةَ
لَأَتَوْهَا وَمَا تَلَبَّثُوا بِهَآ إِلَّا يَسِيرًا ١٤ وَلَقَدْ كَانُوا عَٰهَدُوا
اللَّهَ مِن قَبْلُ لَا يُوَلُّونَ الْأَدْبَٰرَ وَكَانَ عَهْدُ اللَّهِ مَسْـُٔولًا ١٥

7. Hani, Biz peygamberlerden; -özellikle de senden, Nuh'tan, İbrahim'den, Musa'dan ve Meryemoğlu İsa'dan- ahitlerini almıştık... Evet, bu dürüst kişilerden sapasağlam bir söz aldık **8.** ki, Allah (gönderildikleri insanlar tarafından) dürüst sayılıp sayılmadıklarını kendilerine sorsun (ve buna göre bir karşılık versin.)[138] Nitekim inkârcı nankörlere, can yakıcı bir azap hazırlamıştır. **9.** Ey iman edenler! Allah'ın üzerinizdeki nimetini hatırlayın: Hani, (Hendek savaşında) üzerinize ordular* gelmişti de Biz, kasırganın yanı sıra, görmediğiniz ordular göndermiştik üzerlerine! Yaptıklarınızı Allah görmektedir. **10.** Hani, onlar size hem üstünüzden hem de altınızdan gelmişlerdi... Hani, gözler(iniz) kaymış, yürekler(iniz) ağızlar(ınız)a gelmişti... Allah hakkında çeşitli suizanlarda bulunuyordunuz! **11.** O sırada, müminler (kimin kaç kırat olduğunu kendisine gösterecek muazzam) bir belâ ile sınanmış; şiddetli bir sarsıntıyla sarsılmışlardı. **12.** Hani, münafıklar ile kalplerinde hastalık bulunanlar; "Allah ve Resulü bize sadece boş vaatlerde bulunmuş meğer!" diyorlardı. **13.** Hani, içlerinden bir grup; "Ey Yesripliler! (Burada; -yani, Peygamberin yanında-) sizin için tutunacak bir yer yok; (ordugâhı terk edip Medine'ye) ric'at edin!" demişti. Bunlardan bir grup da "Evlerimiz gerçekten korumasız!" diyerek Peygamberden izin istemişti. Oysa hiç de korumasız değildi; sadece, firar etmek istiyorlardı!.. **14.** Şehrin dört bir yanından zorla evlerine girilip de baskıyla (dinden ya da savaştan dönmeye) zorlansalardı, anında bunu yerine getirirlerdi... Evet, birazı hariç bundan geri durmazlardı!.. **15.** Oysa gerçek şu ki; daha önce, arkalarını dönüp kaçmayacaklarına dair Allah'a söz vermişlerdi... ki Allah'la yapılan ahit mutlaka sorulur.

* Kureyş, Esed, Gatafan, Eşcâ, Murra, Fezâre ve Süleym kabîlelerinin teşkîl ettiği muazzam bir ordu…

قل لن ينفعكم الفرار إن فررتم من الموت أو القتل وإذا
لا تمتعون إلا قليلا ﴿١٦﴾ قل من ذا الذي يعصمكم من الله إن
أراد بكم سوءا أو أراد بكم رحمة ولا يجدون لهم من دون الله
وليا ولا نصيرا ﴿١٧﴾ ۞ قد يعلم الله المعوقين منكم والقائلين
لإخوانهم هلم إلينا ولا يأتون البأس إلا قليلا ﴿١٨﴾ أشحة
عليكم فإذا جاء الخوف رأيتهم ينظرون إليك تدور أعينهم
كالذي يغشى عليه من الموت فإذا ذهب الخوف سلقوكم
بألسنة حداد أشحة على الخير أولئك لم يؤمنوا فأحبط
الله أعمالهم وكان ذلك على الله يسيرا ﴿١٩﴾ يحسبون الأحزاب
لم يذهبوا وإن يأت الأحزاب يودوا لو أنهم بادون
في الأعراب يسألون عن أنبائكم ولو كانوا فيكم
ما قاتلوا إلا قليلا ﴿٢٠﴾ لقد كان لكم في رسول الله أسوة
حسنة لمن كان يرجو الله واليوم الآخر وذكر الله كثيرا ﴿٢١﴾
ولما رأى المؤمنون الأحزاب قالوا هذا ما وعدنا الله ورسوله
وصدق الله ورسوله وما زادهم إلا إيمانا وتسليما ﴿٢٢﴾

16. De ki: Firar etmek size hiçbir yarar sağlamayacaktır; şayet ölümden veya öldürülmekten, kaçtığınızı düşünüyorsanız, bu takdirde bile, hayatta kalabileceğiniz süre çok az olacaktır! **17.** De ki: Allah sizin için bir kötülük murad etse, O'na karşı sizi kim koruyabilir? -Ya da bir rahmet murad etse (bunu kim engelleyebilir)?- Allah'tan başka ne bir velî ne de bir yardımcı bulabilirler. **18.** Allah, içinizden kimlerin, yandaşlarına; "Haydi yanımıza gelin!" diyerek insanları (vatan savunmasından) alıkoymaya çalıştığını çok iyi biliyor! Pek azı dışında, savaşa gelmezler!.. **19.** (Geldiklerinde de) size karşı kıskançlık ederek (gelirler)... Korkutucu bir durum ortaya çıktığında, ölmek üzere olan biri gibi baygın baygın sana baktıklarını görürsün. Tehlike geçtiği zaman ise ganimet hırsıyla o sivri ve keskin dillerini size batırmaya başlarlar. Bunlar, iman etmiş değillerdir. Allah da yaptıklarını boşa çıkarmıştır... ki bu, Allah için çok kolaydır. **20.** Düşman birliklerinin henüz gitmediğini zannediyorlardı. Bu birlikler yeniden gelecek olsa, çölde bedevîlerle birlikte kalıp sizinle ilgili haberleri gelip gidenlerden almayı (savaşı uzaktan izlemeyi) tercih ederlerdi. Zaten, aranızda bulunsalar da pek azı dışında vuruşmazlardı. **21.** Gerçek şu ki; sizin için, -yani, Allah'a ve o 'Son Gün'e yönelik endişe ve ümitleri bulunanlar ve Allah'ı çokça zikredenler için- Allah Resulünde güzel bir örneklik vardır. **22.** Müminler ise o birlikleri gördüklerinde; "İşte Allah ve Resulünün bize va'dettiği şey... Allah ve Resulü doğru söylemiş!" dediler ve bu, onların sadece iman ve teslimiyetini artırdı.

مِنَ الْمُؤْمِنِينَ رِجَالٌ صَدَقُوا مَا عَاهَدُوا اللَّهَ عَلَيْهِ فَمِنْهُم مَّن
قَضَىٰ نَحْبَهُ وَمِنْهُم مَّن يَنتَظِرُ وَمَا بَدَّلُوا تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾ لِّيَجْزِيَ
اللَّهُ الصَّادِقِينَ بِصِدْقِهِمْ وَيُعَذِّبَ الْمُنَافِقِينَ إِن شَاءَ
أَوْ يَتُوبَ عَلَيْهِمْ إِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٢٤﴾ وَرَدَّ اللَّهُ الَّذِينَ
كَفَرُوا بِغَيْظِهِمْ لَمْ يَنَالُوا خَيْرًا وَكَفَى اللَّهُ الْمُؤْمِنِينَ الْقِتَالَ
وَكَانَ اللَّهُ قَوِيًّا عَزِيزًا ﴿٢٥﴾ وَأَنزَلَ الَّذِينَ ظَاهَرُوهُم مِّنْ
أَهْلِ الْكِتَابِ مِن صَيَاصِيهِمْ وَقَذَفَ فِي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ
فَرِيقًا تَقْتُلُونَ وَتَأْسِرُونَ فَرِيقًا ﴿٢٦﴾ وَأَوْرَثَكُمْ أَرْضَهُمْ
وَدِيَارَهُمْ وَأَمْوَالَهُمْ وَأَرْضًا لَّمْ تَطَئُوهَا وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ
شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا النَّبِيُّ قُل لِّأَزْوَاجِكَ إِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ
الْحَيَاةَ الدُّنْيَا وَزِينَتَهَا فَتَعَالَيْنَ أُمَتِّعْكُنَّ وَأُسَرِّحْكُنَّ
سَرَاحًا جَمِيلًا ﴿٢٨﴾ وَإِن كُنتُنَّ تُرِدْنَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَالدَّارَ
الْآخِرَةَ فَإِنَّ اللَّهَ أَعَدَّ لِلْمُحْسِنَاتِ مِنكُنَّ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿٢٩﴾
يَا نِسَاءَ النَّبِيِّ مَن يَأْتِ مِنكُنَّ بِفَاحِشَةٍ مُّبَيِّنَةٍ يُضَاعَفْ
لَهَا الْعَذَابُ ضِعْفَيْنِ وَكَانَ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرًا ﴿٣٠﴾

23. Müminlerden öyle 'er'ler vardır ki; Allah'la yaptıkları ahde sadakat gösterip hiçbir şekilde değiştirmemişlerdir. -Bir kısmı bu uğurda canını vermiştir; bir kısmı ise (vermeyi) beklemektedir.- **24.** Böylece, Allah doğruları doğruluklarıyla mükâfatlandıracak; münafıklara da dilerse azap edecek ya da tevbelerini kabul edecektir. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **25.** Sonuçta; nankörce inkâr edenleri, Allah, hiçbir hayra nail olamadan (ve bir başarı elde edemeden) kinleriyle geri çevirdi. Savaşta müminlere Allah yeter... Allah kuvvetlidir, 'mutlak izzet sahibi'dir (Kavî, Azîz). **26.** Ehl-i Kitap'tan ('Bu sefer, kesin, müminlerin işini bitirirler' diyerek) bunlara destek veren (Kurayzaoğulları Yahudi)leri(ni) de kalplerine korku salarak kalelerinden indirdi... ki (bunları 'vatana ihanet' suçundan yargılayıp) kimini öldürüyor, kimini ise esir alıyordunuz. **27.** Ve onların yerlerine yurtlarına, mallarına ve ayak basmadığınız topraklara sizi vâris kıldı. Allah her şeye kadirdir. **28.** Ey Peygamber! Eşlerine de ki: Eğer dünya hayatını ve süsünü murad ediyorsanız, gelin, size bağışta bulunayım ve sizi (boşayıp) güzellikle salıvereyim. **29.** Yok, Allah'ı, Resulünü ve Âhiret yurdunu murad ediyorsanız, içinizden ihsan üzere hareket edenlere Allah elbette büyük bir mükâfat hazırlamıştır. **30.** Ey Peygamber kadınları! İçinizden her kim yüz kızartıcı apaçık bir suç işlerse, onun azabı ikiye katlanır... ki bu, Allah için çok kolaydır.

وَمَن يَقْنُتْ مِنكُنَّ لِلَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَتَعْمَلْ صَٰلِحًا نُّؤْتِهَآ
أَجْرَهَا مَرَّتَيْنِ وَأَعْتَدْنَا لَهَا رِزْقًا كَرِيمًا ﴿٣١﴾ يَٰنِسَآءَ ٱلنَّبِىِّ
لَسْتُنَّ كَأَحَدٍ مِّنَ ٱلنِّسَآءِ إِنِ ٱتَّقَيْتُنَّ فَلَا تَخْضَعْنَ بِٱلْقَوْلِ
فَيَطْمَعَ ٱلَّذِى فِى قَلْبِهِۦ مَرَضٌ وَقُلْنَ قَوْلًا مَّعْرُوفًا ﴿٣٢﴾ وَقَرْنَ
فِى بُيُوتِكُنَّ وَلَا تَبَرَّجْنَ تَبَرُّجَ ٱلْجَٰهِلِيَّةِ ٱلْأُولَىٰ وَأَقِمْنَ
ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتِينَ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِعْنَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ إِنَّمَا
يُرِيدُ ٱللَّهُ لِيُذْهِبَ عَنكُمُ ٱلرِّجْسَ أَهْلَ ٱلْبَيْتِ وَيُطَهِّرَكُمْ
تَطْهِيرًا ﴿٣٣﴾ وَٱذْكُرْنَ مَا يُتْلَىٰ فِى بُيُوتِكُنَّ مِنْ
ءَايَٰتِ ٱللَّهِ وَٱلْحِكْمَةِ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ لَطِيفًا خَبِيرًا ﴿٣٤﴾
إِنَّ ٱلْمُسْلِمِينَ وَٱلْمُسْلِمَٰتِ وَٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ
وَٱلْقَٰنِتِينَ وَٱلْقَٰنِتَٰتِ وَٱلصَّٰدِقِينَ وَٱلصَّٰدِقَٰتِ وَٱلصَّٰبِرِينَ
وَٱلصَّٰبِرَٰتِ وَٱلْخَٰشِعِينَ وَٱلْخَٰشِعَٰتِ وَٱلْمُتَصَدِّقِينَ
وَٱلْمُتَصَدِّقَٰتِ وَٱلصَّٰٓئِمِينَ وَٱلصَّٰٓئِمَٰتِ وَٱلْحَٰفِظِينَ
فُرُوجَهُمْ وَٱلْحَٰفِظَٰتِ وَٱلذَّٰكِرِينَ ٱللَّهَ كَثِيرًا
وَٱلذَّٰكِرَٰتِ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًا ﴿٣٥﴾

31. İçinizden her kim de Allah ve Resulüne gönülden boyun eğip salih amel işlerse, ona da mükâfatını iki kat veririz ve kendisine değerli bir nasip hazırlarız. **32.** Ey Peygamber kadınları! Siz, herhangi bir kadın gibi değilsiniz; sakınmaktaysanız, edalı işveli konuşmayın; normal bir şekilde konuşun. -Aksi takdirde, kalbinde hastalık bulunanlar (size) tamah ederler!- **33.** Evlerinizde oturun da ilk Câhiliyye devrinde yapıldığı gibi, bedeninizin (birer burç misâli) öne çıkan noktalarını sergilemeyin; namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin, Allah ve Resulüne itaat edin. Ey (Peygamber ve onun) hane halkı! Şüphesiz, Allah'ın muradı, sizden şâibeyi gidererek sizi tertemiz temizlemektir. **34.** Allah'ın evinizde okunan âyetlerini ve hikmeti (yani, eşiniz Peygamberin bunlara yönelik pratiklerini) yad edin. Şüphesiz, Allah bütün inceliklere nüfuz eder, 'her şeyden haberdar'dır (Latîf, Habîr). **35.** Teslimiyet gösteren erkek ve kadınlar, mümin erkek ve kadınlar, gönülden itaat eden erkek ve kadınlar, dürüst erkek ve kadınlar, sabırlı erkek ve kadınlar, alçakgönüllü erkek ve kadınlar, sadaka veren erkek ve kadınlar, oruç tutan erkek ve kadınlar, ırzlarını koruyan erkek ve kadınlar, Allah'ı çokça zikreden erkek ve kadınlar, işte bunlar için Allah büyük bir mükâfat ve mağfiret hazırlamıştır.

وَمَا كَانَ لِمُؤْمِنٍ وَلَا مُؤْمِنَةٍ إِذَا قَضَى اللَّهُ وَرَسُولُهُ أَمْرًا أَنْ يَكُونَ
لَهُمُ الْخِيَرَةُ مِنْ أَمْرِهِمْ ۗ وَمَنْ يَعْصِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ فَقَدْ ضَلَّ ضَلَالًا
مُبِينًا ﴿٣٦﴾ وَإِذْ تَقُولُ لِلَّذِي أَنْعَمَ اللَّهُ عَلَيْهِ وَأَنْعَمْتَ عَلَيْهِ
أَمْسِكْ عَلَيْكَ زَوْجَكَ وَاتَّقِ اللَّهَ وَتُخْفِي فِي نَفْسِكَ مَا اللَّهُ
مُبْدِيهِ وَتَخْشَى النَّاسَ وَاللَّهُ أَحَقُّ أَنْ تَخْشَاهُ ۖ فَلَمَّا قَضَى زَيْدٌ
مِنْهَا وَطَرًا زَوَّجْنَاكَهَا لِكَيْ لَا يَكُونَ عَلَى الْمُؤْمِنِينَ حَرَجٌ فِي
أَزْوَاجِ أَدْعِيَائِهِمْ إِذَا قَضَوْا مِنْهُنَّ وَطَرًا ۚ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ مَفْعُولًا
﴿٣٧﴾ مَا كَانَ عَلَى النَّبِيِّ مِنْ حَرَجٍ فِيمَا فَرَضَ اللَّهُ لَهُ ۖ سُنَّةَ اللَّهِ فِي
الَّذِينَ خَلَوْا مِنْ قَبْلُ ۚ وَكَانَ أَمْرُ اللَّهِ قَدَرًا مَقْدُورًا ﴿٣٨﴾ الَّذِينَ
يُبَلِّغُونَ رِسَالَاتِ اللَّهِ وَيَخْشَوْنَهُ وَلَا يَخْشَوْنَ أَحَدًا إِلَّا اللَّهَ ۗ وَكَفَى
بِاللَّهِ حَسِيبًا ﴿٣٩﴾ مَا كَانَ مُحَمَّدٌ أَبَا أَحَدٍ مِنْ رِجَالِكُمْ وَلَٰكِنْ
رَسُولَ اللَّهِ وَخَاتَمَ النَّبِيِّينَ ۗ وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٤٠﴾
يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اذْكُرُوا اللَّهَ ذِكْرًا كَثِيرًا ﴿٤١﴾ وَسَبِّحُوهُ بُكْرَةً
وَأَصِيلًا ﴿٤٢﴾ هُوَ الَّذِي يُصَلِّي عَلَيْكُمْ وَمَلَائِكَتُهُ لِيُخْرِجَكُمْ
مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ ۚ وَكَانَ بِالْمُؤْمِنِينَ رَحِيمًا ﴿٤٣﴾

36. Allah ve Resulü herhangi bir hususta hüküm verdiklerinde, mümin bir erkek ve kadının, kendileriyle ilgili o hususta tercih hakları yoktur. Kim Allah ve Resulüne karşı gelirse, şüphesiz, apaçık bir sapışla sapmış olur. **37.** (İmdi) hani sen, Allah'ın da nimetlendirdiği, senin de nimetlendirdiğin kişiye (yani, Hârise'nin oğlu Zeyd'e); "Allah'tan kork da eşini elinde tut (boşama)" diyordun; Allah'ın eninde sonunda açığa vuracağı şeyi* insanlardan çekinerek içinde saklıyordun. Oysa Allah senin kendisinden çekinmeni daha çok hak etmektedir! İşte, Zeyd eşi ile (nikah ve gönül) bağını tamamen koparınca, onu senin eşin kıldık ki, evlâtlıklarının kesin olarak ayrıldıkları eşlerini nikâhlamakta müminler için bir sakınca olma(dığı net olarak anlaşıl)sın. Allah'ın emri mutlaka yerine getirilir. **38.** Allah'ın kendisine farz kıldığı hususlarda Peygamber açısından bir sıkıntı olmamalıdır. Allah'ın öncekiler hakkındaki uygulaması budur. Hem, Allah'ın emri, ölçülüp biçilmiş kesin bir hükümdür. **39.** (Peygamberler) Allah'ın mesajlarını iletenler ve Allah'tan sakınıp O'ndan başka hiç kimseden korkmayan kimseler(dir)... ki hesaba çekici olarak Allah yeter. **40.** (Hârise'nin oğlu Zeyd'e 'Muhammed oğlu Zeyd' diyorsunuz. Evet, bütün müminlerin manevî babası olarak Zeyd'in de babasıdır, ama) Muhammed sizin adamlarınızdan herhangi birinin öz babası değildir; o Allah'ın Resulüdür; son peygamberdir. Allah da her şeyi bilmektedir. **41.** Ey iman edenler! Allah'ı çokça zikredin; **42.** O'nu sabah akşam tenzih ve takdis edin. **43.** Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için sizi destekleyen, O ve melekleridir. O, müminlere karşı hep merhametli (Rahîm) olmuştur.

* Kişinin, evlâtlığı ile arasında gerçek bir baba-oğul ilişkisi bulunmadığını, kendi evlâtlığın olan Zeyd b. Hârise'nin hanımı Zeynep bint-i Cahş'la evlenerek bizzat göstermen gerektiğini.

تحيتهم يوم يلقونه سلام وأعد لهم أجرا كريما ﴿٤٤﴾ يا أيها
النبي إنا أرسلناك شاهدا ومبشرا ونذيرا ﴿٤٥﴾ وداعيا
إلى الله بإذنه وسراجا منيرا ﴿٤٦﴾ وبشر المؤمنين بأن لهم
من الله فضلا كبيرا ﴿٤٧﴾ ولا تطع الكافرين والمنافقين
ودع أذاهم وتوكل على الله وكفى بالله وكيلا ﴿٤٨﴾
يا أيها الذين آمنوا إذا نكحتم المؤمنات ثم طلقتموهن
من قبل أن تمسوهن فما لكم عليهن من عدة تعتدونها
فمتعوهن وسرحوهن سراحا جميلا ﴿٤٩﴾ يا أيها النبي إنا
أحللنا لك أزواجك اللاتي آتيت أجورهن وما ملكت
يمينك مما أفاء الله عليك وبنات عمك وبنات عماتك
وبنات خالك وبنات خالاتك اللاتي هاجرن معك وامرأة
مؤمنة إن وهبت نفسها للنبي إن أراد النبي أن يستنكحها
خالصة لك من دون المؤمنين قد علمنا ما فرضنا
عليهم في أزواجهم وما ملكت أيمانهم لكيلا
يكون عليك حرج وكان الله غفورا رحيما ﴿٥٠﴾

44. Kendisi ile karşı karşıya geldikleri günkü sağlık dilekleri "Selâm!"dır. (Onları her tür tehlike ve azaptan uzak kılar.) Ayrıca, onlara değerli bir mükâfat hazırlamıştır. **45-46.** Ey Peygamber! Biz seni bir şahit, müjdeci ve uyarıcı olarak; kendisinin emriyle Allah'a çağıran aydınlatıcı bir 'kandil' olarak gönderdik. **47.** Allah tarafından gelecek büyük bir lütfun kendilerini beklediğini müminlere müjdele. **48.** İnkârcı nankörlere ve münafıklara itaat etme, onların eziyetine aldırma, Allah'a güvenip dayan; vekil olarak Allah yeter. **49.** Ey iman edenler! Mümin kadınları nikâhlayıp da kendilerine (cinsel) temasta bulunmadan önce onları boşadığınızda, normalde saydığınız iddet kadar onlara iddet bekletmeye hakkınız yoktur. O hâlde, onlara bağışta bulunarak memnun edip kendilerini güzellikle serbest bırakın. **50.** Ey Peygamber! Mehirlerini verdiğin eşlerini; elinin altında bulunan -Allah'ın sana fey[139] olarak verdiği- cariyeleri; seninle birlikte hicret eden amcakızlarını, halakızlarını, dayıkızlarını, teyzekızlarını sana helâl kıldık. Şayet mümin bir kadın kendisini Peygambere hibe eder, Peygamber de onunla evlenmeyi arzu ederse onu da... Müminlere değil, sadece sana has olmak üzere... -Biz, müminlerin eşleri ve ellerinin altındaki cariyeler hakkında neye hükmettiğimizi* biliriz-. Sırf, sana zorluk olmasın diye... Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm).

* Yani, ancak dört özgür kadın ve diledikleri kadar cariye alabileceklerini, ayrıca veli, mehir ve şahit şartlarını.

تُرجي من تشاء منهن وتؤوي إليك من تشاء ومن ابتغيت
ممن عزلت فلا جناح عليك ذلك أدنى أن تقر أعينهن
ولا يحزن ويرضين بما آتيتهن كلهن والله يعلم
ما في قلوبكم وكان الله عليما حليما ﴿٥١﴾ لا يحل لك
النساء من بعد ولا أن تبدل بهن من أزواج ولو أعجبك
حسنهن إلا ما ملكت يمينك وكان الله على كل شيء رقيبا
﴿٥٢﴾ يا أيها الذين آمنوا لا تدخلوا بيوت النبي إلا أن
يؤذن لكم إلى طعام غير ناظرين إناه ولكن إذا دعيتم
فادخلوا فإذا طعمتم فانتشروا ولا مستأنسين لحديث إن
ذلكم كان يؤذي النبي فيستحيي منكم والله لا
يستحيي من الحق وإذا سألتموهن متاعا فاسألوهن من
وراء حجاب ذلكم أطهر لقلوبكم وقلوبهن وما كان
لكم أن تؤذوا رسول الله ولا أن تنكحوا أزواجه
من بعده أبدا إن ذلكم كان عند الله عظيما ﴿٥٣﴾ إن
تبدوا شيئا أو تخفوه فإن الله كان بكل شيء عليما ﴿٥٤﴾

51. Onlardan dilediğini bekletir, dilediğini yanında alıkoyabilirsin. (Baştan) uzak durduklarından, arzu ettiklerini (daha sonra) almanda da senin için bir sakınca yoktur. Gözlerinin aydın olması, üzülmemeleri ve kendilerine verdiğin şeylere tamamının razı olması için, bu daha elverişlidir. Allah kalplerinizde olanı bilir. Allah 'mutlak ilim sahibi'dir (Alîm), Halîm'dir. **52.** Ancak bu (50. âyetteki dört grup kadı)ndan başka kadınlar(ı nikâhlamak) da, bunları başka (gruba dahil) eşlerle değiştirmek de, ne kadar hoşuna giderse gitsin sana helâl değildir. (Müslümanların reîsi olarak onlara Yahudi ya da Hıristiyan bir 'anne' getiremezsin!) Elinin altındaki (cariye)ler hâriç... Allah her şey üzerinde gözcü (Rakîb) bulunuyor! **53.** Ey iman edenler! Size yemek için izin verilmedikçe Peygamberin hâne-i saâdetine girmeyin. İzin verildiğinde de içeride yemeğin hazırlanmasını beklemeyin; aksine içeriye, tam çağrıldığınız zaman girin. Karnınızı doyurur doyurmaz dağılın; lâfa dalıp oturmayın. Çünkü bu, gerçekten Peygamberi rahatsız ediyor. Hayâsından size bir şey söyleyemiyor, ama Allah gerçeği açıklamaktan çekinmez. Peygamber hanımlarından bir şey isteyecek olursanız, onu da perde arkasından isteyin. Bu, hem sizin gönlünüz hem de onların gönülleri açısından daha nezihtir. Kaldı ki, size Allah Resulüne eziyet etmek yakışmadığı gibi, onun vefatından sonra hanımlarını nikâhlamak da yakışmaz. Böyle bir şey Allah katında gerçekten büyük (bir saygısızlık)tır. **54.** Bir şeyi açıktan da yapsanız, gizli de yapsanız, Allah elbette her şeyi bilir!

۞ تُرْجِي مَن تَشَآءُ مِنْهُنَّ وَتُـْٔوِيٓ إِلَيْكَ مَن تَشَآءُ ۖ وَمَنِ ٱبْتَغَيْتَ
مِمَّنْ عَزَلْتَ فَلَا جُنَاحَ عَلَيْكَ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن تَقَرَّ أَعْيُنُهُنَّ
وَلَا يَحْزَنَّ وَيَرْضَيْنَ بِمَآ ءَاتَيْتَهُنَّ كُلُّهُنَّ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ
مَا فِي قُلُوبِكُمْ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَلِيمًا ﴿٥١﴾ لَّا يَحِلُّ لَكَ
ٱلنِّسَآءُ مِنۢ بَعْدُ وَلَآ أَن تَبَدَّلَ بِهِنَّ مِنْ أَزْوَٰجٍ وَلَوْ أَعْجَبَكَ
حُسْنُهُنَّ إِلَّا مَا مَلَكَتْ يَمِينُكَ ۗ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ رَّقِيبًا
﴿٥٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَدْخُلُوا۟ بُيُوتَ ٱلنَّبِيِّ إِلَّآ أَن
يُؤْذَنَ لَكُمْ إِلَىٰ طَعَامٍ غَيْرَ نَٰظِرِينَ إِنَىٰهُ وَلَٰكِنْ إِذَا دُعِيتُمْ
فَٱدْخُلُوا۟ فَإِذَا طَعِمْتُمْ فَٱنتَشِرُوا۟ وَلَا مُسْتَـْٔنِسِينَ لِحَدِيثٍ ۚ إِنَّ
ذَٰلِكُمْ كَانَ يُؤْذِي ٱلنَّبِيَّ فَيَسْتَحْيِۦ مِنكُمْ ۖ وَٱللَّهُ لَا
يَسْتَحْيِۦ مِنَ ٱلْحَقِّ ۚ وَإِذَا سَأَلْتُمُوهُنَّ مَتَٰعًا فَسْـَٔلُوهُنَّ مِن
وَرَآءِ حِجَابٍ ۚ ذَٰلِكُمْ أَطْهَرُ لِقُلُوبِكُمْ وَقُلُوبِهِنَّ ۚ وَمَا كَانَ
لَكُمْ أَن تُؤْذُوا۟ رَسُولَ ٱللَّهِ وَلَآ أَن تَنكِحُوٓا۟ أَزْوَٰجَهُۥ
مِنۢ بَعْدِهِۦٓ أَبَدًا ۚ إِنَّ ذَٰلِكُمْ كَانَ عِندَ ٱللَّهِ عَظِيمًا ﴿٥٣﴾ إِن
تُبْدُوا۟ شَيْـًٔا أَوْ تُخْفُوهُ فَإِنَّ ٱللَّهَ كَانَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٥٤﴾

51. Onlardan dilediğini bekletir, dilediğini yanında alıkoyabilirsin. (Baştan) uzak durduklarından, arzu ettiklerini (daha sonra) almanda da senin için bir sakınca yoktur. Gözlerinin aydın olması, üzülmemeleri ve kendilerine verdiğin şeylere tamamının razı olması için, bu daha elverişlidir. Allah kalplerinizde olanı bilir. Allah 'mutlak ilim sahibi'dir (Alîm), Halîm'dir. **52.** Ancak bu (50. âyetteki dört grup kadı)ndan başka kadınlar(ı nikâhlamak) da, bunları başka (gruba dahil) eşlerle değiştirmek de, ne kadar hoşuna giderse gitsin sana helâl değildir. (Müslümanların reîsi olarak onlara Yahudi ya da Hıristiyan bir 'anne' getiremezsin!) Elinin altındaki (cariye)ler hâriç... Allah her şey üzerinde gözcü (Rakîb) bulunuyor! **53.** Ey iman edenler! Size yemek için izin verilmedikçe Peygamberin hâne-i saâdetine girmeyin. İzin verildiğinde de içeride yemeğin hazırlanmasını beklemeyin; aksine içeriye, tam çağrıldığınız zaman girin. Karnınızı doyurur doyurmaz dağılın; lâfa dalıp oturmayın. Çünkü bu, gerçekten Peygamberi rahatsız ediyor. Hayâsından size bir şey söyleyemiyor, ama Allah gerçeği açıklamaktan çekinmez. Peygamber hanımlarından bir şey isteyecek olursanız, onu da perde arkasından isteyin. Bu, hem sizin gönlünüz hem de onların gönülleri açısından daha nezihtir. Kaldı ki, size Allah Resulüne eziyet etmek yakışmadığı gibi, onun vefatından sonra hanımlarını nikâhlamak da yakışmaz. Böyle bir şey Allah katında gerçekten büyük (bir saygısızlık)tır. **54.** Bir şeyi açıktan da yapsanız, gizli de yapsanız, Allah elbette her şeyi bilir!

لَا جُنَاحَ عَلَيْهِنَّ فِىٓ ءَابَآئِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآئِهِنَّ وَلَآ إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ
إِخْوَٰنِهِنَّ وَلَآ أَبْنَآءِ أَخَوَٰتِهِنَّ وَلَا نِسَآئِهِنَّ وَلَا مَا مَلَكَتْ
أَيْمَٰنُهُنَّ ۗ وَٱتَّقِينَ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدًا
﴿٥٥﴾ إِنَّ ٱللَّهَ وَمَلَٰٓئِكَتَهُۥ يُصَلُّونَ عَلَى ٱلنَّبِىِّ ۚ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ صَلُّوا۟ عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا۟ تَسْلِيمًا ﴿٥٦﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ
ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ لَعَنَهُمُ ٱللَّهُ فِى ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةِ وَأَعَدَّ لَهُمْ عَذَابًا
مُّهِينًا ﴿٥٧﴾ وَٱلَّذِينَ يُؤْذُونَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ
بِغَيْرِ مَا ٱكْتَسَبُوا۟ فَقَدِ ٱحْتَمَلُوا۟ بُهْتَٰنًا وَإِثْمًا مُّبِينًا ﴿٥٨﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ قُل لِّأَزْوَٰجِكَ وَبَنَاتِكَ وَنِسَآءِ ٱلْمُؤْمِنِينَ يُدْنِينَ
عَلَيْهِنَّ مِن جَلَٰبِيبِهِنَّ ۚ ذَٰلِكَ أَدْنَىٰٓ أَن يُعْرَفْنَ فَلَا يُؤْذَيْنَ ۗ وَكَانَ
ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًا ﴿٥٩﴾ ۞ لَّئِن لَّمْ يَنتَهِ ٱلْمُنَٰفِقُونَ وَٱلَّذِينَ
فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ وَٱلْمُرْجِفُونَ فِى ٱلْمَدِينَةِ لَنُغْرِيَنَّكَ
بِهِمْ ثُمَّ لَا يُجَاوِرُونَكَ فِيهَآ إِلَّا قَلِيلًا ﴿٦٠﴾ مَّلْعُونِينَ ۖ
أَيْنَمَا ثُقِفُوٓا۟ أُخِذُوا۟ وَقُتِّلُوا۟ تَقْتِيلًا ﴿٦١﴾ سُنَّةَ ٱللَّهِ فِى
ٱلَّذِينَ خَلَوْا۟ مِن قَبْلُ ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٦٢﴾

55. Peygamber eşleri için; babaları, oğulları, kardeşleri, erkek kardeşlerinin oğulları, kız kardeşlerinin oğulları, (mümin) kadınları ve ellerinin altındaki (köle ve cariye)lerden dolayı vebal yoktur (onlarla perde ardından konuşmaları gerekmez). Yine de (ey hanımlar!) Allah'tan sakını(p dikkatli hareket edi)n; Allah elbette her şeye şahittir. **56.** Şüphesiz, Peygamberi Allah da desteklemektedir melekleri de... Ey iman edenler! Siz de O'na salâtüselâm edin.[254] **57.** Allah ve Resulünü incitenleri Allah dünyada da Âhirette de lânetlemiş; onlar için alçaltıcı bir azap hazırlamıştır. **58.** Mümin erkek ve kadınları, işlemedikleri bir şeyle incitenler kesinlikle bir iftira ve apaçık bir günah(ın muazzam ağırlığını) yüklenmiş olurlar! **59.** Ey Peygamber! Eşlerine, kızlarına ve müminlerin kadınlarına söyle de (başörtülerinin üstünden) üzerlerine bir dış giysi alsınlar. Tanınıp incitilmemeleri için bu daha elverişlidir. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **60.** Gerçek şu ki; (kadınları rahatsız eden gruplar, yani) münafıklar, kalplerinde hastalık (yani, zamparalık meyli) bulunanlar ve Medine'de yalan haber yayanlar buna bir son vermezlerse, seni bunların üzerine saldırtırız ve -çok az bir süre dışında- bir daha orada barınamazlar! **61.** (Kimsenin, yüzüne bakmadığı, herkesin fellik fellik kaçtığı) birer mel'ûn olarak... Ele geçirildikleri yerde teker teker öldürülürler!.. **62.** Allah'ın öncekiler hakkındaki uygulaması budur. Allah'ın uygulamasında da değişme bulamazsın.

* Yani, onu destekleyip her tür kötülük ve şaibeden uzak tutun; söz ve davranışlarınızla onu asla incitmeyin.

يَسْـَٔلُكَ ٱلنَّاسُ عَنِ ٱلسَّاعَةِ قُلْ إِنَّمَا عِلْمُهَا عِندَ ٱللَّهِ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ ٱلسَّاعَةَ تَكُونُ قَرِيبًا ﴿٦٣﴾ إِنَّ ٱللَّهَ لَعَنَ ٱلْكَٰفِرِينَ وَأَعَدَّ
لَهُمْ سَعِيرًا ﴿٦٤﴾ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا لَّا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا
﴿٦٥﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِى ٱلنَّارِ يَقُولُونَ يَٰلَيْتَنَآ أَطَعْنَا ٱللَّهَ
وَأَطَعْنَا ٱلرَّسُولَا ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا۟ رَبَّنَآ إِنَّآ أَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَآءَنَا
فَأَضَلُّونَا ٱلسَّبِيلَا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَآ ءَاتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ ٱلْعَذَابِ
وَٱلْعَنْهُمْ لَعْنًا كَبِيرًا ﴿٦٨﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ
ءَاذَوْا۟ مُوسَىٰ فَبَرَّأَهُ ٱللَّهُ مِمَّا قَالُوا۟ وَكَانَ عِندَ ٱللَّهِ وَجِيهًا ﴿٦٩﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَقُولُوا۟ قَوْلًا سَدِيدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ
لَكُمْ أَعْمَٰلَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَن يُطِعِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ
فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٧١﴾ إِنَّا عَرَضْنَا ٱلْأَمَانَةَ عَلَى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ وَٱلْجِبَالِ فَأَبَيْنَ أَن يَحْمِلْنَهَا وَأَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
ٱلْإِنسَٰنُ إِنَّهُۥ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِّيُعَذِّبَ ٱللَّهُ ٱلْمُنَٰفِقِينَ
وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكَٰتِ وَيَتُوبَ ٱللَّهُ
عَلَى ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا رَّحِيمًۢا ﴿٧٣﴾

63. İnsanlar sana (Kıyamet) saat(in)i soruyorlar. De ki: Onun bilgisi tamamen Allah katındadır. Ancak, o saat belki de yakındır; nereden bilebilirsin ki? **64-65.** Şüphesiz, Allah inkârcı nankörleri lânetlemiş ve onlara, -içinde ebediyen kalacakları ve ne bir velî ne de bir yardımcı bulabilecekleri- çılgın bir ateş hazırlamıştır. **66.** Yüzlerinin Ateş'te çevrildiği gün; "Ah, keşke Allah'a itaat etseydik! Şu Peygambere itaat etseydik keşke!" derler. **67.** Yine, derler ki: "Ya Rabbi! Şüphesiz, biz efendilerimize ve büyüklerimize itaat etmiştik; bizi onlar yoldan saptırdılar!" **68.** "Ya Rabbi! Onlara bu azabın iki katını ver ve onları büyük bir lânet ile lânetle." **69.** Ey iman edenler! Siz de (Peygamberinizin, başta evlilik olmak üzere birtakım tasarrufları ile ilgili olarak* orada burada yaptığınız konuşmalar yüzünden) Musa'yı incitenler gibi olmayın. (Onu incitmişlerdi de) Allah onların söylediklerinden onu ibra etmişti. O, Allah katında hep itibarlı olmuştur. **70.** Ey iman edenler! Allah'tan sakınıp doğru söz söyleyin **71.** ki, O da amellerinizi düzeltsin ve günahlarınızı size bağışlasın. Allah ve Resulüne itaat eden, gerçekten büyük bir başarı elde etmiş olur. **72.** Şüphesiz, Biz bu (itaat) emaneti(ni)** göklere, yere ve dağlara sunduk da büyük bir hassasiyet gösterdiler ve onu üzerlerinde tutmaktan şiddetle kaçındılar (Bize secde ettiler, musahhar oldular; emrimizden çıkmadılar). İnsan ise bunu eda edemedi. Çünkü gerçekten cahildir, zalimdir! **73.** İşbu sebepledir ki Allah, münafık erkek ve kadınlarla müşrik erkek ve kadınlara azap edecek; mümin erkek ve kadınların ise tevbelerini kabul edecektir. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm).

* Bu âyet, sûrenin 37, 50, 56-57 ve 60. âyetleriyle birlikte düşünülmeli.

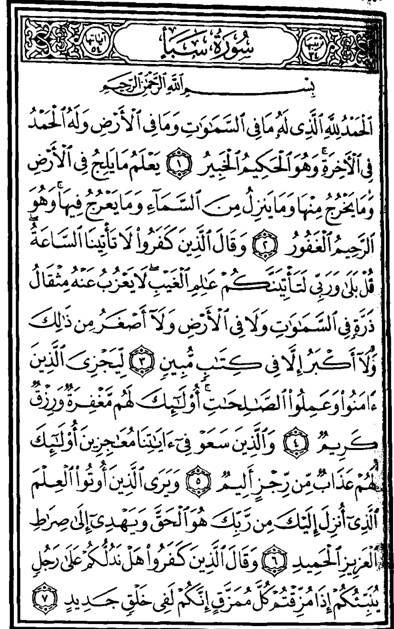
** Hak Teâlâ'ya mutlak itaat; bir başka deyişle: Allah'a saygı ve resûlleri aracılığıyla ilettiklerine içten bağlılık...

يَسْـَٔلُكَ النَّاسُ عَنِ السَّاعَةِ قُلْ اِنَّمَا عِلْمُهَا عِنْدَ اللّٰهِ وَمَا يُدْر۪يكَ
لَعَلَّ السَّاعَةَ تَكُونُ قَر۪يبًا ﴿٦٣﴾ اِنَّ اللّٰهَ لَعَنَ الْكَافِر۪ينَ وَاَعَدَّ
لَهُمْ سَع۪يرًا ﴿٦٤﴾ خَالِد۪ينَ ف۪يهَٓا اَبَدًا لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَص۪يرًا
﴿٦٥﴾ يَوْمَ تُقَلَّبُ وُجُوهُهُمْ فِي النَّارِ يَقُولُونَ يَا لَيْتَنَٓا اَطَعْنَا اللّٰهَ
وَاَطَعْنَا الرَّسُولَا ﴿٦٦﴾ وَقَالُوا رَبَّنَٓا اِنَّٓا اَطَعْنَا سَادَتَنَا وَكُبَرَٓاءَنَا
فَاَضَلُّونَا السَّب۪يلَا ﴿٦٧﴾ رَبَّنَٓا اٰتِهِمْ ضِعْفَيْنِ مِنَ الْعَذَابِ
وَالْعَنْهُمْ لَعْنًا كَب۪يرًا ﴿٦٨﴾ يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا لَا تَكُونُوا كَالَّذ۪ينَ
اٰذَوْا مُوسٰى فَبَرَّاَهُ اللّٰهُ مِمَّا قَالُوا وَكَانَ عِنْدَ اللّٰهِ وَج۪يهًا ﴿٦٩﴾
يَٓا اَيُّهَا الَّذ۪ينَ اٰمَنُوا اتَّقُوا اللّٰهَ وَقُولُوا قَوْلًا سَد۪يدًا ﴿٧٠﴾ يُصْلِحْ
لَكُمْ اَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَمَنْ يُطِعِ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ
فَقَدْ فَازَ فَوْزًا عَظ۪يمًا ﴿٧١﴾ اِنَّا عَرَضْنَا الْاَمَانَةَ عَلَى السَّمٰوَاتِ
وَالْاَرْضِ وَالْجِبَالِ فَاَبَيْنَ اَنْ يَحْمِلْنَهَا وَاَشْفَقْنَ مِنْهَا وَحَمَلَهَا
الْاِنْسَانُ اِنَّهُ كَانَ ظَلُومًا جَهُولًا ﴿٧٢﴾ لِيُعَذِّبَ اللّٰهُ الْمُنَافِق۪ينَ
وَالْمُنَافِقَاتِ وَالْمُشْرِك۪ينَ وَالْمُشْرِكَاتِ وَيَتُوبَ اللّٰهُ
عَلَى الْمُؤْمِن۪ينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَكَانَ اللّٰهُ غَفُورًا رَح۪يمًا ﴿٧٣﴾

63. İnsanlar sana (Kıyamet) saat(in)i soruyorlar. De ki: Onun bilgisi tamamen Allah katındadır. Ancak, o saat belki de yakındır; nereden bilebilirsin ki? **64-65.** Şüphesiz, Allah inkârcı nankörleri lânetlemiş ve onlara, -içinde ebediyen kalacakları ve ne bir velî ne de bir yardımcı bulabilecekleri- çılgın bir ateş hazırlamıştır. **66.** Yüzlerinin Ateş'te çevrildiği gün; "Ah, keşke Allah'a itaat etseydik! Şu Peygambere itaat etseydik keşke!" derler. **67.** Yine, derler ki: "Ya Rabbi! Şüphesiz, biz efendilerimize ve büyüklerimize itaat etmiştik; bizi onlar yoldan saptırdılar!" **68.** "Ya Rabbi! Onlara bu azabın iki katını ver ve onları büyük bir lânet ile lânetle." **69.** Ey iman edenler! Siz de (Peygamberinizin, başta evlilik olmak üzere birtakım tasarrufları ile ilgili olarak* orada burada yaptığınız konuşmalar yüzünden) Musa'yı incitenler gibi olmayın. (Onu incitmişlerdi de) Allah onların söylediklerinden onu ibra etmişti. O, Allah katında hep itibarlı olmuştur. **70.** Ey iman edenler! Allah'tan sakınıp doğru söz söyleyin **71.** ki, O da amellerinizi düzeltsin ve günahlarınızı size bağışlasın. Allah ve Resulüne itaat eden, gerçekten büyük bir başarı elde etmiş olur. **72.** Şüphesiz, Biz bu (itaat) emaneti(ni)** göklere, yere ve dağlara sunduk da büyük bir hassasiyet gösterdiler ve onu üzerlerinde tutmaktan şiddetle kaçındılar (Bize secde ettiler, musahhar oldular; emrimizden çıkmadılar). İnsan ise bunu eda edemedi. Çünkü gerçekten cahildir, zalimdir! **73.** İşbu sebepledir ki Allah, münafık erkek ve kadınlarla müşrik erkek ve kadınlara azap edecek; mümin erkek ve kadınların ise tevbelerini kabul edecektir. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm).

* Bu âyet, sûrenin 37, 50, 56-57 ve 60. âyetleriyle birlikte düşünülmeli.

** Hak Teâlâ'ya mutlak itaat; bir başka deyişle: Allah'a saygı ve resûlleri aracılığıyla ilettiklerine içten bağlılık...

34- SEBE' SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 54 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hamd o Allah'a mahsustur ki; göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'na aittir. Âhirette de hamd O'na aittir. O'dur 'mutlak hikmet sahibi', 'her şeyden haberdar' (Hakîm, Habîr). **2.** Yere gireni, oradan çıkanı, gökten ineni ve oraya yükseleni bilir. O'dur merhametli bağışlayıcı, (Rahîm, Gafûr). **3.** Nankörce inkâr edenler; "(Kıyamet) saat(i) bize gelmez." dediler. De ki: Elbette... Gaybı bilen Rabbime yemin ederim ki o saat kesinlikle size gelecektir. Göklerde ve yerde zerre kadar bir şey bile O'nun ilmi dışında kalmaz; bundan daha küçüğü de daha büyüğü de apaçık bir kitaptadır. **4.** Böylece, iman edip salih amel işleyenleri mükâfatlandıracaktır; bunlara mağfiret ve değerli bir nasip vardır. **5.** Bizi âciz bırakacakları zannıyla âyetlerimizi geçersiz kılmak için koşturanlara gelince, bunlara da can yakıcı pis bir azap vardır. **6.** Kendilerine ilim verilmiş olanlar; sana Rabbinden indirilenin gerçek olduğunu ve 'mutlak izzet sahibi'nin, 'bizatihi hamde lâyık'ın (Azîz, Hamîd) dosdoğru yoluna ilettiğini görürler (yani onlar da aynı görüştedir). **7.** Ama nankörce inkâr edenler dediler ki: "Size; tamamen parçalanıp dağıldığınızda yeni bir yaratılışa gireceğinizi haber veren bir adam gösterelim mi size?!"

أَفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ كَذِبًا أَم بِهِۦ جِنَّةٌۢ ۗ بَلِ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْـَٔاخِرَةِ
فِى ٱلْعَذَابِ وَٱلضَّلَـٰلِ ٱلْبَعِيدِ ﴿٨﴾ أَفَلَمْ يَرَوْا۟ إِلَىٰ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ
وَمَا خَلْفَهُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۚ إِن نَّشَأْ نَخْسِفْ بِهِمُ
ٱلْأَرْضَ أَوْ نُسْقِطْ عَلَيْهِمْ كِسَفًا مِّنَ ٱلسَّمَآءِ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ
لَـَٔايَةً لِّكُلِّ عَبْدٍ مُّنِيبٍ ﴿٩﴾ ۞ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا دَاوُۥدَ مِنَّا فَضْلًا ۖ
يَـٰجِبَالُ أَوِّبِى مَعَهُۥ وَٱلطَّيْرَ ۖ وَأَلَنَّا لَهُ ٱلْحَدِيدَ ﴿١٠﴾ أَنِ ٱعْمَلْ
سَـٰبِغَـٰتٍ وَقَدِّرْ فِى ٱلسَّرْدِ ۖ وَٱعْمَلُوا۟ صَـٰلِحًا ۖ إِنِّى بِمَا تَعْمَلُونَ
بَصِيرٌ ﴿١١﴾ وَلِسُلَيْمَـٰنَ ٱلرِّيحَ غُدُوُّهَا شَهْرٌ وَرَوَاحُهَا شَهْرٌ ۖ
وَأَسَلْنَا لَهُۥ عَيْنَ ٱلْقِطْرِ ۖ وَمِنَ ٱلْجِنِّ مَن يَعْمَلُ بَيْنَ يَدَيْهِ بِإِذْنِ
رَبِّهِۦ ۖ وَمَن يَزِغْ مِنْهُمْ عَنْ أَمْرِنَا نُذِقْهُ مِنْ عَذَابِ ٱلسَّعِيرِ ﴿١٢﴾
يَعْمَلُونَ لَهُۥ مَا يَشَآءُ مِن مَّحَـٰرِيبَ وَتَمَـٰثِيلَ وَجِفَانٍ كَٱلْجَوَابِ
وَقُدُورٍ رَّاسِيَـٰتٍ ۚ ٱعْمَلُوٓا۟ ءَالَ دَاوُۥدَ شُكْرًا ۚ وَقَلِيلٌ مِّنْ عِبَادِىَ
ٱلشَّكُورُ ﴿١٣﴾ فَلَمَّا قَضَيْنَا عَلَيْهِ ٱلْمَوْتَ مَا دَلَّهُمْ عَلَىٰ مَوْتِهِۦٓ
إِلَّا دَآبَّةُ ٱلْأَرْضِ تَأْكُلُ مِنسَأَتَهُۥ ۖ فَلَمَّا خَرَّ تَبَيَّنَتِ ٱلْجِنُّ
أَن لَّوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ٱلْغَيْبَ مَا لَبِثُوا۟ فِى ٱلْعَذَابِ ٱلْمُهِينِ ﴿١٤﴾

8. "Artık, kendi uydurduklarını mı Allah'a isnat ediyordur, yoksa cinlenmiş midir nedir (bilemiyoruz)?!" Asıl, Âhirete iman etmeyenler azaptadır, derin bir sapmadadır. **9.** Gerek gökten gerekse yerden önlerinde ve arkalarında bulunan şeyleri görmüyorlar mı? Dilesek, onları yerin dibine geçirir ya da üzerlerine gökten parçalar düşürürüz! (Allah'a) yönelen her kul için bunda elbette bir âyet vardır. **10-11.** Gerçek şu ki; "Ey dağlar! Davud'la birlikte siz de tenzih ve takdis edin kuşlar da..." diyerek Davud'a katımızdan bir lütuf ihsan ettik; "Geniş zırhlar yap ve dokurken belli aralıklarda olmasına dikkat et" diyerek kendisine demiri yumuşattık (ve şöyle dedik); "(Yararlı) salih amel işleyin; şüphesiz, Ben yapmakta olduğunuz şeyleri görmekteyim." **12.** Süleyman'ın emrine de; -sabahleyin bir aylık, akşamleyin bir aylık mesafe kat'eden- rüzgârı verdik[140] ve onun için bakır eriyiğinden 'pınar' akıttık. Cinlerden de Rabbinin izniyle önünde çalışan kimseler vardı; onlardan her kim Bizim emrimizden çıksa, ona Çılgın Ateş azabından tattırırdık. **13.** Ona dilediği her şeyi; saray mabetler, heykeller, havuz misâli leğenler, yerinden oynatılamayan kazanlar (vs.) yaparlardı. Ey Davud hanedanı! Siz de (bütün bunlara) şükrederek çalışın; kullarımdan pek azı şükredicidir çünkü! **14.** Onun ölümünü gerçekleştirdiğimizde de bunu onlara, (yani, o gaybı bildiğini iddia ettiğiniz cinlere Süleyman'ın) bastonunu içten içe kemiren ağaç kurdundan başkası göstermemişti... Yere kapaklanınca, ortaya çıktı ki; şayet cinler gaybı biliyor olsalardı, o alçaltıcı azabın içerisinde kalmazlardı!..

لقد كان لسبإ في مسكنهم آية جنتان عن يمين وشمال
كلوا من رزق ربكم واشكروا له بلدة طيبة ورب غفور
﴿١٥﴾ فأعرضوا فأرسلنا عليهم سيل العرم وبدلناهم بجنتيهم
جنتين ذواتي أكل خمط وأثل وشيء من سدر قليل
﴿١٦﴾ ذلك جزيناهم بما كفروا وهل نجازي إلا الكفور ﴿١٧﴾
وجعلنا بينهم وبين القرى التي باركنا فيها قرى ظاهرة
وقدرنا فيها السير سيروا فيها ليالي وأياما آمنين ﴿١٨﴾
فقالوا ربنا باعد بين أسفارنا وظلموا أنفسهم فجعلناهم
أحاديث ومزقناهم كل ممزق إن في ذلك لآيات لكل صبار
شكور ﴿١٩﴾ ولقد صدق عليهم إبليس ظنه فاتبعوه إلا
فريقا من المؤمنين ﴿٢٠﴾ وما كان له عليهم من سلطان
إلا لنعلم من يؤمن بالآخرة ممن هو منها في شك وربك
على كل شيء حفيظ ﴿٢١﴾ قل ادعوا الذين زعمتم من دون
الله لا يملكون مثقال ذرة في السماوات ولا في
الأرض وما لهم فيهما من شرك وما له منهم من ظهير ﴿٢٢﴾

15. Gerçek şu ki; Sebe'liler için yurtlarında bir âyet vardı; (baraja göre) biri sağda diğeri solda iki muhteşem bahçe (ki ikisi de lisan-ı hâlleri ile) "Rabbinizin rızkından yiyin ve O'na şükredin. Güzelim bir belde ve bağışlayıcı bir Rab(be sahipsiniz)!" (diyordu). **16.** Ama onlar yüz çevirdiler... Biz de Arim* selini üzerlerine gönder(erek kurdukları barajı yık)tık ve sahip oldukları iki (verimli) bahçeyi yenemeyecek kadar acı yemişlerle, ılgın ağaçlarıyla ve bir miktar da Arabistan kirazı ile dolu iki (çorak) bahçeye çevirdik!.. **17.** Bu cezayı, nankörce inkâr etmiş oldukları için vermiştik... Biz hiç, nankörce inkâr edenlerden başkasını cezalandırır mıyız?! **18.** Bereket verdiğimiz (Suriye ve Irak bölgelerindeki) şehirlerle kendilerininkinin arasında, kolayca görebilecekleri şehirler yerleştirmiş; (Hadramut ile Eyle arasında yetmiş konağın sıralandığı) bu güzergâhta gidip gelmelerini takdir etmiş ve "Haydi, gece gündüz güvenlik içinde seyrüsefer edin burada!" demiştik. **19.** Fakat onlar (nankörlük ve tembellik ederek); "Ya Rabbi! Şu seferlerimizin arasını aç!" dediler ve kendilerine zulmettiler... Biz de onları ağızdan ağza dolaşan birer masala çevirdik ve darmadağın ettik. Gerçekten sabreden ve gerektiği gibi şükreden herkes için, elbette bunda âyetler vardır. **20.** Gerçek şu ki; İblis, onlar hakkındaki kanaatinde** doğru çıkmış; -müminlerden bir grup hariç- ona uymuşlardı. **21.** Oysa onun kendileri üzerinde hiçbir hakimiyeti yoktu. Sırf, Âhirete iman edenlerle ondan yana şüphede olanları belirleyelim diye...*** Senin Rabbin her şey üzerinde bekçidir (Hafîz). **22.** De ki: Allah'tan başka tanrı olduğunu iddia ettiğiniz şeyleri çağırı(p onlara dua edi)n; (göreceksiniz ki) bunların; göklerde ve yerde zerre kadar bir şeyleri yoktur, bu ikisin(in plânlanmasında, yaratılmasında ve yönetilmesin)de herhangi bir ortaklıkları yoktur. O'nun bunlardan herhangi bir destekçisi olmamıştır.

---

* *'Arim;* bu iki bahçenin arasındaki vadinin adıdır. Me'rib barajının yıkılmasıyla birlikte, bu vadiyi dolduran sular Sebe'yi mahvetmiştir.

** Bkz. A'raf: 17 ("Ve Sen onların çoğunu minnettar bulmayacaksın.")

*** Ona bir nevi mihenk taşı vazifesi gördürmekteyiz.

وَلَا تَنفَعُ ٱلشَّفَٰعَةُ عِندَهُۥٓ إِلَّا لِمَنْ أَذِنَ لَهُۥ ۚ حَتَّىٰٓ إِذَا فُزِّعَ عَن
قُلُوبِهِمْ قَالُوا۟ مَاذَا قَالَ رَبُّكُمْ ۖ قَالُوا۟ ٱلْحَقَّ ۖ وَهُوَ ٱلْعَلِىُّ ٱلْكَبِيرُ
﴿٢٣﴾ قُلْ مَن يَرْزُقُكُم مِّنَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ قُلِ ٱللَّهُ ۖ
وَإِنَّآ أَوْ إِيَّاكُمْ لَعَلَىٰ هُدًى أَوْ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ قُل
لَّا تُسْـَٔلُونَ عَمَّآ أَجْرَمْنَا وَلَا نُسْـَٔلُ عَمَّا تَعْمَلُونَ ﴿٢٥﴾ قُلْ
يَجْمَعُ بَيْنَنَا رَبُّنَا ثُمَّ يَفْتَحُ بَيْنَنَا بِٱلْحَقِّ وَهُوَ ٱلْفَتَّاحُ ٱلْعَلِيمُ
﴿٢٦﴾ قُلْ أَرُونِىَ ٱلَّذِينَ أَلْحَقْتُم بِهِۦ شُرَكَآءَ ۖ كَلَّا ۚ بَلْ هُوَ ٱللَّهُ
ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٧﴾ وَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ إِلَّا كَآفَّةً لِّلنَّاسِ
بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٨﴾
وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا ٱلْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٩﴾
قُل لَّكُم مِّيعَادُ يَوْمٍ لَّا تَسْتَـْٔخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَلَا تَسْتَقْدِمُونَ
﴿٣٠﴾ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَن نُّؤْمِنَ بِهَٰذَا ٱلْقُرْءَانِ وَلَا
بِٱلَّذِى بَيْنَ يَدَيْهِ ۗ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذِ ٱلظَّٰلِمُونَ مَوْقُوفُونَ عِندَ
رَبِّهِمْ يَرْجِعُ بَعْضُهُمْ إِلَىٰ بَعْضٍ ٱلْقَوْلَ يَقُولُ ٱلَّذِينَ
ٱسْتُضْعِفُوا۟ لِلَّذِينَ ٱسْتَكْبَرُوا۟ لَوْلَآ أَنتُمْ لَكُنَّا مُؤْمِنِينَ ﴿٣١﴾

الحزب ٤٤

23. O'nun katında şefaat kâr etmez; sadece O'nun izin verdiklerine... Nihayet, kalplerindeki korku giderilince (şefaat umanlar, kendilerinden şefaat umdukları kişilere); "Rabbiniz ne buyurdu?" derler; onlar da "Hak neyse onu" derler. O'dur çünkü yüce, büyük (Aliyy, Kebîr). **24.** "Göklerden ve yerden sizi rızıklandıran kimdir?" de... "Allah'tır." de... Bu durumda, bizim mi yoksa sizin mi; kimin doğru yolda, kimin de dalâlette olduğu ortada!.. **25.** De ki: Bizim işlediğimiz suçlar! size, sizin işlediğiniz suçlar da bize sorulacak değil! **26.** De ki: Rabbimiz nasılsa bizi bir araya getirip sonra gerçeği ortaya koyarak aramızda hakemlik edecektir. O'dur çünkü 'haklıyı haksızı ortaya çıkaran' 'mutlak ilim sahibi' (Fettah, Alîm). **27.** De ki: O'na ortak olarak iliştirdiklerinizi gösterin bana. Hâşa!.. Aksine, O; 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm) Allah'tır. **28.** Biz seni bütün insanlara sadece müjdeci ve uyarıcı olarak gönderdik; fakat insanların çoğu bilmez **29.** ve derler ki; "Doğru söylüyorsanız, ne zaman gerçekleşecekmiş bu tehdit?!" **30.** De ki: Sizin için öyle bir güne randevu verilmiştir ki, ondan ne geri kalabilirsiniz ne de öne geçebilirsiniz. **31.** Nankörce inkâr edenler; "Biz bu Kur'ân'a da onun önündekilere de asla iman etmeyeceğiz!" dediler... Âh, sen bu zalimleri, yaka paça Rablerinin huzuruna çıkarıldıklarında suçu birbirlerine atarken görecektin! O zaman, güçsüz görülenler, kendilerini büyük göstermiş olanlara; "Siz olmasaydınız biz kesin mümin olurduk!" derler.

قَالَ الَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا لِلَّذِينَ اسْتُضْعِفُوا أَنَحْنُ صَدَدْنَاكُمْ
عَنِ الْهُدَىٰ بَعْدَ إِذْ جَاءَكُمْ ۖ بَلْ كُنْتُمْ مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ وَقَالَ الَّذِينَ
اسْتُضْعِفُوا لِلَّذِينَ اسْتَكْبَرُوا بَلْ مَكْرُ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ إِذْ
تَأْمُرُونَنَا أَنْ نَكْفُرَ بِاللَّهِ وَنَجْعَلَ لَهُ أَنْدَادًا ۚ وَأَسَرُّوا النَّدَامَةَ
لَمَّا رَأَوُا الْعَذَابَ وَجَعَلْنَا الْأَغْلَالَ فِي أَعْنَاقِ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ
هَلْ يُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٣﴾ وَمَا أَرْسَلْنَا فِي قَرْيَةٍ
مِنْ نَذِيرٍ إِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَا إِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿٣٤﴾
وَقَالُوا نَحْنُ أَكْثَرُ أَمْوَالًا وَأَوْلَادًا وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٣٥﴾
قُلْ إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَمَا أَمْوَالُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ بِالَّتِي تُقَرِّبُكُمْ عِنْدَنَا
زُلْفَىٰ إِلَّا مَنْ آمَنَ وَعَمِلَ صَالِحًا فَأُولَٰئِكَ لَهُمْ جَزَاءُ الضِّعْفِ
بِمَا عَمِلُوا وَهُمْ فِي الْغُرُفَاتِ آمِنُونَ ﴿٣٧﴾ وَالَّذِينَ يَسْعَوْنَ فِي
آيَاتِنَا مُعَاجِزِينَ أُولَٰئِكَ فِي الْعَذَابِ مُحْضَرُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ
إِنَّ رَبِّي يَبْسُطُ الرِّزْقَ لِمَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَيَقْدِرُ لَهُ ۚ وَمَا
أَنْفَقْتُمْ مِنْ شَيْءٍ فَهُوَ يُخْلِفُهُ ۖ وَهُوَ خَيْرُ الرَّازِقِينَ ﴿٣٩﴾

32. Kendilerini büyük göstermiş olanlar da güçsüz görülenlere: "O kılavuz size geldikten sonra sizi ondan biz mi vazgeçirdik?! Yoo?! Siz kendiniz suçlu idiniz!" derler. **33.** Güçsüz görülenler de kendilerini büyük göstermiş olanlara; "Haydi oradan!.. Gece gündüz (işiniz) tuzak kurmaktı!.. Bize Allah'ı nankörce inkâr etmemizi ve O'na birtakım denk varlıklar yakıştırmamızı emredip duruyordunuz!" derler... O azabı gördüklerinde, için için yanacaklardır! Bu sırada, nankörce inkâr edenlerin boyunlarına demir halkalar geçirmiş oluruz. Kendi yaptıklarından başkasının karşılığını mı alacaklardı?! **34.** Biz herhangi bir şehre bir uyarıcı gönderdiğimiz zaman oranın kodamanları mutlaka; "Biz, sizin gönderildiğiniz şeyi inkâr etmekteyiz!" demişlerdir. **35.** Yine demişlerdir ki: "Mal ve evlat bakımından biz sizden daha çoğuz; azaba uğrayacak da değiliz!" **36.** De ki: Benim Rabbim dilediklerinin rızkını genişletiyor ve daraltıyor; ama insanların çoğu bilmez! **37.** Oysa, katımızda sizi Bize yaklaştıracak olan, ne mallarınız ne de evlâtlarınızdır. İman edip salih amel işleyenler hariç... Yaptıklarına karşılık, bunlara; -has odalarda emniyet içinde oldukları hâlde- kat kat artırılmış bir mükâfat vardır. **38.** Bizi âciz bırakacakları zannıyla âyetlerimizi geçersiz kılmak için koşturanlara gelince, bunlar da yaka paça derdest edilip azaba atılırlar!.. **39.** De ki: Benim Rabbim kullarından dilediklerinin rızkını genişletiyor ve daraltıyor. Her ne infak ederseniz, O onun yerine başkasını getirir; nasiplendirenlerin en hayırlısı O'dur.

وَيَوْمَ يَحْشُرُهُمْ جَمِيعًا ثُمَّ يَقُولُ لِلْمَلَٰٓئِكَةِ أَهَٰٓؤُلَآءِ إِيَّاكُمْ كَانُوا۟
يَعْبُدُونَ ﴿٤٠﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَكَ أَنتَ وَلِيُّنَا مِن دُونِهِم ۖ بَلْ كَانُوا۟
يَعْبُدُونَ ٱلْجِنَّ ۖ أَكْثَرُهُم بِهِم مُّؤْمِنُونَ ﴿٤١﴾ فَٱلْيَوْمَ لَا يَمْلِكُ
بَعْضُكُمْ لِبَعْضٍ نَّفْعًا وَلَا ضَرًّا وَنَقُولُ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذُوقُوا۟ عَذَابَ
ٱلنَّارِ ٱلَّتِى كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ
قَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّا رَجُلٌ يُرِيدُ أَن يَصُدَّكُمْ عَمَّا كَانَ يَعْبُدُ ءَابَآؤُكُمْ
وَقَالُوا۟ مَا هَٰذَآ إِلَّآ إِفْكٌ مُّفْتَرًى ۚ وَقَالَ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِلْحَقِّ لَمَّا
جَآءَهُمْ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ مُّبِينٌ ﴿٤٣﴾ وَمَآ ءَاتَيْنَٰهُم مِّن كُتُبٍ
يَدْرُسُونَهَا ۖ وَمَآ أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمْ قَبْلَكَ مِن نَّذِيرٍ ﴿٤٤﴾ وَكَذَّبَ
ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَمَا بَلَغُوا۟ مِعْشَارَ مَآ ءَاتَيْنَٰهُمْ فَكَذَّبُوا۟ رُسُلِى ۖ
فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٤٥﴾ ۞ قُلْ إِنَّمَآ أَعِظُكُم بِوَٰحِدَةٍ ۖ أَن
تَقُومُوا۟ لِلَّهِ مَثْنَىٰ وَفُرَٰدَىٰ ثُمَّ تَتَفَكَّرُوا۟ ۚ مَا بِصَاحِبِكُم
مِّن جِنَّةٍ ۚ إِنْ هُوَ إِلَّا نَذِيرٌ لَّكُم بَيْنَ يَدَىْ عَذَابٍ شَدِيدٍ ﴿٤٦﴾
قُلْ مَا سَأَلْتُكُم مِّنْ أَجْرٍ فَهُوَ لَكُمْ ۖ إِنْ أَجْرِىَ إِلَّا عَلَى ٱللَّهِ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ
كُلِّ شَىْءٍ شَهِيدٌ ﴿٤٧﴾ قُلْ إِنَّ رَبِّى يَقْذِفُ بِٱلْحَقِّ عَلَّٰمُ ٱلْغُيُوبِ ﴿٤٨﴾

40. Onların tamamını toplayıp da meleklere; "Bunlar size mi tapıyordu?" dediği gün... **41.** Derler ki; "Hâşa! Bizim velîmiz onlar değil, Sensin. Hayır! Bunlar cinlere tapıyorlardı; çoğu, onların mümini idi!" **42.** İşte o gün; birbirinize ne fayda verebilirsiniz ne de zarar... Zulmetmiş olanlara ise; "Tadın şu yalanladığınız Ateş'in azabını!" deriz. **43.** Âyetlerimiz kendilerine (kendi dilleri ile) apaçık okunduğunda; "Bu (Muhammed), sizi atalarınızın tapageldiği şeylerden alıkoymak isteyen bir adamdan başka bir şey değildir!" demişlerdi. Yine demişlerdi ki: "Bu (Kur'ân) da tamamen uydurmadır!" Evet, gerçek kendilerine geldiğinde; "Bu, basbayağı bir büyüdür!" demişlerdi nankörce inkâr edenler... **44.** Oysa Biz kendilerine, okuyacakları kitaplar vermemiştik; senden önce bir uyarıcı da göndermemiştik. **45.** Kendilerinden öncekiler de bunlara verdiklerimizin onda birine bile muhatap kılınmadıkları hâlde, Benim resullerimi yalanlamışlardı; ama (gördüler) nasılmış Benim o berbat azabım! **46.** De ki: Ben size tek bir şey öğütlerim: O da Allah için, ikişer ikişer ya da teker teker kalkmanız ve sonra da iyice düşünmenizdir. Arkadaşınızda cinnet yoktur; O sadece, şiddetli bir azap öncesinde size (gönderilmiş) bir uyarıcıdır. **47.** De ki: Benim sizden istediğim tek ücret, yine, tamamen sizin lehinizedir (yani; Allah'a iman ve teslimiyet); benim ücretimi vermek Allah'a düşer. O, her şeye şahittir. **48.** De ki: Benim Rabbim, hakkı (bâtılın üzerine işte böyle) atar; bütün gaybları hakkıyla bilir (Allâmü'l-guyûb).

49. De ki: Hak gelmiştir; artık bâtıl, yeni bir şey ortaya koyamayacağı gibi, bir şeyi de geri getiremez. **50.** De ki: Şayet (haktan) sapmışsam, kendi aleyhime sapmışımdır; yok, doğru yoldaysam, bu da Rabbimin bana vahyettikleri sayesindedir. O, gerçekten işitir, yakındır (Semî', Karîb). **51.** Âh, sen bunları (azaba) ansızın yakalandıkları için dehşete düşüp de kaçacak delik bulamadıkları zaman görecektin!.. **52.** (O gün) "Ona iman ettik" derler... Ama bu kadar uzak bir yerden onu nasıl elde edecekler ki?!* **53.** Çünkü daha önce onu inkâr ederler ve gaybî konular hakkında uzaktan uzağa atıp tutarlardı. **54.** İşte, kendileri ile o arzu ettikleri şeyin arasına böyle böyle set çekildi... Tıpkı daha önce benzerlerine yapıldığı gibi... Çünkü 'kaygı verici bir şüphe' içinde idiler!..

قُلْ جَآءَ ٱلْحَقُّ وَمَا يُبْدِئُ ٱلْبَٰطِلُ وَمَا يُعِيدُ ﴿٤٩﴾ قُلْ إِن ضَلَلْتُ
فَإِنَّمَآ أَضِلُّ عَلَىٰ نَفْسِى ۖ وَإِنِ ٱهْتَدَيْتُ فَبِمَا يُوحِىٓ إِلَىَّ رَبِّىٓ ۚ إِنَّهُۥ
سَمِيعٌ قَرِيبٌ ﴿٥٠﴾ وَلَوْ تَرَىٰٓ إِذْ فَزِعُوا۟ فَلَا فَوْتَ وَأُخِذُوا۟ مِن
مَّكَانٍ قَرِيبٍ ﴿٥١﴾ وَقَالُوٓا۟ ءَامَنَّا بِهِۦ وَأَنَّىٰ لَهُمُ ٱلتَّنَاوُشُ مِن
مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ وَقَدْ كَفَرُوا۟ بِهِۦ مِن قَبْلُ ۖ وَيَقْذِفُونَ
بِٱلْغَيْبِ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٥٣﴾ وَحِيلَ بَيْنَهُمْ وَبَيْنَ مَا يَشْتَهُونَ
كَمَا فُعِلَ بِأَشْيَاعِهِم مِّن قَبْلُ ۚ إِنَّهُمْ كَانُوا۟ فِى شَكٍّ مُّرِيبٍۭ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ فَاطِرٍ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ فَاطِرِ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ جَاعِلِ ٱلْمَلَٰٓئِكَةِ رُسُلًا أُو۟لِىٓ
أَجْنِحَةٍ مَّثْنَىٰ وَثُلَٰثَ وَرُبَٰعَ ۚ يَزِيدُ فِى ٱلْخَلْقِ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ
شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ مَّا يَفْتَحِ ٱللَّهُ لِلنَّاسِ مِن رَّحْمَةٍ فَلَا مُمْسِكَ لَهَا ۖ
وَمَا يُمْسِكْ فَلَا مُرْسِلَ لَهُۥ مِنۢ بَعْدِهِۦ ۚ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا
ٱلنَّاسُ ٱذْكُرُوا۟ نِعْمَتَ ٱللَّهِ عَلَيْكُمْ ۚ هَلْ مِنْ خَٰلِقٍ غَيْرُ ٱللَّهِ يَرْزُقُكُم
مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَٱلْأَرْضِ ۚ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ فَأَنَّىٰ تُؤْفَكُونَ ﴿٣﴾

35- FÂTIR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 45 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hamd; gökleri ve yeri yaratan, melekleri ikişer, üçer, dörder kanatlı elçiler kılan Allah'a mahsustur. -O, yaratmada dilediği kadar artırır.- Şüphesiz, Allah her şeye kadirdir. **2.** İnsanlara Allah'ın açtığı bir rahmeti tutacak yoktur; O'nun tuttuğunu da O'ndan sonra salıverecek yoktur. O'dur 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm). **3.** Ey insanlar! Allah'ın üzerinizdeki nimetini düşünün; Allah'tan başka gökten ve yerden sizi rızıklandıran bir yaratıcı var mı? O'ndan başka tanrı yok... O hâlde, nasıl ters yüz ediliyorsunuz?!

---

* Her şeyin 'ayân beyân ortaya çıktığı bu hengâmda, ancak gayba yönelik olarak tahakkuk edebilen 'iman'ın devri geçmiştir. Dünya hayatına dönüş fırsatı da verilmeyecektir.

وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كُذِّبَتْ رُسُلٌ مِّن قَبْلِكَ وَإِلَى اللَّهِ تُرْجَعُ الْأُمُورُ
﴿٤﴾ يَا أَيُّهَا النَّاسُ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَلَا تَغُرَّنَّكُمُ الْحَيَاةُ الدُّنْيَا
وَلَا يَغُرَّنَّكُم بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿٥﴾ إِنَّ الشَّيْطَانَ لَكُمْ عَدُوٌّ فَاتَّخِذُوهُ
عَدُوًّا إِنَّمَا يَدْعُو حِزْبَهُ لِيَكُونُوا مِنْ أَصْحَابِ السَّعِيرِ ﴿٦﴾ الَّذِينَ
كَفَرُوا لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَالَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُم
مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ ﴿٧﴾ أَفَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ فَرَآهُ حَسَنًا
فَإِنَّ اللَّهَ يُضِلُّ مَن يَشَاءُ وَيَهْدِي مَن يَشَاءُ فَلَا تَذْهَبْ نَفْسُكَ
عَلَيْهِمْ حَسَرَاتٍ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِمَا يَصْنَعُونَ ﴿٨﴾ وَاللَّهُ الَّذِي أَرْسَلَ
الرِّيَاحَ فَتُثِيرُ سَحَابًا فَسُقْنَاهُ إِلَىٰ بَلَدٍ مَّيِّتٍ فَأَحْيَيْنَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ
مَوْتِهَا كَذَٰلِكَ النُّشُورُ ﴿٩﴾ مَن كَانَ يُرِيدُ الْعِزَّةَ فَلِلَّهِ الْعِزَّةُ جَمِيعًا
إِلَيْهِ يَصْعَدُ الْكَلِمُ الطَّيِّبُ وَالْعَمَلُ الصَّالِحُ يَرْفَعُهُ وَالَّذِينَ
يَمْكُرُونَ السَّيِّئَاتِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَكْرُ أُولَٰئِكَ هُوَ يَبُورُ
﴿١٠﴾ وَاللَّهُ خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ جَعَلَكُمْ أَزْوَاجًا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَمَا يُعَمَّرُ مِن مُّعَمَّرٍ
وَلَا يُنقَصُ مِنْ عُمُرِهِ إِلَّا فِي كِتَابٍ إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿١١﴾

4. Seni yalanlıyorlarsa, senden önce de birtakım peygamberler yalanlanmıştı... İşler yalnızca Allah'a döndürülür. **5.** Ey insanlar! Şüphesiz, Allah'ın va'di haktır. Sakın dünya hayatı sizi aldatmasın Allah'(ın affediciliği ve bağışlayıcılığı) ile sakın sizi de aldatmasın bu aldatıcı!* **6.** Şüphesiz, şeytan sizin düşmanınızdır; siz de onu düşman edinin. O, taraftarlarını ancak Çılgın Ateş'in sahiplerinden olmaya çağırır. **7.** Nankörce inkâr edenlere şiddetli bir azap; iman edip salih amel işleyenlere ise mağfiret ve büyük ecir vardır. **8.** Kötü ameli kendisine süslendiği için onu güzel gören kimse, bunun gibi olabilir mi? Allah dilediğini saptırıyor, dilediğini doğru yola getiriyor; öyleyse, bunlara yanarak kendini yiyip bitirme! Onların o ustaca yaptıklarını Allah elbette bilmektedir. **9.** Allah O'dur ki; rüzgârlar göndermekte, onlar bulutları kaldırmakta, Biz de onu ölü bir memlekete sevk edip ölü vaziyetteki toprağı onunla diriltmekteyiz. -Yeniden diriliş de böyledir.- **10.** Kim izzeti (yani, şan şeref ve gücü) murad ediyorsa (bilsin ki) izzet tamamen Allah'a aittir. Bu talebi içeren güzel sözler, (tanrı ve velî olarak benimsenen Allah dışındaki varlıklara değil) yalnızca O'na yükselir; onu yükselten de salih ameldir (fiilî duâ). O kötülükleri gizlice tasarlayanları şiddetli bir azap bekliyor. Kaldı ki, mahvolup gitmeye mahkûmdur bunların kurduğu tuzak! **11.** Allah sizi topraktan, sonra nutfeden yaratmış; sonra da sizi eşler hâline getirmiştir. Hiçbir dişi, O'nun bilgisi olmadan hamile kalmıyor ve yükünü bırakmıyor. Kendisine ömür verilen herhangi bir canlının ömrünün artırılması veya eksiltilmesi mutlaka bir kitapta kayıtlıdır. Bu, Allah için gerçekten kolaydır.

* Çünkü O aynı zamanda; 'hak edeni mutlaka cezalandıran Azîz, Kahhâr bir Rab'tır.

12. (Allah'ın kudretine dair ilginç bir emaredir: Aynı görünüme sahip) iki su kaynağı[141] bir olmuyor. Biri tatlıdır; susuzluğu keser, içimi kolaydır, diğeri ise tuzludur, acıdır... Her ikisinden de taze et yersiniz ve takınacağınız süs eşyaları çıkartırsınız. (Bir başka âyet olarak) gemilerin denizde suyu yara yara gittiklerini görürsün; böylece Allah'ın lütfunu ararsınız ve (denizcilikten kazandıklarınızdan dolayı) belki minnettar kalırsınız. **13.** O; geceyi gündüze sokar; gündüzü geceye sokar; Güneş'i ve Ay'ı emrine ram etmiştir; ikisi de aheste aheste belli bir ecele doğru gitmektedir... İşte, Rabbiniz Allah budur; mülk yalnızca O'nundur. O'ndan başka dua ettikleriniz ise hurma çekirdeğinin zarına bile malik değillerdir. **14.** Onlara dua etseniz, duanızı işitmezler. Diyelim ki işittiler, size icabet edemezler... Kıyamet Günü de kendilerini Allah'a ortak koşmanızı inkâr edeceklerdir. Hiç kimse, 'her şeyden haberdar' olan (Habîr) gibi haber veremez sana. **15.** Ey insanlar! Allah'a muhtaç olan sizlersiniz; sadece O'dur hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, 'bizatihi hamde lâyık' (Ganî, Hamîd). **16.** İstese, sizi ortadan kaldırıp yeni bir halk getirir. **17.** Bu, Allah'a göre hiç de güç değildir. **18.** Kendi üzerinde yük bulunan hiç kimse bir başkasının yükünü çekemez. Ağır bir yük altında ezilmiş biri, bir başkasını onu taşımaya çağırsa -akrabası bile olsa- kendisine ondan bir şey yüklenmez. Sen ancak; Rablerinden gayben* korkanları ve namazı dosdoğru kılanları uyarabilirsin. Kendini arındıran da sadece kendi hesabına arındırmış olur... Yalnız Allah'adır çünkü nihaî dönüş!

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَٰذَا
مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِن كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ
حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِن فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي
لِأَجَلٍ مُّسَمًّى ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ
تَدْعُونَ مِن دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِن قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِن
تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ
﴿١٤﴾ ۞ يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِن يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾
وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِن
تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
إِنَّمَا تُنذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَمَن تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

* O'nu görüp algılayamadığı ve O'ndan başkası kendisini görmediği hâlde.

وَمَا يَسْتَوِي الْبَحْرَانِ هَٰذَا عَذْبٌ فُرَاتٌ سَائِغٌ شَرَابُهُ وَهَٰذَا
مِلْحٌ أُجَاجٌ وَمِنْ كُلٍّ تَأْكُلُونَ لَحْمًا طَرِيًّا وَتَسْتَخْرِجُونَ
حِلْيَةً تَلْبَسُونَهَا وَتَرَى الْفُلْكَ فِيهِ مَوَاخِرَ لِتَبْتَغُوا مِنْ فَضْلِهِ
وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ يُولِجُ اللَّيْلَ فِي النَّهَارِ وَيُولِجُ
النَّهَارَ فِي اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ كُلٌّ يَجْرِي
لِأَجَلٍ مُسَمًّى ذَٰلِكُمُ اللَّهُ رَبُّكُمْ لَهُ الْمُلْكُ وَالَّذِينَ
تَدْعُونَ مِنْ دُونِهِ مَا يَمْلِكُونَ مِنْ قِطْمِيرٍ ﴿١٣﴾ إِنْ
تَدْعُوهُمْ لَا يَسْمَعُوا دُعَاءَكُمْ وَلَوْ سَمِعُوا مَا اسْتَجَابُوا لَكُمْ
وَيَوْمَ الْقِيَامَةِ يَكْفُرُونَ بِشِرْكِكُمْ وَلَا يُنَبِّئُكَ مِثْلُ خَبِيرٍ
﴿١٤﴾ ۞ يَا أَيُّهَا النَّاسُ أَنْتُمُ الْفُقَرَاءُ إِلَى اللَّهِ وَاللَّهُ هُوَ الْغَنِيُّ
الْحَمِيدُ ﴿١٥﴾ إِنْ يَشَأْ يُذْهِبْكُمْ وَيَأْتِ بِخَلْقٍ جَدِيدٍ ﴿١٦﴾
وَمَا ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ بِعَزِيزٍ ﴿١٧﴾ وَلَا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ وَإِنْ
تَدْعُ مُثْقَلَةٌ إِلَىٰ حِمْلِهَا لَا يُحْمَلْ مِنْهُ شَيْءٌ وَلَوْ كَانَ ذَا قُرْبَىٰ
إِنَّمَا تُنْذِرُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ
وَمَنْ تَزَكَّىٰ فَإِنَّمَا يَتَزَكَّىٰ لِنَفْسِهِ وَإِلَى اللَّهِ الْمَصِيرُ ﴿١٨﴾

12. (Allah'ın kudretine dair ilginç bir emaredir: Aynı görünüme sahip) iki su kaynağı[141] bir olmuyor. Biri tatlıdır; susuzluğu keser, içimi kolaydır, diğeri ise tuzludur, acıdır... Her ikisinden de taze et yersiniz ve takınacağınız süs eşyaları çıkartırsınız. (Bir başka âyet olarak) gemilerin denizde suyu yara yara gittiklerini görürsün; böylece Allah'ın lütfunu ararsınız ve (denizcilikten kazandıklarınızdan dolayı) belki minnettar kalırsınız. **13.** O; geceyi gündüze sokar; gündüzü geceye sokar; Güneş'i ve Ay'ı emrine ram etmiştir; ikisi de aheste aheste belli bir ecele doğru gitmektedir... İşte, Rabbiniz Allah budur; mülk yalnızca O'nundur. O'ndan başka dua ettikleriniz ise hurma çekirdeğinin zarına bile malik değillerdir. **14.** Onlara dua etseniz, duanızı işitmezler. Diyelim ki işittiler, size icabet edemezler... Kıyamet Günü de kendilerini Allah'a ortak koşmanızı inkâr edeceklerdir. Hiç kimse, 'her şeyden haberdar' olan (Habîr) gibi haber veremez sana. **15.** Ey insanlar! Allah'a muhtaç olan sizlersiniz; sadece O'dur hiçbir şeye ihtiyacı olmayan, 'bizatihi hamde lâyık' (Ganî, Hamîd). **16.** İstese, sizi ortadan kaldırıp yeni bir halk getirir. **17.** Bu, Allah'a göre hiç de güç değildir. **18.** Kendi üzerinde yük bulunan hiç kimse bir başkasının yükünü çekemez. Ağır bir yük altında ezilmiş biri, bir başkasını onu taşımaya çağırsa -akrabası bile olsa- kendisine ondan bir şey yüklenmez. Sen ancak; Rablerinden gayben* korkanları ve namazı dosdoğru kılanları uyarabilirsin. Kendini arındıran da sadece kendi hesabına arındırmış olur... Yalnız Allah'adır çünkü nihaî dönüş!

* O'nu görüp algılayamadığı ve O'ndan başkası kendisini görmediği hâlde.

وَمَا يَسْتَوِي الْأَعْمَىٰ وَالْبَصِيرُ ﴿١٩﴾ وَلَا الظُّلُمَاتُ وَلَا النُّورُ
﴿٢٠﴾ وَلَا الظِّلُّ وَلَا الْحَرُورُ ﴿٢١﴾ وَمَا يَسْتَوِي الْأَحْيَاءُ وَلَا الْأَمْوَاتُ
إِنَّ اللَّهَ يُسْمِعُ مَن يَشَاءُ وَمَا أَنتَ بِمُسْمِعٍ مَّن فِي الْقُبُورِ ﴿٢٢﴾ إِنْ
أَنتَ إِلَّا نَذِيرٌ ﴿٢٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَاكَ بِالْحَقِّ بَشِيرًا وَنَذِيرًا وَإِن مِّنْ
أُمَّةٍ إِلَّا خَلَا فِيهَا نَذِيرٌ ﴿٢٤﴾ وَإِن يُكَذِّبُوكَ فَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ
مِن قَبْلِهِمْ جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ وَبِالزُّبُرِ وَبِالْكِتَابِ
الْمُنِيرِ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ أَخَذْتُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَكَيْفَ كَانَ نَكِيرِ ﴿٢٦﴾
أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ أَنزَلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً فَأَخْرَجْنَا بِهِ ثَمَرَاتٍ مُّخْتَلِفًا
أَلْوَانُهَا وَمِنَ الْجِبَالِ جُدَدٌ بِيضٌ وَحُمْرٌ مُّخْتَلِفٌ أَلْوَانُهَا
وَغَرَابِيبُ سُودٌ ﴿٢٧﴾ وَمِنَ النَّاسِ وَالدَّوَابِّ وَالْأَنْعَامِ
مُخْتَلِفٌ أَلْوَانُهُ كَذَٰلِكَ إِنَّمَا يَخْشَى اللَّهَ مِنْ عِبَادِهِ الْعُلَمَاءُ
إِنَّ اللَّهَ عَزِيزٌ غَفُورٌ ﴿٢٨﴾ إِنَّ الَّذِينَ يَتْلُونَ كِتَابَ اللَّهِ
وَأَقَامُوا الصَّلَاةَ وَأَنفَقُوا مِمَّا رَزَقْنَاهُمْ سِرًّا وَعَلَانِيَةً
يَرْجُونَ تِجَارَةً لَّن تَبُورَ ﴿٢٩﴾ لِيُوَفِّيَهُمْ أُجُورَهُمْ
وَيَزِيدَهُم مِّن فَضْلِهِ إِنَّهُ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٣٠﴾

19. Yine, kör ile gören de eşit olmuyor. **20.** Karanlıklarla aydınlık da... **21.** Gölgelikle sıcaklık da... **22.** Evet, dirilerle ölüler de bir olmuyor. Allah elbette dilediklerine işittiriyor; (manen) kabirde olanlara elbette işittiremezsin. **23.** Sen sadece bir uyarıcısın; **24.** şüphesiz, Biz seni gerçekten, gerçek bir gaye ile müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik. Hiçbir toplum yoktur ki, orada bir uyarıcı gelmiş olmasın. **25.** Seni yalanlıyorlarsa (bırak yalanlasınlar!), onlardan öncekiler de yalanlamıştı... Peygamberleri onlara açık deliller, sahifeler ve aydınlatıcı bir kitap getirmişti. **26.** Sonra Ben, o nankörce inkâr edenleri yakalayıverdim! Nasılmış benim o misli görülmemiş azabım!.. **27-28.** Görmüyor musun ki gökten suyu Allah indirmekte; Biz de onunla çeşitli renklerde meyveler çıkartmaktayız? Dağların arasında muhtelif renklerde; bembeyaz, kızıl yollar ve simsiyah sarp kayalıklar olduğu gibi, insanlardan, hayvanlardan ve davarlardan da böyle çeşit çeşit renkte olanlar vardır. Kulları içinde, Allah'a karşı ancak bilginler saygılı olur. Şüphesiz, Allah 'mutlak izzet sahibi'dir, bağışlayıcıdır (Azîz, Gafûr). **29.** Allah'ın kitabını okuyup izleyenler, namazı dosdoğru kılanlar ve kendilerine Bizim nasip ettiğimiz şeylerden gizli-açık infak edenler, elbette, bitmez tükenmez bir ticaret umabilirler. **30.** Allah, yaptıklarının karşılığını eksiksiz ödeyeceği gibi kendi fazl ü kereminden bunu daha da artıracaktır. O gerçekten bağışlayıcıdır, hiçbir iyiliği karşılıksız bırakmaz (Gafûr, Şekûr).

وَالَّذِيٓ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ مِنَ الْكِتَٰبِ هُوَ الْحَقُّ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ
يَدَيْهِ إِنَّ اللَّهَ بِعِبَادِهِۦ لَخَبِيرٌۢ بَصِيرٌ ﴿٣١﴾ ثُمَّ أَوْرَثْنَا الْكِتَٰبَ
الَّذِينَ اصْطَفَيْنَا مِنْ عِبَادِنَا فَمِنْهُمْ ظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ وَمِنْهُم
مُّقْتَصِدٌ وَمِنْهُمْ سَابِقٌۢ بِالْخَيْرَٰتِ بِإِذْنِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُوَ
الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٣٢﴾ جَنَّٰتُ عَدْنٍ يَدْخُلُونَهَا يُحَلَّوْنَ
فِيهَا مِنْ أَسَاوِرَ مِن ذَهَبٍ وَلُؤْلُؤًا وَلِبَاسُهُمْ فِيهَا حَرِيرٌ ﴿٣٣﴾
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِيٓ أَذْهَبَ عَنَّا الْحَزَنَ إِنَّ رَبَّنَا لَغَفُورٌ
شَكُورٌ ﴿٣٤﴾ الَّذِيٓ أَحَلَّنَا دَارَ الْمُقَامَةِ مِن فَضْلِهِۦ لَا يَمَسُّنَا
فِيهَا نَصَبٌ وَلَا يَمَسُّنَا فِيهَا لُغُوبٌ ﴿٣٥﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا لَهُمْ
نَارُ جَهَنَّمَ لَا يُقْضَىٰ عَلَيْهِمْ فَيَمُوتُوا وَلَا يُخَفَّفُ عَنْهُم مِّنْ
عَذَابِهَا كَذَٰلِكَ نَجْزِي كُلَّ كَفُورٍ ﴿٣٦﴾ وَهُمْ يَصْطَرِخُونَ
فِيهَا رَبَّنَآ أَخْرِجْنَا نَعْمَلْ صَٰلِحًا غَيْرَ الَّذِي كُنَّا نَعْمَلُ
أَوَلَمْ نُعَمِّرْكُم مَّا يَتَذَكَّرُ فِيهِ مَن تَذَكَّرَ وَجَآءَكُمُ النَّذِيرُ
فَذُوقُوا فَمَا لِلظَّٰلِمِينَ مِن نَّصِيرٍ ﴿٣٧﴾ إِنَّ اللَّهَ عَٰلِمُ
غَيْبِ السَّمَٰوَٰتِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٣٨﴾

31. Sana vahyettiğimiz kitap, -önündekileri tasdik edici olarak- gerçeğin ta kendisidir. Allah, elbette kullarından haberdardır, onları görmektedir (Habîr, Basîr). **32.** Daha sonra Biz, seçtiğimiz kullarımızı (yani peygamber ümmetlerini) 'kitab'a mirasçı kıldık; içlerinden kimi nefsine zulmetmekte, kimi orta karar, kimi ise Allah'ın izni ile hayırda önde gitmektedir... ki büyük üstünlük budur. **33.** Adn Cennetleri... Oraya girerler ve orada altın bilezikler ve inciler takınırlar; oradaki elbiseleri de ipektir. **34.** Derler ki: "Allah'a hamdolsun ki gamı-kederi bizden giderdi!.. Bizim Rabbimiz gerçekten hiçbir iyiliği karşılıksız bırakmayan bir bağışlayıcı (Gafûr, Şekûr) imiş!" **35.** "Kalıcı olduğumuz bu yurda bizleri kendi lütfuyla sokan da O... Artık burada, bize ne yorgunluk dokunur ne de bıkkınlık." **36.** Nankörce inkâr edenlere gelince, onlara da Cehennem ateşi vardır; ne işleri bitirilir -ve ölüp kurtulurlar- ne de çekecekleri azap hafifletilir. Bütün inkârcı nankörleri böyle cezalandırırız Biz! **37.** Burada; "Ya Rabbi! Bizi çıkar da yaptıklarımızdan bambaşka, salih bir amel işleyelim!" diye bağırışırlar... Biz sizi; 'ders çıkaracak birinin ders çıkarabileceği kadar' yaşatmadık mı? Kaldı ki, size uyarıcı da gelmişti!.. Öyleyse tadın (azabı); çünkü zalimlerin yardımcısı yoktur!.. **38.** Allah elbette göklerin ve yerin gaybını bilir; O, sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır).

هُوَ ٱلَّذِى جَعَلَكُمْ خَلَٰٓئِفَ فِى ٱلْأَرْضِ ۚ فَمَن كَفَرَ فَعَلَيْهِ كُفْرُهُۥ ۖ وَلَا
يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ كُفْرُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ إِلَّا مَقْتًا ۖ وَلَا يَزِيدُ ٱلْكَٰفِرِينَ
كُفْرُهُمْ إِلَّا خَسَارًا ﴿٣٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ شُرَكَآءَكُمُ ٱلَّذِينَ تَدْعُونَ مِن
دُونِ ٱللَّهِ أَرُونِى مَاذَا خَلَقُوا۟ مِنَ ٱلْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ
أَمْ ءَاتَيْنَٰهُمْ كِتَٰبًا فَهُمْ عَلَىٰ بَيِّنَتٍ مِّنْهُ ۚ بَلْ إِن يَعِدُ ٱلظَّٰلِمُونَ
بَعْضُهُم بَعْضًا إِلَّا غُرُورًا ﴿٤٠﴾ ۞ إِنَّ ٱللَّهَ يُمْسِكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضَ أَن تَزُولَا ۚ وَلَئِن زَالَتَآ إِنْ أَمْسَكَهُمَا مِنْ أَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِهِۦٓ ۚ
إِنَّهُۥ كَانَ حَلِيمًا غَفُورًا ﴿٤١﴾ وَأَقْسَمُوا۟ بِٱللَّهِ جَهْدَ أَيْمَٰنِهِمْ لَئِن
جَآءَهُمْ نَذِيرٌ لَّيَكُونُنَّ أَهْدَىٰ مِنْ إِحْدَى ٱلْأُمَمِ ۖ فَلَمَّا جَآءَهُمْ نَذِيرٌ
مَّا زَادَهُمْ إِلَّا نُفُورًا ﴿٤٢﴾ ٱسْتِكْبَارًا فِى ٱلْأَرْضِ وَمَكْرَ ٱلسَّيِّئِ ۚ
وَلَا يَحِيقُ ٱلْمَكْرُ ٱلسَّيِّئُ إِلَّا بِأَهْلِهِۦ ۚ فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا سُنَّتَ
ٱلْأَوَّلِينَ ۚ فَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَبْدِيلًا ۖ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّتِ ٱللَّهِ تَحْوِيلًا
﴿٤٣﴾ أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ مِن
قَبْلِهِمْ وَكَانُوٓا۟ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً ۚ وَمَا كَانَ ٱللَّهُ لِيُعْجِزَهُۥ مِن شَىْءٍ
فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَلَا فِى ٱلْأَرْضِ ۚ إِنَّهُۥ كَانَ عَلِيمًا قَدِيرًا ﴿٤٤﴾

39. Sizi yeryüzünün şu anki sahipleri kılan O'dur. Artık kim inkâr ederse, inkârı kendi aleyhinedir. İnkârcı nankörlerin nankörce inkârı, Rableri katında sadece hışmı artırır. Evet, hüsrandan başka bir şeyi artırmaz inkârcı nankörlerin nankörce inkârı!

40. De ki: Gelin, şu, Allah'ın ortağı olduğunu iddia ettiğiniz şeyleri bir düşünün: Yeryüzünde ne yaratmışlar gösterin bana!.. Yoksa bunların göklerde mi ortaklığı var? Yoksa Biz onlara bir kitap verdik de onlar bundan bir delile mi dayanıyorlar? Yoo!.. Bu zalimler, birbirlerine tamamen aldatıcı şeyler va'dediyorlar. **41.** (Düzenleri bozulup) zeval bulmasınlar diye gökleri ve yeri kesinlikle Allah tutmaktadır. Bir de (Kıyamet Günü O'nun emri ile) zeval bulmaları kesinleşti mi, bunları O'ndan başka hiç kimse tutamaz. O, gerçekten Halîm'dir, bağışlayıcıdır.* **42.** "Kendilerine bir uyarıcı gelecek olursa, herhangi bir ümmetten kesinlikle daha doğru yolda olacaklarına" dair olanca güçleriyle Allah adına and içmişlerdi... Fakat kendilerine uyarıcı gelince, bu, onların sadece nefretle kaçışlarını artırdı!.. **43.** Yani, yeryüzünde büyüklük taslamalarını ve tuzak kurmalarını... Oysa tuzak dönüp dolaşıp sahibini bulur. Bunlar galiba öncekilerin başına gelen (helâk) uygulamalar(ın)dan başka bir şey beklemiyorlar!? Allah'ın uygulamasında değişim bulamazsın. Allah'ın uygulamasında başkalaşma da bulamazsın. **44.** Hiç yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı?! (Elbette...) O hâlde kendilerinden öncekilerin akıbetinin nice olduğuna baksalar (bundan ders çıkarsalar) ya! Üstelik onlar kendilerinden daha kuvvetli idi... Göklerde ve yerde Allah'ı âciz bırak(ıp elinden kurtul)acak hiçbir şey yoktur. O; 'mutlak ilim sahibi'dir, kudretlidir (Alîm, Kadîr).

* Nitekim 'Günahkârlar kendilerini cezalandırmamı istiyorlar' diye, kurduğu bu muazzam sistemi bozuvermez.

وَلَوْ يُؤَاخِذُ اللَّهُ النَّاسَ بِمَا كَسَبُوا مَا تَرَكَ عَلَىٰ
ظَهْرِهَا مِنْ دَابَّةٍ وَلَٰكِنْ يُؤَخِّرُهُمْ إِلَىٰ أَجَلٍ مُسَمًّى
فَإِذَا جَاءَ أَجَلُهُمْ فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ بِعِبَادِهِ بَصِيرًا ﴿٤٥﴾

سُورَةُ يسٓ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يسٓ ﴿١﴾ وَالْقُرْآنِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّكَ لَمِنَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣﴾ عَلَىٰ
صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٤﴾ تَنْزِيلَ الْعَزِيزِ الرَّحِيمِ ﴿٥﴾ لِتُنْذِرَ قَوْمًا مَا
أُنْذِرَ آبَاؤُهُمْ فَهُمْ غَافِلُونَ ﴿٦﴾ لَقَدْ حَقَّ الْقَوْلُ عَلَىٰ أَكْثَرِهِمْ
فَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٧﴾ إِنَّا جَعَلْنَا فِي أَعْنَاقِهِمْ أَغْلَالًا فَهِيَ إِلَى
الْأَذْقَانِ فَهُمْ مُقْمَحُونَ ﴿٨﴾ وَجَعَلْنَا مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ سَدًّا
وَمِنْ خَلْفِهِمْ سَدًّا فَأَغْشَيْنَاهُمْ فَهُمْ لَا يُبْصِرُونَ ﴿٩﴾ وَسَوَاءٌ
عَلَيْهِمْ أَأَنْذَرْتَهُمْ أَمْ لَمْ تُنْذِرْهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ إِنَّمَا تُنْذِرُ
مَنِ اتَّبَعَ الذِّكْرَ وَخَشِيَ الرَّحْمَٰنَ بِالْغَيْبِ فَبَشِّرْهُ بِمَغْفِرَةٍ
وَأَجْرٍ كَرِيمٍ ﴿١١﴾ إِنَّا نَحْنُ نُحْيِي الْمَوْتَىٰ وَنَكْتُبُ
مَا قَدَّمُوا وَآثَارَهُمْ ۚ وَكُلَّ شَيْءٍ أَحْصَيْنَاهُ فِي إِمَامٍ مُبِينٍ ﴿١٢﴾

45. Allah; işledikleri hatalar yüzünden insanları anında yakalayıverecek olsaydı, yeryüzünde tek bir canlı bırakmazdı... Fakat O, onları adı konulmuş bir ecele kadar ertelemektedir. Ecelleri geldiğinde (gereken yapılır); Allah, elbette kullarını görmektedir.

36- YÂSÎN SÛRESİ

(Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 83 âyettir.)

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Yâ. Sîn. **2.** Hikmetli Kur'ân'a yemin ederim ki; **3-4.** şüphesiz, sen (de) dosdoğru bir yol üzere gönderilenlerdensin; **5.** o 'mutlak izzet sahibi'nin, o merhametlinin (Azîz, Rahîm) peyderpey indirdikleri ile... **6.** Ataları uyarılmadığı için gafil kalmış bir kavmi uyarasın diye... **7.** Gerçek şu ki; bunların çoğu hakkında (azap) söz(ü) tahakkuk etmiştir;* artık iman etmezler. **8.** Bunların boynuna çenelerine kadar varan (manevi) zincirler takmışızdır; bu yüzden yukarı kalkıktır o başları!.. **9.** Önlerinden bir set, arkalarından bir set çekmiş ve gözlerini perdelemişizdir; bu yüzden göremezler. **10.** Bunları uyarsan da uyarmasan da onlar açısından fark etmez; iman etmezler. **11.** Sen ancak; bu öğüde uyan ve Rahman'a karşı gayben saygılı olanı[142] uyarabilirsin. O hâlde, mağfiretle ve değerli bir nasiple müjdele onu. **12.** Ölüleri Biz kesinlikle dirilteceğiz. Önden gönderdiklerini ve geride bıraktıklarını yazmaktayız; Biz her şeyi apaçık bir kütükte saymışızdır.

---

* Putperestliğe iyice şartlandıkları ve bunu kazanç kapısı ve itibar aracı hâline getirdikleri için.

YÂSİN SÛRESİ

وَٱضْرِبْ لَهُم مَّثَلًا أَصْحَـٰبَ ٱلْقَرْيَةِ إِذْ جَآءَهَا ٱلْمُرْسَلُونَ ﴿١٣﴾
إِذْ أَرْسَلْنَآ إِلَيْهِمُ ٱثْنَيْنِ فَكَذَّبُوهُمَا فَعَزَّزْنَا بِثَالِثٍ فَقَالُوٓا۟ إِنَّآ
إِلَيْكُم مُّرْسَلُونَ ﴿١٤﴾ قَالُوا۟ مَآ أَنتُمْ إِلَّا بَشَرٌ مِّثْلُنَا وَمَآ أَنزَلَ
ٱلرَّحْمَـٰنُ مِن شَىْءٍ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا تَكْذِبُونَ ﴿١٥﴾ قَالُوا۟ رَبُّنَا يَعْلَمُ إِنَّآ
إِلَيْكُمْ لَمُرْسَلُونَ ﴿١٦﴾ وَمَا عَلَيْنَآ إِلَّا ٱلْبَلَـٰغُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٧﴾
قَالُوٓا۟ إِنَّا تَطَيَّرْنَا بِكُمْ لَئِن لَّمْ تَنتَهُوا۟ لَنَرْجُمَنَّكُمْ وَلَيَمَسَّنَّكُم
مِّنَّا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿١٨﴾ قَالُوا۟ طَـٰٓئِرُكُم مَّعَكُمْ أَئِن ذُكِّرْتُم
بَلْ أَنتُمْ قَوْمٌ مُّسْرِفُونَ ﴿١٩﴾ وَجَآءَ مِنْ أَقْصَا ٱلْمَدِينَةِ رَجُلٌ
يَسْعَىٰ قَالَ يَـٰقَوْمِ ٱتَّبِعُوا۟ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿٢٠﴾ ٱتَّبِعُوا۟ مَن
لَّا يَسْـَٔلُكُمْ أَجْرًا وَهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٢١﴾ وَمَا لِىَ لَآ أَعْبُدُ ٱلَّذِى
فَطَرَنِى وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢٢﴾ ءَأَتَّخِذُ مِن دُونِهِۦٓ ءَالِهَةً إِن
يُرِدْنِ ٱلرَّحْمَـٰنُ بِضُرٍّ لَّا تُغْنِ عَنِّى شَفَـٰعَتُهُمْ شَيْـًٔا وَلَا
يُنقِذُونِ ﴿٢٣﴾ إِنِّىٓ إِذًا لَّفِى ضَلَـٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٢٤﴾ إِنِّىٓ ءَامَنتُ
بِرَبِّكُمْ فَٱسْمَعُونِ ﴿٢٥﴾ قِيلَ ٱدْخُلِ ٱلْجَنَّةَ قَالَ يَـٰلَيْتَ قَوْمِى
يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ بِمَا غَفَرَ لِى رَبِّى وَجَعَلَنِى مِنَ ٱلْمُكْرَمِينَ ﴿٢٧﴾

13. Onlara şu şehir halkını temsil getir; hani, oraya elçiler gelmişlerdi... **14.** Hani, kendilerine iki elçi göndermiştik de onları yalanlamışlardı... Biz de o ikisini bir üçüncü ile desteklemiştik ve "Biz, size gönderilmiş elçileriz" demişlerdi. **15.** "Siz de bizim gibi birer insansınız! Rahmanın da bir şey indirdiği yok!.. Tamamen yalan söylüyorsunuz!" dediler. **16.** Dediler ki: "Rabbimiz biliyor ki; biz kesinlikle size gönderilmiş elçileriz." **17.** "Bize düşen, açık seçik iletmekten ibarettir." **18.** Dediler ki: "Zaten sizin yüzünüzden uğursuzluğa uğradık. Vazgeçmezseniz, inanın, sizi taşlayacağız ve tarafımızdan size can yakıcı bir azap dokunacak!" **19.** Dediler ki: "Uğursuzluğunuz sizinledir. (Uğursuzluk dediğiniz şey) size öğüt verildi diye mi (gerçekleşti)?! Aksine, siz ileri giden bir toplumsunuz da o yüzden gerçekleşti!.." **20.** Şehrin ötebaşından bir adam koşarak gelip şöyle dedi: "Ey kavmim! Bu elçilere uyun." **21.** "Doğru yolda gidip de (sizi oraya getirmek için) sizden hiçbir ücret istemeyen kişilere uyun." **22.** "Hem, benim 'ne'm var ki beni sonraki gelişmelere açık bir şekilde yaradana kulluk etmeyecekmişim?! Siz de sonunda O'na döndürüleceksiniz." **23.** "Hiç, O'ndan başka birtakım tanrılar edinir miyim ben?! Rahman bana zarar vermek istese, onların şefaati bana kâr etmez; beni kurtaramazlar." **24.** "O takdirde, gerçekten apaçık bir sapma içerisindeyim demektir." **25.** "Şüphesiz ben, sizin Rabbinize iman ettim; gelin bana kulak verin." **26.** (Sonuçta, adamı şehit ettiler; Allah tarafından kendisine:) "Cennet'e gir" denildi... Dedi ki: "Keşke kavmim de bilmiş olsaydı;" **27.** "Rabbimin beni neden bağışladığını ve beni, niçin, değer verdiği kimselerden kıldığını."

وَمَآ أَنزَلْنَا عَلَىٰ قَوْمِهِۦ مِنۢ بَعْدِهِۦ مِن جُندٍ مِّنَ ٱلسَّمَآءِ وَمَا
كُنَّا مُنزِلِينَ ﴿٢٨﴾ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ خَٰمِدُونَ
﴿٢٩﴾ يَٰحَسْرَةً عَلَى ٱلْعِبَادِ مَا يَأْتِيهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا كَانُوا۟ بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٣٠﴾ أَلَمْ يَرَوْا۟ كَمْ أَهْلَكْنَا قَبْلَهُم مِّنَ ٱلْقُرُونِ
أَنَّهُمْ إِلَيْهِمْ لَا يَرْجِعُونَ ﴿٣١﴾ وَإِن كُلٌّ لَّمَّا جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ
﴿٣٢﴾ وَءَايَةٌ لَّهُمُ ٱلْأَرْضُ ٱلْمَيْتَةُ أَحْيَيْنَٰهَا وَأَخْرَجْنَا مِنْهَا حَبًّا
فَمِنْهُ يَأْكُلُونَ ﴿٣٣﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا جَنَّٰتٍ مِّن نَّخِيلٍ
وَأَعْنَٰبٍ وَفَجَّرْنَا فِيهَا مِنَ ٱلْعُيُونِ ﴿٣٤﴾ لِيَأْكُلُوا۟ مِن ثَمَرِهِۦ
وَمَا عَمِلَتْهُ أَيْدِيهِمْ أَفَلَا يَشْكُرُونَ ﴿٣٥﴾ سُبْحَٰنَ ٱلَّذِى
خَلَقَ ٱلْأَزْوَٰجَ كُلَّهَا مِمَّا تُنۢبِتُ ٱلْأَرْضُ وَمِنْ أَنفُسِهِمْ
وَمِمَّا لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٦﴾ وَءَايَةٌ لَّهُمُ ٱلَّيْلُ نَسْلَخُ مِنْهُ ٱلنَّهَارَ
فَإِذَا هُم مُّظْلِمُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلشَّمْسُ تَجْرِى لِمُسْتَقَرٍّ لَّهَا
ذَٰلِكَ تَقْدِيرُ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَٱلْقَمَرَ قَدَّرْنَٰهُ مَنَازِلَ حَتَّىٰ
عَادَ كَٱلْعُرْجُونِ ٱلْقَدِيمِ ﴿٣٩﴾ لَا ٱلشَّمْسُ يَنۢبَغِى لَهَآ أَن تُدْرِكَ
ٱلْقَمَرَ وَلَا ٱلَّيْلُ سَابِقُ ٱلنَّهَارِ وَكُلٌّ فِى فَلَكٍ يَسْبَحُونَ ﴿٤٠﴾

28. Kendisinden sonra, kavminin üzerine gökten bir ordu indirmedik; indirecek de değildik. **29.** Sadece, bir tek gümbürtü!.. Anında sönüp gittiler. **30.** Ey 'yazık'lar, 'vahvah'lar! (Neredesiniz?) Gelin şu kullara ki; kendilerine bir peygamber geldiğinde onunla mutlaka eğlenirlerdi!.. **31.** Görmediler mi ki, kendilerinden önce nice nesilleri helâk etmişiz, artık kendilerine dönemiyorlar; **32.** tamamı derdest edilip istisnasız huzurumuza getirilmiş?! **33.** Onlar için, ölü toprak bir âyettir; Biz, onu diriltip ondan taneler çıkarmaktayız ve kendileri ondan yemekteler. **34.** Yine, orada hurmalıklar ve üzüm bağları var etmişiz; orada pınarlar fışkırtmışız **35.** ki toprak mahsüllerinden ve kendi'el emeklerinden yesinler... Hâlâ şükretmeyecekler mi?! **36.** -Her tür eksik ve kusurdan münezzehtir 'yerin bitirdiklerinden, kendilerinden ve bilmedikleri daha başka şeylerden bütün eşleri yaratan'. **37.** Gece de onlar için bir âyettir; gündüzü ondan sıyırıp çıkarırız da karanlıkta kalıverirler. **38.** Güneş kendi yörüngesinde aheste aheste gider. Bu, 'mutlak izzet ve ilim sahibi'nin (Azîz, Alîm) takdiridir. **39.** Ay için birtakım konaklar belirlemişiz; sonunda (şeklen) eski hurma dalına döner. **40.** Ne Ay'a yetişmek Güneş'in kârıdır ne de gece gündüzü geçebilir. Hepsi (kendilerine ait) bir yörüngede yüzerler.

وَءَايَةٌ لَّهُمْ أَنَّا حَمَلْنَا ذُرِّيَّتَهُمْ فِي الْفُلْكِ الْمَشْحُونِ ﴿٤١﴾ وَخَلَقْنَا
لَهُم مِّن مِّثْلِهِۦ مَا يَرْكَبُونَ ﴿٤٢﴾ وَإِن نَّشَأْ نُغْرِقْهُمْ فَلَا صَرِيخَ لَهُمْ
وَلَا هُمْ يُنقَذُونَ ﴿٤٣﴾ إِلَّا رَحْمَةً مِّنَّا وَمَتَٰعًا إِلَىٰ حِينٍ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا
قِيلَ لَهُمُ اتَّقُوا۟ مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿٤٥﴾
وَمَا تَأْتِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ مِّنْ ءَايَٰتِ رَبِّهِمْ إِلَّا كَانُوا۟ عَنْهَا مُعْرِضِينَ
﴿٤٦﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ أَنفِقُوا۟ مِمَّا رَزَقَكُمُ اللَّهُ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا۟
لِلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَنُطْعِمُ مَن لَّوْ يَشَآءُ اللَّهُ أَطْعَمَهُۥٓ إِنْ أَنتُمْ إِلَّا فِي
ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٧﴾ وَيَقُولُونَ مَتَىٰ هَٰذَا الْوَعْدُ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ
﴿٤٨﴾ مَا يَنظُرُونَ إِلَّا صَيْحَةً وَٰحِدَةً تَأْخُذُهُمْ وَهُمْ يَخِصِّمُونَ
﴿٤٩﴾ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ تَوْصِيَةً وَلَآ إِلَىٰٓ أَهْلِهِمْ يَرْجِعُونَ ﴿٥٠﴾
وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَإِذَا هُم مِّنَ الْأَجْدَاثِ إِلَىٰ رَبِّهِمْ يَنسِلُونَ
﴿٥١﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَا مَنۢ بَعَثَنَا مِن مَّرْقَدِنَا ۜ هَٰذَا مَا وَعَدَ الرَّحْمَٰنُ
وَصَدَقَ الْمُرْسَلُونَ ﴿٥٢﴾ إِن كَانَتْ إِلَّا صَيْحَةً
وَٰحِدَةً فَإِذَا هُمْ جَمِيعٌ لَّدَيْنَا مُحْضَرُونَ ﴿٥٣﴾ فَالْيَوْمَ لَا تُظْلَمُ
نَفْسٌ شَيْـًٔا وَلَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٥٤﴾

41. Zürriyeti(nden geldiğiniz ataları)nızı (Nuh'un) o tıka basa dolu gemi(sin)e yüklemiş olmamız da onlar için bir âyettir. **42.** Kendileri için, binecekleri bunun gibi daha nice şeyler yaratmışız. **43.** Dilesek, onları suda boğardık da ne 'İmdat!' diyecekleri biri olurdu ne de kurtarılırlardı. **44.** Bizim katımızdan bir rahmet ve bir süreliğine yaşamak başka... **45.** Onlara; "Önünüzdekilerden ve arkanızdakilerden* sakının; belki size merhamet edilir" dendiğinde **46.** ve Rablerinin âyetlerinden

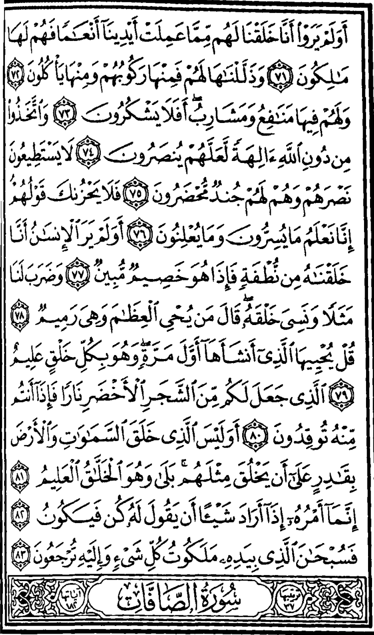
kendilerine bir âyet geldiğinde, mutlaka ondan yüz çevirmişlerdir. **47.** Onlara; "Size Allah'ın nasip ettiği şeylerden infak edin" dendiğinde, nankörce inkâr edenler, iman edenler için; "Dilediği takdirde Allah'ın kendi doyuracağı kimseleri biz mi doyuracakmışız?! Siz, açık bir sapma içindesiniz!" dediler. **48.** "Doğru söylüyorsanız, ne zamanmış bu tehdit?!" deyip duruyorlar. **49.** Oysa (Resul ile) çekişip dururlarken, kendilerini ansızın yakalayıverecek bir tek gümbürtüden başka bir şey beklemiyorlar! **50.** O zaman, ne vasiyet etme ne de ailelerine dönme imkânı bulabilirler. **51-52.** Sûr'a üflenir... Bir de bakmışsınız, "Yazıklar olsun bize!.. Kim kaldırdı bizi yatağımızdan?!" diyerek serî ve kısa adımlarla kabirlerinden Rablerine gidiyorlar... Rahman'ın va'dettiği ve peygamberlerin doğru söylediği, budur işte!.. **53.** Sadece, bir tek gümbürtü... Bir de bakmışsınız, tamamı derdest edilip huzurumuza getirilmiş!.. **54.** Bugün hiç kimseye haksızlık edilmez; siz de kendi yaptıklarınızdan başkasıyla cezalandırılmazsınız.

* Yani, ileride yapacak olduğunuz ve geçmişte yapmış olduğunuz şeyler konusunda Allah'tan sakının.

إِنَّ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ ٱلْيَوْمَ فِى شُغُلٍ فَٰكِهُونَ ٥٥ هُمْ وَأَزْوَٰجُهُمْ
فِى ظِلَٰلٍ عَلَى ٱلْأَرَآئِكِ مُتَّكِـُٔونَ ٥٦ لَهُمْ فِيهَا فَٰكِهَةٌ وَلَهُم
مَّا يَدَّعُونَ ٥٧ سَلَٰمٌ قَوْلًا مِّن رَّبٍّ رَّحِيمٍ ٥٨ وَٱمْتَٰزُوا۟ ٱلْيَوْمَ
أَيُّهَا ٱلْمُجْرِمُونَ ٥٩ ۞ أَلَمْ أَعْهَدْ إِلَيْكُمْ يَٰبَنِىٓ ءَادَمَ أَن لَّا
تَعْبُدُوا۟ ٱلشَّيْطَٰنَ إِنَّهُۥ لَكُمْ عَدُوٌّ مُّبِينٌ ٦٠ وَأَنِ ٱعْبُدُونِى
هَٰذَا صِرَٰطٌ مُّسْتَقِيمٌ ٦١ وَلَقَدْ أَضَلَّ مِنكُمْ جِبِلًّا كَثِيرًا
أَفَلَمْ تَكُونُوا۟ تَعْقِلُونَ ٦٢ هَٰذِهِۦ جَهَنَّمُ ٱلَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ
٦٣ ٱصْلَوْهَا ٱلْيَوْمَ بِمَا كُنتُمْ تَكْفُرُونَ ٦٤ ٱلْيَوْمَ نَخْتِمُ
عَلَىٰٓ أَفْوَٰهِهِمْ وَتُكَلِّمُنَآ أَيْدِيهِمْ وَتَشْهَدُ أَرْجُلُهُم بِمَا كَانُوا۟
يَكْسِبُونَ ٦٥ وَلَوْ نَشَآءُ لَطَمَسْنَا عَلَىٰٓ أَعْيُنِهِمْ فَٱسْتَبَقُوا۟
ٱلصِّرَٰطَ فَأَنَّىٰ يُبْصِرُونَ ٦٦ وَلَوْ نَشَآءُ لَمَسَخْنَٰهُمْ
عَلَىٰ مَكَانَتِهِمْ فَمَا ٱسْتَطَٰعُوا۟ مُضِيًّا وَلَا يَرْجِعُونَ
٦٧ وَمَن نُّعَمِّرْهُ نُنَكِّسْهُ فِى ٱلْخَلْقِ أَفَلَا يَعْقِلُونَ ٦٨
وَمَا عَلَّمْنَٰهُ ٱلشِّعْرَ وَمَا يَنۢبَغِى لَهُۥٓ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ وَقُرْءَانٌ مُّبِينٌ
٦٩ لِّيُنذِرَ مَن كَانَ حَيًّا وَيَحِقَّ ٱلْقَوْلُ عَلَى ٱلْكَٰفِرِينَ ٧٠

ربع الحزب ٤٥

55. Şüphesiz bugün, Cennet sahipleri zevkli bir meşgale içinde eğlenmektedir. **56.** (Cennette verilen) eşleri ile birlikte yaslanmışlardır gölgeliklerde koltuklara. **57.** Birtakım meyvelerin yanı sıra, istedikleri her şeyi elde etmektedirler orada. **58.** Merhametli Rableri tarafından verilen bir hükümle tam bir selâmet içindedirler. **59.** Bu arada (mücrimlere şöyle denmiştir:) Ayrılın bugün, ey mücrimler! **60.** Ey Adem'in oğulları! Ben size and vermemiş miydim; şeytana tapmayın: şüphesiz o sizin apaçık düşmanınızdır, diye; **61.** Bana kulluk edin; bu dosdoğru bir yoldur, diye... **62.** Gerçek şu ki; o, içinizden birçok nesilleri saptırdı. Akletmiyor muydunuz hiç?! **63.** İşte, size va'dedilen Cehennem! **64.** (Dün; dünyada iken) inkâr edip durduğunuz için girin bugün buraya!.. **65.** O gün, ağızlarını mühürleriz; Bizimle elleri konuşur ve işledikleri şeylere ayakları şahitlik eder. **66.** Dileseydik, gözlerini tamamen kör ederdik; o yola yarışırlardı, ama nasıl görsünler! **67.** Dileseydik, onların şeklini oldukları yerde değiştirirdik; ne ileri gidebilirlerdi ne de geri dönebilirlerdi. **68.** Biz kime uzun ömür veriyorsak, onun yaratılışını tersine çeviriyoruz. Hâlâ akletmeyecekler mi? **69.** Biz ona şiir öğretmedik... Zaten bu, onun kârı değildir; o, sadece bir öğüttür; apaçık bir Kur'ân'dır. **70.** Ta ki, o, (manen) diri olanları uyarsın ve böylece inkârcı nankörler hakkında o (azap) söz(ü) tahakkuk etmiş olsun... (Kimsenin Allah'a karşı bir mazereti kalmasın.)

71. Görmediler mi ki; Biz kendi 'el'lerimizin ürünü olarak kendileri için ehlî birtakım hayvanlar yaratmışız da onları kolayca zaptedebiliyorlar? 72. Ayrıca, onları kendilerine râm eylemişiz; bir kısmını binek olarak kullanmakta, bir kısmını da yemekteler. 73. Onlarda kendileri için daha nice faydalar; özellikle, içecekler var. Hâlâ şükretmeyecekler mi? 74. Kendilerine yardım etsinler diye Allah'tan başka birtakım tanrılar edinmişler. 75. Oysa onlara yardım edemezler. Asıl, kendileri onlar için 'emre hazır askerler'dir. 76. Söyledikleri seni üzmesin. Biz onların gizlediklerini de açıkladıklarını da gerçekten bilmekteyiz! 77. İnsan; Bizim kendisini nutfeden yarattığımızı görmedi mi ki, birdenbire apaçık bir hasım kesildi?! 78. Kendi (yoktan) yaratılışını unutarak; "Şu çürüyüp un ufak olmuş kemikleri kim diriltebilir?!" diye Bize temsil getirmeye kalktı! 79. De ki: Onları; ilk defa kim yarattıysa, O diriltecek! O, 'her türlü yaratabilir', 'mutlak ilim sahibi'dir (Hallâk, 'Alîm). 80. Nitekim O, yemyeşil ağaçtan* size ateş çıkartmakta; siz de onunla tutuşturuvermektesiniz. 81. Gökleri ve yeri yaratan, hiç, o (insa)nların benzerini[143] yaratamaz olur mu?! Elbette... O, 'her türlü yaratabilir', 'mutlak ilim sahibi'dir (Hallâk, 'Alîm). 82. O, bir şey murad ettiği zaman, emri ona "Ol!" demekten ibarettir; anında olmaya başlar. 83. Her tür eksik ve kusurdan münezzehtir 'her şeyin hükümranlığını elinde tutan' ki, sonunda siz de O'na döndürüleceksiniz...

* Yani, Merh ve Afâr... Bu iki ağaçtan, misvak gibi iki dal koparılıp birbirine sürtülünce ateş çıkardı. Hızla tutuşan ince bir ağaç olan Merh bu iki dalın işlem sırasında üstte olanı, Afâr ise altta olanıdır.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
وَالصَّافَّاتِ صَفًّا ﴿١﴾ فَالزَّاجِرَاتِ زَجْرًا ﴿٢﴾ فَالتَّالِيَاتِ ذِكْرًا ﴿٣﴾
إِنَّ إِلَٰهَكُمْ لَوَاحِدٌ ﴿٤﴾ رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَرَبُّ
الْمَشَارِقِ ﴿٥﴾ إِنَّا زَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِزِينَةٍ الْكَوَاكِبِ ﴿٦﴾ وَحِفْظًا
مِنْ كُلِّ شَيْطَانٍ مَارِدٍ ﴿٧﴾ لَا يَسَّمَّعُونَ إِلَى الْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ وَيُقْذَفُونَ
مِنْ كُلِّ جَانِبٍ ﴿٨﴾ دُحُورًا وَلَهُمْ عَذَابٌ وَاصِبٌ ﴿٩﴾ إِلَّا مَنْ خَطِفَ
الْخَطْفَةَ فَأَتْبَعَهُ شِهَابٌ ثَاقِبٌ ﴿١٠﴾ فَاسْتَفْتِهِمْ أَهُمْ أَشَدُّ خَلْقًا
أَمْ مَنْ خَلَقْنَا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِنْ طِينٍ لَازِبٍ ﴿١١﴾ بَلْ عَجِبْتَ
وَيَسْخَرُونَ ﴿١٢﴾ وَإِذَا ذُكِّرُوا لَا يَذْكُرُونَ ﴿١٣﴾ وَإِذَا رَأَوْا آيَةً يَسْتَسْخِرُونَ
﴿١٤﴾ وَقَالُوا إِنْ هَٰذَا إِلَّا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَامًا
أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿١٦﴾ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿١٧﴾ قُلْ نَعَمْ وَأَنْتُمْ دَاخِرُونَ
﴿١٨﴾ فَإِنَّمَا هِيَ زَجْرَةٌ وَاحِدَةٌ فَإِذَا هُمْ يَنْظُرُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا يَا وَيْلَنَا هَٰذَا
يَوْمُ الدِّينِ ﴿٢٠﴾ هَٰذَا يَوْمُ الْفَصْلِ الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تُكَذِّبُونَ ﴿٢١﴾
۞ احْشُرُوا الَّذِينَ ظَلَمُوا وَأَزْوَاجَهُمْ وَمَا كَانُوا يَعْبُدُونَ ﴿٢٢﴾ مِنْ دُونِ
اللَّهِ فَاهْدُوهُمْ إِلَىٰ صِرَاطِ الْجَحِيمِ ﴿٢٣﴾ وَقِفُوهُمْ إِنَّهُمْ مَسْئُولُونَ ﴿٢٤﴾

37- SÂFFÂT SÛRESİ

(Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 182 âyettir.)

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Sıra sıra dizilenlere, **2.** zorla sürenlere, **3.** mesaj iletenlere yemin ederim ki; **4.** tanrınız tektir sizin: **5.** Göklerin, yerin ve ikisi arasında ne varsa hepsinin Rabbi; doğuların Rabbi... **6.** Şüphesiz Biz en yakın göğü bir süsle; yıldızlarla süsledik. **7.** Ve onu bütün inatçı 'şeytan'lardan koruduk. **8.** Artık Mele-i Âlâ'yı* dinleyemezler; dört bir yandan ateş altındadırlar; **9.** kovulup dururlar; daimî bir azap içindedirler. **10.** Ancak, bir şeyler kapan olursa, onun peşine de derhâl delici bir alev topu düşer. **11.** O hâlde, sor onlara bakalım; kendilerinin yaratılışı mı daha zor yoksa (ilk) yarattığımız kimseler[144] mi? Şüphesiz (kendilerini bir anne babadan yaratmamıza karşılık) onları sağlamca yapışan bir çamurdan yaratmıştık. **12.** Ama, sen (çamurdan insan yaratılmasına) hayranlık duyarken, onlar alay ediyorlar! **13.** Kendilerine öğüt verildiğinde kulak asmıyorlar. **14.** Bir mucize gördüklerinde, onunla dalga geçiyorlar. **15.** Ve şöyle diyorlar: "Bu, apaçık bir büyüden başka bir şey değil!" **16.** "Şimdi Biz, toprağa karışıp çürümüş kemiğe dönüştükten sonra tekrar mı diriltilecekmişiz?!" **17.** "Peki ya (toprağa karışan) ilk atalarımız?!" **18.** De ki: Evet... Hem de hor ve hakir olarak... **19.** Bu, tek bir sert buyruğa bakar... Birden, bakışmaya başlarlar!.. **20.** Ve derler ki: "Eyvah (yazıklar olsun) bize! Yargılanma günü bu!.." **21.** Evet, yalanlayıp durduğunuz ayırdetme günüdür bu! **22-23.** Zulmedenleri ve 'eş'lerini (yani, inanç kardeşlerini) -Allah'tan başka- taptıkları ile birlikte bir araya getirin ve Cehennem'in yolunu gösterin onlara! **24.** Durdurun onları; çünkü sorulacak kendilerine: →

---

* Yüce Allah'la, en üst düzey meleklerin evrenle ilgili sorunları tartıştıkları, emirlerin verilip alındığı sembolik meclis.

مَا لَكُمْ لَا تَنَاصَرُونَ ﴿٢٥﴾ بَلْ هُمُ الْيَوْمَ مُسْتَسْلِمُونَ ﴿٢٦﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ
عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٢٧﴾ قَالُوا إِنَّكُمْ كُنتُمْ تَأْتُونَنَا عَنِ الْيَمِينِ ﴿٢٨﴾
قَالُوا بَل لَّمْ تَكُونُوا مُؤْمِنِينَ ﴿٢٩﴾ وَمَا كَانَ لَنَا عَلَيْكُم مِّن سُلْطَانٍ
بَلْ كُنتُمْ قَوْمًا طَاغِينَ ﴿٣٠﴾ فَحَقَّ عَلَيْنَا قَوْلُ رَبِّنَا إِنَّا لَذَائِقُونَ ﴿٣١﴾
فَأَغْوَيْنَاكُمْ إِنَّا كُنَّا غَاوِينَ ﴿٣٢﴾ فَإِنَّهُمْ يَوْمَئِذٍ فِي الْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ
﴿٣٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَفْعَلُ بِالْمُجْرِمِينَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا إِذَا قِيلَ لَهُمْ
لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ يَسْتَكْبِرُونَ ﴿٣٥﴾ وَيَقُولُونَ أَئِنَّا لَتَارِكُوا آلِهَتِنَا
لِشَاعِرٍ مَّجْنُونٍ ﴿٣٦﴾ بَلْ جَاءَ بِالْحَقِّ وَصَدَّقَ الْمُرْسَلِينَ ﴿٣٧﴾ إِنَّكُمْ
لَذَائِقُو الْعَذَابِ الْأَلِيمِ ﴿٣٨﴾ وَمَا تُجْزَوْنَ إِلَّا مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ
﴿٣٩﴾ إِلَّا عِبَادَ اللَّهِ الْمُخْلَصِينَ ﴿٤٠﴾ أُولَٰئِكَ لَهُمْ رِزْقٌ مَّعْلُومٌ ﴿٤١﴾
فَوَاكِهُ ۖ وَهُم مُّكْرَمُونَ ﴿٤٢﴾ فِي جَنَّاتِ النَّعِيمِ ﴿٤٣﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ
﴿٤٤﴾ يُطَافُ عَلَيْهِم بِكَأْسٍ مِّن مَّعِينٍ ﴿٤٥﴾ بَيْضَاءَ لَذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ
﴿٤٦﴾ لَا فِيهَا غَوْلٌ وَلَا هُمْ عَنْهَا يُنزَفُونَ ﴿٤٧﴾ وَعِندَهُمْ قَاصِرَاتُ
الطَّرْفِ عِينٌ ﴿٤٨﴾ كَأَنَّهُنَّ بَيْضٌ مَّكْنُونٌ ﴿٤٩﴾ فَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ
بَعْضٍ يَتَسَاءَلُونَ ﴿٥٠﴾ قَالَ قَائِلٌ مِّنْهُمْ إِنِّي كَانَ لِي قَرِينٌ ﴿٥١﴾

25. Sizin 'ne'niz var ki yardımlaşmıyorsunuz?! **26.** Hayır!.. Bugün tamamen teslim bayrağını çekmişlerdir. **27.** Birbirlerine dönerek sorarlar **28.** ve (güçsüz görülenler liderlerine) derler ki: "Şüphesiz, siz suret-i haktan görünüp bizi kandırırdınız!" **29.** Onlar da derler ki: "Yoo!.. Siz kendiniz mümin olmadınız!" **30.** "Sizin üzerinizde bizim bir otoritemiz yoktu; aksine siz azgın bir topluluk idiniz!" **31.** "Bu yüzden de Rabbimizin hakkımızdaki (azap) sözü tahakkuk etti. Artık, (çaresiz) tadacağız!" **32.** "Şüphesiz sizi biz azdırdık; ama biz de azgındık."* **33.** Hâsılı; o gün azapta ortaktırlar. **34.** İşte Biz, mücrimlere mutlaka böyle yaparız. **35.** Çünkü onlara; "Allah'tan başka tanrı yoktur" dendiğinde, büyüklük taslarlar **36.** ve şöyle derlerdi; "Cinli bir şair için mi tanrılarımızı terk edeceğiz?!" **37.** Hayır!.. O; gerçeği getirmiştir ve peygamberleri tasdik etmektedir. **38.** O can yakıcı azabı mutlaka tadacaksınız! **39.** Kendi yapıp durduklarınızdan başkasının karşılığını almıyorsunuz! **40.** Allah'ın (ihlâsları sayesinde) kurtarılan kulları müstesna... **41.** Bunlar için malum bir nasip vardır; **42.** meyveler... Ayrıca, kendilerine büyük değer verilir; **43.** Nimet dolu cennetlerde; **44.** tahtlar üzerinde, karşılıklı olarak... **45.** Kaynağından doldurulmuş bir kadehle pervane olunmaktadır etraflarında... **46.** (Öyle bir kaynak ki) berraktır, içenlere sadece zevk verir; **47.** ne sersemletir ne de sarhoş eder. **48.** Eşlerinden başkasına bakmayan ahu gözlü dilberler vardır yanlarında; **49.** gün yüzü görmemiş bir yumurta kadar beyaz... **50.** İşte bu vaziyette iken, birbirlerine dönüp soruşurlar. **51.** İçlerinden söz sahibi biri der ki: "Benim bir (inkârcı) dostum vardı;"

* Yani, o zaman gerçekten öyle inanıyorduk; sizi kandırmaya çalışmıyorduk.

يَقُولُ أَإِنَّكَ لَمِنَ ٱلْمُصَدِّقِينَ ﴿٥٢﴾ أَإِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا وَعِظَٰمًا أَإِنَّا
لَمَدِينُونَ ﴿٥٣﴾ قَالَ هَلْ أَنتُم مُّطَّلِعُونَ ﴿٥٤﴾ فَٱطَّلَعَ فَرَءَاهُ فِى سَوَآءِ
ٱلْجَحِيمِ ﴿٥٥﴾ قَالَ تَٱللَّهِ إِن كِدتَّ لَتُرْدِينِ ﴿٥٦﴾ وَلَوْلَا نِعْمَةُ رَبِّى
لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُحْضَرِينَ ﴿٥٧﴾ أَفَمَا نَحْنُ بِمَيِّتِينَ ﴿٥٨﴾ إِلَّا مَوْتَتَنَا
ٱلْأُولَىٰ وَمَا نَحْنُ بِمُعَذَّبِينَ ﴿٥٩﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٦٠﴾
لِمِثْلِ هَٰذَا فَلْيَعْمَلِ ٱلْعَٰمِلُونَ ﴿٦١﴾ أَذَٰلِكَ خَيْرٌ نُّزُلًا أَمْ شَجَرَةُ
ٱلزَّقُّومِ ﴿٦٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَٰهَا فِتْنَةً لِّلظَّٰلِمِينَ ﴿٦٣﴾ إِنَّهَا شَجَرَةٌ
تَخْرُجُ فِىٓ أَصْلِ ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٤﴾ طَلْعُهَا كَأَنَّهُۥ رُءُوسُ ٱلشَّيَٰطِينِ
﴿٦٥﴾ فَإِنَّهُمْ لَءَاكِلُونَ مِنْهَا فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا ٱلْبُطُونَ ﴿٦٦﴾ ثُمَّ إِنَّ لَهُمْ
عَلَيْهَا لَشَوْبًا مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٦٧﴾ ثُمَّ إِنَّ مَرْجِعَهُمْ لَإِلَى ٱلْجَحِيمِ ﴿٦٨﴾
إِنَّهُمْ أَلْفَوْا۟ ءَابَآءَهُمْ ضَآلِّينَ ﴿٦٩﴾ فَهُمْ عَلَىٰٓ ءَاثَٰرِهِمْ يُهْرَعُونَ ﴿٧٠﴾
وَلَقَدْ ضَلَّ قَبْلَهُمْ أَكْثَرُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٧١﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا فِيهِم
مُّنذِرِينَ ﴿٧٢﴾ فَٱنظُرْ كَيْفَ كَانَ عَٰقِبَةُ ٱلْمُنذَرِينَ ﴿٧٣﴾
إِلَّا عِبَادَ ٱللَّهِ ٱلْمُخْلَصِينَ ﴿٧٤﴾ وَلَقَدْ نَادَىٰنَا نُوحٌ فَلَنِعْمَ
ٱلْمُجِيبُونَ ﴿٧٥﴾ وَنَجَّيْنَٰهُ وَأَهْلَهُۥ مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٧٦﴾

52. "Şöyle derdi: Yoksa, sen de mi (ba'sı) tasdik edenlerdensin?" **53.** "Biz, ölüp toprağa ve (çürümüş) kemiğe dönüştükten sonra gerçekten cezalandırılacakmışız hâ?" **54.** "Şu anda hâli nicedir, muttalî olan var mı içinizde?" **55.** Daha sonra kendisi muttalî olur ve onu Cehennem'in ortasında görür. **56.** (Ve ona) şöyle der: "Vallahi, neredeyse beni de düşürecektin (oraya)!" **57.** "Rabbimin nimeti olmasaydı, ben de yaka paça derdest edilip oraya atılanlardan olacaktım!" **58.** (Sonra Cennet'teki arkadaşlarına dönerek) "Biz bir daha ölmeyeceğiz, değil mi?" **59.** "İlk ölümümüz müstesna... Azaba da uğramayacağız?" **60.** Büyük başarı şüphesiz budur. **61.** Bunun gibisi için çalışsın çalışanlar! **62.** Şimdi, ziyafet olarak bu mu daha iyidir, yoksa zakkum ağacı mı? **63.** Biz, onu şüphesiz, zalimler için fitne kıldık. **64.** O, Cehennem'in dibinde çıkan öyle bir ağaçtır **65.** ki şeytan başı gibidir tomurcukları!.. **66.** İşte, bundan yiyecekler ve karınlarını onunla dolduracaklar. **67.** Onlara, bunun üzerine bir de pis kokulu bir kaynar su vardır. **68.** Sonra, nihai dönüşleri de cayır cayır yanan Ateş'tir. **69.** Çünkü atalarını yanlış yolda bulmuşlardı; **70.** fakat yine de onların izinden koşturuyorlardı! **71.** Aslında, kendilerinden önce gelip geçenlerin çoğu da yanlış yoldaydı... **72.** Aslında, Biz onlara uyarıcılar göndermiştik. **73.** Ama bak; uyarıl(ıp da kulak asmay)anların akıbeti nice oldu!.. **74.** Allah'ın (ihlâsları sayesinde) kurtarılan kulları müstesna. **75.** Gerçek şu ki; Nuh Bize seslenmişti... Biz de gerçekten güzel icabet ederiz! **76.** Nitekim onu ve ehlini o büyük sıkıntıdan kurtardık.

وَجَعَلْنَا ذُرِّيَّتَهُۥ هُمُ ٱلْبَاقِينَ ﴿٧٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى ٱلْـَٔاخِرِينَ ﴿٧٨﴾ سَلَٰمٌ
عَلَىٰ نُوحٍ فِى ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٩﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٨٠﴾ إِنَّهُۥ مِنْ
عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿٨١﴾ ثُمَّ أَغْرَقْنَا ٱلْـَٔاخَرِينَ ﴿٨٢﴾ ۞ وَإِنَّ مِن
شِيعَتِهِۦ لَإِبْرَٰهِيمَ ﴿٨٣﴾ إِذْ جَآءَ رَبَّهُۥ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿٨٤﴾ إِذْ قَالَ
لِأَبِيهِ وَقَوْمِهِۦ مَاذَا تَعْبُدُونَ ﴿٨٥﴾ أَئِفْكًا ءَالِهَةً دُونَ ٱللَّهِ تُرِيدُونَ
﴿٨٦﴾ فَمَا ظَنُّكُم بِرَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٧﴾ فَنَظَرَ نَظْرَةً فِى ٱلنُّجُومِ ﴿٨٨﴾
فَقَالَ إِنِّى سَقِيمٌ ﴿٨٩﴾ فَتَوَلَّوْا۟ عَنْهُ مُدْبِرِينَ ﴿٩٠﴾ فَرَاغَ إِلَىٰٓ ءَالِهَتِهِمْ
فَقَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ ﴿٩١﴾ مَا لَكُمْ لَا تَنطِقُونَ ﴿٩٢﴾ فَرَاغَ عَلَيْهِمْ ضَرْبًۢا
بِٱلْيَمِينِ ﴿٩٣﴾ فَأَقْبَلُوٓا۟ إِلَيْهِ يَزِفُّونَ ﴿٩٤﴾ قَالَ أَتَعْبُدُونَ مَا تَنْحِتُونَ
﴿٩٥﴾ وَٱللَّهُ خَلَقَكُمْ وَمَا تَعْمَلُونَ ﴿٩٦﴾ قَالُوا۟ ٱبْنُوا۟ لَهُۥ بُنْيَٰنًا فَأَلْقُوهُ
فِى ٱلْجَحِيمِ ﴿٩٧﴾ فَأَرَادُوا۟ بِهِۦ كَيْدًا فَجَعَلْنَٰهُمُ ٱلْأَسْفَلِينَ ﴿٩٨﴾
وَقَالَ إِنِّى ذَاهِبٌ إِلَىٰ رَبِّى سَيَهْدِينِ ﴿٩٩﴾ رَبِّ هَبْ لِى مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ
﴿١٠٠﴾ فَبَشَّرْنَٰهُ بِغُلَٰمٍ حَلِيمٍ ﴿١٠١﴾ فَلَمَّا بَلَغَ مَعَهُ ٱلسَّعْىَ قَالَ
يَٰبُنَىَّ إِنِّىٓ أَرَىٰ فِى ٱلْمَنَامِ أَنِّىٓ أَذْبَحُكَ فَٱنظُرْ مَاذَا تَرَىٰ ۚ قَالَ
يَٰٓأَبَتِ ٱفْعَلْ مَا تُؤْمَرُ ۖ سَتَجِدُنِىٓ إِن شَآءَ ٱللَّهُ مِنَ ٱلصَّٰبِرِينَ ﴿١٠٢﴾

77. Sadece onun neslini kalıcı hâle getirdik. **78.** Sonrakiler arasında güzelce yâd edilmesini sağladık: **79.** Herkesçe selâmlanmaktadır şimdi Nûh! **80.** İhsan üzere hareket edenleri işte böyle mükâfatlandırırız Biz. **81.** O, gerçekten mümin kullarımızdandı. **82.** Diğerlerini ise suda boğduk!.. **83.** Şüphesiz, İbrahim de onun taraftarlarındandı. **84.** Hani, Rabbine arı duru bir kalp ile gelmişti. **85.** Hani, babasına ve kavmine demişti ki: "Siz neye tapıyorsunuz?!" **86.** "Gerçeği ters yüz ederek Allah'tan başka tanrılar mı murad ediyorsunuz?!" **87.** "Peki, Âlemlerin Rabbi hakkındaki kanaatiniz nedir?" (Böyle yüce, eşsiz bir 'varlık'a inanmak istemez misiniz?) **88.** Derken, yıldızlara bir bakış baktı; **89.** "Ben (yarın) kesin hastayım!" dedi. **90.** Onlar da arkalarını dönüp gittiler. **91.** (Ertesi gün) tanrı(laştırdıkları put)larının yanına gelip şöyle dedi: "Yesenize!" **92.** "Neniz var ki, konuşmuyorsunuz?!" **93.** Nihayet, üzerlerine yürüdü ve (en büyükleri hariç tamamını) kırdı güçlü sağ eliyle... **94.** Bunun üzerine, koşarak ona yöneldiler... **95.** Dedi ki: "Kendi yonttuğunuz şeylere mi tapıyorsunuz?!" **96.** "Sizi de, yaptıklarınızı da Allah yaratmışken..." **97.** Dediler: "Haydi, şunun için bir bina yapın da onu cayır cayır yanan ateşe atın." **98.** Ona tuzak kurmak istemişlerdi... Ama asıl altta kalanları kendileri kıldık. (Ateş'ten sağ salim kurtuldu ve) **99.** Dedi ki: "Ben Rabbime gidiyorum; O bana yakında doğru yolu gösterecektir." **100.** "Ya Rabbi! Bana salihlerden (olacak bir evlat) ihsan et." **101.** (diye yakarınca) Biz de onu ağırbaşlı bir oğulla müjdeledik. **102.** Oğlu, kendisi ile birlikte koşturma çağına gelince, "Yavrum! Ben, rüyamda kendimi seni boğazlarken görüyorum. Bir düşün bakalım, ne diyeceksin?" dedi. "Babacığım!" dedi; "sana ne emrediliyorsa, yap. Allah'ın izniyle, beni sabredenlerden bulacaksın."

فَلَمَّا أَسْلَمَا وَتَلَّهُۥ لِلْجَبِينِ ﴿١٠٣﴾ وَنَٰدَيْنَٰهُ أَن يَٰٓإِبْرَٰهِيمُ ﴿١٠٤﴾ قَدْ
صَدَّقْتَ ٱلرُّءْيَآ ۚ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٠٥﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ
ٱلْبَلَٰٓؤُا۟ ٱلْمُبِينُ ﴿١٠٦﴾ وَفَدَيْنَٰهُ بِذِبْحٍ عَظِيمٍ ﴿١٠٧﴾ وَتَرَكْنَا عَلَيْهِ فِى
ٱلْءَاخِرِينَ ﴿١٠٨﴾ سَلَٰمٌ عَلَىٰٓ إِبْرَٰهِيمَ ﴿١٠٩﴾ كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ
﴿١١٠﴾ إِنَّهُۥ مِنْ عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١١١﴾ وَبَشَّرْنَٰهُ بِإِسْحَٰقَ نَبِيًّا مِّنَ
ٱلصَّٰلِحِينَ ﴿١١٢﴾ وَبَٰرَكْنَا عَلَيْهِ وَعَلَىٰٓ إِسْحَٰقَ ۚ وَمِن ذُرِّيَّتِهِمَا
مُحْسِنٌ وَظَالِمٌ لِّنَفْسِهِۦ مُبِينٌ ﴿١١٣﴾ وَلَقَدْ مَنَنَّا عَلَىٰ مُوسَىٰ
وَهَٰرُونَ ﴿١١٤﴾ وَنَجَّيْنَٰهُمَا وَقَوْمَهُمَا مِنَ ٱلْكَرْبِ ٱلْعَظِيمِ
﴿١١٥﴾ وَنَصَرْنَٰهُمْ فَكَانُوا۟ هُمُ ٱلْغَٰلِبِينَ ﴿١١٦﴾ وَءَاتَيْنَٰهُمَا ٱلْكِتَٰبَ
ٱلْمُسْتَبِينَ ﴿١١٧﴾ وَهَدَيْنَٰهُمَا ٱلصِّرَٰطَ ٱلْمُسْتَقِيمَ ﴿١١٨﴾ وَتَرَكْنَا
عَلَيْهِمَا فِى ٱلْءَاخِرِينَ ﴿١١٩﴾ سَلَٰمٌ عَلَىٰ مُوسَىٰ وَهَٰرُونَ
﴿١٢٠﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢١﴾ إِنَّهُمَا مِنْ
عِبَادِنَا ٱلْمُؤْمِنِينَ ﴿١٢٢﴾ وَإِنَّ إِلْيَاسَ لَمِنَ ٱلْمُرْسَلِينَ ﴿١٢٣﴾
إِذْ قَالَ لِقَوْمِهِۦٓ أَلَا تَتَّقُونَ ﴿١٢٤﴾ أَتَدْعُونَ بَعْلًا وَتَذَرُونَ أَحْسَنَ
ٱلْخَٰلِقِينَ ﴿١٢٥﴾ ٱللَّهَ رَبَّكُمْ وَرَبَّ ءَابَآئِكُمُ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٢٦﴾

103. -Her ikisi de teslimiyet gösterip- onu şakağı üzerine yatırınca, **104.** kendisine şöyle seslendik: "İbrahim!" **105.** "Sen rüyanı doğruladın. Biz, ihsan üzere hareket edenleri (şiddetli ve kerih durumlardan) işte böyle (kurtarır; böyle) mükâfatlandırırız." **106.** "Şüphesiz, bu, apaçık bir imtihandı." **107.** Ve büyük bir kurbanlık fidye vererek onu kurtardık. **108.** Sonrakiler arasında güzelce yâd edilmesini sağladık: **109.** Selâm olsun İbrahim'e!.. **110.** İhsan üzere hareket edenleri böyle mükâfatlandırırız işte. **111.** O, gerçekten mümin kullarımızdandı. **112.** Onu, -salih bir peygamber olacak- İshak'la da müjdeledik. **113.** Ona ve İshak'a bereket verdik; ikisinin soyundan ihsan üzere hareket edenler de var, açıkça kendisine zulmedenler de... **114.** Gerçek şu ki; Biz, Musa ve Harun'a da lütufta bulunduk. **115.** İkisini kavimleri ile birlikte o büyük sıkıntıdan kurtardık. **116.** Onlara yardım ettik de galip gelenler onlar oldu. **117.** Her ikisine de o açık seçik kitabı verdik. **118.** Ve ikisini de doğru yola getirdik... **119.** Sonrakiler arasında güzelce yâd edilmelerini sağladık: **120.** Selâm olsun Musa'ya da Harun'a da!.. **121.** Biz, ihsan üzere hareket edenleri işte böyle mükâfatlandırırız. **122.** İkisi de gerçekten mümin kullarımızdandı. **123.** Şüphesiz, İlyas da peygamberlerdendi. **124.** Hani, kavmine demişti ki: "Hâlâ, sakınmayacak mısınız?" **125-126.** "Suret verenlerin en güzelini -yani, sizin ve ilk atalarınızın Rabbi olan Allah'ı- bırakıp da Baal'e mi tapıyorsunuz?!"

فكذبوه فإنهم لمحضرون ﴿١٢٧﴾ إلا عباد الله المخلصين ﴿١٢٨﴾
وتركنا عليه في الآخرين ﴿١٢٩﴾ سلام على إل ياسين ﴿١٣٠﴾ إنا كذلك
نجزي المحسنين ﴿١٣١﴾ إنه من عبادنا المؤمنين ﴿١٣٢﴾ وإن لوطا
لمن المرسلين ﴿١٣٣﴾ إذ نجيناه وأهله أجمعين ﴿١٣٤﴾ إلا عجوزا
في الغابرين ﴿١٣٥﴾ ثم دمرنا الآخرين ﴿١٣٦﴾ وإنكم لتمرون عليهم
مصبحين ﴿١٣٧﴾ وبالليل أفلا تعقلون ﴿١٣٨﴾ وإن يونس لمن
المرسلين ﴿١٣٩﴾ إذ أبق إلى الفلك المشحون ﴿١٤٠﴾ فساهم فكان
من المدحضين ﴿١٤١﴾ فالتقمه الحوت وهو مليم ﴿١٤٢﴾ فلولا أنه
كان من المسبحين ﴿١٤٣﴾ للبث في بطنه إلى يوم يبعثون ﴿١٤٤﴾
۞ فنبذناه بالعراء وهو سقيم ﴿١٤٥﴾ وأنبتنا عليه شجرة
من يقطين ﴿١٤٦﴾ وأرسلناه إلى مائة ألف أو يزيدون ﴿١٤٧﴾
فآمنوا فمتعناهم إلى حين ﴿١٤٨﴾ فاستفتهم ألربك البنات
ولهم البنون ﴿١٤٩﴾ أم خلقنا الملائكة إناثا وهم
شاهدون ﴿١٥٠﴾ ألا إنهم من إفكهم ليقولون ﴿١٥١﴾ ولد
الله وإنهم لكاذبون ﴿١٥٢﴾ أصطفى البنات على البنين ﴿١٥٣﴾

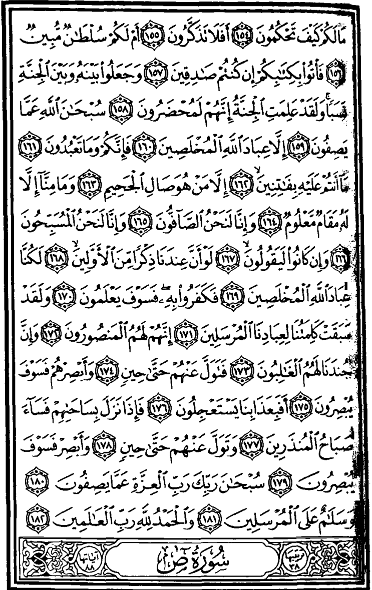
127. Fakat onu yalanladılar... Bu sebeple, yaka paça derdest edilip getirildiler! **128.** Allah'ın (ihlâsları sayesinde) kurtarılan kulları müstesna. **129.** Sonrakiler arasında güzelce yâd edilmesini sağladık. **130.** Selâm olsun İlyas'lara! **131.** İhsan üzere hareket edenleri böyle mükâfatlandırırız işte. **132.** O, gerçekten mümin kullarımızdandı. **133.** Şüphesiz, Lût da

peygamberlerdendi. **134.** Hani, onu ve bütün ehlini kurtarmıştık **135.** -geridekiler arasında kalan bir bayan müstesna-; **136.** sonra diğerlerini yerle bir etmiştik. **137.** Doğrusu, siz (ey Mekkeliler! Ticaret amacı ile Suriye'ye giderken) onlara uğramaktasınız; sabahleyin **138.** ve geceleyin... Hâlâ, aklınızı başınıza almayacak mısınız? **139.** Şüphesiz, Yunus da peygamberlerdendi. **140.** Hani, o tıka basa dolu gemiyle kaçmıştı kaçak bir köle gibi... **141.** Kur'a çekmişti de kaybedenlerden olmuştu. **142.** Kendi kendini kınayıp dururken, balık kendisini yutmuştu. **143.** (Allah'ın af ve mağfiret sahibi olduğunu bilen) tenzih ve takdisçilerden olmasaydı, **144.** tekrar diriltilecekleri güne kadar onun karnında kalacaktı!.. **145.** Nihayet onu, bitkin bir hâlde çıplak bir yere attık. **146.** Ve üzerinde (gölge etsin diye) geniş yapraklı bir bitki bitirdik... **147.** Onu yüz bin -veya daha fazla sayıda- insana elçi gönderdik. **148.** Nihayet, ona iman ettiler. Biz de onları bir süreye kadar yaşattık. **149.** Şunlara sor bakalım; kız çocukları Rabbinin de, oğlanlar onların, öyle mi?!* **150.** Yoksa, Biz, melekleri onların tanıklığında mı dişi yaratmışız?! **151.** Bakınız; kesinlikle gerçekleri ters yüz ederek söylüyorlar; **152.** "Allah'ın kızı / oğlu var." diye... Oysa, kesinlikle yalancılar!.. **153.** Kız çocuklarını oğlanlara tercih etmiş ha?!

---

* Melekleri Allah'a isnât ederken, onları ne diye o beğenmedikleri kızlar gibi düşünüyorlar?!

154. (Bilgi-belge nâmına) 'ne'niz var; nasıl böyle bir hüküm verebiliyorsunuz?! **155.** Hâlâ, düşünüp ders çıkarmayacak mısınız? **156.** Yoksa sizin apaçık bir güçlü kanıtınız mı var? **157.** Doğru söylüyorsanız, getirin kitabınızı! **158.** O'nunla görünmez varlıklar arasında bir nesep ilişkisidir uydurmuş gidiyorlar! Oysa gerçek şu ki; görünmez varlıklar da onların yaka paça derdest edileceklerini biliyor! **159.** Allah, bunların nitelendirdiklerinden münezzehtir. **160.** -Allah'ın, (ihlâsları sayesinde) kurtardığı kulları(nın O'na dair mecazî nitelendirmeleri) müstesna.- **161.** Çünkü ne siz ne de Allah'tan başka taptıklarınız, **162.** evet sizler, hiç kimseyi saptıramazsınız!.. **163.** Tabiî, Cehennem'e girecek olanlar müstesna. **164.** (Bu gizli varlıklar derler ki:) "Bizim her birimizin belli bir yeri vardır." **165.** "Şüphesiz, biz de sıra sıra diziliyizdir." **166.** "Şüphesiz, biz de (O'nu her tür eksiklikten) tenzih ve takdis etmekteyizdir." **167-169.** (Müşrikler;) "Bize de evvelkiler gibi bir mesaj gelmiş olsaydı, biz de herhâlde Allah'ın, (ihlâsları sayesinde) kurtardığı kullarından olurduk." deyip duruyorlardı... **170.** Şimdi ise onu inkâr ediyorlar... Ama yakında görecekler! **171.** Gerçek şu ki; peygamber olarak gönderilen kullarımız hakkında sözümüz önceden verilmiştir: **172.** Muzaffer olacaklar, kesinlikle kendileridir; **173.** galip gelecekler, mutlaka Bizim ordumuzdur. **174.** (Resulüm!) Şimdilik onlardan yüz çevir. **175.** Gözetle onları... Yakında görecekler!.. **176.** Bizim azabımızın hemen gelmesini mi istiyorlar?! **177.** O, yurtlarına bir iner (ve helâk şartları gerçekleşir)se, uyarıl(dıkları hâlde kulak asmay)anların sabahları çok kötü olur! **178.** Evet, şimdilik bunlardan uzak dur **179.** ve gözetle onları... Yakında görecekler!.. **180.** Senin o 'mutlak izzet sahibi' Rabbin, bunların yakıştırdıklarından münezzehtir. **181.** Selâm olsun O'nun peygamberlerine! **182.** Hamdolsun Âlemlerin Rabbi Allah'a!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
صٓ وَالْقُرْآنِ ذِي الذِّكْرِ ﴿١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا فِي عِزَّةٍ وَشِقَاقٍ ﴿٢﴾
كَمْ أَهْلَكْنَا مِن قَبْلِهِم مِّن قَرْنٍ فَنَادَوا وَّلَاتَ حِينَ مَنَاصٍ ﴿٣﴾ وَعَجِبُوا
أَن جَاءَهُم مُّنذِرٌ مِّنْهُمْ وَقَالَ الْكَافِرُونَ هَٰذَا سَاحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٤﴾
أَجَعَلَ الْآلِهَةَ إِلَٰهًا وَاحِدًا إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ عُجَابٌ ﴿٥﴾ وَانطَلَقَ الْمَلَأُ
مِنْهُمْ أَنِ امْشُوا وَاصْبِرُوا عَلَىٰ آلِهَتِكُمْ إِنَّ هَٰذَا لَشَيْءٌ يُرَادُ ﴿٦﴾
مَا سَمِعْنَا بِهَٰذَا فِي الْمِلَّةِ الْآخِرَةِ إِنْ هَٰذَا إِلَّا اخْتِلَاقٌ ﴿٧﴾ أَأُنزِلَ
عَلَيْهِ الذِّكْرُ مِن بَيْنِنَا بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ مِّن ذِكْرِي بَل لَّمَّا يَذُوقُوا عَذَابِ
﴿٨﴾ أَمْ عِندَهُمْ خَزَائِنُ رَحْمَةِ رَبِّكَ الْعَزِيزِ الْوَهَّابِ ﴿٩﴾ أَمْ لَهُم
مُّلْكُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا فَلْيَرْتَقُوا فِي الْأَسْبَابِ ﴿١٠﴾
جُندٌ مَّا هُنَالِكَ مَهْزُومٌ مِّنَ الْأَحْزَابِ ﴿١١﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ
نُوحٍ وَعَادٌ وَفِرْعَوْنُ ذُو الْأَوْتَادِ ﴿١٢﴾ وَثَمُودُ وَقَوْمُ لُوطٍ وَأَصْحَابُ
لْـَٔيْكَةِ أُولَٰئِكَ الْأَحْزَابُ ﴿١٣﴾ إِن كُلٌّ إِلَّا كَذَّبَ الرُّسُلَ
فَحَقَّ عِقَابِ ﴿١٤﴾ وَمَا يَنظُرُ هَٰؤُلَاءِ إِلَّا صَيْحَةً وَاحِدَةً مَّا لَهَا
مِن فَوَاقٍ ﴿١٥﴾ وَقَالُوا رَبَّنَا عَجِّل لَّنَا قِطَّنَا قَبْلَ يَوْمِ الْحِسَابِ ﴿١٦﴾

38- SĀD SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 88 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Sâd. 'Zikir'li* Kur'ân'a yemin olsun. **2.** Asıl, nankörce inkâr edenlerdir gurur ve muhalefet içinde olanlar (ona iman edenler değil)!.. **3.** Kendilerinden önce nice nesilleri helâk ettik... Çığırıştılar! Ama kurtulma vakti değildi... (O vakit, çoktan geçmişti!) **4.** Kendi içlerinden bir uyarıcının gelmesine şaştılar ve şöyle dediler nankörce inkâr edenleri: "Bu (Muhammed), yalancı bir büyücüdür!" **5.** "Ne! Tanrıları bir tek tanrı mı yapmış?! Bu, gerçekten şaşılacak bir şey!" **6.** İleri gelenleri de harekete geçip (dediler ki); "Tanrılarınızda direnip yürüyün!.. Sizden istenen sadece bu!" **7.** "Biz bunu son din (olan Hıristiyanlık)ta bile işitmedik! Bu, tamamen uydurmadır!" **8.** "(İlahî) mesaj aramızdan ona mı indirilmiş (bizler dururken)?!" Aslında, Benim mesajımdan yana şüphededirler! Ama, henüz tatmadılar Benim azabımı! **9.** Yoksa senin 'hibe ettikçe eden' 'mutlak izzet sahibi' (Vehhâb, Azîz) Rabbinin rahmet hazineleri onların yanında mı? **10.** Yoksa göklerin, yerin ve bu ikisi arasında ne varsa hepsinin mülkiyeti onlara mı ait?! Öyleyse, yükselsinler araçlarla! **11.** Sadece, uyumsuz birliklerden oluşturulmuş, yenilmeye mahkûm derme çatma bir ordu!.. **12.** Kendilerinden önce Nuh kavmi, Âd ve kazıklı firavun(lar)** da yalanlamıştı. **13.** Semud, Lût kavmi ve Eyke halkı da... Bunlar da uyumsuz birliklerdi... **14.** Hepsi peygamberleri yalanladı ve sonunda gerçekleşti Benim azabım! **15.** İşte şunlar da asla dönüşü olmayan tek bir gümbürtü bekliyorlar! **16.** Nitekim "Ya Rabbi! Bizim payımıza düşeni şu yargılanma gününden önce veriver!" dediler.

---

* Zikr; öğüt, bahis, şan şeref anlamlarına geldiği için, kelimeyi aynen bırakmayı tercih ettik.

** Bkz. Fecr: 10'un dipnotu.

اصْبِرْ عَلَىٰ مَا يَقُولُونَ وَاذْكُرْ عَبْدَنَا دَاوُودَ ذَا الْأَيْدِ إِنَّهُ أَوَّابٌ ﴿١٧﴾
إِنَّا سَخَّرْنَا الْجِبَالَ مَعَهُ يُسَبِّحْنَ بِالْعَشِيِّ وَالْإِشْرَاقِ ﴿١٨﴾ وَالطَّيْرَ
مَحْشُورَةً كُلٌّ لَهُ أَوَّابٌ ﴿١٩﴾ وَشَدَدْنَا مُلْكَهُ وَآتَيْنَاهُ الْحِكْمَةَ
وَفَصْلَ الْخِطَابِ ﴿٢٠﴾ ۞ وَهَلْ أَتَاكَ نَبَأُ الْخَصْمِ إِذْ تَسَوَّرُوا
الْمِحْرَابَ ﴿٢١﴾ إِذْ دَخَلُوا عَلَىٰ دَاوُودَ فَفَزِعَ مِنْهُمْ قَالُوا لَا تَخَفْ
خَصْمَانِ بَغَىٰ بَعْضُنَا عَلَىٰ بَعْضٍ فَاحْكُمْ بَيْنَنَا بِالْحَقِّ وَلَا تُشْطِطْ
وَاهْدِنَا إِلَىٰ سَوَاءِ الصِّرَاطِ ﴿٢٢﴾ إِنَّ هَٰذَا أَخِي لَهُ تِسْعٌ وَتِسْعُونَ نَعْجَةً
وَلِيَ نَعْجَةٌ وَاحِدَةٌ فَقَالَ أَكْفِلْنِيهَا وَعَزَّنِي فِي الْخِطَابِ ﴿٢٣﴾ قَالَ
لَقَدْ ظَلَمَكَ بِسُؤَالِ نَعْجَتِكَ إِلَىٰ نِعَاجِهِ وَإِنَّ كَثِيرًا مِنَ الْخُلَطَاءِ لَيَبْغِي
بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَقَلِيلٌ
مَا هُمْ وَظَنَّ دَاوُودُ أَنَّمَا فَتَنَّاهُ فَاسْتَغْفَرَ رَبَّهُ وَخَرَّ رَاكِعًا وَأَنَابَ
۩ ﴿٢٤﴾ فَغَفَرْنَا لَهُ ذَٰلِكَ وَإِنَّ لَهُ عِنْدَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ مَآبٍ
﴿٢٥﴾ يَا دَاوُودُ إِنَّا جَعَلْنَاكَ خَلِيفَةً فِي الْأَرْضِ فَاحْكُمْ بَيْنَ النَّاسِ
بِالْحَقِّ وَلَا تَتَّبِعِ الْهَوَىٰ فَيُضِلَّكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ إِنَّ الَّذِينَ يَضِلُّونَ
عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ بِمَا نَسُوا يَوْمَ الْحِسَابِ ﴿٢٦﴾

17. Sen bunların söylediklerine sabret ve güçlü kulumuz Davud'u yad et; o, daima Allah'a yönelirdi. **18.** Akşamleyin ve kuşluk vakti kendisiyle birlikte tenzih ve takdis etsinler diye dağları râm etmiştik. **19.** Etrafında toplanan kuşları da... Hepsi ona yönelirdi. **20.** Hükümranlığını pekiştirmiş ve kendisine hakîmâne yönetme ve anlaşmazlıkları giderme kabiliyeti vermiştik. **21.** Peki, o dâvacıların haberi sana gelmiş miydi? Hani, saray mabedine tırmanmışlardı...

22. Hani, Davud'un yanına girmişlerdi de o kendilerinden ürkmüştü... Demişlerdi ki: "Korkma! Biz birbirinin hakkına tecavüz eden iki davacıyız. Aramızda âdilâne hükmet; haksızlık etme ve bize dosdoğru yolu göster." **23.** "Şimdi; bu benim kardeşimdir; kendisinin doksan dokuz koyunu, benimse bir tek koyunum var. Ama 'Onu da bana ver!' dedi ve beni altedip istediğini zorla aldı." **24.** (Davud) dedi ki: "Senin koyununu kendi koyunlarına katmayı istemekle sana zulmetmiş! Doğrusu, bir arada yaşayanların çoğu birbirinin hakkına tecavüz eder. Ancak iman edip salih amel işleyenler müstesna; ama onlar da pek azdır." Bununla birlikte, Davud (bu mizansenle, asıl) kendisini imtihan ettiğimizi anladı ve derhâl Rabbinden mağfiret diledi; rükûa kapanarak Allah'a yöneldi.

25. Biz de o yaptığını kendisine bağışladık; şüphesiz kendisi için, nezdimizde ayrı bir yakınlık ve güzel bir âkıbet vardır. **26.** (Dedik ki:) "Ey Davud! Seni bu topraklarda halife kıldık (giden hükümdarların yerine sen hükmediyorsun artık); o hâlde insanlar arasında âdilâne hükmet, arzu ve ihtirasına uyma; çünkü bu seni Allah'ın yolundan saptırır. Allah'ın yolundan sapanlara da şüphesiz şiddetli bir azap vardır hesap verme gününü unuttuklarından dolayı!"

SÂD SÛRESİ

وَمَا خَلَقْنَا ٱلسَّمَآءَ وَٱلْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا بَٰطِلًا ذَٰلِكَ ظَنُّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِنَ ٱلنَّارِ ﴿٢٧﴾ أَمْ نَجْعَلُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟
ٱلصَّٰلِحَٰتِ كَٱلْمُفْسِدِينَ فِى ٱلْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ ٱلْمُتَّقِينَ كَٱلْفُجَّارِ
﴿٢٨﴾ كِتَٰبٌ أَنزَلْنَٰهُ إِلَيْكَ مُبَٰرَكٌ لِّيَدَّبَّرُوٓا۟ ءَايَٰتِهِۦ وَلِيَتَذَكَّرَ أُو۟لُوا۟
ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢٩﴾ وَوَهَبْنَا لِدَاوُۥدَ سُلَيْمَٰنَ نِعْمَ ٱلْعَبْدُ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ
﴿٣٠﴾ إِذْ عُرِضَ عَلَيْهِ بِٱلْعَشِىِّ ٱلصَّٰفِنَٰتُ ٱلْجِيَادُ ﴿٣١﴾ فَقَالَ إِنِّىٓ
أَحْبَبْتُ حُبَّ ٱلْخَيْرِ عَن ذِكْرِ رَبِّى حَتَّىٰ تَوَارَتْ بِٱلْحِجَابِ ﴿٣٢﴾
رُدُّوهَا عَلَىَّ فَطَفِقَ مَسْحًۢا بِٱلسُّوقِ وَٱلْأَعْنَاقِ ﴿٣٣﴾ وَلَقَدْ فَتَنَّا
سُلَيْمَٰنَ وَأَلْقَيْنَا عَلَىٰ كُرْسِيِّهِۦ جَسَدًا ثُمَّ أَنَابَ ﴿٣٤﴾ قَالَ رَبِّ ٱغْفِرْ
لِى وَهَبْ لِى مُلْكًا لَّا يَنۢبَغِى لِأَحَدٍ مِّنۢ بَعْدِىٓ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْوَهَّابُ ﴿٣٥﴾
فَسَخَّرْنَا لَهُ ٱلرِّيحَ تَجْرِى بِأَمْرِهِۦ رُخَآءً حَيْثُ أَصَابَ ﴿٣٦﴾ وَٱلشَّيَٰطِينَ
كُلَّ بَنَّآءٍ وَغَوَّاصٍ ﴿٣٧﴾ وَءَاخَرِينَ مُقَرَّنِينَ فِى ٱلْأَصْفَادِ ﴿٣٨﴾ هَٰذَا
عَطَآؤُنَا فَٱمْنُنْ أَوْ أَمْسِكْ بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٣٩﴾ وَإِنَّ لَهُۥ عِندَنَا لَزُلْفَىٰ وَحُسْنَ
مَـَٔابٍ ﴿٤٠﴾ وَٱذْكُرْ عَبْدَنَآ أَيُّوبَ إِذْ نَادَىٰ رَبَّهُۥٓ أَنِّى مَسَّنِىَ ٱلشَّيْطَٰنُ
بِنُصْبٍ وَعَذَابٍ ﴿٤١﴾ ٱرْكُضْ بِرِجْلِكَ هَٰذَا مُغْتَسَلٌۢ بَارِدٌ وَشَرَابٌ ﴿٤٢﴾

27. Biz; göğü, yeri ve bu ikisi arasındakileri boşuna yaratmadık. Bu, nankörce inkâr edenlerin zannıdır. Ama Ateş'e girdiklerinde hâlleri haraptır nankörce inkâr edenlerin!.. **28.** Yoksa Biz, iman edip salih amel işleyenleri yeryüzünde bozuculuk edenlerle bir mi tutacakmışız?! Müttakîleri günahkârlarla bir mi tutacakmışız yoksa?! **29.** (Bu) mübarek bir kitap(tır); onu sana indirmekteyiz ki âyetleri üzerinde derin derin düşünsünler ve vicdan sahipleri düşünüp ders çıkarsın... **30.** Davud'a Süleyman'ı da hibe etmiştik; ne güzel kuldu o!.. Daima Allah'a yönelirdi. **31.** Hani, bir akşam üzeri o muhteşem duruşlu yarış atları kendisinin önünde resm-i geçit yapmıştı **32.** da; "Bu serveti, sırf Rabbimi bana hatırlattığı için seviyorum."[145] demişti. Nihayet (güneş) tamamen gözden kaybolunca; **33.** "Onları bana tekrar getirin." (deyip) bacaklarını ve boyunlarını okşamaya başlamıştı... **34.** Gerçek şu ki; Biz Süleyman'ı denemiş ve tahtının üzerine bir ceset bırakmıştık... Sonra tekrar (Bize) döndü. **35.** Dedi ki: "Ya Rabbi! Beni bağışla ve bana öyle bir hükümranlık ver ki benden sonra hiç kimseye nasip olmasın. Şüphesiz Sensin, hibe ettikçe eden (Vehhâb)." **36.** Biz de emriyle istediği yere aheste aheste giden rüzgârı kendisine ram ettik. **37.** İnşaat ustası ve dalgıç bütün 'şeytan'ları... **38.** Ve zincire vurulmuş diğerlerini (yani, angaryacı, cenkçi, cenk arabacısı ve süvarileri)... **39.** "Bu bizim 'ver'gimizdir; artık ister hesapsızca ver, ister tut (diyerek...)" **40.** Doğrusu, katımızda onun için bir yakınlık ve güzel bir sonuç vardır. **41.** Kulumuz Eyyub'u da yad et. Hani, "Şeytan bana gerçekten yorgunluk ve eziyet verdi" diye Rabbine seslenmişti. **42.** "Ayağını yere vur... İşte yıkanılacak ve içilecek bir soğuk su." →

وَوَهَبْنَا لَهُۥٓ أَهْلَهُۥ وَمِثْلَهُم مَّعَهُمْ رَحْمَةً مِّنَّا وَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ
﴿٤٣﴾ وَخُذْ بِيَدِكَ ضِغْثًا فَٱضْرِب بِّهِۦ وَلَا تَحْنَثْ ۗ إِنَّا وَجَدْنَٰهُ صَابِرًا ۚ
نِّعْمَ ٱلْعَبْدُ ۖ إِنَّهُۥٓ أَوَّابٌ ﴿٤٤﴾ وَٱذْكُرْ عِبَٰدَنَآ إِبْرَٰهِيمَ وَإِسْحَٰقَ وَيَعْقُوبَ
أُو۟لِى ٱلْأَيْدِى وَٱلْأَبْصَٰرِ ﴿٤٥﴾ إِنَّآ أَخْلَصْنَٰهُم بِخَالِصَةٍ ذِكْرَى
ٱلدَّارِ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّهُمْ عِندَنَا لَمِنَ ٱلْمُصْطَفَيْنَ ٱلْأَخْيَارِ ﴿٤٧﴾ وَٱذْكُرْ
إِسْمَٰعِيلَ وَٱلْيَسَعَ وَذَا ٱلْكِفْلِ ۖ وَكُلٌّ مِّنَ ٱلْأَخْيَارِ ﴿٤٨﴾ هَٰذَا ذِكْرٌ ۚ
وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَـَٔابٍ ﴿٤٩﴾ جَنَّٰتِ عَدْنٍ مُّفَتَّحَةً لَّهُمُ ٱلْأَبْوَٰبُ
﴿٥٠﴾ مُتَّكِـِٔينَ فِيهَا يَدْعُونَ فِيهَا بِفَٰكِهَةٍ كَثِيرَةٍ وَشَرَابٍ ﴿٥١﴾
۞ وَعِندَهُمْ قَٰصِرَٰتُ ٱلطَّرْفِ أَتْرَابٌ ﴿٥٢﴾ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِيَوْمِ
ٱلْحِسَابِ ﴿٥٣﴾ إِنَّ هَٰذَا لَرِزْقُنَا مَا لَهُۥ مِن نَّفَادٍ ﴿٥٤﴾ هَٰذَا ۚ وَإِنَّ
لِلطَّٰغِينَ لَشَرَّ مَـَٔابٍ ﴿٥٥﴾ جَهَنَّمَ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ ٱلْمِهَادُ ﴿٥٦﴾ هَٰذَا
فَلْيَذُوقُوهُ حَمِيمٌ وَغَسَّاقٌ ﴿٥٧﴾ وَءَاخَرُ مِن شَكْلِهِۦٓ أَزْوَٰجٌ ﴿٥٨﴾
هَٰذَا فَوْجٌ مُّقْتَحِمٌ مَّعَكُمْ ۖ لَا مَرْحَبًۢا بِهِمْ ۚ إِنَّهُمْ صَالُوا۟ ٱلنَّارِ ﴿٥٩﴾
قَالُوا۟ بَلْ أَنتُمْ لَا مَرْحَبًۢا بِكُمْ ۖ أَنتُمْ قَدَّمْتُمُوهُ لَنَا ۖ فَبِئْسَ ٱلْقَرَارُ ﴿٦٠﴾
قَالُوا۟ رَبَّنَا مَن قَدَّمَ لَنَا هَٰذَا فَزِدْهُ عَذَابًا ضِعْفًا فِى ٱلنَّارِ ﴿٦١﴾

الحزب ٤٦

43. (dedik) ve tarafımızdan bir rahmet -vicdan sahipleri için de bir ibret- olmak üzere hem ailesini hem de onların bir mislini kendisine hibe ettik. **44.** "Eline bir demet sap alıp (eşine) onunla vur da yeminini bozmuş olma." (dedik.) Onu gerçekten sabırlı bulmuştuk. Ne iyi kuldu o! Daima Allah'a yönelirdi. **45.** Güçlü ve basiretli kullarımız İbrahim, İshak ve Yakub'u da yad et. **46.** Biz onları samimiyetle o (Ahiret) yurdu(nu) düşünen kimseler kılmıştık. **47.** Şüphesiz onlar Bizim katımızda seçkin, hayırlı kimselerdendir. **48.** İsmail'i, Elyesâ'yı ve Zülkifl'i de yad et; hepsi de hayırlı kimselerdendir. **49.** Bu bir öğüttür; şüphesiz müttakîler için güzel bir sonuç vardır: **50.** Kapıları kendileri için ardına kadar açılmış Adn Cennetleri... **51.** Orada keyifle arkalarına yaslanmış vaziyette her türlü meyve ve içeceği isteyebilmektedirler. **52.** Yanlarında, eşlerinden başkasına bakmayan yaşıt dilberler olduğu hâlde... **53.** Yargılanma günü için size va'dedilen işte budur. **54.** Şüphesiz bu Bizim nasip ettiğimiz öyle bir şeydir ki, bitmek tükenmek söz konusu değildir onun için. **55.** İşte böyle... Azgınlar için ise en kötü sonuç mevzuubahistir: **56.** Dibini boylayacakları Cehennem... Ne kötü yatak! **57.** İşte, kaynar ve pis kokulu bir su!.. Tadsınlar bakalım. **58.** Buna benzer daha başka azaplar... **59.** (Kendi aralarında çekişirler) "İşte, sizinle eylem birliği yapan bir kalabalık!.. 'Merhaba!' yok bunlara; mecbur, ateşi boylayacaklar!" **60.** Derler ki: "Hayır! Asıl size 'Merhaba!' yok. Bizi buraya siz sürdünüz! Ne kötü bir durakmış burası!" **61.** Derler ki: "Ya Rabbi! Bizi buraya kim sürdüyse onun Ateş'teki azabını katmerli hâle getir."

SÂD SÛRESİ

وَقَالُوا مَا لَنَا لَا نَرَىٰ رِجَالًا كُنَّا نَعُدُّهُم مِّنَ الْأَشْرَارِ ﴿٦٢﴾ أَتَّخَذْنَاهُمْ
سِخْرِيًّا أَمْ زَاغَتْ عَنْهُمُ الْأَبْصَارُ ﴿٦٣﴾ إِنَّ ذَٰلِكَ لَحَقٌّ تَخَاصُمُ أَهْلِ
النَّارِ ﴿٦٤﴾ قُلْ إِنَّمَا أَنَا مُنذِرٌ ۖ وَمَا مِنْ إِلَٰهٍ إِلَّا اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٦٥﴾
رَبُّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٦٦﴾ قُلْ هُوَ نَبَأٌ
عَظِيمٌ ﴿٦٧﴾ أَنتُمْ عَنْهُ مُعْرِضُونَ ﴿٦٨﴾ مَا كَانَ لِيَ مِنْ عِلْمٍ بِالْمَلَإِ الْأَعْلَىٰ
إِذْ يَخْتَصِمُونَ ﴿٦٩﴾ إِن يُوحَىٰ إِلَيَّ إِلَّا أَنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُّبِينٌ ﴿٧٠﴾ إِذْ قَالَ رَبُّكَ
لِلْمَلَائِكَةِ إِنِّي خَالِقٌ بَشَرًا مِّن طِينٍ ﴿٧١﴾ فَإِذَا سَوَّيْتُهُ وَنَفَخْتُ فِيهِ
مِن رُّوحِي فَقَعُوا لَهُ سَاجِدِينَ ﴿٧٢﴾ فَسَجَدَ الْمَلَائِكَةُ كُلُّهُمْ
أَجْمَعُونَ ﴿٧٣﴾ إِلَّا إِبْلِيسَ اسْتَكْبَرَ وَكَانَ مِنَ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾ قَالَ
يَا إِبْلِيسُ مَا مَنَعَكَ أَن تَسْجُدَ لِمَا خَلَقْتُ بِيَدَيَّ ۖ أَسْتَكْبَرْتَ أَمْ كُنتَ
مِنَ الْعَالِينَ ﴿٧٥﴾ قَالَ أَنَا خَيْرٌ مِّنْهُ ۖ خَلَقْتَنِي مِن نَّارٍ وَخَلَقْتَهُ مِن طِينٍ
﴿٧٦﴾ قَالَ فَاخْرُجْ مِنْهَا فَإِنَّكَ رَجِيمٌ ﴿٧٧﴾ وَإِنَّ عَلَيْكَ لَعْنَتِي إِلَىٰ يَوْمِ
الدِّينِ ﴿٧٨﴾ قَالَ رَبِّ فَأَنظِرْنِي إِلَىٰ يَوْمِ يُبْعَثُونَ ﴿٧٩﴾ قَالَ فَإِنَّكَ مِنَ
الْمُنظَرِينَ ﴿٨٠﴾ إِلَىٰ يَوْمِ الْوَقْتِ الْمَعْلُومِ ﴿٨١﴾ قَالَ فَبِعِزَّتِكَ
لَأُغْوِيَنَّهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٢﴾ إِلَّا عِبَادَكَ مِنْهُمُ الْمُخْلَصِينَ ﴿٨٣﴾

62. Yine, derler ki: "Bizim kötü-
lerden saydığımız birtakım adam-
lar vardı; onları niye (burada)
görmüyoruz?" **63.** "Onlarla boşu
boşuna mı dalga geçmişiz?! Yoksa
(buradalar da) gözlerimiz mi kaydı
onlardan?!" **64.** Ateş'tekilerin işbu
çekişmesi mutlaka gerçekleşecek-
tir!.. **65.** De ki: Ben sadece bir uya-
rıcıyım. 'Ezici güce sahip' 'tek'
(Vâhid, Kahhâr) Allah'tan başka
tanrı yoktur. **66.** O; göklerin, yerin
ve ikisi arasında ne varsa hepsinin
Rabbidir; 'mutlak izzet sahibi'dir,
bağışlayıcıdır (Azîz, Gafûr). **67.**
De ki: Bu, muazzam bir mesajdır.
68. Siz ise ondan yüz çevirmekte-
siniz! **69.** Mele-i Âlâ'nın (İblîs'in
Âdem'e niçin secde edip etmediği
vb. konular çerçevesindeki) tar-
tışmaları hakkında kendiliğimden
(kesin ve etraflı) bir bilgi elde et-
mem mümkün değildir. **70.** Bana
sadece vahyolunur; ben apaçık bir uyarıcıdan başka bir şey değilim. **71.** Hani, senin
Rabbin meleklere demişti ki: "Ben çamurdan bir insan yaratmaktayım." **72.** "Onu
'düzen'leyip 'ruh'umdan kendisine üflediğimde derhâl ona secde edin." **73.** Bunun
üzerine, bütün melekler hep birlikte secde ettiler. **74.** İblis müstesna... O, büyüklük
tasladı ve inkârcı nankörlerden oldu. **75.** "Ey İblis!" dedi; "Benim iki elimle yarattı-
ğım bir varlığa secde etmekten seni alıkoyan ne?! Kendinde büyüklük mü vehmedi-
yorsun, yoksa sen de mi 'yüceler'densin?" **76.** Dedi ki: "Ben ondan daha hayırlıyım;
çünkü beni ateşten yarattın, onu ise çamurdan yarattın." **77.** Buyurdu ki: "O hâlde, çık
oradan! Kovulmuş bir varlıksın artık!" **78.** "Yargılanma gününe kadar da lânetim se-
nin üzerindedir!" **79.** Dedi ki: "Ya Rabbi! Diriltilecekleri güne kadar bana süre tanı."
80-81. Buyurdu ki: "Şüphesiz, o malum vaktin gününe kadar süre tanınanlardansın!"
82. Dedi ki: "Senin izzetin üzerine yemin ederim ki, onların tamamını azdıracağım!"
83. "(İhlâsları sayesinde) kurtarılan kulların müstesna."

قَالَ فَالْحَقُّ وَالْحَقَّ أَقُولُ ﴿٨٤﴾ لَأَمْلَأَنَّ جَهَنَّمَ مِنكَ وَمِمَّن تَبِعَكَ
مِنْهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٨٥﴾ قُلْ مَا أَسْأَلُكُمْ عَلَيْهِ مِنْ أَجْرٍ وَمَا أَنَا مِنَ الْمُتَكَلِّفِينَ
﴿٨٦﴾ إِنْ هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَالَمِينَ ﴿٨٧﴾ وَلَتَعْلَمُنَّ نَبَأَهُ بَعْدَ حِينٍ ﴿٨٨﴾

سُورَةُ الزُّمَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

تَنزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿١﴾ إِنَّا أَنزَلْنَا إِلَيْكَ
الْكِتَابَ بِالْحَقِّ فَاعْبُدِ اللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ الدِّينَ ﴿٢﴾ أَلَا
لِلَّهِ الدِّينُ الْخَالِصُ وَالَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِهِ أَوْلِيَاءَ
مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَىٰ إِنَّ اللَّهَ يَحْكُمُ بَيْنَهُمْ
فِي مَا هُمْ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ كَاذِبٌ
كَفَّارٌ ﴿٣﴾ لَّوْ أَرَادَ اللَّهُ أَن يَتَّخِذَ وَلَدًا لَّاصْطَفَىٰ مِمَّا
يَخْلُقُ مَا يَشَاءُ سُبْحَانَهُ هُوَ اللَّهُ الْوَاحِدُ الْقَهَّارُ ﴿٤﴾
خَلَقَ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ يُكَوِّرُ اللَّيْلَ عَلَى النَّهَارِ
وَيُكَوِّرُ النَّهَارَ عَلَى اللَّيْلِ وَسَخَّرَ الشَّمْسَ وَالْقَمَرَ
كُلٌّ يَجْرِي لِأَجَلٍ مُّسَمًّى أَلَا هُوَ الْعَزِيزُ الْغَفَّارُ ﴿٥﴾

84. Şöyle buyurdu: "İşin gerçeği -ki Ben. gerçek neyse onu söylerim-:" **85.** "Cehennem'i seninle ve sana uyanlarla dolduracağım!" **86.** De ki: Ben, ne buna karşı sizden bir ücret istiyorum ne de kendiliğinden konuşan kimselerdenim (Hak Teâlâ bana neyi, ne zaman, ne kadar isterse vahyediyor; ben de size iletiyorum). **87.** Bu herkese açık öyle bir öğüttür **88.** ki, bir müddet sonra göreceksiniz haberlerini(n nasıl bir bir gerçekleştiğini)!

39- ZÜMER SÛRESİ

{Üç âyet müstesna, Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 75 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Bu kitap; 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm) Allah tarafından indirilmektedir: **2.** Şüphesiz Biz, kitabı sana gerçek olarak indirdik. Öyleyse, dini Allah'a özgü kılarak (sadece) O'na kulluk et. **3.** Bakınız; Allah'a yalnızca (şirkten uzak) halis din yakışır. O'ndan başka velîler edinenler; "Biz bunlara, sadece bizi Allah'a yaklaştırsınlar diye tapıyoruz." (diyorlar!) Ama anlaşmazlığa düştükleri hususlarda, Allah aralarında mutlaka hâkimlik edecek... İnkârcı nankör bir yalancıyı Allah doğru yola getirmez. **4.** Allah bir çocuk edinmek isteseydi, yarattıklarından dilediğini seçerdi elbette... Hâşa!.. O; 'ezici güce sahip' 'tek' (Vâhid, Kahhâr) Allah'tır. **5.** O, gökleri ve yeri gerçek (bir gaye) ile yaratmıştır. Geceyi gündüzün üzerine dolar, gündüzü gecenin üzerine dolar. Güneş'i ve Ay'ı müsahhar kılmıştır. Her biri belli bir süreliğine aheste aheste gider. Bakınız; O'dur 'mutlak izzet sahibi' 'bağışladıkça bağışlayan' (Azîz, Gaffâr).

خلقكم من نفس واحدة ثم جعل منها زوجها وأنزل لكم
من الأنعام ثمانية أزواج يخلقكم في بطون أمهاتكم
خلقا من بعد خلق في ظلمات ثلاث ذلكم الله ربكم له
الملك لا إله إلا هو فأنى تصرفون ﴿٦﴾ إن تكفروا فإن
الله غني عنكم ولا يرضى لعباده الكفر وإن تشكروا يرضه
لكم ولا تزر وازرة وزر أخرى ثم إلى ربكم مرجعكم
فينبئكم بما كنتم تعملون إنه عليم بذات الصدور ﴿٧﴾
۞ وإذا مس الإنسان ضر دعا ربه منيبا إليه ثم إذا خوله
نعمة منه نسي ما كان يدعو إليه من قبل وجعل لله أندادا
ليضل عن سبيله قل تمتع بكفرك قليلا إنك من أصحاب
النار ﴿٨﴾ أمن هو قانت آناء الليل ساجدا وقائما يحذر
الآخرة ويرجو رحمة ربه قل هل يستوي الذين يعلمون والذين
لا يعلمون إنما يتذكر أولو الألباب ﴿٩﴾ قل يا عباد الذين
آمنوا اتقوا ربكم للذين أحسنوا في هذه الدنيا حسنة
وأرض الله واسعة إنما يوفى الصابرون أجرهم بغير حساب ﴿١٠﴾

6. O; sizi tek bir candan yaratmış, sonra eşini de ondan meydana getirmiştir; sizin için hayvanlardan sekiz eş (yani, dört çift) indirmiştir. Sizi, analarınızın karnında -üç karanlık içinde yaratılıştan yaratılışa geçirerek- O yaratmaktadır.

İşte, Rabbiniz Allah budur; mutlak hükümranlık O'na aittir, O'ndan başka tanrı yoktur. Böyleyken, nasıl döndürülüverirsiniz?! **7.** Nankörce inkâr ederseniz (bilin ki); Allah'ın sizin hiçbir şeyinize ihtiyacı yoktur. Ne var ki O, kullarının nankörce inkâr etmesine rıza göstermez. Şükrederseniz, bunun için sizden razı olur. Hiçbir yük sahibi de bir başkasının yükünü çekmez. Sonra, dönüşünüz tamamen Rabbinizedir; o zaman, yaptıklarınızı size bir bir haber verecektir. Şüphesiz O, sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır). **8.** İnsana bir sıkıntı dokunduğunda, Rabbine yönelerek sadece O'na yalvarır. Sonra O, kendi katından ona bir nimet bahşedince, önceden yalvarmış olduğu şeyi unutuverir ve (insanları) Allah yolundan saptırmak için O'na birtakım denk varlıklar ihdas eder. De ki: Küfrünle biraz yaşayadur; şüphesiz, Ateş sahiplerindensin! **9.** Şimdi; böyle biri mi daha hayırlıdır, yoksa hem Âhiret korkusuyla hem de Rabbinin rahmetine nail olma ümidiyle gecenin bir saati gâh secdeye kapanarak gâh ayakta durarak Allah'a gönülden kulluk eden biri mi? De ki: Hiç, bilenlerle bilmeyenler bir olur mu? Doğrusu, ancak vicdanlılar düşünüp ders çıkarır. **10.** De ki: Ey Benim iman eden kullarım! Rabbinizden sakının. Bu dünyada ihsan üzere hareket edenlere (akıbette) bir güzellik vardır. Allah'ın Arz'ı da geniştir. Sabredenlere, mükâfatları mutlaka hesapsız ödenir.

قُلْ إِنِّىٓ أُمِرْتُ أَنْ أَعْبُدَ ٱللَّهَ مُخْلِصًا لَّهُ ٱلدِّينَ ﴿١١﴾ وَأُمِرْتُ لِأَنْ أَكُونَ
أَوَّلَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿١٢﴾ قُلْ إِنِّىٓ أَخَافُ إِنْ عَصَيْتُ رَبِّى عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ
﴿١٣﴾ قُلِ ٱللَّهَ أَعْبُدُ مُخْلِصًا لَّهُۥ دِينِى ﴿١٤﴾ فَٱعْبُدُوا۟ مَا شِئْتُم مِّن دُونِهِۦ ۗ
قُلْ إِنَّ ٱلْخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ أَلَا
ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْخُسْرَانُ ٱلْمُبِينُ ﴿١٥﴾ لَهُم مِّن فَوْقِهِمْ ظُلَلٌ مِّنَ ٱلنَّارِ
وَمِن تَحْتِهِمْ ظُلَلٌ ۚ ذَٰلِكَ يُخَوِّفُ ٱللَّهُ بِهِۦ عِبَادَهُۥ ۚ يَٰعِبَادِ فَٱتَّقُونِ ﴿١٦﴾
وَٱلَّذِينَ ٱجْتَنَبُوا۟ ٱلطَّٰغُوتَ أَن يَعْبُدُوهَا وَأَنَابُوٓا۟ إِلَى ٱللَّهِ لَهُمُ ٱلْبُشْرَىٰ ۚ
فَبَشِّرْ عِبَادِ ﴿١٧﴾ ٱلَّذِينَ يَسْتَمِعُونَ ٱلْقَوْلَ فَيَتَّبِعُونَ أَحْسَنَهُۥٓ ۚ
أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ هَدَىٰهُمُ ٱللَّهُ ۖ وَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمْ أُو۟لُوا۟ ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿١٨﴾
أَفَمَنْ حَقَّ عَلَيْهِ كَلِمَةُ ٱلْعَذَابِ أَفَأَنتَ تُنقِذُ مَن فِى ٱلنَّارِ ﴿١٩﴾
لَٰكِنِ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟ رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّن فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ ۖ وَعْدَ ٱللَّهِ ۖ لَا يُخْلِفُ ٱللَّهُ ٱلْمِيعَادَ ﴿٢٠﴾ أَلَمْ تَرَ
أَنَّ ٱللَّهَ أَنزَلَ مِنَ ٱلسَّمَآءِ مَآءً فَسَلَكَهُۥ يَنَٰبِيعَ فِى ٱلْأَرْضِ ثُمَّ
يُخْرِجُ بِهِۦ زَرْعًا مُّخْتَلِفًا أَلْوَٰنُهُۥ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَىٰهُ مُصْفَرًّا ثُمَّ
يَجْعَلُهُۥ حُطَٰمًا ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَذِكْرَىٰ لِأُو۟لِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٢١﴾

11. De ki: Bana, dini yalnızca Allah'a özgü kılarak (sadece) O'na kulluk etmem emrolundu. **12.** Bana, (O'na) teslimiyet gösterenlerin ilki olmam da emredildi. **13.** De ki: Rabbime karşı gelirsem, büyük bir günün azabından korkarım. **14-15.** De ki: Evet, ben dîni kendisine özgü kılarak yalnızca Allah'a kulluk ederim. Siz, O'ndan başka dilediklerinize tapın!.. De ki: Hüsrana uğrayanlar, kendilerini ve ehillerini Kıyamet Günü hüsrana uğratacak olanlardır. Bakınız; apaçık hüsran budur! **16.** Çünkü hem üzerlerinde hem de altlarında Ateş'ten tabakalar olacaktır. Allah, kullarını bununla korkutmaktadır. Ey kullarım! Benden sakının! **17.** Allah'a yönelerek tâğuta tapmaktan kaçınanlara müjde vardır; Benim o kullarımı müjdele **18.** ki; sözü dinlerler ve 'en güzel'ine uyarlar. Bunlardır, Allah'ın doğru yola getirdiği kimseler... Bunlardır vicdanlılar... **19.** Ama, ya hakkında azap hükmü kesinleşenler? Ateş'in içindeki birini sen mi kurtaracaksın?! **20.** Fakat Rablerinden korkanlar için, altından ırmakların aktığı kat kat inşâ edilmiş has odalar vardır. Allah'ın va'di olarak... Allah da verdiği sözden caymaz. **21.** Görmüyor musun ki; Allah gökten su indirip onu topraktaki kaynaklara akıtıyor, sonra onunla renk renk ekin çıkarıyor, sonra o ekin iyice güzelleşiyor, sonra sapsarı sararmış olduğunu görüyorsun ve sonunda, onu kupkuru bir çer çöp hâline getiriyor?! Vicdan sahipleri için elbette bunda bir ders vardır.

أَفَمَن شَرَحَ اللَّهُ صَدْرَهُ لِلْإِسْلَامِ فَهُوَ عَلَىٰ نُورٍ مِّن رَّبِّهِ فَوَيْلٌ
لِّلْقَاسِيَةِ قُلُوبُهُم مِّن ذِكْرِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ فِي ضَلَالٍ مُّبِينٍ ﴿٢٢﴾
اللَّهُ نَزَّلَ أَحْسَنَ الْحَدِيثِ كِتَابًا مُّتَشَابِهًا مَّثَانِيَ تَقْشَعِرُّ مِنْهُ
جُلُودُ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ ثُمَّ تَلِينُ جُلُودُهُمْ وَقُلُوبُهُمْ
إِلَىٰ ذِكْرِ اللَّهِ ذَٰلِكَ هُدَى اللَّهِ يَهْدِي بِهِ مَن يَشَاءُ وَمَن
يُضْلِلِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٢٣﴾ أَفَمَن يَتَّقِي بِوَجْهِهِ سُوءَ
الْعَذَابِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ وَقِيلَ لِلظَّالِمِينَ ذُوقُوا مَا كُنتُمْ تَكْسِبُونَ
﴿٢٤﴾ كَذَّبَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ فَأَتَاهُمُ الْعَذَابُ مِنْ حَيْثُ
لَا يَشْعُرُونَ ﴿٢٥﴾ فَأَذَاقَهُمُ اللَّهُ الْخِزْيَ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ
الْآخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ ضَرَبْنَا لِلنَّاسِ فِي
هَٰذَا الْقُرْآنِ مِن كُلِّ مَثَلٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٢٧﴾ قُرْآنًا عَرَبِيًّا
غَيْرَ ذِي عِوَجٍ لَّعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ ﴿٢٨﴾ ضَرَبَ اللَّهُ مَثَلًا رَّجُلًا فِيهِ
شُرَكَاءُ مُتَشَاكِسُونَ وَرَجُلًا سَلَمًا لِّرَجُلٍ هَلْ يَسْتَوِيَانِ مَثَلًا
الْحَمْدُ لِلَّهِ بَلْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٩﴾ إِنَّكَ مَيِّتٌ وَإِنَّهُم مَّيِّتُونَ
﴿٣٠﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ عِندَ رَبِّكُمْ تَخْتَصِمُونَ ﴿٣١﴾

22. Allah her kimin zihnini İslâm'a* açmışsa, o artık Rabbinden bir nur üzeredir. Allah hatırlatıldığı hâlde, gönülleri hâlâ katı kalanların hali ise haraptır! Bunlar, apaçık bir sapma içindedir! **23.** Allah, 'sözün en güzeli'ni; çift yönlü (karşılaştırmalı) ve içeriği birbirini andıran bir kitap olarak indirmektedir. Öyle ki; Rablerinden korkanların, ondan ötürü tüyleri diken diken olur; sonra, Allah'ın öğüdüne karşı derileri ve kalpleri yumuşar. Bu, (hiç kimsenin tekelinde olmayıp) Allah'ın hidayetidir; dilediğini onunla doğru yola getiriyor. Kimi de Allah saptırırsa, bir daha onu yola getiren bulunmaz! **24.** Zalimlere; "Kendi kazanmış olduğunuz şu cezayı tadın!" dendiğinde, Kıyamet Günü o berbat azaptan yüzünü korumaya çalışan biri, hiç, oraya güvenli bir şekilde gelenler gibi olabilir mi? **25.** Onlardan öncekiler de yalanlamıştı; fakat, hiç farkında olmadıkları bir yerden geliverdi azap!.. **26.** Ve Allah onlara, dünya hayatında rüsvaylığı tattırdı... Âhiret azabı ise elbette daha büyüktür. Keşke bilselerdi! **27.** Gerçek şu ki; Biz bu Kur'ân'da insanlara her türlü temsili getirmekteyiz... ki düşünüp ders çıkarsınlar. **28.** Hiçbir eğriliği bulunmayan Arapça bir Kur'ân olarak (indirmekteyiz) ki (rahatlıkla anlayıp) sakınsınlar. **29.** (İşte) Allah size, (şirkin anlamsızlığını gösteren) bir temsil daha getiriyor: 'Hangimiz iş yaptıracağız' diye birbiriyle çekişen birtakım efendilere sahip bir adamcağız ile yalnız bir tek efendisi olan bir (başka) adam düşünün. Bu ikisinin durumu bir olur mu? (Biri, onca sahipten hangisine hizmet edeceğini bilemezken, öteki kime hizmet edeceğini bilmektedir. Böylesine güçlü bir kanıt sunan) Allah'a hamdolsun!.. Ama çoğu bilmez. **30.** Şüphesiz, sen de öleceksin, onlar da ölecek... **31.** Sonra, Kıyamet Günü hepiniz Rabbinizin huzurunda çekişeceksiniz (ve nihaî hüküm o zaman verilecek).

---

* Yani, Allah'a kayıtsız şartsız teslimiyete...

فَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنْ كَذَبَ عَلَى اللَّهِ وَكَذَّبَ بِالصِّدْقِ
إِذْ جَاءَهُ أَلَيْسَ فِي جَهَنَّمَ مَثْوًى لِلْكَافِرِينَ ﴿٣٢﴾ وَالَّذِي
جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ﴿٣٣﴾
لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَٰلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ﴿٣٤﴾
لِيُكَفِّرَ اللَّهُ عَنْهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي عَمِلُوا وَيَجْزِيَهُمْ أَجْرَهُمْ
بِأَحْسَنِ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٣٥﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِكَافٍ
عَبْدَهُ وَيُخَوِّفُونَكَ بِالَّذِينَ مِنْ دُونِهِ وَمَنْ يُضْلِلِ
اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ هَادٍ ﴿٣٦﴾ وَمَنْ يَهْدِ اللَّهُ فَمَا لَهُ مِنْ مُضِلٍّ
أَلَيْسَ اللَّهُ بِعَزِيزٍ ذِي انْتِقَامٍ ﴿٣٧﴾ وَلَئِنْ سَأَلْتَهُمْ مَنْ خَلَقَ
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ اللَّهُ قُلْ أَفَرَأَيْتُمْ مَا تَدْعُونَ
مِنْ دُونِ اللَّهِ إِنْ أَرَادَنِيَ اللَّهُ بِضُرٍّ هَلْ هُنَّ كَاشِفَاتُ ضُرِّهِ
أَوْ أَرَادَنِي بِرَحْمَةٍ هَلْ هُنَّ مُمْسِكَاتُ رَحْمَتِهِ قُلْ حَسْبِيَ
اللَّهُ عَلَيْهِ يَتَوَكَّلُ الْمُتَوَكِّلُونَ ﴿٣٨﴾ قُلْ يَا قَوْمِ اعْمَلُوا
عَلَىٰ مَكَانَتِكُمْ إِنِّي عَامِلٌ فَسَوْفَ تَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾
مَنْ يَأْتِيهِ عَذَابٌ يُخْزِيهِ وَيَحِلُّ عَلَيْهِ عَذَابٌ مُقِيمٌ ﴿٤٠﴾

32. Bu durumda, Allah adına yalan uyduran ve kendisine gelen doğruyu yalanlayan birinden daha zalimi olabilir mi?! İnkârcı nankörlere yer mi yok Cehennem'de? **33.** Doğruyu getiren ve onu tasdik edenler ise bunlardır işte, (kendilerini Cehennem'den kurtaracak) müttakîler. **34.** Diledikleri her şey Rableri katında kendilerine verilecektir. İhsan üzere hareket edenlerin mükâfatı budur. **35.** Böylece Allah, yaptıkları en kötü şeyleri bile örtecek ve onları yaptıklarının en güzelini ölçü alarak mükâfatlandıracaktır. **36.** Hiç, Allah, kuluna yetmez olur mu? (Putlarının seni çarpacağını vs. söyleyerek) seni O'ndan başkalarıyla korkutmaya çalışıyorlar. Oysa Allah'ın saptırdığı birini doğru yola getirecek yoktur. **37.** Kimi Allah doğru yola getirirse, onu da saptıracak yoktur. Allah, hak edenin cezasını mutlaka veren 'mutlak izzet sahibi' (Azîz) değil midir? **38.** Gerçek şu ki; onlara: "Gökleri ve yeri yaratan kim?" diye sorsan, muhakkak "Allah" diyeceklerdir... De ki: Peki, O'ndan başka taptıklarınızı bir düşünün; Allah bana bir zarar vermek istese, O'nun vereceği zararı giderebilirler mi bunlar? Ya da bana bir rahmet dilese, O'nun vereceği rahmeti engelleyebilirler mi (ne dersiniz)? De ki: Bana Allah yeter! Güvenip dayanacaklar da yalnız O'na güvenip dayansınlar. **39.** De ki: Ey kavmim! Elinizden geleni yapın; şüphesiz ben de yapacağım! Ve yakında öğreneceksiniz **40.** o rezil edici azabın kime geleceğini ve (bitip tükenmek bilmeyen) o sonsuz azabın kime ineceğini!..

إِنَّآ أَنزَلْنَا عَلَيْكَ ٱلْكِتَٰبَ لِلنَّاسِ بِٱلْحَقِّ ۖ فَمَنِ ٱهْتَدَىٰ
فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَن ضَلَّ فَإِنَّمَا يَضِلُّ عَلَيْهَا ۖ وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم
بِوَكِيلٍ ﴿٤١﴾ ٱللَّهُ يَتَوَفَّى ٱلْأَنفُسَ حِينَ مَوْتِهَا وَٱلَّتِى
لَمْ تَمُتْ فِى مَنَامِهَا ۖ فَيُمْسِكُ ٱلَّتِى قَضَىٰ عَلَيْهَا ٱلْمَوْتَ
وَيُرْسِلُ ٱلْأُخْرَىٰٓ إِلَىٰٓ أَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ
لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿٤٢﴾ أَمِ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِ ٱللَّهِ شُفَعَآءَ ۚ
قُلْ أَوَلَوْ كَانُوا۟ لَا يَمْلِكُونَ شَيْـًٔا وَلَا يَعْقِلُونَ ﴿٤٣﴾
قُل لِّلَّهِ ٱلشَّفَٰعَةُ جَمِيعًا ۖ لَّهُۥ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ ثُمَّ
إِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٤٤﴾ وَإِذَا ذُكِرَ ٱللَّهُ وَحْدَهُ ٱشْمَأَزَّتْ
قُلُوبُ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِٱلْءَاخِرَةِ ۖ وَإِذَا ذُكِرَ ٱلَّذِينَ مِن
دُونِهِۦٓ إِذَا هُمْ يَسْتَبْشِرُونَ ﴿٤٥﴾ قُلِ ٱللَّهُمَّ فَاطِرَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ عَٰلِمَ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ أَنتَ تَحْكُمُ بَيْنَ عِبَادِكَ
فِى مَا كَانُوا۟ فِيهِ يَخْتَلِفُونَ ﴿٤٦﴾ وَلَوْ أَنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟
مَا فِى ٱلْأَرْضِ جَمِيعًا وَمِثْلَهُۥ مَعَهُۥ لَٱفْتَدَوْا۟ بِهِۦ مِن سُوٓءِ ٱلْعَذَابِ
يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ وَبَدَا لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مَا لَمْ يَكُونُوا۟ يَحْتَسِبُونَ ﴿٤٧﴾

41. Şüphesiz, Biz, insanlar için bu kitabı sana gerçek olarak indirdik. Artık kim doğru yola gelirse, kendi lehinedir; kim de saparsa, yine kendi aleyhine sapmış olur. Sen, onların üzerinde vekil değilsin. **42.** Allah; 'ruh'ları öldükleri sırada, ölmeyenleri de uyurlarken almakta;* ölmesine hükmettiklerini nezdinde alıkoyup diğerlerini belli süreliğine salıvermektedir. Önyargısız düşünen bir zümre için, elbette bunda âyetler vardır. **43.** Yoksa, Allah'tan başka şefaatçiler mi edinmişler? De ki: Hiçbir şeyleri olmasa ve akıl erdiremez olsalar da mı?! **44.** De ki: Şefaat tamamen Allah'a aittir. Göklerin ve yerin mülkü O'nundur. Sonunda hepiniz O'na döndürüleceksiniz! **45.** (Tanrı olarak) sadece Allah'tan bahsedildiğinde, Âhirete iman etmeyenlerin canı sıkılır; ama O'ndan başkaları da anıldığı vakit hemen yüzleri güler. **46.** De ki: Ey benim gökleri ve yeri yaratan, gaybı da aşikârı da bilen Allahım! Ayrılığa düştükleri şeyler hakkında kullarının arasında Sen hâkimlik edersin. **47.** Yeryüzündeki her şey bir misliyle birlikte o zalimlerin olsaydı, Kıyamet Günü -hiç hesaba katmadıkları şeyler Allah tarafından kendilerince de açıkça görüleceğinden- o berbat azaptan kurtulmak için (ellerindekinin) tamamını feda ederlerdi.

* Yani, geceleyin sizi 'vefat' ettirip kendinizden geçirmekte (Bkz. En'âm: 60).

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا وَحَاقَ بِهِمْ مَا كَانُوا بِهِۦ
يَسْتَهْزِءُونَ ﴿٤٨﴾ فَإِذَا مَسَّ الْإِنْسَانَ ضُرٌّ دَعَانَا ثُمَّ إِذَا خَوَّلْنَاهُ
نِعْمَةً مِنَّا قَالَ إِنَّمَا أُوتِيتُهُ عَلَىٰ عِلْمٍ بَلْ هِيَ فِتْنَةٌ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٩﴾ قَدْ قَالَهَا الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَمَا أَغْنَىٰ
عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿٥٠﴾ فَأَصَابَهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا
وَالَّذِينَ ظَلَمُوا مِنْ هَٰؤُلَاءِ سَيُصِيبُهُمْ سَيِّـَٔاتُ مَا كَسَبُوا
وَمَا هُمْ بِمُعْجِزِينَ ﴿٥١﴾ أَوَلَمْ يَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يَبْسُطُ الرِّزْقَ
لِمَنْ يَشَاءُ وَيَقْدِرُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِقَوْمٍ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٢﴾
۞ قُلْ يَا عِبَادِيَ الَّذِينَ أَسْرَفُوا عَلَىٰ أَنْفُسِهِمْ لَا تَقْنَطُوا مِنْ
رَحْمَةِ اللَّهِ إِنَّ اللَّهَ يَغْفِرُ الذُّنُوبَ جَمِيعًا إِنَّهُ هُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ
﴿٥٣﴾ وَأَنِيبُوا إِلَىٰ رَبِّكُمْ وَأَسْلِمُوا لَهُ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ
الْعَذَابُ ثُمَّ لَا تُنْصَرُونَ ﴿٥٤﴾ وَاتَّبِعُوا أَحْسَنَ مَا أُنْزِلَ
إِلَيْكُمْ مِنْ رَبِّكُمْ مِنْ قَبْلِ أَنْ يَأْتِيَكُمُ الْعَذَابُ
بَغْتَةً وَأَنْتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٥٥﴾ أَنْ تَقُولَ نَفْسٌ يَا حَسْرَتَا
عَلَىٰ مَا فَرَّطْتُ فِي جَنْبِ اللَّهِ وَإِنْ كُنْتُ لَمِنَ السَّاخِرِينَ ﴿٥٦﴾

48. Evet, işledikleri şeyin berbatlığı kendilerince de açıkça görülmüş ve alay edip durdukları şey kendilerini çepeçevre kuşatmıştır... **49.** İnsana bir sıkıntı geldiğinde, sadece Bize yalvarır. Sonra, katımızdan ona bir nimet bahşettiğimizde: "Bu bana tamamen kendi bilgimden dolayı verilmiştir!" der. Aslında, o bir denemedir, fakat çoğu bilmez!.. **50.** Bunu onlardan öncekiler de söylemişlerdi; ama işledikleri şey kendilerine fayda vermemiş **51.** ve işledikleri şeyin berbatlığı başlarına gelmişti... İşte, bunların (yani, inkârcı Araplar) içindeki zalimlerin işlediklerinin berbatlığı da onların başına gelecek! (Allah'ı) âciz bırakacak değiller... **52.** Bilmiyorlar mı ki; Allah, rızkı dilediklerine genişletiyor ve daraltıyor?! İman edecek kimseler için bunda elbette âyetler vardır. **53.** De ki: Ey Benim kendileri aleyhine aşırı giden[146] kullarım! Allah'ın rahmetinden ümit kesmeyin; -Allah bütün günahları bağışlayabilir. O'dur çünkü bağışlayıcı, merhametli (Gafûr, Rahîm).- **54.** Azap başınıza gelip de bir daha hiç kimseden yardım alamayacağınız dem gelmeden önce O'na yönelin ve O'na kayıtsız şartsız teslîmiyet gösterin. **55.** Azap, siz hiç farkında değilken ansızın başınıza gelmeden önce, Rabbinizden size indirilen en güzel vahye tâbi olun. **56.** Kişinin; "Âh! Allah'a karşı ettiğim kusurlar için; ayrıca, o alaycıların yanında yer aldığım için şimdi ne kadar pişmanım!" diyeceği gün gelmeden...

أَوْ تَقُولَ لَوْ أَنَّ ٱللَّهَ هَدَىٰنِى لَكُنتُ مِنَ ٱلْمُتَّقِينَ ﴿٥٧﴾
أَوْ تَقُولَ حِينَ تَرَى ٱلْعَذَابَ لَوْ أَنَّ لِى كَرَّةً فَأَكُونَ
مِنَ ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٥٨﴾ بَلَىٰ قَدْ جَآءَتْكَ ءَايَٰتِى فَكَذَّبْتَ بِهَا
وَٱسْتَكْبَرْتَ وَكُنتَ مِنَ ٱلْكَٰفِرِينَ ﴿٥٩﴾ وَيَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ
تَرَى ٱلَّذِينَ كَذَبُوا۟ عَلَى ٱللَّهِ وُجُوهُهُم مُّسْوَدَّةٌ ۚ أَلَيْسَ فِى
جَهَنَّمَ مَثْوًى لِّلْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٦٠﴾ وَيُنَجِّى ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ ٱتَّقَوْا۟
بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ ٱلسُّوٓءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿٦١﴾ ٱللَّهُ
خَٰلِقُ كُلِّ شَىْءٍ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ وَكِيلٌ ﴿٦٢﴾ لَّهُۥ مَقَالِيدُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۗ وَٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ﴿٦٣﴾ قُلْ أَفَغَيْرَ ٱللَّهِ تَأْمُرُوٓنِّىٓ أَعْبُدُ أَيُّهَا
ٱلْجَٰهِلُونَ ﴿٦٤﴾ وَلَقَدْ أُوحِىَ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ لَئِنْ
أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ ٱلْخَٰسِرِينَ ﴿٦٥﴾ بَلِ ٱللَّهَ
فَٱعْبُدْ وَكُن مِّنَ ٱلشَّٰكِرِينَ ﴿٦٦﴾ وَمَا قَدَرُوا۟ ٱللَّهَ حَقَّ قَدْرِهِۦ
وَٱلْأَرْضُ جَمِيعًا قَبْضَتُهُۥ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ وَٱلسَّمَٰوَٰتُ
مَطْوِيَّٰتٌۢ بِيَمِينِهِۦ ۚ سُبْحَٰنَهُۥ وَتَعَٰلَىٰ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٦٧﴾

57. Ya da "Allah bana doğru yolu göstermiş olsaydı, elbette ben de müttakîlerden olurdum!" diyeceği gün... **58.** Yahut azabı gördüğü vakit; "Âh! Bana bir şans daha verilse de, ihsan üzere hareket edenlerden olsam!" diyeceği gün... **59.** Hayır (olamazsın)! Çünkü Benim âyetlerim sana gelmişti; fakat sen büyüklük taslayarak onları yalanlamış ve inkârcı nankörlerden olmuştun! **60.** Kıyamet Günü, Allah'a karşı yalan uyduranların yüzlerini kapkara görürsün... Cehennem'de kibirlilere yer mi yok? **61.** Bununla birlikte, Allah; müttakîleri -kurtuluşlarına sebep olan şey* ile- kurtarır; onlara kötülük dokunmaz ve üzülmezler. **62.** Allah; her şeyin yaratıcısıdır ve O, her şeye vekildir. **63.** Göklerin ve yerin kilit (ve anahtar)ları tamamen O'nundur. Allah'ın âyetlerini nankörce inkâr edenler, bunlardır işte, hüsrana uğrayacaklar! **64.** De ki: Be cahiller! Siz bana Allah'tan başkasına kulluk etmemi mi emrediyorsunuz? **65.** Gerçek şu ki; sana da, senden öncekilere de şu vahyedilmiştir: Şayet (Allah'a) ortak koşarsan, amellerin kesinlikle boşa gider ve gerçekten hüsrana uğrayanlardan olursun. **66.** Aksine, sadece Allah'a kulluk et ve şükredenlerden ol. **67.** Buna rağmen, Allah'ı hakkıyla takdir edememişlerdir. Oysa Kıyamet Günü Arz'ın tamamı O'nun 'avuc'unun içinde olacak, gökler de O'nun 'sağ eli'nde dürülmüş olacaktır. O; bunların koştuğu ortaklardan münezzehtir, aşkındır.

* İbn Kesir'e göre; bu, "O kişinin başarılı olup azaptan kurtulacağına dair Allah katında daha evvel verilen (ezelî) hüküm"dür.

وَنُفِخَ فِي الصُّورِ فَصَعِقَ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
إِلَّا مَنْ شَاءَ اللَّهُ ثُمَّ نُفِخَ فِيهِ أُخْرَىٰ فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يَنْظُرُونَ
﴿٦٨﴾ وَأَشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورِ رَبِّهَا وَوُضِعَ الْكِتَابُ وَجِيءَ
بِالنَّبِيِّينَ وَالشُّهَدَاءِ وَقُضِيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ
﴿٦٩﴾ وَوُفِّيَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَا عَمِلَتْ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَا يَفْعَلُونَ ﴿٧٠﴾
وَسِيقَ الَّذِينَ كَفَرُوا إِلَىٰ جَهَنَّمَ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا
فُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ رُسُلٌ مِنْكُمْ
يَتْلُونَ عَلَيْكُمْ آيَاتِ رَبِّكُمْ وَيُنْذِرُونَكُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ
هَٰذَا قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنْ حَقَّتْ كَلِمَةُ الْعَذَابِ عَلَى الْكَافِرِينَ
﴿٧١﴾ قِيلَ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ مَثْوَى
الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٢﴾ وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى
الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّىٰ إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوَابُهَا وَقَالَ لَهُمْ
خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ﴿٧٣﴾
وَقَالُوا الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ
نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَامِلِينَ ﴿٧٤﴾

68. Ayrıca Sûr'a üflenmiş olur... O sırada, Allah'ın diledikleri hâriç, göklerde ve yerde kim varsa çarpılıp yıkılmıştır. Sonra ona bir kez daha üflenir, bir de bakarsın ki (diriltilip) kalkmışlar; bakınıyorlar... **69.** Arz. Rabbinin nûru ile parlamaktadır. Kitap ortaya konur, peygamberler ve şahitler getirilir, hiç kimseye haksızlık edilmeksizin aralarında hakça hüküm verilir; **70.** ve herkese yaptıkları(nın karşılığı) tam olarak ödenir. -Zira onların neler yaptığını, O çok iyi bilmektedir.- **71.** Nankörce inkâr edenler bölük bölük Cehennem'e sürülür... Nihayet oraya geldiklerinde, kapıları açılır ve bekçileri onlara derler ki: "Size, Rabbinizin âyetlerini okuyan ve böyle bir günle karşı karşıya geleceğiniz konusunda sizi uyaran kendi içinizden resuller gelmemiş miydi?!" Onlar da "Elbette!" derler... Ama iş işten geçmiş; inkârcı nankörler hakkındaki azap hükmü gerçekleşmiştir. **72.** Onlara şöyle denilir: Temelli kalacağınız Cehennem'in kapılarından girin. Ne kötü, kibirlilerin varacağı yer!.. **73.** Rablerinden sakınanlar ise bölük bölük Cennet'e götürülürler... Oraya geldiklerinde, kapıları ardına kadar açılmıştır. Oranın bekçileri de bunlara der ki: "Selâm olsun size! Gözünüz aydın! Temelli olarak girin buraya." **74.** Onlar da şöyle derler: "Bize ettiği va'di gerçekleştiren ve bizi bu topraklara mirasçı kılan Allah'a hamdolsun! Cennet'te, istediğimiz yerde oturabiliyoruz... Ne güzel, çalışanların mükâfatı!

وَتَرَى ٱلْمَلَٰٓئِكَةَ حَآفِّينَ مِنْ حَوْلِ ٱلْعَرْشِ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ
رَبِّهِمْ ۖ وَقُضِىَ بَيْنَهُم بِٱلْحَقِّ وَقِيلَ ٱلْحَمْدُ لِلَّهِ رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٧٥﴾

سُورَةُ غَافِر

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ ٱلْكِتَٰبِ مِنَ ٱللَّهِ ٱلْعَزِيزِ ٱلْعَلِيمِ ﴿٢﴾ غَافِرِ
ٱلذَّنۢبِ وَقَابِلِ ٱلتَّوْبِ شَدِيدِ ٱلْعِقَابِ ذِى ٱلطَّوْلِ ۖ لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ
إِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴿٣﴾ مَا يُجَٰدِلُ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ إِلَّا ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟
فَلَا يَغْرُرْكَ تَقَلُّبُهُمْ فِى ٱلْبِلَٰدِ ﴿٤﴾ كَذَّبَتْ قَبْلَهُمْ قَوْمُ
نُوحٍ وَٱلْأَحْزَابُ مِنۢ بَعْدِهِمْ ۖ وَهَمَّتْ كُلُّ أُمَّةٍۭ بِرَسُولِهِمْ
لِيَأْخُذُوهُ ۖ وَجَٰدَلُوا۟ بِٱلْبَٰطِلِ لِيُدْحِضُوا۟ بِهِ ٱلْحَقَّ فَأَخَذْتُهُمْ ۖ
فَكَيْفَ كَانَ عِقَابِ ﴿٥﴾ وَكَذَٰلِكَ حَقَّتْ كَلِمَتُ رَبِّكَ عَلَى
ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَنَّهُمْ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ ﴿٦﴾ ٱلَّذِينَ يَحْمِلُونَ ٱلْعَرْشَ
وَمَنْ حَوْلَهُۥ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيُؤْمِنُونَ بِهِۦ وَيَسْتَغْفِرُونَ
لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ رَبَّنَا وَسِعْتَ كُلَّ شَىْءٍ رَّحْمَةً وَعِلْمًا
فَٱغْفِرْ لِلَّذِينَ تَابُوا۟ وَٱتَّبَعُوا۟ سَبِيلَكَ وَقِهِمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿٧﴾

75. Ayrıca görürsün ki; melekler de Arş'ın etrafını çepeçevre kuşatmışlar; Rablerini överek O'nu her tür noksanlıktan tenzih etmekteler... Hâsılı; aralarında hakça hükmolunmuş ve 'Âlemlerin Rabbi Allah'a hamdolsun!' denilmiştir.

40- GÂFİR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 85 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hâ, Mîm. **2.** Bu kitap; 'mutlak izzet ve ilim sahibi' ('Alîm Azîz) Allah tarafından indirilmektedir. **3.** Günahları bağışlayan, tevbeleri kabul eden, cezası sert, lûtfu bol... ki O'ndan başka tanrı yoktur... Yalnız O'nadır ayrıca, nihaî dönüş! **4.** Allah'ın âyetleri hakkında, nankörce inkâr edenlerden başkası cedelleşmiyor. Ama bunların şehir şehir dolaşmaları sakın seni aldatmasın. **5.** Onlardan önce Nuh kavmi de yalanlamıştı, onların ardından gelen gruplar da... Her toplum kendi peygamberini yakalayıp cezalandırmaya yeltenmiş; hakkı bâtılla yok etmek için bâtıl (şüphe ve gerekçeler) öne sürerek cedelleşmişti. Ama sonunda, Ben onları yakaladım! Nasılmış Benim cezalandırışım?! **6.** Böylece, Rabbinin; 'nankörce inkâr edenlerin Ateş sahibi' olacağına dair sözü gerçekleşmiş oldu. **7.** Arş'ı taşıyanlar ve Arş çevresindekiler, hamdederek Rablerini tenzih ve takdis ederler; O'na iman ederler;[147] müminlerin bağışlanması için dua ederler: "Ya Rabbi! Sen, ilim ve rahmet açısından her şeyi kuşatmış bulunuyorsun. O hâlde, dönüş yaparak Senin yolunu izleyenleri bağışla; cayır cayır yanan Ateş'in azabından koru onları."

8. "Ya Rabbi! Onları -atalarından, eşlerinden, nesillerinden salih olanlarla birlikte- kendilerine va'dettiğin Adn Cennetlerine sok. Sensin çünkü 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm)." **9.** "(Kıyamet Günü) onları kötülüklerden koru. O gün her kimi kötülüklerden korursan, şüphesiz ona acımışsındır... ki en büyük başarı da budur." **10.** Nankörce inkâr edenlere ise şöyle seslenilir: Allah'ın hışmı, sizin birbirinize karşı hıncınızdan elbette daha büyük! Çünkü siz, imana davet edildiğiniz hâlde, nankörce inkâr ediyordunuz!.. **11.** "Ya Rabbi! (Biri ana rahmine düşmeden önceki 'hayat'sız hâlimiz,* diğeri ise hayâta gözlerimizi yumuşumuz olmak üzere) bizleri iki kere öldürdün ve (biri ana rahminde kazandığımız dünyevî hayâtiyet diğeri ise şu anki dirilişimiz olmak üzere) bize iki kere hayat verdin; biz de suçlarımızı itiraf ettik. O hâlde, bir çıkış yolu yok mu?" derler. **12.** (Yoktur!) Şu sebeple ki; siz yalnızca Allah'a çağrıldığında nankörce inkâr etmekte, O'na şirk koşulduğunda ise iman etmekteydiniz! Artık hüküm; (koştuğunuz ortaklardan) aşkın, büyük Allah'ındır! ('Aliyy, Kebîr) **13.** Size âyetlerini gösteren ve sizin için gökten rızık indiren O'dur. O'na yönelenden başkası düşünüp ders çıkarmaz. **14.** O hâlde, siz, dini Allah'a özgü kılarak (sadece) O'na dua edin. İnkârcı nankörler istemese de... **15.** Dereceleri yükselten, Arş sahibi (Allah), 'emr'inin ruhunu kullarından dilediğine indirmektedir ki, mutlaka karşı karşıya gelinecek o güne karşı (insanları) uyarsın... **16.** Yani, hiçbir şeyleri Allah'a gizli kalmayacak şekilde ortaya çıkacakları güne karşı... "Kimin, bugün hükümdarlık?" (diye sorulup da) "Ezici güce sahip' 'tek' (Vâhid, Kahhâr) Allah'ın!" (denileceği güne karşı...)

رَبَّنَا وَأَدْخِلْهُمْ جَنَّٰتِ عَدْنٍ ٱلَّتِى وَعَدتَّهُمْ وَمَن صَلَحَ
مِنْ ءَابَآئِهِمْ وَأَزْوَٰجِهِمْ وَذُرِّيَّٰتِهِمْ إِنَّكَ أَنتَ ٱلْعَزِيزُ
ٱلْحَكِيمُ ﴿٨﴾ وَقِهِمُ ٱلسَّيِّـَٔاتِ وَمَن تَقِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ
يَوْمَئِذٍ فَقَدْ رَحِمْتَهُۥ وَذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْعَظِيمُ ﴿٩﴾ إِنَّ
ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ يُنَادَوْنَ لَمَقْتُ ٱللَّهِ أَكْبَرُ مِن مَّقْتِكُمْ
أَنفُسَكُمْ إِذْ تُدْعَوْنَ إِلَى ٱلْإِيمَٰنِ فَتَكْفُرُونَ ﴿١٠﴾
قَالُوا۟ رَبَّنَآ أَمَتَّنَا ٱثْنَتَيْنِ وَأَحْيَيْتَنَا ٱثْنَتَيْنِ فَٱعْتَرَفْنَا بِذُنُوبِنَا
فَهَلْ إِلَىٰ خُرُوجٍ مِّن سَبِيلٍ ﴿١١﴾ ذَٰلِكُم بِأَنَّهُۥٓ إِذَا دُعِىَ
ٱللَّهُ وَحْدَهُۥ كَفَرْتُمْ وَإِن يُشْرَكْ بِهِۦ تُؤْمِنُوا۟ فَٱلْحُكْمُ لِلَّهِ
ٱلْعَلِىِّ ٱلْكَبِيرِ ﴿١٢﴾ هُوَ ٱلَّذِى يُرِيكُمْ ءَايَٰتِهِۦ وَيُنَزِّلُ
لَكُم مِّنَ ٱلسَّمَآءِ رِزْقًا وَمَا يَتَذَكَّرُ إِلَّا مَن يُنِيبُ ﴿١٣﴾
فَٱدْعُوا۟ ٱللَّهَ مُخْلِصِينَ لَهُ ٱلدِّينَ وَلَوْ كَرِهَ ٱلْكَٰفِرُونَ ﴿١٤﴾
رَفِيعُ ٱلدَّرَجَٰتِ ذُو ٱلْعَرْشِ يُلْقِى ٱلرُّوحَ مِنْ أَمْرِهِۦ عَلَىٰ مَن
يَشَآءُ مِنْ عِبَادِهِۦ لِيُنذِرَ يَوْمَ ٱلتَّلَاقِ ﴿١٥﴾ يَوْمَ هُم بَٰرِزُونَ لَا يَخْفَىٰ
عَلَى ٱللَّهِ مِنْهُمْ شَىْءٌ لِّمَنِ ٱلْمُلْكُ ٱلْيَوْمَ لِلَّهِ ٱلْوَٰحِدِ ٱلْقَهَّارِ ﴿١٦﴾

* Bakara: 28'deki *ve küntüm emvâten fe-ahyâküm* ifadesi de 'ilk ölüm'ü ifade etmektedir.

ٱلْيَوْمَ تُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ ۚ لَا ظُلْمَ ٱلْيَوْمَ ۚ إِنَّ
ٱللَّهَ سَرِيعُ ٱلْحِسَابِ ﴿١٧﴾ وَأَنذِرْهُمْ يَوْمَ ٱلْـَٔازِفَةِ إِذِ ٱلْقُلُوبُ
لَدَى ٱلْحَنَاجِرِ كَـٰظِمِينَ ۚ مَا لِلظَّـٰلِمِينَ مِنْ حَمِيمٍ وَلَا شَفِيعٍ
يُطَاعُ ﴿١٨﴾ يَعْلَمُ خَآئِنَةَ ٱلْأَعْيُنِ وَمَا تُخْفِى ٱلصُّدُورُ ﴿١٩﴾
وَٱللَّهُ يَقْضِى بِٱلْحَقِّ ۖ وَٱلَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِۦ لَا يَقْضُونَ
بِشَىْءٍ ۗ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْبَصِيرُ ﴿٢٠﴾ ۞ أَوَلَمْ يَسِيرُوا۟ فِى
ٱلْأَرْضِ فَيَنظُرُوا۟ كَيْفَ كَانَ عَـٰقِبَةُ ٱلَّذِينَ كَانُوا۟ مِن قَبْلِهِمْ ۚ
كَانُوا۟ هُمْ أَشَدَّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَءَاثَارًا فِى ٱلْأَرْضِ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ
بِذُنُوبِهِمْ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنَ ٱللَّهِ مِن وَاقٍ ﴿٢١﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ
كَانَت تَّأْتِيهِمْ رُسُلُهُم بِٱلْبَيِّنَـٰتِ فَكَفَرُوا۟ فَأَخَذَهُمُ ٱللَّهُ ۚ إِنَّهُۥ
قَوِىٌّ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٢٢﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَىٰ بِـَٔايَـٰتِنَا
وَسُلْطَـٰنٍ مُّبِينٍ ﴿٢٣﴾ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَهَـٰمَـٰنَ وَقَـٰرُونَ
فَقَالُوا۟ سَـٰحِرٌ كَذَّابٌ ﴿٢٤﴾ فَلَمَّا جَآءَهُم بِٱلْحَقِّ مِنْ
عِندِنَا قَالُوا۟ ٱقْتُلُوٓا۟ أَبْنَآءَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ مَعَهُۥ وَٱسْتَحْيُوا۟
نِسَآءَهُمْ ۚ وَمَا كَيْدُ ٱلْكَـٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَـٰلٍ ﴿٢٥﴾

ربع الحزب ٤٧

17. O gün, herkese kendi kazandığının karşılığı verilir; o gün zulüm diye bir şey yoktur. Allah son derece hızlı hesap görür. **18.** (Resulüm!) Sen de bunları, yaklaşan güne karşı uyar. Hani, yürekler ağızlara gelecek de yutkunacaklar ya... Zalimler için ne candan bir dost ne de sözü dinlenecek bir şefaatçi olacak hani... **19.** Hain gözlerin ve sinelerin (yani zihinlerin) neler gizlediğini O bilir! **20.** Gerçek neyse Allah ona hükmeder. O'ndan başka taptıkları ise hiçbir şeye hükmedemez. Şüphesiz Allah'tır işiten, gören (Semî', Basîr). **21.** Hiç yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı?! (Elbette...) O hâlde kendilerinden öncekilerin akıbetinin nice olduğuna baksalar (bundan ders çıkarsalar) ya! Onlar, hem kendilerinden daha güçlüydüler hem de yeryüzünde kendilerinden daha fazla eser bırakmışlardı. Ama Allah günahları yüzünden onları yakalayıverdi! Allah'a karşı kendilerini koruyan da olmadı... **22.** Çünkü peygamberleri bunlara apaçık mucizeler getirdiğinde nankörce inkâr etmişler; Allah da onları yakalayıvermişti! Şüphesiz O; güçlüdür, cezalandırması şiddetlidir! **23.** Gerçek şu ki; Biz Musa'yı mucizelerimizle ve apaçık güçlü bir kanıt ile gönderdik. **24.** Firavun'a, Hâmân'a ve Karun'a... "Yalancı büyücü" dediler. **25.** O, kendilerine Bizim katımızdan gerçeği getirdiğinde, "Onunla beraber iman edenlerin oğullarını öldürün, kadınlarını sağ bırakın!" demekteydiler. Oysa inkârcı nankörlerin stratejileri mutlaka hedefinden şaşar.

وَقَالَ فِرْعَوْنُ ذَرُونِيٓ أَقْتُلْ مُوسَىٰ وَلْيَدْعُ رَبَّهُۥٓ إِنِّيٓ أَخَافُ
أَن يُبَدِّلَ دِينَكُمْ أَوْ أَن يُظْهِرَ فِي ٱلْأَرْضِ ٱلْفَسَادَ ﴿٢٦﴾
وَقَالَ مُوسَىٰٓ إِنِّي عُذْتُ بِرَبِّي وَرَبِّكُم مِّن كُلِّ مُتَكَبِّرٍ
لَّا يُؤْمِنُ بِيَوْمِ ٱلْحِسَابِ ﴿٢٧﴾ وَقَالَ رَجُلٌ مُّؤْمِنٌ مِّنْ ءَالِ
فِرْعَوْنَ يَكْتُمُ إِيمَٰنَهُۥٓ أَتَقْتُلُونَ رَجُلًا أَن يَقُولَ رَبِّيَ
ٱللَّهُ وَقَدْ جَآءَكُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ مِن رَّبِّكُمْ وَإِن يَكُ كَٰذِبًا
فَعَلَيْهِ كَذِبُهُۥ وَإِن يَكُ صَادِقًا يُصِبْكُم بَعْضُ ٱلَّذِي
يَعِدُكُمْ إِنَّ ٱللَّهَ لَا يَهْدِي مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ كَذَّابٌ ﴿٢٨﴾ يَٰقَوْمِ
لَكُمُ ٱلْمُلْكُ ٱلْيَوْمَ ظَٰهِرِينَ فِي ٱلْأَرْضِ فَمَن يَنصُرُنَا مِنۢ
بَأْسِ ٱللَّهِ إِن جَآءَنَا قَالَ فِرْعَوْنُ مَآ أُرِيكُمْ إِلَّا مَآ أَرَىٰ وَمَآ
أَهْدِيكُمْ إِلَّا سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ﴿٢٩﴾ وَقَالَ ٱلَّذِيٓ ءَامَنَ يَٰقَوْمِ إِنِّيٓ
أَخَافُ عَلَيْكُم مِّثْلَ يَوْمِ ٱلْأَحْزَابِ ﴿٣٠﴾ مِثْلَ دَأْبِ قَوْمِ نُوحٍ
وَعَادٍ وَثَمُودَ وَٱلَّذِينَ مِنۢ بَعْدِهِمْ وَمَا ٱللَّهُ يُرِيدُ ظُلْمًا لِّلْعِبَادِ ﴿٣١﴾
وَيَٰقَوْمِ إِنِّيٓ أَخَافُ عَلَيْكُمْ يَوْمَ ٱلتَّنَادِ ﴿٣٢﴾ يَوْمَ تُوَلُّونَ مُدْبِرِينَ
مَا لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ مِنْ عَاصِمٍ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِنْ هَادٍ ﴿٣٣﴾

26. Firavun dedi ki: "Beni bırakın da Musa'yı öldüreyim; Rabbine yalvarsın (bakalım, onu kurtarabilecek mi?)! Çünkü onun, dininizi değiştireceğinden veya ülkede bozuculuk yapacağından endişe ediyorum." **27.** Musa da dedi ki: "Şüphesiz ben, yargılanma gününe iman etmeyen bütün kibirlilerden; hem benim hem de sizin Rabbiniz olan (Allah) a sığınmış bulunuyorum!" **28.** Firavun hanedanından olup da imanını gizleyen inanmış bir adam da şöyle dedi: "Bir adamı; sırf 'Benim Rabbim Allah'tır' dedi diye öldüreceksiniz, öyle mi?! Hem de size Rabbinizden âyetler getirmişken?.. Yalancıysa, yalanı kendisine; ama doğru sözlü ise sizi tehdit ettiklerinin bir kısmı başınıza gelebilir. Şüphesiz, 'yalancı aşırı'ları Allah doğru yola getirmez." **29.** "Ey kavmim! Bugün ülkenin güçlü kimseleri olarak hükümranlık sizlerin elinde; ama ya başımıza Allah'ın azabı gelirse, o zaman kim yardım edecek bize?" Firavun dedi ki: "Ben size kendi gördüğümden başkasını göstermiyorum; size yalnızca doğru yolu gösteriyorum." **30.** İnanmış adam dedi ki: "Ey kavmim! Doğrusu, ben sizin adınıza, peygamberlerini yalanlayan gruplarınkine benzer (azap dolu) bir günden endişe ediyorum." **31.** "Yani, Nuh kavminin, Âd'ın, Semud'un ve onlardan sonrakilerin başına gelenler gibi... Allah, kullarına zulmetmek istemez." **32.** "Ey kavmim! Doğrusu ben, sizin için o bağrışıp çağrışma gününden endişe ediyorum." **33.** "Arkanızı dönüp kaçacağınız gün, sizi Allah'tan koruyan olmayacak... Allah'ın saptırdığı birini doğru yola getirecek yoktur."

وَلَقَدْ جَآءَكُمْ يُوسُفُ مِن قَبْلُ بِٱلْبَيِّنَٰتِ فَمَا زِلْتُمْ فِى شَكٍّ
مِّمَّا جَآءَكُم بِهِۦ ۖ حَتَّىٰٓ إِذَا هَلَكَ قُلْتُمْ لَن يَبْعَثَ ٱللَّهُ
مِنۢ بَعْدِهِۦ رَسُولًا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَنْ هُوَ مُسْرِفٌ
مُّرْتَابٌ ﴿٣٤﴾ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ
أَتَىٰهُمْ ۖ كَبُرَ مَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ وَعِندَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ۚ كَذَٰلِكَ
يَطْبَعُ ٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ قَلْبِ مُتَكَبِّرٍ جَبَّارٍ ﴿٣٥﴾ وَقَالَ فِرْعَوْنُ
يَٰهَٰمَٰنُ ٱبْنِ لِى صَرْحًا لَّعَلِّىٓ أَبْلُغُ ٱلْأَسْبَٰبَ ﴿٣٦﴾ أَسْبَٰبَ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ فَأَطَّلِعَ إِلَىٰٓ إِلَٰهِ مُوسَىٰ وَإِنِّى لَأَظُنُّهُۥ كَٰذِبًا ۚ
وَكَذَٰلِكَ زُيِّنَ لِفِرْعَوْنَ سُوٓءُ عَمَلِهِۦ وَصُدَّ عَنِ ٱلسَّبِيلِ ۚ
وَمَا كَيْدُ فِرْعَوْنَ إِلَّا فِى تَبَابٍ ﴿٣٧﴾ وَقَالَ ٱلَّذِىٓ
ءَامَنَ يَٰقَوْمِ ٱتَّبِعُونِ أَهْدِكُمْ سَبِيلَ ٱلرَّشَادِ ﴿٣٨﴾
يَٰقَوْمِ إِنَّمَا هَٰذِهِ ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا مَتَٰعٌ وَإِنَّ ٱلْءَاخِرَةَ هِىَ
دَارُ ٱلْقَرَارِ ﴿٣٩﴾ مَنْ عَمِلَ سَيِّئَةً فَلَا يُجْزَىٰٓ إِلَّا مِثْلَهَا ۖ
وَمَنْ عَمِلَ صَٰلِحًا مِّن ذَكَرٍ أَوْ أُنثَىٰ وَهُوَ مُؤْمِنٌ
فَأُو۟لَٰٓئِكَ يَدْخُلُونَ ٱلْجَنَّةَ يُرْزَقُونَ فِيهَا بِغَيْرِ حِسَابٍ ﴿٤٠﴾

34. "Gerçek şu ki; daha önce Yusuf da size apaçık delillerle gelmişti. O zaman, onun size getirdiklerinden de şüphelenip durmuştunuz!.. Sonunda vefat edince; 'Allah bundan sonra peygamber göndermez!' demiştiniz... 'Şüpheci aşırı'ları Allah böyle saptırır işte." **35.** "Onlar ki; Allah'ın âyetleri hakkında cedelleşirler... Oysa kendilerine gelmiş güçlü bir kanıtları yoktur (sadece zan ve iddialarla konuşmaktadırlar!) Bu, Allah katında da iman edenler nezdinde de büyük bir hışımla karşılanmaktadır. Büyüklük taslayan bütün zorbaların kalbini, Allah böyle mühürler işte!" **36-37.** Firavun da dedi ki: "Ey Hâman! Bana bir kule inşa et, belki o yollara; göklerin yollarına ulaşırım da Musa'nın tanrısına muttalî olurum. Doğrusu, ben onun yalancı olduğu kanaatindeyim!" Yaptığı kötü iş böylece Firavun'a güzel gösterilmiş ve doğru yoldan alıkonulmuştu. Firavun'un numarası elbette boşa çıkacaktı... **38.** İnanan kişi şöyle dedi: "Ey kavmim! Siz bana uyun ki ben de sizi doğru yola götüreyim." **39.** "Ey kavmim! Şu dünya hayatı, şüphesiz geçici bir yaşamdır; asıl karar kılınacak yurt Âhirettir." **40.** "Kim bir kötülük işlerse, sadece onun kadar ceza görür; kadın veya erkek her kim de mümin olarak salih amel işlerse, bunlar Cennet'e girerler ve orada hesapsız bir şekilde nasiplendirilirler."

۞ وَيَٰقَوۡمِ مَا لِيٓ أَدۡعُوكُمۡ إِلَى ٱلنَّجَوٰةِ وَتَدۡعُونَنِيٓ إِلَى
ٱلنَّارِ ٤١ تَدۡعُونَنِي لِأَكۡفُرَ بِٱللَّهِ وَأُشۡرِكَ بِهِۦ مَا لَيۡسَ
لِي بِهِۦ عِلۡمٞ وَأَنَا۠ أَدۡعُوكُمۡ إِلَى ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡغَفَّٰرِ ٤٢ لَا جَرَمَ
أَنَّمَا تَدۡعُونَنِيٓ إِلَيۡهِ لَيۡسَ لَهُۥ دَعۡوَةٞ فِي ٱلدُّنۡيَا وَلَا فِي ٱلۡأٓخِرَةِ
وَأَنَّ مَرَدَّنَآ إِلَى ٱللَّهِ وَأَنَّ ٱلۡمُسۡرِفِينَ هُمۡ أَصۡحَٰبُ ٱلنَّارِ
٤٣ فَسَتَذۡكُرُونَ مَآ أَقُولُ لَكُمۡۚ وَأُفَوِّضُ أَمۡرِيٓ إِلَى
ٱللَّهِۚ إِنَّ ٱللَّهَ بَصِيرُۢ بِٱلۡعِبَادِ ٤٤ فَوَقَىٰهُ ٱللَّهُ سَيِّـَٔاتِ
مَا مَكَرُواْۖ وَحَاقَ بِـَٔالِ فِرۡعَوۡنَ سُوٓءُ ٱلۡعَذَابِ ٤٥ ٱلنَّارُ
يُعۡرَضُونَ عَلَيۡهَا غُدُوّٗا وَعَشِيّٗاۚ وَيَوۡمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ أَدۡخِلُوٓاْ
ءَالَ فِرۡعَوۡنَ أَشَدَّ ٱلۡعَذَابِ ٤٦ وَإِذۡ يَتَحَآجُّونَ فِي
ٱلنَّارِ فَيَقُولُ ٱلضُّعَفَٰٓؤُاْ لِلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا كُنَّا
لَكُمۡ تَبَعٗا فَهَلۡ أَنتُم مُّغۡنُونَ عَنَّا نَصِيبٗا مِّنَ ٱلنَّارِ
٤٧ قَالَ ٱلَّذِينَ ٱسۡتَكۡبَرُوٓاْ إِنَّا كُلّٞ فِيهَآ إِنَّ ٱللَّهَ
قَدۡ حَكَمَ بَيۡنَ ٱلۡعِبَادِ ٤٨ وَقَالَ ٱلَّذِينَ فِي ٱلنَّارِ لِخَزَنَةِ
جَهَنَّمَ ٱدۡعُواْ رَبَّكُمۡ يُخَفِّفۡ عَنَّا يَوۡمٗا مِّنَ ٱلۡعَذَابِ ٤٩

41. "Ey kavmim! Niçin, ben sizi kurtuluşa çağırırken, siz beni ateşe çağırıyorsunuz?!" **42.** "Siz beni; Allah'ı nankörce inkâr etmeye ve haklarında hiçbir bilgim olmayan şeyleri O'na ortak koşmaya çağırıyorsunuz; ben ise sizi 'mutlak izzet sahibi'ne, 'bağışladıkça bağışlayan'a (Azîz, Gaffâr) çağırıyorum." **43.** "Şüphesiz, sizin beni çağırdıklarınızın, ne bu dünyada ne de Âhirette yardıma çağrılma salahiyetleri vardır. Dönüşümüz de (onlara değil) tamamen Allah'a olacak ve aşırılar Ateş sahibi olacaktır." **44.** "Size söylediklerimi yakında hatırlayacaksınız. Ben (elimden geleni yaptım; artık) işimi Allah'a havale ediyorum. Allah, elbette kullarını görmektedir." **45.** Allah da kurmak istedikleri tuzakların fenalıklarından onu korudu ve Firavun'un adamlarını kötü azap kuşatıverdi! **46.** Ateş, sabah akşam kendilerine arzediliyor... (Kıyamet) saat(i) gelip çattığı gün ise "Firavun'un adamlarını daha şiddetli bir azaba sokun!" (denir ve oraya atılırlar...) **47.** Ateş'te birbirleriyle tartışırlarken, güçsüzler büyüklük taslayanlara derler ki: "Biz size uymuştuk; şimdi, Ateş'ten payımıza düşeni bizim üzerimizden savuşturabilecek misiniz?" **48.** Büyüklük taslayanlar: "Hepimiz onun içindeyiz! (Kurtarabilsek, herhâlde kendimizi kurtarırdık!) Şüphesiz, Allah, kulları arasında hükmünü vermiş bulunuyor (Ne yaparsak yapalım, durum değişmez)!" derler. **49.** Ateş'tekiler (yani, her iki grup da son bir umutla) Cehennem bekçilerine; "Rabbinize yalvarın da hiç değilse bir gün azabımızı hafifletsin." derler.

قَالُوٓا أَوَلَمْ تَكُ تَأْتِيكُمْ رُسُلُكُم بِٱلْبَيِّنَٰتِ ۖ قَالُوا
بَلَىٰ ۚ قَالُوا فَٱدْعُوا ۗ وَمَا دُعَٰٓؤُا ٱلْكَٰفِرِينَ إِلَّا فِى ضَلَٰلٍ
﴿٥٠﴾ إِنَّا لَنَنصُرُ رُسُلَنَا وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا فِى ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا
وَيَوْمَ يَقُومُ ٱلْأَشْهَٰدُ ﴿٥١﴾ يَوْمَ لَا يَنفَعُ ٱلظَّٰلِمِينَ مَعْذِرَتُهُمْ ۖ
وَلَهُمُ ٱللَّعْنَةُ وَلَهُمْ سُوٓءُ ٱلدَّارِ ﴿٥٢﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى
ٱلْهُدَىٰ وَأَوْرَثْنَا بَنِىٓ إِسْرَٰٓءِيلَ ٱلْكِتَٰبَ ﴿٥٣﴾ هُدًى
وَذِكْرَىٰ لِأُولِى ٱلْأَلْبَٰبِ ﴿٥٤﴾ فَٱصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ
حَقٌّ وَٱسْتَغْفِرْ لِذَنۢبِكَ وَسَبِّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ بِٱلْعَشِىِّ
وَٱلْإِبْكَٰرِ ﴿٥٥﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِ
ٱللَّهِ بِغَيْرِ سُلْطَٰنٍ أَتَىٰهُمْ ۙ إِن فِى صُدُورِهِمْ إِلَّا كِبْرٌ
مَّا هُم بِبَٰلِغِيهِ ۚ فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ ۖ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ
ٱلْبَصِيرُ ﴿٥٦﴾ لَخَلْقُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ أَكْبَرُ مِنْ
خَلْقِ ٱلنَّاسِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٥٧﴾
وَمَا يَسْتَوِى ٱلْأَعْمَىٰ وَٱلْبَصِيرُ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا
ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَلَا ٱلْمُسِىٓءُ ۚ قَلِيلًا مَّا تَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾

50. Onlar da; "Size peygamberleriniz açık deliller getirmemiş miydi?!" derler. "Elbette" derler. "Öyleyse, yalvarın yalvarın!" derler. Ama inkârcı nankörlerin yalvarışı boşunadır elbette... **51.** Biz; peygamberlerimize ve iman edenlere, hem dünya hayatında hem de şahitlerin şahitlik edeceği (o son) günde elbette yardım ederiz. **52.** Yani, zalimlere mazeretlerinin fayda vermeyeceği gün... Lânet de onlarındır, yurdun kötüsü de!.. **53.** Gerçek şu ki; Biz, (Firavun'dan kurtardığımız) Musa'ya o kılavuzu vermiş ve İsrailoğullarını kitaba varis kılmıştık; **54.** ki o, vicdan sahipleri için bir kılavuz ve öğüttür. **55.** Sen de sabret; Allah'ın va'di kesinlikle gerçektir. Günahının bağışlanması için dua et; sabah akşam hamdederek Rabbini tenzih ve takdis et. **56.** Kendilerine gelmiş güçlü bir kanıt olmadığı hâlde Allah'ın âyetleri hakkında cedelleşenler; bunların göğüslerinde, asla ulaşamayacakları bir büyüklük (kompleksin)den başka bir şey yok! O hâlde, sen, Allah'a sığın. Şüphesiz O'dur işiten, gören (Semî, Basîr). **57.** Göklerin ve yerin yaratılması, elbette insanların yaratılmasından daha büyüktür; fakat insanların çoğu bilmez. **58.** Ne kör ile gören ne de iman edip salih amel işleyenler ile kötülük eden bir oluyor. Ne de az düşünüyorsunuz!

إِنَّ السَّاعَةَ لَاٰتِيَةٌ لَا رَيْبَ فِيهَا وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ
لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٥٩﴾ وَقَالَ رَبُّكُمُ ادْعُونِي أَسْتَجِبْ لَكُمْ
إِنَّ الَّذِينَ يَسْتَكْبِرُونَ عَنْ عِبَادَتِي سَيَدْخُلُونَ جَهَنَّمَ
دَاخِرِينَ ﴿٦٠﴾ اللّٰهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ اللَّيْلَ لِتَسْكُنُوا
فِيهِ وَالنَّهَارَ مُبْصِرًا إِنَّ اللّٰهَ لَذُو فَضْلٍ عَلَى النَّاسِ
وَلٰكِنَّ أَكْثَرَ النَّاسِ لَا يَشْكُرُونَ ﴿٦١﴾ ذٰلِكُمُ
اللّٰهُ رَبُّكُمْ خَالِقُ كُلِّ شَيْءٍ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ فَأَنَّى تُؤْفَكُونَ
﴿٦٢﴾ كَذٰلِكَ يُؤْفَكُ الَّذِينَ كَانُوا بِاٰيَاتِ اللّٰهِ يَجْحَدُونَ
﴿٦٣﴾ اللّٰهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ قَرَارًا وَالسَّمَاءَ
بِنَاءً وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَرَزَقَكُمْ مِنَ
الطَّيِّبَاتِ ذٰلِكُمُ اللّٰهُ رَبُّكُمْ فَتَبَارَكَ اللّٰهُ رَبُّ
الْعَالَمِينَ ﴿٦٤﴾ هُوَ الْحَيُّ لَا إِلٰهَ إِلَّا هُوَ فَادْعُوهُ
مُخْلِصِينَ لَهُ الدِّينَ الْحَمْدُ لِلّٰهِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٥﴾ قُلْ
إِنِّي نُهِيتُ أَنْ أَعْبُدَ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ لَمَّا جَاءَنِيَ
الْبَيِّنَاتُ مِنْ رَبِّي وَأُمِرْتُ أَنْ أُسْلِمَ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦٦﴾

59. (Kıyamet) saat(i) mutlaka gelecek! Bunda şüphe yok; ama insanların çoğu iman etmez. **60.** Rabbiniz; "Bana dua edin, Ben de size icabet edeyim. Bana kulluk etmeyi büyüklüğüne yediremeyen kimseler, yakında, burunları sürtülmüş olarak Cehennem'e gireceklerǃ" demiştir. **61.**

Allah O'dur ki; sizin için, geceyi -dinlenesiniz diye- karanlık, gündüzü de (çalışasınız diye) aydınlık kılmıştır. Allah insanlara karşı gerçekten lütufkârdır; ama insanların çoğu şükretmez. **62.** İşte Rabbiniz Allah... Her şeyin yaratıcısı... O'ndan başka tanrı yok. O hâlde, nasıl olup da ters yüz ediliyorsunuz?! **63.** Allah'ın âyetlerini bile bile reddedenler böyle ters yüz edilirler işte... **64.** Allah O'dur ki; sizin için yeryüzünü karargâh, göğü ise sağlam bir yapı hâline getirmiş; size suret vermiş -hem de çok güzel bir suret vermiş- ve sizi tertemiz şeylerden nasiplendirmiştir. İşte Rabbiniz Allah!.. Ne zengin ve cömerttir Âlemlerin Rabbi Allah! **65.** Mutlak hayat sahibi O'dur; O'ndan başka tanrı yoktur. Öyleyse, dini yalnızca kendisine özgü kılarak (sadece) O'na dua edin. "Hamdolsun Âlemlerin Rabbi Allah'a!.." (diyerek...) **66.** De ki: Bana Rabbimden apaçık deliller geldiğinde, Allah'tan başka taptıklarınıza kulluk etmem bana yasaklandı ve bana, sadece Âlemlerin Rabbi'ne teslimiyet göstermem emredildi.

هُوَ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن تُرَابٍ ثُمَّ مِن نُّطْفَةٍ ثُمَّ مِنْ عَلَقَةٍ ثُمَّ
يُخْرِجُكُمْ طِفْلًا ثُمَّ لِتَبْلُغُوا أَشُدَّكُمْ ثُمَّ لِتَكُونُوا
شُيُوخًا وَمِنكُم مَّن يُتَوَفَّىٰ مِن قَبْلُ وَلِتَبْلُغُوا أَجَلًا مُّسَمًّى
وَلَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٦٧﴾ هُوَ الَّذِي يُحْيِي وَيُمِيتُ فَإِذَا
قَضَىٰ أَمْرًا فَإِنَّمَا يَقُولُ لَهُ كُن فَيَكُونُ ﴿٦٨﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
يُجَادِلُونَ فِي آيَاتِ اللَّهِ أَنَّىٰ يُصْرَفُونَ ﴿٦٩﴾ الَّذِينَ كَذَّبُوا
بِالْكِتَابِ وَبِمَا أَرْسَلْنَا بِهِ رُسُلَنَا فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ
﴿٧٠﴾ إِذِ الْأَغْلَالُ فِي أَعْنَاقِهِمْ وَالسَّلَاسِلُ يُسْحَبُونَ ﴿٧١﴾
فِي الْحَمِيمِ ثُمَّ فِي النَّارِ يُسْجَرُونَ ﴿٧٢﴾ ثُمَّ قِيلَ لَهُمْ أَيْنَ
مَا كُنتُمْ تُشْرِكُونَ ﴿٧٣﴾ مِن دُونِ اللَّهِ قَالُوا ضَلُّوا عَنَّا بَل لَّمْ
نَكُن نَّدْعُو مِن قَبْلُ شَيْئًا كَذَٰلِكَ يُضِلُّ اللَّهُ الْكَافِرِينَ ﴿٧٤﴾
ذَٰلِكُم بِمَا كُنتُمْ تَفْرَحُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنتُمْ
تَمْرَحُونَ ﴿٧٥﴾ ادْخُلُوا أَبْوَابَ جَهَنَّمَ خَالِدِينَ فِيهَا فَبِئْسَ
مَثْوَى الْمُتَكَبِّرِينَ ﴿٧٦﴾ فَاصْبِرْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَإِمَّا
نُرِيَنَّكَ بَعْضَ الَّذِي نَعِدُهُمْ أَوْ نَتَوَفَّيَنَّكَ فَإِلَيْنَا يُرْجَعُونَ ﴿٧٧﴾

67. Sizi topraktan, sonra nutfeden, sonra yapışkan bir maddeden (yani, döllenmiş yumurtadan) yaratan; sonra da sizi bebek olarak (ana rahminden) çıkaran O'dur. Böylece, zamanla erginlik çağına ulaşır, sonra da yaşlanırsınız -içinizden daha evvel vefat ettirilenler de olur- ve sonunda, adı konulmuş bir ecele erişirsiniz. Ve belki akledersiniz... **68.** Dirilten de O'dur öldüren de... O bir şeye hükmetti mi, ona sadece "Ol!" der; anında olmaya başlar. **69.** Allah'ın âyetleri hakkında cedelleşenlere bak; nasıl da vazgeçiriliyorlar?! **70.** Kitabı ve peygamberlerimizle gönderdiğimiz şeyleri yalanlayanlar, yakında öğrenecekler!.. **71-72.** Boyunlarında demir halkalar ve zincirler olduğu hâlde kaynar suda yüzdürülürlerken, sonra da Ateş'te kızdırılırlarken... **73-74.** Sonra kendilerine şöyle denir: "Nerede o, Allah'tan başka ortak koşup durduklarınız?!" Derler ki; "Kaybolup gittiler zihnimizden. Meğer biz, hiçbir 'şey'e ibadet etmiyormuşuz!" İnkârcı nankörleri Allah böyle saptırır işte. **75.** Çünkü siz yeryüzünde haksız yere şımarır, böbürlenip dururdunuz. **76.** Girin Cehennem kapılarından; temelli kalıcı olarak... Ne kötüdür kibirlenenlerin varacağı yer! **77.** O hâlde, sabret; Allah'ın va'di elbette gerçektir. Onları tehdit ettiğimiz şeyin bir kısmını sana göstersek de, seni (daha evvel) vefat ettirsek de, sonunda nasılsa Bize dönecekler!

وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُم مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ
وَمِنْهُم مَّن لَّمْ نَقْصُصْ عَلَيْكَ ۗ وَمَا كَانَ لِرَسُولٍ أَن يَأْتِيَ
بِآيَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۚ فَإِذَا جَاءَ أَمْرُ اللَّهِ قُضِيَ بِالْحَقِّ وَخَسِرَ
هُنَالِكَ الْمُبْطِلُونَ ﴿٧٨﴾ اللَّهُ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ الْأَنْعَامَ
لِتَرْكَبُوا مِنْهَا وَمِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٩﴾ وَلَكُمْ فِيهَا
مَنَافِعُ وَلِتَبْلُغُوا عَلَيْهَا حَاجَةً فِي صُدُورِكُمْ وَعَلَيْهَا وَعَلَى
الْفُلْكِ تُحْمَلُونَ ﴿٨٠﴾ وَيُرِيكُمْ آيَاتِهِ فَأَيَّ آيَاتِ
اللَّهِ تُنكِرُونَ ﴿٨١﴾ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ ۚ كَانُوا أَكْثَرَ مِنْهُمْ وَأَشَدَّ
قُوَّةً وَآثَارًا فِي الْأَرْضِ فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُم مَّا كَانُوا يَكْسِبُونَ
﴿٨٢﴾ فَلَمَّا جَاءَتْهُمْ رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَرِحُوا بِمَا عِندَهُم
مِّنَ الْعِلْمِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٨٣﴾ فَلَمَّا
رَأَوْا بَأْسَنَا قَالُوا آمَنَّا بِاللَّهِ وَحْدَهُ وَكَفَرْنَا بِمَا كُنَّا بِهِ
مُشْرِكِينَ ﴿٨٤﴾ فَلَمْ يَكُ يَنفَعُهُمْ إِيمَانُهُمْ لَمَّا رَأَوْا بَأْسَنَا ۖ سُنَّتَ
اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ فِي عِبَادِهِ ۖ وَخَسِرَ هُنَالِكَ الْكَافِرُونَ ﴿٨٥﴾

78. Gerçek şu ki; Biz senden önce de peygamberler gönderdik. Bunlardan sana anlattıklarımız var, anlatmadıklarımız var. Hiçbir peygamber, Allah'ın izni olmadan bir âyet getirmiş değildir. Allah'ın emri geldiğinde de âdilâne hükmedilmiştir. İşte o zaman hüsrana uğramıştır bâtıl taraftarları!.. **79.** Allah O'dur ki; bir kısmını binek olarak kullanasınız, bir kısmını da yiyesiniz diye sizin için hayvanlar yaratmıştır. **80.** Onlarda sizin için daha nice faydalar vardır; içinizdeki ihtiyaçları onlar sayesinde giderirsiniz; gerek onlarla gerekse gemilerle (bir yerden bir yere kolayca) taşınırsınız. **81.** O size âyetlerini gösteriyor; Allah'ın âyetlerinden hangisini görmezden gelebilirsiniz?! **82.** Hiç yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı?! (Elbette...) O hâlde kendilerinden öncekilerin akıbetinin nice olduğuna baksalar (bundan ders çıkarsalar) ya! Onlar, hem kendilerinden daha fazla sayıda idiler hem daha güçlüydüler hem de yeryüzünde kendilerinden daha fazla eser bırakmışlardı. Ama, onlara bir fayda sağlamadı bu yaptıkları! **83.** Peygamberleri kendilerine açık delillerle geldiğinde, sahip oldukları bilgiye güvenip şımarmışlar ve alay edip durdukları şey kendilerini kuşatıvermişti... **84.** Bizim şiddetli azabımızı görünce, "Yalnızca Allah'a iman ediyoruz; O'na şirk koştuğumuz şeyleri ise inkâr ediyoruz!" dediler. **85.** Ama Bizim şiddetli azabımızı görünce (ye's hâlinde) iman etmeleri onlara fayda sağlamadı. Allah'ın, kulları hakkında uygulayageldiği kanunu buydu. İşte, o an hüsrana uğradı inkârcı nankörler!..

سُورَةُ فُصِّلَتْ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلٌ مِّنَ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ ﴿٢﴾ كِتَٰبٌ فُصِّلَتْ
ءَايَٰتُهُۥ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّقَوْمٍ يَعْلَمُونَ ﴿٣﴾ بَشِيرًا وَنَذِيرًا فَأَعْرَضَ
أَكْثَرُهُمْ فَهُمْ لَا يَسْمَعُونَ ﴿٤﴾ وَقَالُوا۟ قُلُوبُنَا فِىٓ أَكِنَّةٍ
مِّمَّا تَدْعُونَآ إِلَيْهِ وَفِىٓ ءَاذَانِنَا وَقْرٌ وَمِنۢ بَيْنِنَا وَبَيْنِكَ حِجَابٌ
فَٱعْمَلْ إِنَّنَا عَٰمِلُونَ ﴿٥﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَنَا۠ بَشَرٌ مِّثْلُكُمْ يُوحَىٰٓ إِلَىَّ
أَنَّمَآ إِلَٰهُكُمْ إِلَٰهٌ وَٰحِدٌ فَٱسْتَقِيمُوٓا۟ إِلَيْهِ وَٱسْتَغْفِرُوهُ وَوَيْلٌ
لِّلْمُشْرِكِينَ ﴿٦﴾ ٱلَّذِينَ لَا يُؤْتُونَ ٱلزَّكَوٰةَ وَهُم بِٱلْءَاخِرَةِ
هُمْ كَٰفِرُونَ ﴿٧﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمْ
أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٨﴾ ۞ قُلْ أَئِنَّكُمْ لَتَكْفُرُونَ بِٱلَّذِى خَلَقَ
ٱلْأَرْضَ فِى يَوْمَيْنِ وَتَجْعَلُونَ لَهُۥٓ أَندَادًا ذَٰلِكَ رَبُّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٩﴾
وَجَعَلَ فِيهَا رَوَٰسِىَ مِن فَوْقِهَا وَبَٰرَكَ فِيهَا وَقَدَّرَ فِيهَآ أَقْوَٰتَهَا فِىٓ
أَرْبَعَةِ أَيَّامٍ سَوَآءً لِّلسَّآئِلِينَ ﴿١٠﴾ ثُمَّ ٱسْتَوَىٰٓ إِلَى ٱلسَّمَآءِ وَهِىَ دُخَانٌ
فَقَالَ لَهَا وَلِلْأَرْضِ ٱئْتِيَا طَوْعًا أَوْ كَرْهًا قَالَتَآ أَتَيْنَا طَآئِعِينَ ﴿١١﴾

41- FUSSİLET SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 54 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hâ, Mîm. **2.** (Bu kitap) bilfiil merhamet eden mutlak merhamet sahibi (Rahman, Rahim) tarafından indirilmektedir; **3.** bilen bir toplum için âyetleri açık seçik bildirilmiş bir kitaptır; (hem) Arapça bir Kur'ân olarak; **4.** (hem de) müjdeleyici ve uyarıcı olarak... Ama çoğu yüz çevirmiştir! Dinlemezler artık... **5.** Şöyle demektedirler: "Bizi çağırdığın şeye karşı kalplerimiz kılıflıdır; kulaklarımızda da ağırlık vardır. Seninle bizim aramızda bir perde var; istediğini yap, biz de yapacağız!" **6.** De ki: Ben de tamamen sizin gibi bir beşerim; yalnız, bana 'Tanrınızın tek bir tanrı olduğu' vahyediliyor. O hâlde, O'na yönelin ve sizi bağışlaması için O'na dua edin. Şu müşriklere yazıklar olsun ki; **7.** vererek (benliklerini) arındırmazlar; Âhireti nankörce inkâr edenler de yalnızca onlardır.[148] **8.** İman edip salih amel işleyenlere şüphesiz, bitmez tükenmez bir mükâfat vardır. **9.** De ki: Siz; Arz'ı iki günde yaratanı nankörce inkâr edip O'na denk varlıklar ihdas ediyorsunuz, öyle mi?! Ki Âlemlerin Rabbi O'dur. **10.** O; dört 'gün' içinde, Arz'a çakılı dağlar yerleştirmiş; orayı bereketlendirmiş ve onun gıdalarını -istemeyi bilen herkes için eşit olarak- takdir etmiştir. **11.** Sonra, duman hâlindeki göğe yönelmiş; ona ve Arz'a; "Gönüllü ya da gönülsüz ikiniz de gelin." demiştir... İkisi de (Allah'ın bu yaratma irâdesine boyun eğerek lisân-ı hâlleriyle) "Gönüllü geldik." demişlerdir.

12. Böylece, iki 'gün' içinde yedi gök var edip her göğün işini kendisine vahyetmiş; dünya semasını lambalarla ve koruyucu (şihap)larla süslemişiz. Bu, 'mutlak izzet ve ilim sahibi'nin (Azîz, Alîm) takdiridir. **13.** Hâl böyle iken, yüz çevirirlerse, de ki: Ben sizi, Âd ve Semud'u çarpıp yıkan (azaplar)a benzer bir azapla uyarmaktayım!.. **14.** Hani, "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin" diye önlerinden ve arkalarından* bunlara peygamberler gelmişti de, "Rabbimiz (elçi göndermeyi) dileseydi, elbette melek indirirdi. O hâlde, biz, sizin gönderildiğiniz(i iddia ettiğiniz) şeyleri inkâr etmekteyiz!" demişlerdi... **15.** İmdi; Âd'lılar yeryüzünde haksız yere büyüklük taslamakta ve "Var mı bizden daha güçlüsü?!" demekteydiler. -Kendilerini yaratan Allah'ın daha güçlü olduğunu görmüyorlar mıydı?- Ve âyetlerimizi bile bile inkâr ediyorlardı!.. **16.** Biz de üzerlerine öyle şiddetli bir rüzgâr gönderdik ki!.. Böylece, o rezil edici azabı onlara daha dünya hayatında tattırmış olduk. Âhiret azabı, elbette daha rezil edicidir; onlara yardım da edilmez. **17.** Semud'lulara gelince, onlara doğru yolu gösterdik, ama körlüğü hidayete tercih ettiler ve sonuçta, -yaptıkları yüzünden- onları çarpıp yıkan o rezil edici azap kendilerini yakalayıverdi! **18.** Bununla birlikte, iman edip sakınanları kurtardık. **19.** Allah düşmanları, Ateş'e haşredilecekleri gün düzenli birlikler hâlinde götürülürler. **20.** Nihayet oraya gelince, kulakları, gözleri ve derileri, yapıp durdukları şeylere -kendi aleyhlerinde- şahitlik ederler.

فَقَضٰيهُنَّ سَبْعَ سَمٰوَاتٍ فِي يَوْمَيْنِ وَأَوْحٰى فِي كُلِّ سَمَاءٍ أَمْرَهَا
وَزَيَّنَّا السَّمَاءَ الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَحِفْظًا ذٰلِكَ تَقْدِيرُ الْعَزِيزِ
الْعَلِيمِ ﴿١٢﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا فَقُلْ أَنْذَرْتُكُمْ صَاعِقَةً مِثْلَ صَاعِقَةِ
عَادٍ وَثَمُودَ ﴿١٣﴾ إِذْ جَاءَتْهُمُ الرُّسُلُ مِنْ بَيْنِ أَيْدِيهِمْ وَمِنْ
خَلْفِهِمْ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللّٰهَ قَالُوا لَوْ شَاءَ رَبُّنَا لَأَنْزَلَ مَلٰئِكَةً
فَإِنَّا بِمَا أُرْسِلْتُمْ بِهِ كَافِرُونَ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا عَادٌ فَاسْتَكْبَرُوا فِي
الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَقَالُوا مَنْ أَشَدُّ مِنَّا قُوَّةً أَوَلَمْ يَرَوْا أَنَّ اللّٰهَ
الَّذِي خَلَقَهُمْ هُوَ أَشَدُّ مِنْهُمْ قُوَّةً وَكَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ
﴿١٥﴾ فَأَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ رِيحًا صَرْصَرًا فِي أَيَّامٍ نَحِسَاتٍ لِنُذِيقَهُمْ
عَذَابَ الْخِزْيِ فِي الْحَيٰوةِ الدُّنْيَا وَلَعَذَابُ الْآخِرَةِ أَخْزٰى وَهُمْ
لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٦﴾ وَأَمَّا ثَمُودُ فَهَدَيْنَاهُمْ فَاسْتَحَبُّوا الْعَمٰى عَلَى
الْهُدٰى فَأَخَذَتْهُمْ صَاعِقَةُ الْعَذَابِ الْهُونِ بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ
﴿١٧﴾ وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ﴿١٨﴾ وَيَوْمَ يُحْشَرُ
أَعْدَاءُ اللّٰهِ إِلَى النَّارِ فَهُمْ يُوزَعُونَ ﴿١٩﴾ حَتّٰى إِذَا مَا جَاؤُهَا شَهِدَ
عَلَيْهِمْ سَمْعُهُمْ وَأَبْصَارُهُمْ وَجُلُودُهُمْ بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٠﴾

* Yani, hem geçmişte Allah düşmanlarının başına gelen felaketleri ve Allah dostlarına ihsan edilen nimetleri hem de ileride uğranacak azapları ve nail olunacak lütufları anlatarak...

وَقَالُوا لِجُلُودِهِمْ لِمَ شَهِدْتُمْ عَلَيْنَا قَالُوا أَنْطَقَنَا اللَّهُ الَّذِي
أَنْطَقَ كُلَّ شَيْءٍ وَهُوَ خَلَقَكُمْ أَوَّلَ مَرَّةٍ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ ﴿٢١﴾
وَمَا كُنْتُمْ تَسْتَتِرُونَ أَنْ يَشْهَدَ عَلَيْكُمْ سَمْعُكُمْ وَلَا أَبْصَارُكُمْ
وَلَا جُلُودُكُمْ وَلَٰكِنْ ظَنَنْتُمْ أَنَّ اللَّهَ لَا يَعْلَمُ كَثِيرًا مِمَّا تَعْمَلُونَ
﴿٢٢﴾ وَذَٰلِكُمْ ظَنُّكُمُ الَّذِي ظَنَنْتُمْ بِرَبِّكُمْ أَرْدَاكُمْ فَأَصْبَحْتُمْ
مِنَ الْخَاسِرِينَ ﴿٢٣﴾ فَإِنْ يَصْبِرُوا فَالنَّارُ مَثْوًى لَهُمْ وَإِنْ
يَسْتَعْتِبُوا فَمَا هُمْ مِنَ الْمُعْتَبِينَ ﴿٢٤﴾ ۞ وَقَيَّضْنَا لَهُمْ
قُرَنَاءَ فَزَيَّنُوا لَهُمْ مَا بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَمَا خَلْفَهُمْ وَحَقَّ عَلَيْهِمُ
الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ
كَانُوا خَاسِرِينَ ﴿٢٥﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لَا تَسْمَعُوا لِهَٰذَا الْقُرْآنِ
وَالْغَوْا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَغْلِبُونَ ﴿٢٦﴾ فَلَنُذِيقَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا عَذَابًا
شَدِيدًا وَلَنَجْزِيَنَّهُمْ أَسْوَأَ الَّذِي كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٧﴾ ذَٰلِكَ جَزَاءُ
أَعْدَاءِ اللَّهِ النَّارُ لَهُمْ فِيهَا دَارُ الْخُلْدِ جَزَاءً بِمَا كَانُوا بِآيَاتِنَا يَجْحَدُونَ
﴿٢٨﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا رَبَّنَا أَرِنَا الَّذَيْنِ أَضَلَّانَا مِنَ الْجِنِّ
وَالْإِنْسِ نَجْعَلْهُمَا تَحْتَ أَقْدَامِنَا لِيَكُونَا مِنَ الْأَسْفَلِينَ ﴿٢٩﴾

21. Derilerine "Niçin aleyhimize şahitlik ettiniz?" derler; onlar da derler ki: "Bizi, her şeyi konuşturan Allah konuşturdu..." İşte sizi ilk seferinde O yaratmıştır; yine O'na döndürüleceksiniz. **22.** Kulaklarınız, gözleriniz ve derileriniz, aleyhinize şahitlik eder diye hiç sakınmazdınız! Aksine, yaptıklarınızın birçoğunu Allah bilmiyor zannederdiniz. **23.** İşte sizi, Rabbiniz hakkındaki bu zannınız alçalttı ve hüsrana uğrayanlardan oldunuz. **24.** Şimdi; sabredebilirlerse şayet, Ateş'tir varacakları yer!.. (Tekrar dünyaya dönme hususunda) bir fırsat daha isteyecek olsalar da fırsat verilenlerden olmayacaklardır. **25.** Biz onların başına birtakım (şeytanî) yoldaşlar sardık da önlerindekini ve arkalarındakini* onlara cazip gösterdiler. Böylece, kendilerinden önce gelmiş geçmiş bütün cin ve insan toplumlarına uygulanan ilahî hüküm bunlar hakkında da kesinleşmiş oldu. Şüphesiz, hüsrâna uğramışlardı... 26. Nankörce inkâr edenler; "Şu Kur'ân'ı dinlemeyin! Okunurken yaygara koparın, belki bastırırsınız." demekteler! **27.** Ama nankörce inkâr edenlere kesinlikle şiddetli bir azap tattıracağız ve onları, yapmakta olduklarının en kötüsü ile cezalandıracağız kesinlikle! **28.** Allah düşmanlarının cezası, işbu Ateş'tir!.. Âyetlerimizi bile bile reddedip durmalarının cezası olarak oradadır bunların ebedi yurdu. **29.** Nankörce inkâr edenler derler ki: "Ya Rabbi! Cinlerden ve insanlardan bizi saptıranları göster; onları ayaklarımızın altına alalım da (Ateş'in dibine gidip) en aşağıdakilerden olsunlar."

* Yani, yaptıkları ve yapacakları kâfirane amelleri.

إِنَّ ٱلَّذِينَ قَالُوا۟ رَبُّنَا ٱللَّهُ ثُمَّ ٱسْتَقَٰمُوا۟ تَتَنَزَّلُ عَلَيْهِمُ
ٱلْمَلَٰٓئِكَةُ أَلَّا تَخَافُوا۟ وَلَا تَحْزَنُوا۟ وَأَبْشِرُوا۟ بِٱلْجَنَّةِ
ٱلَّتِى كُنتُمْ تُوعَدُونَ ﴿٣٠﴾ نَحْنُ أَوْلِيَآؤُكُمْ فِى ٱلْحَيَوٰةِ
ٱلدُّنْيَا وَفِى ٱلْءَاخِرَةِ وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَشْتَهِىٓ أَنفُسُكُمْ
وَلَكُمْ فِيهَا مَا تَدَّعُونَ ﴿٣١﴾ نُزُلًا مِّنْ غَفُورٍ رَّحِيمٍ ﴿٣٢﴾
وَمَنْ أَحْسَنُ قَوْلًا مِّمَّن دَعَآ إِلَى ٱللَّهِ وَعَمِلَ صَٰلِحًا وَقَالَ
إِنَّنِى مِنَ ٱلْمُسْلِمِينَ ﴿٣٣﴾ وَلَا تَسْتَوِى ٱلْحَسَنَةُ وَلَا ٱلسَّيِّئَةُ
ٱدْفَعْ بِٱلَّتِى هِىَ أَحْسَنُ فَإِذَا ٱلَّذِى بَيْنَكَ وَبَيْنَهُۥ عَدَٰوَةٌ كَأَنَّهُۥ
وَلِىٌّ حَمِيمٌ ﴿٣٤﴾ وَمَا يُلَقَّىٰهَآ إِلَّا ٱلَّذِينَ صَبَرُوا۟ وَمَا يُلَقَّىٰهَآ
إِلَّا ذُو حَظٍّ عَظِيمٍ ﴿٣٥﴾ وَإِمَّا يَنزَغَنَّكَ مِنَ ٱلشَّيْطَٰنِ نَزْغٌ
فَٱسْتَعِذْ بِٱللَّهِ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلسَّمِيعُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٣٦﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِ
ٱلَّيْلُ وَٱلنَّهَارُ وَٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ لَا تَسْجُدُوا۟ لِلشَّمْسِ
وَلَا لِلْقَمَرِ وَٱسْجُدُوا۟ لِلَّهِ ٱلَّذِى خَلَقَهُنَّ إِن كُنتُمْ
إِيَّاهُ تَعْبُدُونَ ﴿٣٧﴾ فَإِنِ ٱسْتَكْبَرُوا۟ فَٱلَّذِينَ عِندَ
رَبِّكَ يُسَبِّحُونَ لَهُۥ بِٱلَّيْلِ وَٱلنَّهَارِ وَهُمْ لَا يَسْـَٔمُونَ ۩ ﴿٣٨﴾

30. “Bizim yegâne Rabbimiz Allah’tır” deyip sonra da istikamet üzere yaşayanların üzerine (ölüm esnasında) melekler in(ip onları şöyle teselli ederl) er: “Korkmayın, üzülmeyin; size va’dedilen Cennet’le neşelenin!” **31.** “Dünya hayatında da Âhirette de sizin dostlarınız Biziz. Orada canınızın çektiği her şey sizindir! Evet, istediğiniz her şey sizindir orada.” **32.** “Bir bağışlayıcının, bir merhametlinin (Gafûr, Rahîm) ikramı olarak...” **33.** Bu durumda, “Şüphesiz ben de (Allah’a) teslimiyet gösterenlerdenim” diyerek salih amel işleyen ve Allah’a davet eden kimseden daha güzel sözlüsü olabilir mi? **34.** İyilik ile kötülük bir olmaz. Kötülüğü en iyi (bir karşılık) ile def’et; göreceksin ki, seninle arasında düşmanlık bulunan kişi, adeta yakın bir dost oluvermiş. **35.** Bu, sadece sabredenlere telkin edilir; evet, buna sadece büyük bir nasibi olanlar kavuşturulur. **36.** Şeytanî bir dürtü seni bu konuda dürtüp aldatacak gibi olursa, hemen Allah’a sığın. O’dur çünkü gerçekten işiten; ‘mutlak ilim sahibi’ (Semî’, Alîm). **37.** Gece, gündüz, Güneş ve Ay O’nun âyetlerindendir. Güneş’e ve Ay’a secde etmeyin; bunları yaratan Allah’a secde edin; sadece O’na kulluk ediyorsanız... **38.** Büyüklük taslarlarsa, (bilsinler ki) senin Rabbinin nezdindeki (yüce varlık)lar, gece gündüz usanmaksızın O’nu tenzih ve takdis ediyorlar.

وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦٓ أَنَّكَ تَرَى ٱلْأَرْضَ خَٰشِعَةً فَإِذَآ أَنزَلْنَا عَلَيْهَا ٱلْمَآءَ
ٱهْتَزَّتْ وَرَبَتْ ۚ إِنَّ ٱلَّذِىٓ أَحْيَاهَا لَمُحْىِ ٱلْمَوْتَىٰٓ ۚ إِنَّهُۥ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٣٩﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُلْحِدُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا لَا يَخْفَوْنَ عَلَيْنَآ ۗ أَفَمَن
يُلْقَىٰ فِى ٱلنَّارِ خَيْرٌ أَم مَّن يَأْتِىٓ ءَامِنًا يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۚ ٱعْمَلُوا۟ مَا شِئْتُمْ ۖ
إِنَّهُۥ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٤٠﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ بِٱلذِّكْرِ لَمَّا جَآءَهُمْ ۖ
وَإِنَّهُۥ لَكِتَٰبٌ عَزِيزٌ ﴿٤١﴾ لَّا يَأْتِيهِ ٱلْبَٰطِلُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَلَا مِنْ
خَلْفِهِۦ ۖ تَنزِيلٌ مِّنْ حَكِيمٍ حَمِيدٍ ﴿٤٢﴾ مَّا يُقَالُ لَكَ إِلَّا مَا قَدْ قِيلَ
لِلرُّسُلِ مِن قَبْلِكَ ۚ إِنَّ رَبَّكَ لَذُو مَغْفِرَةٍ وَذُو عِقَابٍ أَلِيمٍ ﴿٤٣﴾
وَلَوْ جَعَلْنَٰهُ قُرْءَانًا أَعْجَمِيًّا لَّقَالُوا۟ لَوْلَا فُصِّلَتْ ءَايَٰتُهُۥٓ ۖ ءَا۬عْجَمِىٌّ
وَعَرَبِىٌّ ۗ قُلْ هُوَ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ هُدًى وَشِفَآءٌ ۖ وَٱلَّذِينَ
لَا يُؤْمِنُونَ فِىٓ ءَاذَانِهِمْ وَقْرٌ وَهُوَ عَلَيْهِمْ عَمًى ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
يُنَادَوْنَ مِن مَّكَانٍۭ بَعِيدٍ ﴿٤٤﴾ وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسَى ٱلْكِتَٰبَ
فَٱخْتُلِفَ فِيهِ ۗ وَلَوْلَا كَلِمَةٌ سَبَقَتْ مِن رَّبِّكَ لَقُضِىَ
بَيْنَهُمْ ۚ وَإِنَّهُمْ لَفِى شَكٍّ مِّنْهُ مُرِيبٍ ﴿٤٥﴾ مَّنْ عَمِلَ صَٰلِحًا
فَلِنَفْسِهِۦ ۖ وَمَنْ أَسَآءَ فَعَلَيْهَا ۗ وَمَا رَبُّكَ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٤٦﴾

39. O'nun âyetlerinden biri de; sen yeryüzünü kupkuru görürken, üzerine suyu indirdiğimizde harekete geçip kabarmasıdır. Ona can veren, elbette ölüleri de diriltir. Şüphesiz, O her şeye
kadirdir. **40.** Bizim âyetlerimizi yanlış yönlere çekenler, Bizim gizlimiz saklımız değiller!.. Peki, Ateş'e atılacak biri mi daha hayırlıdır, yoksa Kıyamet Günü tam bir güven içinde gelen biri mi? Dilediğinizi yapın! Ama O, yaptıklarınızı gerçekten görmekte!..
41. (Ah şu) kendilerine (anladıkları dilde) öğüt gelince, onu nankörce inkâr edenler!.. Oysa o, öyle şanlı şerefli bir kitaptır
42. ki, ona ne önünden ne de arkasından bâtıl bulaşabilir. 'Mutlak hikmet sahibi', 'bizatihî hamde lâyık' (Hakîm, Hamîd) tarafından indirilmektedir. **43.** Senin için
söylenen her şey, senden önceki peygamberler için de söylenmiştir. Senin Rabbin; şüphesiz hem mağfiret sahibidir, hem de can yakıcı bir azap sahibidir. **44.**
Biz onu yabancı dilde bir Kur'ân kılsaydık, hemen; "Ayetleri açık seçik bildirilmeli değil miydi?! Kitap yabancı dilde, ama muhatap Arap, öyle mi!?" derlerdi... De ki: O, iman edenler için kılavuz ve şifadır; iman etmeyenlerin kulaklarında ise ağırlık vardır ve bu (öğüt), onlara kapalıdır. Bunlara, adeta uzak bir mesafeden
seslenilmektedir! **45.** Gerçek şu ki; Biz Musa'ya da kitap vermiştik ve onda da anlaşmazlığa düşülmüştü... Senin Rabbinin daha önce verilmiş bir sözü olmasaydı, aralarında çoktan hüküm verilmiş olurdu. Şüphesiz, ondan yana 'kaygı verici
bir şüphe' içindeler! **46.** Kim salih amel işlerse, kendi lehinedir; kim kötülük yaparsa, o da kendi aleyhinedir. Senin Rabbin, hiç de kullarına zulmedici değildir.

47. (Kıyamet) saat(in)e dair bilgi, tamamen O'na havale edilir. O'nun bilgisi dahilinde olmaksızın hiçbir meyve, tomurcuğundan çıkmıyor; hiçbir dişi de hâmile kalıp doğurmuyor. Onlara; "Nerede Benim 'ortak'larım?!" diye seslendiği gün; "İçimizden (buna dair) hiçbir şahit olmadığını Sana açıkça ilân ederiz." derler. **48.** Çünkü tapıp durdukları şeyler zihinlerinden kaybolup gitmiş; kaçacak delikleri olmadığını anlamışlardır!.. **49.** İnsan hayır istemekten usanmaz; ama başına bir kötülük gelince, birden ümitsiz bir karamsar kesilir... **50.** Oysa başına gelen bir sıkıntıdan sonra tarafımızdan kendisine bir rahmet tattırsak, mutlaka; "Bu, zaten benim hakkımdı! (Kıyamet) saatin(in) gelip çatacağı kanaatinde değilim; ama olur da Rabbime döndürülürsem, şüphesiz O'nun nezdinde en güzeli yine benimdir!" der. Fakat nankörce inkâr edenlere, yaptıklarını (o gün) kesinlikle bir bir haber vereceğiz; onlara mutlaka ağır bir azap tattıracağız!.. **51.** İnsana nimet verdiğimizde, (şükredeceğine) yüz çevirip yan çizer. Başına bir kötülük geldiğinde ise uzun uzun yalvarır. **52.** De ki: Peki, ya bu (Kur'ân), Allah tarafından geliyor; siz de buna rağmen onu nankörce inkâr ediyorsanız? O zaman, onunla derin bir ayrılık içinde bulunandan daha şaşkını olabilir mi? **53.** Gerçi Biz, bunun gerçek olduğu kendilerince iyice anlaşılsın diye, yakında hem dış dünyadaki hem de bizzat kendi içlerindeki âyetlerimizi onlara göstereceğiz; ama, senin Rabbinin her şeye şahit olması yetmiyor mu?! **54.** Bakınız; onlar Rablerine kavuşmaktan yana şüphedeler. Bakınız; O, zaten her şeyi çepeçevre kuşatmakta!..

إِلَيْهِ يُرَدُّ عِلْمُ السَّاعَةِ وَمَا تَخْرُجُ مِن ثَمَرَاتٍ مِّنْ أَكْمَامِهَا
وَمَا تَحْمِلُ مِنْ أُنثَىٰ وَلَا تَضَعُ إِلَّا بِعِلْمِهِ وَيَوْمَ يُنَادِيهِمْ أَيْنَ
شُرَكَائِي قَالُوا آذَنَّاكَ مَا مِنَّا مِن شَهِيدٍ ﴿٤٧﴾ وَضَلَّ
عَنْهُم مَّا كَانُوا يَدْعُونَ مِن قَبْلُ وَظَنُّوا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٤٨﴾
لَّا يَسْأَمُ الْإِنسَانُ مِن دُعَاءِ الْخَيْرِ وَإِن مَّسَّهُ الشَّرُّ فَيَئُوسٌ
قَنُوطٌ ﴿٤٩﴾ وَلَئِنْ أَذَقْنَاهُ رَحْمَةً مِّنَّا مِن بَعْدِ ضَرَّاءَ مَسَّتْهُ
لَيَقُولَنَّ هَٰذَا لِي وَمَا أَظُنُّ السَّاعَةَ قَائِمَةً وَلَئِن رُّجِعْتُ إِلَىٰ
رَبِّي إِنَّ لِي عِندَهُ لَلْحُسْنَىٰ فَلَنُنَبِّئَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا بِمَا عَمِلُوا
وَلَنُذِيقَنَّهُم مِّنْ عَذَابٍ غَلِيظٍ ﴿٥٠﴾ وَإِذَا أَنْعَمْنَا عَلَى الْإِنسَانِ
أَعْرَضَ وَنَأَىٰ بِجَانِبِهِ وَإِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ فَذُو دُعَاءٍ عَرِيضٍ
﴿٥١﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِن كَانَ مِنْ عِندِ اللَّهِ ثُمَّ كَفَرْتُم
بِهِ مَنْ أَضَلُّ مِمَّنْ هُوَ فِي شِقَاقٍ بَعِيدٍ ﴿٥٢﴾ سَنُرِيهِمْ
آيَاتِنَا فِي الْآفَاقِ وَفِي أَنفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُ الْحَقُّ
أَوَلَمْ يَكْفِ بِرَبِّكَ أَنَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ﴿٥٣﴾ أَلَا إِنَّهُمْ
فِي مِرْيَةٍ مِّن لِّقَاءِ رَبِّهِمْ أَلَا إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ مُّحِيطٌ ﴿٥٤﴾

سُورَةُ الشُّورَىٰ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
حمٓ ﴿١﴾ عٓسٓقٓ ﴿٢﴾ كَذَٰلِكَ يُوحِيٓ إِلَيْكَ وَإِلَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِكَ
ٱللَّهُ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٣﴾ لَهُۥ مَا فِي ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي ٱلْأَرْضِ وَهُوَ
ٱلْعَلِيُّ ٱلْعَظِيمُ ﴿٤﴾ تَكَادُ ٱلسَّمَٰوَٰتُ يَتَفَطَّرْنَ مِن فَوْقِهِنَّ
وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ يُسَبِّحُونَ بِحَمْدِ رَبِّهِمْ وَيَسْتَغْفِرُونَ لِمَن فِي
ٱلْأَرْضِ أَلَآ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلْغَفُورُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٥﴾ وَٱلَّذِينَ ٱتَّخَذُوا۟
مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ ٱللَّهُ حَفِيظٌ عَلَيْهِمْ وَمَآ أَنتَ عَلَيْهِم بِوَكِيلٍ
﴿٦﴾ وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ قُرْءَانًا عَرَبِيًّا لِّتُنذِرَ أُمَّ ٱلْقُرَىٰ وَمَنْ
حَوْلَهَا وَتُنذِرَ يَوْمَ ٱلْجَمْعِ لَا رَيْبَ فِيهِ فَرِيقٌ فِي ٱلْجَنَّةِ وَفَرِيقٌ فِي
ٱلسَّعِيرِ ﴿٧﴾ وَلَوْ شَآءَ ٱللَّهُ لَجَعَلَهُمْ أُمَّةً وَٰحِدَةً وَلَٰكِن يُدْخِلُ
مَن يَشَآءُ فِي رَحْمَتِهِۦ وَٱلظَّٰلِمُونَ مَا لَهُم مِّن وَلِيٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٨﴾
أَمِ ٱتَّخَذُوا۟ مِن دُونِهِۦٓ أَوْلِيَآءَ فَٱللَّهُ هُوَ ٱلْوَلِيُّ وَهُوَ يُحْيِ ٱلْمَوْتَىٰ وَهُوَ
عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿٩﴾ وَمَا ٱخْتَلَفْتُمْ فِيهِ مِن شَيْءٍ فَحُكْمُهُۥٓ
إِلَى ٱللَّهِ ذَٰلِكُمُ ٱللَّهُ رَبِّي عَلَيْهِ تَوَكَّلْتُ وَإِلَيْهِ أُنِيبُ ﴿١٠﴾

42- ŞÛRÂ SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 53 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hâ, Mîm. **2.** 'Ayn, Sîn, Kaf. **3.** 'Mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm) Allah sana da senden öncekilere de işte böyle vahyediyor. **4.** Göklerde ve yerde ne varsa O'nundur. O'dur yüce, ulu (Aliyy, Azîm). **5.** (O'nun yücelik ve azametinden) gökler nerede ise üstlerinden çatlayacak... Melekler de Rablerini hamd ile tenzih ve takdis ediyorlar ve yeryüzündekilerin bağışlanması için O'na dua ediyorlar. Çünkü bakınız; Allah'tır gerçek bağışlayıcı, merhametli (Gafûr, Rahîm). **6.** O'ndan başka birtakım velîler edinenler üzerinde Allah daimî gözetleyicidir. Sen onların vekili değilsin! **7.** Böylece, sana Arapça bir Kur'ân vahyetmekteyiz ki, anaşehri ve çevresindekileri (anladıkları bir dille) uyarasın... Evet, asla şüphe edilmemesi gereken o toplanış (haşir) gününe karşı (bunları) uyarasın diye... (O gün ki,) bir fırka Cennet'te, bir fırka da Çılgın Ateş'tedir. **8.** Allah dileseydi, onları tek bir ümmet yapardı. Ama O, rahmetine dilediklerini sokuyor. Zalimlere gelince, onlar için ne velî vardır ne de yardımcı... **9.** Yoksa bunlar O'ndan başka velîler mi edinmişler?! Asıl velî Allah'tır; ölüleri O diriltir. O her şeye kadirdir. **10.** Anlaşmazlığa düştüğünüz herhangi bir hususta hüküm Allah'a aittir. İşte, benim Rabbim Allah!.. Ben, yalnızca O'na güvenip dayanmaktayım; yalnızca O'na yönelirim.

فاطر السموات والأرض جعل لكم من أنفسكم أزواجا
ومن الأنعام أزواجا يذرؤكم فيه ليس كمثله شيء
وهو السميع البصير ﴿١١﴾ له مقاليد السموات والأرض
يبسط الرزق لمن يشاء ويقدر إنه بكل شيء عليم ﴿١٢﴾
شرع لكم من الدين ما وصى به نوحا والذي أوحينا
إليك وما وصينا به إبراهيم وموسى وعيسى أن أقيموا الدين
ولا تتفرقوا فيه كبر على المشركين ما تدعوهم إليه الله
يجتبي إليه من يشاء ويهدي إليه من ينيب ﴿١٣﴾ وما
تفرقوا إلا من بعد ما جاءهم العلم بغيا بينهم ولولا كلمة
سبقت من ربك إلى أجل مسمى لقضي بينهم وإن الذين
أورثوا الكتاب من بعدهم لفي شك منه مريب ﴿١٤﴾
فلذلك فادع واستقم كما أمرت ولا تتبع أهواءهم
وقل آمنت بما أنزل الله من كتاب وأمرت لأعدل
بينكم الله ربنا وربكم لنا أعمالنا ولكم أعمالكم
لا حجة بيننا وبينكم الله يجمع بيننا وإليه المصير ﴿١٥﴾

11. Gökleri ve yeri sonraki gelişmelere açık bir şekilde yaratan; size kendi cinsinizden -hayvanlara da kendilerinden- eşler yaratmıştır. Sizi orada üretip çoğaltıyor. O'nun gibi bir Zat'ın benzeri olmaz! O'dur işiten, gören (Semî', Basîr). **12.** Göklerin ve yerin anahtarları O'nundur; rızkı dilediklerine genişletmekte ve daraltmaktadır. O gerçekten her şeyi bilmektedir. **13.** O; Nûh'a emrettiği -sana vahyettiğimiz; İbrahim'e, Musa'ya ve İsa'ya emrettiğimiz- 'Dini dimdik ayakta tutun ve onda anlaşmazlığa düşmeyin' ilkesini, evrensel dine ait bir yasa olarak sizler için de yasalaştırmıştır. Kendilerini davet ettiğin ilke, müşriklere ağır geliyor; ama Allah, dilediklerini bunun için seçmekte ve kendisine yönelenleri ona iletmektedir. **14.** (Ehl-i Kitap) kendilerine ilim geldikten sonra sırf birbirlerini çekemedikleri için anlaşmazlığa düştüler. Senin Rabbinden; 'adı konulmuş bir ecele kadar azap etmeyeceği'ne dair bir karar çıkmış olmasaydı, çoktan aralarında hükmedilmiş olurdu! Onlardan sonra kitaba vâris kılınanlar da ondan yana 'kaygı verici bir şüphe' içindedirler. **15.** O hâlde sen, yalnızca buna davet et ve emrolunduğun gibi dosdoğru ol. Onların arzu ve ihtiraslarına uyma ve de ki: Ben, Allah'ın indirdiği her kitaba iman ettim; bana aranızda ayrım yapmamam emredildi. Allah bizim de Rabbimizdir, sizin de Rabbinizdir. Bizim amellerimiz bize, sizin amelleriniz sizedir. Bizimle sizin aranızda çekişme yoktur. Bizi 'Allah' bir araya getirir... Kaldı ki, yalnız O'nadır dönüş.

وَالَّذِينَ يُحَاجُّونَ فِي اللَّهِ مِنْ بَعْدِ مَا اسْتُجِيبَ لَهُ حُجَّتُهُمْ
دَاحِضَةٌ عِنْدَ رَبِّهِمْ وَعَلَيْهِمْ غَضَبٌ وَلَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ
﴿١٦﴾ اللَّهُ الَّذِي أَنْزَلَ الْكِتَابَ بِالْحَقِّ وَالْمِيزَانَ وَمَا يُدْرِيكَ
لَعَلَّ السَّاعَةَ قَرِيبٌ ﴿١٧﴾ يَسْتَعْجِلُ بِهَا الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ
بِهَا وَالَّذِينَ آمَنُوا مُشْفِقُونَ مِنْهَا وَيَعْلَمُونَ أَنَّهَا الْحَقُّ
أَلَا إِنَّ الَّذِينَ يُمَارُونَ فِي السَّاعَةِ لَفِي ضَلَالٍ بَعِيدٍ ﴿١٨﴾
اللَّهُ لَطِيفٌ بِعِبَادِهِ يَرْزُقُ مَنْ يَشَاءُ وَهُوَ الْقَوِيُّ الْعَزِيزُ
﴿١٩﴾ مَنْ كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الْآخِرَةِ نَزِدْ لَهُ فِي حَرْثِهِ وَمَنْ
كَانَ يُرِيدُ حَرْثَ الدُّنْيَا نُؤْتِهِ مِنْهَا وَمَا لَهُ فِي الْآخِرَةِ مِنْ
نَصِيبٍ ﴿٢٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِنَ الدِّينِ
مَا لَمْ يَأْذَنْ بِهِ اللَّهُ وَلَوْلَا كَلِمَةُ الْفَصْلِ لَقُضِيَ بَيْنَهُمْ
وَإِنَّ الظَّالِمِينَ لَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢١﴾ تَرَى الظَّالِمِينَ
مُشْفِقِينَ مِمَّا كَسَبُوا وَهُوَ وَاقِعٌ بِهِمْ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فِي رَوْضَاتِ الْجَنَّاتِ
لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَضْلُ الْكَبِيرُ ﴿٢٢﴾

16. Bu çağrı kabul edildikten sonra, Allah hakkında çekişenlerin delilleri Rableri katında geçersizdir; bunların üzerine gazap yağar; şiddetli azap da onların hakkıdır. **17.** Allah O'dur ki; kitabı ve ölçüyü gerçek olarak indirmiştir. Ama ne bilirsin; (Kıyamet) saat(i) belki de yakındır? **18.** Ona iman etmeyenler, onun hemen gelmesini istiyorlar! İman edenler ise onun gerçek olduğunu bilerek ondan yana kaygılanıyorlar. Bakınız; derin bir sapma içerisindedir o saat hakkında tartışıp duranlar! **19.** Allah, kullarına karşı lütufkârdır; dilediklerini nasiplendiriyor. O'dur kuvvetli, 'mutlak izzet sahibi' (Kavî, Azîz). **20.** Kim Âhiret ekini isterse, kendisine oranın ekinini fazlasıyla veririz; kim de dünya ekini isterse, ona da bundan veririz; ancak onun Âhirette bir payı olmaz. **21.** Yoksa bunların; Allah'ın izin vermediği şeyleri dinde kendilerine yasalaştıran ortakları mı var?! Şayet o 'nihaî karar' olmasaydı, aralarında derhâl hükmedilirdi... Gerçekten can yakıcı bir azap vardır zalimler için! **22.** O zaman, kendi yaptıkları(nın karşılığı) başlarına gelirken bu zalimlerin tir tir titrediğini göreceksin! İman edip salih amel işleyenler ise (o sırada) Cennet'in en mutena yerlerindedir. Rablerinin katında diledikleri her şey onlarındır... ki, büyük lütuf budur.

ذَٰلِكَ ٱلَّذِى يُبَشِّرُ ٱللَّهُ عِبَادَهُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ ۗ قُل لَّآ
أَسْـَٔلُكُمْ عَلَيْهِ أَجْرًا إِلَّا ٱلْمَوَدَّةَ فِى ٱلْقُرْبَىٰ ۗ وَمَن يَقْتَرِفْ حَسَنَةً نَّزِدْ
لَهُۥ فِيهَا حُسْنًا ۚ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ شَكُورٌ ﴿٢٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ ٱفْتَرَىٰ عَلَى ٱللَّهِ
كَذِبًا ۖ فَإِن يَشَإِ ٱللَّهُ يَخْتِمْ عَلَىٰ قَلْبِكَ ۗ وَيَمْحُ ٱللَّهُ ٱلْبَٰطِلَ وَيُحِقُّ ٱلْحَقَّ
بِكَلِمَٰتِهِۦٓ ۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٌۢ بِذَاتِ ٱلصُّدُورِ ﴿٢٤﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يَقْبَلُ ٱلتَّوْبَةَ
عَنْ عِبَادِهِۦ وَيَعْفُوا۟ عَنِ ٱلسَّيِّـَٔاتِ وَيَعْلَمُ مَا تَفْعَلُونَ ﴿٢٥﴾
وَيَسْتَجِيبُ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ وَيَزِيدُهُم مِّن فَضْلِهِۦ ۚ
وَٱلْكَٰفِرُونَ لَهُمْ عَذَابٌ شَدِيدٌ ﴿٢٦﴾ ۞ وَلَوْ بَسَطَ ٱللَّهُ ٱلرِّزْقَ
لِعِبَادِهِۦ لَبَغَوْا۟ فِى ٱلْأَرْضِ وَلَٰكِن يُنَزِّلُ بِقَدَرٍ مَّا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُۥ بِعِبَادِهِۦ
خَبِيرٌۢ بَصِيرٌ ﴿٢٧﴾ وَهُوَ ٱلَّذِى يُنَزِّلُ ٱلْغَيْثَ مِنۢ بَعْدِ مَا قَنَطُوا۟
وَيَنشُرُ رَحْمَتَهُۥ ۚ وَهُوَ ٱلْوَلِىُّ ٱلْحَمِيدُ ﴿٢٨﴾ وَمِنْ ءَايَٰتِهِۦ خَلْقُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَثَّ فِيهِمَا مِن دَآبَّةٍ ۚ وَهُوَ عَلَىٰ جَمْعِهِمْ
إِذَا يَشَآءُ قَدِيرٌ ﴿٢٩﴾ وَمَآ أَصَٰبَكُم مِّن مُّصِيبَةٍ فَبِمَا
كَسَبَتْ أَيْدِيكُمْ وَيَعْفُوا۟ عَن كَثِيرٍ ﴿٣٠﴾ وَمَآ أَنتُم بِمُعْجِزِينَ
فِى ٱلْأَرْضِ ۖ وَمَا لَكُم مِّن دُونِ ٱللَّهِ مِن وَلِىٍّ وَلَا نَصِيرٍ ﴿٣١﴾

23. İşte, Allah'ın; iman edip salih amel işleyen kullarına müjdeledikleri!.. De ki: Ben buna karşılık, sizden, akrabanız olarak benimle gönül birliği etmeniz dışında hiçbir şey istemiyorum. Her kim güzel bir davranış sergilerse, Biz ona daha güzeliyle karşılık veririz. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, iyiliklerin karşılığını mutlaka verir (Gafûr, Şekûr). **24.** Yoksa, "(Muhammed) Allah'a karşı yalan uydurmakta!" mı diyorlar?! Allah dilese senin kalbini mühürler ve bâtılı bizzat yok eder; kendi sözleriyle gerçeği gerçek olarak ortaya koyar. Şüphesiz O, sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır). **25.** Kullarının tevbesini kabul eden, kötülükleri bağışlayan ve sizin yaptıklarınızı bilen O'dur. **26.** İman edip salih amel işleyenlere lûtfundan fazla fazla vererek onlara icabet eden de O'dur. İnkârcı nankörlerin hakkı ise şiddetli bir azaptır! **27.** Şayet Allah, kulları için rızkı iyice yaysaydı, yeryüzünde kesinlikle azarlardı. Fakat O dilediği kadarını bir ölçü ile indirmektedir. O; kullarından gerçekten haberdardır, onları görmektedir (Habîr, Basîr). **28.** (İnsanlar) ümit kestikten sonra yağmuru indirip rahmetini yayan da O'dur. 'Bizatihî hamde lâyık' 'gerçek sahip' (Velî Hamîd) de O'dur. **29.** Gökleri, yeri ve ikisinde yaydığı canlıları yaratması da O'nun âyetlerindendir. Dilediğinde onları toplamaya da kadirdir O... **30.** Başınıza her ne musibet gelirse, tamamen kendi ellerinizin kazandığı yüzündendir; çoğunu da O affetmektedir. **31.** Yeryüzünde O'nu âciz bırakacak değilsiniz; sizin Allah'a karşı ne bir velîniz vardır, ne de bir yardımcınız...

ŞÛRÂ SÛRESİ

وَمِنْ ءَايَٰتِهِ ٱلْجَوَارِ فِى ٱلْبَحْرِ كَٱلْأَعْلَٰمِ ﴿٣٢﴾ إِن يَشَأْ يُسْكِنِ ٱلرِّيحَ
فَيَظْلَلْنَ رَوَاكِدَ عَلَىٰ ظَهْرِهِۦٓ ۚ إِنَّ فِى ذَٰلِكَ لَءَايَٰتٍ لِّكُلِّ صَبَّارٍ شَكُورٍ
﴿٣٣﴾ أَوْ يُوبِقْهُنَّ بِمَا كَسَبُوا۟ وَيَعْفُ عَن كَثِيرٍ ﴿٣٤﴾ وَيَعْلَمَ ٱلَّذِينَ
يُجَٰدِلُونَ فِىٓ ءَايَٰتِنَا مَا لَهُم مِّن مَّحِيصٍ ﴿٣٥﴾ فَمَآ أُوتِيتُم مِّن شَىْءٍ فَمَتَٰعُ
ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا ۖ وَمَا عِندَ ٱللَّهِ خَيْرٌ وَأَبْقَىٰ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَلَىٰ رَبِّهِمْ
يَتَوَكَّلُونَ ﴿٣٦﴾ وَٱلَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَٰٓئِرَ ٱلْإِثْمِ وَٱلْفَوَٰحِشَ وَإِذَا مَا
غَضِبُوا۟ هُمْ يَغْفِرُونَ ﴿٣٧﴾ وَٱلَّذِينَ ٱسْتَجَابُوا۟ لِرَبِّهِمْ وَأَقَامُوا۟ ٱلصَّلَوٰةَ
وَأَمْرُهُمْ شُورَىٰ بَيْنَهُمْ وَمِمَّا رَزَقْنَٰهُمْ يُنفِقُونَ ﴿٣٨﴾ وَٱلَّذِينَ إِذَآ أَصَابَهُمُ
ٱلْبَغْىُ هُمْ يَنتَصِرُونَ ﴿٣٩﴾ وَجَزَٰٓؤُا۟ سَيِّئَةٍ سَيِّئَةٌ مِّثْلُهَا ۖ فَمَنْ عَفَا
وَأَصْلَحَ فَأَجْرُهُۥ عَلَى ٱللَّهِ ۚ إِنَّهُۥ لَا يُحِبُّ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿٤٠﴾ وَلَمَنِ ٱنتَصَرَ
بَعْدَ ظُلْمِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ مَا عَلَيْهِم مِّن سَبِيلٍ ﴿٤١﴾ إِنَّمَا ٱلسَّبِيلُ عَلَى ٱلَّذِينَ
يَظْلِمُونَ ٱلنَّاسَ وَيَبْغُونَ فِى ٱلْأَرْضِ بِغَيْرِ ٱلْحَقِّ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ لَهُمْ
عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٤٢﴾ وَلَمَن صَبَرَ وَغَفَرَ إِنَّ ذَٰلِكَ لَمِنْ عَزْمِ ٱلْأُمُورِ
﴿٤٣﴾ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن وَلِىٍّ مِّنۢ بَعْدِهِۦ ۗ وَتَرَى ٱلظَّٰلِمِينَ
لَمَّا رَأَوُا۟ ٱلْعَذَابَ يَقُولُونَ هَلْ إِلَىٰ مَرَدٍّ مِّن سَبِيلٍ ﴿٤٤﴾

32. Denizde aheste aheste giden
'dağ' gibi gemiler de O'nun
âyetlerindendir. **33.** Dilese,
rüzgârı durdurur da deniz yü-
zeyinde hareketsiz kalakalırlar.
Gerçekten sabreden ve gerek-
tiği gibi şükreden herkes için,
elbette bunda âyetler vardır. **34.**
Yahut da onları işledikleri (gü-
nahlar) yüzünden helâk eder;
-birçoğunu da affediyor- **35.** ta
ki, Bizim âyetlerimiz hakkında
tartışanlar, kendileri için kaça-
cak delik olmadığını öğrensin-
ler... **36.** Demek ki; size verilen
herhangi bir şey, tamamen dün-
ya hayatına ait bir geçimliktir.
Allah katında olanlar ise iman
ederek, yalnızca Rablerine gü-
venip dayananlar için, hem daha
hayırlı hem de daha kalıcıdır.
37. Onlar ki; büyük günahlar-
dan ve yüz kızartıcı suçlardan uzak dururlar, öfkelendiklerinde bağışlarlar. **38.**
Onlar ki; Rablerine icabet ederler; namazı dosdoğru kılarlar; yönetimleri, arala-
rında istişare iledir ve kendilerine Bizim nasip ettiklerimizden infak ederler. **39.**
Onlar ki; kendilerine saldırı vâki olunca, yardımlaşırlar. **40.** Bununla birlikte,
(haddi aşmazlar; çünkü) kötülüğün karşılığı, dengi bir kötülüktür. Kim de affe-
dip barışırsa, onun ecri Allah'a düşer. O, zalimleri elbette sevmez. **41.** Zulme
uğradıktan sonra hakkını alan birinin aleyhine elbette sorumluluk yoktur. **42.**
Sorumluluk, ancak; insanlara zulmedenler ve yeryüzünde haksız yere saldır-
ganlık edenler içindir. Can yakıcı bir azaptır bunların hakkı! **43.** Kim de sab-
redip bağışlarsa... Bu da gerçekten kararlılık isteyen şeylerdendir. **44.** Allah'ın
saptırdığı biri için artık O'ndan sonra bir velî yoktur. Göreceksin ki bu zalimler,
azabı gördüklerinde; "Yok mu, geri dönmenin bir yolu?" diyecekler...

وَتَرَىٰهُمْ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا خَٰشِعِينَ مِنَ ٱلذُّلِّ يَنظُرُونَ
مِن طَرْفٍ خَفِيٍّ ۗ وَقَالَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِنَّ ٱلْخَٰسِرِينَ ٱلَّذِينَ
خَسِرُوٓا۟ أَنفُسَهُمْ وَأَهْلِيهِمْ يَوْمَ ٱلْقِيَٰمَةِ ۗ أَلَآ إِنَّ ٱلظَّٰلِمِينَ
فِى عَذَابٍ مُّقِيمٍ ﴿٤٥﴾ وَمَا كَانَ لَهُم مِّنْ أَوْلِيَآءَ يَنصُرُونَهُم
مِّن دُونِ ٱللَّهِ ۗ وَمَن يُضْلِلِ ٱللَّهُ فَمَا لَهُۥ مِن سَبِيلٍ ﴿٤٦﴾ ٱسْتَجِيبُوا۟
لِرَبِّكُم مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ يَوْمٌ لَّا مَرَدَّ لَهُۥ مِنَ ٱللَّهِ ۚ مَا لَكُم
مِّن مَّلْجَإٍ يَوْمَئِذٍ وَمَا لَكُم مِّن نَّكِيرٍ ﴿٤٧﴾ فَإِنْ أَعْرَضُوا۟
فَمَآ أَرْسَلْنَٰكَ عَلَيْهِمْ حَفِيظًا ۖ إِنْ عَلَيْكَ إِلَّا ٱلْبَلَٰغُ ۗ وَإِنَّآ إِذَآ
أَذَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ مِنَّا رَحْمَةً فَرِحَ بِهَا ۖ وَإِن تُصِبْهُمْ سَيِّئَةٌۢ
بِمَا قَدَّمَتْ أَيْدِيهِمْ فَإِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ كَفُورٌ ﴿٤٨﴾ لِّلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ يَخْلُقُ مَا يَشَآءُ ۚ يَهَبُ لِمَن يَشَآءُ إِنَٰثًا
وَيَهَبُ لِمَن يَشَآءُ ٱلذُّكُورَ ﴿٤٩﴾ أَوْ يُزَوِّجُهُمْ ذُكْرَانًا وَإِنَٰثًا ۖ
وَيَجْعَلُ مَن يَشَآءُ عَقِيمًا ۚ إِنَّهُۥ عَلِيمٌ قَدِيرٌ ﴿٥٠﴾ ۞ وَمَا كَانَ
لِبَشَرٍ أَن يُكَلِّمَهُ ٱللَّهُ إِلَّا وَحْيًا أَوْ مِن وَرَآئِ حِجَابٍ أَوْ يُرْسِلَ
رَسُولًا فَيُوحِىَ بِإِذْنِهِۦ مَا يَشَآءُ ۚ إِنَّهُۥ عَلِىٌّ حَكِيمٌ ﴿٥١﴾

45. Göreceksin ki o azap kendilerine seyrettirilirken, burunları sürtülmüş vaziyette boyunlarını bükerek gözlerinin ucu ile bakacaklar... İman edenler ise "Hüsrana uğrayanlar; kendilerini de, ailelerini de Kıyamet Günü hüsrana uğratanlardır." diyecekler. Bakınız; temelli bir azap içindedir zalimler! **46.** Allah'a karşı kendilerine yardım edecek bir velîleri de olmamıştır. Allah'ın saptırdığı biri için, artık (hedefe götüren doğru bir) yol yoktur. **47.** Asla geri çevrilmeyecek (azap dolu) bir gün Allah'tan gelmeden, Rabbinize icabet edin. Ki o gün, hiçbiriniz için sığınak yoktur, sizi (Allah'ın 'göz'ünden kaçıracak; asi/mücrim olarak) tanınmanızı engelleyecek bir yer de yoktur!.. **48.** Yüz çevirirlerse (çevirsinler), Biz seni onların üzerine bekçi göndermedik ya!.. Sana düşen, sadece iletmektir. Biz, insana katımızdan bir rahmet tattırdığımızda, bununla sevinir. Ama kendi elleriyle işledikleri yüzünden başlarına bir fenalık gelse, o zaman, gerçekten nankördür insanlar! **49.** Göklerin ve yerin mülkü tamamen Allah'ındır; dilediğini yaratıyor. Dilediğine kızlar bağışlıyor; dilediğine erkekler bağışlıyor. **50.** Yahut, kızlı erkekli olarak iki cinsten de veriyor... Dilediğini de kısır bırakıyor. O 'mutlak ilim sahibi'dir, kudretlidir (Alîm, Kadîr). **51.** Ayrıca, bir beşer için Allah'ın kendisiyle konuşması olacak şey değildir.[149] Sadece; vahyederek,[150] perde arkasından ya da bir elçi gönderip de onun -kendi izni ile- dilediklerini vahyetmesi şeklinde... Çünkü O, yücedir (beşerî kalıplar içinde konuşmaz), 'mutlak hikmet sahibi'dir (Aliyy, Hakîm).

وَكَذَٰلِكَ أَوْحَيْنَآ إِلَيْكَ رُوحًا مِّنْ أَمْرِنَا ۚ مَا كُنتَ تَدْرِى مَا ٱلْكِتَٰبُ
وَلَا ٱلْإِيمَٰنُ وَلَٰكِن جَعَلْنَٰهُ نُورًا نَّهْدِى بِهِۦ مَن نَّشَآءُ مِنْ عِبَادِنَا ۚ
وَإِنَّكَ لَتَهْدِىٓ إِلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٥٢﴾ صِرَٰطِ ٱللَّهِ ٱلَّذِى لَهُۥ
مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ ۗ أَلَآ إِلَى ٱللَّهِ تَصِيرُ ٱلْأُمُورُ ﴿٥٣﴾

سُورَةُ الزُّخْرُفِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ وَٱلْكِتَٰبِ ٱلْمُبِينِ ﴿٢﴾ إِنَّا جَعَلْنَٰهُ قُرْءَٰنًا عَرَبِيًّا
لَّعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿٣﴾ وَإِنَّهُۥ فِىٓ أُمِّ ٱلْكِتَٰبِ لَدَيْنَا
لَعَلِىٌّ حَكِيمٌ ﴿٤﴾ أَفَنَضْرِبُ عَنكُمُ ٱلذِّكْرَ صَفْحًا
أَن كُنتُمْ قَوْمًا مُّسْرِفِينَ ﴿٥﴾ وَكَمْ أَرْسَلْنَا مِن نَّبِىٍّ فِى
ٱلْأَوَّلِينَ ﴿٦﴾ وَمَا يَأْتِيهِم مِّن نَّبِىٍّ إِلَّا كَانُوا۟ بِهِۦ يَسْتَهْزِءُونَ
﴿٧﴾ فَأَهْلَكْنَآ أَشَدَّ مِنْهُم بَطْشًا وَمَضَىٰ مَثَلُ ٱلْأَوَّلِينَ
﴿٨﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضَ لَيَقُولُنَّ
خَلَقَهُنَّ ٱلْعَزِيزُ ٱلْعَلِيمُ ﴿٩﴾ ٱلَّذِى جَعَلَ لَكُمُ ٱلْأَرْضَ
مَهْدًا وَجَعَلَ لَكُمْ فِيهَا سُبُلًا لَّعَلَّكُمْ تَهْتَدُونَ ﴿١٠﴾

52. İşte sana da 'emr'imizin ruhunu bu şekilde vahyetmekteyiz. Yoksa, sen daha önce kitap nedir, iman nedir bilmiyordun. Fakat Biz o ruhu, dilediğimiz kulları doğruya ileteceğimiz bir nur kıldık. Sen gerçekten dosdoğru bir yola iletiyorsun. **53.** Yani, göklerde ve yerde ne varsa hepsinin kendisine ait olduğu Allah'ın yoluna... (O hâlde, başkalarının dediğine değil, Allah'ın şahitliğine itibar et.) Bakınız; yalnızca Allah'a döner çünkü bütün işler.

43- ZUHRUF SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 89 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hâ, Mîm. **2.** Apaçık kitaba yemin ederim ki; **3.** Biz onu -siz akledesiniz diye- Arapça bir Kur'ân kıldık. **4.** O, nezdimizdeki ana kitaptadır; yücedir, hikmet doludur. **5.** Siz aşırı giden bir toplum olduğunuz hâlde, size öğüt vermekten vaz mı geçecektik?! **6.** Oysa, daha öncekilere nice peygamberler göndermiştik. **7.** Kendilerine bir peygamber geldiğinde mutlaka onunla alay ederlerdi. **8.** Biz de onlardan (yani, inkârcı Araplardan) daha güçlülerini helâk ettik. -Öncekilerin durumu daha önce geçmişti.- **9.** Gerçek şu ki; onlara "Gökleri ve yeri kim yarattı?" diye sorsan, kesinlikle; "Onları, 'mutlak izzet ve ilim sahibi' (Azîz, Alîm) yarattı" derler. **10.** O ki; Arz'ı sizin için beşik kılmış; doğru yolda gidesiniz diye orada sizin için yollar var etmiştir.

11. O ki; gökten bir ölçüye göre su indirmiştir... -Biz ölü bir memleketi onunla diriltmekteyiz. Nitekim siz de (yeniden diriltilirken, topraktan) böyle çıkarılacaksınız.- **12.** O ki; bütün eşleri yaratmış; sizin için, bineceğiniz gemiler ve hayvanlar var etmiştir. **13.** Böylece, bunların üzerine kurulur sonra da Rabbinizin nimetini anarsınız şöyle diyerek: "Her tür eksik ve kusurdan münezzehtir şunu emrimize amade kılan!.. Yoksa, bizim buna gücümüz yetmezdi." **14.** "Şüphesiz, sonunda mutlaka Rabbimize döneceğiz." **15.** Ama O'nun bazı kullarını kendisinin parçası kıldılar. İnsan, gerçekten apaçık bir nankördür. **16.** Yoksa Allah, yarattıkları arasından erkek çocukları size

وَالَّذِي نَزَّلَ مِنَ السَّمَاءِ مَاءً بِقَدَرٍ فَأَنْشَرْنَا بِهِ بَلْدَةً مَيْتًا
كَذَٰلِكَ تُخْرَجُونَ ﴿١١﴾ وَالَّذِي خَلَقَ الْأَزْوَاجَ كُلَّهَا وَجَعَلَ
لَكُمْ مِنَ الْفُلْكِ وَالْأَنْعَامِ مَا تَرْكَبُونَ ﴿١٢﴾ لِتَسْتَوُوا عَلَىٰ ظُهُورِهِ
ثُمَّ تَذْكُرُوا نِعْمَةَ رَبِّكُمْ إِذَا اسْتَوَيْتُمْ عَلَيْهِ وَتَقُولُوا سُبْحَانَ
الَّذِي سَخَّرَ لَنَا هَٰذَا وَمَا كُنَّا لَهُ مُقْرِنِينَ ﴿١٣﴾ وَإِنَّا إِلَىٰ رَبِّنَا
لَمُنْقَلِبُونَ ﴿١٤﴾ وَجَعَلُوا لَهُ مِنْ عِبَادِهِ جُزْءًا إِنَّ الْإِنْسَانَ
لَكَفُورٌ مُبِينٌ ﴿١٥﴾ أَمِ اتَّخَذَ مِمَّا يَخْلُقُ بَنَاتٍ وَأَصْفَاكُمْ
بِالْبَنِينَ ﴿١٦﴾ وَإِذَا بُشِّرَ أَحَدُهُمْ بِمَا ضَرَبَ لِلرَّحْمَٰنِ مَثَلًا
ظَلَّ وَجْهُهُ مُسْوَدًّا وَهُوَ كَظِيمٌ ﴿١٧﴾ أَوَمَنْ يُنَشَّأُ فِي
الْحِلْيَةِ وَهُوَ فِي الْخِصَامِ غَيْرُ مُبِينٍ ﴿١٨﴾ وَجَعَلُوا الْمَلَائِكَةَ
الَّذِينَ هُمْ عِبَادُ الرَّحْمَٰنِ إِنَاثًا أَشَهِدُوا خَلْقَهُمْ سَتُكْتَبُ
شَهَادَتُهُمْ وَيُسْأَلُونَ ﴿١٩﴾ وَقَالُوا لَوْ شَاءَ الرَّحْمَٰنُ مَا عَبَدْنَاهُمْ
مَا لَهُمْ بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ إِنْ هُمْ إِلَّا يَخْرُصُونَ ﴿٢٠﴾ أَمْ آتَيْنَاهُمْ
كِتَابًا مِنْ قَبْلِهِ فَهُمْ بِهِ مُسْتَمْسِكُونَ ﴿٢١﴾ بَلْ قَالُوا
إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَارِهِمْ مُهْتَدُونَ ﴿٢٢﴾

ayırdı da kızları kendisi mi aldı (ey inkârcı Araplar)?! **17.** Bunlardan herhangi birine, kendisinin Rahman'a isnat ettiği (cinsten bir kız evlat) müjdelendiğinde, yüzü kapkara kesilir ve öfkeyle yutkunur. **18.** Öyle ya, "(para harcanıp) süs püs içinde yetiştirilecek ve savaşta hiçbir işe yaramayacak biri" söz konusudur... **19.** Rahman'ın kulları olan melekleri dişi yapmaktalar!.. Peki, onların yaratılışını görmüşler mi?! (Yoo!.. Ama 'Gördük; dişiydiler!' diyorlarsa, bilsinler ki) ileride şahitlikleri yazılacak ve sorguya çekilecekler! **20.** Bir de, "Rahman dileseydi, biz bunlara kulluk etmezdik." demekteler. Bu konuda (yani, O'nun neyi, nasıl dilediği hususunda) hiçbir bilgileri yok; sadece tahmin yürütüyorlar. **21.** Yoksa, Biz kendilerine bundan önce bir kitap vermişiz de ona mı tutunuyorlar?! **22.** Aksine; "Biz atalarımızı bir din üzerinde bulduk; onların izinde elbette doğru yolda gitmekteyiz." demekteler.

وَكَذٰلِكَ مَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ ف۪ي قَرْيَةٍ مِنْ نَذ۪يرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَٓا
اِنَّا وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا عَلٰٓى اُمَّةٍ وَاِنَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾
قَالَ اَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِاَهْدٰى مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ اٰبَٓاءَكُمْ قَالُٓوا
اِنَّا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِه۪ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّب۪ينَ ﴿٢٥﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰه۪يمُ لِاَب۪يهِ وَقَوْمِه۪ٓ
اِنَّن۪ي بَرَٓاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ اِلَّا الَّذ۪ي فَطَرَن۪ي فَاِنَّهُ سَيَهْد۪ينِ
﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً ف۪ي عَقِبِه۪ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ بَلْ
مَتَّعْتُ هٰٓؤُ۬لَٓاءِ وَاٰبَٓاءَهُمْ حَتّٰى جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُب۪ينٌ ﴿٢٩﴾
وَلَمَّا جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ وَاِنَّا بِه۪ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُوا
لَوْلَا نُزِّلَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ عَلٰى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظ۪يمٍ ﴿٣١﴾ اَهُمْ
يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَع۪يشَتَهُمْ فِي الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ
بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَوْلَٓا
اَنْ يَكُونَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ
لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

23. Zaten, senden önce hangi memlekete uyarıcı göndermişsek, oranın kodamanları -tıpkı bunlar gibi- mutlaka; "Biz atalarımızı bir din üzerinde bulduk ve onların izinden gitmekteyiz." demişlerdir. **24.** (Uyarıcı) "Peki, ben size, atalarınızı üzerinde bulduğunuz şeyden daha doğrusunu getirmişsem de mi?!" deyince, (cahilane bir inatla) "Biz sizin gönderildiğiniz şeyi inkâr etmekteyiz!" demişlerdir. **25.** Biz de hak ettikleri cezayı vermişizdir... Bak, yalanlayanların sonu nice olmuş! **26.** Hani İbrahim, babasına ve kavmine şöyle demişti: "Ben, sizin taptıklarınızdan uzağım." **27.** "Beni yaratan müstesna... O bana elbette yakında doğru yolu gösterecek." **28.** Ve -belki dönerler diye- bunu (yani, tevhidi) ardından gelenler için kalıcı bir ilke kılmıştı. **29.** Aslında, Ben bunları ve atalarını yaşattım, yaşattım... Sonunda, işte hem gerçek hem de gerçeği açıklayan peygamber onlara (da) geldi. **30.** Kendilerine gerçek geldiğinde; "Bu bir büyüdür; biz onu kesin olarak inkâr etmekteyiz!" dediler. **31.** Ve "Bu Kur'ân'ın, o iki şehirden (yani Mekke ve Taif'ten) büyük bir adama indirilmesi gerekmez miydi?" dediler. **32.** Rabbinin rahmetini bunlar mı bölüştürüyorlar?! Oysa (manevî dereceleri dilediğimize verdiğimiz gibi) kendilerinin dünya hayatındaki geçim vasıtalarını paylaştırarak onları birbirlerinden derece derece üstün kılan da Biziz. Bu sayede birbirlerini tutup iş gördürebiliyorlar. Bir farkla ki; senin Rabbinin rahmeti, bunların biriktirdiklerinden daha hayırlıdır. **33.** Öyle ki; bütün insanların (Bizim, "sevdiklerimizi zengin ettiğimiz" yönünde yanlış bir kanaat edinerek) tek bir (inkârcı) ümmete dönüşme ihtimali olmasaydı, Rahman'ı nankörce inkâr edenlerin evlerinin tavanlarını ve basıp çıktıkları merdivenleri gümüşten kılardık; →

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَٰبًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔونَ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًا وَإِن
كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾ وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُۥ شَيْطَٰنًا
فَهُوَ لَهُۥ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَنَا قَالَ يَٰلَيْتَ بَيْنِى وَبَيْنَكَ
بُعْدَ ٱلْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ ٱلْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ وَلَن يَنفَعَكُمُ ٱلْيَوْمَ
إِذ ظَّلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِى ٱلْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ
ٱلصُّمَّ أَوْ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَمَن كَانَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾
فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُم مُّنتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ أَوْ نُرِيَنَّكَ ٱلَّذِى
وَعَدْنَٰهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَٱسْتَمْسِكْ بِٱلَّذِىٓ أُوحِىَ
إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُۥ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسْـَٔلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَآ
أَجَعَلْنَا مِن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِۦ فَقَالَ إِنِّى رَسُولُ
رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَآءَهُم بِـَٔايَٰتِنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

34. evlerinin kapılarını, üzerine yaslanacakları kerevetleri de **35.** envâ-i çeşit değerli taşla bezerdik. Oysa bunların tamamı, gelip geçici dünyalıklardır. Rabbinin katında Âhiret ise müttakîlerindir. **36.** Kim Rahman'ın öğüdüne gözünü kaparsa, başına bir şeytan sardırırız; ona yoldaş olur **37.** ve mutlaka bunları yoldan çıkarır. Oysa, onlar doğru yolda gittiklerini zannetmektedir. **38.** Nihayet, Bize geldiklerinde; "Keşke benimle senin aranda doğu ile batı arasındaki kadar uzaklık olsaydı!.. Ne kötü arkadaşmışsın!" der. **39.** Ancak, (yapmanız gerekeni zamanında yapmayıp) zulmetmiş olduğunuz için, bu pişmanlık şu anda azabı ortaklaşa çekmekten sizi kurtaramayacaktır!.. **40.** Sen bu 'sağır'lara söz dinletebilir misin ya da bu 'kör'leri; açık bir sapma içinde bulunanları doğru yola getirebilir misin? **41.** O hâlde, ya seni götürür (vefat ettirir)iz -ve bunların hak ettiği cezayı mutlaka veririz- **42.** ya da onlara va'dettiklerimizi sana da gösteririz... Bizim elbette onlara gücümüz yeter! **43.** Sen, sana vahyedilenlere sımsıkı tutun; gerçekten dosdoğru bir yol üzerindesin. **44.** Aslında, o, hem senin için hem de kavmin için bir şan şeref vesîlesidir. Ondan dolayı sorguya çekileceksiniz!.. **45.** Senden önce görevlendirmiş olduğumuz peygamberlerimize bir sor bakalım; Rahman'dan başka tapılacak 'tanrı'lar belirlemiş miyiz? **46.** Gerçek şu ki; Biz, Musa'yı Firavun ve kurmaylarına mucizelerimizle göndermiştik de; "Şüphesiz ben, Âlemlerin Rabbi'nin elçisiyim." demişti. **47.** O Bizim mucizelerimizle yanlarına gittiğinde, bunlara gülmeye başladılar!..

وَكَذٰلِكَ مَٓا اَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ فِي قَرْيَةٍ مِنْ نَذِيرٍ اِلَّا قَالَ مُتْرَفُوهَٓا
اِنَّا وَجَدْنَٓا اٰبَٓاءَنَا عَلٰٓى اُمَّةٍ وَاِنَّا عَلٰٓى اٰثَارِهِمْ مُقْتَدُونَ ﴿٢٣﴾
۞ قَالَ اَوَلَوْ جِئْتُكُمْ بِاَهْدٰى مِمَّا وَجَدْتُمْ عَلَيْهِ اٰبَٓاءَكُمْ قَالُٓوا
اِنَّا بِمَٓا اُرْسِلْتُمْ بِهٖ كَافِرُونَ ﴿٢٤﴾ فَانْتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَانْظُرْ كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٥﴾ وَاِذْ قَالَ اِبْرٰهِيمُ لِاَبِيهِ وَقَوْمِهٖٓ
اِنَّنِي بَرَٓاءٌ مِمَّا تَعْبُدُونَ ﴿٢٦﴾ اِلَّا الَّذِي فَطَرَنِي فَاِنَّهُ سَيَهْدِينِ
﴿٢٧﴾ وَجَعَلَهَا كَلِمَةً بَاقِيَةً فِي عَقِبِهٖ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٢٨﴾ بَلْ
مَتَّعْتُ هٰٓؤُلَٓاءِ وَاٰبَٓاءَهُمْ حَتّٰى جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ وَرَسُولٌ مُبِينٌ ﴿٢٩﴾
وَلَمَّا جَٓاءَهُمُ الْحَقُّ قَالُوا هٰذَا سِحْرٌ وَاِنَّا بِهٖ كَافِرُونَ ﴿٣٠﴾ وَقَالُوا
لَوْلَا نُزِّلَ هٰذَا الْقُرْاٰنُ عَلٰى رَجُلٍ مِنَ الْقَرْيَتَيْنِ عَظِيمٍ ﴿٣١﴾ اَهُمْ
يَقْسِمُونَ رَحْمَتَ رَبِّكَ نَحْنُ قَسَمْنَا بَيْنَهُمْ مَعِيشَتَهُمْ فِي الْحَيٰوةِ
الدُّنْيَا وَرَفَعْنَا بَعْضَهُمْ فَوْقَ بَعْضٍ دَرَجَاتٍ لِيَتَّخِذَ بَعْضُهُمْ
بَعْضًا سُخْرِيًّا وَرَحْمَتُ رَبِّكَ خَيْرٌ مِمَّا يَجْمَعُونَ ﴿٣٢﴾ وَلَوْلَٓا
اَنْ يَكُونَ النَّاسُ اُمَّةً وَاحِدَةً لَجَعَلْنَا لِمَنْ يَكْفُرُ بِالرَّحْمٰنِ
لِبُيُوتِهِمْ سُقُفًا مِنْ فِضَّةٍ وَمَعَارِجَ عَلَيْهَا يَظْهَرُونَ ﴿٣٣﴾

23. Zaten, senden önce hangi memlekete uyarıcı göndermişsek,

oranın kodamanları -tıpkı bunlar gibi- mutlaka; "Biz atalarımızı bir din üzerinde bulduk ve onların izinden gitmekteyiz." demişlerdir. **24.** (Uyarıcı) "Peki, ben size, atalarınızı üzerinde bulduğunuz şeyden daha doğrusunu getirmişsem de mi?!" deyince, (cahilane bir inatla) "Biz sizin gönderildiğiniz şeyi inkâr etmekteyiz!" demişlerdir. **25.** Biz de hak ettikleri cezayı vermişizdir... Bak, yalanlayanların sonu nice olmuş! **26.** Hani İbrahim, babasına ve kavmine şöyle demişti: "Ben, sizin taptıklarınızdan uzağım." **27.** "Beni yaratan müstesna... O bana elbette yakında doğru yolu gösterecek." **28.** Ve -belki dönerler diye- bunu (yani, tevhidi) ardından gelenler için kalıcı bir ilke kılmıştı. **29.** Aslında, Ben bunları ve atalarını yaşattım, yaşattım... Sonunda, işte hem gerçek hem de gerçeği açıklayan peygamber onlara (da) geldi. **30.** Kendilerine gerçek geldiğinde; "Bu bir büyüdür; biz onu kesin olarak inkâr etmekteyiz!" dediler. **31.** Ve "Bu Kur'ân'ın, o iki şehirden (yani Mekke ve Taif'ten) büyük bir adama indirilmesi gerekmez miydi?" dediler. **32.** Rabbinin rahmetini bunlar mı bölüştürüyorlar?! Oysa (manevî dereceleri dilediğimize verdiğimiz gibi) kendilerinin dünya hayatındaki geçim vasıtalarını paylaştırarak onları birbirlerinden derece derece üstün kılan da Biziz. Bu sayede birbirlerini tutup iş gördürebiliyorlar. Bir farkla ki; senin Rabbinin rahmeti, bunların biriktirdiklerinden daha hayırlıdır. **33.** Öyle ki; bütün insanların (Bizim, "sevdiklerimizi zengin ettiğimiz" yönünde yanlış bir kanaat edinerek) tek bir (inkârcı) ümmete dönüşme ihtimali olmasaydı, Rahman'ı nankörce inkâr edenlerin evlerinin tavanlarını ve basıp çıktıkları merdivenleri gümüşten kılardık; →

وَلِبُيُوتِهِمْ أَبْوَٰبًا وَسُرُرًا عَلَيْهَا يَتَّكِـُٔونَ ﴿٣٤﴾ وَزُخْرُفًا وَإِن
كُلُّ ذَٰلِكَ لَمَّا مَتَٰعُ ٱلْحَيَوٰةِ ٱلدُّنْيَا وَٱلْءَاخِرَةُ عِندَ رَبِّكَ
لِلْمُتَّقِينَ ﴿٣٥﴾ وَمَن يَعْشُ عَن ذِكْرِ ٱلرَّحْمَٰنِ نُقَيِّضْ لَهُۥ شَيْطَٰنًا
فَهُوَ لَهُۥ قَرِينٌ ﴿٣٦﴾ وَإِنَّهُمْ لَيَصُدُّونَهُمْ عَنِ ٱلسَّبِيلِ وَيَحْسَبُونَ
أَنَّهُم مُّهْتَدُونَ ﴿٣٧﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا جَآءَنَا قَالَ يَٰلَيْتَ بَيْنِى وَبَيْنَكَ
بُعْدَ ٱلْمَشْرِقَيْنِ فَبِئْسَ ٱلْقَرِينُ ﴿٣٨﴾ وَلَن يَنفَعَكُمُ ٱلْيَوْمَ
إِذ ظَّلَمْتُمْ أَنَّكُمْ فِى ٱلْعَذَابِ مُشْتَرِكُونَ ﴿٣٩﴾ أَفَأَنتَ تُسْمِعُ
ٱلصُّمَّ أَوْ تَهْدِى ٱلْعُمْىَ وَمَن كَانَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ ﴿٤٠﴾
فَإِمَّا نَذْهَبَنَّ بِكَ فَإِنَّا مِنْهُم مُّنتَقِمُونَ ﴿٤١﴾ أَوْ نُرِيَنَّكَ ٱلَّذِى
وَعَدْنَٰهُمْ فَإِنَّا عَلَيْهِم مُّقْتَدِرُونَ ﴿٤٢﴾ فَٱسْتَمْسِكْ بِٱلَّذِىٓ أُوحِىَ
إِلَيْكَ إِنَّكَ عَلَىٰ صِرَٰطٍ مُّسْتَقِيمٍ ﴿٤٣﴾ وَإِنَّهُۥ لَذِكْرٌ لَّكَ وَلِقَوْمِكَ
وَسَوْفَ تُسْـَٔلُونَ ﴿٤٤﴾ وَسْـَٔلْ مَنْ أَرْسَلْنَا مِن قَبْلِكَ مِن رُّسُلِنَآ
أَجَعَلْنَا مِن دُونِ ٱلرَّحْمَٰنِ ءَالِهَةً يُعْبَدُونَ ﴿٤٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا
مُوسَىٰ بِـَٔايَٰتِنَآ إِلَىٰ فِرْعَوْنَ وَمَلَإِي۟هِۦ فَقَالَ إِنِّى رَسُولُ
رَبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٤٦﴾ فَلَمَّا جَآءَهُم بِـَٔايَٰتِنَآ إِذَا هُم مِّنْهَا يَضْحَكُونَ ﴿٤٧﴾

34. evlerinin kapılarını, üzerine yaslanacakları kerevetleri de **35.** envâ-i çeşit değerli taşla bezerdik. Oysa bunların tamamı, gelip geçici dünyalıklardır. Rabbinin katında Âhiret ise müttakîlerindir. **36.** Kim Rahman'ın öğüdüne gözünü kaparsa, başına bir şeytan sardırırız; ona yoldaş olur **37.** ve mutlaka bunları yoldan çıkarır. Oysa, onlar doğru yolda gittiklerini zannetmektedir. **38.** Nihayet, Bize geldiklerinde; "Keşke benimle senin aranda doğu ile batı arasındaki kadar uzaklık olsaydı!.. Ne kötü arkadaşmışsın!" der. **39.** Ancak, (yapmanız gerekeni zamanında yapmayıp) zulmetmiş olduğunuz için, bu pişmanlık şu anda azabı ortaklaşa çekmekten sizi kurtaramayacaktır!.. **40.** Sen bu 'sağır'lara söz dinletebilir misin ya da bu 'kör'leri; açık bir sapma içinde bulunanları doğru yola getirebilir misin? **41.** O hâlde, ya seni götürür (vefat ettirir)iz -ve bunların hak ettiği cezayı mutlaka veririz- **42.** ya da onlara va'dettiklerimizi sana da gösteririz... Bizim elbette onlara gücümüz yeter! **43.** Sen, sana vahyedilenlere sımsıkı tutun; gerçekten dosdoğru bir yol üzerindesin. **44.** Aslında, o, hem senin için hem de kavmin için bir şan şeref vesîlesidir. Ondan dolayı sorguya çekileceksiniz!.. **45.** Senden önce görevlendirmiş olduğumuz peygamberlerimize bir sor bakalım; Rahman'dan başka tapılacak 'tanrı'lar belirlemiş miyiz? **46.** Gerçek şu ki; Biz, Musa'yı Firavun ve kurmaylarına mucizelerimizle göndermiştik de; "Şüphesiz ben, Âlemlerin Rabbi'nin elçisiyim." demişti. **47.** O Bizim mucizelerimizle yanlarına gittiğinde, bunlara gülmeye başladılar!..

وَمَا نُرِيهِم مِّنْ ءَايَةٍ إِلَّا هِيَ أَكْبَرُ مِنْ أُخْتِهَا وَأَخَذْنَٰهُم
بِالْعَذَابِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ ﴿٤٨﴾ وَقَالُوا يَٰٓأَيُّهَ السَّاحِرُ ادْعُ لَنَا
رَبَّكَ بِمَا عَهِدَ عِندَكَ إِنَّنَا لَمُهْتَدُونَ ﴿٤٩﴾ فَلَمَّا كَشَفْنَا عَنْهُمُ
الْعَذَابَ إِذَا هُمْ يَنكُثُونَ ﴿٥٠﴾ وَنَادَىٰ فِرْعَوْنُ فِي قَوْمِهِۦ
قَالَ يَٰقَوْمِ أَلَيْسَ لِي مُلْكُ مِصْرَ وَهَٰذِهِ الْأَنْهَٰرُ تَجْرِي مِن
تَحْتِيٓ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٥١﴾ أَمْ أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْ هَٰذَا الَّذِي هُوَ مَهِينٌ
وَلَا يَكَادُ يُبِينُ ﴿٥٢﴾ فَلَوْلَآ أُلْقِيَ عَلَيْهِ أَسْوِرَةٌ مِّن ذَهَبٍ أَوْ جَآءَ
مَعَهُ الْمَلَٰٓئِكَةُ مُقْتَرِنِينَ ﴿٥٣﴾ فَاسْتَخَفَّ قَوْمَهُۥ
فَأَطَاعُوهُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا فَٰسِقِينَ ﴿٥٤﴾ فَلَمَّآ ءَاسَفُونَا
انتَقَمْنَا مِنْهُمْ فَأَغْرَقْنَٰهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٥٥﴾ فَجَعَلْنَٰهُمْ
سَلَفًا وَمَثَلًا لِّلْءَاخِرِينَ ﴿٥٦﴾ ۞ وَلَمَّا ضُرِبَ ابْنُ مَرْيَمَ
مَثَلًا إِذَا قَوْمُكَ مِنْهُ يَصِدُّونَ ﴿٥٧﴾ وَقَالُوٓا ءَأَٰلِهَتُنَا
خَيْرٌ أَمْ هُوَ مَا ضَرَبُوهُ لَكَ إِلَّا جَدَلًۢا بَلْ هُمْ قَوْمٌ خَصِمُونَ ﴿٥٨﴾
إِنْ هُوَ إِلَّا عَبْدٌ أَنْعَمْنَا عَلَيْهِ وَجَعَلْنَٰهُ مَثَلًا لِّبَنِيٓ إِسْرَٰٓءِيلَ
﴿٥٩﴾ وَلَوْ نَشَآءُ لَجَعَلْنَا مِنكُم مَّلَٰٓئِكَةً فِي الْأَرْضِ يَخْلُفُونَ ﴿٦٠﴾

48. Oysa onlara, birbirinden büyük mucizeler gösteriyorduk... Sonunda, belki dönerler diye, onları azapla yakaladık. **49.** (Musa'ya) dediler ki: "Ey büyücü! Rabbinden aldığın and aşkına! Bizim için O'na dua et. Kesinlikle, yola geleceğiz!" **50.** Ama üzerlerinden azabı kaldırınca, sözlerinden cayıveriyorlardı. **51.** Firavun, kavmine seslenerek dedi ki: "Ey kavmim!

Mısır mülkü ve altımdan akan şu ırmaklar benim değil mi? Hâlâ görmeyecek misiniz?" **52.** "Ben mi daha hayırlıyım, yoksa, neredeyse merâmını bile anlatamayan şu zavallı (Musa) mı?!"* **53.** "Kendisine altın bilezikler verilseydi ya da beraberinde melekler gelseydi ya?!" **54.** Hâsılı, kavminin direncini kırdı; onlar da ona itaat ettiler... Zaten fasık bir millettiler. **55.** Ama ne zaman ki Bizi öfkelendirdiler, Biz de cezalarını verip hepsini suda boğduk **56.** ve, daha sonra gelecekler için (ders alınması gereken) bir maziye ve nümûneye çevirdik onları! **57.** Yine, Meryemoğlu (İsa Mesih) temsil getirilince, senin kavmin buna sevinerek küstahça bağrışmaya başladı... **58.** Ve dediler ki: "Bizim tanrılarımız mı hayırlı, yoksa o mu?"[151] Bunu, sırf seninle cedelleşmek için ortaya atıyorlardı. Doğrusu, ağzı iyi lâf yapan bir kavimdir bunlar!.. **59.** O; 'Bizim kendisini nimetlendirdiğimiz ve İsrailoğullarına örnek kıldığımız bir kul'dan ibarettir. **60.** Dileseydik, sizlerden de 'ardınızdan yeryüzünde sizin yerinizi tutacak melek'ler var ederdik.

---

* Yüce Allah'ın vahyini Hz. Musa almakla birlikte, dilinde sorun olduğu için, Firavun ve kurmaylarına Hz. Harun aktarıyordu (Ahd-i Atik, Çıkış, VII, 1-2).

وَإِنَّهُ لَعِلْمٌ لِلسَّاعَةِ فَلَا تَمْتَرُنَّ بِهَا وَاتَّبِعُونِ هَٰذَا صِرَاطٌ
مُسْتَقِيمٌ ﴿٦١﴾ وَلَا يَصُدَّنَّكُمُ الشَّيْطَانُ إِنَّهُ لَكُمْ عَدُوٌّ مُبِينٌ
﴿٦٢﴾ وَلَمَّا جَاءَ عِيسَىٰ بِالْبَيِّنَاتِ قَالَ قَدْ جِئْتُكُمْ بِالْحِكْمَةِ
وَلِأُبَيِّنَ لَكُمْ بَعْضَ الَّذِي تَخْتَلِفُونَ فِيهِ فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَطِيعُونِ
﴿٦٣﴾ إِنَّ اللَّهَ هُوَ رَبِّي وَرَبُّكُمْ فَاعْبُدُوهُ هَٰذَا صِرَاطٌ مُسْتَقِيمٌ
﴿٦٤﴾ فَاخْتَلَفَ الْأَحْزَابُ مِنْ بَيْنِهِمْ فَوَيْلٌ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا
مِنْ عَذَابِ يَوْمٍ أَلِيمٍ ﴿٦٥﴾ هَلْ يَنْظُرُونَ إِلَّا السَّاعَةَ أَنْ
تَأْتِيَهُمْ بَغْتَةً وَهُمْ لَا يَشْعُرُونَ ﴿٦٦﴾ الْأَخِلَّاءُ يَوْمَئِذٍ
بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ﴿٦٧﴾ يَا عِبَادِ لَا خَوْفٌ
عَلَيْكُمُ الْيَوْمَ وَلَا أَنْتُمْ تَحْزَنُونَ ﴿٦٨﴾ الَّذِينَ آمَنُوا بِآيَاتِنَا
وَكَانُوا مُسْلِمِينَ ﴿٦٩﴾ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ أَنْتُمْ وَأَزْوَاجُكُمْ
تُحْبَرُونَ ﴿٧٠﴾ يُطَافُ عَلَيْهِمْ بِصِحَافٍ مِنْ ذَهَبٍ وَأَكْوَابٍ
وَفِيهَا مَا تَشْتَهِيهِ الْأَنْفُسُ وَتَلَذُّ الْأَعْيُنُ وَأَنْتُمْ فِيهَا
خَالِدُونَ ﴿٧١﴾ وَتِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي أُورِثْتُمُوهَا بِمَا كُنْتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٧٢﴾ لَكُمْ فِيهَا فَاكِهَةٌ كَثِيرَةٌ مِنْهَا تَأْكُلُونَ ﴿٧٣﴾

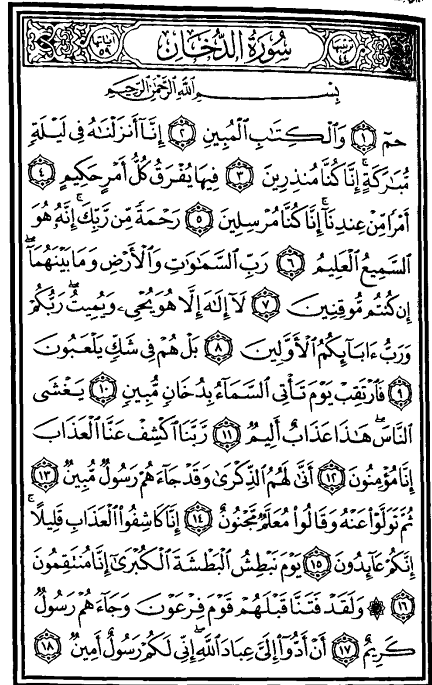
61. Ayrıca, o (ve onun elinde zuhur eden olağanüstü hâller) Kıyamet saati için kesin bir bilgidir; "O'ndan şüphe etmeyin ve bana tâbi olun; dosdoğru yol budur." **62.** "Sakın şeytan sizi çevirmesin; şüphesiz o, sizin için apaçık bir düşmandır." **63.** İsa açık deliller getirdiğinde şöyle demişti: "Ben size hikmeti getirdim ki, anlaşmazlığa düştüğünüz şeylerin bir kısmını size böylece açıklayayım. O hâlde, Allah'tan sakının da bana itaat edin." **64.** "Şüphesiz, benim Rabbim de sizin Rabbiniz de Allah'tır; öyleyse sadece O'na kulluk edin. Dosdoğru yol budur." **65.** Fakat (bütün bunlara rağmen, dinî ve mezhebî) hizipler kendi aralarında anlaşmazlığa düşmüşlerdir... O günün can yakıcı azabı karşısında vay hâline bu zalimlerin! **66.** (Aslında) bunlar; (Kıyamet) saatin(in), hiç farkında değillerken ansızın gelip çatmasından başka bir şey beklemiyorlar!.. **67.** Oysa o gün, can ciğer dostlar bile birbirlerine düşman kesilir... Müttakîler hariç... **68.** "Ey Benim (müttakî) kullarım! Bugün size korku yoktur; üzülecek de değilsiniz." **69.** -Onlar ki; âyetlerimize iman etmiş, teslimiyet göstermişlerdir.- **70.** "Siz ve 'eş'leriniz (yani, sizin gibiler) nimete gark edilip sevindirileceğiniz Cennet'e girin." **71.** -Etraflarında altın tepsilerle ve kadehlerle fır dönülmektedir. Orada canlarının istediği ve seyretmekten hoşlanacakları her şeyi elde etmektedirler.- **72.** "Kendi yaptıklarınıza karşılık mirasçı kılındığınız Cennet işte budur." **73.** "Orada yiyeceğiniz nice meyveler vardır tamamen size ait..."

إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي عَذَابِ جَهَنَّمَ خَالِدُونَ ﴿٧٤﴾ لَا يُفَتَّرُ عَنْهُمْ وَهُمْ
فِيهِ مُبْلِسُونَ ﴿٧٥﴾ وَمَا ظَلَمْنَاهُمْ وَلَٰكِن كَانُوا هُمُ الظَّالِمِينَ ﴿٧٦﴾
وَنَادَوْا يَا مَالِكُ لِيَقْضِ عَلَيْنَا رَبُّكَ قَالَ إِنَّكُم مَّاكِثُونَ ﴿٧٧﴾ لَقَدْ
جِئْنَاكُم بِالْحَقِّ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَكُمْ لِلْحَقِّ كَارِهُونَ ﴿٧٨﴾ أَمْ أَبْرَمُوا أَمْرًا
فَإِنَّا مُبْرِمُونَ ﴿٧٩﴾ أَمْ يَحْسَبُونَ أَنَّا لَا نَسْمَعُ سِرَّهُمْ وَنَجْوَاهُم بَلَىٰ
وَرُسُلُنَا لَدَيْهِمْ يَكْتُبُونَ ﴿٨٠﴾ قُلْ إِن كَانَ لِلرَّحْمَٰنِ وَلَدٌ فَأَنَا أَوَّلُ
الْعَابِدِينَ ﴿٨١﴾ سُبْحَانَ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ رَبِّ الْعَرْشِ
عَمَّا يَصِفُونَ ﴿٨٢﴾ فَذَرْهُمْ يَخُوضُوا وَيَلْعَبُوا حَتَّىٰ يُلَاقُوا يَوْمَهُمُ
الَّذِي يُوعَدُونَ ﴿٨٣﴾ وَهُوَ الَّذِي فِي السَّمَاءِ إِلَٰهٌ وَفِي الْأَرْضِ
إِلَٰهٌ وَهُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٨٤﴾ وَتَبَارَكَ الَّذِي لَهُ مُلْكُ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا وَعِندَهُ عِلْمُ السَّاعَةِ وَإِلَيْهِ تُرْجَعُونَ
﴿٨٥﴾ وَلَا يَمْلِكُ الَّذِينَ يَدْعُونَ مِن دُونِهِ الشَّفَاعَةَ إِلَّا مَن
شَهِدَ بِالْحَقِّ وَهُمْ يَعْلَمُونَ ﴿٨٦﴾ وَلَئِن سَأَلْتَهُم مَّنْ خَلَقَهُمْ
لَيَقُولُنَّ اللَّهُ فَأَنَّىٰ يُؤْفَكُونَ ﴿٨٧﴾ وَقِيلِهِ يَا رَبِّ إِنَّ هَٰؤُلَاءِ قَوْمٌ
لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٨٨﴾ فَاصْفَحْ عَنْهُمْ وَقُلْ سَلَامٌ فَسَوْفَ يَعْلَمُونَ ﴿٨٩﴾

74. (Buna karşılık) şüphesiz, mücrimler Cehennem azabında kalıcıdır; **75.** azaplarına ara verilmez... Orada tamamen ümitsizdirler. **76.** Ama onlara Biz zulmetmemişizdir; zalim olan kendileridir... **77.** "Ey Malik! Rabbin işimizi bitirsin artık!" diye bağrışırlar; fakat o der ki: "Hep böyle kalacaksınız!" **78.** "Aslında biz size gerçeği getirmiştik; fakat çoğunuz 'gerçek'ten hoşlanmazdı..." **79.** Yoksa bir işe mi karar vermiş (müşrik)ler? Biz de kararlıyız doğrusu! **80.** Yoksa sırlarını ve gizli konuşmalarını* Bizim işitmediğimizi mi sanıyorlar?! Elbette (işitiyoruz; ayrıca) yanlarındaki elçilerimiz (yani, kirâmen kâtibîn, onların bütün eylemlerini) yazıyor. **81.** De ki: Rahman'ın bir çocuğu olsaydı, (ona) tapanların ilki ben olurdum!** **82.** Göklerin ve yerin Rabbi; o mutlak hükümranlık tahtının sahibi bunların nitelemelerinden elbette münezzehtir. **83.** Öyleyse, tehdit edildikleri gün ile karşı karşıya gelinceye kadar bırak oyalanıp dursunlar. **84.** Göğün tanrısı da O'dur, yerin tanrısı da... O'dur 'mutlak hikmet ve ilim sahibi' (Hakîm, Alîm). **85.** Ne zengin ve cömerttir 'göklerin, yerin ve ikisi arasında ne varsa hepsinin mülkü kendisine ait olan' ki, (Kıyamet) saat(in)e dair bilgi tamamen O'nun katındadır ve sonunda O'na döndürüleceksiniz. **86.** O'ndan başka taptıkları şeyler şefaat edemezler; ancak bilerek gerçek neyse ona göre şahitlik edenler hariç... **87.** Bunlara, kendilerini kimin yarattığını sorsan, kesinlikle; "Allah" derler. O hâlde, nasıl ters yüz ediliyorlar?! **88.** Onun; (yani Peygamber'in) "Ya Rabbi! Bunlar, gerçekten iman etmeyecek bir güruh!" şeklindeki serzenişi hakkı için... (Yakında müstehak oldukları karşılığı alacaklar!) **89.** Ancak, (şimdilik) onlardan yüz çevir ve "Selâmetle!" de... Yakında öğrenecekler!..

* Seni yok etmek için sonuçsuz kalmaya mahkûm ne tür stratejiler oluşturduklarını...

** Rahman'ın kulu olarak benim elbette O'na itaat etmem gerekirdi. Ama O'nun Resulü olarak ben böyle bir şeye tapmadığıma göre demek ki yok!

سُورَةُ الدُّخَانِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
حمٓ ١ وَالْكِتَابِ الْمُبِينِ ٢ إِنَّا أَنزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ
مُّبَارَكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنذِرِينَ ٣ فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ ٤
أَمْرًا مِّنْ عِندِنَا إِنَّا كُنَّا مُرْسِلِينَ ٥ رَحْمَةً مِّن رَّبِّكَ إِنَّهُ هُوَ
السَّمِيعُ الْعَلِيمُ ٦ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا
إِن كُنتُم مُّوقِنِينَ ٧ لَا إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ يُحْيِي وَيُمِيتُ رَبُّكُمْ
وَرَبُّ آبَائِكُمُ الْأَوَّلِينَ ٨ بَلْ هُمْ فِي شَكٍّ يَلْعَبُونَ ٩
فَارْتَقِبْ يَوْمَ تَأْتِي السَّمَاءُ بِدُخَانٍ مُّبِينٍ ١٠ يَغْشَى
النَّاسَ هَٰذَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ١١ رَّبَّنَا اكْشِفْ عَنَّا الْعَذَابَ
إِنَّا مُؤْمِنُونَ ١٢ أَنَّىٰ لَهُمُ الذِّكْرَىٰ وَقَدْ جَاءَهُمْ رَسُولٌ مُّبِينٌ ١٣
ثُمَّ تَوَلَّوْا عَنْهُ وَقَالُوا مُعَلَّمٌ مَّجْنُونٌ ١٤ إِنَّا كَاشِفُو الْعَذَابِ قَلِيلًا
إِنَّكُمْ عَائِدُونَ ١٥ يَوْمَ نَبْطِشُ الْبَطْشَةَ الْكُبْرَىٰ إِنَّا مُنتَقِمُونَ
١٦ وَلَقَدْ فَتَنَّا قَبْلَهُمْ قَوْمَ فِرْعَوْنَ وَجَاءَهُمْ رَسُولٌ
كَرِيمٌ ١٧ أَنْ أَدُّوا إِلَيَّ عِبَادَ اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ رَسُولٌ أَمِينٌ ١٨

44- DUHĀN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 59 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hâ, Mîm. **2.** Apaçık kitaba yemin ederim: **3-4.** Biz onu öyle mübarek bir gecede indirdik ki bütün hikmetli işler o gece ayrılır. Çünkü Biz, hep uyarmışızdır. **5.** Katımızdan (evrensel) bir emir olarak... Çünkü Biz, hep elçi göndermişizdir. **6.** Senin Rabbinden bir rahmet olarak... O'dur gerçekten işiten; 'mutlak ilim sahibi' (Semî', Alîm). **7.** Yakînen iman eden kimselerseniz, göklerin, yerin ve ikisi arasında ne varsa hepsinin Rabbinden... **8.** O'ndan başka tanrı yoktur; hayat verir, öldürür. Sizin de sizden önceki atalarınızın da Rabbi O'dur. **9.** (İndirdiğimiz bu kitaba inanmaları gerekirken) aksine, şüphe içinde oynuyorlar! **10.** Öyleyse, göğün aşikâr bir duman getireceği öyle bir günü gözle **11.** ki, insanları bürüyecek!.. İşte can yakıcı azap! **12.** "Ya Rabbi! Bu azabı üzerimizden kaldır; biz artık gerçekten müminiz!" (derler, ama) **13.** nerede onlarda düşünüp ders çıkarmak?! Oysa, kendilerine, gerçeği açıklayan bir peygamber geldi. **14.** Sonra... "Eğitilmiş, cinlinin teki!" diyerek ondan yüz çevirdiler... **15.** Azabı biraz kaldıracak olsak, eski hâlinize dönersiniz!.. **16.** Onları o büyük yakalayışla yakaladığımız gün, hak edeni mutlaka cezalandırırız! **17.** Gerçek şu ki; kendilerinden önce, Firavun kavmini de denemiştik; onlara değerli bir elçi gelmişti (şu mesajla): **18.** "Allah'ın kullarını bana verin (de onları Mısır'dan çıkarayım); çünkü ben, gerçekten size gönderilmiş güvenilir bir elçiyim!"

وَأَنْ لَا تَعْلُوا عَلَى اللَّهِ إِنِّي آتِيكُمْ بِسُلْطَانٍ مُبِينٍ ﴿١٩﴾ وَإِنِّي عُذْتُ
بِرَبِّي وَرَبِّكُمْ أَنْ تَرْجُمُونِ ﴿٢٠﴾ وَإِنْ لَمْ تُؤْمِنُوا لِي فَاعْتَزِلُونِ ﴿٢١﴾ فَدَعَا
رَبَّهُ أَنَّ هَؤُلَاءِ قَوْمٌ مُجْرِمُونَ ﴿٢٢﴾ فَأَسْرِ بِعِبَادِي لَيْلًا إِنَّكُمْ
مُتَّبَعُونَ ﴿٢٣﴾ وَاتْرُكِ الْبَحْرَ رَهْوًا إِنَّهُمْ جُنْدٌ مُغْرَقُونَ ﴿٢٤﴾ كَمْ
تَرَكُوا مِنْ جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ﴿٢٥﴾ وَزُرُوعٍ وَمَقَامٍ كَرِيمٍ ﴿٢٦﴾ وَنَعْمَةٍ
كَانُوا فِيهَا فَاكِهِينَ ﴿٢٧﴾ كَذَلِكَ وَأَوْرَثْنَاهَا قَوْمًا آخَرِينَ ﴿٢٨﴾
فَمَا بَكَتْ عَلَيْهِمُ السَّمَاءُ وَالْأَرْضُ وَمَا كَانُوا مُنْظَرِينَ ﴿٢٩﴾ وَلَقَدْ
نَجَّيْنَا بَنِي إِسْرَائِيلَ مِنَ الْعَذَابِ الْمُهِينِ ﴿٣٠﴾ مِنْ فِرْعَوْنَ إِنَّهُ
كَانَ عَالِيًا مِنَ الْمُسْرِفِينَ ﴿٣١﴾ وَلَقَدِ اخْتَرْنَاهُمْ عَلَى عِلْمٍ عَلَى
الْعَالَمِينَ ﴿٣٢﴾ وَآتَيْنَاهُمْ مِنَ الْآيَاتِ مَا فِيهِ بَلَاءٌ مُبِينٌ
﴿٣٣﴾ إِنَّ هَؤُلَاءِ لَيَقُولُونَ ﴿٣٤﴾ إِنْ هِيَ إِلَّا مَوْتَتُنَا الْأُولَى وَمَا
نَحْنُ بِمُنْشَرِينَ ﴿٣٥﴾ فَأْتُوا بِآبَائِنَا إِنْ كُنْتُمْ صَادِقِينَ ﴿٣٦﴾ أَهُمْ
خَيْرٌ أَمْ قَوْمُ تُبَّعٍ وَالَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ أَهْلَكْنَاهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا مُجْرِمِينَ
﴿٣٧﴾ وَمَا خَلَقْنَا السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا لَاعِبِينَ ﴿٣٨﴾
مَا خَلَقْنَاهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَلَكِنَّ أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

19. “Allah’a karşı yücelik taslamayın; çünkü ben, gerçekten size açık bir kanıt getirdim.” **20.** “Beni taşlamanıza karşı, ‘hem benim hem de sizin Rabbiniz olan Zat’a sığındım.” **21.** “Bana iman etmiyorsanız, bari, beni serbest bırakın.” **22.** “Bunlar, mücrim bir kavimdir!” diye de Rabbine dua etti. **23.** (O da kendisine şöyle vahyetti:) “Öyleyse, kullarımı geceleyin yola çıkar; çünkü mutlaka izleneceksiniz.” **24.** “Denizi de açık bırak; çünkü onlar suda boğulacak bir ordudur.” **25.** Nice bağlar bıraktılar; nice pınarlar, **26.** nice ekinler, değerli ikametgâhlar, **27.** zevküsefa sürdükleri nice nimetler... **28.** Böylece, bunlara başka bir kavmi mirasçı kıldık. **29.** Üzerlerine, ne gök ağladı ne de yer... Mühlet de verilmedi kendilerine. **30.** Gerçek şu ki; İsrailoğullarını o alçaltıcı azaptan Biz kurtardık; **31.** Firavun’dan... Gerçekten, aşırı giden bir azgındı. **32.** Gerçek şu ki; Biz onları, o sırada, bile bile âlemlere tercih etmiş **33.** ve kendilerine açıkça denendikleri nice âyetler vermiştik. **34.** Şimdi, bunlar da diyorlar ki: **35.** “İlk ölümümüzden ilerisi yoktur; diriltilip kaldırılacak değiliz!” **36.** “Doğru söylüyorsanız, getirin o hâlde bize atalarımızı!” **37.** Bunlar mı daha üstün, yoksa Tübba’ın kavmi ile onlardan evvel gelenler mi? Onları da helâk etmiştik!.. Çünkü gerçekten mücrimdiler. **38.** Gökleri, yeri ve ikisinin arasındakileri oyun olsun diye yaratmadık Biz! **39.** Onları, tamamen gerçek bir gaye ile yarattık (elbette tamamını diriltip, herkese hak ettiği nihaî karşılığı vereceğiz); fakat çoğu bilmez.

إِنَّ يَوْمَ الْفَصْلِ مِيقَاتُهُمْ أَجْمَعِينَ ﴿٤٠﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي مَوْلًى
عَن مَّوْلًى شَيْئًا وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤١﴾ إِلَّا مَن رَّحِمَ اللَّهُ
إِنَّهُ هُوَ الْعَزِيزُ الرَّحِيمُ ﴿٤٢﴾ إِنَّ شَجَرَتَ الزَّقُّومِ ﴿٤٣﴾
طَعَامُ الْأَثِيمِ ﴿٤٤﴾ كَالْمُهْلِ يَغْلِي فِي الْبُطُونِ ﴿٤٥﴾ كَغَلْيِ
الْحَمِيمِ ﴿٤٦﴾ خُذُوهُ فَاعْتِلُوهُ إِلَىٰ سَوَاءِ الْجَحِيمِ ﴿٤٧﴾ ثُمَّ
صُبُّوا فَوْقَ رَأْسِهِ مِنْ عَذَابِ الْحَمِيمِ ﴿٤٨﴾ ذُقْ إِنَّكَ
أَنتَ الْعَزِيزُ الْكَرِيمُ ﴿٤٩﴾ إِنَّ هَٰذَا مَا كُنتُم بِهِ تَمْتَرُونَ
﴿٥٠﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ﴿٥١﴾ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ
﴿٥٢﴾ يَلْبَسُونَ مِن سُندُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُّتَقَابِلِينَ ﴿٥٣﴾
كَذَٰلِكَ وَزَوَّجْنَاهُم بِحُورٍ عِينٍ ﴿٥٤﴾ يَدْعُونَ فِيهَا بِكُلِّ
فَاكِهَةٍ آمِنِينَ ﴿٥٥﴾ لَا يَذُوقُونَ فِيهَا الْمَوْتَ
إِلَّا الْمَوْتَةَ الْأُولَىٰ وَوَقَاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ﴿٥٦﴾ فَضْلًا
مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٥٧﴾ فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ
لَعَلَّهُمْ يَتَذَكَّرُونَ ﴿٥٨﴾ فَارْتَقِبْ إِنَّهُم مُّرْتَقِبُونَ ﴿٥٩﴾

سُورَةُ الجَاثِيَةِ

40. (Haklıyı haksızdan) ayırt etme günü, hepsinin bir araya getirileceği vakittir. **41.** Yani, hiçbir dostun, hiçbir dost için herhangi bir fayda sağlayamayacağı; yardım da görmeyecekleri gün... **42.** Allah'ın merhamet ettikleri müstesna... Gerçekten O'dur 'mutlak izzet sahibi', merhametli (Azîz, Rahîm). **43.** O zakkum ağacı ki, **44.** günahkâr yiyeceğidir; **45.** karınlarda fokurdar; **46.** kaynar su fokurtusu gibi... **47.** Tutun şunu, sürükleyin şunu tâ cayır cayır yanan Ateş'in ortasına!.. **48.** Başının üzerinden kaynar su azabını boca edin sonra!.. **49.** Bak bakalım tadına! Asıl şerefli, asıl güçlü sensin, öyle ya! **50.** İşte, hakkında şüphelenip durduğunuz azap... **51.** Müttakîler ise güvenli bir ikametgâhtadır; **52.** bahçelerde, pınar başlarında... **53.** İnce ipekten ve parlak atlastan giyinip karşılıklı otururlar. **54.** İşte böyle... Onları, âhu gözlü bembeyaz dilberlerle eşleştirmişizdir. **55.** Her meyveyi korkmadan isteyebilmektedirler orada. **56.** -İlk ölüm hariç- ölümü tatmazlar orada... Cayır cayır yanan Ateş'in azabından korumuştur onları (Rableri). **57.** Senin Rabbinin lütfuyla... ki büyük kurtuluş da budur. **58.** Biz; onu (yani, Kur'ân'ı) senin dilinle kolaylaştırdık ki düşünüp ders çıkarabilsinler. **59.** Öyleyse, gözetle; çünkü onlar da gözetlemekte...

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حمٓ ﴿١﴾ تَنزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ إِنَّ فِي السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضِ لَآيَاتٍ لِّلْمُؤْمِنِينَ ﴿٣﴾ وَفِي خَلْقِكُمْ وَمَا يَبُثُّ مِن دَابَّةٍ آيَاتٌ
لِّقَوْمٍ يُوقِنُونَ ﴿٤﴾ وَاخْتِلَافِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا أَنزَلَ اللَّهُ مِنَ السَّمَاءِ
مِن رِّزْقٍ فَأَحْيَا بِهِ الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا وَتَصْرِيفِ الرِّيَاحِ آيَاتٌ لِّقَوْمٍ
يَعْقِلُونَ ﴿٥﴾ تِلْكَ آيَاتُ اللَّهِ نَتْلُوهَا عَلَيْكَ بِالْحَقِّ فَبِأَيِّ حَدِيثٍ بَعْدَ
اللَّهِ وَآيَاتِهِ يُؤْمِنُونَ ﴿٦﴾ وَيْلٌ لِّكُلِّ أَفَّاكٍ أَثِيمٍ ﴿٧﴾ يَسْمَعُ آيَاتِ
اللَّهِ تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ثُمَّ يُصِرُّ مُسْتَكْبِرًا كَأَن لَّمْ يَسْمَعْهَا فَبَشِّرْهُ بِعَذَابٍ أَلِيمٍ
﴿٨﴾ وَإِذَا عَلِمَ مِنْ آيَاتِنَا شَيْئًا اتَّخَذَهَا هُزُوًا أُولَٰئِكَ لَهُمْ عَذَابٌ
مُّهِينٌ ﴿٩﴾ مِّن وَرَائِهِمْ جَهَنَّمُ وَلَا يُغْنِي عَنْهُم مَّا كَسَبُوا شَيْئًا
وَلَا مَا اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ أَوْلِيَاءَ وَلَهُمْ عَذَابٌ عَظِيمٌ ﴿١٠﴾ هَٰذَا
هُدًى وَالَّذِينَ كَفَرُوا بِآيَاتِ رَبِّهِمْ لَهُمْ عَذَابٌ مِّن رِّجْزٍ أَلِيمٌ ﴿١١﴾
۞ اللَّهُ الَّذِي سَخَّرَ لَكُمُ الْبَحْرَ لِتَجْرِيَ الْفُلْكُ فِيهِ بِأَمْرِهِ وَلِتَبْتَغُوا مِن
فَضْلِهِ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ﴿١٢﴾ وَسَخَّرَ لَكُم مَّا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي
الْأَرْضِ جَمِيعًا مِّنْهُ إِنَّ فِي ذَٰلِكَ لَآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَفَكَّرُونَ ﴿١٣﴾

45- CÂSİYE SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 37 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hâ, Mîm. **2.** Bu kitap; 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm) Allah tarafından indirilmektedir: **3.** Göklerde ve yerde elbette müminler için âyetler vardır. **4.** Sizi yaratmasında ve yeryüzüne yaydığı her canlıda da, yakînen iman eden bir toplum için âyetler vardır. **5.** Gece ile gündüzün gidip gelişinde ve Allah'ın, gökten

indirdiği rızıkla ölü vaziyetteki yeri diriltmesinde, rüzgârları farklı yönlerden estirmesinde de, akleden bir toplum için âyetler vardır. **6.** İşte Allah'ın âyetleri... Onları sana (belli bir gaye ile) gerçeğin ta kendisi olarak okuyoruz. Peki, Allah'tan ve O'nun âyetlerinden sonra hangi söze iman edecek bunlar?! **7.** Yazıklar olsun her günahkâr palavracıya ki; **8.** Allah'ın âyetleri kendisine okunurken dinler, fakat daha sonra, onları hiç duymamış gibi büyüklük taslamakta direnir! Can yakıcı bir azapla müjdele onu!.. **9.** Âyetlerimizden bir şey öğrendiği vakit, onu eğlence vesilesi edinir. Alçaltıcı bir azaptır bunların hakkı!.. **10.** Arkalarında da Cehennem vardır! Ne yaptıkları (ameller), ne de Allah dışında edindikleri velîler onlara bir fayda verir; muazzam bir azaptır onların hakkı!.. **11.** İşte kılavuz... Buna rağmen Rablerinin âyetlerini nankörce inkâr edenler için can yakıcı, pis bir azap vardır. **12.** Gemiler denizde O'nun emriyle aheste aheste gitsin; siz de (denizcilikle) O'nun lütfundan nasip arayın diye Allah denizleri hizmetinize vermiştir. Belki şükredersiniz. **13.** Göklerde ve yerde ne varsa tamamını, yine kendi lütfuyla size O hizmet ettirmektedir. Önyargısız düşünen bir zümre için, bunda kesin âyetler vardır.

قُلْ لِلَّذِينَ آمَنُوا يَغْفِرُوا لِلَّذِينَ لَا يَرْجُونَ أَيَّامَ اللَّهِ لِيَجْزِيَ
قَوْمًا بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ﴿١٤﴾ مَنْ عَمِلَ صَالِحًا فَلِنَفْسِهِ
وَمَنْ أَسَاءَ فَعَلَيْهَا ثُمَّ إِلَىٰ رَبِّكُمْ تُرْجَعُونَ ﴿١٥﴾ وَلَقَدْ آتَيْنَا
بَنِي إِسْرَائِيلَ الْكِتَابَ وَالْحُكْمَ وَالنُّبُوَّةَ وَرَزَقْنَاهُمْ مِنَ الطَّيِّبَاتِ
وَفَضَّلْنَاهُمْ عَلَى الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾ وَآتَيْنَاهُمْ بَيِّنَاتٍ مِنَ الْأَمْرِ
فَمَا اخْتَلَفُوا إِلَّا مِنْ بَعْدِ مَا جَاءَهُمُ الْعِلْمُ بَغْيًا بَيْنَهُمْ إِنَّ
رَبَّكَ يَقْضِي بَيْنَهُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ فِيمَا كَانُوا فِيهِ يَخْتَلِفُونَ
﴿١٧﴾ ثُمَّ جَعَلْنَاكَ عَلَىٰ شَرِيعَةٍ مِنَ الْأَمْرِ فَاتَّبِعْهَا وَلَا تَتَّبِعْ
أَهْوَاءَ الَّذِينَ لَا يَعْلَمُونَ ﴿١٨﴾ إِنَّهُمْ لَنْ يُغْنُوا عَنْكَ مِنَ اللَّهِ
شَيْئًا وَإِنَّ الظَّالِمِينَ بَعْضُهُمْ أَوْلِيَاءُ بَعْضٍ وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ
﴿١٩﴾ هَٰذَا بَصَائِرُ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ
﴿٢٠﴾ أَمْ حَسِبَ الَّذِينَ اجْتَرَحُوا السَّيِّئَاتِ أَنْ نَجْعَلَهُمْ كَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ سَوَاءً مَحْيَاهُمْ وَمَمَاتُهُمْ سَاءَ
مَا يَحْكُمُونَ ﴿٢١﴾ وَخَلَقَ اللَّهُ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ
وَلِتُجْزَىٰ كُلُّ نَفْسٍ بِمَا كَسَبَتْ وَهُمْ لَا يُظْلَمُونَ ﴿٢٢﴾

14. (Resûlüm!) İman edenlere söyle de, Allah'ın günlerine yönelik bir korku ve umut taşımayanları bağışlasınlar. Zira Allah, her kavme kendi yaptıklarının karşılığını mutlaka verir. **15.** Her kim salih amel işlerse, kendi lehinedir; kim de kötülük yaparsa, kendi aleyhinedir. Sonunda Rabbinize döndürülürsünüz. **16.** Gerçek şu ki; Biz, kitabı, hükmü ve peygamberliği İsrailoğullarına vermiş; onları tertemiz şeylerle rızıklandırmış ve âlemlere tercih etmiştik. **17.** Onlara (ilahi) emirden açık deliller de vermiştik... Ama onlar, kendilerine ilim geldikten sonradır ki sırf aralarındaki azgınlıktan dolayı ayrılığa düştüler. Şüphesiz senin Rabbin, ayrılığa düştükleri hususlarda Kıyamet Günü aralarında hâkimlik edecektir. **18.** Sonra, seni de (kadim vahiy zincirinin kaynaklandığı o evrensel) 'emr'e dayanan bir şeriat üzere kıldık. O hâlde, ona uy; bilmeyenlerin arzu ve ihtiraslarına uyma. **19.** Bunların, Allah karşısında sana hiçbir faydaları olmaz; çünkü bu zalimler sadece birbirlerinin velîsidir. Allah ise müttakîlerin velîsidir. **20.** Bu (ayetler), insanların gözlerini açacak göstergeler olup yakînen iman eden bir zümre için de kılavuz ve rahmettir. **21.** Yoksa o kötülükleri işleyenler, iman edip salih amel işleyenlerle kendilerini bir tutacağımızı mı sandılar sağlıklarında da ölümlerinde de?! Ne kötü hüküm veriyorlar!.. **22.** Allah gökleri ve yeri gerçek bir gaye ile yaratmıştır ki; herkes, -haksızlığa uğratılmaksızın- kendi yaptığının karşılığını alsın.

أَفَرَءَيْتَ مَنِ ٱتَّخَذَ إِلَٰهَهُۥ هَوَىٰهُ وَأَضَلَّهُ ٱللَّهُ عَلَىٰ عِلْمٍ وَخَتَمَ عَلَىٰ سَمْعِهِۦ
وَقَلْبِهِۦ وَجَعَلَ عَلَىٰ بَصَرِهِۦ غِشَٰوَةً فَمَن يَهْدِيهِ مِنۢ بَعْدِ ٱللَّهِ ۚ أَفَلَا
تَذَكَّرُونَ ﴿٢٣﴾ وَقَالُوا۟ مَا هِىَ إِلَّا حَيَاتُنَا ٱلدُّنْيَا نَمُوتُ وَنَحْيَا وَمَا يُهْلِكُنَآ
إِلَّا ٱلدَّهْرُ ۚ وَمَا لَهُم بِذَٰلِكَ مِنْ عِلْمٍ ۖ إِنْ هُمْ إِلَّا يَظُنُّونَ ﴿٢٤﴾ وَإِذَا تُتْلَىٰ
عَلَيْهِمْ ءَايَٰتُنَا بَيِّنَٰتٍ مَّا كَانَ حُجَّتَهُمْ إِلَّآ أَن قَالُوا۟ ٱئْتُوا۟ بِـَٔابَآئِنَآ إِن
كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلِ ٱللَّهُ يُحْيِيكُمْ ثُمَّ يُمِيتُكُمْ ثُمَّ يَجْمَعُكُمْ إِلَىٰ يَوْمِ
ٱلْقِيَٰمَةِ لَا رَيْبَ فِيهِ وَلَٰكِنَّ أَكْثَرَ ٱلنَّاسِ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٢٦﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَيَوْمَ تَقُومُ ٱلسَّاعَةُ يَوْمَئِذٍ يَخْسَرُ ٱلْمُبْطِلُونَ
﴿٢٧﴾ وَتَرَىٰ كُلَّ أُمَّةٍ جَاثِيَةً ۚ كُلُّ أُمَّةٍ تُدْعَىٰٓ إِلَىٰ كِتَٰبِهَا ٱلْيَوْمَ تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ
تَعْمَلُونَ ﴿٢٨﴾ هَٰذَا كِتَٰبُنَا يَنطِقُ عَلَيْكُم بِٱلْحَقِّ ۚ إِنَّا كُنَّا نَسْتَنسِخُ
مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٢٩﴾ فَأَمَّا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ
فَيُدْخِلُهُمْ رَبُّهُمْ فِى رَحْمَتِهِۦ ۚ ذَٰلِكَ هُوَ ٱلْفَوْزُ ٱلْمُبِينُ ﴿٣٠﴾ وَأَمَّا
ٱلَّذِينَ كَفَرُوٓا۟ أَفَلَمْ تَكُنْ ءَايَٰتِى تُتْلَىٰ عَلَيْكُمْ فَٱسْتَكْبَرْتُمْ وَكُنتُمْ قَوْمًا
مُّجْرِمِينَ ﴿٣١﴾ وَإِذَا قِيلَ إِنَّ وَعْدَ ٱللَّهِ حَقٌّ وَٱلسَّاعَةُ لَا رَيْبَ فِيهَا قُلْتُم
مَّا نَدْرِى مَا ٱلسَّاعَةُ إِن نَّظُنُّ إِلَّا ظَنًّا وَمَا نَحْنُ بِمُسْتَيْقِنِينَ ﴿٣٢﴾

23. O hâlde, tanrısı olarak kendi arzu ve ihtiraslarını benimseyen, Allah'ın da -bu bilgiye dayanarak- şaşırttığı; kulağını ve kalbini mühürleyip gözüne perde çektiği birini düşün! Allah da getirmediğine göre, kim doğru yola getirebilir böyle birini?! Hâlâ, düşünüp ders çıkarmayacak mısınız? **24.** "Hayat şu dünyada yaşadığımızdan ibarettir; yaşarız, ölürüz. Bizi yok eden de 'zaman'dan başka bir şey değildir!" demekteler... Oysa, bu konuda 'kesin bilgi'leri yoktur. Sadece 'zann'ediyorlar. **25.** Âyetlerimiz kendilerine açık-seçik okunduğunda; "Doğru söylüyorsanız, atalarımızı getirin bakalım!" demekten başka bir delilleri de yok!.. **26.** De ki: Size Allah hayat veriyor, sonra sizi O öldürüyor... Daha sonra, -asla şüphe edilmemesi gereken- o toplanış günü sizi O bir araya getirecek. Fakat insanların çoğu bilmez! **27.** Göklerin ve yerin mülkü tamamen Allah'ındır. (Kıyamet) saat(i) gelip çattığı gün; işte o gün hüsrana uğrar bâtıl taraftarları!.. **28.** Bütün ümmetleri dizüstü çökmüş görürsün; her ümmet kendi kitabına çağrılmaktadır. (Şöyle buyrulur:) "Bugün, size sadece kendi yaptıklarınızın karşılığı verilecek! **29.** İşte, gerçek neyse yüzünüze karşı onu söyleyen kitabımız... Şüphesiz, yaptıklarınızı bir bir kaydediyorduk Biz!" **30.** Şimdi; iman edip salih amel işlemiş olanları, Rableri, rahmetine sokacaktır... ki, aşikâr başarı budur. **31.** Nankörce inkâr edenlere gelince; "Bizim âyetlerimiz size okunmuş; fakat siz büyüklük taslayarak mücrim bir topluluk olmuştunuz, değil mi?!" **32.** "Allah'ın va'di haktır; (Kıyamet) saat(i) hakkında şüphe yoktur" denildiği zaman; 'Nereden bilebiliriz ki o saat nedir?! (Böyle bir şey hakkında) sadece zan besleyebiliriz; yakînen söyleyemeyiz!' diyordunuz öyle mi?!.."

33. Evet, yaptıkları şeyin berbatlığı kendilerince de açıkça görülmüş ve alay edip durdukları şey çepeçevre kuşatmıştır kendilerini! **34.** Denilir ki: "Siz nasıl (dünyada) bugünle karşı karşıya geleceğinizi göz ardı ettiyseniz, Biz de sizi (bu ebedi günde) nisyana terk ettik!.. Barınağınız Ateş'tir; bir yardımcınız da yoktur!" **35.** "Bunun sebebi; dünya hayatının sizi aldatarak Allah'ın âyetlerini eğlence vesilesi edinmiş olmanızdır..." Böylece, o gün ne dışarı çıkarılırlar ne de kendilerine bir başka şans verilir. **36.** O hâlde, hamd Allah'a mahsustur; göklerin, yerin ve bütün Âlemlerin Rabbi; **37.** göklerde ve yerde mutlak büyüklük ve azameti tekelinde tutan Allah'a... ki O'dur 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm).

وَبَدَا لَهُمْ سَيِّئَاتُ مَا عَمِلُوا وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٣٣﴾
وَقِيلَ الْيَوْمَ نَنسَاكُمْ كَمَا نَسِيتُمْ لِقَاءَ يَوْمِكُمْ هَٰذَا وَمَأْوَاكُمُ النَّارُ وَمَا
لَكُم مِّن نَّاصِرِينَ ﴿٣٤﴾ ذَٰلِكُم بِأَنَّكُمُ اتَّخَذْتُمْ آيَاتِ اللَّهِ هُزُوًا وَغَرَّتْكُمُ
الْحَيَاةُ الدُّنْيَا ۚ فَالْيَوْمَ لَا يُخْرَجُونَ مِنْهَا وَلَا هُمْ يُسْتَعْتَبُونَ ﴿٣٥﴾
فَلِلَّهِ الْحَمْدُ رَبِّ السَّمَاوَاتِ وَرَبِّ الْأَرْضِ رَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٣٦﴾ وَلَهُ
الْكِبْرِيَاءُ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ ۖ وَهُوَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٣٧﴾

سُورَةُ الأَحْقَافِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

حم ﴿١﴾ تَنزِيلُ الْكِتَابِ مِنَ اللَّهِ الْعَزِيزِ الْحَكِيمِ ﴿٢﴾ مَا خَلَقْنَا
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ وَمَا بَيْنَهُمَا إِلَّا بِالْحَقِّ وَأَجَلٍ مُّسَمًّى ۚ وَالَّذِينَ
كَفَرُوا عَمَّا أُنذِرُوا مُعْرِضُونَ ﴿٣﴾ قُلْ أَرَأَيْتُم مَّا تَدْعُونَ مِن
دُونِ اللَّهِ أَرُونِي مَاذَا خَلَقُوا مِنَ الْأَرْضِ أَمْ لَهُمْ شِرْكٌ فِي السَّمَاوَاتِ ۖ
ائْتُونِي بِكِتَابٍ مِّن قَبْلِ هَٰذَا أَوْ أَثَارَةٍ مِّنْ عِلْمٍ إِن كُنتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٤﴾ وَمَنْ أَضَلُّ مِمَّن يَدْعُو مِن دُونِ اللَّهِ مَن
لَّا يَسْتَجِيبُ لَهُ إِلَىٰ يَوْمِ الْقِيَامَةِ وَهُمْ عَن دُعَائِهِمْ غَافِلُونَ ﴿٥﴾

46- AHKĀF SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 35 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Hâ, Mîm. **2.** Bu kitap; 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm) Allah tarafından indirilmektedir. **3.** Biz; gökleri, yeri ve ikisinin arasında ne varsa hepsini gerçek bir gayeyle ve belli süreliğine yarattık. Nankörce inkâr edenler ise uyarıldıkları şeylerden yüz çevirmekteler! **4.** De ki: Allah'tan başka taptığınız şeyleri hiç düşündünüz mü? Gösterin bana, yeryüzündeki hangi nesneyi bunlar yaratmış?! Göklerde bir ortaklıkları varsa, o zaman, ya bundan önce indirilmiş bir kitap ya da bilimsel bir kanıt getirin (de görelim)! Doğru söylüyorsanız!.. **5.** Şimdi, Allah'ı bırakıp da, 'kendisine yalvarıldığından bile habersiz, duasına Kıyamet Günü'ne kadar icabet edemeyecek' şeylere yalvaran birinden daha şaşkını olabilir mi?!

AHKÂF SÛRESİ

وَإِذَا حُشِرَ النَّاسُ كَانُوا لَهُمْ أَعْدَاءً وَكَانُوا بِعِبَادَتِهِمْ كَافِرِينَ ﴿٦﴾ وَإِذَا
تُتْلَىٰ عَلَيْهِمْ آيَاتُنَا بَيِّنَاتٍ قَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا لِلْحَقِّ لَمَّا جَاءَهُمْ هَٰذَا
سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٧﴾ أَمْ يَقُولُونَ افْتَرَاهُ ۖ قُلْ إِنِ افْتَرَيْتُهُ فَلَا تَمْلِكُونَ
لِي مِنَ اللَّهِ شَيْئًا ۖ هُوَ أَعْلَمُ بِمَا تُفِيضُونَ فِيهِ ۖ كَفَىٰ بِهِ شَهِيدًا بَيْنِي
وَبَيْنَكُمْ ۖ وَهُوَ الْغَفُورُ الرَّحِيمُ ﴿٨﴾ قُلْ مَا كُنْتُ بِدْعًا مِنَ الرُّسُلِ
وَمَا أَدْرِي مَا يُفْعَلُ بِي وَلَا بِكُمْ ۖ إِنْ أَتَّبِعُ إِلَّا مَا يُوحَىٰ إِلَيَّ وَمَا أَنَا
إِلَّا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٩﴾ قُلْ أَرَأَيْتُمْ إِنْ كَانَ مِنْ عِنْدِ اللَّهِ وَكَفَرْتُمْ بِهِ
وَشَهِدَ شَاهِدٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ عَلَىٰ مِثْلِهِ فَآمَنَ وَاسْتَكْبَرْتُمْ ۖ
إِنَّ اللَّهَ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ﴿١٠﴾ وَقَالَ الَّذِينَ كَفَرُوا
لِلَّذِينَ آمَنُوا لَوْ كَانَ خَيْرًا مَا سَبَقُونَا إِلَيْهِ ۚ وَإِذْ لَمْ يَهْتَدُوا بِهِ
فَسَيَقُولُونَ هَٰذَا إِفْكٌ قَدِيمٌ ﴿١١﴾ وَمِنْ قَبْلِهِ كِتَابُ مُوسَىٰ
إِمَامًا وَرَحْمَةً ۚ وَهَٰذَا كِتَابٌ مُصَدِّقٌ لِسَانًا عَرَبِيًّا لِيُنْذِرَ
الَّذِينَ ظَلَمُوا وَبُشْرَىٰ لِلْمُحْسِنِينَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الَّذِينَ قَالُوا رَبُّنَا
اللَّهُ ثُمَّ اسْتَقَامُوا فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ﴿١٣﴾
أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَنَّةِ خَالِدِينَ فِيهَا جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿١٤﴾

6. Ki insanlar haşredildiğinde, onlar bunlara düşman olacak ve yaptıkları kulluğu inkâr edeceklerdir!.. **7.** Âyetlerimiz bunlara açık seçik okunduğunda, kendilerine gelen gerçeği nankörce inkâr edenler; "Bu, apaçık bir büyüdür!" dediler. **8.** Yoksa "Onu (yani, Kur'ân'ı) kendisi uydurmakta!" mı diyorlar?! De ki: Onu kendim uydurduysam, Allah'ın bana vereceği cezayı savmaya (sadece benim değil) sizin gücünüz de yetmez! Kaldı ki, sizin kendisi hakkında neler neler söylediğinizi O çok iyi bilmektedir! Sizinle benim aramdaki ilişki çerçevesinde, hiç kimsenin şahitliği Allah'ınki kadar geçerli değildir. Bağışlayıcı, merhametli (Gafûr, Rahîm) de O'dur. **9.** De ki: İlk gönderilen peygamber ben değilim. Bana ve size ne yapılacağını da bilmem; sadece bana vahyedilene uyarım; apaçık bir uyarıcıdan başka bir şey değilim. **10.** De ki: Hiç düşündünüz mü? Ya onu, Allah tarafından geldiği hâlde inkâr ediyorsanız?! Ya, İsrailoğullarından bir şahit, onun bir benzeri (olan Tevrat'ın gerçekliği) hakkında şahitlik ederek (Kur'ân'a) inandığı hâlde, siz büyüklük taslamakta iseniz?! Zalim bir kavmi, Allah elbette doğru yola getirmez. **11.** Nankörce inkâr edenler, iman edenler için; "Bu, hayırlı bir iş olsaydı, onlar bunda bizi geçemezlerdi!" dediler. Onunla hidayete eremedikleri için, tabiî; "Bu, eski bir uydurmadır!" diyecekler... **12.** Evet, bundan önce de -hem bir kılavuz hem de rahmet vesilesi olarak- Musa'nın kitabı var. Bu da onun (müşrik Arap) zalimleri uyarsın ve yaptıklarını en güzel bir şekilde yapanları müjdelesin diye Arapça bir tasdikçisidir. **13.** "Bizim yegâne Rabbimiz Allah'tır" deyip sonra da istikamet üzere yaşayanlar için korku yoktur; üzülecek de değillerdir. **14.** Bunlardır işte, Cennet'in sahipleri... Yaptıklarının karşılığı olarak temelli kalacaklardır orada...

وَوَصَّيْنَا الْإِنْسَانَ بِوَالِدَيْهِ إِحْسَانًا حَمَلَتْهُ أُمُّهُ كُرْهًا وَوَضَعَتْهُ
كُرْهًا وَحَمْلُهُ وَفِصَالُهُ ثَلَاثُونَ شَهْرًا حَتَّى إِذَا بَلَغَ أَشُدَّهُ وَبَلَغَ
أَرْبَعِينَ سَنَةً قَالَ رَبِّ أَوْزِعْنِي أَنْ أَشْكُرَ نِعْمَتَكَ الَّتِي أَنْعَمْتَ
عَلَيَّ وَعَلَى وَالِدَيَّ وَأَنْ أَعْمَلَ صَالِحًا تَرْضَاهُ وَأَصْلِحْ لِي فِي
ذُرِّيَّتِي إِنِّي تُبْتُ إِلَيْكَ وَإِنِّي مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿١٥﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ
نَتَقَبَّلُ عَنْهُمْ أَحْسَنَ مَا عَمِلُوا وَنَتَجَاوَزُ عَنْ سَيِّئَاتِهِمْ فِي أَصْحَابِ
الْجَنَّةِ وَعْدَ الصِّدْقِ الَّذِي كَانُوا يُوعَدُونَ ﴿١٦﴾ وَالَّذِي قَالَ
لِوَالِدَيْهِ أُفٍّ لَكُمَا أَتَعِدَانِنِي أَنْ أُخْرَجَ وَقَدْ خَلَتِ الْقُرُونُ مِنْ
قَبْلِي وَهُمَا يَسْتَغِيثَانِ اللَّهَ وَيْلَكَ آمِنْ إِنَّ وَعْدَ اللَّهِ حَقٌّ فَيَقُولُ
مَا هَٰذَا إِلَّا أَسَاطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٧﴾ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ حَقَّ عَلَيْهِمُ
الْقَوْلُ فِي أُمَمٍ قَدْ خَلَتْ مِنْ قَبْلِهِمْ مِنَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنَّهُمْ كَانُوا
خَاسِرِينَ ﴿١٨﴾ وَلِكُلٍّ دَرَجَاتٌ مِمَّا عَمِلُوا وَلِيُوَفِّيَهُمْ أَعْمَالَهُمْ وَهُمْ
لَا يُظْلَمُونَ ﴿١٩﴾ وَيَوْمَ يُعْرَضُ الَّذِينَ كَفَرُوا عَلَى النَّارِ أَذْهَبْتُمْ طَيِّبَاتِكُمْ
فِي حَيَاتِكُمُ الدُّنْيَا وَاسْتَمْتَعْتُمْ بِهَا فَالْيَوْمَ تُجْزَوْنَ عَذَابَ الْهُونِ
بِمَا كُنْتُمْ تَسْتَكْبِرُونَ فِي الْأَرْضِ بِغَيْرِ الْحَقِّ وَبِمَا كُنْتُمْ تَفْسُقُونَ ﴿٢٠﴾

15. Biz insanoğluna, ana babasına iyi davranmasını emrettik; çünkü annesi onu karnında zahmetle taşıyıp zahmetle doğurmuştur. Taşınması ve sütten kesilmesi otuz! ay sürer. Ergin çağına ulaşıp kırkına basınca (salih bir evlât) şöyle der: "Ya Rabbi! Beni, hem bana hem de ana babama ihsan eylediğin nimetine şükredebilecek, Senin râzı olacağın salih ameller yapabilecek şekilde yönlendir; benim neslimi de benim için sâlih eyle. Ben gerçekten Sana yöneldim; artık gerçekten teslîmiyet gösterenlerdenim." **16.** İşte bunlar, yaptıkları en güzel ameli esas alarak makbul kılacağımız ve kötülüklerini görmezden geleceğimiz Cennet sahiplerinin arasındaki kimselerdir. İşte budur kendilerine va'dedilegelen kesin vaat... **17.** Buna karşılık, (nankör bir evlât) ana babasına: "Öf be!.. İkinizden de bıktım!.. Benden önce o kadar nesil gelip geçtiği hâlde hiçbiri geri gelmemişken siz hâlâ beni öldükten sonra diriltilmekle mi tehdit ediyorsunuz?!" der... Ana babası, Allah'a sığınarak; "Yazıklar olsun sana! İman et, Allah'ın va'di elbette gerçektir." dedikleri hâlde; "Bu, eskilerin masallarından başka bir şey değildir" der. **18.** Bunlar da kendilerinden önce gelip geçmiş insan ve cin topluluklarıyla birlikte, ilahî hükmün haklarında kesinleştiği kimselerdir; gerçekten hüsrana uğramışlardır! **19.** Her iki grup için de kendi yaptıklarına göre birtakım dereceler vardır. Böylece, kimseye haksızlık edilmeden; herkese kendi işlediğinin karşılığı ödenir. **20.** Ateş'in nankörce inkâr edenlere seyrettirileceği gün (kendilerine şöyle çıkışılır): "Siz, (Ahirette elde edeceğiniz) tertemiz-hoş şeyleri dünya hayatınızda tükettiniz; o hayatın safasını sürmek için elinizden geleni yaptınız!.. Bugün de burnunuzu sürtecek bir azaba çarptırılacaksınız!.. Haksız yere kendinizde büyüklük vehmedip durduğunuz için... Fasıklık edip durduğunuz için..."

AHKÂF SÛRESİ

۞ وَاذْكُرْ أَخَا عَادٍ إِذْ أَنذَرَ قَوْمَهُ بِالْأَحْقَافِ وَقَدْ خَلَتِ النُّذُرُ
مِن بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِ أَلَّا تَعْبُدُوا إِلَّا اللَّهَ إِنِّي أَخَافُ عَلَيْكُمْ
عَذَابَ يَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٢١﴾ قَالُوا أَجِئْتَنَا لِتَأْفِكَنَا عَنْ آلِهَتِنَا فَأْتِنَا
بِمَا تَعِدُنَا إِن كُنتَ مِنَ الصَّادِقِينَ ﴿٢٢﴾ قَالَ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِندَ اللَّهِ
وَأُبَلِّغُكُم مَّا أُرْسِلْتُ بِهِ وَلَٰكِنِّي أَرَاكُمْ قَوْمًا تَجْهَلُونَ ﴿٢٣﴾
فَلَمَّا رَأَوْهُ عَارِضًا مُّسْتَقْبِلَ أَوْدِيَتِهِمْ قَالُوا هَٰذَا عَارِضٌ مُّمْطِرُنَا
بَلْ هُوَ مَا اسْتَعْجَلْتُم بِهِ رِيحٌ فِيهَا عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٢٤﴾ تُدَمِّرُ كُلَّ
شَيْءٍ بِأَمْرِ رَبِّهَا فَأَصْبَحُوا لَا يُرَىٰ إِلَّا مَسَاكِنُهُمْ كَذَٰلِكَ نَجْزِي
الْقَوْمَ الْمُجْرِمِينَ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ مَكَّنَّاهُمْ فِيمَا إِن مَّكَّنَّاكُمْ فِيهِ
وَجَعَلْنَا لَهُمْ سَمْعًا وَأَبْصَارًا وَأَفْئِدَةً فَمَا أَغْنَىٰ عَنْهُمْ سَمْعُهُمْ
وَلَا أَبْصَارُهُمْ وَلَا أَفْئِدَتُهُم مِّن شَيْءٍ إِذْ كَانُوا يَجْحَدُونَ
بِآيَاتِ اللَّهِ وَحَاقَ بِهِم مَّا كَانُوا بِهِ يَسْتَهْزِئُونَ ﴿٢٦﴾ وَلَقَدْ
أَهْلَكْنَا مَا حَوْلَكُم مِّنَ الْقُرَىٰ وَصَرَّفْنَا الْآيَاتِ لَعَلَّهُمْ يَرْجِعُونَ
﴿٢٧﴾ فَلَوْلَا نَصَرَهُمُ الَّذِينَ اتَّخَذُوا مِن دُونِ اللَّهِ قُرْبَانًا آلِهَةً
بَلْ ضَلُّوا عَنْهُمْ وَذَٰلِكَ إِفْكُهُمْ وَمَا كَانُوا يَفْتَرُونَ ﴿٢٨﴾

21. Âd'ın kardeşini (yani Hud Peygamber'i) de yâd et. Hani o, kum tepelerinde yaşayan kavmini uyararak; "Allah'tan başkasına kulluk etmeyin! Ben sizin hakkınızda, büyük bir günün azabından endişe ediyorum!" demişti... ki o kavmi önündekilerden ve arkasındakilerden* uyaranlar da gelip geçmişti. **22.** "Sen bizi tanrılarımızdan vazgeçirmek için mi geldin bize?! Doğru söyleyenlerden isen, haydi getir, tehdit ettiğin şeyi başımıza!" dediler. **23.** "(Bunun ne zaman gerçekleşeceğine dair) bilgi tamamen Allah katındadır. Ben sadece, size iletmekle görevlendirildiğim şeyi size iletiyorum; ama görüyorum ki, cahil bir toplumsunuz!" dedi. **24.** Nihayet, onu (yani, bahsettiği azabı), kendi vadilerine yönelmiş 'ufku enlemesine kaplayan bir bulut' olarak gördüklerinde; "İşte bize yağmur getirecek 'ufku enlemesine kaplayan bir bulut'!" dediler... "Hayır! Bu, sizin o hemen istediğiniz şeydir; canınızı yakacak azabı taşıyan öyle bir kasırga" **25.** "ki önüne çıkan her şeyi, Rabbinin emriyle yerle bir edecek!" (dedi...) Ama sonunda, öyle bir hâle geldiler ki, oturdukları yerlerden başka bir şey görülmez oldu... Mücrim toplumları işte böyle cezalandırırız Biz! **26.** Aslında bunlara, size vermediğimiz imkânlar bahşetmiştik. Onlara da kulak, göz ve gönül vermiştik; fakat ne kulaklarının, ne gözlerinin ne de gönüllerinin kendilerine bir faydası oldu. Çünkü Allah'ın âyetlerini, bile bile reddediyorlardı! Ama sonunda başlarına geliverdi o alay edip durdukları şey! **27.** Gerçek şu ki (ey putperestler); Biz çevrenizdeki şehirleri helâk ettik... Oysa, belki dönerler diye âyetleri türlü şekillerde açıklamıştık... **28.** Allah'a yaklaştıracağı düşüncesiyle Allah'tan başka tanrı edindikleri şeyler kendilerini kurtarsaydı ya!.. Aksine, sıvışıp gittiler zihinlerinden!.. Kendi uydurageldikleri asılsız şeylerdi çünkü...

* Bkz. Fussilet: 14'ün dipnotu.

وإذ صرفنا إليك نفرا من الجن يستمعون القرءان فلما
حضروه قالوا أنصتوا فلما قضي ولوا إلى قومهم منذرين
(٢٩) قالوا يقومنا إنا سمعنا كتبا أنزل من بعد موسى
مصدقا لما بين يديه يهدي إلى الحق وإلى طريق مستقيم
(٣٠) يقومنا أجيبوا داعي الله وءامنوا به يغفر لكم من
ذنوبكم ويجركم من عذاب أليم (٣١) ومن لا يجب داعي الله
فليس بمعجز في الأرض وليس له من دونه أولياء أولئك
في ضلل مبين (٣٢) أولم يروا أن الله الذي خلق السموت
والأرض ولم يعي بخلقهن بقدر على أن يحـي الموتى بلى
إنه على كل شيء قدير (٣٣) ويوم يعرض الذين كفروا على النار
أليس هذا بالحق قالوا بلى وربنا قال فذوقوا العذاب بما
كنتم تكفرون (٣٤) فاصبر كما صبر أولوا العزم من الرسل
ولا تستعجل لهم كأنهم يوم يرون ما يوعدون لم يلبثوا إلا
ساعة من نهار بلغ فهل يهلك إلا القوم الفسقون (٣٥)

سورة محمد

29. (Resûlüm!) Hani, Kur'ân'ı dinlesinler diye sana cinlerden bir taife yöneltmiştik... On(un okunuşun)da hazır bulunduklarında, "Susun!" dediler; (okuma) bitince de birer uyarıcı olarak kavimlerine döndüler. **30.** Ve şöyle dediler: "Ey kavmimiz! Biz, Musa'dan sonra indirilen, önündekini doğrulayan, gerçeği ve dosdoğru yolu gösteren bir kitap dinledik." **31.** "Ey kavmimiz! Allah'ın davetçisine icabet edin ve ona iman edin ki, O, günahlarınızdan bir kısmını bağışlasın ve sizi can yakıcı bir azaptan kurtarsın." **32.** Allah'ın davetçisine uymayan biri, yeryüzünde Allah'ı âciz bırakacak değildir; Allah karşısında velîleri de olmayacaktır. Apaçık bir sapma içindedir bunlar! **33.** Anlamıyorlar mı ki; gökleri ve yeri yaratan -ve onları yaratmaktan yorulmayan- Allah, ölüleri de diriltmeye kadirdir?! Elbette... Şüphesiz, O her şeye kadirdir. **34.** Ateş'in nankörce inkâr edenlere seyrettirileceği gün; "Gerçek değil miymiş bu?!" denildiğinde; "Rabbimize yemin ederiz ki, gerçekmiş!" derler. "O hâlde, inkâr edip durmanız yüzünden tadın şu azabı!" buyurur. **35.** O hâlde, sen de o azimli peygamberler gibi sabret; bunlar için acele etme. Nasılsa, tehdit edildikleri azabı gördüklerinde, ancak gündüzün tek bir saati kadar kalmış gibi olacaklar! Sen ilet yeter! Fâsık bir toplumdan başkası helâk edilir mi?!

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوا عَن سَبِيلِ اللَّهِ أَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿١﴾ وَالَّذِينَ
آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَآمَنُوا بِمَا نُزِّلَ عَلَىٰ مُحَمَّدٍ وَهُوَ الْحَقُّ مِن
رَّبِّهِمْ كَفَّرَ عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَأَصْلَحَ بَالَهُمْ ﴿٢﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّ الَّذِينَ كَفَرُوا
اتَّبَعُوا الْبَاطِلَ وَأَنَّ الَّذِينَ آمَنُوا اتَّبَعُوا الْحَقَّ مِن رَّبِّهِمْ كَذَٰلِكَ يَضْرِبُ
اللَّهُ لِلنَّاسِ أَمْثَالَهُمْ ﴿٣﴾ فَإِذَا لَقِيتُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا فَضَرْبَ الرِّقَابِ حَتَّىٰ
إِذَا أَثْخَنتُمُوهُمْ فَشُدُّوا الْوَثَاقَ فَإِمَّا مَنًّا بَعْدُ وَإِمَّا فِدَاءً حَتَّىٰ تَضَعَ الْحَرْبُ
أَوْزَارَهَا ذَٰلِكَ وَلَوْ يَشَاءُ اللَّهُ لَانتَصَرَ مِنْهُمْ وَلَٰكِن لِّيَبْلُوَ بَعْضَكُم
بِبَعْضٍ وَالَّذِينَ قُتِلُوا فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَلَن يُضِلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٤﴾ سَيَهْدِيهِمْ
وَيُصْلِحُ بَالَهُمْ ﴿٥﴾ وَيُدْخِلُهُمُ الْجَنَّةَ عَرَّفَهَا لَهُمْ ﴿٦﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِن تَنصُرُوا اللَّهَ يَنصُرْكُمْ وَيُثَبِّتْ أَقْدَامَكُمْ ﴿٧﴾ وَالَّذِينَ كَفَرُوا
فَتَعْسًا لَّهُمْ وَأَضَلَّ أَعْمَالَهُمْ ﴿٨﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ كَرِهُوا مَا أَنزَلَ اللَّهُ
فَأَحْبَطَ أَعْمَالَهُمْ ﴿٩﴾ ۞ أَفَلَمْ يَسِيرُوا فِي الْأَرْضِ فَيَنظُرُوا كَيْفَ
كَانَ عَاقِبَةُ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ دَمَّرَ اللَّهُ عَلَيْهِمْ وَلِلْكَافِرِينَ أَمْثَالُهَا ﴿١٠﴾
ذَٰلِكَ بِأَنَّ اللَّهَ مَوْلَى الَّذِينَ آمَنُوا وَأَنَّ الْكَافِرِينَ لَا مَوْلَىٰ لَهُمْ ﴿١١﴾

47- MUHAMMED SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 38 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Nankörce inkâr edip Allah yolundan (kendileri uzak durmakla kalmayıp başkalarını da) uzaklaştırmaya uğraşanların çalışmalarını Allah hedefinden saptırır; **2.** iman edip salih amel işleyenlerin; -Rablerinden gelen hakkın ta kendisi olarak- Muhammed'e indirilene iman edenlerin ise kötülüklerini örter ve durumlarını düzeltir. **3.** Bunun sebebi, nankörce inkâr edenlerin bâtıla uymaları; iman edenlerin ise Rablerinden gelen gerçeğe uymalarıdır. Allah, insanlara kendi durumlarını işte

böyle* anlatır. **4.** Öyleyse, (ey iman edenler!) nankörce inkâr edenlerle (savaşta) karşılaştığınızda, hemen boyunlarını vurmaya bakın. Direnişlerini kırıp mağlûp edeceğinizi anladığınız zaman da onları sıkıca bağlayın. Sonra duruma göre; ya bedelsiz olarak ya da fidye alarak serbest bırakırsınız. Yeter ki, (imanla şirk arasındaki) savaş tamamen sona ermiş olsun... Allah dileseydi, onlara karşı tek başına da galip gelirdi; ama O, böylece sizi birbirinizle denemiş oluyor. Allah, kendi uğrunda öldürülenlerin (ve öldürülmeyi göze alanların) yaptıklarını asla hedefinden saptırmaz; **5.** onları hidayete erdirip durumlarını düzeltir; **6.** onları, kendilerine tanıttığı Cennet'e sokar... **7.** Ey iman edenler! Siz Allah'a yardım ederseniz, O da size yardım eder ve ayaklarınızı yere sağlam bastırır. **8.** Nankörce inkâr edenler içinse; "Yıkılasıcalar!.." der ve çalışmalarını hedefinden saptırır. **9.** Zira Allah'ın indirdiklerini beğenmemişler; O da onların çalışmalarını boşa çıkarmıştır. **10.** Hiç yeryüzünde gezip dolaşmadılar mı?! (Elbette...) O hâlde kendilerinden öncekilerin akıbetinin nice olduğuna baksalar (bundan ders çıkarsalar) ya! Allah onları yerle bir etmiştir!.. Bu inkârcı nankörlerin hakkı da buna benzer şeylerdir. **11.** Çünkü iman edenlerin, 'mevlâ'sı Allah'ken, inkârcı nankörlerin (kendilerine sahip çıkacak) bir mevlâları yoktur!..

* Yani, müminlerin çalışmalarını 'hakk/gerçek', kafirlerin çalışmalarını ise 'bâtıl/boş' olarak tasvir edip birinin kalıcı diğerinin ise boşuna olduğunu ve hiçbir işe yaramayacağını göstererek...

إِنَّ اللَّهَ يُدْخِلُ الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَالَّذِينَ كَفَرُوا يَتَمَتَّعُونَ وَيَأْكُلُونَ كَمَا تَأْكُلُ الْأَنْعَامُ
وَالنَّارُ مَثْوًى لَّهُمْ ﴿١٢﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ هِيَ أَشَدُّ قُوَّةً مِّن قَرْيَتِكَ
الَّتِي أَخْرَجَتْكَ أَهْلَكْنَاهُمْ فَلَا نَاصِرَ لَهُمْ ﴿١٣﴾ أَفَمَن كَانَ عَلَىٰ بَيِّنَةٍ
مِّن رَّبِّهِ كَمَن زُيِّنَ لَهُ سُوءُ عَمَلِهِ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُم ﴿١٤﴾ مَّثَلُ الْجَنَّةِ
الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ
يَتَغَيَّرْ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٍ لِّلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى
وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ
وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءَهُمْ ﴿١٥﴾ وَمِنْهُم مَّن يَسْتَمِعُ إِلَيْكَ
حَتَّىٰ إِذَا خَرَجُوا مِنْ عِندِكَ قَالُوا لِلَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ مَاذَا قَالَ آنِفًا
أُولَٰئِكَ الَّذِينَ طَبَعَ اللَّهُ عَلَىٰ قُلُوبِهِمْ وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ ﴿١٦﴾ وَالَّذِينَ
اهْتَدَوْا زَادَهُمْ هُدًى وَآتَاهُمْ تَقْوَاهُمْ ﴿١٧﴾ فَهَلْ يَنظُرُونَ إِلَّا
السَّاعَةَ أَن تَأْتِيَهُم بَغْتَةً فَقَدْ جَاءَ أَشْرَاطُهَا فَأَنَّىٰ لَهُمْ إِذَا جَاءَتْهُمْ
ذِكْرَاهُمْ ﴿١٨﴾ فَاعْلَمْ أَنَّهُ لَا إِلَٰهَ إِلَّا اللَّهُ وَاسْتَغْفِرْ لِذَنبِكَ
وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَاللَّهُ يَعْلَمُ مُتَقَلَّبَكُمْ وَمَثْوَاكُمْ ﴿١٩﴾

12. Şüphesiz, Allah; iman edip salih amel işleyenleri, altından ırmakların aktığı cennetlere sokar. Nankörce inkâr edenler ise hayvanların yediği gibi yiy(ip iç)erek yaşayıp giderler! Ama Ateş'tir sonunda varacakları yer!.. **13.** (Resûlüm!) Senin -seni sürüp çıkaran- şehrinden daha güçlü nice şehirler gelip geçti... Onları helâk ettik de, hiç kendilerine yardım eden olmadı!.. **14.** Rabbinden gelen apaçık bir kanıt üzere bulunan kişi, 'arzu ve ihtiraslarına uyarak işlediği kötülüklerin kendisine cazip gösterildiği kimse' gibi olur mu hiç?! **15.** Müttakîlere va'dedilen Cennet'in temsili şöyledir: Orada kokusu ve tadı bozulmayan su ırmakları, tadı değişmeyen süt ırmakları, içenlere sadece tad veren şarap ırmakları ve süzme bal ırmakları vardır; her türlü meyvenin yanı sıra, Rablerinin mağfireti de onları beklemektedir... Şimdi, böyle bir yere girecek olanın durumu ile, kalıcı olduğu Ateş'te bağırsaklarını parçalayacak kızgın bir suya hem de itilip kakılarak götürülecek birinin durumu bir olur mu?! **16.** Bunların içinde, seni dinleyenler de var... (Ama söylediklerini önemsemedikleri ve gerektiği gibi dinlemedikleri için, senin sözünden bir şey anlamıyorlar.) Hatta, yanından çıktıklarında, kendilerine ilim verilmiş olanlara; "Demin ne söylemişti o?" diyorlar!.. Bunlar, kendi arzu ve ihtiraslarına uydukları için kalplerini Allah'ın mühürlediği kimselerdir. **17.** Buna karşılık, O, doğru yolda gidenlerin hidayetini artırmakta ve onlara takvalarını vermektedir. **18.** Galiba bunlar, (Kıyamet) saatin(in) başlarına ansızın gelip çatmasından başka bir şey beklemiyorlar?! Oysa onun şartları tahakkuk etmiş bulunuyor. Kendilerine gelip çattığında çıkaracakları ders neye yarayacak ki!.. **19.** Sen, Allah'tan başka ilah olmadığını bil ve hem kendinin hem de kadın erkek (bütün) müminlerin bağışlanması için dua et. Şu an dolaştığınız yeri de, sonunda varacağınız yeri de Allah bilmektedir!

ويقول الذين ءامنوا لولا نزلت سورة فإذا أنزلت سورة
محكمة وذكر فيها القتال رأيت الذين في قلوبهم مرض
ينظرون إليك نظر المغشي عليه من الموت فأولى لهم
﴿٢٠﴾ طاعة وقول معروف فإذا عزم الأمر فلو صدقوا الله
لكان خيرا لهم ﴿٢١﴾ فهل عسيتم إن توليتم أن تفسدوا
في الأرض وتقطعوا أرحامكم ﴿٢٢﴾ أولئك الذين لعنهم الله
فأصمهم وأعمى أبصارهم ﴿٢٣﴾ أفلا يتدبرون القرءان
أم على قلوب أقفالها ﴿٢٤﴾ إن الذين ارتدوا على أدبارهم
من بعد ما تبين لهم الهدى الشيطان سول لهم وأملى
لهم ﴿٢٥﴾ ذلك بأنهم قالوا للذين كرهوا ما نزل
الله سنطيعكم في بعض الأمر والله يعلم إسرارهم
﴿٢٦﴾ فكيف إذا توفتهم الملائكة يضربون وجوههم
وأدبارهم ﴿٢٧﴾ ذلك بأنهم اتبعوا ما أسخط الله
وكرهوا رضوانه فأحبط أعمالهم ﴿٢٨﴾ أم حسب
الذين في قلوبهم مرض أن لن يخرج الله أضغانهم ﴿٢٩﴾

20. İman edenler; "(müşriklerle savaşmamızı emreden) bir sûre indirilse ya!" diyorlardı... Fakat savaştan bahsedilen net bir sûre indirilince, gördün ki; kalplerinde maraz olanlar, sana tıpkı ölüm döşeğindeki biri gibi baygın baygın bakmaya başladılar! Oysa kendilerine düşen; **21.** münasip sözler sarfederek itaat etmekti... İş ciddiye bindiğinde, Allah'a verdikleri sözde dursalardı, kendileri adına elbette daha iyi olacaktı. **22.** (Savaştan) yüz çevirdiğiniz takdirde, bölgede bozuculuk yap(anların ekmeğine yağ sür)müş ve yakınlarınızla bağlarınızı paramparça etmiş olacağınızı düşünmüyor musunuz?! **23.** Bunlar; Allah'ın lânetleyerek 'sağır'laştırdığı ve 'göz'lerini kör ettiği kimselerdir. **24.** Bunlar hiç Kur'ân üzerinde düşünmezler mi?! Yoksa, kilit üstüne kilit mi var kalpler(i) üzerinde?! **25.** Doğru yol kendilerince belli olduktan sonra irtidat ederek sırt çevirenleri şüphesiz şeytan aldatmıştır da, o vermiştir bu ümidi onlara!.. **26.** Zira onlar, Allah'ın indirmekte olduğu âyetleri beğenmeyen (Yahudi ve müşrik)lerle temasa geçip; "Emredeceğiniz bazı hususlarda (Muhammed'e karşı) size itaat edeceğiz." demişlerdir... Oysa yaptıkları gizli kapaklı her şeyi Allah bilmektedir! **27.** Peki, melekler, bunların yüzüne ve arkasına vura vura canlarını alırlarken hâlleri nice olacak?! **28.** Çünkü onlar, Allah'ı öfkelendiren şeylerin peşine takılır; O'nu razı edecek şeyleri ise beğenmezlerdi. O da onların amellerini boşa çıkardı. **29.** Yoksa 'kalplerinde maraz bulunan'lar, o kötü düşüncelerini Allah'ın dışarı vurmayacağını mı sandıydılar?

وَلَوْ نَشَآءُ لَأَرَيْنَٰكَهُمْ فَلَعَرَفْتَهُم بِسِيمَٰهُمْ ۚ وَلَتَعْرِفَنَّهُمْ فِى
لَحْنِ ٱلْقَوْلِ ۚ وَٱللَّهُ يَعْلَمُ أَعْمَٰلَكُمْ ﴿٣٠﴾ وَلَنَبْلُوَنَّكُمْ حَتَّىٰ نَعْلَمَ
ٱلْمُجَٰهِدِينَ مِنكُمْ وَٱلصَّٰبِرِينَ وَنَبْلُوَا۟ أَخْبَارَكُمْ ﴿٣١﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ وَشَآقُّوا۟ ٱلرَّسُولَ مِنۢ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ
لَهُمُ ٱلْهُدَىٰ لَن يَضُرُّوا۟ ٱللَّهَ شَيْـًٔا وَسَيُحْبِطُ أَعْمَٰلَهُمْ ﴿٣٢﴾
۞ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ أَطِيعُوا۟ ٱللَّهَ وَأَطِيعُوا۟ ٱلرَّسُولَ وَلَا تُبْطِلُوٓا۟
أَعْمَٰلَكُمْ ﴿٣٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ وَصَدُّوا۟ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ ثُمَّ مَاتُوا۟
وَهُمْ كُفَّارٌ فَلَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ﴿٣٤﴾ فَلَا تَهِنُوا۟ وَتَدْعُوٓا۟ إِلَى ٱلسَّلْمِ
وَأَنتُمُ ٱلْأَعْلَوْنَ وَٱللَّهُ مَعَكُمْ وَلَن يَتِرَكُمْ أَعْمَٰلَكُمْ ﴿٣٥﴾ إِنَّمَا
ٱلْحَيَوٰةُ ٱلدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ ۚ وَإِن تُؤْمِنُوا۟ وَتَتَّقُوا۟ يُؤْتِكُمْ أُجُورَكُمْ
وَلَا يَسْـَٔلْكُمْ أَمْوَٰلَكُمْ ﴿٣٦﴾ إِن يَسْـَٔلْكُمُوهَا فَيُحْفِكُمْ
تَبْخَلُوا۟ وَيُخْرِجْ أَضْغَٰنَكُمْ ﴿٣٧﴾ هَٰٓأَنتُمْ هَٰٓؤُلَآءِ تُدْعَوْنَ
لِتُنفِقُوا۟ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ فَمِنكُم مَّن يَبْخَلُ ۖ وَمَن يَبْخَلْ
فَإِنَّمَا يَبْخَلُ عَن نَّفْسِهِۦ ۚ وَٱللَّهُ ٱلْغَنِىُّ وَأَنتُمُ ٱلْفُقَرَآءُ ۚ وَإِن
تَتَوَلَّوْا۟ يَسْتَبْدِلْ قَوْمًا غَيْرَكُمْ ثُمَّ لَا يَكُونُوٓا۟ أَمْثَٰلَكُم ﴿٣٨﴾

30. Dileseydik, elbette onları sana gösterirdik ve onları simalarından tanırdın. Aslında, sen onları konuşma tarzlarından da tanıyorsun... Allah, yaptıklarınızı biliyor! **31.** Biz; içinizden, cihad edenlerle sabredenleri (diğerlerinden) ayırt edinceye kadar elbette sizi belâlarla sınayacağız ve haberlerinizi değerlendireceğiz. **32.** Nankörce inkâr edip de Allah yolundan uzaklaşanlar ve doğru yol kendilerince belli olduktan sonra hâlâ Peygamberle cepheleşenler, Allah'a asla zarar veremezler. O, bunların amellerini boşa çıkaracaktır. **33.** Ey iman edenler! Allah'a itaat edin; Peygambere itaat edin de amellerinizi iptal et(tir)meyin. **34.** Nankörce inkâr edip de Allah yolundan uzaklaşanlar, sonra da inkârcı olarak ölenler, Allah asla bağışlamayacaktır bunları! **35.** O hâlde, gevşemeyin; üstün olan sizlerken mütarekeye siz talip olmayın. Hem, Allah sizinle beraberdir; amellerinizi sizden ayırıp sizi tek başınıza bırakmaz. **36.** Şüphesiz dünya hayatı, bir oyun ve eğlenceden ibarettir. Şayet iman edip sakınırsanız, O, size ecrinizi verir ve sizden mallarınızın tamamını istemez. **37.** Evet, bütün malvarlığınızı sizden isteyip de sizi yalın ayak, başı kabak bıraksa, cimrilik ederdiniz ve bu, (Peygamber ve din ile ilgili) kafanızdaki kötü düşünceleri açığa çıkarırdı. **38.** Siz öyle kimselersiniz ki; size 'Allah yolunda harcama yapma' çağrısında bulunulduğu hâlde, aranızda cimrilik edenler var!.. Oysa cimrilik eden, kendisin(in ve toplumunun ileride nail olacağı nimetler)e cimrilik etmiş olur; çünkü Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur; muhtaç olan sizsiniz! Siz yüz çevirirseniz, O sizin yerinize bir başka toplum getirir ve hiç de sizin gibi olmazlar!..

سُورَةُ الفَتْحِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِنَّا فَتَحْنَا لَكَ فَتْحًا مُّبِينًا ﴿١﴾ لِّيَغْفِرَ لَكَ ٱللَّهُ مَا تَقَدَّمَ مِن ذَنۢبِكَ
وَمَا تَأَخَّرَ وَيُتِمَّ نِعْمَتَهُۥ عَلَيْكَ وَيَهْدِيَكَ صِرَٰطًا مُّسْتَقِيمًا ﴿٢﴾
وَيَنصُرَكَ ٱللَّهُ نَصْرًا عَزِيزًا ﴿٣﴾ هُوَ ٱلَّذِىٓ أَنزَلَ ٱلسَّكِينَةَ فِى قُلُوبِ
ٱلْمُؤْمِنِينَ لِيَزْدَادُوٓا۟ إِيمَٰنًا مَّعَ إِيمَٰنِهِمْ ۗ وَلِلَّهِ جُنُودُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ
وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَلِيمًا حَكِيمًا ﴿٤﴾ لِّيُدْخِلَ ٱلْمُؤْمِنِينَ وَٱلْمُؤْمِنَٰتِ
جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَا وَيُكَفِّرَ عَنْهُمْ
سَيِّـَٔاتِهِمْ ۚ وَكَانَ ذَٰلِكَ عِندَ ٱللَّهِ فَوْزًا عَظِيمًا ﴿٥﴾ وَيُعَذِّبَ
ٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱلْمُنَٰفِقَٰتِ وَٱلْمُشْرِكِينَ وَٱلْمُشْرِكَٰتِ ٱلظَّآنِّينَ
بِٱللَّهِ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ ۚ عَلَيْهِمْ دَآئِرَةُ ٱلسَّوْءِ ۖ وَغَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ
وَلَعَنَهُمْ وَأَعَدَّ لَهُمْ جَهَنَّمَ ۖ وَسَآءَتْ مَصِيرًا ﴿٦﴾ وَلِلَّهِ جُنُودُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۚ وَكَانَ ٱللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿٧﴾ إِنَّآ أَرْسَلْنَٰكَ
شَٰهِدًا وَمُبَشِّرًا وَنَذِيرًا ﴿٨﴾ لِّتُؤْمِنُوا۟ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ
وَتُعَزِّرُوهُ وَتُوَقِّرُوهُ وَتُسَبِّحُوهُ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٩﴾

48- FETİH SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 29 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. (Resûlüm! Hudeybiye Mütarekesi ile birlikte senin önünü apaçık bir açışla açtık. (Bundan böyle insanların dine girmesi daha kolay olacak.) **2.** Böylece, Allah senin mazideki ve atideki 'günah'ını bağışlayacak; sana olan nimetini tamamlayacak ve seni dosdoğru bir yola iletecektir. **3.** Evet, böylece Allah; sana gerçekten onurlu bir zafer ihsân edecektir. **4.** İmanlarına iman katılsın diye o sükûnet verici rahmetini müminlerin kalbine indiren O'dur. Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **5.** Böylece O; kadın erkek bütün müminlerin kötülüklerini örterek onları altında ırmakların aktığı, temelli kalacakları cennetlere sokacaktır... ki bu, Allah katında muazzam bir başarıdır. **6.** Böylece O; Allah hakkında sûizanda bulunup duran ama sûizanları dönüp dolaşıp kendilerini bulacak olan kadın erkek münafıklar ile kadın erkek putperestlere de azap edecektir. Allah; bunlara gazap etmiş, onları lânetlemiş ve onlara Cehennem'i hazırlamıştır... Ne kötü dönüş yeri! **7.** Göklerin ve yerin orduları Allah'ındır. Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **8.** Biz seni gerçekten bir model olarak, bir müjdeleyici ve uyarıcı olarak gönderdik **9.** ki; (ey insanlar) Allah ve Resûlüne iman edesiniz; 'o'nu destekleyesiniz; 'o'na saygı gösteresiniz... Ve sabah akşam O'nu tenzih ve takdis edesiniz.

إِنَّ ٱلَّذِينَ يُبَايِعُونَكَ إِنَّمَا يُبَايِعُونَ ٱللَّهَ يَدُ ٱللَّهِ فَوْقَ أَيْدِيهِمْ
فَمَن نَّكَثَ فَإِنَّمَا يَنكُثُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ وَمَنْ أَوْفَىٰ بِمَا عَٰهَدَ عَلَيْهُ
ٱللَّهَ فَسَيُؤْتِيهِ أَجْرًا عَظِيمًا ﴿١٠﴾ سَيَقُولُ لَكَ ٱلْمُخَلَّفُونَ
مِنَ ٱلْأَعْرَابِ شَغَلَتْنَآ أَمْوَٰلُنَا وَأَهْلُونَا فَٱسْتَغْفِرْ لَنَا يَقُولُونَ
بِأَلْسِنَتِهِم مَّا لَيْسَ فِى قُلُوبِهِمْ قُلْ فَمَن يَمْلِكُ لَكُم مِّنَ ٱللَّهِ
شَيْـًٔا إِنْ أَرَادَ بِكُمْ ضَرًّا أَوْ أَرَادَ بِكُمْ نَفْعًۢا بَلْ كَانَ ٱللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ
خَبِيرًۢا ﴿١١﴾ بَلْ ظَنَنتُمْ أَن لَّن يَنقَلِبَ ٱلرَّسُولُ وَٱلْمُؤْمِنُونَ إِلَىٰٓ
أَهْلِيهِمْ أَبَدًا وَزُيِّنَ ذَٰلِكَ فِى قُلُوبِكُمْ وَظَنَنتُمْ ظَنَّ ٱلسَّوْءِ
وَكُنتُمْ قَوْمًۢا بُورًا ﴿١٢﴾ وَمَن لَّمْ يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ فَإِنَّآ
أَعْتَدْنَا لِلْكَٰفِرِينَ سَعِيرًا ﴿١٣﴾ وَلِلَّهِ مُلْكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ
يَغْفِرُ لِمَن يَشَآءُ وَيُعَذِّبُ مَن يَشَآءُ وَكَانَ ٱللَّهُ غَفُورًا
رَّحِيمًا ﴿١٤﴾ سَيَقُولُ ٱلْمُخَلَّفُونَ إِذَا ٱنطَلَقْتُمْ إِلَىٰ
مَغَانِمَ لِتَأْخُذُوهَا ذَرُونَا نَتَّبِعْكُمْ يُرِيدُونَ أَن يُبَدِّلُوا۟
كَلَٰمَ ٱللَّهِ قُل لَّن تَتَّبِعُونَا كَذَٰلِكُمْ قَالَ ٱللَّهُ مِن قَبْلُ
فَسَيَقُولُونَ بَلْ تَحْسُدُونَنَا بَلْ كَانُوا۟ لَا يَفْقَهُونَ إِلَّا قَلِيلًا ﴿١٥﴾

10. (Rıdvan ağacının altında) sana biat edenler, aslında Allah'a biat etmişlerdir. (Senin elin değil) Allah'ın elidir ellerinin üstündeki... Dolayısıyla, kim cayarsa tamamen kendi aleyhine caymış olur! Kim de Allah'la yaptığı anlaşmaya vefa gösterirse, ona da Allah büyük bir mükâfat verecektir. **11.** (Hudeybiye seferine çıkmayarak Peygamberden) geri duran bedevîler, sana diyecekler ki: "Bizi mallarımız ve ailelerimiz alıkoydu; bizim için Allah'a istiğfar ediver!" Oysa, dillerinin ucuyla 'kalplerinde olmayan'ı söylüyorlar. De ki: Şayet Allah size bir zarar vermek veya bir fayda eriştirmek istese, kim O'nun karşısında durabilir?! Aksine, Allah yaptıklarınızdan haberdardır! **12.** Aksine, Peygamber ve müminlerin, ailelerine bir daha asla dönemeyeceklerini sanmıştınız. Ve bu, kalplerinize cazip gelmişti... Evet, sûizanda bulunmuş ve kendinizi yakmıştınız! **13.** Kim Allah ve Resûlüne iman etmezse, şüphesiz Biz, inkârcı nankörler için çılgın bir ateş hazırlamışızdır! **14.** Göklerin ve yerin mülkü Allah'ındır. O, dilediklerini bağışlıyor, dilediklerine azap ediyor. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **15.** Bu geri duranlar, ganimet almaya gittiğinizde* ise Allah'ın sözünü değiştirmek arzusuyla; "Bırakın, biz de peşinizden gelelim!" diyecekler... De ki: Asla peşimizden gelemezsiniz! Çünkü Allah, daha önce böyle buyurmuştu.** Bunun üzerine, "Yoo! Siz sadece, bizi çekemiyorsunuz!" diyecekler. Zaten, öteden beri, bazı hususlar dışında pek bir şey anlamazlardı...

* Meşakkatli, tehlikeli bir sefere değil de sonucu nispeten garantili görünen bir cihat seferine çıktığınızda...

** Siz kendileriyle birlikte sefere çıkmak istemeden evvel, ganimeti; Hudeybiye Seferi'ne katılanlara va'detmişti.

قُل لِّلْمُخَلَّفِينَ مِنَ الْأَعْرَابِ سَتُدْعَوْنَ إِلَىٰ قَوْمٍ أُولِي بَأْسٍ شَدِيدٍ
تُقَاتِلُونَهُمْ أَوْ يُسْلِمُونَ فَإِن تُطِيعُوا يُؤْتِكُمُ اللَّهُ أَجْرًا حَسَنًا
وَإِن تَتَوَلَّوْا كَمَا تَوَلَّيْتُم مِّن قَبْلُ يُعَذِّبْكُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٦﴾ لَّيْسَ
عَلَى الْأَعْمَىٰ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْأَعْرَجِ حَرَجٌ وَلَا عَلَى الْمَرِيضِ حَرَجٌ
وَمَن يُطِعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ يُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ
وَمَن يَتَوَلَّ يُعَذِّبْهُ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿١٧﴾ ۞ لَّقَدْ رَضِيَ اللَّهُ عَنِ
الْمُؤْمِنِينَ إِذْ يُبَايِعُونَكَ تَحْتَ الشَّجَرَةِ فَعَلِمَ مَا فِي قُلُوبِهِمْ
فَأَنزَلَ السَّكِينَةَ عَلَيْهِمْ وَأَثَابَهُمْ فَتْحًا قَرِيبًا ﴿١٨﴾ وَمَغَانِمَ
كَثِيرَةً يَأْخُذُونَهَا وَكَانَ اللَّهُ عَزِيزًا حَكِيمًا ﴿١٩﴾ وَعَدَكُمُ اللَّهُ
مَغَانِمَ كَثِيرَةً تَأْخُذُونَهَا فَعَجَّلَ لَكُمْ هَٰذِهِ وَكَفَّ أَيْدِيَ
النَّاسِ عَنكُمْ وَلِتَكُونَ آيَةً لِّلْمُؤْمِنِينَ وَيَهْدِيَكُمْ صِرَاطًا
مُّسْتَقِيمًا ﴿٢٠﴾ وَأُخْرَىٰ لَمْ تَقْدِرُوا عَلَيْهَا قَدْ أَحَاطَ اللَّهُ بِهَا
وَكَانَ اللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرًا ﴿٢١﴾ وَلَوْ قَاتَلَكُمُ الَّذِينَ كَفَرُوا
لَوَلَّوُا الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يَجِدُونَ وَلِيًّا وَلَا نَصِيرًا ﴿٢٢﴾ سُنَّةَ
اللَّهِ الَّتِي قَدْ خَلَتْ مِن قَبْلُ وَلَن تَجِدَ لِسُنَّةِ اللَّهِ تَبْدِيلًا ﴿٢٣﴾

الحزب ٤٤

16. (Seferden) geri duran o bedevîlere de ki: Yakında, sizin hâkimiyetinizi kabul edinceye kadar savaşmanız gerekecek güçlü ve cengâver nice kavimlere* karşı seferberlik(ler) ilan edilecek... İtaat ederseniz, Allah size güzel bir mükâfat verir. Ama daha önce yüz çevirdiğiniz gibi o zaman da yüz çevirirseniz, can yakıcı bir azapla size azap eder! **17.** -Ancak, köre vebal yoktur; topala vebal yoktur; hastaya vebal yoktur...- Kim Allah ve Resûlüne itaat ederse, O onu, altından ırmakların aktığı cennetlere sokar. Kim de yüz çevirirse, ona da can yakıcı bir azapla azap eder! **18.** Gerçek şu ki; o ağacın altında sana biat ederlerken Allah müminlerden razı olmuştur; kalplerindeki (iman ve samimiyetleri)ni görerek o sükûnet verici rahmetini üzerlerine indirmiş ve onları yakın bir fetihle (yani, Hayber Fethi ile) mükâfatlandırmıştır. **19.** Ve alacakları daha nice ganimetlerle... Allah 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm). **20.** Allah size alacağınız daha nice ganimetler va'detmekte... Bunu ise insanların ellerini sizden çekerek size peşin vermiştir ki, müminler için bir işaret olsun ve O sizi dosdoğru bir yola iletsin. **21.** Sizin ele geçiremediğiniz, ama Allah'ın, (ilmiyle) tamamen kuşattığı daha başka ganimetler... Allah her şeye kadirdir. **22.** Nankörce inkâr edenler, sizinle savaşacak olsalardı, kesinlikle arkalarını dönerlerdi. Ayrıca, ne bir velî ne de bir yardımcı bulabilirlerdi. **23.** Allah'ın öteden beri yürürlükte olan uygulaması böyledir... Allah'ın uygulamasında da asla değişiklik bulamazsın.

---

* Yani, öncelikle Arap Yarımadası'ndaki Hevâzin, Ğatafan, Sakîf, Benî Hanîfe gibi büyük Arap kabîlelerine, sonra da Bizans, İran, Turan vb. gayriarap süper güçlere...

وَهُوَ الَّذِي كَفَّ أَيْدِيَهُمْ عَنكُمْ وَأَيْدِيَكُمْ عَنْهُم بِبَطْنِ مَكَّةَ مِن
بَعْدِ أَنْ أَظْفَرَكُمْ عَلَيْهِمْ وَكَانَ اللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرًا ﴿٢٤﴾ هُمُ
الَّذِينَ كَفَرُوا وَصَدُّوكُمْ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَالْهَدْيَ
مَعْكُوفًا أَن يَبْلُغَ مَحِلَّهُ وَلَوْلَا رِجَالٌ مُّؤْمِنُونَ وَنِسَاءٌ مُّؤْمِنَاتٌ
لَّمْ تَعْلَمُوهُمْ أَن تَطَئُوهُمْ فَتُصِيبَكُم مِّنْهُم مَّعَرَّةٌ بِغَيْرِ عِلْمٍ
لِّيُدْخِلَ اللَّهُ فِي رَحْمَتِهِ مَن يَشَاءُ لَوْ تَزَيَّلُوا لَعَذَّبْنَا الَّذِينَ
كَفَرُوا مِنْهُمْ عَذَابًا أَلِيمًا ﴿٢٥﴾ إِذْ جَعَلَ الَّذِينَ كَفَرُوا
فِي قُلُوبِهِمُ الْحَمِيَّةَ حَمِيَّةَ الْجَاهِلِيَّةِ فَأَنزَلَ اللَّهُ سَكِينَتَهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِ وَعَلَى الْمُؤْمِنِينَ وَأَلْزَمَهُمْ كَلِمَةَ التَّقْوَىٰ
وَكَانُوا أَحَقَّ بِهَا وَأَهْلَهَا وَكَانَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمًا ﴿٢٦﴾
لَّقَدْ صَدَقَ اللَّهُ رَسُولَهُ الرُّؤْيَا بِالْحَقِّ لَتَدْخُلُنَّ الْمَسْجِدَ
الْحَرَامَ إِن شَاءَ اللَّهُ آمِنِينَ مُحَلِّقِينَ رُءُوسَكُمْ وَمُقَصِّرِينَ
لَا تَخَافُونَ فَعَلِمَ مَا لَمْ تَعْلَمُوا فَجَعَلَ مِن دُونِ ذَٰلِكَ
فَتْحًا قَرِيبًا ﴿٢٧﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ
الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَكَفَىٰ بِاللَّهِ شَهِيدًا ﴿٢٨﴾

24. Sizi onlara muzaffer kıldıktan* sonra, Mekke'nin göbeğinde onların elini sizden, sizin elinizi de onlardan çeken O'dur... Yaptıklarınızı Allah görmektedir. **25.** Onlar; nankörce inkâr edip de (inatçılık ve saldırganlıkları yüzünden) sizin Mescid-i Haram'ı ziyaret etmenizi, bekletilen kurbanlıkların(ızın) da yerlerine ulaşmasını engelleyenlerdir!.. Şayet 'tanımadığınız kadın erkek birtakım müminleri farkına varmadan çiğneyip de kendi şanınıza kendinizin leke sürme' tehlikesi olmasaydı -ki böylece Allah dilediklerini rahmetine dahil etti**- evet, açıkça ayırt edilebilselerdi, nankörce inkâr edenlerine Biz öyle can yakıcı bir azapla azap ederdik ki!.. **26.** Hani, nankörce inkâr edenler, (barış antlaşmasının imzalanması sırasında) Cahiliye taassubunun tipik bir göstergesi olan bir taassup göstermişlerdi de Allah, o sükûnet verici rahmetini hem Resûlünün hem de müminlerin üzerine indirmiş ve onları, takva sözüne[152] sımsıkı bağlamıştı... ki buna (müşriklerden) daha lâyık ve daha ehildiler. Allah, her şeyi bilmektedir. **27.** (Siz ey bu antlaşmanın hükümlerini kabul edilemez görüp de homurdanan müminler!) Gerçek şu ki; Allah'ın, rüyada Resûlüne gösterdikleri doğrudur. Evet, Mescid-i Haram'a başlarınızı tıraş etmiş, saç ve tırnaklarınızı kısaltmış olarak Allah'ın izniyle tam bir güven içinde gireceksiniz! Fakat O sizin bilmediğiniz birtakım şeyler bildiği için, bunun gerçekleşmesinden önce size yakın bir fetih nasip etmiş bulunuyor. **28.** Resûlünü; 'rehberliğiyle ve nûruyla bütün dinlerin ışığını sönük bırakacak hak din' ile gönderen O'dur. Hiç kimsenin şahitliği de Allah'ınki kadar geçerli değildir...

* Size gözdağı vermek isteyen yirmi otuz kadar müşrik süvarisini ele geçirip sonra da serbest bırakacak güç ve özgüveni size bahşettikten...

** Bu arada bazı müşrikler de İslâm'la şereflenme fırsatı bulmuştur.

محمد رسول الله والذين معه أشداء على الكفار رحماء بينهم
تراهم ركعا سجدا يبتغون فضلا من الله ورضوانا سيماهم
في وجوههم من أثر السجود ذلك مثلهم في التوراة ومثلهم
في الإنجيل كزرع أخرج شطأه فآزره فاستغلظ فاستوى
على سوقه يعجب الزراع ليغيظ بهم الكفار وعد الله الذين
آمنوا وعملوا الصالحات منهم مغفرة وأجرا عظيما ﴿٢٩﴾

سورة الحجرات

بسم الله الرحمن الرحيم

يا أيها الذين آمنوا لا تقدموا بين يدي الله ورسوله واتقوا الله
إن الله سميع عليم ﴿١﴾ يا أيها الذين آمنوا لا ترفعوا أصواتكم
فوق صوت النبي ولا تجهروا له بالقول كجهر بعضكم
لبعض أن تحبط أعمالكم وأنتم لا تشعرون ﴿٢﴾ إن الذين
يغضون أصواتهم عند رسول الله أولئك الذين امتحن الله
قلوبهم للتقوى لهم مغفرة وأجر عظيم ﴿٣﴾ إن الذين
ينادونك من وراء الحجرات أكثرهم لا يعقلون ﴿٤﴾

29. Evet, (verdiği bazı kararlar sizin akıl ve mantığınıza aykırı gelse de unutmayın ki) Muhammed, Allah Resûlüdür; beraberindekiler de inkârcı nankörlere karşı sert, kendi aralarında merhametlidirler. Onları; Allah'ın lütuf ve rızası peşinde koşarak rükû ve secde ederlerken görürsün. Yüzlerindeki görüntü, yaptıkları secdenin etkisiyle oluşmuştur. Bu, onların Tevrat'taki temsilleridir. İncil'deki temsilleri ise şöyledir: Tıpkı, filizini çıkardıktan sonra gittikçe güçlenerek sertleşip gövdesi üzerine dikilmiş öyle bir ekin ki çiftçilerin hoşuna gider.[153] İşte böyle böyle serpilip güçlendikleri için (müminler), öfkeden kudurmaktadır inkârcı nankörler. Bunlardan, iman edip salih amel işleyenlere, Allah, mağfiretin yanı sıra büyük de bir mükâfat va'detmektedir.

49- HUCURÂT SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 18 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Ey iman edenler! Allah'tan sakının da Allah ve Resûlünün önünde ileri gitmeyin. Allah gerçekten işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **2.** Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamberin sesinin üstüne çıkarmayın. Birbirinizle bağıra-çağıra konuştuğunuz gibi, onunla da konuşmaya kalkmayın. Yoksa, hiç farkına varmadan amelleriniz boşa gider!.. **3.** Allah Resûlünün yanında seslerini alçaltanlar, Allah'ın, gönüllerindeki takvayı sına(yıp onayla)dığı kimselerdir. Onlar için mağfiret ve büyük bir mükâfat vardır. **4.** (Hane-i Saadet) hücrelerin(in) ardından sana seslenenlerin ise çoğunun aklı ermez.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَهُمْ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَحِيمٌ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِنْ جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوا
أَنْ تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ﴿٦﴾
وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ ۚ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ
الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ﴿٧﴾
فَضْلًا مِنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾ وَإِنْ طَائِفَتَانِ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا ۖ فَإِنْ بَغَتْ إِحْدَاهُمَا
عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ ۚ فَإِنْ فَاءَتْ
فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
﴿٩﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِنْ قَوْمٍ
عَسَىٰ أَنْ يَكُونُوا خَيْرًا مِنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِنْ نِسَاءٍ عَسَىٰ أَنْ يَكُنَّ خَيْرًا
مِنْهُنَّ ۖ وَلَا تَلْمِزُوا أَنْفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ ۖ بِئْسَ الِاسْمُ
الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ ۚ وَمَنْ لَمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

5. Sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi, kendileri için elbette daha hayırlı olurdu. Ama Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **6.** Ey iman edenler! (Günah işlemekten çekinmeyen) fâsığın biri size bir haber getirirse, onu iyice araştırın. Çünkü bilmeden bir kavmin başına belâ olabilir, sonra da bu ettiğinize pişman olursunuz. **7.** Bilin ki, sizin aranızda Allah Resûlü var!.. O, yönetimle ilgili birçok hususta sizi dinleyerek hareket etseydi, inanın siz zorluk çekerdiniz! Fakat Allah, size imanı sevdirip onu gönlünüze nakşetti; sizi inkârdan, fâsıklıktan ve karşı gelmekten iğrendirdi... -ki doğru yoldakiler de bunlardır.- **8.** Allah'tan bir lütuf ve nimet olarak... Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **9.** Şayet müminlerden iki grup çatışırsa, aralarını düzeltmeye çalışın. Biri, hâlâ diğerine saldırıyorsa, saldırganla Allah'ın emrine dönünceye kadar savaşın! Dönerse, hakkaniyetle aralarını düzeltin ve adaletten ayrılmayın. Allah elbette âdil olanları sever. **10.** Müminler, ancak 'kardeş'tirler. Öyleyse, Allah'tan sakınıp iki kardeşinizin arasını bulun ki size merhamet edilsin. **11.** Ey iman edenler! Hiçbir kavim bir başka kavmi küçümsemesin. Çünkü onlar, kendilerinden daha hayırlı olabilirler... Özellikle, kadınlar kadınları... Belki o kadınlar kendilerinden daha hayırlıdırlar?! Birbirinizi arkanızdan çekiştirmeyin; birbirinize kötü lakaplar takmayın! Ne kötü bir yaftadır imandan sonra fâsıklık! Kim de (bundan) vazgeçmezse, bunlardır işte zalimler!..

مُّحَمَّدٌ رَّسُولُ ٱللَّهِ وَٱلَّذِينَ مَعَهُۥٓ أَشِدَّآءُ عَلَى ٱلْكُفَّارِ رُحَمَآءُ بَيْنَهُمْ
تَرَىٰهُمْ رُكَّعًا سُجَّدًا يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا سِيمَاهُمْ
فِى وُجُوهِهِم مِّنْ أَثَرِ ٱلسُّجُودِ ذَٰلِكَ مَثَلُهُمْ فِى ٱلتَّوْرَىٰةِ وَمَثَلُهُمْ
فِى ٱلْإِنجِيلِ كَزَرْعٍ أَخْرَجَ شَطْـَٔهُۥ فَـَٔازَرَهُۥ فَٱسْتَغْلَظَ فَٱسْتَوَىٰ
عَلَىٰ سُوقِهِۦ يُعْجِبُ ٱلزُّرَّاعَ لِيَغِيظَ بِهِمُ ٱلْكُفَّارَ وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلَّذِينَ
ءَامَنُوا۟ وَعَمِلُوا۟ ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنْهُم مَّغْفِرَةً وَأَجْرًا عَظِيمًۢا ﴿٢٩﴾

سُورَةُ الحُجُرَاتِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُقَدِّمُوا۟ بَيْنَ يَدَىِ ٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ
إِنَّ ٱللَّهَ سَمِيعٌ عَلِيمٌ ﴿١﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَرْفَعُوٓا۟ أَصْوَٰتَكُمْ
فَوْقَ صَوْتِ ٱلنَّبِىِّ وَلَا تَجْهَرُوا۟ لَهُۥ بِٱلْقَوْلِ كَجَهْرِ بَعْضِكُمْ
لِبَعْضٍ أَن تَحْبَطَ أَعْمَٰلُكُمْ وَأَنتُمْ لَا تَشْعُرُونَ ﴿٢﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يَغُضُّونَ أَصْوَٰتَهُمْ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلَّذِينَ ٱمْتَحَنَ ٱللَّهُ
قُلُوبَهُمْ لِلتَّقْوَىٰ لَهُم مَّغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿٣﴾ إِنَّ ٱلَّذِينَ
يُنَادُونَكَ مِن وَرَآءِ ٱلْحُجُرَٰتِ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْقِلُونَ ﴿٤﴾

29. Evet, (verdiği bazı kararlar sizin akıl ve mantığınıza aykırı gelse de unutmayın ki) Muhammed, Allah Resûlüdür; beraberindekiler de inkârcı nankörlere karşı sert, kendi aralarında merhametlidirler. Onları; Allah'ın lütuf ve rızası peşinde koşarak rükû ve secde ederlerken görürsün. Yüzlerindeki görüntü, yaptıkları secdenin etkisiyle oluşmuştur. Bu, onların Tevrat'taki temsilleridir. İncil'deki temsilleri ise şöyledir: Tıpkı, filizini çıkardıktan sonra gittikçe güçlenerek sertleşip gövdesi üzerine dikilmiş öyle bir ekin ki çiftçilerin hoşuna gider.[153] İşte böyle böyle serpilip güçlendikleri için (müminler), öfkeden kudurmaktadır inkârcı nankörler. Bunlardan, iman edip salih amel işleyenlere, Allah, mağfiretin yanı sıra büyük de bir mükâfat va'detmektedir.

49- HUCURÂT SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 18 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

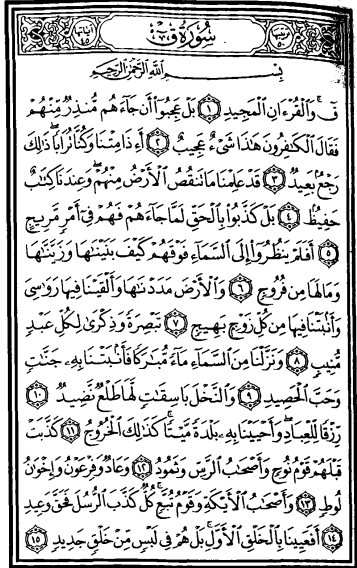
1. Ey iman edenler! Allah'tan sakının da Allah ve Resûlünün önünde ileri gitmeyin. Allah gerçekten işitir; 'mutlak ilim sahibi'dir (Semî', Alîm). **2.** Ey iman edenler! Seslerinizi Peygamberin sesinin üstüne çıkarmayın. Birbirinizle bağıra-çağıra konuştuğunuz gibi, onunla da konuşmaya kalkmayın. Yoksa, hiç farkına varmadan amelleriniz boşa gider!.. **3.** Allah Resûlünün yanında seslerini alçaltanlar, Allah'ın, gönüllerindeki takvayı sına(yıp onayla)dığı kimselerdir. Onlar için mağfiret ve büyük bir mükâfat vardır. **4.** (Hane-i Saadet) hücrelerin(in) ardından sana seslenenlerin ise çoğunun aklı ermez.

وَلَوْ أَنَّهُمْ صَبَرُوا حَتَّىٰ تَخْرُجَ إِلَيْهِمْ لَكَانَ خَيْرًا لَّهُمْ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ
رَّحِيمٌ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِن جَاءَكُمْ فَاسِقٌ بِنَبَإٍ فَتَبَيَّنُوا
أَن تُصِيبُوا قَوْمًا بِجَهَالَةٍ فَتُصْبِحُوا عَلَىٰ مَا فَعَلْتُمْ نَادِمِينَ ﴿٦﴾
وَاعْلَمُوا أَنَّ فِيكُمْ رَسُولَ اللَّهِ ۚ لَوْ يُطِيعُكُمْ فِي كَثِيرٍ مِّنَ الْأَمْرِ لَعَنِتُّمْ
وَلَٰكِنَّ اللَّهَ حَبَّبَ إِلَيْكُمُ الْإِيمَانَ وَزَيَّنَهُ فِي قُلُوبِكُمْ وَكَرَّهَ إِلَيْكُمُ
الْكُفْرَ وَالْفُسُوقَ وَالْعِصْيَانَ ۚ أُولَٰئِكَ هُمُ الرَّاشِدُونَ ﴿٧﴾
فَضْلًا مِّنَ اللَّهِ وَنِعْمَةً ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿٨﴾ وَإِن طَائِفَتَانِ
مِنَ الْمُؤْمِنِينَ اقْتَتَلُوا فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا ۖ فَإِن بَغَتْ إِحْدَاهُمَا
عَلَى الْأُخْرَىٰ فَقَاتِلُوا الَّتِي تَبْغِي حَتَّىٰ تَفِيءَ إِلَىٰ أَمْرِ اللَّهِ ۚ فَإِن فَاءَتْ
فَأَصْلِحُوا بَيْنَهُمَا بِالْعَدْلِ وَأَقْسِطُوا ۖ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
﴿٩﴾ إِنَّمَا الْمُؤْمِنُونَ إِخْوَةٌ فَأَصْلِحُوا بَيْنَ أَخَوَيْكُمْ ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ
لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا لَا يَسْخَرْ قَوْمٌ مِّن قَوْمٍ
عَسَىٰ أَن يَكُونُوا خَيْرًا مِّنْهُمْ وَلَا نِسَاءٌ مِّن نِّسَاءٍ عَسَىٰ أَن يَكُنَّ خَيْرًا
مِّنْهُنَّ ۖ وَلَا تَلْمِزُوا أَنفُسَكُمْ وَلَا تَنَابَزُوا بِالْأَلْقَابِ ۖ بِئْسَ الِاسْمُ
الْفُسُوقُ بَعْدَ الْإِيمَانِ ۚ وَمَن لَّمْ يَتُبْ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿١١﴾

5. Sen yanlarına çıkıncaya kadar sabretselerdi, kendileri için elbette daha hayırlı olurdu. Ama Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **6.** Ey iman edenler! (Günah işlemekten çekinmeyen) fâsığın biri size bir haber getirirse, onu iyice araştırın. Çünkü bilmeden bir kavmin başına belâ olabilir, sonra da bu ettiğinize pişman olursunuz. **7.** Bilin ki, sizin aranızda Allah Resûlü var!.. O, yönetimle ilgili birçok hususta sizi dinleyerek hareket etseydi, inanın siz zorluk çekerdiniz! Fakat Allah, size imanı sevdirip onu gönlünüze nakşetti; sizi inkârdan, fâsıklıktan ve karşı gelmekten iğrendirdi... -ki doğru yoldakiler de bunlardır.- **8.** Allah'tan bir lütuf ve nimet olarak... Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **9.** Şayet müminlerden iki grup çatışırsa, aralarını düzeltmeye çalışın. Biri, hâlâ diğerine saldırıyorsa, saldırganla Allah'ın emrine dönünceye kadar savaşın! Dönerse, hakkaniyetle aralarını düzeltin ve adaletten ayrılmayın. Allah elbette âdil olanları sever. **10.** Müminler, ancak 'kardeş'tirler. Öyleyse, Allah'tan sakınıp iki kardeşinizin arasını bulun ki size merhamet edilsin. **11.** Ey iman edenler! Hiçbir kavim bir başka kavmi küçümsemesin. Çünkü onlar, kendilerinden daha hayırlı olabilirler... Özellikle, kadınlar kadınları... Belki o kadınlar kendilerinden daha hayırlıdırlar?! Birbirinizi arkanızdan çekiştirmeyin; birbirinize kötü lakaplar takmayın! Ne kötü bir yaftadır imandan sonra fâsıklık! Kim de (bundan) vazgeçmezse, bunlardır işte zalimler!..

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا ٱجْتَنِبُوا كَثِيرًا مِّنَ ٱلظَّنِّ إِنَّ بَعْضَ ٱلظَّنِّ إِثْمٌ
وَلَا تَجَسَّسُوا وَلَا يَغْتَب بَّعْضُكُم بَعْضًا أَيُحِبُّ أَحَدُكُمْ أَن
يَأْكُلَ لَحْمَ أَخِيهِ مَيْتًا فَكَرِهْتُمُوهُ وَٱتَّقُوا ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ تَوَّابٌ
رَّحِيمٌ ﴿١٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّاسُ إِنَّا خَلَقْنَٰكُم مِّن ذَكَرٍ وَأُنثَىٰ وَجَعَلْنَٰكُمْ
شُعُوبًا وَقَبَآئِلَ لِتَعَارَفُوٓا إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِندَ ٱللَّهِ أَتْقَىٰكُمْ إِنَّ ٱللَّهَ
عَلِيمٌ خَبِيرٌ ﴿١٣﴾ قَالَتِ ٱلْأَعْرَابُ ءَامَنَّا قُل لَّمْ تُؤْمِنُوا وَلَٰكِن
قُولُوٓا أَسْلَمْنَا وَلَمَّا يَدْخُلِ ٱلْإِيمَٰنُ فِى قُلُوبِكُمْ وَإِن تُطِيعُوا ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ لَا يَلِتْكُم مِّنْ أَعْمَٰلِكُمْ شَيْـًٔا إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾
إِنَّمَا ٱلْمُؤْمِنُونَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ ثُمَّ لَمْ يَرْتَابُوا
وَجَٰهَدُوا بِأَمْوَٰلِهِمْ وَأَنفُسِهِمْ فِى سَبِيلِ ٱللَّهِ أُولَٰٓئِكَ هُمُ
ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿١٥﴾ قُلْ أَتُعَلِّمُونَ ٱللَّهَ بِدِينِكُمْ وَٱللَّهُ
يَعْلَمُ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ
﴿١٦﴾ يَمُنُّونَ عَلَيْكَ أَنْ أَسْلَمُوا قُل لَّا تَمُنُّوا عَلَىَّ إِسْلَٰمَكُم بَلِ ٱللَّهُ
يَمُنُّ عَلَيْكُمْ أَنْ هَدَىٰكُمْ لِلْإِيمَٰنِ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿١٧﴾ إِنَّ ٱللَّهَ
يَعْلَمُ غَيْبَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَٱللَّهُ بَصِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ﴿١٨﴾

12. Ey iman edenler! Zannın çoğundan kaçının; çünkü zannın bir kısmı günahtır. Kusur araştırmayın; birbirinizin gıybetini yapmayın! Herhangi biriniz, ölü kardeşinin etini yemek ister mi?! Elbette bundan tiksinirsiniz!.. Allah'tan sakının. Ama Allah tevbeleri daima kabul eder, merhametlidir (Tevvab, Rahîm). **13.** Ey insanlar! Şüphesiz Biz sizi bir erkek ve bir dişiden yarattık; sizi milletler ve kabileler hâline getirdik ki birbirinizi (o millet ve kabilelere nispet ederek) tanıyabilesiniz... Allah katında en değerliniz, şüphesiz, en çok sakınanınızdır. Allah; 'mutlak ilim sahibi'dir, 'her şeyden haberdar'dır (Alîm, Habîr). **14.** Bedeviler; "İman ettik" dediler. De ki: Siz iman etmediniz, ama "(Siyasî otoritenize) teslimiyet gösterdik" diyebilirsiniz. İman henüz kalplerinize girmiş değil... Bununla birlikte, Allah ve Resûlüne itaat ederseniz, O, amellerinizden hiçbir şey eksiltmez. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **15.** Ancak şu kimseler mümindir ki; Allah ve Resûlüne iman etmiş, sonra şüpheye düşmemiş; mallarıyla ve canlarıyla Allah yolunda cihad etmişlerdir. Bunlardır işte (iman iddiasında) sadık olanlar. **16.** De ki: Siz dininizi Allah'a öğretmeye mi kalkıyorsunuz?! Hem de Allah, göklerde olanı da, yerde olanı da bilirken... Allah her şeyi bilmekte iken... **17.** (Senin siyasî otoritene) gösterdikleri teslimiyeti sana bir lütuf gibi sunuyorlar! De ki: Bana bir lütuf gibi sunmayın teslimiyetinizi! Sizi imana erdirmekle asıl Allah size lütufta bulunmuştur! Tabiî, (iman ettik derken) doğru söylüyorsanız... **18.** Allah elbette göklerin ve yerin gaybını bilir. Allah sizin yaptıklarınızı da görmektedir!

50- "KĀF" SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 45 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Kaf. Şanlı Kur'ân'a yemin ederim ki... **2.** Aslında kendi aralarından bir uyarıcının gelmesine şaştıklarından; "Bu, şaşılacak bir şey!" dedi inkârcı nankörler. **3.** "Ölüp toprak olduğumuzda ha?! Uzak bir dönüş bu!.." **4.** Oysa, Biz toprağın onlardan neler eksilttiğini bilmekteyiz. Çünkü katımızda (her şeyi) saklayan bir kitap var. **5.** Buna rağmen, kendilerine gelen gerçeği yalanladılar; bu yüzden de ne yapacaklarını bilemez hâldeler. **6.** Bunlar hiç üstlerindeki göğe bakmazlar mı; Biz onu nasıl sapasağlam bina etmiş, nasıl süslemişiz? Bir tek çatlağı bile yok... **7.** Arz'ı (hayata elverişli biçimde) döşemişiz; oraya çakılı dağlar yerleştirmiş ve orada her türden güzelim 'eş'ler bitirmişiz. **8.** (Allah'a) yönelecek her kul için bir gösterge ve ders olarak... **9.** Gökten bereketli bir su indirip onunla nice bahçeler ve biçilecek daneler bitirmişiz. **10.** Özellikle de tomurcukları birbiri üzerine dizilmiş yüksek hurma ağaçları... **11.** Sırf kullar(ımız)a rızık olsun diye... Onunla yine, ölü beldelere hayat vermişiz... (Topraktan) çıkış da böyle olacak işte... **12.** Onlardan önce Nuh'un kavmi, Ress'liler ve Semud da yalanlamıştı. **13.** Âd, Firavun kavmi ve Lût'un hemşehrileri de... **14.** Eyke'liler ve Tübba'ın kavmi de... Her biri, peygamberleri yalanlamıştı da Benim tehdidim gerçekleşmişti! **15.** Yoksa Biz, ilk yaratışı gerçekleştirmekle yorulmuş muyuz?! Yoo! Ama hâlâ, yeni bir yaratılıştan şüphe ediyorlar!

KÂF SÛRESİ

وَلَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ وَنَعْلَمُ مَا تُوَسْوِسُ بِهِۦ نَفْسُهُۥ وَنَحْنُ أَقْرَبُ إِلَيْهِ
مِنْ حَبْلِ ٱلْوَرِيدِ ﴿١٦﴾ إِذْ يَتَلَقَّى ٱلْمُتَلَقِّيَانِ عَنِ ٱلْيَمِينِ وَعَنِ ٱلشِّمَالِ قَعِيدٌ
﴿١٧﴾ مَا يَلْفِظُ مِن قَوْلٍ إِلَّا لَدَيْهِ رَقِيبٌ عَتِيدٌ ﴿١٨﴾ وَجَآءَتْ سَكْرَةُ
ٱلْمَوْتِ بِٱلْحَقِّ ذَٰلِكَ مَا كُنتَ مِنْهُ تَحِيدُ ﴿١٩﴾ وَنُفِخَ فِى ٱلصُّورِ ذَٰلِكَ
يَوْمُ ٱلْوَعِيدِ ﴿٢٠﴾ وَجَآءَتْ كُلُّ نَفْسٍ مَعَهَا سَآئِقٌ وَشَهِيدٌ ﴿٢١﴾ لَقَدْ
كُنتَ فِى غَفْلَةٍ مِّنْ هَٰذَا فَكَشَفْنَا عَنكَ غِطَآءَكَ فَبَصَرُكَ ٱلْيَوْمَ حَدِيدٌ
﴿٢٢﴾ وَقَالَ قَرِينُهُۥ هَٰذَا مَا لَدَىَّ عَتِيدٌ ﴿٢٣﴾ أَلْقِيَا فِى جَهَنَّمَ كُلَّ كَفَّارٍ
عَنِيدٍ ﴿٢٤﴾ مَنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ مُّرِيبٍ ﴿٢٥﴾ ٱلَّذِى جَعَلَ مَعَ ٱللَّهِ إِلَٰهًا
ءَاخَرَ فَأَلْقِيَاهُ فِى ٱلْعَذَابِ ٱلشَّدِيدِ ﴿٢٦﴾ ۞ قَالَ قَرِينُهُۥ رَبَّنَا مَآ أَطْغَيْتُهُۥ
وَلَٰكِن كَانَ فِى ضَلَٰلٍ بَعِيدٍ ﴿٢٧﴾ قَالَ لَا تَخْتَصِمُوا۟ لَدَىَّ وَقَدْ قَدَّمْتُ
إِلَيْكُم بِٱلْوَعِيدِ ﴿٢٨﴾ مَا يُبَدَّلُ ٱلْقَوْلُ لَدَىَّ وَمَآ أَنَا۠ بِظَلَّٰمٍ لِّلْعَبِيدِ ﴿٢٩﴾
يَوْمَ نَقُولُ لِجَهَنَّمَ هَلِ ٱمْتَلَأْتِ وَتَقُولُ هَلْ مِن مَّزِيدٍ ﴿٣٠﴾ وَأُزْلِفَتِ
ٱلْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ﴿٣١﴾ هَٰذَا مَا تُوعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيظٍ
﴿٣٢﴾ مَّنْ خَشِىَ ٱلرَّحْمَٰنَ بِٱلْغَيْبِ وَجَآءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ﴿٣٣﴾ ٱدْخُلُوهَا
بِسَلَٰمٍ ذَٰلِكَ يَوْمُ ٱلْخُلُودِ ﴿٣٤﴾ لَهُم مَّا يَشَآءُونَ فِيهَا وَلَدَيْنَا مَزِيدٌ ﴿٣٥﴾

16. Gerçek şu ki; insanı Biz yarattık; nefsinin ona ne vesveseler verdiğini de biliriz. Biz ona şah damarından daha yakınızdır. **17.** Çünkü onun 'sağ'ından ve 'sol'undan iki alıcı, (onun bütün yapıp ettiklerini) kaydetmekte... **18.** (Dudaklarının arasından) attığı her sözü, mutlaka yanında bir gözcü olduğu hâlde atmakta... **19.** Sonunda, gerçek olarak gelir ölüm sarhoşluğu... Öteden beri kaçtığın şey işte buydu! **20.** Sûr'a üfürülür... Buydu işte tehdit edildiğin gün! **21.** Her nefis, yanında bir sevk edici ve şahit ile birlikte gelir. **22.** Gerçek şu ki; sen bundan yana gaflette idin; işte, perdeni kaldırdık (gözlerinin) üzerinden... Bugün keskindir artık 'göz'ün. **23.** Beraberindeki; "Bu yanımdaki hazırdır!" der... **24.** (O sevk edici ve şahide şöyle buyrulur:) Siz ikiniz! Atın Cehennem'e inat eden her inkârcı nankörü; **25.** hayrı engelleyip duran, saldırgan şüpheciyi... **26.** O ki; Allah'la birlikte bir tanrı ihdas etmişti. Siz de atın onu o şiddetli azabın içine!.. **27.** (Son bir umutla, suçu dünyadaki arkadaşlarına atmaya çalışır. Bunun üzerine) yoldaşı; "Ya Rabbi! Ben azdırmadım onu... Asıl kendisi, derin bir yanlıştaydı." der. **28.** Buyurur ki: "Benim katımda çekişmeyin! Ben sizi daha önce (bugün ile) tehdit etmiştim." **29.** "Benim katımda söz değiştirilmez. Ve Ben, asla kullara zulmedici değilimdir." **30.** Bizim, Cehennem'e; "Doldun mu?" dediğimiz, onun da; "Daha yok mu?" dediği gün... **31.** Cennet müttakîlere yaklaştırılmıştır; uzakta değildir artık... **32.** İşte, size; -yani, daima Allah'a yönelen ve (O'nunla yaptığı antlaşmaya) riayet eden herkese- va'dedilen budur... **33.** Gayben Rahman'dan korkan ve '(tamamen O'na) yönelen (tertemiz) bir kalp' ile gelen herkese... **34.** Selâmetle girin oraya... Ebediyet günüdür bu... **35.** Orada, diledikleri onlarındır; katımızda daha, çok vardır.

وكم أهلكنا قبلهم من قرن هم أشد منهم بطشا فنقبوا في
البلاد هل من محيص ﴿٣٦﴾ إن في ذلك لذكرى لمن كان
له قلب أو ألقى السمع وهو شهيد ﴿٣٧﴾ ولقد خلقنا
السماوات والأرض وما بينهما في ستة أيام وما مسنا
من لغوب ﴿٣٨﴾ فاصبر على ما يقولون وسبح بحمد ربك
قبل طلوع الشمس وقبل الغروب ﴿٣٩﴾ ومن الليل فسبحه
وأدبار السجود ﴿٤٠﴾ واستمع يوم يناد المناد من مكان قريب
﴿٤١﴾ يوم يسمعون الصيحة بالحق ذلك يوم الخروج ﴿٤٢﴾ إنا
نحن نحيي ونميت وإلينا المصير ﴿٤٣﴾ يوم تشقق الأرض
عنهم سراعا ذلك حشر علينا يسير ﴿٤٤﴾ نحن أعلم بما يقولون
وما أنت عليهم بجبار فذكر بالقرآن من يخاف وعيد ﴿٤٥﴾

سورة الذاريات

بسم الله الرحمن الرحيم

والذاريات ذروا ﴿١﴾ فالحاملات وقرا ﴿٢﴾ فالجاريات يسرا ﴿٣﴾
فالمقسمات أمرا ﴿٤﴾ إنما توعدون لصادق ﴿٥﴾ وإن الدين لواقع ﴿٦﴾

36. Biz onlardan evvel, kendilerinden daha güçlü nice nesilleri helâk ettik! "Kaçabileceğimiz bir yer var mı?" diye diyar diyar dolaştılar. (Ama nafileydi!) **37.** Akleden bir kalbi olanların ya da (doğruluğuna) şahitlik ederek vahye kulak verenlerin* bundan çıkaracakları bir ders mutlaka vardır. **38.** Gerçek şu ki; Biz gökleri, yeri ve ikisinin arasında bulunanları 'altı gün'de yarattık. Bize bir yorgunluk da dokunmadı! **39.** O hâlde, bunların söylediklerine sabret ve güneş doğmadan önce ve batmadan önce Rabbine hamd ederek O'nu tenzih ve takdis et. **40.** Gecenin bir bölümünde ve secdelerin ardından da O'nu tenzih ve takdis et. **41.** Ve dinle: Gür sesli birinin, yakın bir yerden (ölülere) sesleneceği gün; **42.** o çığlığı kesinlikle işitecekleri gün... İşte odur (topraktan) çıkış günü! **43.** Hayat veren de Biziz şüphesiz, öldüren de... Yalnız Bizedir nihaî dönüş. **44.** Yer yarılıp da hızla çıkacakları gün... Bu, Bize göre kolay bir haşir olacaktır. **45.** Biz onların söylediklerini çok iyi biliriz! Sen, onların başına dikilmiş bir zorba değilsin; Benim tehdidimden korkanlara bu Kur'ân'la öğüt ver (yeter).

51- ZÂRİYÂT SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 60 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Savurdukça savuran (rüzgâr)lara, **2.** Böylece yükünü tutan (bulut)lara, **3.** O sayede kolayca; aheste aheste giden (gemi)lere, **4.** (ilahi) emri dağıtan (melek) lere yemin ederim ki; **5.** kesinlikle doğrudur size va'dedilen. **6.** Kesinlikle gerçekleşecektir o yargılanma!..

* Hüsün-kubuh mes'elesi (yani "akıl mı vahiy mi?", "din mi bilim mi?" tartışmaları) açısından oldukça önemli bir ifade. Ayrıca bkz. A'raf: 43; Fâtır: 35.

وَالسَّمَاءِ ذَاتِ الْحُبُكِ ﴿٧﴾ إِنَّكُمْ لَفِي قَوْلٍ مُخْتَلِفٍ ﴿٨﴾ يُؤْفَكُ عَنْهُ مَنْ
أُفِكَ ﴿٩﴾ قُتِلَ الْخَرَّاصُونَ ﴿١٠﴾ الَّذِينَ هُمْ فِي غَمْرَةٍ سَاهُونَ ﴿١١﴾
يَسْأَلُونَ أَيَّانَ يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٢﴾ يَوْمَ هُمْ عَلَى النَّارِ يُفْتَنُونَ ﴿١٣﴾ ذُوقُوا
فِتْنَتَكُمْ هَذَا الَّذِي كُنْتُمْ بِهِ تَسْتَعْجِلُونَ ﴿١٤﴾ إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ
وَعُيُونٍ ﴿١٥﴾ آخِذِينَ مَا آتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ
﴿١٦﴾ كَانُوا قَلِيلًا مِنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ﴿١٧﴾ وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ
﴿١٨﴾ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿١٩﴾ وَفِي الْأَرْضِ آيَاتٌ
لِلْمُوقِنِينَ ﴿٢٠﴾ وَفِي أَنْفُسِكُمْ أَفَلَا تُبْصِرُونَ ﴿٢١﴾ وَفِي السَّمَاءِ رِزْقُكُمْ
وَمَا تُوعَدُونَ ﴿٢٢﴾ فَوَرَبِّ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ إِنَّهُ لَحَقٌّ مِثْلَ مَا أَنَّكُمْ
تَنْطِقُونَ ﴿٢٣﴾ هَلْ أَتَاكَ حَدِيثُ ضَيْفِ إِبْرَاهِيمَ الْمُكْرَمِينَ ﴿٢٤﴾
إِذْ دَخَلُوا عَلَيْهِ فَقَالُوا سَلَامًا قَالَ سَلَامٌ قَوْمٌ مُنْكَرُونَ ﴿٢٥﴾ فَرَاغَ إِلَى
أَهْلِهِ فَجَاءَ بِعِجْلٍ سَمِينٍ ﴿٢٦﴾ فَقَرَّبَهُ إِلَيْهِمْ قَالَ أَلَا تَأْكُلُونَ
﴿٢٧﴾ فَأَوْجَسَ مِنْهُمْ خِيفَةً قَالُوا لَا تَخَفْ وَبَشَّرُوهُ بِغُلَامٍ عَلِيمٍ
﴿٢٨﴾ فَأَقْبَلَتِ امْرَأَتُهُ فِي صَرَّةٍ فَصَكَّتْ وَجْهَهَا وَقَالَتْ عَجُوزٌ عَقِيمٌ
﴿٢٩﴾ قَالُوا كَذَلِكِ قَالَ رَبُّكِ إِنَّهُ هُوَ الْحَكِيمُ الْعَلِيمُ ﴿٣٠﴾

7. Kıvrımlı yollara sahip bulu-
nan gökyüzüne yemin ederim ki;
8. şüphesiz, birbirini tutmayan
sözler sarfetmektesiniz. **9.** (İlkin)
döndürülen, ondan temelli dön-
dürülmekte!.. **10.** Kahrolsun o
tahminciler! **11.** Onlar ki, büyük
bir aymazlık içindeler, yanılmak-
talar; **12.** "Ne zamanmış o yargı-
lanma günü?!" diye soruyorlar...
13. Ateş üzerinde sınanacakları
(yani, bir maden gibi kızdırılıp
dövülerek kaç kırat olduklarını
görecekleri) gün! **14.** "Tadın sizi
sınayacak işbu azâbı!.. İşte buy-
du, o gelivermesini istediğiniz!"
15. Müttakîler ise şüphesiz cen-
netlerde ve pınar başlarındadır.
16. Rablerinin kendilerine verdi-
ğini almış olarak... Zira, bundan
önce ihsan üzere hareket etmek-
teydiler. **17.** Geceleyin pek az
uyurlardı; **18.** seher vakitlerinde
bağışlanmak için dua ederlerdi;
19. isteyene ve yoksuna bir hak tanırlardı 'kendi' mallarında. **20.** Yakînen iman
edenler için yeryüzünde âyetler vardır. **21.** Kendinizde de... Hâlâ, görmeyecek
misiniz? **22.** Rızkınız da göktedir, size va'dedilenler de... **23.** O hâlde, göğün ve
yerin Rabbine yemin ederim ki; sizin konuşmanız nasıl gerçekse, bu (Kur'ân) da
öyle gerçektir!.. **24.** İbrahim'in değerli misafirlerinin haberi gelmiş miydi sana?
25. Hani, onun yanına girerek; "Selâmün aleyküm!" demişlerdi de; "(Aleyküm)
selâm!" demişti; (bir yandan da, -içinden-) "Yabancı bir zümre?" (diyordu...) **26.**
Fakat hemen ailesinin yanına gitti ve semiz bir buzağı (çevirmesi) ile geldi... **27.**
Ve onu kendilerine yaklaştırıp; "Yemez miydiniz?" dedi. **28.** (Yemediklerini gö-
rünce) onlara karşı içini bir korku kapladı. "Korkma!" diyerek onu bilgin bir oğul-
la müjdelediler. **29.** Bunun üzerine, kadını, çığlık atarak çıkageldi ve alnına vura
vura; "Kısır bir kocakarı (doğum yapacak ha?)!" dedi. **30.** "Evet, Rabbin böyle
söyledi. O'dur, 'mutlak hikmet ve ilim sahibi' (Hakîm, Alîm)" dediler.

31. (İbrahim) "Ey elçiler!" dedi; "Sizin asıl göreviniz nedir peki?" 32. Dediler ki: "Biz, mücrim bir kavme gönderildik..." 33. "Üzerlerine öyle topraksı taşlar yağdıralım diye" 34. "ki; aşırı gidenler için Rabbinin katında tek tek nişanlanmış..." 35. Böylece, oradaki bütün müminleri çıkardık. 36. Zaten, orada bir evden başka (emrimize) teslimiyet gösteren bulamamıştık. 37. Can yakıcı azaptan korkanlar için de orada bir âyet bıraktık... 38. Musa'da da (ayetler vardır). Hani, onu apaçık güçlü bir kanıt ile Firavun'a göndermiştik. 39. Fakat o, gücüne ve otoritesine dayanarak yüz çevirmiş ve (Musa için) "Ya büyücü ya da cinli!" demişti. 40. Biz de onu ve ordularını tutup denize attık! O sırada kendini kınayıp duruyordu!.. 41. Âd'da da... Hani, üzerlerine o hayırsız kasırgayı göndermiştik 42. de, üzerine geldiği hiçbir şeyi bırakmayıp adeta toza çevirmişti!.. 43. Semud'da da... Hani, onlara; "Bir süreliğine yaşayın bakalım" denmişti. 44. Onlar ise Rablerinin emrine küstahça başkaldırdılar! Ve o çarpıp yıkan azap, göz göre göre kendilerini yakalayıverdi. 45. Ne ayağa kalkabildiler ne de yardım alabildiler. 46. Daha önce, Nuh kavmini de (helâk etmiştik); zira, gerçekten fâsık bir kavimdiler... 47. Evet, Biz; göğü müthiş bir güç (ve hassas bir denge) ile inşâ ettik; Bizim 'el'imiz de gerçekten geniştir.[154] 48. Yeryüzünü de (mahlukatımızın altına) Biz döşedik... Ne güzel döşeyiciyiz! 49. Ve her şeyden iki eş (yani, birer çift) yarattık ki düşünüp ders çıkarasınız. 50. O hâlde, (bunlara benzer bir helâke uğramamak için) Allah'a kaçın; şüphesiz ben (Muhammed) size O'nun tarafından gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım. 51. Allah'la birlikte bir başka tanrı edinmeyin; şüphesiz ben size O'nun tarafından gönderilmiş apaçık bir uyarıcıyım.

قَالَ فَمَا خَطْبُكُمْ أَيُّهَا الْمُرْسَلُونَ ﴿٣١﴾ قَالُوا إِنَّا أُرْسِلْنَا إِلَى قَوْمٍ
مُجْرِمِينَ ﴿٣٢﴾ لِنُرْسِلَ عَلَيْهِمْ حِجَارَةً مِنْ طِينٍ ﴿٣٣﴾ مُسَوَّمَةً عِنْدَ رَبِّكَ
لِلْمُسْرِفِينَ ﴿٣٤﴾ فَأَخْرَجْنَا مَنْ كَانَ فِيهَا مِنَ الْمُؤْمِنِينَ ﴿٣٥﴾ فَمَا وَجَدْنَا
فِيهَا غَيْرَ بَيْتٍ مِنَ الْمُسْلِمِينَ ﴿٣٦﴾ وَتَرَكْنَا فِيهَا آيَةً لِلَّذِينَ يَخَافُونَ
الْعَذَابَ الْأَلِيمَ ﴿٣٧﴾ وَفِي مُوسَى إِذْ أَرْسَلْنَاهُ إِلَى فِرْعَوْنَ بِسُلْطَانٍ
مُبِينٍ ﴿٣٨﴾ فَتَوَلَّى بِرُكْنِهِ وَقَالَ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ ﴿٣٩﴾ فَأَخَذْنَاهُ وَجُنُودَهُ
فَنَبَذْنَاهُمْ فِي الْيَمِّ وَهُوَ مُلِيمٌ ﴿٤٠﴾ وَفِي عَادٍ إِذْ أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمُ الرِّيحَ
الْعَقِيمَ ﴿٤١﴾ مَا تَذَرُ مِنْ شَيْءٍ أَتَتْ عَلَيْهِ إِلَّا جَعَلَتْهُ كَالرَّمِيمِ ﴿٤٢﴾
وَفِي ثَمُودَ إِذْ قِيلَ لَهُمْ تَمَتَّعُوا حَتَّى حِينٍ ﴿٤٣﴾ فَعَتَوْا عَنْ أَمْرِ رَبِّهِمْ
فَأَخَذَتْهُمُ الصَّاعِقَةُ وَهُمْ يَنْظُرُونَ ﴿٤٤﴾ فَمَا اسْتَطَاعُوا مِنْ قِيَامٍ
وَمَا كَانُوا مُنْتَصِرِينَ ﴿٤٥﴾ وَقَوْمَ نُوحٍ مِنْ قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا قَوْمًا
فَاسِقِينَ ﴿٤٦﴾ وَالسَّمَاءَ بَنَيْنَاهَا بِأَيْدٍ وَإِنَّا لَمُوسِعُونَ ﴿٤٧﴾ وَالْأَرْضَ
فَرَشْنَاهَا فَنِعْمَ الْمَاهِدُونَ ﴿٤٨﴾ وَمِنْ كُلِّ شَيْءٍ خَلَقْنَا زَوْجَيْنِ
لَعَلَّكُمْ تَذَكَّرُونَ ﴿٤٩﴾ فَفِرُّوا إِلَى اللَّهِ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥٠﴾
وَلَا تَجْعَلُوا مَعَ اللَّهِ إِلَٰهًا آخَرَ إِنِّي لَكُمْ مِنْهُ نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٥١﴾

كَذَٰلِكَ مَآ أَتَى ٱلَّذِينَ مِن قَبْلِهِم مِّن رَّسُولٍ إِلَّا قَالُوا۟ سَاحِرٌ أَوْ مَجْنُونٌ
٥٢ أَتَوَاصَوْا۟ بِهِۦ ۚ بَلْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ٥٣ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ فَمَآ أَنتَ
بِمَلُومٍ ٥٤ وَذَكِّرْ فَإِنَّ ٱلذِّكْرَىٰ تَنفَعُ ٱلْمُؤْمِنِينَ ٥٥ وَمَا
خَلَقْتُ ٱلْجِنَّ وَٱلْإِنسَ إِلَّا لِيَعْبُدُونِ ٥٦ مَآ أُرِيدُ مِنْهُم مِّن رِّزْقٍ
وَمَآ أُرِيدُ أَن يُطْعِمُونِ ٥٧ إِنَّ ٱللَّهَ هُوَ ٱلرَّزَّاقُ ذُو ٱلْقُوَّةِ ٱلْمَتِينُ
٥٨ فَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا۟ ذَنُوبًا مِّثْلَ ذَنُوبِ أَصْحَٰبِهِمْ فَلَا يَسْتَعْجِلُونِ
٥٩ فَوَيْلٌ لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ مِن يَوْمِهِمُ ٱلَّذِى يُوعَدُونَ ٦٠

مكية ٥٢ سُورَةُ الطُّورِ آياتها ٤٩

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلطُّورِ ١ وَكِتَٰبٍ مَّسْطُورٍ ٢ فِى رَقٍّ مَّنشُورٍ ٣ وَٱلْبَيْتِ
ٱلْمَعْمُورِ ٤ وَٱلسَّقْفِ ٱلْمَرْفُوعِ ٥ وَٱلْبَحْرِ ٱلْمَسْجُورِ ٦ إِنَّ
عَذَابَ رَبِّكَ لَوَٰقِعٌ ٧ مَّا لَهُۥ مِن دَافِعٍ ٨ يَوْمَ تَمُورُ ٱلسَّمَآءُ
مَوْرًا ٩ وَتَسِيرُ ٱلْجِبَالُ سَيْرًا ١٠ فَوَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ
١١ ٱلَّذِينَ هُمْ فِى خَوْضٍ يَلْعَبُونَ ١٢ يَوْمَ يُدَعُّونَ إِلَىٰ نَارِ
جَهَنَّمَ دَعًّا ١٣ هَٰذِهِ ٱلنَّارُ ٱلَّتِى كُنتُم بِهَا تُكَذِّبُونَ ١٤

52. İşte böyle... Demek ki, şunlardan evvelkilere de ne zaman bir resûl gelse, ona mutlaka ya büyücü ya da cinli demişler... **53.** Bunu birbirlerine vasıyet mi ediyorlardır nedir?! Yok yok, sadece taşkın bir kavim oldukları için!.. **54.** O hâlde, yüz çevir bunlardan; kınanacak değilsin. **55.** Öğüt vermeye bak; çünkü öğüt müminlere fayda verir. **56.** Ben, cinleri ve insanları, sadece Bana, kulluk etsinler diye yarattım. **57.** Ben, onlardan rızık istemiyorum; Beni doyurmalarını da istemiyorum. **58.** Çünkü 'Allah'tır herkesi rızıklandıran, güçlü, dayanıklı... **59.** Demek ki; tıpkı benzerlerinin sırası geldiği gibi, bu zalimlerin de sırası gelecek! **60.** Tehdit edildikleri şey gerçekleşince, vay hâline nankörce inkâr edenlerin!

52- TÛR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 49 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahim

1. Tûr(-i Sînâ'y)a, **2-3.** yayılmış parşömene satır satır dizilen (kutsal vahy)e, **4.** o âbad eve (yani, yeryüzüne), **5.** şu yüksek tavana (yani, gökkubbeye) **6.** ve kaynayan denize yemin ederim ki; **7.** senin Rabbinin azabı kesinlikle gerçekleşecek; **8.** yoktur önüne geçebilecek. **9.** O gün ki; gök gider gelir; **10.** dağlar da yürüdükçe yürür. **11.** O gün vay hâline yalanlayanların! **12.** Daldıkları yerde oyalananların!.. **13.** O gün ki; Cehennem ateşine itilip kakılırlar: **14.** "İşte, yalanlayıp durduğunuz ateş!"

أَفَسِحْرٌ هَٰذَآ أَمْ أَنتُمْ لَا تُبْصِرُونَ ﴿١٥﴾ ٱصْلَوْهَا فَٱصْبِرُوٓا۟
أَوْ لَا تَصْبِرُوا۟ سَوَآءٌ عَلَيْكُمْ إِنَّمَا تُجْزَوْنَ مَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٦﴾
إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى جَنَّٰتٍ وَنَعِيمٍ ﴿١٧﴾ فَٰكِهِينَ بِمَآ ءَاتَىٰهُمْ رَبُّهُمْ
وَوَقَىٰهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ ٱلْجَحِيمِ ﴿١٨﴾ كُلُوا۟ وَٱشْرَبُوا۟ هَنِيٓـًٔۢا بِمَا
كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿١٩﴾ مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّصْفُوفَةٍ وَزَوَّجْنَٰهُم
بِحُورٍ عِينٍ ﴿٢٠﴾ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَٱتَّبَعَتْهُمْ ذُرِّيَّتُهُم بِإِيمَٰنٍ أَلْحَقْنَا
بِهِمْ ذُرِّيَّتَهُمْ وَمَآ أَلَتْنَٰهُم مِّنْ عَمَلِهِم مِّن شَىْءٍ كُلُّ ٱمْرِئٍۭ بِمَا كَسَبَ
رَهِينٌ ﴿٢١﴾ وَأَمْدَدْنَٰهُم بِفَٰكِهَةٍ وَلَحْمٍ مِّمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢٢﴾ يَتَنَٰزَعُونَ
فِيهَا كَأْسًا لَّا لَغْوٌ فِيهَا وَلَا تَأْثِيمٌ ﴿٢٣﴾ ۞ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ غِلْمَانٌ
لَّهُمْ كَأَنَّهُمْ لُؤْلُؤٌ مَّكْنُونٌ ﴿٢٤﴾ وَأَقْبَلَ بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَسَآءَلُونَ
﴿٢٥﴾ قَالُوٓا۟ إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِىٓ أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ﴿٢٦﴾ فَمَنَّ ٱللَّهُ
عَلَيْنَا وَوَقَىٰنَا عَذَابَ ٱلسَّمُومِ ﴿٢٧﴾ إِنَّا كُنَّا مِن قَبْلُ
نَدْعُوهُ إِنَّهُۥ هُوَ ٱلْبَرُّ ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٨﴾ فَذَكِّرْ فَمَآ أَنتَ بِنِعْمَتِ
رَبِّكَ بِكَاهِنٍ وَلَا مَجْنُونٍ ﴿٢٩﴾ أَمْ يَقُولُونَ شَاعِرٌ نَّتَرَبَّصُ بِهِۦ رَيْبَ
ٱلْمَنُونِ ﴿٣٠﴾ قُلْ تَرَبَّصُوا۟ فَإِنِّى مَعَكُم مِّنَ ٱلْمُتَرَبِّصِينَ ﴿٣١﴾

ربع الحزب ٥٣

15. "Sihir miymiş bu? Yoksa, siz mi görmüyormuşsunuz?!" **16.** "Girin oraya! İster sabredin, ister sabretmeyin; sizin için fark etmez. Sadece kendi yaptıklarınızın karşılığını alıyorsunuz!" **17.** Müttakîler ise cennetlerde ve nimetlerdedir. **18.** Rablerinin kendilerine verdikleriyle mutlu olarak... Rableri, cayır cayır yanan Ateş'in azabından korumuştur onları. **19.** "Yaptıklarınızın karşılığı olarak afiyetle yiyin için." **20.** "Sıra sıra dizilmiş koltuklara yaslanarak..." Ahu gözlü hurileri eş kılmışızdır onlara. **21.** Kendileri iman ettiği gibi, nesilleri de iman ile izlerinden yürümüş olanların nesillerini de onlara katmışızdır; hem de hiçbirinin alacağını eksiltmeksizin... Çünkü (Rabbinin katında) herkes, kendi yaptığına ipoteklidir. **22.** Canlarının istediği meyve ve etlerden bol bol vermişizdir kendilerine. **23.** Birbirlerine kadeh uzatırlar orada... Ama ne saçmalamak vardır burada ne de günaha sokmak... **24.** (Sedefinde) korunmuş inci kadar parlak civanlar da fır dönmektedir etraflarında. **25.** Birbirlerine yönelerek sorarlar: **26.** Derler ki: "Bundan önce, kendi insanlarımızın arasında iken (Rabbimizin azabından) kaygılanırdık." **27.** "Allah bize lütfetti de bizi, o 'insanın içine işleyen azap'tan korudu." **28.** "İyi ki, daha önce O'na kulluk etmişiz! Gerçekten lütufkârmış, merhametliymiş (Berr, Rahîm)." **29.** (Resûlüm!) Sen öğüt vermene bak; -Rabbinin nimeti sayesinde- ne kâhinsin ne de cinli!.. **30.** Yoksa (senin için); "Şairin teki! Gözleyelim bakalım; zaman şunun başına neler açacak!" mı diyorlar?! **31.** De ki: Gözleyin gözleyin! Doğrusu, ben de sizinle beraber gözleyenlerdenim!..

أَمْ تَأْمُرُهُمْ أَحْلَامُهُم بِهَٰذَا ۚ أَمْ هُمْ قَوْمٌ طَاغُونَ ﴿٣٢﴾ أَمْ يَقُولُونَ تَقَوَّلَهُ
بَل لَّا يُؤْمِنُونَ ﴿٣٣﴾ فَلْيَأْتُوا بِحَدِيثٍ مِّثْلِهِ إِن كَانُوا صَادِقِينَ
﴿٣٤﴾ أَمْ خُلِقُوا مِنْ غَيْرِ شَيْءٍ أَمْ هُمُ الْخَالِقُونَ ﴿٣٥﴾ أَمْ خَلَقُوا
السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضَ ۚ بَل لَّا يُوقِنُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ عِندَهُمْ خَزَائِنُ
رَبِّكَ أَمْ هُمُ الْمُصَيْطِرُونَ ﴿٣٧﴾ أَمْ لَهُمْ سُلَّمٌ يَسْتَمِعُونَ فِيهِ ۖ فَلْيَأْتِ
مُسْتَمِعُهُم بِسُلْطَانٍ مُّبِينٍ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَهُ الْبَنَاتُ وَلَكُمُ الْبَنُونَ ﴿٣٩﴾
أَمْ تَسْأَلُهُمْ أَجْرًا فَهُم مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ ﴿٤٠﴾ أَمْ عِندَهُمُ الْغَيْبُ فَهُمْ
يَكْتُبُونَ ﴿٤١﴾ أَمْ يُرِيدُونَ كَيْدًا ۖ فَالَّذِينَ كَفَرُوا هُمُ الْمَكِيدُونَ ﴿٤٢﴾
أَمْ لَهُمْ إِلَٰهٌ غَيْرُ اللَّهِ ۚ سُبْحَانَ اللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿٤٣﴾ وَإِن يَرَوْا كِسْفًا
مِّنَ السَّمَاءِ سَاقِطًا يَقُولُوا سَحَابٌ مَّرْكُومٌ ﴿٤٤﴾ فَذَرْهُمْ حَتَّىٰ يُلَاقُوا
يَوْمَهُمُ الَّذِي فِيهِ يُصْعَقُونَ ﴿٤٥﴾ يَوْمَ لَا يُغْنِي عَنْهُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا
وَلَا هُمْ يُنصَرُونَ ﴿٤٦﴾ وَإِنَّ لِلَّذِينَ ظَلَمُوا عَذَابًا دُونَ ذَٰلِكَ وَلَٰكِنَّ
أَكْثَرَهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ﴿٤٧﴾ وَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ فَإِنَّكَ بِأَعْيُنِنَا ۖ وَسَبِّحْ
بِحَمْدِ رَبِّكَ حِينَ تَقُومُ ﴿٤٨﴾ وَمِنَ اللَّيْلِ فَسَبِّحْهُ وَإِدْبَارَ النُّجُومِ ﴿٤٩﴾

سُورَةُ النَّجْمِ

32. Bunu, kendilerine (o hayâlci) akılları mı emrediyor, yoksa, taşkın bir kavim midir nedir bunlar? **33.** Yoksa "Onu (yani, Kur'ân'ı) kendisi uydurmakta!" mı diyorlar?! Hayır, iman etmezler (de onun için böyle söylüyorlar)!.. **34.** Doğru söylüyorlarsa, ona benzer bir söz getirsinler. **35.** Yoksa bunlar, hiçbir şey değilken mi yaratılmışlar? Yoksa, onlar mıymış yaratanlar?! **36.** Gökleri ve yeri mi yaratmışlar yoksa? (Sorunca, bunları Allah'ın yarattığını söylüyorlar) ama yakînen inanmıyorlar!.. **37.** Yoksa senin Rabbinin hazineleri bunların yanında mıymış? Bekçileri de kendileri miymiş yoksa?! **38.** Yoksa, (Mele-i Âlâ'yı) dinleyebilecekleri bir merdivenleri mi varmış? -Varsa; dinleyebilenleri, açık bir kanıt getirsin de görelim!- **39.** Yoksa oğlanlar sizin de kız evlâtlar mı O'nun?! **40.** Yoksa sen bunlardan bir ücret istiyorsun da onun borcu altında mı eziliyorlar?! **41.** Yoksa gayb (bilgisi) yanlarında da, oradan mı yazıyorlar?! **42.** Yoksa tuzak mı kurmak istiyorlar?! Ama nankörce inkâr edenlerdir asıl tuzağa düşecekler. **43.** Yoksa Allah'tan başka bir tanrıları mı var?! Allah, koştukları ortaklardan münezzehtir. **44.** (Üzerlerine) gökten düşen bir kütle görseler; "Birbiri üstüne yığılmış bir bulut canım!" derler (Ne azap olarak değerlendirirler ne de ders çıkarırlar)! **45.** O hâlde, çarpılıp yere düşecekleri gün ile karşı karşıya gelinceye kadar bırak onları. **46.** Tuzaklarının kendilerine hiçbir fayda vermeyeceği, yardım da göremeyecekleri gün ile... **47.** Şüphesiz, o zalimler için bundan başka bir azap daha var; fakat çoğu bilmez!.. **48.** Rabbinin hükmüne (yani, hükmü infaz edilinceye kadar) sabret; şüphesiz, sen Bizim gözetimimiz altındasın. (İstirahat ederken uyanıp) kalktığında, hamd ederek Rabbini tenzih ve takdis et; **49.** gecenin bir kısmında ve (sabahleyin) yıldızların batışı ardından O'nu tenzih ve takdis et.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالنَّجْمِ إِذَا هَوَىٰ ١ مَا ضَلَّ صَاحِبُكُمْ وَمَا غَوَىٰ ٢ وَمَا يَنطِقُ
عَنِ الْهَوَىٰ ٣ إِنْ هُوَ إِلَّا وَحْيٌ يُوحَىٰ ٤ عَلَّمَهُ شَدِيدُ الْقُوَىٰ ٥
ذُو مِرَّةٍ فَاسْتَوَىٰ ٦ وَهُوَ بِالْأُفُقِ الْأَعْلَىٰ ٧ ثُمَّ دَنَا فَتَدَلَّىٰ ٨
فَكَانَ قَابَ قَوْسَيْنِ أَوْ أَدْنَىٰ ٩ فَأَوْحَىٰ إِلَىٰ عَبْدِهِ مَا أَوْحَىٰ ١٠
مَا كَذَبَ الْفُؤَادُ مَا رَأَىٰ ١١ أَفَتُمَارُونَهُ عَلَىٰ مَا يَرَىٰ ١٢ وَلَقَدْ رَآهُ
نَزْلَةً أُخْرَىٰ ١٣ عِندَ سِدْرَةِ الْمُنتَهَىٰ ١٤ عِندَهَا جَنَّةُ الْمَأْوَىٰ ١٥
إِذْ يَغْشَى السِّدْرَةَ مَا يَغْشَىٰ ١٦ مَا زَاغَ الْبَصَرُ وَمَا طَغَىٰ ١٧ لَقَدْ رَأَىٰ
مِنْ آيَاتِ رَبِّهِ الْكُبْرَىٰ ١٨ أَفَرَأَيْتُمُ اللَّاتَ وَالْعُزَّىٰ ١٩ وَمَنَاةَ
الثَّالِثَةَ الْأُخْرَىٰ ٢٠ أَلَكُمُ الذَّكَرُ وَلَهُ الْأُنثَىٰ ٢١ تِلْكَ إِذًا قِسْمَةٌ
ضِيزَىٰ ٢٢ إِنْ هِيَ إِلَّا أَسْمَاءٌ سَمَّيْتُمُوهَا أَنتُمْ وَآبَاؤُكُم مَّا أَنزَلَ
اللَّهُ بِهَا مِن سُلْطَانٍ ۚ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَمَا تَهْوَى الْأَنفُسُ
وَلَقَدْ جَاءَهُم مِّن رَّبِّهِمُ الْهُدَىٰ ٢٣ أَمْ لِلْإِنسَانِ مَا تَمَنَّىٰ ٢٤ فَلِلَّهِ
الْآخِرَةُ وَالْأُولَىٰ ٢٥ ۞ وَكَم مِّن مَّلَكٍ فِي السَّمَاوَاتِ لَا تُغْنِي
شَفَاعَتُهُمْ شَيْئًا إِلَّا مِن بَعْدِ أَن يَأْذَنَ اللَّهُ لِمَن يَشَاءُ وَيَرْضَىٰ ٢٦

53- NECM SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 62 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahim

1. İndiğinde 'yıldız'a yemin ederim ki; **2.** arkadaşınız ne sapmış ne de azmıştır. **3.** (Kur'ân'ı size iletirken), kendi arzu ve ihtirasıyla konuşmuyor o!.. **4.** Vahyedilen bir vahiyden ibarettir o. **5.** 'Kuvveleri son derece sağlam olan (Cebrail)' öğretmiştir ona; **6.** deha sahibi... Ve aynı düzeye gelmiştir **7.** onunla, en yüce ufukta... **8.** Sonra yaklaşıp iyice sarkmış **9.** ve (aralarındaki mesafe) bir yayın iki ucu kadar, hatta daha da yakın olmuştur. **10.** İşte o vakit vahyetmiştir bendesine ne vahyetmişse... **11.** gördüklerinde yalan söylememektedir (Peygamber'in) gönlü. **12.** O hâlde, kendi gördükleri üzerinde mi tartışıyorsunuz onunla?! **13.** Gerçek şu ki; o, onu bir başka inişinde daha görmüştür: **14.** (Sidretü'l-Müntehâ diye bilinen) sınır ağacının yanında; **15.** ki Me'vâ Cenneti de onun yanında... **16.** Hani, o ağacı bürüyen bürüyordu ya... **17.** (Peygamber'in) gözü ne kaymış ne de taşmıştı. **18.** Gerçek şu ki, Rabbinin en büyük âyetlerinden bir kısmını görmüştü. **19.** Peki, ne dersiniz Lât ve Uzzâ hakkında? **20.** Ayrıca, üçüncüleri olan diğeri (yani) Menât hakkında? **21.** Erkekler sizin, dişiler O'nun, öyle mi?! **22.** Bu, -şayet öyleyse- insafsız bir paylaşma... **23.** Bunlar, sizin ve atalarınızın kendi taktığınız isimlerden başka bir şey değil!.. Allah bunlar hakkında hiçbir güçlü kanıt indirmemiştir. Tamamen zanna ve nefislerinin arzusuna uymaktalar. Ama Rablerinden kendilerine bir kılavuz geldi artık. **24.** Yoksa kendi tasarladığı her şey verilecek miymiş insana?! **25.** Ahiret de Allah'ındır dünya da... **26.** Göklerde nice melekler vardır ki, şefaatleri hiçbir fayda sağlamaz. Ancak, Allah, diledikleri yani razı oldukları için izin verdikten sonra...

NECM SÛRESİ

إِنَّ الَّذِينَ لَا يُؤْمِنُونَ بِالْآخِرَةِ لَيُسَمُّونَ الْمَلَائِكَةَ تَسْمِيَةَ الْأُنثَىٰ ﴿٢٧﴾
وَمَا لَهُم بِهِ مِنْ عِلْمٍ إِن يَتَّبِعُونَ إِلَّا الظَّنَّ وَإِنَّ الظَّنَّ لَا يُغْنِي مِنَ
الْحَقِّ شَيْئًا ﴿٢٨﴾ فَأَعْرِضْ عَن مَّن تَوَلَّىٰ عَن ذِكْرِنَا وَلَمْ يُرِدْ إِلَّا الْحَيَاةَ
الدُّنْيَا ﴿٢٩﴾ ذَٰلِكَ مَبْلَغُهُم مِّنَ الْعِلْمِ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن
سَبِيلِهِ وَهُوَ أَعْلَمُ بِمَنِ اهْتَدَىٰ ﴿٣٠﴾ وَلِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا
فِي الْأَرْضِ لِيَجْزِيَ الَّذِينَ أَسَاءُوا بِمَا عَمِلُوا وَيَجْزِيَ الَّذِينَ أَحْسَنُوا
بِالْحُسْنَى ﴿٣١﴾ الَّذِينَ يَجْتَنِبُونَ كَبَائِرَ الْإِثْمِ وَالْفَوَاحِشَ إِلَّا اللَّمَمَ
إِنَّ رَبَّكَ وَاسِعُ الْمَغْفِرَةِ هُوَ أَعْلَمُ بِكُمْ إِذْ أَنشَأَكُم مِّنَ الْأَرْضِ
وَإِذْ أَنتُمْ أَجِنَّةٌ فِي بُطُونِ أُمَّهَاتِكُمْ فَلَا تُزَكُّوا أَنفُسَكُمْ هُوَ أَعْلَمُ
بِمَنِ اتَّقَىٰ ﴿٣٢﴾ أَفَرَأَيْتَ الَّذِي تَوَلَّىٰ ﴿٣٣﴾ وَأَعْطَىٰ قَلِيلًا وَأَكْدَىٰ
﴿٣٤﴾ أَعِندَهُ عِلْمُ الْغَيْبِ فَهُوَ يَرَىٰ ﴿٣٥﴾ أَمْ لَمْ يُنَبَّأْ بِمَا فِي صُحُفِ
مُوسَىٰ ﴿٣٦﴾ وَإِبْرَاهِيمَ الَّذِي وَفَّىٰ ﴿٣٧﴾ أَلَّا تَزِرُ وَازِرَةٌ وِزْرَ أُخْرَىٰ
﴿٣٨﴾ وَأَن لَّيْسَ لِلْإِنسَانِ إِلَّا مَا سَعَىٰ ﴿٣٩﴾ وَأَنَّ سَعْيَهُ سَوْفَ
يُرَىٰ ﴿٤٠﴾ ثُمَّ يُجْزَاهُ الْجَزَاءَ الْأَوْفَىٰ ﴿٤١﴾ وَأَنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الْمُنتَهَىٰ
﴿٤٢﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَضْحَكَ وَأَبْكَىٰ ﴿٤٣﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَمَاتَ وَأَحْيَا ﴿٤٤﴾

27. Ahirete iman etmeyenler, melekleri kesin bir dille dişi olarak adlandırmakta... **28.** Oysa, bu hususta biçbir 'bilgi'leri yok; sadece zanna uyuyorlar. Zan ise 'gerçek'ten yana hiçbir şey ifade etmez. **29.** O hâlde, Bizim öğüdümüze sırt çeviren ve dünya hayatından başka bir şey arzu etmeyen kimselerden yüz çevir. **30.** Erişebilecekleri bütün 'bilgi' budur. Yolundan kimin saptığını elbette en iyi senin Rabbin bilir! Doğru yolda gideni en iyi bilen de O'dur. **31.** Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ındır. Demek ki, kötülük edenlere yaptıklarının karşılığını verebilir; ihsan üzere hareket edenleri ise daha güzeliyle ödüllendirebilir. **32.** Onlar ki; büyük ve yüz kızartıcı günahlardan uzak dururlar; ufak tefek kusurlar hariç; şüphesiz, senin Rabbinin mağfireti geniştir... O sizleri -hem size topraktan yeni bir hayat verdiği zamanki hâlinizle hem de analarınızın karnında gizli ikenki hâlinizle- çok iyi bilir. Öyleyse, kendinizi temize çıkarmayın! Kimin sakındığını en iyi bilen O'dur. **33.** Gördün mü şu yüz çevireni; **34.** birazcık verip daha sonra cimrileşeni?! **35.** Gayb bilgisi onun yanında da orada mı görüyor?! **36-37.** Yoksa haber verilmedi mi ona, Musa'nın -ve verdiği sözü yerine getiren İbrahim'in- sayfalarındaki[155] (şu bilgiler)? **38.** 'Kendi üzerinde yük bulunan hiç kimsenin bir başkasının yükünü çekemeyeceği'; **39.** 'insanın ancak kendi çalışmasının karşılığını alabileceği'; 40. 'çalışmasının ileride mutlaka görüleceği'; **41.** 'karşılığının eksiksiz ödeneceği'; **42.** 'sonunda mutlaka, senin Rabbine dönüleceği'; **43.** 'güldürenin de ağlatanın da O olduğu'; **44.** 'öldürenin de diriltenin de O olduğu';

وَأَنَّهُ خَلَقَ الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنثَىٰ ﴿٤٥﴾ مِن نُّطْفَةٍ إِذَا تُمْنَىٰ ﴿٤٦﴾ وَأَنَّ
عَلَيْهِ النَّشْأَةَ الْأُخْرَىٰ ﴿٤٧﴾ وَأَنَّهُ هُوَ أَغْنَىٰ وَأَقْنَىٰ ﴿٤٨﴾ وَأَنَّهُ هُوَ رَبُّ
الشِّعْرَىٰ ﴿٤٩﴾ وَأَنَّهُ أَهْلَكَ عَادًا الْأُولَىٰ ﴿٥٠﴾ وَثَمُودَا فَمَا أَبْقَىٰ ﴿٥١﴾
وَقَوْمَ نُوحٍ مِّن قَبْلُ إِنَّهُمْ كَانُوا هُمْ أَظْلَمَ وَأَطْغَىٰ ﴿٥٢﴾ وَالْمُؤْتَفِكَةَ
أَهْوَىٰ ﴿٥٣﴾ فَغَشَّاهَا مَا غَشَّىٰ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكَ تَتَمَارَىٰ ﴿٥٥﴾
هَٰذَا نَذِيرٌ مِّنَ النُّذُرِ الْأُولَىٰ ﴿٥٦﴾ أَزِفَتِ الْآزِفَةُ ﴿٥٧﴾ لَيْسَ لَهَا مِن
دُونِ اللَّهِ كَاشِفَةٌ ﴿٥٨﴾ أَفَمِنْ هَٰذَا الْحَدِيثِ تَعْجَبُونَ ﴿٥٩﴾ وَتَضْحَكُونَ
وَلَا تَبْكُونَ ﴿٦٠﴾ وَأَنتُمْ سَامِدُونَ ﴿٦١﴾ فَاسْجُدُوا لِلَّهِ وَاعْبُدُوا ۩ ﴿٦٢﴾

سُورَةُ الْقَمَرِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

اقْتَرَبَتِ السَّاعَةُ وَانشَقَّ الْقَمَرُ ﴿١﴾ وَإِن يَرَوْا آيَةً يُعْرِضُوا
وَيَقُولُوا سِحْرٌ مُّسْتَمِرٌّ ﴿٢﴾ وَكَذَّبُوا وَاتَّبَعُوا أَهْوَاءَهُمْ
وَكُلُّ أَمْرٍ مُّسْتَقِرٌّ ﴿٣﴾ وَلَقَدْ جَاءَهُم مِّنَ الْأَنبَاءِ
مَا فِيهِ مُزْدَجَرٌ ﴿٤﴾ حِكْمَةٌ بَالِغَةٌ فَمَا تُغْنِ النُّذُرُ
﴿٥﴾ فَتَوَلَّ عَنْهُمْ يَوْمَ يَدْعُ الدَّاعِ إِلَىٰ شَيْءٍ نُّكُرٍ ﴿٦﴾

45-46. 'erkek dişi iki cinsi de akıtılan bir menîden yaratanın O olduğu'; **47.** 'O'nun uhrevî hayatı da var edebileceği'; **48.** 'zengin edenin ve sermaye verenin de O olduğu'; **49.** 'Akyıldız'ın[156] Rabbinin bile O olduğu'; **50.** 'İlk Âd'ı O'nun helâk ettiği'; **51.** 'Semûd'u bile (dünyada) bırakmadığı'; **52.** 'daha evvel Nûh kavmini de, daha zalim ve azgın oldukları için helâk ettiği'; **53.** 'altı üstüne getirilen (o lûtî) şehirleri yerle bir ettiği' **54.** 've o kaplayanın kendilerini tamamen kapladığı?!' (Bütün bunlar bildirilmedi mi sana?!) **55.** O hâlde, Rabbinin nimetlerinden hangisi hakkında tartışıyorsun?! **56.** Bu da ilk uyarıcılar gibi bir uyarıcı işte... **57.** O yaklaşan (Kıyamet) de yaklaştı iyice!.. **58.** Yoktur Allah'tan başka onu(n gizlilik örtüsünü) açacak kimse!.. **59.** Siz bu söze mi hayret ediyorsunuz? **60.** Ağlayacağınıza gülüyorsunuz!.. **61.** Bir de kafa tutuyorsunuz! **62.** Haydi, secde edin yalnızca Allah'a kulluk edin.

54- KAMER SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 55 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. (Kıyamet) saat(i) yaklaştı; Ay yarıldı yarılacak... **2.** Ama bir âyet gördüklerinde yüz çeviriyorlar ve "Devam edegelen bir büyü!" diyorlar. **3.** Aslında, arzu ve ihtiraslarına uydukları için yalanlamaktalar! Oysa (O'nun verdiği) her emir kesindir. **4.** Aslında onlara, (kendilerini şirkten ve gafletten) vazgeçirecek öyle önemli haberler gelmiştir **5.** ki, son derece hikmetlidir... Fakat fayda vermiyor bu uyarılar! **6.** Öyleyse yüz çevir bunlardan. Görülmemiş bir şeye çağırdığı gün o çağıran;

خُشَّعًا أَبْصَارُهُمْ يَخْرُجُونَ مِنَ الْأَجْدَاثِ كَأَنَّهُمْ جَرَادٌ مُنْتَشِرٌ ﴿٧﴾
مُهْطِعِينَ إِلَى الدَّاعِ يَقُولُ الْكَافِرُونَ هَٰذَا يَوْمٌ عَسِرٌ ﴿٨﴾ ۞ كَذَّبَتْ
قَبْلَهُمْ قَوْمُ نُوحٍ فَكَذَّبُوا عَبْدَنَا وَقَالُوا مَجْنُونٌ وَازْدُجِرَ ﴿٩﴾ فَدَعَا
رَبَّهُ أَنِّي مَغْلُوبٌ فَانْتَصِرْ ﴿١٠﴾ فَفَتَحْنَا أَبْوَابَ السَّمَاءِ بِمَاءٍ مُنْهَمِرٍ
﴿١١﴾ وَفَجَّرْنَا الْأَرْضَ عُيُونًا فَالْتَقَى الْمَاءُ عَلَىٰ أَمْرٍ قَدْ قُدِرَ ﴿١٢﴾
وَحَمَلْنَاهُ عَلَىٰ ذَاتِ أَلْوَاحٍ وَدُسُرٍ ﴿١٣﴾ تَجْرِي بِأَعْيُنِنَا جَزَاءً لِمَنْ كَانَ
كُفِرَ ﴿١٤﴾ وَلَقَدْ تَرَكْنَاهَا آيَةً فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿١٥﴾ فَكَيْفَ كَانَ
عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿١٦﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ
﴿١٧﴾ كَذَّبَتْ عَادٌ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿١٨﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
رِيحًا صَرْصَرًا فِي يَوْمِ نَحْسٍ مُسْتَمِرٍّ ﴿١٩﴾ تَنْزِعُ النَّاسَ كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ
نَخْلٍ مُنْقَعِرٍ ﴿٢٠﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٢١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٢٢﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ بِالنُّذُرِ ﴿٢٣﴾ فَقَالُوا أَبَشَرًا
مِنَّا وَاحِدًا نَتَّبِعُهُ إِنَّا إِذًا لَفِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٢٤﴾ أَأُلْقِيَ الذِّكْرُ عَلَيْهِ
مِنْ بَيْنِنَا بَلْ هُوَ كَذَّابٌ أَشِرٌ ﴿٢٥﴾ سَيَعْلَمُونَ غَدًا مَنِ الْكَذَّابُ
الْأَشِرُ ﴿٢٦﴾ إِنَّا مُرْسِلُو النَّاقَةِ فِتْنَةً لَهُمْ فَارْتَقِبْهُمْ وَاصْطَبِرْ ﴿٢٧﴾

KAMER SÛRESİ

7. (dehşet ve utançtan) gözleri yere çakılmış vaziyette, etrafa saçılmış çekirge sürüsü gibi çıkarlar kabirlerinden. **8.** Çağırana doğru koşturarak... "Zorlu bir günmüş!" der inkârcı nankörler. **9.** Bunlardan önce Nuh kavmi de yalanlamıştı... Bizim kulumuzu yalanlayarak "Cinli!" demişlerdi... Engellenmişti... **10.** O da; "Gerçekten yenildim; bana yardım et!" diye Rabbine seslenmişti. **11.** Bunun üzerine, bardaktan boşanırcasına yağan bir suyla gök kapılarını açtık. **12.** Yeryüzünde de kaynaklar fışkırttık... Sonunda, su, takdir edilen bir emre göre birleşti (her tarafı kapladı). **13.** Ve bindirdik onu, tahtadan yapılmış, mıhla çakılmışa... **14.** Bizim gözetimimizde aheste aheste gidiyordu; nankörce inkâr edilip duran (Nuh)a (lütûfkâr bir) karşılık olarak. **15.** Gerçek şu ki; Biz, onu (Cudi'de) bir âyet olarak bıraktık. Ama düşünüp ders alan var mı?! **16.** Nasılmış Benim azabım ve uyarılarım?! **17.** Evet; Biz, ders alınsın diye kolaylaştırdık Kur'ân'ı. Ama düşünüp ders alan var mı?! **18.** Âd kavmi de yalanlamıştı... Ama (gördüler) nasılmış Benim azabım ve uyarılarım?! **19.** Uğursuzluğu hiç bitmeyen bir 'gün', üzerlerine öyle dondurucu bir rüzgâr gönderdik **20.** ki, insanları yerlerinden kaldırıp köksüz hurma kütükleri gibi yere seriyordu! **21.** Nasılmış Benim azabım ve uyarılarım?! **22.** Evet; Biz, ders alınsın diye kolaylaştırdık Kur'ân'ı. Ama düşünüp ders alan var mı?! **23.** Bu uyarıları, Semud da yalanlamış **24.** ve şöyle demişlerdi: "Kendi içimizden bir 'insan'a mı uyacağız?! Şüphesiz, o zaman, gerçek bir sapma ve cinnet içindeyiz, demektir!" **25.** "İlahi mesaj aramızdan bir tek ona mı iletilmiş?! Hayır! O, yalancı şarlatanın tekidir!" **26.** (Ey Salih!) Yalancı şarlatanın kim olduğunu yarın öğrenecekler!.. **27.** Şüphesiz, onları imtihan etmek için dişi deveyi göndereceğiz! Sen sabret de gözle bunları...

وَنَبِّئْهُمْ أَنَّ الْمَاءَ قِسْمَةٌ بَيْنَهُمْ كُلُّ شِرْبٍ مُحْتَضَرٌ ﴿٢٨﴾ فَنَادَوْا صَاحِبَهُمْ
فَتَعَاطَىٰ فَعَقَرَ ﴿٢٩﴾ فَكَيْفَ كَانَ عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٠﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا عَلَيْهِمْ
صَيْحَةً وَاحِدَةً فَكَانُوا كَهَشِيمِ الْمُحْتَظِرِ ﴿٣١﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ
لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ ﴿٣٢﴾ كَذَّبَتْ قَوْمُ لُوطٍ بِالنُّذُرِ ﴿٣٣﴾ إِنَّا أَرْسَلْنَا
عَلَيْهِمْ حَاصِبًا إِلَّا آلَ لُوطٍ نَجَّيْنَاهُمْ بِسَحَرٍ ﴿٣٤﴾ نِعْمَةً مِنْ عِنْدِنَا
كَذَٰلِكَ نَجْزِي مَنْ شَكَرَ ﴿٣٥﴾ وَلَقَدْ أَنْذَرَهُمْ بَطْشَتَنَا فَتَمَارَوْا
بِالنُّذُرِ ﴿٣٦﴾ وَلَقَدْ رَاوَدُوهُ عَنْ ضَيْفِهِ فَطَمَسْنَا أَعْيُنَهُمْ فَذُوقُوا
عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٧﴾ وَلَقَدْ صَبَّحَهُمْ بُكْرَةً عَذَابٌ مُسْتَقِرٌّ ﴿٣٨﴾
فَذُوقُوا عَذَابِي وَنُذُرِ ﴿٣٩﴾ وَلَقَدْ يَسَّرْنَا الْقُرْآنَ لِلذِّكْرِ فَهَلْ مِنْ مُدَّكِرٍ
﴿٤٠﴾ وَلَقَدْ جَاءَ آلَ فِرْعَوْنَ النُّذُرُ ﴿٤١﴾ كَذَّبُوا بِآيَاتِنَا كُلِّهَا فَأَخَذْنَاهُمْ
أَخْذَ عَزِيزٍ مُقْتَدِرٍ ﴿٤٢﴾ أَكُفَّارُكُمْ خَيْرٌ مِنْ أُولَٰئِكُمْ أَمْ لَكُمْ بَرَاءَةٌ
فِي الزُّبُرِ ﴿٤٣﴾ أَمْ يَقُولُونَ نَحْنُ جَمِيعٌ مُنْتَصِرٌ ﴿٤٤﴾ سَيُهْزَمُ الْجَمْعُ
وَيُوَلُّونَ الدُّبُرَ ﴿٤٥﴾ بَلِ السَّاعَةُ مَوْعِدُهُمْ وَالسَّاعَةُ أَدْهَىٰ وَأَمَرُّ
﴿٤٦﴾ إِنَّ الْمُجْرِمِينَ فِي ضَلَالٍ وَسُعُرٍ ﴿٤٧﴾ يَوْمَ يُسْحَبُونَ فِي النَّارِ
عَلَىٰ وُجُوهِهِمْ ذُوقُوا مَسَّ سَقَرَ ﴿٤٨﴾ إِنَّا كُلَّ شَيْءٍ خَلَقْنَاهُ بِقَدَرٍ ﴿٤٩﴾

28. Onlara: (bir gün devenin, bir gün de kendilerinin olmak üzere) suyun aralarında paylaştırıldığını haber ver: O gün kimin hakkıysa, suya sadece o gelecek!.. **29.** Sonunda, (sudan nöbetleşe yararlanma sistemi işlerine gelmedi ve) arkadaşlarına seslendiler; o da silahını kuşandı ve ayaklarını biçerek hunharca katletti (deveyi)! **30.** Ama (gördüler) nasılmış Benim azabım ve uyarılarım?! **31.** Üzerlerine öyle bir çığlık gönderdik ki, çöl merasındaki kuru otlara döndü hepsi!.. **32.** Evet; Biz, ders alınsın diye kolaylaştırdık Kur'ân'ı. Ama düşünüp ders alan var mı?! **33.** Lût kavmi de yalanlamıştı o uyarıları... **34.** Biz de taş yağdırdık başlarına!.. Lût'un ehli hariç; çünkü seher vakti kurtarmıştık onları. **35.** Katımızdan bir nimet olarak... Ki Biz böyle mükâfatlandırırız şükredenleri. **36.** Gerçek şu ki; kendilerini sert bir biçimde yakalayacağımız hususunda, (Lût) onları uyarmıştı. Ama tartışıp durmaktaydılar bu uyarıları!.. **37.** Onun misafirlerinden kam almaya yeltenmişlerdi!.. Biz de kör ettik gözlerini! Haydi, tadın Benim azabımı ve uyarılarımı! **38.** Bir sabah erkenden, kaçınılmaz bir azap bastırıverdi kendilerini. **39.** Haydi, tadın Benim azabımı ve uyarılarımı! **40.** Evet; Biz, ders alınsın diye kolaylaştırdık Kur'ân'ı. Ama düşünüp ders alan var mı?! **41.** Gerçek şu ki; Firavun hanedanına da uyarıcılar gelmişti. **42.** Fakat bütün mucizelerimizi yalanladılar... Biz de, 'muktedir bir güçlü'ye yakışır bir yakalayışıyla yakaladık onları!.. **43.** (Şimdi, ey müşrikler!) Sizin inkârcı nankörleriniz bütün bu sayılanlardan daha mı ileri? Yoksa, sizin için bir kurtuluş beratı mı var kitaplarda?! **44.** Yoksa "Biz yardıma mazhar bir topluluğuz!" mu diyorlar? **45.** Bu topluluk yakında dağıtılacak; arkalarını dönüp kaçacaklar! **46.** Asıl randevuları (Kıyamet) saat(i ile)dir... Ne belalı, ne acıdır o saat!.. **47.** Gerçekten sapmadadır; çılgın ateşler içindedir mücrimler. **48.** Ateş'te yüz üstü yüzdürüldükleri gün... "Tadın şu Kavurucu'nun dokunuşunu!" **49.** Şüphesiz, Biz her şeyi bir ölçüyle yaratmışızdır.

وَمَآ أَمْرُنَآ إِلَّا وَٰحِدَةٌ كَلَمْحٍۭ بِٱلْبَصَرِ ﴿٥٠﴾ وَلَقَدْ أَهْلَكْنَآ
أَشْيَاعَكُمْ فَهَلْ مِن مُّدَّكِرٍ ﴿٥١﴾ وَكُلُّ شَىْءٍ فَعَلُوهُ
فِى ٱلزُّبُرِ ﴿٥٢﴾ وَكُلُّ صَغِيرٍ وَكَبِيرٍ مُّسْتَطَرٌ ﴿٥٣﴾ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ
فِى جَنَّٰتٍ وَنَهَرٍ ﴿٥٤﴾ فِى مَقْعَدِ صِدْقٍ عِندَ مَلِيكٍ مُّقْتَدِرٍۭ ﴿٥٥﴾

سُورَةُ الرَّحْمٰنِ — مكية ٥٥ — آياتها ٧٨

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلرَّحْمَٰنُ ﴿١﴾ عَلَّمَ ٱلْقُرْءَانَ ﴿٢﴾ خَلَقَ ٱلْإِنسَٰنَ ﴿٣﴾
عَلَّمَهُ ٱلْبَيَانَ ﴿٤﴾ ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ بِحُسْبَانٍ ﴿٥﴾ وَٱلنَّجْمُ
وَٱلشَّجَرُ يَسْجُدَانِ ﴿٦﴾ وَٱلسَّمَآءَ رَفَعَهَا وَوَضَعَ ٱلْمِيزَانَ
﴿٧﴾ أَلَّا تَطْغَوْا۟ فِى ٱلْمِيزَانِ ﴿٨﴾ وَأَقِيمُوا۟ ٱلْوَزْنَ بِٱلْقِسْطِ
وَلَا تُخْسِرُوا۟ ٱلْمِيزَانَ ﴿٩﴾ وَٱلْأَرْضَ وَضَعَهَا لِلْأَنَامِ ﴿١٠﴾
فِيهَا فَٰكِهَةٌ وَٱلنَّخْلُ ذَاتُ ٱلْأَكْمَامِ ﴿١١﴾ وَٱلْحَبُّ ذُو ٱلْعَصْفِ
وَٱلرَّيْحَانُ ﴿١٢﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٣﴾ خَلَقَ
ٱلْإِنسَٰنَ مِن صَلْصَٰلٍ كَٱلْفَخَّارِ ﴿١٤﴾ وَخَلَقَ ٱلْجَآنَّ
مِن مَّارِجٍ مِّن نَّارٍ ﴿١٥﴾ فَبِأَىِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٦﴾

الحزب ٥٤

50. Bizim emrimiz, tektir; bir göz kırpması gibi... **51.** Evet; sizin benzerlerinizi helâk ettik. Ama düşünüp ders alan var mı? **52.** Yaptıkları her şey kitaplardadır; **53.** küçük büyük ne varsa yazılmıştır satır satır. **54.** Şüphesiz, müttakîler cennetlerde ve ırmaklardadır; **55.** dostluk makamındadır muktedir bir hükümdarın katında.

55- RAHMÂN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 78 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Rahmân **2.** öğretti Kur'ân'ı... **3.** Yaratıp da insanı; **4.** öğreterek ona beyanı...* **5.** Bir hesaba göre hareket eder Güneş ve Ay. **6.** Secde eder bitkiler, ağaçlar... **7.** O; göğü yükseltmiş ve dengeyi koymuştur **8.** ki siz de tartıda haksızlık etmeyin; **9.** doğru tartın; tartarken zarara uğratmayın. **10.** Yeri de yarattıklarının altına sermiştir. **11.** Meyveler, salkımlı hurma ağaçları vardır orada; **12.** yapraklı taneler, hoş kokulu bitkiler... **13.** O hâlde, Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz (ey insanlar ve cinler)?! **14.** O; (en güzel varlık olan) insanı pişmiş kuru balçık gibi iğrenç kokulu bir çamurdan yaratmıştır. **15.** Cinleri de dumansız safi bir ateşten yaratmıştır. **16.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?!

* Yani bütün varlıklardan farklı olarak, merâmını başkalarına dil ile aktarabilme özelliğini... Ayrıca bkz. Bakara: 30-33.

رَبُّ الْمَشْرِقَيْنِ وَرَبُّ الْمَغْرِبَيْنِ ﴿١٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿١٨﴾
مَرَجَ الْبَحْرَيْنِ يَلْتَقِيَانِ ﴿١٩﴾ بَيْنَهُمَا بَرْزَخٌ لَا يَبْغِيَانِ ﴿٢٠﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ
رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢١﴾ يَخْرُجُ مِنْهُمَا اللُّؤْلُؤُ وَالْمَرْجَانُ ﴿٢٢﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٣﴾ وَلَهُ الْجَوَارِ الْمُنْشَآتُ فِي الْبَحْرِ كَالْأَعْلَامِ
﴿٢٤﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٢٥﴾ كُلُّ مَنْ عَلَيْهَا فَانٍ ﴿٢٦﴾ وَيَبْقَىٰ
وَجْهُ رَبِّكَ ذُو الْجَلَالِ وَالْإِكْرَامِ ﴿٢٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٢٨﴾ يَسْأَلُهُ مَنْ فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ كُلَّ يَوْمٍ هُوَ فِي شَأْنٍ ﴿٢٩﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٠﴾ سَنَفْرُغُ لَكُمْ أَيُّهَ الثَّقَلَانِ ﴿٣١﴾ فَبِأَيِّ
آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٢﴾ يَا مَعْشَرَ الْجِنِّ وَالْإِنْسِ إِنِ اسْتَطَعْتُمْ
أَنْ تَنْفُذُوا مِنْ أَقْطَارِ السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ فَانْفُذُوا ۚ لَا تَنْفُذُونَ
إِلَّا بِسُلْطَانٍ ﴿٣٣﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٤﴾ يُرْسَلُ عَلَيْكُمَا
شُوَاظٌ مِنْ نَارٍ وَنُحَاسٌ فَلَا تَنْتَصِرَانِ ﴿٣٥﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٣٦﴾ فَإِذَا انْشَقَّتِ السَّمَاءُ فَكَانَتْ وَرْدَةً كَالدِّهَانِ
﴿٣٧﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٣٨﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَا يُسْأَلُ عَنْ ذَنْبِهِ
إِنْسٌ وَلَا جَانٌّ ﴿٣٩﴾ فَبِأَيِّ آلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٠﴾

17. İki doğunun da Rabbidir, iki batının da... **18.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **19.** İki denizi salıvermiştir. Karşılaşırlar... **20.** Fakat aralarında engel vardır; karışmazlar birbirlerine. **21.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **22.** İnci ve mercan çıkar ikisinden de... **23.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **24.** O'nun sayesindedir denizde aheste aheste giden o dağ gibi gemiler de... **25.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **26.** Fanidir kim varsa yeryüzünde. **27.** Celal ve ikram sahibi* Rabbinin zatı bâkîdir sade. **28.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **29.** Göklerde ve yerde kim varsa, hepsi O'ndan ister; O her an bir 'iş'te... **30.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **31.** Ey insanlar ve cinler! Yakında ilgileneceğiz sadece sizinle... **32.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **33.** Ey cin ve insan toplumu! Göklerin ve yerin sınırlarını delip geçin, gücünüz yeterse... Ama güçlü bir araç olmadan delip geçemezsiniz kesinlikle! **34.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **35.** Üzerinize bir ateş seli ve zehirli duman salınır da başaramazsınız. **36.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **37.** Gök ikiye ayrılıp; 'dipte kalan yağ tortusu gibi (eriyip renkten renge giren) bir gül'e dönüştüğünde... **38.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **39.** İşte o gün, ne insana sorulur günahı[157] ne de cine... **40.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?!

---

* Bu ifade, "bunca azamet ve haşmetine rağmen kullarına değer veren" anlamındadır.

يُعْرَفُ الْمُجْرِمُونَ بِسِيمٰهُمْ فَيُؤْخَذُ بِالنَّوَاصِي وَالْأَقْدَامِ ﴿٤١﴾ فَبِأَيِّ
اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٢﴾ هٰذِهِ جَهَنَّمُ الَّتِي يُكَذِّبُ بِهَا الْمُجْرِمُونَ
﴿٤٣﴾ يَطُوفُونَ بَيْنَهَا وَبَيْنَ حَمِيمٍ اٰنٍ ﴿٤٤﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٤٥﴾ وَلِمَنْ خَافَ مَقَامَ رَبِّهِ جَنَّتَانِ ﴿٤٦﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٤٧﴾ ذَوَاتَا أَفْنَانٍ ﴿٤٨﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٤٩﴾ فِيهِمَا عَيْنَانِ
تَجْرِيَانِ ﴿٥٠﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥١﴾ فِيهِمَا مِنْ كُلِّ فَاكِهَةٍ
زَوْجَانِ ﴿٥٢﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٣﴾ مُتَّكِئِينَ عَلٰى فُرُشٍ
بَطَائِنُهَا مِنْ إِسْتَبْرَقٍ وَجَنَى الْجَنَّتَيْنِ دَانٍ ﴿٥٤﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا
تُكَذِّبَانِ ﴿٥٥﴾ فِيهِنَّ قَاصِرَاتُ الطَّرْفِ لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنْسٌ قَبْلَهُمْ
وَلَا جَانٌّ ﴿٥٦﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٧﴾ كَأَنَّهُنَّ الْيَاقُوتُ
وَالْمَرْجَانُ ﴿٥٨﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٥٩﴾ هَلْ جَزَاءُ
الْإِحْسَانِ إِلَّا الْإِحْسَانُ ﴿٦٠﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٦١﴾ وَمِنْ دُونِهِمَا جَنَّتَانِ ﴿٦٢﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٦٣﴾ مُدْهَامَّتَانِ ﴿٦٤﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٥﴾ فِيهِمَا
عَيْنَانِ نَضَّاخَتَانِ ﴿٦٦﴾ فَبِأَيِّ اٰلَاءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٧﴾

41. Mücrimler simalarından tanınırlar; perçemlerinden ve ayaklarından tutul(up atılı)rlar (Ateş'e). **42.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **43.** İşte, mücrimlerin yalanladığı Cehennem! **44.** Bununla kızgın bir kaynar su arasında gider gelirler biteviye. **45.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **46.** İki Cennet vardır, Rabbinin huzuruna çıkacağı endişesi ile yaşayan kimseye. **47.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **48.** Çeşit çeşit ağaçlar vardır ikisinde de... **49.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **50.** Gürül gürül akan iki pınar vardır ikisinde de... **51.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **52.** Her tür meyveden iki eş (yani, bir çift) vardır ikisinde de... **53.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **54.** İçleri atlastan döşemelere yaslanmış olarak... Devşirilme vakti gelmiştir iki Cennetin de. **55.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **56.** Her birinde, sadece kendi eşlerine bakan öyle dilberler vardır ki; onlardan evvel, ne insan -ne de cin- eli değmiştir ellerine. **57.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **58.** Yakut (kadar parlak) ve mercan (kadar beyaz)dırlar neredeyse. **59.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **60.** İhsan üzere yaşamanın karşılığı, ihsandan başka bir şey olur mu? **61.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **62.** O ikisinin yanı sıra, iki muhteşem Cennet daha vardır. **63.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **64.** Yemyeşildir ikisi de... **65.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **66.** Adeta fışkıran iki pınar vardır ikisinde de... **67.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?!

68. Meyveler -özellikle hurma ve nar- vardır ikisinde de... **69.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **70.** Huyu güzel, suyu güzel hatunlar vardır her birinde. **71.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **72.** Öyle huriler ki (kendilerine) tahsislidir; otağlar içinde... **73.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **74.** Onlardan önce, ne insan -ne de cinli değmiştir ellerine. **75.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **76.** Yaslanmışlardır yemyeşil yastıklara, kaliteli kumaşların serildiği güzelim döşeklere... **77.** Rabbinizin hangi nimetini yalanlıyorsunuz o hâlde?! **78.** Senin, o 'celâl ve ikram sahibi' Rabbinin adı ne kadar yüceymiş (bak da gör işte)!

فِيهِمَا فَٰكِهَةٌ وَنَخْلٌ وَرُمَّانٌ ﴿٦٨﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٦٩﴾
فِيهِنَّ خَيْرَٰتٌ حِسَانٌ ﴿٧٠﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧١﴾ حُورٌ
مَّقْصُورَٰتٌ فِى ٱلْخِيَامِ ﴿٧٢﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٣﴾
لَمْ يَطْمِثْهُنَّ إِنسٌ قَبْلَهُمْ وَلَا جَآنٌّ ﴿٧٤﴾ فَبِأَيِّ ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ
﴿٧٥﴾ مُتَّكِـِٔينَ عَلَىٰ رَفْرَفٍ خُضْرٍ وَعَبْقَرِىٍّ حِسَانٍ ﴿٧٦﴾ فَبِأَىِّ
ءَالَآءِ رَبِّكُمَا تُكَذِّبَانِ ﴿٧٧﴾ تَبَٰرَكَ ٱسْمُ رَبِّكَ ذِى ٱلْجَلَٰلِ وَٱلْإِكْرَامِ ﴿٧٨﴾

سُورَةُ الوَاقِعَة

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا وَقَعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ ﴿١﴾ لَيْسَ لِوَقْعَتِهَا كَاذِبَةٌ ﴿٢﴾ خَافِضَةٌ رَّافِعَةٌ
﴿٣﴾ إِذَا رُجَّتِ ٱلْأَرْضُ رَجًّا ﴿٤﴾ وَبُسَّتِ ٱلْجِبَالُ بَسًّا ﴿٥﴾
فَكَانَتْ هَبَآءً مُّنۢبَثًّا ﴿٦﴾ وَكُنتُمْ أَزْوَٰجًا ثَلَٰثَةً ﴿٧﴾ فَأَصْحَٰبُ
ٱلْمَيْمَنَةِ مَآ أَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ ﴿٨﴾ وَأَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ مَآ أَصْحَٰبُ
ٱلْمَشْـَٔمَةِ ﴿٩﴾ وَٱلسَّٰبِقُونَ ٱلسَّٰبِقُونَ ﴿١٠﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ ٱلْمُقَرَّبُونَ ﴿١١﴾
فِى جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ ﴿١٢﴾ ثُلَّةٌ مِّنَ ٱلْأَوَّلِينَ ﴿١٣﴾ وَقَلِيلٌ مِّنَ ٱلْءَاخِرِينَ
﴿١٤﴾ عَلَىٰ سُرُرٍ مَّوْضُونَةٍ ﴿١٥﴾ مُّتَّكِـِٔينَ عَلَيْهَا مُتَقَٰبِلِينَ ﴿١٦﴾

56- VÂKI'A SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 96 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. O büyük olay gerçekleştiğinde; **2.** kalmaz gerçekliğini yalanlayacak kimse. **3.** Alçaltmaktadır, yükseltmektedir. **4.** Arz şiddetle sarsıldığında; **5.** dağlar param-parça olup da **6.** toz duman gibi etrafa saçıldığında; **7.** siz de (huzurumda) üç sınıfa ayrıldığınızda: **8.** (1) Uğur ve bereket sahipleri... -Uğur ve bereket sahipleri mi, (ne mutlu bunlara)!- **9.** (2) Uğursuzlar, meymenetsizler... -Uğursuzlar mı, meymenetsizler mi (berbattır hâlleri)!..- **10.** (3) Ve (takvada) önde giden öncüler... **11.** Ki bunlardır (katımızdaki) 'gözde'ler; **12.** nimet dolu cennetlerde... **13.** Birçoğu öncekilerdendir; **14.** birazı da sonrakilerden... **15.** Murassâ tahtlar üzerinde; **16.** karşılıklı kurulmuşlardır yerlerine.

يَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُخَلَّدُونَ ﴿١٧﴾ بِأَكْوَابٍ وَأَبَارِيقَ وَكَأْسٍ مِنْ مَعِينٍ
﴿١٨﴾ لَا يُصَدَّعُونَ عَنْهَا وَلَا يُنْزِفُونَ ﴿١٩﴾ وَفَاكِهَةٍ مِمَّا يَتَخَيَّرُونَ
﴿٢٠﴾ وَلَحْمِ طَيْرٍ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٢١﴾ وَحُورٌ عِينٌ ﴿٢٢﴾ كَأَمْثَالِ اللُّؤْلُؤِ
الْمَكْنُونِ ﴿٢٣﴾ جَزَاءً بِمَا كَانُوا يَعْمَلُونَ ﴿٢٤﴾ لَا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا
تَأْثِيمًا ﴿٢٥﴾ إِلَّا قِيلًا سَلَامًا سَلَامًا ﴿٢٦﴾ وَأَصْحَابُ الْيَمِينِ مَا أَصْحَابُ
الْيَمِينِ ﴿٢٧﴾ فِي سِدْرٍ مَخْضُودٍ ﴿٢٨﴾ وَطَلْحٍ مَنْضُودٍ ﴿٢٩﴾ وَظِلٍّ مَمْدُودٍ
﴿٣٠﴾ وَمَاءٍ مَسْكُوبٍ ﴿٣١﴾ وَفَاكِهَةٍ كَثِيرَةٍ ﴿٣٢﴾ لَا مَقْطُوعَةٍ وَلَا
مَمْنُوعَةٍ ﴿٣٣﴾ وَفُرُشٍ مَرْفُوعَةٍ ﴿٣٤﴾ إِنَّا أَنْشَأْنَاهُنَّ إِنْشَاءً ﴿٣٥﴾ فَجَعَلْنَاهُنَّ
أَبْكَارًا ﴿٣٦﴾ عُرُبًا أَتْرَابًا ﴿٣٧﴾ لِأَصْحَابِ الْيَمِينِ ﴿٣٨﴾ ثُلَّةٌ مِنَ
الْأَوَّلِينَ ﴿٣٩﴾ وَثُلَّةٌ مِنَ الْآخِرِينَ ﴿٤٠﴾ وَأَصْحَابُ الشِّمَالِ مَا أَصْحَابُ
الشِّمَالِ ﴿٤١﴾ فِي سَمُومٍ وَحَمِيمٍ ﴿٤٢﴾ وَظِلٍّ مِنْ يَحْمُومٍ ﴿٤٣﴾ لَا بَارِدٍ
وَلَا كَرِيمٍ ﴿٤٤﴾ إِنَّهُمْ كَانُوا قَبْلَ ذَٰلِكَ مُتْرَفِينَ ﴿٤٥﴾ وَكَانُوا يُصِرُّونَ
عَلَى الْحِنْثِ الْعَظِيمِ ﴿٤٦﴾ وَكَانُوا يَقُولُونَ أَئِذَا مِتْنَا وَكُنَّا تُرَابًا
وَعِظَامًا أَإِنَّا لَمَبْعُوثُونَ ﴿٤٧﴾ أَوَآبَاؤُنَا الْأَوَّلُونَ ﴿٤٨﴾ قُلْ إِنَّ
الْأَوَّلِينَ وَالْآخِرِينَ ﴿٤٩﴾ لَمَجْمُوعُونَ إِلَىٰ مِيقَاتِ يَوْمٍ مَعْلُومٍ ﴿٥٠﴾

17. Fır dönmektedir ölümsüz çocuklar, çevrelerinde; **18.** kaynağından doldurulmuş ibrikler, kadehler ve kâselerle... **19.** -Ki ne başları ağırır ondan, ne de sarhoş olurlar.- **20.** Canlarının istediği meyvelerle **21.** ve arzu ettikleri her tür kuşun etiyle... **22.** Âhu gözlü huriler bir de; **23.** (sedefinde) korunmuş inci kadar parlak; **24.** tamamen kendi yaptıklarının karşılığı olarak... **25.** Orada ne boş lâf işitirler ne de günaha sokacak bir söz. **26.** Sadece "selâm!" sesleri (az ve öz). **27.** Peki ya sağ cenahtakiler? Sağ cenahtakiler mi? (Bakın nerededir bunlar:) **28.** Dalbastı kiraz ağaçları arasında; **29.** salkım salkım muz ağaçları arasında; **30.** koyu bir gölge altında, **31.** bir akarsu başında, **32.** nice meyveler içinde **33.** -ki ne tükenir ne de yasaktır- **34.** yüksek yataklar üzerinde... **35.** Öyle yaratmışızdır ki o kadınları; **36-37.** (eşleriyle) yaşıt, sevgi dolu bakireler kılmışızdır onları. **38.** Sırf o sağ cenahtakiler için... **39.** ki birçoğu öncekilerdendir; **40.** birçoğu da sonrakilerden... **41.** Peki ya sol cenahtakiler? Sol cenahtakiler mi? (Bakın bunlar nerede:) **42.** Zehirleyen bir duman ve kaynar su içinde. **43.** Âteşîn bir duman gölgesi, üzerlerinde... **44.** -ki ne serindir ne de fayda verir.- **45.** Çünkü bundan önce şımarık bir hayat sürerlerdi. **46.** O büyük günahta ısrar ederlerdi; **47.** şöyle derlerdi: "Ölüp toprak ve kemiğe dönüştükten sonra, yeniden diriltilecekmişiz hâ!" **48.** "Peki ya ilk atalarımız?!" **49.** De ki: İnanın, hem öncekiler hem de sonrakiler. **50.** O malum günün belirlenmiş vaktinde, kesinlikle bir araya getirilecekler!..

ثُمَّ إِنَّكُمْ أَيُّهَا الضَّآلُّونَ الْمُكَذِّبُونَ ﴿٥١﴾ لَأٰكِلُونَ مِنْ شَجَرٍ مِنْ زَقُّومٍ ﴿٥٢﴾
فَمَالِـُٔونَ مِنْهَا الْبُطُونَ ﴿٥٣﴾ فَشَارِبُونَ عَلَيْهِ مِنَ الْحَمِيمِ ﴿٥٤﴾ فَشَارِبُونَ
شُرْبَ الْهِيمِ ﴿٥٥﴾ هٰذَا نُزُلُهُمْ يَوْمَ الدِّينِ ﴿٥٦﴾ نَحْنُ خَلَقْنَاكُمْ فَلَوْلَا
تُصَدِّقُونَ ﴿٥٧﴾ أَفَرَءَيْتُمْ مَا تُمْنُونَ ﴿٥٨﴾ ءَأَنْتُمْ تَخْلُقُونَهُ أَمْ نَحْنُ
الْخَالِقُونَ ﴿٥٩﴾ نَحْنُ قَدَّرْنَا بَيْنَكُمُ الْمَوْتَ وَمَا نَحْنُ بِمَسْبُوقِينَ ﴿٦٠﴾
عَلَىٰ أَنْ نُبَدِّلَ أَمْثَالَكُمْ وَنُنْشِئَكُمْ فِي مَا لَا تَعْلَمُونَ ﴿٦١﴾ وَلَقَدْ
عَلِمْتُمُ النَّشْأَةَ الْأُولَىٰ فَلَوْلَا تَذَكَّرُونَ ﴿٦٢﴾ أَفَرَءَيْتُمْ مَا تَحْرُثُونَ
﴿٦٣﴾ ءَأَنْتُمْ تَزْرَعُونَهُ أَمْ نَحْنُ الزَّارِعُونَ ﴿٦٤﴾ لَوْ نَشَاءُ لَجَعَلْنَاهُ
حُطَامًا فَظَلْتُمْ تَفَكَّهُونَ ﴿٦٥﴾ إِنَّا لَمُغْرَمُونَ ﴿٦٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ
﴿٦٧﴾ أَفَرَءَيْتُمُ الْمَاءَ الَّذِي تَشْرَبُونَ ﴿٦٨﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْزَلْتُمُوهُ مِنَ الْمُزْنِ
أَمْ نَحْنُ الْمُنْزِلُونَ ﴿٦٩﴾ لَوْ نَشَاءُ جَعَلْنَاهُ أُجَاجًا فَلَوْلَا تَشْكُرُونَ
﴿٧٠﴾ أَفَرَءَيْتُمُ النَّارَ الَّتِي تُورُونَ ﴿٧١﴾ ءَأَنْتُمْ أَنْشَأْتُمْ شَجَرَتَهَا أَمْ
نَحْنُ الْمُنْشِـُٔونَ ﴿٧٢﴾ نَحْنُ جَعَلْنَاهَا تَذْكِرَةً وَمَتَاعًا لِلْمُقْوِينَ
﴿٧٣﴾ فَسَبِّحْ بِاسْمِ رَبِّكَ الْعَظِيمِ ﴿٧٤﴾ ۞ فَلَا أُقْسِمُ
بِمَوَاقِعِ النُّجُومِ ﴿٧٥﴾ وَإِنَّهُ لَقَسَمٌ لَوْ تَعْلَمُونَ عَظِيمٌ ﴿٧٦﴾

51. İmdi; siz ey yalanlamakta direnen yanlış yoldakiler! **52.** Kesinlikle yiyeceksiniz, Zakkum ağacından! **53.** Karınlarınızı doldurup duracaksınız da ondan; **54.** üstüne içeceksiniz o kaynar sudan! **55.** Su içmeye kanmaz bir deve gibi hem de!.. **56.** 'Ziyafet'leri budur işte, yargılanma gününde. **57.** Sizi Biz yarattık... Tasdik edersiniz herhâlde!.. **58.** Hiç düşündünüz mü, şu akıttığınız meni üzerinde? **59.** Siz mi yaratıyorsunuz onu (insan olarak), yoksa, yaratan Biz miyiz sadece?

60. Aranızda ölümü Biz takdir ettik ve önümüze geçemez hiç kimse **61.** sizi benzerlerinizle değiştirmekte; sizi, bilmediğiniz bir şekilde inşa etmekte!.. **62.** İlkin yaratıldığınızı pekâlâ bildiğinize göre, bundan ders çıkarsanıza o hâlde! **63.** Peki, hiç düşündünüz mü şu ekip diktikleriniz üzerinde? **64.** Onu siz mi bitiriyorsunuz, yoksa, bitiren Biz miyiz sadece? **65.** İsteseydik, onu çer çöpe çevirirdik de geveleyip dururdunuz biteviye: **66.** "Gerçekten ziyana uğradık!.." **67.** "Hatta, tamamen mahrum kaldık!" diye... **68.** Peki, hiç düşündünüz mü şu içtiğiniz su üzerinde? **69.** Onu buluttan siz mi indiriyorsunuz, yoksa, indiren Biz miyiz sadece? **70.** Dileseydik, onu acılaştırırdık. Şükretsenize, o hâlde? **71.** Peki, hiç düşündünüz mü şu tutuşturduğunuz ateş üzerinde? **72.** Onun ağacını siz mi meydana getirdiniz, yoksa, meydana getiren Biz miyiz sadece? **73.** Biz bu ateşi hem (Cehennem'i) hatırlatıcı kıldık hem de çöldeki muhtaçların istifadesine sunduk. **74.** Öyleyse, o azametli Rabbinin adını tenzih ve takdis et... **75.** Yoo!.. 'Yıldız'ların iniş yerlerine yemin ederim ki!.. **76.** -Bir bilseniz, gerçekten büyük bir yemindir bu.-

إِنَّهُۥ لَقُرْءَانٌ كَرِيمٌ ﴿٧٧﴾ فِى كِتَٰبٍ مَّكْنُونٍ ﴿٧٨﴾ لَّا يَمَسُّهُۥٓ إِلَّا
ٱلْمُطَهَّرُونَ ﴿٧٩﴾ تَنزِيلٌ مِّن رَّبِّ ٱلْعَٰلَمِينَ ﴿٨٠﴾ أَفَبِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ
أَنتُم مُّدْهِنُونَ ﴿٨١﴾ وَتَجْعَلُونَ رِزْقَكُمْ أَنَّكُمْ تُكَذِّبُونَ ﴿٨٢﴾ فَلَوْلَآ
إِذَا بَلَغَتِ ٱلْحُلْقُومَ ﴿٨٣﴾ وَأَنتُمْ حِينَئِذٍ تَنظُرُونَ ﴿٨٤﴾ وَنَحْنُ أَقْرَبُ
إِلَيْهِ مِنكُمْ وَلَٰكِن لَّا تُبْصِرُونَ ﴿٨٥﴾ فَلَوْلَآ إِن كُنتُمْ غَيْرَ مَدِينِينَ
﴿٨٦﴾ تَرْجِعُونَهَآ إِن كُنتُمْ صَٰدِقِينَ ﴿٨٧﴾ فَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ ٱلْمُقَرَّبِينَ
﴿٨٨﴾ فَرَوْحٌ وَرَيْحَانٌ وَجَنَّتُ نَعِيمٍ ﴿٨٩﴾ وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنْ أَصْحَٰبِ
ٱلْيَمِينِ ﴿٩٠﴾ فَسَلَٰمٌ لَّكَ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلْيَمِينِ ﴿٩١﴾ وَأَمَّآ إِن كَانَ مِنَ
ٱلْمُكَذِّبِينَ ٱلضَّآلِّينَ ﴿٩٢﴾ فَنُزُلٌ مِّنْ حَمِيمٍ ﴿٩٣﴾ وَتَصْلِيَةُ جَحِيمٍ
﴿٩٤﴾ إِنَّ هَٰذَا لَهُوَ حَقُّ ٱلْيَقِينِ ﴿٩٥﴾ فَسَبِّحْ بِٱسْمِ رَبِّكَ ٱلْعَظِيمِ ﴿٩٦﴾

سُورَةُ الحَدِيدِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿١﴾ لَهُۥ مُلْكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ يُحْىِۦ وَيُمِيتُ ۖ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٢﴾
هُوَ ٱلْأَوَّلُ وَٱلْءَاخِرُ وَٱلظَّٰهِرُ وَٱلْبَاطِنُ ۖ وَهُوَ بِكُلِّ شَىْءٍ عَلِيمٌ ﴿٣﴾

77. Şüphesiz, bu, değerli bir hitaptır (yani, Kur'ân-ı Kerim'dir); **78-79.** tertemiz olanlardan başkasının el süremeyeceği sımsıkı korunan bir (ana) kitapta bulunmaktadır; **80.** Âlemlerin Rabbi tarafından indirilmektedir. **81.** Şimdi siz, böylesine önemli bir sözü mü küçümsüyorsunuz?! **82.** (Ondan) bütün nasibiniz, (onu) yalanlamak mı olacak?! **83.** Peki, ya can boğaza gelip dayandığında? **84.** O sırada çaresizce bakakaldığınızda? **85.** Biz ona sizden daha yakınızdır; fakat siz görmezsiniz... **86.** Madem cezalandırılmayacakmışsınız; **87.** geri döndürsenize onu, doğru söylüyorsanız!.. **88.** İmdi; (ölmek üzere olan kişi, sûrenin başında sözü edilen) gözde kullardan ise **89.** rahatlık, ferah, hoş kokular ve nîmet dolu bir Cennet'tir (mükâfatı). **90.** Sağ cenahtakilerden ise, **91.** "(Cennet'teki) sağ cenahtakilerden sana selâm var!" (buyrulur.) **92.** Ama bir de, yalanlamakta direnen yanlış yoldakilerden ise, **93.** (cezası) kaynar sudan ibaret bir 'ziyafet'tir **94.** ve boylamaktır cayır cayır yanan Ateş'in dibini... **95.** Bunlar, kesin birer gerçektir. **96.** O hâlde, tenzih ve takdis et ulu Rabbinin ismini!..

57- HADÎD SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 29 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ı tenzih ve takdis etmektedir;[158] çünkü O'dur 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm). **2.** Göklerin ve yerin mülkü O'nundur; diriltir, öldürür. O, her şeye kadirdir. **3.** 'İlk' de O'dur 'Son' da; Aşikâr da O'dur Gizli de... O her şeyi bilir.

هُوَ ٱلَّذِي خَلَقَ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضَ فِي سِتَّةِ أَيَّامٖ ثُمَّ ٱسۡتَوَىٰ
عَلَى ٱلۡعَرۡشِۚ يَعۡلَمُ مَا يَلِجُ فِي ٱلۡأَرۡضِ وَمَا يَخۡرُجُ مِنۡهَا وَمَا يَنزِلُ مِنَ
ٱلسَّمَآءِ وَمَا يَعۡرُجُ فِيهَاۖ وَهُوَ مَعَكُمۡ أَيۡنَ مَا كُنتُمۡۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ
بَصِيرٞ ٤ لَّهُۥ مُلۡكُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَإِلَى ٱللَّهِ تُرۡجَعُ ٱلۡأُمُورُ
٥ يُولِجُ ٱلَّيۡلَ فِي ٱلنَّهَارِ وَيُولِجُ ٱلنَّهَارَ فِي ٱلَّيۡلِۚ وَهُوَ عَلِيمُۢ بِذَاتِ
ٱلصُّدُورِ ٦ ءَامِنُواْ بِٱللَّهِ وَرَسُولِهِۦ وَأَنفِقُواْ مِمَّا جَعَلَكُم
مُّسۡتَخۡلَفِينَ فِيهِۖ فَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنكُمۡ وَأَنفَقُواْ لَهُمۡ أَجۡرٞ كَبِيرٞ ٧
وَمَا لَكُمۡ لَا تُؤۡمِنُونَ بِٱللَّهِ وَٱلرَّسُولُ يَدۡعُوكُمۡ لِتُؤۡمِنُواْ بِرَبِّكُمۡ وَقَدۡ
أَخَذَ مِيثَٰقَكُمۡ إِن كُنتُم مُّؤۡمِنِينَ ٨ هُوَ ٱلَّذِي يُنَزِّلُ عَلَىٰ عَبۡدِهِۦٓ
ءَايَٰتِۭ بَيِّنَٰتٖ لِّيُخۡرِجَكُم مِّنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِۚ وَإِنَّ ٱللَّهَ بِكُمۡ
لَرَءُوفٞ رَّحِيمٞ ٩ وَمَا لَكُمۡ أَلَّا تُنفِقُواْ فِي سَبِيلِ ٱللَّهِ وَلِلَّهِ مِيرَٰثُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ لَا يَسۡتَوِي مِنكُم مَّنۡ أَنفَقَ مِن قَبۡلِ ٱلۡفَتۡحِ
وَقَٰتَلَۚ أُوْلَٰٓئِكَ أَعۡظَمُ دَرَجَةٗ مِّنَ ٱلَّذِينَ أَنفَقُواْ مِنۢ بَعۡدُ وَقَٰتَلُواْۚ
وَكُلّٗا وَعَدَ ٱللَّهُ ٱلۡحُسۡنَىٰۚ وَٱللَّهُ بِمَا تَعۡمَلُونَ خَبِيرٞ ١٠ مَّن ذَا
ٱلَّذِي يُقۡرِضُ ٱللَّهَ قَرۡضًا حَسَنٗا فَيُضَٰعِفَهُۥ لَهُۥ وَلَهُۥٓ أَجۡرٞ كَرِيمٞ ١١

4. Gökleri ve yeri 'altı gün'de yaratan, sonra da Arş'a kurulan O'dur. Yere gireni ve ondan çıkanı, gökten ineni ve oraya yükseleni bilir. Nerede olursanız olun, sizinle beraberdir; yaptıklarınızı Allah görmektedir. **5.** Göklerin ve yerin mülkü O'nundur; bütün işler sadece O'na döndürülür. **6.** Geceyi gündüze sokar, gündüzü geceye sokar. O, sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır). **7.** Allah ve Resûlüne iman edin de O'nun sizi halife* kıldığı şeylerden infak edin. İman ederek infak edenlerinize büyük mükâfat vardır. **8.** Peygamber sizi Rabbinize iman etmeye çağırdığı hâlde niçin O'na iman etmiyorsunuz? Oysa O sizden kesin söz almıştı... -Tabiî müminseniz!..- **9.** Sizi karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için kuluna apaçık âyetler indiren O'dur. Allah size karşı gerçekten şefkatlidir, merhametlidir (Raûf, Rahîm). **10.** Sizin 'ne'niz var ki, Allah yolunda infak etmiyorsunuz?! Hem de göklerin ve yerin mirası tamamen Allah'ınken!.. İçinizden, fetihten[159] önce infak edip savaşanlar (diğerleri ile) bir olmaz; Allah, 'en güzel'i her ikisine de va'detmiştir, ama bunlar, daha sonra infak edip savaşanlardan derece bakımından daha üstündürler. Yaptıklarınızdan Allah haberdardır! **11.** Kimdir o, Allah'a güzel bir şekilde borç verip O'nun da bunu kendisine kat kat fazlasıyla geri ödeyeceği (bahtiyar) kimse? -Ki ona ayrıca değerli bir mükâfat vardır.-

---

* Yani, sizden evvelkilere ait mal ve mülkün şu anki sahipleri.

يَوْمَ تَرَى الْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ يَسْعَىٰ نُورُهُم بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَانِهِم
بُشْرَاكُمُ الْيَوْمَ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا ۚ ذَٰلِكَ
هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ يَوْمَ يَقُولُ الْمُنَافِقُونَ وَالْمُنَافِقَاتُ لِلَّذِينَ
آمَنُوا انظُرُونَا نَقْتَبِسْ مِن نُّورِكُمْ قِيلَ ارْجِعُوا وَرَاءَكُمْ فَالْتَمِسُوا نُورًا
فَضُرِبَ بَيْنَهُم بِسُورٍ لَّهُ بَابٌ بَاطِنُهُ فِيهِ الرَّحْمَةُ وَظَاهِرُهُ مِن قِبَلِهِ
الْعَذَابُ ﴿١٣﴾ يُنَادُونَهُمْ أَلَمْ نَكُن مَّعَكُمْ ۖ قَالُوا بَلَىٰ وَلَٰكِنَّكُمْ فَتَنتُمْ
أَنفُسَكُمْ وَتَرَبَّصْتُمْ وَارْتَبْتُمْ وَغَرَّتْكُمُ الْأَمَانِيُّ حَتَّىٰ جَاءَ أَمْرُ
اللَّهِ وَغَرَّكُم بِاللَّهِ الْغَرُورُ ﴿١٤﴾ فَالْيَوْمَ لَا يُؤْخَذُ مِنكُمْ فِدْيَةٌ وَلَا
مِنَ الَّذِينَ كَفَرُوا ۚ مَأْوَاكُمُ النَّارُ ۖ هِيَ مَوْلَاكُمْ ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
﴿١٥﴾ ۞ أَلَمْ يَأْنِ لِلَّذِينَ آمَنُوا أَن تَخْشَعَ قُلُوبُهُمْ لِذِكْرِ اللَّهِ
وَمَا نَزَلَ مِنَ الْحَقِّ وَلَا يَكُونُوا كَالَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِن قَبْلُ
فَطَالَ عَلَيْهِمُ الْأَمَدُ فَقَسَتْ قُلُوبُهُمْ ۖ وَكَثِيرٌ مِّنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿١٦﴾
اعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ يُحْيِي الْأَرْضَ بَعْدَ مَوْتِهَا ۚ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ الْآيَاتِ
لَعَلَّكُمْ تَعْقِلُونَ ﴿١٧﴾ إِنَّ الْمُصَّدِّقِينَ وَالْمُصَّدِّقَاتِ وَأَقْرَضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعَفُ لَهُمْ وَلَهُمْ أَجْرٌ كَرِيمٌ ﴿١٨﴾

12. Kadın erkek bütün müminleri; önlerini ve sağlarını nurları hızla aydınlatırken gördüğün gün (verilir bu mükâfat... Ey hayır sahipleri!) İşte o gün, altından ırmakların aktığı, içinde kalıcı olduğunuz cennetlerle müjdelenirsiniz... ki budur büyük başarı. **13.** Kadın erkek bütün münafıkların, iman edenlere; "Bize bakın da nurunuzdan faydalanalım!" diyecekleri gün... Onlara: "Arkanıza dönüp orada arayın nuru!"[160] denir ve aralarına tek kapılı öyle bir sur çekilir ki, içi tamamen rahmet; dışı ise azabın geleceği taraftır. **14.** Onlara: "Biz sizinle beraber değil miydik?" diye seslenirler. Onlar da: "Elbette... Ama siz birbirinizi ayarttınız; (bizim başımıza felâket gelsin diye) bekleyip durdunuz, (yeniden diriliş hakkında) şüpheye düştünüz ve o kuruntular sizi aldattı. Nihayet, Allah'ın emri gelip çattı... Allah'a karşı sizi de aldatmıştı o aldatıcı!.. **15.** Bugün, ne sizden fidye kabul edilir ne de nankörce inkâr edenlerden... Sığınağınız Ateş'tir; sahibiniz ve dostunuz odur!.. Ne kötü dönüş yeri! **16.** İman edenlerin kalplerinin, Allah'ın öğüdüne ve O'ndan nazil olan hakka karşı yumuşama vakti gelmedi mi hâlâ?! 'Daha önce kendilerine kitap verilip de aradan uzun zaman geçtiği için kalpleri katılaşanlar' gibi -ki birçoğu fâsıktır- olmayacakları vakit... **17.** Allah'ın, ölü vaziyetteki toprağı dirilttiğini bilin (ve bunu yeniden dirilişe dair bir kanıt kabul edin). Akledesiniz diye, size âyetleri açık seçik bildirdik. **18.** (Alacağı mükâfatı tasdik ederek) tasaddukta bulunan; Allah'a güzel bir şekilde borç veren erkek ve kadınların nam u hesaplarına (bütün verdikleri) ikiye katlanacaktır; onlara ayrıca, değerli bir mükâfat vardır.

وَالَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ أُولَٰئِكَ هُمُ الصِّدِّيقُونَ وَالشُّهَدَاءُ
عِندَ رَبِّهِمْ لَهُمْ أَجْرُهُمْ وَنُورُهُمْ وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا
بِـَٔايَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ ﴿١٩﴾ اعْلَمُوا أَنَّمَا الْحَيَاةُ
الدُّنْيَا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَزِينَةٌ وَتَفَاخُرٌ بَيْنَكُمْ وَتَكَاثُرٌ فِي الْأَمْوَالِ
وَالْأَوْلَادِ كَمَثَلِ غَيْثٍ أَعْجَبَ الْكُفَّارَ نَبَاتُهُ ثُمَّ يَهِيجُ فَتَرَاهُ
مُصْفَرًّا ثُمَّ يَكُونُ حُطَامًا وَفِي الْآخِرَةِ عَذَابٌ شَدِيدٌ وَمَغْفِرَةٌ
مِّنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٌ وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا مَتَاعُ الْغُرُورِ ﴿٢٠﴾
سَابِقُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا كَعَرْضِ السَّمَاءِ
وَالْأَرْضِ أُعِدَّتْ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ ذَٰلِكَ فَضْلُ
اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَن يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢١﴾ مَا أَصَابَ
مِن مُّصِيبَةٍ فِي الْأَرْضِ وَلَا فِي أَنفُسِكُمْ إِلَّا فِي كِتَابٍ
مِّن قَبْلِ أَن نَّبْرَأَهَا إِنَّ ذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٢٢﴾ لِّكَيْلَا
تَأْسَوْا عَلَىٰ مَا فَاتَكُمْ وَلَا تَفْرَحُوا بِمَا ءَاتَاكُمْ وَاللَّهُ
لَا يُحِبُّ كُلَّ مُخْتَالٍ فَخُورٍ ﴿٢٣﴾ الَّذِينَ يَبْخَلُونَ وَيَأْمُرُونَ
النَّاسَ بِالْبُخْلِ وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٢٤﴾

19. Allah ve resûllerine iman edenler, bunlardır işte, Rableri katında sıddîklar ve şehitler...* Onların hem mükâfatları hem de nurları vardır. Âyetlerimizi nankörce inkâr edip yalanlayanlara gelince, cayır cayır yanan Ateş'in sahipleri de bunlardır işte... **20.** Bilesiniz ki, şu yaşadığınız hayat; oyundan, eğlenceden, süslenip püslenmekten birbirine karşı övünmekten ve mal ve evlât çoğaltma yarışından ibarettir. Öyle bir yağmura benzer ki, yetiştirdiği ürün çiftçileri sevindirir; iyice serpilip büyüdükten sonra ise ürünün önce sarardığını, daha sonra çerçöp hâline geldiğini görürsün... İşte, sizler için de sonunda, ya şiddetli bir azap ya da Allah'ın mağfiret ve rızası söz konusudur. Evet, aldatıcı bir metâdan ibarettir dünya hayatı... **21.** Siz Rabbinizin bağışlamasına ve gök ile yer arasındaki mesafe kadar geniş olan öyle bir Cennet'e koşun ki o, Allah ve resûllerine iman edenler için hazırlanmıştır. Bu, Allah'ın lütfudur; onu dilediklerine veriyor... Allah büyük lütuf sahibidir. **22.** Yeryüzünde -ve sizin başınıza gelen- herhangi bir musibet yoktur ki; Biz onu yaratmadan evvel bir kitapta bulunmasın. Bu, Allah'a göre gerçekten kolaydır. **23.** Ta ki, kaybettiklerinize üzülmeyesiniz ve size verdikleriyle şımarmayasınız... Övünen, kurumlanan hiç kimseyi Allah sevmez. **24.** Onlar ki; cimrilik ederler ve insanlara cimriliği emrederler... Kim yüz çevirirse, Allah'ın kesinlikle hiçbir şeye ihtiyacı yoktur; 'bizatihi hamde lâyık'tır (Ganî, Hamîd).

---

* Şehit kelimesinin manası için bkz. Nisâ: 69'un meâli.

لَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلَنَا بِالْبَيِّنَاتِ وَأَنْزَلْنَا مَعَهُمُ الْكِتَابَ
وَالْمِيزَانَ لِيَقُومَ النَّاسُ بِالْقِسْطِ وَأَنْزَلْنَا الْحَدِيدَ فِيهِ
بَأْسٌ شَدِيدٌ وَمَنَافِعُ لِلنَّاسِ وَلِيَعْلَمَ اللَّهُ مَنْ يَنْصُرُهُ وَرُسُلَهُ
بِالْغَيْبِ إِنَّ اللَّهَ قَوِيٌّ عَزِيزٌ ﴿٢٥﴾ وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا نُوحًا وَإِبْرَاهِيمَ
وَجَعَلْنَا فِي ذُرِّيَّتِهِمَا النُّبُوَّةَ وَالْكِتَابَ فَمِنْهُمْ مُهْتَدٍ
وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٦﴾ ثُمَّ قَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَارِهِمْ
بِرُسُلِنَا وَقَفَّيْنَا بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ
وَجَعَلْنَا فِي قُلُوبِ الَّذِينَ اتَّبَعُوهُ رَأْفَةً وَرَحْمَةً وَرَهْبَانِيَّةً
ابْتَدَعُوهَا مَا كَتَبْنَاهَا عَلَيْهِمْ إِلَّا ابْتِغَاءَ رِضْوَانِ اللَّهِ فَمَا
رَعَوْهَا حَقَّ رِعَايَتِهَا فَآتَيْنَا الَّذِينَ آمَنُوا مِنْهُمْ أَجْرَهُمْ
وَكَثِيرٌ مِنْهُمْ فَاسِقُونَ ﴿٢٧﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ
وَآمِنُوا بِرَسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنْ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ
نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ﴿٢٨﴾ لِئَلَّا يَعْلَمَ
أَهْلُ الْكِتَابِ أَلَّا يَقْدِرُونَ عَلَىٰ شَيْءٍ مِنْ فَضْلِ اللَّهِ وَأَنَّ
الْفَضْلَ بِيَدِ اللَّهِ يُؤْتِيهِ مَنْ يَشَاءُ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ﴿٢٩﴾

25. Gerçek şu ki; Biz peygamberlerimizi açık delillerle gönderdik ve -insanlar adaleti gerçekleştirsin diye- beraberlerinde kitabı ve ölçüyü indirdik. İnsanlara birtakım faydaları bulunan, (caydırıcı ve engelleyici) müthiş sertlikteki demiri de (idraklerine) indirdik ki Allah, kendisine ve peygamberlerine kimlerin gayben yardım ettiğini görsün... (Yoksa) Allah gerçekten kuvvetlidir, 'mutlak izzet sahibi'dir (Kavî, Azîz). **26.** Evet, Nûh'u ve İbrahim'i gönderdik; peygamberliği de kitabı da bu ikisinin nesline verdik... Gerçi, (nesilleri arasında) doğru yolda olanlar var, ama çoğu fâsıktır. **27.** Sonra, peygamberlerimizi onların izinde ard arda gönderdik. Arkalarından, (en son, Hz. Muhammed'i müjdeleyici olarak) Meryemoğlu İsa'yı gönderdik. Ona İncil'i verdik ve onun izinde gidenlerin kalplerinde bir şefkat ve merhamet peydah ettik. Ruhbanlığı, onlara Biz emretmedik; Allah rızasını kazanma gayesi ile kendileri uydurdular. Fakat ona hakkıyla riayet edemediler... Biz yine de iman etmiş olanlarına ecirlerini verdik... Birçoğu ise fâsıktır. **28.** Ey iman edenler! Allah'tan sakının ve O'nun (tüm) peygamberlerine iman edin ki, size rahmetini iki kat versin; size, ışığında yürüyeceğiniz bir nur meydana getirsin ve sizi bağışlasın. Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **29.** Ehl-i Kitap böylece şunu öğrensin ki; Allah'ın lûtfundan hiçbir şeyi tekellerine alamazlar; lütuf, tamamen Allah'ın elindedir ve onu dilediğine vermektedir; Allah büyük lütuf sahibidir.

58- MÜCÂDİLE SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 22 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Gerçek şu ki; kocası hakkında seninle tartışarak Allah'a şikâyette bulunan kadının söylediklerini Allah işitmiştir. Allah ikinizin diyaloğunu dinlemekteydi... Allah gerçekten işitir, görür (Semî', Basîr). **2.** İçinizden kadınlarına 'zıhar' yapanlar* (bilsinler ki) onlar, anneleri değildir. Anneleri, sadece onları doğuran kadınlardır. Şüphesiz, çirkin ve asılsız bir söz söylemiş oluyorlar! Ama Allah gerçekten affedicidir, bağışlayıcıdır (Afüvv, Gafûr). **3.** O hâlde, kadınlarına 'zıhar' yaptıktan sonra, tekrar kendi söylediklerine** dönenlerin, ilişkiye girmeden önce birini özgürlüğüne kavuşturmaları gerekir. Size gösterilen çıkış yolu budur... Yaptıklarınızdan Allah haberdardır! **4.** (Bu imkânı) bulamayanın ise ilişkiye girmeden önce kesintisiz iki ay oruç tutması; buna da gücü yetmeyenin, altmış düşkünü doyurması gerekir. Bunlar, (bu iğrenç Cahiliye âdetini terk edip etmediğinizi) Allah ve Resûlüne iman edip etmediğinizi görmek içindir. Evet, bunlar Allah'ın çektiği sınırlardır. (Bunları) inkâr edecek nankörlerin hakkı ise can yakıcı bir azaptır!.. **5.** Allah ve Resûlü ile sınır çekme yarışına girenler, kendilerinden evvelkilerin -onca aşikâr âyet indirmemize rağmen- burnu sürtüldüğü gibi kendilerinin burnunun da sürtüleceğinden emin olsunlar! Evet, alçaltıcı bir azaptır inkârcı nankörlerin hakkı!.. **6.** Allah'ın; tamamını diriltip yaptıklarını kendilerine bir bir haber vereceği gün... Çünkü kendileri unutmuş olsa da Allah, onu bir bir kaydetmişti. Allah her şeye şahittir.

سُورَةُ المُجَادَلَةِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قَدْ سَمِعَ اللَّهُ قَوْلَ الَّتِي تُجَادِلُكَ فِي زَوْجِهَا وَتَشْتَكِي إِلَى اللَّهِ
وَاللَّهُ يَسْمَعُ تَحَاوُرَكُمَا إِنَّ اللَّهَ سَمِيعٌ بَصِيرٌ ١ الَّذِينَ يُظَاهِرُونَ
مِنكُم مِّن نِّسَائِهِم مَّا هُنَّ أُمَّهَاتِهِمْ إِنْ أُمَّهَاتُهُمْ إِلَّا اللَّائِي
وَلَدْنَهُمْ وَإِنَّهُمْ لَيَقُولُونَ مُنكَرًا مِّنَ الْقَوْلِ وَزُورًا وَإِنَّ
اللَّهَ لَعَفُوٌّ غَفُورٌ ٢ وَالَّذِينَ يُظَاهِرُونَ مِن نِّسَائِهِمْ ثُمَّ يَعُودُونَ
لِمَا قَالُوا فَتَحْرِيرُ رَقَبَةٍ مِّن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا ذَٰلِكُمْ تُوعَظُونَ
بِهِ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ٣ فَمَن لَّمْ يَجِدْ فَصِيَامُ شَهْرَيْنِ
مُتَتَابِعَيْنِ مِن قَبْلِ أَن يَتَمَاسَّا فَمَن لَّمْ يَسْتَطِعْ فَإِطْعَامُ سِتِّينَ
مِسْكِينًا ذَٰلِكَ لِتُؤْمِنُوا بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ
وَلِلْكَافِرِينَ عَذَابٌ أَلِيمٌ ٤ إِنَّ الَّذِينَ يُحَادُّونَ اللَّهَ وَرَسُولَهُ كُبِتُوا
كَمَا كُبِتَ الَّذِينَ مِن قَبْلِهِمْ وَقَدْ أَنزَلْنَا آيَاتٍ بَيِّنَاتٍ وَلِلْكَافِرِينَ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ٥ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ جَمِيعًا فَيُنَبِّئُهُم بِمَا
عَمِلُوا أَحْصَاهُ اللَّهُ وَنَسُوهُ وَاللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ شَهِيدٌ ٦

---

* Eşlerine; "Sen bana artık anamın sırtı ('zahr'ı) gibisin!" diyerek onları, en mahrem varlıkları olan annelerine benzetip kendilerine haram edenler; onlarla bir daha asla karı koca ilişkisine girmeyenler...

** Allah'ın değil, bizzat kendilerinin söyleyip kendilerinin yasakladıkları şeye; zıhar yaptıkları eşleri ile cinsel ilişkiye...

أَلَمْ تَرَ أَنَّ اللَّهَ يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مَا يَكُونُ
مِن نَّجْوَىٰ ثَلَاثَةٍ إِلَّا هُوَ رَابِعُهُمْ وَلَا خَمْسَةٍ إِلَّا هُوَ سَادِسُهُمْ
وَلَا أَدْنَىٰ مِن ذَٰلِكَ وَلَا أَكْثَرَ إِلَّا هُوَ مَعَهُمْ أَيْنَ مَا كَانُوا ثُمَّ يُنَبِّئُهُم
بِمَا عَمِلُوا يَوْمَ الْقِيَامَةِ إِنَّ اللَّهَ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿٧﴾ أَلَمْ تَرَ إِلَى الَّذِينَ
نُهُوا عَنِ النَّجْوَىٰ ثُمَّ يَعُودُونَ لِمَا نُهُوا عَنْهُ وَيَتَنَاجَوْنَ بِالْإِثْمِ
وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَإِذَا جَاءُوكَ حَيَّوْكَ بِمَا لَمْ يُحَيِّكَ
بِهِ اللَّهُ وَيَقُولُونَ فِي أَنفُسِهِمْ لَوْلَا يُعَذِّبُنَا اللَّهُ بِمَا نَقُولُ حَسْبُهُمْ
جَهَنَّمُ يَصْلَوْنَهَا فَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿٨﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا
تَنَاجَيْتُمْ فَلَا تَتَنَاجَوْا بِالْإِثْمِ وَالْعُدْوَانِ وَمَعْصِيَتِ الرَّسُولِ وَتَنَاجَوْا
بِالْبِرِّ وَالتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي إِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٩﴾ إِنَّمَا النَّجْوَىٰ
مِنَ الشَّيْطَانِ لِيَحْزُنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَلَيْسَ بِضَارِّهِمْ شَيْئًا
إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٠﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ
آمَنُوا إِذَا قِيلَ لَكُمْ تَفَسَّحُوا فِي الْمَجَالِسِ فَافْسَحُوا يَفْسَحِ
اللَّهُ لَكُمْ وَإِذَا قِيلَ انشُزُوا فَانشُزُوا يَرْفَعِ اللَّهُ الَّذِينَ آمَنُوا
مِنكُمْ وَالَّذِينَ أُوتُوا الْعِلْمَ دَرَجَاتٍ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿١١﴾

7. Allah'ın göklerde ve yerde ne varsa hepsini bildiğini bilmiyor musun sen?! Üç kişi kendi aralarında gizli kapaklı bir konuşma yapsa, dördüncüleri mutlaka Allah'tır; beş kişi yapsa, altıncıları mutlaka Allah'tır. Gizli gizli konuşanlar, bundan daha az veya daha çok da olsalar, nerede olurlarsa olsunlar Allah mutlaka onlarla beraberdir. Sonunda, bütün yaptıklarını Kıyamet Günü bir bir kendilerine bildirecektir. Allah, elbette her şeyi bilir! **8.** Gizli gizli konuşmak kendilerine yasaklandığı hâlde, yasaklanan şeye tekrar dönerek 'günah, düşmanlık ve Peygamber karşıtlığı' çerçevesinde fısıldaşanlar ve senin yanına geldiklerinde, Allah'ın selâmlamadığı birtakım ifadelerle seni selâmlayıp içlerinden de; "Söylediklerimiz yüzünden Allah bize azap etse ya!" diyenler... Dibini boylayacakları Cehennem gelir ancak bunların hakkından... Ne kötü dönüş yeri! **9.** Ey iman edenler! Gizlice konuştuğunuzda, 'günah, düşmanlık ve Peygamber karşıtlığı' çerçevesinde konuşmayın; kendisine haşredileceğiniz Allah'tan sakının da 'iyi'lik ve takva çerçevesinde konuşun. **10.** Bu gizli kapaklı konuşmalar, tamamen Şeytandan kaynaklanır; sırf, iman edenler üzülsün diye... Ama o, Allah'ın izni olmadıkça, onlara zarar verecek değildir. O hâlde, sadece Allah'a güvenip dayansın müminler. **11.** Ey iman edenler! Meclislerde, size; "Yer açın!" denildiğinde yer açın ki, Allah da size yer açsın. "Kalkın!" dendiğinde de kalkın ki, Allah, içinizden iman edenleri ve kendilerine ilim verilenleri derece derece yükseltsin. Yaptıklarınızdan Allah haberdardır!

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓاْ إِذَا نَٰجَيْتُمُ ٱلرَّسُولَ فَقَدِّمُواْ بَيْنَ يَدَىْ نَجْوَىٰكُمْ
صَدَقَةً ذَٰلِكَ خَيْرٌ لَّكُمْ وَأَطْهَرُ فَإِن لَّمْ تَجِدُواْ فَإِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
١٢ ءَأَشْفَقْتُمْ أَن تُقَدِّمُواْ بَيْنَ يَدَىْ نَجْوَىٰكُمْ صَدَقَٰتٍ فَإِذْ لَمْ تَفْعَلُواْ
وَتَابَ ٱللَّهُ عَلَيْكُمْ فَأَقِيمُواْ ٱلصَّلَوٰةَ وَءَاتُواْ ٱلزَّكَوٰةَ وَأَطِيعُواْ ٱللَّهَ
وَرَسُولَهُۥ وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ١٣ ۞ أَلَمْ تَرَ إِلَى ٱلَّذِينَ تَوَلَّوْاْ قَوْمًا
غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِم مَّا هُم مِّنكُمْ وَلَا مِنْهُمْ وَيَحْلِفُونَ عَلَى ٱلْكَذِبِ
وَهُمْ يَعْلَمُونَ ١٤ أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا إِنَّهُمْ سَآءَ مَا كَانُواْ
يَعْمَلُونَ ١٥ ٱتَّخَذُوٓاْ أَيْمَٰنَهُمْ جُنَّةً فَصَدُّواْ عَن سَبِيلِ ٱللَّهِ فَلَهُمْ
عَذَابٌ مُّهِينٌ ١٦ لَّن تُغْنِىَ عَنْهُمْ أَمْوَٰلُهُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُهُم مِّنَ ٱللَّهِ
شَيْـًٔا أُوْلَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ هُمْ فِيهَا خَٰلِدُونَ ١٧ يَوْمَ يَبْعَثُهُمُ
ٱللَّهُ جَمِيعًا فَيَحْلِفُونَ لَهُۥ كَمَا يَحْلِفُونَ لَكُمْ وَيَحْسَبُونَ أَنَّهُمْ عَلَىٰ شَىْءٍ أَلَآ
إِنَّهُمْ هُمُ ٱلْكَٰذِبُونَ ١٨ ٱسْتَحْوَذَ عَلَيْهِمُ ٱلشَّيْطَٰنُ فَأَنسَىٰهُمْ ذِكْرَ
ٱللَّهِ أُوْلَٰٓئِكَ حِزْبُ ٱلشَّيْطَٰنِ أَلَآ إِنَّ حِزْبَ ٱلشَّيْطَٰنِ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ
١٩ إِنَّ ٱلَّذِينَ يُحَآدُّونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ أُوْلَٰٓئِكَ فِى ٱلْأَذَلِّينَ ٢٠
كَتَبَ ٱللَّهُ لَأَغْلِبَنَّ أَنَا۠ وَرُسُلِىٓ إِنَّ ٱللَّهَ قَوِىٌّ عَزِيزٌ ٢١

ربع الحزب ٥٥

12. Ey iman edenler! Peygamberle gizlice konuşacağınız vakit, bu konuşmanızın önünden (ihtiyaç sahiplerine) bir sadaka takdim edin. Bu, sizin için daha hayırlıdır, daha nezihtir. (Bu imkânı) bulamazsanız, Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **13.** Peygamberle yapacağınız bütün gizli konuşmaların önünden sadaka veremeyeceğiniz için kaygılandınız demek?! Madem ki yapamadınız, Allah da tevbenizi kabul eyledi. O hâlde, namazı dosdoğru kılın, zekâtı verin; Allah ve Resûlüne itaat edin. Yaptıklarınızdan Allah haberdardır! **14.** Bak şu Allah'ın gazap ettiği bir kavmi velî edinenlere! Yalan yere, bile bile and içiyorlar; ama ne sizdendirler ne de onlardan!.. **15.** Allah bunlar için şiddetli bir azap hazırlamış bulunuyor... Çünkü yapmakta oldukları şey gerçekten kötüdür!.. **16.** Yeminlerini kalkan edinerek Allah'ın yolundan döndüler... Alçaltıcı bir azap bekliyor onları! **17.** Allah'ın azabından onları ne malları ne de evlâtları kurtarabilir. Bunlardır işte Ateş'in sahipleri! Hem de temelli olarak... **18.** Allah'ın, tamamını dirilteceği ve tıpkı bugün size yemin ettikleri gibi, bir başarı elde edecekleri vehmiyle O'na da yemin ede(rek mazeret ürete)cekleri gün... Bakınız; bunlardır işte yalancılar! **19.** Şeytan onların dizginlerini eline geçirmiş ve onlara Allah'ı anmayı unutturmuştur; bunlar artık şeytanın birliğidir. Ama bakınız; hüsrana uğrayacaklar da Şeytanın birliğidir! **20.** Allah ve Resûlü ile sınır çizme yarışına girenler, kesinlikle en düşüklerin içindedirler! **21.** Çünkü Allah; "Ben ve peygamberlerim mutlaka galip geliriz!" diye hükme bağlamıştır. Allah gerçekten kuvvetlidir, 'mutlak izzet sahibi'dir (Kavî, Azîz).

لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللّٰهِ وَالْيَوْمِ الْاٰخِرِ يُوَٓادُّونَ مَنْ
حَٓادَّ اللّٰهَ وَرَسُولَهُ وَلَوْ كَانُٓوا اٰبَٓاءَهُمْ اَوْ اَبْنَٓاءَهُمْ
اَوْ اِخْوَانَهُمْ اَوْ عَشٖيرَتَهُمْ اُو۬لٰٓئِكَ كَتَبَ فٖي قُلُوبِهِمُ
الْاٖيمَانَ وَاَيَّدَهُمْ بِرُوحٍ مِنْهُ وَيُدْخِلُهُمْ جَنَّاتٍ تَجْرٖي
مِنْ تَحْتِهَا الْاَنْهَارُ خَالِدٖينَ فٖيهَا رَضِيَ اللّٰهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا
عَنْهُ اُو۬لٰٓئِكَ حِزْبُ اللّٰهِ اَلَٓا اِنَّ حِزْبَ اللّٰهِ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿٢٢﴾

سُورَةُ الْحَشْرِ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحٖيمِ

سَبَّحَ لِلّٰهِ مَا فِي السَّمٰوَاتِ وَمَا فِي الْاَرْضِ وَهُوَ الْعَزٖيزُ الْحَكٖيمُ
﴿١﴾ هُوَ الَّذٖٓي اَخْرَجَ الَّذٖينَ كَفَرُوا مِنْ اَهْلِ الْكِتَابِ مِنْ دِيَارِهِمْ
لِاَوَّلِ الْحَشْرِ مَا ظَنَنْتُمْ اَنْ يَخْرُجُوا وَظَنُّٓوا اَنَّهُمْ مَانِعَتُهُمْ
حُصُونُهُمْ مِنَ اللّٰهِ فَاَتٰيهُمُ اللّٰهُ مِنْ حَيْثُ لَمْ يَحْتَسِبُوا وَقَذَفَ
فٖي قُلُوبِهِمُ الرُّعْبَ يُخْرِبُونَ بُيُوتَهُمْ بِاَيْدٖيهِمْ وَاَيْدِي الْمُؤْمِنٖينَ
فَاعْتَبِرُوا يَٓا اُولِي الْاَبْصَارِ ﴿٢﴾ وَلَوْلَٓا اَنْ كَتَبَ اللّٰهُ عَلَيْهِمُ
الْجَلَٓاءَ لَعَذَّبَهُمْ فِي الدُّنْيَا وَلَهُمْ فِي الْاٰخِرَةِ عَذَابُ النَّارِ ﴿٣﴾

22. Allah'a ve 'Son Gün'e iman eden bir toplumun, Allah ve Resûlü ile sınır çizme yarışına giren birine -kendi babaları, oğulları, kardeşleri veya aşiretleri bile olsa- dostluk beslediğini göremezsin! Allah, imanı bunların kalbine yazmış ve bunları kendi ruhuyla desteklemiştir; onları, aşağısında ırmakların aktığı, içinden çıkmayacakları cennetlere yerleştirecektir. İşte bunlar da Allah'ın birliğidir. Bakınız; asıl felâha erecekler de Allah'ın birliğidir.

59- HAŞR SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 24 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ı tenzih ve takdis etmektedir; çünkü O'dur 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm). **2.** Ehl-i Kitap'tan nankör inkârcıları (yani, Benî Nadîr'i, kalelerinin önünde) daha ilk toplanış(ınız)da yurtlarından çıkaran O'dur. Oysa siz çıkacaklarını zannetmiyordunuz; onlar da kalelerinin kendilerini Allah'tan koruyacağını zannediyordu! Ama Allah hiç hesap etmedikleri bir yerden gelerek gözlerini öyle bir korkuttu ki, evlerini hem kendi elleriyle hem de bizzat siz müminlerin elleri ile tahrip etmeye başladılar. O hâlde, ibret alın ey basiret sahipleri! **3.** Allah, haklarında toplu sürgün kararı vermiş olmasaydı, -Âhiretteki Ateş azabından ayrı olarak- bunları, daha dünyada iken fecî bir şekilde cezalandırırdı!

ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ شَآقُّوا۟ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ ۖ وَمَن يُشَآقِّ ٱللَّهَ فَإِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ
ٱلْعِقَابِ ﴿٤﴾ مَا قَطَعْتُم مِّن لِّينَةٍ أَوْ تَرَكْتُمُوهَا قَآئِمَةً
عَلَىٰٓ أُصُولِهَا فَبِإِذْنِ ٱللَّهِ وَلِيُخْزِىَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٥﴾ وَمَآ أَفَآءَ ٱللَّهُ
عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْهُمْ فَمَآ أَوْجَفْتُمْ عَلَيْهِ مِنْ خَيْلٍ وَلَا رِكَابٍ
وَلَٰكِنَّ ٱللَّهَ يُسَلِّطُ رُسُلَهُۥ عَلَىٰ مَن يَشَآءُ ۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ
قَدِيرٌ ﴿٦﴾ مَّآ أَفَآءَ ٱللَّهُ عَلَىٰ رَسُولِهِۦ مِنْ أَهْلِ ٱلْقُرَىٰ فَلِلَّهِ وَلِلرَّسُولِ
وَلِذِى ٱلْقُرْبَىٰ وَٱلْيَتَٰمَىٰ وَٱلْمَسَٰكِينِ وَٱبْنِ ٱلسَّبِيلِ كَىْ لَا يَكُونَ
دُولَةًۢ بَيْنَ ٱلْأَغْنِيَآءِ مِنكُمْ ۚ وَمَآ ءَاتَىٰكُمُ ٱلرَّسُولُ فَخُذُوهُ وَمَا
نَهَىٰكُمْ عَنْهُ فَٱنتَهُوا۟ ۚ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۖ إِنَّ ٱللَّهَ شَدِيدُ ٱلْعِقَابِ ﴿٧﴾
لِلْفُقَرَآءِ ٱلْمُهَٰجِرِينَ ٱلَّذِينَ أُخْرِجُوا۟ مِن دِيَٰرِهِمْ وَأَمْوَٰلِهِمْ
يَبْتَغُونَ فَضْلًا مِّنَ ٱللَّهِ وَرِضْوَٰنًا وَيَنصُرُونَ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥٓ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلصَّٰدِقُونَ ﴿٨﴾ وَٱلَّذِينَ تَبَوَّءُو ٱلدَّارَ وَٱلْإِيمَٰنَ مِن قَبْلِهِمْ
يُحِبُّونَ مَنْ هَاجَرَ إِلَيْهِمْ وَلَا يَجِدُونَ فِى صُدُورِهِمْ حَاجَةً
مِّمَّآ أُوتُوا۟ وَيُؤْثِرُونَ عَلَىٰٓ أَنفُسِهِمْ وَلَوْ كَانَ بِهِمْ خَصَاصَةٌ ۚ
وَمَن يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِۦ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْمُفْلِحُونَ ﴿٩﴾

4. Bu; onların Allah ve Resûlü ile cepheleşmelerinden ötürüdür. 'Allah'la cepheleşenler (bilsinler ki) Allah'ın azabı gerçekten şiddetlidir. **5.** Herhangi bir hurma ağacını kesmeniz de, kesmeyip gövdesi üzerinde bırakmanız da tamamen Allah'ın izniyledir. Bir de rezil-rüsvay etmek içindir bu fâsıkları!.. **6.** (Ey 'fey'lerin nasıl dağıtılacağını soranlar!) Allah'ın onlardan savaşsız olarak alıp Resûlüne verdiği o malı mülkü elde etmek için, siz ne at ne de deve koşturmak zorunda kaldınız... Fakat Allah'tır ki, resûllerini, dilediği kimselerin başına musallat ediyor! Allah her şeye kadirdir. **7.** Bu şehirlerin ahalisinden, Allah'ın savaşsız olarak alıp Resûlüne verdikleri; Allah ve Resûlüne, yakınlarına, yetimlere, düşkünlere ve yolda kalanlara aittir. Ta ki, sadece zenginleriniz arasında dönüp dolaşan bir güç olmasın... O hâlde, Allah'tan sakının da Peygamber size ne vermişse onu alın, neyi de size yasaklamışsa ondan uzak durun. Allah'ın azabı gerçekten şiddetlidir! **8.** Özellikle, kendi yurtlarından çıkarılmış ve malları ellerinden alınmış bulunan fakir muhacirlere aittir... Onlar ki; Allah'ın lütuf ve rızası peşinde koşarlar; Allah ve Resûlüne yardım ederler. (Eylemleri söylemleriyle tutarlı) dürüstler de bunlardır. **9.** Bu diyara onlardan önce yerleşip imanı da gönüllerine yerleştirmiş olanlar; kendilerine hicret edenleri severler; onlara verilenlerden ötürü içlerinde bir kıskançlık hissetmezler; kendilerinin ihtiyacı olsa bile, onları kendilerine tercih ederler. Zaten, kim nefsinin bencilliğinden korunabilmişse, bunlardır işte felâha erecekler.

وَالَّذِينَ جَاءُو مِنْ بَعْدِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَا اغْفِرْ لَنَا
وَلِإِخْوَانِنَا الَّذِينَ سَبَقُونَا بِالْإِيمَانِ وَلَا تَجْعَلْ فِي قُلُوبِنَا
غِلًّا لِلَّذِينَ آمَنُوا رَبَّنَا إِنَّكَ رَءُوفٌ رَحِيمٌ ﴿١٠﴾ ۞ أَلَمْ تَرَ إِلَى
الَّذِينَ نَافَقُوا يَقُولُونَ لِإِخْوَانِهِمُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِنْ أَهْلِ
الْكِتَابِ لَئِنْ أُخْرِجْتُمْ لَنَخْرُجَنَّ مَعَكُمْ وَلَا نُطِيعُ فِيكُمْ
أَحَدًا أَبَدًا وَإِنْ قُوتِلْتُمْ لَنَنْصُرَنَّكُمْ وَاللَّهُ يَشْهَدُ إِنَّهُمْ لَكَاذِبُونَ
﴿١١﴾ لَئِنْ أُخْرِجُوا لَا يَخْرُجُونَ مَعَهُمْ وَلَئِنْ قُوتِلُوا لَا يَنْصُرُونَهُمْ
وَلَئِنْ نَصَرُوهُمْ لَيُوَلُّنَّ الْأَدْبَارَ ثُمَّ لَا يُنْصَرُونَ ﴿١٢﴾
لَأَنْتُمْ أَشَدُّ رَهْبَةً فِي صُدُورِهِمْ مِنَ اللَّهِ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ
لَا يَفْقَهُونَ ﴿١٣﴾ لَا يُقَاتِلُونَكُمْ جَمِيعًا إِلَّا فِي قُرًى
مُحَصَّنَةٍ أَوْ مِنْ وَرَاءِ جُدُرٍ بَأْسُهُمْ بَيْنَهُمْ شَدِيدٌ تَحْسَبُهُمْ
جَمِيعًا وَقُلُوبُهُمْ شَتَّىٰ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُمْ قَوْمٌ لَا يَعْقِلُونَ ﴿١٤﴾
كَمَثَلِ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ قَرِيبًا ذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ
أَلِيمٌ ﴿١٥﴾ كَمَثَلِ الشَّيْطَانِ إِذْ قَالَ لِلْإِنْسَانِ اكْفُرْ فَلَمَّا كَفَرَ
قَالَ إِنِّي بَرِيءٌ مِنْكَ إِنِّي أَخَافُ اللَّهَ رَبَّ الْعَالَمِينَ ﴿١٦﴾

نصف الحزب ٥٥

10. Onlardan sonra gelenler
de; "Ya Rabbi! Bizi ve
bizden önce iman eden
kardeşlerimizi bağışla;
iman edenlere karşı gö-
nüllerimizde kötü bir düşünce
bırakma. Ya Rabbi! Sen ger-
çekten şefkatlisin, merhamet-
lisin (Raûf, Rahîm)" derler. **11.**
Görmedin mi o münafıklık
edenleri?! Ehl-i Kitap'tan nan-
körce inkâr eden kardeşlerine;
"Yemin ederiz ki, siz buradan
çıkarılacak olursanız, biz de
sizinle beraber çıkıp gideriz!
Hakkınızda verilecek hiçbir
emre itaat etmeyiz; sizinle sa-
vaşılacak olursa, size mutlaka
yardım ederiz!" diyorlardı...
Oysa Allah şahit ki, kesinlikle
yalancıdırlar! **12.** Çıkarılacak
olsalar, asla onlarla beraber
çıkıp gitmezlerdi; onlarla savaşılsa asla yardım etmezlerdi... Yardım etme-
ye kalksalar da arkalarını dönüp kaçarlar, sonra kendilerine de yardım edil-
mezdi!.. **13.** (Ey müminler!) Bunların kalbine korku salan, Allah'tan çok
sizlersiniz... ki bu, (asıl O'ndan korkmak gerektiğini) anlamayan bir kavim
oldukları içindir. **14.** Bunlar(ın ikisi de) sizinle vuruşamazlar; iyi korunan
şehirlerde ya da surların ardında olursa başka... Kendi aralarındaki sertlikleri
daha fazladır; bunları yekvücut zannedersin, ama kalpleri darmadağındır...
Bu da akletmeyen bir topluluk oldukları içindir. **15.** Tıpkı, yakında, kendile-
rinden önce yaptıklarının cezasını çekenler (yani, Kaynukâ oğulları) misâli...
-ki, canlarını yakacak bir azapları daha var!- **16.** Tıpkı, insanoğluna; "İnkâr
et" deyip de -nankörce- inkâr edince; "Ben senden uzağım; çünkü Âlemlerin
Rabbi Allah'tan korkuyorum!" diyen şeytan misâli...

فَكَانَ عَٰقِبَتَهُمَآ أَنَّهُمَا فِى ٱلنَّارِ خَٰلِدَيْنِ فِيهَا ۚ وَذَٰلِكَ جَزَٰٓؤُا۟
ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١٧﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ ٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ وَلْتَنظُرْ
نَفْسٌ مَّا قَدَّمَتْ لِغَدٍ ۖ وَٱتَّقُوا۟ ٱللَّهَ ۚ إِنَّ ٱللَّهَ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ
﴿١٨﴾ وَلَا تَكُونُوا۟ كَٱلَّذِينَ نَسُوا۟ ٱللَّهَ فَأَنسَىٰهُمْ أَنفُسَهُمْ ۚ أُو۟لَٰٓئِكَ
هُمُ ٱلْفَٰسِقُونَ ﴿١٩﴾ لَا يَسْتَوِىٓ أَصْحَٰبُ ٱلنَّارِ وَأَصْحَٰبُ
ٱلْجَنَّةِ ۚ أَصْحَٰبُ ٱلْجَنَّةِ هُمُ ٱلْفَآئِزُونَ ﴿٢٠﴾ لَوْ أَنزَلْنَا هَٰذَا
ٱلْقُرْءَانَ عَلَىٰ جَبَلٍ لَّرَأَيْتَهُۥ خَٰشِعًا مُّتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ
ٱللَّهِ ۚ وَتِلْكَ ٱلْأَمْثَٰلُ نَضْرِبُهَا لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَفَكَّرُونَ
﴿٢١﴾ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ ۖ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ وَٱلشَّهَٰدَةِ ۖ
هُوَ ٱلرَّحْمَٰنُ ٱلرَّحِيمُ ﴿٢٢﴾ هُوَ ٱللَّهُ ٱلَّذِى لَآ إِلَٰهَ إِلَّا هُوَ
ٱلْمَلِكُ ٱلْقُدُّوسُ ٱلسَّلَٰمُ ٱلْمُؤْمِنُ ٱلْمُهَيْمِنُ ٱلْعَزِيزُ
ٱلْجَبَّارُ ٱلْمُتَكَبِّرُ ۚ سُبْحَٰنَ ٱللَّهِ عَمَّا يُشْرِكُونَ
﴿٢٣﴾ هُوَ ٱللَّهُ ٱلْخَٰلِقُ ٱلْبَارِئُ ٱلْمُصَوِّرُ ۖ لَهُ ٱلْأَسْمَآءُ ٱلْحُسْنَىٰ ۚ
يُسَبِّحُ لَهُۥ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ ۖ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ ﴿٢٤﴾

سُورَةُ المُمْتَحِنَةِ

17. Sonuçta, her ikisinin akıbeti de temelli Ateş'te yanmak olmuştur. Budur işte, zalimlerin alacağı karşılık!.. **18.** Ey iman edenler! Allah'tan sakının da, herkes; yarın için önden ne gönderdiğine baksın. Evet, Allah'tan sakının; yaptıklarınızdan Allah gerçekten haberdardır! **19.** Ey iman edenler! Allah'ı unuttukları için, Allah'ın da kendilerini unutturduğu kimseler gibi olmayın!..[161] Bunlardır işte fasıklar... **20.** Cehennem sahipleri ile Cennet sahipleri bir olmaz; kazananlar, Cennet sahipleridir. **21.** Biz bu Kur'ân'ı bir dağın üzerine indirmiş olsaydık, Allah korkusundan kesinlikle ezilip parçalanmış olduğunu görürdün. -Biz insanlar için bu tür temsilî anlatımlara başvuruyoruz ki düşünsünler.- **22.** O; kendisinden başka tanrı olmayan 'Allah'tır; gaybı da bilir aşikârı da... O'dur bilfiil merhamet eden mutlak merhamet sahibi (Rahman, Rahim). **23.** O; kendisinden başka tanrı olmayan 'Allah'tır. Eksiksiz-kusursuz, esenlik ve barış kaynağı, güven ve huzur kaynağı, gözeten-koruyan, mutlak izzet sahibi, istediğini zorla yaptırabilen, eşsiz büyüklükte, mutlak hükümdar.* Allah, koştukları ortaklardan münezzehtir. **24.** 'Allah'tır O... Yaratan, varlık veren, şekillendiren... (Hâlık, Bârî, Musavvir) O'na aittir en güzel isimler; göklerde ve yerde ne varsa hepsi O'nu tenzih ve takdis eder. O'dur 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm).[162]

---

* Melik, Kuddûs, Selâm, Mümin, Müheymin, Azîz, Cebbar, Mütekebbir.

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الَّذِينَ اٰمَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ
إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ يُخْرِجُونَ الرَّسُولَ
وَإِيَّاكُمْ أَنْ تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ رَبِّكُمْ إِنْ كُنْتُمْ خَرَجْتُمْ جِهَادًا فِي سَبِيلِي
وَابْتِغَاءَ مَرْضَاتِي تُسِرُّونَ إِلَيْهِمْ بِالْمَوَدَّةِ وَأَنَا أَعْلَمُ بِمَا أَخْفَيْتُمْ
وَمَا أَعْلَنْتُمْ وَمَنْ يَفْعَلْهُ مِنْكُمْ فَقَدْ ضَلَّ سَوَاءَ السَّبِيلِ ﴿١﴾ إِنْ
يَثْقَفُوكُمْ يَكُونُوا لَكُمْ أَعْدَاءً وَيَبْسُطُوا إِلَيْكُمْ أَيْدِيَهُمْ وَأَلْسِنَتَهُمْ
بِالسُّوءِ وَوَدُّوا لَوْ تَكْفُرُونَ ﴿٢﴾ لَنْ تَنْفَعَكُمْ أَرْحَامُكُمْ وَلَا أَوْلَادُكُمْ
يَوْمَ الْقِيٰمَةِ يَفْصِلُ بَيْنَكُمْ وَاللّٰهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٣﴾ قَدْ
كَانَتْ لَكُمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ فِي إِبْرٰهِيمَ وَالَّذِينَ مَعَهُ إِذْ قَالُوا لِقَوْمِهِمْ
إِنَّا بُرَاءُ مِنْكُمْ وَمِمَّا تَعْبُدُونَ مِنْ دُونِ اللّٰهِ كَفَرْنَا بِكُمْ وَبَدَا بَيْنَنَا
وَبَيْنَكُمُ الْعَدَاوَةُ وَالْبَغْضَاءُ أَبَدًا حَتّٰى تُؤْمِنُوا بِاللّٰهِ وَحْدَهُ إِلَّا
قَوْلَ إِبْرٰهِيمَ لِأَبِيهِ لَأَسْتَغْفِرَنَّ لَكَ وَمَا أَمْلِكُ لَكَ مِنَ اللّٰهِ مِنْ شَيْءٍ
رَبَّنَا عَلَيْكَ تَوَكَّلْنَا وَإِلَيْكَ أَنَبْنَا وَإِلَيْكَ الْمَصِيرُ ﴿٤﴾ رَبَّنَا لَا تَجْعَلْنَا
فِتْنَةً لِلَّذِينَ كَفَرُوا وَاغْفِرْ لَنَا رَبَّنَا إِنَّكَ أَنْتَ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿٥﴾

60- MÜMTEHANE SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 13 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Ey iman edenler! Benim de düşmanım, sizin de düşmanınız (olan kimseler)i velî edinmeyin. Size gelen gerçeği nankörce inkâr etmiş oldukları hâlde, siz bunlara muhabbetlerinizi iletiyorsunuz! Hem Peygamberinizi hem de sizi, sırf Rabbiniz Allah'a iman ettiniz diye yurdunuzdan çıkardıkları hâlde, -Benim uğrumda cihad etmek ve sırf Benim rızamı kazanmak amacıyla çıkmışsanız tabiî!- siz bunlara hâlâ gizliden gizliye sevgi gösteriyor (savaş plânlarını onlara sızdırıyor)sunuz! Oysa Ben sizin gizli-açık bütün yaptıklarınızı çok iyi bilmekteyim! Hanginiz böyle bir şey yapmışsa, düz yoldan sapmış demektir![163] **2.** Bunlar size rastlasalar, size düşman kesilirler; ellerini ve dillerini kötülükle size uzatırlar ve sizin inkârcı bir nankör olmanızı isterler. **3.** Size ne akrabalarınız fayda verecektir ne de çocuklarınız. Kıyamet Günü, (hakemlik ederek) aranızı Allah ayıracaktır... Yaptıklarınızı Allah görmektedir! **4.** Gerçek şu ki; İbrahim'de ve beraberindekilerde sizin için güzel bir model vardır. Hani, -İbrahim'in, babasına; "Senin bağışlanman için dua edeceğim; senin için yapabileceğim başka bir şey yok!.." demesi müstesna*- kavimlerine şöyle demişlerdi: "Biz sizden de, Allah'tan başka taptığınız şeylerden de kesinlikle uzağız; sizi reddettik! Artık, siz de sadece Allah'a iman edinceye kadar bizimle sizin aranızda düşmanlık ve nefret belirmiştir!"[164] (Şöyle dua ediyorlardı:) "Ya Rabbi! Sadece Sana güvenip dayandık; yalnız Sana yöneldik... Yalnız Sanadır çünkü nihaî dönüş!" **5.** "Ya Rabbi! Bizi, nankörce inkâr edenlerin sınanma vesilesi hâline getirme.** Bizi bağışla, ya Rabbi! Sadece Sensin 'mutlak izzet ve hikmet sahibi'."

* Bu, ondan teberrî etmediği anlamına gelmez; bir evlâdın, -kâfir de olsa- babasının hayrını istediğini gösterir. Bu bakımdan, aşağıdaki 8. ve 9. âyetler iyi anlaşılmalıdır.

** Bizim kötü durumumuza bakıp da, kâfirliklerinden memnun olmasınlar.

6. Evet, onlarda sizin için; Allah'a ve 'Son Gün'e yönelik endişe ve ümitleri bulunanlar için, güzel bir model vardır. Kim de yüz çevirirse, şüphesiz, Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur; 'bizatihi hamde lâyık'tır (Ganî, Hamîd). **7.** Bakarsınız, Allah; bunlardan düşman olduğunuz kimselerle aranızda bir sevgi peyda eder. Allah kudretlidir... Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **8.** Sizinle din savaşı yapmamış ve sizi yurdunuzdan çıkarmamış olanlara iyilik etmenizi ve onlara âdil davranmanızı Allah size yasaklamaz. Âdil olanları Allah elbette sever. **9.** Allah size sadece; sizinle din uğrunda savaşan, sizi yurdunuzdan çıkaran ve çıkarılmanıza yardım eden kimseleri velî edinmenizi yasaklamaktadır. Kim bunları velî edinirse, bunlardır işte zalimler! **10.** Ey iman edenler! (İnkârcı erkeklerle evli) mümin kadınlar, hicret ederek yanınıza geldikleri vakit, onları imtihan edin. -Aslında, iman edip etmediklerini Allah çok iyi bilmektedir.- Mümin olduklarını kesin olarak anlarsanız,* onları inkârcı nankörlere iâde etmeyin; çünkü ne bunlar onlara ne de onlar bunlara helâldir. Yalnız, -yaptıkları harcamaları- kocalarına verin. O (kadı)nlara mehirlerini verdiğiniz takdirde, onları nikâhlamanızda sakınca yoktur. Siz de inkârcı nankör kadınları nikâhınız altında tutmayın. Ama hem siz yaptığınız harcamaları isteyin hem de onlar (yani, eşi sizin yanınıza kaçan inkârcılar) yaptıkları harcamaları istesinler. Bu, Allah'ın hükmüdür; aranızda böyle hükmediyor. Allah 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **11.** Şayet sizin eşlerinizden biri inkârcı nankörlere kaçar (mehri de inkârcılar tarafından mümin kocasına iâde edilmez) ise ve daha sonra, (o inkârcılarla savaşarak onları) cezalandırı(p kendilerinden ganimet alı)rsanız, eşleri gitmiş olanlara harcadıkları kadarını (o ganimetten) verin... İman ettiğiniz Allah'tan sakının.

لَقَدْ كَانَ لَكُمْ فِيهِمْ أُسْوَةٌ حَسَنَةٌ لِّمَن كَانَ يَرْجُوا اللَّهَ وَالْيَوْمَ الْآخِرَ
وَمَن يَتَوَلَّ فَإِنَّ اللَّهَ هُوَ الْغَنِيُّ الْحَمِيدُ ﴿٦﴾ ۞ عَسَى اللَّهُ أَن يَجْعَلَ
بَيْنَكُمْ وَبَيْنَ الَّذِينَ عَادَيْتُم مِّنْهُم مَّوَدَّةً ۚ وَاللَّهُ قَدِيرٌ ۚ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿٧﴾ لَّا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ لَمْ يُقَاتِلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَلَمْ يُخْرِجُوكُم
مِّن دِيَارِكُمْ أَن تَبَرُّوهُمْ وَتُقْسِطُوا إِلَيْهِمْ ۚ إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُقْسِطِينَ
﴿٨﴾ إِنَّمَا يَنْهَاكُمُ اللَّهُ عَنِ الَّذِينَ قَاتَلُوكُمْ فِي الدِّينِ وَأَخْرَجُوكُم
مِّن دِيَارِكُمْ وَظَاهَرُوا عَلَىٰ إِخْرَاجِكُمْ أَن تَوَلَّوْهُمْ ۚ وَمَن يَتَوَلَّهُمْ فَأُولَٰئِكَ
هُمُ الظَّالِمُونَ ﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا إِذَا جَاءَكُمُ الْمُؤْمِنَاتُ
مُهَاجِرَاتٍ فَامْتَحِنُوهُنَّ ۖ اللَّهُ أَعْلَمُ بِإِيمَانِهِنَّ ۖ فَإِنْ عَلِمْتُمُوهُنَّ مُؤْمِنَاتٍ
فَلَا تَرْجِعُوهُنَّ إِلَى الْكُفَّارِ ۖ لَا هُنَّ حِلٌّ لَّهُمْ وَلَا هُمْ يَحِلُّونَ لَهُنَّ ۖ وَآتُوهُم
مَّا أَنفَقُوا ۚ وَلَا جُنَاحَ عَلَيْكُمْ أَن تَنكِحُوهُنَّ إِذَا آتَيْتُمُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ ۚ
وَلَا تُمْسِكُوا بِعِصَمِ الْكَوَافِرِ وَاسْأَلُوا مَا أَنفَقْتُمْ وَلْيَسْأَلُوا مَا أَنفَقُوا ۚ
ذَٰلِكُمْ حُكْمُ اللَّهِ ۖ يَحْكُمُ بَيْنَكُمْ ۚ وَاللَّهُ عَلِيمٌ حَكِيمٌ ﴿١٠﴾ وَإِن فَاتَكُمْ
شَيْءٌ مِّنْ أَزْوَاجِكُمْ إِلَى الْكُفَّارِ فَعَاقَبْتُمْ فَآتُوا الَّذِينَ ذَهَبَتْ
أَزْوَاجُهُم مِّثْلَ مَا أَنفَقُوا ۚ وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي أَنتُم بِهِ مُؤْمِنُونَ ﴿١١﴾

* Kâfir eşlerini sevmediklerinden, onlarla geçinemediklerinden ya da bir suç işlediklerinde dolayı değil de tamamen iman uğruna Medine'ye kaçtıklarını anlarsanız...

يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِيُّ إِذَا جَآءَكَ ٱلْمُؤْمِنَٰتُ يُبَايِعْنَكَ عَلَىٰٓ أَن لَّا يُشْرِكْنَ
بِٱللَّهِ شَيْـًٔا وَلَا يَسْرِقْنَ وَلَا يَزْنِينَ وَلَا يَقْتُلْنَ أَوْلَٰدَهُنَّ وَلَا يَأْتِينَ
بِبُهْتَٰنٍ يَفْتَرِينَهُۥ بَيْنَ أَيْدِيهِنَّ وَأَرْجُلِهِنَّ وَلَا يَعْصِينَكَ
فِى مَعْرُوفٍ فَبَايِعْهُنَّ وَٱسْتَغْفِرْ لَهُنَّ ٱللَّهَ إِنَّ ٱللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ
﴿١٢﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تَتَوَلَّوْا۟ قَوْمًا غَضِبَ ٱللَّهُ عَلَيْهِمْ
قَدْ يَئِسُوا۟ مِنَ ٱلْءَاخِرَةِ كَمَا يَئِسَ ٱلْكُفَّارُ مِنْ أَصْحَٰبِ ٱلْقُبُورِ ﴿١٣﴾

سُورَةُ الصَّفِّ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

سَبَّحَ لِلَّهِ مَا فِى ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى ٱلْأَرْضِ وَهُوَ ٱلْعَزِيزُ ٱلْحَكِيمُ
﴿١﴾ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لِمَ تَقُولُونَ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٢﴾
كَبُرَ مَقْتًا عِندَ ٱللَّهِ أَن تَقُولُوا۟ مَا لَا تَفْعَلُونَ ﴿٣﴾ إِنَّ
ٱللَّهَ يُحِبُّ ٱلَّذِينَ يُقَٰتِلُونَ فِى سَبِيلِهِۦ صَفًّا كَأَنَّهُم
بُنْيَٰنٌ مَّرْصُوصٌ ﴿٤﴾ وَإِذْ قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِۦ يَٰقَوْمِ لِمَ
تُؤْذُونَنِى وَقَد تَّعْلَمُونَ أَنِّى رَسُولُ ٱللَّهِ إِلَيْكُمْ فَلَمَّا
زَاغُوٓا۟ أَزَاغَ ٱللَّهُ قُلُوبَهُمْ وَٱللَّهُ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ﴿٥﴾

12. Ey Peygamber! Mümin kadınlar "Allah'a hiçbir şeyi ortak koşmayacakları, hırsızlık etmeyecekleri, zina etmeyecekleri, evlâtlarını öldürmeyecekleri, elleri ile ayakları arasında uydurdukları bir iftira getirmeyecekleri* ve senin emredeceğin hiçbir meşru şeyde sana karşı çıkmayacakları" hususunda sana bîat[165] etmek için yanına geldikleri vakit, onlardan bîat al ve bağışlanmaları için Allah'a dua et. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **13.** (Sonuç olarak) Ey iman edenler! Allah'ın gazap ettiği bir toplumu velî edinmeyin; inkârcı nankörler kabirdekiler(in diriltileceğin)den tamamen ümit kestiği gibi, bunlar da Âhiretten ümit kesmişlerdir (Ahirete yönelik hiçbir beklenti ve endişeleri yoktur).

61- SAF SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 14 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Göklerde ve yerde ne varsa hepsi Allah'ı tenzih ve takdis etmektedir; çünkü O'dur 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm). **2.** Ey iman edenler! Yapmayacağınız şeyi niçin söylersiniz?! **3.** Yapmayacağınız şeyleri söylemeniz** Allah katında büyük nefretle karşılanmaktadır. **4.** Kuşkusuz, Allah; kendi uğrunda 'kurşunla berkitilmiş bir bina gibi' saflar hâlinde savaşanları sever. **5.** Hani, Musa, kavmine; "Ey kavmim! Benim gerçekten Allah tarafından size gönderildiğimi bildiğiniz hâlde, niçin bana eziyet verirsiniz?!" demişti...[166] Ne zaman ki (haktan) saptılar, Allah da kalplerini saptırıverdi (yani, onları şaşkınlık ve şüphe içinde; yüzüstü bıraktı)! Çünkü fâsık bir kavmi Allah doğru yola getirmez.

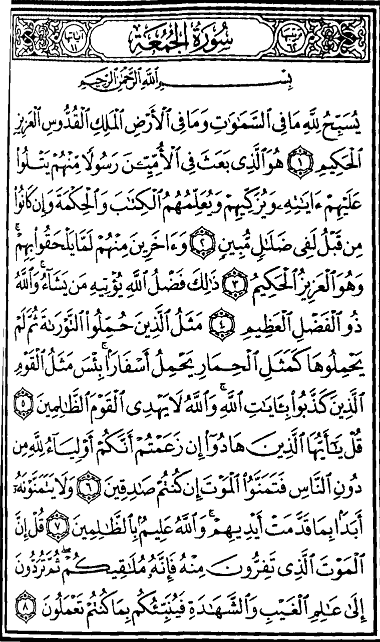
---

* Yani başkasından gayrımeşru bir şekilde peydahladıkları bir çocuğu kendi kocalarınınmış gibi göstermeyecekleri.

** Meselâ, "Ah bir savaş emri verilse de Allah yolunda kâfirlerle çarpışabilsek!" diye va'detmeniz... Bu minvalde ifadeler için bkz. Nisâ: 77; Muhammed: 20.

وَإِذْ قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ يَا بَنِي إِسْرَائِيلَ إِنِّي رَسُولُ اللَّهِ إِلَيْكُمْ مُصَدِّقًا
لِمَا بَيْنَ يَدَيَّ مِنَ التَّوْرَاةِ وَمُبَشِّرًا بِرَسُولٍ يَأْتِي مِنْ بَعْدِي اسْمُهُ أَحْمَدُ فَلَمَّا
جَاءَهُمْ بِالْبَيِّنَاتِ قَالُوا هَٰذَا سِحْرٌ مُبِينٌ ﴿٦﴾ وَمَنْ أَظْلَمُ مِمَّنِ افْتَرَىٰ
عَلَى اللَّهِ الْكَذِبَ وَهُوَ يُدْعَىٰ إِلَى الْإِسْلَامِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ
﴿٧﴾ يُرِيدُونَ لِيُطْفِئُوا نُورَ اللَّهِ بِأَفْوَاهِهِمْ وَاللَّهُ مُتِمُّ نُورِهِ وَلَوْ كَرِهَ
الْكَافِرُونَ ﴿٨﴾ هُوَ الَّذِي أَرْسَلَ رَسُولَهُ بِالْهُدَىٰ وَدِينِ الْحَقِّ لِيُظْهِرَهُ
عَلَى الدِّينِ كُلِّهِ وَلَوْ كَرِهَ الْمُشْرِكُونَ ﴿٩﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا هَلْ أَدُلُّكُمْ
عَلَىٰ تِجَارَةٍ تُنْجِيكُمْ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿١٠﴾ تُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَرَسُولِهِ وَتُجَاهِدُونَ
فِي سَبِيلِ اللَّهِ بِأَمْوَالِكُمْ وَأَنْفُسِكُمْ ذَٰلِكُمْ خَيْرٌ لَكُمْ إِنْ كُنْتُمْ تَعْلَمُونَ ﴿١١﴾
يَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ وَيُدْخِلْكُمْ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَمَسَاكِنَ
طَيِّبَةً فِي جَنَّاتِ عَدْنٍ ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿١٢﴾ وَأُخْرَىٰ تُحِبُّونَهَا نَصْرٌ
مِنَ اللَّهِ وَفَتْحٌ قَرِيبٌ وَبَشِّرِ الْمُؤْمِنِينَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ آمَنُوا كُونُوا
أَنْصَارَ اللَّهِ كَمَا قَالَ عِيسَى ابْنُ مَرْيَمَ لِلْحَوَارِيِّينَ مَنْ أَنْصَارِي إِلَى اللَّهِ
قَالَ الْحَوَارِيُّونَ نَحْنُ أَنْصَارُ اللَّهِ فَآمَنَتْ طَائِفَةٌ مِنْ بَنِي إِسْرَائِيلَ
وَكَفَرَتْ طَائِفَةٌ فَأَيَّدْنَا الَّذِينَ آمَنُوا عَلَىٰ عَدُوِّهِمْ فَأَصْبَحُوا ظَاهِرِينَ ﴿١٤﴾

6. Hani, Meryemoğlu İsa da; "Ey İsrailoğulları! Ben size, önümdeki Tevrat'ı tasdik edici ve benden sonra gelecek -Ahmed[167] adlı- bir peygamberi müjdeleyici olarak gerçekten Allah tarafından gönderildim." demişti... Ama ne zaman ki onlara açık mucizeler getirdi; "Bu apaçık bir büyüdür!" dediler. **7.** İslâm'a (yani, kayıtsız şartsız Allah'a teslimiyet göstermeye) çağrıldığı hâlde, kendi uydurduğu şeyleri Allah'a mâl edenden daha zalimi olabilir mi?! Zalim bir kavmi Allah doğru yola getirmez. **8.** Bunlar, 'Allah'ın nûrunu (o küçücük) ağızlarıyla söndürmek istiyorlar. Oysa, Allah, nûrunu her tarafa yayacaktır. İnkârcı nankörlerin işine gelmese de... **9.** Evet, Resûlünü; 'rehberliğiyle ve nûruyla bütün dinlerin ışığını sönük bırakacak hak din' ile gönderen O'dur. Putperestlerin işine gelmese de... **10.** Ey iman edenler! Sizi, can yakıcı bir azabtan kurtaracak bir alışveriş göstereyim mi size? **11.** Siz Allah ve Resûlüne iman edersiniz; mallarınızla ve canlarınızla Allah yolunda cihad edersiniz; -Bu sizin için ne kadar hayırlıdır bir bilseniz!- **12.** O da sizin günahlarınızı bağışlar; sizi altından ırmakların aktığı cennetlere ve Adn Cennetlerindeki güzelim yerleşkelere sokar. Büyük başarı da budur... **13.** Hoşunuza gidecek bir başka şey ise Allah'ın yardımı ve yakın bir fetihtir... Müminleri müjdele!.. **14.** Ey iman edenler! Allah'ın yardımcıları olun. Nitekim Meryemoğlu İsa, havarilere; "Allah'a giden yolda kimdir benim yardımcılarım?" dediğinde, havariler; "Biziz Allah'ın yardımcıları!" demişlerdi. Ve İsrailoğullarının bir kısmı iman etmiş, bir kısmı nankörce inkâr etmişti... Sonuçta Biz, iman edenleri düşmanlarına karşı destekledik de onlar oldu üstün gelenler...

62- CUM'A SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 11 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

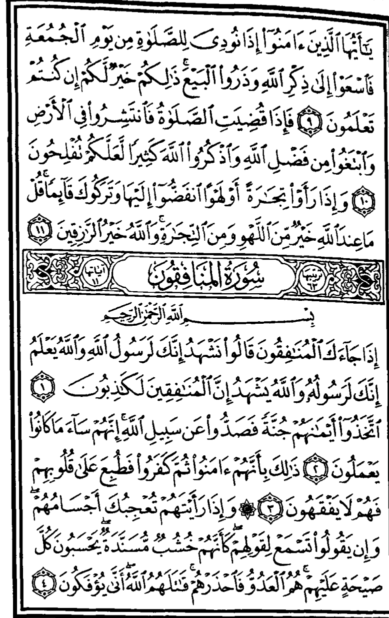
1. Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi; mutlak hükümdar eksiksiz-kusursuz, mutlak izzet ve hikmet sahibi* Allah'ı tenzih ve takdis eder. **2.** Ümmîlere; âyetlerini okuyan, onları arıtan, onlara kitabı ve hikmeti öğreten bir peygamberi kendi içlerinden gönderen O'dur. Çünkü daha önce, gerçekten açık bir sapma içindeydiler. **3.** Tabiî, henüz kendilerine iltihak etmemiş başkalarına da (gönderilmiştir o peygamber)... O'dur 'mutlak izzet ve hikmet sahibi' (Azîz, Hakîm). **4.** Bu, Allah'ın lûtfudur; onu dilediğine veriyor... Allah büyük lütuf sahibidir. **5.** Tevrat(ı doğru anlayıp, realitelere uygun bir şekilde yorumlama ve gereğince amel etme sorumluluğu) kendilerine yüklendiği hâlde, onu taşıyamayanların durumu; 'koca koca kitaplar[168] taşıyan eşeğ'in durumuna benzer! Ne kötüdür Allah'ın âyetlerini yalanlayan kavmin durumu!.. Evet, zalim bir kavmi Allah doğru yola getirmez. **6.** De ki: Ey Yahudiler! Bütün insanlardan ayrı olarak sadece kendinizin Allah'ın velîleri olduğunu iddia ediyorsanız, ölümü temenni etsenize doğru söylüyorsanız!.. **7.** Önden kendi elleri ile gönderdikleri (kötü amelleri) yüzünden, asla ölümü temenni edemezler. Allah bu zalimleri iyi bilir!.. **8.** De ki: Kaçıp durduğunuz ölüm, mutlaka karşınıza çıkacak; sonra da 'gaybı ve aşikârı bilen'e döndürüleceksiniz ve O, yaptıklarınızı size bir bir haber verecek!

---

* Melik, Kuddûs, Azîz, Hakîm.

9. Ey iman edenler! Cuma günü namaza çağrıldığınız vakit, alışverişi bırakın da hemen Allah'ı zikretmeye koşun. Bu, sizin için ne kadar hayırlıdır, bir bilseniz! **10.** Namaz eda edilince de, yeryüzüne dağılın ve (çalışmaya devam ederek) Allah'ın lûtfundan isteyin. Allah'ı çok* zikredin ki felâha eresiniz. **11.** (Resûlüm!) Bir ticaret veya eğlence gördüklerinde, oraya koşuşup seni (minberde hutbe irad ederken) ayakta bıraktılar!.. De ki: Allah'ın katındaki (nasipler), eğlenceden de ticaretten de daha hayırlıdır. Nasiplendirenlerin en hayırlısı da Allah'tır.

63- MÜNÂFİKÛN SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 11 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Münafıklar senin yanına geldiklerinde; "Şahitlik ederiz ki; sen gerçekten Allah Resûlüsün!" diyorlar. Senin kendi resûlü olduğunu Allah da biliyor; ama Allah, münafıkların kesinlikle yalancı olduklarına şahitlik ediyor!.. **2.** Çünkü yeminlerini kalkan edinerek Allah yolundan ayrıldılar. Gerçekten berbattır yaptıkları!.. **3.** Bu da; iman ettikten sonra inkâr etmelerinden; kalplerinin bu yüzden mühürlenmiş olmasından ve artık (kârlarını-zararlarını) anlayamamalarındandır. **4.** Onları gördüğünde, kalıpları hoşuna gider;** konuştular mı, sözlerine kulak verirsin... (Hint) kumaş(ı) giydirilmiş kütük gibidirler!.. (Suçluluk ve ihanet psikolojisiyle) her gürültü patırtıyı kendi aleyhlerine zannederler. Asıl düşman onlardır! Sakın onlardan! Allah kahretsin bunları; nasıl da ters yüz ediliyorlar!..

* Yani, sadece namaz vesilesi ile değil, işyerlerinizde çalışırken de...

** İyi giyimli, bakımlı, beyefendi görünümlü, ağzı lâf yapan kerli ferli adamlardır.

وَإِذَا قِيلَ لَهُمْ تَعَالَوْا۟ يَسْتَغْفِرْ لَكُمْ رَسُولُ ٱللَّهِ لَوَّوْا۟ رُءُوسَهُمْ
وَرَأَيْتَهُمْ يَصُدُّونَ وَهُم مُّسْتَكْبِرُونَ ۝٥ سَوَآءٌ عَلَيْهِمْ
أَسْتَغْفَرْتَ لَهُمْ أَمْ لَمْ تَسْتَغْفِرْ لَهُمْ لَن يَغْفِرَ ٱللَّهُ لَهُمْ ۚ إِنَّ
ٱللَّهَ لَا يَهْدِى ٱلْقَوْمَ ٱلْفَٰسِقِينَ ۝٦ هُمُ ٱلَّذِينَ يَقُولُونَ
لَا تُنفِقُوا۟ عَلَىٰ مَنْ عِندَ رَسُولِ ٱللَّهِ حَتَّىٰ يَنفَضُّوا۟ ۗ وَلِلَّهِ
خَزَآئِنُ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَلَٰكِنَّ ٱلْمُنَٰفِقِينَ لَا يَفْقَهُونَ
۝٧ يَقُولُونَ لَئِن رَّجَعْنَآ إِلَى ٱلْمَدِينَةِ لَيُخْرِجَنَّ ٱلْأَعَزُّ
مِنْهَا ٱلْأَذَلَّ ۚ وَلِلَّهِ ٱلْعِزَّةُ وَلِرَسُولِهِۦ وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَلَٰكِنَّ
ٱلْمُنَٰفِقِينَ لَا يَعْلَمُونَ ۝٨ يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ لَا تُلْهِكُمْ
أَمْوَٰلُكُمْ وَلَآ أَوْلَٰدُكُمْ عَن ذِكْرِ ٱللَّهِ ۚ وَمَن يَفْعَلْ
ذَٰلِكَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ هُمُ ٱلْخَٰسِرُونَ ۝٩ وَأَنفِقُوا۟ مِن مَّا رَزَقْنَٰكُم
مِّن قَبْلِ أَن يَأْتِىَ أَحَدَكُمُ ٱلْمَوْتُ فَيَقُولَ رَبِّ لَوْلَآ أَخَّرْتَنِىٓ
إِلَىٰٓ أَجَلٍ قَرِيبٍ فَأَصَّدَّقَ وَأَكُن مِّنَ ٱلصَّٰلِحِينَ ۝١٠ وَلَن
يُؤَخِّرَ ٱللَّهُ نَفْسًا إِذَا جَآءَ أَجَلُهَا ۚ وَٱللَّهُ خَبِيرٌۢ بِمَا تَعْمَلُونَ ۝١١

سُورَةُ التَّغَابُنِ

5. Onlara; "Gelin, Allah Resûlü sizin bağışlanmanız için dua etsin" denildiği zaman, (kızgın kızgın sallayarak) başlarını döndürürler; görürsün ki büyüklük taslayarak yan çizmekteler! **6.** Onların bağışlanması için dua etsen de, etmesen de fark etmez; Allah onları asla bağışlamayacaktır. Fâsık bir kavmi elbette Allah doğru yola getirmez. **7.** "Allah Resûlü (!) ile birlikte hareket edenlere infakta bulunmayın da dağılıp gitsinler!" diyenler onlardır... Oysa, göklerin ve yerin hazineleri sadece Allah'a aittir; ama bunu anlayamazlar münafıklar! **8.** "Medine'ye dönersek,* and içeriz ki, en güçlü olanlar en düşük olanları oradan çıkaracak!" diyorlar... Oysa güç şan ve şeref yalnızca Allah'a, Resûlüne ve müminlere aittir; fakat bilmezler münafıklar! **9.** Ey iman edenler! Mallarınız ve çocuklarınız sizi Allah'ı anmaktan alıkoymasın. Kim de bunu yaparsa, bunlardır işte hüsrana uğrayacaklar!.. **10.** Birinize ölüm gelip de; "Ya Rabbi! Beni bir süre daha geciktirsen de (alacağım mükâfatı tasdik ederek) tasaddukta bulunsam ve salihlerden olsam!" demeden önce, size Bizim nasip ettiğimiz şeylerden infak edin. **11.** Eceli gelen hiç kimseyi Allah geciktirmeyecektir. Yaptıklarınızdan da Allah haberdardır!

* Bunu, Benî Mustalik gazvesi olarak da bilinen Mureysî' gazvesi esnasında söylemişlerdi.

64- TEĞÂBÜN SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 18 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Göklerde ve yerde ne varsa, hepsi Allah'ı tenzih ve takdis eder; çünkü mülk O'nundur, hamd O'na mahsustur... O, her şeye kadirdir. **2.** Sizi yaratan O'dur; ama kiminiz inkârcı nankör, kiminiz mümin! Yaptıklarınızı Allah görmektedir. **3.** Gökleri ve yeri gerçek bir gaye ile yaratmıştır; sizi suretlendirmiş, hem de size çok güzel bir suret vermiştir... Yalnız O'nadır ayrıca, nihaî dönüş! **4.** Göklerde ve yerde ne varsa hepsini bilir; gizlediklerinizi ve açığa vurduklarınızı da bilir... Allah sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır). **5.** Daha önce inkâr edip de yaptıklarının cezasını tadanların haberi size gelmedi mi? Can yakıcı bir azap daha var bunlara!.. **6.** Bu da; peygamberleri onlara apaçık deliller getirdiği hâlde; "Bizi bir beşer mi doğru yola götürecekmiş?!" diyerek nankörce inkâr etmelerindendir... Onlar yüz çevirmiş, Allah da onlara ihtiyacı olmadığını göstermiştir. Allah'ın hiçbir şeye ihtiyacı yoktur; 'bizatihi hamde lâyık'tır (Ganî, Hamîd). **7.** Nankörce inkâr edenler, öldükten sonra asla diriltilmeyeceklerini iddia ettiler. De ki: Elbette... Rabbim üzerine yemin ederim ki; kesinlikle diriltileceksiniz; sonra da yaptıklarınız size bir bir haber verilecek... ki bu, Allah'a göre kolaydır. **8.** O hâlde, Allah'a, Resûlüne ve indirdiğimiz 'nur'a iman edin. Yaptıklarınızdan Allah haberdardır! **9.** O sizi toplanma günü için bir araya getireceği gün; kârın-zararın anlaşılacağı gün işte o gündür. Kim, Allah'a iman edip salih amel işlerse, Allah onun kötülüklerini örter ve onu; -ebediyen içinde kalmak üzere- altından ırmakların aktığı cennetlere sokar... ki budur büyük başarı.

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
يُسَبِّحُ لِلَّهِ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ لَهُ الْمُلْكُ وَلَهُ الْحَمْدُ
وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ ﴿١﴾ هُوَ الَّذِي خَلَقَكُمْ فَمِنكُمْ كَافِرٌ
وَمِنكُم مُّؤْمِنٌ وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ بَصِيرٌ ﴿٢﴾ خَلَقَ السَّمَاوَاتِ
وَالْأَرْضَ بِالْحَقِّ وَصَوَّرَكُمْ فَأَحْسَنَ صُوَرَكُمْ وَإِلَيْهِ الْمَصِيرُ ﴿٣﴾
يَعْلَمُ مَا فِي السَّمَاوَاتِ وَالْأَرْضِ وَيَعْلَمُ مَا تُسِرُّونَ وَمَا تُعْلِنُونَ وَاللَّهُ
عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿٤﴾ أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَبَأُ الَّذِينَ كَفَرُوا مِن قَبْلُ
فَذَاقُوا وَبَالَ أَمْرِهِمْ وَلَهُمْ عَذَابٌ أَلِيمٌ ﴿٥﴾ ذَٰلِكَ بِأَنَّهُ كَانَت تَّأْتِيهِمْ
رُسُلُهُم بِالْبَيِّنَاتِ فَقَالُوا أَبَشَرٌ يَهْدُونَنَا فَكَفَرُوا وَتَوَلَّوا وَّاسْتَغْنَى
اللَّهُ وَاللَّهُ غَنِيٌّ حَمِيدٌ ﴿٦﴾ زَعَمَ الَّذِينَ كَفَرُوا أَن لَّن يُبْعَثُوا قُلْ بَلَىٰ وَرَبِّي
لَتُبْعَثُنَّ ثُمَّ لَتُنَبَّؤُنَّ بِمَا عَمِلْتُمْ وَذَٰلِكَ عَلَى اللَّهِ يَسِيرٌ ﴿٧﴾ فَآمِنُوا بِاللَّهِ
وَرَسُولِهِ وَالنُّورِ الَّذِي أَنزَلْنَا وَاللَّهُ بِمَا تَعْمَلُونَ خَبِيرٌ ﴿٨﴾ يَوْمَ
يَجْمَعُكُمْ لِيَوْمِ الْجَمْعِ ذَٰلِكَ يَوْمُ التَّغَابُنِ وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ وَيَعْمَلْ
صَالِحًا يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُدْخِلْهُ جَنَّاتٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا
الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا أَبَدًا ذَٰلِكَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ﴿٩﴾

وَالَّذِينَ كَفَرُوا وَكَذَّبُوا بِآيَاتِنَا أُولَٰئِكَ أَصْحَابُ
النَّارِ خَالِدِينَ فِيهَا ۖ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ ﴿١٠﴾ مَا أَصَابَ مِن
مُصِيبَةٍ إِلَّا بِإِذْنِ اللَّهِ ۗ وَمَن يُؤْمِن بِاللَّهِ يَهْدِ قَلْبَهُ ۚ وَاللَّهُ بِكُلِّ
شَيْءٍ عَلِيمٌ ﴿١١﴾ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَأَطِيعُوا الرَّسُولَ ۚ فَإِن
تَوَلَّيْتُمْ فَإِنَّمَا عَلَىٰ رَسُولِنَا الْبَلَاغُ الْمُبِينُ ﴿١٢﴾ اللَّهُ لَا إِلَٰهَ
إِلَّا هُوَ ۚ وَعَلَى اللَّهِ فَلْيَتَوَكَّلِ الْمُؤْمِنُونَ ﴿١٣﴾ يَا أَيُّهَا
الَّذِينَ آمَنُوا إِنَّ مِنْ أَزْوَاجِكُمْ وَأَوْلَادِكُمْ عَدُوًّا
لَّكُمْ فَاحْذَرُوهُمْ ۚ وَإِن تَعْفُوا وَتَصْفَحُوا وَتَغْفِرُوا
فَإِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ﴿١٤﴾ إِنَّمَا أَمْوَالُكُمْ وَأَوْلَادُكُمْ
فِتْنَةٌ ۚ وَاللَّهُ عِندَهُ أَجْرٌ عَظِيمٌ ﴿١٥﴾ فَاتَّقُوا اللَّهَ مَا اسْتَطَعْتُمْ
وَاسْمَعُوا وَأَطِيعُوا وَأَنفِقُوا خَيْرًا لِّأَنفُسِكُمْ ۗ وَمَن
يُوقَ شُحَّ نَفْسِهِ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ﴿١٦﴾ إِن تُقْرِضُوا
اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا يُضَاعِفْهُ لَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ۚ وَاللَّهُ شَكُورٌ
حَلِيمٌ ﴿١٧﴾ عَالِمُ الْغَيْبِ وَالشَّهَادَةِ الْعَزِيزُ الْحَكِيمُ ﴿١٨﴾

سُورَةُ الطَّلَاقِ

10. Nankörce inkâr edip Bizim âyetlerimizi yalanlayanlar ise -kalıcı olarak- Ateş'in sahipleridir... Ne kötü dönüş yeri! **11.** Allah'ın izni olmadıkça hiçbir musibet isabet etmez. Kim, Allah'a iman ederse, O onun kalbini doğruya götürür. Allah her şeyi bilmektedir. **12.** Allah'a da itaat edin, Resûlüne de itaat edin... Yüz çevirirseniz, (bilin ki) 'Resûl'ümüze düşen, açık seçik iletmekten ibarettir!.. **13.** Allah'tan başka tanrı yoktur; o hâlde, sadece Allah'a güvenip dayansın müminler. **14.** Ey iman edenler! Eşleriniz ve çocuklarınız arasında, şüphesiz size düşman olanlar var; onlara karşı dikkatli olun... Ama affeder, hoş görür, bağışlarsanız, Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **15.** Mallarınız da çocuklarınız da sadece imtihan vesilesidir; büyük mükâfat ise Allah katındadır. **16.** Öyleyse, gücünüz yettiğince Allah'tan sakının, kulak verip itaat edin ve kendi hayrınıza olmak üzere infakta bulunun. Kim nefsinin bencilliğinden korunmuşsa, bunlardır işte felâha erecekler. **17.** Siz Allah'a güzel bir şekilde borç verirseniz, O bunu size kat kat fazlasıyla geri öder ve sizi bağışlar. Allah iyiliği karşılıksız bırakmaz (Şekûr), Halîm'dir. **18.** Gaybı da bilir aşikârı da... 'Mutlak izzet ve hikmet sahibi'dir (Azîz, Hakîm).

65- TALÂK SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 12 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Ey Peygamber! Kadınları boşayacağınız zaman, onları iddetlerini(n tamlığını) gözeterek boşayın. Ve -Rabbiniz Allah'tan sakının da- iddeti sayın. Apaçık bir yüz kızartıcı suç işlemedikçe, onları evlerinden çıkarmayın; kendileri de çıkmasın... Bunlar Allah'ın koyduğu sınırlardır. Kim Allah'ın sınırlarını çiğnerse, şüphesiz kendine zulmetmiş olur. Bilemezsin; belki Allah, bundan sonra yeni bir durum meydana getiriverir. **2.** Sürelerini doldurdukları vakit, onları ya meşru bir şekilde (nikâhınızda) tutun ya da meşru bir şekilde onlardan ayrılın ve içinizden iki âdil kişiyi de şahit tutun. Siz de (ey şahitler!) şahitliği Allah için dürüstçe yapın. Allah'a ve 'Son Gün'e iman etmekte olanlara öğütlenen budur. Kim Allah'tan korkarsa, O ona bir çıkış yolu gösterir **3.** ve onu beklemediği bir yerden nasiplendirir. Kim Allah'a güvenip dayanırsa, O ona yeter. Allah, emrini eninde sonunda yerine getirir; ama Allah, her şey için bir ölçü belirlemiştir. **4.** -Şüphe etmekteyseniz- hayızdan-nifastan kesilmiş bulunan kadınlarınızın ve henüz âdet görmemiş olanların iddeti, üç aydır. Yüklü olanların süresi ise (doğum, düşük vs. ile) yüklerini bırakmalarıdır. Kim Allah'tan korkarsa, O onun işinde bir kolaylık halkeder. **5.** İşte Allah'ın size indirdiği emri... Kim Allah'tan sakınırsa, O onun kötülüklerini örter ve ecrini büyütür.

بسم الله الرحمن الرحيم

يا أيها النبي إذا طلقتم النساء فطلقوهن لعدتهن وأحصوا
العدة واتقوا الله ربكم لا تخرجوهن من بيوتهن
ولا يخرجن إلا أن يأتين بفاحشة مبينة وتلك حدود
الله ومن يتعد حدود الله فقد ظلم نفسه لا تدري لعل
الله يحدث بعد ذلك أمرا ﴿١﴾ فإذا بلغن أجلهن فأمسكوهن
بمعروف أو فارقوهن بمعروف وأشهدوا ذوي عدل منكم
وأقيموا الشهادة لله ذلكم يوعظ به من كان يؤمن
بالله واليوم الآخر ومن يتق الله يجعل له مخرجا ﴿٢﴾ ويرزقه
من حيث لا يحتسب ومن يتوكل على الله فهو حسبه إن الله
بالغ أمره قد جعل الله لكل شيء قدرا ﴿٣﴾ واللائي يئسن
من المحيض من نسائكم إن ارتبتم فعدتهن ثلاثة أشهر
واللائي لم يحضن وأولات الأحمال أجلهن أن يضعن حملهن
ومن يتق الله يجعل له من أمره يسرا ﴿٤﴾ ذلك أمر الله أنزله
إليكم ومن يتق الله يكفر عنه سيئاته ويعظم له أجرا ﴿٥﴾

TALÂK SÛRESİ

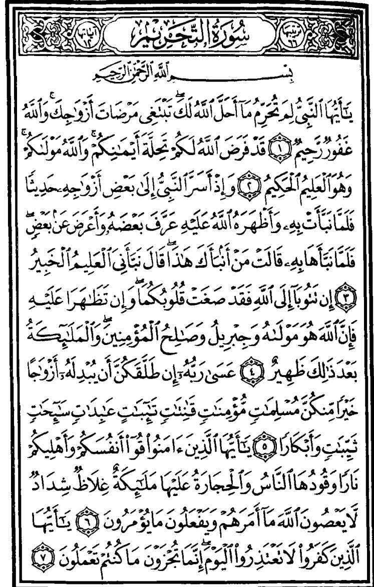
أَسْكِنُوهُنَّ مِنْ حَيْثُ سَكَنتُم مِّن وُجْدِكُمْ وَلَا تُضَآرُّوهُنَّ لِتُضَيِّقُوا
عَلَيْهِنَّ وَإِن كُنَّ أُولَٰتِ حَمْلٍ فَأَنفِقُوا عَلَيْهِنَّ حَتَّىٰ يَضَعْنَ حَمْلَهُنَّ
فَإِنْ أَرْضَعْنَ لَكُمْ فَـَٔاتُوهُنَّ أُجُورَهُنَّ وَأْتَمِرُوا بَيْنَكُم بِمَعْرُوفٍ وَإِن
تَعَاسَرْتُمْ فَسَتُرْضِعُ لَهُۥٓ أُخْرَىٰ ﴿٦﴾ لِيُنفِقْ ذُو سَعَةٍ مِّن سَعَتِهِۦ
وَمَن قُدِرَ عَلَيْهِ رِزْقُهُۥ فَلْيُنفِقْ مِمَّآ ءَاتَىٰهُ ٱللَّهُ لَا يُكَلِّفُ ٱللَّهُ نَفْسًا
إِلَّا مَآ ءَاتَىٰهَا سَيَجْعَلُ ٱللَّهُ بَعْدَ عُسْرٍ يُسْرًا ﴿٧﴾ وَكَأَيِّن مِّن قَرْيَةٍ
عَتَتْ عَنْ أَمْرِ رَبِّهَا وَرُسُلِهِۦ فَحَاسَبْنَٰهَا حِسَابًا شَدِيدًا وَعَذَّبْنَٰهَا
عَذَابًا نُّكْرًا ﴿٨﴾ فَذَاقَتْ وَبَالَ أَمْرِهَا وَكَانَ عَٰقِبَةُ أَمْرِهَا خُسْرًا ﴿٩﴾
أَعَدَّ ٱللَّهُ لَهُمْ عَذَابًا شَدِيدًا فَٱتَّقُوا ٱللَّهَ يَٰٓأُولِى ٱلْأَلْبَٰبِ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا
قَدْ أَنزَلَ ٱللَّهُ إِلَيْكُمْ ذِكْرًا ﴿١٠﴾ رَّسُولًا يَتْلُوا عَلَيْكُمْ ءَايَٰتِ ٱللَّهِ مُبَيِّنَٰتٍ
لِّيُخْرِجَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا ٱلصَّٰلِحَٰتِ مِنَ ٱلظُّلُمَٰتِ إِلَى ٱلنُّورِ
وَمَن يُؤْمِنۢ بِٱللَّهِ وَيَعْمَلْ صَٰلِحًا يُدْخِلْهُ جَنَّٰتٍ تَجْرِى مِن تَحْتِهَا
ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا قَدْ أَحْسَنَ ٱللَّهُ لَهُۥ رِزْقًا ﴿١١﴾ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَ
سَبْعَ سَمَٰوَٰتٍ وَمِنَ ٱلْأَرْضِ مِثْلَهُنَّ يَتَنَزَّلُ ٱلْأَمْرُ بَيْنَهُنَّ لِتَعْلَمُوٓا أَنَّ
ٱللَّهَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ وَأَنَّ ٱللَّهَ قَدْ أَحَاطَ بِكُلِّ شَىْءٍ عِلْمًۢا ﴿١٢﴾

6. O (boşadığınız kadı)nları, (iddetleri dolana dek) imkânlarınız nispetinde, kendi oturduğunuz yerin bir bölümünde oturtun. Onlara baskı yapma adına zarar vermeye kalkışmayın. Yüklü iseler, yüklerini bırakıncaya kadar nafakalarını verin. Sizin için emzirirlerse, ücretlerini kendilerine verin. Uygun bir şekilde aranızda anlaşın; birbirinize zorluk çıkarıyorsanız, çocuğu bir başka kadın emzirir. **7.** Eli geniş olan, genişliğine göre nafaka versin; rızkı kendisine ölçüle biçile (yani, az) verilmiş olan da Allah kendisine ne verdiyse ondan nafaka versin. Allah hiç kimseyi kendisine verdiğinden fazlasıyla yükümlü tutmaz. Allah, güçlüğün ardından kolaylık meydana getirecektir. **8.** Rabbinin ve resûllerinin emrini küstahça çiğneyen nice şehir vardı... Ama onu şiddetli bir hesaba çekip benzeri görülmemiş bir azaba çarptırdık! **9.** Böylece, kendi yaptığının cezasını tattı; işinin sonu hüsran oldu!.. **10.** Allah onlara şiddetli bir azap hazırlamıştı!.. Ey iman eden vicdan sahipleri! Allah'tan sakının; Allah size (şan şeref bahşedecek) bir öğüt indirdi... **11.** İman edip salih amel işleyenleri karanlıklardan aydınlığa çıkarmak için Allah'ın açıklayıcı âyetlerini size okuyan bir Resûl (gönderdi). Kim Allah'a iman edip salih amel işlerse, onu, -içinde ebediyen kalmak üzere- altından ırmakların aktığı cennetlere sokar... Allah ona güzel bir nasip hazırlamıştır... **12.** Allah'tır yedi gök ve Arz'dan da bir o kadar yaratan... (İlahi) emir bunlar arasında iner durur ki, Allah'ın her şeye kadir olduğunu, Allah'ın her şeyi ilmiyle kuşatmış olduğunu bilesiniz.

66- TAHRİM SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 12 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Ey Peygamber! Eşlerinin rızası için; ('And içerim; bir daha Ümm İbrahim'e -yani Mariye'ye- yaklaşmayacağım!'* diyerek) Allah'ın sana helâl kıldığı şeyi neden kendine haram ediyorsun?! Allah bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm). **2.** Allah, (gerektiğinde, keffaret ödeyerek) yeminlerinizi bozmanızı size helal kılmıştır. Allah sizin 'mevlâ'nızdır ve O'dur 'mutlak ilim ve hikmet sahibi' (Alîm, Hakîm). **3.** Hani, Peygamber; eşlerinden birine (Hafsa'ya) gizlice bir söz söylemişti... O bunu (Aişe'ye) haber vermiş, Allah da bunu; bir kısmını bildirip bir kısmını es geçerek kendisine açıklamıştı... İşte, ne zaman ki bunu o eşine haber verdi, eşi; "Kim haber verdi bunu sana?!" dedi; o da; "Mutlak ilim sahibi, haberdar (Alîm, Habîr) haber vermektedir bana..." dedi. **4.** (Ey Aişe ve Hafsa!) Allah'a tevbe ederseniz (ne âlâ!) -çünkü ikinizin de kalbi kaymış bulunuyor.- Ama ona karşı birbirinize arka çıkmaya devam ederseniz, (bilin ki) onun 'mevlâ'sı Allah'tır; Cebrail'dir, salih müminlerdir. Bunların dışında, melekler de onun destekçisidir. **5.** O sizi boşasa, Rabbi ona dul ve bakire olarak; teslimiyetçi, imanlı, gönülden itaat eden, tevbekâr, âbit, oruçlu sizden daha hayırlı eşler verir. **6.** Ey iman edenler! Kendinizi ve çoluk çocuğunuzu; yakıtı insanlar ve taşlar olan öyle bir Ateş'ten koruyun ki üzerinde, haşin ve sert öyle melekler (görevli) bulunmaktadır ki, kendilerine emrettiği hususlarda asla Allah'a karşı gelmezler; kendilerine ne emrediliyorsa onu yaparlar. **7.** "Ey nankörce inkâr edenler! Bugün mazeret üretmeyin. Çünkü sadece kendi işlediklerinizin karşılığını görmektesiniz..." (derler)

---

* Hafsa'nın nöbetinde onun evinde, Mariye ile ilişkiye girdiği için...

يَٰٓأَيُّهَا ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ تُوبُوٓاْ إِلَى ٱللَّهِ تَوْبَةً نَّصُوحًا عَسَىٰ رَبُّكُمْ
أَن يُكَفِّرَ عَنكُمْ سَيِّـَٔاتِكُمْ وَيُدْخِلَكُمْ جَنَّٰتٍ تَجْرِى
مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ يَوْمَ لَا يُخْزِى ٱللَّهُ ٱلنَّبِىَّ وَٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ
مَعَهُۥ نُورُهُمْ يَسْعَىٰ بَيْنَ أَيْدِيهِمْ وَبِأَيْمَٰنِهِمْ يَقُولُونَ رَبَّنَآ
أَتْمِمْ لَنَا نُورَنَا وَٱغْفِرْ لَنَآ إِنَّكَ عَلَىٰ كُلِّ شَىْءٍ قَدِيرٌ ﴿٨﴾
يَٰٓأَيُّهَا ٱلنَّبِىُّ جَٰهِدِ ٱلْكُفَّارَ وَٱلْمُنَٰفِقِينَ وَٱغْلُظْ عَلَيْهِمْ
وَمَأْوَىٰهُمْ جَهَنَّمُ وَبِئْسَ ٱلْمَصِيرُ ﴿٩﴾ ضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا
لِّلَّذِينَ كَفَرُواْ ٱمْرَأَتَ نُوحٍ وَٱمْرَأَتَ لُوطٍ كَانَتَا تَحْتَ
عَبْدَيْنِ مِنْ عِبَادِنَا صَٰلِحَيْنِ فَخَانَتَاهُمَا فَلَمْ يُغْنِيَا عَنْهُمَا
مِنَ ٱللَّهِ شَيْـًٔا وَقِيلَ ٱدْخُلَا ٱلنَّارَ مَعَ ٱلدَّٰخِلِينَ ﴿١٠﴾
وَضَرَبَ ٱللَّهُ مَثَلًا لِّلَّذِينَ ءَامَنُواْ ٱمْرَأَتَ فِرْعَوْنَ إِذْ
قَالَتْ رَبِّ ٱبْنِ لِى عِندَكَ بَيْتًا فِى ٱلْجَنَّةِ وَنَجِّنِى مِن فِرْعَوْنَ
وَعَمَلِهِۦ وَنَجِّنِى مِنَ ٱلْقَوْمِ ٱلظَّٰلِمِينَ ﴿١١﴾ وَمَرْيَمَ ٱبْنَتَ
عِمْرَٰنَ ٱلَّتِىٓ أَحْصَنَتْ فَرْجَهَا فَنَفَخْنَا فِيهِ مِن رُّوحِنَا
وَصَدَّقَتْ بِكَلِمَٰتِ رَبِّهَا وَكُتُبِهِۦ وَكَانَتْ مِنَ ٱلْقَٰنِتِينَ ﴿١٢﴾

8. Ey iman edenler! Samimi bir
tevbe ile Allah'a tevbe edin.
Belki Rabbiniz, kötülüklerini-
zi örter ve sizi altından ırmak-
ların aktığı cennetlere sokar;
Allah'ın, Peygamberini ve
beraberindeki müminleri utan-
dırmayacağı gün, nurları, ön-
lerini ve sağlarını hızla aydın-
latırken; "Ya Rabbi! Tamamla
nurumuzu; bağışla bizi. Sen
her şeye kadirsin" derler. **9.** Ey
Peygamber! İnkârcı nankörler-
le ve münafıklarla cihad et ve
onlara taviz verme; çünkü sığınakları Cehennem'dir... Ne kötü dönüş yeri!
10. (Peygamber olan eşlerine) nankörlük edenler için Allah; Nuh'un karısı ile
Lût'un karısını örnek vermekte... Bu ikisi, Bizim iki salih kulumuzun nikâhı
altında iken onlara hainlik[169] etmişlerdi de, Allah'tan gelen (felâket)e karşı,
(peygamber kocaları) kendilerine hiçbir fayda sağlayamamıştı; "Siz de gi-
rin Ateş'e girenlerle beraber!" buyrulmuştu! **11.** Allah; iman edenler için de
Firavun'un karısını* örnek göstermekte... Hani; "Ya Rabbi! Bana, katında
Cennet'te bir ev yap; beni Firavun'dan ve icraatından kurtar. Kurtar beni
bu zalim kavimden!" demişti. **12.** Bir de, İmran kızı Meryem'i... O, cinsel
aygıtını korumuş, Biz de ruhumuzdan oraya üflemiştik... Rabbinin sözlerini
ve kitaplarını tasdik etmişti; gönülden itaat edenlerdendi.

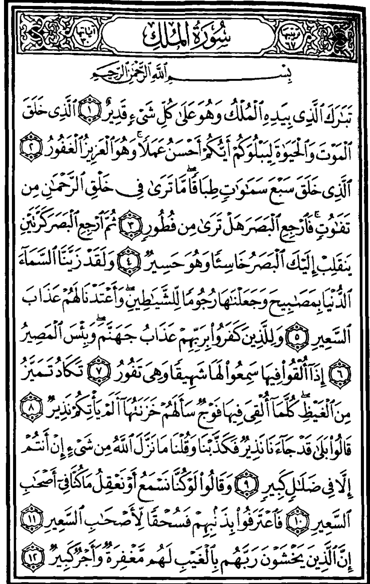
---

* Âsiye bint-i Müzâhim.

67- MÜLK SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 30 âyettir.}

سُورَةُ المُلْكِ
بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
تَبَارَكَ الَّذِي بِيَدِهِ الْمُلْكُ وَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ (١) الَّذِي خَلَقَ
الْمَوْتَ وَالْحَيَاةَ لِيَبْلُوَكُمْ أَيُّكُمْ أَحْسَنُ عَمَلًا وَهُوَ الْعَزِيزُ الْغَفُورُ (٢)
الَّذِي خَلَقَ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ طِبَاقًا مَا تَرَىٰ فِي خَلْقِ الرَّحْمَٰنِ مِنْ
تَفَاوُتٍ فَارْجِعِ الْبَصَرَ هَلْ تَرَىٰ مِنْ فُطُورٍ (٣) ثُمَّ ارْجِعِ الْبَصَرَ كَرَّتَيْنِ
يَنْقَلِبْ إِلَيْكَ الْبَصَرُ خَاسِئًا وَهُوَ حَسِيرٌ (٤) وَلَقَدْ زَيَّنَّا السَّمَاءَ
الدُّنْيَا بِمَصَابِيحَ وَجَعَلْنَاهَا رُجُومًا لِلشَّيَاطِينِ وَأَعْتَدْنَا لَهُمْ عَذَابَ
السَّعِيرِ (٥) وَلِلَّذِينَ كَفَرُوا بِرَبِّهِمْ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَبِئْسَ الْمَصِيرُ
(٦) إِذَا أُلْقُوا فِيهَا سَمِعُوا لَهَا شَهِيقًا وَهِيَ تَفُورُ (٧) تَكَادُ تَمَيَّزُ
مِنَ الْغَيْظِ كُلَّمَا أُلْقِيَ فِيهَا فَوْجٌ سَأَلَهُمْ خَزَنَتُهَا أَلَمْ يَأْتِكُمْ نَذِيرٌ (٨)
قَالُوا بَلَىٰ قَدْ جَاءَنَا نَذِيرٌ فَكَذَّبْنَا وَقُلْنَا مَا نَزَّلَ اللَّهُ مِنْ شَيْءٍ إِنْ أَنْتُمْ
إِلَّا فِي ضَلَالٍ كَبِيرٍ (٩) وَقَالُوا لَوْ كُنَّا نَسْمَعُ أَوْ نَعْقِلُ مَا كُنَّا فِي أَصْحَابِ
السَّعِيرِ (١٠) فَاعْتَرَفُوا بِذَنْبِهِمْ فَسُحْقًا لِأَصْحَابِ السَّعِيرِ (١١)
إِنَّ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُمْ بِالْغَيْبِ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ كَبِيرٌ (١٢)

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Ne zengin ve cömerttir mülkü tekelinde tutan... ki O her şeye kadirdir. **2.** Hanginizin amelinin daha güzel olduğunu görmek için ölümü ve hayatı yaratan... ki O'dur 'mutlak izzet sahibi', bağışlayıcı (Azîz, Gafûr). **3.** Tabakalar hâlinde yedi gök yaratan... Rahman'ın yaratışında bir düzensizlik görmüyorsun. Gözünü çevir de bak bakalım, bir yarık görebilecek misin? **4.** Sonra, gözünü iki kez daha çevir de sana geri dönsün o göz bitkin ve bezgin. **5.** Gerçek şu ki; Biz, en yakın göğü 'kandil'lerle donattık ve onları 'şeytan'lara atılan mermiler hâline getirdik ve Çılgın Ateş azabı hazırladık onlara! **6.** Rablerini nankörce inkâr edenler için ise Cehennem azabı vardır... Ne kötü dönüş yeri! **7.** Oraya atıldıkları vakit, onun fokurdarken çıkardığı hırıltıyı işitirler; **8.** öfkesinden çatlamak üzeredir!.. Oraya ne zaman bir topluluk atılsa, zebaniler onlara; "Size bır uyarıcı gelmemiş miydi?!" diye sorarlar. **9.** Derler ki: "Evet, bize bir uyarıcı gelmişti. Ama biz; 'Allah hiçbir şey indirmemiştir böyle peyder pey!.. Siz büyük bir sapma içindesiniz!' diyerek yalanladık." **10.** Yine, derler ki: "Şayet (vahye) kulak vermiş ya da kendimiz akletmiş olsaydık,* bu Çılgın Ateş'in sahipleri arasında olmazdık!" **11.** Böylece günahlarını itiraf ederler; ama Çılgın Ateş'in sahipleri için iş işten geçmiştir artık!.. **12.** Rablerine gayben** saygı duyanlar için ise gerçekten, büyük bir mükâfat ve mağfiret vardır.

---

* Hüsün-kubuh mes'elesi açısından önemli bir ifade. Ayrıca bkz. A'raf: 43; Fâtır: 35.

** Yani, O'nu görmediği ve O'ndan başkası kendisini görmediği hâlde.

MÜLK SÛRESİ

وَأَسِرُّوا قَوْلَكُمْ أَوِ اجْهَرُوا بِهِ إِنَّهُ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿١٣﴾ أَلَا
يَعْلَمُ مَنْ خَلَقَ وَهُوَ اللَّطِيفُ الْخَبِيرُ ﴿١٤﴾ هُوَ الَّذِي جَعَلَ لَكُمُ
الْأَرْضَ ذَلُولًا فَامْشُوا فِي مَنَاكِبِهَا وَكُلُوا مِنْ رِزْقِهِ وَإِلَيْهِ النُّشُورُ
﴿١٥﴾ ءَأَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يَخْسِفَ بِكُمُ الْأَرْضَ فَإِذَا هِيَ
تَمُورُ ﴿١٦﴾ أَمْ أَمِنْتُمْ مَنْ فِي السَّمَاءِ أَنْ يُرْسِلَ عَلَيْكُمْ حَاصِبًا
فَسَتَعْلَمُونَ كَيْفَ نَذِيرِ ﴿١٧﴾ وَلَقَدْ كَذَّبَ الَّذِينَ مِنْ قَبْلِهِمْ فَكَيْفَ
كَانَ نَكِيرِ ﴿١٨﴾ أَوَلَمْ يَرَوْا إِلَى الطَّيْرِ فَوْقَهُمْ صَافَّاتٍ وَيَقْبِضْنَ مَا
يُمْسِكُهُنَّ إِلَّا الرَّحْمَنُ إِنَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ بَصِيرٌ ﴿١٩﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي
هُوَ جُنْدٌ لَكُمْ يَنْصُرُكُمْ مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ إِنِ الْكَافِرُونَ إِلَّا فِي غُرُورٍ
﴿٢٠﴾ أَمَّنْ هَذَا الَّذِي يَرْزُقُكُمْ إِنْ أَمْسَكَ رِزْقَهُ بَلْ لَجُّوا فِي عُتُوٍّ
وَنُفُورٍ ﴿٢١﴾ أَفَمَنْ يَمْشِي مُكِبًّا عَلَى وَجْهِهِ أَهْدَى أَمَّنْ يَمْشِي سَوِيًّا
عَلَى صِرَاطٍ مُسْتَقِيمٍ ﴿٢٢﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي أَنْشَأَكُمْ وَجَعَلَ لَكُمُ السَّمْعَ
وَالْأَبْصَارَ وَالْأَفْئِدَةَ قَلِيلًا مَا تَشْكُرُونَ ﴿٢٣﴾ قُلْ هُوَ الَّذِي ذَرَأَكُمْ
فِي الْأَرْضِ وَإِلَيْهِ تُحْشَرُونَ ﴿٢٤﴾ وَيَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْتُمْ
صَادِقِينَ ﴿٢٥﴾ قُلْ إِنَّمَا الْعِلْمُ عِنْدَ اللَّهِ وَإِنَّمَا أَنَا نَذِيرٌ مُبِينٌ ﴿٢٦﴾

13. Sözünüzü ister gizleyin ister açığa vurun; şüphesiz O, sinelerin özünü bilir (zihinlerin en derin bölgelerine bile vâkıftır). **14.** Yaratan, bilmez olur mu hiç?! O'dur çünkü 'bütün inceliklere nüfuz eden', 'her şeyden haberdar' (Latîf, Habîr). **15.** O'dur yeryüzünü size boyun eğdiren... Haydi, (dağ bayır, dere tepe, yüksek alçak demeden) onun 'omuz'larında yürüyün ve O'nun rızkından yiyin. Sonunda O'na döneceksiniz. **16.** Emin misiniz göktekinin, sizi yerin dibine geçirmeyeceğinden? Bir de bakmışsınız, 'yer' gidip geliyor!.. **17.** Peki, göktekinin, başınıza taş yağdırmayacağından emin misiniz?! Yakında öğreneceksiniz nasılmış Benim tehdidim! **18.** Gerçek şu ki; bunlardan öncekiler de yalanlamıştı... Ama nasılmış Benim 'tanıma'yışım!.. **19.** Bunlar, üzerlerinde sıra sıra dizilerek (boşlukta) süzülen kuşları görmezler mi? Rahman'dan başkası tutmuyor onları... O her şeyi görmektedir. **20.** Rahman'dan başka kimmiş size yardım edecek asker?! Sırf aldanış içinde bu inkârcı nankörler... **21.** O, rızkınızı kesse, kimmiş size rızık verecek?! Yoo... Sırf bir küstahlık ve kaçış içindeler! **22.** Yüz üstü sürünen mi daha doğru yoldadır yoksa dosdoğru bir yol üzerinde dümdüz yürüyen mi? **23.** De ki: O'dur sizi yaratan ve sizler için kulak, göz ve gönül var eden... Ne de az şükrediyorsunuz! **24.** De ki: O'dur sizi yeryüzünde yaratıp yayan... ki yine O'na haşredileceksiniz. **25.** "Doğru söylüyorsanız, ne zamanmış bu tehdit?!" deyip duruyorlar. **26.** "Bilgi, sadece Allah katındadır; ben sadece apaçık bir uyarıcıyım." de.

27. Onu yaklaşırken gördüklerinde, nankörce inkâr edenlerin yüzleri buruşur. Ve "İşte o isteyip durduğunuz!" denir. **28.** De ki: Düşünün bakalım bir: Allah beni ve beraberimdekileri helâk etse ya da bize acısa, (siz) inkârcı nankörleri, can yakıcı bir azaptan kim kurtarabilir?! **29.** De ki: O, Rahman'dır. Biz O'na iman ettik ve yalnızca O'na güvenip dayandık. Kimin apaçık bir sapma içinde olduğunu yakında öğreneceksiniz! **30.** De ki: Düşünün bakalım bir: Suyunuz çekiliverse, şu şırıl şırıl akan suları size kim getirebilir?

فَلَمَّا رَأَوْهُ زُلْفَةً سِيٓـَٔتْ وُجُوهُ الَّذِينَ كَفَرُوا وَقِيلَ هَٰذَا الَّذِى
كُنتُم بِهِۦ تَدَّعُونَ ﴿٢٧﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَهْلَكَنِىَ اللَّهُ وَمَن مَّعِىَ
أَوْ رَحِمَنَا فَمَن يُجِيرُ الْكَٰفِرِينَ مِنْ عَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٨﴾ قُلْ هُوَ
الرَّحْمَٰنُ ءَامَنَّا بِهِۦ وَعَلَيْهِ تَوَكَّلْنَا فَسَتَعْلَمُونَ مَنْ هُوَ فِى ضَلَٰلٍ مُّبِينٍ
﴿٢٩﴾ قُلْ أَرَءَيْتُمْ إِنْ أَصْبَحَ مَآؤُكُمْ غَوْرًا فَمَن يَأْتِيكُم بِمَآءٍ مَّعِينٍ ﴿٣٠﴾

68- KALEM SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 52 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

سُورَةُ القَلَمِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

نٓ وَالْقَلَمِ وَمَا يَسْطُرُونَ ﴿١﴾ مَآ أَنتَ بِنِعْمَةِ رَبِّكَ بِمَجْنُونٍ ﴿٢﴾
وَإِنَّ لَكَ لَأَجْرًا غَيْرَ مَمْنُونٍ ﴿٣﴾ وَإِنَّكَ لَعَلَىٰ خُلُقٍ عَظِيمٍ ﴿٤﴾
فَسَتُبْصِرُ وَيُبْصِرُونَ ﴿٥﴾ بِأَييِّكُمُ الْمَفْتُونُ ﴿٦﴾ إِنَّ رَبَّكَ هُوَ
أَعْلَمُ بِمَن ضَلَّ عَن سَبِيلِهِۦ وَهُوَ أَعْلَمُ بِالْمُهْتَدِينَ ﴿٧﴾ فَلَا تُطِعِ
الْمُكَذِّبِينَ ﴿٨﴾ وَدُّوا لَوْ تُدْهِنُ فَيُدْهِنُونَ ﴿٩﴾ وَلَا تُطِعْ كُلَّ
حَلَّافٍ مَّهِينٍ ﴿١٠﴾ هَمَّازٍ مَّشَّآءٍ بِنَمِيمٍ ﴿١١﴾ مَّنَّاعٍ لِّلْخَيْرِ مُعْتَدٍ
أَثِيمٍ ﴿١٢﴾ عُتُلٍّ بَعْدَ ذَٰلِكَ زَنِيمٍ ﴿١٣﴾ أَن كَانَ ذَا مَالٍ وَبَنِينَ
﴿١٤﴾ إِذَا تُتْلَىٰ عَلَيْهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ الْأَوَّلِينَ ﴿١٥﴾

1. Nun. Kaleme ve (yazanların) yazdıklarına yemin ederim ki; **2.** Rabbinin nimeti sayesinde, cinli değilsin. **3.** Bitmez tükenmez bir mükâfat var şüphesiz senin için. **4.** Sen gerçekten muazzam bir yaradılışa sahipsin... **5.** O hâlde, sen de göreceksin yakında, onlar da görecek **6.** hanginizin, aklından zoru olduğunu!.. **7.** Senin Rabbin, yolundan sapanları çok iyi bilir! Doğru yolda gidenleri en iyi bilen de O'dur. **8.** Öyleyse, yalanlayanlara itaat etme! **9.** İstiyorlar ki; sen taviz veresin de, kendileri de taviz versinler. **10.** Evet, itaat etme and içip duran hiçbir 'adi'ye; **11.** sürekli ayıplayan lâf getirip götürene; **12.** hayrı engelledikçe engelleyen saldırgan günahkâra; **13.** kendisi dakmanın teki* olduğu hâlde insana üstten bakana; **14.** sırf mal mülk ve evlât sahibi olmuş diye... **15.** Âyetlerimiz kendisine okunduğunda; "Öncekilerin masalları!" diyene...

* Soyu sopu belli olmadığı hâlde, bir aile tarafından nesebe geçirilmiş kimse.

KALEM SÛRESİ

سَنَسِمُهُۥ عَلَى ٱلْخُرْطُومِ ﴿١٦﴾ إِنَّا بَلَوْنَٰهُمْ كَمَا بَلَوْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلْجَنَّةِ إِذْ أَقْسَمُوا۟
لَيَصْرِمُنَّهَا مُصْبِحِينَ ﴿١٧﴾ وَلَا يَسْتَثْنُونَ ﴿١٨﴾ فَطَافَ عَلَيْهَا طَآئِفٌ مِّن رَّبِّكَ
وَهُمْ نَآئِمُونَ ﴿١٩﴾ فَأَصْبَحَتْ كَٱلصَّرِيمِ ﴿٢٠﴾ فَتَنَادَوْا۟ مُصْبِحِينَ ﴿٢١﴾ أَنِ
ٱغْدُوا۟ عَلَىٰ حَرْثِكُمْ إِن كُنتُمْ صَٰرِمِينَ ﴿٢٢﴾ فَٱنطَلَقُوا۟ وَهُمْ يَتَخَٰفَتُونَ ﴿٢٣﴾
أَن لَّا يَدْخُلَنَّهَا ٱلْيَوْمَ عَلَيْكُم مِّسْكِينٌ ﴿٢٤﴾ وَغَدَوْا۟ عَلَىٰ حَرْدٍ قَٰدِرِينَ ﴿٢٥﴾ فَلَمَّا
رَأَوْهَا قَالُوٓا۟ إِنَّا لَضَآلُّونَ ﴿٢٦﴾ بَلْ نَحْنُ مَحْرُومُونَ ﴿٢٧﴾ قَالَ أَوْسَطُهُمْ أَلَمْ أَقُل
لَّكُمْ لَوْلَا تُسَبِّحُونَ ﴿٢٨﴾ قَالُوا۟ سُبْحَٰنَ رَبِّنَآ إِنَّا كُنَّا ظَٰلِمِينَ ﴿٢٩﴾ فَأَقْبَلَ
بَعْضُهُمْ عَلَىٰ بَعْضٍ يَتَلَٰوَمُونَ ﴿٣٠﴾ قَالُوا۟ يَٰوَيْلَنَآ إِنَّا كُنَّا طَٰغِينَ ﴿٣١﴾ عَسَىٰ
رَبُّنَآ أَن يُبْدِلَنَا خَيْرًا مِّنْهَآ إِنَّآ إِلَىٰ رَبِّنَا رَٰغِبُونَ ﴿٣٢﴾ كَذَٰلِكَ ٱلْعَذَابُ وَلَعَذَابُ
ٱلْـَٔاخِرَةِ أَكْبَرُ لَوْ كَانُوا۟ يَعْلَمُونَ ﴿٣٣﴾ إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتِ ٱلنَّعِيمِ
﴿٣٤﴾ أَفَنَجْعَلُ ٱلْمُسْلِمِينَ كَٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٣٥﴾ مَا لَكُمْ كَيْفَ تَحْكُمُونَ ﴿٣٦﴾ أَمْ
لَكُمْ كِتَٰبٌ فِيهِ تَدْرُسُونَ ﴿٣٧﴾ إِنَّ لَكُمْ فِيهِ لَمَا تَخَيَّرُونَ ﴿٣٨﴾ أَمْ لَكُمْ أَيْمَٰنٌ
عَلَيْنَا بَٰلِغَةٌ إِلَىٰ يَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ إِنَّ لَكُمْ لَمَا تَحْكُمُونَ ﴿٣٩﴾ سَلْهُمْ أَيُّهُم
بِذَٰلِكَ زَعِيمٌ ﴿٤٠﴾ أَمْ لَهُمْ شُرَكَآءُ فَلْيَأْتُوا۟ بِشُرَكَآئِهِمْ إِن كَانُوا۟ صَٰدِقِينَ ﴿٤١﴾
يَوْمَ يُكْشَفُ عَن سَاقٍ وَيُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ فَلَا يَسْتَطِيعُونَ ﴿٤٢﴾

16. Yakında damgalay(ıp kır)acağız o koca burnu!.. **17.** Vaktiyle o bahçe sahiplerini sınadığımız gibi bunları da sınamaktayız şüphesiz. Hani, 'sabahleyin oranın ürününü mutlaka kaldıracaklarına' and içmişlerdi. **18.** ('İnşâallah' / 'Allah'ın izniyle' gibi) bir istisna da yapmıyorlardı!.. **19.** Ama uyurlarken, senin Rabbin tarafından gönderilen bir salgın, bahçeyi sardı **20.** da, kapkara bir 'anız'a döndü orası!.. **21.** Sabahleyin birbirlerine seslendiler; **22.** "Ürünü kaldıracaksanız, erkenden çıkın!" diye... **23.** Ve yola koyuldular... Aralarında fısıldaşıyorlardı: **24.** "Sakın, bahçede düşkünün biri yanınıza gelmesin!" diye... **25.** Kimseye bir şey koklatmamaya kararlı, net bir tutumla erkenden gittiler. **26.** Ama orayı gördüklerinde şöyle dediler: "Biz herhâlde yanlış bir yere geldik!" **27.** "Aksine, düpedüz mahrum bırakılmışız!.." **28.** En dengeli olanları dedi ki: "Dememiş miydim Ben size: '(Allah'ı) tenzih ve takdis etsenize' ?!" **29.** "Rabbimizi tenzih ve takdis ederiz; gerçekten zalimmişiz!" dediler. **30.** Birbirlerini kınamaya başladılar. **31.** Ve dediler ki: "Yazıklar olsun bize! Gerçekten azgınmışız!" **32.** "Belki Rabbimiz bize bundan daha iyisini verir. Biz artık sadece Rabbimize bel bağlarız." **33.** İşte, azap böyledir!.. Ahiret azabı ise elbette daha büyüktür. Keşke bilmiş olsalardı! **34.** Müttakîler için ise Rableri katında nimet dolu cennetler vardır. **35.** Biz; teslimiyet gösterenleri mücrimlerle bir tutar mıyız hiç?! **36.** (Ey müşrikler! Bilgi-belge nâmına) 'ne'niz var; nasıl böyle bir hüküm verebiliyorsunuz?! **37.** Yoksa bir kitabınız var da ondan mı öğreniyorsunuz **38.** 'tercih ettiğiniz her şeyin mutlaka size verileceği'ni?! **39.** Yoksa Kıyamet Günü'ne kadar sürecek yeminler mi etmişiz size; 'Hükmettiğiniz her şey mutlaka sizin olacak!' diye?! **40.** Sor onlara; bunu hangisi iddia etmekte!.. **41.** Yoksa ortakları mı var? Öyleyse getirsinler ortaklarını, doğru söylüyorlarsa!.. **42.** Baldırın açıldığı,* secdeye çağrıldıkları hâlde güçlerinin buna yetmediği gün;

* Keşf-i sâk tâbiri, mahşerin dehşet ve şiddetinden dolayı, hesâba çekileceklerin "paçalarının tutuşacağı" devri sembolize etmektedir.

43. gözleri yere çakılmış, kendilerini zillet bürümüş olarak... Oysa, sapasağlam iken de secdeye çağrılıyorlar (fakat şiddetle reddediyorlar)dı!.. **44.** Sen Bana bırak, bu 'söz'ü yalanlayanları!.. Biz onları, kendilerinin bilmediği bir yönden yavaş yavaş azaba yaklaştıracağız. **45.** Onlara mühlet veriyorum; ama çok sağlamdır Benim tuzağım! **46.** Yoksa sen bunlardan bir ücret istiyorsun da onun borcu altında mı eziliyorlar?! **47.** Yoksa gayb (bilgisi) yanlarında da, oradan mı yazıyorlar?! **48.** O hâlde, sen; Rabbinin hükmüne sabret de o 'balık yoldaşı'* gibi olma. Hani, o; dertli dertli Rabbine seslenmişti... **49.** Rabbinin katından ona bir nimet yetişmiş olmasaydı; yerilmiş vaziyette çıplak bir yere atılacağı kesindi!.. **50.** Ama Rabbi onu derleyip kendine getirdi ve salihlerden kıldı. **51.** Nankörce inkâr edenler bu 'öğüt'ü işittiklerinde, (hasetlerinden) neredeyse seni gözleriyle yere devireceklerdi!.. "O kesinlikle cinlidir" diyorlar bir de!.. **52.** Oysa o, âlemlere (yani, herkese) açık bir öğütten başka bir şey değil!..

خَٰشِعَةً أَبْصَٰرُهُمْ تَرْهَقُهُمْ ذِلَّةٌ وَقَدْ كَانُوا۟ يُدْعَوْنَ إِلَى ٱلسُّجُودِ وَهُمْ سَٰلِمُونَ
(٤٣) فَذَرْنِى وَمَن يُكَذِّبُ بِهَٰذَا ٱلْحَدِيثِ سَنَسْتَدْرِجُهُم مِّنْ حَيْثُ
لَا يَعْلَمُونَ (٤٤) وَأُمْلِى لَهُمْ إِنَّ كَيْدِى مَتِينٌ (٤٥) أَمْ تَسْـَٔلُهُمْ أَجْرًا فَهُم
مِّن مَّغْرَمٍ مُّثْقَلُونَ (٤٦) أَمْ عِندَهُمُ ٱلْغَيْبُ فَهُمْ يَكْتُبُونَ (٤٧) فَٱصْبِرْ
لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تَكُن كَصَاحِبِ ٱلْحُوتِ إِذْ نَادَىٰ وَهُوَ مَكْظُومٌ (٤٨) لَّوْلَآ
أَن تَدَٰرَكَهُۥ نِعْمَةٌ مِّن رَّبِّهِۦ لَنُبِذَ بِٱلْعَرَآءِ وَهُوَ مَذْمُومٌ (٤٩) فَٱجْتَبَٰهُ رَبُّهُۥ
فَجَعَلَهُۥ مِنَ ٱلصَّٰلِحِينَ (٥٠) وَإِن يَكَادُ ٱلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لَيُزْلِقُونَكَ بِأَبْصَٰرِهِمْ
لَمَّا سَمِعُوا۟ ٱلذِّكْرَ وَيَقُولُونَ إِنَّهُۥ لَمَجْنُونٌ (٥١) وَمَا هُوَ إِلَّا ذِكْرٌ لِّلْعَٰلَمِينَ (٥٢)

نصف الحزب ٥٧

سُورَةُ الحَاقَّةِ (٥٢) (٦٩)

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

ٱلْحَآقَّةُ (١) مَا ٱلْحَآقَّةُ (٢) وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْحَآقَّةُ (٣) كَذَّبَتْ ثَمُودُ
وَعَادٌۢ بِٱلْقَارِعَةِ (٤) فَأَمَّا ثَمُودُ فَأُهْلِكُوا۟ بِٱلطَّاغِيَةِ (٥) وَأَمَّا
عَادٌ فَأُهْلِكُوا۟ بِرِيحٍ صَرْصَرٍ عَاتِيَةٍ (٦) سَخَّرَهَا عَلَيْهِمْ
سَبْعَ لَيَالٍ وَثَمَٰنِيَةَ أَيَّامٍ حُسُومًا فَتَرَى ٱلْقَوْمَ فِيهَا صَرْعَىٰ
كَأَنَّهُمْ أَعْجَازُ نَخْلٍ خَاوِيَةٍ (٧) فَهَلْ تَرَىٰ لَهُم مِّنۢ بَاقِيَةٍ (٨)

69- HÂKKA SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 52 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Mutlaka gerçekleşecek! **2.** Nedir, 'mutlaka gerçekleşecek'? **3.** Nereden bileceksin ki nedir, 'mutlaka gerçekleşecek'? **4.** Semûd ve Âd kavimleri de ansızın gelip çatacak olan (bu gün)ü yalanlamışlardı. **5.** Ama Semûd o müthiş sarsıntıyla helâk edildi; **6.** Âd da önüne çıkanı acımasızca deviren dondurucu bir kasırgayla helâk edildi. **7.** Allah, onu başlarına; yedi gece, sekiz gün köklerini kurutacak şekilde aralıksız musallat etti. Öyle ki; bu kavmin, kökünden sökülmüş kof hurma kütükleri gibi yerlere serilmiş olduğunu görebilirdin. **8.** Şimdi onlardan geride kalan bir tek kişi görüyor musun?

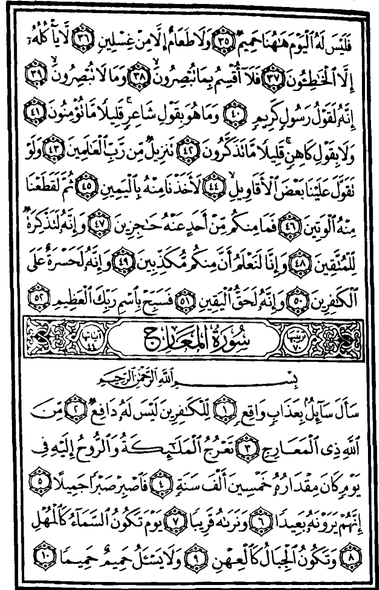
* Yani, Hz. Yunus b. Metta... Bkz. Enbiya: 86-88; Sâffât: 139-148. Ayrıca Yunus: 98.

وَجَآءَ فِرْعَوْنُ وَمَن قَبْلَهُۥ وَٱلْمُؤْتَفِكَٰتُ بِٱلْخَاطِئَةِ ﴿٩﴾ فَعَصَوْا رَسُولَ
رَبِّهِمْ فَأَخَذَهُمْ أَخْذَةً رَّابِيَةً ﴿١٠﴾ إِنَّا لَمَّا طَغَا ٱلْمَآءُ حَمَلْنَٰكُمْ فِى ٱلْجَارِيَةِ
﴿١١﴾ لِنَجْعَلَهَا لَكُمْ تَذْكِرَةً وَتَعِيَهَآ أُذُنٌ وَٰعِيَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِذَا نُفِخَ فِى ٱلصُّورِ
نَفْخَةٌ وَٰحِدَةٌ ﴿١٣﴾ وَحُمِلَتِ ٱلْأَرْضُ وَٱلْجِبَالُ فَدُكَّتَا دَكَّةً وَٰحِدَةً ﴿١٤﴾
فَيَوْمَئِذٍ وَقَعَتِ ٱلْوَاقِعَةُ ﴿١٥﴾ وَٱنشَقَّتِ ٱلسَّمَآءُ فَهِىَ يَوْمَئِذٍ وَاهِيَةٌ
﴿١٦﴾ وَٱلْمَلَكُ عَلَىٰٓ أَرْجَآئِهَا وَيَحْمِلُ عَرْشَ رَبِّكَ فَوْقَهُمْ يَوْمَئِذٍ ثَمَٰنِيَةٌ
﴿١٧﴾ يَوْمَئِذٍ تُعْرَضُونَ لَا تَخْفَىٰ مِنكُمْ خَافِيَةٌ ﴿١٨﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ
كِتَٰبَهُۥ بِيَمِينِهِۦ فَيَقُولُ هَآؤُمُ ٱقْرَءُوا كِتَٰبِيَهْ ﴿١٩﴾ إِنِّى ظَنَنتُ أَنِّى مُلَٰقٍ
حِسَابِيَهْ ﴿٢٠﴾ فَهُوَ فِى عِيشَةٍ رَّاضِيَةٍ ﴿٢١﴾ فِى جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿٢٢﴾
قُطُوفُهَا دَانِيَةٌ ﴿٢٣﴾ كُلُوا وَٱشْرَبُوا هَنِيٓـًٔا بِمَآ أَسْلَفْتُمْ فِى ٱلْأَيَّامِ
ٱلْخَالِيَةِ ﴿٢٤﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِىَ كِتَٰبَهُۥ بِشِمَالِهِۦ فَيَقُولُ يَٰلَيْتَنِى لَمْ أُوتَ كِتَٰبِيَهْ
﴿٢٥﴾ وَلَمْ أَدْرِ مَا حِسَابِيَهْ ﴿٢٦﴾ يَٰلَيْتَهَا كَانَتِ ٱلْقَاضِيَةَ ﴿٢٧﴾ مَآ أَغْنَىٰ
عَنِّى مَالِيَهْ ﴿٢٨﴾ هَلَكَ عَنِّى سُلْطَٰنِيَهْ ﴿٢٩﴾ خُذُوهُ فَغُلُّوهُ ﴿٣٠﴾ ثُمَّ ٱلْجَحِيمَ
صَلُّوهُ ﴿٣١﴾ ثُمَّ فِى سِلْسِلَةٍ ذَرْعُهَا سَبْعُونَ ذِرَاعًا فَٱسْلُكُوهُ ﴿٣٢﴾ إِنَّهُۥ
كَانَ لَا يُؤْمِنُ بِٱللَّهِ ٱلْعَظِيمِ ﴿٣٣﴾ وَلَا يَحُضُّ عَلَىٰ طَعَامِ ٱلْمِسْكِينِ ﴿٣٤﴾

9. Firavun, ondan öncekiler ve altı üstüne getirilmiş (lûtî) şehirler de aynı günahla gelmişlerdi. **10.** Rablerinin elçisine karşı gelmişler; O da onları, şiddeti gittikçe artan bir yakalayışla yakalayıvermişti!.. **11.** (Buna karşılık, tufanda) sular taştığında, sizi Biz yüklemiştik o aheste aheste giden (gemiy)e; **12.** onu size bir öğüt; kavrayışlı kulaklara da ibret küpesi kılalım diye... **13.** İmdi, Sûr'a bir kez üfürülüp de; **14.** Arz ve dağlar yerlerinden kaldırılıp tek bir çarpma ile paramparça olduklarında; **15.** işte o gün gerçekleşecek, o büyük hadise! **16.** Gök yarılmış; bîtap düşmüş (çökmeye yüz tutmuş)tur; **17.** melekler göğün dört bir yanına saçılmıştır (çünkü). Rabbinin mutlak hükümranlık tahtını ise o gün üstlerindeki sekizi* taşımaktadır. **18.** İşte o gün, huzura alınır (hesaba çekilir)siniz; hiçbir gizliniz-saklınız kalmaz. **19.** Amel defteri sağından verilmiş olan, der ki: "Alın işte, okuyun amel defterimi." **20.** "Biliyordum, bu hesaba çekilişle mutlaka karşı karşıya geleceğimi." **21.** Bundan böyle, (kendisini) razı eden bir yaşam sürecektir: **22.** öyle yüksek bir Cennet'te ki; **23.** kolayca koparılabilir meyveleri... **24.** Geçmiş günlerde, önden gönderdiğiniz amellere karşılık yiyin için âfiyetle!.. **25.** Amel defteri solundan verilmiş olan ise der ki: "Keşke amel defterim verilmeseydi" **26.** "de, öğrenmeseydim hesabımı!" **27.** "Keşke o (ölüm) her şeyi bitirmiş olsaydı!" **28.** "Malımın bana bir faydası olmadı!" **29.** "Gücüm kuvvetim de yok olup gitti!.." **30.** (O anda bir nida:) Tutun şunu, bağlayın şunu! **31.** Cayır cayır yanan Ateş'e sallayın şunu! **32.** Sonra da öyle bir zincire vurun ki onu; yetmiş arşın olsun uzunluğu!.. **33.** Çünkü ulu Allah'a iman etmezdi. **34.** Düşkünü doyurmaya teşvik etmezdi.

* Hamele-i Arş denilen sekiz büyük melek.

35. Bugün de ona yok; ne candan
bir dost 36. ne de -bedenî akıntılar
dışında- bir yiyecek; 37. ki onu
sadece günahkârlar yiyecek... 38.
İmdi: yemin ederim görebildikle-
rinize 39. ve göremediklerinize ki;
40. o, gerçekten değerli bir elçinin
sözüdür. 41. Bir şair sözü değildir...
-Ne de az iman ediyorsunuz!- 42.
Bir kâhin sözü de değildir... -Ne de
az düşünüyorsunuz!- 43. Âlemlerin
Rabbi'nden indirilmektedir. 44.
Şayet (o elçi) bazı sözler uydurup
da Bize mâl etmeye kalksaydı; 45.
onu sağ elimizle yakalardık; 46.
sonra da şah damarını kopartırdık!..
47. Ve hiçbiriniz onu koruyamaz-
dı! 48. Bu, gerçekten müttakîler
için bir öğüttür. 49. İçinizde, yalan-
layanlar olduğunu elbette bilmek-
teyiz! 50. İnkârcı nankörler için
bir pişmanlık kaynağıdır bu... 51.
Şüphesiz, kesin bir gerçektir bu...
52. O hâlde, tenzih ve takdis et ulu Rabbinin ismini.

70- MA'ÂRİC SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 44 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Öyle kesin bir azap istedi ki isteklisi 2-3. bütün isteklerin katına çıkarıldığı Allah'tan;
inkârcı nankörlerin başına mutlaka patlar, hiç kimse onu bertaraf edemez! 4. Oysa (is-
tekleri O'na çıkaran) melekler ve Rûh, O'na öyle bir günde çıkmaktadırlar ki (dünya
hesabı ile) elli bin sene sürmektedir.[170] 5. O hâlde, sabret güzel bir sabırla... 6. Onlar
bunu tamamen uzak görüyorlar; 7. Biz ise 'yakın' görüyoruz onu!.. 8. O gün ki; gök,
erimiş maden gibi olur; 9. dağlar ise (savrulmuş) pamuk gibi... 10. Can ciğer hiçbir dost,
can ciğer bir dostunu sor(a)maz;

MA'ÂRİC SÛRESİ

يُبَصَّرُونَهُمْ يَوَدُّ الْمُجْرِمُ لَوْ يَفْتَدِي مِنْ عَذَابِ يَوْمِئِذٍ بِبَنِيهِ ﴿١١﴾
وَصَاحِبَتِهِ وَأَخِيهِ ﴿١٢﴾ وَفَصِيلَتِهِ الَّتِي تُؤْوِيهِ ﴿١٣﴾ وَمَنْ فِي الْأَرْضِ
جَمِيعًا ثُمَّ يُنْجِيهِ ﴿١٤﴾ كَلَّا إِنَّهَا لَظَىٰ ﴿١٥﴾ نَزَّاعَةً لِلشَّوَىٰ ﴿١٦﴾ تَدْعُو
مَنْ أَدْبَرَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٧﴾ وَجَمَعَ فَأَوْعَىٰ ﴿١٨﴾ ۞ إِنَّ الْإِنْسَانَ خُلِقَ هَلُوعًا
﴿١٩﴾ إِذَا مَسَّهُ الشَّرُّ جَزُوعًا ﴿٢٠﴾ وَإِذَا مَسَّهُ الْخَيْرُ مَنُوعًا ﴿٢١﴾ إِلَّا
الْمُصَلِّينَ ﴿٢٢﴾ الَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ دَائِمُونَ ﴿٢٣﴾ وَالَّذِينَ فِي
أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ مَعْلُومٌ ﴿٢٤﴾ لِلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ ﴿٢٥﴾ وَالَّذِينَ يُصَدِّقُونَ
بِيَوْمِ الدِّينِ ﴿٢٦﴾ وَالَّذِينَ هُمْ مِنْ عَذَابِ رَبِّهِمْ مُشْفِقُونَ ﴿٢٧﴾ إِنَّ عَذَابَ
رَبِّهِمْ غَيْرُ مَأْمُونٍ ﴿٢٨﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِفُرُوجِهِمْ حَافِظُونَ ﴿٢٩﴾ إِلَّا عَلَىٰ
أَزْوَاجِهِمْ أَوْ مَا مَلَكَتْ أَيْمَانُهُمْ فَإِنَّهُمْ غَيْرُ مَلُومِينَ ﴿٣٠﴾ فَمَنِ ابْتَغَىٰ وَرَاءَ
ذَٰلِكَ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْعَادُونَ ﴿٣١﴾ وَالَّذِينَ هُمْ لِأَمَانَاتِهِمْ وَعَهْدِهِمْ رَاعُونَ
﴿٣٢﴾ وَالَّذِينَ هُمْ بِشَهَادَاتِهِمْ قَائِمُونَ ﴿٣٣﴾ وَالَّذِينَ هُمْ عَلَىٰ صَلَاتِهِمْ يُحَافِظُونَ
﴿٣٤﴾ أُولَٰئِكَ فِي جَنَّاتٍ مُكْرَمُونَ ﴿٣٥﴾ فَمَالِ الَّذِينَ كَفَرُوا قِبَلَكَ مُهْطِعِينَ
﴿٣٦﴾ عَنِ الْيَمِينِ وَعَنِ الشِّمَالِ عِزِينَ ﴿٣٧﴾ أَيَطْمَعُ كُلُّ امْرِئٍ مِنْهُمْ
أَنْ يُدْخَلَ جَنَّةَ نَعِيمٍ ﴿٣٨﴾ كَلَّا إِنَّا خَلَقْنَاهُمْ مِمَّا يَعْلَمُونَ ﴿٣٩﴾

11. birbirlerine gösterildikleri
hâlde... Mücrim; o günün aza-
bından kurtulmak için fidye ver-

mek ister oğullarını; **12.**
hayat arkadaşını, kardeşi-
ni; **13.** kendisini sahiple-
nen sülalesini; **14.** hatta,
yeryüzünde kim varsa hepsini...
ki sonunda kendisini kurtara-
bilsin. **15.** Fakat ne mümkün!..
Çünkü o, öyle halis bir alev-
dir ki; **16.** kavurup soyar kafa
derisini!.. **17.** Çağırır arkasını
dönüp, yüz çevireni; **18.** (malı-
nın hakkını vermeden) üst üste
yığıp biriktireni. **19.** Gerçekten
haris yaratılmıştır insanoğlu. **20.**
Başına bir şer geldiğinde, ferya-
dı basar; **21.** ama pinti kesilir bir
hayır dokundu mu! **22.** Gerçek
dindarlar müstesna... **23.** Onlar
ki; berdevamdırlar namazlarına.
24-25. Onlar ki; belirli bir hak vardır mallarında, isteyene ve yoksuna. **26.** Onlar
ki; yargılanma gününü tasdik ederler. **27.** Onlar ki; kaygılanırlar Rablerinin aza-
bından yana. **28.** -Emin olunacak bir şey değildir (yani) Rablerinin azabı da...-
29. Onlar ki; ırzlarını korurlar. **30-31.** -Eşleri ve ellerinin altındaki (cariye)ler
müstesna; bunlar için kınanacak değillerdir zira. Kim de bundan ötesini ararsa,
bunlardır işte haddi aşanlar!- **32.** Onlar ki; emanetlerine ve anlaşmalarına riayet
ederler. **33.** Onlar ki; şahitliklerini dürüst yaparlar. **34.** Onlar ki; namazlarını,
üzerine titreyerek eda ederler. **35.** Bunlardır işte, cennetlerde ikrama mazhar
olacaklar. **36.** Nankörce inkâr edenlerin 'ne'si var ki; senden nefretle kaçıyor-
lar?! **37.** Sağdan soldan halka halka dağılarak (uzaklaşıyorlar)?! **38.** Bunlardan
herhangi biri nimet dolu Cennet'e sokulacağını mı umuyor (hâl böyle iken)?!
39. Asla!.. Doğrusu; Biz onları bildikleri (o basit) şeyden yarattık.

فلا أقسم برب المشرق والمغرب إنا لقدرون ﴿٤٠﴾ على أن نبدل خيرا منهم
وما نحن بمسبوقين ﴿٤١﴾ فذرهم يخوضوا ويلعبوا حتى يلقوا يومهم الذى
يوعدون ﴿٤٢﴾ يوم يخرجون من الأجداث سراعا كأنهم إلى نصب يوفضون
﴿٤٣﴾ خشعة أبصرهم ترهقهم ذلة ذلك اليوم الذى كانوا يوعدون ﴿٤٤﴾

سورة نوح

بسم الله الرحمن الرحيم

إنا أرسلنا نوحا إلى قومه أن أنذر قومك من قبل أن يأتيهم
عذاب أليم ﴿١﴾ قال يقوم إنى لكم نذير مبين ﴿٢﴾ أن اعبدوا
الله واتقوه وأطيعون ﴿٣﴾ يغفر لكم من ذنوبكم ويؤخركم
إلى أجل مسمى إن أجل الله إذا جاء لا يؤخر لو كنتم تعلمون
﴿٤﴾ قال رب إنى دعوت قومى ليلا ونهارا ﴿٥﴾ فلم يزدهم دعاءى إلا
فرارا ﴿٦﴾ وإنى كلما دعوتهم لتغفر لهم جعلوا أصبعهم
فى ءاذانهم واستغشوا ثيابهم وأصروا واستكبروا استكبارا
﴿٧﴾ ثم إنى دعوتهم جهارا ﴿٨﴾ ثم إنى أعلنت لهم وأسررت
لهم إسرارا ﴿٩﴾ فقلت استغفروا ربكم إنه كان غفارا ﴿١٠﴾

40. O hâlde, doğuların ve batıların Rabbine yemin ederim ki; Biz gerçekten kadiriz **41.** onları kendilerinden daha iyileri ile değiştirmeye... Ve önümüze geçemez hiç kimse! **42.** Öyleyse, bırak onları, tehdit edildikleri günle karşı karşıya gelinceye dek dalıp oynasınlar. **43.** O gün ki; yattıkları yerden, dikilmiş hedeflere doğru yarışırcasına çıkarlar... **44.** Hem de (dehşet ve utançtan) gözleri yere çakılmış ve benliklerini zillet bürümüş olarak... İşte budur, tehdit edilip durdukları gün!

71- NÛH SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir.28 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. "Başlarına can yakıcı bir azap gelmeden önce şu kavmini uyar!" diyerek, Nuh'u kavmine Biz göndermiştik. **2.** Demişti ki: "Ey kavmim! Ben, sizin için gerçekten apaçık bir uyarıcıyım." **3.** "Allah'a kulluk edesiniz, O'ndan sakınasınız ve bana itaat edesiniz;" **4.** "O da bir kısım günahlarınızı size bağışlasın; sizi (helâk etmeyip) adı konulmuş bir ecele kadar geciktirsin, diye... -Kuşkusuz, Allah'ın yazdığı ecel geldiğinde geciktirilmez. Keşke bilmiş olsaydınız!-" **5.** (Fakat kavminin kahir ekseriyeti, yıllarca süren bu çağrıyı reddetti. O da bunun üzerine, Rabbine yakararak) dedi ki: "Ya Rabbi! Doğrusu; ben kavmimi gece gündüz çağırdım." **6.** "Ama benim çağrım, sadece benden kaçışlarını artırdı onların!.." **7.** "Sen onları bağışlayasın diye kendilerini her çağırdığımda, gâh parmaklarını kulaklarına tıkadılar gâh elbiselerine büründüler... Hâsılı; inat ettiler ve kibirlendikçe kibirlendiler!" **8.** "Ayrıca; ben onları açıkça çağırdım." **9.** "Sonra, onları hem açıkça hem de gizlice çağırdım" **10.** "ve dedim ki: 'Rabbinizin sizi bağışlaması için dua edin; çünkü O 'bağışladıkça bağışlayan'dır (Ğaffar).'

يُرْسِلِ السَّمَاءَ عَلَيْكُم مِّدْرَارًا ﴿١١﴾ وَيُمْدِدْكُم بِأَمْوَالٍ وَبَنِينَ وَيَجْعَل
لَّكُمْ جَنَّاتٍ وَيَجْعَل لَّكُمْ أَنْهَارًا ﴿١٢﴾ مَّا لَكُمْ لَا تَرْجُونَ لِلَّهِ وَقَارًا ﴿١٣﴾
وَقَدْ خَلَقَكُمْ أَطْوَارًا ﴿١٤﴾ أَلَمْ تَرَوْا كَيْفَ خَلَقَ اللَّهُ سَبْعَ سَمَاوَاتٍ
طِبَاقًا ﴿١٥﴾ وَجَعَلَ الْقَمَرَ فِيهِنَّ نُورًا وَجَعَلَ الشَّمْسَ سِرَاجًا ﴿١٦﴾
وَاللَّهُ أَنبَتَكُم مِّنَ الْأَرْضِ نَبَاتًا ﴿١٧﴾ ثُمَّ يُعِيدُكُمْ فِيهَا وَيُخْرِجُكُمْ
إِخْرَاجًا ﴿١٨﴾ وَاللَّهُ جَعَلَ لَكُمُ الْأَرْضَ بِسَاطًا ﴿١٩﴾ لِّتَسْلُكُوا مِنْهَا
سُبُلًا فِجَاجًا ﴿٢٠﴾ قَالَ نُوحٌ رَّبِّ إِنَّهُمْ عَصَوْنِي وَاتَّبَعُوا مَن لَّمْ يَزِدْهُ
مَالُهُ وَوَلَدُهُ إِلَّا خَسَارًا ﴿٢١﴾ وَمَكَرُوا مَكْرًا كُبَّارًا ﴿٢٢﴾ وَقَالُوا
لَا تَذَرُنَّ آلِهَتَكُمْ وَلَا تَذَرُنَّ وَدًّا وَلَا سُوَاعًا وَلَا يَغُوثَ وَيَعُوقَ
وَنَسْرًا ﴿٢٣﴾ وَقَدْ أَضَلُّوا كَثِيرًا وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا ضَلَالًا ﴿٢٤﴾
مِّمَّا خَطِيئَاتِهِمْ أُغْرِقُوا فَأُدْخِلُوا نَارًا فَلَمْ يَجِدُوا لَهُم مِّن دُونِ
اللَّهِ أَنصَارًا ﴿٢٥﴾ وَقَالَ نُوحٌ رَّبِّ لَا تَذَرْ عَلَى الْأَرْضِ مِنَ الْكَافِرِينَ
دَيَّارًا ﴿٢٦﴾ إِنَّكَ إِن تَذَرْهُمْ يُضِلُّوا عِبَادَكَ وَلَا يَلِدُوا إِلَّا فَاجِرًا
كَفَّارًا ﴿٢٧﴾ رَبِّ اغْفِرْ لِي وَلِوَالِدَيَّ وَلِمَن دَخَلَ بَيْتِيَ
مُؤْمِنًا وَلِلْمُؤْمِنِينَ وَالْمُؤْمِنَاتِ وَلَا تَزِدِ الظَّالِمِينَ إِلَّا تَبَارًا ﴿٢٨﴾

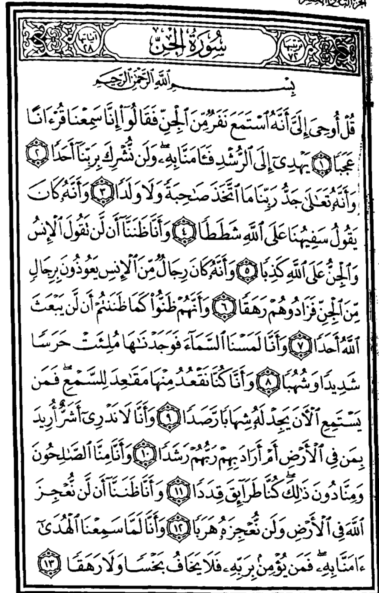
11. 'Ta ki; gökten üzerinize bol yağmur yağdırsın;' **12.** 'sizi mallarla ve oğullarla desteklesin; sizin için bahçeler ve ırmaklar var etsin.' **13.** 'Sizin 'ne'niz var ki; Allah'a (sadece O'na) bir saygı yakıştıramıyorsunuz?!'* **14.** 'Hem de sizi aşama aşama O yaratmışken...' **15.** 'Görmediniz mi, Allah nasıl tabakalar hâlinde yedi gök yaratmış?' **16.** 'Aralarında, Ay'ı nur kılıp Güneş'i kandil yapmış?' **17.** 'Sizi topraktan, bir bitki gibi Allah bitirmiş...' **18.** 'Sonra sizi, yine oraya döndürecek ve sizi bir çıkarışla çıkaracak (oradan).' **19.** 'Yeryüzünü sizin için Allah döşek kılmış' **20.** 'ki geniş yollara girip dolaşasınız...' " **21.** Nuh yine dedi ki: "Ya Rabbi! Şüphesiz, bunlar bana karşı geldiler ve 'malı ve çocuğu kendisine zarardan başka bir şey getirmeyen kişiler'e uydular!" **22.** "Muazzam tuzaklar kurdular:" **23.** 'Sakın tanrılarınızı bırakmayın!.. Asla terk etmeyin Vedd'i, Süvâ'ı, Yeğûs'u, Yeûk'u ve Nesr'i!..' dediler." **24.** "Ve birçoğunu saptırdılar. Sen de 'sapma'dan başka bir şeylerini artırma bu zalimlerin!" **25.** Kendi yanlışları yüzünden suda boğuldular ve öyle bir Ateş'e sokuldular ki!.. Allah karşısında kendilerine bir yardımcı da bulamadılar... **26.** Çünkü Nuh şöyle demişti: "Ya Rabbi! Yeryüzünde, inkârcı nankörlerden yurt tutan bir tek kişi bile bırakma." **27.** "Onları bırakırsan, mutlaka kullarını saptırırlar; haram helâl dinlemeyen inkârcı nankörlerden başka da çocukları olmaz!" **28.** "Ya Rabbi! Beni, anamı, babamı, mümin olarak evime girenleri ve kadın erkek bütün müminleri bağışla; zalimlerin ise helâkten başka bir şeylerini artırma (Allah'ım!)."

---

* Allah'ın yegâne mâbud olduğunu düşünemiyor; O'nun azabından korkmuyor, nimetine bel bağlamıyorsunuz...

72- CİN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 28 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

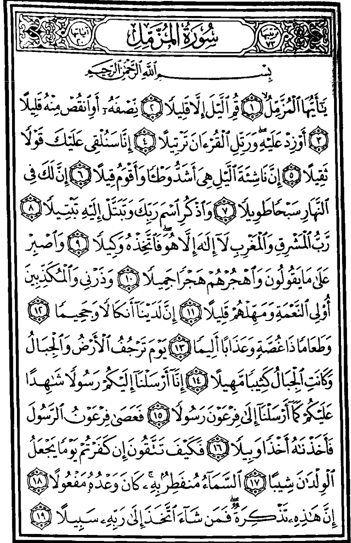
1. De ki: (Kur'ân okuduğum sırada) cinlerden bir topluluğun (beni) dinledikleri ve şöyle dedikleri bana vahyedildi: Doğrusu biz, öyle enteresan bir Kur'ân dinledik **2.** ki, olgunluğa erdiriyor... Biz de ona iman ettik. Bundan böyle, Rabbimize hiç kimseyi ortak koşmayacağız. **3.** (Kur'ân'ı dinleyince şunu kesin olarak anladık ki) meğer, Rabbimizin şanı yüce imiş; eş ve çocuk edinmemiş. **4.** Meğer, Allah'a karşı asılsız şeyler uyduruyormuş bizim beyinsiz (İblis)! **5.** -Oysa insanların ve cinlerin, Allah'a karşı bir şey uydurmayacaklarını zannederdik Biz.- **6.** Meğer, insanlardan bazı 'er'ler, cinlerden birtakım 'er'lere sığınıyorlarmış da onların cür'etini artırıyorlarmış. **7.** Meğer, onlar da -tıpkı sizin gibi- Allah'ın hiç kimseyi diriltemeyeceği kanaatindeymişler. **8.** Meğer, biz (gaybî bilgiler çalmak için) göğü yoklarmışız da onun sert bekçilerle ve alev topları ile doldurulmuş olduğunu görürmüşüz. **9.** Meğer, biz orada (gaybın) dinlenebileceği yerlerde oturumuşuz; ama şimdi kim onu dinleyecek olsa, kendisini izleyen bir alev topu buluyormuş. **10.** Meğer, yeryüzündekilere kötülük mü murad edilmiştir, yoksa Rableri onlara bir olgunluk mu dilemiştir, bilmiyormuşuz. **11.** Meğer, bizim aramızda da; hem salihler varmış hem de bunun dûnundakiler... Biz de türlü türlü yollar tutturmuşuz. **12.** Meğer, yeryüzünde kalsak da Allah'ı âciz bırakamazmışız, kaçsak da O'nu âciz bırakamazmışız... **13.** Evet; biz bu kılavuzu işitir işitmez ona iman ettik. Artık kim Rabbine iman ederse, ne yaptığı iyiliklerin eksiltileceğinden korkar ne de üzerine kötülüklerinden fazlasının yükleneceğinden...

وَأَنَّا مِنَّا ٱلْمُسْلِمُونَ وَمِنَّا ٱلْقَٰسِطُونَ فَمَنْ أَسْلَمَ فَأُو۟لَٰٓئِكَ
تَحَرَّوْا۟ رَشَدًا ﴿١٤﴾ وَأَمَّا ٱلْقَٰسِطُونَ فَكَانُوا۟ لِجَهَنَّمَ حَطَبًا ﴿١٥﴾
وَأَلَّوِ ٱسْتَقَٰمُوا۟ عَلَى ٱلطَّرِيقَةِ لَأَسْقَيْنَٰهُم مَّآءً غَدَقًا ﴿١٦﴾ لِّنَفْتِنَهُمْ
فِيهِ ۚ وَمَن يُعْرِضْ عَن ذِكْرِ رَبِّهِۦ يَسْلُكْهُ عَذَابًا صَعَدًا ﴿١٧﴾ وَأَنَّ
ٱلْمَسَٰجِدَ لِلَّهِ فَلَا تَدْعُوا۟ مَعَ ٱللَّهِ أَحَدًا ﴿١٨﴾ وَأَنَّهُۥ لَمَّا قَامَ عَبْدُ ٱللَّهِ
يَدْعُوهُ كَادُوا۟ يَكُونُونَ عَلَيْهِ لِبَدًا ﴿١٩﴾ قُلْ إِنَّمَآ أَدْعُوا۟ رَبِّى وَلَآ أُشْرِكُ
بِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٠﴾ قُلْ إِنِّى لَآ أَمْلِكُ لَكُمْ ضَرًّا وَلَا رَشَدًا ﴿٢١﴾ قُلْ إِنِّى
لَن يُجِيرَنِى مِنَ ٱللَّهِ أَحَدٌ وَلَنْ أَجِدَ مِن دُونِهِۦ مُلْتَحَدًا ﴿٢٢﴾ إِلَّا بَلَٰغًا
مِّنَ ٱللَّهِ وَرِسَٰلَٰتِهِۦ ۚ وَمَن يَعْصِ ٱللَّهَ وَرَسُولَهُۥ فَإِنَّ لَهُۥ نَارَ جَهَنَّمَ
خَٰلِدِينَ فِيهَآ أَبَدًا ﴿٢٣﴾ حَتَّىٰٓ إِذَا رَأَوْا۟ مَا يُوعَدُونَ فَسَيَعْلَمُونَ
مَنْ أَضْعَفُ نَاصِرًا وَأَقَلُّ عَدَدًا ﴿٢٤﴾ قُلْ إِنْ أَدْرِىٓ أَقَرِيبٌ
مَّا تُوعَدُونَ أَمْ يَجْعَلُ لَهُۥ رَبِّىٓ أَمَدًا ﴿٢٥﴾ عَٰلِمُ ٱلْغَيْبِ فَلَا
يُظْهِرُ عَلَىٰ غَيْبِهِۦٓ أَحَدًا ﴿٢٦﴾ إِلَّا مَنِ ٱرْتَضَىٰ مِن رَّسُولٍ فَإِنَّهُۥ
يَسْلُكُ مِنۢ بَيْنِ يَدَيْهِ وَمِنْ خَلْفِهِۦ رَصَدًا ﴿٢٧﴾ لِّيَعْلَمَ أَن قَدْ أَبْلَغُوا۟
رِسَٰلَٰتِ رَبِّهِمْ وَأَحَاطَ بِمَا لَدَيْهِمْ وَأَحْصَىٰ كُلَّ شَىْءٍ عَدَدًۢا ﴿٢٨﴾

14. Evet; içimizde (hakka) teslimiyet gösterenler de var, sapanlar da... Kim teslimiyet gösterirse, bunlardır işte doğruyu arayanlar. **15.** (Haktan) sapanlara gelince, onlardır Cehennem'e odun olanlar!.. **16.** Gerçek şu ki; şayet bu (yanlış) yolda dosdoğru giderlerse, onları bol su ile suvarırız[171] **17.** ki; onları bununla sınayalım... Evet, kim Rabbinin öğüdünden yüz çevirirse, O da onu gittikçe yükselen bir azaba sokar! **18.** Ayrıca, mescitler Allah'a aittir; öyleyse, Allah'la beraber hiç kimseye dua etmeyin; **19.** Allah'ın kulu dua etmek üzere kalktığında, (cinler) onun üzerinde adeta keçe gibi birbirlerine geçmektedirler diye de (vahyedildi). **20.** De ki: Ben sadece Rabbime dua ederim ve hiç kimseyi O'na ortak koşmam. **21.** De ki: Benim size, ne zarar verme ne de (zorla) yola getirme gücüm var. **22.** De ki: Kuşkusuz, Allah'a karşı bana hiç kimse garantör olamaz; O'ndan başka da asla sığınak bulamam. **23.** Yapabileceğim tek şey, Allah'dan gelen mesajları iletmektir... Kim Allah ve Resûlüne karşı gelirse, şüphesiz onun için Cehennem ateşi vardır. Ebediyen içinde kalmak üzere... **24.** Sonunda, tehdit edildikleri şeyi gördüklerinde, kimin yardımcısının daha güçsüz ve sayıca daha az olduğunu öğrenecekler!.. **25.** De ki: Tehdit edildiğiniz şey yakın mıdır, yoksa Rabbim onun için uzun bir süre mi koymuştur bilmiyorum. **26.** Gaybı bilen O'dur... Gaybını da kimseye açıklamaz; **27.** razı olduğu elçi müstesna... Onun da önünden ve ardından gözcüler salar **28.** ki; -onların bütün yapıp ettiklerini tam anlamıyla bildiği, teker teker de sayabildiği hâlde- 'Bakalım, Rablerinin mesajlarını iletmişler mi?' görsün (ve buna dayanarak, hem elçilerini hem de ümmetlerini sorguya çeksin)...

73- MÜZZEMMİL SÛRESİ

{20. âyet hariç, Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 20 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Sen ey örtüsünü üzerine çek(erek bütün gece uyuy) an! **2.** Birazı müstesna geceyi ayakta geçir; **3.** yarısını... Ya da, bunu biraz eksilt **4.** veya biraz artır... Ve tane tane oku[172] (vahyedilmekte olan) Kur'ân'ı. **5.** -Çünkü 'ağır bir söz' bırakıyor olacağız senin üzerine. **6.** Gece hayatında, şüphesiz hem hafıza daha güçlüdür hem de söylenenler daha iyi kavranır. **7.** Çünkü gündüzün bir yığın meşgalen var senin...- **8.** Ve Rabbinin adını 'zikr' et; tam bir teveccühle yönel O'na... **9.** Doğunun Rabbi de O'dur Batının da... O'ndan başka tanrı yoktur; öyleyse sadece O'nu vekil edin.* **10.** Onların söylediklerine sabret ve onlardan nazikçe uzak dur **11.** ve bu konfor içindeki yalanlayıcıları Bana bırak; onlara biraz süre tanı... **12.** Çünkü katımızda, ağır boyunduruklar var; cayır cayır yanan Ateş var!.. **13.** Boğazdan geçmeyen bir 'yiyecek' var; can yakıcı bir azap var!.. **14.** ('Ne zaman?' derseniz,) Arz'ın ve dağların sarsıldığı; o (granit gibi) dağların kum yığınına döndüğü gün... **15.** Size de bir model peygamber gönderdik; tıpkı Firavun'a peygamber gönderdiğimiz gibi... **16.** Fakat Firavun, o peygambere karşı çıktı; Biz de onu sert bir yakalayışla yakaladık! **17.** Nankörce inkâr ederseniz, 'çocukları (dehşetiyle) ihtiyara çeviren bir gün'den nasıl korunabilirsiniz? **18.** Ki o gün, gökyüzü çatırdamaktadır; O'nun va'di yerini bulmuştur. **19.** Şüphesiz, bu bir öğüttür. Dileyen, Rabbine giden yola girer.

---

* Elinden geleni yaptıktan sonra kendini O'na bırak.

إِنَّ رَبَّكَ يَعْلَمُ أَنَّكَ تَقُومُ أَدْنَىٰ مِن ثُلُثَيِ اللَّيْلِ وَنِصْفَهُ وَثُلُثَهُ وَطَائِفَةٌ
مِّنَ الَّذِينَ مَعَكَ وَاللَّهُ يُقَدِّرُ اللَّيْلَ وَالنَّهَارَ عَلِمَ أَن لَّن تُحْصُوهُ فَتَابَ
عَلَيْكُمْ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنَ الْقُرْآنِ عَلِمَ أَن سَيَكُونُ مِنكُم مَّرْضَىٰ
وَآخَرُونَ يَضْرِبُونَ فِي الْأَرْضِ يَبْتَغُونَ مِن فَضْلِ اللَّهِ وَآخَرُونَ
يُقَاتِلُونَ فِي سَبِيلِ اللَّهِ فَاقْرَءُوا مَا تَيَسَّرَ مِنْهُ وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا
الزَّكَاةَ وَأَقْرِضُوا اللَّهَ قَرْضًا حَسَنًا وَمَا تُقَدِّمُوا لِأَنفُسِكُم مِّنْ خَيْرٍ تَجِدُوهُ
عِندَ اللَّهِ هُوَ خَيْرًا وَأَعْظَمَ أَجْرًا وَاسْتَغْفِرُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَّحِيمٌ ٢٠

سُورَةُ الْمُدَّثِّرِ ٧٤ — ٥٦

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

يَا أَيُّهَا الْمُدَّثِّرُ ١ قُمْ فَأَنذِرْ ٢ وَرَبَّكَ فَكَبِّرْ ٣ وَثِيَابَكَ فَطَهِّرْ ٤
وَالرُّجْزَ فَاهْجُرْ ٥ وَلَا تَمْنُن تَسْتَكْثِرُ ٦ وَلِرَبِّكَ فَاصْبِرْ ٧
فَإِذَا نُقِرَ فِي النَّاقُورِ ٨ فَذَٰلِكَ يَوْمَئِذٍ يَوْمٌ عَسِيرٌ ٩ عَلَى الْكَافِرِينَ
غَيْرُ يَسِيرٍ ١٠ ذَرْنِي وَمَنْ خَلَقْتُ وَحِيدًا ١١ وَجَعَلْتُ لَهُ مَالًا
مَّمْدُودًا ١٢ وَبَنِينَ شُهُودًا ١٣ وَمَهَّدتُّ لَهُ تَمْهِيدًا ١٤ ثُمَّ يَطْمَعُ
أَنْ أَزِيدَ ١٥ كَلَّا إِنَّهُ كَانَ لِآيَاتِنَا عَنِيدًا ١٦ سَأُرْهِقُهُ صَعُودًا ١٧

20. Senin Rabbin, beraberinde olanlardan bir zümre ile birlikte senin, gecenin gâh üçte ikisine yakınını gâh yarısını gâh üçte birini ayakta geçirdiğinizi elbette biliyor; -geceyi ve gündüzü takdir eden Allah'tır- ancak O, sizin geceyi tam olarak taksim edemeyeceğinizi gördü... Ve sizi bağışladı.* Artık, kolayınıza geldiği kadar Kur'ân okuyun... Allah şunu da gördü ki; içinizde daima hastalar olacak; Allah'ın lütfundan nasip arayarak (ticarî amaçlarla) yola çıkanlar, Allah yolunda çarpışanlar bulunacak. Dolayısıyla, kolayınıza geldiği kadar okuyun. Bununla birlikte, (gerçek dindarlar olarak) namazı dosdoğru kılın, zekâtı veri(p benliğinizi arındırı)n; Allah'a güzel bir şekilde borç verin. Kendiniz için önden gönderdiğiniz her bir hayrın Allah katında daha hayırlı ve daha büyük hâle geldiğini göreceksiniz. Sizi bağışlaması için Allah'a dua edin. Allah gerçekten bağışlayıcıdır, merhametlidir (Gafûr, Rahîm).

74- MÜDDESSİR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 56 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Sen ey örtünüp bürünen! **2.** Kalk da uyar artık... **3.** Yalnızca Rabbini 'büyük' kabul et. **4.** Tertemiz tut elbiseni. **5.** 'Pislik'ten uzak dur. **6.** Başa kakma, çok görerek (verdiğini). **7.** Ve Rabbinin uğrunda sabret... **8.** Zira o Boru öttürüldü mü bir; **9.** zorlu bir gün gelmiş demektir; **10.** inkârcı nankörler için kolay geçmeyecektir. **11.** Bana bırak o kişiyi** ki; tek yarattığım hâlde, **12.** daha sonra ona nice mallar verdim; **13.** parmakla gösterilen oğullar verdim; **14.** önüne serdikçe serdim... **15.** Hâlâ daha fazla vermemi istemekte!.. **16.** Asla! Çünkü âyetlerimize inatla direnmekte! **17.** (Aksine) sarp bir yokuşa sardıracağım onu!..

---

* Geceleyin ne zaman kalkılıp kaçta kaçının ibadetle geçirileceği konusunda size ruhsat verdi.

** Velid b. Muğîre ve benzerlerini.

إِنَّهُۥ فَكَّرَ وَقَدَّرَ ﴿١٨﴾ فَقُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿١٩﴾ ثُمَّ قُتِلَ كَيْفَ قَدَّرَ ﴿٢٠﴾ ثُمَّ نَظَرَ
﴿٢١﴾ ثُمَّ عَبَسَ وَبَسَرَ ﴿٢٢﴾ ثُمَّ أَدْبَرَ وَٱسْتَكْبَرَ ﴿٢٣﴾ فَقَالَ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا سِحْرٌ
يُؤْثَرُ ﴿٢٤﴾ إِنْ هَٰذَآ إِلَّا قَوْلُ ٱلْبَشَرِ ﴿٢٥﴾ سَأُصْلِيهِ سَقَرَ ﴿٢٦﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ
مَا سَقَرُ ﴿٢٧﴾ لَا تُبْقِى وَلَا تَذَرُ ﴿٢٨﴾ لَوَّاحَةٌ لِّلْبَشَرِ ﴿٢٩﴾ عَلَيْهَا تِسْعَةَ عَشَرَ
﴿٣٠﴾ وَمَا جَعَلْنَآ أَصْحَٰبَ ٱلنَّارِ إِلَّا مَلَٰٓئِكَةً ۙ وَمَا جَعَلْنَا عِدَّتَهُمْ إِلَّا فِتْنَةً
لِّلَّذِينَ كَفَرُوا۟ لِيَسْتَيْقِنَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَيَزْدَادَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوٓا۟ إِيمَٰنًا ۙ
وَلَا يَرْتَابَ ٱلَّذِينَ أُوتُوا۟ ٱلْكِتَٰبَ وَٱلْمُؤْمِنُونَ ۙ وَلِيَقُولَ ٱلَّذِينَ فِى قُلُوبِهِم مَّرَضٌ
وَٱلْكَٰفِرُونَ مَاذَآ أَرَادَ ٱللَّهُ بِهَٰذَا مَثَلًا ۚ كَذَٰلِكَ يُضِلُّ ٱللَّهُ مَن يَشَآءُ وَيَهْدِى
مَن يَشَآءُ ۚ وَمَا يَعْلَمُ جُنُودَ رَبِّكَ إِلَّا هُوَ ۚ وَمَا هِىَ إِلَّا ذِكْرَىٰ لِلْبَشَرِ ﴿٣١﴾ كَلَّا
وَٱلْقَمَرِ ﴿٣٢﴾ وَٱلَّيْلِ إِذْ أَدْبَرَ ﴿٣٣﴾ وَٱلصُّبْحِ إِذَآ أَسْفَرَ ﴿٣٤﴾ إِنَّهَا لَإِحْدَى
ٱلْكُبَرِ ﴿٣٥﴾ نَذِيرًا لِّلْبَشَرِ ﴿٣٦﴾ لِمَن شَآءَ مِنكُمْ أَن يَتَقَدَّمَ أَوْ يَتَأَخَّرَ ﴿٣٧﴾ كُلُّ
نَفْسٍۭ بِمَا كَسَبَتْ رَهِينَةٌ ﴿٣٨﴾ إِلَّآ أَصْحَٰبَ ٱلْيَمِينِ ﴿٣٩﴾ فِى جَنَّٰتٍ يَتَسَآءَلُونَ
﴿٤٠﴾ عَنِ ٱلْمُجْرِمِينَ ﴿٤١﴾ مَا سَلَكَكُمْ فِى سَقَرَ ﴿٤٢﴾ قَالُوا۟ لَمْ نَكُ مِنَ
ٱلْمُصَلِّينَ ﴿٤٣﴾ وَلَمْ نَكُ نُطْعِمُ ٱلْمِسْكِينَ ﴿٤٤﴾ وَكُنَّا نَخُوضُ مَعَ
ٱلْخَآئِضِينَ ﴿٤٥﴾ وَكُنَّا نُكَذِّبُ بِيَوْمِ ٱلدِّينِ ﴿٤٦﴾ حَتَّىٰٓ أَتَىٰنَا ٱلْيَقِينُ ﴿٤٧﴾

18. Çünkü (Kur'ân'ın ne olduğu sorusu üzerine) düşündü: ölçtü, biçti. **19.** Nasıl da ölçtü biçti, kahrolası! **20** Evet, nasıl ölçüp biçtiyse kahrolası! **21.** Şöyle bir baktı; **22.** sonra kaşlarını çatıp yüzünü ekşitti. **23.** En sonunda kasıla kasıla arkasını döndü ve; **24.** "Bu, olsa olsa öteden beri tekrarlanan bir büyüdür!" **25.** "İnsan sözünden başka bir şey değildir." dedi. **26.** Kavurucu'ya sokacağım onu! **27.** Nereden bileceksin ki nedir Kavurucu? **28.** Ne sağ bırakır ne de (işi bitirip) terk eder;* **29.** kavurdukça kavurur deriyi!.. **30.** Üzerinde 'on dokuz' (görevli melek) vardır. -**31.** Biz, Ateş'in görevlilerini hep melek yaptık. Sayılarını da nankörce inkâr edenler için bir ayartılma vesilesi kıldık ki; kitap verilenler yakînen iman etsin, iman edenlerin de imanı artsın. Evet, kitap verilenler ile müminler şüphe etmesin; kalplerinde maraz bulunanlarla inkârcı nankörler ise; "Allah bu temsille ne murad eder ki?!" desin!.. Allah; böyle böyle, dilediklerini saptırmakta** dilediklerini doğruya iletmektedir. Aslında, senin Rabbinin ne kadar askeri olduğunu kendisinden başkası bilmez; bu (gibi âyetler), insanlar için sadece bir öğüttür.- **32.** Hayır!.. Ay'a, **33.** dönüp geldiğinde geceye, **34.** ağardığında sabaha yemin ederim ki; **35.** o (Ateş), gerçekten büyük (öğüt) lerden biridir; **36.** insanlığı uyarıcı olarak: **37.** içinizden öne geçmek veya geri kalmak isteyenler için... **38.** Herkes, kendi yaptığına ipoteklidir (Rabbinin katında). **39.** Sağ cenahtakiler müstesna... **40.** Cennetlerde; birbirlerine sorarlar **41.** o mücrimler hakkında... **42.** (İçlerinden biri der ki:) "Sizi sokan nedir bu Kavurucu'ya?" **43.** Derler ki: "Gerçek dindarlardan değildik;" **44.** "düşkünü de doyurmazdık;" **45.** "(Kur'ân ve peygamber hakkında boş, suçlayıcı sözlere) dalanlarla birlikte biz de dalar;" **46.** "yargılanma gününü yalanlardık..." **47.** "Ama sonunda bize de geldi o kesin gerçek (yani, ölüm)!"

---

* Yani, ne sağ kalırlar ne de ölürler. Bütün etlerini, deri, damar ve sinirlerini yaktığı hâlde, kendilerine yeni bedenler verilir...

** Yanlış yola sapanı Allah kolundan tutup da zorla doğru yola getirmez.

فَمَا تَنفَعُهُمْ شَفَٰعَةُ ٱلشَّٰفِعِينَ ﴿٤٨﴾ فَمَا لَهُمْ عَنِ ٱلتَّذْكِرَةِ مُعْرِضِينَ
﴿٤٩﴾ كَأَنَّهُمْ حُمُرٌ مُّسْتَنفِرَةٌ ﴿٥٠﴾ فَرَّتْ مِن قَسْوَرَةٍ ﴿٥١﴾ بَلْ يُرِيدُ
كُلُّ ٱمْرِئٍ مِّنْهُمْ أَن يُؤْتَىٰ صُحُفًا مُّنَشَّرَةً ﴿٥٢﴾ كَلَّا ۖ بَل لَّا يَخَافُونَ
ٱلْءَاخِرَةَ ﴿٥٣﴾ كَلَّآ إِنَّهُۥ تَذْكِرَةٌ ﴿٥٤﴾ فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ﴿٥٥﴾
وَمَا يَذْكُرُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُ ۚ هُوَ أَهْلُ ٱلتَّقْوَىٰ وَأَهْلُ ٱلْمَغْفِرَةِ ﴿٥٦﴾

سُورَةُ الْقِيَامَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لَآ أُقْسِمُ بِيَوْمِ ٱلْقِيَٰمَةِ ﴿١﴾ وَلَآ أُقْسِمُ بِٱلنَّفْسِ ٱللَّوَّامَةِ ﴿٢﴾ أَيَحْسَبُ
ٱلْإِنسَٰنُ أَلَّن نَّجْمَعَ عِظَامَهُۥ ﴿٣﴾ بَلَىٰ قَٰدِرِينَ عَلَىٰٓ أَن نُّسَوِّىَ بَنَانَهُۥ ﴿٤﴾ بَلْ
يُرِيدُ ٱلْإِنسَٰنُ لِيَفْجُرَ أَمَامَهُۥ ﴿٥﴾ يَسْـَٔلُ أَيَّانَ يَوْمُ ٱلْقِيَٰمَةِ ﴿٦﴾ فَإِذَا بَرِقَ ٱلْبَصَرُ
﴿٧﴾ وَخَسَفَ ٱلْقَمَرُ ﴿٨﴾ وَجُمِعَ ٱلشَّمْسُ وَٱلْقَمَرُ ﴿٩﴾ يَقُولُ ٱلْإِنسَٰنُ يَوْمَئِذٍ
أَيْنَ ٱلْمَفَرُّ ﴿١٠﴾ كَلَّا لَا وَزَرَ ﴿١١﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ ٱلْمُسْتَقَرُّ ﴿١٢﴾ يُنَبَّؤُا۟ ٱلْإِنسَٰنُ
يَوْمَئِذٍۭ بِمَا قَدَّمَ وَأَخَّرَ ﴿١٣﴾ بَلِ ٱلْإِنسَٰنُ عَلَىٰ نَفْسِهِۦ بَصِيرَةٌ ﴿١٤﴾ وَلَوْ أَلْقَىٰ
مَعَاذِيرَهُۥ ﴿١٥﴾ لَا تُحَرِّكْ بِهِۦ لِسَانَكَ لِتَعْجَلَ بِهِۦٓ ﴿١٦﴾ إِنَّ عَلَيْنَا جَمْعَهُۥ
وَقُرْءَانَهُۥ ﴿١٧﴾ فَإِذَا قَرَأْنَٰهُ فَٱتَّبِعْ قُرْءَانَهُۥ ﴿١٨﴾ ثُمَّ إِنَّ عَلَيْنَا بَيَانَهُۥ ﴿١٩﴾

48. Şimdi 'şefaatçi'lerin şefaati de kâr etmiyor onlara!.. **49.** O hâlde, 'ne'leri var ki bu öğütten yüz çeviriyorlar? **50.** Tıpkı birer yaban eşeği gibi... **51.** Aslandan ürküp kaçar ya hani... **52.** Aslında, kendisine, basbayağı açıp okuyacağı sayfalar verilmesini istiyor her biri... **53.** Asla!.. Aksine, sırf, Âhiretten yana endişelenmedikleri için... **54.** Oysa bu sadece bir öğüttür. **55.** Dileyen, ders çıkarır ondan... **56.** Bunlar ise ders çıkarmıyorlar! -Allah dilerse başka...- Asıl sakınılması gereken de O'dur, bağışlama yetkisine sahip olan da...

نصف الحزب ٥٨

75- KIYÂME SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 40 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Kıyamet Günü'ne yemin ederim; **2.** (o gün kendini) kınayıp duran nefse yemin ederim ki (öldükten sonra mutlaka diriltileceksiniz!) **3.** İnsan zannediyor mu ki; kemiklerini bir araya getirmeyeceğiz? **4.** Elbette... Hem de, parmak uçlarını bile düzenlemeye kadir olarak... **5.** İnsan ise aksine, önündeki (yargılanma günü)nü yalanlayarak günahkârca yaşamak[173] istiyor; **6.** "Ne zamanmış o Kıyamet Günü?!" diye soruyor... (Söyleyeyim:) **7.** Göz şimşek şimşek çaktığında, **8.** Ay tutulduğunda, **9.** Güneş ve Ay dürüldüğünde... **10.** İşte o gün, der insan: "Kaçacak yer nerede?" **11.** Hayır! Hiçbir sığınak yoktur. **12.** Sadece Rabbindir o gün, nihai karargah. **13.** Önden gönderdiği ve geri bıraktığı her şey bir bir haber verilir o gün insana! **14.** Aslında, insan da kendisinin şahididir ya; **15.** mazeretlerini atsa da ortaya... **16.** Onu alelacele söyleyeceğim diye dilini kıpırdatma! **17.** Çünkü onun derlenip okunması Bize düşer yalnızca. **18.** O hâlde, onun okunuşunu izle Biz onu okuduğumuzda. **19.** Sonra yine sadece Bize düşer onu açıklamak da...

20. Hayır!.. Aslında, siz 'peşin'den hoşlanıyorsunuz; **21.** Ahireti ise bırakıyorsunuz!.. **22.** Birtakım yüzler parlaktır o gün; **23.** (alacakları mükâfatı bekleyerek) Rablerine bakmaktadır... **24.** Birtakım yüzler ise asıktır o gün; **25.** Anlamıştır zira, kendisine bir belkıran (azap) uygulanacağını!.. **26.** Hayır!.. Can köprücük kemiğine dayandığında; **27.** "Yok mu bir 'okuyup üfleyecek' (hekim)!" diye arandığında, **28.** (Dünyadan) ayrılma vaktinin geldiğini anladığında, **29.** bacak bacağa dolandığında, **30.** yalnız Rabbinedir gidiş, işte o gün!.. **31.** Ne tasdik etmişti ne de dindardı; **32.** aksine yüz çevirmiş, yalanlamıştı; **33.** sonra da çalımlı çalımlı adamlarının yanına gitmişti... **34.** Lâyıktır bu lâyık sana! **35.** Evet, lâyıktır bu lâyık sana!.. **36.** (Dünyada mükellef kılınmadan; Âhirette ise diriltilmeden) başıboş bırakılacağını mı zannediyor insanoğlu?! **37.** Akıtılan bir meninin içindeki bir nutfe değil miydi bu? **38.** Sonra, yapışkan bir madde iken O yaratıp da 'düzen'lemedi mi?! **39.** İki eş yaratmıyor mu ondan; erkek ve dişi?! **40.** Ölüleri diriltemez olur mu hiç, böyle bir (mutlak güç sahib)i?

كَلَّا بَلْ تُحِبُّونَ الْعَاجِلَةَ ﴿٢٠﴾ وَتَذَرُونَ الْآخِرَةَ ﴿٢١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاضِرَةٌ ﴿٢٢﴾
إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٣﴾ وَوُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ بَاسِرَةٌ ﴿٢٤﴾ تَظُنُّ أَنْ يُفْعَلَ بِهَا فَاقِرَةٌ ﴿٢٥﴾
كَلَّا إِذَا بَلَغَتِ التَّرَاقِيَ ﴿٢٦﴾ وَقِيلَ مَنْ رَاقٍ ﴿٢٧﴾ وَظَنَّ أَنَّهُ الْفِرَاقُ ﴿٢٨﴾ وَالْتَفَّتِ
السَّاقُ بِالسَّاقِ ﴿٢٩﴾ إِلَىٰ رَبِّكَ يَوْمَئِذٍ الْمَسَاقُ ﴿٣٠﴾ فَلَا صَدَّقَ وَلَا صَلَّىٰ
﴿٣١﴾ وَلَٰكِنْ كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿٣٢﴾ ثُمَّ ذَهَبَ إِلَىٰ أَهْلِهِ يَتَمَطَّىٰ ﴿٣٣﴾ أَوْلَىٰ لَكَ
فَأَوْلَىٰ ﴿٣٤﴾ ثُمَّ أَوْلَىٰ لَكَ فَأَوْلَىٰ ﴿٣٥﴾ أَيَحْسَبُ الْإِنْسَانُ أَنْ يُتْرَكَ سُدًى ﴿٣٦﴾
أَلَمْ يَكُ نُطْفَةً مِنْ مَنِيٍّ يُمْنَىٰ ﴿٣٧﴾ ثُمَّ كَانَ عَلَقَةً فَخَلَقَ فَسَوَّىٰ ﴿٣٨﴾ فَجَعَلَ مِنْهُ
الزَّوْجَيْنِ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَىٰ ﴿٣٩﴾ أَلَيْسَ ذَٰلِكَ بِقَادِرٍ عَلَىٰ أَنْ يُحْيِيَ الْمَوْتَىٰ ﴿٤٠﴾

سُورَةُ الْإِنْسَانِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

هَلْ أَتَىٰ عَلَى الْإِنْسَانِ حِينٌ مِنَ الدَّهْرِ لَمْ يَكُنْ شَيْئًا مَذْكُورًا ﴿١﴾
إِنَّا خَلَقْنَا الْإِنْسَانَ مِنْ نُطْفَةٍ أَمْشَاجٍ نَبْتَلِيهِ فَجَعَلْنَاهُ سَمِيعًا
بَصِيرًا ﴿٢﴾ إِنَّا هَدَيْنَاهُ السَّبِيلَ إِمَّا شَاكِرًا وَإِمَّا كَفُورًا ﴿٣﴾
إِنَّا أَعْتَدْنَا لِلْكَافِرِينَ سَلَاسِلَ وَأَغْلَالًا وَسَعِيرًا ﴿٤﴾ إِنَّ
الْأَبْرَارَ يَشْرَبُونَ مِنْ كَأْسٍ كَانَ مِزَاجُهَا كَافُورًا ﴿٥﴾

76- İNSAN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 31 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. İnsanoğlu henüz (insan olarak) anılmazken, üzerinden uzunca bir zaman geçmiştir. **2.** Gerçek şu ki; Biz insanı katışık bir nutfeden* yarattık ve 'o'nu işitip gören bir varlık hâline getirdik ki kendisini sınayalım. **3.** Kendisine yolu gösterdik; ya şükredici olacak ya da nankör (tercih kendisinin). **4.** Ama (bilsin ki) Biz; inkârcı nankörler için zincirler, demir halkalar ve çılgın bir ateş hazırlamış bulunuyoruz! **5.** 'İyi'ler ise kâfur katkılı bir kâseden içerler.

* Spermanın yumurtayı döllemesiyle ortaya çıkan katışık hücreden.

عَيْنًا يَشْرَبُ بِهَا عِبَادُ اللَّهِ يُفَجِّرُونَهَا تَفْجِيرًا ﴿٦﴾ يُوفُونَ بِالنَّذْرِ وَيَخَافُونَ
يَوْمًا كَانَ شَرُّهُ مُسْتَطِيرًا ﴿٧﴾ وَيُطْعِمُونَ الطَّعَامَ عَلَىٰ حُبِّهِ مِسْكِينًا
وَيَتِيمًا وَأَسِيرًا ﴿٨﴾ إِنَّمَا نُطْعِمُكُمْ لِوَجْهِ اللَّهِ لَا نُرِيدُ مِنكُمْ جَزَاءً وَلَا شُكُورًا
﴿٩﴾ إِنَّا نَخَافُ مِن رَّبِّنَا يَوْمًا عَبُوسًا قَمْطَرِيرًا ﴿١٠﴾ فَوَقَاهُمُ اللَّهُ شَرَّ ذَٰلِكَ
الْيَوْمِ وَلَقَّاهُمْ نَضْرَةً وَسُرُورًا ﴿١١﴾ وَجَزَاهُم بِمَا صَبَرُوا جَنَّةً وَحَرِيرًا
﴿١٢﴾ مُّتَّكِئِينَ فِيهَا عَلَى الْأَرَائِكِ لَا يَرَوْنَ فِيهَا شَمْسًا وَلَا زَمْهَرِيرًا ﴿١٣﴾
وَدَانِيَةً عَلَيْهِمْ ظِلَالُهَا وَذُلِّلَتْ قُطُوفُهَا تَذْلِيلًا ﴿١٤﴾ وَيُطَافُ عَلَيْهِم بِآنِيَةٍ
مِّن فِضَّةٍ وَأَكْوَابٍ كَانَتْ قَوَارِيرَا ﴿١٥﴾ قَوَارِيرَا مِن فِضَّةٍ قَدَّرُوهَا تَقْدِيرًا ﴿١٦﴾
وَيُسْقَوْنَ فِيهَا كَأْسًا كَانَ مِزَاجُهَا زَنجَبِيلًا ﴿١٧﴾ عَيْنًا فِيهَا تُسَمَّىٰ سَلْسَبِيلًا
﴿١٨﴾ ۞ وَيَطُوفُ عَلَيْهِمْ وِلْدَانٌ مُّخَلَّدُونَ إِذَا رَأَيْتَهُمْ حَسِبْتَهُمْ لُؤْلُؤًا مَّنثُورًا
﴿١٩﴾ وَإِذَا رَأَيْتَ ثَمَّ رَأَيْتَ نَعِيمًا وَمُلْكًا كَبِيرًا ﴿٢٠﴾ عَالِيَهُمْ ثِيَابُ سُندُسٍ
خُضْرٌ وَإِسْتَبْرَقٌ ۖ وَحُلُّوا أَسَاوِرَ مِن فِضَّةٍ وَسَقَاهُمْ رَبُّهُمْ شَرَابًا
طَهُورًا ﴿٢١﴾ إِنَّ هَٰذَا كَانَ لَكُمْ جَزَاءً وَكَانَ سَعْيُكُم مَّشْكُورًا ﴿٢٢﴾ إِنَّا
نَحْنُ نَزَّلْنَا عَلَيْكَ الْقُرْآنَ تَنزِيلًا ﴿٢٣﴾ فَاصْبِرْ لِحُكْمِ رَبِّكَ وَلَا تُطِعْ
مِنْهُمْ آثِمًا أَوْ كَفُورًا ﴿٢٤﴾ وَاذْكُرِ اسْمَ رَبِّكَ بُكْرَةً وَأَصِيلًا ﴿٢٥﴾

6. Öyle bir pınardan (doldurulmuştur) ki; oradan Allah'ın has kulları içer ve (tükenecek endişesi taşımadan) akıttıkça akıtırlar onu. **7.** Çünkü adaklarını yerine getirirlerdi; şerri herkesi kapsayan bir günden korkarlardı; **8.** kendileri de arzulamalarına rağmen, yemekleriyle düşkün, yetim ve esirleri doyururlardı (ve içlerinden şöyle derlerdi); **9.** "Sizi tamamen Allah rızası için doyuruyoruz; sizden ne karşılık ne de teşekkür istiyoruz." **10.** "Çünkü 'insanın yüzünü ekşitecek, suratını astıracak' bir güne karşı Rabbimizden korkuyoruz." **11.** Allah da onları bu günün şerrinden korudu ve yüzlerini ağartıp neşelendirecek şeylerle karşılaştırdı onları: **12.** Sabretmelerine karşılık, Cennet'le ve ipekle mükâfatlandırdı onları. **13.** Orada koltuklara yaslanmış vaziyette, ne bir 'güneş' görürler ne de dondurucu bir soğuk... **14.** Ağaçlar kendilerini gölgelemektedir; dallar, kolayca koparabilecekleri mesafeye kadar eğilmiştir. **15.** Etraflarında fır dönülmektedir parıl parıl gümüş kaplarla ve kristal kupalarla; **16.** gümüşî kristallerle... ki onu türlü biçimlere sokarlar... **17.** Orada kendilerine zencefil katkılı bir kadeh takdim edilir; **18.** öyle bir pınardan (doldurulmuştur) ki, Selsebil denir. **19.** Öyle ölümsüz civanlar fır dönmektedir ki etraflarında; etrafa saçılmış birer inci zannedersin onları gördüğünde. **20.** Konfor ve muhteşem bir saltanat görürsün baktığın her yerde. **21.** Üstlerinde ince ipekliler, kaftanlar; gümüş bilezikler takınmışlar... Rableri tertemiz içkiler sunmakta... **22.** "Kendi yaptıklarınızın karşılığıdır bunlar; karşılıksız kalmadı çabanız!" (buyurmakta...) **23.** Biziz gerçekten, Kur'ân'ı sana peyderpey indiren. **24.** O hâlde, Rabbinin hükmüne sabret de, onlardan hiçbir günahkâr ya da nanköre itaat etme. **25.** Rabbinin adını zikret sabah erkenden ve akşam üstü;

26. gecenin bir kısmında O'na secde et; O'nu geceleyin uzun uzun tenzih ve takdis et. **27.** Doğrusu bunlar, 'peşin'den hoşlanıyorlar da, ağır bir günü arkalarına atıyorlar! **28.** Onları Biz yarattık ve bünyelerini Biz güçlendirdik. Dilediğimiz vakit de onları benzerleri ile değiştir(ip yeniden yarat)acağız. **29.** Bu sadece bir öğüttür; dileyen, ders çıkarır ondan... **30.** Siz ise dilemiyorsunuz!.. -Allah dilerse başka...- Allah da 'mutlak ilim ve hikmet sahibi'dir (Alîm, Hakîm). **31.** O, dilediğini sokuyor rahmetine... Zalimlere ise can yakıcı bir azap hazırlamıştır.

وَمِنَ ٱلَّيۡلِ فَٱسۡجُدۡ لَهُۥ وَسَبِّحۡهُ لَيۡلٗا طَوِيلًا ﴿٢٦﴾ إِنَّ
هَٰٓؤُلَآءِ يُحِبُّونَ ٱلۡعَاجِلَةَ وَيَذَرُونَ وَرَآءَهُمۡ يَوۡمٗا ثَقِيلٗا ﴿٢٧﴾ نَّحۡنُ
خَلَقۡنَٰهُمۡ وَشَدَدۡنَآ أَسۡرَهُمۡۖ وَإِذَا شِئۡنَا بَدَّلۡنَآ أَمۡثَٰلَهُمۡ تَبۡدِيلًا
﴿٢٨﴾ إِنَّ هَٰذِهِۦ تَذۡكِرَةٞۖ فَمَن شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ سَبِيلٗا ﴿٢٩﴾
وَمَا تَشَآءُونَ إِلَّآ أَن يَشَآءَ ٱللَّهُۚ إِنَّ ٱللَّهَ كَانَ عَلِيمًا حَكِيمٗا ﴿٣٠﴾
يُدۡخِلُ مَن يَشَآءُ فِي رَحۡمَتِهِۦۚ وَٱلظَّٰلِمِينَ أَعَدَّ لَهُمۡ عَذَابًا أَلِيمَۢا ﴿٣١﴾

سُورَةُ المُرۡسَلَاتِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلۡمُرۡسَلَٰتِ عُرۡفٗا ﴿١﴾ فَٱلۡعَٰصِفَٰتِ عَصۡفٗا ﴿٢﴾ وَٱلنَّٰشِرَٰتِ نَشۡرٗا ﴿٣﴾
فَٱلۡفَٰرِقَٰتِ فَرۡقٗا ﴿٤﴾ فَٱلۡمُلۡقِيَٰتِ ذِكۡرًا ﴿٥﴾ عُذۡرًا أَوۡ نُذۡرًا ﴿٦﴾ إِنَّمَا
تُوعَدُونَ لَوَٰقِعٞ ﴿٧﴾ فَإِذَا ٱلنُّجُومُ طُمِسَتۡ ﴿٨﴾ وَإِذَا ٱلسَّمَآءُ فُرِجَتۡ
﴿٩﴾ وَإِذَا ٱلۡجِبَالُ نُسِفَتۡ ﴿١٠﴾ وَإِذَا ٱلرُّسُلُ أُقِّتَتۡ ﴿١١﴾ لِأَيِّ يَوۡمٍ أُجِّلَتۡ
﴿١٢﴾ لِيَوۡمِ ٱلۡفَصۡلِ ﴿١٣﴾ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا يَوۡمُ ٱلۡفَصۡلِ ﴿١٤﴾ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ
لِّلۡمُكَذِّبِينَ ﴿١٥﴾ أَلَمۡ نُهۡلِكِ ٱلۡأَوَّلِينَ ﴿١٦﴾ ثُمَّ نُتۡبِعُهُمُ ٱلۡأٓخِرِينَ
﴿١٧﴾ كَذَٰلِكَ نَفۡعَلُ بِٱلۡمُجۡرِمِينَ ﴿١٨﴾ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ﴿١٩﴾

77- MURSELÂT SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 50 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Ard arda gönderilenlere; **2.** (hak edenleri) böylece kırıp geçirenlere, **3.** (ilahî rahmeti) yaydıkça yayanlara; **4.** böylece, ayırdıkça ayıranlara **5.** ve (insanı) düşünceye daldırıp da **6.** gâh ümitlendirenlere gâh korkutanlara[174] yemin ederim ki: **7.** Tehdit edildiğiniz şey kesinlikle gerçekleşecek!.. **8.** (Ne zaman? Söyleyeyim:) Yıldızlar söndüğünde, **9.** gök yarıldığında, **10.** dağlar savrulduğunda, **11.** elçiler için vakit belirlendiğinde... **12.** Hangi güne ertelendi (bütün bunlar)? **13.** Ayrım gününe! **14.** Nereden bileceksin ki nedir, ayrım günü? **15.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **16.** Öncekileri helâk etmedik mi? **17.** (Siz) sonrakileri de bunların peşine takacağız (demek ki)... **18.** -Mücrimlere hep böyle yaparız!- **19.** Yalanlayanların o gün vay hâline!

MURSELÂT SÛRESİ

أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَٰهُ فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَىٰ قَدَرٍ
مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ ٱلْقَٰدِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾
أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَآءً وَأَمْوَٰتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَٰسِىَ
شَٰمِخَٰتٍ وَأَسْقَيْنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾
ٱنطَلِقُوٓاْ إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ ٱنطَلِقُوٓاْ إِلَىٰ ظِلٍّ ذِى ثَلَٰثِ
شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَّا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِى مِنَ ٱللَّهَبِ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِى بِشَرَرٍ
كَٱلْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُۥ جِمَٰلَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾
هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَٰذَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ جَمَعْنَٰكُمْ وَٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِن كَانَ
لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى
ظِلَٰلٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوَٰكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُواْ وَٱشْرَبُواْ هَنِيٓـًٔا
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُواْ وَتَمَتَّعُواْ قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱرْكَعُواْ لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾ وَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَىِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

20 Biz sizi değersiz bir sudan yaratmadık mı?! **21.** Sağlam bir yere yerleştirmedik mi onu **22.** belli süreliğine?! **23.** Biz ölçüp biçmişizdir bu süreyi de... Biz hep böyle güzel ölçüp biçeriz! **24.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **25.** Biz, Arz'ı toplanış yeri hâline getirmedik mi **26.** hem dirilere hem de ölülere?! **27.** Oraya, çakılı ulu dağlar yerleştirip de tatlı bir su içirmedik mi size? **28.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **29.** Haydi, yürüyün şu yalanlayıp durduğunuz şeye! **30.** Haydi yürüyün, şu üç kola ayrılmış duman gölgesine!.. **31.** -Ki ne gölgelendirir ne de alevden korur.- **32-33.** 'Gemi halatı gibi tutuşmuş bir kütük' misâli kıvılcım saçar. **34.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **35.** Bu gündür işte, dillerinin tutulacağı gün; **36.** kendilerine, bahane üretme izninin verilmeyeceği (gün)... **37.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **38.** Bu gündür işte ayrım günü!.. Sizi ve öncekileri bir araya getirdik; **39.** varsa (kurtuluş için) bir 'numara'nız, onu Bana hemen yapın. **40.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **41.** Müttakîler ise gölgeliklerde ve pınarbaşlarındadır; **42.** canlarının istediği meyveler içinde... **43.** "Kendi yaptıklarınıza karşılık yiyin için afiyetle!" **44.** İhsan üzere hareket edenleri Biz böyle mükâfatlandırırız işte. **45.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **46.** (Bugün) yiyin, eğlenin biraz!.. Gerçekten mücrimsiniz! **47.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **48.** Bunlara; "(Hak karşısında) saygıyla eğilin!" dendiği zaman, eğilmezler. **49.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **50.** Bun(a bile inanmadık)tan sonra, hangi söze iman edecekler?!

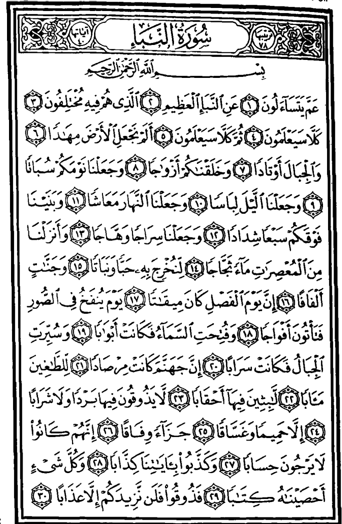
أَلَمْ نَخْلُقكُّم مِّن مَّآءٍ مَّهِينٍ ﴿٢٠﴾ فَجَعَلْنَٰهُ فِى قَرَارٍ مَّكِينٍ ﴿٢١﴾ إِلَىٰ قَدَرٍ
مَّعْلُومٍ ﴿٢٢﴾ فَقَدَرْنَا فَنِعْمَ ٱلْقَٰدِرُونَ ﴿٢٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٤﴾
أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ كِفَاتًا ﴿٢٥﴾ أَحْيَآءً وَأَمْوَٰتًا ﴿٢٦﴾ وَجَعَلْنَا فِيهَا رَوَٰسِىَ
شَٰمِخَٰتٍ وَأَسْقَيْنَٰكُم مَّآءً فُرَاتًا ﴿٢٧﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٢٨﴾
ٱنطَلِقُوٓاْ إِلَىٰ مَا كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ﴿٢٩﴾ ٱنطَلِقُوٓاْ إِلَىٰ ظِلٍّ ذِى ثَلَٰثِ
شُعَبٍ ﴿٣٠﴾ لَّا ظَلِيلٍ وَلَا يُغْنِى مِنَ ٱللَّهَبِ ﴿٣١﴾ إِنَّهَا تَرْمِى بِشَرَرٍ
كَٱلْقَصْرِ ﴿٣٢﴾ كَأَنَّهُۥ جِمَٰلَتٌ صُفْرٌ ﴿٣٣﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٤﴾
هَٰذَا يَوْمُ لَا يَنطِقُونَ ﴿٣٥﴾ وَلَا يُؤْذَنُ لَهُمْ فَيَعْتَذِرُونَ ﴿٣٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٣٧﴾ هَٰذَا يَوْمُ ٱلْفَصْلِ جَمَعْنَٰكُمْ وَٱلْأَوَّلِينَ ﴿٣٨﴾ فَإِن كَانَ
لَكُمْ كَيْدٌ فَكِيدُونِ ﴿٣٩﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٠﴾ إِنَّ ٱلْمُتَّقِينَ فِى
ظِلَٰلٍ وَعُيُونٍ ﴿٤١﴾ وَفَوَٰكِهَ مِمَّا يَشْتَهُونَ ﴿٤٢﴾ كُلُواْ وَٱشْرَبُواْ هَنِيٓـًٔا
بِمَا كُنتُمْ تَعْمَلُونَ ﴿٤٣﴾ إِنَّا كَذَٰلِكَ نَجْزِى ٱلْمُحْسِنِينَ ﴿٤٤﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٥﴾ كُلُواْ وَتَمَتَّعُواْ قَلِيلًا إِنَّكُم مُّجْرِمُونَ ﴿٤٦﴾ وَيْلٌ يَوْمَئِذٍ
لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٧﴾ وَإِذَا قِيلَ لَهُمُ ٱرْكَعُواْ لَا يَرْكَعُونَ ﴿٤٨﴾ وَيْلٌ
يَوْمَئِذٍ لِّلْمُكَذِّبِينَ ﴿٤٩﴾ فَبِأَىِّ حَدِيثٍ بَعْدَهُۥ يُؤْمِنُونَ ﴿٥٠﴾

20 Biz sizi değersiz bir sudan yaratmadık mı?! **21.** Sağlam bir yere yerleştirmedik mi onu **22.** belli süreliğine?! **23.** Biz ölçüp biçmişizdir bu süreyi de... Biz hep böyle güzel ölçüp biçeriz! **24.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **25.** Biz, Arz'ı toplanış yeri hâline getirmedik mi **26.** hem dirilere hem de ölülere?! **27.** Oraya, çakılı ulu dağlar yerleştirip de tatlı bir su içirmedik mi size? **28.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **29.** Haydi, yürüyün şu yalanlayıp durduğunuz şeye! **30.** Haydi yürüyün, şu üç kola ayrılmış duman gölgesine!.. **31.** -Ki ne gölgelendirir ne de alevden korur.- **32-33.** 'Gemi halatı gibi tutuşmuş bir kütük' misâli kıvılcım saçar. **34.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **35.** Bu gündür işte, dillerinin tutulacağı gün; **36.** kendilerine, bahane üretme izninin verilmeyeceği (gün)... **37.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **38.** Bu gündür işte ayrım günü!.. Sizi ve öncekileri bir araya getirdik; **39.** varsa (kurtuluş için) bir 'numara'nız, onu Bana hemen yapın. **40.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **41.** Müttakîler ise gölgeliklerde ve pınarbaşlarındadır; **42.** canlarının istediği meyveler içinde... **43.** "Kendi yaptıklarınıza karşılık yiyin için afiyetle!" **44.** İhsan üzere hareket edenleri Biz böyle mükâfatlandırırız işte. **45.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **46.** (Bugün) yiyin, eğlenin biraz!.. Gerçekten mücrimsiniz! **47.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **48.** Bunlara; "(Hak karşısında) saygıyla eğilin!" dendiği zaman, eğilmezler. **49.** Yalanlayanların o gün vay hâline! **50.** Bun(a bile inanmadık)tan sonra, hangi söze iman edecekler?!

78- NEBE' SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 40 âyettir.}

سُورَةُ النَّبَإِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

عَمَّ يَتَسَآءَلُونَ ۝١ عَنِ ٱلنَّبَإِ ٱلْعَظِيمِ ۝٢ ٱلَّذِى هُمْ فِيهِ مُخْتَلِفُونَ ۝٣
كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝٤ ثُمَّ كَلَّا سَيَعْلَمُونَ ۝٥ أَلَمْ نَجْعَلِ ٱلْأَرْضَ مِهَٰدًا ۝٦
وَٱلْجِبَالَ أَوْتَادًا ۝٧ وَخَلَقْنَٰكُمْ أَزْوَٰجًا ۝٨ وَجَعَلْنَا نَوْمَكُمْ سُبَاتًا
۝٩ وَجَعَلْنَا ٱلَّيْلَ لِبَاسًا ۝١٠ وَجَعَلْنَا ٱلنَّهَارَ مَعَاشًا ۝١١ وَبَنَيْنَا
فَوْقَكُمْ سَبْعًا شِدَادًا ۝١٢ وَجَعَلْنَا سِرَاجًا وَهَّاجًا ۝١٣ وَأَنزَلْنَا
مِنَ ٱلْمُعْصِرَٰتِ مَآءً ثَجَّاجًا ۝١٤ لِّنُخْرِجَ بِهِۦ حَبًّا وَنَبَاتًا ۝١٥ وَجَنَّٰتٍ
أَلْفَافًا ۝١٦ إِنَّ يَوْمَ ٱلْفَصْلِ كَانَ مِيقَٰتًا ۝١٧ يَوْمَ يُنفَخُ فِى ٱلصُّورِ
فَتَأْتُونَ أَفْوَاجًا ۝١٨ وَفُتِحَتِ ٱلسَّمَآءُ فَكَانَتْ أَبْوَٰبًا ۝١٩ وَسُيِّرَتِ
ٱلْجِبَالُ فَكَانَتْ سَرَابًا ۝٢٠ إِنَّ جَهَنَّمَ كَانَتْ مِرْصَادًا ۝٢١ لِّلطَّٰغِينَ
مَـَٔابًا ۝٢٢ لَّٰبِثِينَ فِيهَآ أَحْقَابًا ۝٢٣ لَّا يَذُوقُونَ فِيهَا بَرْدًا وَلَا شَرَابًا
۝٢٤ إِلَّا حَمِيمًا وَغَسَّاقًا ۝٢٥ جَزَآءً وِفَاقًا ۝٢٦ إِنَّهُمْ كَانُوا۟
لَا يَرْجُونَ حِسَابًا ۝٢٧ وَكَذَّبُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا كِذَّابًا ۝٢٨ وَكُلَّ شَىْءٍ
أَحْصَيْنَٰهُ كِتَٰبًا ۝٢٩ فَذُوقُوا۟ فَلَن نَّزِيدَكُمْ إِلَّا عَذَابًا ۝٣٠

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Neyi soruşturuyor bunlar?! **2.** O 'büyük haber'i (yani, Kıyameti) mi? **3.** Üzerinde anlaşmazlığa düştükleri... **4.** Oysa yakında öğrenecekler. **5.** Evet, yakında öğrenecekler!.. **6.** Arz'ı (hayata elverişli) bir 'yatak' hâline getirmedik mi? **7.** Dağları ise (Arz'ın sarsılmasını önleyen) birer 'kazık'... **8.** Sizi eş olarak yarattık; **9.** uykunuzu istirahat vesilesi kıldık; **10.** geceyi 'örtü' hâline getirdik **11.** ve maîşet vakti kıldık gündüzü... **12.** 'Yedi sağlam' (gök) inşa ettik üstünüzde. **13.** Parıl parıl parlayan bir 'kandil' yarattık. **14.** (Suyu) sıkıp akıtan (bulut)lardan şarıl şarıl bir su indirdik. **15.** Ki onunla çıkaralım taneler, bitkiler; **16.** sarmaş dolaş bahçeler... **17.** (Evet) ayrım gününün bellidir vakti: **18.** Sûr'a üfürüldüğü gün; işte o zaman gelirsiniz bölük bölük. **19.** Gök açılmış, kapı kapı olmuştur; **20.** dağlar yürütülmüş, serap olmuştur. **21.** Şüphesiz, Cehennem gözetlemektedir **22.** azgınları... Nihaî dönüş yerleri olarak... **23.** Ömürler boyu içinde bekleyecekleri; **24-25.** -kaynar su ve irin dışında- serinlik ve içecek tadamayacakları... **26.** (İşlediklerine) uygun bir karşılık olarak... **27.** Çünkü hesap diye bir şey ummazlardı! **28.** Âyetlerimizi yalanlayıp dururlardı! **29.** Oysa Biz, her şeyi bir bir saymış; kitaba geçirmiştik. **30.** Tadın öyleyse!.. Hiçbir şey artırmayacağız, azaptan başka artık size!..

إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ﴿٣١﴾ حَدَآئِقَ وَأَعْنَٰبًا ﴿٣٢﴾ وَكَوَاعِبَ أَتْرَابًا ﴿٣٣﴾ وَكَأْسًا
دِهَاقًا ﴿٣٤﴾ لَّا يَسْمَعُونَ فِيهَا لَغْوًا وَلَا كِذَّٰبًا ﴿٣٥﴾ جَزَآءً مِّن رَّبِّكَ عَطَآءً
حِسَابًا ﴿٣٦﴾ رَّبِّ ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلْأَرْضِ وَمَا بَيْنَهُمَا ٱلرَّحْمَٰنِ لَا يَمْلِكُونَ
مِنْهُ خِطَابًا ﴿٣٧﴾ يَوْمَ يَقُومُ ٱلرُّوحُ وَٱلْمَلَٰٓئِكَةُ صَفًّا لَّا يَتَكَلَّمُونَ
إِلَّا مَنْ أَذِنَ لَهُ ٱلرَّحْمَٰنُ وَقَالَ صَوَابًا ﴿٣٨﴾ ذَٰلِكَ ٱلْيَوْمُ ٱلْحَقُّ فَمَن
شَآءَ ٱتَّخَذَ إِلَىٰ رَبِّهِۦ مَـَٔابًا ﴿٣٩﴾ إِنَّآ أَنذَرْنَٰكُمْ عَذَابًا قَرِيبًا يَوْمَ
يَنظُرُ ٱلْمَرْءُ مَا قَدَّمَتْ يَدَاهُ وَيَقُولُ ٱلْكَافِرُ يَٰلَيْتَنِى كُنتُ تُرَٰبًۢا ﴿٤٠﴾

سُورَةُ النَّازِعَاتِ ٧٩ – آيَاتُهَا ٤٦

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلنَّٰزِعَٰتِ غَرْقًا ﴿١﴾ وَٱلنَّٰشِطَٰتِ نَشْطًا ﴿٢﴾ وَٱلسَّٰبِحَٰتِ سَبْحًا
﴿٣﴾ فَٱلسَّٰبِقَٰتِ سَبْقًا ﴿٤﴾ فَٱلْمُدَبِّرَٰتِ أَمْرًا ﴿٥﴾ يَوْمَ تَرْجُفُ ٱلرَّاجِفَةُ
﴿٦﴾ تَتْبَعُهَا ٱلرَّادِفَةُ ﴿٧﴾ قُلُوبٌ يَوْمَئِذٍ وَاجِفَةٌ ﴿٨﴾ أَبْصَٰرُهَا
خَٰشِعَةٌ ﴿٩﴾ يَقُولُونَ أَءِنَّا لَمَرْدُودُونَ فِى ٱلْحَافِرَةِ ﴿١٠﴾ أَءِذَا كُنَّا
عِظَٰمًا نَّخِرَةً ﴿١١﴾ قَالُواْ تِلْكَ إِذًا كَرَّةٌ خَاسِرَةٌ ﴿١٢﴾ فَإِنَّمَا هِىَ زَجْرَةٌ
وَٰحِدَةٌ ﴿١٣﴾ فَإِذَا هُم بِٱلسَّاهِرَةِ ﴿١٤﴾ هَلْ أَتَىٰكَ حَدِيثُ مُوسَىٰٓ ﴿١٥﴾

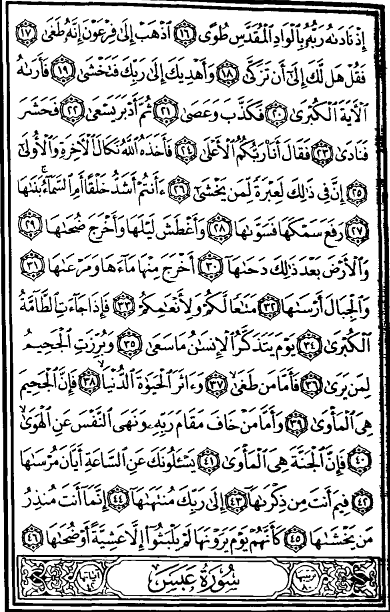
31. Müttakîler için ise gerçek bir
başarı var; **32.** bahçeler, bağlar,
33. göğüsleri yeni olgunlaşmış
dilberler **34.** ve ard arda doldu-
rulan kupalar **35.** orada, ne boş
söz ne de yalan işitirler... **36.**
Senin Rabbinin, -çektiği hesaba
karşılık- bir 'ver'gisi olarak... **37.**
Göklerin, yerin ve ikisi arasın-
da ne varsa hepsinin Rabbinin...
Rahman'ın ('ver'gisi olarak) ki,
hiç kimse O'na hitap edemez;
38. Ruh'un ve meleklerin, (hu-
zurunda) saf durdukları gün;
konuşamazlar... Rahman'ın izin
verdiği; doğruyu söyleyenler
hariç. **39.** İşte, budur o gerçek
gün!.. Dileyen, Rabbine doğru
bir sığınak edinir (bu dehşetli
güne karşı)!.. **40.** Şüphesiz, sizi
yakın bir azaba karşı uyarmış
olduk... İnsanın, kendi elleriyle
önden gönderdiklerine bakacağı
ve inkârcı nankörün; "Keşke, toprak olsaydım!" diyeceği gün(kü azaba karşı)...

79- NÂZİ'ÂT SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 46 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. (İnkârcı nankörün ruhunu) boğarak çıkaranlara; **2.** (müminin ruhunu) usul usul
alanlara; **3.** yüzdükçe yüzenlere; **4.** yarıştıkça yarışanlara; **5.** (İlahi) emri çekip çe-
virenlere (yani, meleklere) yemin ederim ki... (Kıyamet mutlaka kopacaktır! 'Ne
zaman?' derseniz, söyleyeyim:) **6.** O Sarsıntının sarstığı gün... **7.** -Ki artçısı da onu
izler.- **8.** İşte o gün, titrer gönüller! **9.** (Dehşet ve utançtan) yere çakılmıştır gözler!..
10. Diyorlar ki; "Eski hâlimize mi döndürülecekmişiz o çukurda?!" **11.** "Hem de
çürümüş kemiğe döndükten sonra!.." **12.** "Böyle bir şey varsa yandık desenize!"
diy(e dalga geçiy)orlar. **13.** Oysa bu, tek bir 'sert komut'a bakar. **14.** Bir de bakmış-
sın; tamamı meydana dolar... **15.** Sahi, gelmiş miydi sana Musa'nın haberi?

16. Hani, kutsal vadi Tuvâ'da ona şöyle seslenmişti Rabbi: 17. "Firavun'a git; çünkü azdı!.." 18. "De ki: 'Arınmaya ne dersin?!' 19. 'Sana Rabbine giden yolu göstereyim de saygılı olasın." 20. (Musa) ona en büyük mucizeyi göstermişti... 21. Ama o, yalanlayıp karşı geldi. 22. Sonra hızla arkasını döndü 23. ve (insanları) toplayıp seslendi: 24. "Sizin en yüce efendiniz benim!" dedi... 25. Allah da onu, Ahiretin ve dünyanın ibretlik azabıyla yakalayıverdi!.. 26. Saygılı kimseler için elbet bir ibret vardır bunda. 27. (Ey insanlar!) Sizin yaratılmanız mı daha zordur yoksa göğün mü? Onu O bina etmiştir; 28. boyunu yükseltmiş, onu 'düzen'lemiştir; 29. gecesini karartmış, gündüzünü ağartmıştır... 30. Bundan sonra da Arz'ı (hayata elverişli şekilde) yaymıştır; 31. ondan suyunu ve otlağını çıkarmıştır; 32. dağları çakmıştır... 33. Siz ve hayvanlarınız yaşasın diye... 34. Fakat o 'bütün felâketleri bastıran felâket' geldiğinde; 35. insanın, ne için çabaladıysa onu düşündüğü gün... 36. ki (o gün) Cehennem de açıkça gösterilmektedir görebilen herkese... 37. Artık kim azmışsa; 38. kim dünya hayatını tercih etmişse, 39. cayır cayır yanan Ateş'tir şüphesiz, sığınağı!.. 40. Kim de Rabbiyle karşı karşıya geleceğinden korkmuş ve nefsinin arzu ve ihtiraslarını dizginleyebilmişse; 41. onun sığınağı da Cennet'tir şüphesiz. 42. "Ne zaman gelip çatacakmış şu (Kıyamet) saat(i)?!" diye sana sorup duruyorlar 43. (da) sen neden onu bu kadar çok düşünüyorsun ki?! 44. Sadece senin Rabbindedir ona dair nihaî bilgi. 45. Sen sadece, ondan yana çekingen olanları uyarabilirsin.* 46. Onu gördükleri gün, '(dünyada) bir akşam ya da bir kuşluk vakti kadar kalmış' gibi gelecektir her birine!..

* 'Elçi' olarak senin görevin; gayp hakkında asılsız tahminler yürüten müneccimler gibi Kıyamet saatini bildirmek değil, insanları bu kaçınılmaz sona karşı uyarmaktır.

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

عَبَسَ وَتَوَلَّىٰٓ ١ أَن جَآءَهُ ٱلۡأَعۡمَىٰ ٢ وَمَا يُدۡرِيكَ لَعَلَّهُۥ يَزَّكَّىٰٓ ٣ أَوۡ
يَذَّكَّرُ فَتَنفَعَهُ ٱلذِّكۡرَىٰٓ ٤ أَمَّا مَنِ ٱسۡتَغۡنَىٰ ٥ فَأَنتَ لَهُۥ تَصَدَّىٰ ٦
وَمَا عَلَيۡكَ أَلَّا يَزَّكَّىٰ ٧ وَأَمَّا مَن جَآءَكَ يَسۡعَىٰ ٨ وَهُوَ يَخۡشَىٰ ٩ فَأَنتَ
عَنۡهُ تَلَهَّىٰ ١٠ كَلَّآ إِنَّهَا تَذۡكِرَةٞ ١١ فَمَن شَآءَ ذَكَرَهُۥ ١٢ فِي صُحُفٖ مُّكَرَّمَةٖ
١٣ مَّرۡفُوعَةٖ مُّطَهَّرَةِۭ ١٤ بِأَيۡدِي سَفَرَةٖ ١٥ كِرَامِۭ بَرَرَةٖ ١٦ قُتِلَ ٱلۡإِنسَٰنُ
مَآ أَكۡفَرَهُۥ ١٧ مِنۡ أَيِّ شَيۡءٍ خَلَقَهُۥ ١٨ مِن نُّطۡفَةٍ خَلَقَهُۥ فَقَدَّرَهُۥ ١٩ ثُمَّ
ٱلسَّبِيلَ يَسَّرَهُۥ ٢٠ ثُمَّ أَمَاتَهُۥ فَأَقۡبَرَهُۥ ٢١ ثُمَّ إِذَا شَآءَ أَنشَرَهُۥ ٢٢ كَلَّا لَمَّا
يَقۡضِ مَآ أَمَرَهُۥ ٢٣ فَلۡيَنظُرِ ٱلۡإِنسَٰنُ إِلَىٰ طَعَامِهِۦٓ ٢٤ أَنَّا صَبَبۡنَا ٱلۡمَآءَ صَبّٗا
٢٥ ثُمَّ شَقَقۡنَا ٱلۡأَرۡضَ شَقّٗا ٢٦ فَأَنۢبَتۡنَا فِيهَا حَبّٗا ٢٧ وَعِنَبٗا وَقَضۡبٗا ٢٨
وَزَيۡتُونٗا وَنَخۡلٗا ٢٩ وَحَدَآئِقَ غُلۡبٗا ٣٠ وَفَٰكِهَةٗ وَأَبّٗا ٣١ مَّتَٰعٗا لَّكُمۡ
وَلِأَنۡعَٰمِكُمۡ ٣٢ فَإِذَا جَآءَتِ ٱلصَّآخَّةُ ٣٣ يَوۡمَ يَفِرُّ ٱلۡمَرۡءُ مِنۡ أَخِيهِ ٣٤
وَأُمِّهِۦ وَأَبِيهِ ٣٥ وَصَٰحِبَتِهِۦ وَبَنِيهِ ٣٦ لِكُلِّ ٱمۡرِيٕٖ مِّنۡهُمۡ يَوۡمَئِذٖ شَأۡنٞ
يُغۡنِيهِ ٣٧ وُجُوهٞ يَوۡمَئِذٖ مُّسۡفِرَةٞ ٣٨ ضَاحِكَةٞ مُّسۡتَبۡشِرَةٞ ٣٩ وَوُجُوهٞ
يَوۡمَئِذٍ عَلَيۡهَا غَبَرَةٞ ٤٠ تَرۡهَقُهَا قَتَرَةٌ ٤١ أُوْلَٰٓئِكَ هُمُ ٱلۡكَفَرَةُ ٱلۡفَجَرَةُ ٤٢

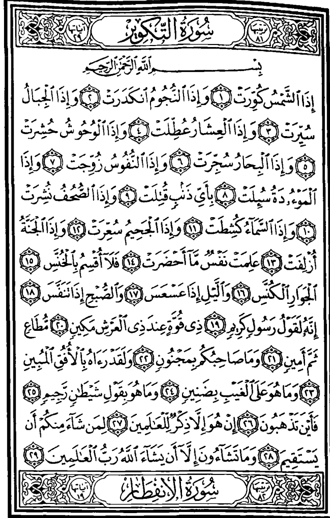

80- 'ABESE SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 42 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Surat astı, yüz çevirdi; **2.** âma yanına (zamansız) geldi diye... **3.** Ne bilirsin; belki arınacak **4.** yahut düşünüp ders çıkaracak ve bu ders kendisine fayda verecek?! **5.** Hiç ihtiyacı yokmuş gibi davranana **6.** ilgi gösteriyorsun!.. **7.** -Sen sorumlu değilsin ki, onun kendisini arındırmamasından...- **8-9.** Sana, koşa koşa saygıyla geleni ise **10.** görmezden geliyorsun!.. **11.** Olmaz (Resûlüm)!.. Bu bir öğüttür; **12.** dileyen, düşünüp ders çıkarır ondan. **13-14.** Şerefli, yüksek, tertemiz sahifelerdedir; **15-16.** kıymetli, saygıdeğer, kâtiplerin elleri ile (kayda geçirilmiştir)... **17.** Ne nankördür şu kahrolası insan! **18.** 'Ne'den yarattı (Rabbi) onu? **19.** Bir nutfeden yarattı; (ecelini, rızkını...) programladı; **20.** sonra da yolu(nu) kolaylaştırdı (dilerse iman eder, dilerse inkâr); **21.** sonra öldürüp kabre sokacak; **22.** dilediğinde de diriltecektir!.. **23.** Ama! O'nun emrettiğini yerine getirmedi henüz! **24.** Bir düşünsün insan şu yediklerini: **25.** Gökten (suyu) döktükçe dökmüşüz; **26.** sonra toprağı yardıkça yarmışız **27.** da bitirmişiz orada; taneler, **28.** üzümler, yeşillikler, **29.** zeytinler, hurmalar, **30.** sık ağaçlı büyük bahçeler, **31.** meyveler, çayırlar... **32.** Hem siz hem de hayvanlarınız yararlansın diye... **33.** Fakat o kulakları sağır eden ses geldiğinde... **34.** İşte o gün, kaçacak insan kardeşinden, **35.** annesinden, babasından, **36.** hayat arkadaşından, oğullarından... **37.** Çünkü, her birinin kendine yetip de artan bir derdi olacak o gün. **38.** O gün, birtakım yüzler parlaktır; **39.** gülmektedir, şen şakraktır. **40.** Öyle yüzler de olacaktır ki o gün, toz toprak kaplıdır; **41.** kapkara kesilmiştir. **42.** Rahatça günah işleyen inkârcı nankörlerden başkası değildir bunlar!..

81- TEKVÎR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 29 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Güneş dürüldüğünde, **2.** yıldızlar döküldüğünde, **3.** dağlar yürütüldüğünde, **4.** gebe develer (yani, paha biçilmez mallar) salıverildiğinde, **5.** 'vahşi' hayvanlar toplandığında, **6.** denizler kaynatıldığında, **7.** ruhlar eşleştirildiğinde,[175] **8.** diri diri gömülen kız çocuğuna sorulduğunda; **9.** hangi günahtan dolayı öldürüldüğü... **10.** Amel defterleri (sahiplerine) dağıtıldığında, **11.** gökyüzü, üzerindekilerden soyutlandığında, **12.** cayır cayır yanan Ateş iyice kızdırıldığında, **13.** Cennet yaklaştırıldığında, **14.** (işte o zaman) ne getirdiğini bilir herkes... **15-16.** (Arz'ın hareketlerine bağlı olarak, gündüzün) kaybolan, (geceleyin ise) ortaya çıkıp aheste aheste giden (yıldız)lar hakkı için! **17.** Kararmak üzere iken gece hakkı için! **18.** Teneffüs ettiğinde sabah hakkı için! **19.** Gerçekten, değerli bir elçinin sözüdür bu; **20.** kuvvetli, Arş Sahibi'nin katında itibarlı, **21.** orada sözü dinlenen, güvenilir (bir elçinin)... **22.** Arkadaşınız da cinli değildir. **23.** Gerçek şu ki; onu apaçık ufukta görmüştür. **24.** Ve işte, gaybı sizden kıskanmamaktadır.[176] **25.** Kovulmuş bir şeytanın sözü değildir o!.. **26.** Hâl böyle iken, nereye gidiyorsunuz?! **27.** Âlemlere açık bir öğüttür o!.. **28.** Özellikle, içinizden istikamet üzere yaşamayı dileyenlere. **29.** Siz ise dilemiyorsunuz! -Âlemlerin Rabbi Allah dilerse başka...-

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
إِذَا السَّمَاءُ انْفَطَرَتْ ﴿١﴾ وَإِذَا الْكَوَاكِبُ انْتَثَرَتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْبِحَارُ
فُجِّرَتْ ﴿٣﴾ وَإِذَا الْقُبُورُ بُعْثِرَتْ ﴿٤﴾ عَلِمَتْ نَفْسٌ مَا قَدَّمَتْ
وَأَخَّرَتْ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا الْإِنْسَانُ مَا غَرَّكَ بِرَبِّكَ الْكَرِيمِ ﴿٦﴾ الَّذِي
خَلَقَكَ فَسَوَّاكَ فَعَدَلَكَ ﴿٧﴾ فِي أَيِّ صُورَةٍ مَا شَاءَ رَكَّبَكَ ﴿٨﴾
كَلَّا بَلْ تُكَذِّبُونَ بِالدِّينِ ﴿٩﴾ وَإِنَّ عَلَيْكُمْ لَحَافِظِينَ ﴿١٠﴾ كِرَامًا
كَاتِبِينَ ﴿١١﴾ يَعْلَمُونَ مَا تَفْعَلُونَ ﴿١٢﴾ إِنَّ الْأَبْرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ﴿١٣﴾ وَإِنَّ
الْفُجَّارَ لَفِي جَحِيمٍ ﴿١٤﴾ يَصْلَوْنَهَا يَوْمَ الدِّينِ ﴿١٥﴾ وَمَا هُمْ عَنْهَا بِغَائِبِينَ
﴿١٦﴾ وَمَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ ﴿١٧﴾ ثُمَّ مَا أَدْرَاكَ مَا يَوْمُ الدِّينِ
﴿١٨﴾ يَوْمَ لَا تَمْلِكُ نَفْسٌ لِنَفْسٍ شَيْئًا وَالْأَمْرُ يَوْمَئِذٍ لِلَّهِ ﴿١٩﴾

سُورَةُ الْمُطَفِّفِينَ

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّح۪يمِ
وَيْلٌ لِلْمُطَفِّفِينَ ﴿١﴾ الَّذِينَ إِذَا اكْتَالُوا عَلَى النَّاسِ يَسْتَوْفُونَ ﴿٢﴾
وَإِذَا كَالُوهُمْ أَوْ وَزَنُوهُمْ يُخْسِرُونَ ﴿٣﴾ أَلَا يَظُنُّ أُولَٰئِكَ أَنَّهُمْ
مَبْعُوثُونَ ﴿٤﴾ لِيَوْمٍ عَظِيمٍ ﴿٥﴾ يَوْمَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ﴿٦﴾

82- İNFİTÂR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 19 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Gök parçalandığında, **2.** yıldızlar saçıldığında, **3.** (acı tatlı bütün) denizler birbirine karıştığında, **4.** kabirler deşilip içindekiler çıkarıldığında, **5.** (işte o zaman) bilir herkes; önden ne göndermiş, geriye ne bırakmışsa... **6.** Ey insan! Seni aldatan ne, o cömert Rabbine karşı? **7.** Ki seni O yarattı; seni O 'düzen'ledi; seni O dengeledi; **8.** seni dilediği bir şekilde terkîb edip şu (şahsî) hâle O soktu. **9.** Hayır! (O'nun bunca cömertliğine hiçbir sebeple değil) aksine, sırf hesabı yalanlıyorsunuz (da o yüzden, nankörlük ve isyanla karşılık veriyorsunuz)! **10.** Oysa, şüphesiz üzerinizde bekçiler var; **11.** değerli yazıcılar (kirâmen kâtibîn); **12.** yaptıklarınızı biliyorlar. **13.** Cennet'tedir şüphesiz, 'iyi'ler. **14.** Günahkârlar ise cayır cayır yanan Ateş'tedirler. **15.** Oraya, yargılanma günü girerler. **16.** Bir daha da oradan uzaklaşamazlar!.. **17.** Nereden bileceksin ki nedir yargılanma günü? **18.** Evet, nereden bileceksin ki nedir yargılanma günü? **19.** Kimsenin kimse için (iyilik namına) hiçbir şeye sahip olmadığı gün... ki o gün, emir tamamen Allah'a aittir.

83- MUTAFFİFÎN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 36 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Yazıklar olsun şu hilekârlara ki; **2.** insanlara kendileri için bir şey ölçtürüp tarttırırken tam olmasını isterler; **3.** ama kendileri ölçüp tartarken eksiltirler!.. **4.** Bunlar, diriltileceklerine kani olsalar ya; **5.** muazzam bir gün için!.. **6.** Bütün insanların, Âlemlerin Rabbi'nin huzuruna çıkacağı gün...

كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ ٱلۡفُجَّارِ لَفِي سِجِّينٖ ٧ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا سِجِّينٞ ٨ كِتَٰبٞ
مَّرۡقُومٞ ٩ وَيۡلٞ يَوۡمَئِذٖ لِّلۡمُكَذِّبِينَ ١٠ ٱلَّذِينَ يُكَذِّبُونَ بِيَوۡمِ ٱلدِّينِ ١١
وَمَا يُكَذِّبُ بِهِۦٓ إِلَّا كُلُّ مُعۡتَدٍ أَثِيمٍ ١٢ إِذَا تُتۡلَىٰ عَلَيۡهِ ءَايَٰتُنَا قَالَ أَسَٰطِيرُ
ٱلۡأَوَّلِينَ ١٣ كَلَّاۖ بَلۡۜ رَانَ عَلَىٰ قُلُوبِهِم مَّا كَانُواْ يَكۡسِبُونَ ١٤ كَلَّآ إِنَّهُمۡ
عَن رَّبِّهِمۡ يَوۡمَئِذٖ لَّمَحۡجُوبُونَ ١٥ ثُمَّ إِنَّهُمۡ لَصَالُواْ ٱلۡجَحِيمِ ١٦ ثُمَّ يُقَالُ
هَٰذَا ٱلَّذِي كُنتُم بِهِۦ تُكَذِّبُونَ ١٧ كَلَّآ إِنَّ كِتَٰبَ ٱلۡأَبۡرَارِ لَفِي عِلِّيِّينَ
١٨ وَمَآ أَدۡرَىٰكَ مَا عِلِّيُّونَ ١٩ كِتَٰبٞ مَّرۡقُومٞ ٢٠ يَشۡهَدُهُ ٱلۡمُقَرَّبُونَ
٢١ إِنَّ ٱلۡأَبۡرَارَ لَفِي نَعِيمٍ ٢٢ عَلَى ٱلۡأَرَآئِكِ يَنظُرُونَ ٢٣ تَعۡرِفُ فِي
وُجُوهِهِمۡ نَضۡرَةَ ٱلنَّعِيمِ ٢٤ يُسۡقَوۡنَ مِن رَّحِيقٖ مَّخۡتُومٍ ٢٥
خِتَٰمُهُۥ مِسۡكٞۚ وَفِي ذَٰلِكَ فَلۡيَتَنَافَسِ ٱلۡمُتَنَٰفِسُونَ ٢٦ وَمِزَاجُهُۥ
مِن تَسۡنِيمٍ ٢٧ عَيۡنٗا يَشۡرَبُ بِهَا ٱلۡمُقَرَّبُونَ ٢٨ إِنَّ ٱلَّذِينَ
أَجۡرَمُواْ كَانُواْ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ يَضۡحَكُونَ ٢٩ وَإِذَا مَرُّواْ بِهِمۡ
يَتَغَامَزُونَ ٣٠ وَإِذَا ٱنقَلَبُوٓاْ إِلَىٰٓ أَهۡلِهِمُ ٱنقَلَبُواْ فَكِهِينَ ٣١
وَإِذَا رَأَوۡهُمۡ قَالُوٓاْ إِنَّ هَٰٓؤُلَآءِ لَضَآلُّونَ ٣٢ وَمَآ أُرۡسِلُواْ عَلَيۡهِمۡ
حَٰفِظِينَ ٣٣ فَٱلۡيَوۡمَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ مِنَ ٱلۡكُفَّارِ يَضۡحَكُونَ ٣٤

7. Doğrusu; rahatça günah işleyenlerin amel defteri, Siccîn'dedir. **8.** Nereden bileceksin ki Siccîn nedir?[177] **9.** İri harflerle yazılmış bir kitap... **10.** Yalanlayanların hâli o gün harap! **11.** Yargılanma gününü yalanlayanların... **12.** Oysa onu, saldırgan bir günahkârdan başkası yalanlamaz. **13.** Âyetlerimiz kendisine okunduğunda; "Öncekilerin masalları!" diyenden... **14.** Hayır!.. Asıl, kendi yaptıkları paslandırmıştır kalplerini. **15.** Hayır! O gün, şüphesiz Rablerinden mahrum kalacaklar. **16.** Sonra da cayır cayır yanan Ateş'i boylayacaklar! **17.** Sonra; "İşte yalanlayıp durduğunuz gün!" denilecek. **18.** Doğrusu; 'iyi'lerin amel defteri de İlliyyîn'dedir. **19.** Nereden bileceksin ki İlliyyîn nedir? **20.** İri harflerle yazılmış bir kitap... **21.** ki gözde kullar onu seyrederler... **22.** Şüphesiz, nimet dolu Cennet'tedir 'iyi'ler. **23.** Tahtlar üzerinde etrafı temaşa ederler. **24.** Yüzlerinden anlarsın o nimetin güzelliğini... **25.** Mühürlü, öyle saf bir içecek içirilir ki kendilerine; **26.** sonunda misk kokusu bırakır... -Ancak böyle bir şey için yarışsın yarışacaklar!..- **27.** İçindeki karışım, (en şerefli Cennet içeceği olan) Tesnîm'dendir; **28.** yani, gözde kulların içeceği bir pınardan... **29.** Bu müminlere güler dururlardı mücrimler; **30.** yanlarından geçerken birbirlerine kaş göz işareti yapar, eğlenirlerdi; **31.** tanıdıklarının yanına döndüklerinde, keyiflenmiş olarak dönerlerdi. **32.** Onları gördüklerinde; "Bunlar gerçekten yoldan çıkmış!" derlerdi. **33.** Oysa onların başına bekçi tayin edilmiş değillerdi! **34.** İşte bu gün de iman edenler gülecek bu inkârcı nankörlere:

عَلَى الْأَرَائِكِ يَنظُرُونَ ﴿٣٥﴾ هَلْ ثُوِّبَ الْكُفَّارُ مَا كَانُوا يَفْعَلُونَ ﴿٣٦﴾

سُورَةُ الانْشِقَاقِ (٨٤) (٢٥)

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

إِذَا السَّمَاءُ انشَقَّتْ ﴿١﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٢﴾ وَإِذَا الْأَرْضُ مُدَّتْ
﴿٣﴾ وَأَلْقَتْ مَا فِيهَا وَتَخَلَّتْ ﴿٤﴾ وَأَذِنَتْ لِرَبِّهَا وَحُقَّتْ ﴿٥﴾ يَا أَيُّهَا
الْإِنسَانُ إِنَّكَ كَادِحٌ إِلَىٰ رَبِّكَ كَدْحًا فَمُلَاقِيهِ ﴿٦﴾ فَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ
كِتَابَهُ بِيَمِينِهِ ﴿٧﴾ فَسَوْفَ يُحَاسَبُ حِسَابًا يَسِيرًا ﴿٨﴾ وَيَنقَلِبُ
إِلَىٰ أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿٩﴾ وَأَمَّا مَنْ أُوتِيَ كِتَابَهُ وَرَاءَ ظَهْرِهِ ﴿١٠﴾ فَسَوْفَ
يَدْعُو ثُبُورًا ﴿١١﴾ وَيَصْلَىٰ سَعِيرًا ﴿١٢﴾ إِنَّهُ كَانَ فِي أَهْلِهِ مَسْرُورًا ﴿١٣﴾
إِنَّهُ ظَنَّ أَن لَّن يَحُورَ ﴿١٤﴾ بَلَىٰ إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا ﴿١٥﴾ فَلَا أُقْسِمُ
بِالشَّفَقِ ﴿١٦﴾ وَاللَّيْلِ وَمَا وَسَقَ ﴿١٧﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا اتَّسَقَ ﴿١٨﴾
لَتَرْكَبُنَّ طَبَقًا عَن طَبَقٍ ﴿١٩﴾ فَمَا لَهُمْ لَا يُؤْمِنُونَ ﴿٢٠﴾ وَإِذَا قُرِئَ
عَلَيْهِمُ الْقُرْآنُ لَا يَسْجُدُونَ ۩ ﴿٢١﴾ بَلِ الَّذِينَ كَفَرُوا يُكَذِّبُونَ
﴿٢٢﴾ وَاللَّهُ أَعْلَمُ بِمَا يُوعُونَ ﴿٢٣﴾ فَبَشِّرْهُم بِعَذَابٍ أَلِيمٍ ﴿٢٤﴾
إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ لَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٢٥﴾

35. Koltuklarının üzerinde; etrafı temaşa edecekler; **36.** "Acaba inkârcı nankörler işlediklerinin sevabını! aldılar mı?" diye...

84- İNŞİKÂK SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 25 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1-2. Gök, Rabbini dinleyerek ikiye ayrıldığında... -ki (Rabbinin azameti karşısında) ona yakışan budur.- **3.** Arz dümdüz edildiğinde **4-5.** ve Rabbini dinleyerek içindekileri fırlatıp tamamen boşaldığında... -ki ona yakışan da budur.- **6.** Ey insan! Gerçek şu ki; sen Rabbine varıncaya kadar didinip duracak ve sonunda O'nunla karşı karşıya geleceksin! **7.** İşte o vakit, amel defteri sağ eline verilen, **8.** kolay bir şekilde hesaba çekilecek **9.** ve tanıdıklarının yanına sevinçle dönecektir. **10.** Amel defteri arkasından verilen ise **11.** yok oluvermek için yalvaracaktır! **12.** Ama Çılgın bir Ateş'i boylayacaktır... **13.** Çünkü (dünyada) tanıdıklarının arasında pek mutlu idi; **14.** (Rabbine) hiç dönmeyeceği kanaatinde idi... **15.** Elbette (dönecekti)!.. Onu görmekteydi çünkü Rabbi. **16.** Evet, akşamın alacakaranlığına, **17.** geceye ve örttüklerine **18.** ve dolunay hâlini alan Ay'a yemin ederim ki; **19.** aşama üstüne aşama geçirecek (uhrevî bir hayatla yeniden diriltilecek)siniz! **20.** Öyleyse, 'ne'leri var ki iman etmiyorlar?! **21.** Kendilerine Kur'ân okunduğunda saygıyla eğilmiyorlar! **22.** Aksine, yalanlıyorlar inkârcı nankörler!.. **23.** Oysa Allah, içlerinden neler geçirdiklerini biliyor. **24.** Can yakıcı bir azapla müjdele bunları! **25.** İman edip salih amel işleyenler müstesna... Çünkü bitmez-tükenmez bir ecir vardır onlara (dünyada ve Ahirette).

سُورَةُ البُرُوجِ

بِسۡمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحۡمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلسَّمَآءِ ذَاتِ ٱلۡبُرُوجِ ١ وَٱلۡيَوۡمِ ٱلۡمَوۡعُودِ ٢ وَشَاهِدٖ وَمَشۡهُودٖ
٣ قُتِلَ أَصۡحَٰبُ ٱلۡأُخۡدُودِ ٤ ٱلنَّارِ ذَاتِ ٱلۡوَقُودِ ٥ إِذۡ هُمۡ عَلَيۡهَا
قُعُودٞ ٦ وَهُمۡ عَلَىٰ مَا يَفۡعَلُونَ بِٱلۡمُؤۡمِنِينَ شُهُودٞ ٧ وَمَا نَقَمُواْ
مِنۡهُمۡ إِلَّآ أَن يُؤۡمِنُواْ بِٱللَّهِ ٱلۡعَزِيزِ ٱلۡحَمِيدِ ٨ ٱلَّذِي لَهُۥ مُلۡكُ
ٱلسَّمَٰوَٰتِ وَٱلۡأَرۡضِۚ وَٱللَّهُ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٖ شَهِيدٌ ٩ إِنَّ ٱلَّذِينَ
فَتَنُواْ ٱلۡمُؤۡمِنِينَ وَٱلۡمُؤۡمِنَٰتِ ثُمَّ لَمۡ يَتُوبُواْ فَلَهُمۡ عَذَابُ جَهَنَّمَ وَلَهُمۡ
عَذَابُ ٱلۡحَرِيقِ ١٠ إِنَّ ٱلَّذِينَ ءَامَنُواْ وَعَمِلُواْ ٱلصَّٰلِحَٰتِ لَهُمۡ
جَنَّٰتٞ تَجۡرِي مِن تَحۡتِهَا ٱلۡأَنۡهَٰرُۚ ذَٰلِكَ ٱلۡفَوۡزُ ٱلۡكَبِيرُ ١١ إِنَّ بَطۡشَ
رَبِّكَ لَشَدِيدٌ ١٢ إِنَّهُۥ هُوَ يُبۡدِئُ وَيُعِيدُ ١٣ وَهُوَ ٱلۡغَفُورُ ٱلۡوَدُودُ ١٤
ذُو ٱلۡعَرۡشِ ٱلۡمَجِيدُ ١٥ فَعَّالٞ لِّمَا يُرِيدُ ١٦ هَلۡ أَتَىٰكَ حَدِيثُ ٱلۡجُنُودِ
١٧ فِرۡعَوۡنَ وَثَمُودَ ١٨ بَلِ ٱلَّذِينَ كَفَرُواْ فِي تَكۡذِيبٖ ١٩ وَٱللَّهُ مِن
وَرَآئِهِم مُّحِيطُۢ ٢٠ بَلۡ هُوَ قُرۡءَانٞ مَّجِيدٞ ٢١ فِي لَوۡحٖ مَّحۡفُوظِۭ ٢٢

سُورَةُ الطَّارِقِ

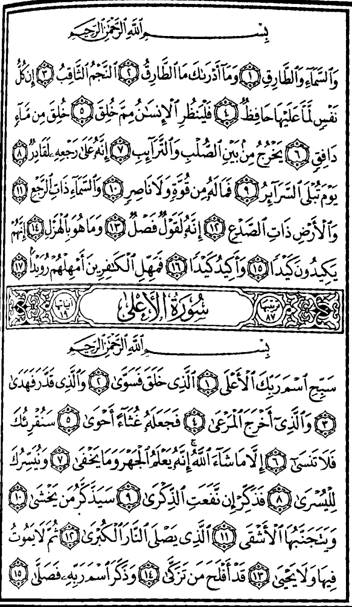
85- BURÛC SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 22 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Yemin ederim burçlarla dolu gökyüzüne, **2.** va'dedilen güne, **3.** seyredene ve seyredilene ki; **4.** kahrolmuştur o hendeği kazanlar! **5.** O yakıt dolu ateşi!.. **6.** Hani, onun etrafında oturup da **7.** müminlere yaptıklarını seyredenler!.. **8.** Onları bu ağır işkenceye çarptırmalarının sebebi; onların, 'bizatihi hamde lâyık' 'mutlak izzet sahibi'ne (Azîz, Hamîd) iman etmelerinden başka bir şey değildi. **9.** Ki göklerin ve yerin mülkü tamamen O'na aittir... Allah her şeye şahittir! **10.** Mümin kadın ve erkeklere işkence edip sonra da tevbe etmeyenler için Cehennem[178] azabı var! Yangın azabı var onlara!.. **11.** İman edip salih amel işleyenler için ise altından ırmakların aktığı cennetler var... ki büyük başarı budur. **12.** Senin Rabbinin yakalayışı, gerçekten serttir! **13.** İlkin yaratan da O'dur, daha sonra yaratacak olan da... **14.** Bağışlayıcıdır, sevgi doludur (Gafûr, Vedûd). **15.** Mutlak hükümranlık tahtının sahibidir; şanlıdır-şereflidir (Mecîd). **16.** Murad ettiğini mutlaka yapar.* **17.** Gelmedi mi sana o ordulara dair haber? **18.** Firavun ve Semûd'a... **19.** Aksine, hâlâ yalanlamaktalar nankörce inkâr edenler. **20.** Oysa Allah kendilerini çepeçevre kuşatmış! **21.** Aksine!.. Bu, şanlı şerefli bir Kur'ân'dır. **22.** Levh-i Mahfûz'dadır.

* Hiç kimse O'nun iradesine ipotek koyamaz; ancak O, bütün işlerinde hakîmâne ve âdilâne hareket etmektedir.

86- TĀRIK SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 17 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Gökyüzüne ve 'gece ortaya çıkan'a yemin ederim ki... **2.** -Nereden bileceksin ki nedir 'gece ortaya çıkan'? **3.** (Karanlığı) delip geçen yıldız...- **4.** Herkesin başında mutlaka bir bekçi var. **5.** O hâlde, 'ne'den yaratıldığına baksın insan.

6. Yaratıldı, fışkıran bir sudan; **7.** (erkeğin) bel kemiği ile (kadının) kaburga kemikleri arasından çıkan... **8.** Şüphesiz, onu döndürmeye de kadirdir O; **9.** bütün sırların ortaya çıktığı gün... **10.** ki ne gücü vardır insanın ne de yardımcısı... **11.** (Suyu yeryüzüne) geri getiren gök hakkı için! **12.** Çatlayıp yarılan toprak hakkı için! **13.** Bu (Kur'ân), (hakkı bâtıldan) ayıran bir sözdür; **14.** şaka değildir... **15.** Tuzak kurup duruyorlar şüphesiz; **16.** ama Ben de 'tuzak' kuruyorum!.. **17.** Dolayısıyla, mühlet ver sen bu inkârcı nankörlere; onları biraz kendi hâllerine bırak (da şartlanmışlıkları geçsin)...

87- A'LÂ SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 19 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Yüceler yücesi Rabbinin adını tenzih ve takdis et. **2.** Çünkü O'dur, yaratıp 'düzen'leyen; **3.** programlayan, yol gösteren; **4.** otlağı (yemyeşil) çıkarıp **5.** sonra da siyahî bir kusmuğa çeviren... **6.** (Resûlüm!) Sana okutacağız ve unutmayacaksın. **7.** Allah'ın diledikleri müstesna... Çünkü O, açığı da bilir, gizli kalanı da... **8.** Kolayca ulaştıracağız seni, en kolaya... **9.** Öyleyse öğüt ver; öğüdün faydası olacaksa! **10.** Saygılı olan, düşünüp ders çıkaracaktır. **11.** Bedbaht ise ondan uzak duracaktır **12.** ve en büyük ateşi boylayacaktır; **13.** sonra; ne ölecektir orada ne de diri kalacaktır. **14.** Gerçek şu ki; ancak kendini arındıran felâha erer **15.** ve Rabbinin adını zikrederek gerçek bir dindar olan...

بَلْ تُؤْثِرُونَ الْحَيٰوةَ الدُّنْيَا ﴿١٦﴾ وَالْاٰخِرَةُ خَيْرٌ وَاَبْقٰى ﴿١٧﴾ اِنَّ
هٰذَا لَفِي الصُّحُفِ الْاُولٰى ﴿١٨﴾ صُحُفِ اِبْرٰهِيمَ وَمُوسٰى ﴿١٩﴾

سُورَةُ الْغَاشِيَةِ ٨٨ ٢٦

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِيمِ

هَلْ اَتٰيكَ حَدِيثُ الْغَاشِيَةِ ﴿١﴾ وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ خَاشِعَةٌ ﴿٢﴾
عَامِلَةٌ نَاصِبَةٌ ﴿٣﴾ تَصْلٰى نَارًا حَامِيَةً ﴿٤﴾ تُسْقٰى مِنْ عَيْنٍ اٰنِيَةٍ ﴿٥﴾
لَيْسَ لَهُمْ طَعَامٌ اِلَّا مِنْ ضَرِيعٍ ﴿٦﴾ لَا يُسْمِنُ وَلَا يُغْنِي مِنْ جُوعٍ ﴿٧﴾
وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ ﴿٨﴾ لِسَعْيِهَا رَاضِيَةٌ ﴿٩﴾ فِي جَنَّةٍ عَالِيَةٍ ﴿١٠﴾
لَا تَسْمَعُ فِيهَا لَاغِيَةً ﴿١١﴾ فِيهَا عَيْنٌ جَارِيَةٌ ﴿١٢﴾ فِيهَا سُرُرٌ مَرْفُوعَةٌ ﴿١٣﴾
وَاَكْوَابٌ مَوْضُوعَةٌ ﴿١٤﴾ وَنَمَارِقُ مَصْفُوفَةٌ ﴿١٥﴾ وَزَرَابِيُّ مَبْثُوثَةٌ ﴿١٦﴾
اَفَلَا يَنْظُرُونَ اِلَى الْاِبِلِ كَيْفَ خُلِقَتْ ﴿١٧﴾ وَاِلَى السَّمَاءِ كَيْفَ
رُفِعَتْ ﴿١٨﴾ وَاِلَى الْجِبَالِ كَيْفَ نُصِبَتْ ﴿١٩﴾ وَاِلَى الْاَرْضِ كَيْفَ
سُطِحَتْ ﴿٢٠﴾ فَذَكِّرْ اِنَّمَا اَنْتَ مُذَكِّرٌ ﴿٢١﴾ لَسْتَ عَلَيْهِمْ
بِمُصَيْطِرٍ ﴿٢٢﴾ اِلَّا مَنْ تَوَلّٰى وَكَفَرَ ﴿٢٣﴾ فَيُعَذِّبُهُ اللّٰهُ الْعَذَابَ
الْاَكْبَرَ ﴿٢٤﴾ اِنَّ اِلَيْنَا اِيَابَهُمْ ﴿٢٥﴾ ثُمَّ اِنَّ عَلَيْنَا حِسَابَهُمْ ﴿٢٦﴾

16. Siz ise aksine, dünya hayatını tercih ediyorsunuz! **17.** Oysa Âhiret daha iyi ve daha kalıcıdır. **18.** Şüphesiz bu, ilk sahifelerde de geçmektedir; **19** yani, İbrahim'in ve Musa'nın sahifelerinde...

88- ĞÂŞİYE SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 26 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. (Dehşeti tüm insanları kaplayacak) o kaplayıcının haberi gelmiş miydi sana? **2.** Birtakım yüzler (zilletten) yere çakılır o gün. **3.** Çalışıp didinmiş; (ama boşuna) yorulmuştur: **4.** Kızgın bir Ateş'i boylayacaktır. **5.** Bir kaynar su pınarından suvarılacaktır; **6.** yiyecekleri yoktur; iğrenç, sert dikenli bir bitkiden başka... **7.** Ki ne besler ne de açlık giderir... **8.** Birtakım yüzler de neş'e ile parlamaktadır o gün. **9.** Çabası(na karşılık aldıkları)ndan dolayı memnundur. **10.** Yüksek bir Cennet'tedir. **11.** Boş söz işitmemektedir. **12.** Sürekli akan bir pınar vardır, orada. **13.** Yüksek kanepeler vardır orada; **14.** önlerine konmuş kadehler, **15.** sıra sıra dizilmiş yastıklar, **16.** serilmiş nefis döşemeler... **17.** Peki, hiç bakmazlar mı deveye, ki nasıl yaratılmış?! **18.** Gökyüzüne, ki nasıl yükseltilmiş? **19.** Dağlara, ki nasıl dikilmiş? **20.** Arz'a, ki (yuvarlak olduğu hâlde) nasıl dümdüz yayılmış? **21.** Sen öğüt vermene bak... Sadece öğüt vericisin Sen; **22.** bunların başına dikilmiş bir zorba değilsin. **23.** Yalnız; (özgür iradesi ile ders çıkarmayan, aksine) yüz çevirerek inkâr eden kimseleri **24.** en büyük azaba çarptıracaktır Allah! **25.** Nihaî dönüşleri Bizedir zira; **26.** onları hesaba çekmek de Bize düşer daha sonra!..

سُورَةُ الفَجْرِ
آياتها ٣٠ — ترتيبها ٨٩

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ
وَالْفَجْرِ ﴿١﴾ وَلَيَالٍ عَشْرٍ ﴿٢﴾ وَالشَّفْعِ وَالْوَتْرِ ﴿٣﴾ وَاللَّيْلِ إِذَا يَسْرِ
﴿٤﴾ هَلْ فِي ذَٰلِكَ قَسَمٌ لِّذِي حِجْرٍ ﴿٥﴾ أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِعَادٍ
﴿٦﴾ إِرَمَ ذَاتِ الْعِمَادِ ﴿٧﴾ الَّتِي لَمْ يُخْلَقْ مِثْلُهَا فِي الْبِلَادِ ﴿٨﴾
وَثَمُودَ الَّذِينَ جَابُوا الصَّخْرَ بِالْوَادِ ﴿٩﴾ وَفِرْعَوْنَ ذِي الْأَوْتَادِ ﴿١٠﴾
الَّذِينَ طَغَوْا فِي الْبِلَادِ ﴿١١﴾ فَأَكْثَرُوا فِيهَا الْفَسَادَ ﴿١٢﴾ فَصَبَّ
عَلَيْهِمْ رَبُّكَ سَوْطَ عَذَابٍ ﴿١٣﴾ إِنَّ رَبَّكَ لَبِالْمِرْصَادِ ﴿١٤﴾ فَأَمَّا
الْإِنسَانُ إِذَا مَا ابْتَلَاهُ رَبُّهُ فَأَكْرَمَهُ وَنَعَّمَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَكْرَمَنِ
﴿١٥﴾ وَأَمَّا إِذَا مَا ابْتَلَاهُ فَقَدَرَ عَلَيْهِ رِزْقَهُ فَيَقُولُ رَبِّي أَهَانَنِ ﴿١٦﴾
كَلَّا بَل لَّا تُكْرِمُونَ الْيَتِيمَ ﴿١٧﴾ وَلَا تَحَاضُّونَ عَلَىٰ طَعَامِ
الْمِسْكِينِ ﴿١٨﴾ وَتَأْكُلُونَ التُّرَاثَ أَكْلًا لَّمًّا ﴿١٩﴾
وَتُحِبُّونَ الْمَالَ حُبًّا جَمًّا ﴿٢٠﴾ كَلَّا إِذَا دُكَّتِ الْأَرْضُ دَكًّا
دَكًّا ﴿٢١﴾ وَجَاءَ رَبُّكَ وَالْمَلَكُ صَفًّا صَفًّا ﴿٢٢﴾ وَجِيءَ يَوْمَئِذٍ
بِجَهَنَّمَ يَوْمَئِذٍ يَتَذَكَّرُ الْإِنسَانُ وَأَنَّىٰ لَهُ الذِّكْرَىٰ ﴿٢٣﴾

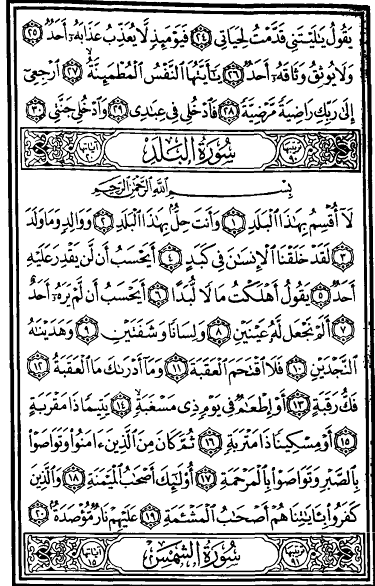
89- FECR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 30 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Yemin ederim tanyerine, **2.** on geceye, **3.** çifte ve teke, **4.** geçeceği sıra geceye ki... (siz de şunlar gibi azaba çarptırılacaksınız böyle giderse!) **5.** -Aklını başına alacak biri için yemin etmeye değmez mi bunlar?- **6.** Rabbinin nasıl yaptığını bilmiyor musun Âd'ı; **7.** o sütunlu İrem (bahçelerin)i... **8.** Ki hiçbir yerde benzeri yaratılmamıştı; **9.** vadideki kayaları oyan Semûd(lular)ı; **10.** Kazıklı firavun(lar)ı...?![179] **11.** Ki ülkelerinde iyice azmışlardı; **12.** fesadı çoğaltmışlardı. **13.** Senin Rabbin de şaklattıkça şaklatmıştı üzerlerinde azap kamçısını!.. **14.** Çünkü senin Rabbin gözetlemektedir. **15.** Gelelim şu insana... Rabbi -sırf denemek maksadıyla- ona değer verip rahat bir yaşam sunduğunda; "Bana Rabbim değer vermiş!" diyor. **16.** Ama O, yine denemek maksadıyla ölçüp biçerek verdiğinde, bu sefer de; "Rabbim beni hiç önemsememiş!" diyor. **17.** Yoo!.. Asıl, siz yetime değer vermiyorsunuz! **18.** Birbirinizi, düşkünü doyurmaya teşvik etmiyorsunuz! **19.** Hak hukuk gözetmeden miras yiyorsunuz! **20.** Mala karşı aşırı bir sevgi besliyorsunuz!.. **21.** Ama!.. Arz peşpeşe sarsılıp paramparça olduğunda, **22.** melekler sıra sıra dizilip senin Rabbin (tek hâkim olarak) geldiğinde... **23.** Ki o gün, Cehennem de getirilmiş olur... İşte o gün, insanoğlu düşünüp ders alır; ama ne fayda sağlar ki bu ders ona?!

24. "Âh! Keşke şu hayatım için önden bir şey gönderseydim!" der. **25.** O gün O'nun cezalandırdığı gibi cezalandıramaz hiç kimse! **26.** O'nun bağladığı gibi bağlayamaz hiç kimse! **27.** Sen, ey itminan içindeki kimse!* **28.** (Titre ve) Rabbine dön!.. Sen O'ndan, O da senden razı olacak şekilde; **29.** 'Benim' kullarımın arasına gir de, **30.** sen de gir 'Benim' Cennet'ime.

يَقُولُ يَٰلَيْتَنِي قَدَّمْتُ لِحَيَاتِي ﴿٢٤﴾ فَيَوْمَئِذٍ لَّا يُعَذِّبُ عَذَابَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٢٥﴾
وَلَا يُوثِقُ وَثَاقَهُۥٓ أَحَدٌ ﴿٢٦﴾ يَٰٓأَيَّتُهَا ٱلنَّفْسُ ٱلْمُطْمَئِنَّةُ ﴿٢٧﴾ ٱرْجِعِيٓ
إِلَىٰ رَبِّكِ رَاضِيَةً مَّرْضِيَّةً ﴿٢٨﴾ فَٱدْخُلِي فِي عِبَٰدِي ﴿٢٩﴾ وَٱدْخُلِي جَنَّتِي ﴿٣٠﴾

سُورَةُ ٱلْبَلَدِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

لَآ أُقْسِمُ بِهَٰذَا ٱلْبَلَدِ ﴿١﴾ وَأَنتَ حِلٌّۢ بِهَٰذَا ٱلْبَلَدِ ﴿٢﴾ وَوَالِدٍ وَمَا وَلَدَ
﴿٣﴾ لَقَدْ خَلَقْنَا ٱلْإِنسَٰنَ فِي كَبَدٍ ﴿٤﴾ أَيَحْسَبُ أَن لَّن يَقْدِرَ عَلَيْهِ
أَحَدٌ ﴿٥﴾ يَقُولُ أَهْلَكْتُ مَالًا لُّبَدًا ﴿٦﴾ أَيَحْسَبُ أَن لَّمْ يَرَهُۥٓ أَحَدٌ
﴿٧﴾ أَلَمْ نَجْعَل لَّهُۥ عَيْنَيْنِ ﴿٨﴾ وَلِسَانًا وَشَفَتَيْنِ ﴿٩﴾ وَهَدَيْنَٰهُ
ٱلنَّجْدَيْنِ ﴿١٠﴾ فَلَا ٱقْتَحَمَ ٱلْعَقَبَةَ ﴿١١﴾ وَمَآ أَدْرَىٰكَ مَا ٱلْعَقَبَةُ ﴿١٢﴾
فَكُّ رَقَبَةٍ ﴿١٣﴾ أَوْ إِطْعَٰمٌ فِي يَوْمٍ ذِي مَسْغَبَةٍ ﴿١٤﴾ يَتِيمًا ذَا مَقْرَبَةٍ
﴿١٥﴾ أَوْ مِسْكِينًا ذَا مَتْرَبَةٍ ﴿١٦﴾ ثُمَّ كَانَ مِنَ ٱلَّذِينَ ءَامَنُوا۟ وَتَوَاصَوْا۟
بِٱلصَّبْرِ وَتَوَاصَوْا۟ بِٱلْمَرْحَمَةِ ﴿١٧﴾ أُو۟لَٰٓئِكَ أَصْحَٰبُ ٱلْمَيْمَنَةِ ﴿١٨﴾ وَٱلَّذِينَ
كَفَرُوا۟ بِـَٔايَٰتِنَا هُمْ أَصْحَٰبُ ٱلْمَشْـَٔمَةِ ﴿١٩﴾ عَلَيْهِمْ نَارٌ مُّؤْصَدَةٌۢ ﴿٢٠﴾

سُورَةُ ٱلشَّمْسِ

90- BELED SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 20 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Şu (güvenli) şehre yemin ederim ki... **2.** -Gerçi sen orada her türlü saldırıya açıksın![180]- **3.** Babaya ve oğluna yemin ederim ki; **4.** Biz insanoğlunu gerçekten zorluklar içinde(n geçirerek) yarattık. **5.** O; hiç kimsenin, kendisine güç yetiremeyeceğini mi zannediyor? **6.** "Onca mal tükettim!"** diyor!.. **7.** Hiç kimsenin kendisini görmediğini mi zannediyor?! **8.** Biz yaratmadık mı onun için iki göz; **9.** bir dil ve iki dudak?! **10.** İki de yol göstermedik mi ona? **11.** Fakat o zorlu geçidi aşamadı kendisi!.. **12.** Nereden bileceksin ki nedir, 'zorlu geçit'? **13.** Âzat etmektir **14.** ya da -kendisi aç olduğu hâlde- doyurmaktır **15.** akrabası olan yetimi **16.** yahut sürünen bir düşkünü... **17.** Ayrıca, iman edip birbirlerine sabrı tavsiye edenlerden, birbirlerine merhameti tavsiye edenlerden olmaktır. **18.** Bunlardır işte, uğur ve bereket sahipleri... **19.** Bizim âyetlerimizi nankörce inkâr edenler ise uğursuzlar ve meymenetsizler de bunlardır işte... **20.** üzerlerini tamamen kaplayan bir Ateş'in içinde!..

* Bkz. Yunus: 7.

** İhtiyaç sahibi yetim, fakir ve köleler için infakta bulunma ahlakî yükümlülüğünden kendini kurtarmak için, böyle söylüyor...

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالشَّمْسِ وَضُحَاهَا ﴿١﴾ وَالْقَمَرِ إِذَا تَلَاهَا ﴿٢﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا جَلَّاهَا ﴿٣﴾
وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَاهَا ﴿٤﴾ وَالسَّمَاءِ وَمَا بَنَاهَا ﴿٥﴾ وَالْأَرْضِ وَمَا طَحَاهَا
﴿٦﴾ وَنَفْسٍ وَمَا سَوَّاهَا ﴿٧﴾ فَأَلْهَمَهَا فُجُورَهَا وَتَقْوَاهَا ﴿٨﴾ قَدْ
أَفْلَحَ مَنْ زَكَّاهَا ﴿٩﴾ وَقَدْ خَابَ مَنْ دَسَّاهَا ﴿١٠﴾ كَذَّبَتْ ثَمُودُ
بِطَغْوَاهَا ﴿١١﴾ إِذِ انْبَعَثَ أَشْقَاهَا ﴿١٢﴾ فَقَالَ لَهُمْ رَسُولُ اللَّهِ
نَاقَةَ اللَّهِ وَسُقْيَاهَا ﴿١٣﴾ فَكَذَّبُوهُ فَعَقَرُوهَا فَدَمْدَمَ
عَلَيْهِمْ رَبُّهُمْ بِذَنْبِهِمْ فَسَوَّاهَا ﴿١٤﴾ وَلَا يَخَافُ عُقْبَاهَا ﴿١٥﴾

سُورَةُ اللَّيْلِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَاللَّيْلِ إِذَا يَغْشَىٰ ﴿١﴾ وَالنَّهَارِ إِذَا تَجَلَّىٰ ﴿٢﴾ وَمَا خَلَقَ الذَّكَرَ وَالْأُنْثَىٰ ﴿٣﴾
إِنَّ سَعْيَكُمْ لَشَتَّىٰ ﴿٤﴾ فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ﴿٥﴾ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ﴿٦﴾
فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَىٰ ﴿٧﴾ وَأَمَّا مَنْ بَخِلَ وَاسْتَغْنَىٰ ﴿٨﴾ وَكَذَّبَ بِالْحُسْنَىٰ
﴿٩﴾ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْعُسْرَىٰ ﴿١٠﴾ وَمَا يُغْنِي عَنْهُ مَالُهُ إِذَا تَرَدَّىٰ ﴿١١﴾ إِنَّ عَلَيْنَا
لَلْهُدَىٰ ﴿١٢﴾ وَإِنَّ لَنَا لَلْآخِرَةَ وَالْأُولَىٰ ﴿١٣﴾ فَأَنْذَرْتُكُمْ نَارًا تَلَظَّىٰ ﴿١٤﴾

91- ŞEMS SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 15 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Yemin ederim Güneş'e ve en parlak hâline, **2.** onu izlediğinde Ay'a, **3.** onu açığa çıkardığında gündüze, **4.** onu bürüyüp kapladığında geceye, **5.** göğe ve onu inşa eden güce, **6.** Arz'a ve onu yuvarlağımsı bir şekilde yayan güce, **7.** nefse ve onu 'düzen'leyip de, **8.** günahkârlığını da takvasını da ona ilham eden güce ki; **9.** gerçekten felâha ermiştir, nefsini arıtıp parlatan; **10.** ziyana uğramıştır şüphesiz, onu gömüp karartan... **11.** (Meselâ) Semud, azdığı için yalanlamıştı!.. **12.** En şakî olanları harekete geçtiğinde, **13.** Allah resûlü (Salih) onlara; "Aman, Allah'ın devesine ve onun su hakkına dikkat edelim!" demişti... **14.** Ama onu yalanlamışlar ve deveyi hunharca katletmişlerdi!.. Rableri de günahları yüzünden onları kırıp geçirdi ve orayı yerle bir etti!.. **15.** Orayı cezalandırırken de (kimseden) korkmuyordu!..

92- LEYL SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 21 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Yemin ederim bürüyüp kaplıyorken, geceye; **2.** iyice açıldığında gündüze, **3.** erkeği ve dişiyi yaratan güce ki; **4.** çabanız gerçekten farklı farklı... **5-6.** İmdi, kim 'en güzel'i tasdik ederek ve sakınarak verirse, **7.** en kolay olanı kolaylaştırırız kendisine. **8-9.** Kim de 'en güzel'i yalanlayarak ve kendisini müstağni görerek cimrilik ederse, **10.** ona da 'en zor olan'ı kolaylaştırırız! **11.** Ama (buraya) düştüğünde, malının kendisine bir faydası olmuyor! **12.** Şüphesiz Bize düşen, hangi yolun hangisine çıktığını göstermekten ibarettir. **13.** Kuşkusuz sonu da Bizimdir, önü de... **14.** İşte sizi, alev saçan öyle bir Ateş'e karşı uyarmış oldum ki;

15-16. yalanlayıp yüz çeviren bedbahttan başkası girmez oraya! **17.** Müttakî olan ise uzaklaştırılır oradan... **18.** Ki o; malını arınmak için verir; **19.** birinden, karşılığını ödemesi gereken bir iyilik gördüğü için değil, **20.** sırf yüce Rabbinin rızasını kazanmak için... **21.** Ki kendisi de razı olacaktır ileride.

93- DUHÂ SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 11 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Yemin ederim Güneş'in en 'parlak' hâline **2.** ve 'zifiri karanlık' hâlindeki geceye ki: **3.** Rabbin seni ne terk etti ne de darıldı. **4.** Senin için; işin sonu önünden kesinlikle daha iyi olacak; **5.** Rabbin sana o kadar verecek ki, razı olacaksın... **6.** O seni yetim bulup da barındırmadı mı? **7.** Ne yapacağını bilemez hâlde bulup da seni, yol göstermedi mi? **8.** Seni 'başkasının eline bakar' bulup da zengin etmedi mi? **9.** Öyleyse, sen de ezme yetimi. **10.** Azarlama, isteyeni. **11.** Anlat(maya devam et) Rabbinin nimetini...

لَا يَصْلَىٰهَآ إِلَّا ٱلْأَشْقَى ﴿١٥﴾ ٱلَّذِى كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٦﴾ وَسَيُجَنَّبُهَا
ٱلْأَتْقَى ﴿١٧﴾ ٱلَّذِى يُؤْتِى مَالَهُۥ يَتَزَكَّىٰ ﴿١٨﴾ وَمَا لِأَحَدٍ عِندَهُۥ مِن
نِّعْمَةٍ تُجْزَىٰٓ ﴿١٩﴾ إِلَّا ٱبْتِغَآءَ وَجْهِ رَبِّهِ ٱلْأَعْلَىٰ ﴿٢٠﴾ وَلَسَوْفَ يَرْضَىٰ ﴿٢١﴾

آياتها ١١ سُورَةُ ٱلضُّحَىٰ ترتيبها ٩٣

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلضُّحَىٰ ﴿١﴾ وَٱلَّيْلِ إِذَا سَجَىٰ ﴿٢﴾ مَا وَدَّعَكَ رَبُّكَ وَمَا قَلَىٰ ﴿٣﴾
وَلَلْءَاخِرَةُ خَيْرٌ لَّكَ مِنَ ٱلْأُولَىٰ ﴿٤﴾ وَلَسَوْفَ يُعْطِيكَ رَبُّكَ
فَتَرْضَىٰٓ ﴿٥﴾ أَلَمْ يَجِدْكَ يَتِيمًا فَـَٔاوَىٰ ﴿٦﴾ وَوَجَدَكَ ضَآلًّا
فَهَدَىٰ ﴿٧﴾ وَوَجَدَكَ عَآئِلًا فَأَغْنَىٰ ﴿٨﴾ فَأَمَّا ٱلْيَتِيمَ فَلَا تَقْهَرْ
﴿٩﴾ وَأَمَّا ٱلسَّآئِلَ فَلَا تَنْهَرْ ﴿١٠﴾ وَأَمَّا بِنِعْمَةِ رَبِّكَ فَحَدِّثْ ﴿١١﴾

آياتها ٨ سُورَةُ ٱلشَّرْحِ ترتيبها ٩٤

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

أَلَمْ نَشْرَحْ لَكَ صَدْرَكَ ﴿١﴾ وَوَضَعْنَا عَنكَ وِزْرَكَ ﴿٢﴾ ٱلَّذِىٓ
أَنقَضَ ظَهْرَكَ ﴿٣﴾ وَرَفَعْنَا لَكَ ذِكْرَكَ ﴿٤﴾ فَإِنَّ مَعَ ٱلْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٥﴾ إِنَّ
مَعَ ٱلْعُسْرِ يُسْرًا ﴿٦﴾ فَإِذَا فَرَغْتَ فَٱنصَبْ ﴿٧﴾ وَإِلَىٰ رَبِّكَ فَٱرْغَب ﴿٨﴾

الحزب ٦٠

94- İNŞİRÂH SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 8 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Biz senin göğsünü (yani zihnini) açmadık mı? **2.** İndirmedik mi yükünü üzerinden; **3.** belini büken... **4.** Senin şanını yükseltmedik mi? **5.** Çünkü güçlükle beraber elbet bir kolaylık vardır. **6.** Evet, güçlükle beraber elbet bir kolaylık vardır. **7.** Öyleyse, boş kaldın mı bir başka işe giriş **8.** ve sadece Rabbine bel bağla.

سُورَةُ التِّين

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

وَالتِّينِ وَالزَّيْتُونِ ﴿١﴾ وَطُورِ سِينِينَ ﴿٢﴾ وَهَٰذَا الْبَلَدِ الْأَمِينِ ﴿٣﴾
لَقَدْ خَلَقْنَا الْإِنسَانَ فِي أَحْسَنِ تَقْوِيمٍ ﴿٤﴾ ثُمَّ رَدَدْنَاهُ أَسْفَلَ سَافِلِينَ
﴿٥﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ فَلَهُمْ أَجْرٌ غَيْرُ مَمْنُونٍ ﴿٦﴾
فَمَا يُكَذِّبُكَ بَعْدُ بِالدِّينِ ﴿٧﴾ أَلَيْسَ اللَّهُ بِأَحْكَمِ الْحَاكِمِينَ ﴿٨﴾

سُورَةُ العَلَق

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

اقْرَأْ بِاسْمِ رَبِّكَ الَّذِي خَلَقَ ﴿١﴾ خَلَقَ الْإِنسَانَ مِنْ عَلَقٍ ﴿٢﴾ اقْرَأْ وَرَبُّكَ
الْأَكْرَمُ ﴿٣﴾ الَّذِي عَلَّمَ بِالْقَلَمِ ﴿٤﴾ عَلَّمَ الْإِنسَانَ مَا لَمْ يَعْلَمْ ﴿٥﴾ كَلَّا إِنَّ
الْإِنسَانَ لَيَطْغَىٰ ﴿٦﴾ أَن رَّآهُ اسْتَغْنَىٰ ﴿٧﴾ إِنَّ إِلَىٰ رَبِّكَ الرُّجْعَىٰ ﴿٨﴾ أَرَأَيْتَ
الَّذِي يَنْهَىٰ ﴿٩﴾ عَبْدًا إِذَا صَلَّىٰ ﴿١٠﴾ أَرَأَيْتَ إِن كَانَ عَلَى الْهُدَىٰ ﴿١١﴾ أَوْ أَمَرَ
بِالتَّقْوَىٰ ﴿١٢﴾ أَرَأَيْتَ إِن كَذَّبَ وَتَوَلَّىٰ ﴿١٣﴾ أَلَمْ يَعْلَم بِأَنَّ اللَّهَ يَرَىٰ ﴿١٤﴾ كَلَّا لَئِن
لَّمْ يَنتَهِ لَنَسْفَعًا بِالنَّاصِيَةِ ﴿١٥﴾ نَاصِيَةٍ كَاذِبَةٍ خَاطِئَةٍ ﴿١٦﴾ فَلْيَدْعُ نَادِيَهُ
﴿١٧﴾ سَنَدْعُ الزَّبَانِيَةَ ﴿١٨﴾ كَلَّا لَا تُطِعْهُ وَاسْجُدْ وَاقْتَرِبْ ۩ ﴿١٩﴾

95- TÎN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 8 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Yemin ederim incire, zeytine, **2.** Sina dağına **3.** ve şu güvenli şehre ki: **4.** Biz; insanı gerçekten en güzel biçimde yarattık. **5.** Sonra onu aşağıların aşağısına döndürdük. **6.** İman edip salih amel işleyenler müstesna... Çünkü bitmez tükenmez bir mükâfat var onlara. **7.** Yargılanmayı yalanlatan ne öyleyse sana?! **8.** Allah hâkimlerin hâkimi değil mi?! (Güvenmiyor musun bu Âdîl-i Mutlak'a)

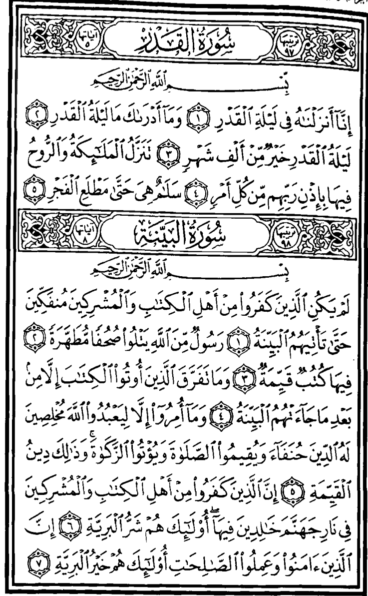

96- 'ALÂK SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 19 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Yaratan Rabbinin adıyla oku. **2.** İnsanı yapışkan bir maddeden yarattı O. **3.** Oku! Senin Rabbin son derece cömerttir; **4.** O'dur öğreten kalemle (yazmayı). **5.** O öğretti insana, bilmediklerini... **6.** Ama!.. İnsan gerçekten azgınlık ediyor. **7.** Kendini müstağni[181] gördüğü için... **8.** Nihaî dönüş senin Rabbinedir şüphesiz! **9.** Bak şu yasak koyana, **10.** namaz kıldığı sıra bir kula!.. **11.** Ne dersin? Ya o doğru yoldaysa? **12.** Ya da takvayı emrediyorsa? **13.** Ne dersin? Ya kendisi (hakkı) yalanlayıp yüz çeviriyorsa?! **14.** Bilmiyor mu ki, Allah gerçekten görmektedir? **15.** Hayır!.. Vazgeçmezse, onu mutlaka perçeminden tutup sürükleyeceğiz!.. **16.** O yalancı, günahkâr perçemden!.. **17.** Çağırsın bakalım kulübün(deki adamlar)ı! **18.** Biz de zebanileri çağırırız... **19.** Hayır! Ona boyun eğme; (sadece Bize) secde et ve yakınlaş...

97- KADR SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 5 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

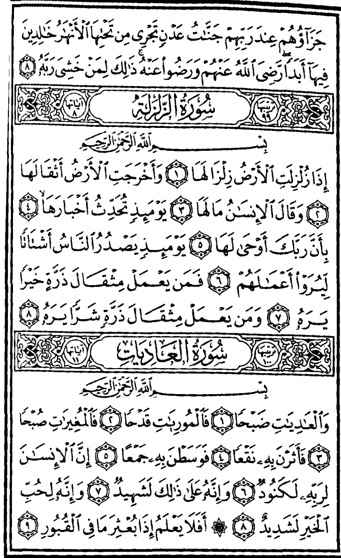
1. Biz onu, şüphesiz Kadir gecesi indirdik. **2.** Nereden bileceksin ki nedir Kadir gecesi? **3.** Kadir gecesi bin aydan daha hayırlıdır. **4.** O gece, melekler ve Ruh (Allah'tan aldıkları) her emir için Rablerinin izniyle iner dururlar. **5.** Tanyeri ağarıncaya kadar da tam bir esenliktir.

98- BEYYİNE SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 8 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1-3. Ehl-i Kitap'tan olsun, müşriklerden olsun nankörce inkâr edenlerin tamamı, kendilerine apaçık kanıt -yani dosdoğru mesajlar içeren birtakım kutsal sahîfeler okuyan bir resûl- gelinceye kadar güya, (ittifak ettikleri inkârcılıktan) ayrılacak değillerdi!..[182] **4.** Oysa kendilerine kitap verilenler ancak kendilerine böyle bir kanıt geldikten sonra parçalanmışlardı... **5.** Hâlbuki onlara emredilen; samimi birer muvahhit olarak dini yalnızca Allah'a özgü kılıp (sadece) O'na kulluk etmek; namazı dosdoğru kılmak ve zekâtı vermekten ibaretti... ki dosdoğru din budur. **6.** Ehl-i Kitap'tan ve müşriklerden nankörce inkâr edenler, şüphesiz kalıcı olarak Cehennem ateşindedirler! Bunlardır işte yaratıkların en kötüleri!.. **7.** İman edip salih amel işleyenler; yaratıkların en hayırlıları da bunlardır işte.

جَزَآؤُهُمْ عِندَ رَبِّهِمْ جَنَّٰتُ عَدْنٍ تَجْرِي مِن تَحْتِهَا ٱلْأَنْهَٰرُ خَٰلِدِينَ
فِيهَآ أَبَدًا رَّضِيَ ٱللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا۟ عَنْهُ ذَٰلِكَ لِمَنْ خَشِيَ رَبَّهُۥ ٨

سُورَةُ الزَّلْزَلَةِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

إِذَا زُلْزِلَتِ ٱلْأَرْضُ زِلْزَالَهَا ١ وَأَخْرَجَتِ ٱلْأَرْضُ أَثْقَالَهَا
٢ وَقَالَ ٱلْإِنسَٰنُ مَا لَهَا ٣ يَوْمَئِذٍ تُحَدِّثُ أَخْبَارَهَا ٤
بِأَنَّ رَبَّكَ أَوْحَىٰ لَهَا ٥ يَوْمَئِذٍ يَصْدُرُ ٱلنَّاسُ أَشْتَاتًا
لِّيُرَوْا۟ أَعْمَٰلَهُمْ ٦ فَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ خَيْرًا
يَرَهُۥ ٧ وَمَن يَعْمَلْ مِثْقَالَ ذَرَّةٍ شَرًّا يَرَهُۥ ٨

سُورَةُ العَادِيَاتِ

بِسْمِ ٱللَّهِ ٱلرَّحْمَٰنِ ٱلرَّحِيمِ

وَٱلْعَٰدِيَٰتِ ضَبْحًا ١ فَٱلْمُورِيَٰتِ قَدْحًا ٢ فَٱلْمُغِيرَٰتِ صُبْحًا
٣ فَأَثَرْنَ بِهِۦ نَقْعًا ٤ فَوَسَطْنَ بِهِۦ جَمْعًا ٥ إِنَّ ٱلْإِنسَٰنَ
لِرَبِّهِۦ لَكَنُودٌ ٦ وَإِنَّهُۥ عَلَىٰ ذَٰلِكَ لَشَهِيدٌ ٧ وَإِنَّهُۥ لِحُبِّ
ٱلْخَيْرِ لَشَدِيدٌ ٨ ۞ أَفَلَا يَعْلَمُ إِذَا بُعْثِرَ مَا فِى ٱلْقُبُورِ ٩

8. Onların, Rableri katında alacakları karşılık; altından ırmakların aktığı, temelli kalacakları Adn Cennetleridir. Allah onlardan razı, onlar da O'ndan razıdır. Rabbine karşı saygılı (yaşamış) olan kimselere mahsustur bu...

99- ZİLZÂL SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 8 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Arz kendine özgü (müthiş) bir sarsılışla sarsıldığında, **2.** ağırlıklarını dışarı çıkardığında, **3.** insanoğlu; "Buna ne oluyor böyle?!" dediğinde, **4.** işte o gün, anlatacaktır o, haberlerini; **5.** senin Rabbinin kendisine vahyetmesiyle... **6.** Yaptıkları kendilerine gösterilsin diye insanların bölük bölük öne çıkacağı gün; **7.** zerre kadar hayır işleyen de onu görür. **8.** zerre kadar şer işleyen de onu görür.

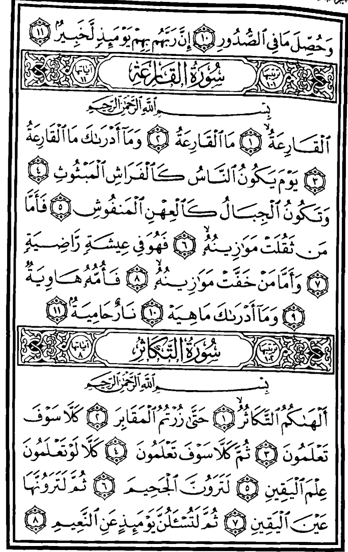

100- 'ÂDİYÂT SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 11 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Harıl harıl koşanlara, **2.** kıvılcım saçanlara, **3.** sabah vakti baskın vererek, **4.** tozu dumana katanlara, **5.** bir topluluğun ortasına korkusuzca dalanlara (yani savaş atlarına) yemin ederim ki; **6.** Rabbine karşı gerçekten nankördür insanoğlu! **7.** Kendisi de buna şahittir aslında. **8.** Ama mala mülke karşı aşırı bir zaafı vardır. **9.** Peki bilmiyor mu ki; kabirler deşilip içindekiler çıkarıldığında;

10. göğüslerdeki (inanç, duygu ve düşünce)ler tahsil edil(ip ortaya seril)diğinde, 11. (ortaya çıkacak ki) Rableri, onların durumundan gerçekten haberdar(mış meğer)!

101- KĀRİ'A SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 11 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Ansızın gelip çatacak! **2.** Nedir 'ansızın gelip çatacak'? **3.** Nereden bileceksin ki nedir, 'ansızın gelip çatacak'? **4-5.** İnsanların etrafa dağılmış kelebekleri, dağların ise savrulmuş renkli yünleri andıracağı gün... **6.** İşte o gün, tartıya giren (salih amel)leri ağır basan kişi, **7.** memnun kalacağı bir hayata başlayacak; **8.** tartıya girenleri hafif basan kişi ise **9.** baş aşağı bir uçuruma yuvarlanacak!.. **10.** Ne uçurumu biliyor musun? **11.** Kızgın Ateş!..

102- TEKÂSÜR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 8 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Bir çoğaltma yarışıdır dalmış gidiyorsunuz; **2.** tâ kabirlere girinceye kadar!.. **3.** Ama! İleride öğreneceksiniz. **4.** Evet! (Böyle gitmeyeceğini) ileride öğreneceksiniz... **5.** Hayır hayır! Kesin bir bilgi ile bilseydiniz (diyorum)... **6.** Çaresi yok! Cayır cayır yanan Ateş'i mutlaka göreceksiniz! **7.** Evet çaresi yok! Onu kesin bir şekilde göreceksiniz![183] **8.** Sonra, nimetler sorulacak size o gün.

سورة العصر

بسم الله الرحمن الرحيم

وَالْعَصْرِ ﴿١﴾ إِنَّ الْإِنسَانَ لَفِي خُسْرٍ ﴿٢﴾ إِلَّا الَّذِينَ آمَنُوا
وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ وَتَوَاصَوْا بِالْحَقِّ وَتَوَاصَوْا بِالصَّبْرِ ﴿٣﴾

سورة الهمزة

بسم الله الرحمن الرحيم

وَيْلٌ لِّكُلِّ هُمَزَةٍ لُّمَزَةٍ ﴿١﴾ الَّذِي جَمَعَ مَالًا وَعَدَّدَهُ ﴿٢﴾
يَحْسَبُ أَنَّ مَالَهُ أَخْلَدَهُ ﴿٣﴾ كَلَّا لَيُنبَذَنَّ فِي الْحُطَمَةِ ﴿٤﴾
وَمَا أَدْرَاكَ مَا الْحُطَمَةُ ﴿٥﴾ نَارُ اللَّهِ الْمُوقَدَةُ ﴿٦﴾ الَّتِي تَطَّلِعُ
عَلَى الْأَفْئِدَةِ ﴿٧﴾ إِنَّهَا عَلَيْهِم مُّؤْصَدَةٌ ﴿٨﴾ فِي عَمَدٍ مُّمَدَّدَةٍ ﴿٩﴾

سورة الفيل

بسم الله الرحمن الرحيم

أَلَمْ تَرَ كَيْفَ فَعَلَ رَبُّكَ بِأَصْحَابِ الْفِيلِ ﴿١﴾ أَلَمْ يَجْعَلْ كَيْدَهُمْ
فِي تَضْلِيلٍ ﴿٢﴾ وَأَرْسَلَ عَلَيْهِمْ طَيْرًا أَبَابِيلَ ﴿٣﴾ تَرْمِيهِم
بِحِجَارَةٍ مِّن سِجِّيلٍ ﴿٤﴾ فَجَعَلَهُمْ كَعَصْفٍ مَّأْكُولٍ ﴿٥﴾

103- ‘ASR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 3 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Geçip giden zamana yemin ederim ki; **2.** gerçekten hüsrandadır insanoğlu. **3.** İman edip salih amel işleyenler, birbirlerine hakkı tavsiye edenler, birbirlerine sabrı tavsiye edenler müstesna...

104- HÜMEZE SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 9 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

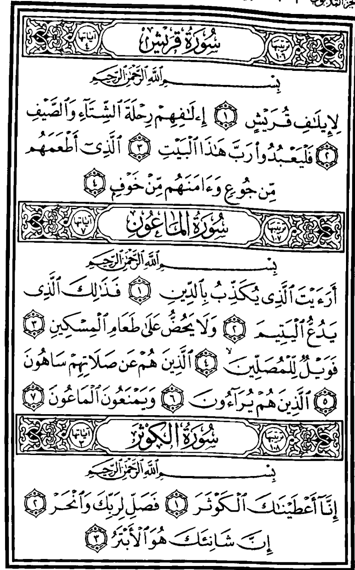
1. Yazıklar olsun; insanı arkasından çekiştirene de, yüzüne karşı eğlenene de... **2.** O ki, servet yığar ve durmadan sayar! **3.** Zanneder ki, serveti kendisini ölümsüzleştirecek. **4.** Ne münâsebet!.. Kırıp Geçiren'e atılacak kesinlikle!.. **5.** Nereden bileceksin ki nedir, Kırıp Geçiren? **6.** Allah'ın alev alev yanan öyle bir ateşi ki, **7.** gönüllerinin içine nüfuz etmekte **8.** ve üzerlerini tamamen kaplamaktadır **9.** uzatılmış devâsa sütunlarda (bağlı bulunan bu kişilerin)!..

105- FİL SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir 5 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Görmedin mi, Rabbinin fil sahiplerini nasıl yaptığını? **2.** Boşa çıkarmamış mıydı, bunların tuzağını? **3-4.** Hani, -üzerlerine topraksı taşlar atan- sürü sürü 'kuş'lar göndermişti **5.** de, onları çiğnenmiş bir ekine çevirivermişti!..

106- KUREYŞ SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 4 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. (O yağmacılık ortamında, diğer kabileler nezdinde) Kureyş'e ülfet sağlandığı için; **2.** yani, yaz ve kış yolculuklarını (güvenlik ve esenlik içinde) rahatça gerçekleştirebildikleri için, **3.** bu Ev'in Rabbine kulluk etsinler... **4.** O ki; kendilerini açken doyurmuş, korkudan emin kılmıştır...

107- MÂ'ÛN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 7 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

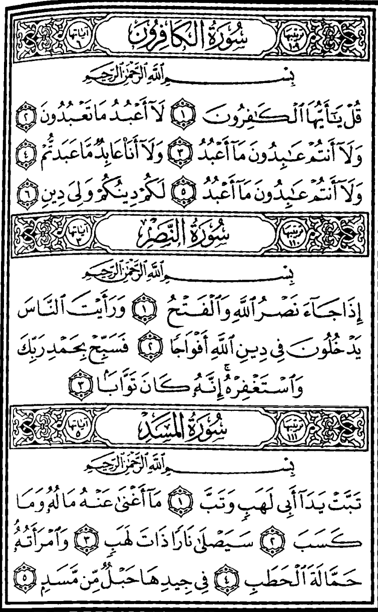
1. Bak şu yargılanma gününü yalanlayana?! **2.** Odur işte yetimi itip kakan; **3.** düşkünü doyurmaya (insanları) teşvik etmeyen... **4.** Yazıklar olsun bu 'dindar'lara **5.** ki, dindarlığın anlamından bîhaberdirler. **6.** Bunlardır gösteriş yap(arak saçıp savur)anlar; **7.** ama (gerektiğinde) en basit bir şeyi bile esirgeyenler!

108- KEVSER SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 3 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Sana Biz verdik bunca hayrı. **2.** Sen de sadece Rabbine yakar ve (O'na) kes 'kurban'ı... **3.** Şüphesiz sana kin güdendir, asıl nasipsiz...

109- KÂFİRÛN SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 6 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. De ki: Ey inkârcı nankörler! **2.** Ben sizin taptıklarınıza tapmam! **3.** Siz de benim taptığıma tapıyor değilsiniz. **4.** Ben sizin taptıklarınıza tapmayacağım (gibi), **5.** siz de (anlaşılan) benim taptığıma tapacak değilsiniz. **6.** Sizin dininiz size, benim dinim bana!..*

110- NASR SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 3 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. (Resûlüm!) Allah'ın yardımı ve fetih gel(ip de önün tamamen açıl)dığında, **2.** insanların dalga dalga Allah'ın dinine girdiklerini gördüğünde; **3.** Rabbine hamd ederek O'nu tenzih ve takdis et; seni bağışlaması için** O'na dua et. Şüphesiz O, tevbeleri kabul etmiştir hep (Tevvâb).

111- MESED SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 5 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. Her iki kolu da kurusun*** Ebû Leheb'in!**** Kendisi de kurudu ya zaten... **2.** Ne malı fayda verdi kendisine ne de kazandığı... **3.** Parıl parıl yanan bir ateşi yakında boylayacak; hem kendisi **4.** hem de (kendi ateşine) odun taşıyan hanımefendisi; **5.** o narin boynunda sert bir urgan olduğu hâlde!..

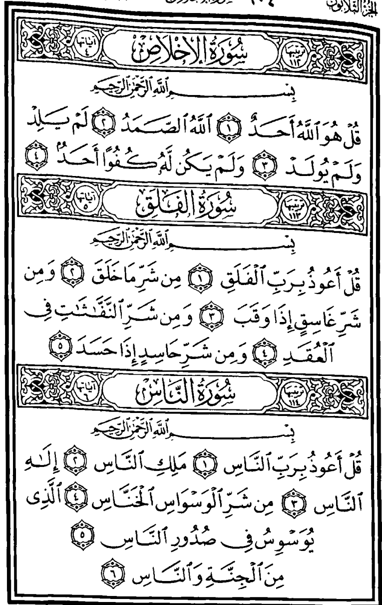
---

* Siz 'şirk'inizin hesabını vereceksiniz, ben ise 'tevhid'imin... Ama göreceksiniz ki, hak din, müntesiplerini âbad ederken, bâtıl din müntesiplerinin başına bela olacak.

** Yani, mutlak izzet ve hikmet sahibi Rabbinin yardımı ile ilgili düşüncelerinden dolayı...

*** Bu kuruma, 'teribet yedâke' ifadesinin tersi olup elin bereketsizleşmesinden kinayedir; kâr etmesin, zarara uğrasın demektir.

**** Bu zatın asıl adı, Abdül'uzzâ'dır. Parlak yüzünden dolayı kendisine *Ebu Leheb* denmiştir.

سُورَةُ الإِخْلَاصِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ هُوَ اللَّهُ أَحَدٌ ۝١ اللَّهُ الصَّمَدُ ۝٢ لَمْ يَلِدْ وَلَمْ يُولَدْ ۝٣ وَلَمْ يَكُن لَّهُ كُفُوًا أَحَدٌ ۝٤

سُورَةُ الفَلَقِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ الْفَلَقِ ۝١ مِن شَرِّ مَا خَلَقَ ۝٢ وَمِن شَرِّ غَاسِقٍ إِذَا وَقَبَ ۝٣ وَمِن شَرِّ النَّفَّاثَاتِ فِي الْعُقَدِ ۝٤ وَمِن شَرِّ حَاسِدٍ إِذَا حَسَدَ ۝٥

سُورَةُ النَّاسِ

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَٰنِ الرَّحِيمِ

قُلْ أَعُوذُ بِرَبِّ النَّاسِ ۝١ مَلِكِ النَّاسِ ۝٢ إِلَٰهِ النَّاسِ ۝٣ مِن شَرِّ الْوَسْوَاسِ الْخَنَّاسِ ۝٤ الَّذِي يُوَسْوِسُ فِي صُدُورِ النَّاسِ ۝٥ مِنَ الْجِنَّةِ وَالنَّاسِ ۝٦

112- İHLÂS SÛRESİ

{Mekke'de; hicretten önce indirilmiştir. 4 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. De ki: O (yani, benim Rabbim): 'Allah'tır, tektir; **2.** 'Allah'tır; mutlak bir yetkinliğe sahiptir (Samed); **3.** ne doğurmuş ne de doğurulmuştur. **4.** Hiç kimse O'na denk olmamıştır, olamaz...

113- FELÂK SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 5 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. De ki: Sabah aydınlığının Rabbine sığınırım **2.** yarattıklarının şerrinden; **3.** karanlığı bastırdığı sıra, gecenin şerrinden; **4.** düğümlere okuyup üfleyen (üfürükçü) kadınların şerrinden **5.** ve bir hasetçinin, haset ettiği zamanki şerrinden...

114- NÂS SÛRESİ

{Medine'de; hicretten sonra indirilmiştir. 6 âyettir.}

Bismillâhirrahmânirrahîm

1. De ki: Sığınırım insanların Rabbine; **2.** insanların mutlak hükümdarına; **3.** insanların tanrısına; **4.** sinsi sinsi vesveselendirenin şerrinden; **5.** ki, insanların içine vesvese sokar... **6.** Gerek cinlerden, gerekse insanlardan...[184]

تعريف بهذا المصحف الشريف

كُتب هذا المصحفُ وضُبط على ما يوافق روايةَ حفص بن سليمان بن المغيرة الأسَديّ الكُوفيّ لقراءة عاصم بن أبي النَّجود الكوفيّ التابعيّ عن أبي عبد الرحمن عبد الله بن حَبيب السُّلميّ عن عثمانَ بن عفّان وعليّ بن أبي طالب وزيد بن ثابت وأُبَيّ بن كَعْب عن النبيّ صلى الله عليه وسلم.

وأُخِذَ هجاؤه مما رواه علماء الرسم عن المصاحف التي بعث بها الخليفة الراشد عثمان بن عفّان رضي الله عنه إلى البصرة والكوفة والشام ومكة، والمصحف الذي جعله لأهل المدينة، والمصحف الذي اختص به نفسه، وعن المصاحف المنتسخة منها. وقد روعي في ذلك ما نقله الشيخان أبو عمرو الداني وأبو داود سليمان بن نجاح مع ترجيح الثاني عند الاختلاف.

هذا وكل حرف من حروف هذا المصحف موافق لنظيره في المصاحف العثمانية الستة السابق ذكرها.

وأُخِذَت طريقةُ ضبطه مما قرره علماء الضبط على حسب ما ورد في كتاب «الطراز على ضبط الخراز» للإمام التَّنَسيّ مع الأخذ بعلامات الخليل بن أحمد وأتباعه من المشارقة، بدلا من علامات الأندلسيّين والمغاربة.

واتُّبِعَتْ في عد آياته طريقة الكوفيين عن أبي عبد الرحمن عبد الله بن حبيب السُّلميّ عن علي بن أبي طالب رضي الله عنه على حسب ما ورد في كتاب «ناظمة الزُّهر» للإمام الشاطبيّ، وغيرها من الكتب المدوّنة في علم الفواصل، وآي القرآن على طريقتهم ٦٢٣٦ آية.

وأُخِذَ بيانُ أوائل أجزائه الثلاثين وأحزابه الستين وأرباعها من كتاب «غيث النفع» للعلامة السَّفَاقُسيّ. و«ناظمة الزهر» للإمام الشاطبيّ وشرحها. و«تحقيق البيان» للشيخ محمد المتولي، و«إرشاد القراء والكاتبين»، لأبي عيد رضوان المخللاتي.

وأُخِذَ بيانُ مكّيّه ومدنيّه في الجدول الملحق بآخر المصحف، من «كتاب أبي القاسم عمر بن محمد بن عبد الكافي» و«كتب القراءات والتفسير» على خلاف في بعضها.

وأُخِذَ بيان وقوفه وعلاماتها مما قررته اللجنة في جلساتها التي عقدتها لتحديد هذه الوقوف على حسب ما اقتضته المعاني التي ظهرت لها مسترشدة في ذلك بأقوال الأئمة من المفسرين وعلماء الوقف والابتداء.

وأُخِذَ بيان السجدات ومواضعها من كتب الفقه. والحديث على خلاف في خمس منها لم نشر إليه في هامش المصحف وهي السجدة الثانية بسورة الحج والسجدات الواردة في السور الآتية: صٓ والنجم والانشقاق والعلق.

وأُخِذَ بيانُ مواضع السكتات عند حفص من «الشاطبية» وشراحها وتعرف كيفيتها بالتلقي من أفواه المشايخ.

﴿اصطلاحات الضبط﴾

وَضْع الصِّفر المستدير (ه) فوق حرفِ عِلَّة يدل على زيادة ذلك الحرف فلا يُنطقُ به في الوصل ولا في الوقف، نحو: يَتْلُوا۟ صُحُفًا . أُو۟لَٰٓئِكَ . مِن نَّبَإِى۟ ٱلْمُرْسَلِينَ . بَنَيْنَٰهَا بِأَيْي۟دٍ .

ووضع الصِّفر المستطيل القائم (٥) فوق ألِف بعدها متحرّك يدلّ على زيادتها وصلا لا وقفا، نحو: أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْهُ . لَّٰكِنَّا۠ هُوَ ٱللَّهُ رَبِّى . وأهملت الألف التي بعدها ساكن، نحو: أَنَا ٱلنَّذِيرُ . من وضع الصفر المستطيل فوقها وإن كان حكمها مثل التي بعدها متحرك في أنها تسقط وصلا وتثبت وقفا لعدم توهم ثبوتها وصلا.

ووضع رأس خاء صغيرة (بدون نقطة) (ـْ) فوق أي حرف يدُلُّ على سكون ذلك الحرف وعلى أنه مُظْهَر بحيث يقْرَعه اللسان، نحو: مِّنْ خَيْرٍ . وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُ . قَدْ سَمِعَ . أَوَعَظْتَ . وَخُضْتُمْ .

وتعرية الحرف من علامة السكون مع تشديد الحرفِ التالي يدُلُّ على إدغام الأوّل في الثاني إدغامًا كاملاً، نحو: أُجِيبَت دَّعْوَتُكُمَا . يَلْهَث ذَّٰلِكَ . وَقَالَت طَّآئِفَةٌ . وَمَن يُكْرِههُّنَّ . وكذا قوله تعالى «أَلَمْ نَخْلُقكُّم» على أرجح الوجهين فيه.

وتعريته مع عدم تشديد التالى يدُلُّ على إدغام الأول فى الثانى إدغاما ناقصا نحو: مَن يَقُولُ. مِن وَالٍ. فَرَّطتُمْ. بَسَطتَ. أو إخفائه عنده فلا هو مظهر حتى يقرعه اللسان ولا هو مُدْغَم حتى يقلب من جنس تاليه نحو: مِن تَحْتِهَا. مِن ثَمَرَةٍ. إِنَّ رَبَّهُم بِهِمْ.

ووضعُ ميم صغيرة (م) بدَلَ الحركة الثانية من المنوَّن أو فوقَ النون الساكنة بدَلَ السكون مع عدم تشديد الباء التالية يدُلُّ على قلب التنوين أو النون ميمًا، نحو: عَلِيمٌۢ بِذَاتِ الصُّدُورِ. جَزَآءًۢ بِمَا كَانُوا. مُنۢبَثًّا.

وتركيب الحركتين: (ضمتين أو فتحتين أو كسرتين) هكذا: ـٌ ـً ـٍ يدُلُّ على إظهار التنوين، نحو: سَمِيعٌ عَلِيمٌ. وَلَا شَرَابًا إِلَّا. وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ.

وتتابُعُهما هكذا ـٌ ـً ـٍ مع تشديد التالى يدُلُّ على الإدغام الكامل نحو: خُشُبٌ مُّسَنَّدَةٌ. غَفُورًا رَّحِيمًا. وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاعِمَةٌ.

وتتابُعُهما مع عدم التشديد يدُلُّ على الإدغام الناقص نحو: وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ. رَحِيمٌ وَدُودٌ. أو الإخفاء، نحو: شِهَابٌ ثَاقِبٌ. سِرَاعًا ذَٰلِكَ. بِأَيْدِي سَفَرَةٍ كِرَامٍ. فتركيب الحركتين بمنزلة وضع السكون على الحرف. وتتابعهما بمنزلة تعْريته عنه.

والحروفُ الصغيرة تدل على أعيان الحروف المتروكة فى المصاحف العُثْمانية مع وجوب النطق بها، نحو: ذَٰلِكَ الْكِتَٰبُ. يَلْوُۥنَ أَلْسِنَتَهُم. إِنَّ وَلِـِّۧىَ اللَّهُ. إِۦلَٰفِهِمْ رِحْلَةَ الشِّتَآءِ. وَكَذَٰلِكَ نُـۨجِى الْمُؤْمِنِينَ.

وكان علماء الضبط يلحقون هذه الأحرف حمراء بقدر حروف الكتابة الأصلية ولكن تعسَّر ذلك فى المطابع فاكتفى بتصغيرها فى الدلالة على المقصود.

وإذا كان الحرف المتروك له بدلٌ فى الكتابة الأصلية عُوِّل فى النطق على الحرف الملْحَق لا على البدل، نحو: الصَّلَوٰةَ. الرِّبَوٰاْ. التَّوْرَىٰةِ. ونحو: وَاللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُۜطُ. فِى الْخَلْقِ بَصْۜطَةً. فإن وضعت السين تحت الصاد دلَّ على أن النُّطق بالصاد أشهر وذلك فى لفظ: الْمُصَۣيْطِرُونَ.

ووضع هذه العلامة (~) فوق الحرف يدل على لزوم مدّه مدّا زائدا على المدّ الأصلى الطبيعى، نحو: الٓمٓ. الطَّآمَّةُ. قُرُوٓءٍ. سِىٓءَ بِهِمْ. شُفَعَٰٓؤُاْ. تَأْوِيلَهُۥٓ إِلَّا اللَّهُ. لَا يَسْتَحْىِۦٓ أَن يَضْرِبَ. بِمَآ أُنزِلَ. على تفصيل يعلم من فنّ التجويد. ولا تستعمل

هذه العلامة للدلالة على ألف محذوفة بعد ألف مكتوبة مثل آمنوا كما وُضع غلطا فى كثير من المصاحف بل تكتب ءامنوا بهمزة وألف بعدها.

والدائرة المحلاة التى فى جوفها رقم تدل بهيئتها على انتهاء الآية وبرقمها على عدد تلك الآية فى السورة، نحو: إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ الْكَوْثَرَ ۝١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَانْحَرْ ۝٢ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ الْأَبْتَرُ ۝٣ ولا يجوز وضعها قبل الآية ألبتة فلذلك لا توجد فى أوائل السُّوَر، وتُوجد دائما فى أواخرها.

وتدل هذه العلامة (۞) على بداية الأجزاء والأحزاب وأنصافها وأرباعها.

ووضعُ خطٍّ أُفقيٍّ فوق كلمة يدل على مُوجب السَّجدة.

ووضع هذه العلامة (۩) بعد كلمة يدل على موضع السجدة نحو:

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِى السَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِى الْأَرْضِ مِن دَآبَّةٍ وَالْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝٤٩ يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ۩ ۝٥٠.

ووضع النقطة الخالية الوسط المُعَيَّنة الشكل (۵) تحت الراء فى قوله تعالى: بِسْمِ اللَّهِ مَجْر۪ىٰهَا. يدل على إمالة الفتحة إلى الكسرة، وإمالة الألف إلى الياء. وكان النُّقَّاط يضعونها دائرة حمراء فلما تعسر ذلك فى المطابع عُدِل إلى الشكل المُعَيَّن.

ووضعُ النقطة المذكورة فوق آخر الميم قُبَيْل النون المشدّدة من قوله تعالى: مَا لَكَ لَا تَأْمَ۫نَّا عَلَىٰ يُوسُفَ. يَدُل على الإشمام (وهو ضم الشفتين) كمن يريد النطق بضمة إشارة إلى أن الحركة المحذوفة ضمة (من غير أن يظهر لذلك أثر فى النطق).

ووضع نقطة مدوّرة مسدودة الوسط (•) فوق الهمزة الثانية من قوله تعالى: ءَا۬عْجَمِىٌّ وَعَرَبِىٌّ. يدل على تسهيلها بينَ بينَ أى بين الهمزة والألف.

ووضع حرف السين فوق الحرف الأخير فى بعض الكلمات يدل على السكت على ذلك الحرف فى حال وصله بما بعده سكتة يسيرة من غير تنفس.

وورد عن حفص عن عاصم السكت بلا خلاف من طريق الشاطبية على ألف ﴿عِوَجَاۜ﴾ بسورة الكهف، وألف ﴿مَّرْقَدِنَاۜ﴾ بسورة يٓس، ونون ﴿مَنْۜ رَاقٍ﴾ بسورة القيامة، ولام ﴿بَلْۜ رَانَ﴾ بسورة المطففين.

ويجوز له فى هاء ﴿مَالِيَهْۜ﴾ بسورة الحاقة وجهان:

أحدهما: إظهارها مع السكت، وثانيهما: إدغامها فى الهاء التى بعدها فى لفظ ﴿هَلَكَ﴾.

وقد ضبط هذا الموضع على وجه الإظهار مع السكت ، لأنه هو الأرجح ، وذلك بوضع علامة السكون على الهاء الأولى ، مع تجريد الهاء الثانية من علامة التشديد للدلالة على الإظهار ، ووضع حرف السين على هاء ﴿ مَالِيَهْ ﴾ للدلالة على السكت عليها سكتة يسيرة بدون تنفس ، لأن الإظهار لا يتحقق وصلا إلا بالسكت .

وإلحاق واو صغيرة بعد هاء ضمير المفرد الغائب إذا كانت مضمومة يدل على صلة هذه الهاء بواو لفظية فى حال الوصل . وإلحاق ياء صغيرة مردودة إلى خلف بعد هاء الضمير المذكور إذا كانت مكسورة يدل على صلتها بياء لفظية فى حال الوصل أيضا .

وتكون هذه الصلة بنوعيها من قبيل المد الطبيعى إذا لم يكن بعدها همز ، فتمد بمقدار حركتين : نحو قوله تعالى ﴿ إِنَّ رَبَّهُۥ كَانَ بِهِۦ بَصِيرًا ﴾ .

وتكون من قبيل المد المنفصل إذا كان بعدها همز ، فتوضع عليها علامة المد ، وتمد بمقدار أربع حركات أو خمس نحو قوله تعالى : ﴿ وَأَمْرُهُۥٓ إِلَى ٱللَّهِ ﴾ ، وقوله جل وعلا : ﴿ وَٱلَّذِينَ يَصِلُونَ مَآ أَمَرَ ٱللَّهُ بِهِۦٓ أَن يُوصَلَ ﴾ .

والقاعدة أن حفصا عن عاصم يصل كل هاء ضمير للمفرد الغائب بواو لفظية إذا كانت مضمومة ، وياء لفظية إذا كانت مكسورة بشرط أن يتحرك ما قبل هذه الهاء وما بعدها ، وقد استثنى من ذلك ما يأتى :

(١) – الهاء من لفظ ﴿ يَرْضَهُ ﴾ فى سورة الزمر . فإن حفصا ضمها بدون صلة .

(٢) – الهاء من لفظ ﴿ أَرْجِهْ ﴾ فى سورتى الأعراف والشعراء فإنه سكنها .

(٣) – الهاء من لفظ ﴿ فَأَلْقِهْ ﴾ فى سورة النمل ، فإنه سكنها أيضا .

وإذا سكن ما قبل هاء الضمير المذكورة ، وتحرك ما بعدها فإنه لا يصلها إلا فى لفظ ﴿ فِيهِۦ ﴾ فى قوله تعالى : ﴿ وَيَخْلُدْ فِيهِۦ مُهَانًا ﴾ فى سورة الفرقان .

أما إذا سكن ما بعد هذه الهاء سواء أكان ما قبلها متحركا أم ساكنا فإن الهاء لا توصل مطلقا ، لئلا يجتمع ساكنان ، نحو قوله تعالى : ﴿ لَهُ ٱلْمُلْكُ ﴾ ، ﴿ وَءَاتَيْنَـٰهُ ٱلْإِنجِيلَ ﴾ ، ﴿ فَأَنزَلْنَا بِهِ ٱلْمَآءَ ﴾ ، ﴿ إِلَيْهِ ٱلْمَصِيرُ ﴾ .

تنبيهات :

(١) – فى سورة الروم ورد لفظ ﴿ ضَعْفٍ ﴾ مجرورا فى موضعين ومنصوبا فى موضع واحد .

وذلك فى قوله تعالى : ﴿ ٱللَّهُ ٱلَّذِى خَلَقَكُم مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِنۢ بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ﴾

ويجوز لحفص فى هذه المواضع الثلاثة وجهان : أحدهما : فتح الضاد ، وثانيهما : ضمها .

والوجهان مقروء بهما ، والفتح مقدم فى الأداء .

(٢) – فى لفظ ﴿ ءَاتَىٰنِۦَ ﴾ فى سورة النمل وجهان لحفص وقفا .

أحدهما إثبات الياء ساكنة ، وثانيهما : حذفها ، مع الوقف على النون .

أما فى حال الوصل فتثبت الياء مفتوحة .

(٣) – وفى لفظ ﴿ سَلَـٰسِلَا۟ ﴾ في سورة الإنسان وجهان أيضا وقفا .

أحدهما : إثبات الألف الأخيرة ، وثانيهما : حذفها ، مع الوقف على اللام ساكنة .

أما فى حال الوصل فتحذف الألف .

وهذه الأوجه التي تقدمت لحفص عن عاصم ذكرها الإمام الشاطبى فى نظمه المسمى «حرز الأمانى ووجه التهانى» .

هذا ، والمواضع التى تختلف فيها الطرق ضُبطت لحفصٍ بما يوافق طريق النظم المذكور .

﴿ علامات الوقف ﴾

مـ علامة الوقف اللازم ، نحو : إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ ٱلَّذِينَ يَسْمَعُونَ ۘ وَٱلْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ ٱللَّهُ .

لا علامةُ الوقف الممنوع ، نحو : ٱلَّذِينَ تَتَوَفَّىٰهُمُ ٱلْمَلَـٰٓئِكَةُ طَيِّبِينَ ۙ يَقُولُونَ سَلَـٰمٌ عَلَيْكُمُ ٱدْخُلُوا۟ ٱلْجَنَّةَ .

ج علامة الوقف الجائز جوازا مستوى الطَّرفين ، نحو : نَّحۡنُ نَقُصُّ عَلَيۡكَ نَبَأَهُم بِٱلۡحَقِّۚ إِنَّهُمۡ فِتۡيَةٌ ءَامَنُواْ بِرَبِّهِمۡ .

صلى علامة الوقف الجائز مع كون الوصل أَوْلَى ، نحو : وَإِن يَمۡسَسۡكَ ٱللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُۥٓ إِلَّا هُوَۖ وَإِن يَمۡسَسۡكَ بِخَيۡرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيۡءٍ قَدِيرٌ.

قلى علامة الوقف الجائز مع كون الوقف أَوْلَى ، نحو : قُل رَّبِّيٓ أَعۡلَمُ بِعِدَّتِهِم مَّا يَعۡلَمُهُمۡ إِلَّا قَلِيلٌۗ فَلَا تُمَارِ فِيهِمۡ .

∴ ∴ علامة تعانُق الوقف بحيث إذا وُقِف على أحد الموضعين لا يصح الوقف على الآخر ، نحو : ذَٰلِكَ ٱلۡكِتَٰبُ لَا رَيۡبَۛ فِيهِۛ هُدٗى لِّلۡمُتَّقِينَ .

Bu **mushaf**, Kûfeli Tâbiî Âsım b. Behdele Ebi'n-necûd'un [v.127h.]; Ebu Abdurrahman Abdullah b. Habîb es-Sülemî [v.73], Osman b. Affân, Alî b. Ebu Tālib, Zeyd b. Sâbit ve Übeyy b. Kâ'b kanalıyla Hazret-i Peygamber *sallâ'llāhu 'aleyhi ve sellem*'den aldığı kıraatin Kûfeli Hafs b. Süleyman b. el-Muğîre el-Esedî [v.180] rivayetine göre yazılmış ve harekelenmiştir.

Mushaftaki **heceleme**, râşit halife Osman b. Affân *radıya'llāhu 'anh*'ın; Basra, Kûfe, Suriye ve Mekke'ye gönderdiği mushaflara, Medineliler için hazırlattığı mushafa, kendisi için hazırlattığı özel mushafa ve bunlardan çoğaltılan diğer mushaflara dair resm-i 'osmanî (imlâ) âlimlerinin rivayet ettikleri özelliklerden alınmış ve bunda; iki otoritenin yani Ebu 'Amr ed-Dânî [v.444] ve Ebu Davud Süleyman b. Necâh'ın [v.496] naklettikleri göz önünde bulundurulmuştur. -Bu iki âlimin anlaşmazlığa düştükleri hususlarda, ikinci birinciye tercih edilmiştir.- Bu mushafın bütün **harf**leri, yukarıda adı geçen altı Osman mushafı arasındaki nazîrine tıpatıp uymaktadır.

Harekeleme metodu ise hareke âlimlerinin İmam Tenesî'nin [v.899] *et-Tarrâz 'alâ zabtı'l-Harrâz* adlı eserine göre ortaya koydukları kaidelere dayanmakta olup, Endelüs ve Mağriblilerin alâmetleri değil, Halil b. Ahmed [v.175] ve izinden giden Doğulu âlimlerin alâmetleri alınmıştır.

Ayetlerinin sayımında; Kûfelilerin, -Ebu Abdurrahman es-Sülemî'nin [v.73] 'Alî b. Ebu Tālib *radıya'llāhu 'anh*'tan rivayetine dayanan- tarîki esas alınmış ve bunda; İmam Şâtıbî'nin [v.791] *Nâzımetu'z-zühar [fi a'dâdi âyâti's-süver]*'inde ve "âyet sonları bilgisi (ilm-i fevâsıl)" çerçevesinde tedvîn edilmiş diğer eserlerde geçen bilgiler esas alınmıştır.

30 **cüz'**ün, 60 **hizb**in ve **rubû**ların nerede başladığı hususunda Allâme es-Safâkusî'nin [v.742] *Ğaysü'n-nef'*i, İmam Şâtıbî'nin *Nâzımetu'z-zühar*'i ve şerhi, Şeyh Muhammed el-Mütevellî'nin [v.1418] *Tahkīku'l-beyân*'ı ve

Ebû 'Îd Rıdvân el-Muhallilâtî'nin [v.1308] *İrşâdü'l-kurrâ ve'l-kâtibîn [ilâ ma'rifeti resmi'l-Kitâbi'l-Mubîn]* adlı eseri esas alınmıştır. / /606

Mushafın sonuna eklenen cedveldeki **mekkî - medenî** surelerin belirlenmesinde, bazıları hakkında farklı görüşler olsa da, Ebu'l-Kasım Umer b. Muhammed b. Abdülkâfî'nin [v.400~] eseri ile Kıraat ve Tefsir kitapları esas alınmıştır.

Vakfeler ve vakfe alâmetleri, Komisyonun, vakfelerin sınırlarını -önde gelen müfessirlerin ve vakıf - ibtidâ [ayetin neresinde durulup, nereden başlanacağı] âlimlerinin görüşleri doğrultusunda ortaya çıkan mânalara göre- göstermek üzere akdettiği oturumlarda aldığı kararlara dayanmaktadır.

Secdeler ve secde yerleri, Fıkıh ve Hadis kitaplarından alınmıştır; bunların beşinde anlaşmazlık bulunmaktaysa da mushafın dipnotunda bunlara işaret etmedik. Bunlar: Hac suresindeki ikinci secde ile Sād, Necm, İnşikāk ve 'Alâk surelerindeki secdelerdir.

Hafs'a göre **sektelerin** nerelerde yapılacağı, *eş-Şâtıbiyye* [olarak bilinen *Hirzü'l-emânî*]den ve onu şerh edenlerden alınmıştır. Bunların nasıl yapılacağı, hoca efendilerin fem-i muhsinlerinden alınarak öğrenilir.

HAREKE ISTILAHLARI

Bir illet harfinin üzerine yuvarlak sıfır (ه) konulduğunda bu, o harfin zâit olduğunu, yani geçerken de dururken de okunmayacağını gösterir.

Örneği: يَتْلُوا صُحُفًا . أُوْلَٰٓئِكَ . مِن نَّبَإِيْ ٱلْمُرْسَلِينَ . بَنَيْنَٰهَا بِأَيْيْدٍ

Kendisinden sonra harekeli bir harfin geldiği Elif'in üzerine konulan dikey uzun sıfır (٠), Elif'in duruşta değil de geçişte zâit olduğunu [okunmayacağını] gösterir.

Örneği: أَنَا۠ خَيْرٌ مِّنْهُ . لَّٰكِنَّا۠ هُوَ ٱللَّهُ رَبِّي

Kendisinden sonra harekesiz bir harfin geldiği Elif ise dikkate alınmaz; yok hükmündedir.

Örneği: أَنَا ٱلنَّذِيرُ

Bu Elif'in hükmü, her ne kadar sonrasında harekeli harf bulunan Elif gibi -geçişte düşmek, duruşta okunmak- ise de, bu Elif'in üzerine dikey uzun sıfır konulmaz; çünkü "[sonrası harekesiz olan] Elif geçişte okunur mu" diye bir yanlış algıya düşülmesi söz konusu değildir.

Herhangi bir harfin başına noktasız küçük Hā başı (ه) konulması, o harfin harekesiz olduğunu, ayrıca dil tarafından açıkça vurgulanacak biçimde *ızhâr* edilmesi gerektiğini gösterir.

Örneği: مِنْ خَيْرٍ . وَيَنْـَٔوْنَ عَنْهُ . قَدْ سَمِعَ . أَوَعَظْتَ . وَخُضْتُمْ

Bir harfin -devamındaki harfe şedde konulduğu hâlde- harekesiz bırakılması, ilk harfin ikinciye tam bir idğâm ile idgâm edilmesi gerektiğini gösterir.

Örneği: أُجِيبَتْ دَعْوَتُكُمَا . يَلْهَثْ ذَٰلِكَ . وَقَالَتْ طَائِفَةٌ . وَمَنْ يُكْرِهْهُنَّ

أَلَمْ نَخْلُقْكُمْ ifadesi de hakkındaki iki görüşten şâyan-ı tercih olana göre böy-
607 ledir. /

Bir harfin -devamındaki harfte şedde olmadığı hâlde- harekesiz bırakılması, ilk harfin ikinciye eksik bir idğâm ile idgâm edilmesi gerektiğini gösterir.

Örneği: مَنْ يَقُولُ . مِنْ وَالٍ . فَرَّطْتُمْ . بَسَطْتَ

Ya da o harfte ihfâ yapılması gerektiğini... Böylece, ızhar da edilmemektedir ki, dil onu vurgulayabilsin- idgam da edilmemektedir ki, devamındaki harfle aynı cinstenmiş gibi okunabilsin.

Örneği: مِنْ تَحْتِهَا . مِنْ ثَمَرَةٍ . إِنَّ رَبَّهُمْ بِهِمْ

Tenvinli bir harfin ikinci harekesi yerine veya harekesiz Nun'un üzerine -devamındaki Bâ şeddeli olmadığı hâlde- cezim [sükûn] yerine küçük mim (م) konulması, tenvinin veya Nun'un Mim'e çevrilmesi gerektiğini gösterir.

Örneği: عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ . جَزَاءً بِمَا كَانُوا . مُنْبَثًّا

Çift harekelerin (iki ötre, iki üstün, iki esre) ٍ ً ٌ şeklinde birleşik dizilmesi, tenvinin ızhâr edileceğini gösterir.

Örneği: سَمِيعٌ عَلِيمٌ . وَلَا شَرَابًا إِلَّا . وَلِكُلِّ قَوْمٍ هَادٍ

Devamındaki harf şeddeli olduğu hâlde, ٍ ً ٌ şeklinde peşpeşe gelmesi ise, bu iki harfin eksiksiz biçimde birbirine idgam edileceğini (idgâm-ı kâmil) gösterir.

Örneği: خُشُبٌ مُسَنَّدَةٌ . غَفُورًا رَحِيمًا . وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَاعِمَةٌ

Devamındaki harf şeddeli olmadığı hâlde peşpeşe gelmesi de, bu iki harfin eksik biçimde birbirine idgam edileceğini (idgâm-ı nâkıs) gösterir.

Örneği: وُجُوهٌ يَوْمَئِذٍ . رَحِيمٌ وَدُودٌ

Ya da ihfâ edileceğini...

Örneği: شِهَابٌ ثَاقِبٌ . سِرَاعًا ذَٰلِكَ . بِأَيْدِي سَفَرَةٍ كِرَامٍ

Yani, iki harekenin birleşik dizilmesi, harfe cezim konulması mesabesinde; peşpeşe gelmesi ise harfin harekesiz bırakılması mesabesindedir.

Küçük harfler, okunması gerektiği hâlde Osman Mushaflarında terk edilmiş harflerin varlığına delalet etmektedir.

Örneği: ذَٰلِكَ ٱلْكِتَٰبُ . يَلْوُۥنَ أَلْسِنَتَهُم . إِنَّ وَلِـِّۧيَ ٱللَّهُ . إِۦلَٰفِهِمْ رِحْلَةَ ٱلشِّتَآءِ . وَكَذَٰلِكَ نُـۨجِي ٱلْمُؤْمِنِينَ

Hareke âlimleri bu harfleri kırmızı renkle aslî yazı harfleri kadar büyük olarak kelimelere eklemekte idiyse de bu, matbaa baskılarında son derece zor olmaktadır. Bu sebeple, söz konusu harfler -maksûda delâlet etmek üzere- küçültülmekle yetinilmiştir.

Şayet metruk harfin, aslî yazımda bir bedeli varsa, kelimenin telaffuzunda bedel olan harfe değil eklenen harfe dayanılmıştır.

Örneği: وَٱللَّهُ يَقْبِضُ وَيَبْصُۜطُ . فِي ٱلْخَلْقِ بَصْۜطَةً

Örneği: ٱلصَّلَوٰةَ . ٱلرِّبَوٰاْ . ٱلتَّوْرَىٰةَ .

Şayet Sîn Sād'ın [üzerine değil] altına konulmuşsa, kelimenin Sād'lı telâffuzunun daha meşhur olduğu gösterilmiş olmaktadır ki bu da, ٱلْمُصَۣيْطِرُونَ lafzındadır.

Harfin üzerine (~) [med] alâmetinin konulması, onun aslî medd-i tabiîden daha fazla uzatılması gerektiğini gösterir.

Örneği: الٓمٓ . ٱلطَّآمَّةُ . قُرُوٓءٍ . سِيٓءَ بِهِمْ . شُفَعَٰٓؤُاْ . تَأْوِيلَهُۥٓ إِلَّا ٱللَّهُ . لَا يَسْتَحْيِۦٓ أَن يَضْرِبَ . بِمَآ أُنزِلَ

-Bunların kaç Elif miktarı uzatılacağına dair tafsilat Tecvid ilminde verilmektedir.- / Bu alâmet, -yanlış olarak birçok mushafta kullanıldığı gibi- /608
آمَنُوٓا benzeri kelimelerde, yazılı vaziyetteki Elif'ten sonra bulunan mahzuf Elif'i göstermek için kullanılmaz.

Ortasında rakam bulunan **süslü daire;** kendi şekliyle, âyetin sona erdiğini; rakamıyla da o âyetin suredeki sırasını gösterir.

Örneği: إِنَّآ أَعْطَيْنَٰكَ ٱلْكَوْثَرَ ۝١ فَصَلِّ لِرَبِّكَ وَٱنْحَرْ ۝٢ إِنَّ شَانِئَكَ هُوَ ٱلْأَبْتَرُ ۝٣

Bu işaretin âyetten evvel konulması kesinlikle caiz değildir. Nitekim sure başlarında bulunmamakta; daima âyet sonlarında yer almaktadır.

(۞) alâmeti, cüz ve hiziplerin başını, yarılarını ve çeyreklerini gösterir.

Kelimenin üzerine konulan yatay çizgi, o kelimenin **secde** etmeyi gerektirdiğini gösterir.

Bir kelimeden sonra (۩) alametinin konulması, nerede secde edileceğini gösterir. Örneği:

وَلِلَّهِ يَسْجُدُ مَا فِي السَّمَٰوَٰتِ وَمَا فِي الْأَرْضِ مِن دَآبَّةٍ وَالْمَلَٰٓئِكَةُ وَهُمْ لَا يَسْتَكْبِرُونَ ۝ يَخَافُونَ رَبَّهُم مِّن فَوْقِهِمْ وَيَفْعَلُونَ مَا يُؤْمَرُونَ ۩ ۝

بِسْمِ اللَّهِ مَجْر۪يهَا âyetinde, Râ'nın altına bilinen şekliyle 'içi boş nokta'nın (۬) konulması, fethanın kesraya; Elif'in Yâ'ya meylettirileceğini (imâle) gösterir. Hareke ve noktaları koyanlar, bu alameti kırmızı bir daire şeklinde koymaktaydı; fakat matbaa baskılarında son derece zor olduğu için, malum şekle dönüldü.

Söz konusu noktanın, مَا لَكَ لَا تَأْمَ۫نَّا عَلَىٰ يُوسُفَ âyetinde, şeddeli Nun'un hemen öncesindeki Mim'in üzerine konulması ise *işmâmı*, yani -telâffuzda ötreye dair hiçbir iz olmaksızın- dudakların tıpkı ötre okumak istiyormuş gibi ileri götürülmesi gerektiğini gösterir. Böylece, orada mahzuf bir hareke bulunduğu ve bunun ötre olduğuna işaret edilmiş olur.

ءَا۬عْجَمِيٌّ وَعَرَبِيٌّ âyetinde, ikinci Elif'in üzerine ortası kapalı dairevi nokta (۬) konulması, bu Elif'in Elif - Hemze arası bir harf gibi telaffuz edilmesi gerektiğini gösterir.

Bazı kelimelerin son harfinin üzerine Sîn konulması, o kelimenin mâba'dine geçerken, o harf üzerinde, nefes almadan hafif bir duruş ile durulması gerektiğini gösterir.

Şâtıbiyye tarîkından gelen Hafs rivayetinde; İmam Âsım'ın şu dört kelime üzerinde kesinlikle sekte yaptığı varit olmuştur:

* Kehf suresindeki عِوَجَاۜ kelimesinin Elif'inde;
* Yasin suresindeki مَرْقَدِنَاۜ kelimesinin Elif'inde;
* Kıyame suresindeki مَنْۜ رَاقٍ kelimesinin Nun'unda;
* Mutaffifîn suresindeki بَلْۜ رَانَ kelimesinin Lâm'ında.

Hâkka suresindeki مَالِيَهْۜ terkibinin Hâ'sında her ikisi de caiz olan iki okuyuş nakledilmiştir: 1) Sekte yaparak Hâ'yı ızhar etmek; 2) Hâ'yı deva-
609/ mındaki هَلَكَ'nin Hâ'sına idgam etmek. /

Bununla birlikte, burası sekteli ızhar okuyuşuna göre harekelenmiştir; çünkü bu daha şâyan-ı tercihtir. Bu, Hâ'nın ızhar edilmesini sağlamak için

ilk Hâ'nın üzerine cezim konulup, ikinci Hâ'nın şedde alâmetinden soyutlanmasıyla ve -nefes almadan hafif bir duruş ile durulması gerektiğini göstermek için- ﴿مَالِيَهْ﴾ terkibinin Hâ'sının üzerine Sîn konulmasıyla gerçekleştirilmiştir. Çünkü geçişte, ızhar ancak sekte yapılarak gerçekleştirilebilir.

Müfred gâib zamirinin -şayet ötreliyse- Hâ'sından sonra küçük bir Vav eklenmesi, bu Hâ'nın geçişte telâffuz edilen (lâfzî) bir Vav'la irtibatını gösterir. Yine, söz konusu zamir Hâ'sından sonra -şayet esreliyse- arkaya konulmuş küçük bir Yâ eklenmesi, bu Hâ'nın geçişte telâffuz edilen bir Yâ ile irtibatını gösterir. Her iki şekliyle bu irtibat, şayet sonrasında Hemze yoksa, medd-i tabiî kabilinden olmakta ve zamir iki hareke kadar uzatılmaktadır.

Örneği: ﴿إِنَّ رَبَّهُ كَانَ بِهِ بَصِيرًا﴾

Sonrasında Hemze olması durumunda ise medd-i munfasıl kabilinden olmakta; üzerine med alâmeti konulmakta ve 4 veya 5 hareke kadar uzatılmaktadır.

Örneği: ﴿وَالَّذِينَ يَصِلُونَ مَا أَمَرَ اللَّهُ بِهِ أَنْ يُوصَلَ﴾ ﴿وَأَمْرُهُ إِلَى اللَّهِ﴾

İmam Âsım kıraatinin Hafs rivayetinde zamirle ilgili kaide şudur: Hafs, şayet ötreliyse bütün müfred gâib zamirlerini lâfzî bir Vav'la; esreli olduğunda ise lâfzî bir Yâ ile uzatmaktadır; yalnız, Hâ'nın öncesi ve sonrası harekeli olmak şartıyla... Fakat bunun da istisnaları vardır:

Zümer suresindeki ﴿يَرْضَهُ﴾ lâfzının Hâ'sı. Hafs bunu, uzatmadan salt ötre ile okumaktadır.

A'raf ve Şu'arâ surelerindeki ﴿أَرْجِهْ﴾ lâfzının Hâ'sı; Hafs bunları cezimli okumaktadır.

Neml suresindeki ﴿فَأَلْقِهْ﴾ lâfzının Hâ'sı; Hafs bunu da cezimli okumaktadır.

Söz konusu zamir Hâ'sının öncesi harekesiz olup sonrası harekeli olduğunda, Hafs; -Furkan suresindeki ﴿وَيَخْلُدْ فِيهِ مُهَانًا﴾ âyetindeki ﴿فِيهِ﴾ lâfzı dışında- bu Hâ'ları uzatmamaktadır. Bu Hâ'nın sonrası harekesiz olduğunda ise, -öncesi harekesiz de olsa harekeli de olsa- iki harekesiz harf yan yana gelmesin diye, Hâ uzatılmamaktadır.

Örneği: ﴿إِلَيْهِ الْمَصِيرُ﴾ ، ﴿فَأَنْزَلْنَا بِهِ الْمَاءَ﴾ ، ﴿وَآتَيْنَاهُ الْإِنْجِيلَ﴾ ، ﴿لَهُ الْمُلْكُ﴾ / /610

DİKKAT EDİLECEK BAZI HUSUSLAR (TENBİHAT)

1) Rum suresinin aşağıdaki âyetinde ﴿ ضَعْفٍ ﴾ kelimesi iki yerde mecrur (iki esreli), bir yerde mansup (iki üstünlü) gelmiştir:

﴿ اللَّهُ الَّذِي خَلَقَكُم مِّن ضَعْفٍ ثُمَّ جَعَلَ مِن بَعْدِ ضَعْفٍ قُوَّةً ثُمَّ جَعَلَ مِن بَعْدِ قُوَّةٍ ضَعْفًا وَشَيْبَةً ﴾

İmdi; bu üç yerde Hafs için iki okuyuş söz konusudur: a) Dād'ı [*da'f* şeklinde] fethalı okumak, b) [*du'f* şeklinde] ötreli okumak. Her iki okuyuşla da okunmuştur; okunabilir; ancak telaffuzda fethanın öncelik hakkı vardır.

2) Neml suresindeki ﴿ ءَاتَىٰنِۦ ﴾ lafzı üzerinde durulduğu takdirde, Hafs için iki okuyuş söz konusudur: a) Yâ'ya hareke vermeden [*âtânî* şeklinde] Yâ üzerinde durmak, b) Yâ'yı hazfederek [*âtân* şeklinde] Nun'da durmak.

Geçişte ise Yâ harekeli olarak okunur.

3) İnsan suresindeki ﴿ سَلَاسِلَا ﴾ lâfzında da iki okuyuş mevcuttur. a) Sondaki Elif'i [*selâsilâ* şeklinde] isbâtla okumak, b) Elif'i hazfederek, harekesiz Lâm üzerinde [*selâsil* şeklinde] durmak.

Geçişte ise Elif hazfedilir.

Hafs'ın Âsım'dan rivayetle okuduğunu belirttiğimiz işbu okuyuşları İmam Şâtıbî, *Hirzü'l-emânî ve vechu't-tehânî* adlı manzum eserinde zikretmektedir.

Böyle... Tariklerin anlaşmazlığa düştükleri yerler ise mezkur şiirdeki tarike uygun biçimde harekelenmiştir.

DURAK (SECAVEND) ALÂMETLERİ

(م) Mutlaka durulması gerektiğini gösterir.

Örneği: إِنَّمَا يَسْتَجِيبُ الَّذِينَ يَسْمَعُونَ وَالْمَوْتَىٰ يَبْعَثُهُمُ اللَّهُ

(لا) Durmanın caiz olmadığını gösterir.

611/ Örneği: الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ سَلَامٌ عَلَيْكُمُ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ /

(ج) Durmanın caiz olduğunu gösterir; orada durulabilir de geçilebilir de.

Örneği: نَحْنُ نَقُصُّ عَلَيْكَ نَبَأَهُم بِالْحَقِّ إِنَّهُمْ فِتْيَةٌ آمَنُوا بِرَبِّهِمْ

(صلے) Durmanın caiz, geçmenin evlâ olduğunu gösterir.

Örneği: وَإِن يَمْسَسْكَ اللَّهُ بِضُرٍّ فَلَا كَاشِفَ لَهُ إِلَّا هُوَ وَإِن يَمْسَسْكَ بِخَيْرٍ فَهُوَ عَلَىٰ كُلِّ شَيْءٍ قَدِيرٌ

(قلى) Durmanın caiz olduğunu gösterir ve burada durmak evlâdır.

Örneği: قُل رَّبِّي أَعْلَمُ بِعِدَّتِهِم مَّا يَعْلَمُهُمْ إِلَّا قَلِيلٌ ۗ فَلَا تُمَارِ فِيهِمْ

(∴ ∴) Bu üç nokta mu'ānaka vakfelerine işaret eder. [Birkaç kelime arayla iki kez tekrarlanan bu 'üç noktalar'dan] birinde durulduğunda diğerinde durulursa, mana bozulur.

Örneği: ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ ۛ فِيهِ ۛ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ

DİPNOTLAR*

1. Esmâ-i hüsnâ arasında 'rahmân'ın özel bir yeri vardır. Rahmân; "bütün hayırların, güzellik ve kemâllerin ezelî-ebedî kaynağı" demektir. Kur'ân'da, zaman zaman tıpkı 'Allah' lâfzı gibi Yüce Allah'ın özel adı olarak kullanılmaktadır. Buna karşılık, 'rahîm' merhametli demektir. Allah'tan başka varlıklara da 'rahîm' denebilir. Bu iki kelime bir arada kullanıldığında, 'rahmetin mutlak sahibi, bilfiil merhamet eden' anlamına gelmektedir.
2. 29 sûrenin başında geçen bu harflere hurûf-i mukatta'a denir. Başta Yahudiler olmak üzere, harflerin esrarına inanan meraklı gruplar tarafından bu harflere de çeşitli anlamlar yüklenmiştir. Oysa bunların asıl işlevi, Kur'ân'ın i'câzı çerçevesindedir: Bu harflere yer vermekle Yüce Allah, Kur'ân'ın ilahî vahye dayandığını bir türlü kabullenemeyen Araplara bir nevi şöyle demiş olmaktadır: "Bu harflerden oluşan Kur'ân-ı Kerim'in arkadaşınız tarafından uydurulduğunu iddia ediyorsanız, buyurun, siz de aynı harflerle ona bir nazire yazın/söyleyin. Aranızda söz üstadları var; dilinizin temeli bu harfler; bunlardan oluşan kelime ve cümlelerle konuşup yazıyorsunuz." Bu harflerin geçtiği sûre girişlerinde, sürekli Kur'ân'dan bahsedilmesi de bu yorumu destekler.
3. Kitâbın kökü olan ketb; "bir deri parçasını bir başka deri parçasına dikerek tutturmak" demektir. Kitâb ise "harfleri çeşitli biçimlerde birleştirmekten oluşan yazı ve yazı yazılan yapraklar" demektir. Kitap denince, akla "basılmış ve bir araya getirilmiş ciltli-ciltsiz kâğıt yaprakları bütünü" gelir. Ancak, Kur'ân kelime hazinesinde, her tür yazılı metinden kitâb diye bahsedilir. Birkaç cümlelik kısa bir mektuptan (Neml: 29), birkaç sahîfeden tutun da hayatımızın en ince ayrıntısına kadar kaydedildiği amel defteri ve yaş-kuru her şeyin yer aldığı Levh-i Mahfûz'a varıncaya kadar tüm yazılı metinler kitâbdır. Bazı sûrelerin girişinde, "şimdi okunacaklar, kitâbın ayetleridir" gibi bir girişten sonra söz konusu ayetlerin, sayılan özellikleri taşıyanlar için kılavuz, rahmet vs. olduğu belirtilir [Bakara (1-5), Neml (1-6), Lokman (1-5; Bakara sûresinin girişine çok benzer), Secde (1-3) ve Câsiye (1-6). HâMîm'lerin yanı sıra, A'râf, Hûd, Hicr, Ra'd ve TâHâ sûre girişlerini de bu kapsama dahil edebiliriz]. Sûre girişlerinde yer alan kitâblara Kur'ân, sûre anlamını da yüklemektedir.

* Bu not ve açıklamalar, çevirenin çeşitli çalışmalarından uyarlanmıştır. Bu açıklamaların kaynakları için özellikle *Kur'ân-ı Kerîm Açısından İman-Amel İlişkisi* (İstanbul: Ensar, 2005) ve *Kur'ân Kılavuzu Mutlak Gerçeğin Sesi* (İstanbul: Ensar, 2011) adlı eserlere bakılabilir.

4. Müttakî: gerek dünyevî gerekse uhrevî açıdan korkuya yol açacak şeylerden, yani, dînin özüne aykırı her tür inanç ve düşünceden, tutum ve davranıştan kaçınan, âhiret azâbına karşı ayağını denk alan, dikkatli hareket eden, kısaca: sürekli Allah bilinciyle hareket eden kimsedir.
5. Sözlükte *iman;* "güven ve emniyet hissi ile dolu bir tasdik"tir; -kökeni olan- *emn*-deki "kendini korku ve tasadan yana garantide hissetme" fikri, kelimenin dindışı kullanımında çok daha belirgindir. Istılahta ise Yüce Allah katından getirdiği her hususta Peygamberi tasdik etmektir; kişiye mümin muâmelesinin yapılabilmesi için de bu tasdîki ikrar etmesi gerekir. Ebü'l-Baka'nın isabetle kaydettiği üzere, şer'î teblîğât sadece haber veriliyorsa, iman, bu haberi doğru kabul etmekten (tasdîk) ibaret olur; ancak bir şeyin emredilmesi ya da yasaklanması söz konusu ise iman, -mezkûr tasdîke ilâveten- kişinin emir ve yasağa içdünyasında tam olarak boyun eğmesidir (inkıyâd)
6. *Salât* kelimesinde Yüce Allah'a yalvarıp yakarma, O'nun büyüklüğünü haykırma ve bu azamet karşısında eğilip yerlere kapanma, O'nu her tür noksan sıfattan tenzih etme, O'na hamdüsenâda bulunma vb. anlamlar mündemiçtir. Ancak namazın, ilke olarak cemaatle kılınması, namazda Kur'ân okunarak bir tür eğitim-öğretim yapılması, siyasî, askerî her tür ulusal ve uluslar arası sorunun konuşulup hükme bağlanması, inancı olumsuz etkileyen zihnî sorunların namaz aralarındaki sohbetlerde bertaraf edilmesi, aynı imana sahip kimselerin birbirlerinin farkında olması, birbirlerinin hâli ile hallenip birbirlerinin her tür sorunu ile ilgilenmesi gibi işlevleri de vardır.
7. Ayet Âhirete sadece iman edenlerden değil, sarsılmaz bir inançla iman edenlerden bahsetmektedir. Çünkü *yûkınûn* fiilinin kökü olan *yakîn* "herhangi bir zihnî sorun karşısında yıkılmayacak kesin bir inanç"tır. Ancak yakîn yine de ilim değil, kanaat ifade eder. Çünkü *'ilm* lâfzı, "gerçeğe birebir uygun objektif bir bilgi" demek iken, yakîn, "gerçeğe birebir uygunluk iddiasındaki sübjektif bilgi"dir. Nitekim ilim gibi objektif bir kesinlik ifade etmediği, ayrıca muhakeme, tefekkür ve istidlâle dayalı olduğu için Allah'a yakîn isnad edilmez.
8. Kur'ân'ın, karşıtlarını tanımladığı temel kavram olan *küfr*de, hem nankörlük (özellikle, 'Rabbe küfr' söz konusu ise ve birtakım nimetler tâdat edildikten sonra kullanılıyorsa) hem de inkâr anlamı mevcuttur. Nankörlük, küfrün temel unsuru olup *küfr*deki nankörlük, zamanla yerini tekzîb ve inkâra bırakmış; önceleri şükrün zıttı olan küfr, zamanla imanın zıttı hâline gelmiş; Kur'ân karşıtlarının tutumları, hep bu kökten gelen kelimelerle ifade edilmiştir. Küfür kelimesinde; bile bile reddetme (cahd) ve yalanlamaya (tekzîb) ek olarak, benimsememe, beğenmeme, tuğyân, 'utüvv, istikbâr vb. tutumlar da mevcuttur. Yani, nasıl ki iman -tasdike ek olarak-iman edilen kişiye mutabakat ve teslimiyeti ifade ediyorsa, küfür de tekzîbden öte bir olumsuzluk ifade eder; iman için tasdik yeterli olmadığı gibi, küfr için de tekzîb mutlaka gerekli değildir: Peygamberi küçümsemek, ona muhalefet etmek özünde tekzîb olmasa da kişiyi kâfir yapmaya yeter.

9. Yüce Allah'ın kullarını saptırması ile ilgili ayetler, Râgıb'ın dediği gibi, şu iki şekilde yorumlanabilir: (i) Bunun temel sebebi, kişinin kendi sapmasıdır; yani kişi kendisi dalâlete düşer ve Allah, dünyada onun dalâlete düşmesine hükmeder, Âhirette de cennete giden yoldan çevirip ateşe atar. (ii) Allah kişiyi öyle bir karakterde yaratır ki övgüye ya da yergiye lâyık bir yol tutturduğu zaman, o yola ısınıp onu güzel görmeye başlar ve artık ondan hiç ayrılmaz, kendisini bu yoldan uzaklaştırmak nerede ise imkânsızlaşır. Öyle ki, artık bu onun adeta tabiatı hâline gelmiştir. Râgıb, kalplerin mühürlenmesi/çevrilmesi ile ilgili ayetleri de bu doğrultuda anlamak gerektiğini belirterek Allah'ın kulunu, -bildiğimiz anlamda- saptırdığını ancak cahillerin düşünebileceğini ihsas eder. Dikkat edilirse, 2. şık 1. şıkkın açıklaması mahiyetindedir: Yani, aslında kul sapmaktadır, ama bu, onu kuşatan genel şartlardan ve cibilliyet ve tabiatına yerleştirilmiş birtakım kuvvelerden ileri geldiği, bu kuvveleri veren de Yüce Allah olduğu için, kişinin kendi sapması Allah'ın saptırması olarak ifade edilmiştir. Râgıb'a göre, Allah'ın hidayet etmeyeceğine ilişkin bütün ayetler Allah'ın bunlardan tevfîkini esirgeyeceği anlamına gelir.
10. Gerek din ile gerekse kutsal ilke ve şahıslarla alay etmek, ekonomik, siyasî ve kültürel gücü elinde tutanların genel tavrıdır. Bu tabakanın, gerek mesaja gerekse mesaj sahibine karşı takındıkları temel tutum önce önemsememe, küçümseme ve akıldışı bulma şeklinde ortaya çıkar. Böylece, idare ettikleri kitleleri mesajın öngördüğü gaybî hususların akıldan uzak, değersiz ve önemsiz şeyler olduğuna inandırmak isterler. Bunların iğvâsıyla çevredekiler de aynı alaycı tavrı benimsedikleri için, Kur'ân söz konusu tavrı elit tabakanın değil, kâfirlerin genel tutumu olarak yansıtır. İnkârcı nankörlerle onların anladığı dilden mücadele etmeyi ilke edinen Kur'ân, bu alaycı kâfirler dünyevî ya da uhrevî bir azaba çarptırılırken müminlerin de onlarla alay edeceklerini, yani dalga geçtikleri insanların durumuna düşeceklerini hatırlatarak akıllarını başlarına almalarını ister.
11. Dinî kullanımda "isyanda haddi aşmak" anlamına gelen *tuğyân*ın sözlük anlamı taşkınlıktır; zira bir şeyin (meselâ suyun) taşması bu masdarla ifade edilir. Bununla birlikte, tuğyân, yerine göre azmak fiili ile de karşılanabilir. Kur'ân tâğût lafzıyla, kendisinde bir güç ve kutsallık vehmedilen somut veya soyut Allah dışı varlık ve otoriteleri kasteder. Dinî gerçekler karşısında düşülen büyüklük kompleksinin temeli kendini ihtiyaçsız hissetmek (istiğnâ) ise sonucu da tuğyândır. Tuğyân ile istiğnâ arasında bir sebep-müsebbep bağlantısı vardır, çünkü insan, kendini müstağnî gördüğü için taşkınlık etmektedir.
12. *Hidâyet* ve *dalâlet* zikredildiğinde ilk akla gelen, inanç boyutu olmakla birlikte, bu iki kavram sadece iman ve küfrü değil, kişinin inanç, hareket ve eylemlerini toptan ifade eder. Nitekim "hidayet üzere olmak/doğru yolda gitmek" tabiri, Allah'ın bir mükelleften talep ettiği: tasdik, itaat, güzel ahlâk gibi şeyleri yerine getirme durumu, yani, kolektif bir tavır ve tutum için kullanılır. Tıpkı "dalâlet üzere olma" tabirinin, tekzip, mâsiyet ve kötü ahlâkı toptan ifade edecek şekilde kullanılması gibi...

13. Kur'ân'da geçen *sûre* lafızları bildiğimiz şu başı sonu belli sûreler değildir. Önceleri, tek celsede inen pasajlara sûre deniyordu. Bunlardan kimi, hâlâ tek sûredir (kısa sûreler); kimi ise benzer konular ihtiva eden yeni vahiylerin eklenmesi sonucu hacmen artmış, ayet sayısı fazlalaşmış pasajlar bütünüdür. Sözgelimi, müşriklerden on tane uydurma sûre getirmeleri istendiğinde, bugünkü sûrelerden 10 tanesi değil, ayrı zamanlarda inen on pasaj kastedilmiştir. Nûr sûresinin başındaki *sûretün* kelimesi de elimizdeki altmışdört ayetlik sûreyi değil, ifk hadisesi ile ilgili indirilen pasajı kast etmektedir. Çünkü bu altmışdört ayetin bir kerede indirildiğini gösteren bir rivâyet yoktur.

14. *İ'câzı* konu alan diğer ayetler "Allah'ın karşısında yardıma çağırabileceğiniz bütün varlıkları da çağırın!" ifadesi ile birlikte düşünülürse, Kur'ân'ın sadece Araplara değil, akıl taşıyan bütün varlıklara; Arapça konuşsun konuşmasın bütün insanlara ve -Arapça konuştuğu iddia edilemeyecek- cinlere meydan okumakta olduğu görülecektir. Bundan da, Kur'ân'ın lâfzından ziyâde, bu lâfza esas teşkîl eden içeriğin önemli olduğu sonucu çıkar. Kur'ân; evet yüksek bir âhenk ve müzikaliteye sahip edebî bir şaheserdir; ancak o, daha ziyade, bir ahlâkî değer ve hükümler yumağıdır. Kur'ân'ın insanlardan istediği, ilahî mâna ve muhtevayı Arapça veya Arapça dışı bir dille getirmeleridir. Yoksa en fasih Arapların bile benzerini getiremeyeceği bir şeyin Arap olmayan diğer insanlardan istenmesi yersiz olacaktır.

15. Sözlükte *salâh,* "yarayışlı, lâyık ve elverişli olmak" anlamına gelir. Kelime, Kur'ân'da bazan *seyyie*nin karşılığı olarak fakat daha ziyade *fesâd* ve *ifsâd*ın karşılığı olarak kullanılır. Kur'ân amel-i salihin kapsamını belirlemiyorsa da, aşağıdaki fiilleri salâh kapsamında değerlendirir: Söz-davranış uygunluğu, Allah'a ve Resul'e itaat, ihsân, yardımlaşma, tevazu, tevekkül, takvâ, kişiyi erdemli kılan ameller, amelde istikâmet sahibi ve sâbitkadem olmak, hayırda yarışmak ve güleryüzlülük. Amel-i salih ile iman çok güçlü bir şekilde birbirine bağlıdır. Ancak amel-i salihin bulunduğu her yerde imanın da bulunacağını söylemek ve bunları birbiri ile tarif etmek gerçeği yansıtmaz. Çünkü amel-i salih iman şartına bağlanmış ise de imansız bir amel-i salih de bulunabilir; çünkü şart ile şart koşulduğu şey (maşrût) aynı olamaz. Tabiî, imansız bir amel-i salihin kişiyi ilâhî rızâya eriştirip eriştiremeyeceği ayrı konudur. Gerçi Mâtürîdî de amel-i salihin kalbî ameller olabileceğini belirterek "iman edip amel-i salih işleyenler" ifadesini, münafıkların tam zıttı bir tutumla, yani tüm benliğiyle iman edenler olarak anlar, fakat Kur'ân, iki kavramı birbirinden boşuna ayırmış olmamalıdır. Ayrıca bu düşünce Kur'ân'ın imanlı herkesin salih olduğunu, bunun tam aksi olarak da, imansız hiçbir kimsenin salih amel yapamayacağını kabul ettiği anlamına gelir. Oysa salih amel denince, sadece dinî ritüeller değil, insanın faydasına olan, dünya-âhiret mutluluğuna vesîle olacak bütün çalışmalar, eylem, aksiyon, icad-keşif ve davranışlar anlaşılır.

16. Kasıt, yorulma, değişim ve süre fikirlerini barındıran *amel;* niyet ve iradeye bağlı olarak yapılan bilinçli bir aksiyon; "değiştirme ve dönüştürme maksadına mâtuf sürekli bir çaba"dır. Bir hareket veya davranış, herhangi bir maksada yönelik değilse,

ona amel denmez; bu yönü ile *fi'l*den özeldir. Çünkü fiil, hayvanlar, hatta cansız varlıklar için de kullanılırken, amelin bunlar için kullanıldığına nâdiren rastlanır. Kur'ân Yüce Allah'ın herhangi bir eyleminden amel olarak söz etmez; bunun yerine *fi'l, ca'l, sun'* gibi lafızları tercih eder. A-m-l- kökü Allah'la ilgili olarak sadece bir yerde, o da, doğrudan Allah'a değil "ellerimiz"e isnâd edilerek kullanılmıştır (YâSîn: 71). Bunun sebebi ameldeki "etraflıca düşünme, süre ve yorgunluk" anlamlarının Allah açısından düşünülemeyecek olmasıdır.

17. *Teşâbüh* kelimesinin masdarı olan şibh ve şebeh hakikat anlamı itibarı ile; renk, tad, adalet ve zulüm gibi soyut bir keyfiyet açısından denklik/mümâselet ifade ederler. Şüphe ise aralarındaki somut ya da soyut bir benzerlikten dolayı, iki şeyden birini diğerinden ayıramamak demektir. Ayetin *ve utû bihî müteşâbihen* kısmında geçen müteşâbih, güzellik ve kaliteleri itibarı ile biribirine benzeyen nimetler; suretâ birbirlerine benzedikleri hâlde, tadları farklı nimetler demektir Görüntüleri aynı olan iki şeyin farklı bir tadda olması şüphesiz daha ilginç ve etkileyici olacaktır

18. Sözlükte *fısk*, hurmanın kabuğunu yarıp çıkması anlamında kullanılır. Istılahta ise dinin koyduğu sınırları çiğnemek demektir. Ancak, küçük günahları irtikâb edenler de dinin sınırlarını çiğnemiş olsalar bile, bunlar, fıskufücûrla tavsif edilmez. Zira bir su bendini önemsiz miktarda delen birine bendi yarma (fücûr) fiili izafe edilmediği gibi, fısk da ancak sürekli ve büyük orandaki sınır ihlâlleri için kullanılır. Bu ihlâl ise günahın büyüklüğünden küçüklüğünden ziyade, sürekli işleme ve Allah'a karşı gelmekten korkmama suretiyle tezâhür eder. Böylece fısk: "İkide bir yuvasının dışına çıkan farelere *fâsika* ya da *füveysika* denmesi" ile de bağlantılı olarak dinin özellikle toplumsal kurallarını önemsememeyi, bunları ikide bir işleyerek alışkanlık hâline getirmeyi ve işlemekten çekinmemeyi ifade etmiş olacaktır. Fısk kavramı; mâsiyet, ifsâd, isâe, fücûr, zulüm, dalâlet, hevâya kulluk kapsamındaki amelleri bir bütün olarak ifade eder ki bu yönüyle, imanın değil teslîmiyyetin zıttıdır. Nitekim Kur'ân; kâfirleri, münâfıkları -hatta bir ayette (Hucurât: 6) bir Sahabîyi bile- fâsıklıkla suçlamıştır.

19. Türkçede, peygamber kusuru bağlamında kullanılan *zelle;* sözlükte "ayakların kasıtsız olarak salıverilmesi" anlamındadır. Kur'ân, kasıtsız işlenen günahları ayak kaymasına benzeterek bu fiili kullanır (Bakara: 36; 209). *Ezelle* ayağını kaydırdı; *istezelle* ise ayağını kaydıracak noktaları aradı demektir. Kur'ân her iki kalıbı da Şeytan'a izafe eder; ancak asıl kasdettiği ikinci anlamdır. Zira Şeytanın insanın ayağını kaydırma gücü bulunmamaktadır; buna yeltenir, ama girişiminde başarılı olması ayağını kaydırmak istediği kişinin bileceği iştir.

20. Yüce Allah kendisini unutanları nasıl 'unutmakta' ise kendisine yönelenlere de yönelmektedir. *Tevvâb* ism-i şerîfi göz önünde bulundurulursa, bu yöneliş O'nun daimî surette yaptığı bir şeydir. Ancak kulun Allah'a yönelmesi *ilâ* harfiyle anlatılırken, Allah'ın kula yönelmesi, yüceliğine yaraşsın diye *'alâ* ile anlatılır (Tevbe: 15, 27, 102, 106, 117, 118; Ahzâb: 73). Allah'a yönelmenin tek bir şartı vardır; o da ölümün

gelip çattığı kesinleşmeden önce yapılmasıdır (Nisâ: 17-18; En'âm: 158); yani bu yönelişin insana bir fayda sağlaması esastır.

21. 'İyi'lik, dindarlık ve ahlâk güzelliği olarak özetlenebilecek *birr,* insanı Allah'a yaklaştıran bütün hayırlı davranış ve hareketleri kapsayan bir kavramdır. Birr; kök anlamı itibarı ile: "Denizin zıttı (kara) mânasındaki *berr*den geldiği için, kapsamlılık ve genişlik anlamı ifade etmektedir. Bu bakımdan, kulların *birr*inden bahsedilirken kullanıldığı takdirde, kulun Allah'a her konuda itaat ettiğini ifade eden kelime, Allah'ın *birr*ini anlattığında (Tûr: 28), O'nun şefkatini ve kuluna sınırsız sevap verişini ifade eder. Birr "Allah bilinci/takvâ" ile güçlü bir bağa sahiptir. Çünkü iman gibi takvâ da hayatın odağında yer almaktadır. Vahyin iniş ortamında büyük bir ahlâkî-sosyal değeri bulunduğu anlaşılan *birr*in yani kişinin Allah katındaki 'iyi'liğinin mahiyeti Kur'ân'da açıkça bildirilerek mevcut yargılar değiştirilmeye çalışılır.

22. Sabır; "zor zamanda kendine hakim olabilmek ve nefsi, arzu ve ihtiraslarından uzak tutabilmek" anlamında olup rızâ, teslimiyet, tevekkül ve kanaat gibi kavramları da içerir. Kur'ân sabır üzerinde önemle durur. Zira sabır, gerek iman ederken gerekse imanın itikadî, hissî, ahlâkî, iktisadî gereklerini ifa ederken karşılaşılabilecek her türlü meşakkate direnmenin adı olup muhtemelen bu özelliği sebebiyle "imanın yarısı" olarak gösterilmiştir. Sabra kişiyi hüsrandan kurtaran temel özellikler arasında yer verildiği gibi (Asr sûresi), sabredenlere Allah'ın beraber olduğu ve sevdiği cennetlikler arasında da yer verilir. Çünkü cehenneme gitmek için, arzu ve heveslerin tatmin edilmesi yeterli iken, cennete ancak büyük zorluklara katlanılarak gidilebilmektedir.

23 Fussilet: 39 vb. ayetlerdeki kullanılışına dikkat edilirse, ***huşû***'un anlamı daha da belirginleşir: Ayette, yağmurdan önce hareketsiz bir şekilde öylece duran yeryüzünün, yağmur sayesinde nasıl kıpırdayıp kabardığı anlatılır. Huşû' lâfzının karşısında kıpırdama ve kabarma fiillerinin kullanıldığına dikkat edilirse, huşû'un bu iki kavramın anlattığı durumun tam tersini, yani sükûnet ve vakarı ifade ettiği ortaya çıkar. Dinî prensiplere ve vahyin tebliğcisine karşı kabarma tavrını kâfirlerin temel vasfı olarak yansıtan Kur'ân'a göre müminlerin temel vasıflarından biri huşû olduğu gibi, Kur'ân'a iman edebilen kitap sahiplerinin temel vasfı da alçak gönüllü huşû sahibi kimseler olmalarıdır.

24. Sanmak, tahmin etmek ve kanaat beslemek anlamı ile, kesin bilgi ve yakîn ifade etmeyen durumlarda, iki kanaatten biri ağır bastığında kullanılan *zann* "bir mânanın zihinde kuvvet bulması ve muhtemel iki taraftan birinin ağır basması" olarak tanımlanır; esasen bir emareye dayalı olarak ortaya çıkan kanaat demek olup, emare güçlendiği zaman, kişiyi bilgi seviyesine çıkarır; zayıfladığı zaman da vehim derecesini aşmaz. Zannın bu özelliğine, "zan; şekk ve yakîn olarak ikiye ayrılır" diyerek temas eden İbn Manzur, zandaki yakînin ilimdekinden aşağı seviyede bir yakîn olduğunu belirtirken şöyle der: Ancak bu yakîn, bizzat görmeye dayalı bir yakîn olmayıp, -çünkü böyle bir yakîn için, sadece *'alime* fiili kullanılır- derin düşünceye bağlı bir yakîndir. Çünkü zan lâfzı, birbiriyle çelişik iki hu-

sustan birinin gerçeğe mutabık olduğuna hükmetmek anlamında olmakla birlikte, hükmedilmeyen ikinci çelişik hususun gerçeğe mutabık olma ihtimali tam olarak bertaraf edilememektedir. İki muhtemel taraftan birinin diğerine ağır bastığı durumlarda kullanılan *zan* ile *şek* arasındaki fark; şekkin, iki tarafın dengede olduğu durumlar için kullanılmasına mukabil, zanda öyle veya böyle bir tercihin söz konusu olmasıdır. Gaybî hususlara iman bağlamında kullanılan zan kesin bir inanç ifade etmediği gibi, bilgi de ifade etmez. Nitekim Beyzâvî Bakara: 46'yı -zannın 'beklenti' anlamına öncelik vererek-: "Allah'a kavuşmayı umarlar (tevakku')" şeklinde tefsir etmiş; sonra da -İbn Mes'ûd mushafındaki "Allah'a kavuşacaklarını kesin olarak bilirler ('ilm)" şeklindeki tefsirî kıraate dayanmak suretiyle- zannın yakînen inanma anlamına gelebileceğini belirtmiştir. Elmalılı da, ayetteki zannı yakîn ile tevil etmektense, huşû'un sözlük mânasına haml edilmesini ayetin akışına daha uygun bulur. Çünkü huşû iman ve ikân ile olabileceği gibi, zann-ı gâliple de olabilir. Zira yarın gelmesi zann-ı galip ile zannedilen bir hayır veya şerre karşı akıl sahibi biri lâkayt davranamaz.

25. Bu deyim; "nefsi -yani kötü benliği- öldürme" ve "kendini öldürme yani intihar" anlamlarında tefsir edilmiştir. Oysa Hz. Musa'nın sebatkâr mü'minlerinin itaatsizlik edenlerle savaşmalarını konu almaktadır. Nisa: 66 da bunu desteklemektedir. (Ayrıca bkz. Ahd-i Atik, Çıkış, XXXII, 27, 28 ("Ve Levioğulları Musa'nın dediği gibi yaptılar ve o gün kavmdan üçbin adam kadar düştü.")
26. Kimin tarafından vurulduğu bilinmeyen öldürülmüş bir adam bulunursa, din adamları ve o şehrin ihtiyarları, sürülüp ekilmemiş bir vadide ineğin boynunu kıracaklar ve şehrin bütün ihtiyarları ile öldürülmüş adama en yakın olanlar boynu kırılmış olan ineğin üzerinde ellerini yıkayacaklar ve: "Ellerimiz bu kanı dökmedi ve gözlerimiz onu görmedi" diye and verecekler (Ahd-i Atik, Tesniye, XXI, 1-9'dan özetle).
27. 'Tevrat'ı ısrarla tasdik eden Kur'ân, kitabın ya da kelimelerin *tahrif* edildiğinden bahseder. Ancak bunun "bir ayetin yok edilmesi", "başka bir cümle ile değiştirilmesi" şeklinde olması gerekmez; tahrif, bazı hahamların Tevrat'tan ayetler okurken ağızlarını eğip bükerek kendi cümlelerini de oraya katması (Âl-i İmrân: 78) ya da esas kısımları bilerek atlaması şeklinde de olabilir. Yani Kur'ân, Yahudilerin bilerek-isteyerek Tevrat'ı değiştirdiklerini, ortaya peygamberlerinin getirdiğinden başka bir metin çıkardıklarını iddia ediyor değildir. Kur'ân'ın -tahrif bağlamında- asıl eleştirdiği, mevcut yazılı metne uygun davranılmaması, onun görmezden gelinmesidir. Kur'ân'a göre, Yahudilerin elindeki metinde Allah'ın hükmü mevcuttur (Mâide: 43, 44); eksik olan, uygulama iradesidir (Bakara: 41). Hatta Kur'ân'a göre, din mensupları arasındaki farklılıkların ortadan kaldırılması mümkün değildir; bu anlaşmazlık -Allah'ın merhamet ederek hidayet ettiği kimseler hariç- ilelebet devam edecektir (Hud: 118-119). O hâlde farklı din mensuplarının üzerine düşen "hayırda yarışmak"tır (Mâide: 48). Kur'ân açısından önemli olan, lâfügüzafla uğraşmayıp elindeki yazılı belgeye uygun hareket etmek, iman ettiği metne göre yaşamaktır.

28. Kur'ân *zannı* genelde *ilm*in karşıtı olarak ve olumsuz mânada kullanır ve zannın gerçeği ifade etmeyeceğini belirtir. Bu, kâfirlerin iman ilkeleri ile ilgili kanaatlerini zikreden ayetlerde çok belirgindir ve bu ayetlerde tahmin, vehim ve yanlış kanaat anlamındadır.

29. İşlemek -ya da yapmak- olarak çevirdiğimiz *kesb,* sözlükte kazanmak anlamında olup *kesbü'l-mâl* örneğinde olduğu gibi; insanın, bir çıkar ve haz elde edeceği şeyi araması demektir. Kişinin çıkar sağlayacağını sandığı, fakat daha sonra bir zararla karşılaştığı şeyler için de kullanılır. Kur'ân; sahibine faydalı-zararlı tüm davranış ve eylemlerle ilgili olarak *kesbi* kullanır. Ancak Kur'ân bu kullanışı ile dince kötü görülen böylesi amelleri, iyi bir şey yaptıkları kanaatiyle işlediklerini göstermek istemektedir. Örneği: Rûm: 41'de kâinattaki *fesâd*ın insanların kendi *kesb*ettikleri şeyler yüzünden ortaya çıktığına dikkat çekilmektedir. Oysa insanlar bu fesâdı mûcip şeylerin kendilerine faydalı olacağını sanıyorlardı. Nitekim kötü bir amel olan hırsızlıkla ilgili olarak *kesb* fiili kullanılmakla çalma eyleminin, çıkar sağlamak amacı ile yapıldığına dikkat çekilmiş olmaktadır.

30. İman ile amel etkileşim hâlindedir. Kişi ne kadar doğru dürüst, nezîh, günahdan uzak, temiz ve ahlâklı bir yaşam sürerse, Allah'ın dinine daha kolay iman eder; dinî ilkeler zaten böyle bir yaşamı öngördüğü için dine samimi bir teslimiyetle bağlanır; buna mukabil, yalancı, zâlim, bencil, hoyrat, küstah, çalımlı, sefîh, zanpara, hovarda ve ahlâksız karakterlerin dine girmesi çok daha zor, hatta imkânsızdır. Çünkü zahirî zevklerle dolu fâsıkane bir yaşam süre süre, kalpte oluşan kara benekler hızla artıp nihayet kalbi tamamen kuşatarak tevbe etme imkânı tanımayacak bir fıtrat bozukluğuna, Kur'ân'ın "kalbin mühürlenmesi/paslanması" olarak tavsîf ettiği duruma düşecektir. Ayetin anlatmak istediği gerçek budur.

31. Kur'ân'ın küfr ile bire bir bağlantılı olarak ele aldığı en önemli olumsuz tutum, *istikbâr,* yani ilahî gerçekler, emir ve yasaklar karşısında büyüklük taslamaktır. Çünkü *küfr*ün temel sebeplerinden biri kendini ilâhî belgeleri kabul edemeyecek kadar büyük görmektir. Bu kompleksin gerekçesi, kendini ihtiyaçsız hissetmek, maddî-manevî her açıdan kendi kendine yeteceğini düşünerek (istiğnâ) ilahî emir ve yasaklara burun kıvırmaktır. İbadetin esas gayesi kibri yok edip istiğnâ duygularını sıfırlamaktır. İnsanın eğilmesi, yerlere yüz sürmesi vb. davranışları esasen bu kibri yok etmeğe yöneliktir.

32. *Ve men azlemü...* kalıbı, Kur'ân'da on beş yerde geçmektedir ve kiminde bir, kiminde birkaç konu kınanmaktadır. Bunlar incelendiğinde farklı farklı olguların kınandığı görülür: Kendi uydurduğu yalan yanlış şeyleri Allah'a mâl etmek (6 kez); tekzîb (6 kez); vahiy alma ve vahyetme iddiası; ayetlerden *i'râz* ve kendi yaptıklarını unutmak; ayetleri tekzîb ve onlardan *i'râz;* Allah'ın mescitlerinde O'nun adının anılmasını engellemek ve mescidlerin harap olması için çalışmak; nezdindeki, Allah katından verilmiş şahitliği gizlemek. Bu ayetler, "en yanlış hareket eden zalim"i tespit amacı ile indirilmiş sistematik ifadeler değildir. Maksat, o eylemin ağırlığını ve yanlışlığını edebî ve belâğî bir üslûpla dile getirip muhatapları bunlardan vazge-

çirmektir. Aralarında çelişki var zannedilmemelidir. Çünkü vahiy, gerçeğin sadece o anda önem arz eden veçhesini dile getirir. Aynı şey, *ve men edallü:* "...den daha şaşkını var mıdır?" kalıbı için de geçerlidir.

33. *Kün fe-yekûn* ayetlerini çevirirken, fiillerin yapısına, mazi mi muzari mi olduğuna dikkat edilmelidir: Ayetin *fe-yekûn* kısmı, 'o da oluverir' şeklinde çevriliyor; yani henüz mevcut olmayan o nesne, 'ol' dendiği an hemen oluyormuş gibi... Oysa, *fe-kâne* değil, *fe-yekûnü* deniyor ki muzari sıygası ile anlatılmak istenen, o şeyin ânında olduğu değil, olmaya başlayıp belli bir süreç dahilinde tamamlandığıdır.

34. Sonuçta her ikisi de okumak anlamına gelen *kırâetin* kök anlamı, "bir araya getirmek"; *tilâvet*inki ise "tâkip etmek"tir. Kur'ân'da özellikle Hz. Peygamberin Kur'ân'ı vahyen alıp okumasından bahsedilirken kırâet kökünden kelimeler; mevcut bir metnin okunup izlenmesi söz konusu edildiğinde ise tilâvet kökünden kelimeler tercih edilir. Buna göre ayet "onu hakkıyla [sadece] okuyanlar..." değil; "onu hakkıyla okuyup izleyenler..." demek olur. Nitekim Kur'ân tilâvetinde edâ, sadâ, tecvîd, tavır gibi kendine mahsus şartlar aranır. Şarkı, türkü vb. hiçbir formun okunuşuna benzememesi gereken Kur'ân tilâvetinde mânanın gönülde hissedilmesi, rûhta yaşatılması söz konusudur.

35. Türkçede *zulüm*, haksızlık etmek ve haddi aşmak anlamında kullanılır ki bu, kelimenin, "yapması gerekeni yapmamak" şeklindeki kök anlamına dayanmaktadır. Sözgelimi, sürüyü kurdun çobanlığına teslim etmek bir zulüm olduğu gibi, kazılmayacak bir yeri kazmaya uğraşmak da zulümdür. Zulüm; kişinin olması gereken dairenin dışına çıkarak haddi aşması demek olduğu için, haddin ileri derecede aşılması da az aşılması da zulüm olarak nitelenmekte; büyük günahlara da küçük günahlara da zulüm denebilmektedir; bu anlamda Hz. Musa (Kasas: 16) ve Hz. Adem de *zulm*etmiştir (A'râf: 19, 23; Bakara: 35), İblîs de... Kur'ân; zulmü yerine göre tekzîb, i'râz, inkâr; şirk ve kebîre gibi olumsuz tutum ve davranışlarla aynı kefeye koyduğu için, Allah'ın, sevmediği, doğru yola iletmediği zalimlerin, bunlardan hangileri olduğu bir miktar şüpheli kalmaktadır. Ancak öyle görünüyor ki söz konusu zâlimler o pasajlarda anlatılan davranışları işleyenlerdir. "Gerektiği şekilde hareket etmeme eylemi" hangi hususla ilgili olarak gerçekleşiyorsa, zulüm lâfzı onunla ilgili bir anlam kazanır: Sözgelimi, kulluk edip tapılacak yegâne varlık dururken, başka kavram ve varlıklara kulluk etmek, inkâr anlamında bir zulüm olurken, imanlı birinin kâfirâne tutum ve hareketler sergilemesi, fısk anlamında bir zulüm olmuş olur. Zulümden zulme fark bulunduğu belirtilirken buna dikkat çekilmektedir. Kur'ân'a göre fertlerin gerek Allah'la ilişkilerindeki haksızlıklar gerek diğer mahlûkata gerekse bizzat kendilerine karşı işledikleri haksızlıklar hep birer zulümdür. Dünyevî ya da uhrevî azapların temel sebebi, zulüm yani yapılması gerekeni yapmamaktır. Yoksa Allah kullarına zulmetmez.

36. Sözlükte alıkoymak anlamına gelen *hikmet*in mahiyeti ile ilgili çok sayıda görüş varsa da kelimenin, ilim, amel veya sözü -ya da bunların tamamını- en güzel ve kaliteli bir şekilde gerçekleştirmek; bir başka deyişle: "Bilmek ve bu bilgi gereğince amel

etmek" mânasına geldiği anlaşılmaktadır. Zemahşeri, bildiğiyle amel eden kişilere hakîm dendiğini belirtir. Hikmet kavramını genelde, nübüvvetle ilişkisi çerçevesinde ele alan Kur'ân, peygamberlerin insanlara kitabın yanı sıra hikmeti de öğrettiğini vurgular ki bu, peygamberlerin insanlara sadece teorik ilke ve bilgileri değil, bu ilkelerin nasıl tatbik edileceğini de bizzat gösterdiği anlamına gelir. İşte bu anlamda Kur'ânî ilkeleri hem öğrenip hem de tatbik etme kapasitesine sahip kılınmış olanlar, gerçekten büyük bir hayra nail kılınmışlar demektir.

37. *Riddet* kökünden iştikak eden ve "geldiği yoldan geri dönmek" anlamında kullanılan *irtidâd,* mensubu bulunduğu ve yaşadığı dinden vazgeçmek anlamına gelir. "İrtidat eden küfre düşmüştür" demek yerine, "küfrettiği için irtidat etmiştir" demek daha doğrudur. İrtidat, iki sebebe bağlı olabilir. Ya kişinin zihninde, inandığı şahıs ve değerlerle ilgili bir problem zuhur etmiş ve bu kuşku giderilememiştir ya da kişi dînin öngördüğü bir taat eylemini reddetmektedir. Kur'ân'a göre, irtidat edenin cezası, dünyada ve ahirette bütün emeklerinin boşa gidecek olmasıdır, yani tam bir hüsran!

38. Gerek burada gerekse Kehf: 12 ve Sebe': 21'de geçen li-na'leme (ayrıca Muhammed: 31'deki *hattâ na'leme*) ifadeleri, normalde "bilelim diye" ve "tâ ki bilelim" demektir ve olduğu gibi alınırsa, -Kur'ân'da konuşan Allah olduğuna göre- Allah'ın bir şeyi yeni öğrenmesi söz konusu olacaktır. Oysa olaylara bağlı olarak ortaya çıkan böyle bir bilgi, ilahî ilme yakışmaz. Bu çoğul sıygalı ifadeler, "(Ben Halik-ı zü'l-celâl zaten biliyorum ama siz kullarımla birlikte) hepimiz bilelim/görelim diye" şeklinde çevrilebilir. Ancak bazı ayetlerde de, "tâ ki Allah bilsin" ve "henüz Allah bilmeden" anlamına gelen *li-ya'lema'llah* [Âl-i İmrân: 140, 142 (ayrıca 166-67); Mâide: 94; Hadîd: 25] ve *lemmâ ya'lem* (Tevbe: 16) tekil ifadeleri geçmektedir ki çoğul zamiri kullanılmadığı için "tâ ki hepimiz bilelim" şeklinde çevrilemezler. Ancak "Kur'ân ayetleri birbirini tefsir eder" kuralınca, bunları bir arada, özellikle de Âl-i İmrân: 140 ve Enfâl: 36 ile birlikte düşünmemiz gerekiyor; çünkü ilkinde; *li-ya'lema'llah* dendikten sonra, bir nevî tefsir gibi açıkça; *ve yettahize minküm şuhedâ'* buyruluyor. Demek ki, Allah'ın bir şeyi yeni öğrenmesi söz konusu olmayıp maksat, müminlerin öğrenmesidir. Nitekim ikincisinde, açıkça *li-yemîza'llahu'l-habîse...* (tâ ki Allah murdarı temizden ayırsın...) buyrularak bu anlam verilir. Kaldı ki çoğul kipindekiler de bu mânayı yansıtmaktadır. Son olarak; ilm masdarı, ru'yet mânasında da kullanılmış olabilir -bilmek ve görmek fiilleri birbirinin yerine kullanılır-. Olay gerçekleşecek, yani irtidat edecekler irtidat; imanda sebat edecekler de sebat edecek (diğer ayetlerde: cihâd edecekler edecek, etmeyecekler etmeyecek) ki hem Allah hem de müminler kimin ne olduğunu görecek ve O'na göre davranacak; Allah sevap/azap verirken, müminler de söz konusu kişilere karşı tutumlarını gözden geçirecektir.

39. Bu imanın eski kıble olan Beyt-i Makdis'e doğru kılınan namazlar olduğu söylendiği gibi, bu namazların tasdiki olduğu da söylenmiştir. Zemahşerî, ayeti; Beyt-i Makdis'e doğru kılınan namazların da, Kâbe'ye doğru kılınacak namazların da sıhhatine iman etmek şeklinde yorumlar.

40. *Şekk*ten daha özel bir tereddüt hâli olan *mirye*, -değişik kiplerle- çeşitli iman ilkelerine karşı beslenen tereddüt ve tartışmaları ifade eder. Ancak *mümârât* ve *imtirâ* sıygaları "şüpheli bir hususta tartışmak" anlamındadır. Bu tartışmanın *mirye* kökü ile ifade edilmesi kelimenin kökündeki: "hayvan sağmak" anlamı ile irtibatlıdır ki bir tartışma sırasında da taraflar yönelttikleri sorular ve verdikleri cevaplarla, zihnindeki bütün şüphe ve delilleri ortaya koydukları gibi, hasımlarının şüphe ve delillerini de öğrenmektedir; yani adeta birbirlerini sağmaktadırlar. Demek ki şüphe ifade eden diğer kavramlardan farklı olarak mirye, zihindeki şüphe ve tereddütlerin bir başkasına, özellikle tereddüdün yöneldiği şahsa aktarılması durumunda kullanılır.

41. İman etmek için *tevbe* ederek Allah'a yönelmek şarttır. Çünkü dine karşı ilgisiz duran birinden o dînin mümini olması beklenemez. Kur'ân bu, Allah'a ve dine yönelme fikrini, dönüş (tevbe) ve yöneliş (inâbe) kelimeleriyle ifade eder. Istılahta, işlediği günahdan pişman olup bir daha işlememe kararlılığı göstermek anlamına gelen tevbe. müminlerle ilgili olduğunda, Allah'a zaten iman etmiş birinin, işlediği günahlardan sonra Allah'tan bağışlanma istemesi anlamında kullanılır. Nitekim Kur'ân *istiğfar* ile *tevbe*yi zaman zaman yanyana kullanarak aralarındaki bağa temas eder. İstiğfâr anlamındaki bu tevbede de bir yöneliş mevcuttur şüphesiz, ancak Kur'ân'ın tevbe lâfzını kâfirlerle ilgili olarak kullanırken kasdettiği, imansızlıktan dönüştür. "Tevbeden sonra iman etme" temasını işleyen ayetler bu hususu çok iyi anlatmaktadır: Muhatapların imansız olduğuna dikkat edilirse, istiğfârın, hem küfr hem de kâfirâne ameller için söz konusu edilmiş olduğu görülür.

42. Allah'ı sevmek, O'na itaat ederek kendi iradesini O'nun iradesine tâbi kılmak anlamına gelir. Allah'ın beğendiği müminler hem Allah'ı severler hem de müminlere karşı şefkatli ve alçakgönüllüdürler; müminleri velî tanırken, kâfirleri düşman bilirler. Müminlerin yegâne velîsi, Allah'ın emirlerine boyun eğerek namaz kılıp zekât verenlerdir. Sevgi ve nefret hislerinin yöneltilmesi gereken aslî bir nokta da dinî tavsiye ve yasaklardır. Kişi, ancak yaptığı iyi bir hareket kendisini sevindirdiği, işlediği bir kötülük de kendisini üzdüğü zaman gerçek mümin olabilir. Zira suça karşı hissettiği nefret ve akıbetinden duyduğu korku, onu işlemeye olan hevesinden zayıf olan biri, kendini o suçu işlemekten alamaz. Bu bakımdan müminin, dince yapılması gereken davranışlara karşı iştiyâkı ve kaçınılması gerekli hususlara karşı hissettiği nefret diğer bütün istek ve nefretlerini yenecek kadar güçlü olmalıdır. Allah sevgisinin sadece duygusal ya da aklî bir tavır değil, insanın tüm benliğini ilgilendiren küllî bir tutum olduğuna dikkat çekenler; söz konusu sevginin, Allah'a itaatten ibaret olmayıp itaati üreten bir dinamo olduğunu vurgularlar. Kişi, ibadet ve taatleriyle Allah'a yaklaşıp kendisini Allah'a sevdirdiği zaman Allah da o kişiyi sevecek, onun tüm benliğini kuşatarak gören gözü, duyan kulağı, yürüyen ayağı, tutan eli... olacaktır.

43. *Fâhişe* ya da *fahşâ'*; ağıza alınması ve dinlenmesi çirkin görülen aşırı (fâhiş), yüz kızartıcı söz ve davranışları ifade eder. *Fâhişe* lâfzının, Türkçede, bu davranışları meslek hâline getirenleri ifade etmek için kullanılması boşuna değildir. Her ne ka-

dar, fâhişe lâfzının küçük-büyük bütün günahları kapsadığı söyleniyorsa da Kur'ân kelimeyi özellikle, homoseksüellik, zinâ vb. yüz kızartıcı eylemler için kullanır.

44. Miras ayetleri (Nisâ: 11, 12) indirilmeden önce sadece çocuklar mirastan pay alıyor, ebeveynler bu haktan mahrum bulunuyorlardı. Onların lehine ilk genişletme bu ayetle yapılmış; ikinci ve esas hüküm Nisâ: 11-12 ile getirilmiştir. Burada ayrıca, savaş hâlindeki yabancı bir ülkenin vatandaşı oldukları için miras hakkından mahrum kalacak olan kâfir ebeveynlere vasıyet etme gereği vurgulanmaktadır.

45. Çağırma ve seslenme anlamına gelen *duâ,* Allah ile insan arasındaki lisânî ilişkinin iki boyutundan biri olup "ibadetin özü" kabul edilir; çünkü kul Rabbi ile kurduğu bu bağlantı sırasında tam bir ihlâsla 'Yâ Rab!' ya da 'Allahım!' vb. ifadeler kullanarak O'ndan niyaz ve taleplerini bütün içtenliğiyle sıralamaktadır. Kişinin, o yüce kudretle sözel bir ilişki kurabilmesi ve ondan, kendi durumuna uygun çözümler alabilmesi için, dünyevî düşünce ve bağlantılardan uzaklaşması ve gerçekten darda kalıp kendini ilâhî yönlendirmeye muhtaç hissetmesi gerekir. İbâdetin salt kendisinde böyle olağanüstü bir durum yoktur. Müfessirlerin, kelimeyi genellikle ibadetle açıklamaları iki kavram arasındaki bu alâkadan kaynaklanmaktadır. Her şeyi etkileyebilecek o mutlak kudrete yakarılırken, korku-ümit arası bir psikolojiyle hareket edilmelidir. Kur'ân, duânın duyulabilecek bir olgu olduğunu belirtmekle kalmaz, insanların "nasıl olup da, duâlarını işitme gücünden bile yoksun varlıklara ibadet edebildiğini" sorgular.

46. *İhsân,* gerek inanç gerekse davranışla ilgili olarak iyi ve güzel hareketler sergilemek; *isâe* ise bunun tam aksini yapmak anlamındadır. Cibrîl hadîsindeki: "Allah'a, O'nu görüyormuşçasına kulluk etmek" anlamı ile ıstılahlaşan ihsân, Kur'ân'da, yine bu anlamla bağlantılı olarak dünyada ve Âhirette işe yarar şeyler yapmak (amel-i sâlih) anlamında kullanılır. Hadiste geçen kulluk, iman ve ameli kapsayan bir kavram olduğuna, ihsân da, yaptığını güzel yapmak anlamına geldiğine göre, kullukta ihsân tabiri şu anlama gelir: İnsanın iç ve dış dünyasını ilgilendiren tüm hususlarda iman, tefekkür, tevekkül, sabır, rızâ, şükür, havf, recâ... gibi kalbî amellerin yanı sıra, dinin öngördüğü zahirî amelleri icrâ etme hususunda Allah'ın kendisine şahdamarından daha yakın olduğu ve tüm yaptıklarını gördüğü bilinciyle hareket etmek. O zaman, *ihsân*ın çelişiği olan *isâe* de bunun tam tersi bir anlam taşıyor demektir; yani, Allah'ın bu özelliğini tasdik etmeyerek ya da tasdik ettiği hâlde ona karşı kayıtsız kalarak dinin tavsiyelerine aykırı tutum ve davranışlar sergilemek. Güzel davranışların zirvesinde iman; çirkin davranışların dibinde de inkâr olduğu için, Kur'ân bu iki kavramı bazan ihsân ve isâe lâfızları ile anlatır. Yararlı davranış sergileyenlerle isâe edenleri karşılaştıran ayette (Gâfir: 58) bu açıkça görülür: Sözgelimi: hasenâtın seyyiâtı gidereceğini ifade eden ayet (Hûd: 114), *hasene* lâfzının imanı ve salih ameli; *seyyie* lâfzının da küfrü ve kâfirâne ameli kapsayacak tarzda kullanılışına güzel bir örnektir.

47. *Hasene;* akıl, hevâ ya da hisler tarafından güzel bulunarak arzulanan dünyevî-uhrevî şeyleri ifade eden *hüsn* ile aynı kökten gelir. Güzellik mefhumunu Kur'ân, genellikle kalp gözüne göre güzel olan şeyler için kullanırsa da normalde hoşa giden, tatmin

edici ya da hayranlık uyandırıcı her şey için kullanılır. Örneği: Güzel, salih bir hayat arkadaşı...

48. Kur'ân'da, geleceğe yönelik bir nesne/olay hakkında, "umulur ki", "ola ki/belki" (*'asâ* ve *lealle*) kelimeleri kullanılır. Geleceğe dönük ümit bildiren bu gibi kelimelerin nasıl olup da Allâmü'l-guyûb'un indirdiği Kur'ân gibi bir metinde yer alabildiği açıklanmaya çalışılmıştır: kimi, 'Allah'ın kullandığı *asâ* kesinlik ifade eder' derken, 'Allah'ın bu tür ifadeler kullanması kullarına o şeyi arzulatmak içindir, yani ümit, kul açısındandır' diyenler de olmuştur; bu tür ifadeler (i) ya kulların, korku ile ümit arasında yaşaması gerektiğini öğretmek için, (ii) ya da güç ve otorite sahiplerinin kullandığı bu gibi fiillerin, gerçek mânalarında olmayıp kesinlik arzettiği bilindiği için kullanılmıştır. *Lealle*nin de, verilen emrin illetini gösterdiği ve *key* (için) mânasında kullanıldığı görüşü hakimdir.

49. *Cihâd,* salt silâhlı mücadeleyi değil, din ve iman uğrunda verilen her türlü uğraşı ifade eder. Ağırlık ve meşakkatiyle doğru orantılı olarak Kur'ân, müminler arası hiyerarşide cihâda büyük önem vermiştir (Nisâ: 95). Zira cihad; fiilî bir iman olmanın ötesinde, kişinin, makam, mevkî, mal, can gibi en değerli varlıklarını ortaya koyduğu bir olgudur. Cihadın "amellerin zirvesi" ve "Allah katında en değerlisi" olarak nitelenmesi; ayrıca, işin (dînin) teslimiyetle başlayıp, namazla ayakta durması ve cihâdla kemâle ermesi de buna dayanır. Bazı iman sahiplerinin, *nifâka* düşmesi bu ağırlık ve meşakkatten kaynaklanmıştır. Cihâdın kendini gösterdiği bir tavır da *emr bi'l-ma'rûf nehy ani'l-münker* olup cihâd; müstekbirlerin ezilen halk üzerindeki tahakkümüne son verme teşebbüsüdür. Bilindiği gibi, her toplumda a) siyâsî-iktisâdî-askerî güç ve nüfuzlarıyla toplumu yönlendirenler; b) güçsüz olmaları şart olmamakla birlikte atacakları her adımda bu baskıcı zümreyi hesâba katmak durumunda olanlar vardır. Kur'ân bu toplumsal yapıyı müstekbir - müstaz'af ayrımıyla ifade eder. Muhammedî risâletin gerçekliğini onaylamayanları iki gruba ayırmakla Kur'ân, esas karşıtlarının, siyasî, iktisadî, ticarî ve medyatik gücü elinde tutan elit kesim olduğunu gösterir. Nitekim bu grupların azap karşısında nasıl birbirlerine düşeceklerini -zaman zaman- anlatırken, esasen ezilenleri uyarmaktadır.

50. Bu ayetle 240. ayet arasında nesh vâki olmuş gibi değerlendirilmiştir; nitekim ilkinde dört ay on gün, ikincide ise bir yıl rakamları geçmektedir. Ancak, ilk ayet dul kalan kadının ne zamana kadar evlenemeyeceğini belirlerken, ikinci ayet erkeğe, kendisinin ölmesi durumunda eşinin, kendi evinden bir yıl yararlanmaya devam etmesi için vasiyette bulunmasını salık vermektedir. Yani; evlenmeden beklemesi gereken süre dul kadına ilk ayette belirtilmiştir; fakat evlen(e)meyecek olursa, söz konusu vasiyet sayesinde sokakta kalmayacak; eşinin evinde bir yıl daha yaşayabilecektir.

51. Bu ayetle 5 vakit namazın önemine dikkat çekilmekle kalınmamış, tam ortadaki namaza vurgu yapılmıştır. Bu namazın, 2 gündüz namazına (sabah ve öğle) karşılık, 2 gece namazının (akşam ve yatsı) arasında kalan ikindi namazı olduğu anlaşılmaktadır. -Hz. Aişe'nin tefsirî kıraati de bu anlamı destekler.- Malum, ikindi vakti; gün içerisinde her tür aktivitenin iyice yoluna girdiği; sa'y u gayretin zirveye çıktığı, in-

sanın bedenî ve zihnî olarak kendini iyice çalışmaya kaptırdığı zaman dilimidir. İşte, Yüce Allah bu ayeti ile söz konusu meşgaleye biraz ara vererek kendisine yönelmemizi istemektedir. Böylece, adeta bizi frenlemekte, teneffüse çağırmakta, mevcut şartlanmışlıklardan uzaklaştırarak "nefsî muhasebe"ye davet etmektedir.

52. *Kürsî* Arapların hükümdar tahtı olarak bildikleri şeydir. Kur'ân'da, bu anlamda daha ziyade Arş kelimesi kullanıldığı için, Kürsî; "tahtın ayakların konulduğu kısmı" olarak açıklanmıştır. Kürsî'nin, Yüce Allah'ın ilminden ve kudretinden kinaye olduğu anlaşılmaktadır.

53. Yüce Allah'ı vecîz bir şekilde tanımlayan ve son cümlesindeki: 'Bu ikisini koruyup kollamak kendisini yormaz.' ifadesi bir tür koruma vaadi gibi algılanan işbu ayetin kültürümüzde çok büyük bir yeri vardır. Nitekim fazileti hakkında birtakım hadisler vârid olmuştur. Örneği: "Her şeyin bir zirvesi bulunduğu gibi Kur'ân'ın da bir zirvesi vardır; Kur'ân'ın zirvesi Bakara'dır; orada öyle bir ayet vardır ki Kur'ân ayetlerinin şâhıdır; yani ayete'l-kürsî." (*Tirmizî,* Fezâilü'l-Kur'an, 2.)

54. Kişi Allah'a iman etmekle, esasen, bu imana aykırı inanç ve düşünceleri ve bunların temsilcisi olan tâğutu, yani Peygamber düşmanı azgın küfür elebaşlarını *inkâr* etmiş olmaktadır. Tıpkı inkârcı nankörlerin, kendi inanç ve düşüncelerine iman etmekle Peygamberi inkâr etmiş olmaları gibi...

55. Kur'ân, ilmi gerçeğe mutabık bilgi anlamında kullanır. Tıpkı küfür ile cehalet arasında bağlantı kurduğu gibi, vahye ve imana dayalı hususlar hakkında da *ilm* kökünü kullanarak iman-ilim ilişkisini vurgular. Peygamberlere belli bir yaşa geldikten sonra ilim verildiğinden bahseden ayetlerde ilim; vahyî bilgi anlamındadır. Ancak bu, ilim ile imanın aynı anlama geldiğini göstermez. Zira, bunlar iki ayrı alana aittir. İmanın temelini teşkil eden *tasdik;* bir biliş olmayıp kanaat, benimseme ve onaylamadır. Bir şeyi, görerek algılamakla o şeyin öyle olduğuna inanmak arasında fark vardır: *İman;* bir şeyi, kişisel güvene dayanarak kabul veya reddetmektir. İmanda bilimsel olarak kesin bir biçimde ispat edilebilecek bir gerçeğe uygunluk bulunmaz (örneği: Hıristiyanların İsa Aleyhisselâm'ın Allah'ın oğlu oluşuna iman etmeleri). Hz. Salih'e iman edenlerle onu inkâr edenler arasında geçen diyaloğa (A'râf: 75-76) dikkat edilirse ilim-iman farkı açıkça görülür. Yalnız, pozitif alanlar ve her iki kavramın semantik yapısı açısından doğru olan bu fark, Kur'ân'ın getirdiği her şeyin -yorum hakkı bâkî kalmak üzere- gerçeğin tâ kendisi (hakk) olduğu gerçeğini ortadan kaldırmaz.

56. Kişi, Allah'ın varlığına ve Hz. Peygamberin O'nun elçisi olduğuna ikna olup bu hususta tam bir *itmînana* kavuştuğu zaman, kalbin tüm samimiyeti ile yapılmış batınî bir tasdik ve dahilî bir bilinç ortaya çıkar. Böyle bir imanda tereddüt ve kuşkuya yer yoktur (Hucurât: 15; Nahl: 106); o, hem hayatın tüm safhalarını kuşatır hem de kişinin tüm benliğine nüfuz eder. Şüphesiz, iman olgusunun mahiyeti, Hz. Peygambere hiç tereddütsüz iman eden Hz. Ebu Bekr, "Perde kaldırılmış olsaydı bile benim yakînimde bir artış söz konusu olmazdı!" diyen Hz. Ali ve "iman onun iliklerine işlemiştir" nebevî tezkiyesiyle taltif edilen Ammâr b. Yâsir gibi şahsiyetlerin ideal

imanı esas alınarak tespit edilemez; dolayısıyla normal insanların imanlarının şüphe ve kuşkularla, inanç hâline gelmemiş kanaatlerle ilişkisi belirginleştirilmelidir. Kaldı ki *iman* hem bir kere edilip bitiveren bir şey değildir hem de bütün ahvâl ve şerâitte ayniyet arzetmez. Çünkü insanın bir hâli öteki hâline uymayabilir; bazen gönlü imanla dopdolu iken bazen tereddütlere gark olabilir. İman gerçeğe tam mutabık bir biliş olmadığı ve şahsî güven ve kanaate dayalı olduğu içindir ki ona şek ârız olabilmektedir. Hz. İbrahim gibi çığır açmış (Zuhruf: 28; Hadîd: 26) bir peygamber bile, yeniden dirilişle ilgili tereddüdünü Allah'a arzetmiş ve ancak bu tereddüdün giderilmesi ile yakîn ve itmînana erebilmiştir. Bununla birlikte, *itmînan*dan önceki tereddüt hâlinde Hz. İbrahim'in *imanı* yok değildir; "Yoksa iman etmedin mi?" sorusuna, "Tabiî ki ettim" cevabını vermesi de bunu gösterir. Bu, imanın tereddütle birlikte bulunabildiğini gösterir. "Kalplerin, Rahmân'ın iki parmağı arasında değişip durduğu" belirtildiğine ve vesveseden Allah'a sığınmak gerektiğine göre, itmînansız bir iman mümkün olabiliyor demektir. Nitekim asr-ı saâdette büyük sahabilerden bazılarına özellikle Allah ve vahyin mahiyetiyle ilgili olarak bu tip şüpheler ârız olmuş ve Peygamber bu tereddütleri gidermeye çalışmıştır; hatta bazı şüpheleri imanın tâ kendisi olarak tanımlamıştır. Çünkü bir şeyi başlangıçta kuşkuyla karşılamazsanız hep kuşku ile yaşamak zorunda kalırsınız ve o şeyle ilgili kanaatiniz başkalarının kanaatine bağlı olmaktan kurtulamaz. Bu gerçeğin farkında olan Kur'ân, muhataplarını imana çağırırken, gerek kendi yapıları gerekse kâinat üzerinde sürekli düşünerek elde edilmiş bir imanı öngörür.

57. Kur'ân, faiz yasağından sonra hâlâ fâiz alıp verenlerin Allah'la ve Elçisiyle savaşmakta olduklarını belirterek faiz alışverişini imansızlık olarak görür. Çünkü 278. ayet, "Allah'tan sakının ve -müminseniz- kalan faizi bırakın." hitabıyla son bulmakta; 279. ayet de "Bunu yapmazsanız, Allah ve Resulüne savaş açtığınızı bilin!" diyerek bu emre uymamanın imansızlıkla eşdeğer olduğunu belirtmektedir. Ancak buradaki imansızlık kişiyi kâfir kılan, inancını yok eden bir imansızlıktan ziyade, iman ederken mümin topluma -mal ile ilgili verdiği- emânı bozmak anlamındadır.

58. *Kesb* ile *iktisâb* birlikte kullanıldığında, aralarında şöyle bir fark gözetilir: Yapılan iş nihaî anlamda hayırlı olup Kur'ân tarafından salih bir amel ve bir taat olarak kabul ediliyor, sahibine dünya-ahiret çıkarı sağlıyorsa, kişi o ameli kesbetmiş; ancak, nihaî olarak hayırsız olup sahibinin aleyhine ise *iktisâb* etmiş sayılmaktadır. Yalnız, Kur'ân, *kesbi* sahibine faydalı-zararlı tüm davranış ve eylemlerle ilgili olarak kullanır.

59. Bakara sûresinin son kısmıyla ilgili olarak bir meleğin Hz. Peygamber'e: "Gözün aydın! Sana öyle iki nur indiriliyor ki daha önce hiçbir nebîye indirilmedi: Fâtiha ve Bakara sûresinin son kısmı..." dediği rivayet edilmiştir (*Müslim,* Salâtü'l-müsâfirîn, 254). Bir başka hadîse göre de Hz. Peygamber şöyle buyurmuş: "Cenab-ı Hak, Bakara sûresini öyle iki ayetle bitirdi ki, bunlar bana Arş'ının altındaki hazinesinden verildi; o hâlde siz de bunları öğrenin ve özellikle kadınlarınıza öğretin. Çünkü bunlar salât, okuyuş ve duayı kapsamaktadır." *(Dârimî,* Fezâilü'l-Kur'an).

60. Bütün semavî kitaplar gibi Kur'ân-ı Kerim de muhkem - müteşâbih denen ikili bir yapı arz eder: 'Açık seçik bir ifade gücüne sahip olan' ayetlere *muhkem* denirken, 'ilk bakışta anlaşıldığından daha derin anlamı bulunan' ayetlere *müteşâbih* denir; aslında, bunların ne dediği de açıktır. Zorluk ilk anlaşılan mânanın olduğu gibi -yani mecâza hamledilmeden- kabul edilmesi yüzünden çıkmaktadır. Teşâbüh kelimesinin masdarı olan *şibh* ve *şebeh* kökleri hakikat anlamı itibarı ile; renk, tad, adalet ve zulüm gibi soyut bir keyfiyet açısından denklik/mümâselet ifade ederler. Şüphe de, aralarındaki somut ya da soyut benzerlikten dolayı, iki şeyden birini diğerinden ayıramamak demektir. Kelimede bir karıştırma/iltibâs anlamı olmakla birlikte bu karıştırma, önceden bilinen bir şeyin yanlış algılanmasından ileri gelmektedir: Luğavî anlamlarından yola çıkılarak ayetin mânası anlaşılıyor, ama ayete o mâna verildiğinde bir başka açıdan (sözgelimi ilahî zatın mahiyeti açısından) problem çıkıyor.

61. Sözlükte tâ'at ve cezâ anlamına gelen *dîn,* "kendisi için en hayırlı olan ne ise insanı -kendi hür iradesiyle- ona götüren ilâhî sistem" anlamında olup kişinin hesâba çekileceği zihnî - amelî bütün hayâtını ilgilendirir.

62. *İslâm* sözlükte; barışmak ya da zahirî ve batınî afetlerden uzak bulunmak anlamındadır. *Müslim,* hangi etiketi taşırsa taşısın, "bütün kayıtlardan kurtulup kendini tamamı ile Allah'a bırakan, bir başka deyişle: Allah'a kayıtsız şartsız teslimiyet gösteren" demektir. Lâfız olarak bütün hak din mensuplarını ifade etse de -terim olarak- sadece son dînin mensupları için kullanılır. Son dînin müminlerine *Muhammedî* değil *müslim* denmesi dikkat çekicidir ve dinlerin ortak paydasının Musa'ya/İsa'ya mensubiyet değil, "Allah'a kayıtsız şartsız teslimiyet gösterebilmek" olduğunu gösterdiği ve gayrımüslimleri Muhammedî olmaktan ziyade söz konusu ortak paydaya çağırdığı için önemlidir. Cibrîl hadîsinde, Cebrail Aleyhisselâm'ın Hz. Peygambere önce *iman* sonra *islâm* sonra da *ihsanı* sorması iman-islâm ilişkisi açısından önemli ipuçları içerir. İman dinin aslını oluşturduğu için, önce imanın ne olduğu sorulmuş; sonra iman eden birinin, nasıl teslimiyet göstereceği; neler yapıp neler yapmaması gerektiği üzerinde durulmuş, sonra da bunları nasıl bir hâlet içerisinde yapması gerektiği ifade edilmiştir. Dikkat edilirse, "islâm nedir?" sorusuna verilen cevapta, önce kelime-i şehadet zikredilmek suretiyle iman boyutu temele yerleştirilmiş ve *islâmın imanı* kapsadığı belirtilmiştir. Buna göre, gerek din adı olarak gerekse kavram olarak islâm; iman esası üzere bina edilen bir yapı olmuş oluyor; islâmın olması için imanın olması gerekiyor. Varlık sahnesine çıkış açısından iman önce gelmekle birlikte, islâm daha üst bir konum arzediyor.

63. "Birine uymak, ona bağlanıp/tâbi olup peşinden gitmek" anlamında kullanılan ittibâ' inanç ve davranış ifade eden Kur'ânî bir lâfız olarak dinin temel gayesinin tezâhür ettiği bir olgudur. Ayette, başta Ehl-i Kitap olmak üzere, muhataplara yöneltilen teklif bunu açıkça ortaya koyar. Zira Peygambere tâbi olmak, ancak ona iman edip peşinden gitmekle, emir ve yasaklarına riayet etmekle mümkün olabilir. Mü'minûn: 34'ün de ihsas ettiği üzere Müşriklere, özellikle de ileri gelen Müşriklere zor gelen, tasdikten ziyade teslimiyettir. "Melek peygamber" isterken de kendilerinden açıkça

üstün bir varlığa iman ve itaat edebileceklerini düşünüyorlardı. Ancak, kırk sene içlerinde yaşamış kendilerinden yaşça küçük bir yetime itaat etmeyi gururlarına yediremiyorlardı. Onun, nübüvvet iddiasıyla kendilerine üstünlük sağlamaya çalıştığını düşünüyorlardı.

64. Muvahhid bir insan modeli oluşturmak üzere vahyedilen Kur'ân'ın sıkça temas ettiği *şirk;* taklîd ve hevâya dayalı birtakım kanaatlerden yola çıkarak bazı varlık ve kavramları rubûbiyette ve ubûdiyette Allah'a ortak koşmak demektir. Genelde iki kısımda mütâlâ edilir: Şirkin ilk türü, yaratma, yaşatma, rızk verme, öldürme, zarar ve menfaat verme gibi hâkimiyet ve tasarruf hakları konusunda birtakım varlıkları Allah'a ortak koşmaktır. İkinci tür şirk ise Allah dışındaki herhangi bir varlığa, herhangi bir ibadet türüyle ve herhangi bir maksatla ibadet edenlerin şirkidir. Kur'ân Allah'ın, şirkin altındaki tüm günahları -dilediği kimselere- bağışlayabileceğini bildirir; ancak tevbe edilerek Allah'a şirksiz bir şekilde iman edilmesi durumunda bizzat şirkin de affedileceği aşikârdır.

65. "İsrâil'in kendine harâm ettiği yiyecek"le ilgili olarak genelde Tekvîn, IX, 4'e atıf yapılır. Oysa burada "hareket eden her hayvan size yiyecek olacaktır; yeşil ot gibi size hepsini verdim. Fakat eti onun canı olan kanı ile yemiyeceksiniz" deniyor. Yani, özel bir haramiyetten bahsedilmiyor. Dolayısıyla, Yakub'a İsrâîl nâmının verilmesine sebep olan güreşin akabinde, Yakup Aleyhisselâm'ın sabaha karşı uyluğu üzerine aksamasından sonra, "İsrailoğullarının uyluk başı üzerindeki kalça adalesini yememesi" ile ilgili olması gerekiyor (Ahd-i Atik, Tekvîn, XXXII, 31, 32).

66. Takvâ; "kendine çeki düzen verme, dînin özüne aykırı her tür inanç, fikir ve düşünceden; her tür tutum ve davranıştan kaçınmak" olduğuna göre, iki kısımda mütâlâ edilebilir: (i) İman etmiş olabilmek için gerekli olan takvâ. Kur'ân'ın esas üzerinde durduğu, takvânın bu inanç boyutudur. Bu takvâda kişinin korkup uzak durduğu şey küfr, inkâr, cahd, şirk gibi tasdike aykırı her tür inançtır. Ayetimizin belirttiği hakkıyla yapılması gereken takvâ budur. (ii) Dünya-âhiret nîmetlerine lâyık/sâlih biri olarak yaşayabilmenin şartı olan takvâ da takvânın amelî boyutunu oluşturur ki kişinin gücü oranında yapması gereken takvâ (Teğâbün: 16) da budur.

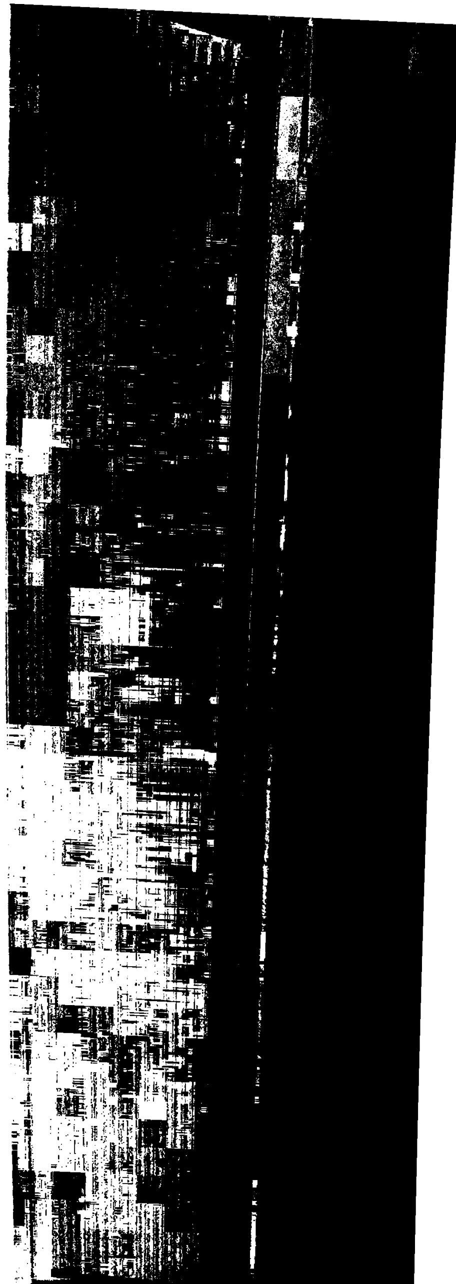
67. *Ma'rûf;* sözlükte, yabancı olmayan, örfe uygun, yadırganmayan, meşru, tanıdık şey demektir. Dinî alanda "şeriatin tanıdığı; mürüvvet ve sağduyunun güzel gördüğü" anlamına gelen mâruf daha çok, boşanan kadına yapılacak muamele ve arada kalan çocuğun durumu gibi hukukî konuları düzenleme sadedinde; bazan da bir kadının yabancı bir erkekle, veli konumundaki kişilerin yetimlerle, sadaka verenin verdiği kişi ile nasıl konuşması gerektiği, kişinin ana babasına hangi ölçü çerçevesinde itaat etmesi gerektiği gibi beşerî ilişkileri düzenlerken kullanılır. Yalnız Arap örfünde yer etmiş olmasına rağmen, Kur'ân'ın *zıhârı münker* ve bâtıl bir söz olarak tavsif etmesinden (Mücâdile: 2) anlaşıldığına göre, kelime, toplumda yer edinmiş her türlü âdetten ziyade, mâkul ve meşrû âdetleri ifade etmektedir. *Münker* ise "tanıdık olmayan, yabancı, yadırganan şey" anlamlarına gelir. Kök anlamıyla bağlantılı olarak da mâkul olmayan, yadırgatıcı davranışlar için kullanılır. Herhangi bir amelin gerek örf

gerek akıl gerekse şerîat nazarında tanınıp tanınmadığını gösteren mâruf ve münker tâbirleri genellikle bir arada kullanılır: Peygamberlerin temel vazifesi olan (A'râf: 157) mârufu emredip münkerden vazgeçirmeye çalışmak, Kur'ân'da müminlerin temel vasıflarından biri olarak zikredilir. Bu aynı zamanda, cihâdın da kendini gösterdiği bir tavırdır. Kur'ân, müminler arasında bu görevi yerine getirecek bir grubun mutlaka bulunmasını emredip böyle davranan kitap sahiplerini överken, tam aksi bir tutumla: münkeri emredip mârufu yasaklama tavrına, münafık karakteristiği arasında yer verir (Tevbe: 67). Nitekim önceki ümmetlerden bir kısmının başına gelen belâlar da, birbirlerini münkerden vazgeçirmeye çalışmamamaları yüzünden gelmiştir (Mâide: 79). Gerek dinin gerekse aklın mâkul karşıladığı davranışları tavsıye edip yersiz ve çirkin bulduklarını engellemeye çalışan bir müminin imanı, son derece yüksek bir seviyededir. Zira, imanının gereğini yaşamakla kalmayıp başkalarına da yaşatmaya çalışmaktadır. Gördüğü kötülükleri eliyle ve diliyle engellemeye çalışmayan biri ise imanın en zayıf noktasında olup bu da, söz konusu kötülüğü kerih görebilmesine bağlıdır.

68. *İman,* doğrulama ve içgüvenin yanında, iman edilen kişi ve ilkelerin gerçekliğine güvenme hâlini de barındırdığı için imanla *tevekkül* kuvvetli bir semantik bağla birbirine bağlıdır. Çünkü birisi hakkında emniyet beslemek anlamına gelen *vusûk* ile tevekkül bir başkasına itimâd etme anlamında birleşir. "Bir noktadan sonra kendini âciz bularak birine bağlanıp dayanmak" anlamına gelen tevekkül, "yapması gerekeni terk etmeksizin, sadece işin sonucunu Allah'a havâle etmek" anlamında olup Kur'ân, tevekküle müminlerin en temel vasıflarından biri olarak yer verir ve müminlerin sadece Allah'a tevekkül etmesini ister. Her şeyden önemlisi, Kur'ân'a göre, Allah tevekkül sahiplerini sevmektedir. Zira tevekkül eden biri, Allah Teâlâ'yı her şeyi bilen, her şeye gücü yeten, başta mümin kulları olmak üzere tüm kullarına karşı son derece müşfik, daima onların saadet ve çıkarını düşünen bir vekîl olarak gördüğü için O'nu kendisine vekîl kılmaktadır. Bu demektir ki kişi Allah'ı sahîh bir mârifetle tanıyacak olursa, tevekkülü daha da sağlamlaşacaktır.

69. Çaba ve uğraşlar sonucu elde edilen dünyevî karşılık için 'güzel' nitelemesi yapılmıyor. Çünkü insanlar güzel olmayan işlerin peşinde de koşturmakta ve bunlar kendilerine verilmektedir. Ahirette ise 2 tür karşılık; Cennet ve Cehennem bulunduğu için, 'güzelinin verileceği' belirtiliyor.

70. Hz. Peygambere, önemli konularda arkadaşları ile istişâre etmesi, bir karar alındıktan sonra da Allah'a güvenerek bu kararı uygulaması emrediliyor. Hz. Peygamberin Uhud savaşı öncesi Ashâbı ile yaptığı istişârede Medine'nin bilhassa tecrübeli yaşlıları, savunma savaşı yapılması yönünde görüş belirtmişti; Peygamberin görüşü de bu yönde idi. Ancak başta, savaşma arzusu ile dolu bazı gençler olmak üzere, savaşın meydanda yapılmasını isteyenlerin talebi ağır basınca kerhen de olsa zırhını giydi. Bu arada, Peygamberi kızdırdıklarını gören gazilerin morali bozuldu; geri adım atmak istedilerse de: "Bir peygamber savaşmak için zırhını giydikten sonra, savaşmadan çıkarmaz!" buyurarak meydan savaşı kararı aldı.

71. Siyasî, zihnî ve hissî sebeplerle iki tutum arasında bocalamak şeklinde tanımlanan *nifak*, kesin tasdik ve kesin tekzîb ifade eden kavramlardan farklı bir yapı arzeder. Homojen bir münafık karakteristiği yoktur; Kur'ân da, marazlı iman sahipleri (münafıklık edenler), hâlis münafıklar olmak üzere iki tür münafıktan söz eder. İkinci gruptakilerin durumu açık olmakla birlikte (Nisâ: 145), 'münafıklık edenler'in durumu belirsizdir. Çünkü iman aktı yaparak yeni dine giren bazı ılımlı tipler hem (hâlis) müminlerden hem de (hâlis) münafıklardan farklı bir tutum sergilemekte; ganîmet vb. bir hayra nâil olduğunda imanı pekişirken (Hacc: 11) hezîmet durumunda muhalefet cephesinin telkinlerine kapılarak Allah'ın vaadlerinden şüphe etmekte (Ahzâb: 12); savaş, mağlûbiyet vb. sıkıntılı durumlarda iman ile küfür arasında, ancak küfre daha yakın olabilmektedir. Kur'ân iki grubu da mümin saymaz; çünkü Hz. Peygamberi ve getirdiği ilkeleri ikrar etmekte ise de tutum ve davranışları ile hiçbiri ona güven telkin edememektedir; Hz. Peygamber, izleyeceği hiçbir stratejide bunlara güvenememekte, bunların nasıl bir tutum takınacağı hususunda ciddî kuşkular taşımaktadır. Oysa iman tam da bu güveni verebilmektir.

72. İmanın arttığını ifade eden ayetler incelendiğinde görülecektir ki bu ayetlerin hepsi, "iman artış"ı ile aynı şeyin artmasını değil, o bağlamda önemli olan ne ise onun artmasını konu edinir. İnanç alanında, *zan* mertebesinden *yakîne* ulaşma anlamına gelirken (Müddessir: 31), duygusal alanda güvensizlik, huzursuzluk ve korkunun itmînan, sekînet ve emniyete dönüşmesini ifade eder. Meselâ, bu ayette arttığı belirtilen iman, müminlerin Allah'a karşı hissettikleri "güven ve bağlılık"tır. Nitekim ayetin devamında bu unsur açıkça telâffuz edilir: "Allah bize kâfidir... Ne güzel vekil!' demişlerdi." Savaş ortamlarında inen artış ayetleri bu anlamdadır; sadece, güven ve bağlılığın gösterileceği konu değişmektedir. Savaş ortamlarının dışında inen artış ayetleri ise şüpheden tamamen uzaklaşma anlamına gelecek şekilde kullanılmaktadır (Tevbe: 124).

73. Din duygusu; sevgi, dinî neş'e ve saygı ile karışık korku gibi psikolojik unsurlardan oluşur. Kur'ân korkuyu dinî hayat açısından en mühim kavramlardan sayar. İmanla korku arasında doğrudan bir ilişki vardır. Korku hem kişiyi imana ileten bir olgudur hem de kişi, iman ettikten sonraki hayatına bu korku sayesinde çekidüzen verir. Haramlar karşısında Allah'tan korkar, daima hesaba çekilme endişesi taşır. İhsan sahibi bir mümin, daima Allah'ın kendisini gördüğü bilinci ile hareket eder, davranışlarını buna göre ayarlar.

74. *Tayyib*, son derece haz verici, hoş ve tatlı anlamında olup genellikle insanın biyolojik ve ruhsal yapısının hoşlanacağı, temiz ve helal yiyecekler için kullanılır. *Tayyib*in zıddı olan *habîs* ise *hubs* ve *habâset* kökünden olup "âdiliği: değersizlik ve bayağılığı yüzünden hoşa gitmeyen somut veya soyut şey veya durum" anlamına gelir. Sözgelimi cinsel suçlarla birlikte, insan doğasının iğrendiği kan, leş, domuz gibi bizzat murdar olan somut şeylerin yanında, hükmen murdar olan ribâ, rüşvet vb. kazançlar da bu kapsama dahildir. Haksız yollarla yenen yetim malını *habîs* olarak nitelendiren Kur'ân, inançsızlık ifade eden kelimeleri de bu kavramla ifade eder

(İbrahim: 26). Haram-helâl (Nisâ: 2; A'râf: 157); iman-küfr (İbrahim: 24 ve 26), mümin-kâfir (Âl-i İmrân: 179; Mâide: 100; Enfâl: 37; Nahl: 32); ahlâklı-ahlâksız (Nûr: 26) ve verimli-verimsiz (A'râf: 58) zıtlıkları tayyib-habîs şeklinde ifade edilmiştir.

75. Ayet müminlerin kötü amel işlemesinin en büyük sebebi olarak cehaleti gösteriyor. Gerçekten de, hevâya uyma, şehvet ve gaflet gibi ârızalar, cehaletle birleşmedikçe kötü amel ortaya çıkmaz: Kişi, sözgelimi hırsızlık ettiği takdirde elinin kesileceğini, zina ettiği takdirde de taşlanarak öldürüleceğini biliyor; fakat hemen elde edeceği mal/zevke karşı hissettiği tamah, bilgisine galebe çalıyor; yani yakalanıp yakalanmayacağı ve suçunun her türlü şüpheden uzak olarak ispat edilip edilemeyeceği kesin olmadığı için, el kesme ve taşlayarak öldürme gibi caydırıcı cezaları göze alarak o suçu işliyor. İmdi kişi bu cezaya uğrayacağını, tıpkı çıplak bir elektrik kablosunu ellediği takdirde mutlaka çarpılacağını bilen biri gibi tam ve kesin olarak bilseydi, o suçu yine işler miydi? İntihar etmek niyetinde değilse, şüphesiz hayır.

76. *Kebîre;* dince yasaklanan katil, savaşta ric'at, zinâ vb. büyük, ağır ve çirkin fiiller demektir. Ayetimizdeki büyük günahların Nisâ: 1-30'da geçen günahlar olduğu belirtilmiştir ki siyâka daha uygundur. Ancak bundan yola çıkarak bütün büyük günahlar bunlardır, şeklinde bir kanaate varılması doğru değildir. Bu tartışmanın doğal uzantısı olarak hangi günahların *kebîre* kapsamına girdiği hususu da netleştirilememiştir: Bir günahın hangi ölçüye göre büyük; hangi ölçüye göre küçük sayılacağı tartışmalıdır: (i) İşleyenlerin ilâhî lânet, gazap ve azâba uğrayacağı ifade edilen, ateşe atılacağı belirtilen tüm günahlar kebîredir. (ii) Tevbe ve istiğfâr edilen hiçbir günah kebîre değildir; ısrarla işlenen hiçbir günah da *sağîre* değildir. Büyük günahlar, sanıldığı gibi yedi tane olmayıp, yetmişe, -bir başka rivayete göre- yediyüze daha yakındır" derken kast edilen de budur. (iii) Bir günah kendisinden büyük bir günaha göre sağîre, küçük bir günaha göre ise kebîredir; yani büyüklük küçüklük tamamen izafidir. (iv) *Hûb kebîr; ism kebîr; hıt'kebîr; zulm 'azîm; keyd 'azîm; bühtân 'azîm...* terkiblerinde olduğu gibi, Kur'ân'da *azîm* ve *kebîr* sıfatları ile nitelenen günahların kebîre olduğunu savunan görüşlerin yanında, (v) kul hakkı doğuran günahları kebîre; Allah'la kul arasında kalan günahları ise sağîre sayan görüşler de vardır. (vi) "Büyüklük"ü tamamen kalbî eylemlere hasreden yorumlar da yapılmış olup buna göre, büyük günahlar kâfirlere özgü: Allah'a şirk koşmak, Allah'ın rahmetinden ümit kesmek, Allah'ın ravhinden ye'se düşmek, kendini Allah'ın azabından emin hissetmektir. Nitekim kebîreden sakınılması durumunda diğer hataların üstünün örtüleceğini ifade eden ayetimizdeki *kebâira mâ tünhevne 'anh* terkîbi, şâzz bir kıraatte: *kebîra mâ tünhevne 'anh* şeklinde okunmuştur ki kastedilen bu -tek- kebîre şirk ya da küfrdür.

77. Anlaşılmasında zorluk çekilen bu gibi ayetleri çevirirken ayetteki odak kelimelerin başka bağlamlardaki kullanımına dikkat edilmelidir. Ayetin özellikle ikinci kısmının odağında yer alan *nüşûz* kelimesinin mânası, Nisâ: 128'deki *nüşûz*la birlikte düşünüldüğünde, hem karının hem de kocanın *nüşûz*unun söz konusu olduğu görüle-

cektir. Demek ki *nüşûz* salt, 'karı'nın -kişiden kişiye değişen- serkeşliği değil, 128. ayetin koca ile ilgili olarak bahsettiği "karşı cinsten birine gönül verme" anlamına gelmektedir. Böyle olunca da, ayetteki -hiç de gocunulmaması gereken- darb cezasının, 'karı'nın "birine gönül verme" endişesi (Dikkat! Kesin değil endişe!) üzerine tavsiye edildiği ortaya çıkmış olur... ki -günümüzde böyle bir durumla karşılaşıldığında kutsal yaşama hakkının bile hiçe sayılabildiği düşünülürse- bunun, çok da insanlık dışı bir ceza olmadığı söylenebilir. Kur'ân'ın amacı, her şeyden önce aile kurumunu yaşatmaktır. Ama mümkün değil gibi ise onun çaresini de gösterir ki aile çatısı iki kişi için zindana dönüşmesin.

78. Yani Allah ve Resûlüne iman ederek İslâm toplumunun ferdi olan ve bu aktı ile canı, malı ve namusu hususunda toplumun hiçbir ferdine zarar vermeyeceği çerçevesinde topluma garanti vermiş ve toplumdan aynı garantiyi almış birinin... Bu ifade imanın salt kalbî-zihnî bir olgu olmayıp siyasî/toplumsal yanının da bulunduğunu gösteriyor. Şöyle ki: İman, uhrevî azaba karşı belli ölçüde emniyet telkîn ettiği gibi, sahibine, gerek imansızlardan gerekse müminlerden gelebilecek dünyevî tehlikelere karşı da güvence verir. Bu anlamda iman eylemi, iman eden kişiyle mümin toplumun emânlaşması anlamına gelmektedir -iman edenlerden, gerektiği her seferinde alınan *bîat* da bunu destekler. Bu emânlaşmanın ilk boyutu şudur: Bütün dinler gibi İslâm'ın gönderiliş gayesi de can, akıl, namus, mal ve nesil güvenliğini sağlamaktır. İman eden kişi, mümin toplumun üyesi (yani İslâm devletinin vatandaşı) hâline gelir. İman etmek, bu kutsal değerleri koruyacağı yönünde yeni girdiği topluma garanti vermek demektir. Mümini "komşusunun, şerrinden emin olduğu"; "insanların, malları ve canları hususunda kendilerini şerrinden emin hissettikleri" kimse olarak tanımlayan hadisler imanın bu yapısını vurgular. Buna karşılık mümin toplum da kişiye söz konusu kutsal değerleri hakkında emân vermektedir ki bu emân çift taraflıdır: (i) İman ederek yeni dîne giren biri, öncelikle imansızlardan gelebilecek tehlikelere karşı kendini güvence altına almaktadır. Özellikle, büyük bir âsayişsizliğin hüküm sürdüğü, yağma ve esaretin olağan, hatta şeref sayıldığı o günün şartları düşünülecek olursa, iman eden kişi, bu yeni siyasî-dinî yapıya dahil olmakla, söz konusu tehlikelere karşı bir sığınak bulmuş olmaktadır. Çünkü tehlikelerden kurtulmak, ancak ya bir kabîleye mensup olmakla ya da güçlü birinden emân almakla mümkündü. İşte İslâm, garantinin kaynağı olarak, kabîle mensubiyetinden çok, aynı din çatısı altında bulunma olgusunu kabul etmek suretiyle bu yapıyı değiştirmiştir; artık o veya bu kabîleye mensup olmak değil, o dine veya bu dine mensup olmak vardır. Gerçekten, kâfirler de, İslâm'ın kendi müntesiplerine verdiği bu garantiye karşılık verircesine, kabîleciliği bir kenara bırakarak bir din çatısı altında İslâm'a karşı tekvucut hâlde hareket etmeye başlamışlardır. (ii) Yeni dîne giren biri, kendini imansızlara karşı koruduğu gibi müminlerle de kardeş olmakta; namusunu, can ve malını onlardan gelebilecek tehlikelere karşı emniyet altına almaktadır. Bu yeni yapının lîderi ve onun tâbileri tarafından kendisine zımnî bir eman verilmektedir. 94. ayet, bu anlamı gayet güzel yansıtmaktadır. Kişi topluma verdiği emâna rağmen, topluma karşı had gerek-

tiren bir suç işlediğinde, kalbindeki inanç ne olursa olsun, söz konusu emân kaldırılır ve gereken cezaya çarptırılır. Çünkü kendisi -ya birini öldürerek, ya hırsızlık ederek ya da zinâ ederek- topluma verdiği emânı hiçe saymış; toplumsal yapıyı zedeleyecek bir fesâda sebebiyet vermiştir.

79. *Hatîe*, bir şeyi bizzat o olduğu için istemeyip, aksine, kişinin -herhangi bir başka hususla ilgili- kastının, o fiili yapmasını tevlîd ettiği durumlar için kullanılır. Meselâ bir ava ok attığı hâlde bir insanı vurmak ya da sarhoş edici bir şey içip sarhoş iken bir suç işlemek gibi. *Hata*'ın çoğulu, *hatâyâ*; *hatîe*nin çoğulu ise *hatîât*tır. İsm ile birlikte kullanıldığı bu ayette (i) *hatîe* küçük günah olarak, *ism* ise büyük günah olarak tefsir edilmiş; (ii) *hatîe*, "etkisi fâiliyle sınırlı kalan günah" olarak, ism ise "başkalarını da etkileyen günah" olarak; (iii) hatîe, kasdî olmayan günah, ism ise kasdî günah olarak tefsir edilmiştir.

80. İnsanlar; "Biz Yahudiler Allah'ın seçkin kullarıyız"; "Biz Hıristiyanlar İsa Efendimiz tarafından kurtarılmış bahtiyar kimseleriz!" ya da "Biz Müslümanız!.." diyerek Allah katında bu tür kategorik mensubiyetlerin geçerli olduğunu zannediyorlarsa, aldanıyorlar. Din sizi iyiliğe, güzelliğe sevk etmek için bir vesiledir. Hangi dine mensup olduğunuz, hangi peygambere inandığınız, ancak "sizi doğruluğa, adalete götürmeye vesile olması" itibariyle anlamlıdır. Bu mensubiyet sizi sonuçta 'iyi'liğe götürmüyorsa, Allah katında hiçbir değer ve anlamı yoktur.

81. Özellikle münafık karakteri ile ilgili kullanılan (Nisâ: 142; Tevbe: 75) *riyâ*; içte olmayan ihlâs, samimiyet, iman gibi hususları yaptığı birtakım güzel hareketlerle ispata yeltenmek demektir. Riyâ, bu anlamda ıstılahlaşmış olmakla birlikte, Kur'ân bu ahlâkî düşüklüğü, sadece münafıklarla ilgili kullanmaz, kâfirlerin de benzer ikiyüzlülükler içinde bulunduğuna temas eder (Mâ'ûn: 6).

82. *Şübbihe*nin kökü olan şibh ve şebeh; renk, tad, adalet ve zulüm gibi soyut bir keyfiyet açısından denklik ifade eder. Şüphe de, aralarındaki somut ya da soyut bir benzerlikten dolayı, iki şeyi birbirine karıştırmak demektir. Yahudiler Hz. İsa'yı gerçekten öldürdüklerine öyle inanıyorlar ki: "Biz onu kesin olarak öldürdük!" diyorlar. Fakat bu ayette; onu öldürmedikleri ve haça germedikleri fakat onlara öyle gösterildiği söylenerek Yahudilerin kafalarının karıştırıldığı ifade ediliyor. Aynı olay iki kaynaktan ayrı ayrı aktarılıyor: Yahudiler onu öldürmeye yetecek bir eylemin Hz. İsa'nın vücuduna tatbik edildiğini görmüş olmalılar ki, bu tanıklıklarına güvenerek "Onu gerçekten öldürdük!" derken, Kur'ân 'öldürmediler' diyor. Fakat sonraki ayette; "Onu kesin olarak öldür(e)mediler; aksine, Allah onu kendisine yükseltti." buyurmak suretiyle, sanki şöyle buyurmuş oluyor: Onu 'yakinen' öldürmüş değilsiniz; ayrıca 'siz' öldürmüş değilsiniz! Sizin yaptığınızı iddia ettiğiniz şeyi 'Biz' yaptık. Bu iddia sizin açınızdan kesin ise de hakikatte sadece 'zan'dan ibarettir; ne 'ilim' ne de 'yakîn'dir; bütün olan biten bu hususta size bir 'şüphe' verilmiş olduğudur.

83. *Zebûr*un kökü olan *zebr*, hem okumak hem de yazmak anlamına gelir. İbn Manzûr, kelimedeki yazmayı biraz daha açarak yazının eksiksiz ve kaliteli yazılması anla-

mına geldiğini belirtir; Râgıb'a göre de, *zebr* "yazıyı iri harflerle yazmak"tır. Özel isim olarak Zebûr, Davud'a verilen sahîfelere denirse de bütün yazılı metinler birer *zebûr*dur. Nitekim okunan bütün metinlere *Kur'ân* denebilir; Davud'un Zebur'undan Kur'ân diye bahseden bir hadis vârid olmuştur. *Zebûr*un elde edemeyeceğimiz, vâkıf olamayacağımız ilâhî kitap anlamına geldiği de söylenmiştir ki çoğul kullanıldığı ayetler açısından uygundur. Bazı lûgatçılara göre, hukukî hükümler değil de sadece aklî hikmetler içeren yazılı metinlere zebûr denir. Nitekim Davud'a gelen vahiy de hukukî hüküm içermez.

84. *Sun'* bir şeyi sadece yapmayı değil, ustaca yapmayı ifade eder; nitekim bir işe devam etmekten dolayı elde edilen marifete sınâ'a (zanaat) denir. Kur'ân *sun'* kökünden fiilleri, "bir san'atkâr gibi ustaca ve özene bezene yapmak, işlemek" anlamında kullanır: Yüce Allah'ın kâinatı sapasağlam yaratması (Neml: 88.), Hz. Musa'nın Firavun'un sarayında özenle yetiştirilmesi (TâHâ: 39, 41), Hz. Süleyman'a zırh yapma san'atının öğretilmesi (Enbiyâ: 80), temelli kalacağı ümidiyle sapasağlam binalar inşa etmek (Şu'arâ: 128-129), belli bir ustalık gerektiren sihirbaz numaraları (TâHâ: 69) hep bu fiille ifade edilir. Yahudilerin günah işlemekte ve rüşvet yemekte kazandıkları mahareti *sun'* kökünden *yasna'ûn* fiili ile ifade eden Kur'ân (Mâide: 63), erkeklerin hissettirmeden kadınlara bakmasını ustaca yapılmış bir eylem olarak *sun'* fiili ile değerlendirir (Nûr: 30).

85. Ve Abram 99 yaşında iken, Rab Abram'a göründü ve ona: "(...) ve senin gurbet diyârını bütün Kenan diyârını, sana ve senden sonra zürriyetine ebedî mülk olarak vereceğim ve onların Allah'ı olacağım." dedi. (*Ahd-i Atik*, Tekvin, 17/1-8).
Bu cümlenin üstündeki: "Ben ise işte ahdim seninledir, ve bir çok milletlerin babası olacaksın. Ve artık adın Abram (yüce baba) çağırılmayacak, fakat adın İbrahim (cumhurun babası) olacak; çünkü seni birçok milletlerin babası ettim ve seni ziyadesiyle semereli kılacağım ve seni milletler yapacağım, ve senden kırallar çıkacaklar." ifadesi üzerinde düşünülürse, buradaki zürriyetin biyolojik anlamdan ziyade fikrî ve akidevî anlamda olduğu -dolayısı ile söz konusu vaadin Yahudilere özgü olmadığı- anlaşılacaktır. Nitekim Hz. Musa söz konusu müjdeyi şu şekilde ifade eder:
"Ve yapmak için sana bugün emretmekte olduğum emirleri ve kanunları ve hükümleri tutacaksın. Ve vâki olacak ki bu hükümleri dinlediğiniz ve onları yaptığınız için, Allah'ın Rab, atalarına and ettiği ahdi ve inayeti senin için koruyacak; ve seni sevecek ve seni mübarek kılacak ve seni çoğaltacak; ve sana vermek üzere atalarına and ettiği diyarda senin bedeninin semeresini, buğdayını ... mübarek kılacak." (*Ahd-i Atik*, Tesniye, VII, 11-13. Ayrıca VIII, 19-20; XI, 22-25; XXXIV, 1-4)

86. Allah diğerlerini çölde âvare âvare dolaştırırken, bu ikisine o diyâra girmeyi nasip edecek (*Ahd-i Atik*, Sayılar, XIV, 28-38); daha sonra fethedilen yerleri İsrailoğulları arasında bunlar paylaştıracak (Sayılar, XXXIV, 16-19; Tesniye, XXXI, 7-8; Yeşu, XIV, 6-16); bilhassa Yûşâ, Musa'nın vefatından sonra kavminin lideri olacaktı (Tesniye, XXXIV, 9; *Ahd-i Atik*, Yeşu).

87. Karga vb. canlıların gayb ile şehade arasında birer 'elçi' olduğu düşünülürse, etrafımızdaki canlı-cansız her 'şey'de bir 'elçilik' var demektir. Yani, biz bunu, çeşitli bilimsel buluşlarda bilim adamlarına ilham veren kuş, kunduz, balina, yunus, ağaçkakan, salyangoz, yusufçuk böceği, yarasa, palamut böceği, pire gibi başka 'ilginç' canlılara da teşmil edebiliriz.

88. Tevrat'a gerçekte iman etmedikleri gibi, Peygamberi de tasdik etmemekte; ayrıca, Müslümanlarla aynı devlet çatısı altında karşılıklı 'emân' üzere yaşama sözü verdikleri hâlde, Hz. Peygambere ve müminlere bir türlü güven telkin edememektedirler.

89. Kur'ân'ın özellikle kendi varlığını Allah'a satmak, malla ve canla cihad etmek gibi, gerçekten ciddi bir irade isteyen amellerle ilgili olarak zikrettiği *rızâ,* "kahrın da hoş lutfun da hoş!" diyebilmektir. Dinin bir teslimiyet olduğuna dikkat edilecek olursa, bir mümin için rızanın ne kadar önemli olduğu ortaya çıkar. Kendisine emredilen veya yasaklanan bir hususta, diklenip inat etmeden uysallık gösterip durumu kabullenmek ya da bir sıkıntıya karşı Rabbinin hükmüne boyun eğmek anlamındaki rızâ imanın temel taşlarından biridir. Kur'ân, Peygamberin verdiği herhangi bir hükme rıza göstermemenin imansızlık anlamına geldiğini belirtir (Nisâ: 65). Nitekim imanın tadına, ancak rab olarak Allah'tan, din olarak İslâm'dan, peygamber olarak da Hz. Muhammed'den razı olanlar varabilmektedir.

90. *Tazarrû,* yumuşaklık mânasındaki *zarâ'a* kökünden olup, *huşû* ile yakın anlama sahiptir. Ancak, huşû kişinin dış görünüşüyle ilgili iken *zarâ'a* kalbin yumuşamasını ifade eder; nitekim bu ayette kalp katılığı olan *kasvet*in zıttı olarak kullanılmıştır. İnkârcı nankörlerin kalpleri katılaştığı için ilahî uyarı ve belgeleri Allah'la ilgisi olmayan -zahirî sebeplere bağlı- birer afet olarak kabul etmekte; gerekli tedbirleri zamanında almadıkları için de kahredici azaba uğratılmaktadırlar.

91. *Ebâne* fiilinin farklı anlamlarına göre "apaçık/açıklayıcı kitap" mânasındaki kitâb-ı mübîn terkibi, Kur'ân'da sık sık geçer. Birtakım fakîhler Kur'ân'ın her şeyin açıklaması olarak indirildiğinden (Nahl: 89) hareketle, usûl-i fıkıh eserlerinin kitap bölümünde, fıkhın temel kaynağı olan Kur'ân'ın her şeyin hükmünü içerip içermediği mes'elesi bağlamında, bu ayetteki *kitâb-ı mübîn*i Kur'ân'a hamlederler. Oysa gerek bu ayetin içeriğinden gerekse Neml: 75 ve Fâtır: 11'de verilen özelliklerden, bu terkibin Levh-i Mahfûz'u kasdettiği anlaşılıyor (Ayrıca bkz. Neml: 65; Lokman: 34; Sebe': 14; Cinn: 8-10, 26-28).

92. *Sûr*un *suret*in çoğulu olduğu, ayette de "sûretlere can üflenmesi"nden bahsettiği söylenmiştir. Bu, olayın mahiyetiyle örtüşüyorsa da konuya ilişkin öteki ayetlerle uyumlu değildir. Örneği: *fe-izâ nukıra fi'n-nâkûr* (Müddessir: 8) ifadesi aynı konuyu işlemekte ve *sûr* yerine *nâkûr*/boru demektedir. Yine, *ve nüfiha fi's-sûri fe-sa'ika men fi's-semâvât...* (Zümer: 68) cümlesi Sûr'a üfürüldüğü zaman -Allah'ın diledikleri dışında- bütün varlıkların bayılacağını ifade etmektedir: Yani, varlıkların suretlerine can üflenmesi söz konusu olsaydı, o sırada hiçbir canlı olmaması gerekirdi.

93. İmana karıştırılıp karıştırılmadığından bahsedilen *zulm*ün mahiyeti tartışmalıdır.

Zemahşerî *-lebs* kökünün doğasından hareketle- ayetteki zulmün küfre haml edilmesini doğru bulmaz ve kelimeyi, kişiyi fâsık kılan mâsiyet olarak tefsir eder (böylece amelî eksikliği bulunanlar hidâyet üzere gidenlerden olmayacaktır); çünkü şer'î bir imana inkâr karıştırılması/giydirilmesi düşünülemez; (o zaman ortada iman diye bir şey kalmaz).

Oysa buradaki imanın, lûğavî iman olarak -yani dînin istediği iman değil, salt inanmak- şeklinde anlaşılması daha isabetlidir; böyle bir imana ise değil mâsiyet, şirk bile (Yûsuf: 106) karışabilir. Ayetin, imanlarına inkâr karıştırmayanları övdüğü herkes tarafından teslim edilmektedir, ancak bir grup, hidâyet üzere bulunma (ihtidâ) olgusunun taşıdığı "hem inanç hem de davranış yönünden doğru ve hak üzere hareket etme" anlamını esas alırken, bir grup tıpkı "Allah ve elçilerine iman edenler, işte sıddıklar bunlardır!" (Hadîd: 19) ayetinin -zahiren- delâlet ettiği üzere, sağlam bir imanın yeterli olacağına hükmeder. Ben ise Kur'ân'ın, küfür vb. bir kavram dururken, özellikle zulüm lâfzını kullanmış olmasını mânîdar buluyor ve şöyle diyorum: İnkârcı biri esas alınacak olursa ayet, imana küfür anlamındaki zulmü karıştırmamak yani iman edip bir daha inkâra dönmemek anlamına gelir; iman dairesinde bulunan biri esas alındığı takdirde ise imana aykırı hareket ve eylemleri imana karıştırmama anlamı söz konusudur. İhtidâ/doğru yolda bulunmak, bunu gerektirir; o, bir kerelik bir şey olmayıp hayatın zihnî-hissî, teorik-pratik, itikadî-amelî tüm evrelerinde doğru ve hak yolda olmak demektir.

94. Bu gerçek, Müşrikler tarafından zaman zaman 'demek ki iman etmemizi O istemiyor!' diye istismâr edilmiş (Nahl: 35; Zuhruf: 20; Ayrıca: En'âm: 148) Kur'ân da "Allah'ın (nihaî kertede) neyi dileyip dilemediği konusunda bir bilgileri yok; sadece tahmin yürütüyorlar!" diye cevap vermiştir (Zuhruf: 21. Ayrıca: En'âm: 148). Ayrıca bkz. 149. ayetin dipnotu.

95. -Hî ve sâd ile- *hars;* devşirilmek üzere olan hurma ve üzüm mahsûlâtının tahminî olarak belirlenmesi demektir. Bu kök anlamı esas alınarak, olur olmaz her hususta tahmin yürütmek, atmak ve görüş beyan etmek hatta -bunun sonucu olarak- yalan söylemek anlamında kullanılır olmuştur. Kelimenin daha ziyade, yalan söylemek şeklinde anlaşılmasının sebebi, yalan söyleme kastı olmasa da sonuçta yalan olmasıdır. Bu tip varsayımlarla hareket edenleri kınayan *kutile'l-harrâsûn* ayeti (Zâriyât: 10) "Yalancılar kahrolsun!" şeklinde anlaşılmıştır. Oysa, *hars*ın mübâlağalı ism-i faili olan *harrâs,* bir şeyin gerçekte ne olduğunu iyice araştırmadan zanna dayalı hükümler veren ve bilmediği şeyleri esas alarak hareket edenlerdir; yalan söyleyenler ise *kâzib, kezzâb* kelimeleri ile ifade edilir.

96. Ama O; size özgür iradeler bahşetti. Hepinize hidayet imkânlarını sunarak akıl-fikir, havâss-i selîme vs. verdi. Ve elçileri aracılığı ile iman etmenizi emretti. Demek ki, O'nun iradesi, rızası sizin iman etmeniz yönünde... Buna rağmen, inkârı tercih ettiniz. Ama O değil, kendiniz tercih ettiniz. Dolayısıyla, inkâr yönündeki iradelerinizle O'nun rağmına; O'nun iradesini ezerek, O'nu âciz bırakarak iş yapıyor değilsiniz.

O sizi zorla imana getirmekten âciz olsaydı, o zaman O'nu ezmiş olurdunuz. Oysa O bundan âciz değil. Ama bu, teklîften istenen hikmeti yok etmiş olurdu. O hâlde, Müşriklerin; "Bizim Allah'ın dileğine aykırı bir edimde bulunmamız, O'nu ezmek, âciz bırakmak anlamına gelir. Demek ki; O inkâr etmemizi diledi, biz de inkâr ettik..." iddiaları geçersizdir *(Mefâtîhu'l-gayb)*.

97. *Şükr,* inkârın temelini oluşturan nankörlüğün zıttı olması hasebiyle ilk ayetlerde imanın kavramsal yapısı çerçevesinde yer alır. İman-küfür zıddiyetini şükr-küfrân zıddiyetiyle ifade eden ayetlerin yanında, pek çok ayet, ilahî ikrâm ve nîmetlere vurgu yaparak muhatapları minnettarlığa yönlendirmeye çalışır. Esasen -tıpkı nankörlüğün kendini zahirî bir hareketle belli etmesi gibi- minnettarlık da salt inanç bağlamında ele alınmaması gereken komple bir tavırdır. Nitekim kelime, bu ayette inanç ve ameli kapsayacak şekilde kullanılmıştır; yani *şâkirîn* ifadesi, amel-i sâlih sahibi müminler demektir.

98. İnsanın eylem sahasına giren her fiilde doğru ölçüyü aşmak ya da ihlâl etmek demek olan *seref* kökünden gelen *isrâf;* yeme içmede aşırılık anlamında kullanılıyorsa da Kur'ân kelimeyi, savurganlıktan cana kıymaya, livâtadan, kendini tanrı yerine koymaya kadar gerek inanç gerekse davranıştaki her tür aşırılığı ifade etmek için kullanır.

99. Kur'ân; *zikr*in çelişiği olan *nisyân*a kâfirlerin temel özellikleri arasında yer verir ve Allah'ı umursamayan, O'nun azabını ve rızasını dikkate almayan karakterleri tenkid eder; Cehenneme düşüren, ilahî belgeleri göz ardı etmektir. İşte Peygamberin sözünü dinleyip ona itaat etmek gibi mâruf davranışları yasaklayıp onu ve arkadaşlarını arkadan çekiştirmek, infakta bulunanları vazgeçirmeye çalışmak gibi münker hareketleri emredip duran münafıklar da Allah'ı unutmaktadırlar!..

    Açıktır ki -Tevbe: 67 ve Câsiye: 34. ayetlerde de geçen- bu durum, yani; Allah'ın, kendisini umursamayıp yargılanma gününü hesaba katmayan münafık ve kâfirleri unutması, mecâzî bir anlatımdır. Çünkü Kur'ân "Senin Rabbin unutkan değildir!" buyurur (Meryem: 64). Bu bakımdan, Allah'ın unutması, dünyada yüzüstü bırakarak (hızlân) ilâhî tevfikten mahrum etmesi; Ahirette ise yine, cehenneme attıktan sonra terk edip orada unutmuşçasına hiç çıkarmaması şeklinde tefsir edilebilir.

100. İnsanoğlunun karı-koca ilişkilerinde, komşuluk ilişkilerinde, baba-oğul, âmir-memur, komutan-asker... ilişkilerinde sağlıklı bir hâlet-i rûhiyeye, sağlıklı bir zihne ve sağlıklı bir bedene sahip olarak yaşayabilmesi için en önemli şey güvenlik ve güven duygusu olduğu için dünyevî-dinî mühim bir iş üstlenecek kişilerden söz edilirken, meselâ Allah'ın emir ve yasaklarını iletmekle görevlendirilen peygamberlerin ve onlara bu direktifleri getiren Cebrail'in en temel vasfı olarak güvenilirliğe dikkat çekilir.

101. İmanın ne artış ne de eksiliş kabul edeceği; taatlerin imana dahil edilmesi durumunda ise hem artıp hem de eksilebileceği düşünülerek, imanın artıp eksilmesi çerçevesindeki tartışmalar, lafzî tartışmalar olarak görülebilir. Oysa, tasdikte herhangi bir artma ve eksilme olamayacağı iddiasına dayalı bu yaklaşım doğru görünmemektedir.

Kanaatimce, bu, tasdike konu olan her şeyin, "iki kere iki dört eder" önermesindeki gibi kesinlik ifade ediyormuş gibi algılanmasından ileri gelmektedir. O zaman, bizzat tasdike dayalı bir iman artışı söz konusu demektir. Nitekim sıddîklar bu tür bir tasdîke sahiptirler. Evet tasdik bir inançtır, ancak inançlar, kuvvetli ve zayıf olabilir. Meselâ, gözümüzün önündeki bir cismi tasdik edişimiz, uzaktaki bir cismi tasdik edişimizden şüphesiz daha güçlüdür. Kaldı ki inanca tekabül eden *i'tikad* lâfzı zihnin bir ilkenin gerçekliği hususunda düğümlendiğini ifade eder; düğüm ('akd) ise kuvvetli ve zayıf olmaya; sıkı ve gevşek olmaya müsait bir şeydir. Tasdikin artıp eksilişi, iki şekilde olabilir: Birincisi: Hz. Peygamberin getirdiği kesin olarak bilinen hususlardaki tafsîlatlı bir tasdik, imanın cüz'ü olup; kişi, bir başka iman ilkesini tasdik ettiği takdirde, önceki tasdikine aldığı karşılığın bir benzerini almaya hak kazanır. İkincisi: Kuvvet ve zayıflık yönündendir. Çünkü tasdik denen olgu, psikolojik bir niteliktir. Bu tür nitelikler ise hem artabilir hem de eksilebilir. Üzüntü, sevinç ve öfke gibi. İman artışının, yeni gelen her bir Kur'ânî yasanın/ayetin tasdik edilmesine bağlanması doğru değildir; çünkü bu, söz konusu yasaları tasdik etmekten kaçınanlarda, eksik de olsa bir iman bulunduğunu vehmettirir. Oysa, böyle birinin önceki tasdiki, azalmış değil yok olmuştur. Öte yandan iman, mutlak olarak yani, ilahî yasaların kesinleşmesinden önce de sonra da nitelik (kuvvet-zaaf) açısından artıp eksilebilir: (i) İman edilen şeyin gerçekliğine dair delillerin apaçıklığına ve kapalılığına, kuvvet ve zaafına göre; (ii) taklitçinin taklid ettiği kişiye olan inancının kuvvet ve zaafına göre.

102. Kısaca, cephe almak anlamına gelen *müşâkka;* kâfirlerin, Allah ve Resulü ile "karşı"laşmaya kalkıp cepheleşmeleri bağlamında kullanılır. Hem uzaklaşma hem de muâraza anlamına gelen bu kavram, imandan sonra inkâra düşüp, başkalarının da inkâr etmesi için uğraşanların Peygamberle bağlarını koparmış oldukları bildirilirken ve Bedir'de öldürülen Mekke Müşrikleri ile Medîne'den sürülen Nadîroğullarının başlarına gelenlerin, hep Allah ve elçisi ile çatışmaya kalkmaktan ileri geldiği belirtilirken kullanılır.

103. Kur'ân bu galiz kelimeyi kullanmakla, savaşta sırtını düşmana dönerek kaçmanın çirkinliğini daha net anlatıyor.

104. İman kavramındaki emânlaşma, bu ayette (Nisâ: 92'nin dipnotunda belirttiğim) her iki boyutuyla varlığını hissettirmektedir: Ayet, iman ederken toplumla emânlaşanlara Allah'a ve Elçisine *hıyanet* (Türkçede buna ihânet diyoruz) etmeyi yasaklayarak: "Aksi takdirde, bile bile kendi emânetlerinize hâinlik etmiş olursunuz!" buyuruyor. Bile bile ihânet edilmiş olacağı belirtilen *emanet,* başta iman olmak üzere tüm farîza ve ameller olarak tefsir edilebileceği gibi, iman etmek suretiyle diğer müminlere verilen ve onlardan alınan güvence şeklinde de yorumlanabilir. Ayetin, Resul-i Ekrem'in kâfirlerle ilgili mahrem plânlarını onlara bildirenlerle ilgili olarak indirildiği düşünülürse şu anlam daha da belirginleşecektir: Emanet niteliği taşıyan sırları, düşmanlarınıza aktararak gerek Allah'a ve Elçisine gerekse müminlere *hıyanet* edecek olursanız, mümin olmanıza istinâden almış olduğunuz *emâna* artık son verilecek ve gereken cezaya çarptırılacaksınız; çünkü

aynı ülkenin vatandaşı olduğunuz, siyâsî-içtimâî-dinî kardeşiniz olan müminlere zarar vermektesiniz! Görüldüğü gibi *ve tehûnû emânâtiküm* cümlesini atıf olarak değil, "aksi takdirde..." şeklinde çeviriyorum. Elmalılı da ayeti bu anlama göre tefsir eder. Ancak o, "hıyanet ettikleri takdirde, kendilerine verilmiş olan sosyo-politik *emân*ın mümin toplum/siyâsî otorite tarafından geri alınacağı (örneği: recmedileceği, elinin kesileceği, kısasen öldürüleceği)" şeklindeki yorumumdan farklı olarak; bu emânetin kendiliğinden ortadan kalkacağını belirtiyor: "Bir kere Allah ve Resulü'ne hıyânet etmeye başladınız mı artık kendi aranızda mal ve cana, ırz ve namusa, uhdenize emanet edilmiş sırlara, hükm ve hükûmete ve millî çıkarlara müteallık emânetlerinize hıyanet etmeye başlarsınız... Binâenaleyh birbirinize hiç mi hiç güvenemez olursunuz."

105. *Betar,* "nîmeti yerli yerinde kullanamadığı ve hakkını veremediği için, insana arız olan bir şaşkınlık ve şımarıklık" yani ölçüsüz bir cömertlik, müsriflik, gösteriş; elindeki nimetten dolayı küstahça ve mağrurâne bir sevince kapılmak demektir. Ayet, Mekke Müşriklerinin Bedir savaşı için, Mekke'den büyük bir debdebe ve ihtişamla çıkarkenki hâlet-i rûhiyelerini bu kelime ile tasvir eder. Ri(y)â; "içte olmayan ihlâs, samimiyet, iman gibi hususları, yaptığı birtakım güzel hareketlerle ispata çalışmak" demektir; münafık karakteri ile ilgili olarak ıstılahlaşmış olmakla birlikte, Kur'ân bu ahlâkî düşüklüğü, sadece münafıklarla ilgili kullanmaz; kâfirlerin de benzer ikiyüzlülükler içinde bulunduğuna temas eder (Mâ'ûn: 6). Malını dîni yok etme uğrunda harcarken, ya da yine Allah'ın dinini boğma maksatlı bir savaş yolculuğuna çıkarken (Enfâl: 47), insanlara gösteriş yapma ve gözdağı verme kastı güden kâfirlerin bu tavrını da *riyâ* ile ifade eder. Tabiî bu kez, gösterişin mahiyeti değişmiş olmaktadır; münafık kendini müminlere beğendirmeye çalışırken, kâfir, başta küfrün elebaşları olmak üzere, diğer kâfirlere beğendirmeye, kendisinin ne kadar cömert/güçlü ve korkulması gereken biri olduğu intibâını uyandırmaya çalışmaktadır. Ayetin eleştirdiği tavır, müminlerin tehdidi altındaki Kureyş kervanını kurtarmak için hazırlanan ordunun şımarık, küstah ve mağrur tavırlarıdır. Aklı başında olanlar, kervanlarının kurtarıldığını, dolayısı ile savaşa gerek kalmadığını anlatmak istemişler ise de, orduyu yönetenler buna kulak asmayarak Bedir'de helâk olmuşlardı. İşte Kur'ân müminlerden bunlara benzememelerini istiyor.

106. Zemahşerî, buradaki *za'f*ın bedenî bir zaaf olarak anlaşılabileceği gibi, basîret ve istikamet za'fı olarak da anlaşılabileceği görüşündedir. Söz konusu za'f tamamen psikolojik bir keyfiyete bağlanarak ya iman za'fı ya da güven za'fı yani, kendilerinin on katı sayıdaki kâfirleri yenebilecekleri çerçevesindeki moral, güven ve tahammülün za'fa uğraması şeklinde anlaşılabilir. Elmalılı'nın da ihsas ettiği üzere, ayette; dine yeni yeni giren unsurların iman za'fından bahsedilmektedir. Bunlar hem Mekkî pasajlardaki sabır, tahammül, ittikâ, haşyet, tezekkî vb. ilkelerle muhacirler kadar eğitilmiş değillerdi, hem de kendilerine doğrudan zararı dokunmamış olan Mekkeli kâfirlerle, niçin kıyasıya savaştıkları hususunda Muhacirler kadar emîn değillerdi.

107. Muharrem, Safer, Rebîu'l-evvel, Rebîu'l-âhir, Cemaziye'l-evvel, Cemaziye'l-âhir, Recep, Şâban, Ramazan, Şevval, Zilka'de, Zilhicce. -Savaşılması yasak/saygın/hürmetli anlamında- "haram" aylar Muharrem, Safer, Zilka'de ve Zilhicce aylarıdır. Ramazan oruç, Zilhicce de hac ayı olarak bilinir. Bizim "3 aylar" olarak kutladığımız aylar Recep, Şaban ve Ramazandır.

108. Hudud (koyma) yarışına kalkışma anlamına gelen *muhâdde*, bir kısım kâfirlerin Allah ve Resûlü ile boy ölçüşmesi ve onlara haddini bildirmeye çalışması sadedinde kullanılmaktadır. Bir müminin, -ne kadar yakını olursa olsun- böyle birini velî edinmesi mümkün değildir. Kur'ân, Allah hakkında serdedilen yakışıksız ve yersiz düşünceleri, O'nun izni olmadan helâl ve haram koyma teşebbüslerini Allah'a iftirâ olarak değerlendirir ki söz konusu olguya iyi bir örnektir.

109. İmanın *lâm* harfi ile kullanıldığı ayetler *bâ* ile kulanıldığı ayetlerden farklı olarak tasdike ilâveten teslimiyet, ittibâ ve inkıyâd (izleme ve boyun eğiş) anlamı verir. Bu tür pasajlara dikkat edilirse, Allah vb. diğer iman ilkeleri için değil, özellikle, peşinden gidilebilecek canlı bir organizma söz konusu olduğunda kullanıldığı görülecektir (Örneği: Mü'minûn: 47; Şuarâ: 49). İşbu ayette de, kalbî bir tasdikten ziyade, başta Firavun'un adamları olmak üzere herkesin haberdar olacağı teslimiyetin söz konusu olduğu aşikârdır. Çünkü az sayıda kişinin Musa'ya taraftar olmasına sebep olarak "Firavun ve kavminin kendilerine işkence etmesinden korkmaları" gösteriliyor. Hiç kimsenin farkına varamayacağı kalbî bir doğrulamadan dolayı böyle bir korku ortaya çıkmayacağına göre, korkunun esas sebebi, izleyeceği stratejide Hz. Musa'ya bağlı olmak, onun izinden gitmek olmalıdır.

110. Sûre girişlerindeki *kitâb-ı mübîn* ifadeleri genelde Kur'ân-ı Kerim olarak anlaşılır. Oysa Hicr sûresinin girişinde *Kur'ân-ı mübîn* kitâba; Neml sûresinin girişinde ise kitâb-ı mübîn *Kur'ân*'a atfedilmiştir. Mâtuf ile mâtuf-i aleyh aynı şey olamaz. Bu durumda, evrende olmuş ve olacak ne varsa hepsinin yer aldığı kitaba kitâb-ı mübîn denmiş olmasından (En'âm: 59) hareketle, Zuhruf ve Duhân sûrelerinin girişinde yemin edilen -Kur'ân ayetlerinin, ayetleri olduğu söylenen- *kitâb-ı mübîn*lerin Levh-i Mahfûz olması kuvvetle muhtemeldir. Bunu kabul ettiğimiz takdirde, ayetler hem Kur'ân'ın hem de Levh-i Mahfûz'un ayetleri olacaktır. Nitekim Vâkı'a: 78'de Kur'ân ayetlerinin, koruma altındaki bir kitapta bulunduğu ifade edilir. O zaman, Zuhruf ve Duhân sûrelerinde Levh-i Mahfûz'a yemin edilmiş ve Levh-i Mahfûz'daki bu ayetlerin, öncelikle Arapların -ve onlar aracılığı ile bizlerin- anlayabilmesi için, Arapça ayetler hâlinde indirildiği belirtilmiş demektir.

111. 52. ve 53. ayetlerdeki ifadenin komutanın karısına mı yoksa Hz. Yûsuf'a mı ait olduğu işin uzmanları arasında polemiklere yol açmış tartışmalı bir konudur. İbarenin akışına göre kadının olması daha uygun gözükmektedir. Ancak "Allah hâinlerin hîlesini başarıya ulaştırmaz"; "benim Rabbim bağışlayıcıdır, merhametlidir" gibi hikmetli sözleri, Allah kavramından haberdâr olup olmadığı bile şüpheli bir kadının değil, Hz. Yûsuf'un söylemiş olması daha münâsiptir. Kaldı ki, "Bu, gıyabında asla kendisine hıyanet etmediğimi ve Allah'ın hainlerin numarasını başarıya erdirmeye-

ceğini, efendimin de kesin olarak bilmesi içindi." sözünü de kadın söylemiş olamaz. Çünkü 29. ayette bildirildiğine göre, komutan, karısına; "Hatun! Sen de günahının bağışlanması için dua et. Çünkü gerçekten günahkârlardansın!" diye çıkışarak suçunu kabullenmesini istemişti. Komutan, Yûsuf'un suçsuz olduğu kanaatindeydi; ama karısının Yûsuf hakkındaki iddiaları henüz çürütülmemiş olduğu için, yine de ona karşı içinde bir şüphe taşıyor olabilirdi. İşte Hz. Yûsuf, kadına "Şu anda, gerçek tamamen ortaya çıktı: evet, asıl ben ondan kâm almak istemiştim." dedirterek suçunu itiraf ettirdi ve bunu niçin yaptığını gösterdi... Buna göre, kadınların itirâfını konu alan 51. ayet, Hz. Yûsuf'un elçiyle yaptığı konuşmanın arasına girmiş olmaktadır.

112. "Erlerden" ifadesiyle (i) İnsanlara ancak "insan"ın peygamberlik edebileceği, yani üsve-i hasene/ideal şahsiyet/kılavuz olabileceği; (ii) gerek Müşrik gerekse Hıristiyan inanç sisteminde meleklerin dişi olarak algılandığı düşünülürse, bu insanın hiçbir zaman bir dişi olmadığı, peygamber olarak daima erkeklerin görevlendirildiği (çünkü insanların istihzalarına, işkencelerine... karşı onlarla kıyasıya mücadele edebilecek-lerdir) belirtilerek insan-melek ilişkisine dair iki husus aynı anda anlatılmış oluyor.

113. Ümitsizlik mânasındaki *ye's;* bu ayette bilmek anlamında kullanılmıştır; çünkü bir şeyden ümit kesen, onun gerçekleşmeyeceğini bilir. *E-fe lem yey'es* kısmının mushaflara yanlış yazılmış olabileceği ihtimalini reddeden Zemahşerî; Hz. Ali, İbn Abbâs ve bir grup sahabinin *e-fe lem yetebeyyen* şeklindeki kıraatlerini sadece bir tefsir olarak görür.

114. Bu ayeti; kimi mahfillerde dile getirilen "Tevrat ve İncil tahrif edildi ise *innâ nahnü nezzelne'z-zikra...* ayetine göre, Kur'ân'ı koruyan Tanrı, Tevrat ve İncil'i niye korumamış?!" sorunsalı çerçevesinde ele alacak olursak: (i) Öncelikle, ayette, *innâ, nahnü, nezzelnâ, hâfizûn* çoğul zamirlerinin kullanılmış olması, dikkat çekicidir. İlahî koruma Allah tarafından bizzat yapılmaz; savaşlar, esaretler, sürgünler, yazı malzemesi azlığı, müntesiplerinin kutsal kitaplarına bağlılık oranı gibi dış faktörler de devreye girmektedir. *Ve le-yensuranna'llâhu men yensuruh* (Hacc: 40); *in tensuru'llâhe yensurküm* (Muhammed: 7) vaadleri ile *kâtilûhüm yu'azzibhumu'llâhu bi-eydîküm* (Tevbe: 14) emri de, Allah'ın bu tür eylemlerinin, kullarının eylemlerine bağlı olduğunu göstermektedir. (ii) İkinci olarak; Allah'ın korumayı garanti ettiği *ez-zikrin* mahiyeti iyi anlaşılmalıdır: Zikrin lugat anlamı "hatırlatma", "hatırlama", "öğüt/mesaj"dır. Kur'ân'a -birkaç ayet önce olduğu gibi- zikr denmesi, ilahî mesajı aktarmasındandır. Kur'ân'dan *kitâb fîhi zikruküm* diye de bahsedilir (Enbiyâ: 50) ki buna göre, Kur'ân hem zikr (Enbiyâ: 24, 50; Sâd: 8; Zuhruf: 44) hem de, *zü'z-zikr*dir (Sâd: 1). Kur'ân bütün kutsal kitaplara zikr demiş ve kitap kültürüne sahip olanlardan *ehle'z-zikr* diye bahsederek, gerektiğinde bilgilerine başvurulmasını istemiştir. Bunlar arasında, -Kitâb-ı Mukaddes'in ilk beş kitabından oluşan- Tevrat'ın özel bir yerinin olduğunu hatırlatmaya gerek yoktur.

Allah; "zikr"ini korumuştur, korumaktadır; ama bu, indirdiği bütün kitapları noktasına virgülüne varıncaya kadar koruduğu şeklinde değil, indirdiği mesajı ana hatları ve temel prensipleri itibarı ile ve elbette o kitapların müntesipleri eliyle koruduğu

ve sürekli tazelediği şeklinde anlaşılmalıdır. Kur'ân'ın önceki kitaplar bağlamında tasdik ettiği de işbu temel prensiplerdir.

115. *Mesânî;* ikişer ikişer anlamına gelen *mesnâ*nın çoğuludur. Kur'ân'ın muhtevasında bu anlamda bir ikilik vardır; olgular, müjdeler... karşıtları ile birlikte anlatılır. Çünkü her şey zıttıyla daha iyi anlaşılır. İbn Kesîr *seb-'i mesanî* terkibini açıklarken ilk görüş olarak şunu verir: "Biz sana; yedi parça verdik: Emret, yasakla, müjdele, uyar, temsilî anlatıma başvur, nimetleri hatırlat." 2. görüş ise terkibin; bir hadiste de geçtiği üzere Fâtiha sûresi olarak anlaşılmasıdır. Fakat bu terkip, bütün Kur'ân sûrelerinin, özellikle 2. - 8. sûrelerin de 'çift yönlü (karşılaştırmalı) yedi' olarak nitelenmesine engel değildir. Bu durumda, 7 rakamı kesretten kinaye olmaktadır. Tıpkı Lokman: 27'deki 'yedi deniz' gibi...

116. Ayet, önce tevhîde yani dinin inanç boyutuna vurgu yapıp daha sonra *ittikâ* olgusuna temas ediyor ki bu, "Benden sakının; Bana karşı dikkatli hareket edin!" ifadesinin, inanca ilişkin hususlardan çok birtakım eylemleri ifade ettiğini gösterir. Yüce Allah'ın, peygamber göndermesinin (bi'set) iki temel prensibini vecîz bir şekilde açıklayan bu ayetin yanı sıra, Şuarâ sûresindeki, yine bi'seti konu alan ayetler (105-184) de *ittikâyı* özenle vurgular. Peygamberlerin, ümmetlerine getirmiş olduğu temel prensip: Allah'tan ittikâ edip elçisine içtenlikle boyun eğmektir. Bu ayetlerde, -âyetimizin aksine- aslî prensip olan iman boyutuna hiç temas edilmeyip doğrudan ittikânın zikredildiği dikkat çekmektedir ki şöyle açıklanabilir: Geçmiş peygamberlerin, ümmetlerine yönelttiği teblîğin ana unsurlarını veren bu pasajların asıl muhatabı Mekke Müşrikleridir. Bunların temel hastalığı da Allah'ı inkâr etmekten ziyade O'na ortak koşmaktır; dolayısıyla Kur'ân, kadîm peygamberlerin de kendi ümmetlerini, 'şirki reddetmeye ve ittikâya çağırmış oldukları intıbâını vermektedir. Evet, peygamber göndermenin ilk amacı, Allah'ın yegâne gerçek ilâh olarak tanınıp doğrulanmasıdır. Ancak Kur'ân'ın vermek istediği aslî prensip mârifet ve tasdik gibi iki soyut olgudan öte, hem inanç hem de amelle ilişkilidir.

117. N-k-r kökünden *inkâr;* sözlükte insanın kalbine, beklemediği bir şeyin gelmesidir. *İrfân*ın zıttı ve bir tür cehâlet olan inkâr, bir şeyi kerih bulup tanımama anlamındadır. Hoşa gitmeyen, beklenmedik bir şeyden dolayı kalpte hâsıl olan bu durum kendini, o şeyi tanımama, onaylamama, benimsememe ve ona ısınamama şeklinde ortaya koyar. İnkârcı nankörlerin ilâhî gerçeklere ısınamamaları bu kelime ile anlatıldığı gibi, sahîh bir aklın kerîh gördüğü eylem ve sözler de yine bu kökten gelen *münker* lâfzı ile ifade edilir.

118. Normali aşmak ve gerektiğinden fazlasını talep etmek demek olan *bağy* kısaca azgınlık olarak ifade edilebilir. Kur'ân, bağyi -din dışı kullanımına (Nisâ: 34; Hucurât: 9; Rahmân: 20) ilâveten- büyüklük kompleksi ile hukuk dışı davranışlarda bulunmak anlamında kullanır. Nitekim anlaşmazlıkların temel sebeplerinden biri, hakkına razı olmayıp başkasının hakkına göz dikerek maddî-manevî kazanç ve otorite peşinde koşmaktır. Fâhişelere *bağî* denmesi hukuksuz ilişkilerinden kaynaklanmaktadır. *Bağy*de; bir şeyi hakkı olmadığı hâlde talep etme anlamı ağır basar. Başka rab arayışı

haksız talebin bariz bir göstergesi olduğu için, böyle bir arayış *bağy* olarak nitelendirilir.

119. Kişi Hz. Peygamberin Allah'ın elçisi olduğuna tam olarak ikna olup itmînana erdiği zaman, kalbin tüm samimiyeti ile yapılmış batınî bir tasdik ve dahilî bir bilinç ortaya çıkar. Böyle bir imanda tereddüt ve kuşkuya yer yoktur; o, hem hayatın tüm safhalarını kuşatır hem de kişinin tüm benliğine nüfuz eder. Ancak, zorlayıcı sebeplerin ortaya çıkması durumunda, kişi inkâr etmiş gözükebilir. Ölüm tehlikesi ile karşı karşıya gelen Ammâr b. Yâsir'in, inkâr etmiş gözükmesinden sonra, Peygamber: "İman onun iliklerine işlemiştir!" buyurarak onu tezkiye etmiştir.

120. Farklı pasajlarda, Allah'ın seveceği, beraber olacağı, başarılı kılacağı kişilikler olarak şunlar gösterilir: Tevbe ederek Allah'a yönelen, temizlikte hassas, doğru yoldan ayrılmayan, Peygambere bağlanan, Allah'ın rızasını arayan, Allah'a sımsıkı sarılan, dünyada ve âhirette işe yarayacak şeyler yapan, Allah'a yardım eden, cihad ederek Allah yolunda canını dişine takan, şükreden, sabırlı, tevekkül sahibi, sarsılmaz bir imana sahip, müttakî, Allah'a kayıtsız şartsız teslimiyet göstermiş, yaptığını en iyi biçimde yapan, itaatkâr kimseler.

121. İnkârcı nankörler bağlamında kullanılan *mele'* ve *mütref*, ilahî belgelere karşı çıkan müstekbir tabakayı ifade etmekle birlikte, mele' siyâsî-askerî gücü kontrol eden müstekbirleri; *mütref* ise toplum üzerinde ekonomik ağırlığı bulunan sermayedar ve komprador tabakayı, sosyeteyi ifade etmektedir.

122. İri çizgi anlamındaki *rakm* masdarının; harfleri nokta vs. alâmetleri ile birlikte yazmak mânasında olduğu söylenebilir. *Ashâbe'l-kehf ve'r-rakîm* ifadesindeki *rakîm*in ne olduğu ihtilâflıdır. Ashâb-ı Kehf'in köpeğinin adı olduğu, mağaranın bulunduğu Ephesos veya Amman civarındaki dağ veya vadinin adı olduğu, yaşadıkları köyün adı olduğu şeklinde rivayetler vardır ki doğru değildir. *Rakîm* için Ashâb-ı Kehf'in adlarının yazılı olduğu kitâbe; Rumca mürekkep; bulundukları şehir; vadi ve yazı olmak üzere 5 görüş nakleden İbn Manzûr, son ihtimal için; lûğatçılar bu görüştedir der. Bununla birlikte, *rakîm*in kitâbe mânasında olduğu şeklindeki görüş ağırlık kazanmıştır ki bu, bir kitâbenin zaten yazısız olamayacağı düşüncesinden hareketle, İbn Manzûr'un tercih ettiği yazı anlamı ile de uzlaştırılabilir. Buna göre rakîm "Ashâb-ı Kehf'in adlarının, neseplerinin, başlarından geçen olayın ve kaçtıkları kişilerin adlarının yazılı olduğu taştan veya madenî kitâbe" olmaktadır.

123. Sûrenin 5. ayetinde işaret edilen "İsa Mesih'in 'Allah'ın kelimesi' olduğu, dolayısıyla O'nunla aynı özden olduğu çerçevesindeki iddialar"ı çürüten bir ifade... Sadece İsa Mesih değil, evrendeki her şey Allah'ın kelimesidir. Onlara tanrılık yakıştırılabilir mi ki İsa'ya yakıştırılabilsin.

124. *Neciyy*; bir büyüğün, en gizli/mahrem konuları konuşabilecek kadar kendine yaklaştırdığı kişi anlamında olup padişah musâhiplerini andırmaktadır. Kulun, Mevlâ'sı ile gerçekleştirdiği gizli ve özel bağlantılara da aynı kökten münâcât denir.

125. Bu ifade, Hz. Peygamberin Ashâb-ı Kehf, ruh (vahiy ve kaynağı) ve Zülkarneyn'e ilişkin sorulara cevap verecek vahyin niçin "Peygamberi Müşrikler karşısında zor

durumda bırakacak kadar gecikmeli" geldiğini açıklar. Ancak ilginç olan, burada, doğrudan meleklerin konuşmasıdır; Kur'ân'ın bir sözü -araya "Dedi ki" şeklinde bir kayıt koymaksızın- doğrudan meleklere atfedişine bir burada, bir de Sâffât: 163-166'da rastlanır ki "Kur'ân'ın değerli bir 'elçi'nin sözü olduğu" (Tekvîr: 19 vdd) gerçeği ile birlikte düşünüldüğünde, yadırganmaması gerekir.

126. Dördüncü ayetteki *nezzele* ile 2. ayetteki *enzele* fiilleri indirme anlamında kesişseler de, biri teksîr yani peyderpey indiriş, diğeri ise toptan ve salt indiriş ifade etmektedirler; aralarındaki bu nüans belirtildiği zaman sûrenin girişinde Kur'ân'ın inişi bağlamında vurgulanmak istenen şey daha net yansıtılmış oluyor.

127. Herhangi bir özelliği sayesinde arzulanan, hoşa giden yararlı şeyler anlamına gelen *hayr;* dünyalık metâlar için kullanılabildiği gibi, vahy ve iman dahil, dinî yanı ağır basan şeyleri anlatmak için de kullanılmıştır.

128. Böylece, tapındıkları taştan heykeller yüzünden azaba çarptırılan Müşriklerin gam ve pişmanlıkları daha da artacaktır; heykeller de Ateş'e atılmaktadır ki Müşrikler bunların -ne fayda ne de zarar verebilen- cansız, işe yaramaz şeyler olduğunu anlasın.

129. Sadece dinî ritüeller değil, insanın faydasına olan, dünya-âhiret mutluluğuna vesîle olacak bütün çalışmalar, eylem, aksiyon, icad-keşif ve davranışlar *salih amel*dir. Salih kul da dünyada ve ahirette büyük sonuçlar almaya lâyık insanlardır. Bu bakımdan, müminleri Ahirette olduğu gibi, dünyada da başarıya ileten tüm çalışmalar *salih amel* kapsamında ele alınmalıdır. Çünkü *salâh;* dinî-dünyevî her işi, en iyi, en kaliteli, tek kelimeyle neyi hedefliyorsa onu gerçekleştirmesini sağlayacak şekilde yapmak demektir. Sözgelimi evlilik bağlamında kullanılan (Nûr: 32) *salâh* evlenmeye elverişliliği kasdettiği gibi, sâlih kadının özelliklerini sıralarken kullanılan (Nisâ: 34) salâh, evlenip geçinilmeye elverişli kadını anlatır. Bir türlü çocuğu olmayan Zekeriyyâ Aleyhisselâm'ın eşinin, doğurmaya elverişli hâle getirildiği anlatılırken, ıslâh edildiği belirtilir (Enbiyâ: 90). Buna paralel olarak yeryüzünü ıslâh etmek, onu yaşamaya elverişli kılmak; ifsâd etmek ise yaşanmaz hâle getirmek demektir.

130. Bu, Kur'ân'ın kâfir karakteristiğinde yer verdiği tavırlardan biridir. İnkârcı nankörlerin vahiy, baas vb. iman ilkelerini, ellerindeki bâtıl delillere ayanarak akla-mantığa-bilime aykırı oldukları gerekçesiyle tasdik edilemez bulmaları cedelleşme kapsamında mütâlâ edillir. *Mücâdele;* iman ilkelerinin gerçekliğine saldırı niteliğindeki lisânî mücadele ile başlayıp Kur'ân ve Peygamberle fiilî mücadeleye kadar giderse de bu kavramda fiilî bir karşı koyuştan ziyâde, dilbazlık ve münâzara söz konusudur. Allah'ın bildirdiği gerçekler hakkında sağlam bir belgeye ve bilgiye değil de hevâ, Şeytan vb. bâtıl şeylere dayanarak yapılan tartışmalar bu bağlamda ele alınır. Aynı olgu muhâcce ve mu'âceze masdarları ile de ifade edilir ki ilâhî mesajı zaaf ve acze düşürüp amacına ulaşmasını engellemek için sözlü ve fiilî düşmanca çabalara girişmek anlamındadır.

131. İbn Kesîr'e göre ise; ayette mealen şöyle denmektedir: Her kim Allah'ın dünyada ve Ahirette Muhammed'e, kitabına ve dinine yardım etmeyeceğini zannediyorsa,

gidip evinin tavanına bir ip uzatsın; sonra onunla kendini asıp intihar etsin. Şayet kendisini öfkelendiren bu ise bilsin ki Allah ona mutlaka yardım edecektir.

132. İbn Kesîr'e göre; buradaki *et-Tayyib mine'l-kavl,* meleklerin Cennetlikleri karşıladığı *Selâmün 'aleyküm* vb. güzel sözlerdir. Allah'tan ve meleklerden azar işiten Cehennemliklerin aksine, Cennetlikler orada 'Selâm!' sözünden başka lâf işitmeyeceklerdir. İşte ayette; Cennetliklerin bu güzel sözleri işitip oradaki nimetleri kendilerine bahşeden yüce Rablerine hamd edecekleri yere götürüleceklerinden bahsedilmektedir. *et-Tayyib mine'l-kavl* ifadesinden maksat; Kur'ân-ı Kerim, Kelime-i Tevhid ve çeşitli zikirler de olabilir. Ancak bu durumda, *ve hüdû ilâ sırâtı'l-hamîd;* ifadesi, "Dünyada O'nun doğru yoluna hidayet edilmişlerdi" demek olur ki yukarıdaki ile çelişmez.

133. Yumuşak ve sağlam kumlu toprak anlamındaki *habt* kökünden gelen *ihbât,* yumuşaklık ve alçakgönüllülük anlamındadır. *İhbâtı* müminlerin kazanması gerekli bir kalp ameli olarak gören Kur'ân, bu amele sahip kişileri müjdeler ve Rablerine bu duyguyla yaklaşan iman ve amel-i salih sahiplerini, cennetlik olarak tavsîf eder. *İhbâtı* Allah'a ve vahye karşı takınılması gerekli bir tevazu duygusu olarak yansıtan ayetler, mezkûr duygunun iman ve teslimiyetle bağlantılı olduğunu da ortaya koymaktadır.

134. İlahî gerçekler karşısında girilen büyüklük kompleksini ifade eden lâfızlardan biri de *'utüvv*dür. Haddi aşmak, serkeşlikle kibirlenmek ve taatten uzaklaşmak anlamına gelen kelime, *'an* ile kullanıldığında, bu kompleksin en üst düzeyine çıkarak (örneği: Allah'ın emrinden) uzaklaşmak anlamına gelir. Dindışı bir örnekte ihtiyarlığın, ıslah ve tedavisi mümkün olmayan son sınırı için bu kökün kullanıldığı görülmektedir. Bundan yola çıkılarak *'utüvv*ün, son derece hoyratça ve küstahça hareket etmek anlamına geldiği ve kibrin son sınırı olduğu söylenebilir.

135. İlginç bir şekilde, "bizimle" demeyip "benimle beraber" diyor; çünkü İsrâiloğulları hâlâ "Allah'ın kendileriyle beraber olacağı" bir seviyede değiller... Oysa, Hz. Peygamber, Hz. Ebu Bekr ile birlikte mağarada ölümle burun buruna iken, "Üzülme, Allah kesinlikle bizimledir." buyurmuştu.

136. *Ahd-i Atik,* Tekvîn, VII, 6'ya göre, tûfan olduğu zaman 600 yaşında olan Nuh Aleyhisselâm, Tekvîn, IX, 28-29'a göre, tûfandan sonra 350 yıl daha yaşamış ve bütün ömrü 950 yıl imiş. Tevrat'ın kâinatın yaratılış tarihi, tûfan vb. konulardaki rakkamlarının hiç de gerçeği yansıtmadığı ortadadır. Öyle görünüyor ki, "-elli yıl eksiğiyle- bin yıl" ifadesi (Bakara: 96'daki "Her biri ister ki kendisine bin yıllık bir ömür verilsin." ifadesindeki abartı gibi) Hz. Nûh'un ömrünün uzunluğundan kinâyedir; bunca ömrüne rağmen pek fazla taraftar edinemeyişi abartı üslûbu ile anlatılmıştır.

137. *Namaz* insanı kötülüklerden ve çirkin davranışlardan men'eder. Ancak bu ahlâkî seviyeyi kazandıran namaz batınî-zahirî tüm şartlarına riayetle kılınan namaz olup gönlün huşûdan uzak Allah bilincinden yoksun ve O'nun rızasını kazanma amacından gafil olarak türlü dünyevî gâileler içinde yapmış olduğu bedenî hareketlerden ibaret değildir. Nitekim ayette, *akımi's-salâte* dendikten sonra, *inne's-salâte* diye lâm-ı târif kulla-

nılarak: ancak böyle dosdoğru kılınan bir namazın kişiyi çirkin ve kötü davranışlardan alıkoyacağı belirtilmiştir.

138. Böyle bir girizgâh yapılmaktadır; çünkü 9-27. ayetler, Hz. Peygamber'in Allah'a dayandırarak ettiği vaadlerin, iman ettiğini söyleyen herkes tarafından gerçek kabul edilmeyişini ve bazı iman sahiplerinin Hendek savaşındaki korku ve kuşku dolu hâlet-i ruhiyelerini sorgulamaktadır. Bu girizhâhta, Hz. Peygamberin ailevî ilişkilerine yönelik tartışmalara da bir gönderme vardır...

139. Bir savaş ilân edilmekle birlikte, vuruşmak söz konusu olmaksızın düşmandan alınan her türlü değere *fey'* denirken, savaşılarak alınan değerlere ganîmet denir; ayette de *fey'* kökünden *efâe* fiili kullanılmaktadır.

140. Rüzgâr sayesinde, Kızıldeniz kıyısında Etsyon-geber'de yaptırdığı (Ahd-i Atik, I. Kırallar, IX, 26) yelkenlileri ve güneyin zenginliklerini ülkeye taşıyan Tarşiş gemilerini (*Ahd-i Atik,* I. Kırallar, X, 22) istediği yere hızla sevkediyor; yürüyerek kat'edilmesi aylarca süren mesafeleri sabah akşam kat'edebiliyordu.

141. *Bahr* kelimesi "deniz" diye çevrilmekteyse de Arap dili âlimlerine göre bahr; "tatlı olsun tuzlu olsun büyük miktardaki bütün su birikintileri (yığınları/kaynakları)" için kullanılır; çeşitli büyüklüklerdeki göl ve denizleri kapsar.

142. Kur'ân, müminler için bir yandan Allah korkusundan titreyen, endişeli, hüzünlü, ürkek, utangaç bir tipoloji resmedip bir yandan da cesur, müminlere karşı merhametli kâfirlere karşı onurlu bir mümin portresi çizerken, indiği ortamın sosyopolitik özeliklerini dikkate almaktadır: Nitekim kendini büyük gören, müstağnî, şımarık, küstah, çalımlı, ukalâ tipleri yererken de ilk dönem kâfirlerinin özelliklerini yansıtmaktadır. Kur'ân'da, müminlerin sahip olduğu en temel vasıf olarak korku ve saygı fenomeninin zikredilip, kâfirlerin en temel vasfı olarak da korkusuzluk/hoyratlık fenomenine yer verilmesi bizi şöyle bir sonuca götürür: Tıpkı Allah ve azabından korkmama ifade eden tüm kavramlar küfrün içyapısına dahil olduğu gibi, çeşitli oranlarda bir korkma ifade eden bütün kelimeler de imanın içyapısına girmektedir. İman sahibi olup da azap ayetleri zikredildiğinde korkmayıp, aldırmamak, davranışlarına çeki düzen vermemek; cennetle ilgili ayetler zikredildiği zaman da ümide kapılmamak nasıl mümkün olabilir? Böyle birinin aynı aldırmazlığı (gaflet ve nisyân) gösteren bir kâfirden farkı nedir? Yalnız, Allah ve azabından korkup belli bir ahiret ve akıbet endişesi taşımakla birlikte bir kısım müminler, bir ayetten dolayı ürperip tüyleri diken diken olurken, başka birtakım müminlerin aynı tepkiyi vermediği görülebilir. Bu vecd hâlleri, insanların mümin ya da kâfir olması ile ilgili olmayıp daha farklı faktörlere dayanmaktadır. Çünkü aynı durumlar karşısında herkes aynı reaksiyonu göstermeyebilir.

143. Ayet, insanoğlunun, Âhirette dünyadaki bedeninden farklı bir bedende yaratılacağına işaret ediyor ki bu yaratılıştan neş'e-i âhiret (Ankebut: 20) ve neş'e-i uhrâ (Necm: 47) diye de söz edilir. Ayrıca bkz. Vâkıa: 60-62.

144. İbn Kesîr'e göre meal şu şekildedir: Ba'sı inkâr edenlere sor bakalım; kendilerinin yaratılışı mı daha zordur yoksa göklerin, yerin ve ikisi arasındakilerin -yani meleklerin, 'şeytan'ların ve muazzam yaratıkların- yaratılışı mı?

145. İbn Kesîr'e göre Hz. Süleyman: "Ben bu atları büyük bir sevinç ve beğeni ile seyredip dururken güneş battı, (ikindi namazının vakti geçti); bunlar bana Rabbimi zikretmeyi unutturdu." demiş. Daha sonra 'Getirin şunları bana!' deyip bacaklarını ve boyunlarını kesmeye başlamış... Allah da bunların yerine, kendisine onlardan çok daha sür'atli olan rüzgârı hibe etmiş.

146. İnsanın eylem sahasına giren her fiilde doğru ölçüyü aşmak ya da ihlâl etmek demek olan *seref* kökünden gelen israf Kur'ân'da her tür aşırılığı ifade etmek için kullanılır. Nitekim ayetimizde, Yüce Allah başta büyük günahlar olmak üzere her tür aşırı, ölçüsüz ve dengesiz hareketi işleyenleri tevbeye çağırır. Kur'ân'ın genel teâmülüne dayanarak ayetin sadece mü'min kulları ilgilendirdiği düşünülebilir ise de gerek önceki ayetlerin günahkâr müşriklerden bahsetmesi, gerekse ayetin, işledikleri bir sürü günah yüzünden iman etmekte zorlanan müşriklerle ilgili indirildiğine dair rivayetler bu anlayışı doğrulamaz.

147. Kur'ân'da, meleklerin Allah'a, iman etmelerinden ziyâde, O'nun her emrine harfiyyen uyduklarından bahsedilir. Bunun tek istisnâsı, gerek Arş'ı taşıyan gerekse Arş etrafında bulunan meleklerin Allah'a iman ettiğinden bahseden bu ayettir. Meleklerin mümin olduğu aşikâr olmasına rağmen, bunun ayrıca belirtilmesinin ne gibi bir faydası olabilir? Zemahşerî'ye göre bunun ilk faydası: imanın ne kadar şerefli ve üstün bir rütbe olduğunu göstererek imana teşvik etmesi; ikinci faydası ise Allah'ı cisim olarak düşünenleri reddetmesidir; çünkü bunların dediği doğru olsaydı, melekler, Allah'ı bizzat gören varlıklar olacaktı; dolayısıyla da iman ile tavsîf edilmeyeceklerdi. -Zira, ancak gayba, yani: duyu ve algıya kapalı olan bir şeye, iman edilebilir!- Yalnız şunu da belirtmek gerekir: Arş Yüce Allah'ın mutlak hükümranlık tahtını sembolize etmektedir; ortada böyle bir cisim olmadığı gibi, onu -bilinen mânada- taşıyanlar da yoktur. Anlatılmak istenen, Allah'ın, kâinat üzerindeki mutlak hükümranlığını melekler aracılığı ile yürüttüğüdür. Nitekim Allah, hemen her şey için bir araç kullanır; her şey sonuçta Allah'a ait olmakla birlikte her şeyin mutlaka görünen bir sebebi vardır.

148. Müşrikler toplumdaki gelir adaletsizliğini azaltmaya yönelik hiçbir teşebbüste bulunmamak, bencillik ve cimrilik ile eleştirildikten sonra, bu zaafların sebebini de göstermektedir: Ahirete inanmamak... İnsanoğlu, başkaları için yaptığı bir harcamanın "sonuç"ta bir şekilde kendisine döneceğine inanmazsa, elbette kimseye bir şey ver(e)meyecektir. Nitekim müminler de ittikâ sahibi oldukları ve ahireti tasdik ettikleri için verebilmektedirler (Bkz. Leyl: 6-9) ki, arınma amaçlı verişlerin en genel adı sadakadır; yani, doğrulama/tasdik ile aynı kökten gelen bir kelime...

149. Ehl-i Kitap, hasretle bekledikleri peygamberin kendi ırklarından olmadığını ve işlerine gelmeyen hükümler getirdiğini görünce, tıpkı atalarının asırlarca hasretle bekledikleri (İsa) Mesih'e düşman kesildikleri gibi, bu zâta karşı da amansız bir düşman kesilmiş; Allah, vahy, kitap, peygamberlik gibi kavramlardan haberdar insanlar olarak özellikle bu noktalardan müthiş bir yıpratma politikasına girişmişlerdi. İşte bu politikanın bir yansıması olarak Hz. Peygamberi kast ederek: "Allah Musa ile

konuştuğu gibi, onunla da konuşsa ya!", "o da Musa'nın levhaları gibi gökyüzünden kitap indirse ya!" türünde istekleri Müşriklere empoze etmeye başlamışlardı. Kur'ân ikinci isteğe, "Şayet sana kâğıda/deriye yazılı bir kitap indirseydik ve ona bizzat elleriyle dokunsalardı, inkârcı nankörler mutlaka; 'Bu, apaçık bir büyüden başka bir şey değil!' derlerdi." (En'âm: 7) şeklinde cevap verirken, birinci isteğe de bu ayetle cevap verdi. Nisâ: 163-64'te de mealen "adı geçenlerden hiçbiri Musa gibi olmadığı hâlde peygamber olabilmiş ise Muhammed de pekâlâ olabilir" buyurdu.

150. *Vahy* aslında anî işaret mânasındadır; sür'at mânası taşıdığı için, çabuk ve ânî meydana gelen şeye *emrun vahyun* = ânî olay denmiştir. Bu işaret, remz ve târîz yolu ile olabileceği gibi, bazan terkipsiz [zihnî] bir ses ve bir organ vasıtası ile; bazan da yazı ile olabilir. Zeccâc'ın verdiği "gizli bir surette bildirme" mânasındaki gizlilik ile mezkûr târifteki çabukluğun, vahyin anlamını oluşturan temel unsurlar olduğu söylenebilir. Bu iki unsur esas alındığında vahyeden ile vahyedilen arasında başkalarına gizli kalacak tarzda bir iletişim kurulması olarak tanımlanabilir.

Kur'ân'daki bütün *vahy* kelimeleri teknik mânada vahiy zannedilmemelidir. Peygamberlik vahyi ayrıdır; bu vahyin diğerlerinden farkı, vahyen bildirilen mesajın farklı olmasıdır. *İlhâm* mânasında herkese vahyedilebilir (Ümm-i Musa, Meryem, arı vs.). İnsanlara, yoğunlaştıkları herhangi bir konu ile ilgili vahiy/ilham gelirken, peygamberlere elçi olarak belli mesajları iletmeleri, insanları birtakım şeylere karşı uyarıp müjdelemeleri çerçevesinde vahyedilmiştir.

Bu ayetten şu sonuçlar çıkarılabilir:

(i) Yüce Allah sadece Musa (a.s.) ile değil, öteki peygamberlerle de konuşmuştur. Ancak bir konuşma doğrudan vahiyle veya elçinin vahyi ile olurken, öteki, bir perde vasıtası ile olmuştur. Perde arkasından yapılan bu konuşma -mahiyeti hakkındaki tartışmalar bir yana- bir vahyetme değildir. Vahiydeki gizlilik ve ânîlik bunda yoktur. Allah-Musa iletişimi tamamen bu tür bir konuşmaya dayalıdır, demiyorum. Musa'ya İsrâiloğullarını deryada kuru bir geçitten geçirmesi, kayaya asâsını vurması, sihirbazların göz boyamaları karşısında asâsını atması vs.nin vahyedildiği Kur'ân'da belirtilir. Ancak bir perde ardından gelen seslere muhatap olması daha ilginç görülerek literatüre Musa Kelîmullah olarak geçmiş; *ve kellema'llahu Musa teklîmâ* sırrına mazhar olmuştur.

(ii) Ayette, "hiçbir peygamber ile" değil, "hiçbir beşer ile" denmesi dikkat çekicidir. Dolayısı ile burada zikredilen üç tür konuşma/kelâm, Allah-peygamber iletişiminden ziyade Allah-insan iletişiminin yollarıdır.

(iii) Ayette zikredilen üçüncü şık ile birinci şık vahiy arasında fark vardır. Birincide vahyeden Allah iken, üçüncüde elçidir. Elçi Allah'ın izniyle insana O'nun dilediklerini vahyetmektedir. Birinci şıktaki vahiy ile üçüncü şıktaki vahiy arasında bir fark gözetilmiş olmasından hareketle, *keşf, ilham, hads* vb. 'alım'ları birinci kategoriye sokmak gerekiyor. Bunların, vahydeki kadar bir 'kesinlik' ve 'mûcebince hareket mecburiyeti' ifade etmedikleri aşikârdır. Öyle ise ayetin birinci şıkkındaki vahyi Allah'ın insanlara ilhâm ve işâreti olarak anlamak gerekiyor.

(iv) Allah ezelî olarak konuşmakta olduğuna göre, peygamber gönderse de göndermese de varlıklarla iletişim hâlindedir. Son peygamberin vefâtından sonra da artık, o zâtına mahsus konuşması inkıtâa uğramayacaktır (Lokman: 27).

(v) Son olarak; Şûrâ: 51 ile Nisâ: 163-164'ü bir arada düşünecek olursak, Allah'ın, "kelâm etmesi [konuşması]" - "vahyetmesi" ilişkisini şu şekilde formüle edebiliriz: Gerek doğrudan vahiy, gerekse Elçinin vahyi Allah'ın genel mânadaki konuşma türlerinden biri olduğu gibi, özel nitelikli Musa konuşması da bu türlerden biridir. Dolayısı ile vahiy, Musa ile yapılan bu özel nitelikli konuşmanın karşıt parçasıdır [kasîm]. Yani Allah'ın her vahyi aynı zamanda kelâmıdır, ama her kelâmı vahyi değildir.

151. Yani; "Sana göre elbette o... Ancak, yine senin söylediğine göre (Enbiya 21/98) tapınılan bütün varlıklar Cehennem odunudur; (demek ki İsa da Cehennem odunudur, çünkü ona da tapıyorlar); bu durumda biz, ilâhlarımızın senin de büyük değer verdiğin İsa ile beraber yanmasına razıyız." dediler. Oysa, bir sonraki ayette (Enbiya 21/99) salih kulların -kendilerine tapınılsa bile- Cehennem ateşinden uzak oldukları bildirilmiştir. Ateş'te yanacak olan 'ilâh'lar, kendisine tapınılmasını isteyenlerden başkası değildir.

152. İbn Kesîr'deki rivayetlere göre, *kelimetü't-takvâ* dan maksat, kelime-i tevhid, tekbir vb. imanî cümlelerdir. Ancak bu ifadede, "Hudeybiye antlaşmasının Müslümanlar aleyhinde gözüken maddelerine -Allah bilinci sayesinde- bağlı kalmanın anlatıldığı anlaşılmaktadır. "Ki buna daha lâyık ve daha ehildiler." cümlesi de bu anlamı pekiştirir: Verdiği söze bağlı kalmak bakımından, elbette müminler kâfirlerden ileridedir.

153. Tevrat'ta yapıldığı belirtilen tasvir için Yuhanna'nın Vahyi: XIV, 1'e atıf yapılır. Oysa bu kısım, -Kitâb-ı Mukaddes'in ilk bölümünü oluşturan *Ahd-i Atik*'in ilk beş kitabından ibaret olan- Tevrat'a ait olmayıp, *Ahd-i Cedîd*'in son kitabıdır. Muhtemelen, ayette Tevrat ve İncil bir arada zikredildiği için, bütün bir Kitâb-ı Mukaddes kast edilmiştir. Sonuç olarak ayetin söylemek istediği şudur: Muhammed ve beraberindekilerin söz konusu özellikleri Kitâb-ı Mukaddes'te geçen bazı mesellerle ilginç bir şekilde örtüşmektedir:

"Ve gördüm, ve işte kuzu Sion dağı üzerinde durmakta, ve onunla beraber alınları üzerinde onun ismi, ve Babasının ismi yazılmış olan yüzkırkdört bin kişi vardı" (*Ahd-i Cedid,* Yuhanna'nın Vahyi: XIV, 1)

"Allah'ın melekûtu (...) hardal tanesi gibidir ki, toprağa ekilirken her ne kadar yer üzerinde olan bütün tohumlardan en küçüğü ise de, ekildikten sonra büyür, ve bütün sebzelerden daha büyük olur, büyük dallar salar, şöyle ki gökün [aynen!] kuşları onun gölgesi altına yerleşebilirler" (*Ahd-i Cedid,* Markos İncili: IV, 31-32. Ayrıca, Matta İncili, XIII, 31-32).

154. Bilimselci tefsir çevreleri, bu ayeti "evrenin genişlemesi" teorisi ile bağlantılı olarak anlamaktadır. Oysa ayet-i celileye Tefsir ilminin: (i) Ayetlere ilk muhataplarının anlayamayacağı mânalar yüklenemez; (ii) ayetler tabiî bağlamları çerçevesinde an-

laşılmalıdır; (iii) Kur'ân ayetleri birbirini tefsir eder temel ilkeleri çerçevesinde yaklaşmak gerekir. O zaman anlaşılacaktır ki, bu ayette evrenin genişlemesinden değil, "Allah'ın elinin geniş olması"ndan, dolayısıyla, insanların zenginleşmesinden bahsedilmektedir. Çünkü; öncelikle, evrenin genişlediği fikri XX. yüzyılda ortaya atılmış bir hipotezdir; Kur'ân'ın indiği çağın insanının zihin dünyası böyle bir mânaya tamamen uzaktır -ve her şeyden önce, aslında evren algısı farklıdır-.2. olarak; ayetin ilk odak kelimesi olan *semâ* lâfzı daha birkaç ayet önce; bu sûrenin 22. ayetinde "Rızıklarınız da gökte" buyrulurken geçmiştir. Son olarak; ayetin 2. odak kelimesi olan *mûsi*'ûn kelimesinin müfredi (el-mûsi') de Bakara sûresinin 236. ayetinde "eli geniş olan/zengin" mânasında kullanılmıştır.

155. *Suhuf,* yaprak mânasındaki *sahîfe*nin çoğuludur. *Sahîfe;* yüz derisine *sahîfetü'l-vech* denmesi örneğinde olduğu gibi, bir şeyin yüzeyini ifade eder. Kur'ân'da *suhuf;* kâğıttan ziyade üzerine yazı yazılan papirüs, geniş kemik, ince deri, hurma yaprağı, parşömen vb. yazı malzemesini ifade eder. Ancak, üzerinde mutlaka yazı bulunması şart değildir. İlk sûrelerin kiminde amel defteri (Tekvîr: 10); kiminde ise bildiğimiz semâvî kitap (TâHâ: 133; Necm: 36; Müddessir: 52; 'Abese: 13; A'lâ: 18, 19; Beyyine: 2) mânasında, *kitâb* lâfzının yerine kullanılan kelime, genelde *kitâb* lâfzından farklı bir mâna taşımaz. Nitekim *suhuf-i ûlâ:* ilk sahîfeler tâbirinin, sonraki sûrelerde yerini *kitâb* veya *kütüb* lâfzına bıraktığı; Necm: 36 ve A'lâ: 19'daki *Suhuf-i Musa* tâbirinin muahhar sûrelerde terk edilerek *el-kitâb* ve *Kitâb-ı Musa*ya dönüştüğü görülmektedir. Putperestlerin Hz. Peygamberden getirmesini istedikleri gökten inen, yazılı vesika: ilk devir sûrelerinden Müddessir: 52'de *suhuf müneşşera:* "(önünde) açılmış sahîfeler" olarak ifade edilirken, hicrete doğru vahyedilen İsrâ: 93'te *kitâben nakrauh:* "okuyacakları yazılı bir metin" olarak ifade edilmiş, En'âm: 7'de ise aynı istekten, *kitâben fî kırtâs:* "kâğıt/deri üzerine yazılı metin" diye bahsedilmiştir. İki kelimenin, Asr-ı Saadet'teki Kur'ân dışı yazılı metinlerde de birbiri yerine kullanıldığı görülür. Sözgelimi Medîne Sözleşmesi, kendisinden, 1. ve 47. maddelerde *kitâb* olarak söz ederken, 22, 37, 39, 42 (iki kez) ve 46. (üç kez) maddelerde *sahîfe* olarak bahseder. *Suhuf* ve *kitâb* lâfızları aynı şeyi anlattığına göre, demek ki, yazılı bir metne, yazılı olduğu malzeme açısından suhuf denirken, yazılı olması açısından *kitâb* denmiş olmaktadır. Bu bakımdan Necm: 36 ve A'lâ: 19'daki suhuf tâbirini tevil edip Hz. Musa'ya Tevrat'ın dışında bir de *suhuf* verildiğini veya mezkûr suhufun Hz. Peygamber devrindeki Hicaz ve Yemen Yahudilerinin elinde bulunan ve şu anki Tevrat'ta yer almayan bir Tevrat sifri olduğunu savunmak pek doğru görünmüyor.

156. Uzayın en parlak yıldızı olarak bir kısım insanların öteden beri büyük saygı duyduğu hatta taptığı Akyıldız (Şi'râ/Sirius A), Güneş'ten yirmiüç kat daha parlak ve elli kat daha büyük olup Dünya'dan 8.7 ışıkyılı (51 trilyon mil) uzaklıktadır ki bu mesafe, Dünya ile Güneş arasındaki (149 milyon km.lik) mesafenin bir milyon katıdır. Şi'râ, bir "çift yıldız" olup küçük olanın, büyüğü etrafındaki dönüş periyodu elli (50) yıldır.

157. Bu ayet insan olsun cin olsun hiç kimseye günahının sorulmayacağını bildirirken, Nahl: 92-93'ün yanı sıra Sâffât: 24 gibi ayetler inkârcı nankörlerin sorgulanacağını belirtir. Arada çelişki varmış gibi görünüyorsa da iki ayet grubu farklı mânadadır: İlk gruptakilerin maksadı, 'siz şu şu günahları işlemiş miydiniz?' diye sormak değildir; Nahl: 92'de: 'bu günahlardan mes'ul tutup onların cezasını çektirmek'; Sâffât: 92-93'te ise bir sonraki ayette dile getirilen -başka- sorulardır. Rahmân: 39 ise bir sonraki ayetten açıkça anlaşıldığı üzere, "mücrimler sîmalarından zaten tanınacağı" için bunlara 'siz şu şu günahları işlemiş miydiniz?' diye sorulmayacağını anlatmaktadır.

158. Saff, Teğâbün ve Cum'a sûreleri de *tesbîh* vurgusu ile başlar. Hadîd ve Cum'a sûrelerinin girişi *yüsebbihu* iken diğer ikisininki *sebbeha*dır. Varlıkların tesbîhi; secde (Nahl: 49; Rahmân: 6) ve teshîr (örneği: Ra'd: 2; İbrahim: 32; Lokman: 20; Câsiye: 13) fiilleri ile de ifade edilen mutlak itaatten ibarettir; canlısı-cansızı, mümini-kâfiri bu anlamda Allah'ı tenzih etmektedir (Rad: 15; Hacc: 18). Kâinattaki her şey işte bu "bizim anlamadığımız" (İsrâ: 44) mânada Yüce Allah'ı tesbîh etmektedir; O'nun emrine âmadedir; O'na daimî bir secde ve itaat hâlindedir.

159. Mekke'nin fethi, İslâm tarihinin önemli dönüm noktalarından biridir; böylece herkes müminlerin ne kadar güçlü-başarılı olduklarını görmüş ve birkaç sene içinde nerede ise bütün Arabistan İslâm'a girerek Peygambere bağlılığını bildirmiştir. Dolayısıyla, İslâm'ın ve Peygamberin akıbetinin az çok belli olduğu fetihten önceki harcamalarla sonrakiler elbette bir olmayacaktır.

160. İbn Kesîr'e göre; "Arkanıza dönüp orada arayın ışığı!" ifadesi, Allah'ın münafıklara yönelik bir 'oyun'udur. Bunun üzerine, nurun taksim edildiği yere geri dönerler; ama bir şey bulamayıp tekrar müminlerin yanına gelirler. Ama bir de bakarlar ki, aralarına bir duvar çekilmiş!.. Oysa, ayette, mecazî bir üslûp vardır; "Nurun kaynağı dünyada idi; biz bu nuru orada verdiklerimizle kazandık. Dünyaya gidip orada arayın nuru!" denmektedir. Ama bu, bir tehekkümden ibarettir. Çünkü oradan dünyaya dönüş imkânı bulunmamaktadır. Bu ifadelerin asıl muhatapları, dünyada yaşayıp da 'infak'ta bulunmayan; başkası yararına yapacağı harcamaları angarya sayan kişilerdir. Bunlar, mümin toplumun fertleri olmakla birlikte, infak ve karzların karşılığını Allah'tan -hem de kat kat- alacaklarına inanmadıkları için 'münafık' sayılmışlardır.

161. İbn Kesîr, bu ifadeyi; "Siz Allah'ı zikretmeyi unutmayın ki O da kendi çıkarınıza olan şeyleri yapmayı size unutturmasın" şeklinde açıklamaktadır. Ayetlerin akışına bakılırsa, burada Hz. Peygambere karşı Yahudilerle ittifak yapan Münafıklar eleştirilmekte; "Anlaşmayı yaparken Allah'ı umursamadıkları için, İslâm ordusu kapıya dayandığında Allah'ın da birbirlerini umursamaz hâle getirdiği Yahudi ve Münafıklara benzemeyin!" buyrulmaktadır.

162. Ayete'l-kürsî gibi *Huva'llâhü'llezî...* de Cenâb-ı Hakk'ın özelliklerini vecîz bir şekilde verdiği için bir hadîs-i şerifte şöyle buyrulmuştur: "Her kim sabahleyin üç kez *e'ûzü billâhi's-Semî'i'l-Alîmi mine'ş-şeytâni'r-racîm* diyerek Haşr sûresinin son üç ayetini okursa, Allah akşama kadar kendisi için istiğfar etsinler diye yetmiş bin

melek görevlendirir; gün ortasında ölecek olursa da şehid olarak ölür. Geceleyin okuduğu takdirde de aynı karşılıklar geçerlidir." (*Tirmizî,* Fezâilü'l-Kur'an, 22)

163. Pasaj, Hz. Peygamberin Mekke'yi fethetme teşebbüsünün, Bedir gazilerinden hâlis bir mümin olan Hâtıb b. Ebu Belte'a tarafından düşmana ihbar edilmek istenmesi üzerine inmiş olup Hâtıb ve benzerlerini, kâfirlerden -akrabaları bile olsa- teberrî etmeye çağırır.

164. Yalnız bu düşmanlık ve nefretin dozajının iyi ayarlanması gerekir. Çünkü ayette öyle bir durum söz konusudur ki düşmanlık ve nefret beslenecek şahıslar iki özelliği birden taşıyorlar: Hem 'kâfir'ler, hem de can düşmanı!.. Böyle olunca, ayet, müminlerde söz konusu nefret hissini uyandırmak isterken, her iki unsuru da hesaba katıyor. Öyle ise inkâr edenlere karşı kalbî bir *teberrî* gerekmekle birlikte, ancak bir savaş arefesinde düşmana gösterilebilecek kadar şiddetli bir düşmanlık ve nefret gerekmez (8. ve 9. ayetler de bunu vurgular). Çünkü böylesine şiddetli bir duygunun gayrımüslimlere karşı normal zamanlarda da beslenmesi durumunda bu hissin eyleme dönüşmesi kaçınılmaz olacağı için, suçlu-suçsuz tüm gayrımüslimlerin, hatta Haricîlerde olduğu gibi, amel zaafı gösteren Müslümanların bile canına kast edilebilir. Oysa İslâm'ın en temel hedefi can güvenliğini sağlamaktır.

165. Kelime-i şehadet getirmek, bir bakıma Peygambere bîat (bey'at/mübâya'a) etmektir. Nitekim bîat alınan konular: Şirk koşmamak, Allah'tan başkasına kulluk etmemek, teslimiyet göstermek vb. imanın temel ilkeleridir. Ancak, *bîat* imanla eşanlamlı değildir; o, iman temeline oturan daha üst bir kavramdır, zira iman etmek üzere bîat edildiği de görülür; Akabe ve Rıdvan bîatlerinde de imanlı kimselerden bîat alınmıştır. Bîate daha ziyade belli bir gaye ve hedef söz konusu olduğu ya da toplu bir ihtidâ vâkî olduğu zaman başvurulur. Ancak yine de; iman ilkelerini gerçekleştirme azmini vurgulamak anlamına gelen bîat ile imandaki emânlaşma mefhumu bir noktada kesişir.

166. İsrailoğulları Hz. Musa'ya sürekli sorun çıkarmış; emirlerini kuşku ile karşılamış; dediklerini yapmakta sürekli gevşek davranmıştır (Örneği: Bakara: 59, 61, 67-71).

167. "Çok övgüyedeğer" anlamına gelen *Ahmed* kelimesinin İncil'de "Perîklytos" olarak geçtiği söylenmektedir. Türkçeye "Tesellici" diye çevrilen kelime bu olsa gerektir. Hz. İsa kendisinden sonra gelecek bu Tesellliciyi şöyle müjdelemektedir: "Benim gitmem sizin için hayırlıdır, çünkü gitmezsem Tesellici size gelmez ... ve o geldiği zaman günah için, salâh için ve hüküm için dünyayı ilzâm edecektir (...) Fakat o Hakikat Ruhu gelince, size her hakikate yol gösterecek; zira kendiliğinden söylemeyecektir." (Yuhanna İncili, XVI, 7 vdd.)

168. Aslen Arapça olmayan *sifr;* "perdeyi açma" anlamındaki *sefr* ile aynı kökten olup gerçeği ortaya koyan koca kitaplara denir ve özellikle Tevrat sifrleri için kullanılır. Kırtasiye malzemelerinin kıt ve ilkel olduğu devirde yazı ve kitapların iri/büyük olması doğaldır: Ayet, bildiği ile amel etmeyen Yahudilerin, tıpkı koca koca kitaplar taşıdıkları hâlde içeriğinden bîhaber eşekler gibi Tevrat'ı anlamadıklarına dikkat çekiyor.

169. Bu iki kadının, peygamber kocalarının getirdiği ilkelere iman etmemelerinin, *küfr, tekzîb* vb. bir fiille değil de *hıyânet* fiili ile ifade edilmesi ilginçtir. İlk anda

karının kocasına ihânetini çağrıştırmaktadır; ancak imanın Nisâ: 92'nin dipnotunda verdiğim anlamı göz önüne alınırsa, bunun sadece, evlilik aktı ile karşılıklı verilen güvenin artık telkîn edilememesi anlamında bir hıyânet olduğu anlaşılır. Nitekim Enfâl: 27 de, bizzat iman sahiplerini Allah'a ve Elçisine hıyânet etmemeleri yolunda uyarır ki orada da *küfr* ve *tekzîb*den ziyade, verdiği emâna aykırı hareket etme anlamı baskındır. Hâsılı; bu iki peygamberin, hanımları ile olan ilişkilerinde, karı koca ilişkisindeki en önemli unsur olan güven zamanla ortadan kaybolmuştur ki en önemli sebebi inkârlarıdır. Ancak her inkâr söz konusu güveni yok etmez. Bir mümin erkek, pekâlâ Yahudi veya Hıristiyan bir hanımla güven içinde evli kalabilir.

170. İlahî kurallar tıkır tıkır işlemekte!.. Önceki inkârcı nankörlerin başına gelenler sizin başınıza da gelecek. Azâbın bir türlü gelmediğini, verilen mühletin uzadığını düşünerek 'Nerede kaldı bu azap!' diye dalga geçiyorsanız, bilin ki Allah Halîm'dir; sizin bin seneniz, O'nun katında tek bir gündür. O'nun katında sabah akşam diye bir kavram yoktur. Zamanla ilgili kavramlar O'nun emriyle gerçekleşmektedir. Gökler O'nun elinde bir yaprak misâli dürülmüş vaziyettedir; istediğini yapabilir. Dolayısıyla size çok uzun gelen -O'na göre ise kısacık- bir zaman zarfında vaadini icrâ edebilir.

171. Yani, zenginleştiririz... Bol su, zenginlikten kinayedir.
İbn Kesîr bu ayete iki türlü mâna verilebileceğini, fakat "Ta ki onları bununla sınayalım" ifadesinin mealde verdiğim anlamı desteklediğini belirtmektedir. Nitekim bir önceki ayette haktan sapanlar söz konusu edilmekte; bir sonraki ayette yine bunlardan bahisle; "Evet, kim Rabbinin öğüdünden yüz çevirirse, O da onu gittikçe yükselen bir azaba sokar" buyrulmaktadır. [Diğer anlam ise şöyledir: "Şayet doğru yolda istikamet üzere gitselerdi, Biz de onları bol su ile suvarırdık."]

172. Tertil: Harfleri birbirine karıştırmadan, harflere ve harekelere hakkını vererek açık seçik, acele etmeksizin ve anlamını düşünerek okumak demektir; yani, diksiyon kurallarına: vurgulara, jest ve mimiklere riayet ederek, ne dendiğini net olarak yansıtmak...

173. F-c-r kökü; deniz, kaya, baraj vb. bir şeyin açılıp yarılması, barajda büyük bir gedik açılması anlamına gelir; *fücûr* da dinî-ahlâkî ilkelerin dikkat çekmeyecek kadar delinmesi durumunda değil, dindarlık kisvesinin yırtılması ve büyük günahların işlenmesi durumunda kullanılır. İsm-i faili olan *fâcir,* günah işlemekle kalmayıp bu işi alışkanlık hâline getiren demektir. Kur'ân'da *küfr* ile birlikte (Nûh: 27; 'Abese: 42) ve *takvâ* (Sād: 28; Şems: 8) ile *birr*in (İnfitār: 13-14; Mutaffifîn: 7, 18) zıttı olarak kullanılır.

174. Bu altı ayette meleklere mi rüzgârlara mı and içildiği hususunda farklı görüşler vardır. İbn Kesîr'e göre, en güçlü görüş, 1. ayette [ve devamında] rüzgârlara and içildiği yönündeki görüştür. Taberî'ye göre de 2. ayette rüzgârlara and içildiği kesindir; İbn Mes'ûd'un da bu görüşte olduğu rivayet edilir.

175. Mücahid'e göre; "benzerler birleştirildiği; yani, iyiler iyilerle, kötüler de kötülerle bir araya getirildiği zaman... Hasen-i Basrî ve İkrime'ye göre ise "ruhlar bedenlerle eşleştirildiği zaman..."

176. İbn Kesîr; bu kısmın tefsirini -zı harfi ile- "*zanîn*"e göre yaparak; "gayb konusunda itham edilemez, suçlanamaz" anlamını vermiştir. Akabinde, kelimenin dad ile "*danîn*" şeklinde de okunduğunu, buna göre; "gaybı kimseden kıskanmaz, aldığı mesajların tamamını insanlara aktarır" anlamına gelmiş olacağını belirtmiştir. Kur'ân hattı, dad ile olduğundan, 2. mânayı esas almak durumundayız.

177. İbn Kesîr'e göre, *Siccîn;* sicn/zindan kökünden gelmekte olup bütün 'aşağı'lık ve 'dar'lıkları cem eder... "İri harflerle yazılmış bir kitab" ifadesi Siccîn'in tefsiri değil, günahkârlar için verilmiş 'sonunda Siccîn'e düşme' hükmünün tefsiridir. Yani, iri iri harflerle yazılmış, bitirilmiş bir kitaptır bu; artık buraya hiç kimse ilave edilemez; ne bir kişi eksiltilebilir ne de bir kişi artırılabilir... [Aynı şey -tersinden- 'İlliyyîn için de geçerlidir.]

178. *Cehennem* lâfzının "uçsuz bucaksız derin vadi" anlamına geldiği göz önünde bulundurulursa, kazdıkları hendeğe karşılık, ondan çok daha büyük ve derin olan Cehennem'e atılacakları belirtilmiş olur.

179. Burada, tarih sahnesinden çekilen birtakım milletlerin teknik ve medeniyette kaydettikleri başarılar dile getirilmektedir. Dikilitaşları ve piramitleri ile hâlâ hayranlık uyandıran kadim Mısır medeniyetinin bunlar arasında önemli bir yeri vardır. Ayette, 'kazık' mecazı ile anlatılan budur; 'firavun' zaten özel isim değil, hükümdar anlamında cins isimdir. Dolayısıyla, "kazıklı firavun" ifadesini tek bir kişinin; malum Firavun'un, -İbn Kesîr'in yer verdiği türden- birtakım vahşî cezalandırmaları ile sınırlandırmak doğru olmaz.

180. İbn Kesîr'de bu ayete verilen "Bu saygın şehirde savaşmak sana helâldir" şeklindeki anlamın sûrenin indiği ortamla alâkası olmadığı aşikârdır.

181. İlahî gerçekler karşısındaki büyüklük kompleksinin temel gerekçesi, kendini ihtiyaçsız hissetmek, maddî-manevî bütün alanlarda kendi kendine yetebileceğini iddia etmek, bu sebeple de ilahî emir ve yasaklara burun kıvırmaktır (istiğnâ'). *İstiğnâ* lâfzının kökü olan *ğınâ* ihtiyaçsızlık demek olup gerçek anlamda sadece Allah'ın vasfıdır; kullar için söz konusu olan *ğınâ* ise izafî bir zenginliktir.

Tuğyân ile *istiğnâ* arasında bir sebep-müsebbep bağlantısı vardır, çünkü, insan kendini müstağnî gördüğü için taşkınlık etmektedir (Alak: 6); Kur'ân *istiğnâ*nın karşılığı olarak bir sûrede, hidayet üzere olarak takvayı emredip namaz kılma fiillerini gösterirken (Alak: 10-12), bir başka sûrede, *ittikâ*yı göstermektedir. Yani, 'muhtaç bir kul' olduğu bilinci ile hareket ederek korunup sakınmak, kendini kendine yeterli görmek tavrının karşılığında zikrediliyor (Leyl: 5, 8). Tabiî bu, *istiğnâ*nın karşıtının *ittikâ* olduğunu göstermez; çünkü *ittikâ* daha bir çok fiilin karşıtı olarak gösterilmektedir. Önemli olan hangi hususta *ittikâ* edildiğidir. İşte temelde bu kendini müstağnî görme duygusundan ileri gelen *istikbar, bağy, tuğyân, batîre* kavramları daha çok

dinin neş'et ettiği toplumdaki sosyetenin; ekonomi, san'at, edebiyat ve siyaset alanlarındaki hakim güçlerin (mele' ve mütref) genel tavrını yansıtmaktadır: Hoyratlık, küstahlık, şımarıklık ve hepsinden önemlisi kendi debdebesini sürdürebilmek için taşkınlık edip haddini aşarak fakir ve güçsüzün elindekine göz dikme tavrı.

182. Her ikisi de; "Bize aşikâr bir kanıt gelmedikçe, şu anki pozisyonumuzu terk edecek değiliz" diyorlardı!.. Ama bekledikleri delil, -Hz. Muhammed ve Kur'ân-ı Kerim olarak- gelmiş olduğu hâlde, her ikisi de hâlâ dinlerini terk edip ona teslimiyet göstermiş değil!

183. Delilin verdiği bilgi anlamındaki *'ilme'l-yakîn* terkibi, *'ilm*in, günlük konuşmalardaki anlamıyla değil, gerçek anlamında kullanıldığını ifade etmektedir. Böylece, neyin sorulduğu iyice pekiştirilmiş olmaktadır. Yani muhataplara "şayet (bu çoğaltma yarışının akıbetini) bilseydiniz," buyurulduktan sonra, "Biliyoruz, n'olacak!?" diye düşünülebileceği için, "gerçekten bilseniz" buyurulmuş oluyor. *'Ayne'l-yakîn* ifadesi de, "bunun sonucunda, elbette Cahîm'i göreceksiniz" ifadesine karşı çıkarak, "biz cahîm-mahîm görmeyeceğiz!" şeklindeki bir düşünceye cevap verilirken îrad ediliyor: "Evet, bizzat şu gözlerinizle göreceksiniz!" *Hakka'l-yakîn*'de ise kelimemize hakkın izafe edilmiş olduğunu görüyoruz. Burada, mevsufun sıfatına izafesi söz konusu olup, ifade; gerçek, sabit, vâkıaya mutabık bir yakîn demektir. Gerçeğe tam anlamıyla uygun olmayan bir yakîn de olabiliyor ki Kur'ân, *yakîn* lâfzını 'ayn ve hak lâfızlarına izafe ederek kullanıyor; gerçeklik ve kesinlik ifade eden bu iki lâfız, yakîne, gerçeğe birebir uygun bir yakîn anlamı katıyor.

184. Muhtemelen, "şerlerinden sığınılacak şeyleri vecîz bir şekilde sayarak bunlar karşısında -birbirinden güzel sıfatlarla tavsîf ettikleri- Yüce Allah'a sığınılması"nı konu aldıkları için, hadislerde: Allah'a, *Kul eûzü bi-Rabbi'l-felâk* (ve Nâs')tan daha etkili ve daha sevimli gelen hiçbir sûre (*Nesâî,* İftitâh, 46; *Dârimî,* Fezâilü'l-Kur'an, 25) olmadığı belirtilen ve bir benzeri ne Tevrat'ta ne Zebur'da ne İncil'de ne de Furkan'da indirilen (İbn Hanbel, IV, 158); "eşi benzeri görülmemiş (*Müslim,* Salâtü'l-müsâfirîn, 264, 275; *Nesâî,* İftitâh, 46) bu iki sûrenin her namazın peşinden okunması tavsiye edilmiştir (*Tirmizî,* Fezâilü'l-Kur'an, 12). Hiçbir dilek sahibinin bu ikisinde istenen kadar güzel ve önemli şeyler istemiş olamayacağını hiçbir sığınmacının bu ikisinde dile getirilenler kadar güzel bir şekilde sığınmış sayılamayacağını belirtir (*Dârimî,* Fezâilü'l-Kur'an, 25).

KONU, KAVRAM ve ADLAR DİZİNİ

- A -

- B -

- D -

- F -

- I -

- K -

17, 53; Zuhruf 43/68; Duhān 44/23; Fecr 89/29; *(ibâdünâ/kullarımız)*: Yûsuf 12/24; Kehf 18/65, Meryem 19/63; Fâtır 35/32; Sāffāt 37/81, 111, 122; 132, 171; Sād 38/45; Şûrâ 42/52; Tahrîm 66/10; *(ibâdük/kulların)*: Neml 27/19; Sād 38/83; Zümer 39/46; Nûh 71/27.

kulak: Bakara 2/19; Nisâ 4/119; Mâide 5/45; En'ām 6/25; A'râf 7/179, 195; Tevbe 9/61; İsrâ 17/46; Kehf 18/11, 57; Hac 22/46; Fussilet 41/5, 44; Hâkka 69/12; Lokman 31/7; Nûh 71/7. Ayrıca bkz. *dinlemek*.

kule *(sarh: yüksek köşk)*: Kasas 28/38; Ğâfir 40/36.

kulluk *(ibadet)* etmek/tapmak: Fâtiha 1/5; Bakara 2/21, 83, 133, 172; Âl-i İmrân 3/51, 64; Nisâ 4/36; Mâide 5/72, 76, 117; En'ām 6/56, 102; A'râf 7/59, 65, 70, 73, 85; Tevbe 9/31; Yûnus 10/3, 18, 28, 104; Hûd 11/2, 26, 50, 61, 62, 84, 87, 109, 123; Yûsuf 12/40; Ra'd 13/36; İbrahim 14/10, 35; Hicr 15/99; Nahl 16/36, 73, 114; İsrâ 17/23; Kehf 18/16; Meryem 19/36, 42, 44, 49, 65; TāHâ 20/14; Enbiyâ 21/25, 66, 67, 92, 98; Hac 22/11, 71, 77; Mü'minûn 23/23, 32; Nûr 24/55; Furkān 25/17, 55; Şu'arâ 26/70, 71, 75, 92; Neml 27/43, 45, 91; Kasas 28/63; 'Ankebût 29/16, 17, 36, 56; Sebe' 34/40, 41, 43; YâSîn 36/22, 60, 61; Sāffāt 37/22, 85, 95, 161; Zümer 39/2, 3, 11, 14, 15, 17, 64, 66; Ğâfir 40/66; Fussilet 41/14, 37; Zuhruf 43/26, 45, 64; Ahkāf 46/21; Zâriyât 51/56; Necm 53/62; Mümtehane 60/4; Nûh 71/3; Beyyine 98/5; Kureyş 106/3; Kâfirûn 109/2, 3, 5.

kum tepeleri: Ahkāf 46/21.

kum: Müzzemmil 73/14.

kumar: Bakara 2/219; Mâide 5/90.

kumaş: Kehf 18/31; Câsiye 45/53; Münâfikūn 63/4.

kupa: İnsân 76/15.

kur'â: Âl-i İmrân 3/44; Sāffāt 37/41.

Kur'ân-ı Kerim *(kitâb)*: Bakara 2/89, 151, 231; Âl-i İmrân, 3/3, 7, 164; Nisâ 4/105, 113, 127 136, 140, Mâide 5/15, 48; En'ām 6/92, 155; A'râf 7/52; Nahl 16/64; Kehf 18/1, 27; Meryem, 19/16, 41, 51, 54, 56; Enbiyâ 21/10; Kasas 28/86; 'Ankebût 29/45, 51; Sād 38/29; Fâtır 35/29, 31; Zümer 39/23; Ahkāf 46/30; Cum'a 62/2; *(sûre başlarındakiler)*: A'râf 7/2; Yûnus 10/1; Hûd 11/1; Ra'd 13/1; İbrahim 14/1; Hicr 15/1; Şu'arâ 26/2; Neml 27/1; Kasas 28/2; Lokman 31/2; Zümer 39/1-2; Ğâfir 40/2; Fussilet 41/3; Câsiye 45/2; Ahkāf 46/2; *(Kur'ān)*: Kur'ān *(Hazret-i Peygamber'in getirdiği mesaj)*: Bakara 2/185; Nisâ 4/82; Mâide 5/101; En'ām 6/19; A'râf 7/203, 204; Tevbe 9/111; Yûnus 10/15, 37, 61; Yûsuf 12/3, 111; Ra'd 13/31; Hicr 15/1, 87, 91; Nahl 16/98; İsrâ 17/9, 41, 45, 46, 60, 78, 82, 88, 89, 106; Kehf 18/54; TāHâ 20/2, 113, 114; Furkān 25/30, 32; Neml 27/1, 6, 76, 92; Kasas 28/85; Rûm 30/58; Sebe' 34/31; YâSîn 36/2, 69; Sād 38/1; Zümer 39/27, 28; Fussilet 41/3, 26, 44; Zuhruf 43/3, 31; Ahkāf 46/29; Muhammed 47/24; Kāf 50/1, 45; Kamer 54/17, 22, 32, 40; Rahmân 55/2; Vâkı'a 56/77; Haşr 59/21; Necm 53/4, 20; Cin 72/1; Müzzemmil 73/20; Kıyâme 75/17, 18; İnsân 76/23; İnşikāk 84/21. Ayrıca bkz. *Allah'ın kelimeleri, âyet, hitâbe, mesaj, öğüt.*

kuraklık: A'râf 7/130; Yûsuf 12/48. Ayrıca Bakara 2/155.

kurbağa: A'râf 7/133.

kurban/lık *(hedy)*: Bakara 2/196; Mâide 5/2, 95, 97; En'ām 6/162; Hac 22/36, 37; Sāffāt 37/107; Fetih 48/25. Ayrıca: Âl-i İmrân 3/183; Mâide 5/27; Kevser 108/2.

Kureyş: Kureyş 106/1.

kurt: Yûsuf 12/13, 17.

kurtarma *(dünyevî helâkten, azaptan)*: Bakara 2/49, 50; En'ām 6/63, 64; A'râf 7/64, 72, 83, 89, 141, 165; Yûnus 10/22, 23, 73, 86, 92 103; Hûd 11/58, 66, 94, 116; Yûsuf 12/110; İbrahim 14/6; İsrâ 17/67; Meryem 19/72; TāHâ 20/40, 80; Enbiyâ 21/9, 71, 74, 76, 88; Mü'minûn 23/28; Şu'arâ 26/65, 118, 119, 169, 170; Neml 27/53, 57; Kasas 28/21; 'Ankebût 29/15, 24, 32, 65; Lokman 31/32; Sāffāt 37/76, 115, 134; Zümer 39/61;

- L -

- M -

- O, Ö -

- P -

- R -

- S -

- T -

- U, Ü -

zulüm *(haksızlık etmek)*: Bakara 2/279; Nisâ 4/10, 148; En'âm 6/82; Nahl 16/41; TâHâ 20/112; Hac 22/39; Şu'arâ 26/227; Lokman 31/13; Sâd 38/24; Ğâfir 40/17; Şûrâ 42/42; *[kendi aleyhine hareket etmek (zulm-i nefs)]*: Bakara 2/54, 57, 231; Âl-i İmrân 3/117, 135; Nisâ 4/64, 110; A'râf 7/23, 160, 177; Tevbe 9/36, 70; Yûnus 10/44; Hûd 11/101; İbrahim 14/45; Nahl 16/33, 118; Neml 27/44; Kasas 28/16; 'Ankebût 29/40; Rûm 30/9; Sebe' 34/19. Ayrıca bkz. *Allah'ın haksızlık/zulümden münezzeh oluşu, yapması gerekeni (zamanında) yapmayanlar.*

Zünnûn: Enbiyâ 21/87. Ayrica bkz. *Yunus (a.s.)*

zürriyet: Bakara 2/124, 128, 205; Âl-i İmrân 3/36, 38; En'âm 6/84, 87; A'râf 7/173; Ra'd 13/23; İsrâ 17/62; Kehf 18/50; Meryem 19/58; Furkân 25/74; Secde 32/8; YâSîn 36/41; Sâffât 37/119; Ahkâf 46/15; Tûr 52/21. Ayrıca bkz. *nesil.*

Aşağıdaki kelimeler ise, Kur'ân'da isim olarak geçmemekle birlikte zamir, ism-i mevsûl vb. bir deyimle mefhûmen bulunmaktadır:

basın-yayın: Nisâ 4/83; Nûr 24/19; Şu'arâ 26/224-227; Ahzâb 33/20.

Bedir savaşı: Enfâl 8/5-19, 36-37, 42-51, 67-71.

Ebu Âmir-i Fâsık: Tevbe 9/107.

Ebu Süfyan: Al-i İmrân 3/72.

Eyle: Sebe' 34/18.

Hadramut: Sebe' 34/18.

Hâtıb b. Ebu Belte'a: Mümtehane 60/1.

Hayber: Fetih 48/19-20.

Hazret-i Âişe: Nûr 24/11-27; Tahrîm 66/4-5.

Hazret-i Ali: Nisâ 4/59, 83; Tahrîm 66/4; İnsân 76/7-9.

Hazret-i Ebu Bekr: Tevbe 9/40; Nûr 24/22; Leyl 92/17, 18.

Hazret-i Hafsa: Tahrîm 66/3-5.

Hazret-i Zeynep bint-i Cahş: Ahzâb 33/37.

Hendek savaşı: Ahzâb. 8-27.

Hilâl b. Ümeyye: Tevbe 9/118.

Hiram usta: Sebe' 34/13.

Hudeybiye barış antlaşması: Hadîd 57/10; Fetih 48/1, 10-20.

Irak: Sebe' 34/18.

Kâ'b b. Mâlik: Tevbe 9/118.

Kurayzaoğulları: Ahzâb 33/26.

Kuzah tepesi: Bakara 2/198.

Mâlik b. es-Sayf: En'âm 6/91.

Memâre b. Râbîîn: Tevbe 9/118.

Mina: Bakara 2/200.

Müzdelife: Bakara 2/198.

Mescid-i Kubâ: Tevbe 9/108.

noter/lik: Bakara 2/282.

Nadîroğulları: Haşr 59/2, 3, 4, 7, 11, 12, 19.

pasaport: Tevbe 9/6.

Potifar: Yûsuf 12/21.

Rum dilberleri: Tevbe 9/49.

Samuel: Bakara 2/246.

Suriye: Sebe' 34/18.

Tebuk: Tevbe 9/42, 117.

Tebuk seferi: Tevbe 9/38-106, 111-122.

Uhud savaşı: Âl-i İmrân 3/121-128, 138-181.

Yehuda: Yûsuf 12/10.

﴿ فهرس بأسماء السور وبيان المكي والمدني منها ﴾

السورة	رقمها	الصفحة		السورة	رقمها	الصفحة		السورة	رقمها	الصفحة	
الفاتحة	١	١	مكية	الزمر	٣٩	٤٥٨	مكية	المرسلات	٧٧	٥٨٠	مكية
البقرة	٢	٢	مدنية	غافر	٤٠	٤٦٧	مكية	النبأ	٧٨	٥٨٢	مكية
آل عمران	٣	٥٠	مدنية	فصلت	٤١	٤٧٧	مكية	النازعات	٧٩	٥٨٣	مكية
النساء	٤	٧٧	مدنية	الشورى	٤٢	٤٨٣	مكية	عبس	٨٠	٥٨٥	مكية
المائدة	٥	١٠٦	مدنية	الزخرف	٤٣	٤٨٩	مكية	التكوير	٨١	٥٨٦	مكية
الأنعام	٦	١٢٨	مكية	الدخان	٤٤	٤٩٦	مكية	الانفطار	٨٢	٥٨٧	مكية
الأعراف	٧	١٥١	مكية	الجاثية	٤٥	٤٩٩	مكية	المطففين	٨٣	٥٨٧	مكية
الأنفال	٨	١٧٧	مدنية	الأحقاف	٤٦	٥٠٢	مكية	الانشقاق	٨٤	٥٨٩	مكية
التوبة	٩	١٨٧	مدنية	محمد	٤٧	٥٠٧	مدنية	البروج	٨٥	٥٩٠	مكية
يونس	١٠	٢٠٨	مكية	الفتح	٤٨	٥١١	مدنية	الطارق	٨٦	٥٩١	مكية
هود	١١	٢٢١	مكية	الحجرات	٤٩	٥١٥	مدنية	الأعلى	٨٧	٥٩١	مكية
يوسف	١٢	٢٣٥	مكية	ق	٥٠	٥١٨	مكية	الغاشية	٨٨	٥٩٢	مكية
الرعد	١٣	٢٤٩	مدنية	الذاريات	٥١	٥٢٠	مكية	الفجر	٨٩	٥٩٣	مكية
إبراهيم	١٤	٢٥٥	مكية	الطور	٥٢	٥٢٣	مكية	البلد	٩٠	٥٩٤	مكية
الحجر	١٥	٢٦٢	مكية	النجم	٥٣	٥٢٦	مكية	الشمس	٩١	٥٩٥	مكية
النحل	١٦	٢٦٧	مكية	القمر	٥٤	٥٢٨	مكية	الليل	٩٢	٥٩٥	مكية
الإسراء	١٧	٢٨٢	مكية	الرحمن	٥٥	٥٣١	مدنية	الضحى	٩٣	٥٩٦	مكية
الكهف	١٨	٢٩٣	مكية	الواقعة	٥٦	٥٣٤	مكية	الشرح	٩٤	٥٩٦	مكية
مريم	١٩	٣٠٥	مكية	الحديد	٥٧	٥٣٧	مدنية	التين	٩٥	٥٩٧	مكية
طه	٢٠	٣١٢	مكية	المجادلة	٥٨	٥٤٢	مدنية	العلق	٩٦	٥٩٧	مكية
الأنبياء	٢١	٣٢٢	مكية	الحشر	٥٩	٥٤٥	مدنية	القدر	٩٧	٥٩٨	مكية
الحج	٢٢	٣٣٢	مدنية	الممتحنة	٦٠	٥٤٩	مدنية	البينة	٩٨	٥٩٨	مدنية
المؤمنون	٢٣	٣٤٢	مكية	الصف	٦١	٥٥١	مدنية	الزلزلة	٩٩	٥٩٩	مدنية
النور	٢٤	٣٥٠	مدنية	الجمعة	٦٢	٥٥٣	مدنية	العاديات	١٠٠	٥٩٩	مكية
الفرقان	٢٥	٣٥٩	مكية	المنافقون	٦٣	٥٥٤	مدنية	القارعة	١٠١	٦٠٠	مكية
الشعراء	٢٦	٣٦٧	مكية	التغابن	٦٤	٥٥٦	مدنية	التكاثر	١٠٢	٦٠٠	مكية
النمل	٢٧	٣٧٧	مكية	الطلاق	٦٥	٥٥٨	مدنية	العصر	١٠٣	٦٠١	مكية
القصص	٢٨	٣٨٥	مكية	التحريم	٦٦	٥٦٠	مدنية	الهمزة	١٠٤	٦٠١	مكية
العنكبوت	٢٩	٣٩٦	مكية	الملك	٦٧	٥٦٢	مكية	الفيل	١٠٥	٦٠١	مكية
الروم	٣٠	٤٠٤	مكية	القلم	٦٨	٥٦٤	مكية	قريش	١٠٦	٦٠٢	مكية
لقمان	٣١	٤١١	مكية	الحاقة	٦٩	٥٦٦	مكية	الماعون	١٠٧	٦٠٢	مكية
السجدة	٣٢	٤١٥	مكية	المعارج	٧٠	٥٦٨	مكية	الكوثر	١٠٨	٦٠٢	مكية
الأحزاب	٣٣	٤١٨	مدنية	نوح	٧١	٥٧٠	مكية	الكافرون	١٠٩	٦٠٣	مكية
سبأ	٣٤	٤٢٨	مكية	الجن	٧٢	٥٧٢	مكية	النصر	١١٠	٦٠٣	مدنية
فاطر	٣٥	٤٣٤	مكية	المزمل	٧٣	٥٧٤	مكية	المسد	١١١	٦٠٣	مكية
يس	٣٦	٤٤٠	مكية	المدثر	٧٤	٥٧٥	مكية	الإخلاص	١١٢	٦٠٤	مكية
الصافات	٣٧	٤٤٦	مكية	القيامة	٧٥	٥٧٧	مكية	الفلق	١١٣	٦٠٤	مكية
ص	٣٨	٤٥٢	مكية	الإنسان	٧٦	٥٧٨	مدنية	الناس	١١٤	٦٠٤	مكية

فهرس السّور القرآنية مرتبتًا أبجدياً

السورة	رقمها	الصحيفة		السورة	رقمها	الصحيفة		السورة	رقمها	الصحيفة	
آل عمران	٣	٥٠	مدنية	الزخرف	٤٣	٤٨٩	مكية	القمر	٥٤	٥٢٨	مكية
إبراهيم	١٤	٢٥٥	مكية	الزلزلة	٩٩	٥٩٩	مدنية	القيامة	٧٥	٥٧٧	مكية
الأحزاب	٣٣	٤١٨	مدنية	الزمر	٣٩	٤٥٨	مكية	الكافرون	١٠٩	٦٠٣	مكية
ا لأحقاف	٤٦	٥٠٢	مكية	سبأ	٣٤	٤٢٨	مكية	الكهف	١٨	٢٩٣	مكية
الإخلاص	١١٢	٦٠٤	مكية	السجدة	٣٢	٤١٥	مكية	الكوثر	١٠٨	٦٠٢	مكية
الإسراء	١٧	٢٨٢	مكية	الشرح	٩٤	٥٩٦	مكية	لقمان	٣١	٤١١	مكية
الأعراف	٧	١٥١	مكية	الشعراء	٢٦	٣٦٧	مكية	الليل	٩٢	٥٩٥	مكية
الأعلى	٨٧	٥٩١	مكية	الشمس	٩١	٥٩٥	مكية	المائدة	٥	١٠٦	مدنية
الأنبياء	٢١	٣٢٢	مكية	الشورى	٤٢	٤٨٣	مكية	الماعون	١٠٧	٦٠٢	مكية
الإنسان	٧٦	٥٧٨	مدنية	ص	٣٨	٤٥٣	مكية	المؤمنون	٢٣	٢٤٢	مكية
الإنشقاق	٨٤	٥٨٩	مكية	الصافات	٣٧	٤٤٦	مكية	المجادلة	٥٨	٥٤٢	مدنية
الأ نعام	٦	١٢٨	مكية	الصف	٦١	٥٥١	مدنية	محمد	٤٧	٥٠٧	مدنية
الأنفال	٨	١٧٧	مدنية	الضحى	٩٣	٥٩٦	مكية	المدثر	٧٤	٥٧٥	مكية
الإنفطار	٨٢	٥٨٧	مكية	الطارق	٨٦	٥٩١	مكية	المرسلات	٧٧	٥٨٠	مكية
البروج	٨٥	٥٩٠	مكية	الطلاق	٦٥	٥٥٨	مدنية	مريم	١٩	٣٠٥	مكية
البقرة	٢	٢	مدنية	الطور	٥٢	٥٢٣	مكية	المزمل	٧٣	٥٧٤	مكية
البلد	٩٠	٥٩٤	مكية	طه	٢٠	٣١٢	مكية	المسد	١١١	٦٠٣	مكية
البينة	٩٨	٥٩٨	مدنية	العاديات	١٠٠	٥٩٩	مكية	المعارج	٧٠	٥٦٨	مكية
التحريم	٦٦	٥٦٠	مدنية	عبس	٨٠	٥٨٥	مكية	المطففين	٨٣	٥٨٧	مكية
التغابن	٦٤	٥٥٦	مدنية	العصر	١٠٣	٦٠١	مكية	الملك	٦٧	٥٦٢	مكية
التكاثر	١٠٢	٦٠٠	مكية	العلق	٩٦	٥٩٧	مكية	الممتحنة	٦٠	٥٤٩	مدنية
ا لتكوير	٨١	٥٨٦	مكية	العنكبوت	٢٩	٣٩٦	مكية	المنافقون	٦٣	٥٥٤	مدنية
التوبة	٩	١٨٧	مدنية	الغاشية	٨٨	٥٩٢	مكية	النازعات	٧٩	٥٨٣	مكية
التين	٩٥	٥٩٧	مكية	غافر	٤٠	٤٦٧	مكية	الناس	١١٤	٦٠٤	مكية
الجاثية	٤٥	٤٩٩	مكية	الفاتحة	١	١	مكية	النبأ	٧٨	٥٨٢	مكية
الجمعة	٦٢	٥٥٣	مدنية	فاطر	٣٥	٤٣٤	مكية	النجم	٥٣	٥٢٦	مكية
الجن	٧٢	٥٧٢	مكية	الفتح	٤٨	٥١١	مدنية	النحل	١٦	٢٦٧	مكية
الحاقة	٦٩	٥٦٦	مكية	الفجر	٨٩	٥٩٣	مكية	النساء	٤	٧٧	مدنية
الحج	٢٢	٣٣٢	مدنية	الفرقان	٢٥	٣٥٩	مكية	النصر	١١٠	٦٠٣	مدنية
الحجر	١٥	٢٦٢	مكية	فصلت	٤١	٤٧٧	مكية	النمل	٢٧	٣٧٧	مكية
الحجرات	٤٩	٥١٥	مدنية	الفلق	١١٣	٦٠٤	مكية	نوح	٧١	٥٧٠	مكية
الحديد	٥٧	٥٣٧	مدنية	الفيل	١٠٥	٦٠١	مكية	النور	٢٤	٣٥٠	مدنية
الحشر	٥٩	٥٤٥	مدنية	ق	٥٠	٥١٨	مكية	الواقعة	٥٦	٥٣٤	مكية
الدخان	٤٤	٤٩٦	مكية	القارعة	١٠١	٦٠٠	مكية	الهمزة	١٠٤	٦٠١	مكية
الرحمن	٥٥	٥٣١	مدنية	القدر	٩٧	٥٩٨	مكية	هود	١١	٢٢١	مكية
الرعد	١٣	٢٤٩	مدنية	قريش	١٠٦	٦٠٢	مكية	يس	٣٦	٤٤٠	مكية
الروم	٣٠	٤٠٤	مكية	القصص	٢٨	٣٨٥	مكية	يوسف	١٢	٢٣٥	مكية
الذاريات	٥١	٥٢٠	مكية	القلم	٦٨	٥٦٤	مكية	يونس	١٠	٢٠٨	مكية

ALFABETİK SÛRELER DİZİNİ

ALFABETİK SÛRELER DİZİNİ